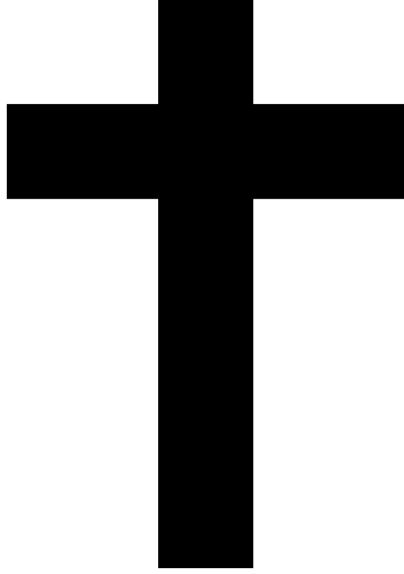


Ndogo



dogo: Ngú bà toko nambeè mì Mbírì ta ndâ 'duù New Testamei

Ndogo

Ndogo: Ngú bà toko nambeè mì Mbiri ta ndâ 'duù New Testament

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ndogo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files dated 16 May 2025
14424ae9-b5af-591e-814e-49316d8d74aa

Contents

Màtéyò	1
Márikò	67
Lùkà	107
Jòvànì	176
Ndâ Nèté	236
Rómà	305
1 Kòrìndì	332
2 Kòrìndì	358
Galàtì	375
Éfàsù	385
Filípì	394
Kòlòsiyà	401
1 Tèsalónikà	407
2 Tèsalónikà	413
1 Tìmàtéyò	417
2 Tìmàtéyò	425
Tító	431
Fílímòní	435
Ìbiráyò	437
Jákòmò	458
1 Piyétòrò	466
2 Piyétòrò	473
1 Jòvànì	478
2 Jòvànì	484
3 Jòvànì	485
Júdà	486
Có Kóó	488

Banga-Ngú-Có mì Jézù tí Bìndi-Mbíṛì go có mì Màtéyò

Tà-ká-tà gítí rẹngbó Jézù

¹ Nìno a tà-ká-tà gítí rẹngbó bà jò Jézù tí Bìndi-Mbíṛì, tí 'viì mì Dàvidè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìriyèlì, tí 'viì mì Àbìràámò tí mbe jò ọ̀ na ndâ Ìzìriyèlì 'dáá gí.

² Nìno a ẹ̀ ndâ ká gù Jézù mbe 'bità 'do tí Àbìràámò yee tí Dàvidè: Àbìràámò ká jò Ìzákò,

Ìzákò gù jò Jàkóbè,
Jàkóbè gù jò ndâ Júdàà ta ndâ ná'vindí wó.

³ Júdàà gù jò ndâ Pèrézì ta Zèrà mítí Tàmàrà,
Pèrézì gù jò Èzìrónì,

Èzìrónì gù jò Rámù,

⁴ Rámù gù jò Àmìnàdábì,

Àmìnàdábì gù jò Nàsónì,

Nàsónì gù jò Sàlìmónì,

⁵ Sàlìmónì gù jò Bòwázì mítí Rà'ábù,

Bòwázì gù jò Òbèdì mítí Rùtà,

Òbèdì gù jò Jèsì,

⁶ bìndi Jèsì gù jò Dàvidè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìriyèlì.

Nìno a ẹ̀ ndâ gù Jézù mbe 'bità 'do tí Dàvidè yee tí o bà kaa ndâ Ìzìriyèlì tí ndâ zà-za gó 'do 'bá mì ndú ya tí gí Bàbìlóniyà:

Dàvidè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìriyèlì gù jò Sólómònì mítí nawù wó Ùráyà,

⁷ Sólómònì gù jò Rẹ̀yòbòwámù,

Rẹ̀yòbòwámù gù jò Àbíjà,

Àbíjà gù jò Ásà,

⁸ Ásà gù jò Yòsàfàtì,

Yòsàfàtì gù jò Yòrámù,

Yòrámù gù jò Ùzáyà,

⁹ Ùzáyà gù jò Yòtámù,

Yòtámù gù jò Áázì,

Áázì gù jò Èzìkíyà,

¹⁰ Èzìkíyà gù jò Mánásè,

Mánásè gù jò Àmónì,

Àmónì gù jò Yòsíyà,

¹¹ Yòsíyà gù jò ndâ Jèkòníyà ta ndâ ná'vindí wó. 'Do bà-i-nò à gù kaa ndâ Ìzìriyèlì tí ndâ zà-za gó ya tí gí Bàbìlóniyà.

¹² Nìno a ẹ̀ ndâ gù Jézù mbe 'bità 'do tí o bà kaa ndâ Ìzìriyèlì tí ndâ zà-za gó 'do 'bá mì ndú ya tí gí Bàbìlóniyà yee tí o bà jò Jézù:

Jèkòníyà gù jò Sèlìtìyèlì si ndú Bàbìlóniyà,

bìndi Sèlìtìyèlì gù jò Zèrùbàbèlè,

¹³ Zèrùbàbèlè gù jò Àbíyúdì,

Àbíyúdì gù jò Èlìyàkímì,

Èliyàkímì gii jò Àzòrì,

¹⁴ Àzòrì gii jò Zàdókì,

Zàdókì gii jò Àkímì,

Àkímì gii jò Èliyúdi,

¹⁵ Èliyúdi gii jò Èliyázàrà,

Èliyázàrà gii jò Mátáni,

Mátáni gii jò Jàkóbè,

¹⁶ bindi Jàkóbè gii jò Jùzépè nó mbe kò Màriyà tí nawu Jézù nó tí Bìndi-Mbíri nó.

¹⁷ Muu ndâ gù Jézù mbe 'bità 'do tí Àbìráámò tí bu ndâ Ìzìrìyèlì 'dáá gí, yee tí Dàvídè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìrìyèlì a bà 'dòkò bà jò tí tabà muu'bi-nje nà'ò. 'Do tí Dàvídè yee tí o bà kaa ndâ Ìzìrìyèlì tí ndâ zà-za gó ya tí gí Bàbìlóniyà 'dáá gí a bà 'dòkò bà jò tí tabà muu'bi-nje nà'ò. 'Do tí o bà kaa ndâ Ìzìrìyèlì tí ndâ zà-za gó ya tí gí Bàbìlóniyà yee tí o bà jò Jézù 'dáá gí a ndâ 'dakò muu'bi-nje nà'ò.

Bà jò Jézù tí Bìndi-Mbíri

¹⁸ Rèngbó bà jò Jézù tí Bìndi-Mbíri éno. Ta o tí nò Jùzépè 'vee káa có tí Màriyà tí nawu Jézù tí Bìndi-Mbíri jéé gí, káa ndú toko bà sili ta yí lá. Káa kùro bà ko yí gí 'bá, Màriyà gii tè nakáyì ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri gí.

¹⁹ Jùzépè mà gii nò éno, yí gii bàkà có bà dele ndi ndâ i mì wó 'do tàkò Màriyà gbí 'dè có á tàbèngiì, tacó yí a tó 'dakò, káa go bà te nó á ɾo Màriyà mí kùro ndâ 'duù tí wó wálá.

²⁰ Káa si yí kù koɾo ɾa có tí nò, basìlì mì Mbíri gii gí gí muu wó gbí ɾiì, bìndi yí gii 'dè có jì yí máa, «Jùzépè, 'viì mì Dàvídè, cì gúku tí bà kò Màriyà tí nawu lo lá. Tacó 'viì tí nò gbí yí wó nò a 'viì mì Bèri-mi-Mbíri.

²¹ Yí bà jò a 'viì-'dakò, bìndi wò bà gbí ɾè wó tí Jézù, tacó yí bà 'vala ndâ 'duù mì yo 'do gbí ndâ vò i mì ndú.»

²² I tí nò bàkà tí 'dáá ká tacó wàa có tí nó náa Mbíri táánò tuu ta 'bí mbe 'dòkò có mì wó máa,

²³ «'Bí ngbutu 'vinî bà gii tè nakáyì, yí bà jò 'viì tí nò tí 'viì-'dakò,

náa áa bà gbí ɾè wó tí Èmànùwélè (gbí máa: Mbíri ta ndoo) nó» 'ví dù tí tí yúco.

²⁴ Jùzépè mà gii ziya 'do tí ɾi, yí gii ko Màriyà gí 'bá go có tí nó náa basìlì mì Mbíri 'dè jì yí gbí ɾiì nó.

²⁵ Káa ndú toko bà sili ta yí lá. Bìndi Màriyà gii jò 'viì mì wó, tí 'viì-'dakò, bìndi Jùzépè gii gbí ɾè wó tí Jézù.

2

À jò Jézù mí gbí gbata Bétèlèmè á gbí to Jùdéyà

¹ Ta o tí nò, gbolò gba Jùdéyà a Èròdè. Mà gii zeke'o, ndâ 'bí 'dakò tí ndâ mbe 'di gbí-o, tí ndâ mbe kù pà-có ndâ i ta ndâ yii, gii nò yii tí nó mbe túbà o bà jò Jézù nó co gí, bìndi ndú gii nje nó ya gí Jèrùzàlèmè, kù 'vee ndâ 'duù,

² máa, «Dó 'viì tí nó tí gbolò gba mì ndâ Jùdéyà nó ngò? Tacó ze nò yii mì wó si ze 'bá mì ze á Wáá, káa ze gii gí tacó bà ùlù yí.»

³ Èròdè tí gbolò gba mì ndâ Jùdéyà mà gii 'di có tí nò, líkí'o gii cee 'do tí wó gí. Gúku bà 'di có tí nò delè gii zèè ndâ 'duù Jèrùzàlèmè 'dáá gí.

⁴ Èródè bà-i-nò gii kili ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri ta ndâ kpo-kpò 'duù mbe 'di gbí tàkì mì ndâ Jùdéyà 'dáá gî, bìndi yí gii 'vee ndú, máa, «À cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, àá bà jò Bìndi-Mbíri mí ngò?»

⁵ Káa ndú gii 'vìsì có ji yí, máa, «Áá bà jò yí mí gbí gbata Bétèlèmè, go có tí nó náa Míkà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri cu mí gbí wáràgà mì wó táánò sàà, máa,

⁶ «Káa wò tí Bétèlèmè á gbí to mì Júdàà,
wò me 'dé to á kùro ndâ gba kòtí Júdàà lá,
tacó gba tí nó náa yí bà gii dù tí mbe kpolo tí ndâ 'duù mì ye tí ndâ
Ìzìrìyèlì nó bà gii 'do mì lo.» »

⁷ Èródè mâ gii 'di có tí nó, yí gii tè'é tí ndâ mbe 'di gbí-o tí nó mbe gii 'do Wàá nó tàbèngii, bìndi yí gii 'vee ndú gítí kpédélé o bà ò yii tí nó mì ndú.

⁸ Bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, ndú ya gí bà pà bàndò tí nó náa à jò 'vii tí nó mítí á Bétèlèmè nô, ndú má 'de gî, ndú 'ví dele ndi ndú gii gí bà 'dè có ji yì. Tacó wàa, yì 'ví ya gí bà ùlù yí delè.

⁹ Ndâ mbe 'di gbí-o tí nó mâ gii 'di có tí nó náa Èródè 'dè ji ndú nó gî, ndú gii njè nó 'do Jèrùzàlémè kù ya gí Bétèlèmè. Ndú mâ gii di kpokèjì, yii tí nó mbe kù tubà kpokèjì ji ndú nó gii co ndi wó káká'i mí kùro ndú kù tubà kpokèjì ji ndú. Yii tí nó gii ko ndú yee Bétèlèmè, bìndi yí gii rò tíyò á 'vii ta muu bàndò tí nó ta dó Jézù tí nó.

¹⁰ Líkí'o bà ò yii tí nó gii bàkà ndú ngé ndii gî.

¹¹ Ndú mâ gii rì gí tà'i, ndú gii 'de ndâ 'vii tí nó ta nawu wó Màríyà. Ndú bà-i-nò gii kucuku muungbó ndú mí kùro dó 'vii tí nó, bìndi ndú gii ùlù yí go bà ùlù Mbíri. Bìndi ndú gii njaanga gbí ndâ ká'i mì ndú, ndú gii je ndâ i-nambeè 'do tí dâ'bì, ta dì, ta banga pó i bà ònòkò bàà ji 'vii tí nó.

¹² Káa ta kùro o bà dele ndi ndú gí 'bá mì ndú, Mbíri gii kpo-gbì-tà-tù ndú gbí rii, máa, ndú 'ví dele co mì Èródè lá. Tacó éno, ndú gii waa to 'do tí Èródè co tí 'bí kpokèjì.

¹³ Ndâ mbe 'di gbí-o tí nó mâ gii njè nó gî, basìlì mì Mbíri gii 'dè có ji Jùzépè gbí rii, máa, «A gí yaà, wò 'ví kaa ndâ 'vii tí nó ta nawu wó, wàa wò 'ví fa ngèlè ta ndú ya gí Másìrì. Yo 'ví dù ta ndú kà yee tí o tí nó náa ye bà tè'é tí lo. Tacó Èródè kù pà kpokèjì bà 'de 'vii tí nó, wàa yì 'ví zi yí gî.»

¹⁴ Jùzépè mâ gii ziya 'do tí rii, yí gii kaa ndâ Jézù ta nawu wó Màríyà, yí gii zèè kpokèjì Másìrì ta ndú ta bèbìlì tí nó, go có tí nó náa basìlì mì Mbíri 'dè ji yí gbí rii nó.

¹⁵ Ndú gii dù á Másìrì yee tí o bà cì Èródè. I tí nó bàkà tí jé ká go có tí nó náa 'bí mbe 'dòkò có mì Mbíri ta rẹ wó a Òsíyà 'dè sàà, éno máa, Mbíri máa,
«Ye tè'é tí 'vii mì ye 'do Másìrì,» nô.

¹⁶ Èródè mâ gii 'di gbí ni gî máa, ndâ mbe 'di gbí-o tí nó mbe gii 'do Wàá nó eendi yí gí, tàkòcò wó gii kpolo ngé ndii gî. Tacó éno, yí gii 'dè có ji ndâ àsikèrì mì wó, máa, ndú ya gí bà ziki ndâ dó 'vii-'dakò gbí gbata Bétèlèmè ta ndâ to tí nó dè-dè seè Bétèlèmè nó 'dáá gî. Máa, ndú 'bità 'do tí ndâ délèkè dó 'vii yee tí ndâ ònò ta ndò tí ndú sósò'ò, nô. Èródè 'deke o tí nó 'vii ta o tí nó náa ndâ mbe 'di gbí-o tí nó mbe gii 'do Wàá nó 'deke ji yí máa ndâ yì 'bità bà ò yii tí nó gbí nó.

¹⁷ Na i tí nó náa Èródè bàkà nó gii ká jé go có tí nó náa Jèrèmíyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri 'dè sàà táánò, máa,

18 «À 'di kòcò 'duù gí gbí gbata Rámà,
 'duù tí nò kù wa gbí, ta bà tò kù ngéé gí yaà.
 A niì tí nó tí Ràkélè nó ká kù wa ndâ 'viì mì wó.
 Bà yì yí kpo ndâ 'duù gí,
 tacó ndâ 'viì mì wó mù 'dáá gí,» nò.

19 Bìndi bà cì Èródè, basìlì mì Mbírì gii 'dè có ji Jùzépè káká'i gbí rii, si yí Másìrì,

20 máa, «A gí yaà, wàa wò 'ví kaa ndâ 'viì tí nó ta nawu wó, wò 'ví dele ta ndú ya gí 'bá mì yo ndâ Ìzìriyèlì. Tacó 'duù tí nó táánò mbe kù jè ta bà zi yí nó cì gí.»

21 Jùzépè mà gii ziya 'do tí rì gí, yí gii kaa ndâ Jézù ta nawu wó Màriyà, bìndi yí gii dele ta ndú ya gí 'bá mì ndú ndâ Ìzìriyèlì.

22 Káa si ndú kálásê á kpokèjì, yí mà gii 'di có máa, a Àrìkálàwù tí 'bí 'viì mì Èródè ká le bèrè bìndi bu wó á Jùdéyà, gúku bà ya gí Jùdéyà gii bàkà yí gí. Káa Mbírì gii 'dè có ji yí gbí rii, máa, yí ya gí Jùdéyà lá.

23 Tacó éno, yí gii ya a i gí gbí gbata Názàrètì á gbí to Gàliléyà, si 'dóó 'bá mì ndú Jùdéyà mí to, go có tí nó náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì 'dè sàá gí, máa, ndâ 'duù bà gii gbí 'bí ngú rẹ mí muu wó, máa, «Jézù Názàrètì» nò.

3

Jòvànì gbí kángáá nga ngoò

1 Ta o tí nó si Jézù kuu Názàrètì nó, 'bí 'dakò ta rẹ wó a Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù gii có gí gbí kángáá nga ngoò, á gbí to Jùdéyà kù kò-kò ji ndâ 'duù,

2 máa, «Yo 'visì muu yo 'do tí ndâ vò i mì yo, tacó kùro o bà gí Gba-gbírì kpónó dooko gí.»

3 'Dakò tí nó tí Jòvànì nò a 'duù tí nó náa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì táánò kù 'dè có ji ndâ 'duù gítí wó, máa,

«Kòcò 'bí 'duù kù tò kù gbí kángáá nga ngoò, máa,
 <Yo 'viindi kpokèjì mì Mbe tí yo,
 yo bàkà kpokèjì mì wó jáá, > » nò.

4 'Dakò tí nó tí Jòvànì nò táánò kù yuu a bongo náa à gò 'do tí se tí jémèlè, yí gii ẹrẹ mí rẹ'dè wó a wú'dè kù. Ndâ i-zó-zò mì wó táánò káa ndâ kòròngbò ta lí.

5 Ndâ 'duù me mbè gii kaa ya gí mì wó tàbè'dè Jòròdánìyà 'do gbí gbata Jèrùzàlémè, ta ndâ sè ndâ 'bí to á gbí Jùdéyà 'dáá gí, ta ndâ 'duù 'do gbí ndâ to yì Jòròdánìyà 'dáá gí.

6 Káa si yí kù caka tí ndú á tà ngo gbí pù Jòròdánìyà, ndú gii yù gbí ndâ vò i mì ndú gí sè.

7 Káa ta 'bí o gbaànjé, Jòvànì gii nò ndâ 'bí ọ Jùdéyà tí ndâ mbe kpolo tí tàkìlì mì ndâ Jùdéyà, náa à kù nì mítí ndú a ndâ Fàrìzèyò ta ndâ 'bí ọ Jùdéyà nìno mbe ùnje gítí 'válá bìndi ku lá, náa à kù nì mítí ndú a ndâ Sàdùkáyò nó kaa gí gí mì wó tacó bà caka tí ndú. Káa yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Ndí yo ndâ 'viì-kpoo! A 'di ká 'dè có ji yo máa yo fa ngèlè 'do tí kpo-tàkòcò tí nó mì Mbírì á kèjì nó?

8 Yo bàkà tó i tacó bà túbà máa, yo 'visì muu yo 'do tí ndâ vò i mì yo gí.

9 Yo si bà koro có máa, <Ze a ndâ 'viì mì Àbìráámò,> nò mí to. Tacó go bà 'visì ndâ díí tí nó náa yo kù nò nò tí ndâ 'viì ji Àbìráámò má kuu tí Mbírì á gí bìndi yo, yí bà bàkà gí.

¹⁰ Kpèti ká ènò, à kpónó tee kàngó mítí teè ndâ mû gî; áá kèjì gí bà daaka ndâ mû ñinó mbe ñi cèe ndo mû lá nó 'dáá gî gí to, wàa à 'ví doo ndú ta wu.

¹¹ Ye kû caka tí yo ta ngo, tacó bà tùbà máa, yo 'visi muu yo 'do tí ndâ vò i mì yo gî, gî. Káa wotí tí 'duù tí nó bà gi gí gí tàkò ye nó ndii ye gî, náa à kpèti káa vòò bà dù tí mbe kû njaanga tàrà 'do tí kò wó ye bà 'vii tí wálá. Yí kèjì gí bà caka tí yo ta Bèri-mi-Mbíri; yí delè kèjì gí bà caka tí yo ta wu.

¹² Yí kpónó zèè pidií mì wó mí 'bì wó gbí wàkpèè, tacó bà taa gbí cù mì wó gî. Yí bà kili cèe ñi cù mì wó mí gbí gálá, bindi yí bà gi doo ndâ póró cù, ta zè cù ta wu búduú gî.»

Bà caka tí Jézù

¹³ Gbí ndâ o tí nó si Jòvànì kû caka tí ndâ 'duù á tàbè'dè Jòròdàniyà nó, Jézù gi ñè nó 'do Gàliléyà ya gí mì wó tacó yí 'ví caka tí yí.

¹⁴ Káa Jòvànì gi bàkà bà 'visi muu Jézù 'do tí có tí nó, ta bà 'dè có ji yí, máa, «Áá kùtàá a wò ká bà caka tí ye, káa à kpónó gi dù ndii a wò ká gi gí gí mì ye máa ye caka tí lo!»

¹⁵ Káa Jézù gi 'visi có ji Jòvànì, máa, «Ndà si mítí ñinò mì ye nó kpónó. À ñiki máa ndà bàkà go có mì Mbíri.» Jòvànì mà gi 'di có tí nó, yí gi lò muu gíri ji Jézù gî.

¹⁶ Bindi yí gi caka tí Jézù. Káa Jézù mà gi co gí sè 'do tà ngo á bindi bà caka tí wó mì Jòvànì, yí ngé gi ñò njekèjì tàri njaanga tí gî. Bindi yí gi ñò Bèri-mi-Mbíri kû gi gí muu wó go kùlè nò.

¹⁷ Bindi yí gi 'di kòcò 'duù kû 'dè có 'do gbíri máa, «Ñinó a 'dóó kpóló-kpòlo 'vii mì ye náa tàkòcò ye peteke gítí wó ngé ndii gí ká nò.»

4

Jézù gbí kángáá nga ngoò

¹ Bèri-mi-Mbíri gi a tàmuu Jézù á bindi bà caka tí wó mì Jòvànì ya tí gí gbí kángáá nga ngoò, tacó wàa Gba-vò-i 'ví tala yí.

² Jézù gi dù gbí kángáá nga ngoò kû kònò go co gbí go ñi, co gbí bèbilli, ta sili zi'duù-só.

³ Gba-vò-i mà gi ñò máa, bà cee 'do mì Jézù ta go gî, gî, yí gi gí gí mì Jézù. Bindi yí gi tala yí, máa, «Wò dú má káa 'vii mì Mbíri, 'dè có ji ndá díí tí nó máa ndú 'visi tí ndú tí ndâ kù kò.»

⁴ Káa Jézù gi 'visi có ji Gba-vò-i, máa, «À cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa,

«Duù kû 'vala me ká ta kù kò cuki lá,
yí kû 'vala a i ta có ñinó mbe co 'do gbí nje Mbíri,» nò.»

⁵ Bindi Gba-vò-i gi te Jézù 'do gbí kángáá nga ngoò ya tí gí gbí gbata Jèrùzàlémè, yí gi te yí ngé dé'veléé mí pí 'bá-Mbíri.

⁶ Bindi yí gi 'dè có ji yí, máa, «Wò dú má káa 'vii mì Mbíri, o gí to, tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,

«Mbíri bà tuu ndâ basili gí bà lì 'bì ndú mí tà tí lo,
tacó wò má 'dò kò lo mí to, díí 'ví kpò kò lo lá.» »

⁷ Káa Jézù gi 'visi có ji Gba-vò-i, máa, «À delè ngbá cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,

«Wò 'ví tala Mbíri mì lo tí Mbe tí lo lá.» »

⁸ Bindi ñinò, Gba-vò-i gi te Jézù 'do muu 'bá-Mbíri, yí gi 'dò ta yí ya gí pí 'bí cèe ñà gú. Bindi yí gi tùbà ndâ kpo-kpò bàndò á muu to tí nó 'dáá gí, ta ndâ ña ndâ banga i tí nó náa à gbí ndú nó 'dáá gí ji yí.

⁹ Jézù má gii ñò ndú gî, Gba-vò-i gii 'dè có ji yí, máa, «Ye bà je ndâ i tí ñò 'dáá gî náa wò kù ñò ñò ji wò tí ndâ ñìndi lo, náa wò má kucuku muungbó lo mí kùro ye, wàa wò 'ví ùlù ye gî, ñò.»

¹⁰ Káa Jézù gii 'visì có ji Gba-vò-i, máa «Ya 'do tí ye gî, ndí lo Gba-vò-i, tacó à delè ngbá cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, <Ùlù káa gbèe Mbíri mì lo tí Mbe tí lo. Wò delè 'ví bàkà ká go có mì wó cuki.> »

¹¹ 'Do bà-i-ñò, Gba-vò-i gii ñjè nó 'do tí Jézù gî. Bìndi ndâ basìlì mì Mbíri gii kaa gí kù kpolo tí wó.

Jézù 'bità bà ma Banga-Ngú-Có mì Mbíri ji ndâ 'duù gbí to Gàliléyà

¹² Ta 'bí o gbaànjé bìndi o bà caka tí Jézù mì Jòvànì, Èródè tí gbolò gba mì ndâ Jùdèyà gii zèè Jòvànì mí gbí zàà. Jézù má gii 'di có máa à zèè Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù mí gbí zàà gî, yí gii dele ndi wó 'do gbí to Jùdèyà ya gí gbí to Gàliléyà.

¹³ Bìndi yí gii 'dòkò 'do gbí gbata Názàrètì ya gí Kàpàrànáwùmù tí 'bí gbata á yì kàpá Gàliléyà, gbí òkò tí ndâ kòtí Zèbùlùnì ta kòtí Nàfitàlì,

¹⁴ go có tí nó náa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri 'dè sàà gî, máa,

¹⁵ «Ndâ 'duù kòtí Zèbùlùnì, ta ndâ 'duù kòtí Nàfitàlì,

ta ndâ 'duù mbe sì 'bá tí kpokèjì gbolò ngo,

ta ndâ mbe sì 'bá me 'dú tito Jòròdàniyà,

ta ndâ 'duù ñìnó mbe 'dó-'do mbe gí ta 'bá gí Gàliléyà,

¹⁶ tí ndâ 'duù tí nó táánò mbe kù 'vala gbí 'dí'di'o nó,

kpónó 'dáá ñò gbolò ngba'o gî.

Ndú táánò 'dáá gí kù 'vala gbí vò i,

káa Mbíri kpónó je à-cee-gî gítí ndâ vò i mì ndú gî,» ñò.

¹⁷ 'Do tí o tí ñò, Jézù gii 'bità bà ma có ji ndâ 'duù, máa, «Yo 'visì muu yo 'do tí ndâ vò i mì yo, tacó kùro o bà gí Gba-gbíri kpónó dooko gî.»

Jézù tè'é tí ndâ kpédélé mbe tala có mì wó nà'ò

¹⁸ Ta 'bí o gbaànjé si Jézù kù ñò nó ta yì kàpá Gàliléyà, yí gii ñò ndâ 'bí 'dakò sósò'ò ta ná'vindí wó, tí ndâ mbe gò ngo, ndâ Sìmonè náa à kù ñì mítí wó a Piyètòrò ta ná'vindí wó Àndèréyà, kù 'va mbu.

¹⁹ Bìndi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo gí gí tàkò ye, wàa ye 'ví bàkà yo tí ndâ mbe pà ndâ 'duù ji Mbíri á bìndi bà pà ndâ sè.»

²⁰ Ndú só ngé bà-i-ñò gii kaa ndâ mbu mì ndú 'do 'bì ndú mí to, bìndi ndú gii ñjè nó ya gí bà 'bità nètè bà ɾu ndi Jézù.

²¹ Jézù má gii yèè gí kùro 'do tí bàndò bà 'de ndâ Sìmonè ta Àndèréyà ñò, yí gii ñò ndâ 'bí 'dakò káká'i sósò'ò ta ná'vindí wó. Ndâ Jákòmò ta ná'vindí wó Jòvànì tí ndâ 'viì mì 'bí 'dakò ta ɾè wó a Zèbìdèyò, kù eɾe gbí ndâ mbu mì ndú gbí gbâ ta ndâ bu ndú. Bìndi Jézù má gii tè'é tí ndú,

²² ndú gii jee ndâ mbu mì ndú mí gbí gbâ ji bu ndú, bìndi ndú delè gii kaa ya gí gbí nètè bà ɾu ndi Jézù.

²³ Bìndi bà tè'é tí ndâ Sìmonè ta Àndèréyà, ta ndâ Jákòmò ta Jòvànì mì Jézù, yí gii dù kù ñò cèe gbí ndâ gbata gbí to Gàliléyà 'dáá gî, kù ñìbà i ji ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri, delè ta bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù Mbíri tí gba ji ndú. Delè ta bà 'vala ndâ 'duù 'do gbí ɾa ndâ ñò'o ta ndâ ɾa ndâ sé'i 'dáá gî.

²⁴ ɾè wó gii wu to ya me 'dú cee gbí ndâ to á Síriyà 'dáá gî. Tacó ènò, ndâ 'duù gii kaa ndâ mbe ñò'o, ta ndâ 'duù ñìnó mbe kù ci cèlè sé gbí dù ndú nó, ta ndâ 'duù ñìnó ta ndâ i-gbì-muu ndú nó, ta ndâ mbe bē, ta ndâ 'duù ñìnó mbe gbele've gî nó gí jí yí bìndi yí, gii 'vala ndú 'dáá gî.

²⁵ Ndâ 'duù ta o tí nò me mbè giì kaa kù ru ndi wó 'do gbí ndâ to me mbè, 'do Gàliléyà, 'do tí 'bí wúngbó to ta ndâ gbata tí muu'bi, náa à kù nì mí tí a Ndâ-gbata-muu'bi, 'do títo Jòròdáníyà, 'do Jèrùzàlémè, delè 'do gbí sè ndâ 'bí to Jùdéyà 'dáá gí.

5

Jézù nìbà i ji ndâ 'duù pí gú

¹ Ta o tí nò, ndâ 'duù kili me mbè. Jézù mâ giì nò ndú, yí giì njè nó ya gí bà ki tí wó to pí gú ta kpéétí wó. Ndâ mbe tala có mì wó giì kaa ya gí tàkò wó pí gú kà.

² Bìndi yí giì 'bità bà nìbà i ji ndú, máa,

³ «Ndâ mbe nò tí ndú ni tí ndâ mbe yè kùro Mbíri gí, a ndâ mbe tó pá, tacó nìnò a ña ndâ 'duù mì Mbíri.

⁴ Ndâ mbe kù kònò sé'i gbí njembí ndú gítí ndâ i nìnó náa ndú bàkà mbe kù bèè ro Mbíri á muu to tí nó a ndâ mbe tó pá, tacó Mbíri bà yì ndú gí.

⁵ Ndâ mbe 'dè njembí a ndâ mbe tó pá, tacó a ndú ká bà 'de ndâ tó i tí nó náa Mbíri ci ndâ 'duù mì wó gítí nò.

⁶ Ndâ mbe kù kònò go, delè mbe kù gee go ngo tacó bà co tí jáá kpokèjì mì Mbíri ta o 'dáá gí a ndâ mbe tó pá, tacó Mbíri bà je ndâ i nìnó ta go ndú gbí njembí ndú nó ji ndú gí.

⁷ Ndâ mbe si có gítí ndâ vò i tí nó náa ndâ 'bí ka ndú bàkà gítí ndú nó mí to a ndâ mbe tó pá, tacó Mbíri bà si có gítí ndâ vò i mì ndú delè mí to gí.

⁸ Ndâ mbe dù tí ndâ bòò mì Mbíri ta njembí ndú gbaànjé a ndâ mbe tó pá, tacó a ndú ká bà nò Mbíri.

⁹ Ndâ mbe dù tí ndâ mbe jukì gbí òkò tí ndâ 'duù a ndâ mbe tó pá, tacó rè ndú bà dù a ndâ 'vii mì Mbíri.

¹⁰ Ndâ 'duù nìnó náa à kù mèèkè'i tí ndú á muu có bà bàkà ndâ i nìnó mbe nìkì tí Mbíri nó a ndâ mbe tó pá, tacó nìnò a ndâ bòò-gba mì Mbíri.

¹¹ «À tí yo a tó pá, ta o tí nó náa ndâ 'duù má kù ño ndi yo, à tí yo delè a tó pá ta o tí nó náa ndú má kù mèèkè'i tí yo, ta bà 'dè ndâ zu có ta nderè ndú wálá mí tí yo á muu ye,

¹² yo 'ví dù ta líkí'o tí yo, yo delè 'ví dù ta pétékè tàkòcò yo, tacó Mbíri bà ko mboo ndâ vò i tí nó náa á kù me mí tí yo nò ji yo ta gbolò tó i. Delè tacó áá táánò kù mèèkè'i tí ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri á kùro bà jò yo ká go ña nìnò náa à kù me ta yo nò.

Ndâ zi ta ngba'o

¹³ «Yo go zi gbí mbí zi mì ndâ 'duù á muu to tí nó. Káa gó ngo zi má cì cee 'do gbí tè zi gí, à kù te tè zi nò yee ká gí 'dè, tacó kpokèjì bà dele ta gó zi gí gbí káká'i wálá.

¹⁴ Yo delè go ngba'o kùro ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí. Yo delè go 'bá náa à bì mí pí gú, náa ndâ 'duù 'dáá gí kù nò .

¹⁵ Ndâ 'duù má òlò wu ta 'dí'di'o mí tà'i, ndú 'bu i mí ro ngba wu lá. Ndú si ká ngbàà, tacó bà nò ta ndâ i tà'i 'dáá gí.

¹⁶ Má éno, yo tù ngba yo ta bà bàkà tó i go ngba wu mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí. Tacó ndú má nò ndâ tó i tí nó náa yo kù bàkà nó, ndú 'ví ùlù Bu yo á gbíri.

Jézù 'dè có ji ndâ 'duù gítí có mì Mòze

¹⁷ «Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo kù koṛo có éno máa, ye gí tacó bà njaanga miri yo 'do gbí ndâ có mì Mòze, ta ndâ i ñinó náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíṛì táánò nibà ndú ji ndâ 'duù nò. Káa ñinó me nderè bà gí ye gbaànjé ká nò lá. Ye gí a i tacó wàa ndâ có mì Mòze, ta ndâ i ñinó 'dáá náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíṛì nibà ndú ji ndâ 'duù nó 'ví dù tí tí yúco.

¹⁸ Yo te mí gbí muu yo, máa, ndâ to tí nó ta tàṛì má ká kuu bàndò mì ndú, ndâ i bà bàkà tí go ndâ có mì Mòze ta ndâ có mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíṛì gbaànjé gbaànjé 'dáá gí.

¹⁹ Má éno, 'bí 'duù má biya bà 'di kpétí káa 'bí làmbu có gbaànjé cuki 'do gbí òkò tí ndâ có tí nó, bìndi yí gíì nibà ña kpokèjì tí nó ji ndâ 'bí 'duù, 'duù tí nó bà dù tí táangbà 'duù gbí òkò tí ndâ bòò-gba mì Mbíṛì wálá. Káa 'duù má 'di ndâ có tí nó 'dáá gí ta bà mò 'bí gí nje seè máa, «Ñinó a làmbu có,» nò lá, bìndi yí gíì nibà ndú ji ndâ 'bí ka wó, 'duù tí nó bà dù tí gbolò 'duù kùro ndâ 'duù mì Mbíṛì.

²⁰ Yo koṛo muu yo delè máa, 'duù má dù ta go bà bàkà ndâ i ñinó mbe nìkì tí Mbíṛì nó me gbolò ndii ndâ mbe 'di gbí-o tí ndâ mbe kù kpolo tí tàkù mì yo tí ndâ Jùdéyà nò lá, 'duù tí nó jé gí bà dù tí 'duù mì Mbíṛì wálá.

Có gítí bà ò kòlòwò

²¹ «Yo 'di có tí nó náa Mòze táánò 'dè ji ndâ ká gù ndoo, máa, «Yo 'ví zi 'duù lá,» nó gí; káa 'duù má zi ku, ndâ gba bà waa có ku mítí wó delè.

²² Káa ye kù 'dè có ji yo, máa, 'bí 'duù má ò kòlòwò gítí 'bí ka wó, Mbíṛì bà 'vee gbí nje wó ta 'bí wúnò o gítí nderè kòlòwò tí nó. 'Bí 'duù delè má go 'bí ka wó máa yí a ñónókó tí gbà'dá sínò, yí kù yuu a miri wó ta kpéétí wó gí gbí wu á bàndò mì ndâ vò 'duù á bìndi ku mì wó.

²³ Má éno, wò má kù je i-'bì lo ji Mbíṛì, káa mbí lo gíì 'va tí máa, nderè kòlòwò mì 'bí 'duù ta wò kuu,

²⁴ te i-cí-ci tí nó mí to, bìndi wò 'ví ya gí mì 'duù nó. Yo máa 'viindi gbí òkò tí yo ta yí gí, wò 'ví gíì ya ta i tí nó.

²⁵ Có má gbí òkò tí yo ta 'bí 'duù káa yí gíì 'dè có máa yì bà ya gí bà kpì ngbàngá tí lo ji gba, à nìkì máa yo 'dè có tí nó cee 'do gbí òkò tí yo ta kpéétí yo ta yí só, si yo yee kùro ndâ gba kálásê. Tacó yí má tù wò ji ndâ gba gí, ndâ gba bà je wò ji ndâ àsikéṛì, bìndi ndú bà te wò á mí gbí zàa.

²⁶ Gbí éno máa, wò bà dù gbí zàa yee tí o tí nó náa wò sì có tí nó náa a waa mítí lo nó 'dáá gí.

Có gítí bà bàkà bangbaya

²⁷ «Yo 'di có tí nó náa Mòze táánò 'dè ji ndâ ká gù ndoo, máa, «Yo 'ví bàkà bangbaya lá,» nó gí.

²⁸ Káa ye kpónó kù 'dè có ji yo, máa, 'bí 'duù má zeke'o tí niì, bìndi yí gíì tee njembí wó gá'dáá mítí wó, gbí éno máa, yí zingbà ta niì tí nó gbí njembí wó gí.

²⁹ À máa ɾo lo ñinó gbí kù'bì nó ká eendi lo gítí bà bàkà vò i, aaka ɾo lo tí nó 'do gbí kù kélè, wò 'ví 'va gí 'dè. À nìkì a bà bè gbí 'bí bà to tí lo gbaànjé á co tí bà 'va wò mì Mbíṛì ta kábà diì lo mí gbí vò bàndò á bìndi ku mì lo.

³⁰ À máa 'bì lo kù'bì ka kù si wò 'ví bàkà vò i, da 'bì lo tí nó 'va gí 'dè. À nìkì a bà bè gbí 'bí 'bì lo gbaànjé á co tí bà ya ta kábà diì lo gí gbí vò bàndò á bìndi ku mì lo.

Có gítí bà njè niì

31 «Mòze delè táánò 'dè có ji ndâ ká gù ndoo, máa, <'Duù má bà nje niì mì wó, yí 'ví cu nderè bà nje tí ndú mí gbí wáràgà wàa yí 'ví je mí 'bì niì tí nò.>

32 Káa ye kpónó kù 'dè có ji yo, máa, 'bí 'duù má nje niì mì wó á muu 'bí tende có á bìndi có bà zingbà 'dakò, yí njaanga ji niì nò a kpokèjì bà zingbà 'dakò. Káa 'bí 'duù má gii kò niì tí nò á bìndi wó, 'duù tí nò kù zi a ngbà ta niì tí nò.

Có gítí bà see tí 'duù

33 «Ndâ ká gù ndoo delè táánò 'dè ji ndoo gí, máa, <'Duù 'ví see tí wó ji Mbíri ta 'verè lá. Máa, wò tí 'duù má see tí lo ji Mbíri máa wò bà bàkà 'bí i, kózò tí lo 'ví bàkà ká go po ngo nje lo nò.>

34 Káa ye kpónó kù 'dè có ji yo, máa, yo 'ví see tí yo ngé gí lá. Yo see tí yo, máa, <Go gbíri> lá, tacó gbíri a bàndò bà te jàlambà mì Mbíri tí gba.

35 Yo 'ví see tí yo, máa, <Go to tí nó,> nò lá, tacó to tí nó a bàndò bà kaa kò Mbíri mí pí . Yo 'ví see tí yo, máa, <Go Jèrùzàlémè> lá, tacó Jèrùzàlémè a gbolò gbata mì Gbolò Gba.

36 Yo delè 'ví si bà see tí yo, máa, <Go muu ye> nò mí to, tacó wotí mì yo gítí bà si 'bí nji se muu yo gbaànjé 'ví dù tí béé-bè , wàa 'bí 'ví tù undù nò wálá. Má éno, ye kù 'dè có ji yo máa, gbí nderè bà see tí yo wálá.

37 Wò tí 'duù má bàkà i gí, 'dè káa có máa wò bàkà gí. Káa à tà má éno lá, wò delè 'ví 'dè káa có máa wò bàkà wálá cuki. Tacó 'bí ña có mbe jò ògbù ndii ñinò gí, gi a i 'do mì Vò-'duù-tí-nò.

Có gítí bà kèèndè vò i

38 «'Bí có káká'i náa ndâ ká gù ndoo delè táánò 'dè ji ndoo a ñinó, máa, <Ro ta ro, wàa tí ta tí.>

39 Káa ye kù 'dè có ji yo máa, yo 'ví ko mboo vò i ta vò i lá. 'Duù má gbì gbí tù lo ñinó gbí kù'bì nó, wò 'ví 'vìsì tù lo ñinó gbí gálì nó ji yí, wàa yí 'ví gbì delè.

40 'Duù delè má kpì ngbàngà tí lo ji ndâ gba, máa wò ja ndò bongo tí nó náa wò kù yuu mì gbímbí lo á tà bongo nó ji yì, ja 'dóó wòkò bongo tí nó náa wò kù yuu mì pí ndò bongo tí nó nó ji yí gí tàkò ndò ñinò kpèkù.

41 'Bí 'duù delè kpétí má zèè wò gítí có gba tí wó, máa wò te ká'i mì yí ya tí gàà éno, te , wò 'ví ko ta yí ndii to tí nó náa yí nì ji wò nò gí.

42 'Bí 'duù mbe zì i 'do tí lo sàà kùro gí, má yù i 'do tí lo, je i tí nó náa yí yù nò ji yí. Káa 'bí 'duù delè mbe biya bà wùù i ji wò sàà kùro gí, má gí tacó bà wùù i 'do mì lo, wò 'ví biya lá.

Có gítí bà bàkà tó i ji ndâ mbe bàkà vò i ji ndoo

43 «Ndâ ká gù ndoo táánò 'dè có máa, ndoo 'ví zè ndâ mbe bàkà tó i ji ndoo ñikì maa, wàa ndoo 'ví sogo ndâ mbe bàkà vò i ta ndoo.

44 Káa ye kpónó kù 'dè có ji yo, máa, yo delè 'ví zè ndâ mbe bàkà vò i ta yo ñikì go bà zè ndâ mbe bàkà tó i ji yo. Yo delè 'ví 'deke tí yo ji Mbíri máa yí 'ví bàkà nambeè ji ndâ mbe kù mèèkè'i tí yo.

45 Yo kpolo tí có tí nó náa ye kù 'dè ji yo nò, tacó wàa, yo 'ví dù tí ndâ mbe bàkà tó i go i mì Bu yo Mbíri á gbíri, tí mbe si ri kù co ta ngba wó ji ndâ tó 'duù ta ndâ vò 'duù, delè mbe si mù kù nì mí gbí ní mì ndâ tó 'duù ta ndâ vò 'duù 'vii ká 'vii.

46 Káa yo má zè ñikì maa káa ndâ 'duù ñinó mbe kù zè yo ñikì maa nó cuki, nderè bà bàkà tó i mì Mbíri ji yo 'ví dù a yè? Ñinò me gbèè ña i tí nó náa ndâ 'duù ñinó náa a kù 'dè máa ndú a ndâ vò 'duù nó kù bàkà lá?

⁴⁷ Yo delè má 'vee káa 'bì ndâ nambe yo cuki, 'bè gbí òkò tí yo ta ndâ 'bí ña tende ña ndâ 'duù 'ví dù a yè?

⁴⁸ «Má éno, yo dù ta tó muu yo, tacó Bu yo á gbíri a 'duù ñinó ta tó muu wó!

6

Jézù kpo-gbí-tà-tù ndâ 'duù máa ndú 'ví kò-kò ta bà bàkà tó i lá

¹ «Yo kpolo tí yo, máa yo 'ví gbaa tí yo ta o tí nó náa yo má kù bàkà tó i ta rẹ̀ mì Mbíri nó ji ndâ 'duù tacó wàa ndú 'ví ñò yo, nó lá. Yo má bàkà éno, Bu yo tí Mbíri á gbíri bà ko mboo ndâ tó i tí nó náa yo bàkà nó ji yo wálá.

² «Má éno, yo má kù koni ndâ mbe yê, yo 'ví si bà kò-kò tí ji ndâ 'duù mí to. Yo delè 'ví gbaa tí yo tí go ña i mì ndâ mbe bàkà nambeè-ro náa ndú kù bàkà ta ndi tí ndâ bándò bà kili ndâ 'duù, delè ta ndi tí ndâ kpokèjì, tacó bà tù ngba ndú wàa ndâ 'duù 'ví wu ta gbí ndâ yì, nó lá. Yo kpolo tí yo, máa 'bí tó i náa ndú káká'i gí bà 'de 'do mì Mbíri gí tàkò ndâ i mì ndú náa ndú bàkà nò á bindi bà wu gbí ndú mì ndâ 'duù á muu to tí nó, nó wálá.

³ Yo má kù koni ndâ mbe yê, yo 'ví bàkà gbí kóó, tacó wàa, à kpétí káa ndâ kpóló-kpolo kómbe yo, ndú 'ví ñò lá.

⁴ Yo koni ndâ mbe yê mí tàbèngù, tacó Bu yo tí mbe kù ñò ndâ i tí nó náa yo kù bàkà ta kpéetí yo á tàbèngù nó 'ví ko ta mboo tàkò ndú ji yo.

Gítí bà 'deke tí ji Mbíri

⁵ «Ta o tí nó náa yo má kù 'deke tí yo ji Mbíri nó, yo 'ví si bà koṛo có bà bàkà go ña i mì ndâ mbe nambeè-ro, náa ndú kù rò tìyò á kùṛo ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bándò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri, delè ta ndi tí ndâ bà ñjèè ndâ kpokèjì náa ndâ 'duù kù 'va có tí me mbè tacó wàa ndú 'ví ñò ndâ yì, nó lá. Yo te mí gbí muu yo máa, tó i náa ndú bà 'de gbí ña bà 'deke tí ndú nò káa bà wu gbí ndú mì ndâ 'duù á muu to tí nó cuki.

⁶ Ta o tí nó náa yo má kù 'deke tí yo á ji Mbíri nó, yo 'ví yèè ndi yo á gí ndii 'do gbí òkò tí ndâ 'duù ta kpéetí yo, wàa yo 'ví 'deke tí yo ji Bu yo tí nó náa yo ñò yí ta ṛo yo lá nò, bindi Bu yo tí mbe kù ñò ndâ i tí nó náa à kù bàkà ndú gbí kóó nó, bà ko mboo bà 'deke tí yo nò ji yo.

⁷ Yo delè 'ví si bà 'deke tí yo ta bà 'vanda mbè có cúú-cu-cù ta gbí wálá go i mì ña ndâ 'duù ñinó mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá, nó mí to. Tacó ndâ ña ndâ 'duù tí nó kù koṛo có máa, Mbíri kù sè tù wó tí bà 'deke tí ndâ yì tacó ndâ yì ni bà 'vanda có ngé má. Káa, à me éno là.

⁸ Yo mèlè ndi ndú lá. Tacó yo tà kpétí má zi tí yo ta bà 'vanda mbè có lá, Bu yo tí Mbíri ñò ña i tí nó mbe 'vii ta yo nó ni sàà á kùṛo o bà 'deke tí yo nò gí.

⁹ Má éno, yo 'ví 'deke tí yo ká go éno máa,
<Bu ze mbe kù dù gbíri,
à ùlù rẹ̀ lo.

¹⁰ Gí gí bà dù tì gba.

À 'ví bàkà go có mì lo á muu to tí nó,
á go ñinó gbíri.

¹¹ Je i-zó-zò mì ze náa ze kù zò ta rì 'dáá gí nó wúnó ji ze.

¹² Wò delè 'ví si có gítí ndâ vò i mì ze mí to go ñinó náa ze si ta có gítí ndâ vò i mì ndâ 'bí ka ze mí to gí nò.

¹³ Wò delè 'ví si ze mí gbí ndâ i ñinó mbe kù eendi ze gítí vò i nó lá.

Káa wò 'ví ja ze á 'do 'bì Vò-'duù-tí-nò gî.>

¹⁴ «Yo má si có gítí ndâ vò i ñinó náa ndâ 'bí 'duù bàkà mítí yo nó mí to gî, Bu yo tí nó á gbíri nó bà si có gítí ndâ vò i ñindi yo mí to delè gî.

¹⁵ Káa yo má biya bà si có gítí ndâ vò i ñindi ndâ 'bí ka yo mí to gî, Bu yo bà si có gítí ndâ vò i ñindi yo mí to delè wálá.

Có gítí bà kònò go

¹⁶ «Ta o tí nó náa yo má kù kònò go tacó bà 'deke tí yo ji Mbíri nó, yo 'ví volo gbíro yo go ña i mì ndâ mbe nambeè-ro, nó lá. Ndú kù kpili gbíro ndú, tacó wàa, ndâ 'duù 'ví ñò tí ni éno máa, ndâ yì kù kònò go. Yo te mí gbí muu yo, máa, ndú 'de i tàkò nèté mì ndú gî.

¹⁷ Ta o tí nó náa yo má kù kònò go nó, yo 'ví te banga ta bà 'viindi se muu yo, ta bà toṛo bàà mí gbíro yo,

¹⁸ tacó wàa, à káa Bu yo tí mbe kù ñò ndâ i ñinó mbe kù bàkà tí gbí kóó nó cuki ká 'ví ñò ni . Bìndi Bu yo tí mbe ñò ndâ i ñinó 'dáá náa à kù bàkà ndú tàbèngìi nó bà je tó i ji yo.

Bà koṛo có kpolo ma gítí ndâ i muu to tí nò

¹⁹ «Yo si bà koṛo có kpolo ma ká gítí bà bì gálá, wàa yo 'ví kili ndâ i mì yo mí gbí mí muu to tí nó cuki mí to. Tacó ndâ ki, ta ndâ sù, ta ngbàza bà mii ndâ i tí nò gî. Ndâ mbe ngbà delè bà ngbà ndâ 'bí gî.

²⁰ À ñikì go éno máa, yo je mbí yo kpolo a i gítí bà bì ndâ gálá bà kili ndâ i mì yo a i mí gbíri, tí bàndò tí nó náa ndâ i gbì ngbàza tí lá, ndâ ki mbe kù da i, ta ndâ sù mbe kù pìi i, ta ndâ 'duù mbe kù ngbà i delè á kà wálá nò.

²¹ Tacó njembí 'duù ta o 'dáá gî kù dù ká tí bàndò ñinó ta ndâ i mì wó kù dù tí nò.

Ro 'duù a kùpò mì dùi wó

²² «Ro 'duù a kùpò mì dùi wó. Ro 'duù má kù zeke'o ngbàrangà'i, gbí éno máa, dùi wó 'dáá gî gbí ngba'o;

²³ káa ro 'duù má zeke'o ñikì maa lá, dùi wó 'dáá gbí 'dí'di'o. Káa ro 'duù má yoo gî, o bà me ji yí a njíkiri.

À gbo gbù sè á mí nje ngá sósò'ò lá

²⁴ «'Bí 'duù jé mbe bàkà nèté ji ndâ 'duù sósò'ò ta njembí wó gbaànjé nò wálá. Yí má zè 'bí 'duù gbaànjé ñikì maa, yí bà dù ta 'bí me ta njembí wó dúú-dúú lá. Yí má kù te duù mítí 'bí 'duù gbaànjé, yí bà si 'bí ka wó tí i maa-maa wálá. Má go éno, wotí bà zè Mbíri ta ndâ i muu to tí nó 'dáá gî ta njembí lo gbaànjé delè wálá.

²⁵ «Má éno, ye kù 'dè có ji yo, máa, njembí yo 'ví si bà mù gítí bà 'vala yo, máa, <Ze taàbé 'ví zò a yè! Ze taàbé bà njù a yè!> mí to. Yo delè 'ví tee njembí yo mítí dùi yo, máa, <Ze bà yuu a ña yè, wè!> nò lá. À dú káa yúco máa, có 'válá kpolo ndii có i-zó-zò gî, bìndi có dùi 'duù kpolo ndii có bongo gî.

²⁶ Yo tala bà zeke káa ndâ nuù mbe kù o co gbí pípiri gi. Ndú jé rò ñi ña lá. Ndú delè jé kili i 'do gbí ñí mí gbí gálá lá. Káa ta ña ñinó 'dáá gî, Bu yo tí nó gbíri nó kù ko ndú ta i-zó-zò. À kpónó má je 'bí 'duù gbaànjé, wàa à 'ví je 'bí nuù gbaànjé, wàa à 'ví ya gí bà mà ndú, àá bà 'de i me gbolò á i 'do gbí 'dí?

²⁷ Káa ta ndâ bà gu tí yo tí nó 'dáá nò, ku kpónó má gí tacó bà zi 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo á kpónó mí to nò, wotí mì 'duù tí nó bà dù gítí bà 'dè có ji ku máa, yí si yì ñí'dí gi, bà dù kuu tí ?

28 «Yo delè kù mù njembí yo tacó ndâ bongo tacó yè? Yo tala káa bà zeke ndâ 'vì mù gbí jìlì gi. À tí ndú me 'bì bà gò bongo lá.

29 Káa ye kù 'dè có ji yo máa, à kpétí káa Sólómòni, tí gbolò gba táánò náa àá mì wó a ndâ banga i mbe ògbù ta ña wálá nó, yí jé yuu 'bí ña bongo ta banga tí ndii 'bí 'vì mù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'vì mù tí nò lá.

30 Káa Mbíri má te ña banga tí nò mítí ndâ 'vì mbíli sínò, náa à taàbé dè nó bà doo ndú ta wu 'dáá gí, gí, yí bà je mbí wó gítí bà je bongo ji yo wálá, ndâ mbe kpùrù-kpùrù njembí?

31 «Má éno, yo si bà mù mbí yo gítí có máa, <Ze wúnó bà zò a ña yè? Ze bà ñjù a ña yè? Ze bà 'de bongo ngòó wè?> mí to!

32 Tacó à 'dáá nò a ndâ kpóló-kpolo ña bà koṛo có mì ndâ 'duù ñinó mbe tee njembí ndú mítí Mbíri lá nó ká nò. Bu yo tí nó á gbíri nó ñò ña ndâ i ñinó tí ndâ kpóló-kpolo i tacó 'válá mì yo nó ni gí.

33 Má éno, yo zèè kùro a có gítí bà dù tí ndâ 'duù mì Mbíri, ta có gítí bà bàkà ndâ i ñinó mbe lè á kùro Mbíri lá nó á má kózò gí, bìndi a Mbíri ká bà wu sè ndâ i ñinó náa yí ñò mbe 'vii ta yo nó ji yo delè.

34 Má éno, yo si bà mù njembí yo gítí taàbé mí to. Tacó yo cee ta ndâ có ñindi wúnó lá. À káa taàbé ká bà ñò 'dóó kpokèjì mì wó.

7

Bô là ngomè tí ka wó, si ñindi wó á mítí wó

1 «Yo 'viiki ndâ 'bí ka yo lá, tacó wàa Mbíri delè 'ví 'viiki yo lá.

2 Tacó Mbíri bà 'viiki mítí yo káa cè ña bà 'viiki tí, tí nó náa yo 'viiki mítí ndâ 'bí ka yo nò. À delè bà 'vii i ji yo ká ta gbèè ká'i bà 'vii i tí nó náa yo 'vii ta i ji ndâ 'bí ka yo nò.

3 Má éno, wò kù 'dè có gítí njú-mù á tà ṛo 'bí ka lo tacó yè, káa kùsìli-mù kuu kpùrù'vù tà ṛo lo?

4 Wò bà 'de nje lo kòtí 'di, wàa wò 'ví 'dè ta có ji 'bí ka lo, máa njú-mù kuu tà ṛo wó, náa kùsìli-mù má kuu kácá tà ṛo lo?

5 Ja a kùsìli-mù tí nó mbe mbi mí tà ṛo lo nó kùro má kózò gí, bìndi wò 'ví gii òlò njú-mù 'do tà ṛo nambe lo, ta ṛo lo ngbárángà'i, ndí lo mbe nambeè-ṛo.

6 «Je i-Mbíri ji ndâ bô lá. Ndú bà 'visi tí ndú bà ṛo wò. Wò delè 'ví kaa banga ñji wú'dè mí to á 'bá ta ndâ ngùù tí lá, tacó ndú bà jaaka gbí ta to.

Yù i 'do mì Mbíri ta njembí lo gbaànjé

7 «Wò má yù i ta njembí lo gbaànjé, àá bà je i tí nò ji wò gí. Wò má pà i ta njembí lo gbaànjé, wò bà 'de i tí nò gí. Wò má gbà njekejì muu 'duù ta njembí lo gbaànjé, yí bà njaanga njekejì ji wò gí.

8 Tacó à kù je i ta o 'dáá gí ji ndâ 'duù ñinó mbe yù i nò. Ndâ mbe pà i ta o 'dáá gí kù 'de i. Bìndi à kù njaanga njekejì ta o 'dáá gí ji ndâ mbe gbà njekejì.

9 'Viì mì 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo nò kpónó má wa go mítí wó, 'duù tí nò bà je kpùrù dí ji 'viì tí nò máa yí zò gí?

10 'Viì mì 'bí 'duù gbí òkò tí yo nò kpónó má yù yâ-sè 'do tí bu wó, 'duù nò bà je yâ-kpoo ta já kpoo tí ji 'viì mì wó bìndi yâ-sè gí?

11 Káa ndâ wò 'duù, á go yo nò, má ni bà je tó i ji ndâ 'viì mì yo gí, Bu yo tí Mbíri á gbíri bà ni bà je tó i me gbolò ndii ndâ ñindi yo nò gí ji ndâ mbe yù i 'do tí wó wálá?

12 «Co ta ndâ 'bí ka lo ká tí ña kpokèjì tí nó náa à gbí muu lo máa ndú 'ví co ta wò tí ñô. Ñìnò a gbí ndâ có mì Mòze, ta ndâ i tí nó náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbířì ñibà ndú ji ndâ 'duù nó, ká ñò.

Bà ya gí 'bá mì Mbířì me có 'dì lá

13 «Wò má ñò kpokèjì gítí 'bá řú-řú-řú, co a i tí , kpokèjì tí nó ngáá-nga-nga, náa ndâ 'duù me mbè kú 'va co tí nó bà ya ta wò gí nje ku.

14 Káa kpokèjì 'válá a làmbu kpokèjì tí nó řú-řú-řú, ta ndâ zèèngè i tí , náa ndâ 'duù me mbè là kú pembee tí ndú pembee co tí ñô.

Kìyà jò ngo lá

15 «Yo kpolo tí yo 'do tí ndâ sú mbe ma có mì Mbířì. Ndú kú bàkà tí ndú tí ndâ tó 'duù, káa ndú a cèè ndâ zò-'boo.

16 Yo bà ñò ndú ni ká 'do tí ña bà bàkà ndâ i mì ndú, go bà ñò ña mù ni 'do tí ndo wó. Mù-bàà kú řì káa ndo bàà, bìndi 'belè kú řì káa řì 'belè.

17 Tó mù kú řì káa tó ndo mù. Bìndi vò mù delè kú řì káa vò ndo mù.

18 Tó mù bà řì vò ndo mù wálá, delè vò mù bà řì tó ndo mù wálá.

19 Káa àá kèjì gí bà da mù ñìnó mbe kú řì vò ndo mù nó, wàa à 'ví doo ta wu.

20 Má éno, yo bà ñò ndâ sú mbe ma có mì Mbířì ni 'do tí cè ña bà bàkà ndâ i mì ndú.

21 «Yo kořo muu yo máa, ndâ 'duù ñìnó mbe kú 'dè có máa ye a mbe tí ndâ yì ta tìřì nó bà yee gbířì wálá. A káa ndâ mbe kú bàkà go có mì Bu ye ká bà ñò gbířì.

22 Ye kú 'dè có tí ñò ji yo, tacó ndâ 'duù me mbè ta ndòngbú o wúnò bà 'vee ye gbí ngbàngà mì Mbířì, máa, <Ze táánò ma có mì Mbířì ta řè lo lá, mbe tí ze? Ze táánò mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ta řè lo lá? Ze táánò bàkà ndâ seřè ta řè lo lá?>

23 «Bìndi ye bà 'vìsì có ji ndú, máa, <Ye jé táánò ñò yo ni lá. Yo co 'do tí ye ge gí kàzò, ndí yo ndâ vò 'duù.>

24 «Má éno, 'duù ñìnó mbe 'di ndâ có mì ye ñò, bìndi yí gii bàkà go ndâ có mì ye náa yí 'di ñò, go mbe bì 'bá ta muu tí wó, mbe bì 'bá mì wó mí pí díí.

25 Bìndi mù gii ñì mí tí , ngo gii ò có tà , gbolò pípìřì gii pì , káa 'bá tí ñò 'va tí to lá, tacó à sè tà mí pí díí.

26 Káa 'duù ñìnó mbe 'di ndâ có mì ye ñò, káa yí bàkà go ndú lá nó, go mbe ñónókó mbe sè tà 'bá mì wó mí pí ñì ngoò.

27 Mù mâ gii ñì , ngo gii ò có tà , pípìřì mâ gii pì ta wotí tí , 'bá tí ñò gii ki'viki gí to, 'bùřùkù gí.»

28 Jézù mâ gii cee bà 'dè ndâ có mì wó gí, nje ndâ 'duù 'dáá gí, gii 'dèè gí.

29 Tacó yí 'dè ji ndú 'dáá káa ndâ wu có mbe ya gí gbí muu ndú, me ndâ 'vìřì có go i mì ndâ mbe 'di gbí tàkìì mì ndú nó lá.

8

Seřè bà cee vò cì 'do tí 'bí 'dakò

1 Ndâ Jézù ta ndâ mbè ndâ 'duù tí nó mbe kaa ya gí mì wó pí gú nó mâ gii kaa 'do pí gú gí gí tàbù to gí,

2 'bí 'dakò tí mbe cì gii gí gí mì wó, bìndi yí gii zèè kò Jézù ta bà 'deke tí wó ji yí, máa, «Go bà yuku cì tí nó tí ye nó má kuu tí lo, wotí bà si kútí ye 'ví dù ngbárángà'i kuu tí lo, buù.»

³ Jézù mâ giì 'di có tí nò náa mbe cì tí nò 'dè nò, yí giì ya'va 'bì wó ya gí bà gbala ta yí, ta bà 'dè có, máa, «Go kuu tí ye. Dù ta ngbàrángà kútí lo.» À káa póó bà 'dè có tí nò mì Jézù, cì giì cee 'do tí 'dakò tí nò gí.

⁴ Bìndi Jézù giì 'dè có ji yí, máa, «'Di có tí nó náa ye kpónó bà 'dè ji wò nò. Ya kpédélé'i gí bà túbà tí lo ji bu-Mbíri. Bìndi wò 'ví ci i ji Mbíri go có mì Mòze, tacó bà túbà ji ndâ 'duù máa cì cee 'do tí lo gí. Wò 'ví túbà tí lo ji 'bí 'duù gbaànjé á kùro bà ya wò gí mí bu-Mbíri lá.»

Jézù 'vala bòò mì kùro ndâ àsikéri mì ndâ Ròmánò

⁵ Jézù giì njè nó ya gí gbí gbata Kàpàrànáwùmù. Mâ giì zeke'o, 'bí 'dakò tí kùro ndâ àsikéri mì ndâ Ròmánò zi'duù-vò (100) giì gí gí mì wó, bìndi yí giì 'deke tí wó ji yí, máa,

⁶ «Bòò mì ye gbele've mí to ta sé gbí tí wó ngé ndii gí, buù.»

⁷ Jézù mâ giì 'di có tí nò, yí giì 'visì có ji 'dakò tí nò, máa, «À nìkì ma. Ye kèjì gí bà 'vala yí.»

⁸ Káa 'dakò tí nò giì 'visì có ji Jézù, máa, «Ye 'vii tí 'duù ònó náa wò 'ví gí gí 'bá mì ye lá, buù. 'Dè káa có ta nje lo cuki 'do tí bàndò tí nó kpónó náa wò kuu tí nò, wàa bòò mì ye bà 'de 'válá gí.

⁹ Tacó ye a 'duù ta ndâ kpo-kpò 'duù kùro ye kuu tí, náa ye kù 'di có mì ndú. À delè kuu tí tàkò ye a ndâ àsikéri mbe kù 'di có mì ye, náa ye má 'dè có ji 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí ndú, máa, «Bàkà i ònó!» Yí kù bàkà; ye má 'dè có ji 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí ndú, máa, «Ya éno!» Yí kù ya go có tí nò. Ye má tè'é tí 'duù máa, «Gì!» Yí kù gí go có mì ye nò. Ye má 'dè có ji bòò mì ye máa, «Bàkà i ònó!» Yí kù bàkà i tí nò.»

¹⁰ Jézù mâ giì 'di ònó có tí nò náa 'dakò tí nò 'dè nò, nje wó giì 'dèè gí. Bìndi yí giì 'dè có ji ndâ 'duù tí nó mbe kù ru ndi wó nó, máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa, ye jé 'de 'bí 'duù gbaànjé mbe tee njembí wó mítí Mbíri, kpèti 'do gbí òkò tí yo tí ndâ Ìziriyéli, go i mì 'dakò tí nó lá.

¹¹ Ye kù 'dè có ji yo ta kponje tí wálá, máa, ndâ 'bí tende ònó ndâ 'duù ta ndòngbú o wúnò bà kaa 'do muu to tí nó 'dáá gí gí bà zò i ta ndâ Àbìráámò ta Ìzákò, ta Jákóbè gbí gbèe ká'i ta líkí'o tí ndú gbí ngbàngà mì Mbíri.

¹² Bìndi àá bà giì mò yo tí ndâ Ìziriyéli, tí ndâ 'dóó 'viì gbí ngbàngà mì Mbíri nó gí gbí 'dí'di'o, tí bàndò bà wa gbí, ta bà zò gbí tí ta sé'i.»

¹³ Jézù mâ giì 'dè có ji ndâ mbè ndâ 'duù tí nò cee gí, yí giì 'visì có ji kùro ndâ àsikéri mì ndâ Ròmánò tí nò, máa, «Má éno, ya gí 'bá mì lo, wàa có tí nó náa wò tee njembí lo á mítí nò bà bàkà tí gí, tacó wò ùnje gí, máa, ye kpèti má 'dè káa có ta nje ye sínò, bòò mì lo bà 'vala 'do gbí nò'o gí.» À káa póó bà 'dè có tí nò mì Jézù, bòò mì 'dakò tí nò giì a gí yaà 'do gbí nò'o mì wó gí.

Jézù 'vala ndâ na gê Piyétòrò ta ndâ 'bí 'duù 'do gbí ndâ nò'o

¹⁴ Jézù giì njè nó 'do bàndò bà 'de tí ndú ta kùro ndâ àsikéri mì ndâ Ròmánò nó ya gí 'bá mì Piyétòrò. Yí mâ giì yee kà, yí giì 'de na gê Piyétòrò kuu tísì ta cò'o gbí diì wó.

¹⁵ Yí mâ giì zèè 'bí niì tí nó, cò'o ngé giì dò 'do gbí diì wó gí. Bìndi yí giì a gí yaà ya gí bà bàkà i-zó-zò ji Jézù.

¹⁶ Ta 'dè'o mì gbèe ri tí nò náa Jézù 'vala ta na gê Piyétòrò 'do gbí nò'o nò, ndâ 'duù giì kaa ndâ 'duù ònó ta ndâ i-gbí-muu ndú nó, ta ndâ 'duù ònó ta nò'o tí ndú nó ya tí ji Jézù. Jézù giì mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù tí nò ta nji có gbaànjé. Bìndi yí giì 'vala ndâ mbe nò'o,

¹⁷ go có tí nó náa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri 'dè sàà gí, máa,

«Yí bà 'vala ndoo 'do gbí ndâ nò'o mì ndoo;
yí delè kaa ndâ nji sé'i 'do gbí dìi ndoo 'dáá gî,» nò.

Bà dù tí mbe ɾu ndi Jézù me có 'dì lá

¹⁸ Jézù mâ gii nò ndâ 'duù kaa gí gí mì wó me mbè ngé ndii gî, yí gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, ndâ yí di kàpá gí tìto.

¹⁹ 'Bí 'dakò tí mbe 'di gbí tàkìi mì ndâ Jùdèyà mâ gii 'di có tí nó, yí gii 'visi có ji Jézù, máa, «Mbe nìbà i, àá bà ja ye 'do tàkò lo káa go ngo.»

²⁰ Káa Jézù gii 'visi có ji 'dakò tí nó, máa, «Ndâ gùù mì ndâ ngàmbe kuu tí. Ndâ bàndò bà tèrì mì ndâ nuù tí nó mbe kù o co gbí pípiri nó 'dáá gí kuu tí, káa bàndò bà tì tàmuu 'Viì-mi-'Dakò á mítí wálá.»

²¹ Mâ gii zeke'o bà-i-nò 'bí 'dakò 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kù ɾu ndi Jézù nó gii 'dè có ji yí, máa, «Buù, si ye má ya gí bà duu ku bu ye, má kózò gî, bìndi ye 'ví dele ndi ye gí gí ba ɾu ndi lo.»

²² Káa Jézù gii 'visi có gí tàkò có mì 'dakò tí nó, máa, «Gí gí bà ɾu ndi ye, wàa wò 'ví si ndâ ku 'ví duu ndâ 'dóó ku mì ndú.»

Jézù ɾo gundiɾi mí tíyò

²³ Bìndi bà 'dè có mì Jézù ji 'dakò tí nó, yí gii njè nó ya gí gbí gbâ, bìndi ndâ mbe tala có mì wó gii oloko gí tàkò wó gbí gbâ kà.

²⁴ Mâ gii zeke'o, gundiɾi gii 'bità bà pì tí ɲa ɲinó náa ngo kù gii 'bità có bà gbàngà gí gbí gbâ. Káa Jézù ta o tí nó kuu tìsì kù tè rì gbí gbâ.

²⁵ Bìndi ndâ mbe tala có mì wó mâ gii nò máa, i kù gii vóló-volo, ndú gii gbà yí 'do muu ɾi. Yí mâ gii ziya gî, ndú gii 'dè có ji yí, máa, «'Vala ndoo, buù, tacó ndoo kù míi-mii!»

²⁶ Káa Jézù gii 'vee ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Yo kù cì gúku tacó yè? Yo tee njembí yo mítí Mbíri me jé'déé gí le!» Bìndi yí bà-i-nò gii a gí yaa, yí gii do mítí ndâ gundiɾi tí nó mbe kù pì nó, ta kàpá tí nó mbe kù gbàngà nò. Ndâ i tí nó só gii ɾò tíyò ngbi-ngbii gí.

²⁷ Nje ndâ mbe tala có mì Jézù náa ndú ta ndú gbí gbâ nò 'dáá gî, gii 'dè gí. Bìndi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «A ɲa wotí tí 'dakò yè ká éno, náa ndâ gundiɾi ta kàpá kù 'di có mì wó nó?»

Ndâ 'bí 'dakò gbí to Gàdàrà ta ndâ i-gbí-muu ndú

²⁸ Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó mâ gii di ngo gí tìto kàpá á 'bí to ta ɾè to tí nó a Gàdàrà, ndú gii 'de ndâ 'bí 'dakò sósò'ò tí ndâ 'duù Gàdàrà, ta ndâ i-gbí-muu ndú, mbe co 'do gbí òkò ndâ muu'dú. Ndâ 'dakò tí nó tii tí ndú mítí kpokèji tí nó mbe co ɾègbà ndâ muu'dú nò go ndâ gbù kàzà, tí ɲa ɲinó náa gbèe 'duù mbe co tí kpokèji tí nó ji ndú wálá.

²⁹ Káa à káa póó bà gii nò Jézù mì ndú, ndú gii 'bità bà tò kù, máa, «Ákoo 'viì mì Mbíri! À gbí muu lo a có bà bàkà ɲa yè ta ze? Wò gí tacó bà waa có mítí ze si 'dóó o tí nó gí kùro kálásê?»

³⁰ Káa ta o bà 'de tí ndú nò, ndâ kàdùrùkù me mbè kù zò i á 'dè gbí to tí nò.

³¹ Tacó éno, ndâ i tí nó gbí muu ndâ 'dakò tí nó, nò gii 'deke tí ndú ji Jézù, máa, «Wò má mòkò ze 'do gbí muu ndâ 'dakò tí nó gí, wò 'ví si ze 'ví ya gí gbí muu ndâ kàdùrùkù tí zò.»

³² Bìndi Jézù gii 'visi có ji ndâ i tí nó, máa, «Yo kaa ya !» Ndâ i tí nó bà-i-nò gii kaa 'do gbí muu ndâ 'dakò tí nó ya gí gbí muu ndâ kàdùrùkù go có mì Jézù nò. Bìndi ndâ kàdùrùkù tí nó gii njè ta ngèlè ta ndâ i tí nó gbí muu ndú, ndú gii oloko gí tà ngo 'do tì ɲà gángá ngo, bìndi ndú gii mii ta ngo léé gí.

³³ Ndâ mbe kù gbà ndâ kàdùrúkù tí nò gii kaa ya gí gbí gbata gí bà 'vanda ndi ndâ i tí nó mbe bàkà tí mítí ndâ kàdùrúkù, ta ndâ 'dakò tí nò sósò'ò ta ndâ i-gbì-muu ndú nó gbaànjé-gbaànjé jì ndá 'duù.

³⁴ Ndâ 'duù gbí gbata mâ gii 'di ndâ có tí nò, ndú gii kaa 'do gbí gbata ya gí mì Jézù. Ndú mâ gii 'de yí gí, ndú gii 'deke tí ndú jì yí, máa yí njè nó 'do gbí to 'bá mì ndâ yì gí.

9

Jézù 'vala 'bí 'dakò mbe gbele've gí

¹ Jézù mâ gii di ndi kàpá 'do gbí to Gàdàrà gí tito gí gbí 'dóó gbata bà dù yí gí,

² ndâ 'duù gii làngà 'bí 'dakò mbe gbele've gí gí tí jì yí. Jézù mâ gii òò bà tee njembí ndú mítí wó, yí gii 'dè có jì 'dakò tí nò mbe gbele've gí nò, máa, «Zèè njembí lo, 'vii mì ye, tacó à si có gítí ndâ vò i mì lo mí to gí.»

³ Káa ndâ 'bí mbe 'di gbí tàkìi mì ndâ Jùdéyà gbí òkò tí ndâ 'duù tí nò mbe tí mì mì Jézù nò mâ gii 'di có tí nò náa yí 'dè nò, ndú gii 'bità bà kọro có gbí njembí ndú, máa, «'Dakò tí nò kù bàkà tí wó tí Mbíri ta wotí tacó yè? Yí 'de wotí bà je à-cee-gí gítí vò i mì ndâ 'duù 'do kòtí 'di?»

⁴ Jézù mâ gii òò òò có tí nó náa ndâ mbe 'di gbí tàkìi tí nò kù kọro gbí njembí ndú nó, yí gii 'vee ndú, máa, «Yo kù kọro òò vò có éno gbí njembí yo tacó yè?»

⁵ Bà 'dè có máa, «À je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì lo gí,» ká peteke , wèè, a peteke a bà 'dè có, máa, «A gí yaà, wà wò 'ví nò nó?»

⁶ Má éno, ye kpónó bà túbà jì yo máa àá mì 'Vii-mi-'Dakò a wotí tacó bà je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì ndâ 'duù á muu to tí nó.» Bìndi yí gii 'dè có jì 'dakò tí nó mbe gbele've gí nó máa, «A gí yaà, wò 'ví te kpâ-sili mì lo, wà wò 'ví ya gí 'bá.»

⁷ 'Dakò tí nò bà-i-nò ngé gii a gí yaà, bìndi yí gii njè nó kù ya gí 'bá go có mì Jézù nò.

⁸ Nje ndâ mbè 'duù tí nó mbe kaa ya gí mì Jézù nó 'dáá gí gii 'dè ta gúku bà òò 'dakò tí nò kù nò nó gí. Bìndi ndú gii ùlù Mbíri tacó bà je òò wotí tí nó á jì ndâ 'duù.

Bà tè'é tí Màtéyò

⁹ Jézù mâ gii njè nó 'do tí bàndò bà 'vala 'dakò tí nò mbe gbele've gí nò, yí gii òò 'bí 'dakò tí Jùdéyà tí mbe kù kili i-míri mì ndâ Rómánò, ta rẹ wó a Màtéyò, kù kì tí wó to á bàndò bá gò i-míri. Bìndi yí gii 'dè có jì Màtéyò, máa, «Gí gí bà ọ̀ru ndi ye.» Màtéyò bà-i-nò gii a gí yaà, bìndi yí gii ya gí bà ọ̀ru ndi Jézù.

Jézù zò i ta ndâ vò 'duù

¹⁰ Si Jézù kù zò i ta ọ̀ru tí nó á 'bá mì Màtéyò, ndâ 'bí ka nètè mì Màtéyò me mbè, ta ndâ òò ndâ 'bí 'duù mbe kù gbètèkè tàkìi mì ndâ Jùdéyà gii kaa gí kù zò i ta ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó gbí gbèè ká'i.

¹¹ Ndâ 'bí mbe kù kpòlò tí tàkìi mì ndâ Jùdéyà mâ gii òò òò i tí nó, ndú gii 'vee ndâ mbe tala có mì Jézù, máa, «Mbe nìbà i jì yo kù zò i gbí ká'i ta ndâ 'duù òò mbe 'vii tí ndâ 'duù náa cèè 'duù 'ví zò i ta ndú gbí tàkìi mì ndâ Jùdéyà lá nó tacó yè»

¹² Jézù mâ gii 'di òò 'vé tí nó náa ndâ 'duù tí nó kù 'vee ta ndâ mbe tala có mì wó nó, yí gii 'vìsì có jì ndú, máa, «A ndâ 'duù òò ta sé'i tí ndú nó ká kù pà mbe yeè. Ndâ 'duù òò ta sé'i tí ndú wálá nó pà mbe yeè lá.»

13 Má éno, yo 'viiki gbí có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa,

«À tí ye tí Mbírì a go bà nò yê ɾo ndâ 'duù;
go bà ci mbelè ndâ nò jì ye tí ye wálá.»

Ye delè gí me tacó bà tè'é tí ndâ tó 'duù lá, ye gí a i tacó tí ndâ mbe bàkà vò i.»

'Vé gítí nderè bà kònò go mì ndâ mbe tala có mì Jézù lá

14 Ta o tí nò, ndâ 'bí mbe tala có mì Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù gii gí mì Jézù, bìndi ndú gii 'vee yí, máa, «Tacó yè, káa ze ta ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà kù kònò go ta ɾi bà kònò go mì ndâ Jùdéyà, káa ndâ mbe tala có mì lo kònò go lá?»

15 Káa Jézù gii 'visì có jì ndú, máa, «Ndâ kpóló-kpolo kómbe mbe kò niì jé kù kònò go ta o tí nó náa kómbe ndú tí nó náa à kù ko niì mì wó gí 'bá nó má kuu ta ndú? Káa o bà je mbe kù kò niì tí nò 'do gbí òkò tí ndú bà gí ká gí, bìndi ndú bà gii kònò go ta o tí nò.

16 À da ngú kò mí pí ká kò lá.

17 'Bí 'duù jé mbe fuu pe ngú cù mí gbí ká kàrà nìno ta gbí wó wuuku gí nó wálá. Tacó yí má bàkà éno, ta o tí nó náa pe ngú cù bà gii nì nó, kàrà tí nò bà ba gí. Bìndi yí bà bè gbí ndâ kàrà ta pe só gí. Tacó éno, à ta o 'dáá gí kù fuu pe ngú cù ká mí gbí kpóló-kpolo kàrà tacó bà kpolo tí ndâ pe ta kàrà.»

Jézù 'vala ndâ 'bí 'vinì ta 'bí niì

18 Káa si Jézù kálásé kù 'dè có jì ndâ mbe tala có mì Jòvànì, 'bí 'dakò tí gbolò 'duù gii gí mì wó, bìndi yí gii zèè kò wó mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí, ta bà 'deke tí wó jì yí, máa, «Nájú ye cee gí, káa ye kù 'deke a tí ye jì wò, máa wò 'ví ya gí bà tee 'bì lo mití wó wàa yí 'ví 'vala jì ye.»

19 Jézù mâ gii njè nó kù ya gí 'bá mì gbolò 'duù tí nò, ndâ mbe tala có mì wó gii kaa kù ɾu ndi wó.

20 Káa si ndú muu nó, 'bí niì náa mbelè kù yee tí wó ta ndoò muu 'bì-nje só gii gí có kapí Jézù, bìndi yí gii zèè nje bongo tí wó,

21 ta bà koɾo có, máa, «Ye kpètí má zèè káa nje bongo tí wó, ye bà 'de 'válá gí.»

22 Jézù mâ gii 'visì tí wó gí ndiì, yí mâ gii nò niì tí nò, yí gii 'dè có jì yí máa, «Zèè njembí lo, nájú ye, tacó bà tee njembí lo mití ye 'vala wò gí.» 'Do tí bàndò tí nò, mbelè tí nó mbe kù yee 'do tí niì tí nò, nó ngé gii ɾò tíyò gí.

23 Jézù mâ gii yee 'bá mì gbolò 'duù tí nò, yí gii 'de ndâ 'duù kù wa ku tà'i ta wotí ká tí .

24 Bìndi yí gii 'dè có jì ndú, máa, «Yo njè gí sè 'do tà'i tí nò gí. Làmbu 'vinì tí nò cì me cí-cì lá. Yí kù tè a ɾi.» Káa ndâ 'duù tí nò gii 'bità bà ɾo Jézù ta ɾa có mì wó nò ɾó-ɾo.

25 Káa ndú mâ gii njè gí sè go có tí nò gí, Jézù gii ɾi gí tàkò ku 'vinì tí nò tà'i. Yí mâ gii zèè 'bì wó, 'vinì tí nó gii a ɾò tíyò.

26 Tàwo ngú có tí nò gii ya cee gbí to tí nò 'dáá gí.

Jézù 'vala ndâ 'bí mbe sú ɾo

27 Ta o bà njè nó mì Jézù 'do bà 'vala nájú gbolò 'dakò tí nò, ndâ 'bí mbe sú ɾo sósò'ò gii ɾu ndi wó ta bà tò kù á tàkò wó ta kòcò ndú ngéé gí yaa, máa, «Áá 'Viì kòtí Dàvídè tí Bìndi-Mbírì, àá 'Viì kòtí Dàvídè, nò yê ɾo ze!»

²⁸ Jézù mà gii rì jí tà'i ta o bà yee yí 'bá gî, ndâ mbe sú ọ́o tí nò gii rì jí tàkò wó. Bìndi yí gii 'vee ndú, máa, «Yo wálá ùnje gî, máa ye bà 'vala yo gî?» Káa ndú gii 'visì có jí yí, máa, «Ze ùnje gî, buù.»

²⁹ Jézù mà gii 'di có tí nó náa ndâ mbe sú ọ́o tí nò 'visì jí tàkò 'vé mì wó nò, yí gii gbala ọ́o ndú ta bà 'dè có jí ndú, máa, «Ye bà njaanga ọ́o yo gî, tacó yo ùnje ta njembí yo gbaànjé gî, máa wotí bà bàkà éno kuu tí ye.»

³⁰ Jézù mà gii 'dè có tí nó, ọ́o ndâ mbe sú ọ́o tí nó só nó gii njaanga tí gî. Bìndi yí gii 'dè có jí ndú ta wotí tí, máa, «Yo kpolo tí nje yo máa, 'bí 'duù gbaànjé 'ví 'di có máa a ye ká njaanga ọ́o yo nó lá.»

³¹ Káa ndâ 'dakò tí nó mà gii njè nó 'do bà-i-nò gî, ndú gii nó ta bà ma rẹ́ Jézù ta ndi tí ndâ 'bá 'dáá gî.

Jézù 'vala 'bí 'dakò tí mbe 'dè có lá ta i-gbí-muu wó

³² À káa pọ́o bà njè nó mì ndâ 'dakò tí nó náa Jézù njaanga ọ́o ndú nó gî, à gii gí ta 'bí 'dakò mbe 'dè có lá ta i-gbí-muu wó jí Jézù.

³³ Jézù mà gii mòkò i tí nó 'do gbí muu 'dakò tí nó gî, 'dakò tí nó ngé gii 'bità bà 'dè có. Bìndi nje ndâ mbè ndâ 'duù tí nó mbe tí mí mì Jézù nó gii 'dèè gî. Bìndi ndú gii 'bità bà 'dè có gbí òkò tí ndú, máa, «À jé nò 'bí ọ́a i go éno 'bá Ìziriyèlì lá.»

³⁴ Káa ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà a gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó nìndi ndú gii 'visì có jí tàkò có tí nó, máa, «A Gba-vò-i, tí gba mì ndâ i-gbí-muu, ká kù je wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù jí yí.»

Jézù nò yé ọ́o ndâ 'duù

³⁵ Gbí ndâ o tí nó, Jézù gii nó nó cee gbí ndâ gbata, ta ndâ víi bàndò á sè 'do gbí ndâ gbata 'dáá gî, kù nìbà i, ta bà ma Banga-Ngú-Có gítí có bà dù Mbírì tí gba jí ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ Jùdéyà jí bà ùlù Mbírì, delè ta bà 'vala ndâ 'duù 'do gbí ndâ ọ́a ndâ nò'o ta ndâ sé'i 'dáá gî.

³⁶ Káa yé ọ́o bà nò ndâ mbè ndâ 'duù tí nó náa Jézù kù nó ta bà nìbà i jí ndú nó gii bàkà yí ngé ndii gî. Tacó à tí ndú a gúku, ndú delè nò 'dóó i nìno náa ndâ yí 'ví bàkà nó lá, tacó 'duù kùro ndú wálá, go ndâ rómbo ta mbe gbà ndú wálá.

³⁷ Bìndi yí gii 'dè có jí ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ndâ i tacó bà kili 'do gbí ní ògbù ngé, káa muu ndâ mbe bàkà nèté me ní'dí.

³⁸ Má éno, yo 'deke tí yo jí mbe ní, tacó wàa, yí 'ví tuu ndâ mbe bàkà nèté me mbè tacó bà kili ndú.»

10

Jézù ọ́o ndâ tú mì wó muu'bi-nje só

¹ Jézù gii ọ́o ndâ 'bí 'duù muu'bi-nje só 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì wó, bìndi yí gii je wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù, ta wotí bà 'vala ndâ 'duù 'do gbí ndâ ọ́a ndâ nò'o 'dáá gî á bìndi wó jí ndú.

² Nìno a rẹ́ ndâ 'duù tí nó muu'bi-nje só náa Jézù ọ́o ndú nó: ndâ kpédélé 'duù a ndâ Sìmonè tí nó ta 'bí rẹ́ wó a Piyétòrò nò, ta ná'vindí wó Àndèréyà, bìndi a ndâ Jákòmò ta ná'vindí wó Jòvànì tí ndâ 'vii mì Zèbìdéyò,

³ ta Fìlípò, ta Bàràtòlòméyò, ta Tòmázò, ta Màtéyò tí mbe kili i-mírì, ta Jákòmò tí 'vii mì Àlíféyò, ta Tàdéyò,

⁴ ta Sìmonè tí nó tí tó 'vii-'bá nò, ta Jùdá Ìsikàriyótè tí mbe ba ngbù wó tí Jézù.

⁵ Bìndi Jézù gii tuu ndâ 'dakò tí nò muu 'bì-nje só náa yí ñuka ndú tí ndâ tú mì wó nò, káa ta kùro bà tuu ndú, yí gii kpo-gbì-tà-tù ndú, máa,
«Yo 'ví 'dò kò yo gbaànjé mí gbí to mì ndâ 'duù ñinó mbe kú ùlù ndâ 'bí tende ña i bìndi Mbíri nó lá.

Yo delè 'ví ya gí gbí ndâ gbata á gbí to Sàmáriyà lá.

⁶ Yo ya a i gí mì ndâ Ìzìriyèlì tí ndâ mbe gíri á go ndâ rómbo gí,
⁷ wàa yo 'ví kò-kò ji ndú, máa, «Kùro o bà gí Gba-gbìri kpónó dooko gí!»

⁸ Yo 'ví 'vala ndâ mbe nò'o,
yo 'ví 'vala ndâ ku,
yo 'ví ọ kútí ndâ mbe cì,
yo 'ví mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù.

Yo sì wotí bà bàkà ndâ i tí nò náa ye 'deke ndú ji yo nò me sí-sì lá. Má éno, yo delè 'ví je mboo tàkò bà bàkà ndú 'do mì ndâ 'duù lá.

⁹ Ta o tí nó náa yo má kú ya gí muu nó, yo 'ví je 'bí làmbu i tacó bà sì ta ndâ 'bí i ngé gí lá.

¹⁰ Yo 'ví je ndâ 'bí bongo ta ndâ 'bí tàrà tacó bà 'visì ta ndâ ñinó á tí dùì yo nò á kùro kà lá.

Yo delè 'ví zèè 'bí i go mú-kóro mí 'bì yo tacó bà kpolo tí yo lá. Tacó 'duù má ka wu'o gí, àá bà sí yí sínò wálá.

¹¹ Yo má yee tí to, yo 'ví pà a 'bá mì 'duù ñinó mbe nì «Yo ndi ye nò» ji yo ta njembí wó gbaànjé, wàa yo 'ví dù tí, yee tí o bà njè nó mì yo 'do tí to tí nò.

¹² Yo má yee tí 'bá, yo 'ví nì «Ze yee gí» ji ndâ mbe 'bá ta bà cù 'dè ngo cù yo tù-tù-tù mítí ndú.

¹³ Ndú má nì «Yo ndi ze nò» ji yo ta 'dè njembí ndú, yo 'ví dù ta ndú. Káa ndú má biya bà 'visì 'vé ji yo gí, yo 'ví ndii ta nó mì yo, ta nambeè tí nó gbí njembí yo náa yo máa Mbíri 'ví bàkà ji ndú nò.

¹⁴ Yo má yee tí to, káa ndâ 'duù má te wiri mítí yo lá, ndú delè má sè tù ndú tí có mì yo náa yo kú 'dè ji ndú nó lá, ta o tí nó náa yo má kú 'visì tàmuu yo gítí to tí nò, nó, yo 'ví gbà njú to, to tí nò 'do tí kò yo gí. Ñinò tacó bà tùbà ji ndâ mbe to tí nò máa, Mbíri bà waa có mítí ndú, káa à me 'do gbí có mì yo lá.

¹⁵ Ye kú 'dè có ji yo ta 'vére tí wálá, máa, Mbíri bà waa có mítí ndâ mbe to tí nò ta ndongbú o ta wotí tí ndii bà doo ndâ gbata Sòdómà ta Gòmórà á mì wó ta wu táánò nó gí.

¹⁶ Ye kú tuu yo gí gbí òkò tí ndâ 'duù ta zì'i 'bì yo tacó bà kpolo ta tí yo wálá, go ndâ rómbo á kùro ndâ siingii. Má éno, yo 'ví sí ọ yo 'ví dù ngílí-ngílí go ọ àca'ba. Wàa njembí yo 'ví dù 'dèè kpóo go bèègú.

¹⁷ «Yo delè 'ví te mí gbí muu yo máa, ndâ 'duù kèjì gí bà kaa yo ya tí gí gbí ndâ ngbàngà mì ndâ Jùdèyà. Bìndi ndâ gba bà gii waa có mítí yo máa, à gbì yo mí kùro ndâ 'duù.

¹⁸ Àá bà jaka yo ta wotí ya tí gí kùro ndâ kpo-kpò 'duù ta ndâ kpo-kpò gba á muu ye. Káa ñinò bà njaanga ji yo a kpokèjì bà ma có tí ye ji ndâ kpo-kpò 'duù, ta ndâ kpo-kpò gba, ta ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nò.

¹⁹ Káa ta o tí nó náa ndú bà gii zèè yo nò, njembí yo 'ví sí bà mù éno máa, yo bà ya gí bà 'dè á kùro ndâ kpo-kpò 'duù kà a ña có yè wè, mí to. Njembí yo delè 'ví mù éno máa, yo 'ví 'dè a ña có yè wè, nò lá. Àá bà wu có tí nó náa yo 'ví 'dè nó mí gbí nje yo ká kùro kà.

20 Tacó ta o tí nò, à me káa yo ká bà 'dè 'dóó có mì yo á 'do gbí muu yo lá. A Bèri mì Bu ye ká bà je wotí bà 'dè có ji yo.

21 «Ta o tí nò, ndâ 'duù bà sì ndâ ná'vindí ndú ta ndâ 'viì mì ndú ji ku. Ndâ 'viì delè bà 'visì tí ndú tacó bà pà kpokèjì bà ziki ndâ mbe jò ndú.

22 Ndâ 'duù 'dáá gí bà gii sogo yo á muu ye ta o tí nò. Káa 'duù ñinó gbí òkò tí yo mbe 'dò kò wó mí to tí kpoò yee tí ndòngbú o bà mèèkè ndâ i tí nò tí yo nó ká bà 'de 'válá.

23 À má kù mèèkè'i tí yo ta o tí nò gbí 'bí gbata, yo 'ví kaa ta ngèlè 'válá ya gí gbí 'bí . Káa ye kù 'dè có ji yo ta 'vére tí wálá, máa, 'Viì-mi-'Dakò bà gí gí muu to tí nó si yo nò 'bá mì ndâ Ìziriyèlì 'dáá gí cee lá.

24 Mbe kù tala i me gbolò ndii 'duù tí nó mbe kù ñibà i ji yí nó lá; bòò delè me gbolò ndii mbe tí wó lá.

25 À tè ta mbe tala i káa bà je muu mì mbe ñibà i ji yí mítí wó; à delè gii tè ta bòò káa bà je muu mbe tí wó mítí wó. Káa rẹ bu-'bá má mì ndú a Gba-wàtà, ndú bà gbì mí muu ndâ 'viì mì wó a ndâ vò rẹ mbe ndii ñinó gí.

26 «À má éno, yo 'ví cì gúku tí ndâ 'duù lá. Tacó ndâ ña ndâ i tí nó 'dáá náa ndâ 'duù kù nguù ndú kpónó nó bà 'vanda 'dáá gí sè gí. Delè ndâ có tí nó náa ndú kù 'dè mí tàbèngii nó bà dù á kà wálá.

27 Yo bà gii kò-kò ta ndâ có tí nó náa ye kpónó kù 'dè ji yo gbí 'dí'di'o nó á ji ndâ 'duù gbí ngbàà rì. Bìndi yo bà gii kò-kò ta ndâ có tí nó náa ye kù 'dè ji yo á gbí ngàngbùùtù nó 'do pí cèléngé ji ndâ 'duù.

28 Káa yo 'ví cì gúku tí ndâ 'duù lá, tacó 'bí i gbaànjé mì ndú náa ndú bà bàkà ta yo, á bìndi bà zi yo mì ndú nò wálá. Yo cì gúku a i tí Mbíri, tacó wotí bà zi yo ta wotí bà waa có mítí yo bìndi bà zi yo mì wó kuu tí wó.

29 Yo tala bà zeke ndâ ví nuù tí nó tí ndâ narù nó gí. 'Bí làmbu i náa 'duù bà 'de gbí ndú gbaànjé wálá. Káa 'bí gbaànjé 'do gbí òkò tí ndú mbe cì gí, káa Bu yo ñò bà ku wó lá, nò wálá.

30 Káa à má gítí yo, yí 'deke ndâ ñi se muu yo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

31 Má éno, yo 'ví cì gúku lá, tacó yo kùro Mbíri a ndâ kpóló-kpolo i ndii ndâ narù gí.

32 «Má éno, 'duù má si ye tí i á kùro ndâ 'duù á muu to tí nó, ye delè wúnò bà si 'duù tí nó tí i á kùro Bu ye á gbíri.

33 Káa 'duù má biya ye á kùro ndâ 'duù á muu to tí nó, ye delè wúnò bà 'visì kapí ye gítí 'duù tí nó á kùro Bu ye á gbíri.

Có mì Jézù a i mbe njèè gbí òkò tí ndâ 'duù

34 «Yo si bà je mbí yo éno máa, ye gí ji yo ta ngú có mbe 'dèè njembí yo nò mí to.

35 Có tí nó náa ye gí tí nó a có mbe njèè gbí òkò tí ndâ 'viì ta ndâ bu ndú, ndâ ñi ta ndâ nájú ndú. Có tí nó bà njèè gbí òkò tí ndâ nawu ndâ 'viì ta ndâ ñi mì ndâ 'viì mì ndú.

36 Ndâ mbe sogo 'duù gí mì ku bà dù káa ndâ 'dóó 'viì mì wó.

37 «'Duù má zèè có tí ndâ bu wó ta nawu wó kpolo ndii có tí ye gí, ña 'duù tí nó bà 'vii tí mbe dù tí 'duù mì ye wálá; 'duù delè má zè ñikì kpolo ma a ndâ bà wó ta ndâ nájú wó có tí ye, ña 'duù tí nó bà 'vii tí mbe dù tí 'duù mì ye wálá.

38 'Duù má ùnje gítí bà kònò sé'i go ye wàa yí 'ví gí gí bà ru ndi ye lá, yí bà 'vii tí mbe dù tí 'duù mì ye wálá.

³⁹ 'Duù mbe koṛo có kpolo ma ká gítí 'válá muu to tí nó bà 'de vò i bìndi ku mì wó. Káa 'duù ñinó mbe sì miṛi wó muu to tí nó ji ku a i gítí nètè mì ye ká bà 'de 'válá á bìndi ku mì wó.

⁴⁰ «'Duù mbe te wiṛi mítí yo ta ɾè ye, te wiṛi tí nó a i mítí ye, káa ndâ mbe te wiṛi mítí ye, te wiṛi tí nó a i mítí mbe tuu ye.

⁴¹ 'Bí 'duù má te wiṛi mítí mbe 'dòkò có mì Mbíṛi ta ɾè mì Mbíṛi, Mbíṛi bà je 'bí tó i tí nó náa yí bà je ji mbe 'dòkò có mì wó nó ji 'duù tí nó gí. 'Bí 'duù delè má te wiṛi mítí tó 'duù gítí tó ɾè 'duù, tí nó, Mbíṛi bà je 'bí ña tó i tí nó náa yí tí Mbíṛi bà je ji tó 'duù tí nó nó ji 'duù tí nó mbe te wiṛi mítí wó nó gí.

⁴² Káa ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa, 'duù kpétí má cu káa cèe 'dê ngo mì lú nó sínò 'do gbí káṛà ji 'bí ña 'duù ñinó náa ɾè wó gbí u 'duù wálá ngé gí tacó náa táangbà 'duù tí nó a mbe tala có mì ye, yí bà 'de tó i tàkò ngo mì wó nó kpèkù.»

11

¹ Jézù má gii cee ta nètè bà kpo-gbí-tà-tù ndâ mbe tala có mì wó muu 'bì-nje só náa yí ɾuka ndú nó gí, yí gii ñjè nó 'do bàndò tí nó kù nó ta ndi gbí ndâ gbata mì ndâ Jùdéyà kù ma Banga-Ngú-Có mì Mbíṛi ji ndâ 'duù.

À zèè Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù mí gbí zàà

² Ta o tí nó si Jézù kù ma Banga-Ngú-Có mì Mbíṛi ji ndâ 'duù ta ndi gbí ndâ gbata nò, Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù a i gbí zàà. Jòvànì má gii 'di tàwo ndâ i tí nó náa Jézù tí Bìndi-Mbíṛi kù bàkà nó si yí gbí zàà kà, yí gii tuu ndâ 'bí mbe tala có mì wó máa ndú ya gí bà 'dè có ji Jézù, máa, «A Jòvànì tí nó tí mbe kù caka tí ndâ 'duù nó ká tuu ze, máa, ze gí gí bà 'vee wò, máa,

³ wò a 'duù tí nó náa ze kù ù bà gí yí 'do mì Mbíṛi nó, wèè, 'duù mì ze náa ze kù ù bà gí yí nó ká kpokèjì kálásè?»

⁴ Ndâ tú mì Jòvànì má gii ya gí bà 'vee Jézù go co tí nó náa Jòvànì tuu ta ndú nó, Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «Yo dele ndi yo ya gí bà dìtà ndâ có ñinó náa yo 'di ta tù yo nó, ta ndâ i ñinó náa yo ñò ta ɾo yo nó ji Jòvànì:

⁵ Ndâ 'duù ñinó táánò náa ɾo ndú yoo gí nó, kpónó kù zeke'o. Ndâ 'duù ñinó táánò ta kò ndú mbe gbele've gí nó, kpónó kù nó nó. Ndâ kà cì kpónó yuku 'dáá 'do tí ndâ 'duù ñinó táánò ta cì tí ndú nó gí. Ndâ 'duù ñinó táánò tí ndâ mbe sú tù nó kpónó kù 'di có. Ndâ 'duù ñinó táánò mbe cì tí yú ku gí nó, 'vala ndi ndú gí. À kù ma Banga-Ngú-Có ji ndâ yè.

⁶ Yo delè 'ví 'dè có ji Jòvànì, máa, 'duù ñinó mbe tee njembí wó kácáá mítí có mì ye nó a mbe tó pá.»

⁷ Káa si ndâ tú mì Jòvànì kù gii bàkà có bà dele ndi ndú, Jézù gii 'bìtà bà 'vee ndâ 'duù gítí Jòvànì, máa, «Gbí ndâ o tí nó táánò náa yo kù kaa ya gí mì Jòvànì si yí gbí kángáá nga ngoò nó, yo ta o tí nó kù koṛo có máa yo kù ya gí bà ñò a 'di? Gí bà ñò 'bí 'duù ñinó ta 'dóo kóṛo-koṛo có mì wó wálá, mbe kù tè ká gí tàkò có mì ndâ 'bí ka wó nó? Káa à má me éno lá,

⁸ yo kaa ya gí bà ñò a 'di? Gí bà ñò 'bí 'duù mbe zaa ta banga bongo? Áá bà dù me éno lá, tacó ndâ mbe zaa ta ndâ banga bongo kù dù a i 'bá mì ndâ kpo-kpò gba.

⁹ Nògí, má éno, yo táánò kaa ya gí sè gí gbí kángáá nga ngoò gí bà yè? Yo kaa ya me gí bà ñò mbe 'dòkò có mì Mbíṛi lá? À éno. Ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa, 'duù tí nó a gbolò 'duù ndii mbe 'dòkò có mì Mbíṛi gí.

10 Tacó Jòvànì a 'duù tí nó náa à cu có gítí wó mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, Mbírì máa, <Ye bà tuu tú mì ye gí kùro lo, gí bà 'viindi kpokèjì ù ta ndi lo,> nò.

11 Ye kù 'dè có jì yo ta yúcó, máa, 'do gbí òkò tí ndâ 'viì tí nó 'dáá gí náa a ndâ niì ká jò ndú nó, 'bí 'duù gbaànjé mbe gí tí gbolò 'duù ndii Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù yee tí kpónó wálá. Kpétí ká éno, 'bí 'duù ñinó tí táangbà 'duù sínò gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó tí ndâ Bòò-gba mì Gba-gbírì nó a gbolò 'duù ndii Jòvànì gí.

12 Káa 'do tí o bà 'bità bà kò-kò mì Jòvànì ta có mì Mbírì di tí wúnó, 'bá mì Gba-gbírì kù mbu jì bà te ta wotí, ndâ vò 'duù kù paa ta zèè ta wotí.

13 Káa kùro bà gí Jòvànì, Mbírì táánò je wotí bà 'dè-kòcò a i jì ndâ Mòze ta ndâ mbe 'dòkò có mì wó tí Mbírì.

14 Yo má ùnje gítí ndâ có mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì ta ndâ có mì Mòze gí, Jòvànì a Èlìjà tí nó táánò tí mbe 'dòkò có mì Mbírì, náa ndú 'dè có máa yí bà dele ndi wó gí tacó bà gí gí bà 'viindi kpokèjì kùro bà gí Bìndi-Mbírì nò.

15 Má éno, ndâ 'duù ñinó ta tù bà 'di có tí muu ndú nó 'ví 'di có!

16 «Káa ye kpónó 'ví 'vii yo ndâ 'duù tí nó á gbí o tí nó, nó mítí ña yè dú? Yo gbí ro ye ká go ndâ víi 'viì mbe kili kù ño 'di gbí dùpì, ndú mà gii ñò ndâ 'bí ka ndú víi 'viì mbe kili ta ba muu ndú tende, ndú gii tè'é tí ndú máa,

17 <Yo gí gí mì ndoo, wàa ndoo 'ví ño 'di bà dù ru.> Káa ndâ ka ndú nó gii biya gí. Bìndi ndú gii tè'é tí ndú káká'i, máa, <Yo gí gí mì ndoo, wàa ndoo 'ví ño 'di bà wa ku.> Káa ndâ ka ndú nó gii biya delè gí.

18 Tacó Jòvànì táánò me mbe zò i lá, yí delè me mbe njù pe lá, káa ndâ 'duù gii kili nje ndú mítí wó, máa, <A i ká gbí muu wó.>

19 'Viì-mì-'Dakò gii gí ñinó wó ta bà zò i, delè ta bà njù pe, ndâ 'duù káká'i gii 'visì nje ndú éno, máa, <Yí a mbe gàmàtà, tí vò mbe njù pe, tí kómbe ndâ mbe kù gò i-mírì, tí ndâ mbe bàkà vò i!> Káa kpétí ká éno, à ñò bà 'di gbí-o mì Mbírì ni mítí ndâ cè bà i mì wó.»

Jézù 'deke tí ndâ 'duù gbí ndâ gbata tí nó á yì kàpá Gàlìlèyà nò

20 Bìndi Jézù gii 'bità bà 'deke tí wó ta sé có gítí ndâ 'duù gbí ndâ gbata tí nó náa yí bàkà ndâ serè ta ndi gbí ndú nò, tacó ndú biya bà 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò i mì ndú gí. Máa,

21 «Yo ndâ 'duù gbí gbata Kòràzìni ta ndâ 'duù gbí gbata Bètisàyídà bà dù á nje ! Tacó ye táánò má bàkà ndâ kpo-kpò serè tí nó náa ye bàkà jì yo nó a i jì ndâ 'duù gbí ndâ gbata Tírò ta Sìdónì, ndú kpónó dù zùkùù gítí ndâ vò i mì ndú sàà gí.

22 Káa ye kù 'dè có jì yo ta yúcó, máa, Mbírì bà waa có mítí yo wúnò ta ndòngbù o ta wotí tí ndii ñinó ndâ 'duù gbí gbata Tírò ta ndâ 'duù gbí gbata Sìdónì gí.

23 Káa yo, ndâ 'duù gbí gbata Kàpàrànáwùmù! Yo táánò máa yo bà oko tí yo éno yee tàrì? Mbírì wúnò bà kaa yo mítí vò bàndò á bìndi ku mì yo. Tacó ndâ serè mì ye táánò náa ye bàkà ndú jì yo nó má a i jì ndâ 'duù gbí gbata Sòdómà, Mbírì táánò bà doo Sòdómà wálá.

24 Má éno, yo kpolo tí yo máa Mbírì bà waa có mítí yo ta ndòngbù o ta vò tí ndii bà doo ndâ 'duù mì wó á Sòdómà ta wu gí.»

Jézù yù gbí tí wó jì ndâ yé

25 Ta o tí nò Jézù gii 'deke tí wó ji Mbíri, máa, «Ye 'dè nìkì maa ji wò tí Bu ye, tí mbe tí ndâ gbíri ta to, tacó bà 'dè gbí tí lo ji ndâ 'duù ñinó ta ọ ndú mbe njaanga kálásê nó, si ndâ mbe 'di gbí-o mí to.

26 Ìyoo, Bu ye, ye ùnje gí máa, àá táánò nìkì tí lo éno.

27 «Wò tí Bu ye kaa ndâ i 'dáá gí á mí 'bì ye gí. 'Bí 'duù gbaànjé mbe 'di gbí 'Viì mì lo muu to tí nó wálá, à káa wò tí Bu ye. 'Bí 'duù gbaànjé delè mbe 'di gbí lo tí Bu ye á muu to tí nó wálá, à káa ye tí 'Viì mì lo, gii toko mítí ndâ 'duù ñinó ta go bà túbà tí lo ji ndú tí 'Viì mì lo nó.

28 «Wo yo má co ta bà bàkà du nètè gí, wo yo má co ta bà te du i gí, yo gí gí mì ye, wàa yo 'ví tèwo yo.

29 Yo zèè nje kọri tí nó á pààpì ye nó, wàa ye 'ví nìbà bà làngà kọri ji yo, tacó ye a mbe zèè ndâ 'duù ta pètékè 'bì, tí mbe 'dè njembí, wàa yo 'ví tèwo yo.

30 Tacó bà te kọri tí nó á pààpì ye nó kpolo lá, ká'i tí nó nàa ye kù làngà nó delè me duù lá.»

12

Có gítí ọri bà wotí gbí tàkìi mì ndâ Jùdèyà

1 Ta 'bí ọri bà wotí gbí tàkìi mì ndâ Jùdèyà gbaànjé, si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó kù nó ndô ta ndi gbí ndâ nji, ndâ mbe tala có mì wó gii nó ta bà kpařaka muu cù kù zò tí 'veè gítí go.

2 Ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkìi mì ndâ Jùdèyà má gii ñò ndú tí, ndú gii 'dè có ji Jézù ta kpo tàkòcò, máa, «Ijò káa ọa i tí nó nàa ndâ mbe tala có mì lo kù bàkà nó gi! Ọa i tí nó kpónó nàa ndú kù bàkà nó me i bà báká-bàkà ta ọri bà wotí gbí tàkìi mì ndoo tí ndâ Jùdèyà lá.»

3 Káa Jézù gii 'vìsì có ji ndú, máa, «Yo jé 'deke có tí nó gbí wáràgà mì Mbíri gítí ọa i tí nó nàa Dàvídè tí gbolò gba mì ndoo tí ndâ Jùdèyà bàkà táánò ta o tí nó nàa go bàkà ta ndú ta ndâ mbe ko tàkò wó nó lá?

4 Có tí nó gítí bà ọri Dàvídè gí tà 'bá-Mbíri, bìndi yí gii kaa ndâ kù kò tí nó nàa à ci ndú ji Mbíri gí, ya tí ji ndú ta ndâ mbe kù ko tàkò wó, bìndi ndú gii zò ta ndú nó? Yo jé 'di lá? Káa à kù zò ndâ kù kò tí nó nàa à ci ndú ji Mbíri gí nó gbí tàkìi mì ndoo tí ndâ Jùdèyà káa ndâ bu-Mbíri cuki.

5 «Yo má 'deke ñinó lá, yo jé 'deke có tí nó gbí wáràgà mì Mòze máa, bà bàkà nètè gítí i-ci-ci mì ndâ bu-Mbíri ta ọri bà wotí me vò i lá nó, lá?

6 Káa ye kù 'dè có ji yo, máa, 'bí i mbe me gbolò á co tí 'bá-Mbíri gí kpónó kuu nó.

7 Yo táánò má 'di gbí có tí nó nàa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, Mbíri máa, «À tí ye a go nambeè; go bà waa mbelè tí ye wálá» nó gí, yo kùtáa bà waa có mítí ndâ 'duù ñinó ta vò i mì ndú wálá nó wálá, tacó a yè ọ ndú ká bà dù tí yo.

8 Tacó 'Viì-mì-'Dakò a mbe tí ọri bà wotí gbí tàkìi mì ndâ Jùdèyà.»

Jézù 'vala 'bí 'dakò nàa 'bì wó pizoo gí

9 Bìndi Jézù gii ñjè nó 'do bà-i-nò ya gítí 'bí bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gbaànjé.

10 Bìndi yí gii 'de 'bí 'dakò nàa 'bì wó gbaànjé pizoo gí, gbí òkò tí ndâ 'duù á kà. Ndâ 'bí 'dakò ta go bà pà kpokèjì bà kpì ngbàngà tí Jézù tí ndú má gii ñò Jézù, ndú gii 'vee yí, máa, «Bà 'vala 'duù ta ọri bà wotí gbí tàkìi mì ndoo tí ndâ Jùdèyà a vò i?»

11 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, ta bà 'vee ndú, máa, «I-kó-ko mì 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo nò kpónó má 'va tí gbí gùù ta ɾi bà wotí, yí bà ya gí bà ja yí 'do gbí gùù tí nò gí sè wálá?»

12 Káa có tí 'duù kpolo ndii có tí i-kó-ko gí! Má éno, bà bàkà tó i ji 'duù ta ɾi bà wotí dú.»

13 Bìndi Jézù gii 'dè có ji 'dakò tí nò ta pizô 'bì wó nò, máa, «Ya'va gbí 'bì lo.» 'Dakò tí nò mâ gii ya'va gbí 'bì wó go có tí nò náa Jézù 'dè ji yí nò, wu gii gí gbí 'bì wó gí.

14 Ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà mâ gii nò bà 'vala 'dakò tí nò mì Jézù ta ɾi bà wotí, ndú gii kaa ta bà muu ndú ya gí ndii 'do gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nò tacó bà pà kpokèjì gítí bà zi Jézù.

Jézù tí 'dè 'duù

15 Có wàtà mì ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà mâ gii 'va tí gbí tù Jézù, yí gii nje nó 'do bàndò tí nò gí. Káa ndâ 'duù me mbè gii kaa gí tàkò wó. Bìndi yí gii 'vala ndâ mbe nò'o 'dáá gí.

16 Káa yí gii kpo-gbì-tà-tù ndú máa, ndú 'ví kpolo tí nje ndú 'do tí ɾè yì, tacó go wo tí wó wálá.

17 Jé ká go có tí nó náa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíɾì 'dè sàà gí, máa, Mbíɾì máa,

18 «Ìjìnó a bòò mì ye náa a ye ká cu 'bì ye mítí wó 'do gbí òkò tí ndâ 'duù. Yí a bà ɾo ye, tí bà njembí ye, tí wú-gbì-ɾé ye.

Ye bà si Bèɾì mì ye 'ví je wotí ji yí,

tacó wàa yí 'ví nìbà yúcó mì ye ji ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí.

19 Yí bà 'dèèkè mà ta bà tò kù wálá.

'Bí 'duù bà 'di kòcò wó ta ndi tí ndâ kpokèjì wálá.

20 Yí bà dù tí mbe zèè ndâ 'duù nìnó ta wotí tí wó ndii ndú gí nó ta pétékè 'bì.

Yí bà 'vala ta ndâ 'duù nìnó ta dúú kpokèjì tí ndú wálá nó lèè éno,

yeé tí o bà lò muu gɾì mì ndâ 'duù ji yúcó.

21 Ndâ 'duù 'dáá gí bà gii koɾo 'válá lì ká mítí wó.»

Ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà máa a Bèlìzèbùlù ká je wotí bà bàkà ndâ serè ji Jézù

22 Bìndi ndâ 'duù gii gí ta 'bí 'dakò tí mbe sú ɾo, ta i-gbì-muu wó mbe tii bà 'dè có 'do tí wó gí. Bìndi Jézù gii 'vala yí 'do gbí ndâ nò'o mì wó nò 'dáá gí. Yí bà-i-nò gii 'bità bà nò ndâ i, ta bà 'dè có.

23 Nje ndâ 'duù 'dáá gí gii 'dèè gí. Bìndi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «Ìjìnó 'ví dù a 'Viì mì Dàvídè ká nó?»

24 Káa ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà mâ gii 'di có mì ndâ 'duù tí nò, ndú gii 'visì có gí tàkò, máa, «A Bèlìzèbùlù tí Gba-vò-i ká kù je wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ji yí.»

25 Káa Jézù mâ gii nò ɾa bà koɾo có mì ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà nò, yí gii 'visì có ji ndú, máa, «Có mì ndâ bòò mì gba má toko lá, gba tí nò bà zogo 'bá wálá. Có mì ndâ 'duù gbí gbata mì ndú má toko lá, gbí gbata tí nò bà dù wálá. Có mì ndâ 'duù á njekèjì mì ndú delè má kili tí lá, 'bá tí nò gí bà sè tí wálá.

26 Má éno, Gba-vò-i má kù mòkò Gba-vò-i 'do gbí muu ndâ 'duù, Gba-vò-i bà gii zèè 'bá ée?

27 À má dú káa yúcó máa Bèlìzèbùlù tí Gba-vò-i ká kù je wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ji ye, à 'ví dù a 'di ká kù je wotí bà ko ndâ i 'do

gbí muu ndâ 'duù ji ndâ kpo-kpò mbe kù ko ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù gbí òkò tí yo? Yo 'vee ndú wàa ndú 'ví waa có tí nò ji ndoo.

²⁸ Káa ye má kù mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ta wotí mì Bèrì-mì-Mbíri, gbí có tí nò go éno máa, Mbíri gí tí gba mì yo gí.

²⁹ «'Bí 'vé káká'i náa yo 'ví te mí gbí muu yo a ònó máa: 'Duù bà rì gí tà'i mì wu 'dakò tacó bà tuṛu ndâ ká'i mì wó ta wotí ée? Sè káa ònó máa mbe ngbà tí nò 'ví dù a ngbílí mbe da gbí ka wó ngbílí, má wálá ndí bà dù ká tó kà.

³⁰ 'Duù má me 'duù mì ye lá, yí a ka ye mbe có. Mbe biya bà kili i ta ye gí, a mbe jaaka gbí i.

³¹ Má éno, ye kù 'dè có ji yo máa, Mbíri bà je à-cee-gí ji ndâ 'duù gítí ndâ 'bí ònó vò i mì ndú, ta ndâ ònó zu có ònó náa ndú 'dè gítí wó tí Mbíri nó 'dáá gí, gí; káa ndâ mbe 'dè zu có gítí Bèrì-mì-Mbíri bà 'de à-cee-gí wálá.

³² Mbíri delè bà je à-cee-gí ji 'duù mbe 'dè zu có gítí 'Vii-mì-'Dakò gí; káa 'duù má 'dè zu có gítí Bèrì-mì-Mbíri, Mbíri bà je à-cee-gí ji yí muu to tí nó wálá. Yí delè bà je à-cee-gí ji yí bìndi ku mì wó wálá.

³³ «Ndâ kù i gbí njí má ta banga tí ndú, ndú kù jò ta banga tí. Káa ndú má soloko gí, banga tí bà jò ndú wálá. À ònó banga kù i ni ká mítí ònó bà jò yí.

³⁴ Yo kù bàkà nambeè-nje ta ndâ 'duù, káa njembí yo go já kpoo. Tacó 'duù ta o 'dáá gí kù 'dè káa ònó có tí nó mbe yè gbí njembí wó gí nò.

³⁵ Tó 'duù ta tó có gbí njembí wó kù 'dè ji ndâ 'duù káa tó có tí nó gbí njembí wó nò. Káa vò 'duù ta vò có yè gbí njembí wó gí ta o 'dáá gí kù 'dè káa vò có.

³⁶ Má éno, ye kù ci yo gítí, máa, Mbíri bà waa có mítí ndâ 'duù ta ndòngbú o tacó ndâ ònó có tí nó náa ndú kù 'dè ta bà koṛo gbí ndú lá nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

³⁷ Tacó ta o tí nò, à káa nje 'duù ká bà njaanga wú 'do tí miṛi wó. À delè káa nje 'duù ká bà ga wú mítí miṛi wó.»

Có gítí bà bàkà ndâ serè mì Jézù

³⁸ Bìndi ndâ 'bí mbe 'di gbí tàkù, ta ndâ mbe kpòlò tí tàkù mì ndâ Jùdèyà gí 'dè có ji Jézù, máa, «Mbe nìbà i, go kuu tí ze éno máa wò bàkà gbolò serè ji ze.»

³⁹ Káa Jézù gí 'visi có ji ndú, máa, «Ndâ 'duù tí nó gbí o tí nó nó káa cèe ndâ vò 'duù sínò ta mbíri mì ndú wálá. À tè ta yo káa serè mì Jónà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri.

⁴⁰ Jónà dígísèé dù gbí yí gbù sè ta rì ta'ò, ta bèbìli delè ta'ò. Má éno, 'Vii-mì-'Dakò delè kèjì gí bà dù á tà to ta rì ta'ò, ta bèbìli delè

⁴¹ Mbíri wúnò bà waa có mítí ndâ 'duù tí nó gbí o tí nó nó ta ndòngbú o 'do gbí có mì ndâ 'duù gbí gbata Nínèva, tacó ndú táánò 'visi muu ndú 'do tí ndâ vò i mì ndú bìndi bà kò-kò ta có mì Mbíri mì Jónà ji ndú gí. Káa kpónó 'bí ngú có bà kò-kò tí mbe me gbolò ndii có tí nó náa Jónà kò-kò tí dígísèé nó yee gí.

⁴² Gbolò gba-nii tí nó ta 'bá mì wó á gbí to Sébà nó, wúnò bà kpì ngbàngà tí yo ta o bà waa có. Tacó yí táánò gí ngé 'do 'bá mì wó me 'dú gí bà 'di có mì gbolò gba tí nó tí Sólómòni tí gbolò mbe 'di gbí-o nó gí. Káa ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa, 'bí i mbe me gbolò ndii Sólómòni gí kpónó kuu nò.

Bà dele ndi i gí gbí muu 'duù

⁴³ «I má co 'do gbí muu 'duù, i tí nò kù ya gí bà wùùkù to ta ndi gbí kángáá nga ngoò ta ngo gbí wálá, kù pà bàndò bà dù tí . À má gii kpò yí gí,

⁴⁴ yí bà gii 'dè có máa, <Ngèlè-ndii kpò a ngo. Má éno, ye bà dele ká gítí ká 'bá mì ye.> Yí má dele ndi wó gí gí bà 'de muu 'duù tí nò ngbárángà'i, ta 'bí i-gbí-muu wó wálá,

⁴⁵ yí bà ya gí bà kaa ndâ 'bí i vô-nje só mbe volo ndii yí gí, bìndi ndú bà 'vala ta ndú mí gbí muu 'duù tí nò gí. Gbí ndòngbú , 'duù tí nò bà volo ndii ñinó sàà kùro nó gí, ñinó a ña i tí nó bà bàkà tí mítí ndâ 'duù tí nó gbí o tí nó, nó ká nò.»

Ndâ Jézù ta ndâ ná'vindí wó

⁴⁶ Káa si Jézù kù 'dè có ji ndâ mbè 'duù tí nò kálásê, ndâ nawu wó ta ndâ ná'vindí wó gii rò tíyò sè, tacó bà 'dè có ta yí.

⁴⁷ 'Bí 'dakò má gii ñò ndú, yí gii 'dè có ji yí, máa, «Ndâ nawu lo ta ndâ ná'vindí lo kù rò tíyò sè, tacó bà 'dè có ta wò.»

⁴⁸ Káa Jézù gii 'visì có ji 'dakò tí nò, máa, «Nawu ye a 'di? Ndâ ná'vindí ye a ndâ 'di?»

⁴⁹ Bìndi yí gii tù 'bì wó gítí ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ñinó a ndâ nawu ye. Ñinó a ndâ ná'vindí ye.

⁵⁰ 'Duù má bàkà go có mì Bu ye á gbíri gí, 'duù tí nò a ná'vindí ye, 'duù tí nò a námì ye, 'duù tí nò a nawu ye.»

13

Jézù lòkò'bò có gítí mbe va ña

¹ Jézù gii ñè nó 'do 'bá ta gbèè ɾi tí nò ya gí bà ki tí wó to á yí kàpá.

² Bìndi ndâ 'duù me mbè ta ña wálá gii kaa ya gí tàkò wó tàbè'dè kà. Bìndi ndú gii tì jèlè yí 'dee gí. Ndâ 'duù tì me mbè tí ña ñinó náa Jézù gii co 'do gbí òkò tí ndú ya gí bà ki tí wó gbí gbâ a ɾo ngo ta kpéetí wó jee ndâ 'duù 'dáá kù rò tíyò á tì ngo.

³ Bìndi yí gii 'bità bà 'dè ndâ có ji ndú me mbè gbí lòkò'bò.

Jézù gii lòkò'bò có ji ndâ 'duù, máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò gii ya gí bà va ña gbí ñí mì wó,

⁴ káa ta o tí nó si yí kù va ña nó, ndâ 'bí ñi ña gii 'vaka tí á ta ndi tí kpokèjì. Bìndi ndâ nuù gii ɾuka ndú gí.

⁵ Ndâ 'bí gii 'vaka tí ta ndi gbí ɾo ndâ díí mbe le ta gbí ñí ta làmbu ñú to ɾépè-ɾépè pí ndú. Síí ndú má gii yee gí sè,

⁶ ɾi gii mì ndú gí, tacó tà teè ndú ya gí tà to tè lá.

⁷ Ndâ 'bí ñi ña gii 'vaka tí ta ndi gbí òkò ndâ bè kperè náa à cutu ndú lá ta ndi gbí ñí. Ndâ bè kperè tí nò gii uu 'buuku muu ndú gí.

⁸ Ndâ 'bí ñi ña gii 'vaka tí gbí banga zì to. Bìndi ndú gii jò ta banga muu ndú gbe-gbè, gbe-gbè, gbe-gbè.

⁹ Má éno, 'duù ñinó ta tù kuu tí muu wó nó 'ví 'di có.»

Nderè bà 'dè có mì Jézù gbí lòkò'bò

¹⁰ Jézù má gii yee nje bà 'dè lòkò'bò gítí mbe va ña gí, ndâ mbe tala có mì wó gii yèè gí ɾègbà tí wó, bìndi ndú gii 'vee yí, máa, «Wò kù 'dè có ji ndâ 'duù tí nò gbí lòkò'bò tacó yè?»

¹¹ Káa yí gii 'visì có ji ndú, máa, «À je muu bà 'di gbí ngii ndâ có kóó mì Gba-gbíri ji yo gí. Káa à 'dè gbí ngii tí nò ji ndú lá.

¹² Tacó à kù je i gí bà i, káa i má mì 'duù wálá, áá bà aaka làmbu ñinó á kpátù 'bì wó nó gí.

13 Ye kù 'dè có ji ndú gbí lòkó'bò tacó ndú kù zeke'o, káa ndú ò i lá. Ndú delè kù 'di kòcò, káa ndú 'di gbí có tí nò lá.

14 Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbířì táánò 'dè có gítí ña ndâ 'duù tí nò, éno máa,

<Yo bà 'di dú káa kòcò 'duù,
káa yo bà 'di gbí có tí nò náa yí kù 'dè nò wálá.

Yo bà zeke ọ yo ndo gí,
káa yo bà ò i tí nò náa yo kù zeke nò wálá.

15 Tacó njembí ndâ 'duù tí nó gbì kàángbá gí,
tù ndú me duù gítí bà 'di có,
ndú delè neke ọ ndú gí,
tacó à tí ndú a gúku bà ò ndâ i ta ọ ndú.

Ndú kù cì gúku máa ndâ yì má 'di gbí có,
ndâ yì bà gii 'visì muu ndâ yì 'do tí ndâ vò kpokèjì mì ndâ yì,
bìndi ye bà gii 'vala ndâ yì.>

16 «Káa pá yo ñikì ngé ndii gí, tacó yo kù ò i ta ọ yo, yo delè kù 'di có ta tù yo.

17 Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa, ndâ mbe 'dòkò có mì Mbířì, ta ndâ tó 'duù mì Mbířì táánò ùndi bà ò i tí nó kpónó náa yo kù ò nó kpòò, káa ndú ò lá. Ndú delè ù bà 'di có tí nó náa yo kpónó kù 'di nó kpòò, káa ndú 'di lá.

Jézù 'dè gbí lòkó'bò gítí mbe va ña

18 «Má éno, yo sè tù yo, wàa ye 'ví 'dè gbí lòkó'bò gítí mbe va ña ji yo.

19 Ndâ 'duù ñinó mbe 'di có gítí bà dù Mbířì tí gba, káa ndú 'di gbí lá, go ndâ ñi ña ñinó mbe 'vaka tí ta ndi tí kpokèjì. Vò-'duù-tí-nò ọ có tí nó náa à ọ mí gbí njembí wó nò gálà gí.

20 Ndâ ñi ña ñinó mbe 'vaka tí ta ndi pí ndâ díí nó, go ndâ 'duù ñinó mbe có gálà gí bà 'di có tí nó ta pétékè tàkòcò ndú,

21 káa có tí nó ya gí gbí njembí ndú lá, tacó có tí nó dù gbí njembí ndú ká ta làmbu o gàà éno. À má gii pèè mbí ndú, ta bà gbùrùngà ndú muu có tí nó, ndú gii jee mí to gí.

22 Ndâ ñi ña ñinó mbe 'vaka tí ta ndi òkò ndâ bè kperè nó, go ndâ 'duù ñinó mbe 'di có tí nó, káa bà tee njembí ndú mítí ndâ i muu to tí nó, ta bà dù ta go ndâ kpo-kpò i gii tii bà bàkà nètè mì có tí nó gbí njembí ndú nò gí.

23 Káa ndâ ñi ña tí nó mbe 'vaka tí ta ndi gbí banga zì to nó, go ndâ 'duù ñinó mbe 'di có tí nó, bìndi ndú gii bàkà tó i tókà'i, go ndâ kù i ñinó mbe jò gbí banga zì to, jù'bù-jù'bù, jù'bù-jù'bù nò.»

Jézù 'dè lòkó'bò gítí ñi cù-kècè

24 Ta o tí nó Jézù gii 'dè 'bí lòkó'bò káká'i ji ndâ 'duù, máa, «Bà zogo to mì Gba-gbířì go éno: Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò gii ya gí bà ọ tó ña cù mí gbí ñi mì wó.

25 Káa ndâ 'duù má gii mì ta ọ ta bèbìlì gí, 'bí 'duù mbe kù sogo yí gii ngbà tí wó ya gí bà ọ ñi cù-kècè cee gbí òkò ọ-ọ i mì wó nò dí bà ndòngbù.

26 Ndâ cèè cù gii kù gí sè ñonòkò ta cù-kècè, ndú gii uu gí yaà gbaànjé. À káa o bà gii jò cù, bìndi ndâ mbe bàkà nètè gbí ñi bà gii ò cù-kècè ni.

27 Bìndi ndú gii 'vee mbe ñi, máa, <Buù, ndoo táánò goolá ọ mí gbí ñi a cèè ña cù le! Káa cù-kècè gii gí 'do kòtí 'di?>

28 «Káa mbe nǝ gii 'visì có ji ndú, máa, <Áá bà dù a 'bí 'duù mbe kú sogo ye ká bà ọ̀ cù-kècè mí gbí nǝ mì ye.>

«Bìndi ndá mbe nètè gii 'vee mbe nǝ, máa, <Má éno, ze ya gí bà ndoo ndá cù-kècè 'do gbí òkò cèe cù gí wàà?>

29 «Káa mbe nǝ gii 'visì có ji ndú, máa, <Éno lá, tacó tà teè ndú kpónó gò ònòkò ta teè cèe cù gí.>

30 Yo si káa ndú má yù 'dáá ta ndá cèe cù gbaànjé gí, bìndi ndá mbe waa cù 'ví waa kùro a cù-kècè, ndú má doo ta wu gí, bìndi ndú 'ví gii waa cèe cù tacó bà ya tí gí gbí gálá.> »

Jézù lókò'bò có gítí nǝ ndí

31 Jézù gii 'dè 'bí lókò'bò káká'i máa, «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì ká go i-'dì nò, go nǝ ndí náa wò má ò nékéléé go i-'dì nò; káa ndú má kù tí mù gí,

32 'bí ña mù mbe gèè bè 'vii ta ndú wálá, náa ndá nuù kú gèè 'bá mì ndú ta gbí .»

Jézù lókò'bò có gítí rú'bù

33 Jézù gii 'dè 'bí lókò'bò ji ndá 'duù, máa, «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì ká go làmbu nǝ rú'bù náa nù kú soo mítí gbolò mò kò pe nǝ dí-nǝ dí yee tí o bà nǝ pe.»

34 Jézù ta o tí nó 'dè ndá có ji ndá 'duù 'dáá ká gbí lókò'bò. Yí biya bà 'dè có jáá ji ndú gí,

35 go có tí nó náa 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì 'dè sàà éno, máa,
«Ye bà 'dè có ji ndú gbí ndá lókò'bò,
ye bà yù gbí ndá có kóó tí nó
náa ndú jé 'di lá 'do tí o bà suu to tí nó nó gí sè,» nò.

Jézù 'dè gbí lókò'bò gítí cù-kècè

36 Jézù mà gii ñè nó 'do mì ndá mbè 'duù tí nó ya gí 'bá gí, ndá mbe tala có mì wó gii 'dè có ji yí, máa, «'Dè gbí lókò'bò tí nó náa wò 'dè gítí cù-kècè gbí nǝ nó ji ze.»

37 Bìndi Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «'Duù tí nó mbe ọ̀ tó ña cù nó a 'Viì-mì-'Dakò.

38 Nǝ tí nó náa yí ọ̀ nò a to tí nó. Ndá tó nǝ ña a ndá 'duù ñinó tí ndá bòò gba mì Mbírì nò. Bìndi ndá cù-kècè a ndá 'duù mì Gba-vò-i.

39 'Duù tí nó mbe kú sogo mbe nǝ, mbe ọ̀ nǝ cù-kècè mí gbí nǝ mì wó nó a Gba-vò-i. O bà kili ndá i 'do gbí nǝ a ndòngbù o. Bìndi ndá mbe kili ndá i 'do gbí nǝ a ndá basilì mì Mbírì.

40 Bà waaka ndá cù-kècè à 'ví doo ta wu 'do gbí nǝ 'vii ká 'vii ta bà

41 tuu ndá basilì mì 'Viì-mì-'Dakò ta ndòngbù o gí bà ruka ndá mbe bàkà vò i, ta ndá 'duù ñinó mbe kú eendi ndá 'bí ka ndú gítí bà bàkà vò i nó 'do gbí òkò tí ndá bòò gba mì Mbírì,

42 bìndi yí gii 'vaka ndú mí tà wu, tí bàndò bà wa gbí, ta bà 'viì tí ta sé'i.

43 Bìndi ndá tó 'duù mì Mbírì bà gii co go ọ̀ á 'bá mì Bu ndú. Má éno, yo sè tù yo, náa tù bà 'di có má kuu tí muu yo nò!»

Jézù lókò'bò có gítí 'bí gbolò kpóló-kpolo i-banga náa à ngùù mí gbí nǝ

44 Jézù gii 'dè 'bí lókò'bò ji ndá 'duù, máa, «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì go éno: 'Bí 'duù gii 'de 'bí ña kpóló-kpolo i-banga náa à ngùù mí tà to gbí nǝ. Yí gii tòò to gí muu , bìndi yí gii ya gí 'bá ta líkí'o tí wó. Yí gii sì ndá i-'bá 'dáá gí gí 'dè, bìndi yí gii kaa mboo tàkò ndú ya gí bà sì ta nǝ tí nó.

⁴⁵ «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì delè go mbe nò 'vélè mbe kù pà 'bí ña kpóló-kpolo i-banga,

⁴⁶ yí má gii 'de gî, yí gii sî ndâ i-'bá mì wó 'dáá gî á gí 'dè, bìndi yí gii kaa i gbí ndú ya gí bà sî ta gbolò i-banga tí nò náa yí 'de nò.»

Jézù lòkò'bò có gítí mbu

⁴⁷ Jézù gii lòkò'bò 'bí có ji ndâ 'duù, máa, «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì go mbu náa 'duù 'va mí tà ngo, bìndi yí gii ja gí sè ta ndâ ña ndâ i tà ngo léé gí gbí .

⁴⁸ Bìndi mbe 'va mbu gii ruka ndâ tó sè gí gbí ká'i. Yí gii jaka ndâ 'bí vò sè ta ndâ 'bí i ñinó ta i gbí ndú wálá nó 'vaka gí 'dè.

⁴⁹ Ña i tí nò tí kpokèji gí bà bàkà tí ta ndòngbú o: Ndâ basìlì mì Mbírì bà gii njèè gbí òkò tí ndâ tó 'duù ta ndâ vò 'duù go éno.

⁵⁰ Ndú bà gii 'vaka ndâ vò 'duù mí tà wu, tí bàndò bà wa gbí ta bà zò gbí tì ta sé'i.»

Bà yee nje ndâ lòkò'bò mì Jézù

⁵¹ Bìndi Jézù gii 'vee ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Yo 'di gbí ndâ có tí nò náa ye lòkò'bò nò 'dáá gî?»

Bìndi ndú gii 'visì có ji yí, máa, «Ìyoo.»

⁵² Bìndi yí gii 'visì có ji ndú, máa, «Má éno, mbe nibà có mì Mòze mbe gí tí mbe tala có mì Gba-gbírì, go mbe 'bá mbe kù kaa ndâ ngú i ta ndâ ká i 'do gbí gálá mì wó gí sè.»

Jézù co wìri ya gí Názàrètì

⁵³ Jézù mâ gii cee ta bà 'dè ndâ lòkò'bò ji ndâ 'duù gî,

⁵⁴ yí gii njè nó 'do bà-i-nò ya gí gbí 'dóó gbata mì ndú Názàrètì. Bìndi yí gii ya gí bà nibà i ji ndâ 'duù á bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbírì. Nje ndâ mbe 'di bà nibà i mì wó 'dáá gî gii 'dèè gî. Bìndi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «'Dakò tí nò 'de ña bà 'di gbí-o tí nò 'do mì 'di? Yí 'do ta wotí bà bàkà ndâ serè tí nò a kòtí 'di?

⁵⁵ À jé nó tà go 'vii tí nó náa bu wò a mbe no mù nó le! Nawu wó me niì tí nó ta rè wó a Màrìyà nó lá? Ndâ Jákòmò, ta Jùzépè, ta Simónè, ta Jùdà me ndâ ná'vindí wó lá?

⁵⁶ Ndâ námì wó 'dáá me kuu ta ndoo to nó lá? Má éno, yí 'do ta wotí bà bàkà ndâ serè tí nò á kòtí 'di?»

⁵⁷ Tacó éno, ndú gii biya bà 'di ndâ có mì wó gî.

Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «À káa ndâ 'duù gbí 'dóó gbata mì mbe 'dòkò có mì Mbírì, ta ndâ 'duù gbí yá wó ká te duù mítí wó lá.»

⁵⁸ Tacó éno, yí gii bàkà ndâ serè ji ndú me mbè lá, tacó ndú tee njembí ndú mítí wó lá.

14

Bà zi Jòvànì

¹ Ta o tí nó Èródè tí gbolò gba mì ndâ 'duù Gàlilèyà mâ gii 'di tàwo Jézù,

² yí gii 'dè có ji ndâ 'duù mì wó máa, «'Duù tí nò bà dù a Jòvànì tí nó tí mbe caka tí ndâ 'duù náa ye táánò da miři wó nô! A yí ká 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó. Nìnò a gbí nderè ndâ serè tí nò mbe kù bàkà tí nò ká nò.»

³ Tacó àá táánò a Èródè ká tuu ndâ àsikèrì mì wó ya gí bà zèè Jòvànì, ndú gii ẹre yí te mí gbí zàà. Yí bàkà éno á muu Èródiyà tí niì mì ná'vindí wó Filípò, náa yí tí Èródè ká ja yí 'do tí wó kò gî.

⁴ Káa Jòvànì ta o 'dáá gî kû 'dè có ji Èródè, máa, «Áá mì lo me yúcó tacó bà ja niì mì ná'vindí lo 'do tí wó lá, tacó à ndoo gî ndu si ndu káa wuù lá.»

⁵ A gbí muu Èródè ta o tí nò a có bà zi Jòvànì, káa gúku ndâ 'duù mbe si Jòvànì tí mbe 'dòkò có mì Mbírì gii kpò yí gî.

⁶ Ta o kàràrà bà jò Èródè, nájú Èródiyà gii dù ɾu ji ndâ Èródè ta ndâ wiri mì wó. ɾu mì 'vinî tí nó gii peteke tàkòcò Èródè ngé ndii gî.

⁷ Bìndi yí gii see tí wó ji 'vinî tí nó, máa yí kpétí má yù 'do tí yí káa ɲa yè wè, yí bà je ji yí gî.

⁸ Nawu 'vinî tí nó, tí Èródiyà, mâ gii 'di có tí nó, yí gii ya gí gbí muu nájú wó, máa, yí ya gí bà 'dè có ji Èródè máa, «Je muu Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù ji ye mí gbí sâni kpónó mí kùro ndâ 'duù tí nó.»

⁹ Gbí dii Èródè gii ciki ta bà 'di ɲa có mì 'vinî tí nó gî. Káa yí mâ gii koɾo có bà see tí tí nó náa yí see ta tí wó á mì kùro ndâ wiri mì wó 'dáá gî nó, nô bà 'visi muu wó gii kpò yí gî. Tacó éno, yí gii 'dè có ji ndâ àsikèrì mì wó,

¹⁰ máa, ndú ya gí bà da muu Jòvànì 'do gbí zàà gí tí ji 'vinî tí nó.

¹¹ Ndâ àsikèrì bà-i-nò gii ya gí bà da muu Jòvànì, ndú gii te mí gbí sâni, ndú gii ya tí ji 'vinî tí nó. Bìndi yí gii te ya tí ji nawu wó.

¹² Ndâ mbe tala có mì Jòvànì gii kaa ya gí bà te ku wó. Ndú mâ gii duu yí gî, ndú gii ya gí bà 'dè có ji Jézù.

Jézù je i-zó-zò ji ndâ 'duù álifi vô

¹³ Jézù mâ gii 'di có ku Jòvànì, yí gii di ngo ta gbâ ta kpéetí wó kû ya gítí 'bí bàndò ta ndâ 'duù tí wálá, tito kápá Gáliléyà. Káa ndâ 'duù mâ gii 'di có bà ya yí nó, ndú gii kaa 'do gbí ndâ gbata ta kò ndú ya gí tàkò wó.

¹⁴ Yí mâ gii co gí to 'do gbí gbâ, yí gii ɲò ndâ mbè 'duù tí nó, yè ɾo ndú gii bàkà yí ngé ndii gî. Bìndi yí gii 'vala ndâ 'duù ɲinó ta nò'o tí ndú nó.

¹⁵ Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii ɲò 'dè'o bàkà tí gî, ndú gii 'dè có ji yí, máa, «O kpónó ndii gî, káa ndâ 'duù ta 'bá bà-i-nó wálá. Má éno, si ndâ mbè 'duù tí nó 'ví nje gî, wàa ndú 'ví ya gí bà pà i-zó-zò 'do tí ndâ bàndò tí nó ta ndâ 'duù kuu tí nó.»

¹⁶ Káa Jézù gii 'visi có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ndú bà ya wálá. Yo je i-zó-zò ji ndú wàa ndú 'ví zò .»

¹⁷ Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'visi có ji yí, máa, «Áá mì ze káa ndâ kù kô vô, ta ndâ sè sósò'ò cuki.»

¹⁸ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú, máa, «Yo kaa ndú gí tí ji ye.»

¹⁹ Bìndi yí gii 'dè có ji ndâ 'duù tí nó máa ndú ki tí ndú to gbí mbíli. Ndâ 'duù mâ, máa, gii ki tí ndú to go có mì wó nó gî, yí gii kaa ndâ kù kô nó vô, ta ndâ sè tí nó sósò'ò náa ndâ mbe tala có mì wó kaa ji yí nó mí 'bì wó. Yí gii zeke'o gí gbírì, yí gii 'dè ñikì maa ji Mbírì. Bìndi yí gii ki'viki gbí ndâ kù kô tí nó, bìndi yí gii kaa ndú ji ndâ mbe tala có mì wó, bìndi ndú gii njèè ji ndâ mbè 'duù tí nó.

²⁰ Ndâ 'duù 'dáá gî gii zò i yè yí ndú, bìndi à gii kili ndâ sè i-zó-zò á bìndi ndú yeke ndâ kèè muu'bì-nje só.

²¹ Muu ndâ 'dakò mbe zò i ta o tí nó; 'dáá gî álifi vô. À 'deke ndâ niì ta ndâ 'viì lá.

Jézù nó nó có ɾo ngo

²² Ndâ 'duù mâ gii zò i cee gî, Jézù ngé gii je nó ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, ndú o gbâ, wàa ndú 'ví ya gí tito kùro si yí mí ndii kù njèè ndâ mbè 'duù tí nó.

23 Yí mâ giì njè ndâ mbè 'duù tí nò cee gî, yí giì ya gí pí gú ta kpéetí wó gí bà 'deke tí wó ji Mbíri.

24 Ta 'dê'o tí nò, pípiri mbe kù pì 'do kùro ndâ mbe tala có mì Jézù giì gbùrùngà ndú gbí gbâ ta kpéetí ndú ta wotí ká tí .

25 Káa Jézù giì 'bì nó ta kò wó có ọ ngo á bindi bà 'do pí gú ta nje yé, kù ya gí tàkò ndú.

26 Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ giì nò yí kèjì gítí ndú có ọ ngo ta kò wó, gúku giì zèè ndú 'dáá gî. Bindi ndú giì 'dè có, máa, «A vuuvuu!» Bindi ndú giì pì ta kù ta gúku.

27 Káa Jézù giì 'dè có ji ndú, máa, «Yo zèè njembí yo! Yo cì gúku lá! A ye.»

28 Bindi a Piyétòrò ká giì 'visì có ji yí, máa, «À dú má káa wò, 'dè có ji ye wàa ye 'ví nó có ọ ngo ya gí mì lo, Buù.»

29 Bindi Jézù giì 'visì có ji Piyétòrò, máa, «Gì !» Bindi Piyétòrò giì co 'do gbí gbâ kù nó ta kò wó có ọ ngo kù ya gí mì Jézù.

30 Káa mbí wó má bà giì 'va tí pípiri, gúku giì zèè yí gî. Bindi yí giì 'bità bà ta gí tà ngo. Káa yí giì tò kù ji Jézù, máa, «'Vala ye, Buù!»

31 Jézù ngé giì yuu 'bì wó ya gí bà zèè ta Piyétòrò. Bindi yí giì 'dè có ji yí, máa, «Wò kù kọro có sósò'ò tacó yè?»

32 Ndâ Jézù ta Piyétòrò mâ giì o gí gbí gbâ gî, pípiri giì rò bà pì gî.

33 Bindi ndâ mbe tala có mì wó gbí gbâ nó giì ùlù yí, máa, «Wò dú káa 'Viì-mì-Mbíri!»

Jézù 'vala ndâ mbe nò'o á Jènèsàréti

34 Ndâ Jézù giì di ngo ta ndâ mbe tala có mì wó ta o tí nò gí gbí to Jènèsàréti.

35 Ndâ 'duù gbí to tí nò mâ giì nò Jézù ni gî, ndú giì tuřu ndâ mbe nò'o gbí to tí nò 'dáá gî ya tí ji yí.

36 Ndú giì 'deke tí ndú ji yí, máa yí si ndâ mbe nò'o tí nò 'ví gbala vòó nje bòngó tí wó. Ndâ mbe nò'o ñinó mbe gbala nje bòngó tí wó nó 'dáá giì 'de 'válá gî.

15

Tàkìì mì ndâ ká gù ndâ Jùdéyà

1 Ta o tí nò, ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkìì tí ndâ 'bí mbe 'di gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà, mbe gí gí mì Jézù 'do Jèrùzàlémè, giì 'vee yí, máa,

2 «Ndâ mbe tala có mì lo bàkà go tàkìì mì ndâ ká gù ndoo lá tacó yè? Ndú caka 'bì ndú kùro bà zò i go i gbí tàkìì mì ndoo ndâ Jùdéyà lá.»

3 Káa Jézù giì 'visì có ji ndú, máa, «Káa yo kù ru ndi tàkìì mì yo si có mì Mbíri mí to tacó yè?

4 Tacó Mbíri 'dè có éno máa, «Bàkà nètè ndâ bu lo ta nawu lo. Wàa 'duù má si ndâ bu wó ta nawu wó tí i lá, à 'ví zi yí gî.»

5 Káa yo giì 'dè có gbí tàkìì mì yo éno máa, 'duù má 'dè có ji ndâ bu wó ta nawu wó éno máa, yì ci bà i mì ndú nó náa yì máa yì bà konì ta ndú nó ji Mbíri gî,

6 gbí éno máa, yí ja nó a miři wó 'do tà nètè ndú gî. Yo kù si có mì Mbíri tí có ta gbí wálá, bindi yo giì zèè tí kpoò a có tàkìì mì yo gbí ña kèjì tí nò.

7 Yo kù eendi ndâ 'duù máa yo a ndâ tó 'duù mì Mbíri! Ízáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri táánò 'dè gítí ña ndâ 'duù go yo nó a yúcó, máa,

8 Mbíri máa,
«Ndâ 'duù tí nó kù ùlù ye ká ta nje ndú cuki,

káa njembí ndú me 'dú 'do tí ye.

⁹ Gbí ndâ i mì ndú náa ndú kù bàkà jì ye nó wálá;
ndâ có tí nó náa ndú kù nìbà nó 'dáá káa có mì ndâ 'duù.> »

Ndâ i mbe volo 'duù

¹⁰ Jézù gii tè'é tí ndâ 'duù me mbè. Bìndi yí gii 'dè có jì ndú, máa, «Yo sè tù yo, wàa yo 'ví 'di gbí có tí nó náa ye kù 'dè jì yo nô!

¹¹ À me i ñinó mbe ya gí gbí nje 'duù nó ká volo gbí yì lá. A ndâ i ñinó mbe co 'do gbí yì 'duù nó ká volo yí.»

¹² Ndâ mbe tala có mì Jézù gii ya gí mì wó bìndi bà 'dè có tí nó mì wó, bìndi ndú gii 'vee yí, máa, «Wò ñò nì gí máa, có tí nó náa wò 'dè nó zèè tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà ngé, nó gí?»

¹³ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú, máa, «Áà bà gii ndoo ndâ mù ñinó náa à me Bu ye ká ɾò ndú lá nó ta tà teè ndú 'dáá gí.

¹⁴ Yo si káa ndú. Ndú a ndâ mbe sú ɾo mbe kù ja ndâ 'bí ka ndú mbe sú ɾo. Káa mbe sú ɾo má ja 'bí ka wó mbe sú ɾo, ndú só bà 'va tí ndú gbí gùù.»

¹⁵ Káa Piyétòrò gii 'dè có jì Jézù, máa, «'Dè gbí có tí nó náa wò 'dè gítí ndâ i ñinó mbe ya gí gbí yì 'duù, ta i ñinó mbe co 'do gbí yì 'duù nó jì ze.»

¹⁶ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú, máa, «Muu yo di tí kpónó kpolo ká go muu sè ndâ 'bí 'duù delè.

¹⁷ Yo ñò nì lá máa, i ñinó mbe co gbí nje 'duù ya gí gbí yì wó nó, kù ndii co gbí yì wó ya gí tà mbíli?

¹⁸ A ndâ i ñinó mbe gí 'do gbí yì 'duù nó ká volo 'duù, tacó ndú gí 'do gbí njembí 'duù.

¹⁹ Tacó ndâ vo-vò kórò-korò có, go: bà korò có gítí bà zi 'duù, ta bà korò có gítí bà bàkà bangbaya, ta bà korò có gítí bà-nò-vò-ndô, ta bà korò có gítí bà ngbà i, ta bà korò 'vére gítí ndâ 'bí 'duù, ta bà korò vò có gítí ndâ 'bí 'duù,

²⁰ ta bà 'dè có gítí ña ndâ i tí nó ká kù volo 'duù. Káa bà caka 'bì a kùro bà zò i lá volo 'duù lá.»

'Bí nìi mbe tee njembí wó mítí Jézù

²¹ Jézù gii ñjè nó 'do Jènèsàrètí ya gí gbí 'bí to á dè ta ndâ gbata Tírò ta Sìdóni.

²² Mâ gii zeke'o, 'bí nìi tí jù Kánànì ta 'bá mì ndú gbí to tí nó gii gí mí Jézù, bìndi yí gii 'deke tí wó jì yí ta bà wa gbí, máa, «Ákoo Buù, 'Viì mì Dàvidè, ñò yè ɾo ye. Nájú ye ta i-gbí-muu wó, káa i tí nó kù bàkà yí tí vò i.»

²³ Káa Jézù gii 'visi có gí tàkò có mì nìi tí nó lá. Bìndi ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'dè có jì yí máa, «Si nìi tí nó 'ví co ta ña wo mì wó nó 'do tàkò ndoo gí!»

²⁴ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú, máa, «À tuu ye ká tacó tí ndâ Ìzìriyèlì ñinó go ndâ rómbo mbe gii'o gí nô cuki.»

²⁵ Káa nìi tí nó gii zèè kò Jézù ta bà 'deke tí wó máa, «Konì ye, Buù!»

²⁶ Jézù gii 'visi có jì yí, máa, «Bà te i-zó-zò mì ndâ 'viì jì ndâ bô me dú lá.»

²⁷ Káa nìi tí nó gii 'visi có jì Jézù, máa, «Có mì lo nó dú, Buù. Káa kpétí ká éno, ndâ bô ngbá kù zò ndâ njúnjú i-zó-zò ñinó mbe kù 'vaka tí to 'do mì ndâ mbe tí ndú nô.»

²⁸ Bìndi Jézù gii 'visi có jì nìi tí nó, máa, «Wò ùnje gítí ye ta njembí lo gbaànjé, naà! Má éno, àá bà je i mì lo ta gó tí lo nó jì wò gí.» À káa bà 'dè có tí nó mì Jézù, nájú nìi tí nó ngé gii 'de 'válá gí.

Jézù 'vala ndâ 'duù me mbè

²⁹ Jézù giì nje nó 'do tí to tí nò a seè ndâ gbata Tírò ta Sìdónì nò co yì kápá Gàliléyà ya gí bà ki tí wó pí gú.

³⁰ Bìndi ndâ 'duù me mbè giì kaa ndâ mbe nò'o, ta ndâ mbe ósú, ta ndâ 'duù ñinó ta ndâ i-gbí-muu ndú nó ya tí ji yí. Bìndi yí giì 'vala ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

³¹ Nje ndâ mbè 'duù tí nò giì 'dèè ta bà ñò ndâ 'duù ñinó ta mè ndú mbe eře tí gí nó kú 'dè có, ndâ 'duù ñinó tí ndâ mbe ósú nó gí tí ndâ cèè 'duù gí, ndâ 'duù ñinó ta kò ndú gbele've gí nó kú nò nó, ndâ mbe sú ɾo kú ñò i. Bìndi ndú giì ùlù Mbírì mì ndâ Ìzìrìyèlì.

Jézù je i-zó-zò ji ndâ 'duù álifì nà'ò

³² Bìndi Jézù giì tè'é tí ndâ mbe tala có mì wó. Yí giì 'dè có ji ndú, máa, «Yè ɾo ndâ 'duù tí nó 'dáá gí tí ye ngé. Tacó ndú kpónó bàkà ta ye bà-i-nó a sili ta'ò, káa i-zó-zò tacó bà je ji ndú wálá. Káa go bà nje ndú gí 'bá mì ndú ta go tí ndú tí ye wálá, tacó ndú bà 'dèè ta go mí kpokèjì.»

³³ Káa ndâ mbe tala có mì Jézù giì 'visì có ji yí, máa, «À 'ví 'de i-zó-zò bà je ji ña mbè 'duù tí nó 'do ngòò gbí ña to tí nó ta ndâ 'duù tí wálá nó?»

³⁴ Káa Jézù giì 'vee ndú, máa, «Áá mì yo a ndâ kù kô ée?»

Bìndi ndú giì 'visì có ji yí, máa, «Áá mì ze a ndâ kù kô vô-nje só, ta ndâ 'bí vící sè.»

³⁵ Jézù bà-i-nò giì 'dè có ji ndâ mbè 'duù tí nó, máa, ndú ki tí ndú to.

³⁶ Bìndi yí giì kaa ndâ kù kô tí nó á vô-nje só, ta ndâ vící sè tí nó á mì ndâ mbe tala có mì wó nó, yí giì 'dè ñikì maa ji Mbírì, bìndi yí giì ki'viki gbí ndú, yí giì kaa ji ndâ mbe tala có mì wó, ndú giì njeè ji ndâ mbè 'duù tí nó.

³⁷ Ndâ mbè 'duù tí nó 'dáá gí giì zò i yè yì ndú go ñinó náa à ñikì tí ndú. Bìndi à giì ɾuka sè i-zó-zò á bìndi ndú yeke ndâ kèè vô-nje só.

³⁸ Muu ndâ 'dakò mbe zò i ta o tí nó 'dáá gí álifì nà'ò. À 'deke ndâ niì ta ndâ 'viì lá.

³⁹ Jézù má giì je nó ji ndâ mbè ndâ 'duù tí nó á bìndi bà zò i mì ndú gí, yí giì di ngo ta gbâ 'do bà-i-nò gí gbí to Màngádánì.

16*Ndâ 'bí ña Jùdéyà giì 'vee Jézù máa yí bàkà seɾè ji ndâ yì*

¹ Ta o tí nó, ndâ 'bí mbe ñibà có gítí tàkù mì ndâ Jùdéyà giì tala Jézù, máa yí bàkà 'bí i tacó bà túbà máa yí 'de wotí bà bàkà ndâ seɾè tí nó náa yí kù bàkà nó 'do mì Mbírì ji ndâ yì.

² Káa Jézù giì 'visì có ji ndú, máa, «Tàɾì má bí-bi si ɾi ta jée gí, yo ñò ni gí máa, mù taàbé bà dù wálá.

³ Káa tàɾì má bi tà fírí dú'o, yo máa, mù wúnó kèjì. Yo ñò ña i tí nó kèjì gí bà bàkà tí nó ni 'do tí cè tí tàɾì gí, káa ɾo yo yoo 'do tí bà ñò ndâ seɾè tí nó mbe kù bàkà tí mí kùɾo yo kpónó nó gí!

⁴ Ndâ 'duù tí nó mbe kù 'vala kpónó nó a ndâ vò 'duù tí ndâ mbe tee njembí ndú mítí Mbírì lá nó ká kù 'vee có seɾè! Káa áá bà tè ta ndú káa seɾè mì Jónà.» Tacó éno, Jézù giì nje nó bìndi bà 'dè có tí nó 'do tí ndú gí.

ɾú'bù mì ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà ta ndâ Jùdéyà ñinó mbe ùnje gítí 'válá bìndi ku lá

⁵ Ndâ Jézù má giì di ngo gí tito gí, mbí ndâ mbe tala có mì wó bà giì 'va tí bà te i-zó-zò.

⁶ Bìndi Jézù gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo kpolo tí yo 'do tí rú'bù mì ndâ Fàrizéyò ta rú'bù mì ndâ Sàdùkáyò.»

⁷ Káa ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii 'di có tí nò náa yí 'dè nò, ndú gii 'bità bà 'dè ngùrù-ngùrù có gbí òkò tí ndú, máa, «Yí kù 'dè có tí nò tacó ndoo gii ta i-zó-zò lá.»

⁸ Jézù mâ gii 'di có tí nò náa ndâ mbe tala có mì wó kù fiini nò, yí gii 'vee ndú, máa, «Yo kù fiini có gbí òkò tí yo, máa, i-zó-zò wálá, tacó yè? Njembí yo gítí ye me dúú-dúú lá!

⁹ Muu yo kpolo ènò tacó yè? Bà mbí yo ò tí ndâ kù kô tí nó táánò vô náa ye ki'viki gbí ndú ji ndâ 'dakò álifi vô nó gí? Yo ta o tí nò kili sè i-zó-zò bìndi ndú yeke a ndâ kèè ée?

¹⁰ Káa ndâ kù kô tí nó vô-nje só náa ye táánò ki'viki gbí ndú ji ndâ 'dakò álifi nà'ò nó? Yo ta o tí nò kili sè i-zó-zò bìndi ndú yeke a ndâ kèè ée?

¹¹ Káa bà gii 'di gbí éno máa, ye kù 'dè có me gítí kù kô lá nò gii kpò yo ta ña kpokèjì ngàyi? Ye 'dè ji yo máa, yo kpolo tí yo 'do tí rú'bù mì ndâ Fàrizéyò ta rú'bù Sàdùkáyò.»

¹² Ndâ mbe tala có mì Jézù bà-i-nò gii 'di gbí máa, yí kù 'dè có ji ndâ yì me gítí rú'bù bà bàkà kù kô lá. Yí kù ci a ndâ yì, máa ndâ yì 'ví kpolo tí ndâ yì 'do tí ndâ i tí nó náa ndâ Fàrizéyò ta ndâ Sàdùkáyò kù nìbà ndú ji ndâ 'duù nò.

Simónè Piyétòrò yù gbí Jézù máa yí a Bìndi-Mbíri gí sè

¹³ Ndâ Jézù mâ gii yee ta ndâ mbe tala có mì wó tí 'bí to á dè ta gbata Cèzàriyà mì Filípò gí, yí gii 'vee ndú, máa, «Ndâ 'duù kù 'dè có máa 'Viì-mì-'Dakò a 'di?»

¹⁴ Káa ndú gii 'visì có ji yí, máa, «Ndâ 'bí 'duù kù 'dè có máa yí a Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù. Ndâ 'bí 'duù máa yí a Èlìjà tí nó tí mbe 'dòkò có mì Mbíri nò. Ndâ 'bí 'duù máa yí a Jèrèmiyà tí nó tí mbe 'dòkò có mì Mbíri nò. Káa ndâ 'bí 'duù ñindi ndú máa yí a 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ ká mbe 'dòkò có mì Mbíri.»

¹⁵ Káa Jézù gii 'vee ndú, máa, «Káa yo, yo ñindi yo kù 'dè có máa ye a 'di?»

¹⁶ Bìndi Simónè gii 'visì có ji yí, máa, «Wò a Bìndi-Mbíri, tí 'Viì mì wu Mbíri.»

¹⁷ Jézù mâ gii 'di có tí nò náa Simónè 'dè nò, yí gii 'visì có ji yí, máa, «Pá lo ñikì ngé, Simónè 'viì mì Jónà. Tacó à me 'bí 'duù ká 'dè gbí có tí nò náa wò 'dè nò ji wò lá. A Bu ye á gbíri ká 'dè ji wò.

¹⁸ Má éno, ye kpónó kù 'dè có ji wò, máa, rè lo bà dù a «Piyétòrò», (gbí máa «dí»). Ye bà bì ndâ 'duù mì ye á mbe kù kili ta rè ye nó á mí pí díí tí nò, náa à kpèti káa ku, yí bà je bà i tí ndú wálá.

¹⁹ Ye bà je i bà njaanga njekèjì bà ya gí gbí to mì Gba-gbíri á mí 'bì lo. I ñinó náa wò má ùnje gítí muu to tí nó gí, àá bà ùnje gítí gbíri gí. Káa wò má biya i muu to tí nó gí, à delè bà biya i tí nó gbíri gí.»

²⁰ Bìndi Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, ndú 'ví 'dè gí sè máa yí a Bìndi-Mbíri nò gbaànjé lá.

Kpédélé bà 'dè có mì Jézù gítí o bà kònò sé'i mì wó

²¹ 'Do tí o tí nò, Jézù gii 'bità bà 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó ngbàrángà'i éno máa, «À cu mí gbí mbelè ye gí, máa ndâ kpo-'duù-'bá, ta ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ mbe 'di gbí tàkùì mì ndâ Jùdéyà bà gii mèèkè'i tí ye. Ye bà gii kònò sé'i me gbolò. Káa kózò tí ye bà ya gí Jèrùzàlémè. Ye ñò ni gí máa, ndú bà gii zi ye gí. Káa bìndi sili ta'ò, ye bà 'vala 'do gbí muu'dú ye gí.»

²² Piyétòrò mà gii 'di có tí nò, yí gii tè'é tí Jézù jí ndii 'do gbí òkò tí sè ndâ 'bí mbe tala có mì wó, bìndi yí gii 'dè kòlòwò gítí wó, máa, «Mbírì 'ví je ña i tí nò ji wò ngé gí lá, buù!»

²³ Káa Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò, máa, «Ya 'do tí ye gí kàzô, ndí lo Gbavò-i! Wó kù nè kpokèjì mì ye, tacó wò kù koṛo me ña bà koṛo có mì Mbírì lá. Wò kù koṛo a ña bà koṛo có mì ndâ 'duù muu to tí nò.»

²⁴ Káa Jézù gii 'visì tí wó gítí sè ndâ 'bí mbe tala có mì wó, bìndi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Go bà dù tí mbe tala có mì ye má tí 'duù, 'duù tí nò 'ví ò-bà-mbí miṛi wó gí. Yí 'ví gbì gbí njembí wó gítí bà kònò sé'i, wàa yí 'ví gí gí bà ɾu ndi ye.

²⁵ Tacó 'duù má bàkà tí wó tí mbe lè ngarànga mí tà ɾo wó ta kpéetí wó, yí a ku. Káa 'duù mbe giṛi miṛi wó muu ye ká bà 'de 'válá.

²⁶ Má éno, 'duù bà 'de gbí ndâ i tí nó muu to tí nó a yè, náa yí kpétí má 'de ndú kpónó 'dáá gí, bìndi yí gii bè gbí cèè 'válá bìndi ku mì wó gí? 'Duù bà 'visì ndâ cèè 'válá bìndi ku mì wó ta ña yè á muu to tí nó?

²⁷ Tacó kùro o bà gí 'Viì-mì-'Dakò 'do gbírì ta ndâ basìli ta wotí 'do mì Bu wó dooko gí. Yí bà gí gí bà ko mboo ndâ ña ndâ i mì ndâ 'duù náa ndú bàkà muu to tí nó nó gbaànjé-gbaànjé ji ndú.

²⁸ Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo kpónó mbe kù ɾò tíyò nò bà ñò o bà gí 'Viì-mì-'Dakò tí gbolò gba gí.»

17

Bà 'visì cè tí Jézù

¹ Ta sili vò-nje gbaànjé bìndi o tí nò, Jézù gii kaa ndâ Piyétòrò, ta ndâ Jákòmò ta ná'vindí wó Jòvànì, bìndi ndú gii ya ta ndú gí pí 'bí ñà gú ta kpéetí ndú jee sè ndâ 'bí mbe tala có mì wó mí tàgbà gú.

² Káa si ndú pí gú, Jézù gii 'visì cè kózò tí wó mí kùro ndâ mbe tala có mì wó ta'ò náa yí kaa ndú ta yí nó gí. Gbíro wó gii dù kù tòngbaà go ɾi, ndâ bongo tí wó gii ce go 'vi 'bì.

³ Ndâ Piyétòrò ta ndâ Jákòmò ta ná'vindí wó Jòvànì mà gii zeke'o, ndú gii ñò ndâ Mòze ta Èlìjà kù 'dè nje mì ndú ta ndâ Jézù.

⁴ Bìndi Piyétòrò gii 'dè có ji Jézù, máa, «Bà dù ndoo bà-i-nó ñikì ma, buù! Ye bà tò ndâ nduúrù ta'ò mí bà-i-nò, gbaànjé ji wò, gbaànjé ji Mòze, bìndi gbaànjé ji Èlìjà, náa à má ñikì tí lo gí nò.»

⁵ Káa si Piyétòrò kù 'dè có tí nò ndú mà gii zeke'o gí yaà, ndú gii ñò kùlù mù mbe kù tòngbaà yiiga muu ndú gí. Bìndi ndú gii 'di kòcò 'duù kù 'dè có gbí kùlù mù tí nò, máa, «Ñìnó a 'Viì mì ye, tí wú-gbì-ɾé ye, náa tàkòcò ye peteke gítí wó á ngé ma.»

⁶ Ndú mà gii 'di có tí nò, ndú gii 'buku gbíro ndú mí to ta gúku.

⁷ Káa Jézù gii tee 'bì wó ta ndi tí ndú, bìndi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo a gí yaà. Yo cì gúku lá.»

⁸ Ndú mà gii te muu ndú gí yaà go có mì Jézù nò, ndú gii ñò Jézù ta kpéetí wó.

Có gítí Èlìjà

⁹ Káa si ndú kù gii dele ndi ndú gí tàgbà gú, Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó ta'ò nò, máa, «Yo 'ví 'dè có i tí nó náa yo ñò si ndoo pí gú nó ji 'bí 'duù gbaànjé lá, yee tí o bà 'vala ndi 'Viì-mì-'Dakò 'do gbí ku.»

¹⁰ Káa ndú gii 'vee yí, máa, «Káa ndâ mbe 'di gbí-o mì ndâ Jùdéyà kù 'dè có máa, Èlìjà ká bà gí kùro kózò gí, tacó yè?»

11 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «A Èlìjà ta yúcó ká bà gí gí kùro tacó bà 'viindi ndâ i 'dáá gí.

12 Káa Èlìjà táánò dú gii gí á go có mì ndú nò gí, káa ndú tí ndâ mbe 'di gbí-o mì ndâ Jùdáyà ta o tí nò gii nò yí ni lá; bìndi ndú gii mèèkè'i tí wó go ñinó a ñikì tí ndú gí. Má éno, ndú delè kèjì gí bà mèèkè'i tí 'Viì-mì-'Dakò ká go ña ñinó náa ndú táánò bàkà míti Èlìjà nò.»

13 Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii 'di có tí nò náa yí 'dè ji ndú nò, ndú gii nò ni gí máa, yí kù 'dè có a i gítí Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù.

Jézù 'vala 'bí 'viì-'dakò ta i-gbí-muu wó

14 Ndâ Jézù mâ gii dele ndi ndú 'do pí gú, ndú gii 'de ndâ 'duù me mbè kù ùndi ndú mí mì sè ndâ mbe tala có mì wó tí nó náa yí si ndú mí tàgbà gù nò. Bìndi 'bí 'dakò 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nò mbe tí nò gii ñjè nó ya gí bà zèè kò Jézù,

15 ta bà 'deke tí wó ji yí, máa, «Ìjò yê ọ 'viì mì ye, buù! À tí wó a vò ña nò'o dó pì. À má tanga ta ndâ 'bí o, à kù 'va yí mí tà wu, à delè kù 'va yí ta ndâ 'bí o mí tà ngo.

16 Ye gí ta yí ji ndâ mbe tala có mì lo, máa ndâ-'bí-lá, ndú bà 'vala yì, káa à gii kpò ndú gí.»

17 Káa Jézù gii 'visì có ji 'dakò tí nò, máa, «Yo ndâ 'duù tí nó gbí o tí nó nó káa cèe ndâ voló-volo 'duù mbe ùnje gítí Mbírì lá. Yo bà lè mí tà ọ ye a ngarànga? Ye bà kònò yo éno yee tí ña o ngayi?» Bìndi yí gii 'dè có ji 'dakò tí nò máa, «Te 'viì tí nò gí tí gí bà-i-nô.»

18 'Dakò tí nò mâ gii te 'viì tí nò ya tí ji Jézù gí, Jézù gii do míti i tí nò gbí muu 'viì tí nò, máa yí co 'do gbí muu wó gí. Má gii zeke'o, gbí dii 'viì tí nò gii da mbó'vóó ká mí to nò gí.

19 Bìndi ndâ mbe tala có mì Jézù náa bà 'vala 'viì tí nò kpò ndú gí nó gii 'vee yí si ndú ta kpéétí ndú, máa, «Bà mòkò i tí nò 'do gbí muu 'viì tí nò kpò ze gí tacó yè?»

20 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «À kpò yo tacó yo tee njembí yo míti Mbírì dúú-dúú lá. Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó, máa, yo má tee njembí yo míti Mbírì gí, kpétí ká nji'díí éno, yo má 'dè có ji gbolò gú tí nò, máa, «Yèè ndi lo 'do bà-i-nò gí,» gú tí nò bà yèè ndi wó go có mì yo nò gí. 'Bí i mbe kpò yo delè bà dù wálá.

21 À kù mòkò i go ña i tí nò 'do gbí muu 'duù ká ta bà 'deke tí ji Mbírì, delè ta bà kònò go cuki.»

Bà só bà 'dè có mì Jézù gítí bà kònò sé'i mì wó

22 Ta 'bí o gbaànjé, ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó 'dáá gí mâ gii kili míti 'bí bàndò gbí to Gàliléyà gí, Jézù gii 'dè có ji ndú máa, «Ndâ 'duù kèjì gí bà kpì ngbàngà tí 'Viì-mì-'Dakò ji ndâ 'dakò.

23 Ndú bà gii zi yí gí. Káa bìndi sili ta'ò, yí bà gii 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí.» Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii 'di có tí nò, ndú gii dù zuku-zùkùù ta sé có tí nò.

Ndâ Jézù ta Piyétòrò gò i gítí 'bá-Mbírì

24 Ndâ Jézù mâ gii yee ta ndâ mbe tala có mì wó gbí gbata Kàpàrànáwùmù, ndâ 'bí mbe kù kili i 'do mì ndâ 'duù gítí 'bá-Mbírì gii gí gí mì Piyétòrò, bìndi ndú gii 'vee yí, máa, «Mbe ñibà i ji yo kù gò i gítí 'bá-Mbírì?»

25 Káa Piyétòrò gii 'visì có ji ndú, máa, «Yí kù gò i.»

Bìndi Piyétòrò mà giì rì jí tà'i tàkò Jézù, Jézù giì co gálà jí bà 'vee yí á kùro bà 'dè có mì wó máa, «Simónè, wò koṛo có máa ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó kù gò i 'do mì ndâ 'di? Á 'do mì ndâ 'viì mì ndú, wèè, á 'do mì ndâ mbe 'dó-'do?»

²⁶ Káa Piyétòrò giì 'visì có jí yí, máa, «Á 'do mì ndâ mbe 'dó-'do.»

Bìndi Jézù giì 'dè có jí Piyétòrò, máa, «Má ènò, à mò ndâ 'viì-'bá 'do gbí bà gò i jí gba gí.

²⁷ Káa kpétí ká ènò, a me vò i lá. Ya jí bà gò liì tàbè'dè kápá. Wò má ja kpédélé sè, wò 'ví njaa gbí nje wó, bìndi wò bà 'de nji gùrúsù 'do tí ngbàrà, wò 'ví je ya jí bà gò gítí 'bá-Mbíri á muu ndà, tacó wàa tàkòcò ndâ 'duù tí nò 'ví kpolo lá.»

18

A 'di ká me gbolò ndii ndâ 'bí ka wó 'dáá gí

¹ Ta o tí nò, ndâ mbe tala có mì Jézù giì 'vee yí, máa, «Gbolò 'duù mbe ndii ndâ 'bí ka wó 'dáá gí gbí òkò tí ze gbí ngbàngà mì Mbíri wúnò bà dù a 'di»

² Káa Jézù giì 'visì có jí tàkò 'vé mì ndú nò ta bà tè'é tí 'bí làmbu 'viì, bìndi yí giì rò yí mí kùro ndú.

³ Bìndi yí giì 'dè có jí ndú, máa, «Ye kù 'dè có jí yo ta yúco, máa, yo má 'visì tí yo tí ndâ ví 'viì go làmbu 'viì tí nó lá, yo jé jí bà dù tí ndâ ña 'duù tí nó náa Mbíri kù zogo ndú nó wálá.

⁴ Má ènò, 'duù ñinó mbe bàkà tí wó tí làmbu 'viì go làmbu 'viì tí nó nó a gbolò 'duù gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó náa Mbíri kù zogo ndú nó 'dáá gí.

⁵ 'Bí 'duù má te wiṛi mítí 'bí làmbu 'viì go ñinó ta rẹ ye, gbí ènó máa, 'duù tí nò te wiṛi a i mítí ye.

⁶ Káa à 'vii ta 'duù mbe eendi 'bí làmbu 'viì go ñinó mbe kù tee njembí mítí ye káa bà eṛe gbolò du i mítí miṛi wó, wàa à 'ví 'va ta yí jí tà wúlú ngo.

⁷ «Vò pá tí ndâ 'duù muu to tí nó ngé, tacó ndâ vò i mbe kù volo muu ndú 'do tí bà tee njembí ndú mítí Mbíri ùgbù á muu to tí nó ngé ndii gí. Ndâ vò i tí nò delè jé jí bà cee wálá. Káa à volo a i jí ndâ mbe kù kilí wu á jí tà ndâ vò i tí nò!

⁸ «Á má a 'bí 'bì lo gbaànjé ká kù ñònòkò gbí òkò tí yo ta Mbíri, da 'bì lo tí nò 'va jí 'dè. Á ñikì a bà ya ta gbèe 'bì lo jí gbí dà á bìndi ku mì lo á co tí bà kpolo tí ndâ 'bì lo só kpónó, bìndi wò giì 'de vò bàndò bìndi ku mì lo.

⁹ Káa à má a 'bí ro lo gbaànjé má ká kù si wò kù bèè ro Mbíri, aa ro lo tí nò 'do gbí kélè jí 'dè. Á ñikì a bà 'de 'válá ñinó mbe cee lá nó ta gbèe ro lo á co tí bà 'va wò mì Mbíri mí gbí vò bàndò ta wu tí bìndi ku mì lo ta ndâ ro lo sósò'ò.

¹⁰ «Yo kpolo tí yo 'do tí bà 'dè có ñónókó gítí ndâ ví 'viì go ndâ ña ñinó, tacó ndâ basìlì mì ndú nanaka ká kácá mí kùro Bu ye gbíri.

¹¹ (Tacó 'Viì-mì-'Dakò giì jí muu to tí nó a i tacó bà 'vala ndâ 'duù ñinó mbe giṛi'o gí nò.)»

Jézù lòkò'bò có gítí i-kó-ko mbe giṛi gí

¹² Jézù giì lòkò'bò có jí ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo koṛo có máa, muu ndâ i-kó-ko mì 'duù má 100, bìndi 'bí gbaànjé giì giṛi gí, yí bà si sè ndâ i-kó-ko ñinó 99 nó mí bàndò, bìndi yí 'ví ya jí bà pà bà tí gbèe ñinó mbe giṛi nó wálá?»

13 Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa, yí má 'de ònó mbe gírì nò gí, líkí'o bà bàkà yí á co tí líkí'o ndá ònó 99 mbe gírì'o lá nó gí. Tacó go tí wó éno máa, 'bí i-kó-ko mì yì gbaànjé 'ví gírì nò wálá.

14 Có mì Bu yo gbírì delè ká go éno, máa muu 'bí làmbu 'viì gbaànjé go ònó kuu nó nó 'ví ba lá.

Pà làyì gítí ndâ vò i gbí òkò tí yo ta ná'vindí lo

15 «Ná'vindí lo má bàkà 'bí ònó i mbe lè gí gítí lo, ya gí mì wó, wàa yo 'ví viiki gbí có tí nò gbí òkò tí yo ta yí sósò'ò. Yí má 'di có mì lo nò gí, gbí éno máa wò gí ta ná'vindí lo dè gítí lo gí.

16 Káa yí má biya bà 'di có mì lo gí, tè'é tí ndâ 'bí 'duù go só, go ta'ò, wàa wò 'ví 'dè có ta yí mí kùro ndú gítí có mì kponje taàbé, go có tí nó náa à cu mí gbí wàràgà mì Mbírì nò.

17 Yí má biya bà 'di có mì ndâ 'duù tí nò delè gí, wò 'ví ya ta yí gí kùro ndâ 'bí ná'vindí yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ ye tí Jézù. Yí má kpo muu yo delè gí, yo 'ví bàkà ta yí go bà bàkà i gítí vò 'duù ta nèté mì yo ta yí wálá.

18 Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa, yo má ùnje gítí 'bí ònó i muu to tí nó gí, à delè bà ùnje gítí bà bàkà i tí nò á gbírì gí. Káa 'bí i ònó náa yo mà biya gí máa à 'ví bàkà muu to tí nó lá, à delè bà biya gí, máa à 'ví bàkà i tí nò á gbírì lá.

19 'Bí có náa ye bá 'dè ji yo káká'i a ònó máa, ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo, kpétí ká go ndâ 'duù sósò'ò cuki, má toko muu ndú, bìndi ndú gíi 'deke tí ndú ta njembí gbaànjé tacó 'bí ònó i 'do mì Bu ye gbírì, ta rẹ ye, Bu ye bà je i tí nó náa ndú yù nò ji ndú gí.

20 Tacó ndâ 'duù kpétí go sósò'ò, go ta'ò, má kili mítí 'bí bàndò ta rẹ ye, ye bà dù kuu toko ta ndú á kà.»

Bà si có gítí ndâ vò i mì ndâ 'bí ka ndoo mí to

21 Bìndi Piyétòrò gíi 'vee Jézù, máa, «Ye 'ví si có gítí ndâ vò i mì ná'vindí ye náa yí bàkà mítí ye mí to yee gbí ée, Buù? Yee gbí vò-nje só?»

22 Káa Jézù gíi 'visì có ji yí, máa, «Me ká ta bà vò-nje só cuki lá. Ye nì ji yo a vò-nje só ta bà vò-nje só ta bà muu'bì.»

23 Jézù gíi lókò'bò 'bí có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Bà dù Gba-gbírì tí gbolò gba mì ndâ 'duù muu to tí nó 'vii ká 'vii ta 'bí gbolò gba gbaànjé mbe eře muu wó gítí có ba kili ndâ i mì wó 'do mì ndâ kpo-kpò 'duù mì wó gí.

24 Yí mà gíi 'bità bà tè'é tí ndú gbaànjé-gbaànjé, à gíi gí ji yí kpédélé'i kùro a i ta 'duù ònó náa i mì wó muu wó me gbolò ngé ndii gí nò.

25 Káa kpokèjì bà dele ta ndâ i tí nó ji gba mà gíi kpò 'dakò tí nó gí, gba gíi 'dè có máa, à ya gí bà mà ndâ 'dakò tí nó, ta niì mì wó, ta ndâ 'viì mì ndú, ta ndâ i-'bá mì ndú 'dáá gí. À má sè ndú gí, à 'ví kaa i gbí ndú gítí á ji yì gí bìndi ndâ i mì yí.

26 Káa 'dakò tí nó mà gíi 'di có tí nó, yí gíi zèè kò gba ta bà 'deke tí wó, ji yí máa, «Je o ji ye, buù, wàa ye 'ví pà kpokèjì bà sè có ndâ i mì lo 'do muu ye 'dáá gí.»

27 Gba mà gíi zeke 'dakò tí nó, yé ro wó gíi bàkà yí ngé ndii gí. Bìndi yí gíi si có gítí ndâ i mì wó á muu wó nó 'dáá gí mí to. Bìndi yí gíi 'dè có ji yí máa, yí ya gí 'bá mì wó.

28 «'Dakò tí nó mà gíi co gí sè 'do gbí ngbàngà mì gba, yí gíi 'de 'bí ka wó náa ndú kù bàkà nèté ta ndú 'bá mì gba, ta làmbu i mì wó á muu wó, bìndi yí gíi nanaka mítí ka wó nó go cá tí ngbù títíí, máa, «I mì ye kuu muu lo. Je i mì ye ji ye! Je i mì ye ji ye!»

29 «Ka wó mbe nèté nò gii 'va tí wó kùro wó, ta bà 'deke tí wó ji yí, máa, <Je o ji ye, wàa ye 'ví ì ngèlè gítí .>

30 Káa yí gii biya bà 'di có mì ka wó nò gí. Bìndi yí gii te yí mí gbí zàà, máa yí dù á kà dì tí o tí nó náa yí má sù có ndá i mì yí cee 'do muu wó gí, à 'ví gii dò 'bì á 'do tí wó.

31 Ndá 'bí ka ndú náa ndú kù bàkà nèté 'bá mì gba ta ndú nó mà gii ò ña i tí nò, tàkòcò ndú gii kpolo ngé ndii gí. Bìndi ndú gii ya gí bà 'vanda ndi ña i tí nò náa ka ndú bàkà nò 'dáá gí ji gba.

32 «Gba bà-i-nò gii tuu 'duù gí tàkò 'dakò tí nò. À mà gii gí ta yí gí kùro wó gí, yí gii do mí tí wó, máa, <Ndí lo vò 'duù! Wò kùtàá 'deke tí lo á ji ye, bìndi ye gii si có gítí ndá kpo-kpò i mì ye náa áá muu lo nó mí to gí.

33 Káa wò kpónó ò yé ọ ka lo náa yo kù bàkà nèté ta yí bà gbèe to nó lá, tacó yè?»

34 Tacó ènò, gba gii te vò 'duù tí nò mí gbí zàà ta kpo tàkòcò. Máa, yí dù gbí zàà yee tí o tí nó náa yí má sù có ndá i mì yí 'dáá gí delè.»

35 Jézù gii yee nje có mì wó, máa, «Bu ye á gbíri delè bà bàkà ta yo 'dáá gí ká ènò, náa yo má je à-cee-gí ji ndá ná'vindí yo ta njembí yo gbaànjé lá nò.»

19

Có gítí bà nje ni

1 Jézù mà gii cee ta bà 'dè có tí nò ji ndá mbe tala có mì wó gí, ndú gii di ngo 'do Gàliléyà gítí 'bí to á tito Jòròdàniyà á Jùdéyà.

2 Ndá 'duù me mbè gii ọ ndi wó gítí to tí nò. Bìndi yí gii 'vala ndá mbe nò'o gbí òkò tí ndú.

3 Mà gii zeke'o, ndá 'bí mbe kù kpolo tí tàkù mì ndá Jùdéyà gii gí mí Jézù, bìndi ndú gii 'vee yí ta tiri tacó bà ò muu wó, máa, «'Duù má nje ni mì wó ta nderè náa à ká gbí muu wó, a vò i gbí tàkù mì ndoo tí ndá Jùdéyà?»

4 Káa Jézù gii 'visi có ji ndú, máa, «Yo 'deke có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri, máa, do tí bà 'bità bà suu to tí nó, 'Duù tí nó mbe suu ndú nó, <suu ndú tí ndá di ta na > nó lá?

5 Nìnò a gbí nderè có tí nó náa yí tí Mbíri gii 'dè ta có, máa, 'dakò 'ví si ndá nawu wó, ta bu wó mí to, wàa yí 'ví nanaka mí tí nawù wó, wàa ndú 'ví dù tí gbèe dii nó ká nò.

6 Má ènò, ndú káká'i me ndá 'duù sósò'ò lá. Ndú a gbèe dii. Má ènò, 'bí 'duù muu to tí nó 'ví njèe gbí òkò tí ndá i ñinó náa Mbíri ká toko ndú nó lá.»

7 Káa ndá mbe kù kpolo tí tàkù mì ndá Jùdéyà nò gii 'vee Jézù káká'i máa, «Káa Mòze táánò 'dè có ènò máa, 'duù 'ví cu wáràgà ta nderè bà nje tí ji nawù wó, wàa yí 'ví nje yí, tacó yè?»

8 Jézù bà-i-nò gii 'visi có ji ndú, máa, «Mòze táánò 'dè ji yo ènò tacó tù yo tí ndá Jùdéyà 'di có lá. Káa áá táánò me go ènò ta o bà 'bità bà suu ndá 'dakò ta ni mì Mbíri lá.

9 Ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa, 'bí 'duù má nje nawù wó á muu 'bí tende vò i á bìndi có ngbà-'dakò, bìndi yí gii kò 'bí ngú ni, yí kù zi a ngbà ta ngú ni tí nò.»

10 Bìndi ndá mbe tala có mì Jézù gii 'dè có ji yí, máa, «Cè có gítí ndá ni ta ndá kù ndú má ènò, à nìkì káa bà dù 'duù tí di banga.»

11 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «À káa ndâ 'duù ñìnó náa Mbířì wu ji ndú máa ndú dù tí ndâ dì banga nó ká bà dù éno. À me káa ndâ 'duù sàkàmàà lá.

12 Tacó ndâ ña ndâ i mbe kù tii ndâ 'duù 'do tí bà kò niì me a mbè: à volo ndâ 'bí 'duù 'do ká gbí yì ndâ nawu ndú; à bàkà ndâ 'bí 'duù gítí bà dù éno ta wotí; ndâ 'bí 'duù biya bà kò niì tacó bà dù tí ndâ mbe bàkà neté mì Mbířì. Wotí bà 'di có tí nò má kuu tí 'duù, yí 'ví 'di .»

Ndâ Jézù ta ndâ ví 'viì

13 Ndâ 'bí 'duù gii gí ta ndâ ví 'viì mì ndú ji Jézù, máa yí cù 'dè ngo cù wó mítí ndú, wàa yí 'ví 'deke tí wó ji Mbířì tacó tí ndú. Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gii do ta ndâ 'duù tí nò.

14 Káa Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Yo si ndâ 'viì tí nò 'ví gii gí mì ye. Yo tii kpokèjì 'do tí ndú lá, tacó ndâ mbe kù dù tí ndâ bòò-gba mì Gba-gbířì a ña ndâ 'duù ñìnó go ndâ 'viì tí nò, nô.»

15 À mâ gii yee ta ndâ 'viì tí nò tí Jézù gí, yí gii cù 'dè ngo cù wó mítí ndú, bindi yí gii nje nó 'do bàndò tí nò gí.

'Bí 'viì-'dakò ta ndâ i mì wó me gbolò

16 Mâ gii zeke'o, 'bí 'viì-'dakò ta ndâ i mì wó me gbolò gii gí mì Jézù, bindi yí gii 'vee yí, máa, «'Duù 'ví bàkà a ña tó i yè, tacó wàa yí 'ví 'de ta 'válá ñìnó mbe cee lá nó?»

17 Káa Jézù gii 'visì có ji yí, máa, «Wò 'vee ye á gítí tó i tacó yè? Tó 'duù ká gbaànjé cuki. Go bà 'de 'válá ñìnó mbe cee lá nó má kuu tí lo, kpolo tí ndâ có tí nô.»

18 Káa 'viì-'dakò tí nò gii 'vee Jézù káká'i, máa, «Ndâ có ngayi?»

Káa Jézù bà-i-nò gii 'visì có ji yí, máa, «Ndâ có tí nó máa,

<Wò 'ví zi 'duù lá.

Wò 'ví bàkà bangbaya lá.

Wò 'ví zingbà i lá.

Wò 'ví 'dè 'véřè gítí 'duù lá.

19 Wò 'ví tègàrà ndâ bu lo ta nawu lo.

Wò 'ví zè ndâ 'bí ka lo nìkì go bà zè 'dóó tí lo nìkì mì lo,» nô.»

20 Káa 'viì-'dakò tí nò gii 'vee Jézù máa, «Ye kpolo tí ndâ có tí nò náa wò kpónó 'deke mí to nò 'dáá gí; 'bí i ñìnó kpòò mbe gboo 'do mì ye gí nó a yè?»

21 Káa Jézù gii 'visì có ji yí, máa, «Go bà dù tí cèe 'duù ta bà lê tí wó wálá má kuu tí lo, ya gí 'bá wàa wò 'ví sù ndâ i mì lo 'dáá gí gí 'dè, wò 'ví njeè ndâ i tí nó náa wò 'de gbí ndú nó ji ndâ mbe yè, bindi wò 'ví gí gí bà řu ndi ye. Cì gúku lá, tacó wò bà 'de ndâ i me gbolò gí bindi ndâ i mì lo nò 'do gbířì gí.»

22 'Viì-'dakò tí nò mâ gii 'di có tí nò náa Jézù 'dè ji yí nò, yí gii nje nó 'do bà-i-nò ta máákà gbí dè wó, tacó ndâ i mì wó me gbolò ngé ndii gí.

23 'Viì-'dakò tí nò mâ gii ya gí. Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa, bà dù tí bòò-gba mì Mbířì mì ndâ mbe kpo-kpò i muu to tí nó kpolo ngé ndii gí.

24 Ye bà 'dè gbí ndi có tí nò ji yo káká'i, máa, à peteke a bà ndii 'bí ña gbolò nó go ya co gbí gùù ngbàndú á co tí bà dù 'duù ñìnó ta ndâ kpo-kpò i ká mì wó nó tí bòò-gba mì Mbířì.»

25 Nje ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'dè ta bà 'di có tí nò gí. Bindi ndú gii 'vee yí, máa, «À má éno, a 'di ká bà 'de 'válá?»

²⁶ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú ta bà zeke'o tí ndú, máa, «Wotí mì ndâ 'duù gítí wálá, káa 'bí i mbe kpò Mbírì wálá.»

²⁷ Bìndi Piyétòrò gii 'vee Jézù, máa, «Káa ze, nò káa ze jee ndâ i muu to tí nó 'dáá gí mí to kù ɾu ndi lo. Ze bà 'de bìndi ndâ i mì ze náa ze jee ndú mí to nò a yè?»

²⁸ Káa Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò máa, «Ye kù 'dè có ji wò ta yúco máa, ta o tí nó náa ndâ i má gii gí 'dáá tí ndâ ngú i gí, 'Viì-mì-'Dakò bà gii kí tí wó dèngècè pí jàlambà mì wó, bìndi yo tí ndâ 'duù tí nó muu'bi-nje só mbe kù ɾu ndi ye nó bà gii kí tí yo dengece-dèngècè to kù zogo ndâ ɲa ndâ Ìzìrìyèlì muu'bi-nje só nò.

²⁹ Bìndi ndâ 'duù ɲìno 'dáá mbe jee ndâ 'bá mì ndú, ta ndâ ná'vìndí ndú, ta ndâ námì ndú, ta ndâ bu ndú, ta ndâ nawu ndú, ta ndâ 'viì mì ndú mí to ta ɾè ye nó, bà 'de ndâ i me gbolò á gí bìndi ndâ i mì ndú ta ndâ 'duù mì ndú nò. Mbírì delè bà je 'válá ɲìno mbe cee lá nó ji ndú á bìndi ku mì ndú.

³⁰ «Káa yo 'ví koɾo muu yo máa, ndâ 'duù ɲìno kpónó tí ndâ kpo-kpò 'duù kùɾo ndâ 'bí ka ndú nó bà gii dù tí ndâ ndòngbú 'duù, bìndi ndâ 'duù ɲìno kpónó tí ndâ sílì ndâ ka ndú nó bà gii dù tí ndâ kùɾo ndâ 'duù.»

20

Jézù lòkò'bò có gítí ndâ mbe bàkà nèté gbí ɲí

¹ Jézù gii lòkò'bò có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ŋa kpokèjì bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì go i mì 'bí gbolò 'duù mbe gbo'o ya gí bà pà ndâ 'duù tacó bà bàkà nèté gbí ɲí mì wó.

² Yí mà gii 'de ndâ kpédélé 'duù gí, ndú gii 'vii có ta ndú gítí bà ko mboo nèté mì ndú, bìndi yí gii tuu ndú gí gbí ɲí ta fírì dú'o.

³ Yí mà gii ya gí bàndò 'velè si ɾi yèè gàà gí yaà gí, yí gii 'de ndâ 'bí 'duù ta nèté mì ndú wálá.

⁴ Bìndi yí gii kaa ndú ya tí gí gbí ɲí mì wó, máa, ndú bàkà nèté, wàa yì bà je i ɲìno mbe 'vii ta po nèté mì ndú ji ndú.

⁵ Yí mà gii dele ndi wó ya gí bàndò 'velè ta ɾi dè gítí gbúrú, yí gii 'de ndâ 'bí 'duù, bìndi yí gii kaa ndú ya tí gí gbí ɲí, máa, ndú bàkà nèté, wàa yì 'ví je bà 'bì ndú ji ndú. Yí mà gii ya ndi wó gí bàndò 'velè si ɾi mò tí gí, yí gii 'de ndâ 'bí 'duù kù dù sínò, bìndi yí gii kaa ndú ya tí gí gbí ɲí, máa, <Yo bàkà nèté! Yo bà 'de káa bà 'bì yo.>

⁶ Yí mà dele ndi wó gí bàndò 'velè si o 'dèè gí, yí gii 'de ndâ 'bí 'duù ta nèté mì ndú wálá. Bìndi yí gii 'vee ndú, máa, <Yo kù dù sínò bà-i-nó 'do tí dú'o yee tí kpónó tacó yè?>

⁷ «Káa ndâ 'duù tí nó gii 'visì có ji yí, máa, <Tacó mbe je nèté ji ze wálá.> Bìndi yí gii 'visì có ji ndú, máa, <Á má éno, yo ya gí gbí ɲí mì ye.>

⁸ «O bà ɲè nèté mà gii me tí gí, yí gii tuu mbe kù kpolo tí ndâ i gbí gálá mì wó, máa yí ya gí bà ɲè ndâ 'duù 'do gbí nèté gí. Ndâ 'duù mà gii gí 'do gbí ɲí gí 'bá gí, yí gii 'dè có ji mbe kpolo tí ndâ i gbí gálá mì wó, máa, yí ko mboo nèté mì ndú ji ndú. Máa, yí 'bità bà je i kpédélé'i a i ji ndâ ndòngbú 'duù tí nó mbe gí gí gbí nèté ta 'dè'o nò, bìndi ndâ mbe gí si ɾi mò tí gí, bìndi ndâ mbe gí ta ɾi gbúrú, bìndi ndâ mbe gí ta ɾi dú'o, bìndi ndâ mbe gí ta fírì dú'o, wàa yí 'ví je i ji ndú 'dáá gí 'vii ká 'vii. 'Bí có máa, 'duù ɲìno gí gí gbí nèté ta fírì dú'o, káa ɲìzò gí si nèté kù ɲé-ɲé nò, 'ví dù lá.

⁹ Mbe kpolo tí ndâ i gbí gálá bà-i-nò gii 'bità bà ko mboo nèté mì ndâ 'duù ji ndú go có tí nó náa mbe ɲí 'dè ji yí nò.

¹⁰ Ndâ kpédélé 'duù tí nó náa mbe njí kaa ndú gí gbí nèté ta fírí dú'o nó gii gí nìndi ndú ta bà koro có éno máa, a ndâ yí ká bà 'de i me gbolò, káa ndú gii 'de káa gbèe ña i tí nó náa ndâ 'bí ka ndú 'de nô.

¹¹ «Ndú bà-i-nò gii lí káa 'bí ndú gí ta i tí nó náa à je jì ndú nó gí, bìndi ndú gii ya gí bà 'dè kòlòwò jì mbe njí, máa,

¹² «Ndâ ndòngbú 'duù tí nó náa wò kaa ndú gí tí kpónó-kpónó ta 'dê'o nó bàkà nèté ká ta làmbu o, káa wò gii 'vii ndú ta ze tí ndâ mbe 'bità bà ka wu'o si ɾi có lá yee tí 'dê'o ta ña kpokèjì ngayi!»

¹³ «Káa mbe njí gii 'visi có jì 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kú 'dè kòlòwò nò, máa, «Ye ñonoko wò gbaànjé lá, kómbe ye. À kpónó 'bí lo nó me i tí nó kùtáa náa ndâ 'vii có gítí ta dú'o nó lá?

¹⁴ Má éno, je i mì lo, wàa wò 'ví ya . Ye je i jì ndâ ndòngbú 'duù tí nó mbe gí gí gbí nèté kpónó-kpónó si o bèè 'dáá gí nó 'vii ta yo 'do ká gbí 'dóo có mì ye gbí muu ye.

¹⁵ Ẹ̀è i nìno mbe tii ye 'do tí bà bàkà ta ndâ 'dóo i mì ye go có mì ye gbí muu ye 'ví dù a ña yè? Wò kú tò a kii tacó ña gbolò nambeè tí nó náa ye bàkà jì ndâ 'duù tí nó mbe gí gí gbí nèté kpónó-kpónó á kùro bà nje nèté nó?» »

¹⁶ Jézù gii yee nje có mì wó, máa, «Ndâ ndòngbú 'duù wúnò bà dù tí ndâ kpédélé 'duù, bìndi ndâ kpédélé 'duù bà dù tí ndâ ndòngbú 'duù go ña i tí nó kpónó nô.»

Bà ta'ò bà 'dè có mì Jézù gítí o bà kònò sé'i mì wó

¹⁷ Jézù má gii cee ta bà 'dè có gítí ndâ mbe kpo-kpò i gí, ndú gii kaa kú ya gí gbí gbata Jèrùzàlémè. Káa si ndú kpokèjì, yí gii kaa ndâ mbe tala có mì wó muu 'bì-nje só 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gí ndii, bìndi yí gii 'dè có jì ndú, máa,

¹⁸ «Ndoo kpónó kú ya gí gbí gbata Jèrùzàlémè, bìndi ndâ 'duù ká bà gii kpi ngbàngà tí 'Vii-mì-'Dakò jì ndâ kpo-kpò 'duù gbí ngbàngà mì ndâ Jùdéyà. Ndú bà gii waa có ku mítí wó,

¹⁹ bìndi ndú bà gii je yí jì ndâ mbe 'dó-'do tacó bà zi yí. Ndâ mbe 'dó-'do tí nó bà gii ño ndi wó, ta bà ño yí, ta bà lè yí, ta bà gbì yí, bìndi ndú bà gii zi yí ta bà gbì yí á mítí njèèkpè mù. Káa bìndi sili ta'ò yí bà gii 'vala ndi wó á 'do gbí muu'dú wó gí.»

Nawu ndâ Jákòmò ta Jòvànì yù i 'do mì Jézù

²⁰ Nawu ndâ Jákòmò ta Jòvànì tí ndâ 'vii mì Zèbìdéyò gii kaa ndú ya tí jì Jézù kùro bà yee ndú Jèrùzàlémè. Bìndi yí gii zèè kò Jézù ta bà 'deke tí wó.

²¹ Káa Jézù gii 'dè có jì nì tí nó máa, «Nì 'dóo Ẹ̀è ña i tí nó ta go tí lo nó gí.»

Káa yí gii 'visi có jì Jézù máa, «Có gbí njembí ye éno máa, wò ci ye éno máa, wò má gí tí gbolò gba gí, wò bà bàkà ndâ 'vii mì ye sósò'ò nó tí ndâ kpo-kpò 'duù gbí ngbàngà mì lo. 'Bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí ndú 'ví dù tí mbe ki tí gbí kù 'bí mì lo, wàa 'bí 'duù 'ví dù tí mbe ki tí gbí gálì mì lo.»

²² Káa Jézù gii 'visi có jì ndâ nì tí nó ta ndâ 'vii mì wó, máa, «Yo ñò ña i tí nó náa yo kú yù nó ni lá. Wotí bà njù 'visi tí nó náa ye kèjì gí bà njù nó kuu tí yo?»

Káa ndú gii 'visi có jì yí, máa, «À kuu tí ze.»

²³ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú, máa, «Yo bà njù 'visi mì ye nó gí. Káa à má gítí có ndâ bàndò bà ki tí Ẹ̀gbà tí ye gbí ngbàngà mì ye, ndú me ndâ

i mì ye tacó bà njèè jì ndâ 'duù lá. Ndâ bándò tí nò a ndâ i mì ndâ mbe náa Bu ye 'viindi tacó tí ndú sàà gî.»

²⁴ Sè ndâ mbe tala có mì Jézù muu'bi nó mâ giì 'di có tí nò náa ndâ Jákòmò ta ná'vindi wó Jòvànì 'dè nò, tàkòcò ndú giì kpolo gítí ndú gî.

²⁵ Jézù mâ giì nò éno, yí giì kili ndâ mbe tala có mì wó muu'bi-nje só 'dáá gî, bindi yí giì 'dè có jì ndú, máa, «Yo nò ni gî máa, ndâ gba mì ndâ 'duù nìno mbe nò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbírì ni lá nó kù tojo nje ndâ bòò mì ndú ta to. Ndâ kpo-kpò 'duù kùro ndú delè kù bàkà ndú ká tí cèè ndâ bè bòò mì ndú.

²⁶ Káa áá bà dù gbí òkò tí yo me go éno lá. Tacó 'duù nìno tí gbolò 'duù gbí òkò tí yo nó bà dù tí bòò mì ndâ ka wó.

²⁷ Bindi 'duù nìno tí kùro ndâ ka wó gbí òkò tí yo nó bà dù tí bòò mì yo.

²⁸ Tacó à kpèti káa 'Viì-mì-'Dakò, yí gí gí muu to tí nó me tacó máa ndâ 'duù 'ví bàkà nètè wó nó lá, yí gí a i tacó bà bàkà nètè ndâ 'duù, delè tacó bà sì miři wó jì ku á muu ndâ 'duù.»

Jézù njaanga ɾo ndâ 'bí mbe súro sósò'ò

²⁹ Si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó kù giì njè nó 'do gbí gbata Jérìkò kù ya gí Jèrùzàlémè, ndâ 'duù me mbè ká ko ndú.

³⁰ Ndâ 'bí 'dakò sósò'ò tí ndâ mbe súro mbe kù ki tí ndú seè kpokèjì, máa giì 'di có máa nìno a Jézù ká kù ndii ta nó nò, ndú giì 'bità bà tò kù, máa, «'Viì mì Dàvidè! Nò yè ɾo ze!»

³¹ Ndâ mbè 'duù tí nó mbe kù ko tàkò Jézù nó giì do mítí ndâ mbe sú ɾo tí nò, máa ndú dù ngbì. Káa ndâ mbe sú ɾo tí nò giì tò kù ngéé gí yaà ndii nìno kùro nó gí, máa, «'Viì mì Dàvidè! Nò yè ɾo ze!»

³² Jézù giì ɾò tíyò, yí giì tè'é tí ndú, bindi yí giì 'vee ndú máa, «À tí yo a go ɾa yè, máa ye 'ví bàkà jì yo?»

³³ Káa ndú giì 'visì có jì Jézù máa, «Si ze 'ví zeke'o, Buù!»

³⁴ Jézù giì nò yè ɾo ndú, bindi yí giì tee 'bi wó ta ndi tí ndâ ɾo ndú, bindi ndú ngé giì 'bità bà nò ndâ i, bindi ndú giì ɾu ndi Jézù.

21

Bà ɾi Jézù gí gbí gbata Jèrùzàlémè

¹ Ndâ Jézù mâ giì dooko ta gbata Jèrùzàlémè gí, si ndú pí Gú Mbâ, Jézù giì tuu ndâ 'bí mbe tala có mì wó sósò'ò,

² máa, «Yo ya gítí ndâ 'bá tí zó náa yo kù nò muu ndú ngéé kùro yo zò. À káa póó bà yee yo kà, yo bà 'de na kècè náa à ɛɛ yí gí, ta 'viì mì wó gbí wú ɾègbà tí wó. Yo 'ví njaanga ndú 'do gbí wú gí, bindi yo 'ví gí ta ndú jì ye.

³ 'Bí 'duù má 'vee yo, yo 'ví 'visì có jì yí, máa, «A Mbe tí ze ká tuu ze, máa ze ya ta ndú jì yì. Nètè mì wó má cee ta ndú gí, yí bà tuu ndú ngé gí bándò mì ndú.» »

⁴ I tí nò bàkà tí go có tí nó náa Ízáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì táánò 'dè éno máa,

⁵ «'Dè có jì ndâ 'duù Jèrùzàlémè, máa,

«Yo nò gbolò gba mì yo á kèjì tí 'dè 'duù pí kècè tí ngbú kècè,» nô.»

⁶ Ndâ mbe tala có mì Jézù sósò'ò náa yí tuu ndú nó giì njè nó ya gí bà bàkà go có tí nò náa Jézù 'dè jì ndú nò.

⁷ Ndú bà-i-nò giì gbà ndâ ngbú 'viì-kècè tí nò ta nawu wó ya tí jì Jézù. Ndú mâ giì yee ta ndú tí Jézù gí, ndú giì ki ndâ bongo mí pí tí ngbú 'viì-kècè tí nò, bindi Jézù giì o yí, ya tí gí gbí gbata Jèrùzàlémè.

⁸ Ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe tí mí mì Jézù nó gii gò ndâ bongo mì ndú mí to ta tí kpokèjì, ndâ 'bí gii ki'viki ndâ kpâ gò mítí kpokèjì, tacó wàa Jézù 'ví nò gbí, tacó bà te 'duù mítí bà rì yí gí gbí gbata Jèrùzàlémè.

⁹ Bìndi ndâ mbè 'duù gii 'bità bà ko Jézù ya tí gí gbí gbata. Ndâ 'bí 'duù tè kùro wó, bìndi ndâ 'bí 'duù tàkò wó ndii, kù tò kù ta líkí'o, máa, «'Vala ze kpónó, 'Viì mì Dàvídè!

À ùlù yí tí mbe gí ta rẹ̀ mì Mbírì!

Àá Mbírì, 'vala ze kpónó!»

¹⁰ Gbata Jèrùzàlémè gii ngaka a cèe tí ta o bà yee Jézù. Ndâ 'duù ta o tí nò kù gii 'vee a 'vé, máa, «'Jìnó a 'dí? Nìnó a 'dí?»

¹¹ Káa ndâ mbè ndâ 'duù tí nó mbe kù ko tàkò Jézù nó gii 'visì có jì ndâ mbe kù 'vee 'vé tí nó, máa, «A Jézù tí nó tí mbe 'dòkò có mì Mbírì mbe gí 'do gbí gbata Názàrètì á gbí to Galiléyà nò.»

Jézù ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbírì

¹² Jézù mà gii yee gbí gbata Jèrùzàlémè gí, yí gii rì gí gbí ndùgù 'bá-Mbírì. Bìndi yí gii mòkò ndâ mbe bàkà gbí ndùgù 'bá-Mbírì tí 'bá 'vèle nó 'dáá gí gí sè. Bìndi yí gii 'buku ndâ tàràbèzà mì ndâ mbe kù 'visì gùrúsù, ta ndâ mbata mì ndâ mbe kù mà ndâ kùlè nó mí to.

¹³ Bìndi yí gii 'dè có jì ndâ 'duù tí nó ta kpo tàkòcò, máa, «À cu mí gbí wáràgà mì Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì, máa: Mbírì máa, <'Bá mì ye a bándò bà 'deke tí ndâ 'duù jì ye.> Káa yo kpónó bàngù nó gii 'visì tí bándò mì ndâ mbe kùmùkù ndâ i mì ndâ 'duù.»

¹⁴ Jézù mà gii cee ta ndâ mbe bàkà gbí ndùgù 'bá-Mbírì tí 'bá 'vèle nó gí, ndâ mbe sú ro ta ndâ mbe ku kò gii kaa ya gí mì wó gbí ndùgù 'bá-Mbírì kà, bìndi yí gii 'vala ndú.

¹⁵ Ndâ kpo-kpò bu-Mbírì ta ndâ mbe 'di gbí tàkii mì ndâ Jùdéyà bà-i-nò mà gii nò ña ndâ i-seṛè tí nó náa Jézù kù bàkà nó, ndú delè mà gii 'di ndâ kù tí nó náa ndâ víi 'viì kù tò ta gbí ndùgù 'bá-Mbírì, máa, «'Vala ze, 'Viì mì Dàvídè! 'Vala ze, 'Viì mì Dàvídè!» nó, ndú gii 'de nderè bà òkòlòwò gítí Jézù gí.

¹⁶ Ndú bà-i-nò gii 'vee Jézù máa, «Wò 'di có tí nó náa ndâ 'viì tí nó kù tò ta kù nò gí?»

Jézù bà-i-nò gii 'visì có jì ndú máa, «Ye 'di gí. Káa yo jé 'deke có tí nó gbí wáràgà mì Mbírì máa, <A wò tí Mbírì ká nìbà cèe kpokèjì bà ùlù wò jì ndâ víi 'viì, ta ndâ dó 'viì,> nó lá?»

¹⁷ Jézù gii njè nó 'do Jèrùzàlémè bìndi ndâ có tí nó ya gí bà tè rì gbí gbata Bètánìyà.

Jézù ì njà mítí 'bí mû-mbiìgá

¹⁸ Ta dú'o si Jézù kù dele ta go tí wó 'do Bètánìyà gí Jèrùzàlémè,

¹⁹ yí gii nò 'bí mû-mbiìgá á seè kpokèjì. Yí gii ne tacó bà pà yú wàa yì 'ví zò gítí go tí nó tí yì nò. Káa yí gii 'de káa bè kpâ. Gbèe rì mbiìgá gbí mû wálá. Bìndi yí gii ì njà mítí mû tí nó máa, «Wò 'ví rì káká'i lá.» Ndâ kpâ-mbiìgá tí nó ngé gii me remo-rémòò, goólá a wu ka co tí ndú nò.

²⁰ Ndâ mbe tala có mì Jézù mà gii nò bà lemere bè mbiìgá tí nó ta ku gálà éno, nje ndú gii 'dèè gí. Bìndi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé máa, «A ña ye ká zi mû-mbiìgá tí nó gálà go có 'dì nó?»

²¹ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa, «Ye kù 'dè có jì yo ta yúco máa, yo má ùnje gítí Mbírì ta njembí yo gbaànjé, yo bà bàkà cuki me káa ña i tí nó náa à bàkà mítí mû-mbiìgá tí nó, nó lá. Yo kpètí má 'dè có jì 'bí gbolò

gú, máa yí nǹè nó 'do tí bǎndò mí wó ya gí bà 'va tí tà kàpá, yí bà bàkà go có mí yo nò gí.

²² Yo delè má 'deke tí yo jì Mbírì tacó 'bí i ta njembí yo gbaànjé, Mbírì bà je i tí nò jì yo gí.»

Ndâ kpo-kpò 'duù mí ndâ Jùdáyà 'vee rẹ̀ mbe je wotí bà bàkà ndâ serẹ̀ jì Jézù

²³ Jézù má gii rì gí gbí ndùgù 'bá-Mbírì kù nìbà i jì ndâ 'duù gí, ndâ 'bí bu-Mbírì ta ndâ 'bí kpo-'duù-'bá mí ndâ Jùdáyà gii gí gí mí wó, bìndi ndú gii 'vee yí máa, «A 'di ká je wotí bà bàkà ndâ i tí nó náa wò kù bàkà nó jì wò?»

²⁴ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa, «Ye kpónó delè kù gii 'vee yo ta 'vé gbaànjé, yo má 'visì có jì ye gí tàkò gí, bìndi ye 'ví gii nì rẹ̀ 'duù tí nó mbe je wotí bà bàkà ndâ i tí nó náa ye kù bàkà nó jì yo:

²⁵ A 'di táánò ká je wotí bà caka tí ndâ 'duù jì Jòvànì? A Mbírì wèè, a 'bí 'duù wèè? Yí 'de wotí tí nó 'do kòtí 'di? Nògí, yo nì rẹ̀ 'duù tí nó jì ye.»

Káa ndú gii 'bità bà 'viiki gbí 'vé mí Jézù nò gbí òkò tí ndú ta kpéétí ndú máa, «Ndoò kpónó má 'visì có jì yí máa, Jòvànì 'de wotí tí nó táánò 'do mí Mbírì, yí bà gii 'vee ndoo máa, «Káa yo ùnje gítí ndâ i tí nó náa yí kù bàkà nó lá, tacó yè?»

²⁶ Káa bà 'dè éno máa, Jòvànì táánò 'de wotí tí nó 'do mí ndâ 'duù, delè káa bà le wú mítí mǹri ndoo, tacó ndâ 'duù ùnje gí máa, Jòvànì táánò a mbe 'dòkò có mí Mbírì.»

²⁷ Tacó éno, ndú gii 'visì có jì Jézù máa, «Ze òò bà lá.»

Káa Jézù gii 'dè có jì ndú máa, «À má éno, ye delè bà nì rẹ̀ 'duù tí nó mbe je wotí bà bàkà ndâ i tí nó jì ye nó jì yo wálá.

Jézù lòkò'bò có gítí ndâ 'bí 'viì sósò'ò

²⁸ «Yo kù koṛo có máa yè? 'Bí 'dakò ta ndâ 'viì mí wó sósò'ò táánò gii ya gí mí kpo 'viì mí wó, yí gii 'dè có jì yí éno máa, «'Viì, ya gí bà bàkà nèté gbí nǹí wúnó.»

²⁹ Káa 'viì tí nó gii 'visì có jì bu wó máa, «Ye tí nó wálá.» Káa 'viì tí nó má gii koṛo muu wó, yí gii 'visì muu wó gí, bìndi yí gii ya gí gbí nǹí go có mí bu wó nò gí.

³⁰ 'Dakò tí nó gii ya gí mí làmbu 'viì mí wó, gí bà 'dè có jì yí máa, yí ya gí gbí nǹí. Káa 'viì tí nó gii eendi bu wó máa, «Ye bà ya gí, buù,» káa yí gii ya lá.

³¹ A 'di 'do gbí òkò tí ndâ 'viì tí nó sósò'ò nò ká bàkà go có mí bu wó?»

Káa ndú gii 'visì có jì yí máa, «A kpédélé 'viì mí 'dakò tí nó ká bàkà go có mí bu wó.»

Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa, «Ye kù 'dè có jì yo ta yúco máa, ndâ mbe kù kili i-mírì, ta ndâ mbe nò vò ndoò, bà ya gí 'bá mí Mbírì si yo mí ndiì.

³² Ye 'dè có tí nó jì yo tacó Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù táánò gí gí mí yo muu to tí nó tí mbe nìbà tó kpokèjì jì ndâ 'duù, káa yo táánò ùnje gítí ndâ có mí wó lá. A ndâ mbe kili i-mírì ta ndâ mbe nò vò ndoò nó táánò ká ùnje gítí ndâ có mí wó. Yo táánò òò ndú tí gí, káa yo biya bà 'visì muu yo 'do tí ndâ vò kpokèjì mí yo gí.

Jézù lòkò'bò có gítí ndâ mbe bàkà nèté gbí nǹí nèbítì

³³ «Yo sè tù yo gítí 'bí có tí nó náa ye kù gii lòkò'bò jì yo nò. Ta 'bí o gbaànjé 'bí 'dakò gii rò nǹí mû-nèbítì mí wó, bìndi yí gii rò ndâ 'bí mû tí ndùgù gí tàkò, bìndi yí gii duu guù tí bǎndò bà pee nèbítì mí gbí, bìndi yí gii duu cèléngé tacó bà gbà i mí gbí nǹí tí nó. Bìndi yí gii kaa ndâ 'duù

mí gbí , máa, ndú má pee nèbíti gí, bà òndi ndú 'ví dù éno, wàa bà òndi yì 'ví dù éno. Ndú má gii 'vii có ta 'dakò tí nò náa yí kaa ndú mí gbí nji nò cee gí, yí gii ya gí bà nò ndoo gí gbí tende muu to.

³⁴ Yí má gii ò o bà yù nèbíti dooko gí, yí gii tuu ndâ bòò mì wó ji ndâ mbe kù bàkà nèté gbí nji mì wó máa, ndú je bà nèbíti òndi yì ji ndú wàa ndú 'ví gí tí ji yì.

³⁵ «Ndâ bòò mì mbe nji má gii yee ta òa có tí nò náa mbe tí ndú tuu ta ndú nò tí ndâ 'dakò tí nò mbe kù bàkà nèté gbí nji mì wó nò, ndâ 'dakò tí nò gii bàkà gbínje ta ndú, ta bà gbì ndú, ta bà 'vaka ndú ta díí. Bìndi ndú gii zi 'bí gbaànjé gí.

³⁶ Có òa vò i tí nò náa ndâ 'duù tí nò bàkà ta ndâ bòò mì mbe nji nò má gii yee gbí tù wó, yí gii tuu ndâ 'bí bòò mì wó káká'i, gbí òndi me mbè ndii ndâ kpédélé òndi gí ji ndú. Káa ndâ 'dakò tí nò gii bàkà káa ndi òa ndâ vò i tí nò náa ndú bàkà ta ndâ kpédélé bòò mì mbe nji nò míti ndâ òndi.

³⁷ Bà ta'ò 'duù náa mbe nji gii tuu ji ndú a 'dóó 'vii mì wó ta bà koro có máa, «Ndú bà te duù míti 'dóó 'vii mì ye gí.»

³⁸ «Káa ndâ mbe bàkà nèté gbí nji má gii ò 'vii mì mbe nji kèji, ndú gii 'dè có gbí òkò tí ndú máa, «Nizó a 'dóó mbe mbèlè tí nò ká kèji zò. Ndoò zi yí gí, wàa ndoo 'ví dù tí ndâ mbe mbèlè tí nò bìndi wó.»

³⁹ 'Vii tí nò má gii yee mì ndú, ndú gii ja yí 'do gbí nji gí nje o, bìndi ndú gii zi yí gí.

⁴⁰ À má éno, yo kpónó kù koro ta muu yo máa, mbe nji tí nò bà gii bàkà a òa yè ta ndâ mbe nèté tí nò?»

⁴¹ Káa ndú gii 'visi có ji yí máa, «Yí bà ziki ndâ vo-vò mbe nèté tí nò 'dáa gí, ta kponje gítí wálá. Bìndi yí bà gii pà ndâ 'bí cèe ngú mbe nèté mbe kù je bà i òndi wó ji yí ta o bà kili i 'do gbí nji.»

⁴² Jézù bà-i-nò gii 'vee ndú, máa, «Yo jé 'deke có tí nò náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nò lá? Có tí nò máa, «'Dóó díí tí nò táánò náa ndâ mbe bì 'bá bè gí nò

ká gii gí tí cèe yú díí bà sè tà 'bá nò.

A Mbíri táánò ká bàkà éno,

Káa à niki gbí ro ndoo ngé ndii gí.»

⁴³ «Má éno, ye kù 'dè có ji yo máa, «Áa bà mò yo 'do 'bá mì Mbíri gí, wàa à 'ví je 'bá tí nò ji ndâ 'bí òa tende 'duù mbe kù bàkà tó i.»

⁴⁴ 'Duù má 'va tí wó pí díí tí nò náa ndâ mbe bì 'bá táánò bè gí nò, 'duù tí nò bà ki'viki tí vò òa òndi. Káa à má díí tí nò ká 'va tí pí tí 'duù, díí tí nò bà 'ba'daka gbí 'duù tí nò gí.»

⁴⁵ Ndâ kpo-kpò 'duù gbí ngbàngà mì ndâ Jùdéyà má gii 'di có tí nò náa Jézù lòkò'bò nò, ndú gii ò ni gí máa, yí kù lòkò'bò có tí nò a i gítí ndâ yì.

⁴⁶ Tacó éno, ndú gii jè ta bà pà kpokèji bà zèe yí, káa gúku ndâ mbè 'duù tí nò mbe kili mí mì Jézù nò gii kpò ndú gí. Tacó ndâ 'duù tí nò ò ni gí máa, Jézù a mbe 'dòkò có mì Mbíri.

22

Jézù lòkò'bò có gítí o bà ko ni

¹ Jézù gii lòkò'bò có ji ndâ 'duù káká'i máa,

² «Ye bà 'vii Gba-gbíri míti 'bí gbolò gba mbe bàkà i-zó-zò me gbolò ta o bà ko ni mì 'vii mì wó gí 'bá.

³ Bìndi yí gii tuu ndâ bòò mì wó gí tàkò ndâ 'duù tí nò náa yí ma có bà ko ni ji ndú nò. Káa gbèe 'duù gbí òkò tí ndú gii gí lá.

4 Bìndi yí gii tuu ndâ 'bí bòò mì wó káká'i máa, <Yo ya gí bà 'dè có ji ndâ 'duù tí nó náa ye ma có bà ko niì mì 'viì mì ye ji ndú nó máa, ye bàkà i-zò-zò cee gí. Nògí, ndú gí gí bà zò i.>

5 Ndâ bòò mì gba gii ya gí bà 'vanda ndi kòcò gba ji ndâ 'duù tí nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí. Káa có tí nó gii dù gbí tù ndú ká go mòngò gbí tù bô. Bìndi ndú gii 'vaaka ya ta ndi gbí ndâ 'dóó nèté mì ndú gbí muu ndú. Ndâ 'bí 'duù ya gí gbí njí mì ndú, ndâ 'bí 'duù 'vaaka ya gí bà mà 'véle,

6 ndâ 'bí 'duù nìndi ndú gii zèè ndâ 'bí bòò mì gba náa yí tuu ndú nó, bìndi ndú gii bàkà ndâ i-nò mítí ndú, ndâ 'bí 'duù gii ziki ndâ 'bí bòò mì gba náa yí tuu ndú nó gí.

7 «Có ña ndâ i tí nó náa ndâ 'duù tí nó bàkà nó mà gii yee tí gba, yí gii tuu ndâ àsikèrì mì wó máa ndú ya gí bà ziki ndâ 'duù tí nó, wàa ndú 'ví cu wu mítí ndâ 'bá mì ndú 'dáá gí.

8 Bìndi yí gii tuu ndâ 'bí bòò mì wó káká'i máa, <Ye bàkà ndâ i-zò-zò bà ko niì cee gí. Káa ndâ 'duù tí nó náa ye táánò ma có bà ko niì ji ndú nó 'vii tí ndâ mbe gí lá.

9 Má éno, yo ya ta ndi tí ndâ kpokèjì, wàa yo má 'de ndâ 'duù, yo 'ví tè'é tí ndú, wàa yo 'ví njèè i-zò-zò ji ndú, tacó ndâ yâ bà kpílí-kpili.>

10 Ndâ bòò mì gba mà gii kili ndâ 'duù go có mì wó nó gí, ndú gii kaa ndú mí tà'i bà zò i.

11 «Gba mà gii gí tacó bà 'vee ndâ wìrì mì wó, yí gii òò 'bí 'dakò gbí òkò tí ndú mbe yuu me bòngò bà ya gí bà ko niì lá.

12 Bìndi gba gii 'vee 'dakò tí nó, máa, <Áá kómbe ye, wò rì gí tà'i tí nó ta ña kpokèjì ngàyi?> Káa bà 'visì có ji gba gii kpò 'dakò tí nó gí.

13 Bìndi gba gii 'dè có ji ndâ 'duù mì wó mbe kù kpolo tí ndâ wìrì nó máa ndú ẹrẹ 'bí 'dakò tí nó gí, wàa ndú 'ví ẹrẹ kò wó gí, wàa ndú 'ví te yí 'va mí gbí 'dí'dí'o sè, tí bàndò bà wa gbí ta bà 'viì tí ndâ 'duù.

14 Tacó à tè'é tí ndâ 'duù me mbè, káa yí ɾuka 'do gbí òkò tí ndú ká njí'díí.>

Có gítí bà gò i-mírì mì ndâ Jùdèyà ji gba Rómà

15 Ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdèyà gii kili bà muu ndú káká'i tacó bà zèè Jézù 'dò tí mè wó.

16 Bìndi ndú gii tuu ndâ 'bí mbe tala có mì ndú ta ndâ 'bí mbe kù tè gí tàkò có mì Èródè tí gbolò gba, máa ndú ya gí mì Jézù, wàa ndú 'ví 'vee yí ta tìrì máa, «Mbe nìbà i, ze òò wò ni tí 'duù nìno jáá, mbe kù nìbà kpokèjì mì Mbírì ji ndâ 'duù me ta tìrì lá gí. Wò delè cì gúku tí 'duù gbaànjé lá, tacó ndâ 'duù 'dáá gí kùro lo ká gbaànjé.

17 Có mì lo kpónó máa yè? Có mì lo máa, à dú tacó tí ndoo tí ndâ Jùdèyà bà gò i-mírì ji ngáángbá gba mì ndâ Rómánò? 'Dè ji ze gí.»

18 Káa Jézù gii 'di gbí tìrì mì ndú nó gí. Tacó éno, yí gii 'visì có ji ndú, máa, «Yo kù tala ye tacó yè, ndi yo ndâ mbe nambeè-ɾo?

19 Yo tù ña nì gùrúsù tí nó náa yo kù gò ji ngáángbá gba mì ndâ Rómánò nó ji ye gí.»

Ndâ 'duù tí nó mà gii tù ña nì gùrúsù tí nó ji Jézù gí,

20 Jézù gii 'vee ndú máa, «À ka mítí gùrúsù tí nó nó a muu 'di, ta ɾè wó náa à cu mítí nó?»

21 Káa ndú gii 'visì có ji Jézù máa, «A muu ngáángbá gba mì ndâ Rómánò, ta ɾè wó náa à cu nó.»

Tacó éno, Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «Má éno, yo je ndâ i mì gba mì ndâ Rómánò ji ngáángbá gba mì ndâ Rómánò, wàa yo 'ví je ndâ i mì Mbírì ji Mbírì.»

22 Ndâ 'duù tí nò mâ giì 'di ña có mì Jézù náa yí 'visì ji ndú gí tàkò 'vé mì ndú nò, nje ndú giì 'dèè gî, bìndi ndú giì nje jee yí mí bàndò mì wó.

Có gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú

23 Ta gbèe 'dê'o tí nò, ndâ 'bí ña Jùdèyà ñinó mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá nó, giì gí gí mì Jézù, bìndi ndú giì 'vee yí máa,

24 «Mbe ñibà i, Mòze táánò 'dè có éno máa, 'duù má kò niì, káa ku giì je yí gî, ndú má jò ta niì tí nò lá, ná'vindí ku tí nó 'ví zèè 'bì nawù ku tí nò. Mbíri má je 'viì-'dakò ji ndú, 'viì tí nó 'ví dù gbí mòòkò bìndi ku tí nò.

25 Káa ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'viì-'dakò náa nawu ndú jò ndú vô-nje só giì kò niì, káa ku giì je yí si ndú jò ta niì tí nò lá.

26 'Bí ná'vindí 'viì-'dakò tí nò gbaànjé giì zèè 'bì nawù ku bìndi wó, káa ndú giì jò ta yí lá, bìndi ku giì je 'viì-'dakò tí nò gí tàkò ná'vindí wó gî. Ndâ 'viì-'dakò tí nò vô-nje só gbí yí mì nawu ndú nò 'dáá gî tẹ̀rì á cìkii niì tí nò gî. Ku delè giì ruka ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî. Káa gbèe 'bí 'duù gbí òkò tí ndú mbe jò 'viì ta yí wálá.

27 Bìndi niì tí nò giì cì tí ndòngbú 'duù gí tàkò ndú.

28 Má éno, niì tí nò bà dù a niì mì 'di gbí òkò tí ndú wúnò ta o bà 'vala ndi ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú?»

29 Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa, «Có mì yo nò lè gî. Tacó yo 'di gbí ndâ có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nó lá. Yo delè 'di gbí ndâ kpokèji bà bàkà ndâ i mì Mbíri lá.

30 Tacó ta o bà 'vala ndi ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú wúnò, ndâ 'dakò ta ndâ niì bà kò tí ndú káká'i wálá. Tacó ndâ 'duù ta o tí nò bà dù go ndâ basilì á gbíri.

31 Káa à má gítí có bà 'vala ndi ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú, yo jé 'deke có tí nó gbí wáràgà mì Mbíri nó lá?

32 Mbíri táánò 'dè có ji Mòze, máa,

<Ye a Mbíri mì Àbiráámò,
ye a Mbíri mì Ízákò,
ye a Mbíri mì Jákóbè.>

Káa Mbíri táánò 'dè có tí nó ji Mòze si ndâ 'duù tí nó náa yí 'deke ndú, máa yí a Mbíri mì ndú nò, cì sàà gî. Káa yí kpòò káa Mbíri mì ndú. Gbí éno máa, ndâ 'duù tí nó kpòò kú 'vala bìndi bà cì ndú.»

33 Ndâ mbè 'duù tí nó mbe tì mí mì Jézù nò mâ giì 'di có tí nó náa yí 'visì ji ndâ ña ndâ Jùdèyà nò mbe 'dè có éno máa ndâ ku bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú wálá nò, nje ndú giì 'dèè gítí ña bà ñibà i mì wó nò gî.

Ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdèyà 'vee Jézù gítí kpóló-kpòlo có gbí tàkù mì ndú

34 Ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdèyà mâ giì 'di có éno máa Jézù kpò nje ndâ 'bí ña Jùdèyà ñinó mbe kú 'dè có máa ndâ ku bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú wálá nó gí, ndú giì kili bà muu ndú, bìndi ndú giì kaa ya gí mì Jézù.

35 Bìndi 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndú tí cèe gbolò mbe 'di gbí tàkù mì ndâ Jùdèyà giì 'vee Jézù ta tiri, máa,

36 «Mbe ñibà i, kpóló-kpòlo có gbí òkò ndâ có mì Mòze 'dáá gî a có ngàyi?»

37 Káa Jézù giì 'visì có ji yí máa, «Kpóló-kpòlo có gbí òkò ndâ có mì Mòze 'dáá gî a ñinó máa,

«Wò 'ví zè Mbíri tí Mbe tí lo nìkì ta njembí lo gbaànjé, ta lilí lo gbaànjé, delè ta bà koro có mì lo gbaànjé.»

³⁸ Nìnò a kpédélé có, delè tí kpóló-kpolo có mbe ndii ndâ 'bí sè có mì Mòze 'dáá gî ká nò.

³⁹ 'Bí có mì Mòze mbe gù kpolo gí tàkò nìnò a nìno máa, «Wò 'ví zè ndâ 'bí ká lo nìkì go ba zè 'dóó tí lo nìkì mì lo.»

⁴⁰ Ndâ có mì Mòze, ta ndâ bà nìbà i mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri táánò mì 'dáá ká mítí ndâ có tí nò sósò'ò nò.»

Bìndi-Mbíri me káa 'vii mì Dàvidè cuki lá, yí delè a Mbe tí Dàvidè

⁴¹ Jézù gù 'vee ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà tí nó mbe tì 'dee yí gí nó máa, «Kóró-koro có mì yo kpónó gítí Bìndi-Mbíri máa yè? Yí a 'vii mì 'di?»

⁴² Káa ndú gù 'visì có jì yí máa, «Yí a 'vii mì Dàvidè.»

⁴³ Káa Jézù gù 'vee ndú káká'i máa, «Má éno, à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, Dàvidè táánò 'dè kòcò ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri gítí Bìndi-Mbíri máa,

⁴⁴ «Mbíri 'dè có jì Mbe tí ye máa,

«Kí tí lo to gbí kù'bì mì ye,

yee tí o tí nó náa ye bà bàkà ndâ ku'di mì lo tí ndâ i-tà-tàmà mì lo.» >

⁴⁵ «Má éno, Dàvidè má kù nì mítí Bìndi-Mbíri a «Mbe tí ye,» Bìndi-Mbíri bà gù dù tí 'vii mì Dàvidè ta ña kpokèjì ngàyi?»

⁴⁶ Káa bà 'visì có gí tàkò 'vé mì Jézù nò gù kpò ndú gí. Delè 'bí 'duù káká'i mbe gù yeeke tí wó ta bà 'vee yí gítí 'bí có 'do gbí ri tí nò kù ya gí kùro wálá.

23

Jézù kpo-gbí-tà-tù ndâ 'duù gítí ña i mì ndâ mbe 'di gbí-o, tí ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà

¹ Ta o tí nò Jézù gù kpo-gbí-tà-tù ndâ mbe tala có mì wó ta ndâ 'bí 'duù me mbè, máa,

² «Ndâ mbe 'di gbí-o, tí ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà, a ndâ mbe kí tí pí jàlàmbà bìndi Mòze.

³ Má éno, yo 'ví kpolo tí ndâ có tí nó náa ndú kù ma jì yo nò. Yo delè 'ví bàkà go ndâ có tí nò. Káa yo 'ví mèlè ndi bà bàkà ña ndâ i mì ndú lá, tacó ndú kù ma ndâ có mì Mòze jì ndâ 'duù, káa ndú bàkà go ndâ có tí nò lá.

⁴ I tí ndú a bà 'deeke du kòri tacó bà ba ta gbímbí ndâ 'duù. Káa ndú jé gítí bà tee vòò sili 'bì ndú mítí ba kòri tacó bà koni ndâ mbe kù òlú tí nò wálá!

⁵ Ndú ta o 'dáá gí kù mà tí ndú ta bà bàkà ndâ i mì ndú ká mà, tacó wàa ndâ 'duù 'ví nò ta ndâ yì. Ndâ kúúkpá mì ndú me kpo-kpò, bìndi ña bà me vòngbò-vòngbò mì nje ndâ bòngò mì ndú mì sè ndâ 'bí 'duù wálá.

⁶⁻⁷ Ndú má yee tí bàndò ta mbè ndâ 'duù tí, à tí ndú káa go bà bàkà tí ndú, wàa ndâ 'duù 'dáá gí 'ví nò ndâ yì nì tí ndâ cèè 'duù, delè tí ndâ kpo-kpò 'duù mbe 'di gbí tàkù mì ndâ Jùdéyà ndii sè ndâ 'bí Jùdéyà 'dáá gí, gí. Có mì ndú gbí njembí ndú máa, ndâ 'duù 'ví tè'é tí ndâ yì ká ta ndâ kpo-kpò rè, go ndâ «Mbe nìbà i».

⁸ «Káa yo 'ví si 'duù 'ví nì «Mbe nìbà i» mítí yo lá, tacó mbe nìbà i jì yo ká gbaànjé, bìndi yo 'dáá gí a ndâ ná'vindí.

⁹ Wàa yo delè 'ví nì «Buù» á mítí 'bí 'duù á muu to tí nó lá, tacó Bu yo ká gbaànjé gbíri.

10 Ndâ 'duù 'ví nì ndâ <Mbe tí ze> mítí yo delè lá, tacó mbe tí yo ká gbaànjé tí Bìndi-Mbírì.

11 'Duù ònó tí gbolò 'duù gbí òkò tí yo 'dáá gî nó 'ví dù tí bòò mì yo.

12 'Duù má si tí wó tí cèè 'duù, Mbírì bà si yí tí i wálá, káa 'duù má si tí wó tí i lá, Mbírì bà te duù mítí wó.»

Ndâ kpo-kpò 'duù mì ndâ Jùdéyà bà ònó mítí ndú

13 Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà, máa, «Yo tí ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà, yo tí ndâ mbe nambeè-ṛo! Yo bà ònó mítí yo, tacó yo nè njekèjì 'bá mì Mbírì 'do tí ndâ 'duù gî. Yo jèjèkèkè tí yo mí njekèjì mì Mbírì ji ndâ 'duù go bà jèjèkèkè tí ndâ kî mí nje mbu. Ndú gí gbí mbu wálá, káa ndú delè gí bà si kpokèjì ji ndâ 'bí ña sè wàa ndú 'ví ya tí gí gbí mbu ká wálá.

14 «Yo tí ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà, bà ònó mítí yo, tacó yo a ndâ mbe nambeè-ṛo. Wú'dè ònó ndâ nawù ku zii ji yo mii gî. Yo kù 'buuku muu ndâ vò i mì yo ta bà bàkà tí yo tí ndâ mbe 'deke tí yo ji Mbírì ta sí gbí wálá.

15 «Yo tí ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà, bà ònó mítí yo! Yo si sè to lá, yo nò cee pí gú, cee muu ngo, máa, yo kù pà ndâ 'duù tacó wàa yo 'ví gí ta ndú gí gbí tàkii mì yo tí ndâ Jùdéyà. Káa yo má tò kò yo ta gbèè 'duù, yo gii bàkà yí gí tí vò 'duù ndii yo ta bà sósò'ò.

16 «Yo tí ndâ mbe sù ṛò mbe kù túbà kpokèjì ji ndâ 'duù, yo bà ònó mítí yo! Yo kù 'dè có máa, 'duù má be tí 'bá-Mbírì, ònó me có ká nò lá. Káa 'duù má be tí dâ'bì tí nó á tà'i 'bá-Mbírì nó, kózò tí wó 'ví bàkà go có tí nò.

17 Gbí có mì yo wálá! Kpóló-kpolo i kpónó a dâ'bì wèè, kpóló-kpolo i a 'bá-Mbírì, tí 'bá tí nó náa á má te dâ'bì á mí tà , káa dâ'bì tí nó gí tí i mì Mbírì gí nó?

18 'Bí có ònó kó mì yo káká'i a ònó máa, 'duù má be tí bàndò bà te i-cí-ci ji Mbírì, ònó káa làmbu có sínò. Káa 'duù má be tí i-cí-ci, yí ga wú mítí mii wó gí.

19 À kpolo a có i-cí-ci wèè, à kpolo a có bàndò bà ci i ji Mbírì mbe bàkà i tí nó náa á ci nó tí i mì Mbírì nó? Yo a ndâ ònó kó 'duù mbe 'di gbí-o lá.

20 Má éno, 'duù má be tí bàndò bà ci i ji Mbírì, yí be me káa tí kùnga bàndò cuki lá. Yí nì a ndâ bàndò tí nó ta i-cí-ci tí nó náa à tí nò.

21 'Duù delè má be tí 'bá-Mbírì, yí nì me káa 'bá cuki lá. Yí be a tí Mbírì tí mbe kù 'vala tà'i tí nò.

22 Bìndi 'duù má be tí ònó, yí kù be nò a tí ndâ jàlàmbà mì Mbírì ta Mbírì tí mbe kù ki tí pí jàlàmbà tí nò.

23 «Yo tí ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà, yo bà ònó mítí yo, tacó yo a ndâ mbe nambeè-ṛo! Yo kù sù ṛo Mbírì ta bà gò ndâ ví i-gbì-njì ta i gbí ndú wálá, go ndâ kpátuyâ, go có mì Mòze. Yo kpétí má bàkà éno gî, yo kùtáa 'ví ò-bà-mbí ndâ kpóló-kpolo có mì Mòze, go ndâ có gítí bà waa có ta yúco, ta bà ònó yè ṛo ndâ 'duù, ta bà dù tí ndâ 'duù jáá nó lá.

24 Yo a ndâ mbe sù ṛò mbe kù túbà kpokèjì ji ndâ 'duù! Yo a ndâ mbe sù ṛo mbe kù guu ngo njú-njù mì yo ta kùtá, máa, ndâ ví gú'ì gbí ngo bà lè tàkòcò yo, káa yo kù mii kùuyù ya ta nó!

25 «Yo tí ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà, bà ònó mítí yo, tacó yo a ndâ mbe nambeè-ṛo! Yo kù 'dè líkí nje ji ndâ 'duù, káa à yè gbí njembí yo cuki káa có gítí bà kùmùkù ndâ i mì ndú ta wotí gítí mii yo; yo go 'duù ònó mbe kù caka kapí ndâ ká'i si gbí ndú ta bétí nó.

26 Yo tí ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà a ndâ mbe sú ɾo! Yo kùtàà bà caka a gbí ndâ ká'i kùro má kózò gî, bìndi yo 'ví gii caka kapí ndú.

27 «Yo tí ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà bà ñò míí yo, tacó yo a ndâ mbe nambeè-ɾo! Yo go ndâ muu'dú náa à te banga míí ndú ta bà toɾo cé-ce mànò míí ndú, káa tó i gbí gùù á tà banga tí nò bìndi ndâ kù 'bilì ku, ta zì ku, wálá.

28 Yo go banga muu'dú, tacó ndâ 'duù kù ñò yo go ndâ tó 'duù mbe kù co tí jáá kpokèjì, káa yo a cèè ndâ vò 'duù, tí ndâ kpo-kpò mbe nambeè-ɾo.

29 «Yo tí ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà, yo a ndâ mbe nambeè-ɾo! Yo tí ndâ mbe kù te banga míí ndâ bàndò bà duu ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri! Yo tí ndâ mbe kù te banga míí ndâ muu'dú ndâ tó 'duù mì Mbíri! Yo bà ñò míí yo,

30 tacó yo kù 'dè 'vére éno máa, <Ze táánò má 'vala gbí o mì ndâ ká gù ze, ze bà gbètèkè mbelè ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri míí 'bì ze go i mì ndú wálá.>

31 Má éno, yo kù yù nò a gbí tí yo á gí sè ta kpéetí yo, máa, yo a ndâ 'viì mì ndâ 'duù tí nó táánò mbe ziki ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri nô!

32 Nògí, yo cee sè nèté tí nó táánò náa ndâ bu yo 'bità nó gí.

33 Yo a ndâ kpoo! Yo a ndâ 'viì mì ndâ gùlù kpoo! Yo bà ndo 'do gbí bà waa có míí yo mì Mbíri co tí kpokèjì ngàyi?

34 «Má éno, ye kù gii tuu ndâ 'bí ngú mbe 'dòkò có mì Mbíri, ta ndâ 'bí ngú mbe 'di gbí-o, ta ndâ 'bí ngú mbe nìbà i ji yo. Yo bà gii ziki ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gí. Yo bà gii gbì ndâ 'bí ta ndi tí ndâ bàndò bà kili yo. Yo bà mòkò ndú cee gbí ndâ gbata 'dáá gí, bìndi yo bà gii le ndâ 'bí lé-le.

35-36 Ye bà tuu ndâ ngú 'duù tí nó ji yo tacó waa có tàkò ndâ mbelè ndâ tó 'duù mì Mbíri 'dáá gí, mbe 'bità bà yee to á 'do tí bà 'bità bà suu to tí nó, mbe 'bità 'do tí mbelè Àbélè tí yè sínò ta có mì wó ta ná'vindí wó wálá, yee tí Zàkàriyà tí 'viì mì Bàràkiyà, náa ndâ gù yo zi yí mí ɾegbà bàndò bà te i-cí-ci á tà'i 'bá-Mbíri nó, 'ví dù tí 'bì yo tí ndâ 'duù tí nó gbí o tí nó, nô!»

Jézù 'deke tí wó tacó tí ndâ 'duù Jèrùzàlémè

37 Jézù bà-i-nò gii 'deke tí wó tacó tí ndâ 'duù Jèrùzàlémè máa, «Ákoo Jèrùzàlémè, Jèrùzàlémè! Wò ziki ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri, tí ndâ 'duù ñínó náa Mbíri tuu ndú ji wò nó gí. Ye jè ta bà kili ndâ 'viì mì lo go bà kili ndâ 'viì mì na ngùù gí tà mbí wó ta bà me mbè, káa à kpò ye gí.

38 Ye bà si éno! 'Bá mì lo bà 'bu gí,

39 tacó ye ci wò gí. Wò bà ñò ye ta ɾo lo káká'i wálá, yee tí o tí nó náa wò bà 'dè ta nje lo máa, <À ùlù mbe gí ta ɾè mì Mbe tí ndoo!> gí.»

24

Jézù 'dè có gítí bà mèèkè Jèrùzàlémè

1 Jézù mâ gii co gí sè 'do gbí ndùgù 'bá-Mbíri gí, ndâ mbe tala có mì wó gii ùlù banga tí ndâ 'bá tí nó a bàndò 'bá-Mbíri nó ji yí si yí kù bàkà có bà nje nó.

2 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Yo ñò ndâ díí tí nó 'dáá gí, gí? Áá bà gii ki'viki ndâ banga 'bá tí nó 'dáá náa yo kù ñò nò lú'bú-lú'bú gí! 'Bí gbèè díí bà gii dù pí ka wó bà-i-nò wálá.»

3 Ndâ Jézù mâ gii yee ta ndâ mbe tala có mì wó pí Gú Mbâ gí, yí gii ki tí wó to, bìndi ndâ mbe tala có mì wó gii 'vee yí tà bèngii máa, «Áá bà ki'viki ndâ 'bá tí nó gí to ta o ngàyi? Káa ze bà ñò ni míí yè? Ze delè 'ví ñò ndâ ndòngbú o, ta o bà gí 'Viì-mì-'Dakò ni míí yè?»

Bà 'bità ndâ vò o

⁴ Káa Jézù bà-i-nò giì 'vìsì có ji ndú máa, «Yo kpolo tí yo, máa 'bí 'duù 'ví ñonoko yo lá.

⁵ Tacó ndâ 'duù me mbè ta o tí nò bà gí ta rẹ ye, ndú bà bàkà tí ndú tí ndâ Bìndi-Mbíri ta wotí. Ndâ ña ndâ 'duù tí nò bà gí tí ndâ mbe ñònòkò muu ndâ 'duù me mbè.

⁶ Yo delè ta o tí nò bà 'di có gítí ndâ kpo-kpò gó, ta ndâ fííni-fiini có gítí ndâ kpo-kpò gó. Káa njembí yo 'ví mù lá, tacó ndâ i tí nò 'dáá gí bà me tí gí, káa ndòngbú o kálásè.

⁷ Tacó ta o tí nò ndâ 'duù 'do muu to kè'bí bà ya gí bà tè 'bá mì ndâ 'bí ka ndú ta gó. Ndâ kpo-kpò gba bà tè ndâ ka ndú ta gó. Làngàwìrì bà tè to. To bà giì tanga tí tí ndâ bàndò me mbè.

⁸ Ndâ i tí nò 'dáá gí bà dù káa bà 'bità gó-káyì sínò.

⁹ «Ta o tí nò, ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí bà sogo yo á muu ye. Ndú bà giì kaa yo ya tí gí gbí ngbàngà, bìndi ndâ gba bà giì waa có mítí yo ta 'véřè. Ndú bà kaa yo ji ndâ 'duù máa ndú mèkè'i tí yo, wàa ndú 'ví ziki yo gí.

¹⁰ Ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndâ 'duù mì ye bà bè ye gí. Ndú delè bà kpi ngbàngà tí ndâ 'bí ka ndú ñinó mbe kù tee njembí ndú mítí ye nò. Ndâ 'duù bà giì sogo tí ndú gbí òkò tí ndú.

¹¹ Ta o tí nò delè, ndâ sú mbe 'dòkò có mì Mbíri me mbè bà oloko kù ñònòkò muu ndâ 'duù 'do tí cèe kpokèjì.

¹² Ndâ 'duù bà zè tí ndú gbí òkò tí ndú ta o tí nò ñikì dúú-dúú wálá, tacó yúcó bà giì dù wálá.

¹³ Káa Mbíri bà 'vala ndâ 'duù ñinó mbe sè kò ndú á mí to tí kpoè yee tí ndòngbú ndâ vò o tí nò nó gí.

¹⁴ «À delè bà ma a Banga-Ngú-Có gítí bà dù Mbíri tí gba ji ndâ 'duù muu to tí nó má 'dáá kózò gí, bìndi ndòngbú o bà giì gí .

Ndâ 'duù Jèrùzàlémè bà ñò vò i ñinó ta ña wálá nò

¹⁵ «Má éno, yo má giì ñò ña vò i tí nó ta go bà ñò yí rẹ ọ ndâ 'duù tí ndú wálá, náa Dàniyéle tí mbe 'dòkò có mì Mbíri dígíséé 'dè có gítí wó nó, co kù ọ tíyò á rẹgbà 'bá-Mbíri gí ('duù tí nó mbe kù 'deke i tí nó, nó 'ví kořo muu wó),

¹⁶ bìndi , ndâ 'duù gbí to Jùdèyà 'ví kaa ta ngèlè ya gí bà ngùù tí ndú pí ndâ gú.

¹⁷ 'Duù ta o tí nò má kù tèwo wó á tàzo 'bá, yí 'ví ndii ká ta gbí muu wó ya gí bà pà kpokèjì 'válá. Yí 'ví kořo có me gítí bà ya gí bà zeke bà ndâ i mì wó tà'i nò lá.

¹⁸ 'Duù delè ta o tí nò má gbí ñí, yí 'ví ndii ká ta kpokèjì kà ya gí bà pà bàndò 'válá. Yí 'ví kořo có gítí bà ñ ngèlè ya gí bà kaa ndâ bongo mì wó 'do 'bá lá.

¹⁹ Káa áá bà volo ji ndâ 'duù ñinó ta ndâ víi 'viì ká mì ndú nó, ta ndâ nawu ndâ dó 'viì, ta ndâ mbe nakáyì gbí ndâ sili tí nò ngé!

²⁰ Má éno, yo 'deke tí yo ji Mbíri máa vò o tí nò 'ví dù me ta bitii bèmbíli lá. À delè 'ví dù me ta ři bà wotí gbí tàkii mì yo tí ndâ Jùdèyà lá.

²¹ Tacó ña ndâ vò i tí nò bà giì bàkà tí ta o tí nò nò, jé sàà bàkà tí 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó mì Mbíri yee tí wúnó lá. Ndú delè káká'i bà bàkà tí wálá.

²² Mbíri táánò má ja tí o tí nò lá, sè 'duù gbaànjé gí bà dù wálá. Káa yí ja tí o tí nò gí, tacó bà 'vala ndâ 'duù mì wó náa yí řuka ndú nò.

O bà gí 'Viì-mì-'Dakò wúnò bà gíri tí wálá

23 «'Bí 'duù ta o tí nò má 'dè có ji yo, máa, <Yo zeke'o gi, Bindi-Mbíri nò! Yí a i zò!> Yo 'ví ùnje gítí có mì wó nò lá.

24 Tacó ta o tí nò ndâ mbe bàkà tí ndú tí ndâ bîndi-Mbíri ta ndâ mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri me mbè bà oloko kù bàkà ndâ seřè tacó bà eendi ndâ 'duù 'dáá gí, kpèti káa ndâ 'duù ñinó náa Mbíri ɾuka ndú gí nò, náa ndú má 'de kpokeji gítí bà me éno gí nò.

25 Má éno, yo kpolo ɾo yo, tacó ye 'va nò a gbí tù yo gítí bà gí o tí nò gí.

26 «Má éno, ndâ vò 'duù tí nò má eendi yo ta o tí nò máa, <Yo ñò 'Viì-mì-'Dakò ngéé gbí kángáá nga ngoò zò!> yo 'ví ya gí kà lá.

27 Ndú delè má tù 'bì ndú ji yo máa, <'Viì-mì-'Dakò kù nguù tí wó ngéé mítí bàndò tí zò!> yo 'ví tẹ gí tàkò có mì ndú nò lá. Tacó bà gí 'Viì-mì-'Dakò bà dù go ngbàngbàri mbe ba i gbaànjé bîndi yí giì ɾengà cee to 'dáá gí.

28 Ndâ gálambá má yaà kere-kèrèè, gbí éno máa, ku i kuu gbí to tí nò. Káa à me 'duù ká kù túbà ku nò ji ndú lá. Má éno, à delè me 'duù ká bà túbà o bà gí 'Viì-mì-'Dakò ji yo lá.

29 «Ngé bîndi ndâ vò i tí nò, ɾo ɾi bà giì 'di gí, ngba pì bà giì dù wálá, ndâ yii bà giì 'duku 'do tàri gí to, tàri bà giì ngaka tí.

30 Nògí, 'Viì-mì-'Dakò bà giì co go seřè á tàri, bîndi ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí bà giì zèè muu ndú ta bà ñò 'Viì-mì-'Dakò kù da nó ta wotí tí co gbí kùlù mù ngbèzèè kù gí gí muu to tí nò.

31 Gbí mòngò bà giì me tí ta wotí tí, bîndi yí bà giì tuu ndâ basìli ya gí bà tè'é tí ndâ 'duù mì wó náa yí ɾuka ndú nó cee muu to tí nó 'dáá gí.

32 «Mbiigá má 'bità bà tù dó kpá gí, yo ñò ni gí máa bèmbìli dooko gí.

33 Má éno, yo má ñò ndâ i tí nò náa ye 'dè có ji yo gítí ndú nò kù bàkà tí, yo 'ví kořo muu yo máa, o bà gí 'Viì-mì-'Dakò dooko jé'déé gí.

34 Yo te mí gbí muu yo máa, ndâ i tí nò 'dáá náa ye 'dè có gítí ndú ji yo nò bà bàkà tí kùro o bà mii ndâ 'duù tí nó gbí o tí nó nò.

35 Ndâ tàri ta to tí nó bà cee gí, káa, ndâ có mì ye bà dù cóo ká tí bàndò mì ndú.

36 Káa à má gítí ndâ o ta ɾi tí nò, 'bí 'duù gbaànjé mbe ñò ni wálá. À kpèti káa ndâ basìli gbíri, ndú ñò ni lá. 'Viì delè ñò ni ká lá. À káa Buù ta kpéeti wó ká ñò ni

37 «Yo kpolo tí yo, tacó ña ndâ i tí nó táánò mbe bàkà ndâ 'duù gbí o mì Nówà nó bà giì 'de ndâ 'duù ta o bà gí 'Viì-mì-'Dakò.

38 Tacó áá táánò ta kùro bà ò ngo gbí o mì Nówà, ndâ 'duù kù zò i, ndâ 'duù kù ñjù i, ndâ 'dakò ta ndâ ni kù kò tí ndú yee ká ngé tí o bà o Nówà gí gbí gbâ.

39 Ndú kořo 'bí làmbu có ñjì'dí éno máa, vò i kèji nò, ngé gí lá, yee ká tí o tí nó náa ngo giì ò có tàkò ndú léé gí. À wúnò bà dù go éno ta o bà gí 'Viì-mì-'Dakò.

40 Ta o tí nò ndâ 'dakò má sósò'ò kù bàkà nèté gbí ñjì, áá bà je 'bí 'duù gbaànjé gí, si 'bí ka wó.

41 À delè má 'de ndâ ni sósò'ò kù no 'vuù, áá bà je 'bí 'duù gbaànjé, si ka wó ta kpéeti wó mí ɾo 'vuù.

42 Káa à má éno, yo 'ví kpolo tí yo, tacó yo bà ñò o tí nó náa Mbe tí yo bà gí gbí nó ni wálá.

43 Káa yo 'ví te mí gbí muu yo máa, mbe 'bá kùtáá má ñò o bà gí mbe ngbà ta bèbìli ni gí, yí bà dù tí zò'o, tacó wáa, mbe ngbà 'ví ngbà ndâ i mì wó lá.

44 Má éno, yo delè 'ví 'viindi tí yo, tacó 'Viì-mì-'Dakò bà gbaaka yo wúnò gbááká-gbaaka ta o bà gí yí.

45 «Má éno, yo koṛo muu yo gi. Gba kù si ndâ i-'bá mì wó náa yí kpêí má 'bá wálá a i mí 'bì ña bòò ngayi? Yí kù si ndâ i-'bá mì wó náa yí kpêí kù ya ká gí muu ñà nó a i mí 'bì ña bòò ñinó ta muu kuu tí wó, delè mbe kù bàkà nèté ta njembí wó gbaànjé nò.

46 Gba má dele ndi wó 'do muu nó gí gí bà 'de ndâ 'duù 'bá mì wó ta líkí'o tí ndú, yí bà peteke tàkòcò tó bòò mì wó nò ta ña wálá,

47 ta bà bàkà yí tí mbe kpolo tí ndâ i-'bá mì wó 'dáá gí.

48 Káa wò ñin di lo tí vò bòò mbe tee mbí lo mítí nèté mì lo lá bà gi koṛo a có máa, <Gba kpónó a ye!>

49 Bindi wò bà gi 'bì a tà bà mèèkè'i tí ndâ 'bí ka lo bòò ñinó náa yo kù bàkà nèté ta ndú bà gbèe to nò. Wò delè bà gi zèè kpolo ma a ngè bà zò i ta bà njù pe ta ndâ wú-pe.

50 Vò bòò tí nò bà gu a ndi ta bà gi gba.

51 Bindi yí bà gi 'de tí wó kù wa gbí ta bà 'vì tí wó gbí sé'i á mì ndú ta ndâ mbe nambeè-ro.»

25

Jézù lòkò'bò có gítí ndâ 'bí mbutu 'viní muu'bì

1 Ta o tí nò Jézù gi lòkò'bò có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ndâ ña ndâ 'duù tí nó náa, Gba-gbírì kù zogo ndú nó go ndâ 'bí 'viní muu'bì mbe kaa 'do 'bá mì ndú ya tacó bà ñò 'bí 'dakò náa à kù ko niì mì wó gí 'bá.

2 Ndâ 'bí 'duù vô 'do gbí òkò tí ndâ 'viní tí nò gi dù a ndâ mbe koṛo có. Káa muu tí sè ndâ 'bí ka ndú ñinó vô nó wálá.

3 Ndâ 'viní ñinó mbe ni bà koṛo có lá nò gi ruka i tacó bà tù ta wu tacó bà ñò ta gbíro mbe kù kò niì nó ká ruka.

4 Káa ndâ 'bí ka ndú ñinó vô ta muu kuu tí ndú nó gi kaa ndâ 'bí i bà tù wu gítí bà-i-mi-i.

5 Ndú mâ gi yee tí 'bá tí nó náa à kù ko niì gítí nó, ndú gi 'de ndâ 'duù kù ù bà gi mbe kù kò niì. Ndâ 'duù dù kpòò, káa yí gi lá. Bindi ndú gi mi 'dáá ta rì gí.

6 O mâ gi gbooko gí, ndú bà gi gundi 'do tí rì ta kòcò 'bí 'duù kù gbà ndú, máa, <Mbe kò ngú niì yee gí! Yo ya gí kùro wó!>

7 «Ndâ 'viní tí nò mâ gi ziya, ndú gi 'de ndâ i bà tù wu mì ndú doo cee gí. Bindi ndâ 'viní ñinó vô ta muu tí ndú nó gi 'bità bà òlò wu mítí ndâ 'bí i bà tù wu ñinó náa ndú kùtáa kaa gítí có bà-i-mi-i nò.

8 Ndâ 'bí ka ndú ñinó tí ndâ mbe ñónókó mbe gi ta ndâ 'bí i bà tù wu lá nó mâ gi yù ndâ 'bí i bà tù wu 'do tí ndú, máa, <Yo ruka ndâ 'bí i bà tù wu ji ze náa ndâ ñin di ze doo cee gí nò,>

9 ndú bà-i-nò gi 'visi có ji ndú máa, <Yo ya gí bà pà 'do kè'bì, tacó ndâ ñinó mì ze nó bà tè ta ndoo wálá!>

10 «Ndâ mbe ñónókó tí nò mâ gi ya wê-wê gí bà pà ndâ i bà tù wu, ndú mâ gi dele ndi ndú á 'do kà, ndú gi 'de ndâ 'duù ñinó kùtáa mbe 'viindi tí ndú sàà gí nó kaa ya gí tà'i ta ndâ mbe kù kò niì gí.

11 Ndú mâ gi gbà njekeji ta bà tè'é máa, <Njaanga njekeji ji ze, Buù! Njaanga njekeji ji ze, Buù!>

12 'Dakò tí nó náa à kù ko niì mì wó nò gi 'visi có ji ndú máa, <Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, «Ye ñò yo ni lá.» >

13 «Ye cè cè tirì tí nó ji yo tacó wàa yo 'ví kpolo ta tí yo, tacó o bà gi 'Viì-mi-'Dakò gí bà zogo ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí wúnò bà dù go éno. Yo bà gu káa ndi tí .»

Jézù lókò'bò có gítí ndâ bòò mì 'bí 'dakò

¹⁴ Jézù gii lókò'bò có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «Ta o tí nò wúnò náa 'Vii-mì-'Dakò bà gí gí bà zogo ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí nó, yí bà bàkà i go i mì 'bí 'dakò mbe kú ya gí muu nó. Bìndi yí gii njèè nji ña ji ndâ bòò mì wó 'vii ta wotí mì ndú.

¹⁵ Yí gii wele nji ña ji 'duù ñinó ta wotí nèté tí wó ngé ma nó ta 'visí vô. Yí gii wele ji ñinó ta wotí nèté tí wó gàà-gàà nó ta 'visí sósò'ò, bìndi yí gii wele 'visí gbaànjé ji 'duù ñinó ta wotí mì wó mbe me nji'dí nò. Bìndi yí gii ya ta nó mì wó.

¹⁶ «Bòò tí nó náa mbe tí ndú wele nji ña ji yí ta 'visí vô nó gii da i, bìndi yí gii yili ta ndâ bagà vô.

¹⁷ Ñinó náa mbe tí ndú wele nji ña ji yí ta 'visí sósò'ò nó gii da i, bìndi yí gii yili ta ndâ bagà sósò'ò.

¹⁸ Káa 'duù ñinó náa mbe tí ndú wele nji ña ji yí ta 'visí gbaànjé nó, gii cu gboko, bìndi yí gii yili ta gbèè 'visí ña tí nó le mí ọ wu.

¹⁹ «'Dakò tí nó má gii dele ndi wó 'do muu nó bìndi gbolò o, yí gii 'vee ndâ bòò mì wó gítí ña i ñinó náa ndú bàkà ta nji ña mì wó náa yí njèè ji ndú á kùro o bà njèè nó mì wó 'do 'bá nò.

²⁰ Bìndi bòò mì wó náa yí wele nji ña ta 'visí vô ji yí nó, gii túbà ndâ bagà tí nó náa yí yili ndú vô nó ji mbe tí wó, máa, «Ñinó a ndâ i gbí nèté tí nó táánò náa wò si ji ye nò, mbe tí ye.»

²¹ «Bìndi 'dakò tí nó gii 'visí có ji bòò mì wó nó, máa, «Wò bàkà nìkì ngé! Wò a tó bòò mbe zèè nèté mì lo ta njembí lo gbaànjé. Wó kpòlo tí làmbu nji ña tí nó táánò náa ye wele ji wò nó ta njembí lo gbaànjé. Má éno, ye bà je 'bí i mbe me gbolò ndii ñinó gí ji wò, wàa wò 'ví kpòlo tí . Gí gí bà dù gbí líkí'o á 'bá mì mbe tí lo.»

²² «Bòò ñinó náa yí táánò wele 'visí ña ji yí sósò'ò nó gii túbà ndâ bagà tí nó náa yí yili ndú sósò'ò nó ji mbe tí wó, máa, «À sósò'ò nó a ndâ bagà náa ye yili 'do gbí ndâ 'visí tí nó sósò'ò náa wò táánò wele ji ye nò, mbe tí ye.»

²³ «Mbe tí wó bà-i-nò gii 'visí có ji yí ta líkí'o, máa, «Wò bàkà nèté nìkì ma! Wò a tó bòò ta njembí lo gítí nèté mì lo ká gbaànjé. Wò ni bà kpòlo tí làmbu i ta njembí lo gbaànjé gí. Má éno, ye bà je wò tí mbe kpòlo tí 'bí i mbe me gbolò ndii ñinó gí. Gí gí bà dù gbí líkí'o á 'bá mì mbe tí lo.»

²⁴ «Bìndi bòò ñinó náa yí táánò wele 'visí ña gbaànjé ji yí nó gii le gboko gbèè 'visí ña mì wó náa yí kpòlo tí nó gí tí ji yí, máa, «À nò, Buu! Ye 'di a tàwo lo, máa wò a cèè vò 'duù, ta yê ọ 'duù tí lo gbaànjé wálá. Nèté mì lo káa bà njèè nji ña ji ndâ 'duù wàa ndú 'ví kú da ta i ji wò. À delè káa ndâ 'duù ká kú taa kánjí gbí i tacó bà te gí tí gí gbí gálá mì lo.

²⁵ Tacó éno, gúku bà gàà tí nji ña mì lo gii kpo ye gí. Ñinó a yí náa ye kpónó le gí tí ji wò nò.»

²⁶ «Káa 'dakò tí nó gii 'visí có ji bòò mì wó nó ta kpo tàkòcò máa, «Wò a vò bòò, tí mbe kpó! Wò táánò má ñò ni gí máa, à káa ndâ 'duù ká kú ji i ji ye, à delè káa ndâ 'duù ká kú kili i 'do gbí nji gí 'bá ji ye,

²⁷ wò táánò lli 'bì lo gí tà nji ña mì ye tacó yè? Wò táánò má je ji 'bí 'duù wàa yí 'ví ji ji ye, ye wálá kpónó 'de 'bí i gbí gí?>

²⁸ Yí bà-i-nò gii te gboko tí nó 'do tí vò bòò tí nó, bìndi yí gii je ji mbe yili bagà vô 'do gbí 'visí nji ña vô nò.

²⁹ Tacó i má kuu mì 'duù, à kú je 'bí ji yí á mí pí , tacó wàa yí 'ví dù tí gbolò mbe i. Káa i má mì 'duù wálá, àa bà je làmbu ñinó náa à kuu mì wó nó 'do tí wó gí.

³⁰ Káa à má gítí bòò tí nó ta i gbí wó wálá nó, à 'ví 'va yí gí gbí 'dí'di'o tí bàndò bà òò gázâ.»

Ndòngbú bà waa có

³¹ Jézù gii 'dè 'bí có káká'i ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ta o tí nó wúnò náa ndâ basìlì bà ko 'Viì-mì-'Dakò tí gba 'do gbíri gí tí gí pí jàlàmbà mì wó nó,

³² ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí bà kili mí kùro wó, bìndi yí bà gii njèè gbí òkò tí ndú go bà pí gbí cù mì niì.

³³ Yí bà gii mò ndâ 'duù ònó tí ndâ tó 'duù go cèe nji cù nó gí gbí kù'bì mì wó, bìndi ndâ 'duù ònó ta gbí ndú wálá go póró cù nó gí gbí gálì mì wó.

³⁴ «Bìndi yí tí 'Viì-mì-'Dakò tí Gbolò gba bà gii 'dè có ji ndâ 'duù ònó gbí kù'bì mì wó nó máa, <Bu ye cù 'dê ngo cù wó mítí yo gí! Yo gí gí bà zèè 'bá tí nó náa à 'viìndi ù ta ndi yo 'do tí o bà 'bìtá bà suu to tí nó, nò.

³⁵ Tacó ye táánò ta go tí ye, bìndi yo gii je i-zó-zò ji ye gí; ye táánò ta go ngo tí ye, bìndi yo gii cu ngo ji ye gí; ye táánò 'dó-'do, bìndi yo gii te wíri mítí ye gí;

³⁶ ye táánò ta só, bìndi yo gii je bònggo ji ye gí; ye táánò ta sé'i tí ye, bìndi yo gii pò ye gí; ye táánò gbí zàà, bìndi yo gii ya gí bà òò ye gí.»

³⁷ «Bìndi ndâ tó 'duù bà gii 'vee yí máa, <Ze táánò je i-zó-zò ji wò si wò ta go tí lo ta o ngàyi, Mbe tí ze? Ze táánò je ngo ji wò si wò ta go ngo tí lo ta o ngàyi?»

³⁸ Ze táánò òò wò tí mbe 'dó-'do bìndi ze gii te wíri mítí lo ta o ngàyi?

³⁹ Ze ya gí bà òò wò si wò ta sé'i tí lo ta o ngàyi? Ze ya gí bà òò wò si wò gbí zàà ta o ngàyi?»

⁴⁰ «Bìndi Gbolò gba bà gii 'visì có ji ndú máa, <Ta ndâ o tí nó 'dáá táánò náa yo kù bàkà ndâ i tí nó, kpétí ká ji 'bí zé'verè 'duù gbaànjé ta gbí wó ngé gí wálá á gbí òkò tí ndâ ná'vindí ye nó, yo kù bàkà nò a i ji ye.»

⁴¹ «Bìndi yí bà gii 'dè có ji ndâ 'duù ònó gbí gálì mì wó nó máa, <Yo co 'do tí ye gí, tacó Mbíri ò njà mítí yo gí! Yo ya gí gbí wu tí nó jé mbe mee lá náa Mbíri táánò òlò ù ta ndi ndâ Gba-vò-i ta ndâ basìlì mì wó nò.

⁴² Tacó ye táánò ta go tí ye, káa yo jé je i-zó-zò ji ye lá; ye táánò ta go ngo tí ye, káa yo je ngo ji ye lá;

⁴³ ye táánò 'dó-'do, káa yo te wíri mítí ye lá; ye táánò ta só, káa yo je bònggo ji ye lá; ta o tí nó táánò náa ye ta sé'i tí ye nó, yo ya gí bà òò ye lá; yo delè ya gí bà òò ye gbí zàà lá.»

⁴⁴ «Bìndi ndú bà gii 'vee yí máa, <Ze òò wò ta go tí lo ta o ngàyi káa ze je i-zó-zò ji wò lá, Mbe tí ze? Ze biya bà koni wò si wò táánò ta go ngo tí lo, si wò 'dó-'do, si wò ta só, si wò ta sé'i tí lo, si wò gbí zàà, ta o ngàyi?»

⁴⁵ «Bìndi yí bà gii 'visì có ji ndú máa, <Ye kù 'dè có ji yo ta njembí ye gbaànjé éno máa, yo má bàkà ndâ i tí nó ji 'bí táángbà 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ ná'vindí ye tí nó á kuu nó, nó gí, gbí éno máa, yo bàkà nò a i ji ye.»

⁴⁶ «À ngbé nò a bà 'vaka ndâ vò 'duù gí tà wu ònó mbe mee lá ká kpòò ya tí nò. Bìndi ndâ tó 'duù bà 'de 'válá ònó mbe cee lá nò.»

26

Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà toko có gítí bà zi Jézù

¹ Jézù mà gii cee ta bà nìbà ndâ i ji ndâ mbe tala có mì wó gí, yí gii 'dè có ji ndú máa,

² «Yo nò ni gî máa, sè sili kpónó ká sósò'ò gítí gbolò o bà waa mbelè mi ndoo tí ndâ Jùdéyà tacó bà mèlè ndi tàkii bà njè nó mi ndâ ká gù ndoo 'do Másìrì. À delè nò a sè sili gítí bà je 'Viì-mì-'Dakò ji ndâ tende 'duù tacó bà gbì yí mítí njèèkpè mù.»

³ Káa ta gbèe o tí nò náa Jézù kù 'dè ta có gítí bà giì gbì yí mítí njèèkpè mù ji ndâ mbe tala có mi wó nò, ndâ kpo 'duù mi ndâ Jùdéyà kili mí 'bá mi Kàyífà tí Kùro ndâ bu-Mbíri,

⁴ kù toko có gítí bà zèè Jézù á tàbèngiì, wàa à 'ví zi yí gî.

⁵ Ndú ta o tí nò giì ẹre gba có mi ndú gbaànjé éno máa, ndâ yì 'ví zèè yí me ta ri mi gbolò o lá, tacó ndâ 'duù bà tanga i.

'Bí niì yee banga pó bàà mítí Jézù á gbí gbata Bètáníyà

⁶ Jézù ta o tí nò kuu 'bá mi 'bí 'dakò ta rẹ wó a Simónè ta rẹ 'viya mi wó a «Mbe cì» gbí gbata Bètáníyà.

⁷ Mâ giì zeke'o, 'bí niì giì gí ta banga pó bàà náa yí sì ta i me gbolò, gbí banga ká'i-bàà náa à bàkà 'do tí 'bí ọa duù ta có kpóló-kpolo, bìndi yí giì yee bàà tí nò 'dáá gí mítí muu Jézù si yí kù zò i.

⁸ Ndâ mbe tala có mi Jézù mâ giì nò ọa gbolò pó bàà tí nò náa niì tí nò yee 'dáá mítí muu Jézù nò, ndú giì 'bità bà 'dè có ta kpo-tàkòcò, máa, «Ọ̀ìnò a ọa bà volo i yè ká nò?»

⁹ Áá kùtàá bà sì pó bàà tí nò ta i me gbolò, wàa à 'ví ko ta ndâ mbe yé!»

¹⁰ Jézù mâ giì 'di có mi ndâ mbe tala có mi wó nò, yí giì 'visì có ji ndú, máa, «Niì tí nò bàkà ji yo a cèe tó i, káa yo kù pèè mbí wó tacó yè?»

¹¹ Ndâ mbe yé ta o 'dáá gí bà dù kuu ta yo. Káa ye bà dù ta yo me ta o 'dáá gí lá.

¹² Niì tí nò yee bàà tí nò mítí ye tacó bà 'viindi ye kù ù ta bà giì duu ye.

¹³ Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, tàwo i tí nó náa niì tí nó bàkà nó bà cee wálá. Tacó bàndò tí nó náa à má ma Banga-Ngú-Có mítí gí nó, à delè bà dità ọa i tí nó náa yí bàkà nó gí.»

Júdà ùnje gítí có bà ba ngbù Jézù

¹⁴ Bìndi 'bí mbe tala có mi Jézù gbaànjé, ta rẹ wó a Júdà Ìsikàriyótè, bà-i-nò giì ya gí mi ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri,

¹⁵ bìndi yí giì 'vee ndú, máa, «Ye má pà kpokèjì gítí bà zèè Jézù ji yo, yo bà je ji ye a yè?» Ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri bà-i-nò giì 'visì có ji yí ta bà 'deke nji fádà zi'duù-gbaànjé-nje muu'bi ji yí.

¹⁶ Júdà mâ giì kaa gùrúsù 'do mi ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri gí, yí ngé giì 'bità bà pà tó o ta tó kpokèjì gítí bà zèè Jézù.

Ndâ Jézù zò i-cí-ci ta ndâ mbe tala có mi wó ta gbolò o tacó bà mèlè ndi tàkii bà njè nó mi ndâ Jùdéyà 'do Másìrì

¹⁷ Ta kpédélé ri mi gbolò o bà bàkà tàkii bà ci 'Dê-kò náa à bàkà 'do tí 'dè njú kò, ndâ mbe tala có mi Jézù giì 'vee yí, máa, «Có mi lo máa, ndoo 'ví zò i-cí-ci tacó bà 'dè nìkì maa ji Mbíri tacó bà mèlè ndi tàkii bà njè nó mi ndâ ká gù ndoo 'do Másìrì mí ngò?»

¹⁸ Káa Jézù giì 'visì có ji ndú, máa, «Yo ya gí mi 'daàno gbí gbata Jèrùzàlémè, bìndi yo 'ví 'dè có ji yí máa, «Mbe nìbà i ji ze máa, o mi yì dooko gí. Má éno, ndâ yì ta ndâ mbe tala có mi yì bà gí gí bà zò i-cí-ci mí 'bá mi lo.» »

¹⁹ Ndâ mbe tala có mi Jézù bà-i-nò giì ya gí gbí gbata, bìndi ndú giì bàkà i-cí-ci tacó bà 'dè nìkì maa ji Mbíri gítí o bà njè nó mi ndâ ká gù ndâ Jùdéyà 'do Másìrì.

20 Káa ta 'dê'o, si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó muu'bì-nje só kù zò i-cí-ci,

21 Jézù gii 'dè có ji ndú, máa, «Ye kù 'dè có ji yo máa, 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo wúnó bà ba ngbù ye ji ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà.»

22 Có tí nò náa Jézù 'dè nò gii zèè tí ndâ mbe tala có mì wó ngé ndii gí. Bindi ndú ta bà muu ndú nò 'dáá gí, gii 'bità bà 'vee yí gbaànjé-gbaànjé, máa, «Áá bà dù a ye, Mbe tí ye?» «Áá bà dù a ye, Mbe tí ye?»

23 Káa yí gii 'visì có ji ndú, máa, «'Bí 'duù náa ze toko 'bì ze mí gbí gbèè ká'i i-zó-zò ta yí gí bà gii ba ngbù ye.

24 'Viì-mì-'Dakò bà ya gí nje ku mì wó go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nó gí. Káa tende i bà gii 'de a 'duù tí nò mbe ba ngbù 'Viì-mì-'Dakò nò! Áá táánò nìkì káa bà jò 'duù tí nò lá.»

25 Júdá tí mbe ba ngbù Jézù mâ gii 'di có mì wó náa yí 'dè gítí mbe kù gii ba ngbù wó nò, yí gii 'vee yí, máa, «Wò kù nì me ye lá, Mbe nìbà i?»

Káa Jézù gii 'visì có ji yí, máa, «A wò ká kù 'dè ta nje lo máa, à me wò lá.»

Ndòngbù bà zò kô-njewu mì Mbe tí ndoo

26 Si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó kù zò i-cí-ci, yí gii je kù kô, bindi yí gii 'dè nìkì maa ji Mbíri, bindi yí gii ki'viki gbí kù kô tí nò, bindi yí gii kaa ji ndâ mbe tala có mì wó, bindi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo kaa , wàa yo 'ví zò . Nìno a dii ye.»

27 Bindi yí gii te 'visì nèbítì, bindi yí gii 'dè nìkì maa ji Mbíri, bindi yí gii je ji ndú, máa, «Yo 'dáá gí njù

28 Nìno a mbelè ye tí nó náa Mbíri bà gii njù ta ngú mùkà ta ndâ 'duù nò. Mbelè ye tí nó bà gii yee to tacó tí ndâ 'duù me mbè. Tacó wàa, Mbíri 'ví je ta à-cee-gí gítí ndâ vò i mì ndâ 'duù.

29 Yo te mí gbí muu yo máa, ye káká'i bà njù nèbítì tí nó ta yo wálá, yee tí o bà gii njù mì ndoo ta ndoo ta o bà zogo to tí nó mì Bu ye.»

Jézù 'dè có gítí bà gii o 'do tí wó mì Piyétòrò

30 Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó mâ gii cè cè ta bà be rẹ Mbíri bindi bà zò i-cí-ci gí, ndú gii njè nó tacó bà ya gítí Gú Mbâ.

31 Káa si ndú kpokèjì Jézù gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo wúnó ta bèbìlì tí nó bà oloko 'do tí ye 'dáá gí. Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Ye bà gii zi mbe gbà bee, bindi ndâ rómbo bà gii 'vaaka gí.»

32 Káa ye bà ya gí kùro gí bà ù ndi yo mí Gàliléyà á bindi bà 'vala ndi ye 'do gbí muu'dú ye.»

33 Káa Piyétòrò gii 'visì có ji Jézù, máa, «Kpétí sè ndâ 'bí ka ye 'dáá gí má bà oloko 'do tí lo, ye ta bà miyi ye jé gí bà o 'do tí lo wálá.»

34 Káa Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò, máa, «Ye kù 'dè có ji wò ta yúco máa, kùro bà kò kò mì ngùu ta bà ta'ò ta nje yé wúnó, wò bà 'boo ye ta bà ta'ò delè.»

35 Piyétòrò á bindi nìno gii 'visì có ji Jézù, máa, «Ye jé gítí bà 'boo wò wálá. À kpétí má káa ku, à nìkì káa bà cì ndà só ndúkú gí.» Sè ndâ 'bí ka Piyétòrò 'dáá gí gii 'dè káa gbèè ña có mì Piyétòrò nò ji Jézù.

Jézù 'deke tí wó ji Mbíri gbí njí Jètisémánè

36 Káa si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó kù 'do Gú Mbâ, Jézù gii ne ta ndú gítí 'bí wúngbó jìlì mbâ náa à kù nì mítí a Jètisémánè, náa à rọ njí'dí gí to tàgbà gú. Bindi yí gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo kí tí yo to bà-i-nò, wàa ye 'ví yèè gí zó gí bà 'deke tí ye ji Mbíri.»

³⁷ Yí bà-i-nò gii 'daka ta yí káa ndâ Piyétòrò ta ndâ 'viì mi Zèbidéyò sòsò'ò. Bìndi ndú gii co ta ndú gí ndiì 'do gbí òkò tí sè ndâ 'bí mbe tala có mi wó. Ndú mâ gii co gí ndiì gí, njembí Jézù gii 'bità bà mù ta wotí tí. Bìndi líkí'o gii dù káa cee 'do tí wó gí.

³⁸ Yí bà-i-nò gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mi wó ta'ò náa ndú gí ta ndú nó éno máa, «Sé'i yè gbí njungu ye dè gí mi ku. À má éno, yo dù nò wàa yo 'ví kpòlo tí yo.»

³⁹ Bìndi yí gii yèè ndi wó 'do tí ndú gàa gí ndiì, bìndi yí gii 'bu gbíro wó mí to, bìndi yí gii 'deke tí wó ji Mbíri éno máa, «Áa Bu ye, kpokèjì gítí bà te 'visí sé'i tí nó 'do nje ye gí má kuu mi lo, te gí. Káa wò 'ví te ká 'do gbí 'dóo có mi lo gbí njembí lo, me 'do gbí có mi ye lá.»

⁴⁰ Jézù mâ gii dele ndi wó 'do bàndò bà 'deke tí wó ji Mbíri gí mi ndâ mbe tala có mi wó, yí gii 'de ndú ta'ò 'dáa mi ta rì gí. Bìndi yí gii gbà Piyétòrò gí yaà, yí gii 'vee yí, máa, «Bà dù tí zò'o ta ye njí'dí wàa yo 'ví nò ta ña i ñinó kèjì nó kpò yo gí?

⁴¹ Yo dù tí zò'o, wàa yo 'ví 'deke tí yo ji Mbíri éno máa, 'bí i má tala yo, yí 'ví 'de yo tí ndâ 'dakò. Ye nò ni gí máa, go bà bàkà go có mi Mbíri dù kuu gbí njembí yo, káa wotí tí yo gí tàkò wálá.»

⁴² Bìndi bà 'dè có ji ndâ Piyétòrò máa ndú dù tí zò'o, wàa ndú 'ví 'deke tí ndú ji Mbíri nò, Jézù gii dele ndi wó káká'i ya gí bà 'deke tí wó ji Mbíri éno máa, «À má gbí njembí lo éno máa, 'visí sé'i tí nó 'ví tè ká ndúkú ta ye, ye bà njù go có mi lo nó gí, Bu ye.»

⁴³ Yí mâ gii dele ndi wó ya gí mi ndâ Piyétòrò káká'i, yí gii 'de ndú 'dáa ta'ò tí rì, tacó bà dù tí zò'o kpò ndú gí.

⁴⁴ Yí gbí ñinó gii dele káa ndi wó jée gí, si ndú kú tè rì, ya gí bà 'deke tí wó ji Mbíri ká go ña ndâ bà 'deke tí wó ñinó kpédélé'i kùro nò.

⁴⁵ Yí mâ gii dele ndi wó, yí gii 'de ndâ Piyétòrò zii ká zii ta rì. Bìndi yí gii gbà ndú, ndú mâ gii ziya gí, yí gii do mítí ndú máa, «Yo kú tè ndi yo a rì wàa? Yo tè rì wàa yo 'ví tèwo yo. Káa yo nò nò, o bà cu gòmbò tí 'Viì-mi-'Dakò ji ndâ vò 'duù kpónó dooko gí.

⁴⁶ Yo nò mbe cu gòmbò tí ye kèjì zò! Yo a gí yaà wàa ndoo 'ví ù bà gí yí.»

Bà zèè Jézù

⁴⁷ Káa si Jézù kú 'dè có ji ndâ Piyétòrò, ndú mâ gii zeke'o, ndú gii nò Júda tí 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mi wó tí Jézù muu'bi-nje só nó ta ndâ mbè 'duù, náa ndâ kpo 'duù mi ndâ Jùdéyà ká tuu ndú tacó bà gí gí gii zèè Jézù yee tí ndú róo-ro-ro gí, ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú ta kpo sizo, ndâ 'bí ta ndâ ndòngbòlò mú.

⁴⁸ Káa ta kùro bà yee ndâ 'duù tí nò, Júda tí mbe ba ngbù Jézù kpo-gbítà-tù ndú sàa gí, máa, «Duù ñinó náa yo bà nò ye 'vee yí ta bà òlò gbí tù wó nó, a ní Jézù tí nò.»

⁴⁹ Tacó éno, ndú mâ gii yee tí Jézù gí, Júda gii 'vee yí ta bà òlò gbí tù wó, máa, «Kútí lo ta 'dè'o nó ée, Mbe nìbà i?»

⁵⁰ Káa Jézù gii 'visí có ji yí, máa, «Bàkà nèté mi lo náa wò gí tacó bà bàkà nó gálà, nambe ye!» Ndâ 'duù tí nó mbe gí ta Júda nó mâ gii 'di có mi Jézù nò, ndú gii njè gítí wó, bìndi ndú gii zèè yí gí.

⁵¹ Káa 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mi Jézù ta'ò mbe co ta yí gí ndiì nó mâ gii nò éno, yí gii ja sizo mi wó 'do gbí foko, bìndi yí gii da ta tù bòò mi Kùro ndâ bu-Mbíri waa gí.

⁵² Káa Jézù gii 'dè có ji mbe tala có mi wó nò, máa, «Dele ta sizo mi lo nó gí gbí foko mi wó. Tacó ndâ mbe kú te sizo 'dáa gí bà cì káa ku sizo.»

⁵³ Wò kù koṛo có máa, ye kpónó má 'dè có ji Bu ye, máa, yí tuu ndâ basilì yè to tí nó gí tacó bà kpolo tí ye, yí bà bàkà wálá?

⁵⁴ Káa ye má bàkà éno, wàa có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nó 'ví dù tí 'vére wàa?»

⁵⁵ Bìndi Jézù gii 'vee ndâ mbè 'duù tí nó náa Júda kaa ndú gí tí tacó bà zèe yí nó, máa, «Ye a mbe tè kùro vò i wàa yo 'ví kaa tí gí gí bà zèe ye ta ndâ kpo sizo ta ndâ ndòngbòlò mù a 'bì yo? Ye ta ri 'dáa gí kù nìbà i jì ndâ 'duù gbí ndùgù 'bá-Mbíri, káa yo jé zèe ye lá.

⁵⁶ Káa i tí nó kpónó bàkà tí tacó wàa ndâ có mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri náa ndú cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nó 'ví dù tí tí yúco.»

Bìndi ndâ mbe tala có mì Jézù gii nje 'dáa 'do tí wó gí.

Jézù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdéyà

⁵⁷ Ndâ 'duù tí nó mbe zèe Jézù nò gii ya ta yí gí 'bá mì Kàyifà tí Kùro ndâ bu-Mbíri. Tacó ndâ kpo-kpò mbe nìbà i, ta ndâ kpo-'duù-'bá mì ndâ Jùdéyà kili ta o tí nó 'dáa gí mí kà.

⁵⁸ Káa ta o tí nó si ndú kù ya ta Jézù gí 'bá mì Kàyifà nó, Piyétòrò gii dù 'do tí ndú jàngáa gí ndi kù ko tàkò Jézù gbí ngbà, tacó wàa yí 'ví ya gí bà òò ndòngbù òò i òò náa ndâ 'duù tí nó bà bàkà ta yí òò. Ndú má gii yee gbí ngbàngà á 'bá mì Kàyifà gí, Piyétòrò gii ya gí bà ki tí wó to mì ndú ta ndâ mbe ù gbí ngbàngà.

⁵⁹ Bìndi ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdéyà gii pà gbí to 'vére ngé cee gí, tacó wàa ndâ yí 'ví 'de ta kpokèjì bà waa có ku míti Jézù,

⁶⁰ káa à gii kpò ndú ngbàa gí. Sè ndâ 'bí cèe 'duù gii waaka bà òò 'vére òò ndi ndú, káa à delè dí bà ká lá. Ndâ 'bí 'dakò sósò'ò bà-i-nò gii oloko gí kùro ndâ 'duù, bìndi ndú gii 'dè có, máa,

⁶¹ «Ze táánò 'de 'dakò tí nó kuu nó kù 'dè có ji ndâ 'duù máa, yí bà ki'viki gbolò 'bá-Mbíri tí nó á gbí gbata Jèrùzàlémè nó gí to, wàa yí 'ví bì ndí gí yaà gbí sili ta'ò.»

⁶² Kàyifà tí Kùro ndâ bu-Mbíri má gii 'di có mì ndâ 'dakò tí nó, yí gii a gí yaà 'do pí jàlàmbà mì wó, bìndi yí gii 'vee Jézù, máa, «Có mì lo gí tàkò có tí nó náa ndâ 'dakò tí nó 'dè gítí lo nó wálá?»

⁶³ Káa Jézù gii njaa nje wó gí tàkò 'vé mì Kàyifà nò gbaànjé lá. Bìndi Kàyifà gii 'vee yí ta 'bí 'vé, máa, «Ye kù be ji wò a tí Mbíri tí nó tí wu Mbíri nó, 'dè ji ze gí, wò a Bìndi-Mbíri tí nó tí 'Vii-mi-Mbíri?»

⁶⁴ Káa Jézù gii 'visi có ji Kàyifà, máa, «A wò ká 'dè ta nje lo. Káa yo dele kpónó-kpónó bà gii òò 'Vii-mi-'Dakò kù ki tí wó gbí kù'bì mì Mbíri tí mbe wotí, bìndi yí bà gii gí 'do gbíri co gbí ndâ kulù mù gí muu to tí nó.»

⁶⁵ Kàyifà má gii 'di có mì Jézù nò, yí gii yaka gbí bongo 'do tí wó ta sé có gí, máa, Jézù 'dè zu có gítí Mbíri gí. Bìndi yí gii 'vee ndâ kpo 'duù gbí ngbàngà mì ndâ Jùdéyà, máa, «Yo kpónó 'di nó a bà 'dè zu có mì wó gítí Mbíri ta tù yo gí. Má éno, ndoo kpòò kù ù a ndi ndâ 'di, máa ndú ká 'ví gii 'dè ndi ndâ có gbí nje wó ji ndoo?

⁶⁶ Có gbí muu yo kpónó máa yè?»

Káa ndú gii 'visi có ji Kàyifà, máa, «À 'vii ta yí káa ku.»

⁶⁷ Bìndi ndú gii nje gítí Jézù ta ba cù cù mí gbíro wó, ta bà dòmò yí, ta bà gbi yí,

⁶⁸ ta ba lè yí, máa, «Ni re ndâ mbe kù gbì wò ji ze gí, Bìndi-Mbíri.»

Piyétòrò 'boo Jézù ta bà ta'ò

⁶⁹ Ta o tí nó náa ndâ 'duù tí nó kù mèèkè ta i tí Jézù mí kùro Kàyífà nò, Piyétòrò kù ki tí wó to á gbí ngbàngà sè. Mâ giì zeke'o, 'bí niì mbe kù bàkà nèté gbí ngbàngà giì gi mí Piyétòrò, bìndi yí giì 'dè có ji yí, máa, «Wò delè táánò kù dù ta Jézù tí nó tí 'duù Gàliléyà nò.»

⁷⁰ Káa Piyétòrò giì tò kponje si mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí, máa, «Ye 'di gbí ña có mì lo náa wò kù 'dè ji ye nò lá.»

⁷¹ Piyétòrò mâ giì co gí njekekè ndùgù, 'bí 'vinî mbe kù bàkà nèté 'bá mì Kàyífà mâ giì nò yí, yí giì 'dè có ji ndâ 'duù ñinó mbe kù rò tíyò á rẹgbà tí wó nó, máa, «Yí táánò kù dù a i mí Jézù tí nó mbe 'do Názàrètì nò.»

⁷² Káa Piyétòrò káká'i giì tò kponje gí, ta bà see tí wó, máa, «Ye nò 'duù tí nó ni lá.»

⁷³ Ndú mâ giì dù ndi-ndi-ndi éno, ndâ 'bí 'duù mbe kù rò tíyò ta ndâ Piyétòrò giì gi mí Piyétòrò, bìndi ndú giì 'dè có ji yí, máa, «Wò nó kuu nó a 'duù 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kù tala có mì Jézù nò, ta kponje gítí wálá. A cè ña bà 'de có mì lo ká yù wò gí sè.»

⁷⁴ Káa Piyétòrò giì see tí wó ta bà gò ku, máa, «Ye nò 'dakò tí nó ni lá,» ká jé kpóó 'vii ta bà kò kò mì nguù.

⁷⁵ Bìndi mbí Piyétòrò giì 'va tí có tí nó náa Jézù 'dè ji yí, máa, «Wò bà 'boo ye ta bà ta'ô á kùro bà kò kò mì nguù» nò. Bìndi yí giì co 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gí ndi, bìndi yí giì wa gbí ta wotí tí ngé ndii gí.

27

Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà ya ta Jézù gí kùro Pìlátò

¹ Yé mâ giì too gí, ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ kpo-'duù-'bá mì ndâ Jùdéyà 'dáá gí giì toko có mì ndú máa, à 'ví waa có ku mítí Jézù.

² Ndú bà-i-nò giì ẹre 'bì wó gí, bìndi ndú giì ya ta yí gí kùro Pìlátò tí gbolò 'duù mì ndâ Rómánò.

Júdà le tí wó ta kpéetí wó

³ Júdà tí mbe ba ngbù Jézù mâ giì nò éno máa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà kù giì ya ta Jézù a i gí nje ku, nikalaká giì zèè yí mbi gí. Bìndi yí giì kaa ndâ ñi fádà tí nó zi'duù-gbaanjé-nje muu'bi náa à kaa ji yí tacó bà ba ngbù Jézù nó ya tí ji ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri ta ndâ kpo-'duù-'bá mì ndâ Jùdéyà.

⁴ Bìndi yí giì 'dè có ji ndú gí tàkò éno máa, «Ye bàkà vò i gí. Ye ba ngbù 'duù ñinó ta vò i mì wó wálá nó gí.»

Káa ndú giì 'visì có ji yí éno máa, «Sè ñinò a ñindi lo. 'Bí có mbe mù njembí ze bà-i-nò wálá.»

⁵ Júdà bà-i-nò giì ya ta ndâ ñi fádà tí nó, bìndi yí giì vaka ndú 'do 'bì wó mí tà'i tí nó náa à kù kili i-Mbíri mítí nò ta sé có. Bìndi yí giì lu ya gí bà le tí wó gí.

⁶ Júdà mâ giì lu gí, ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri giì ya gí bà ruka ndâ ñi fádà tí nó náa yí vaka mí tà'i bà kili i-Mbíri nó 'do to gí. Ndú 'de nderè bà bàkà éno mì ndú éno máa, «À gbí tàkù mì ndoo tí ndâ Jùdéyà toko ndâ i ñinó náa à 'de 'do gbí mbelè 'duù nó mítí gbèè bándò ta ndâ i ñinó náa à kù gò ji Mbíri nó lá.»

⁷ Ndú bà-i-nò giì toko có mì ndú, bìndi ndú giì kaa ndâ ñi fádà tí nó, ndú giì sì ta to 'do mì 'bí mbe suu kàrà tí bándò bà duu ku ndâ 'duù ñinó mbe 'dó-'do nò.

⁸ Ñinò a nderè bà kpì rẹ to tí nó tí «To gbí mbelè» á yee gbí ri tí nó wúnó nó ká nò.

9 Cò tí nò bàkà tí go có mì Jèrèmiyà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì náa yí 'dè sàà gí éno máa,
 «Ndú kaa gùrúsù tí ndâ nji fádà zi'duù-gbaànjé-nje muu'bi náa ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú tí ndâ Ìziriyéli ká 'deke tí gùrúsù bà sì 'duù,
 10 bìndi ndú gii kaa gí tàkò to mì mbe suu kàrà,
 go có tí nó náa Mbírì táánò 'dè ji ye nô.»

Jézù kùro Pilátò

11 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà má gii yee ta Jézù kùro Pilátò gí, Pilátò gii 'vee Jézù máa, «Wò a gbolò gba mì ndâ Jùdéyà?»

Káa Jézù gii 'visi có ji Pilátò, máa, «A wò ká 'dè éno.»

12 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà gii waaka ndâ có gítí wó ji Pilátò, káa Jézù gii biya bà 'visi có gí tàkò ndâ có mì ndú nó gí.

13 Bìndi Pilátò gii 'vee yí, máa, «Wò 'di ndâ có mì ndú 'dáá náa ndú 'vanda ta rẹ lo nó gí. 'Bí có mì lo tacó bà 'visi gí tàkò ndú wálá?»

14 Káa nje Pilátò gii 'dèè gí, tacó Jézù gii biya bà 'visi có gí tàkò ndâ có tí nó 'dáá gí, gí.

Pilátò waa có ku mítí Jézù

15 'Bí ña i mì Pilátò ta gbolò o bà waa mbelè mì ndâ Jùdéyà ta ndoò 'dáá gí, a bà njaanga 'bí 'duù mì ndâ Jùdéyà gbaànjé mbe ñikì tí ndú 'do gbí zàà ji ndú, tacó bà peteke tàkòcò ndú.

16 Káa ta o bà ya ta Jézù gí kùro Pilátò nó, 'bí ña vò 'dakò ta rẹ wó a Bàrábà kuu gbí zàà.

17 Ndâ 'duù má gii kili gí, Pilátò gii 'vee ndú máa, «Cò mì yo máa ye njaanga ji yo a 'di? Bàrábà wèè, Jézù tí nó náa à kù nì Bìndi-Mbírì mítí wó nó?»

18 Pilátò 'vee ña 'vé tí nó tacó yí ñò ni ngbàrángà'i gí máa, à káa kii cuki ká a tàmuu ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà gítí bà biya Jézù.

19 Káa si Pilátò kuu gbí ngbàngà, nawù wó gii tuu 'duù ji yí éno máa, «Gàà 'duù tí nó lá, tacó ye kùbòò mbu muu wó gbí rii ngé ndii gí.»

20 Káa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà gii volo muu ndâ 'duù éno máa, ndú 'dè có ji Pilátò máa yí njaanga Bàrábà ji ndâ yí, waa yí 'ví zi Jézù gí.

21 Káa Pilátò gii 'vee ndâ Jùdéyà káká'i máa, «À má go có mì yo, máa ye 'ví njaanga a 'di ji yo 'do gbí òkò tí ndâ 'dakò tí nó só nó?»

Káa ndú gii 'visi có ji yí máa, «Bàrábà.»

22 Bìndi Pilátò gii 'vee ndú, máa, «Káa ye 'ví bàkà ta Jézù tí nó náa à kù nì Bìndi-Mbírì mítí wó nó a yè?»

Káa ndú 'dáá gí gii 'visi có ji yí, máa, «Gbì yí mítí njèèkpè mù.»

23 Káa Pilátò gii 'vee ndú máa, «Tacó yè? Yí bàkà a ña vò i yè?»

Káa ndú 'dáá gí gii tò kù ta kòcò ndú gí yaà ndii kpédélé ñinó gí, máa, «Gbì yí mítí njèèkpè mù.»

24 Pilátò má gii ñò éno máa, yí kù yeeke a tí yí sínò ta bà tì muu Jézù, káa ndâ 'duù kù gii 'bí a tà bà bàkà wo, yí gii cu ngo, bìndi yí gii caka ta 'bí wó mí kùro ndâ mbè 'duù tí nó 'dáá gí, máa, «Ye caka mbelè tó 'dakò tí nó 'do tí 'bí ye gí. Sè ñinò a ñinò yo!»

25 Káa ndâ 'duù tí nó 'dáá gí gii 'visi có ji Pilátò, máa, «Si mbelè wó 'ví dù tí 'bí ze ta ndâ 'viì bìndi ze!»

26 Pilátò bà-i-nò gii njaa Bàrábà 'do gbí zàà gí sè ji ndâ 'duù. Bìndi yí gii je Jézù ji ndâ àsikèrì, máa ndú gbì yí má kózò gí, wàa ndú 'ví ya gí bà gbì yí mítí njèèkpè mù.

Ndâ àsikèrì 'viya Jézù

27 Ndâ à̀sìkèrì m̀ Pìlátò bà-i-nò g̀i ya ta Jézù gítí gbolò b̀andò m̀ ndú 'bá m̀ Pìlátò. Ndú m̀ g̀i kili 'dáá g̀i, ndú g̀i t̀i jèlè yí 'dee g̀i.

28 B̀indi ndú g̀i jaka ndâ 'dóó b̀ongo m̀ wó 'do tí wó g̀i, ndú g̀i yuu bí-bi b̀ongo gba m̀ ndú tí ndâ à̀sìkèrì jì yí.

29 Ndú delè g̀i paraka kpèrè go ké'bí nó, ndú g̀i te mítí muu wó tí tàgíyà-gba, ndú g̀i je ǹjì ngba mí 'bì wó ǹnó gbí kù'bì tí kóró-gba m̀ wó. B̀indi ndú g̀i 'bità bà 'viya yí, ta bà kucuku muungbó ndú mí kùro wó, kù 'vee yí, máa, «Kútí lo ée? Gbolò gba m̀ ndâ Jùdèyà!»

30 B̀indi ndú g̀i mèèkè'i tí wó ta bà cù cù m̀ gbíro wó, delè ta bà ja ǹjì ngba tí nó náa ndú je m̀ 'bì wó tí kóró-gba nó 'do 'bì wó kù gbì ta yí tí muu wó.

31 Ndú m̀ g̀i 'viya yí t̀e ta ndú g̀i, ndú g̀i ja bí-bi b̀ongo gba m̀ ndú náa ndú yuu jì yí nó 'do tí wó g̀i, b̀indi ndú g̀i yuu ndi ndâ 'dóó b̀ongo m̀ wó jì yí. B̀indi ndú g̀i ja yí 'do gbí ndùgù g̀i sè tacó bà ya ta yí g̀i sè 'do gbí gbata, wàa ndâ yí 'ví gbì yí mítí njèèkpè m̀.

Bà gbì Jézù mítí njèèkpè m̀

32 Káa si ndâ à̀sìkèrì kù g̀i ya ta Jézù g̀i b̀andò bà gbì yí mítí njèèkpè m̀, ndú g̀i 'de 'bí 'dakò ta r̀e wó a Sìmónè mbe g̀i 'do gbí gbata Sírìnì kpokèjì, b̀indi ndú g̀i zèè yí ta wotí gítí bà te njèèkpè m̀ m̀ Jézù.

33 Ndú m̀ g̀i yee tí 'bí b̀andò náa à kù ǹi mítí a Gòligátà (gbí máa «b̀andò Kù-'bìli-muu-ku»),

34 ndú g̀i je ǹbítì náa ndú ǹonòkò ta ju i jì Jézù. Yí m̀ g̀i tala , yí g̀i bè g̀i.

35 Ndâ à̀sìkèrì m̀ g̀i gbì Jézù mítí njèèkpè m̀ g̀i, ndú g̀i njèè gbí ndâ b̀ongo b̀indi wó ta bà k̀i-mbìlì.

36 B̀indi ndú g̀i k̀i tí ndú to kù ù r̀egbà tí wó.

37 Ndú g̀i cu nderè ku wó, b̀indi ndú g̀i gbì mítí njèèkpè m̀ á còmuu wó, máa, «Jìnó a Jézù tí Gbolò gba m̀ ndâ Jùdèyà.»

38 Ndú ta gbèe o tí nó g̀i gbì ndâ 'bí mbe ngbà sósò'ò mítí ndâ njèèkpè m̀, 'bí gbí kù'bì, b̀indi 'bí gbí g̀alì m̀ Jézù.

39 Ndâ mbe kù co tí kpokèjì m̀ g̀i nò Jézù tí njèèkpè m̀, ndú g̀i miyà muu ndú ta bà lè yí,

40 máa, «Wò táánò máa wò bà k̀i'viki 'bá-Mbírì g̀i, wàa wò 'ví bì ndí gbí sili ta'ò. 'Vala tí lo! Co g̀i to 'do tí njèèkpè m̀, náa wò dú má káa 'Viì-m̀-Mbírì nò.»

41 Ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì, ta ndâ mbe 'di gbí-o, ta ndâ kpo-'duè-'bá m̀ ndâ Jùdèyà delè g̀i lè Jézù, máa,

42 «Yí táánò kù 'vala ndâ 'bí 'duù, káa bà 'vala 'dóó m̀rì wó kpónó kpò yí g̀i. Ndoò kpónó dù ká jé wàa ndoo 'ví nò bà co Gbolò gba m̀ ndâ Jùdèyà 'do tí njèèkpè m̀ g̀i to, tacó wàa ndoo 'ví ù ta nje máa yí a B̀indi-Mbírì.

43 Yí kù tee njembí wó mítí Mbírì. Má éno, ndoo nò bà 'vala yí m̀ Mbírì, tacó yí táánò máa, yí a 'viì m̀ Mbírì.»

44 Ndâ mbe ngbà tí nó náa à gbì ndú mítí ndâ njèèkpè m̀ ta ndâ Jézù nó g̀i si ndâ vò i ǹindi ndú mítí ndú, b̀indi ndú g̀i loko kù lè Jézù delè.

Bà c̀i Jézù

45 Káa si Jézù kuu tí njèèkpè m̀, r̀o r̀i g̀i 'di cèe to 'dáá g̀i 'do tí r̀i gbúru yee tí r̀i ta-'de-kiyà.

46 R̀i m̀ g̀i g̀i g̀i ta-'de-kiyà g̀i, Jézù g̀i ja kù mí to gbí có Ìbíràyò máa, «Élì, Élì, lámà sàbàkitànì?» (Gbí máa, «Áá Mbírì m̀ ye, àá Mbírì m̀ ye, wò biya ye tacó yè?»)»

⁴⁷ Ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ mbe kù rò kù zeke Jézù tí njèèkpè mù nó mâ giì 'di kú tí nò, à giì dù gbí tù ndú go ònó máa Jézù kù tè a é tí Èlìjà tí nó táánò tí mbe 'dòkò có mì Mbíri nò. Bìndi ndú giì 'dè có máa, «'Dakò tí nó kù tè' é tí Èlìjà.»

⁴⁸ 'Bí 'dakò giì co ta ngèlè 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nò ya jí bà je 'bí i fòkò-fòkò éno, yí giì ya jí bà yuu mí gbí zùù-zùù kpongo nèbítì, yí giì sè mí nje nji ngba, bìndi yí giì ya jí bà te mí nje Jézù, yí giì 'dè có jí yí máa, yí no-no .

⁴⁹ Káa ndâ 'bí 'duù giì 'dè có máa, «Ndoò ù bà òò bà giì Èlìjà jí bà 'vala yí.»

⁵⁰ Jézù bà-i-nò giì tò ndòngbú kù ta kòcò wó ngé jí yaà, bìndi njembí wó giì kí gí.

⁵¹ Mâ giì zeke'o, kpâ-bòngo tí nó náa à ẹẹ mí yaà tacó bà njèè gbí tà'i 'bá-Mbíri nó giì yaka tí 'do yaà dí to, gbí ndâ díi giì baraka tí ta bà ngaka tí mì to.

⁵² Ndâ muu'dú giì baraka ẹẹ-ẹẹ-ẹẹ-ẹẹ. Bìndi Mbíri giì 'vala ndâ 'bí tò 'duù mì wó ònó táánò mbe cì jí nó 'do gbí muu'dú ndú gí.

⁵³ Bìndi ndú giì ya bìndi bà 'vala ndi Jézù 'do gbí muu'dú wó jí Jèrùzàlémè. Ndâ 'duù me mbè òò ndú gí.

⁵⁴ Kùro ndâ àsikèrì, ta ndâ àsikèrì mì wó náa ndú kù ù rẹgbà tí Jézù ta ndú nó mâ giì òò bà ngaka tí mì to, ta i tí nó mbe bàkà tí nó, gúku giì zèè ndú 'dáá mbi gí. Bìndi ndú giì 'dè có máa, «'Dakò tí nó táánò dú ká 'Viì mí Mbíri!»

⁵⁵ Mbè ndâ niì tí nó mbe ko tàkò Jézù 'do Gàliléyà tacó bà koni yí nó giì rò janga-jàngá jí ndiì ézó kù zeke ọa ndâ ọa i tí nó náa à me kù ta Jézù nó,

⁵⁶ ta ndâ Màríyà Màdèlénà, ta Màríyà nawu ndâ Jákòmò ta Jùzépè, ta nawu ndâ 'viì mì Zèbìdèyò.

Bà duu ku Jézù

⁵⁷ 'Dè'o mâ giì bàkà tí gí, 'bí 'dakò mbe giì 'do gbí gbata Àrìmàtíyà tí mbe kpo-kpò i, delè tí mbe giì tí mbe tala có mì Jézù gí, ta rẹ wó a Jùzépè,

⁵⁸ giì ya jí bà 'deke tí wó jí Pilátò, máa yí bàkà nambeè mì wó, wàa yí 'ví si yí 'ví ya jí bà duu ku Jézù. Pilátò mâ giì ùnje jí yí gí, Pilátò giì tuu 'duù jí kùro ndâ àsikèrì mì wó, máa yí si Jùzépè 'ví te ku Jézù.

⁵⁹ Jùzépè bà-i-nò giì ya jí bà te ku Jézù, yí giì so ta ngbàrángà cé-ce bongo,

⁶⁰ bìndi yí giì te yí ya tí jí bà duu mí gbí kánjí ngú gùù náa yí duu mí gbí díi gítí 'dóó miři wó tí Jùzépè. Yí mâ giì nè njekèjì 'bá muu'dú ta du díi gí, yí giì njè nó 'do bà-i-nò gí.

⁶¹ Káa ndâ Màríyà Màdèlénà, ta Màríyà nawu ndâ Jákòmò ta Jùzépè ta o tí nó kí tí ndú ézó kù zeke 'bá muu'dú.

⁶² Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà giì kili mí kùro Pilátò ta yé bìndi bà duu Jézù,

⁶³ bìndi ndú giì 'dè có jí yí máa, «Buù, mbi ze 'va tí 'bí có náa mbe 'vére tí nó táánò 'dè si yí káa wuù éno máa, yí bà 'vala ndi yí 'do gbí muu'dú yí bìndi sili ta'ò.

⁶⁴ Má éno, à nìkì go éno máa, wò kaa ndâ àsikèrì ya jí bà ù rẹgbà muu'dú wó yee gbí ndâ sili tí nó. Tacó wò má me éno lá, ndâ mbe tala có mì wó bà giì ya jí bà ngbà ku wó 'do gbí gùù gí, bìndi ndú bà giì 'dè có jí ndâ 'duù máa, yí 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí. Káa wotí tí ndòngbú 'vére tí nó bà ndiì kpédélé ònó gí.»

⁶⁵ Káa Pilátò gii 'visì có ji ndú máa, «Yo ya gí bà kaa ndâ àsikèrì wàa ndú 'ví ù rẹgbà muu'dú tí kpoò.»

⁶⁶ Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà bà-i-nò gii ya gí bà bàkà ndâ i mítí njekèjì 'bá muu'dú tacó wàa 'duù má njaanga , à 'ví nò ni gí, bìndi ndú gii kaa ndâ àsikèrì mí gbí nèté bà ù rẹgbà muu'dú.

28

Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí

¹ Si yé kù gii bàkà có bà ngbaranga to ta dú'o mì kpédélé rì nèté á bìndi rì bà wotí gbí tàkii mì ndâ Jùdéyà, ndâ Màríyà Màdèlénà, ta Màríyà nawu ndâ Jákòmò ta Jùzépè gii gbo'o tacó bà ya gí bà gala muu'dú Jézù.

² Káa à káa póó bà yee ndú kà, to gii 'bità bà ngaka tí tí vò ña ñinò. Tacó basilì mì Mbířì gí 'do gbířì, yí gii mèrèkè gbolò díí tí nó náa à nè ta njekèjì 'bá muu'dú nó gí, bìndi yí gii ki tí wó pí .

³ Ndâ niì tí nó mâ gii zeke'o, ndú gii ño gbíro basilì tí nó kù tòngbaà go bà ì mù nó, ta ndâ bongo tí wó ce go turè.

⁴ Ndâ àsikèrì tí nó náa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà kaa ndú máa ndú ù rẹgbà muu'dú nó mâ gii ñò yí, lílì ndú gii oloko 'do tí ndú gí, bìndi ndú gii dù kù gu ta gúku goolá a 'bořò ká ni ndú too yé gí nò.

⁵ Káa basilì tí nó gii 'dè có ji ndâ Màríyà, máa, «Yo cì gúku lá, tacó ye ñò ni gí máa, yo kù pà a bà tí Jézù tí nó náa à gbì yí mítí njèèkpè mù nò.

⁶ Yí bà-i-nó wálá. Yí 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó go có mì wó táánò náa yí 'dè nó gí. Yo gí gí tàkò ye, wàa yo má ñò bàndò tí nó táánò náa à sii ku wó mítí nó ta řo yo gí,

⁷ yo 'ví goonó ya gí bà 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, yí 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí. Káa yí kù ya gí bà ù ndi ndú mí Gáliléyà. Ndú bà ya gí bà ñò yí ta řo ndú a i kà, go có tí nó náa ye kù 'dè ji yo kpónó nò.»

⁸ Ndâ niì tí nó gii co 'do tà 'bá muu'dú ká gí sè ta ngèlè ta gúku ñònòkò ta líkí'o tacó bà ya gí bà 'vanda ndi ndâ có tí nó ji ndâ mbe tala có mì Jézù.

⁹ Káa Jézù gii túbà tí wó ji ndú si ndú á kpokèjì, bìndi yí gii 'vee ndú máa, «Kù tí yo ée?» Ndâ niì tí nó bà-i-nò gii ñrì ta muungbó ndú ta líkí'o ya gí bà zèè kò Jézù.

¹⁰ Bìndi Jézù gii 'dè có ji ndú máa, «Yo cì gúku lá, yo ya gí bà 'dè có ji ndâ ná'vindirí ye máa, ndú ya gí Gáliléyà, wàa ndú 'ví 'de ye kà.»

¹¹ Ndâ Màríyà gii yee mì ndâ mbe tala có mì Jézù si ndâ 'bí àsikèrì tí nó náa à kaa ndú máa ndú ù rẹgbà muu'dú Jézù nó waa kùro ndú ta ngèlè ya gí bà 'vanda ndi ndâ i ñinó mbe bàkà tí nó ji ndâ Kùro ndâ bu-Mbířì mì ndâ Jùdéyà sàà gí.

¹² Bìndi ndâ Kùro ndâ bu-Mbířì bà-i-nò gii kili ndâ kpo-'duù-'bá, ndú gii toko có ta ndú gbaànjé, bìndi ndú gii too bàà mítí nje ndâ àsikèrì tí nó.

¹³ Bìndi ndú gii 'dè có ji ndú máa, «Yo ya gí bà ma có ji ndâ 'duù éno máa, «Ndâ mbe tala có mì wó ká ngbà ku wó si ze muu rì.»

¹⁴ Káa ña có tí nó má yee tí Pilátò, ze bà ñò kpokèjì bà mee wu 'do tí gí.»

¹⁵ Ndâ àsikèrì gii lè 'bì ndú mí tà i tí nó náa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà je ji ndú nó gí, bìndi ndú gii 'bità bà ma 'vèrè ji ndâ 'duù máa, a ndâ mbe tala có mì Jézù ká ngbà ku wó 'do gbí guù si ndâ yí tí rì. Có tí nó máa, a ndâ mbe tala có mì Jézù ká ngbà ku wó nó nanaka mí gbí muu ndâ Jùdéyà tí yúco yee gbí rì tí nó wúnó nò.

Jézù túbà tí wó ji ndâ mbe tala có mì wó

¹⁶ Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii 'di ndâ có tí nó náa ndâ Màríyà 'vanda ji ndú nó gî, ndú gii kaa 'do Jèrùzàlémè ya gítí gú tí nó náa Jézù ci ndú máa ndú ya gí bà 'de yì tí á Gàliléyà nô.

¹⁷ Ndú mâ gii 'de Jézù gî, ndú gii ìrì ta muungbó ndú ya gí kùro wó. Káa ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú ùnje ta njembí ndú máa ñìnò a Jézù nò dúú-dúú lá.

¹⁸ Káa Jézù gii yèè dê gí mì ndú, bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Mbírì le bèrè ji ye tacó bà dù tí Gba-gbírì, delè tacó bà dù tí gba muu to tí nó á gî.

¹⁹ Má éno, yo ya gí bà bàkà ndâ ña ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî tí ndâ mbe tala có mì ye. Yo caka tí ndú ta ọ̀rè mì Buù, ta ọ̀rè mì 'Viì, ta ọ̀rè mì Bèri-mì-Mbírì.

²⁰ Yo 'ví nìbà kpokèjì gítí bà 'di ndâ có tí nó náa ye 'dè ji yo nó 'dáá gî ji ndú. Ye delè bà dù toko ta yo ta o 'dáá gî yee tí ndòngbú o.»

Banga-Ngú-Có mì Jézù tí Bìndi-Mbíri go có mì Márikò

Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù kò-kò ta có mì Mbíri

¹ Nìno a Banga-Ngú-Có gítí Jézù tí Bìndi-Mbíri tí 'viì mì Mbíri.

² À 'bità go có tí nó náa Ízáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri cu mí gbí wáràgà mì wó sàà kùro bà gí Jézù éno máa, Mbíri máa,

«Ye kèjì gí bà tuu tú mì ye gí kùro lo.

Yí kèjì gí bà 'viindi kpokèjì mì lo.

³ Tú mì ye nò bà dù gbí kángáá nga ngoò kù kò-kò jì ndâ 'duù éno máa,

«Yo 'viindi kpokèjì mì Mbe tí yo.

Yo bàkà kpokèjì mì wó jáá,» nô.»

⁴ Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù gii co gí gbí kángáá nga ngoò, kù kò-kò ta có gítí bà caka tí jì ndâ 'duù, tacó wàa, ndú 'ví 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò i mì ndú, wàa Mbíri 'ví je à-cee-gí jì ndú.

⁵ Ndâ 'duù 'do gbí to Jùdéyà 'dáá gí, delè ta ndâ 'duù 'do gbí gbata Jèrùzàlémè gii kaa ya gí mì wó á tàbè'dè Jòròdàniyà tacó bà caka tí ndú. Káa ta o tí nó náa yí kù caka tí ndú nó, ndú kù yù gbí ndâ vò i mì ndú gí sè.

⁶ Jòvànì táánò kù yuu a bòngò náa à gò 'do tí se tí jémèlè. Yí gii ẹre mí rẹ'dè wó a wú'dè kù. I-zó-zò mì wó káa ndâ kòròngbò ta lí.

⁷ Jòvànì ma có jì ndâ 'duù éno máa, «'Bí 'duù mbe me gbolò ndii ye gí á kèjì gí tàkò ye, náa à kpétí káa ndòngbú bòò mì wó mbe kù njaanga tàrà á 'do tí kò wó, ye bà ni bà 'vii tí ye ta yí wálá.

⁸ Ye kù caka tí yo ta ngo, káa yí kèjì gí bà caka tí yo ta Bèri-mi-Mbíri.»

Jòvànì caka tí Jézù

⁹ Gbí ndâ o tí nó si Jòvànì kù caka tí ndâ 'duù tàbè'dè Jòròdàniyà nò, Jézù gii njè nó 'do gbí gbata Názàrètì á Gàliléyà, ya gí bà caka tí wó mì Jòvànì. Jòvànì gii caka tí Jézù mí tà ngo gbí pù Jòròdàniyà.

¹⁰ Káa Jézù mà gii co gí sè 'do tà ngo bìndi bà caka tí wó, yí ngé gii nò njekèjì gbíri njaanga tí gí. Yí delè gii nò Bèri-mi-Mbíri kù gí gí muu wó go kùlè nó.

¹¹ Bìndi yí gii 'di kòcò 'duù kù 'de có 'do gbíri éno máa, «Wò a 'viì mì ye náa ye ze wò nìkì ta njembí ye gbaànjé. Tàkòcò ye peteke gítí lo ngé ndii gí.»

Vò-'duù-tí-nò tala Jézù gbí kángáá nga ngoò

¹² Ngé 'do bàndò tí nó, Bèri-mi-Mbíri gii wu tàmuu Jézù ya tí gí gbí kángáá nga ngoò.

¹³ Yí gii dù gbí kángáá nga ngoò ta sili zi'duù-só. Bìndi Vò-'duù-tí-nò gii gí kù tala yí. Yí bàkà ndâ sili tí nó zi'duù-só nó ta kpéetí wó gbí òkò tí ndâ kàzà. À káa ndâ basìlì mì Mbíri ta o tí nó ká rẹgbà tí wó.

Jézù 'bità bà ma Banga-Ngú-Có

¹⁴ À mà gii zèè Jòvànì mí gbí zàà gí, Jézù gii ya gí Gàliléyà. Yí gii ma Banga-Ngú-Có mbe gí 'do mì Mbíri jì ndâ 'duù kà éno máa,

¹⁵ «Nògí! Kùro o bà zèè 'bá mì Mbíri kpónó dooko gí. Yo 'visì muu yo 'do tí ndâ vò kpokèjì, yo 'ví ùnje gítí Banga-Ngú-Có.»

Jézù tè'é tí ndâ kpédélé mbe tala có mì wó

16 Ta 'bí o gbaànjé si Jézù kù nò nó á seè kàpá Gàliléyà, yí gii ò ndá Sìmonè ta ná'vindirí wó Àndèréyà kù 'va mbu, tacó ndú a ndá mbe gò ngo.

17 Káa Jézù gii 'dè có ji ndú éno máa, «Yo gii gí bà ru ndi ye, wàa ye 'ví bàkà yo tí ndá mbe gò ndá 'duù ji Mbírì á go bà gò ngo mì yo nò.»

18 Ndá Sìmonè ta Àndèréyà mà gii 'di có tí nò náa Jézù 'dè ji ndú nò, ndú ngé gii kaa ndá mbu mì ndú mí to, bindi ndú gii ya gí tàkò Jézù.

19 Jézù mà gii yèè gí kùro 'do tí bàndò bà 'de ndá Sìmonè ta Àndèréyà nò gàà éno, yí gii ò ndá 'bí 'dakò sósò'ò, ndá Jákòmò ta ná'vindirí wó Jòvànì tí ndá 'viì mì Zèbidéyò, á gbí gbà, delè kù ẹre gbí ndá mbu mì ndú.

20 Káa yí ngé gii tè'é tí ndú. Bindi ndú gii njè nó ya gí tàkò wó, jee bu ndú ta ndá mbe nètè mì wó mí gbí gbà.

Jézù nìbà có mì Mbírì ji ndá 'duù Kàpàrànwùmù

21 Bindi ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó gii njè nó ya gí gbí gbata Kàpàrànwùmù. Ta 'bí ri bà wotí gbí tàkii mì ndá Jùdéyà gbaànjé, yí gii ya gí bàndò bà kili ndá Jùdéyà gí bà ùlù Mbírì, bindi yí gii 'bità bà nìbà i ji ndá 'duù.

22 Nje ndá 'duù 'dáá gí gii 'dèè gítí ña bà nìbà i mì wó gí, tacó yí kù nìbà i ji ndú go i mì gba, me go ñindi ndá mbe 'di gbí-o mì ndá Jùdéyà lá.

23 Káa à káa póó bà gii gí 'bí 'dakò ta i-gbí-muu wó gí bàndò bà kili ndá Jùdéyà gí bà ùlù Mbírì ta o tí nò,

24 yí gii 'bità bà tò kù éno máa, «À tí lo a go bà bàkà ña yè ta ze, Jézù tí mbe gí 'do Názàrètì? Wò gí tacó bà 'bu ña ze? Ye ò wó ni gí, wò a tó 'duù mì Mbírì mbe kù toko có ta yí.»

25 Káa Jézù gii do mítí i tí nò, máa, «Dù ngbii! Co 'do gbí muu 'dakò tí nò gí!»

26 Bindi vò i tí nò gbí muu 'dakò tí nò gii te yí gí yaà, 'va mí to, yí gii dù kù gu mí to kà tí vò ña ñinò. Bindi yí gii co 'do gbí muu wó ta bà tò kù ta kòcò wó ngéé gí yaà.

27 Bà 'dè có gii kpo nje ndá 'duù 'dáá gí, gí. Bindi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «Jìno a ña yè ká nó? À ngú ña bà nìbà i, ta wotí ká tàkò ? Yí má 'dè có kpètí ká ji ndá i-gbí-muu ndá 'duù, ndú kù 'di có mì wó.»

28 'Do bà-i-nò ẹre Jézù ngé gii 'bità bà wu cee gbí to Gàliléyà 'dáá gí.

Jézù 'vala na gê Sìmonè

29 Bindi bà mòkò i tí nò 'do gbí muu 'dakò tí nò, ndá Jézù ngé gii njè nó 'do bàndò bà kili ndá Jùdéyà gí bà ùlù Mbírì kù ya ta ndá Jákòmò ta Jòvànì gí 'bá mì ndá Sìmonè ta Àndèréyà.

30 Ndú mà gii yee 'bá kà, ndú gii 'dè na gê Sìmonè tìsì ta cô'o gbí diì wó. Ndá 'duù ngé gii 'dè có sé'i tí nò ji Jézù.

31 Bindi Jézù gii ri gí tàkò niì tí nò tà'i, yí gii zèè yí tí 'bì wó, yí mà gii ja yí gí yaà, gbí diì wó ngé gii 'dèè sé gí. Bindi yí gii ya gí bà bàkà i-zò-zò ji ndú.

Jézù 'vala ndá 'duù 'do gbí ndá tende ña nò'o

32 Ta 'dè'o tí nò, si ri kù ya nèè gí to, si o bà wotí gbí tàkii mì ndá Jùdéyà cee gí, ndá 'duù gii tuṛu ndá mbe nò'o 'dáá gí, ta ndá 'duù ñinò ta ndá i-gbí-muu ndú nó gí tí ji Jézù.

33 Ndá 'duù me mbè gii tì mí njekekèjì tí wó.

³⁴ Bìndi yí gii 'vala ndâ 'duù me mbè 'do gbí ndâ tende ña ndâ nò'o. Yí delè gii mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù me mbè; káa bà 'dè có kpò ndâ i tí nò gî, tacó ndú ñò Jézù ni gî, káa yí biya gî máa ndú 'ví 'dè có lá.

Jézù njè nó 'do Kàpàrànáwùmù gbí dùde

³⁵ Káa Jézù gii njè nó 'do 'bá ta njeýé, ya gí bà 'deke tí wó ji Mbířì ta kpéetí wó gbí kángáá nga ngoò.

³⁶ Bìndi ndâ Sìmónè ta ndâ 'bí ka wó gii njè nó ya gí bà pà bà tí wó.

³⁷ Ndú mâ gii 'de yí gî, ndú gii 'dè có ji yí máa, «Ndâ 'duù 'dáá gî kú 'vee bà tí lo.»

³⁸ Káa Jézù gii 'dè có ji ndú, máa, «Ndoo ya gí gbí ndâ 'bí gbata, wàa ye 'ví ma có mì Mbířì ji ndâ 'duù kà delè, tacó ñinó a nderè bà gí ye gí muu to tí nò.»

³⁹ Bìndi yí gii ya cee gbí ndâ to Gàliléyà 'dáá gî, kú ma có mì Mbířì ji ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bándò bà ùlù Mbířì, delè ta bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù.

Jézù yuku ndâ kà cì 'do tí 'bí 'dakò

⁴⁰ Bìndi 'bí 'dakò tí mbe cì gii 'deke tí wó ta bà kucuku muungbó wó mí kùro Jézù, máa, «À má nìkì tí lo gî, wò bà ngbaraŋga dìi ye gî.»

⁴¹ Jézù mâ gii ñò yé ɾo 'dakò tí nò, yí gii ya'va 'bì wó ya gí bà gbala ta yí ta bà 'dè có, máa, «À nìkì tí ye gî; dù ngbàrángà'i.»

⁴² Bìndi ndâ kà cì tí nò ngé gii yuku 'do tí 'dakò nò gî kútí wó gii ngbaraŋga gî.

⁴³ Bìndi bà cee cì 'do tí 'dakò tí nò, Jézù ngé gii 'dè có ji yí,

⁴⁴ máa, «Kpolo tí lo máa wò 'ví 'dè ji gbèe 'duù lá. Ya gí bà túbà tí lo ji bu-Mbířì, wàa wò 'ví ci i tacó bà ngbaraŋga kútí lo go có mì Mòze, tacó bà túbà ji ndâ 'duù.»

⁴⁵ Káa 'dakò tí nò gii njè nó 'do bà-i-nò ta bà ma ngú có tí nò go ñinó à nìkì tí wó dúú kú ya tí. Tacó éno, Jézù gii ɾí gí gbí gbata ká gbí kóó, má wálá, ndâ 'duù bà bàkà wo.

2

Jézù 'vala 'bí 'dakò mbe gbele've gí

¹ Jézù mâ gii dele ndi wó gí Kàpàrànáwùmù bìndi làmbu sili gî, ndâ 'duù gii 'bità bà fiini có, máa, «Yí kuu 'bá! Yí kuu 'bá!»

² Bìndi ndâ 'duù gii kaa gí gí mì wó go mbíli gbí cikaà; ndâ 'duù gii yè to 'do tà'i di sè, à gii kpò tí tí njekeji bà ɾí gí tà'i tàkò Jézù. Yí ta o tí nò kú nìbà có mì Mbířì ji ndâ 'duù.

³ Mâ gii zeke'o, ndâ 'bí 'duù gii gí ta 'bí 'dakò mbe gbele've gî, náa a ndâ 'duù nà'ò ká kú langà yí gí tí ji Jézù.

⁴ Káa kpokèji bà yee ta yí tà'i ji Jézù gii kpò ndú gî, tacó ndâ 'duù tí yè njekeji gî. Bìndi ndú gii 'dò ta 'dakò tí nò gí muu 'bá, bìndi ndú gii di muu 'bá gbúú-gbuu 'vii ta bándò tí nó náa Jézù kú ki tí wó to tí nò, bìndi ndú gii yuu 'dakò tí nò mbe gbele've gî nò ta kpâ-sili mì wó gí to ji Jézù.

⁵ Jézù mâ gii ñò éno máa, ndú ùnje gítí yí ta njembí ndú dú gî, yí gii 'dè có ji 'dakò tí nò mbe gbele've gí nò, máa, «'Viì mì ye, à si có gítí ndâ vò i mì lo mí to gî.»

⁶ Káa ta o tí nò ndâ 'bí kpo-kpò mbe nìbà có mì Mbířì mì ndâ Jùdéyà kú ki tí ndú gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kaa ya gí mì Jézù nò. Ndú mâ gii 'di có tí nò náa Jézù 'dè nò, ndú gii 'bità bà koɾo có gbí njembí ndú máa,

7 «'Dakò tí nò 'dè ña có tí nò tacó yè? Ñìnò a bà 'dè zu có gítí Mbířì! Mbe si có gítí ndâ vò i mì ndâ 'duù mí to a 'di? À me káa Mbířì cuki lá?»

8 Káa Jézù má gii ñò ña kóró-koro có mì ndú nò, yí ngé gii 'visì có ji ndú éno máa, «Yo kú koro ña ndâ có tí nò á gbí njembí yo tacó yè?»

9 À kpónó peteke a ngayi gbí òkò tí ndâ bà 'dè có ji 'dakò tí nó éno máa, à si có gítí ndâ vò i mì wó mí to gí, ta bà 'dè có ji yí éno máa, yí te kpâ-sili mì wó wàa yí 'ví nò nó?

10 À má éno, ye kpónó bà túbà ji yo éno máa, à tí 'Viì-mì-'Dakò a wotí tacó bà je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì ndâ 'duù muu to tí nò.»

Bindi Jézù gii 'dè có ji 'dakò tí nò mbe gbele've gí nò, máa,

11 «A gí yaà. Te kpâ-sili mì lo wàa wò 'ví njè nó ya gí 'bá a go có tí nó náa ye kpónó kú 'dè ji wò nò.»

12 'Dakò tí nò ngé gii a gí yaà, yí gii para kpâ-sili mì wó, bindi yí gii co gí sè gbí ñi ro ndâ 'duù 'dáá gí. Nje ndâ 'duù 'dáá gí gii 'dèè ta bà ñò 'dakò tí nò kú nò nó gí. Bindi ndú gii ùlù Mbířì, máa, «Ze jé ñò 'bí ña i go i tí nò sàa kùro lá.»

Jézù tè'é tí Lévi

13 Ta o tí nò Jézù gii dele ndi wó káká'i ya gí seè kápá Gàliléyà bindi o bà tè'é tí ndâ kpédélé mbe tala có mì wó. Má gii zeke'o, ndâ 'duù me mbè gii kaa káká'i ya gí mì wó tàbè'dè kà. Yí gii nìbà i ji ndú.

14 Jézù má gii njè nó 'do bà-i-nò, yí gii ñò Lévi, tí 'viì mì Àlíféyò, kú ki tí wó to á seè 'bá bà gò i-mířì. Káa Jézù gii 'dè có ji yí, máa, «Gí gí tàkò ye.» Káa Lévi bà-i-nò gii a gí yaà ya gí tàkò Jézù.

Jézù zò i ta ndâ mbe bàkà vò i

15 Ta 'bí o gbaanjé si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó kú zò i á 'bá mì Lévi, ndâ 'bí mbe go i-mířì, ta ndâ 'bí ña Jùdéyà ñìnó mbe kpolo tí tàkì mì ndú lá nó 'do gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nò mbe tì ta o tí nò mbe kú ko tàkò wó nó gii ya gí bà zò i ta ndú.

16 Ndâ 'bí kpo-kpò mbe nìbà i gbí tàkì mì ndâ Jùdéyà ñìnó mbe kú kpolo tí tàkì mì ndú nó gii 'vee ndâ mbe tala có mì Jézù, máa, «Yí kú zò i ta ndâ mbe gò i-mířì, delè ta ndâ mbe gilini tacó yè?»

17 Káa Jézù má gii 'di có tí nò, yí gii 'dè có ji ndú máa, «Ndâ 'duù ñìnó ta sé'i tí ndú wálá nó pà mbe yeè lá. A ndâ mbe sé'i ká kú pà ndâ mbe yeè. Ye gí me tacó tí ndâ tó 'duù lá. Ye gí a i tacó tí ndâ mbe bàkà vò i.»

Bà tò kponje gítí bà kònò go

18 Ta o tí nò ndâ mbe tala có mì Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù, ta ndâ Fàřizéyò, tí ña ndâ Jùdéyà ñìnó mbe kú kpolo tí tàkì mì ndú nó, kú kònò go tacó bà yù nambeè 'do mì Mbířì. Bindi ndâ 'duù gii 'vee Jézù, máa, «Ndâ mbe tala có mì lo kònò go á go ñìnó mì ndâ mbe tala có mì Jòvànì ta ndâ mbe tala có mì ndâ Fàřizéyò lá tacó yè?»

19 Káa Jézù gii 'vee ndú, máa, «Ndâ wiři bándò bà ko ni kú kònò go ta o tí nó náa mbe kò ni má kuu ta ndú? Ta o tí nó náa mbe kò ni má kuu ta ndú, ndú kònò go lá.

20 Ři bà je mbe kò ni 'do gbí òkò tí ndú bà co ká co! Ñìnò bà gii dù a ři tí nó tí ři bà kònò go mì ndú nó ká nò.»

21 Bindi Jézù gii ya gí kùro ta bà dità có ji ndú gbí lòkó'bò, máa, «'Bí 'duù jé mbe bàkà rúgà mítí ká bongo mì wó ta ngú kpâ-bongo náa à kálásé yuu mí tà ngo lá nó wálá; yí má bàkà go éno, ngú rúgà tí nò bà yaka 'do tí ká bongo gí, bindi kà bà gii dù gbí bongo tí nò ndii ñìnó sàa kùro nó gí.

22 'Bí 'duù delè jé mbe yee ngú nèbítì mí gbí ká kúúkpá nèbítì wálá, yí má bàkà éno, ngú nèbítì má nì , yí bà ba ká kúúkpá gí, bìndi nèbítì bà yee to gí, kúúkpá delè bà yaka gí. À má éno, ngú nèbítì a i tacó ngú kúúkpá.»

Ndâ mbe tala có mì Jézù kparaka muu cù ta ɾi bà wotí

23 Ta 'bí ɾi bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà gbaànjé, si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó kù nò nó co gbí nji, ndâ mbe tala có mì wó giì 'bità bà kparaka muu cù kù zò .

24 Ndâ Fàrizéyò mâ giì nò i tí nò náa ndâ mbe tala có mì Jézù kù bàkà nò, ndú giì 'vee yí, máa, «Ŋinó a ɱa yè ká nò? Ndú kù bàkà i nìnó náa a me yí lá nó ta ɾi bà wotí tacó yè?»

25 Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa, «Yo jé 'deke có gítí i tí nó náa Dàvídè si yí ta go tí wó bàkà nó lá? Ndú ta ndâ 'duù tí nò ta o tí nó mbe kù ko tàkò wó nò?»

26 Ta o tí nó náa yí giì ɾi gí tà'i mì Mbíɾi, si Àbìyátàrà a Kùro ndâ bu-Mbíɾi, bìndi yí giì zò kù kò tí nó náa à ci ji Mbíɾi gí nò.

27 «Mbíɾi kpédélé'i suu a ndâ 'duù má kózò gí, yí giì bàkà ɾi bà wotí. Mbíɾi bàkà ɾi bà wotí me tacó bà ba muu ndâ 'duù lá.

28 À má éno, ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa, à mì 'Viì-mì-'Dakò a wotí tacó bà 'dè có ji ndâ 'duù, máa, ndú bàkà a ndâ i nìnó, ndâ i nìnó, ta ɾi bà wotí.»

3

Jézù 'vala 'bí 'dakò ta 'bì wó mbe gbele've gí

1 Ta 'bí ɾi bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà gbaànjé, Jézù giì gí gí bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbíɾi. Káa ta o tí nò, 'bí 'dakò ta 'bì wó mbe gbele've gí kuu tà'i ká gbí òkò tí ndâ 'duù.

2 Bìndi ndâ 'duù giì 'bità bà zeke'o tacó bà nò máa Jézù má 'vala 'dakò tí nò ta ɾi bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà gí, wàa ndâ yí 'ví ya gí bà kpì ngbàngà tí wó.

3 Jézù mâ giì nò éno, yí giì 'dè có ji 'dakò tí nò, máa, «Co gí gí bà ɾò tíyò á kùro ndâ 'duù tí nò.»

'Dakò tí nò mâ giì bàkà go có tí nó náa Jézù 'dè ji yí nó gí,

4 Jézù giì 'vee ndâ 'duù tí nò, máa, «Yúco mì ndoo a ngàyi? Bà bàkà tó i, wèè, bà bàkà vò i, ta ɾi bà wotí gbí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdèyà? Bà 'vala ku, wàlà bà zi ku?» Káa gbèe 'duù mbe 'visì có ji yí giì dù lá.

5 Tacó éno, Jézù giì zeke'o tí ndú ta kpo-tàkòcò wó, tacó ndú a ndâ mbe ngbútù. Tàkòcò wó delè giì kpòlo gítí ndú ngé, tacó muu ndú kpòlo go duù. Bìndi yí giì 'dè có ji 'dakò tí nò máa, «Ya'va gbí 'bì lo.» Bìndi 'dakò tí nò mâ giì bàkà go có tí nó náa Jézù 'dè ji yí nó gí, 'bì wó giì nìkì gí.

6 Káa ndâ mbe kù kpòlo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà (Fàrizéyò) mâ giì nò i tí nó náa Jézù bàkà nò, ndú giì co gí sè tacó bà ya gí bà toko có ta ndâ 'duù nìnó mbe tè gí tàkò có mì Èródè tí gbolò 'duù kùro ndâ Jùdèyà nó, tacó bà pà kpokèjì gítí bà zi Jézù.

Ndâ mbè 'duù kaa ya gí mì Jézù á yì kàpá Gàlilèyà

7 Bìndi Jézù giì nje nó ta ndâ mbe tala có mì wó ya gí yì kàpá Gàlilèyà. Ndâ 'duù me mbè giì ɾu ndi ndú 'do gbí ndâ gbata gbí ndâ to Gàlilèyà ta Jùdèyà,

8 ta gbolò gbata Jèrùzàlémè, ta Ìdùmèyà, delè 'do tito Jòròdàniyà, delè 'do gbí ndâ to Tírò ta Sìdónì. Ndâ 'duù mâ giì 'di tàwo ndâ i-seɾè tí nó náa Jézù kù bàkà nó, ndú giì tì ya gí mì wó. Ndâ 'duù tì go ngana.

⁹ Jézù mà gii nò ña bà tí ndâ 'duù tí nò, yí gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó éno máa, ndú gí ta gbâ ji yì, tacó yí ta o tí nò kú ci gúku máa ndâ 'duù bà kpoko yì.

¹⁰ Tacó ndâ 'duù 'di tà wò bà 'vala ndâ mbe sé'i mì wó me mbè, tacó éno, ndâ 'duù ñinó ta sé'i tí ndú nó 'dáá gí kú jòò tí ndú tacó vòò bà gbala yí wàa ndâ yì 'ví 'de ta 'válá.

¹¹ Delè ndâ 'duù ñinó ta ndâ i-gbí-muu ndú nó má ñò yí, ndú kú 'vaka tí ndú to, ta bà tò kú, máa, «Wò a 'Viì-mì-Mbíri.»

¹² Káa yí gii 'dè có ji ndú kpolo ma, máa ndú 'ví túbà tí yí gí sè ji ndâ 'duù lá.

Jézù ɾuka ndâ mbe nò tú mì wó muu'bi-nje só

¹³ Ta o tí nò Jézù gii ñjè nó ya gí gbí òkò ndâ 'bí gú. Bìndi yí gii tè'é tí ndâ 'duù ñinó mbe ñikí tí wó nò. Ndú mà gii gí gí mì wó gí,

¹⁴ yí gii ɾuka ndâ 'duù 'do gbí òkò tí ndú muu'bi-nje só, tacó wàa ndú 'ví dù toko ta yì, wàa yì 'ví kú tuu ndú ya gí bà ma có mì Mbíri ji ndâ 'duù.

¹⁵ Yí gii je wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù, ta wotí bà 'vala ndâ 'duù 'do gbí nò'o ji ndú.

¹⁶ Ndâ 'duù tí nò muu'bi-nje só náa Jézù ɾuka ndú tacó bà dù ta yí nò a ndâ Simónè, náa yí kpì ngú ɾè mítí wó máa, Piyétòrò,

¹⁷ ta ndâ Jákòmò ta ná'vindí wó Jòvànì tí ndâ 'viì mì Zèbìdáyò, náa yí kpì ngú ɾè mítí ndú máa Bènèrègìsì, gbí éno máa, ndâ 'viì-ngbàngbàri, ta Àndèréyà,

¹⁸ ta Filípò, ta Bàràtòlòméyò, ta Mátéyò, ta Tòmázò, ta Jákòmò tí 'viì mì Àliféyò, ta Tàdéyò, ta Simónè tí nó ta 'bí ɾè wó a Tó-'viì-'bá,

¹⁹ ta Júdà Ìsikàriyótè tí mbe gii kpì ngbàngà tí wó.

Ndâ 'duù go mà mítí Jézù

²⁰ Jézù mà gii dele ndi wó gí 'bá 'do pí gú bìndi bà ɾuka ndâ mbe tala có mì wó gí, ndâ 'duù me mbè gii kaa ya gí mì wó káká'i tí ña ñinó náa à gii kpòtí tí ndú ta ndâ mbe tala có mì wó tí bà zò i.

²¹ Ndâ nambe wó má gii 'di éno, ndú gii ya gí kà tacó ba kpolo tí wó, tacó ndú koro có éno máa, a gbí muu wó a ndâ i.

²² Káa ndâ kpo-kpò mbe ñbà i mì ndâ Jùdéyà mbe gí 'do Jèrùzàlémè ta o tí nò kú 'dè ñinó ndú éno máa, «À gbí muu wó a gba mì ndâ mà tí nó ta ɾè wó a Bèlìzèbúlù nò.» Ndú delè ta o tí nò kú 'dè có éno máa, «A gba mì ndâ mà tí nó ká kú je wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ji yí.»

²³ Jézù mà gii 'di ña ndâ có tí nò, yí gii tè'é tí ndâ mbe kú 'de ña ndâ có tí nò gí mì wó. Bìndi yí gii 'vee ndú gbí lòkó'bò éno máa, «Mâ bà mòkò ka wó mà 'do gbí muu 'duù ée?

²⁴ Có mì ndâ 'duù mì gbèe gba jé má toko lá, gba tí nò bà zogo 'bá wálá.

²⁵ À delè có mì ndâ 'duù á ɾùkàtiì mì ndú má toko lá, ndú bà sè 'bá tí nò wálá.

²⁶ Káa Gba-wàtà má kú sogo tí wó, gbí go éno máa, Gba-wàtà ñjèe gbí tí gí. À má éno, ñinó a bà ngbù yí ká nò. Tacó wotí bà ɾò tíyò mì wó káká'i wálá.

²⁷ Káa 'bí 'duù jé bà ni bà ɾi gí tà'i mì 'bí 'duù ta wotí kuu tí wó, bìndi yí gii kaa ndâ i mì wó a ta có 'dakò nò wálá, sè káa ñinó yí kpédélé'i má ɛɛ mbe 'bá gí, bìndi yí bà gii kaa ndâ i mì wó ta wotí si yí gbí wú.

²⁸ «Ye kú 'de có ji yo ta yúco éno máa, Mbíri bà je à-cee-gí gítí ña ndâ vò i mì ndâ 'duù 'dáá gí, gí. À kpétí káa ndâ mbe 'dè zu có á gítí wó tí Mbíri.

²⁹ Káa 'duù má go má mí tí Bèrì-mì-Mbíri, 'duù tí nò bà 'de à-cee-gí 'do mì Mbíri wálá, tacó 'duù tí nò bàkà a ña vò i tí nó náa àá bà cee wálá.»

³⁰ Jézù 'dè có tí nò tacó ndâ 'duù ta o tí nò kù 'dè có éno máa, a gbí muu wó a ndâ má.

Ndâ 'dóó-'dòò nambe Jézù

³¹ Káa ta o tí nò ndâ nawu Jézù ta ndâ ná'vindí wó gii rò tíyò á sè. Bìndi ndú gii tuu tú gí bà tè'é tí wó.

³² Káa ndâ 'duù me mbè ki tí ndú jèlè yí 'dee gí. Bìndi ndú gii 'dòkò ndi có tí nò ji yí, máa, «Ndâ nawu lo ta ndâ ná'vindí lo kù 'vee bà tí lo á sè.»

³³ Káa Jézù gii 'vee ndú éno máa, «Nawu ye a 'di? Ndâ ná'vindí ye a ndâ 'di?»

³⁴ Yí bà-i-nò gii zeke'o tí ndâ 'duù tí nò mbe ki tí ndú jèlè yí 'dee gí nò. Bìndi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Nawu ye, ta ndâ ná'vindí ye cuki me káa ndâ 'duù tí nò mbe kù tè'é tí ye nò lá.

³⁵ 'Duù mbe bàkà go có mì Mbíri gí, 'duù tí nò a nawu ye, yí a ná'vindí ye, yí delè a námì ye.»

4

Bà lòkò'bò có gítí mbe va ña

¹ Ta o tí nò Jézù káká'i gii 'bità bà nìbà i ji ndâ 'duù a yí kápá Gàliléyà. Káa yí má gii ñò máa, ndâ 'duù tí me mbè ngé ndii gí, yí gii ñè nó ya gí bà ki tí wó gbí gbà a ro ngo si ndâ 'duù mí tí ngo.

² Yí gii dù gbí gbà á ro ngo kà kù nìbà i ji ndâ 'duù gbí lòkò'bò éno máa,

³ «Yo sè tù yo nìkì maa, wàa yo 'ví koro gbí có tí nò.

«Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò gii ya gí bà va ña gbí njí mì wó.

⁴ Káa ndâ 'bí ñi ña gii 'vaka tí to á seè kpokèjì, káa ndâ nuu gii da ndú gí.

⁵ Ndâ 'bí gii 'vaka tí á gbí díí ta zì to tí me njí'dí, à káa póó bà kù ndú,

⁶ go wu ri gii ziki ndâ dó kú ndú 'dáá gí, tacó tà teè ndú ya gí tà to me 'dú lá.

⁷ Ndâ 'bí gii 'vaka tí á gbí òkò ndâ bè kperè. Ndâ bè kperè tí nò gii tù yíiga muu ndú gí, ndú gii jò lá.

⁸ Káa ndâ 'bí gii 'vaka tí a i gbí banga zì to. Ndú má gii kù, ndú gii uu gí yaà, bìndi ndú gii jò ta banga muu ndú, gbe-gbè, gbe-gbè éno.»

⁹ Bìndi yí gii yee nje lòkò'bò mì wó ta bà kpo-gbí-tà-tù ndâ 'duù tí nò éno máa, «À má éno, tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, yí 'ví 'di có.»

Nderè bà 'dè ndâ có mì Jézù á gbí lòkò'bò

¹⁰ Jézù má gii co gí ndii ta kpéetí wó gí, ndâ mbe tala có mì wó muu'bì-nje só, toko ta ndâ 'bí 'duù mì wó mbe kù dù ta yí nó gii ya gí bà 'vee yí gítí gbí lòkò'bò tí nò.

¹¹ Káa yí gii 'visì có ji ndú éno máa, «À je muu ji yo tacó bà 'di gbí ngii bà dù yí tí Mbíri tí gba gí. Káa sè ndâ 'bí 'duù bà 'di ndâ có 'dáá gí ká gbí lòkò'bò. Go có tí nó náa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri 'dè dígísèé éno máa,

¹² «Ndú 'ví zeke'o, káa ndú 'ví ñò i lá.

Ndú delè 'ví 'di kòcò, káa ndú 'ví 'di gbí có tí nò lá.

Tacó ndú má ñò i, delè ndú má 'di gbí có,

ndú bà gii 'visì tí ndú gí mì ye tí Mbíri,

bìndi ye bà je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì ndú.» »

Jézù 'dè gbí lòkò'bò gítí mbe va ña

13 Bìndi Jézù gii 'vee ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo 'di gbí lókò'bò tí nò lá? Káa à má éno, yo bà gii 'di gbí ndâ 'bí lókò'bò ée?

14 Gbí lókò'bò tí nò éno máa: nji ña tí nò náa mbe va ña tí nò kú va nò a nji có mì Mbíri.

15 Ndâ nji ña ñinó mbe 'vaka tí ta tí kpokèjì nó a ndâ có mì Mbíri náa à ma ndú ji ndâ 'duù, káa à káa póo bà 'di có tí nò mì ndú, Vò-'duù-tí-nò gii volo muu ndú 'do tí bà 'di gí.

16 «Ndâ nji ña ñinó mbe 'vaka tí gbí to á kàrà-kàrà ɾo díí nó a ndâ có ñinó náa à káa póo bà 'di ndú mì ndâ 'duù, ndú gii ùnje gítí ndú gí;

17 ndâ nji có tí nò gii dù gbí njembí ndú ta làmbu o, káa à má bà gii gbùrùngà ndú ta bà mèèkè'i tí ndú á muu ndâ có tí nò, ndú ngé gii jee có tí nó mí to gí, tacó ndâ có tí nò gbì teè mí gbí njembí ndú lá.

18 «Ndâ nji ña ñinó mbe 'vaka tí gbí òkò ndâ bè kperè nò a ndâ nji có ñinó náa ndâ 'duù 'di ndú,

19 káa bà kpolo tí ndâ i muu to tí nó, ta líkí ndâ kpo-kpò i, ta bà dù ta go ndâ i, gii soloko ndú 'do tí bà 'de i gbí có tí nò gí.

20 «Káa ndâ nji ña ñinó mbe 'vaka tí á gbí banga zì to nó uu go ndâ nji có mì Mbíri mbe 'vaka tí gbí njembí ndâ 'duù ñinó mbe kpolo tí ndú mí gbí njembí ndú. Ndú gí bàkà go ndâ có tí nò, bìndi tàkòcò Mbíri gii peteke gítí ndú go bà peteke tàkòcò mbe ji nji gítí ndâ banga kú i gbí nji mì wó.»

Bà lókò'bò có gítí ngba wu

21 Bìndi Jézù gii 'vee ndú, máa, «A 'di jé ká òlò wu mí tà'i mì wó ta 'dí'di'o, káa yí gii 'bu i mí ɾo ngba wu tí nò, wàlà yí gii nguù ngba wu tí nò mí tà kítikpara?

22 À kú nguù i ká tacó bà gii túbà ndí gí sè káká'i. À delè kú 'dè có á tà bèngii ká tacó bà gii kò-kò tí .

23 À má éno, yo sè tù yo, náa tù má dú kuu tí muu yo nò, wàa yo 'ví 'di có tí nô.»

Bà lókò'bò có gítí bà 'vii i

24 Jézù káká'i gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo kpolo tí có tí nó náa yo kú 'di nô. Ña i tí nó náa wò tí 'duù má bàkà mítí ndâ 'bí ka lo nó, Mbíri bà gii bàkà mítí lo káa gbèe ña i tí nò. Yí delè bà bàkà ta wotí tí co tí ñinó náa wo bàkà nó gí.

25 Tacó 'duù ñinó ta ndâ i kuu mì wó nó, áà bà je ndâ 'bí ji yí mí pí ndú. Káa 'duù ñinó ta i mì wó wálá nó, à kpétí káa sè làmbu i ñinó náa yí kú lì ta njembí wó nó, áà bà aaka 'do 'bí wó gí.»

Bà lókò'bò có gítí bà kù nji ña 'do tà to

26 Jézù gii lókò'bò 'bí có káká'i máa, «Bà zèè 'bá mì Mbíri ká go 'duù mbe ya gí bà va ña.

27 Bìndi yí gii ya kú bàkà ndâ 'bí nèté mì wó. Káa ndâ síí kú i gii yee gí sè, bìndi ndú gii uu gí yaà. Mbe va ña tí nò ñò ni lá máa ndâ kú i kú bàkà tí ée wè.

28 À káa to ta kpéetí wó ká kú bàkà ndâ kú i tí nò kú uu gí yaà, bìndi ndú gii jò , bìndi ndú gii rì nji.

29 Bìndi à káa o tí nó náa ndâ i 'do gbí nji má gii yù gí nó, mbe va ña bà gii ngara tí wó gítí bà kili ndú.»

Bà lókò'bò có gítí ndâ vící nji ña

30 Bìndi Jézù gii 'dè 'bí lókò'bò káká'i éno, máa, «Ndoo kpónó bà 'vii bà zèè 'bá mì Mbíri mítí ña yè? Ndoo bà 'dè a ña lókò'bò yè dú mbe 'vii tí ?

³¹ À go ndâ nji ña ñinó mbe me vici ngé ndii gî nô, nékéléé go nji ndí.

³² Káa ndú má gii kù 'do tà to, ndú gii uu gí yaà tí bè'i gbèè ta bè wó ndii ndâ 'bí bè'i 'dáá gî, náa ndâ nuu me mbè kù tè wo ndú mì gbí .»

³³ Jézù 'dè có ji ndâ 'duù 'dáá ká gbí ndâ lòkó'bò go ndâ ñinò, 'vii ta wotí bà 'di gbí ndâ có tí nò mì ndú.

³⁴ Káa ta o tí nó náa ndú má ta kpéétí ndú ta ndâ mbe tala có mì wó, yí gii 'dè gbí ndâ lòkó'bò tí nò 'dáá gî ji ndú.

Jézù rò gbolò pípiri mí tíyò

³⁵ Káa ta 'dè'o mì gbèè ri bà nìbà i mì Jézù ji ndâ 'duù gbí ndâ lòkó'bò nò, Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «Ndoò di ngo gí tito kàpá.»

³⁶ Káa ndú mâ gii nje nó gî, ndâ 'bí 'duù gii ru ndi ndú gbí ndâ gbâ ñindi ndú.

³⁷ Káa si ndú kálásê kuu muu nó á ro ngo, pípiri gii 'bità bà pì ta wotí tí ngé ndii gî. Ngo kù gii 'bità bà gbàngà gí gbí gbâ. Gbâ kù gii bàkà có bà yé-yé ta ngo.

³⁸ Káa Jézù jée kuu tísì, tì tàmuu wó gí yaà gî, á tàngbó gbâ, kù tèrì. Bindi ndâ mbe tala có mì wó gii gbà yí 'do muu ri. Yí mâ gii ziya gî, ndú gii 'vee yí, máa, «A niki tí lo éno máa, ndoo mù gí wàà, mbe tí ze?»

³⁹ Káa Jézù gii do mítí pípiri, yí delè gii 'dè có ji ngo tí nò mbe kù gbàngà tí nò máa yí si bà gbàngà mí to. Bindi pípiri gii rò tíyò gî. O gii re déé.

⁴⁰ Bindi Jézù gii 'vee ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo kù cì a gúku yè? Yo kálásê ùnje lá?»

⁴¹ Káa gúku gii zèè ndú 'dáá gî mbi gî. Bindi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «A ña 'di ká nó, náa ndâ pípiri ta ngo kù 'di có mì wó nó?»

5

'Bí 'dakò tí Jèràsìni ta ndâ i-gbí-muu wó

¹ Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó gii di ngo á bindi bà gbùrùngà ndú mì gbolò pípiri tí nò, gí tito kàpá á gí 'bá mì ña ndâ 'bí 'duù ta rẹ ña ndú a ndâ Jèràsìni.

² Káa à káa póó bà gii co Jézù gí to 'do gbí gbâ, 'bí 'dakò ta ndâ i-gbí-muu wó gii gí 'do gbí òkò ndâ muu'dú gí mì wó.

³ 'Dakò tí nò kù 'vala tà ndâ 'bá muu'dú. Káa 'bí 'duù mbe 'de wotí bà kpòlo tí wó wálá, tacó à kpétí má ẹre yí ká ta gínjírì, à zèè tí wó lá.

⁴ À ta o 'dáá gî kù da 'bò mítí kò wó, à delè kù ẹre 'bì wó ta gínjírì. Káa yí kù ki'viki gbí 'bò tí nò 'do tí kò wó gî, yí delè kù karaka gbí gínjírì 'do tí 'bì wó gî, káa gbèè 'duù mbe co gbí nò wó wálá.

⁵ Yí dù kù tò kù too yé, ta ri, too yé, ta ri, ta ndi gbí òkò ndâ 'bá muu'dú, delè ta ndi pí ndâ gú, ta bà ndo-ndooko tí wó ta ndi tí ndâ díí.

⁶ Mbe má tí nò má gii nò Jézù 'do me 'dú, yí gii ì ngèlè ya gí mì wó, yí gii kucuku muungbó wó mí kùro wó,

⁷ kù tò ta kù ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Áá mì lo ta ye a yè, Jézù, 'Viì-mì-Mbíri a ngéé gbíri? Ye kù be ji wò a tí Mbíri máa, wò 'ví bàkà sé'i mítí ye lá!»

⁸ ('Dakò tí nò 'dè có tí nò tacó Jézù do ta i tí nò gbí muu wó nò máa, «Co 'do gbí muu wó gí, ndi lo, zu i!»)

⁹ Bindi Jézù gii 'vee i tí nò máa, «Rè lo a 'di?»

Káa i tí nò gii 'visì có ji yí, máa, «Rè ye a Tùmèrè, tacó muu ze me mbè.»

¹⁰ Bindi yí gii dù kù 'deke tí wó ji Jézù, máa «Si bà ni ze 'do bà-i-nó mí to.»

11 Káa ta o tí nò ndâ kàdùrúkù me mbè kù zò i tàgbà gú á gbí to tí nò.

12 Bìndi ndâ i tí nò gbí muu 'dakò tí nò gii 'deke tí ndú ji Jézù, máa, «Mòkò ze ya tí gí mì ndâ kàdùrúkù tí zò, wò 'ví si ze 'ví ya gí gbí muu ndú.»

13 Tacó éno, Jézù gii si ndâ i tí nò mbe kò 'dakò tí nò 'ví bàkà go ñinó náa à ñikí tí ndú. Bìndi ndâ i tí nò gii nje ta ngèlè 'do gbí muu 'dakò tí nò ya gí gbí muu ndâ kàdùrúkù. Muu ndâ kàdùrúkù tí nò ta o tí nò 'dáá gí dè gítí álifi só. Bìndi ndâ kàdùrúkù tí nò gii nje ta ngèlè ya gí bà oloko gí tà ngo 'do tì njà gángá ngo, ndú gii mì tà ngo gí.

14 Bìndi ndâ mbe gbà ndâ kàdùrúkù tí nò gii nje ta ngèlè ya gí bà ma có ña i tí nò mbe bàkà tí nò á ji ndâ 'duù gbí gbata, ta ndâ 'duù ñinó mbe kù sè 'bá á ta ndi seè gbata tí nò.

Ndâ 'duù mâ gii 'di có tí nò, ndú gii kaa ya gí bà ñò ña i tí nò mbe bàkà tí dú nò.

15 Káa ndú mâ gii kaa ya gí mì Jézù, ndú gii 'de 'dakò tí nò táánò náa ndâ i kò yí gí nó kù ki tí wó to ta bongo tí wó tí cèè 'duù ta i-gbí-muu wó wálá. Bìndi gúku gii zèè ndú 'dáá gí.

16 Ndâ 'duù mbe ñò ña i tí nó mbe bàkà tí mítí 'dakò tí nò táánò náa ndâ i kò yí gí nó, ta ndâ ña ñinó mbe bàkà tí mítí ndâ kàdùrúkù nó gii nje ya gí bà 'dè ndí ji ndâ 'duù.

17 Bìndi ndâ 'duù gii 'deke tí ndú ji Jézù máa, yí nje nó á 'do gbí òkò tí ndâ yí gí.

18 Káa si Jézù kù gii ya gí bà 'dò gí gbí gbâ tacó bà nje nó, 'dakò tí nò náa yí mòkò ndâ i 'do gbí muu wó nò gii 'deke tí wó ji yí, máa, yí si ndâ yí 'ví ya ta yí.

19 Káa Jézù gii biya gí. Bìndi yí gii 'dè có ji 'dakò tí nò máa, «A ñikí máa wò ya gí 'bá, wàa wò 'ví dítà ndâ ña nambeè tí nó náa Mbíri bàkà ji wò nó á ji ndâ nambe lo.»

20 Bìndi 'dakò tí nò gii nje nó ya gí 'bá co gbí 'bí wúngbó to ta rè a «Ndâ-gbata-muu'bi» ta bà dítà ndâ ña i tí nò náa Jézù bàkà ji yí nó á ji ndâ 'duù. Káa nje ndâ 'duù mbe 'di có tí nò 'dáá gí gii 'dèè gítí gí.

Jézù 'vala ndâ 'bí ni ta nájú Jáyirù

21 Jézù mâ gii dele ndi wó 'do 'bá mì ndâ Jèràsínì ta gbâ gí tito kè'bí gí, ndâ 'duù me mbè gii kili káká'i ya gí mì wó á yí kápá.

22 Bìndi 'bí 'dakò tí gba kùro ndâ mbe kù bàkà nètè bándò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri ta rè wó a Jáyirù gii gí mì Jézù, bìndi yí gii kucuku muungbó wó mí to kùro wó, yí gii zèè kò wó,

23 ta bà 'deke tí wó ji yí ta wotí tí, máa, «Lambu nájú ye gbí kpâ-kperè. Gí gí bà tee 'bì lo mítí wó wàa yí 'ví 'de ta 'válá.»

24 Bìndi ndâ Jézù gii nje nó ta Jáyirù.

Káa ta o bà nje nó mì ndú, ndâ 'duù me mbè toko mítí ndâ mbe tala có mì Jézù muu'bi-nje só gii kaa kù ya gí tàkò wó.

25 Bìndi 'bí ni ta mbelè kù yee tí wó ta ndoò muu'bi-nje só,

26 náa wo wó co ji bà nò gí mì ndâ mbe bàkà yeè gí; bà si ndâ yeè dele mì ndâ i 'do tí wó 'dáá gí, káa mbelè tí nò jé rò tíyò 'do tí wó nji'dí éno lá. À dú nò a bà gii zingí sé'i tí nò mítí wó.

27 Nii tí nò mâ gii 'di có tí Jézù, yí gii gí céké-céké co gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nò, ya gí bà gbala bongo tí Jézù.

28 Yí bàkà go éno, tacó yí kù kojo có máa, «Ye kpétí má gbala káa ndâ bongo tí wó, ye bà 'de 'válá gí kù.»

²⁹ À káa póó bà tee 'bì niì tí nò míítí Jézù, mbelè ngé gii ọ̀rò bà yee 'do tí wó gí. 'Do bándò tí nò, niì tí nò gii ọ̀rò gbí ddi wó da gí.

³⁰ Káa Jézù má gii ọ̀rò ni gí máa, wotí bà 'vala 'duù co 'do gbí ddi yí gí, yí gii 'visì tí wó gítí ndá mbè 'duù tí nò, bindi yí gii 'vee ndú, máa, «A 'di ká tee 'bì wó míítí ndá bongo mì ye?»

³¹ Káa ndá mbe tala có mì wó gii 'visì có jì yí, máa, «Wò ọ̀rò ndá mbè 'duù tí nò mbe kù kpoko wò 'dee wò gbóó nó gí, káa wò gii dù ndi lo kù gii 'vee 'vé máa, «A 'di ká tee 'bì míítí ye» wè?»

³² Káa Jézù gii zeke'o jèlè yí gí tacó bà ọ̀rò 'duù tí nò mbe tee 'bì wó míítí wó nò.

³³ Bindi niì tí nò gii gí kùro wó kù gu ta gúku, tacó yí ọ̀rò i tí nò mbe bàkà tí míítí wó nò ni gí. Yí gii 'va tí wó míítí kò Jézù, bindi yí gii 'dè yúco mì wó 'dáá gí jì yí.

³⁴ Káa Jézù gii 'visì có jì yí, máa, «Wò 'de 'válá tacó wò ùnje gítí ye gí, nájú ye. Ya ta 'dè njembí lo, dele ta 'dè gbí ddi lo.»

³⁵ Káa si Jézù kálásé kù 'dè có jì niì tí nò, ndá 'duù náa à tuu ndú gii gí ta ngelè 'do 'bá mì Jáyìrù gí bà 'dè có jì yí, máa, «Bà i tí nò volo 'bá kà gí; wò kù si mbe nìbà i 'ví nò sé nó míítí wó sínò tacó yè?»

³⁶ Káa Jézù gii bàkà tí wó tí mbe 'di ndá có tí nò náa ndá tú tí nò 'dè jì Jáyìrù nò lá. Bindi yí ngé gii 'dè có jì Jáyìrù máa, «Cì gúku lá. Tee káa njembí lo míítí Mbíri.»

³⁷ 'Do tí bándò tí nò, Jézù káká'i gii si gbèe 'duù 'ví ọ̀rò ndi wó á bindi ndá Piyétòrò, ta ndá Jákòmò, ta ná'vindí wó Jòvànì nò lá.

³⁸ Ndú má gii di 'bá mì Jáyìrù, Jézù gii ọ̀rò ndá 'duù kù mèrèkè tí ndú ta tó, ta bà wa gbí, ta bà tò kù ta kòcò ndú ngéé gí yaà.

³⁹ Káa Jézù gii ọ̀rò gí tà'i, bindi yí gii 'vee ndá 'duù tí nò, máa, «Yo kù pì wo ta bà wa gbí tacó yè? 'Viì tí nò cee lá, yí kù tè a ọ̀rò.»

⁴⁰ Káa ndá 'duù tí nò gii ọ̀rò Jézù ọ̀rò-ọ̀rò.

Bindi Jézù gii njè ndá 'duù 'do tà'i á tàkò ku 'viní tí nò 'dáá gí gí sè. Bindi yí gii si ta yí káa ndá bu 'viní tí nò ta nawu wó, ta ndá Piyétòrò, ta Jákòmò, ta Jòvànì. Bindi ndú gii ya ta ndú gí ọ̀rògbà tí ku 'viní tí nò.

⁴¹ Jézù bà-i-nò gii zèè 'bì 'viní tí nò, bindi yí gii 'dè có jì yí, máa, «Tàlità kúmi.» (Gbí máa, «Làmbu 'viní, a gí yaà.»)

⁴² Bindi 'viní tí nò ngé gii a gí yaà kù nò nó. 'Viní tí nò ta o tí nò a 'duù ta ndoò tí wó muu'bi-nje só. Bindi nje ndá 'duù 'dáá gí gii 'dèè gí.

⁴³ Káa Jézù gii 'dè có jì nawu 'viní tí nò máa, yí je i-zò-zò jì yí. Yí delè gii 'dè có jì ndú ta wotí tí máa, ndú 'ví 'dè có i tí nò náa yí bàkà jì 'viní tí nò nò gí sè jì 'bí 'duù gbaànjé lá.

6

Jézù co wìri ya gí 'bá mì ndú Názàrètì

¹ Ta o tí nò Jézù gii njè nó 'do 'bá mì Jáyìrù ya gí 'bá mì ndú á Názàrètì. Ndá mbe tala có mì wó gii ko tàkò wó ya gí kà.

² Káa ta 'bí ọ̀rò bà wotí gbí tàkù mì ndá Jùdèyà gbaànjé, yí gii 'bità bà nìbà i jì ndá 'duù á bándò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri. Káa nje ndá 'duù me mbè mbe 'di ndá có mì wó gii 'dèè gítí ọ̀rò bà nìbà i mì wó Bindi ndú gii 'bità bà kitiki có gbí òkò tí ndú, máa, «Dakò tí nò 'de ọ̀rò ndá có mì wó nò 'do ngò? Nìno a ọ̀rò muu yè náa Mbíri je jì yí go éno? Yí me ta bà bàkà ndá seṣe tí nò 'dáá gí ée?»

³ Nìno me 'dakò tí nó mbe kù bàkà nèté bà no mû, tí 'viì mì Màrìyà nó lá? À me yí tí ná'vindí ndá Jákòmò, ta Jùzépè, ta Jùdà, ta Sìmonè nó lá?

Ndâ námì wó me kuu ta ndoo á to nó lá?» Bìndi ndú gii biya bà se tù ndú tí ndâ có mì wó gî.

⁴ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa, «À káa ndâ ka 'bá, ta ndâ nambe mbe 'dòkò có mì Mbírì, ta ndâ 'duù gbí yâ-wó cuki ká te duù mítí wó lá.»

⁵ Tacó éno, yí gii bàkà ndâ serè jì ndú me mbè lá. Yí gii 'vala ndâ mbe sé'i ká gbaànjé-gbaànjé ta bà tee 'bì wó mítí ndú.

⁶ Bà 'dè có gítí ndâ 'duù Názàrètì gii kpo nje wó gî, tacó ndú ùnje gítí ndâ có mì wó lá. Bìndi yí gii ya gí 'bá mì ndâ 'bí tende 'duù kù nìbà i jì ndú.

Jézù tuu ndâ mbe tala có mì wó

⁷ Jézù gii tè'é tí ndâ mbe tala có mì wó muu'bì-nje só. Bìndi yí gii 'bità bà tuu ndú á gí ndiì, só, só, só. Káa kùro bà njè nó mì ndú, yí gii je wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù jì ndú.

⁸ Bìndi yí gii kpo-gbì-tà-tù ndú éno máa, «Yo 'ví zèè 'bí i mí 'bì yo á bìndi ndâ mù-kóró mì yo lá.

Yo 'ví te vòó i-zó-zò tacó bà zò á muu nó lá.

Yo 'ví le kúúkpá lá.

Yo 'ví je gùrúsù ta yo muu nó lá.

⁹ Yo 'ví kaa ndâ 'bí tàrà ta ndâ bongo tacó bà 'visì ta ndâ ñinó tí diì yo nó muu nó lá.

¹⁰ Yo má yee tí to, yo 'ví ràngà bàndò bà dù yo lá, yo 'ví dù ká tí gbèè 'bá yee tí o bà njè nó mì yo á 'do tí to tí nò.

¹¹ Yo má di tí bàndò, káa ndâ 'duù bà-i-nò má kaa kpâ-sili jì yo á gí tà'i lá, ndú delè má biya bà se tù ndú á gítí ndâ có tí nó náa yo kù 'dè jì ndú nó gî, ta o tí nó náa yo má kù njè nó 'do tí to tí nò, yo 'ví gbà njú to to tí nò 'do tí kò yo gí, tacó bà túbà ndâ vò i mì ndâ 'duù tí nò á jì ndú.»

¹² Jézù mâ gii kpo-gbì-tà-tù ndâ mbe tala có mì wó cee gî, ndú gii 'vaaka gí ndiì kù ma có jì ndâ 'duù éno máa, ndú 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò i mì ndú,

¹³ ta bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù me mbè. Delè ta bà 'vala ndâ 'duù me mbè 'do gbí ndâ nò'o ta bà too bàà mítí ndú.

Nderè bà zi Jòvànì mì Èròdè

¹⁴ Èròdè tí gbolò 'duù kùro ndâ Jùdáyà mâ gii 'di có tí Jézù, tacó rè Jézù ta o tí nò gii wu to ngé ndiì gî. Ndâ 'bí 'duù ta o tí nò kù 'dè có éno máa, a Jòvànì tí nó táánò tí mbe kù caka tí ndâ 'duù nó ká 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó, káa yí kù bàkà ndâ serè tí nò.

¹⁵ Káa ndâ 'bí 'duù ñindi ndú kù 'dè có máa, yí a mbe 'dòkò có mì Mbírì, á go ndâ 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì sàà gbí o mì ndâ ká gù ndâ yì.

¹⁶ Káa Èròdè mâ gii 'di ta wo ndâ i-serè tí nó náa Jézù kù bàkà nó, yí gii 'dè có máa, «Jòvànì tí nó náa ye táánò da mịrì wó gî nó 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gî.»

¹⁷ Èròdè 'dè có tí nò, tacó áá táánò a yí ká tuu ndâ àsikèrì mì wó ya gí bà zèè Jòvànì mì gbí zàà tacó tí Èròdìyà, tí niì mì ná'vindí wó Filípò, náa yí tí Èròdè ja yí 'do tí wó gii kò gî.

¹⁸ Káa yí gii zèè Jòvànì mí gbí zàà tacó Jòvànì gii 'dè có jì yí éno máa, áà mì wó me yúcó tacó bà kò niì mì ná'vindí wó 'do tí wó lá.

¹⁹ Tacó éno, Èròdìyà gii mbè Jòvànì gí mì ku, tacó ña có tí nò.

²⁰ Káa yí ta o tí nò 'dè kpokèjì bà zi yí lá, tacó Èròdè te duù mítí Jòvànì ngé ma. Tacó ndâ có mì wó delè 'dáá gî toko ká ta có mì Mbírì. Tacó éno,

Èródè gii kpolo tí Jòvànì, tacó wàa, 'bí vò i 'ví 'de yí lá. Líkí bà 'di ndâ có mì wó ta o 'dáá gí delè tí wó ngé.

²¹ Èródìyà gii 'dè banga kpokèjì bà zi Jòvànì ta 'bí o náa Èródè gii bàkà kàramà o bà jò yí jì ndâ kpo-kpò 'duù gbí ngbàngà mì wó, ta ndâ kpóló-kpolo 'duù Gàliléyà.

²² Ta o kàramà tí nò, nájú Èródìyà gii peteke tàkòcò ndâ Èródè ta ndâ wìrì mì wó ta bà dù ɾu jì ndú. Tacó ènò, Èródè gii 'dè cò jì 'vinî tí nò éno máa, yí nì ɾè ɲa i tí nó ta go tí wó nó jì yì, wàa yì 'ví je jì yí.

²³ Èródè gii see tí wó jì 'vinî tí nò éno máa, «Nì ɾè i ɲinó ta go tí lo nó jì ye wàa ye 'ví je jì wò. Wo kpè tí má nì káa kacì to mì ye, ye bà je jì wò gí.»

²⁴ Káa làmbu 'vinî tí nò gii ɲò ɲa i ɲinó náa yí 'ví 'dè có 'do tí Èródè nó lá. Tacó ènò, yí gii co ta ngèlè ya gí bà 'vee nawu wó gítí ɲa i tí nó náa yì 'ví 'dè có nò. Káa nawu wó gii kpo-gbí-tà-tù wó máa, «Ya gí bà 'dè có jì gbolò gba éno máa, <Je muu Jòvànì jì ye.> »

²⁵ Bìndi 'vinî tí nò gii dele ndi wó ta ngèlè gálà ya gí mì gbolò gba, bìndi yí gii 'dè có jì yí máa, «À tí ye a go muu Jòvànì, ká kpónó mí to nò, á mí gbí kùrùngbú tí nò.»

²⁶ Sé bà 'di ɲa có tí nò gii bàkà Èródè ngé ndii gí, káa kpokèjì bà 'visì 'bí ɲa tende có gii kpo yí gí, tacó a yí tí gbolò gba ká 'dè có ta nje wó jì 'vinî tí nò á mí kùro ndâ kpo-kpò wìrì mì wó éno máa, yí nì ɾè i tí nó ta go tí wó nó jì yì.

²⁷ Tacó ènò, yí ngé gii tuu àsikèrì éno máa, yí ya gí bà 'dè có jì ndâ mbe kpolo tí ndâ 'duù gbí zàà éno máa, ndú da muu Jòvànì gí tí jì 'vinî tí nò.

²⁸ Àsikèrì tí nò mâ gii gí ta muu Jòvànì á gbí kùrùngbú gí, 'vinî tí nò gii te ya tí jì nawu wó.

²⁹ Ndâ mbe tala có mì Jòvànì mâ gii 'di có tí nò, ndú gii te ku wó, ndú gii duu gí.

Jézù ko ndâ 'duù álifì vô

³⁰ Ndâ tú mì Jézù gii dele ndi ndú bìndi bà tuu ndú mì wó gí gí bà dítà ndâ i ɲinó náa ndú bàkà nó, ta ndâ i ɲinó náa ndú nìbà jì ndâ 'duù nó jì yí.

³¹ Káa Jézù gii 'dè có jì ndú máa, «Ndoò yèè gí ndii gítí 'bí bàndò ta ndâ 'duù tí wálá, wàa yo 'ví tèwo yo ɲí'dí.» Yí 'dè có tí nò tacó ndâ 'duù ta o tí nó kù gí gí mì ndú me mbè ngé ndii gí, káa kpokèjì bà tèwo ndú wálá.

³² Bìndi ndú gii ya ta gbâ gí ndii ta kpéétí ndú gítí 'bí bàndò ta ndâ 'duù tí wálá.

³³ Káa keèlá, ta o tí nó náa ndú kù ya gítí bàndò tí nó nò, ndâ 'duù me mbè ɲò ndú ni gí. Tacó ènò, ndâ 'duù me mbè gii kaa ta ngèlè 'do gbí ndâ gbata ya gí bà cu kùro ndú.

³⁴ Ndú gii oloko gí to 'do gbí gbâ ká jé mítí ndâ 'duù bìnjì to. Yè ɾo ndâ 'duù tí nó gii bàkà Jézù ngé ndii gí, tacó ndú go ndâ rómbo ta mbe gbà ndú wálá.

³⁵ Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii ɲò éno máa, o kù gii béé-bèè, ndú gii 'dè có jì yí máa, «Ndoò kpónó tí bàndò ɲinó ta ndâ 'duù ta 'bá tí wálá, káa o kù ndíí-ndii.

³⁶ Njè ndâ 'duù tí nó gí, tacó wàa, ndú 'ví ya ta sè ɾi nó gí bà pà i-zó-zò 'do mì ndâ 'duù ta ndi tí ndâ 'bá ta to nò.»

³⁷ Káa Jézù gii 'visì có jì ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Yo je i-zó-zò jì ndú.»

Káa ndú gii 'vee yí máa, «Nògí, wò kpónó kù koɾo có máa, àá mì ze a yè tacó bà sì ta i-zó-zò tè ta ɲa mbè 'duù tí nó?»

³⁸ Káa Jézù gii 'vee ndú, máa, «Áá mi yo a ndâ kù kô ée? Yo ya gí bà ò gi.» Ndú mâ gii ya gí bà ò ndâ kù kô mi ndú, ndú gii dele ndi ndú gí gí mi Jézù, bindi ndú gii 'dè có ji yí máa, «Áá mi ze a ndâ kù kô vô, ta ndâ ñi sè sósò'ò.»

³⁹ Bindi Jézù gii 'dè có ji ndú, máa, ndú 'dè có ji ndâ 'duù tí nò 'dáá gí máa, ndú ki tí ndú to, ta bà muu ndú, bà muu ndú, á gbí dó mbíli.

⁴⁰ Ndâ 'duù mâ gii ki tí ndú to ta bà muu ndú, bà muu ndú, go có tí nò náa Jézù 'dè nò gí, bà muu ndâ 'bí 'duù zi'duù-vô, bà muu ndâ 'bí 'duù zi'duù-só-nje muu'bi,

⁴¹ Jézù gii kaa ndâ kù kô tí nò vô nò, ta ndâ ñi sè tí nò sósò'ò nò mí 'bí wó. Bindi yí gii zeke'o gí gbíri, yí gii ùlù Mbíri, bindi yí gii 'dè ñikí maa míti ndâ kù kô, bindi yí gii ki'viki gbí ndú, yí gii kaa mí kùro ndâ mbe tala có mi wó, bindi yí gii 'dè có ji ndú máa, ndú ñjèè ji ndâ 'duù, wàa ndú delè gii ñjèè gbí ndâ ñi sè tí nò sósò'ò nò á ji ndâ 'duù.

⁴² Ndâ 'duù 'dáá gí gii zò i yè yí ndú go ñinó náa à ñikí tí ndú.

⁴³ Bindi à gii kili ndâ sè i-zó-zò mbe kpò ndâ 'duù gí yeke ndâ kèè muu'bi-nje só.

⁴⁴ Muu ndâ 'duù tí nò náa Jézù je i-zó-zò ji ndú nò 'dáá gí a ndâ 'dakò álifi vô, náa à 'deke muu ndâ ñi ta ndâ 'vií mí gbí lá.

Jézù nò nó co ro ngo

⁴⁵ Ndâ 'duù mâ gii zò i cee gí, Jézù ngé gii je nó ji ndâ mbe tala có mi wó, máa ndú o gbâ, wàa ndú 'ví di kápá gí kùro á gí gbí gbata Bètisàyidá. Yí gii dù kuu ndii ta kpéetí wó kù ñjèè ndâ 'duù tí nò.

⁴⁶ Yí mâ gii ñi «Yo 'ví ya ndi» á ji ndâ mbe tala có mi wó ta ndâ 'duù 'dáá gí gí, yí gii ya gí pí gú gí bà ùlù Mbíri.

⁴⁷ Káa ta 'dè'o, si ndâ mbe tala có mi wó kuu muu nó ta gbâ á ro ngo, káa yí kuu ti ngo kálásè,

⁴⁸ yí gii ò máa, wo ndú co ta bà aa ngo gí, tacó pípiri ta o tí nò kù pí 'do kùro ndú. Bindi ta nje yé Jézù gii ñjèè nó ta kò wó có ro ngo kù ya gí mi ndú. Yí gii bàkà tí wó go 'duù ñinó mbe kù ndii ta seè tí ndú ká ndii nò.

⁴⁹ Káa ndú mâ gii ñjèè yí, ndú gii kojo có ñindi ndú máa, a vuuvuu ká co míti ndâ yí. Bindi ndú gii tò kù ta kòcò ndú ngéé gí yaà,

⁵⁰ tacó ta o tí nò gúku bàkà ndú 'dáá gí ta bà ñjèè yí ngé ndii gí. Káa yí ngé gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo zèè njembí yo. A ye. Yo ci gúku lá.»

⁵¹ Bindi yí mâ gii o gí tàkò ndú gbí gbâ gí, pípiri gii rò tíyò gí.

⁵² Nje ndú gii 'dèè gí gítí bà rò tíyò mi pípiri tí nò, tacó ndú 'di gbí có gítí seṛè bà ko ndâ 'duù álifi vô mi wó ta kù kô nó lá, káa muu ndú gii ẹṛe tí gí.

Jézù 'vala ndâ 'duù á Jènèsàréti

⁵³ Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có má gii di kápá gí Jènèsàréti gí, ndú gii ẹṛe gbâ mi ndú gí.

⁵⁴ Káa à káa pòó bà gii oloko ndú 'do gbí gbâ gí to, ndâ 'duù ngé gii ñjèè Jézù ni gí.

⁵⁵ Bindi ndú gii ñjèè ta ngèlè cee tí ndâ 'bá tí nó dè-dè nó 'dáá gí, kù tuṛu ndâ mbe nò'o ya tí ji yí gítí bàndò tí nò náa ndú 'di có tí wó tí nò.

⁵⁶ Yí má yee tí bàndò ngé gí, ndâ 'duù kù gbaa ndâ mbe sé'i mí kùro wó, ta bà 'deke tí ndú ji yí, máa yí si ndú 'ví tee ká 'bí ndú míti vòò bongo tí wó, tacó wàa ndú 'ví 'de ta 'vala. Káa ndâ 'duù ñinó mbe tee 'bí ndú míti bongo tí wó nó 'dáá gí gii 'de 'válá gí.

7

Tàkìì mì ndâ Jùdáyà

¹ Ta o tí nò ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdáyà ta ndâ 'bí kpo-kpò mbe nìbà i mì ndú mbe gí 'do Jèrùzàlémè gii kilí mí rẹgbà tí Jézù.

² Ndú gii nò ndâ 'bí mbe tala có mì wó kù zò i si ndú caka 'bì ndú go có mì Mòze lá.

³ Káa ndú tí ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdáyà ta sè ndâ 'bí Jùdáyà ta o 'dáá gí kù ru ndi tàkìì mì ndâ ká gù ndú.

⁴ Ndú má gí 'do bándò 'véle, ndú kpédélé'i ngbaranga a tí ndú má kózò gí, bìndi ndú bà gii zò i. Delè ndâ 'bí i gbí tàkìì mì ndú náa ndú jé ò bà mbí ndú lá, a bà caka ndâ 'visí, ta ndâ kàrà, ta ndâ ká'i bà bàkà i-zó-zò.

⁵ Ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdáyà ta ndâ kpo-kpò mbe nìbà i mì ndâ Jùdáyà má gii nò ọa i-gilini tí nò náa ndâ mbe tala có mì Jézù kù bàkà nò, ndú gii 'vee yí, máa, «Taco yè káa ndâ mbe tala có mì lo te duù mí tí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdáyà lá? Ndú caka 'bì ndú kùro bà zò i go có mì Mòze lá, taco yè?»

⁶ Káa yí gii 'visí có ji ndú, máa, «Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri 'dè gítí yo ndâ 'duù tí nó tí ndâ mbe nambeè-ọo nó dú káa yúco, á go ọnó náa a cu mì gbí wáràgà mì Mbíri, máa,

<Ndâ 'duù tí nó te duù mí tí ye ká ta nje ndú,
káa njembí ndú me 'dú 'do tí ye.

⁷ Ndú kucuku muungbó ndú mí kùro ye ká sínò,

káa ndú kù nìbà a có mì ndâ 'duù,
káa ndú bàkà tí ndú tí ndâ mbe nìbà có mì Mbíri.»

⁸ Yo zèè kpolo kácá-kácá a có mì ndâ 'duù, jee có mì Mbíri mí to.»

⁹ Bìndi Jézù gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo dú káa ndâ mbe tíri. Yo mò có mì Mbíri gí nje sèè gí, bìndi yo gii si kpolo ma a 'dóo tàkìì mì yo.

¹⁰ Mòze 'dè có éno máa, <Te duù mí tí ndâ bu lo ta nawu lo.> Yí delè gii 'dè 'bí có éno máa, <À 'vii ta 'duù ọnó mbe be ndâ bu wó ta nawu wó nó káa ku.>

¹¹ Káa ọa bà nìbà i mì yo ká tende. Yo kù nìbà i éno máa, 'duù má 'dè có ji ndâ bu wó ta nawu wó éno máa, yí ci i tí nó náa yí máa yí bà koni ta ndú nó ji Mbíri gí, gbí éno máa,

¹² yí káká'i je i tí nó náa yí nì rẹ Mbíri á mí muu gí nò á ji ndâ bu wó ta nawu wó gbí tàkìì mì yo lá.

¹³ Gbí ọa ndâ kpokèji tí nó, yo gii si tí có kpolo ma a ndâ i gbí tàkìì mì yo náa yo kù nìbà ji ndâ 'vii mì yo, ta ndâ 'bí ọa ndâ i mì yo go ọnò, á bìndi có mì Mbíri.»

Ndâ ngbàrángà i ta ndâ zu i

¹⁴ Ta o tí nó Jézù gii tè'é tí ndâ 'duù gí mì wó káká'i. Bìndi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo sè tù yo, wàa yo 'ví 'di ta có tí nó.

¹⁵ 'Bí ọa i náa 'duù zò gí gbí yí wó mbe gii bàkà yí tí zu 'duù nó wálá. À káa ndâ i ọnó mbe co gí sè 'do gbí yí 'duù nó ká bàkà yí tí zu 'duù.

¹⁶ Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, yí 'ví 'di có tí nó.»

¹⁷ Káa ndâ Jézù má gii ya gí 'bá ta ndâ mbe tala có mì wó ta kpéetí ndú gí, ndú gii 'vee yí gítí gbí lòkó'bò tí nó.

¹⁸ Káa yí gii 'visí có ji ndú éno máa, «Yo delè ngbá 'di gbí lòkó'bò tí nó lá? Yo nò ni lá máa, i ọnó mbe ya gí gbí yí 'duù nó bàkà yí tí zu 'duù lá nó lá?

¹⁹ Yo nò ni lá máa, i-zó-zò tí nó náa 'duù kù zò nó ya me gí gbí njembí wó lá, a kù ya a i gí gbí yí wó, bìndi à gii ndii ya gí tà mbíli?» Jézù 'dè có tí nó

tacó bà tùbà jì ndâ 'duù éno máa, ndâ i-zó-zò 'dáá gî káa ndâ ngbárángà i.

²⁰ Bìndi Jézù gii ya gí kùro ta bà 'dè có jì ndú éno máa, «Ndâ i ñinó mbe co 'do gbí yì 'duù nó ká bàkà yí tí zu 'duù.

²¹ Go ndâ vo-vò kóró-koṛo có, ta bà koṛo có gítí bà-nò-vò-ndô, ta bà koṛo có gítí bà ngbà i, ta bà koṛo có gítí bà zi ku,

²² ta bà koṛo có gítí bà bàkà bangbaya, ta bà zingbà ta ndâ nawù 'dakò, ta bà dù ta gbolò njembí, ta bà koṛo có gítí bà bàkà gìlini, ta bà koṛo có gítí bà eendi 'duù, ta bà koṛo có gítí bà bàkà ndâ i ta vò kèjì, ta bà koṛo có gítí bà tò kiì, ta bà koṛo có gítí bà nì rẹ, ta bà si tí 'duù tí gbolò i, ta bà bàkà tí 'duù tí gbà'dá jì Mbírì.

²³ A ṅa ndâ vò i tí nò 'dáá gî mbe có 'do gbí yì 'duù nó ká bàkà yí tí zu 'duù.»

Jézù 'vala nájú 'bí jú Siròfònésiyà

²⁴ Bìndi Jézù gii ñè nó ya gí gbí to Tírò. Káa yí gii ngùù tí wó mí tà'i, tacó wàa, gbèe 'duù 'ví ñò yì lá, káa bà ngùù tí wó gii kpò yí gî.

²⁵⁻²⁶ Káa ta o tí nò, 'bí niì tí jú ndâ tende ṅa ndâ 'bí 'duù ta rẹ ṅa ndú a ndâ Siròfònésiyà, ta i-gbí-muu làmbu nájú wó, mà gii 'di có tí Jézù, yí ngé gii ya gí mí wó, yí gii 'va tí wó mí kùro wó, yí gii 'deke tí wó jì yí máa, yí mòkò i tí nò 'do gbí muu nájú yì gî.

²⁷ Káa Jézù gii 'visì có jì niì tí nò máa, «Je i-zó-zò á jì ndâ 'viì kùro má kózò gi, tacó bà 'va i-zó-zò mí ndâ 'viì jì ndâ bô me yúcó lá.»

²⁸ Káa niì tí nò gii 'visì có jì Jézù, máa, «Có mí lo a yúcó, mbe tí ye, káa à kpétí ká éno, ndâ bô delè kù zò ndâ njúnjú i-zó-zò ñinó mbe 'vaka tí to 'do mí ndâ 'viì nò.»

²⁹ Bìndi Jézù gii 'dè có jì niì tí nò, máa, «Njè nó, wàa wò 'ví ya gí 'bá ta peteke tàkòcò lo. Nájú lo 'de 'vála gî, tacó ṅa có tí nò náa wò 'dè nò.»

³⁰ Káa niì tí nò mà gii dele ndi wó ya gí 'bá, yí gii 'de nájú wó tí cèe 'duù kuu tísi.

Jézù njaanga tù 'bí mbe sú tù

³¹ Jézù gii dele ndi wó 'do Tírò có Sídóni co tí kpokèjì tí nó mbe mò gí yì kápá Gàliléyà, mbe kù ndii co gbí 'bí wúngbó to náa à kù ni mítí a Ndâ-gbata-muu 'bì nò.

³² Bìndi ndâ 'duù gii gí ta 'bí 'dakò náa tù wó yoo gî, dele mbe 'dè có lá, jì Jézù. Ndú gii 'deke tí ndú jì yí máa, yí tee 'bì wó mítí 'dakò tí nò.

³³ Káa Jézù gii je 'dakò tí nò gí ndii ta kpéetí wó á 'do gbí òkò ndâ mbè 'duù tí nò. Yí gii yuu ndâ silì 'bì wó mí gbí ndâ tù 'dakò tí nò mbe yoo gí nò, bìndi yí gii cù cù mítí 'bì wó, bìndi yí gii tee mítí mè 'dakò tí nò mbe 'dè có lá nò delè.

³⁴ Bìndi yí gii zeke'o gí gbírì, yí gii wo gù woò, bìndi yí gii 'dè có jì mbe sú tù tí nò máa, «Éfàtà,» (gbí máa, «Njaanga tí»).

³⁵ Bìndi ndâ tù 'dakò tí nò ta mè wó ngé gii njaanga tí gí. Yí gii 'bità bà 'dè có ta kòcò wó ngbárángà'i.

³⁶ Káa Jézù gii 'dè có jì ndâ mbè 'duù tí nó máa, ndú 'ví 'dè có ndâ i tí nò náa yì bàkà nò gí sè jì gbèe 'duù lá. Káa yí má kù 'dè có jì ndú máa ndú 'ví 'dè gí sè lá, à gii dù nò a bà gii gí líkí'o bà kò-kò tí gítí ndâ 'duù tí nó ngéé gí yaà.

³⁷ Nje ndâ mbe 'di tàwo ndâ i tí nò náa Jézù bàkà nò 'dáá gî gii 'dèe gî. Ndú gii 'dè có máa, «Yí bàkà 'dáá káa ndâ tó i. Yí bàkà ndâ mbe sú tù kù 'di có. Yí delè gii bàkà ndâ 'duù ñinó ta mè ndú mbe eṛe tí gí nó kù 'dè có.»

8

Jézù je i-zó-zò ji ndâ 'duù álifì nà'ô

¹ Ta o tí nò ndâ 'duù gi kili me mbè ya gí mì Jézù káká'i. Káa i tacó bà zò mì ndú gi dù wálá. Tacó éno, Jézù gi tè'é tí ndâ mbe tala có mì wó, yí gi 'dè có ji ndú, máa,

² «Yé ɾo ndâ 'duù tí nò tí ye ngé, tacó ndú kpónó bàkà ta ye a sili ta'ô, káa kpónó gbèe i tacó bà zò mì ndú wálá.

³ Káa ye má nje ndú ta go tí ndú, ndú bà ɾonoko ta go mí kpokèjì gí, tacó kpokèjì 'bá mì ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú me 'dú ngé.»

⁴ Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gi 'visì có ji yí máa, «'Duù bà 'de i-zó-zò bà je ji ɾa ndâ mbè 'duù tí nó á 'do ngòó gbí 'dú to tí nó?»

⁵ Káa yí gi 'visì có ji ndú, máa, «Áá mì yo á ndâ kù kô ée?»

Ndú gi 'dè có ji yí, máa, «Vô-nje só.»

⁶ Bìndi yí gi 'dè có ji ndâ mbè 'duù tí nò, máa, «Yo ki tí yo to.» Ndâ 'duù tí nò má gi bàkà go có tí nò náa yí 'dè ji ndú nò gí, yí gi kaa ndâ kù kô tí nò mí 'bí wó, yí gi 'dè nìkì maa ji Mbíɾì. Bìndi yí gi k'viki gbí ndú, yí gi kaa ji ndâ mbe tala có mì wó. Bìndi yí gi 'dè có ji ndú máa, «Yo njeè ji ndâ 'duù tí nò.»

⁷ Ta o tí nò ndâ 'bí ví sè kuu mì ndâ mbe tala có mì Jézù. Má gi zeke'o, Jézù gi kaa ndâ ví sè tí nò, yí gi ùlù Mbíɾì tacó tí ndú, bìndi yí gi 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Yo njeè ndâ sè tí nò ji ndâ 'duù.»

⁸ Ndâ 'duù 'dáá má gi zò i yè yì ndú gí, à gi kili sè i-zó-zò bìndi ndú yeke ndâ kèè vô-nje só.

⁹ Muu ndâ 'duù mbe zò i ta o tí nò 'dáá gí go álifì nà'ô.

¹⁰ Bìndi bà zò i mì ndâ 'duù tí nò, Jézù gi nje ndú máa, «Yo ya gí 'bá mì yo.» Ndâ 'duù tí nò má gi nje gí, ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó ngé gi di ngo ta gbâ gí tito, gí gbí 'bí to ta ɾè a Dàlìmànútà.

Ndâ mbe kpolo tí tàkì mì ndâ Jùdèyà tala Jézù

¹¹ Ta o tí nò ndâ 'bí mbe kù kpolo tí tàkì mì ndâ Jùdèyà, náa a kù nì mítí ndú a ndâ Fàrìzèyò, gi 'vee Jézù tacó bà tala yí éno máa, «A Mbíɾì ká je wotí bà nìbà i ji wò? À dú má káa yúco, bàkà 'bí i ji ze, wàa ze 'ví ɾò nì mítí i tí nò máa, a Mbíɾì ká je wotí tí nò ji wò.»

¹² Káa Jézù gi ɾengà gbí yì wó, bìndi yí gi 'visì có ji ndú, máa, «Ndâ 'duù tí nó gbí o tí nó nó kù 'vee có mbó tacó yè? À nìkì ma, káa à má éno, ye jé gí bà bàkà seɾè ji yo wálá.»

¹³ Bìndi yí gi di ngo ta gbâ gí tito káká'i, jee ndú mí to.

Ṛú'bù mì ndâ Èròdè ta Ṛú'bù mì ndâ mbe kpolo tí tàkì mì ndâ Jùdèyà

¹⁴ Ta o tí nò ndâ mbe tala có mì Jézù gi ò bà mbí bà te i-zó-zò ta ndú gí. À ta o tí nò mì ndú káa gbèe kù kô gbí gbâ.

¹⁵ Káa Jézù gi 'bità bà kpo-gbì-tà-tù ndú, máa, «Yo kpolo tí yo 'do tí Ṛú'bù mì ndâ mbe kpolo tí tàkì mì ndâ Jùdèyà, ta Ṛú'bù mì Èròdè tí gbolò gba.»

¹⁶ Káa ndú gi 'bità bà fiini có á gbí òkò tí ndú ta kpéetí ndú, máa, «Yí kù 'dè có tí nò tacó kù kô mì ndoo wálá.»

¹⁷ Káa Jézù gi 'di gbí có tí nò náa ndú kù fiini nò gí. Bìndi yí gi 'vee ndú, máa, «Yo kù fiini có máa, kù kô mì yo wálá, tacó yè? Yo ɾò nì kálásè? Yo 'di gbí có kálásè? Muu tí yo wálá?»

¹⁸ À tí muu yo nò me ndâ ɾo bà ɾò i lá? À tí muu yo nò me ndâ tù bà 'di có lá? Bà mbí yo ó-ò?

19 Ta o tí nó táánò náa ye ki'viki gbí ndâ kù kô vô tacó tí ndâ 'duù álifí vô nó, sè i-zó-zò náa à ɾuka yeke a ndâ kèè éé?»

Káa ndú gii 'visì có ji yí, máa, «À ɾuka yeke a ndâ kèè muu'bi-nje só.»

20 Jézù káká'i gii 'vee ndú, máa, «Káa ta o tí nó náa ye ki'viki gbí ndâ kù kô vô-nje só tacó tí ndâ 'duù álifí nà'ò nó, yo ɾuka sè i-zó-zò yeke a ndâ kèè éé?»

Ndú gii 'visì có ji yí, máa, «Yeke ndâ kèè vô-nje só.»

21 Bìndi Jézù gii 'vee ndú, máa, «Káa yo 'di gbí i kálásê?»

Jézù 'vala 'bí mbe sú ɾo á Bètisàyídà

22 Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó mâ gii gí Bètisàyídà, ndâ 'bí 'duù gii gí ta 'bí 'dakò náa ɾo wó yoo gí ji yí. Ndú gii 'deke tí ndú ji yí, máa, yí tee 'bí wó mítí mbe sú ɾo tí nó.

23 Káa Jézù gii zèè 'bí mbe sú ɾo tí nó, yí gii ja yí ya tí gí ndii 'do gbí òkò ndâ 'bá gí nje jìlì. Bìndi Jézù gii cù cù mítí ɾo mbe sú ɾo tí nó. Yí gii tee 'bí wó mítí wó. Bìndi yí gii 'vee yí, máa, «Wo kpónó kù nò i?»

24 Káa 'dakò tí nó gii te ɾo wó gí yaà, bìndi yí gii 'visì có ji Jézù, máa, «Ye kù nò ndâ 'duù, káa ndú gbíro ye go ndâ mù kù nò nó nò.»

25 Jézù mâ gii tee 'bí wó káká'i mítí ɾo 'dakò tí nó, ndâ ɾo 'dakò tí nó gii njaanga tí mbó'vóó gí. Yí gii 'bità bà nò ndâ i 'dáá gí ngbárángà'i.

26 Bìndi Jézù gii je nó ji yí, máa, «Ya jáá gí 'bá mì lo; wò 'ví loko co gbí gbata lá.»

Piyétòrò túbà tí wó tí mbe ùnje gítí Jézù

27 Si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó muu nó kù nò ta gbí ndâ to ta seè gbata Cèzàríyà mì Filípò, Jézù gii 'vee ndú, máa, «Ndâ 'duù kù 'dè có máa ye a 'di?»

28 Káa ndâ mbe tala có mì wó gii 'visì có ji yí máa, «Ndâ 'bí 'duù kù 'dè có máa, wò a Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù; ndâ 'bí 'duù kù 'dè có máa, wò a Èlìjà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì táánò sàà; káa ndâ 'bí 'duù kù 'dè có máa, wò a 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ ká mbe 'dòkò có mì Mbírì.»

29 Káa Jézù káká'i gii 'vee ndú máa, «Káa yo, nìndi yo kù 'dè éno máa ye a 'di?»

Bìndi Piyétòrò tí Simónè gii 'visì có ji yí, máa, «Wò a Bìndi-Mbírì.»

30 Káa Jézù gii kpo-gbì-tà-tù ndú máa, ndú 'ví 'dè gí sè ji 'bí 'duù gbaànjé lá.

Jézù 'dè có gítí o bà gii kònò sé'i mì wó

31 Bìndi Jézù gii 'bità bà nìbà i ji ndâ mbe tala có mì wó éno máa, «'Viì-mì-'Dakò kèjì gí bà kònò a ndú tí ndâ sé'i; áá bà gii kpì ngbàngà tí wó ji ndâ kpo-'duù-'bá, ta ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì, ta ndâ kpo-kpò mbe nìbà tàkì mì ndâ Jùdéyà; áá kèjì gí bà zi yí gí, káa ta sili ta'ò bìndi ku mì wó, yí bà 'vala ndi wó á 'do gbí muu'dú wó gí.»

32 Bìndi bà 'dè có tí nó mí Jézù ngbárángà'i go éno ji ndú, Piyétòrò gii ja Jézù gí nje seè. Bìndi yí gii biya ɾa có mì wó náa yí 'dè ji ndú nò gí.

33 Káa Jézù mâ gii 'visì tí wó gí ndii, yí mâ gii nò sè ndâ 'bí mbe tala có mì wó, yí gii do mítí Piyétòrò, máa, «Co ta ɾa có mì lo nò 'do kùro ye gí, ndí lo Vò-'duù-tí-nò. Wò kù koɾo me bà koɾo có mì Mbírì lá. Wò kù koɾo a cè bà koɾo có mì ndâ 'duù.»

Ndâ i tacó bà ɾu ndi Jézù

34 Bìndi Jézù gii tè'é tí ndâ 'duù me mbè ta ndâ mbe tala có mì wó á gí mì wó. Yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Go bà ɾu ndi ye má tí 'duù, à nìkì éno

máa, yí ò bà mbí miṛi wó gî, wàa yí 'ví 'viindi tí wó á gítí ndâ bà kònò sé'i ta ku. Bìndi yí 'ví gî gí bà ɾu ndi ye.

³⁵ Tacó 'duù ñinó mbe kù kpolo tí miṛi wó nó bà cì gî. Káa 'duù ñinó mbe giṛi miṛi wó tacó tí ye, delè tacó tí Banga-Ngú-Có nó ká bà 'de 'válá.»

³⁶ Bìndi Jézù giì 'vee ndú, máa, «Yo koṛo có máa, 'duù bà 'de gbí a yè, náa yí kpétí má 'de ndâ i tí nó a muu to tí nó 'dáá gî, bìndi yí 'ví giṛi miṛi wó gî?

³⁷ 'Duù bà 'visì miṛi wó a ta yè a muu to tí nó?

³⁸ Káa à má ɾo 'duù a nô gítí ye, à delè má ɾo 'duù a nô có mì ye á kpónó kùro ndâ 'duù tí nó ta Mbíri mì ndú wálá, tí ndâ vóló-volo 'duù nó, nô 'duù tí nó delè wúnò bà dù á ɾo 'Viì-mì-'Dakò ta o bà gí yí gbí ngba Bu wó ta ndâ tó basìlì.»

9

¹ Jézù giì yee nje có mì wó ta bà kò-kò ji ndâ 'duù éno máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, ndâ 'bí 'duù kuu gbí òkò tí yo á mbe kù ɾò tíyò nó bà cì wálá di ká tí o tí nó náa ndú má ɾò bà zèè 'bá mì Mbíri gî.»

Bà 'visì cè tí Jézù

² Jézù giì sili vô-nje gbaànjé á bìndi bà 'dè có mì wó ji ndâ 'duù tí nó, bìndi yí giì kaa ndâ Piyétòrò, ta Jákòmò, ta Jòvànì. Ndú giì ya ta ndú gí muu gú ta kpétí ndú. Ndâ Piyétòrò, ta Jákòmò, ta Jòvànì mâ giì zeke'o, ndú giì ɾò Jézù 'visì cè tí wó gî.

³ Ndú giì ɾò ndâ bongo tí wó kù tòngbaà ólé-ólé ta ɲa wálá.

⁴ Bìndi ndú giì ɾò ndâ Èlìjà ta Mòze co kù 'dè nje ta Jézù.

⁵ Káa Piyétòrò giì 'dè có ji Jézù máa, «Mbe tí ze, à ñikì go éno máa, ndoo sè 'bá á bà-i-nô. Si ze 'ví tò ndâ nduúrù ta'ò: 'bí gbaànjé ji wò, 'bí gbaànjé ji Mòze, 'bí gbaànjé 'ví dù ji Èlìjà.»

⁶ Piyétòrò 'dè có tí nó tacó yí ɾò 'dóó có náa yí bà 'dè gbí nje wó nó lá, tacó gúku zèè ndú 'dáá mbi gî.

⁷ Ndú mâ giì zeke'o, ndú giì ɾò kùlù mù te yiiga muu ndú gî. Bìndi ndú giì 'di kòcò 'duù kù 'dè có gbí kùlù mù tí nó éno máa, «Ìjìnó a kpóló-kpolo 'viì mì ye. Yo sè tù yo tí wó.»

⁸ Káa ndâ Piyétòrò ta ndâ ká wó mâ giì zeke'o gálà á gí seè tí ndú, ndú giì ɾò gbèè 'duù lá, à káa ndú ta ndâ Jézù.

Có gítí Èlìjà

⁹ Káa ta o tí nó si ndú kù dele gí tàgbà gú nó, Jézù giì kpo-gbì-tà-tù ndâ Piyétòrò, ta Jákòmò, ta Jòvànì, máa, ndú 'ví 'vanda ndi ndâ i tí nó mbe bàkà tí á mítí ndâ yí pí gú nó ji 'bí 'duù gbaànjé lá; ndâ có tí nó 'ví dù ká gbí njembí ndú di tí o tí nó náa 'Viì-mì-'Dakò 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gî.

¹⁰ Tacó éno, ndâ Piyétòrò giì kpolo tí ndâ có tí nó mí gbí njembí ndú. Káa ta ndâ o tí nó si ndú ta kpétí ndú nó, ndú kù giì 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «Gbí có tí nó máa, 'Viì-mì-'Dakò bà giì 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nó máa yè?»

¹¹ Bìndi ndú giì 'vee Jézù, máa, «Káa ndâ kpo-kpò mbe ñibà i kù 'dè có máa, à Èlìjà ká bà gí kpédélé'i tacó yè?»

¹² Káa Jézù giì 'visì có ji ndú, máa, «À dú káa yúco máa, Èlìjà ká bà gí kpédélé'i gí kùro tacó bà 'viindi ndâ i. Káa à wálá cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, 'Viì-mì-'Dakò bà kònò sé'i ta wotí tí; ndâ 'duù delè bà mèèkè'i tí wó gî?

¹³ Káa ye kú 'dè có ji yo máa, à kpétí ká éno, Èlìjà gí gí. Káa ndâ 'duù bàkà ta yí á go có mì ndú gbí njembí ndú, à go có tí nó náa a cu sàà mí gbí wáràgà mì Mbírì nó gí.»

Jézù 'vala 'bí 'viì tí mbe bê

¹⁴ Káa ndâ Jézù, ta ndâ Piyétòrò, ta Jákòmò, ta Jòvànì mà gíì dele ndi ndú gí gí mì sè ndâ 'bí mbe tala có mì wó, ndú gíì 'de ndâ 'duù me mbè, ta ndâ kpo-kpò mbe nìbà i mì ndâ Jùdéyà tì 'dee ndú gí. Ndú kú tò kponje ta ndú.

¹⁵ Káa ndú mà gíì 'va ɾo ndú mítí Jézù, nje ndú 'daá gí ngé gíì 'dèè gí. Bìndi ndú gíì nje ta ngèlè gí bà 'vee yí.

¹⁶ Káa Jézù gíì 'vee ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Yo kú tò a kponje yè ta ndâ 'duù tí nó?»

¹⁷ Káa 'bí 'dakò gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nó gíì 'visì có ji yí, máa, «Mbe tí ze, ye gí ta 'viì mì ye ta kpùrù i-gbí-muu wó ji wò.

¹⁸ Ta o tí nó náa i tí nó má a gí, yí kú 'va yí mí to ta pù gbí nje wó, ta bà zò gbí nje wó. Bìndi diì wó 'daá gí kú gíì kpolo go kù jì. Ye 'deke tí ye ji ndâ mbe tala có mì lo, máa, ndú mòkò i tí nó 'do gbí muu wó, káa à gíì kpò ndú gí.»

¹⁹ Káa Jézù gíì 'visì có ji ndú, máa, «Ye bà dù ta yo ndâ 'duù tí nó bàngù nó mbe ùnje gítí Mbírì lá nó ta o ée? Ye 'ví bàkà ta yo a ɳa yè, wàa yo 'ví ù ta nje gítí Mbírì ta njembí yo? Gí ta 'viì tí nó je.»

²⁰ Bìndi ndú gíì gí ta 'viì tí nó ji Jézù.

Káa i tí nó gbí muu 'viì tí nó mà gíì nò Jézù, yí ngé gíì ngaka 'viì tí nó ta wotí tí. Bìndi 'viì tí nó gíì 'va tí wó to, kú gíì mèrèkè tí wó ta pù gbí nje wó.

²¹ Bìndi Jézù gíì 'vee bu 'viì tí nó, máa, «I tí nó kò 'viì tí nó ta o ée?»

²² Káa 'dakò tí nó gíì 'visì có ji yí, máa, «'Do gbí dó wó. Káa i tí nó cóó-cóó kú jèlè ká ta có bà zi yí, ta bà 'va yí mí tà wu, delè ta bà 'va yí mí tà ngo. Nò yè ɾo ze, wàa wò 'ví konì ze, náa wotí má kuu tí lo nó.»

²³ Bìndi Jézù gíì 'visì có ji 'dakò tí nó, máa, «Náa wotí má kuu tí lo nó-oo! 'Duù má ùnje gítí Mbírì ta njembí wó gí, 'bí i mbe kpò yí bà dù wálá.»

²⁴ Bìndi bu 'viì tí nó gíì 'dè có ji Jézù ta njembí wó gbaànjé, máa, «Ye ùnje gí, káa à tè lá. À má éno, konì ye tacó wàa ye 'ví ùnje ta njembí ye 'daá gí.»

²⁵ Káa Jézù mà gíì nò ndâ 'duù me mbè kú kaa ta ngèlè gí gí mì wó, yí gíì do mítí i tí nó mbe kò 'viì tí nó nó, éno máa, «Co 'do gbí muu 'viì tí nó gí, go có tí nó náa ye kú 'dè ji wò nó, ndi lo mbe sú tù mbe ni bà 'dè có lá. Wò delè káká'i 'ví dele ndi lo gí gbí muu wó lá.»

²⁶ Ta bà 'di có tí nó náa Jézù 'dè nó, i tí nó gíì co 'do gbí muu 'viì tí nó ta bà tò kú, delè ta bà ngaka 'viì tí nó ta wotí tí ngé ndii gí. Yí gíì 'va 'viì tí nó mí tísì go ku 'duù nó. Bìndi ndâ 'duù me mbè gíì 'bità bà 'dè có máa, «'Viì tí nó cee gí! 'Viì tí nó cee gí!»

²⁷ Káa Jézù gíì zèè 'bì 'viì tí nó, yí gíì ja yí gí yaà, bìndi 'viì tí nó gíì ɾò tìyò ta kpéetí wó.

²⁸ Jézù mà gíì nje nó 'do bà-i-nò ya gí tà'i ta kpéetí wó gí, ndâ mbe tala có mì wó gíì ya gí bà 'vee yí á tàbèngíì máa, «Káa bà mòkò i tí nó 'do gbí muu 'viì tí nó kpò ze tacó yè?»

²⁹ Káa Jézù gíì 'visì có ji ndú, máa, «À kú mòkò ɳa ɳìnò 'do gbí muu 'duù cuki ká ta bà 'deke tí ji Mbírì.»

Bà só bà 'dè có mì Jézù gítí ku mì wó

³⁰ Bìndi ndâ Jézù giì nje nó ta ndâ mbe tala có mì wó kú ya gí Gáliléyà. À gbí muu wó ta o tí nò a có máa, ndâ 'duù 'ví nò bà tí ndâ yí lá.

³¹ Tacó ta o tí nò yí kú nìbà i ji ndâ mbe tala có mì wó éno máa, «Áá kèjì gí bà kpì ngbàngà tí 'Viì-mì-'Dakò á ji ndâ 'dakò. Ndâ 'dakò tí nò bà zi yí gí, káa yí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó bìndi sili ta'ô gí.»

³² Káa ndâ mbe tala có mì wó ta o tí nò 'di gbí có tí nò náa yí 'dè nò ni lá. Káa gúku bà 'vee yí gítí gbí giì kpò ndú gí.

Gbolò 'duù mbe ndii ndâ 'bí ka wó 'dáá gí a 'di?

³³ Ta o tí nò, ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó mâ giì yee gbí gbata Kàpàrànwùmù gí, káa si ndú kuu tà'i ta kpéétí ndú, Jézù giì 'vee ndú máa, «Yo kùtàá kú tò kponje gítí yè si kpokèjì?»

³⁴ Káa ndú giì njaa nje ndú gí tàkò 'vé mì wó nò lá, tacó ta o tí nó si ndú kpokèjì nó, ndú kú tò kponje máa, gbolò 'duù mbe co tí ndâ ka wó 'dáá gí gbí òkò tí ndâ yí a 'di wè.

³⁵ Káa Jézù giì ki tí wó to, bìndi yí giì tè'é tí ndâ mbe tala có mì wó muu'bì-nje só 'dáá gí gí mì wó, bìndi yí giì 'dè có ji ndú, máa, «Duù nìno ta go bà dù tí kpédélé 'duù á kùro ndâ ka wó tí wó gbí òkò tí yo nó 'ví dù tí ndòngbú 'duù, yí delè 'ví dù tí bòò mì ndâ ka wó 'dáá gí.»

³⁶ Bìndi yí giì je làmbu 'viì gí tí gí kùro ndú, yí giì li'vi 'viì tí nò mí njembí wó, bìndi yí giì 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa,

³⁷ «'Duù má te duù mítí làmbu 'viì go 'viì tí nò ta rẹ ye, gbí éno máa, 'duù tí nò te duù nò a i mítí ye. Káa 'duù má te duù mítí ye, gbí éno máa, 'duù tí nò te duù nò a i mítí mbe tuu ye.»

Bà bàkà ndâ i ta rẹ mì Jézù

³⁸ Káa Jòvànì giì 'dè có ji Jézù, máa, «Mbe nìbà i ji ze, ze nò 'bí 'dakò náa yí me ta ndoo lá, kú mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ta rẹ mì lo. Káa ze giì rò yí 'do tí ña nèté tí nò gí, tacó yí me ta ndoo lá.»

³⁹ Káa Jézù giì 'visì có ji ndú, máa, «Yo rò yí lá. Tacó mbe bàkà seřè ta rẹ ye bà 'de njembí bà co gálà gí bà 'dè vò có gítí ye a bìndi ye wálá,

⁴⁰ tacó 'duù nìno mbe sogo ndoo lá nó a 'duù mì ndoo.»

Nambeè náa à bàkà ji ndâ mbe tala có mì Jézù

⁴¹ Bìndi Jézù giì 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ye kú 'dè có ji yo ta yúco máa, 'duù kpétí má cu káa vòó ngo mì lú gbí 'visì ji yo tacó yo a ndâ 'duù mì ye, Mbírì bà ko mboo tàkò ngo mì wó nò ji yí kpékù.

Gítí bà volo muu ndâ 'bí 'duù

⁴² «Káa 'bí 'duù gbaànjé má dù tí mbe eendi ndâ víi 'viì mbe ùnje gítí ye ta njembí ndú, à nìkì go éno máa, à eře gbolò díí mítí mịri wó, wàa à 'ví 'va yí tí gí ta ngo.

⁴³⁻⁴⁴ «Káa à máa 'bì lo ká si wò 'ví bàkà vò i, da 'bì lo tí nò gí 'dè. À nìkì go éno máa, wò ya gí mì Mbírì ta gbèe 'bì lo co tí bà ya ta ndâ 'bì lo sósò'ô gí gbí 'bá sé'i, á gí gbí wu nìno náa yí jé gí bà mee wálá.

⁴⁵⁻⁴⁶ Káa à má kò lo ka si wò 'ví bàkà vò i, da kò lo tí nò gí 'dè. À nìkì go éno máa, wò ya gí mì Mbírì ta gbèe kò lo co tí bà ya ta ndâ kò lo sósò'ô gí gbí 'bá wu.

⁴⁷ Káa à má a ọ lo ká si wò 'ví bàkà vò i, aaka ọ lo tí nò 'do gbí kú kélé gí. À nìkì go éno máa, wò ya gí mì Mbírì ta gbèe ọ lo co tí bà 'va wò ta ndâ ọ lo sósò'ô á gí gbí 'bá sé'i,

⁴⁸ náa gó wu kà jé 'dè lá, delè wu tí nò jé mee lá.

⁴⁹ Wu tí nò bà bàkà ndâ 'duù 'dáá gí tí kó zi.

⁵⁰ Zi a tó i. Káa gó zi má 'dèè gî, wò bà bàkà tí a yè tacó wàa yí 'ví me ta gó káká'i?

«Yo kpolo tí yo 'do tí ndâ vò i, yo 'ví dù ta 'dê njembí gbí òkò tí yo.»

10

Có gítí bà njè niì

¹ Ta o tí nò, Jézù gii njè nó 'do Kàpàrànwùmù ya gí gbí 'bí to Jùdèyà á tì to Jòròdáníyà. Ndâ 'duù me mbè gii kaa ya gí mì wó káká'i. Bìndi yí gii 'bità bà nìbà i ji ndú go ònó náa yí ta o 'dáá gî kù bàkà nò.

² Káa ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdèyà mbe gii tacó bà tala yí gii 'vee yí, máa, «À me yúcó tacó tí 'duù bà njè niì mì wó lá?»

³ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «Mòze 'dè có ji yo máa yè?»

⁴ Bìndi ndú gii 'visì có ji yí, máa, «Mòze 'dè có ji ze máa, 'duù 'ví cu wàràgà bà njè tí ji niì mì wó, bìndi yí 'ví njè yí gî.»

⁵ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «Mòze 'dè có tí nò ji yo tacó yo a ndâ mbe ngbútù, mbe 'di có mì Mbírì lá.

⁶ Káa 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó mì Mbírì, yí bàkà ndâ dì ta na .

⁷ Njìnò a nderè có tí nò náa 'dakò 'ví si tí ta ndâ bu wó ta nawu wó mí to, wàa ndú 'ví dù ta nawu wó nó ká nò.

⁸ Tacó Mbírì nò ndú go gbèe 'duù, me ndâ 'duù sósò'ò káká'i lá.

⁹ À má ènò, 'duù 'ví njè niì mì wó lá, tacó a Mbírì ka toko ndâ 'dakò ta niì gbí bà kò tí.»

¹⁰ Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó mâ gii ya gí 'bá gî, ndú gii 'vee yí gítí gbí có tí nò káká'i.

¹¹ Bìndi Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «'Dakò mbe njè niì mì wó, bìndi yí gii kò 'bí niì, bàkà a gílìni gítí kpédélé niì mì wó.

¹² Delè niì mbe njè 'dakò mì wó, bìndi yí gii kò 'bí 'dakò, bàkà a gílìni gítí kpédélé 'dakò mì wó.»

Ndâ Jézù ta ndâ ví 'viì

¹³ Bìndi ndâ 'duù gii gí ta ndâ ví 'viì mì ndú ji Jézù, tacó wàa yí 'ví cù 'dê ngo cù wó mítí ndú. Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gii do mítí ndú.

¹⁴ Jézù mâ gii nò ndâ mbe tala có mì wó kù do mítí ndâ 'duù tí nò, tàkòcò wó gii kpolo gítí ndú ngé ndii gî, bìndi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo si ndâ ví 'viì tí nò 'ví gí gí mì ye, yo tii ndú lá, tacó ndâ 'duù tí nó náa Mbírì kù zogo ndú nó a ndâ 'duù go ònó ndú nò.

¹⁵ Ye kù 'dè ji yo a cee kpóló-kpolo có, máa, 'duù má ùnje gítí bà dù tí bòò kùro Mbírì go i mì ndâ ví 'viì go ndâ ònó lá, 'duù tí nò gí bà 'dò kò wó mí 'bá mì Mbírì gbaànjé wálá.»

¹⁶ Yí bà-i-nò gii 'bità bà lí'vi ndâ 'viì tí nò, kù cù 'dê ngo cù wó mítí ndú.

'Bí 'dakò ta ndâ i mì wó me gbolò

¹⁷ Si Jézù kù gii njè nó 'do bà-i-nò, 'bí 'dakò gii ì ngèlè ya gí bà kucuku muungbó wó mí to kùro wó. Bìndi yí gii 'vee yí máa, «Tó mbe nìbà i, ye 'ví bà bàkà a ònó yè tacó wàa ye 'ví 'de ta 'válá ònó mbe cee lá nó?»

¹⁸ Káa Jézù gii 'visì có ji yí máa, «Wò nì tó 'duù mítí ye tacó yè? Tó 'duù muu to tí nó á bìndi Mbírì wálá.

¹⁹ Wò nò ndâ có tí nó náa Mbírì je ji Mòze nó ni gî,
<Zi 'duù lá.

Bàkà bangbaya lá.

Zingbà i lá.

'Dè 'vére lá.

Te duù mí tí ndâ bu lo ta nawu lo.» »

²⁰ Káa bìn̄di bà 'di ndâ có tí nò, 'dakò tí nò gii 'visì có ji Jézù, máa, «Mbe tí ye, ye kpolo tí ndâ có tí nò 'dáá gí 'do gbí 'viì.»

²¹ Káa Jézù gii zeke 'dakò tí nò ngbóó ta líkí'o; bìn̄di yí gii 'visì có ji yí máa, «'Bí i gbaànjé gboo 'do mì lo gí. Ya gí bà sì ndâ i mì lo 'dáá gí gí 'dè, bìn̄di wò 'ví njèè mboo tàkò ndú ji ndâ mbe yê, bìn̄di Mbírì bà ko mboo ndâ i mì lo nò ji wò 'do gbírì, wàa wò 'ví gí gí bà ɾu ndi ye.»

²² Káa ta bà 'di có tí nò, gbíro 'dakò tí nò ngé gii zuu gí. Bìn̄di yí gii co gí sè 'do bà-i-nò ta líkí'o tí wó wálá, tacó ndâ i mì wó ògbù ngé ndii gí, káa bà bè gbí ndú nìkì tí wó lá.

²³ Bìn̄di Jézù gii zeke'o jèlè yí, bìn̄di yí gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «Bà ya ndâ mbe kpo-kpò i gí 'bá mì Mbírì ká kpolo gí le!»

²⁴ Ta bà 'di có tí nò, muu ndâ mbe tala có mì wó gii ẹ̀re tí gí. Káa yí gii aanga muu wó ká mí tí gbèe ɲa có tí nò, máa, «Áá ndâ 'viì mì ye, bà ya gí 'bá mì Mbírì ká kpolo gí le!»

²⁵ À peteke a bà ndii kècè co gbí guù ngbàndú co tí bà ya 'duù ɲinó ta ndâ kpo-kpò i ká mì wó nó gí 'bá mì Mbírì.»

²⁶ Nje ndâ mbe tala có mì Jézù 'dáá gí gii 'dèe gítí ɲa có tí nò gí. Bìn̄di ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «À má éno, a 'di ká bà 'de 'válá?»

²⁷ Káa Jézù gii zeke'o tí ndú, bìn̄di yí gii 'dè có ji ndú máa, «À ji ndâ 'duù a pàrà nguù kpò diigba, káa i mbe kpò Mbírì wálá.»

Bà ko mboo ndâ i ɲinó náa a jee ndú mí to ta ɾè mì Mbírì

²⁸ Bìn̄di Piyétòrò gii 'bità bà 'dè có ji Jézù, máa, «Káa ze? Nò káa ze jee ndâ i 'dáá gí mí to bìn̄di ze gii gí kù ɾu ndi lo gí.»

²⁹ Káa Jézù gii 'visì có ji yí máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, 'bí 'duù gbaànjé mbe jee 'bá mì wó, ta ndâ ná'vindí wó, ta ndâ námì wó, ta ndâ bu wó ta nawu wó, ta ndâ 'viì mì wó, ta ndâ to mì wó, mí to tacó tí ye, delè tacó tí Banga-Ngú-Có mì Mbírì,

³⁰ náa Mbírì bà je ndâ 'bá, ta ndâ ná'vindí, ta ndâ námì, ta nawuù, ta ndâ 'viì, ta ndâ to á ji 'duù tí nò ta bà me mbè gí bìn̄di ndâ ɲinó náa yí jee mí to nó wálá nò wálá, à delè bà mèèkè'i tí wó kpónó gí, káa yí bà 'de 'válá ɲinó mbe cee lá nó bìn̄di ku mì wó gí.

³¹ «Káa ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndâ 'duù ɲinó kpónó tí ndâ kùro ndâ ka ndú nó kèjì gí bà dù tí ndâ ndòngbú 'duù. Bìn̄di ndâ ndòngbú 'duù bà dù tí ndâ 'duù kùro.»

Bà ta'ô bà 'dè có mì Jézù gítí o bà gii kònò sé'i mì wó

³² Ta o tí nò, ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó á kpokèjì kù ya gí Jèrùzàlémè, káa Jézù ɲindi wó ta o tí nò kù nò a i ngéé kùro ndú. Bìn̄di nje ndâ mbe tala có mì wó gii dù kaà 'dèe gí. Gúku delè gii zèè ndâ 'duù ɲinó mbe kù ɾu ndi ndú nó 'dáá gí gí.

Káa Jézù gii kaa ndâ mbe tala có mì wó muu'bi-nje só á gí nje seè ta kpéetí ndú, bìn̄di yí gii 'bità bà 'dè có ji ndú gítí i tí nó náa áá kèjì gí bà bàkà ta yí nó,

³³ éno máa, «Ndoo kpónó kù ya gí Jèrùzàlémè. Káa kùro bà kpì ngbàngà tí 'Viì-mì-'Dakò ji ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì, ta ndâ kpo-kpò mbe nìbà i mì ndâ Jùdèyà dooko gí. Ndú bà gii waa có ku mí tí wó. Bìn̄di ndú bà gii je yí ji ndâ 'bí tende ɲa ndâ 'duù.

³⁴ Ndâ tende ña 'duù tí nò bà gù ño ndi wó, ndú bà gù cù cù mítí wó, ndú bà gù gbì yí, ndú bà gù zi yí gí. Káa ta sili ta'ò bìnidi ku mì wó, yí bà gù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí.»

Ndâ 'vii mì Zèbidéyò yù gba 'do mì Jézù

³⁵ Ta o tí nò, ndâ Jákòmò ta ná'vindí wó Jòvànì, tí ndâ 'vii mì Zèbidéyò, gù gí gí mì Jézù. Bìnidi ndú gù 'dè có ji yí, máa, «Mbe nìbà i ji ze, go kuu tí ze éno máa, wò bàkà nambeè ji ze.»

³⁶ Káa Jézù gù 'visì có ji ndú, máa, «À gbí njembí yo éno máa, ye 'ví bàkà a ña yè ji yo?»

³⁷ Bìnidi ndú gù 'visì có ji yí, máa, «Si 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ze 'ví ki tí wó gbí kù'bì mì lo, wàa 'bí 'duù 'ví ki tí gbí gálì mì lo á gbí ngbàngà mì lo.»

³⁸ Káa Jézù gù 'visì có ji ndú, máa, «Yo ñò i tí nó náa yo kù yù nó ni lá. Yo bà ni bà njù 'visì tí nó náa ye kèjì gí bà njù nò gí? Yo bà ni bà ɾi ña bà ɾiɾi ngo tí nó náa ye kèjì gí bà ɾi nò gí?»

³⁹ Káa ndú gù 'visì có ji yí máa, «Ze bà ni bà bàkà ndâ i tí nó 'dáá gí gí.» Bìnidi Jézù gù 'visì có ji ndú, máa, «'Visì tí nó náa ye kèjì gí bà njù nò, yo bà njù gí. Ngo tí nó náa ye kèjì gí bà ɾiɾi nò, yo bà ɾi gí.»

⁴⁰ Káa ndâ bándò bà ki tí gbí kù'bì mì ye, ta bándò bà ki tí gbí gálì mì ye, me ndâ i mì ye tacó bà je ji yo lá. Ndâ bándò tí nó a ndâ i mì ndâ mbe náa à 'viindi ndú tacó tí ndú sàà gí.»

À dù tí gbolò 'duù kùro ndâ 'duù a i ta bà bàkà nèté ndú

⁴¹ Sè ndâ 'bí mbe tala có mì Jézù mâ gù 'di ndi ña có tí nó náa ndâ Jákòmò ta ná'vindí wó Jòvànì 'dè nò, tàkòcò ndú gù kpòlo gítí ndú ngé ndii gí.

⁴² Káa Jézù gù kili ndú 'dáá gí, bìnidi yí gù 'dè có ji ndú, máa, «Yo ñò ni gí, máa, ndâ 'duù tí nó náa à kù 'dè có máa ndú a kùro ndâ ña ndâ 'duù tí nó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó, kù zogo ndú ta wotí. Delè ndâ kpo-kpò 'duù mì ndú si bà wo woò ji ndú lá.

⁴³ Káa a bà du gbí òkò tí yo me go éno lá. 'Duù ñinó ta go bà dù tí gbolò 'duù gbí òkò tí yo tí wó nó, bà dù tí mbe bàkà nèté ndâ ka wó.

⁴⁴ Káa 'duù ñinó tí kùro yo nó bà dù tí bòò mì ndâ ka wó 'dáá gí.

⁴⁵ Tacó à kpétí káa 'Vii-mì-'Dakò, yí gí me tacó wàa ndâ 'duù 'ví bàkà nèté wó lá. Yí gí a i tacó bà bàkà nèté ndâ 'duù, delè tacó bà sì muu ndâ 'duù ta miɾi wó.»

'Bí 'dakò tí mbe sú ɾo á gbí gbata Jérìkò

⁴⁶ Ta o tí nò, ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó gù gí gí gbí gbata Jérìkò. Káa ta o bà njè nó mì ndú 'do kà, ndâ 'duù me mbè gù kaa kù ko ndú. Káa ta o tí nò, 'bí 'dakò tí mbe sú ɾo á mbe kù yù i, ta ɾè wó a Bàràtìméyò, tí 'vii mì Tíméyò, kù ki tí wó to á seè kpokèjì.

⁴⁷ Bàràtìméyò mâ gù 'di có éno máa, à nò a Jézù mbe 'do Názàrètì ká kù ndii ta nó nò, yí gù 'bità bà tò kù ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Jézù, 'vii mì Dàvídè, ñò yè ɾo ye!»

⁴⁸ Bìnidi ndâ 'duù me mbè gù 'bità bà do ta yí éno máa, yí si bà tò kù mí to. Káa ta bà 'di có tí nò, à dú nò a o bà gù zì bà tò kù mì Bàràtìméyò, máa, «Jézù, 'vii mì Dàvídè, ñò yè ɾo ye!»

⁴⁹ Káa Jézù gù ɾò tíyò, bìnidi yí gù 'dè có ji ndâ 'duù máa, «Yo tè'é tí wó.» Bìnidi ndú gù 'dè có ji Bàràtìméyò, máa, «Zèè njembí lo, a gí yaà, yí kù tè'é tí lo.»

⁵⁰ Ta bà 'di có tí nò, Bàràtìméyò gù 'va bongo mì wó náa yí kù gala nó mí to, bìnidi yí gù a gí yaà ya gí mì Jézù.

⁵¹ Bìndi Jézù gii 'vee yí máa, «Có mì lo gbí njembí lo máa ye 'ví bàkà a ña yè á ji wò?»

Káa yí gii 'visì có ji Jézù, máa, «Mbe nìbà i, si ndâ ɾo ye 'ví njaanga tí.»

⁵² Káa Jézù gii 'dè có ji yí, máa, «Njè nó, tacó bà ùnje mì lo ta njembí lo 'vala wò gí.» Ngé 'do bà-i-nò ndâ ɾo Bàràtíméyò gii njaanga tí gí, bìndi yí gii ɾu ndi Jézù tí kpokèjì.

11

Bà ɾi Bìndi-Mbíɾi gí gbí gbata Jèrùzàlémè

¹ Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó mâ gii dooko gí gbí gbata Jèrùzàlémè gí, si ndú kù ñò muu ndâ gbata Bètí fájì ta Bètáníyà, á dè ta 'bí gú náa à kù nì mítí a Gú Mbâ, Jézù gii tuu ndâ 'bí mbe tala có mì wó sósò'ò,

² máa, «Yo ya gítí ndâ 'bá tí zô náa yo kù ñò ndú zô. Yo bà yee kà ká jé mítí ngbú 'viì-kècè náa 'duù jé o mì pí tí wó lá, náa à ẹɾe yí gí. Yo 'ví njaanga yí gí tí ji ye.

³ Káa 'bí 'duù má 'vee yo, máa, yo kù bàkà nò a yè wè, yo 'ví 'visì có ji yí éno máa, «A mbe tí ze ká 'dè có ji ze máa ze ya ta yí ji yì. Nèté mì yì kuu ta yí, à má cee gí, yì bà tuu ndi wó gí tí gí.»

⁴ Ndâ mbe tala có mì Jézù náa yí tuu ndú nò gii ya gí bà 'de ngbù 'viì-kècè náa à ẹɾe yí mí njekèjì sè tí kpokèjì. Káa si ndú kù gii njaanga yí,

⁵ ndâ 'bí 'duù mbe kù ɾò tíyò kà gii 'vee ndú máa, «Yo kù njaanga ngbú 'viì kècè tí nò tacó yè?»

⁶ Káa ndú gii 'visì có ji ndâ 'duù tí nò ká go có tí nó náa Jézù 'dè ji ndú nô. Bìndi ndâ 'duù tí nò gii si ndú 'ví njè nó ta ngbú 'viì-kècè tí nò gí.

⁷ Ndú mâ gii yee ta yí ji Jézù, ndú gii ki ndâ bongo mì ndú mí pí tí wó tacó wàa Jézù 'ví o mí pí .

⁸ Ndâ 'duù me mbè gii gò ndâ bongo mì ndú mí to tí kpokèjì. Ndâ 'bí 'duù ñindi ndú gii ki'viki ndâ kpâ, ndú gii gò mítí kpokèjì tacó bà tè duù mítí bà ɾi Jézù gí gbí gbata.

⁹ Bìndi ndâ 'duù ñinó mbe tè kùro Jézù nó, ta ndâ 'duù ñinó mbe kù ko tàkò wó nó, gii 'bità bà tò kù ta líkí'ò éno máa, «'Vala ze 'do gbí ndâ vò o! (Òsánà!)

À ùlù yí tí mbe gí ta ɾè mì Mbe tí ndoo!

¹⁰ O tí nó náa 'bí 'viì bìndi bu ndoo Dàvidè bà gí gí bà zogo 'bá tí nó nó bà dù a banga o!

Áá Mbíɾi, gí 'do gbíɾi gí bà 'vala ze á 'do gbí ndâ vo-vò o.»

¹¹ Jézù mâ gii ɾi gí gbí gbata Jèrùzàlémè gí, yí gii ndii ngé ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbíɾi mì ndâ Jùdéyà. Káa yí mâ gii zeke'ò jèlè to tí ndâ i 'dáá gí, ndú gii ya ta ndâ mbe tala có mì wó muu'bi-nje só gí gbí gbata Bètáníyà si o ndii gí.

Mû-mbiìgá mbe ɾi lá

¹² Ta 'bí yé, si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó kù delè ndi ndú 'do Bètáníyà ya gí Jèrùzàlémè, go gii bàkà yí tí kpokèjì.

¹³ Yí mâ gii ñò 'bí mû-mbiìgá 'do me 'dú ta kpâ tí pìrìrì éno, yí gii ne ya gí tà mû tí nò, máa ndâ-'bí-lá yì bà 'de ndo mbiìgá. Káa yí mâ gii di kà, yí gii 'de gbèe i lá.

¹⁴ Bìndi yí gii je nje mítí mû-mbiìgá tí nò éno máa, «'Bí 'duù káká'i 'ví zò ndo lo lá.» Ndâ mbe tala có mì wó gii 'di có tí nò náa yí 'dè nò gí.

Jézù ni ndâ mbe mà 'velè gí sè 'do gbí ndùgù 'bá-Mbíɾi mì ndâ Jùdéyà

15 Ndá Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó mâ giì yee Jèrùzàlémè gî, yí giì ndii ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri mì ndâ Jùdéyà. Bìndi yí giì 'bità bà ni ndâ mbe kù mà ndâ i, ta ndâ mbe kù sù ndâ i 'do kà gí sè. Yí delè giì 'buku ndâ ká'i mì ndâ mbe kù 'visì gùrúsù, ta ndâ mbata mì ndâ mbe kù mà ndâ kùlè, 'dáá gí mí to.

16 Yí giì ọ̀ ndâ 'duù tí nó mbe kù tųru ndâ i waaka ta gbí ndùgù kà nò 'dáá gí gí.

17 Bìndi yí giì 'bità bà nìbà i jì ndâ 'duù, máa, «À wálá cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, Mbíri máa, <'Bá mì ye a bándò bà 'deke tí ndâ 'duù 'dáá gí jì ye tí Mbíri>? Káa yo giì 'visì tí bándò bà kili ndâ kpo-kpò mbe ngbà!»

18 Có tí nó mâ giì 'va tí gbí tù ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri ta ndâ kpo-kpò mbe nìbà i mì ndâ Jùdéyà, ndú giì 'bità bà pà kpokèjì tacó bà zi Jézù. Káa gúku bà gàà 'bì ndú tí wó giì kpò ndú gí. Tacó ndâ 'duù me mbè tè a i gí tàkò bà nìbà i mì wó.

19 Ta 'dè'o mì gbèè ọ̀ tí nó, Jézù giì njè nó 'do Jèrùzàlémè gí.

Mû-mbiigá tí nó náa Jézù je nje mítí nó cì gí

20 Ta dú'o mì 'bí yé, si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó kù giì ndii ta nó, ndú giì nò mû-mbiigá tí nó náa Jézù je nje mítí nó cì gí.

21 Bìndi mbí Piyétòrò ngé giì 'va tí có tí nó náa Jézù 'dè nó gí. Yí giì 'dè có jì Jézù máa, «Mbe nìbà i! Zeke'o zó gi! Mû-mbiigá tí nó náa wò je nje mítí nó cì gí.»

22 Káa Jézù giì 'visì có jì ndú, máa, «Yo tee njembí yo mítí Mbíri.

23 Ye kù 'dè có jì yo ta yúco éno máa, 'duù má 'dè có jì 'bí gbolò gú máa, gú tí nó a 'do bándò mì wó ya gí bà 'va tí wó tà ngo, 'duù tí nó má me kpìkì-kpìkì lá, yí má ùnje gí máa, có tí nó náa yì 'dè nó bà bàkà tí gí, àà bà bàkà jì yí gí.

24 À má éno, wò má yù i 'do mì Mbíri ta bà 'deke tí lo jì yí, ùnje máa Mbíri bà je i tí nó jì wò gí, bìndi wò bà 'de i tí nó gí.

25 Káa ta o tí nó náa wò má kù ọ̀ tíyò kù 'deke tí lo jì Mbíri, 'bí vò i má kuu gbí njembí lo gítí 'bí 'duù, wò 'ví je à-cee-gí jì 'duù tí nó, tacó Bu lo tí Mbíri á gbíri 'ví je ta à-cee-gí gítí ndâ vò i mì lo.

26 Káa wò má si có gítí ndâ vò i mì ndâ 'bí ka lo mí to lá, Bu lo á gbíri delè bà si có gítí ndâ vò i mì lo mí to wálá.»

Bà 'vee 'vé gítí rẹ̀ mbe je wotí jì Jézù

27 Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó giì gí ndi ndú káká'i gí Jèrùzàlémè. Káa si yí kù giì nó nó ta gbí ndùgù 'bá-Mbíri, ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ kpo-kpò mbe nìbà i mì ndâ Jùdéyà, ta ndâ kpo-'duù-'bá mì ndú giì gí mí wó,

28 bìndi ndú giì 'vee yí, máa, «Wò kù bàkà ndâ kpo-kpò seṛè tí nó ta wotí mì ọ̀ yè? A 'di ká je wotí bà bàkà ndú á jì wò?»

29 Káa Jézù giì 'visì có jì ndú, máa, «Ye kpónó bà 'vee yo ta 'vé gbaànjé cuki. Yo má 'visì có á jì ye gí tàkò 'vé mì ye nó gí, ye 'ví giì nì ẹ̀ 'duù tí nó náa ye kù bàkà ndâ i tí nó ta wotí mì wó nó jì yo.

30 'Vé mì ye jì yo éno máa: a 'di táánò ká je wotí bà caka tí ndâ 'duù jì Jòvànì? A Mbíri wèè, a ndâ 'duù ká je wotí tí nó jì yí? Yo nì ẹ̀ 'duù tí nó jì ye má kózò gi.»

31 Káa ndú giì 'bità bà 'viiki gbí có tí nó gbí òkò tí ndú, máa, «Ndoo má 'dè có éno máa, Jòvànì 'de wotí tí nó 'do mì Mbíri, yí bá giì 'vee ndoo éno máa, káa tacó yè káa ndoo ùnje gítí ndâ i tí nó náa yì kù bàkà nó lá?»

³² Káa delè gúku bà giì 'visì có ji yí éno máa, Jòvànì 'de wotí tí nò 'do mi ndâ 'duù giì kpò ndú gî, tacó ndâ 'duù 'dáá gî ùnje gî máa, Jòvànì táánò a mbe 'dòkò có mì Mbírì.

³³ Tacó éno ndú giì 'visì có ji Jézù, máa, «Ze òò bà lá.»

Bìndi Jézù giì 'visì có ji ndú, máa, «À má éno, ye delè bà nì ẹ̀ mbe je wotí bà bàkà ndâ i tí nò ji ye nò ji yo wálá.»

12

Jézù lòkò'bò có gítí ndâ 'bí mbe bàkà nèté

¹ Ta o tí nò, Jézù giì 'bità bà 'de có ji ndâ 'duù gbí lòkò'bò éno máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò giì ọ̀ njí mû-nèbítì mì wó, yí giì bàkà ndùgù gí tàkò , yí giì duu gùù bà pee nèbítì mí gbí , yí giì duu cèlégé mí gbí . Bìndi yí giì kaa ndâ 'bí 'duù mí gbí , máa, ndú bàkà nèté gítí nèbítì mì yì, wàa ndâ yí 'ví njèè gbí i 'do gbí njí go ònò náa à tí nó ta ndú. Ndú mà giì 'vii có ta ndú cee gî, yí giì njè nó ya gí gbí tende muu to.

² «O bà kili ndâ i 'do gbí njí mà giì gí gî, mbe njí tí nò giì tuu 'bí bọ̀ò mì wó gbaànjé ji ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà nèté gbí njí mì wó nó tacó ndâ bà i ònòndi wó.

³ Káa ndâ mbe nèté tí nò giì zèè bọ̀ò tí nò, ndú giì gbì yí, bìndi ndú giì mòkò yí 'do gbí njí gí sè ta kùnga 'bì wó.

⁴ Mbe njí tí nò giì tuu 'bí bọ̀ò mì wó káká'i. Káa ndâ mbe nèté tí nò giì gbì muu wó di gî. Ndú delè giì bàkà ndâ i-nò mítí wó me gbolò.

⁵ Mbe njí tí nò mà giì tuu bà ta'ò bọ̀ò mì wó, ndâ mbe nèté tí nò giì zì yí gî. Sè ndâ 'bí tú mì mbe njí tí nò náa yí giì tuu ndú bìndi ònò, ndâ mbe nèté tí nò giì gbì ndâ 'bí gbí-gbì, ndú giì ziki ndâ 'bí zíkí-ziki.

⁶ Sè 'duù mì wó giì dù ká gbaànjé, náa yí giì tuu ji ndú tí ndòngbù 'duù, a gbèè 'vii mì wó náa yí zè yí òkò ta njembí wó gbaànjé, ta bà kọ̀ro có éno máa, ndú bà te duù mítí 'vii mì yì nò gî.

⁷ «Káa ndâ 'duù tí nò mà giì òò 'vii mì 'dakò tí nò kẹ̀jì, ndú giì toko có gbí òkò tí ndú, máa, «Njìzó a mbe mbelè tí nó ká kẹ̀jì zò. Ndoò zì yí gî, tacó wàa mbelè tí nó 'ví dù tí ònòndi ndoo.»

⁸ Ndú bà-i-nò giì kili mítí 'vii tí nò, ndú giì zì yí gî. Bìndi ndú giì ja ku wó gí sè 'do gbí njí.

⁹ «Mbe njí tí nò kpónò bà bàkà a ọ̀a yè? Yí bà ziki ndâ mbe nèté tí nò gí, bìndi yí giì kaa ndâ 'bí ngú mbe nèté mí gbí njí tí nò.

¹⁰ Yo 'deke có tí nò gbí wàràgà mì Mbírì nó lá? Có tí nó máa, «Díí tí nó náa ndâ mbe bì 'bá bẹ̀ gí nó ká gí tí kpédélé díí bà sè tà 'bá;

¹¹ ònò a i ònò náa a Mbe tí ndoo ká bàkà , káa nje ndoo 'dèè gítí bà zeke gî.»

Yo jé 'deke có tí nò lá?»

¹² Ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì, ta ndâ kpo-kpò mbe nìbà i, ta ndâ kpo-'duù-'bá mì ndâ Jùdèyà mà giì 'di lòkò'bò tí nó, ndú giì òò ni gî máa, Jézù kù lòkò'bò có tí nò a i gítí ndâ yì. Káa gúku bà zèè yí giì kpò ndú gî, tacó ndâ 'duù ta o tí nò me mbè. Tacó éno, ndú giì njè nó sí yí mí to.

Bà gò i mì ndâ Jùdèyà ji Ngáángbá gba mì ndâ Ròmánò

¹³ Ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì, ta ndâ kpo-kpò mbe nìbà i, ta ndâ kpo-'duù-'bá mì ndâ Jùdèyà giì tuu ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ mbe kù kpolo tí tàkù mì ndú ta ndâ 'bí mbe kù tè gí tàkò có mì Èròdè tacó bà zèè ngo nje Jézù.

14 Ndâ 'duù tí nò gii 'vee Jézù, máa, «Mbe nìbà i, ze ñò ni gí máa, wò a mbe 'dè yúcó, wò cì gúku tí 'bí 'duù gbaànjé lá, wò delè 'vee bà éno máa, ñinó a gbolò 'duù, káa ñinó a lúkúfà 'duù nò, jé lá. Wò kù nìbà có mì Mbírì ji ndâ 'duù 'dáá gí ká ta njembí lo gbaànjé. Wò koṛo có máa, a yúcó tacó tí ndoo tí ndâ Jùdéyà bà gò i ji ngáágbá gba mì ndâ Ròmánò? Ze gò i ji yí, wèè, ze gò lá?»

15 Káa Jézù gii ñò ni gí máa, ndâ 'duù tí nò gí gí tí yì ta ngiṛò. Tacó éno, yí gii 'visì có ji ndú máa, «Yo kù 'dè ngo muu có ji ye tacó yè? Yo tala bà tù ña gùrúsù tí nò á mì yo nò ji ye, wàa ye 'ví ñò gi.»

16 Ndú má gii tù 'bí ña gùrúsù mì ndú nò gbaànjé, náa ndú kù ni mítí a ònà, ji Jézù gí, Jézù gii 'vee ndú, máa, «À ka mí gbí gùrúsù mì yo nó a cè kózò tí 'di nó?»

Káa ndú gii 'visì có ji yí máa, «À ka a cè kózò tí ngáágbá gba mì ndâ Ròmánò.»

Yí gii 'vee ndú káká'i máa, «Káa à cu mí gbí nó a ẹ̀ 'di?»

Káa ndú gii 'visì có ji yí, máa, «À cu a ẹ̀ ngáágbá gba mì ndâ Ròmánò.»

17 Bìndi Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Yo dele ndi ndâ i mì ngáágbá gba mì ndâ Ròmánò ji ngáágbá gba mì ndâ Ròmánò, wàa yo 'ví dele ta ndâ i mì Mbírì á ji Mbírì.» Bìndi nje ndú 'dáá gí gii 'dèè gítí có mì Jézù nò gí.

Bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú

18 Bìndi ndâ 'bí ña ndâ Jùdéyà mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá, ta ẹ̀ ña ndú a ndâ Sàdùkáyò, gii 'vee Jézù máa,

19 «Mbe nìbà i, Mòze cu ji ze mí gbí wáràgà mì wó máa, 'duù má kò ni, káa ku gii je yí si ndú jò ta ni tí nò lá, ná'vindí 'duù tí nò 'ví zèè 'bì nawù ku bìndi wó, tacó bà jò ẹ̀ ná'vindí wó.

20 Káa ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'viì-'dakò náa nawu ndú jò ndú ta bà muu ndú vò-nje só gii kò ni, bìndi ku gii je yí si ndú jò ta ni tí nò kálásê.

21 'Bí ná'vindí ku tí nò gii zèè 'bì nawù ku á bìndi wó. Ndú delè gii jò ta ni tí nó lá, bìndi yí gii cee gí. Bà ta'ò 'duù gii zèè 'bì ni tí nò, káa ndú delè gii jò ta yí lá.

22 'Duù ñinò má zèè 'bì ni tí nò á bìndi ku ná'vindí wó, yí cì ká sínò; 'duù ñinò má zèè 'bì wó, yí cì ká sínò, kpòò yee tí o tí nó náa ndâ 'viì-'dakò tí mò vò-nje só gbí yì mì nawu ndú 'dáá gí gii tè ẹ̀ á cìkii gbèè ni tí nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí, ku delè gii ruka ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí, káa gbèè 'duù á 'do gbí òkò tí ndú mbe jò ta yí wálá. Bìndi ni gii cì tí ndòngbù 'duù gí tàkò ndú.

23 À má ta o bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú wúnò, ndú má gii 'vala ndi ndú gí, ni tí nò bà gii du tí ni mì 'di á 'do gbí òkò tí ndú? Tacó ndú 'dáá gí kò yí gí.»

24 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «À nò me nderè bà giṛi'o mì yo ká nò lá? Náa yo 'di tí ta gbí ndâ có tí nó náa à cu mì Mbírì nó lá nò? Yo dele gii ñò tí ta wotí mì Mbírì ni lá nò!

25 Tacó bìndi bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú, ndâ 'dakò ta ndâ ni káká'i bà kò tí ndú wálá, tacó ndú bà gii du go ndâ basìli mbe kù nò tú mì Mbírì.

26 «Káa à má gítí có bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú, yo 'deke có gítí bè'i tí nó mbe kù doo nó gbí wáràgà mì Mòze lá? Mbírì ta o tí nò gii 'dè có ji Mòze máa, <Ye a Mbírì mì Àbìráámò, ye a Mbírì mì Ìzákò, ye a Mbírì mì Jàkóbè.>

²⁷ Káa ndâ Àbìráámò, ta Ízákò, ta Jàkóbè cì sàà si à dooko gítí bà jò Mòze kálásê. Káa Mbírì gii 'dè có tí nò jì Mòze tacó bá túbà éno máa, ndú kú 'vala kálásê. À má éno, Mbírì me Mbírì mì ndâ ku lá. Yí a Mbírì mì ndâ 'válá. Káa có mì yo máa, 'válá bindi ku wálá nò, co ngé to gí.»

Kpóló-kpolo có gbí òkò tí ndâ có mì Mbírì 'dáá gí

²⁸ Bìndi 'bí gbolò mbe nìbà i mì ndâ Jùdèyà mbe kú sè tù wó ta o tí nò gítí bà tò kponje mì ndâ Jézù ta ndâ ka wó, má gii 'di ndâ bà 'visì có mì Jézù jì ndú 'dáá gí ká dú, yí gii 'vee Jézù máa, «Kpóló-kpolo có gbí òkò tí ndâ có mì Mbírì 'dáá gí a có ngayi?»

²⁹ Káa Jézù gii 'visì có jì yí, máa, «Ìjìnó a có mì Mbírì mbe kpolo co tí ndâ 'bí có mì wó 'dáá gí:

<Yo sè tù yo, ákoo ndâ Ízìrìyèlì.

Mbe tí ndoo tí Mbírì ká gbaànjé.

³⁰ Yo zè Mbe tí yo tí Mbírì mì yo nìkì ta njembí yo gbaànjé,

ta lilí yo gbaànjé,

ta bà koṛo có mì yo gbaànjé,

ta wotí mì yo 'dáá gí.>

³¹ «'Bí kpóló-kpolo có mì Mbírì a ñìnó, máa,

<Wò 'ví zè ndâ 'bí ka lo nìkì ká go ñìnó náa wò kú zè ta 'dóó tí lo nìkì maa nò.>

'Bí có mì Mbírì káká'i mbe me gbolò ndii ndâ có tí nò sósò'ò nò gí wálá.»

³² Mbe nìbà i tí nò gii 'visì có jì Jézù máa, «Wò 'dè a yúco, Mbe nìbà i. Có mì lo náa wò 'dè éno máa, Mbírì ká gbaànjé, 'bí Mbírì bindi wó káká'i wálá, à káa yí nò, a cèe yúco.

³³ Bà zè yí nìkì ta njembí 'duù gbaànjé, (ta kóró-koṛo có mì 'duù gbaànjé,) ta wotí mì 'duù 'dáá gí, ta bà zè 'bí ka tí nìkì á go bà zè 'dóó tí 'duù nìkì, a ndâ kpóló-kpolo có mbe ndii ndâ bà doo ngúwu ndâ nò ta ndâ bà waa mbelè jì Mbírì gí.»

³⁴ Jézù mâ gii nò éno máa, bà 'visì có mì 'dakò tí nò a bà 'visì có mì mbe 'di gbí-o, yí gii 'dè có jì yí máa, «Wò me 'dú 'do tí 'bá tí nó náa Mbírì kú zogo nó lá.»

'Do bìndi ñìnò, 'bí 'duù káká'i mbe gii yeeke tí wó ta bà 'vee gbí nje Jézù wálá.

Bìndi-Mbírì me káa 'vii mì Dàvídè cuki lá, yí delè a mbe tí Dàvídè

³⁵ Ta o tí nò si Jézù kú nìbà i jì ndâ 'duù á gbí ndùgù 'bá-Mbírì, yí gii 'vee ndú máa, «Ndâ kpo-kpò mbe nìbà i mì ndâ Jùdèyà kú 'dè có máa, Bìndi-Mbírì a 'vii mì Dàvídè ta kpokèjì ngayi?»

³⁶ À sé a Dàvídè táánò ta nje wó ká kò-kò ta wotí mì Bèri-mì-Mbírì, máa, <Mbírì 'dè có jì Mbe tí ye máa,

«Kí tí lo gbí kù'bì mì ye di tí o tí nó náa

ye bà gii bàkà ndâ ku'dì mì lo tí ndâ i-tà-tàmà mì lo,» nó.>

³⁷ «Káa Dàvídè ta nje wó má kú nì mítí Bìndi-Mbírì a <Mbe tí ye,> Bìndi-Mbírì bà gii dù tí 'vii mì Dàvídè ta ña kpokèjì ngayi?»

Káa ndâ 'duù me mbè gii sè tù tí có tí nò ta pétékè tàkòcò ndú, wàa yí 'ví 'dè ta gbí có tí nò ngbàrángà'i jì ndâ yì.

Jézù ñonoko ndâ kpo-kpò mbe nìbà i mì ndâ Jùdèyà

³⁸ Si Jézù kú nìbà i jì ndâ 'duù, yí gii kpo-gbì-tà-tù ndú máa, «Yo kpolo tí yo 'do tí ndâ kpo-kpò mbe nìbà i mì ndâ Jùdèyà mbe kú dù ta go bà yuu ndâ banga bongo, ta go bà si ndâ 'duù 'ví te duù mítí bà 'vee ndú á go bà 'vee ndâ gba ta ndi tí ndâ bàndò 'véle.

³⁹ Ndú má ya gítí ndâ bándò bà kili ndâ Jùdéyà gí bà ùlù Mbírì tacó bà ùlù Mbírì, ta ndâ kpo-kpò bándò bà kili ndâ 'duù gí bà zò i, à tí ndú delè káa go bà ki tí ndú pí ndâ kpédélé mbata tí nó náa à paka mí kùro ndâ 'duù nò.

⁴⁰ Ndú zò ndâ i mì ndâ nawù ku mì gí. Ndú kù bàkà tí ndú tí ndâ tò 'duù ta 'vére bà dù kù ùlù Mbírì too yé, ta ɾi, too yé, ta ɾi, káa Mbírì bà waa có mítí ndú ta wotí ká tí .»

Bà gò i mì 'bí nawù ku

⁴¹ Káa si Jézù kù ki tí wó á seè bándò bà gò i mì ndâ 'duù ji Mbírì á gbí ndùgù 'bá-Mbírì, yí gù nò ndâ 'duù me mbè kù gò i.

⁴² Mâ gù zeke'o, 'bí nawù ku tí mbe yé gí gí bà gò ndâ nì gùrusù sósò'ò, náa à má toko ndú, ndú bà gí tí gírìsì gbaànjé.

⁴³ Jézù mâ gù nò i tí nò náa nawù ku tí nò bàkà nò, yí gù tè'é tí ndâ mbe tala có mì wó. Bìndi yí gù 'dè có ji ndú, máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, nawù ku tí nò tí mbe yé nò, gò i me gbolò ndii ndâ 'duù 'dáá gí.

⁴⁴ Tacó ndâ mbe kpo-kpò i gò káa nje mèlè ndâ i tí nó náa à kuu mì ndú nò. Káa nawù ku tí nò, tí mbe yé ta 'bí i mì wó wálá nò, gò 'dáá nò a làmbu nìnó náa yí kù lì mítí nò.»

13

Jézù 'dè có gítí o bà gù ki'viki 'bá-Mbírì

¹ Si Jézù kù co 'do gbí ndùgù 'bá-Mbírì gí sè, 'bí mbe tala có mì wó gbaànjé gù zeke 'bá-Mbírì, bìndi yí gù 'dè có ji yí máa, «Zeke'o zó gi, Mbe nìbà i! A ɱa ndâ kpo-kpò díí yé náa a bì ta ndâ 'bá tí zó ká zó!»

² Káa Jézù gù 'vìsì có ji yí máa, «Wò wálá nò ndâ kpo-kpò 'bá tí zó gí? Gbèe díí bà gù dù pí ka wó wálá. À bà gù ki'viki ndú lù'bù-lù'bù gí to.»

³ Jézù gù ya gí pí Gú Mbâ, bìndi yí gù ki tí wó tù gbíro wó mò gítí 'bá-Mbírì. Bìndi ndâ Piyétòrò, ta Jákòmò, ta Jòvànì, ta Àndèréyà, gù 'vee yí si ndú ta kpéetí ndú máa,

⁴ «Nì o bà bàkà tí mì i tí nò ji ze. Ze bà nò o bà bàkà tí mì ndâ i tí nò ni mítí yè?»

Jézù 'va-gbì-tù ndâ tú mì wó á gítí o bà gù ndòngbú o

⁵ Bìndi Jézù gù 'bità bà 'dè có ji ndú, máa, «Yo kpòlo tí yo, tacó wàa 'bí 'duù 'ví eendi yo lá.

⁶ Tacó ndâ 'duù me mbè bà gù waaka có ta ɾè ye; 'duù nìnò bà dù káa o gí yaà máa, <Ye a yí>. Ndú bà gù eendi ndâ 'duù me mbè.

⁷ «Káa yo má 'di có ndâ kpo-kpò gó, ta ndâ bà fiini có gítí ndâ kpo-kpò gó, yo 'ví cì gúku lá, tacó ndâ gó tí nò 'dáá gí bà gò tí gí, káa ndòngbú o kálásé.

⁸ Tacó ta o tí nò ndâ 'duù 'do muu to kè'bì bà kaa ya gí bà tè ndâ 'bí ka ndú ta gó. Ndâ kpo-kpò gba bà gù tè ndâ 'bí ka ndú ta gó. To bà gù tanga tí, tí ndâ bándò me mbè. Ndâ 'duù bà gù zò go. Káa ndâ i tí nò 'dáá gí káa bà 'bità gó-káyì sínò.

⁹ «Káa yo 'ví kpòlo tí yo, tacó ndâ 'duù bà gù ya ta yo gí gbí ngbàngà mì ndâ Jùdéyà. Áa bà gù gbi yo ta ndi tí ndâ bándò bà kili ndâ Jùdéyà gí bà ùlù Mbírì; yo bà gù rò tíyò á kùro ndâ kpo-kpò tùu, ta ndâ kpo-kpò gba á muu ye. Yo bà gù 'vanda ndi ndâ có tí nó táánò náa yo 'di 'do gbí nje ye nò. Yo delè bà gù 'dè có gítí ndâ i nìnó náa yo táánò nò ye kù bàkà ndú nò.

10 Káa yo kpédélé'i bà ma a Banga-Ngú-Có mì ye á jì ndâ 'duù á muu to tí nó 'dáá gí má kózò gí.

11 «Ta o tí nò, à má kù zèè yo ya tí gí gbí ngbàngà, yo 'ví si bà yeeke tí yo ta bà koṛo có máa, yo bà 'dè mí kà a có yè wè nò mí to; yo 'ví 'dè káa ṛa có ṛinó mbe gí gí gbí muu yo nò. Tacó ta o tí nò à me yo ká kù 'dè có lá, a Bèri-mi-Mbíri ká bà 'dè có.

12 «Ta o tí nò, ndâ 'duù bà sù tàmúu ndâ ná'vindí ndú jì ku, bu 'viì bà sù tàmúu 'ví mì wó jì ku, ndâ 'viì bà giì sogo ndâ mbe jò ndú, ndú delè bà giì sù ndú jì ku;

13 delè ndâ 'duù bà giì sogo yo tacó tí ye. Káa 'duù ṛinó mbe zèè njembí wó yee tí ndòngbú ndâ i tí nò ká bà 'de 'vala ṛinó mbe cee lá nò.

14 «Káa ta o tí nò, yo má ṛò ndâ vò 'duù kù gbètèkè 'bá-Mbíri nó, (mbe kù 'deke i tí nó 'ví 'di gbí éno máa), ndâ 'duù Jùdèyà 'ví ì ngèlè ya gí pí ndâ nja-njà gú.

15-16 Ndâ i tí nò má gbo yo mítí 'bí bàndò, yo 'ví dele ndi yo ya gí 'bá tacó bà kaa ndâ i mì yo lá.

17 Káa a ṛa vò pá yè ká tí ndâ mbe nakáyì, ta ndâ niì ṛinó náa ndâ 'viì mì ndú nje kí gbí ndâ o tí nò nó ká éno!

18 Yo 'deke tí yo jì Mbíri máa, i tí nò 'ví bàkà tí me ta bèmbíli lá.

19 Tacó gbí ndâ sili tí nò, ndâ 'duù bà giì mbu ṛa 'bí bà mbu ndò ta ṛa jé mbe bàkà tí lá 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó mì Mbíri di tí kpónó, delè ta ṛa káká'i bà bàkà tí wálá.

20 'Dóo Mbe tí ndoo tí Mbíri táánò má ja tí ndâ sili tí nò gí to lá, gbèè 'duù bà dù wálá. Káa yí ja tí ndâ sili tí nò a i tacó tí ndâ 'duù tí nó náa yí ṛuka ndú gí nò.

21 «À má éno, 'bí 'duù má giì 'dè có jì yo, máa, <Yo zeke'o gi, Bìndi-Mbíri kuu nò!> wàlà máa, <Yo zeke'o, yí zò!> yo 'ví ùnje gítí lá.

22 Ta o tí nò ndâ sù bìndi-Mbíri, ta ndâ sù mbe 'dòkò có mì Mbíri bà oloko kù bàkà ndâ i, ta ndâ seṛè, tacó bà giì kpokèjì mì ndâ 'duù tí nó náa Mbíri ṛuka ndú gí nó, náa ndú má 'de kpokèjì gítí ndú gí nò.

23 «A má éno, yo kpolo tí yo, tacó ye kpo-gbí-tà-tù yo gítí ndâ i tí nó bà giì bàkà tí nó 'dáá gí, gí.

24 «Káa gbí ndâ sili bìndi ndâ vo-vò o tí nò, ṛo ṛi bà giì 'di gí, pí bà giì tòngbaà wálá,

25 ndâ yìi bà giì 'duku gí to 'do gbíri, ndâ i gbíri 'dáá gí bà giì ngaka tí ndú.

26 Bìndi ndâ 'duù bà giì ṛò 'Viì-mi-'Dakò kù gí co gbí ndâ kùlù mù ta di gbí tí wó, kù tòngbaà ngbézè-ngbeze-ngbèzè.

27 Bìndi yí bà giì tuu ndâ basìli mì Mbíri cee muu to tí nó 'dáá gí, gí bà kili ndâ 'duù ṛinó náa Mbíri ṛuka ndú gí nó 'do gbí ndâ gulú-gulù to yee tí gulú-gulù ṛi.

28 «Yo kpolo ṛo yo mítí mù-mbiìgá, ta o tí nó náa yí má kù tù ngú dó kpá, yo ṛò ngé ni gí máa, bèmbíli dooko jé'déé gí.

29 Go éno delè, ta o tí nó náa yo má ṛò ndâ i tí nó náa ye 'dè có gítí ndú nó kù bàkà tí, yo 'ví koṛo muu yo éno máa, o bà giì 'Viì-mi-'Dakò dooko gí.

30 Ye kù 'dè có jì yo ta yúco, máa, ndâ i tí nó 'dáá gí bà bàkà tí kùṛo bà mì ndâ 'duù tí nó kpónó mbe kù 'vala muu to tí nó nó gí.

31 Ndâ gbíri ta to tí nó bà mì gí, káa ndâ có mì ye bà mì wálá.

32 «Káa à má gítí ndâ 'dóo ṛi tí nò, ta 'dóo o tí nò, gbèè 'duù mbe ṛò ni wálá, kpèti káa ndâ basìli mbe kù nò tú mì Mbíri á gbíri, kpèti káa 'Viì-mi-Mbíri, gbèè 'duù jé mbe ṛò ni wálá. À káa Bu ye cuki ká ṛò ni .

³³ À má éno, yo dù tí zò'o. Yo 'ví kpolo tí yo, tacó yo jé gí bà ònó máa, o tí nò bà gí ta o ngàyi wè, nò wálá.

³⁴ O tí nò bà gí go 'duù mbe ya gí muu njà nó. Yí njè nó 'do 'bá si ndá i mì wó á ji ndá bòò mì wó, máa ndú 'ví kpolo tí ndú, bòò ònò ká ta bà nèté mì wó, 'bí ká ta ònòndi wó. Bindi yí gí 'dè có ji mbe kpolo tí njekekèjí máa, yí dù tí zò'o.

³⁵ À má éno, yo dù tí zò'o, tacó yo ònó o tí nó náa mbe 'bá bà gí tí nó ní lá. Yí bà gí si ndá 'duù á njewu? Yí bà gí ta kpo-gbí'o? Yí bà gí ta bà kò-kò mì ngùù? Yí bà gí si yé kú wèlè tà ònò?

³⁶ Yí má yee kpàtàràkà gí, yí 'ví 'de yo á tí zò'o.

³⁷ Có tí nò náa ye 'dè ji yo nò, ye 'dè ji ndá 'duù 'dáá gí: <Yo dù tí zò'o!> »

14

Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdèyà pà kpokèjí gítí bà zèè Jézù

¹ Ta o tí nò sè sili ká só gítí o bà bàkà tàkìi o bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìzìrìyèlì-mì-Mbíri, ta tàkìi bà ci 'Dè-kò. Ndá Kùro ndá bu-Mbíri ta ndá kpo-kpò mbe nìbà i mì ndá Jùdèyà kú gí pà kpokèjí bà zèè Jézù á tàbèngìi tacó bà zi yí.

² Ndú jè ta bà zèè yí gbí ngbà tacó ndú kú cì gúku máa, ndá yí má zèè yí gbí ngbàà ònò á ta gbolò o tí nó, ndá 'duù bà bàkà wo.

'Bí nìi toro bàà mítí Jézù gbí gbata Bètáníyà

³ Ta o tí nò si Jézù kú zò i gbí gbata Bètáníyà á 'bá mì 'bí 'dakò ta rè wó a Simónè, náa à kú nì mítí wó a «mbe cì,» 'bí nìi gí ta banga pò bàà náa à ònòkò ta 'bí ònò banga pò i ta rè a nàràdì gbí dúlàngà. Bindi nìi tí nò gí ki m̀ri dúlàngà bàà tí nò gí, yí gí yee bàà tí nò 'dáá gí mítí muu Jézù.

⁴ Káa ndá 'bí 'duù ònò mbe ònò i tí nò náa nìi tí nò bàkà nò gí 'bità bà 'dè ngùrù-ngùrù có go'i ta kpo tàkòcò gítí nìi tí nò, máa, «À kpónó volo gbí bàà tí nò tacó yè?»

⁵ Áá kùtáá bà sè pò bàà tí nò á ta gbolò gùrùsù ndii dinári 300 gí, wàa à 'ví ko ta ndá mbe yè.»

⁶ Jézù má gí 'dì có tí nò náa ndá 'duù tí nò kú fiini nò, yí gí tè ro wó gítí ndú. Bindi yí gí 'dè có ji ndú máa, «Yo si nìi tí nò mí to. Yo kú pèè mbí wó tacó yè? Yí bàkà ji ye a banga i.

⁷ Ndá mbe yè ta o 'dáá gí kuu gbí òkò tí yo. Go bà bàkà nambeè ji ndú má kuu tí yo, yo bà bàkà ta o mì yo mbe nìkì tí yo gí. Káa à má gítí ye, yo bà 'de ye ta o 'dáá gí wálá.

⁸ Yí bàkà nò a bà wotí ònòndi wó. Yí toro nò a bàà bà duu ye mítí ye.

⁹ Ye kú 'dè có ji yo ta yúcó máa, bàndò náa à má ma Banga-Ngú-Có mítí muu to tí nó gí, à delè bà koro có tí nìi tí nó ta bà dità i tí nó náa yí bàkà nó gí.»

Júdà ba ngbù Jézù

¹⁰ Bindi Júdà Ìsikàriyótè, tí 'duù 'do gbí òkò tí ndá mbe tala có mì Jézù muu 'bì-nje só, gí njè nó ya gí mì ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdèyà, tacó bà ba ngbù Jézù ji ndú.

¹¹ Ta bà 'dì có tí nò, tàkòcò ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdèyà gíi peteke gítí Júdà ngé ndii gí. Bindi ndú gíi cì yí máa, ndá yí bà ko mboò nèté mì wó nò ji yí ta gùrùsù. Bindi Júdà gíi delè ndi wó ya gí bà pà tò kpokèjí bà zèè Jézù ji ndú.

Bà 'viindi tí gítí gbolò o bà ci i

¹² Káa ta o bà 'bità ndâ sili mì gbolò o bà bàkà tàkùì mì ɾi bà ci 'Dê-kô, si à waa mbelè 'viì-rómbo gítí o bà bàkà tàkùì mì bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìrìyèlì-mì-Mbíri gí, ndâ mbe tala có mì Jézù gù 'vee yí gítí bàndò ñínó náa mbe níkí tí wó, tacó wàa, ndâ yí 'ví ya gí bà 'viindi ji ndâ yí ta ndú tacó bà zò i-cí-ci mítí .

¹³ Káa Jézù gù 'visì có ji ndú ta bà tuu ndâ 'duù sósò'ô 'do gbí òkò tí ndú, máa, «Yo ya gí gbí gbata; yo má yee kà, yo bà 'de 'bí 'dakò kù te ngo gbí kàrà; yo 'ví ɾu ndi wó.

¹⁴ 'Bá tí nó náa yí bà ɾi gítí nó, yo 'ví ya gí bà 'vee mbe 'bá tí nó, máa, «A mbe ñbà i ká tuu ze máa, ze gí gí bà 'vee wò máa, 'bá wíri tacó tí ngòó, tacó wàa, ndâ yí 'ví gí gí bà zò i-cí-ci mí tà á ta ndâ mbe tala có mì yí wè?»

¹⁵ Bìndi yí bà túbà gbolò soɾo náa à 'viindi bàndò mí kà sàà gí ji yo. Nò gí, yo 'ví bàkà i-zó-zò mí kà á ji ndoo.»

¹⁶ Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gù ñjè nó ya gí gbí gbata, ndú gù 'de ndâ i kà jé ká go có tí nó náa yí 'dè ji ndú nò. Bìndi ndú gù 'viindi ndâ i-cí-ci kù ù ta ndi wó.

Ndòngbú bà zò i mì Jézù

¹⁷ 'Dè'o mâ gù gí gí, ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó muu'bi-nje só gù yí gbí gbata tí 'bá tí nó náa à 'viindi tà'i mítí kù ù ta ndi ndú nò.

¹⁸ Káa si ndú kù zò i, Jézù gù 'dè có ji ndú máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa, 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo bà gù ba ngbù ye gí. 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo mbe kù zò i ta ye kpónó gbí ká'i.»

¹⁹ Ta bà 'di có tí nó ndâ mbe tala có mì Jézù 'dáa gí gù dù zuku-zùkùù. Bìndi ndú gù 'bità bà 'vee yí gbaànjé-gbaànjé, máa, «À 'ví dù a ye? À 'ví dù a ye?»

²⁰ Káa Jézù gù 'visì có ji ndú, máa, «A 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo a muu'bi-nje só nò. 'Bí 'duù mbe kù too yâ ta ye 'do gbí gbèe ká'i.

²¹ Ìyoo. À dú káa yúco, 'Viì-mì-'Dakò bà gù ya gí nje ku mì wó á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mí Mbíri sàà éno máa, yí bà gù cì gí nò gí. Káa 'duù tí nó mbe ba ngbù 'Viì-mì-'Dakò nó ká bà gù mbu . À ngbá níkí táánò káa bà jò yí lá.»

²² Káa si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó kálásê kù zò i, yí gù je kù kô, bìndi yí gù ùlù Mbíri, yí gù ki'viki gbí kù kô tí nó, bìndi yí gù kaa ji ndâ mbe tala có mì wó, bìndi yí gù 'dè có ji ndú máa, «Yo je , ñínó a dù ye.»

²³ Bìndi yí gù zèè 'visì nèbítì, yí mâ gù ùlù Mbíri gí, yí gù je ji ndâ mbe tala có mì wó, ndú 'dáa mâ gù ñjù gí, yí gù 'dè có ji ndú máa,

²⁴ «Ìjìnó a mbelè ye, tí mbelè bà ñjù mùkà mì Mbíri, àà bà yee to tacó tí ndâ 'duù me mbè.

²⁵ Ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa, ye káká'i bà ñjù i ta yo wálá yee tí ɾi ngú bà ñjù mì ndoo ta ndoo á gbí 'bá tí nó náa Mbíri kù zogo nò.»

²⁶ Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó mâ gù cè cè á bìndi i-zó-zò gí, ndú gù ñjè nó kù ya gí pí Gú Mbâ.

²⁷ Káa si ndú a muu nó á kpokèjì, Jézù gù 'dè có ji ndú, máa, «Yo bà gù 'vaaka 'do tí ye, á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Ye bà gù gbì mbe gbà rómbo, bìndi ndâ rómbo bà gù 'vaaka gí,» nò.

²⁸ Káa kpétí ká éno, ye bà gù ya gí kùro gí bà ùndi yo mí Gàliléyà á bìndi bà 'vala ndi ye á 'do gbí muu'dú ye.»

²⁹ Káa Piyétòrò gù 'visì có ji yí, máa, «Kpétí sè ndâ 'bí 'duù 'dáa má oloko 'do tí lo gí, ye jé gí bà o 'do tí lo wálá.»

³⁰ Káa Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò, máa, «Ye kù 'dè có ji wò ta yúco, máa, wúnó ta bèbìlì tí nó, á kùro bà kò-kò mì nguù ta bà só, wò bà 'boo ye ta bà ta'ò.»

³¹ Káa Piyétòrò gii 'visì có ji Jézù ta njembí wó gbaànjé, máa, «À kpèti má káa ku, à nìkì éno máa ku tí nó 'ví zì káa 'dóo ye gí, á co tí bà o 'do tí lo mì ye.» Bìndi sè ndá 'bí mbe tala có mì Jézù 'dáá gí gii 'dè ji yí káa gbèe ña có mì Piyétòrò nó.

Jézù ya gí Jètisémánè

³² Bìndi ndá Jézù ta ndá mbe tala có mì wó má gii yee gbí 'bí làmbu wúngbó jìlì náa à kù ni mítí a Jètisémánè, Jézù gii 'dè có ji ndá mbe tala có mì wó, máa, «Yo dù nó, wàa ye 'ví ya gí bà 'deke tí ye ji Mbíri.»

³³ Bìndi yí gii ruka ta yí 'do gbí òkò tí ndú káa ndá Piyétòrò, ta Jákòmò, ta Jòvànì. Ndú má gii yèè ta ndú gí ndii 'do tí sè ndá 'bí ka ndú gí, gbí dui wó gii dù kù me máákà, delè tàmuu wó gii 'bità bà ji gí.

³⁴ Bìndi yí gii 'dè có ji ndá mbe tala có mì wó tí nó ta'ò nó náa yí ruka ndú nó, máa, «Sé'i yè gbí njembí ye dè gí mì ku. Yo dù bà-i-nò, wàa yo 'ví kpolo tí yo.»

³⁵ Bìndi yí má gii yèè ndi wó 'do tí ndú á gí ndii gí, yí gii 'bu gbíro mí to, bìndi yí gii 'bità bà 'deke tí wó ji Mbíri, máa, 'bí kpokèjì má kuu, yí 'ví ndo co tí 'do kùro o tí nó kù gí nó gí.

³⁶ Máa, «Àbá, àa Bu ye, kpokèjì gítí ndá i 'dáá gí kuu mì lo. Si ye mí nje gbolò vò có tí nó náa à bà gii waa mítí ye nó lá. Káa wò 'ví me éno 'do ká gbí 'dóo có mí lo gbí muu lo, me 'do gbí có mì ye lá.»

³⁷ Bìndi yí má gii dele ndi wó gí mì ndá mbe tala có mì wó tí nó ta'ò nó, yí gii 'de ndú tètì gí. Bìndi yí gii 'dè có ji Piyétòrò, máa, «Sìmonè, wò kù tè a rì wàa? Yo ni bà dù tí zò'o nji'díí lá?

³⁸ Yo kùtáa bà dù tí zò'o, wàa yo 'ví 'deke tí yo ji Mbíri, tacó ndá vò i 'ví tala yo lá. À dú káa yúco, go bà bàkà tó i dú kuu gbí njembí yo, káa wotí tí yo gí tàkò wálá.»

³⁹ Bìndi yí gii dele ndi wó káká'i ya gí bà 'deke tí wó ji Mbíri ká go kpédélé ñinò.

⁴⁰ Yí má gii dele ndi wó káká'i gí mì ndá mbe tala có mì wó, yí gii 'de ndú mì ta rì gí. Bà 'dè có mì ndú ji yí gii kpò ndú gí, tacó ndú ta o tí nó káa cee ku ndú ku ta rì.

⁴¹ Gbí bà ta'ò bà gí yí, yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo tètì kpónó, yo 'ví tè wo yo. Bà cee gí. À kpónó nó a o bà dò 'bì tí 'Vii-mi-'Dakò mí 'bì ndá mbe bèè ro Mbíri.»

⁴² Kùro o bà gí mbe ba ngbù ye dooko gí. Yo a gí yaà wàa ndoo 'ví nje nó.»

Bà zèè Jézù

⁴³ Káa si Jézù kálásé kù 'dè có, yí má gii zeke'o, yí ngé gii ñò Júdà tí nó tí 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá mbe tala có mì wó nó, yee ta ndá 'duù me mbè, náa ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá mbe nìbà tàkii mì ndá Jùdèyà, ta ndá kpo-'duù-'bá mì ndá Jùdèyà ká tuu ndú yee gí. Ndá 'duù tí nó tuu mí 'bì ndú a ndá mù, ta ndá nja-njà sizo.

⁴⁴ Káa kùro bà gí ndú, Júdà tí mbe ba ngbù Jézù kpo-gbí-tà-tù ndú sàa gí, éno máa, «'Duù tí nó náa ye bà 'vee yí ta bà òlò gbí tù wó nó a 'dakò tí nó. Yo zèè yí, yo 'ví kpolo tí wó tí kpò wàa yo 'ví ya ta yí.»

⁴⁵ Júdà gii gí ká ndíri ya gí mì Jézù. Bìndi yí gii tè'é tí wó, máa, «Mbe nìbà i ji ze!» Bìndi yí gii 'vee yí ta bà òlò gbí tù wó.

46 'Do bà-i-nò, ndâ 'duù tí nò gii zèè Jézù kácá-kácá.

47 Káa 'bí 'duù mbe kù rò tíyò rẹgbà tí Jézù gii ja njà sizò mì wó, yí gii da tù 'bí bòò mì Kùro ndâ bu-Mbíri waa jàngá gí.

48 Bìndi Jézù gii 'vee ndâ mbè 'duù tí nò, máa, «Ye a mbe ngbà náa yo gii kaa ta ndâ mú, ta ndâ nja-njà sizò mì 'bí yo tacó bà gii gí bà zèè ta ye?»

49 Gbí ndâ o tí nó 'dáá gí 'do táánò náa ye kuu ta yo gbí ndùgù 'bá-Mbíri kù nìbà i ji yo nó, yo jé zèè ye lá. À má éno, yo zèè ye, tacó waa có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nó 'ví dù tí tí yúco.»

50 Ta o tí nò ndâ mbe tala có mì Jézù 'dáá gí gii njè 'do tí wó ta ngèlè gí,

51 si káa 'bí 'viì-'dakò mbe gala káa gbèè kpâ-bòngo mítí wó kù ru ta ndi Jézù gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nò.

52 Ndâ 'duù tí nò má gii bàkà có bà zèè 'viì-'dakò tí nò, yí gii o ta ngèlè ta só, jee kpâ-bòngo tí nò mí 'bí ndú.

Jézù kùro ndâ kpo-kpò 'duù mì ndâ Jùdèyà

53 Ndâ 'duù tí nò gii zèè Jézù, bìndi ndú gii ya ta yí gí 'bá mì Kùro ndâ bu-Mbíri. Ta o tí nò ndâ bu-Mbíri, ta ndâ kpo-'duù-'bá, ta ndâ kpo-kpò mbe nìbà i mì ndâ Jùdèyà kili 'dáá gí mí kà.

54 Káa ta o tí nò náa ndâ 'duù tí nò kù ya ta Jézù nò, Piyétòrò dù ngéé ndii kù ko tàkò wó. Yí gii ko tàkò wó yee ngé gbí ndùgù mì Kùro ndâ bu-Mbíri. Bìndi yí gii ki tí wó to gbí òkò tí ndâ mbe kpolo tí 'bá mì Kùro ndâ bu-Mbíri, kù u wu gbí ngbàngà.

55 Ta o tí nò Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ kpo-kpò mbe waa có gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyà kù pà kpokèji tacó bà waa có ku mítí Jézù, káa ndú 'dè gbaànjé lá.

56 Ndâ 'duù me mbè gii dù kù waaka ndâ 'vére mítí wó, káa ndâ wááká-waaka có mì ndú nò jé toko lá.

57 Bìndi ndâ 'bí 'dakò gii a gí yaà ta 'bí ña 'viiri có mì ndú éno máa,

58 «Ze táánò 'di kòcò 'dakò tí nò kù 'dè có máa, «Ye bà ki'viki 'bá-Mbíri tí nò náa ndâ 'duù bí ta 'bí ndú nò gí to, káa gbí sili ta'ò ye bà bí 'bí náa à bí me ta 'bí lá.» »

59 Káa ta ndâ ña ñinó 'dáá gí, ndâ có mì ndú jé toko lá.

60 Bìndi Kùro ndâ bu-Mbíri gii a gí yaà á kùro ndâ mbe waa có 'dáá gí, bìndi yí gii 'vee Jézù, máa, «Có mì lo gí tàkò ndâ có tí nò wálá? Ndâ 'duù tí nò 'dè gítí lo nò a ña có yè?»

61 Káa Jézù gii 'visi có gí tàkò ndâ 'vé mì Kùro ndâ bu-Mbíri nò lá. Bìndi Kùro ndâ bu-Mbíri káká'i gii 'vee ndi Jézù, máa, «Wò a Bìndi-Mbíri tí 'Viì-mi-Mbíri?»

62 Káa Jézù gii 'visi có ji yí, máa, «Ye a yí; wò delè bà gii ñò 'Viì-mi-'Dakò kù ki tí wó gbí kù'bi mì Mbe wotí, bìndi yí bà gii gí 'do gbíri co gbí ndâ kùlù mù.»

63 Ta bà 'di có tí nò, Kùro ndâ bu-Mbíri gii yaka gbí bòngò tí wó ta sé có gí. Bìndi yí gii 'dè có ji ndâ 'duù, máa, «Ndoo kpòò kù pà a ndâ mbe 'dè yúco ñgayi?»

64 Yo 'di bà 'dè zu có mì wó gítí Mbíri gí. Ndòngbú có mì yo máa yè?» Káa ndâ 'duù tí nò 'dáá gí gii waa có mítí Jézù, máa, à 'viì ta yí káa ku.

65 Bìndi ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndâ 'duù tí nò gii 'bità bà cù cù mítí Jézù. Ndú gii ẹre i mítí ro wó, ndú gii 'bità bà dòmò yí ta 'bí ndú si yí gbí sú ro, kù 'viya ta yí máa, «Ni rẹ ndâ mbe kù bàkà ndâ i tí nò mítí lo nò!» Ndâ mbe kpolo tí ndâ 'duù gbí zàà gii dù kù gbì yí.

Piyétòrò tò kponje Jézù

⁶⁶ Káa si Piyétòrò kálásê kuu rẹgbà wu gbí ngbàngà mì Kùro ndâ bu-Mbíri, 'bí ni mbe kù bàkà nèté 'bá mì Kùro ndâ bu-Mbíri gii co gí gbí ngbàngà rẹgbà wu.

⁶⁷ Yí mà gii zeke'o, yí gii nò Piyétòrò kù u wu. Yí gii 'viiki yí, bìndi yí gii 'dè có ji yí, máa, «Wò delè táánò kù dù toko ta Jézù tí nò tí 'duù Názàrètì nò.»

⁶⁸ Káa Piyétòrò gii tò kponje có tí nò náa ni tí nò 'dè nò gí. Bìndi yí gii 'visì có ji ni tí nò, máa, «Ye nò 'duù tí nò ni lá. Ye delè ngbá 'di gbí ọa có mì lo nò lá.» Bìndi yí gii co gí njekèjì ndùgù.

⁶⁹ Káa ni tí nò káká'i mà gii nò Piyétòrò kù rò tíyò njekèjì ndùgù, yí gii 'bità bà 'dè có ji ndâ 'duù tí nó mbe kù rò tíyò bà-i-nò nó, máa, «'Dakò tí nò a 'duù 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kù dù toko ta Jézù nò.»

⁷⁰ Káa Piyétòrò káká'i gii tò kponje gí.

Káa ndú mà gii dù gàà éno, ndâ 'duù tí nó mbe kù rọ tíyò á rẹgbà tí Piyétòrò nó gii 'dè có ji yí, máa, «Ta yúcó wò a 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ 'duù mì Jézù, tacó wò a 'duù Gàliléyà.»

⁷¹ Káa Piyétòrò gii 'bità bà see tí wó ta bà gò ku, máa, «Ye nò 'dakò tí nò náa yo kù 'dè có gítí wó nò ni lá.»

⁷² Káa ngùù ngé gii kò 'bí kò. Bìndi mbí Piyétòrò gii 'va tí có tí nó náa Jézù 'dè ji yí, máa, «Kùro bà kò-kò mì ngùù ta bà só, wò bà 'boo ye ta bà ta'ò nò.» Bìndi yí gii 'bità bà wa gbí.

15

À ya ta Jézù gí kùro Pìlátò

¹ Ta fírí dú'o, ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ kpo-'duù-'bá, ta ndâ kpo-kpò mbe nìbà i, ta ndâ kpo-kpò 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyà ngé gii kili ta bà muu ndú gálà-gálà gí. Ndú gii toko có mì ndú gbaànjé, ndú gii ẹre Jézù gí, bìndi ndú gii ya ta yí gí kùro Pìlátò, ta ọa wó a Ròmánò tí gbolò 'duù mbe kù zogo ndâ Jùdèyà.

² Ndú mà gii yee ta yí kà, Pìlátò gii 'vee Jézù, máa, «Wò a gbolò gba mì ndâ Jùdèyà?»

Káa Jézù gii 'visì có ji yí, máa, «A wò ká 'dè éno.»

³ Ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdèyà ta o tí nò kpì ngbàngà tí Jézù ji Pìlátò tacó ndâ i me mbè.

⁴ Bìndi Pìlátò gii 'vee yí káká'i, máa, «Wò 'di ọa mbè ndâ ngbàngà tí nó náa ndú kpì ta rẹ lo nó gí. Có mì lo tacó bà njaanga mi ọri lo wálá?»

⁵ Káa nje Pìlátò gii 'dèe gí, tacó Jézù káká'i gii 'visì có gbaànjé gí tàkò ndâ có tí nò 'dáá gí lá.

À waa có ku mítí Jézù

⁶ Ta ndoò 'dáá gí, ta o bà bàkà tàkù bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyèlì-mì-Mbíri, 'bí ọa i mì Pìlátò a bà peteke tàkòcò ndâ bòò mì wó ta bà njaanga 'bí 'duù gbaànjé mbe nìkì tí ndú 'do gbí zàà ji ndú.

⁷ Káa ta o bà zèè Jézù nò, 'bí 'dakò ta rẹ wó a Bàràbà, náa a zèè ndú ta ndâ 'bí vo-vò 'duù tacó bà zi ku a gbí wo, kuu gbí zàà.

⁸ Ndâ 'duù mà gii kili me mbè mí gbí ngbàngà mì Pìlátò ta o tí nò gí, ndú gii kaa ya gí bà yù nambeè 'do mì wó, máa yí njaanga 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí zàà ji ndâ yí á go nìnó náa yí kù bàkà ta ndoò 'dáá gí nò.

⁹ Káa Pìlátò gii 'vee ndú, máa, «Có mì yo kpónó máa ye 'ví njaanga ji yo á 'di a 'do gbí zàà? Ye njaanga gbolò gba mì ndâ Jùdèyà ji yo?»

10 Pilátò 'vee ña 'vé tí nò tacó yí ñò ni gî máa, a káa kiì ká te ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri gítí Jézù.

11 Ndú ta o tí nò volo muu ndâ 'duù 'dáá gî éno máa, ndú 'ví 'dè có ji Pilátò, máa, yí 'ví njaanga a Bàrábà 'do gbí zàà ji ndâ yí. Máa, yí 'ví njaanga Jézù lá.

12 Bìndi Pilátò gii 'vee ndâ 'duù tí nò káká'i, máa, «Káa 'dakò tí nó náa yo kú 'dè có máa, yí a gbolò gba mì ndâ Jùdéyà nó, ye 'ví bàkà ta yí a yè?»

13 Káa ndú 'dáá gî gii pìi kú ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa, «Gbì yí mítí njèèkpè mû!»

14 Bìndi Pilátò gii 'vee ndi ndú, máa, «Tacó yè? Yí bàkà a ña vò i yè?»

Káa ndú káká'i gii pìi kú ta kòcò ndú gí yaà ndii ñinó sàà kùro nó gí, máa, «Gbì yí mítí njèèkpè mû!»

15 Tacó éno, Pilátò gii njaanga Bàrábà gí sè 'do gbí zàà tacó bà peteke tàkòcò ndâ 'duù. Bìndi yí gii je Jézù ji ndâ àsikéri máa, ndú ya ta yí, wàa ndú 'ví gbì yí ta kùrùbáji má kózò gí, wàa ndú 'ví gii ya gí bà gbì yí mítí njèèkpè mû.

À tu kperè mítí muu Jézù

16 Ndâ àsikéri gii ya ta Jézù gí gbí ngbàngà gbí ndùgù mì Pilátò, náa à kú nì mítí a Pìritóriyùmù. Sè ndâ 'bí ka ndú má gii kili 'dáá gí,

17 ndú gii jaka ndâ bòngò mì wó 'do tí wó gí. Bìndi ndú gii yuu bí-bi bòngò tí bòngò gba mítí wó. Ndú delè gii te tàgíyà-gba náa ndú tu 'do tí kperè mítí muu wó.

18 Bìndi ndú gii 'bità bà 'viya yí ta bà 'vee yí, máa, «Kútí lo ée? Gbolò kùro ndâ Jùdéyà!»

19 Ndú gii 'bità bà gbì yí ta ñi ngba ta tí muu wó, ta bà cù cù mítí wó; ndú gii dù kú 'viya yí ta bà kucuku muungbó ndú mí kùro wó, kú ño ta yí, máa ndâ yí kú ùlù yí.

20 Ndú má ñonoko ndi wó tè ta ndú gí, ndú gii ja bòngò gba tí nò náa ndú yuu ji yí nó 'do tí wó gí, bìndi ndú gii yuu ndi ndâ 'dóó bòngò mì wó mítí wó.

Bà ya ta Jézù gí bà gbì yí mítí njèèkpè mû

21 Bìndi ndâ àsikéri gii ja yí 'do gbí gbata gí sè tacó bà ya gí bà gbì yí mítí njèèkpè mû. Káa si ndú kpokèjì, ndú gii 'de 'bí 'dakò ta ñè wó a Sìmonè, tí 'duù Sìrìni, tí bu ndâ Àlèsándòrò ta Rúfò, kú gí 'do 'bá gí gbí gbata Jèrùzàlémè. Bìndi ndú gii zèè yí gítí bà te njèèkpè mû mì Jézù.

22 Bìndi ndú gii ya ta Jézù gítí 'bí bàndò náa à kú nì mítí a Gòlìgátà, gbí éno máa, bàndò kùsu muu ndâ ku.

Bà gbì Jézù mítí njèèkpè mû

23 Ndâ àsikéri má gii yee ta Jézù tí bàndò bà zi yí gí, ndú gii je nèbítì náa à ñònòkò ta 'bí ña yeè bà zi diì 'duù náa à kú nì mítí a «míri» ji yí. Káa yí gii biya bà njù gí.

24 Bìndi ndú gii gbì yí mítí njèèkpè mû. Ndú má gii gbì yí mítí njèèkpè mû gí, ndú gii njèè gbì ndâ bòngò mì wó gbí òkò tí ndú ta bà ki-mbìlì.

25 À gbì Jézù mítí njèèkpè mû ta ñi dú'o.

26 Bìndi à gii cu ñderè ku wó gbì mítí njèèkpè mû á còmuu wó éno máa, yí a gbolò gba mì ndâ Jùdéyà.

27 Ta gbèè o tí nò delè, à gii gbì ndâ 'bí mbe ngbà sósò'ò mítí ndâ njèèkpè mû, 'bí mò gí gbì kù'bì, bìndi 'bí mò gí gbì gálì mì Jézù,

²⁸ go có tí nó náa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì cu sàà gî, máa, «À kaa yí mò gí mì ndâ vò 'duù» nô.

À ño Jézù si yí tí njèèkpè mù

²⁹ Ndâ mbe kû ndii ta nó co tí kpokèjì gii zeke yí ta bà miyà muu ndú, delè ta bà ño yí, máa, «Ìyo le! Wò tí mbe 'dè có táánò máa, wò bà ki'viki 'bá-Mbírì gí to, wàa wò 'ví bì ndí bìn̄di sili ta'ò!

³⁰ 'Vala tí lo gi! Co gí to 'do tí njèèkpè mù!»

³¹ Ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì, ta ndâ kpo-kpò mbe nibà i mì ndâ Jùdèyà gii dù kû ño yí, máa, «Yí ñò ni káa bà 'vala ndâ 'bí ka wó, káa bà 'vala tí wó kpò yí gî.

³² Si Bìn̄di-Mbírì, tí gbolò gba mì ndâ Ìzìriyélì, 'ví co gí to 'do tí njèèkpè mù kpónó, tacó wàa ndoo má ñò gî, ndoo 'ví ù ta nje gítí wó.» Ndâ mbe ngbà tí nó náa à gbì ndú mítí njèèkpè mù nò delè gii 'dè ndâ zu có gítí wó.

³³ Ta ɾi gbúru, 'dí'di'o gii yiiga muu to yùkúú gí yee tí o bà mò tí mì ɾi.

³⁴ Bìn̄di Jézù gii tò kû ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Èlòyì, Èlòyì, lámà sàbàkítàni.» Gbì éno máa, «Àá Mbírì mì ye! Àá Mbírì mè! Wò 'visi kapí lo á gítí ye tacó yè?»

³⁵ Ndâ 'bí 'duù mbe kû ɾò tíyò á bándò tí nó má gii 'di có tí nó, ndú gii 'dè có, máa, «Yo 'di gi! Yí kû tè'é tí Èlìjà tí nó táánò tí mbe 'dòkò có mì Mbírì nô.»

³⁶ Bìn̄di 'bí 'duù gii je 'bí i mbe kû njù ngo go kàfòlò-ngo nó, yí gii ì ngèlè ya gí bà yuu mí gbí pe nèbítì mbe me zùù-zùù gí, yí gii sè mí nje nji ngba, bìn̄di yí gii te mí nje Jézù, ta bà 'dè có máa, «Ndoo dùú, wàa ndoo 'ví ñò bà gí gí bà ja yí mì Èlìjà 'do tí njèèkpè mù gí to gi.»

³⁷ Káa Jézù gii tò 'bí kû káká'i ta kòcò wó ngéé gí yaà, bìn̄di njembí wó gii ki gí.

³⁸ Ta o bà cee Jézù, gbí kpâ-bòngo tí nó mbe njèè gbí tà'i 'bá-Mbírì nó, gii yaka gbí tí wó 'do yaà dí to.

³⁹ Kùro ndâ àsikéɾì tí nó mbe ɾò tíyò kû zeke Jézù nó mâ gii ñò cè bà ki njembí Jézù nò, yí gii 'dè có máa, «'Dakò tí nó táánò dú ta yúco a 'Viì-mì-Mbírì.»

Ndâ ni mbe ya gí muu gú Gòlìgátà

⁴⁰ Ta o tí nó ndâ Màriyà Màdèlènà, ta Màriyà nawu ndâ làmbu Jákòmò ta Jùzèpè, ta Sàlómè, tí ndâ ni tí nó táánò

⁴¹ mbe kû ɾu ndi Jézù, delè mbe kû koni yí si yí á Gàlilèyà nó, gii ɾò tíyò me 'dú gbí òkò tí ndâ 'bí ni tí nó mbe ko tàkò wó 'do Gàlilèyà gítí gí Jèrùzàlémè nó, kû zeke ndâ i tí nó náa à kû bàkà mítí wó nô.

Bà duu ku Jézù

⁴² Ta 'dè'o si ndâ Jùdèyà kû 'viindi tí ndú gítí ɾi bà wotí gbí tàkì mì ndú,

⁴³ 'bí 'dakò ta ɾè wó a Jùzèpè mbe gí 'do gbí gbata Àrìmàtíyà, tí 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyà náa ndâ 'duù 'dáá gí kû te duù mítí wó, tí 'duù mbe kû koɾo có gítí o bà zèè 'bá mì Mbírì, gii zèè njembí wó, bìn̄di yí gii ya gí bà 'vee Pilátò máa, yí si yì 'ví duu ku Jézù.

⁴⁴ Káa nje Pilátò gii 'dèè gítí có bà cì Jézù gálà éno gí; tacó éno, yí gii tè'é tí kùro ndâ àsikéɾì, bìn̄di yí gii 'vee yí, máa Jézù cì gí wè?

⁴⁵ Kùro ndâ àsikéɾì tí nó mâ gii 'dè có jì yí máa, Jézù cì gí, gí, Pilátò gii ùnje jì Jùzèpè máa, yí ya gí bà te ku Jézù.

⁴⁶ Nò gí, Jùzépè giì sì ó kpâ-bôngo, yí mâ giì te ku Jézù 'do tí njèèkpè mù gí to gí, yí giì so gí, bìndi yí giì te yí ya tí gí gbí gùù náa à ba mí gbí díí, bìndi yí giì mèrèkè 'bí gbolò díí mí nje gùù tí nò.

⁴⁷ Káa ta o tí nò ndâ Màríyà Màdèlénà ta Màríyà nawu Jùzépè nò bàndò bà duu Jézù nò gí.

16

Kùnga muu'dú

¹ Ri bà wotí mâ giì ta gí, ndâ Màríyà Màdèlénà ta Màríyà nawu Jákòmò, ta Sàlómè giì sì pó bàà tacó bà ya gí bà too mítí ku Jézù.

² Ta fírí dú'o mì sili gbaànjé bìndi ri bà wotí, ndú giì njè nó ya gí bà nò muu'dú si ri co jée gí.

³ Káa si ndú kpokèjì, ndú giì 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «À 'di wúnó ká bà mèrèkè díí tí nò 'do njekèjì 'bá muu'dú ji ndoo?»

⁴ Ndú 'vee 'vé tí nò, tacó díí tí nò me gbolò ngé ndii gí. Káa ndú mâ giì zeke'o, ndú giì nò njekèjì 'bá muu'dú ngàà.

⁵ Ndú mâ giì ri gí tà'i kà, ndú giì 'de 'bí 'vii-'dakò kù ki tí wó to mò gí gbí kù'bì mì ndú ta njà cé-ce bôngo tí wó. Gúku giì bàkà ndú ngé ndii gí.

⁶ Káa 'vii-'dakò tí nò giì 'dè có ji ndú, máa, «Yo si bà cì gúku mí to. Yo wálá kù pà a bà tí Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrètì náa à gbì yí mítí njèèkpè mù nó? Yí 'vala ndi wó 'do gbí ku gí. Yí bà-i-nó wálá. Yo gí gí bà nò bàndò tí nò náa à táánò sii ku wó mítí nò.

⁷ Nò gí. Yo dele ndi yo ya gí bà 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó, ta ndâ Piyétòrò, máa, yí kù ya gí kùro bà ùndi ndú mí Gàliléyà. Ndú bà 'de yí a i kà, á go cí tí nó táánò náa yí ci ta ndú nò.»

⁸ Ndâ niì tí nò giì njè ta ngèlè 'do tà 'bá muu'dú ta bà gu ta gúku. Bà 'dè có ji ndâ 'duù tí kpokèjì giì kpò ndú ta o tí nò gí, tacó gúku ẹre nje ndú gí.

Jézù túbà tí wó ji Màríyà Màdèlénà

⁹ Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó ta fírí dú'o ta yé bìndi ri bà wotí gbí tàkìi mì ndâ Jùdéyà. Bìndi kpédélé 'duù náa yí giì túbà tí wó ji yí a Màríyà Màdèlénà, tí niì tí nó náa yí táánò mòkò ndâ i vô-nje só á 'do gbí muu wó nò.

¹⁰ Màríyà Màdèlénà giì ya gí bà 'dè ndí ji ndâ mbe tala có mì wó si ndú kù wa ku wó.

¹¹ Káa gbèè 'duù mbe ùnje gítí có mì wó nò giì dù lá.

Jézù túbà tí wó ji ndâ 'bí mbe nò tú mì wó sósò'ò

¹² Bìndi bà túbà tí wó ji Màríyà Màdèlénà nò, Jézù giì túbà tí wó ji ndâ 'bí mbe tala có mì wó sósò'ò gbí 'bí ña kpokèjì tende, si ndú a kpokèjì kù ya gí 'bá mì ndú 'do gbí gbata Jèrùzàlémè.

¹³ Ndú giì dele ndi ndú ya gí bà 'dè ndí ji ndâ 'bí ka ndú. Káa ndâ ka ndú giì ùnje gítí có mì ndú nò delè lá.

Jézù túbà tí wó ji ndâ mbe tala có mì wó muu'bì-nje gbaànjé

¹⁴ Bà ta'ò ñinó Jézù giì túbà tí wó ji ndâ tú mì wó muu'bì-nje gbaànjé si ndú kù zò i. Yí giì 'dè kòlòwò gítí ndú, tacó ndú ùnje gítí Mbíri ta njembí ndú lá, delè tacó njembí ndú kpòlo go duù tacó bà ùnje gítí ndâ có mì ndâ ka ndú mbe nò yí á bìndi bà 'vala ndi wó á 'do gbí muu'dú wó.

¹⁵ Bìndi yí giì tuu ndú, máa, «Yo ya cee muu to tí nó 'dáá gí, wàa yo 'ví ma Banga-Ngù-Có mì Mbíri á ji ndâ 'duù 'dáá gí.

¹⁶ 'Duù ñìnó mbe ùnje ta njembí wó, bìndi à 'ví caka tí wó gî, bà 'de 'vala 'do mì Mbírì gî. Káa Mbírì bà waa có mítí 'duù ñìnó mbe biya bà ùnje gî nô.

¹⁷ Mbírì bà gii je wotí bà bàkà ndâ serè ji ndâ mbe ùnje gítí ndâ cò mì ye: ndú bà gii mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ta rẹ ye; ndú delè bà gii 'dè ndâ tende ọa nje có, náa ndú jé 'dè sàà kùro lá;

¹⁸ ndú delè bà gii zèè ndâ kpoo ta 'bì ndú; ndú kpétí má gii njù jâ, ndú bà cì tí wálá; ndú bà 'vala ndâ mbe sé'i ta bà tee 'bì ndú mítí ndú.»

¹⁹ Mbe tí ndoo Jézù má gii ñìbà ndâ i ji ndâ mbe tala có mì wó cee gî, Mbírì gii te yí ya tí gí bà kì tí gbí kù'bì mì wó á gbírì.

²⁰ Bìndi ndâ mbe tala có mì wó gii 'vaaka 'do Jùdèyà cee muu to tí nó 'dáá gî kù ma có mì Mbírì ji ndâ 'duù. Yí tí Jézù delè gii je wotí bà bàkà ndâ serè ji ndú, tacó bà túbà ji ndâ 'duù éno máa, ndâ có tí nó náa ndú kù ma nó dú káa ndâ có mì Mbírì.

Banga-Ngú-Có mì Jézù tí Bìndi-Mbíri go có mì LÚKÀ

Tí tó 'duù mì Mbíri

¹ Ye nò ndâ 'bí ka ye me mbè cu có gítí ndâ i tí nó táánò mbe bàkà tí gbí òkò tí ndoo nò.

² Ndú cu ndírí jé káa ndi kòcò ndâ 'duù tí nó táánò mbe kù nìbà i jì ndoo, tí ndâ mbe nò ẖèngbó ndâ i tí nó mbe bàkà tí nó táánò ta ẖo ndú gí nò.

³ Ye ta 'dóó miṛi ye delè 'viiki gbí ndâ có tí nó lézè-lézè 'do tí bà 'bità ndú gí. À má éno, ndòngbú kóró-koro có mì ye kpónó éno máa, ye cu ndú 'do tí ẖèngbó ndú jì wò néméé éno, Tèyófilò.

⁴ Ye bà bàkà éno, tacó wàa wò tí kpo 'duù mì ze 'ví 'di ta gbí ndâ có tí nó náa wò táánò 'di gítí ndâ i tí nó ngbàrángà'i éno.

Mbíri tuu basìlì mì wó jì Zàkàriyà

⁵ Ye kù 'bità có 'do tí Zàkàriyà tí 'bí bu-Mbíri mì ndâ Jùdéyà dígísèé gbí o mì Èròdè, tí gbolò gba mì ndâ Jùdéyà 'daá gí. Zàkàriyà tí nó dígísèé a bu-Mbíri 'do gbí òkò tí ndâ bu-Mbíri nìno ta ẖèngbó ndú 'do tí bu-Mbíri tí nó ta ẖè wó a Àbíjà nò. Zàkàriyà delè gù kò Èlizàbétà tí jù kòtí Àronì, tí bu-Mbíri gbí o mì Mòze.

⁶ Ndâ Zàkàriyà ta Èlizàbétà ta o tí nó só káa ndâ 'duù nìno mbe kù co ká jáá tí kpokèjì mì Mbíri, mbe kù 'di có mì Mbíri, delè mbe kù bàkà go ndâ có tí nó.

⁷ Káa 'viì mì ndú wálá, tacó Èlizàbétà a kázá. Delè tacó ndú só me kpo 'duù ndii o bà bà jò 'viì gí.

⁸ À ta o tí nó a o bà bàkà i-Mbíri mì ndâ bu-Mbíri tí nó tí ndâ bòo Àbíjà nò.

⁹ Ndú má gù pà-có ta bà ki-mbílì go i gbí tàkì mì ndú, tacó bà nò bu-Mbíri nìno gbí òkò tí ndú náa yí 'ví dù tí mbe gbo ngúwu dì mí bàndò mì Mbíri ta o tí nó nó, à gù ẖò míti Zàkàriyà.

¹⁰ O bà doo dì má gù gí gí, Zàkàriyà gù ya gí tà'i 'bá-Mbíri tí bàndò tí nó ta ku-sòrò-Mbíri kù dù tí nó. Káa ndâ 'duù me mbè gù kili kù 'deke tí ndú jì Mbíri sè.

¹¹ Zàkàriyà má gù zeke'o si yí tà'i á bàndò gbo ngúwu dì ta kpéetí wó, yí gù nò basìlì mì Mbíri kù ẖò tíyò mò gí gbí kù'bì tí bàndò tí nó náa ká'i bà gbo dì kù dù tí nó.

¹² Zàkàriyà bà-i-nò gù dù káa na'va ta gúku bà nò basìlì tí nó gí.

¹³ Káa basìlì tí nó gù 'dè có jì Zàkàriyà máa, «Zàkàriyà, cì gúku lá! Tacó ye gí a i tacó bà 'dè có jì wò éno máa, Mbíri nò yè ẖo bà 'deke tí lo tacó bà jò 'viì gí. Nawù lo Èlizàbétà kèjì gí bà jò 'viì tí 'viì-'dakò, wàa wò 'ví gbì ẖè wó tí Jovánì.

¹⁴ Tàkòcò lo bà peteke ta líkí'o bà jò 'viì tí nó ta ẖa wálá. Líkí'o delè bà bàkà ndâ 'duù me mbè ta o bà jò 'viì tí nó ngé ma.

¹⁵ Tacó 'viì tí nó bà dù tí gbolò 'duù á kùro Mbíri. Yí bà tee 'bí ẖa i ta ẖè a pe míti nje wó wálá. Bèri-mì-Mbíri bà 'bità bà dù gbí njembí wó 'do ká gbí yí nawu wó.

¹⁶ Yí bà gí tí mbe 'visì muu ndâ Ìzìrìyèlì nìno mbe giṛi'o gí nó gítí kpokèjì mì Mbe tí ndú tí Mbíri.

17 Yí bà je a njembí ta wotí bindi Èlìjà tí nó dígísèè tí mbe 'dòkò có mì Mbírì nó, kù 'vii ta ndi gbí òkò tí ndâ 'viì ta ndâ bu ndú; yí bà dù tí mbe 'visì muu ndâ mbe kpò có á gítí bà koṛo có go i mì ndâ mbe kù co tí jáá kpokèjì mì Mbírì; yí delè bà dù tí mbe 'viindi muu ndâ 'duù mì Mbe tí ndoo kù ù ta ndi bà gí yí.»

18 Káa Zàkàríyà gii 'vee basilì tí nò máa, «Ye bà ṛò ni ta yè, máa có tí nò náa wò 'dè nò a yúcó?»

19 Káa basilì tí nò gii 'visì có ji Zàkàríyà máa, «Rè ye a Gàbìrìyélè, tí mbe kù ṛò tíyò á kùṛo Mbírì. A Mbírì ká tuu ye, máa, ye gí gí bà 'dè banga ngú có tí nò ji wò.

20 À má ènò, wò 'do tí kpónó bà dù tí ngbirí, wò delè bà 'dè có wálá yee tí o bà bàkà tí mì i tí nò náa ye 'dè có gítí ji wò nò. Tacó wò biya bà 'dì có mì ye gí.»

21 Nje ndâ 'duù tí nó mbe kù 'deke tí ndú sè nó gii 'dèè gítí bà dù Zàkàríyà á bàndò bà gbo ngúwu dì ta kòndi wó ènò gí.

22 Káa yí mâ gii co 'do ká gí sè, yí mâ gii bàkà bà 'dè có ji ndâ 'duù, à gii kpò yí gí. Yí bà-i-nò gii dù kù bàkà káa i go i mì mbe sú tù nó, ta bà miyà 'bí wó ji ndâ 'duù. Ndâ 'duù gii ṛò ngé ni gí máa, 'bí tende i 'de yí tà'i bàndò bà gbo ngúwu dì ká gí.

23 O bà bàkà nètè mì Zàkàríyà á tà'i 'bá-Mbírì mâ gii cee gí, yí gii dele ndi wó gí 'bá mì wó.

24 Zàkàríyà gii bàkà mí 'bá káa lambu o mâ gii zeke'o, nawù wó Èlizàbètà gii tè nakáyì gí. Bindi yí gii nè tí wó mí gbí guùtà'i ta nakáyì ta pì wò

25 kù ùlù Mbírì máa,
«Mbírì bàkà nambeè ji ye ngé ndii gí!
Yí 'vala ye 'do gbí bà ṛonoko ye mì ndâ 'duù gí.»

Mbírì tuu basilì mì wó ji Màríyà

26 Ta 'bí o gbaànjé, si pì tí Èlizàbètà ta nakáyì vò-nje gbaànjé, Mbírì gii tuu ndi gbèe basilì mì wó tí Gàbìrìyélè náa yí tuu yí ji Zàkàríyà nó gí gbí gbata Názàrètì á gbí to Gàliléyà,

27 á ji 'bí ngbutu 'viní ta ṛè wó a Màríyà, náa à 'vee có tí wó ji 'bí 'dakò ta ṛè wó a Jùzépè tí 'viì kòtí Dàvidè tí gbolò gba gí.

28 Gàbìrìyélè mâ gii yee 'bá mì ndâ Màríyà gí, yí gii ṛì gí tàkò Màríyà tà'i. Bindi yí gii 'vee yí máa, «Kútí lo ée, tó 'duù mì Mbírì? Mbírì kuu ta wò!»

29 Káa nje Màríyà gii 'dèè gítí bà 'visì 'vé gí tàkò ṛa 'vé mì Gàbìrìyélè nó gí. Bindi yí gii dù kù 'viiki gbí ṛa 'vé tí nò gbí muu wó ta kpéétí wó.

30 Gàbìrìyélè mâ gii ṛò ènò, yí gii 'dè có ji Màríyà máa, «Cì gúku lá, Màríyà, tacó Mbírì bàkà nambeè ji wò me gbolò ngé ma.

31 Wò kèjì gí bà tè nakáyì. Wò bà jò 'viì tí nò tí 'viì-'dakò. Bindi wò bà gbì ṛè wó tí Jézù.

32 'Viì tí nò bà dù tí gbolò 'duù. Rè wó bà dù a 'Viì-mì-'Duù-tí-nò-gbírì nò. Mbe tí ndoo tí Mbírì bà si 'viì tí nò 'ví dù tí gbolò gba á bindi gù wó Dàvidè yee tí ndòngbù o.

33 Yí bà zogo 'bá bindi gù wó Jàkóbè ká kpòò ya tí . Yí delè bà dù tí gba ká kpòò ya tí .»

34 Káa Màríyà gii 'vee basilì tí nò máa, «Ye bà toṛo tí ye a i mítí tii wàa ye 'ví jò ta 'viì tí nò?»

35 Káa basilì tí nò gii 'visì có ji Màríyà máa, «Bèrì-mì-Mbírì bà gí gí muu lo, delè wotí mì Mbírì tí nó á mbe dù ngéè yaà gbírì nó bà gèè bè mí muu lo. Tacó ènò, ṛè 'viì tí nò náa Mbírì kaa yí mò gí mì wó gí nò a 'Viì-mì-Mbírì.

³⁶ Nò nò, à kpèti káa kpo nií tí nó tí nambe lo ta ɾè wó a Èlizàbétà, náa ndâ 'duù táánò kù ñonoko yí, máa yí a kázá nó, kpónó ta 'viì ñindi pí vò-nje gbaànjé gbí yí wó.

³⁷ Tacó 'bí i mbe kpò Mbíri wálá.»

³⁸ Káa Màriyà bà-i-nò giì 'visì có ji basìli tí nò máa, «Ye a bòò mì Mbíri; à má éno, si à 'ví bàkà tí mítí ye go có tí nò náa wò 'dè nò.»

'Do bà-i-nò, basìli giì ta'va 'do ɾo Màriyà gí.

Màriyà co wiɾi ya gí bà ñò Èlizàbétà

³⁹ Màriyà bàkà bìndi bà nje nó mì basìli tí nò káa làmbu o, bìndi yí giì co ngò've wiɾi ya gí 'bá mì Èlizàbétà gbí 'bí gbata pí gú gbí to Jùdèyà.

⁴⁰ Màriyà má giì yee kòtí Zàkàriyà, yí má giì nì «Ye yee gí,» ji nambe wó Èlizàbétà,

⁴¹ Èlizàbétà giì gundi ta bà 'di kòcò Màriyà nò tí ña ñinó náa 'viì gbí yí wó giì o 'do gbí kudu gí. Bìndi Bèri-mi-Mbíri giì je wotí bà 'dè-kòcò ji yí.

⁴² Bìndi yí giì 'visì có ji Màriyà bà-i-nò gbí nga nje wó máa, «Mbíri bàkà nambeè ji wò gbí òkò tí ndâ nií 'dáá gí ngé ndii gí, Màriyà. Yí delè bàkà nambeè ji 'viì tí nò á kpónó ta tà-ngo-yì wó tí lo nò ngé ndii gí.

⁴³ Ña gbolò có tí nó 'de ye éno tacó yè, náa à giì co gbí a nawu Mbe tí ye ká giì co wiɾi gí 'bá mì ye nó?

⁴⁴ Tacó à káa pòó bà 'di kòcò lo mì ye, 'viì gbí yí ye giì o ta líkí'o 'do gbí kudu mì wó gí.

⁴⁵ A gbolò tó pá ká tàkò nií tí nó mbe ùnje éno máa, Mbíri 'ví bàkà ta yì go có tí nó náa à gbí muu wó tí Mbíri,» nò.

Màriyà be ɾè Mbíri gbí cè

⁴⁶ Màriyà bà-i-nò giì 'visì có gí tàkò có mì Èlizàbétà nò ta bà cè cè kù be ta ɾè Mbíri máa,

«Ye kù ùlù Mbe tí ye ta njembí ye gbaànjé.

⁴⁷ Ye kù dùlù tí ye ta ɾè Mbíri tí mbe 'vala ye,

⁴⁸ tacó mbí wó kuu tí ye tí bòò mì wó!

À dú káa yúco máa,

ɾè ye 'do tí kpónó kù ya gí kùro bà giì dù á mì ndâ 'duù a mbe tó pá,

⁴⁹ tacó 'duù tí nó ngéé gbíri tí Mbe wotí nó bàkà ndâ kpo-kpò i ta ɾè ye gí.

⁵⁰ Yí a mbe kù ñò yè ɾo ndâ mbe kù te duù mítí wó ta o 'dáá gí.

⁵¹ Yí kù túbà wotí mì wó ji ndâ mbe kù si tí ndú tí i ta kpéetí ndú ta bà nje gbí ndâ mbù 'véɾè mì ndú 'dáá gí.

⁵² Yí kù túbà wotí mì wó ji ndâ kpo-kpò gba tí nó mbe kù mba tí ndú ji yí nó, ta bà tòò ndú 'do pí ndâ jàlàmbà mì ndú gí.

⁵³ Yí giì túbà wotí mì wó ji ndâ 'duù ñinó ta go tí ndú nó, ta bà je i-zó-zò ji ndú yè yí ndú gí.

Bìndi yí giì nje gbí ndâ mbe kpo-kpò i 'do kùro wó ta go tí ndú.

⁵⁴⁻⁵⁵ Yí bàkà nambeè ji ndâ Ìzìriyéli tí ndâ bòò mì wó go có tí nó náa yí táánò ci ta ndâ ká gù ndoo ngbé éno máa, yí kèji gí bà bàkà nambeè ji ndâ Àbiráámò ta ndâ 'viì bìndi wó,» nò.

⁵⁶ Màriyà bàkà go pí ta'ò mí kòtí Èlizàbétà, bìndi yí giì dele ndi wó gí 'bá.

Bà jò Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù

57 Pì mì Èlìzàbétà mà gii tè gî, yí gii jò 'viì mì wó tí 'viì-'dakò.

58 Ndâ ka 'bá mì Èlìzàbétà ta ndâ nambe wó mà gii 'di có ña gbolò nambeè tí nó náa Mbířì bàkà ji yí nó, ndú gii kaa ya gí bà ñò yí ta líkí'o.

Bà gbì rẹ̀ Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù

59 Ta sili vô-nje ta'ô bìndi bà jò Jòvànì, ndâ 'duù gii kili ya gí 'bá mì Zàkàríyà, tacó à má waa 'viì gî, à 'ví gbì rẹ̀ mí muu wó, go i gbí tàkìì mì ndú. À gbí muu ndâ 'duù ta o tí nó a có bà gbì rẹ̀ bu wó tí Zàkàríyà mí muu 'viì.

60 Káa Èlìzàbétà tí nawu 'viì gii biya gî, máa, ndú gbì mí muu wó a Jòvànì.

61 Ndâ 'duù tí nó bà-i-nò gii 'vee Èlìzàbétà máa, «Jòvànì a rẹ̀ 'di 'bá mì yo?»

62 Tacó éno, ndú bà-i-nò gii nje gítí bà 'vee Zàkàríyà ta bà miyà 'bì ndú ji yí, máa ndâ yí 'ví gbì mí muu 'viì a rẹ̀ 'di wè?

63 Káa Zàkàríyà gii miyà 'bì wó ji ndú máa, ndú je i ji yí wàa yí 'ví cu ta rẹ̀ 'viì ji ndú. Ndú mà gii je i ji yí gî, Zàkàríyà gii cu rẹ̀ 'viì tí nó mítí éno máa, «Rẹ̀ wó a Jòvànì.» Ndâ 'duù mà gii 'deke rẹ̀ 'viì tí nó náa Zàkàríyà cu ji ndú nó, nje ndú 'dáá gî gii 'dèè gî.

64 Káa à káa póó bà cee ta bà cu rẹ̀ 'viì tí nó mì Zàkàríyà, wú tà mè wó gii njaanga tí gî. Yí bà-i-nò gii 'bità bà 'dè có ta bà ùlù Mbířì ta líkí'o.

65 Nje ndâ ka 'bá mì Zàkàríyà 'dáá gî gii 'dèè gítí ña i tí nó gî. Ngú có tí nó gii 'vèè cee gbí òkò ndâ gú gbí Jùdèyà 'dáá gî.

66 'Duù ñinó mbe 'di có tí nó gî ngé kù kořo káa có máa, «Ŋa 'viì tí nó bà kpolo tí ña 'duù yè wè?» Tacó à dú káa yúcó máa, Mbířì je wotí ji yí gî.

Zàkàríyà be rẹ̀ Mbířì gbí cè

67 Wu mà gii gí gbí mè Zàkàríyà gî, Bèřì-mì-Mbířì gii je wotí bà 'dè-kòcò ji yí. Bìndi yí gii 'bità bà cè cè ta bà be rẹ̀ Mbířì gbí máa,

68 «À ùlù Mbe tí ndoo,

tí Mbířì mì ndâ Ìzìriyélì!

Tacó yí gí gí bà gala ndâ 'duù mì wó gî.

Yí gí gí bà njaanga miřì ndú 'do gbí vò i gî.

69 Yí je ngáángbá 'duù tí mbe 'vala ndoo ji ndoo

'do gbí mòòkò bìndi bòò mì wó Dàvídè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìriyélì gî.

70 Yí bàkà éno go cí tí nó náa yí dígísèè ci ta ndâ mbe 'dòkò có mì wó náa yí řuka ndú 'do gbí òkò tí ndâ 'duù ji ndâ ká gù ndoo nô.

71 Yí dígísèè ci ndâ mbe 'dòkò có mì wó ji ndâ ká gù ndoo máa,

yí kèjì gí bà 'vala ndoo 'do mì ndâ ku'dì tí ndoo,

ta ndâ 'duù ñinó mbe kù sogo ndoo nô.

72 Yí kpónó kù tù nó a bà nambeè mì wó ji ndâ ká gù ndoo.

Yí kù kořo nó a có gítí cí tí nó náa yí ci ta ndú dígísèè nô.

73 Yí dígísèè be tí wó á ji bu ndoo tí Àbìráámò, máa;

74 yí bà 'vala ndoo 'do 'bì ndâ ku'dì tí ndoo,

yí delè bà je wotí ji ndoo tacó bà bàkà nèté ji yí

ta gúku tí ndoo wálá,

75 tí ndâ cèè 'duù, delè tí ndâ 'duù ñinó jáá kùřo yí,

ta o 'dáá gî muu to tí nó.

76 Káa wò tí putú kàrà tí nó mì ye nó,

wò bà dù tí mbe 'dòkò có mì 'Duù tí nó

mbe kù dù ngéé gbířì nô,

tacó wò bà dù tí mbe 'viindi kpokèjì ù ta ndi bà gí Mbe tí ndoo.

- 77 Wò bà dù tí mbe je muu gítí 'válá ji ndâ 'duù
 ta bà je à-cee-gî ji ndú gítí ndâ vò i mì ndú,
 78 ta ɾè mì Mbírì mì ndoo tí mbe nambeè,
 tí mbe kù ñò yè ɾo ndâ 'duù,
 náa yí kù si ta ɾi kù có tàɾì
 79 tacó bà tù ngba'o ji ndoo tí ndâ mbe kù 'vala gbí 'dí'di'o
 náa ku gò jì mí ɾo ndoo gî nó
 tacó wàa ndoo 'ví tò kò ndoo tí kèjì 'válá ñinó tí 'dê 'válá nó lá.»
- 80 'Viì tí nò mâ gii kpolo tè tí 'duù gî, yí gii co 'do 'bá ya gí bà 'vala gbí kángáá nga ngoò ta kpéétí wó, yee tí o bà tùbà tí wó ji ndâ Ìzìrìyélì 'dáá gî.

2

Bà jò Jézù

- 1 À ta o tí nò a ngáágbá gba mì ndâ Ròmánò ta ɾè wó a Àgúsitò, tí mbe kù zogo ndâ Jùdéyà, ká 'dè có máa, à 'deke muu ndâ 'duù gbí ndâ to tí nó náa yí kù zogo nó 'dáá gî.
- 2 Kpédélé ɱa bà 'deke muu ndâ 'duù éno bàkà tí ta o tí nò si Kùrínò a gbolò 'duù gbí to Síriyà.
- 3 Ndâ 'duù 'dáá gî gii kaa ya gí bà ɾèngbó ndú tacó bà cu ɾè ndú mí gbí yâ-ndú go có mì Àgúsitò tí ngáágbá gba.
- 4 Tacó éno, Jùzépè gii ñjè nó 'do gbí gbata Názàrètì á gbí to Gàliléyà, ya gí gbí to Jùdéyà, gí bà cu ɾè wó mí gbí 'dóo gbata mì ndú Bétèlèmè, tí bàndò bà jò Dàvidè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìrìyélì, tacó yí a 'viì kòtí Dàvidè.
- 5 Ndú gbí ta nó tí nò ta Màriyà, tí 'vinì tí nó náa yí 'vee có tí wó tacó bà kò yí gî nô. Káa ta o tí nò Màriyà ta cèe kpokù nakáyì tí wó.
- 6 Ndú mâ gii yee gbí gbata Bétèlèmè gî, gó-káyì gii tanga mítí Màriyà.
- 7 Yí bà-i-nò gii jò 'viì-kírì mì wó tí 'viì-'dakò, yí gii paɾaka yí ta ndâ bongo, bìndi yí gii sii yí mí gbí ká'i bà je i-zó-zò ji ndâ nò, tacó ndú 'de ndâ 'bá wiɾi yeke 'dáá ta ndâ 'duù gî.
- 8 Ta bèbìlì tí nò, ndâ 'bí mbe gbà bee mbe kù tè ɾì a ɾègbà tí ndâ bee mì ndú á seè gbata Bétèlèmè,
- 9 mâ gii zeke'o, ndú gii ñò basìlì mì Mbírì, bìndi ngba'o mì Mbírì, gii ngbaanga to ɾègbà tí ndú 'dáá gî. Gúku bà-i-nò gii zèè ndú mbi ta ɱa wálá.
- 10 Káa basìlì tí nò gii 'dè có ji ndú máa, «Yo cì gúku lá, tacó ye gí ji yo a i ta banga ngú có mbe te líkí'o mítí ndâ 'duù 'dáá gî.
- 11 À wúnó jò mbe 'vala yo á mí kòtí Dàvidè, gbí gbata Bétèlèmè gî.
- 12 Yo má ya gí kà, yo bà ñò yí ni mítí bà paɾaka yí ta ndâ bongo, bìndi à gii sii yí mí gbí ká'i bà je i-zó-zò ji ndâ nò.»
- 13 Ká go bà kì ɾo bà-i-nò, ndâ mbe gbà bee tí nò mâ gii zeke'o, ndú gii ñò ndâ 'bí basìlì me mbè kaa gí yè to gî, kù cè cè ta bà be ɾè Mbírì gbí ta líkí'o bà jò 'viì tí nò, máa,
- 14 «À ùlù Mbírì ngéé gbírì,
 wàa ndâ 'duù ñinó náa tàkòcò Mbírì kù peteke gítí ndú á muu to tí nó nó 'ví dù nìkì maa.»
- 15 Ndâ basìlì mâ gii kaa ndi ndú ya gí tàɾì gî, ndâ mbe gbà bee tí nò gii 'vii có gbí òkò tí ndú máa, «Ndoò ya gí Bétèlèmè, gí bà ñò i tí nó mbe bàkà tí náa Mbe tí ndoo 'dè có ji ndoo gítí nô.»

¹⁶ Ndú bà-i-nò mâ giì goonó ya gí Bétèlèmè go có tí nò náa ndú 'dè nò, ndú giì 'de ndâ Jùzépè ta Màriyà kuu rẹgbà tí dó 'viì náa ndú sii mí gbí ká'ì bà je i-zó-zò ji ndâ nò.

¹⁷ Ndâ mbe gbà bee tí nò mâ giì nò dó 'viì tí nò, ndú giì 'vanda ndi ndâ có tí nó náa basìlì 'dè ji ndú gítí wó nó 'dáá gí ji ndâ bu wó ta nawu wó.

¹⁸ Nje ndâ mbe 'di ndi ndâ có tí nò náa ndâ mbe gbà bee tí nò 'vanda nò 'dáá gí giì 'dèè gí.

¹⁹ Káa Màriyà giì kpolo tí ndâ có tí nò ká mí gbí njembí wó, bìndi yí giì dù kù 'viiki gbí ndú.

²⁰ Ndâ mbe gbà bee tí nò mâ giì nò dó 'viì tí nò tè ta ndú gí, ndú giì dele ndi ndú gí bàndò mì ndú ta bà cè cè kù be ta rẹ Mbíri, tacó ndú 'de ndâ i 'dáá gí jé ká go ndi kòcò ndâ basìlì tí nó mbe 'dè có ji ndú nò.

Bà gbì rẹ Jézù

²¹ Ta sili vò-nje ta'ò bìndi bà jò Jézù, ndâ bu wó giì ya ta yí gí gbí gázà. Ndú mâ giì waa yí gí, ndú giì gbì rẹ wó tí Jézù, tí rẹ tí nó náa basìlì gbì mí muu wó á kùro bà tè nakáyì wó nò.

Bà kaa Jézù ji Mbíri

²² O bà te banga mì ndâ 'viì ta nawu wó mâ giì tè go có mì Mòze gí, ndâ bu wó ta nawu wó giì ya ta yí gí Jèrùzàlèmè, tacó bà kaa yí ji Mbíri,

²³ go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà gítí tàkìi mì ndâ Jùdéyà éno máa, «À 'ví kaa ndâ 'viì-'dakò ñinó tí ndâ 'viì-kíri nó ji Mbíri.»

²⁴ Delè tacó bà waa mbelè ndâ kùlùkùdu sósò'ò, má wálá, ndâ kùlè sósò'ò go có tí nó gbí wáràgà mì Mbíri nò.

²⁵ Ta o tí nò, 'bí 'dakò ta rẹ wó a Simiyónè, mbe sì miři wó ji Mbíri gí, náa Bèri-mi-Mbíri kuu tàkò wó, kuu ta 'bá Jèrùzàlèmè, kù ùndi o bà 'vala ndâ Ìzìriyéli.

²⁶ Bèri-mi-Mbíri ci yí sàà gí, máa, yí má nò Bìndi-Mbíri ta ọ wó lá, yí bà cì wálá.

²⁷ Bèri-mi-Mbíri giì a tàmuu Simiyónè ya tí gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri á kùro o bà ya ta Jézù mì ndâ bu wó ta nawu wó tacó bà kaa yí ji Mbíri nò. Ndú mâ giì bàkà bà tàkìi mítí Jézù gí,

²⁸ Simiyónè giì li'vi Jézù mì njembí wó, bìndi yí giì 'deke tí wó ta bà ùlù Mbíri máa,

²⁹ «Nògí, si bòò mì lo 'ví ya gí bàndò mì wó nìkì maa, Mbe tí ye. Si yí 'ví ya nìkì maa go cí tí nó náa wò táánò ci ta yí nò.

³⁰ Tacó ye kpónó nò mbe 'vala ndâ 'duù ta ọ ye gí,

³¹ 'duù tí nó náa wò bàkà yí tí mbe 'vala ndâ 'duù á muu to tí nó 'dáá gí nò,

³² 'duù tí nó náa wò je yí tí ngba'o mbe túbà kpokèjì mì lo á ji ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nò,

'duù tí nó náa wò je yí delè tí mbe túbà wotí mì lo ji ndâ Ìzìriyéli nò.»

³³ Ndâ bu Jézù ta nawu wó giì si nje ndú ká tí nga gítí ọa có tí nó náa Simiyónè kù 'dè gítí 'viì mì ndú nò.

³⁴ Simiyónè mâ giì 'deke tí wó ji Mbíri cee gí, yí giì cù 'dè ngo cù wó mítí ndâ Jézù ta ndâ bu wó ta nawu wó. Bìndi yí giì 'dè có ji Màriyà tí nawu Jézù máa, «Mbíri cu 'bì wó á mítí 'viì tí nó tí mbe mìi ndâ Ìzìriyéli me mbè. Yí delè giì cu 'bí wó mítí wó tí mbe 'vala ndâ Ìzìriyéli me mbè. Mbíri cu mí gbí mbelè wó máa, ndâ 'duù bà bè yí gí.

³⁵ Yí bà dù tí mbe yù gbí ndâ có kóó mì ndâ 'duù gí sè. Sé có bà giì kàra rẹ lo jàngá gí.»

³⁶ Ta o tí nò, 'bí túngú'dù kpo ni tí mbe 'dòkò có mì Mbíri ta rẹ wó a Ánà, tí nájú 'bí 'dakò ta rẹ wó a Fànùwélè, ta ɲa wó a Àséré, kuu gbí ndùgù 'bá-Mbíri. Ndá Ánà sì 'bá ta 'dakò mì wó bindi bà kò tí ndú ká ta ndoò vò-nje só, bindi ku gi zi 'dakò tí nò gí.

³⁷ Ndoò tí Ánà gbí nawù ku ta o bà ya ta Jézù gí bà kaa yí ji Mbíri nò zi'duù-nà'ò-nje nà'ò. Yí jé co 'do gbí ndùgù 'bá-Mbíri gí bà 'bí to lá, kù bàkà i-Mbíri ta bà kònò go.

³⁸ Yí gi gi gí bándò bà bàkà i-Mbíri ta gbèe o tí nò gí bà 'dè nìkì maa ji Mbíri, bindi yí gi ya gí mì ndá bu Jézù ta nawu wó ta o bà ya ta yí mì ndú gí bà bàkà bà tàkù nò. Yí gi 'dè nìkì ma ji Mbíri, bindi yí gi 'dè có gítí dó Jézù ji ndá 'duù tí nó 'dáá gí mbe kù ùndi bà njaanga miři ndá 'duù Jèrùzàlémè mì Mbíri 'do gbí vò i nò.

³⁹ Ndá bu Jézù ta nawu wó mà gi bàkà bà tàkù gítí wó go có mì Mbíri cee gí, ndú gi dele ndi ndú 'do Jèrùzàlémè ya a i gí gbí gbata mì ndú Názàrètì á gbí to Jùdèyà.

⁴⁰ Jézù gi kpolo mí Názàrètì tí yú 'dakò ta muu ká tí wó, delè ta Mbíri kuu tàkò wó.

Jézù gbí òkò tí ndá kpo 'duù mbe 'di gbí tàkù mì ndá Jùdèyà

⁴¹ Ndá bu Jézù ta nawu wó gi dù kù ya gí Jèrùzàlémè ta ndoò 'dáá gí ta o gbolò o bà mèlè ndi tàkù bà Ndi-ta-muu-ndá-Ìzìrìyèli-mi-Mbíri.

⁴² Ndú gi ya gbí ndoò ɲìnò si ndoò tí Jézù muu'bi-nje só.

⁴³ Káa si ndú kù gi dele gí 'bá si bà gbolò o tí nò cee gí, Jézù gi gboo mí Jèrùzàlémè gí, káa ndá bu wó ta nawu wó ɲò bà lá.

⁴⁴ Á gbí muu ndú ɲìndi ndú máa ndá-'bì-lá, ndú kù nò ta ndá 'bí nambeè gbí òkò tí ndá 'duù tí nó kpokèjì mòsùù nò. Ndú gi ɲò ni éno máa yí gbí òkò tí ndá 'duù wálá ngé a i si ndú si sili gbaànjé kpokèjì gí.

⁴⁵ Ndú bà-i-nò gi delè ndi ndú ya gí bà pà bà tí wó cee gbí gbata Jèrùzàlémè léé gí.

⁴⁶ Káa ndú gi 'de yí ngé a i bindi sili ta'ò á gbí ndùgù 'bá-Mbíri, gbí òkò tí ndá kpo-kpò mbe 'di gbí tàkù mì ndá Jùdèyà, kù 'di ndá có mì ndú. Yí delè kù 'vee ndú gítí ndá 'bí có.

⁴⁷ Bà 'dè có gítí ɲa bà 'di gbí-o mì wó, ta ndá ɲa có tí nó náa yí kù 'visì ji ndá kpo-kpò 'duù tí nó nó, gi kpò nje ndá mbe 'di ndá có tí nó náa yí kù 'dè nò gí

⁴⁸ Ndá bu Jézù ta nawu wó mà gi ɲò yí, nje ndú gi 'dèè gí. Bindi nawu wó gi 'vee yí máa, «Wò bàkà mítí ze éno a ɲa yè, 'viì? ɲò káa bà kaɲa rẹ ze ta bà pà bà tí lo gi!»

⁴⁹ Káa Jézù gi 'visì có ji ndú máa, «Yo kù pà bà tí ye tacó yè? Yo ɲò ni lá máa, ye kù bàkà a nèté mì bu ye?»

⁵⁰ Káa bà 'visì có gí tàkò 'vé mì Jézù nò gi kpò ndá bu wó ta nawu wó gí.

⁵¹ Jézù bà-i-nò gi ɲè nó ta ndá bu wó ta nawu wó á bindi bà 'de yí mì ndú nò ya gí Názàrètì. Yí gi kpolo mí ká tí tó 'viì mbe kù 'di có mì ndá bu wo ta nawu wó. Káa nawu wó gi kpolo tí ndá có tí nó 'dáá gí mí gbí njembí wó.

⁵² Jézù gi uu gí yaà tí mbe wotí, ta muu ká tí wó, náa ndá 'duù gi zè yí nìkì maa, Mbíri delè gi zè yí nìkì maa.

3

Jòvànì tí mbe caka tí ndá 'duù ma có mì Mbíri

¹ Ndoò tí Tìbériyò tí ngáángbá 'dakò pí jàlambà á Rómà ta o tí nò muu'bi-nje vò. Pónisiyò Pilátò ta o tí nò a gbolò 'duù á Jùdéyà, ɾòbú Èródè ká gii zèè Gàliléyà, Filípò tí 'bí 'viì bindi Èródè gii zèè ndâ to Ìtùriyà ta Tàràkònítisi. 'Bí 'dakò ta ɾè wó a Lisániyà gii zèè to tí nó tí Àbilénè nò.

² Ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdéyà gbí gbèe o tí nò a ndâ Ánà ta Kàyifà. Mâ gii zeke'o, Mbíri gii je wotí bà 'dè-kòcò ji Jòvànì tí 'viì mì Zàkàriyà si yí gbí kángáá nga ngoò.

³ Jòvànì bà-i-nò gii dù kù nò nó cee gbí ndâ to á ta ndi yì ngo tí nó tí Jòròdaniyà nó 'dáá gî, kù ma có gití bà caka tí ndâ 'duù, tacó wàa Mbíri 'ví je ta à-cee-gî ji ndú gití ndâ vò i mì ndú.

⁴ A go có tí nó gbí wáràgà mì Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri éno máa,
«Kòcò 'duù kù kò-kò gbí kángáá nga ngoò, máa,
<Yo 'viindi kpokèji mì Mbe tí ndoo,
yo bàkà ndâ kpokèji mì wó jáá.

⁵ Yo nè ndâ dùgù to 'dáá gî,
yo da tí ndâ nja-njà gú tí nó ta ndi tí kpokèji mì Mbe tí ndoo nó
'viì ta kùro to.

Yo bàkà ndâ bà lókó-loko to nìno tí kpokèji mì wó nó jáá.

Yo 'viindi ndâ bà cùkpúú-cùkpùù to á ta ndi tí kpokèji mì wó.

⁶ Yo má bàkà éno gî,
Mbíri bà 'vala ndâ 'duù 'dáá gî, > nò.»

⁷ Jòvànì gii 'dè có ji ndâ mbè 'duù tí nó mbe kaa ya gí mì wó tacó waa yí 'ví caka tí ndú nó, máa, «Yo ndâ 'viì-kpoo! A 'di ká 'dè có ji yo máa yo fa ngèlè 'do tí kpo-tàkòcò mì Mbíri gí gí mì ye?

⁸ Yo bàkà ndâ i nìno náa à tí nò, tacó wàa à 'ví nò tí ni éno máa, yo 'visi muu yo á 'do tí ndâ vò i mì yo gî. Yo si bà dù kù koɾo có éno máa, <ze a ndâ 'viì-gù Àbìráámò> mí to. Ye kù 'dè có ji yo máa, wotí bà kaa ndâ díí tí nó wàa yí 'ví bàkà ndú tí ndâ 'viì-gù ji Àbìráámò kuu tí Mbíri.

⁹ Mbíri kpónó tè zì kàngó mì wó léngé-linge gî. Yí kèji gí bà daaka ndâ mù nìno mbe ɾi cèe ndo mù lá nó 'do ngé tà teè ndú gí to tacó bà doo ta wu.»

¹⁰ Káa ndâ 'duù tí nó gii 'vee Jòvànì máa, «Ze kpónó 'ví bàkà a ɾa yè?»

¹¹ Káa Jòvànì gii 'visi có ji ndú máa, «Ndâ bongo mì 'duù má sósò'ò, si yí 'ví je 'bí gbaànjé ji 'bí ka wó nìno ta bongo mì wó wálá nò. Wàa i-zó-zò delè má kuu mì 'duù, yí 'ví je 'bí ji 'bí ka wó nìno ta go tí wó nò.»

¹² Ndâ 'bí mbe kili i-míri mbe gí gí mì Jòvànì tacó wàa yí 'ví caka tí ndú bà-i-nò gii 'vee yí máa, «Káa ze 'ví bàkà a ɾa yè, Mbe nìbà i?»

¹³ Káa Jòvànì gii 'visi có ji ndú máa, «Yo te 'bí i mí muu nìno náa míri 'dè ji yo máa yo 'ví go 'do mì ndâ 'duù nó lá.»

¹⁴ Ndâ 'bí àsikéri gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó gii 'vee Jòvànì, máa, «Káa ze, ze 'ví njaanga miɾi ze ta ɾa kèji ngayi?»

Káa Jòvànì gii 'visi có ji ndú máa, «Yo kùmùkù ndâ i mì ndâ 'duù ta wotí lá. Yo delè 'ví waaka có mítí ndâ 'duù gbí ngbàngà lá. Yo zò i 'do ká gbí wu'o mì yo.»

¹⁵ Jòvànì mâ gii nò éno máa, ndâ 'duù kù gii 'bità a bà koɾo gítí yì a gbolò có éno máa yì a Bindi-Mbíri,

¹⁶ yí gii 'dè có ji ndú 'dáá gî máa, «Ye kù caka tí yo ta ngo, káa 'bí 'duù ta wotí tí wó mbe ndii ye gí á kèji, náa à kpétí káa vòò bà dù tí mbe kù njaanga tàrà 'do tí kò wó, ye bà 'viì tí wálá. Yí kèji gí bà caka tí yo ta Bèri-mi-Mbíri, delè ta wu.

17 Yí kpónó zèè pìdíí mì wó mí 'bì wó, tacó bà pì gbí cù mì wó gí. Yí bà yili cèe nji cù gí, bìndi yí bà doo póró cù ta wu ñinó jé mbe mee lá nô.»

18 Jòvànì bà-i-nò giì dù kù ma Banga-Ngú-Có, ta bà je wotí ji ndâ 'duù ta 'bí ña có mbe si ndâ 'duù 'ví 'visì muu ndú gbí ndâ 'bí ña kèjì me mbè.

19 Káa Jòvànì giì 'dè có gítí Èródè tí nó tí gbolò 'duù nó, tacó bà volo muu Èródìyà tí nù mì ná'vindí wó, 'do tí wó, delè tacó ndâ 'bí vò i me mbè náa yí bàkà ndú.

20 Èródè mà giì 'di ndâ có tí nó náa Jòvànì kù 'dè gítí wó nó, yí giì tò muu ndâ vò i mì wó nó ta bà te Jòvànì mí gbí zàa.

Jòvànì caka tí Jézù

21 Jòvànì mà giì caka tí ndâ 'duù 'dáá gí cee gí, yí giì caka tí Jézù delè. Káa si Jézù kù giì 'deke tí wó ji Mbíri á bìndi bà caka tí wó mì Jòvànì nó, njekejì tàri giì njaanga tí gí.

22 Bìndi Bèri-mì-Mbíri giì gí 'do yaà ta cè tí wó go cè tí kùlè nô gí muu Jézù. Kòcò 'duù bà-i-nò giì dù kù 'dè có 'do gbíri máa, «Wò a kpóló-kpolo 'vii mì ye. Tàkòcò ye peteke gítí lo ma.»

Rè ndâ ká gù Jézù

23 Jézù 'bità nèté bà nìbà i ji ndâ 'duù ta ndoò tí wó go zi'duù-gbaànjé-nje muu'bì. Ndâ 'duù gbí ndâ o tí nó ñò Jézù ni ká tí 'vii mì

Jùzépè tí 'vii mì Èlì,

Èlì tí 'vii mì Mátàtì,

24 Mátàtì tí 'vii mì Lévi,

Lévi tí 'vii mì Mèlékì,

Mèlékì tí 'vii mì Jànáyi,

Jànáyi tí 'vii mì Jùzépè,

25 Jùzépè tí 'vii mì Mátàtíyà,

Mátàtíyà tí 'vii mì Ámòsì,

Ámòsì tí 'vii mì Nàwúmì,

Nàwúmì tí 'vii mì Èsìlì,

Èsìlì tí 'vii mì Nàgáyì,

26 Nàgáyì tí 'vii mì Máátà,

Máátà tí 'vii mì Mátàtíyà,

Mátàtíyà tí 'vii mì Sèmèyìnì,

Sèmèyìnì tí 'vii mì Jòséki,

Jòséki tí 'vii mì Jódà,

27 Jódà tí 'vii mì Jòwànàni,

Jòwànàni tí 'vii mì Résà,

Résà tí 'vii mì Zèrùbàbèlè,

Zèrùbàbèlè tí 'vii mì Sèlitíyèlì,

Sèlitíyèlì tí 'vii mì Nèrì,

28 Nèrì tí 'vii mì Mèlékì,

Mèlékì tí 'vii mì Ádì,

Ádì tí 'vii mì Kàsámù,

Kàsámù tí 'vii mì Èlimàdámù,

Èlimàdámù tí 'vii mì Èrè,

Èrè tí 'vii mì Jòsùwà,

29 Jòsùwà tí 'vii mì Èliyézèrè,

Èliyézèrè tí 'vii mì Jòrímù,

Jòrímù tí 'vii mì Mátàtì,

- Mátàtì tí 'viì mì Lévi,
 Lévi tí 'viì mì Sìmiyónè,
 30 Sìmiyónè tí 'viì mì Júdàà
 Júdàà tí 'viì mì Jùzépè,
 Jùzépè tí 'viì mì Jònámù,
 Jònámù tí 'viì mì Èliyàkìmì,
 31 Èliyàkìmì tí 'viì mì Mèléyà,
 Mèléyà tí 'viì mì Ménà,
 Ménà tí 'viì Mátásà,
 Mátásà tí 'viì mì Nàsàni,
 Nàsàni tí 'viì mì Dàvidè,
 32 Dàvidè tí 'viì mì Jési,
 Jési tí 'viì mì Òbédì,
 Òbédì tí 'viì mì Bòwázì,
 Bòwázì tí 'viì mì Sàlimónì,
 Sàlimónì tí 'viì mì Nàsónì,
 33 Nàsónì tí 'viì mì Àminàdábì,
 Àminàdábì tí 'viì mì Ádímìnì,
 Ádímìnì tí 'viì mì Àrínì,
 Àrínì tí 'viì mì Èzìrónì,
 Èzìrónì tí 'viì mì Pèrézì,
 Pèrézì tí 'viì mì Júdàà,
 34 Júdàà tí 'viì mì Jàkóbè,
 Jàkóbè tí 'viì mì Ìzákò,
 Ìzákò tí 'viì mì Àbiráámò,
 Àbiráámò tí 'viì mì Tèràà,
 Tèràà tí 'viì mì Nàwóri,
 35 Nàwóri tí 'viì mì Sèrúgì,
 Sèrúgì tí 'viì mì Réwù,
 Réwù tí 'viì mì Pèlégì,
 Pèlégì tí 'viì mì Èbére,
 Èbére tí 'viì mì Sèlà,
 36 Sèlà tí 'viì mì Kàyínàni,
 Kàyínàni tí 'viì mì Àrifàkìsádà,
 Àrifàkìsádà tí 'viì mì Sémì,
 Sémì tí 'viì mì Nówà,
 Nówà tí 'viì mì Làmékì,
 37 Làmékì tí 'viì mì Mèsùsélàà,
 Mèsùsélàà tí 'viì mì Ènòkì,
 Ènòkì tí 'viì mì Jàrédì,
 Jàrédì tí 'viì mì Maaalaléeli,
 Maaalaléeli tí 'viì mì Kàyínàni,
 38 Kàyínàni tí 'viì mì Ènòsì,
 Ènòsì tí 'viì mì Sésì,
 Sésì tí 'viì mì Ádàmà,
 Ádàmà tí 'viì mì Mbírì.

4

Gba-wàtà tala Jézù gbí kángáá nga ngoò

¹ Jézù giì dele ndì wó 'do tàbè'dè Jòròdáníyà á bìn̄di bà caka tí wó m̄i Jòvànì, tí 'duù ñìnó náa Bèrì-mì-Mbírì gèè bè mí muu wó ḡi. Bìn̄di Bèrì-mì-Mbírì giì a tàm̄uu wó

² ya tí ḡi bà bàkà sili zi'duù-só mí gbí kángáá nga ngoò náa Gba-wàtà kù tala yí ta vò i. Gbí ndâ sili tí nò zi'duù-só náa yí bàkà mí gbí kángáá nga ngoò nò, i-zó-zò di gbí yì wó gbaàn̄jé lá.

³ Gba-wàtà m̄a giì ñò m̄aa, bà m̄i Jézù cee ta go gbí ndòngbù ndâ sili tí nò náa yí bàkà zi'duù-só nò ḡi, yí giì 'dè có ji yí m̄aa, «Wò má dú káa 'Vii-mì-Mbírì, 'visì díí tí nó tí i-zó-zò.»

⁴ Káa Jézù giì 'visì có ji Gba-wàtà éno m̄aa, «À cu mí gbí wáràgà m̄i Mbírì éno m̄aa,
<'Duù kù 'vala me ka ta i-zó-zò cuki lá.> »

⁵ Gba-wàtà bà-i-nò giì te Jézù 'do to ngéé ḡi yaà, bìn̄di yí giì túbà ndâ kpo-kpò gbata muu to tí nó 'dáá ḡi ji yí á go bà k̄i ɾo.

⁶ Bìn̄di yí giì 'dè có ji yí m̄aa, «Ye bà bàkà wò tí mbe ndâ kpo-kpò gbata tí nó náa wò kù ñò ngba ndú nò 'dáá ḡi, tacó Mbírì je ndú ji ye tí ndâ i m̄i ye ḡi. À ká go có m̄i ye bà je ndú ji 'duù ñìnó mbe ñikì tí ye.

⁷ Ye bà je ndú 'dáá ji wò ḡi náa wò má kucuku muungbó lo mí kùro ye wàa wò 'ví ùlù ye ḡi nò.»

⁸ Káa Jézù giì 'visì có ji Gba-wàtà m̄aa, «À cu mí gbí wáràgà m̄i Mbírì m̄aa,

<Wò 'ví ùlù káa Mbe tí lo tí Mbírì m̄i lo.

Wò dele 'ví bàkà nèté ká ji yí cuki.> »

⁹ Gba-wàtà giì te Jézù 'do gbí kángáá nga ngoò bìn̄di ñìnó, ya tí ḡi Jèrùzàlémè, yí giì te yí ngé dé'véléé m̄i pí 'bá-Mbírì. Bìn̄di yí giì 'dè có ji yí m̄aa, «Wò má dú káa 'Vii-mì-Mbírì, o ḡi to.

¹⁰ Tacó à cu mí gbí wáràgà m̄i Mbírì éno m̄aa,

<Mbírì bà kaa ndâ basìlì m̄i wó wàa ndú 'ví kpolo tí lo.>

À giì cu 'bí éno m̄aa,

¹¹ <Ndâ basìlì tí nó m̄i Mbírì nò bà l̄i 'bì ndú mí tà tí lo,

tacó wàa díí 'ví kpò kò lo lá.> »

¹² Káa Jézù giì 'visì có ji Gba-wàtà m̄aa,

«À cú mí wáràgà m̄i Mbírì éno m̄aa,

<Wò 'ví tala Mbe tí lo tí Mbírì lá.> »

¹³ Gba-wàtà m̄a giì cee ta bà tala Jézù ḡi, yí giì ñjè nó 'do tí wó ya kù ù 'bí tó o tacó bà tala yí káká'i.

Jézù 'bità bà ma có m̄i Mbírì gbí to Gàliléyà

¹⁴ Jézù giì dele ndí wó ḡi Gàliléyà ta wotí m̄i Bèrì-mì-Mbírì. Bìn̄di ɾè wó giì wu cee gbí to Gàliléyà 'dáá ḡi.

¹⁵ Ndâ 'duù 'dáá ḡi kù giì ùlù bà ñbà i m̄i wó ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ Jùdèyà ḡi bà ùlù Mbírì.

Jézù gbí gbata Názàrètì

¹⁶ Jézù giì ya ḡi gbí gbata Názàrètì, tí bàndò bà kpolo yí. Bìn̄di yí giì ya ḡi bàndò bà kili ndâ Jùdèyà ḡi bà ùlù Mbírì ta ɾi bà wotí gbí tàk̄i m̄i ndâ Jùdèyà go ña i m̄i wó náa yí cóó-cóó kù bàkà nô. Yí m̄a giì ya ḡi bà ɾò tíyò tacó bà 'deke i,

¹⁷ àá giì te ji yí a wáràgà m̄i Ìzáyà tí mbe 'dòkò có m̄i Mbírì. Yí bà-i-nò giì njaanga wáràgà tí bàndò tí nó náa à cu mí gbí éno m̄aa,

¹⁸ «Bèrì-mì-Mbírì kuu ta ye,

tacó yí cu 'bì wó mítí ye m̄aa ye ma Banga-Ngú-Có ji ndâ yè.

Yí tuu ye gí bà ma có bà njaanga wú á 'do tí miři ndâ 'duù gbí zàà ji ndú.

Yí tuu ye gí bà njaanga ɾo ndâ mbe sú ɾo.

Yí tuu ye gí bá 'vala ndâ 'duù tí nó náa à kù mèèkè'i tí ndú.

¹⁹ Yí tuu ye gí bà ma có ndoò bà bàkà nambeè mì Mbíri ji ndâ 'duù.»

²⁰ Jézù mà giì 'deke i cee gí, yí giì paɾaka ndi wáràgà tí nó gí bándò mì wó, bìndi yí giì dele ndí ji 'duù tí nó tí mbe kpolo tí ndâ i á bándò bà ùlù Mbíri nò. Bìndi yí giì ki tí wó to. Ndâ 'duù bándò bà ùlù Mbíri 'dáá gí giì yee ɾo ndú ɾó'dó-ɾo'doo mítí wó.

²¹ Bìndi yí giì 'bità bà 'dè có ji ndú máa, «Ndâ i tí nó náa ye 'deke có gítí ndú ji yo 'do gbí wáràgà mì Mbíri nò wúnó bàkà tí go ndâ có tí nó náa ye 'deke nò gí.»

²² Ndâ 'duù 'dáá gí giì ùlù yí, káa nje ndú 'dáá gí giì 'dèè ta bà 'di ndâ ɾa banga có tí nó mbe co 'do nje wó nó gí. Ndú bà-i-nò giì 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «À nó me 'viì mí Jùzépè ká nó lá?»

²³ Jézù mà giì 'di có tí nó, yí giì 'visì có ji ndâ 'duù tí nó máa, «Ye ɾò ni gí máa à gbí muu yo a có bà 'dè lòkò'bò tí nó máa, <'Vala tí lo mbe yeè> nó ji ye. À delè tí yo a go bà 'dè có ji ye máa, <Bàkà ndâ i tí nó táánò náa ze 'di tàwo lo ta bà bàkà ndú gbí gbata Kàpàránáwùmù nó mí 'bá mì yo.»

²⁴ Káa ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, à jé ùnje gítí có mì mbe 'dòkò có mì Mbíri lá ká gbí 'dóó to mì ndú.

²⁵ «Káa ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, ndâ nawù ku táánò 'bá mì ndâ Ìzìriyèlì gbí o mì Èlìjà tí nó tí mbe 'dòkò có mì Mbíri nó me mbè. Káa ta o tí nó náa njekèjì tàri giì nè gí tàkò mù gí ta ndoò ta'ò ta pì vò-nje gbaànjé pí gí nó, làngàwìrì giì tè 'bá mì ndâ Ìzìriyèlì 'dáá gí.

²⁶ Ta ndâ ɾa ɾìnò 'dáá gí, Mbíri giì tuu Èlìjà ya tí a i gí bà konì 'bí nawù ku gbí ndâ to Zàrèfàtì á gbí to Sìdónì, si ndâ nawù ku 'bá Ìzìriyèlì mí to.

²⁷ Ndâ mbe cì delè táánò me mbè kuu 'bá Ìzìriyèlì gbí o mì Èlìsà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri. Káa Èlìsà 'vala gbèè 'duù á 'do gbí òkò tí ndú lá, yí giì 'vala káa 'bí mbe cì gbaànjé ta ɾè wó a Nààmánì tí tende 'duù mbe gi 'do Síriyà.»

²⁸ Ndâ 'duù bándò bà kili ndâ Jùdéyà gí bà ùlù Mbíri mà giì 'di có tí nó náa Jézù 'dè ji ndú nó, tàkòcò ndú giì kpolo ngé ndii gí.

²⁹ Ndú giì nje gítí wó, bìndi ndú giì ja yí gí sè 'do bándò bà ùlù Mbíri, ndú giì 'dò ta yí gí pí gú tí nó náa à bì gbata mì ndú ta yendi nò. À gbí muu ndú ta o tí nó a có bà 'va yí gí tàgbà gú 'do yaà kà.

³⁰ Káa yí giì ba to, co gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nó, kù ya ta nó mì wó.

Jézù mòkò i 'do gbí muu 'bí 'dakò

³¹ Jézù giì nje nó 'do Názàrètì ya gí gbí gbata Kàpàránáwùmù á gbí to Gàliléyà. Bìndi yí giì nìbà i ji ndâ 'duù kà ta ɾi bà wotí gbí tàkìi mì ndâ Jùdéyà.

³² Nje ndâ 'duù giì 'dèè gítí wó gí, tacó yí 'dè có go i mì gba.

³³ Káa ta o tí nó 'bí 'dakò ta i-gbí-muu wò kuu gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kili mí bándò bà ùlù Mbíri nò. Mà giì zeke'o, i tí nó giì tanga mítí 'dakò tí nó, bìndi yí giì tò kù ta kòcò wó gí yaà máa,

³⁴ «Si ze mí to! Áá mì lo ta ze a yè, ndí lo Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrètì nó? Wò gi tacó bà bù ɾa ze? Ye ɾò wò ni tí 'duù tí nó náa à kaa wò ji Mbíri gí nó gí.»

³⁵ Káa Jézù gii do mítí i tí nò máa, «'Dù ngbii! Co 'do gbí muu wó gí!» I tí nó bà-i-nò gí 'va 'dakò tí nò mí to mí kùro ndâ 'duù, bìndi yí gii co 'do gbí muu wó ta bà bàkà vò i ta yí lá.

³⁶ Nje ndâ mbe nò ña i tí nò 'dáá gí gii 'dèè gí. Bìndi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «'Ñìnò a ña có yè ká nò? Yí kù 'dè có ji ndâ vò i-gbí-muu ndâ 'duù ta wotí go i mì gba káa ndú kù 'di có mì wó!»

³⁷ 'Do bà-i-nò, tàwo Jézù gii wu cee gbí wúngbó to tí nò léé gí.

Jézù 'vala ndâ 'bí mbe nò'o me mbè

³⁸ Jézù gii co 'do bàndò bà kili ndâ Jùdéyà gí bà ùlù Mbíri ya gí 'bá mì Sìmonè tí 'bí mbe tala có mì wó gbaànjé. Yí mà gii yee kà, yí gii 'de na gè Sìmonè tí sà ta cò'o gbí dii wò ngé ndii gí. Ndâ 'duù mà gii 'dè có ji Jézù,

³⁹ Jézù gii nje nó ya gí bà rò tìyò seè tí niì tí nò, bìndi yí gii 'dè có ji cò'o tí nò máa yí dò 'do gbí dii niì tí nò gí. Niì tí nò ngé gii a cónjórónjò gí yaà kù bàkà i-zò-zò ji ndú.

⁴⁰ Rì mà gii ta gí, ndâ 'duù ñinó ta ndâ nambe ndú ta ndâ tende ña nò'o tí ndú nó gii tuu ndú 'dáá gí ya tí ji Jézù. Yí gii tee 'bì wó mítí ndú, bìndi ndú 'dáá gí gii 'vala gí.

⁴¹ Ndâ i delè gii co 'do gbí muu ndâ 'duù ñinó ta i gbí ndú nó me mbè, kù tò kù máa, «'Wò á 'Viì-mì-Mbíri!» Káa Jézù gii do mítí ndâ i tí nò máa ndú dù ngbii, tacó ndú nò yì ni tí Bìndi-Mbíri gí.

Jézù ma có mì Mbíri cee to 'dáá gí

⁴² Yé má bà gii bàkà bà ngbaanga to, Jézù gii co 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gí ndii ta kpéetí wó. Ndâ 'duù gii pà bà tí wó, ndú mà gii 'de yí gí, ndú gii bàkà có bà tii yí, máa yí nje nó 'do tí ndâ yí lá.

⁴³ Káa yí gii biya gí. Bìndi yí gii 'de có ji ndú máa, «'Kòzò tí ye bà ya gí bà ma Banga-Ngú-Có gítí ngú ña kèjì bà bàkà nambeè mì Mbíri ta ndâ 'duù ji ndâ 'duù gbí ndâ 'bí gbata delè. Tacó ñinò a nètè tí nó náa Mbíri tuu ye gí bà bàkà nó ká nò.»

⁴⁴ Bìndi yí gii dù kù nò ta bà ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ Jùdéyà gí bà ùlù Mbíri cee gbí ndâ to 'bá mì ndâ Jùdéyà 'dáá gí.

5

Jézù ruka ndâ kpédélé mbe tala có mì wó

¹ Ta 'bí o gbaànjé si Jézù kù rò tìyò a tì kápá Jènèsàrètì, ndâ 'duù me mbè kù gii tòò tí ndú tacó bà ya gí bà 'di có mì Mbíri 'do mì wó.

² Jézù mà gii zeke'o, yí gii nò ndâ gbâ sósò'ò náa ndâ mbe gò ngo rò ndú mí gbí kàrà-kàrà ngo, bìndi ndú gii oloko 'do gbí ndú gí tà ngo, kù caka ndâ mbu mì ndú.

³ Jézù bà-i-nò gii o mí gbí 'bí gbâ gbaànjé, tí ñinò Sìmonè, bìndi yí gii 'dè có ji Sìmonè máa yí yèè yì ta gbâ gàà gí ro ngo. Sìmonè mà gii bàkà ènò gí, Jézù gii ki tí wó á gbí gbâ ro ngo kù nìbà i ji ndâ 'duù.

⁴ Jézù mà gii nìbà i ji ndâ 'duù cee gí, yí gii 'dè có ji Sìmonè máa yí yèè ta gbâ gí bà wúlú ngo wàa yí 'ví 'va mbu, wàa yí bà zèè sè gí.

⁵ Káa Sìmonè gii 'visì có ji yí máa, «'Ze 'va mbu 'do tí kùbòò too ta yé tí nó gí, káa ze zèè gbèè i lá, kpo 'duù mì ye. Káa wò má 'dè ènò, ye bà bàkà go có mì lo nò gí.»

⁶ Ndâ Sìmonè mà gii 'va mbu go có tí nò náa Jézù 'dè ji yí nò, ndú gii woo sè tí ña ñinó náa sè bà yaka mbu mì ndú gii dù ká nji'dí.

⁷ Ndú bà-i-nò giì miyà 'bì ndú ji ndâ 'bí ka ndú mbe gò ngo máa ndú gi ta gbâ mì ndú ji ndâ yì. Ndâ ka ndú nò mâ giì ya ta 'bí gbâ ji ndú gî, ndú giì woo sè yeke ndâ gbâ tí nò sósò'ò nò ta sè tí ña ñìnò náa sè bà ta ngo mì ndú giì dù ká njí'dí.

⁸ Simónè mâ giì ñò ña i tí nò mbe bàkà tí nò, yí giì kucuku muungbó wó mí kùro Jézù, bìndi yí giì 'deke tí wó ji yí máa, «Ya 'do tí ye gî, Mbe tí ye! Tacó vò i mì ye me gbolò ngé ndii gî.»

⁹ Simónè 'dè có tí nò ji Jézù tacó nje ndú ta ndâ 'bí ka wó mbe gò ngo 'dáá gî ta o tí nò 'dèè gítí ña seṛè sè tí nò náa ndú zèè nò gî.

¹⁰ Ndâ Jákòmò ta ná'vindí wó Jòvànì, tí ndâ 'viì mì 'bí 'dakò ta ṛè wó a Zèbìdèyò, tí ndâ ka Simónè mbe gò ngo delè sósò'ò, giì si nje ndú ká tí nga.

Káa Jézù giì 'dè có ji Simónè máa, «Cì gúku lá, tacó wò bà giì zèè 'do tí kpónó kú ya gí kùro go ndâ sè tí nò a ndâ 'duù.»

¹¹ Ndú bà-i-nò giì ya ta ndâ gbâ mì ndú gí tí ngo, ndú giì jee ndâ i mì ndú 'dáá gî 'bùṛùkù mí to, bìndi ndú giì ya kù nò á tàkò Jézù.

Jézù 'vala 'bí mbe cì

¹² Ta 'bí o gbaànjé si Jézù kuu gbí 'bí gbata, yí giì ñò 'bí 'dakò náa cì waaka yí volo gî. Mbe cì tí nò mâ giì ñò Jézù, yí giì 'bu gbíro wó mí to mí kùro wó. Bìndi yí giì 'deke tí wó ji yí máa, «Go bà ngbaranga kútí ye má kuu tí lo, wò bà bàkà gî, kpo 'duù!»

¹³ Jézù mâ giì 'di có tí nò náa mbe cì tí nò 'dè nò, yí giì tee 'bì wó mítí mbe cì tí nò, ta bà 'dè có ji yí máa, «Ye bà bàkà gî! Si kútí lo 'ví dù ngbàrángà'i.» A káa póó bà 'dè có tí nò mì Jézù, kútí mbe cì tí nò giì gí ngbàrángà'i gî.

¹⁴ Kútí 'dakò tí nò mâ giì ṛo bìndi cì gî, Jézù giì 'dè có ji yí máa, «Si 'bí 'duù gbaànjé 'ví ñò wó lá. Ya gí bà túbà tí lo ji bu-Mbíri, yí má 'dè có éno máa, cì cee 'do tí lo gî má kòzò gî, wò 'ví ya gí bà waa mbelè go có mì Mòze, tacó bà túbà ji ndâ 'duù máa, wò gí tí cèe 'duù gî.»

¹⁵ Káa ṛè Jézù giì wu to ya me 'dú ndii ñìnó sàà kùro nó gî. Tacó éno, ndâ 'duù me mbè giì kaa ya gí mì wó. Ndâ 'bí 'duù ya tacó bà 'di ndâ có mì wó, bìndi ndâ 'bí tacó wàa yí 'ví 'vala ndâ yì 'do gbí nò'o.

¹⁶ Káa yí má dù gí yí kú co 'do gbí òkò tí ndâ 'duù ya gítí bàndò ñìnó ta ndâ 'duù tí wálá nó ta kpéetí wó tacó bà 'deke tí wó ji Mbíri.

Jézù 'vala 'bí 'dakò mbe gbele've gí

¹⁷ Ta 'bí o gbaànjé si Jézù kù nìbà có mì Mbíri ji ndâ 'duù, ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkù, ta ndâ 'bí mbe nìbà i mì ndâ Jùdèyà, mbe gí 'do Jèrùzàlèmè, delè 'do ta gbí ndâ gbata gbí ndâ to Gàlilèyà ta Jùdèyà 'dáá gî, ta o tí nò kuu gbí òkò tí ndâ 'duù tí nò náa yí kù nìbà i ji ndú nò. Yí delè kù 'vala ndâ mbe nò'o ta wotí mì Mbíri.

¹⁸ Mâ giì zeke'o, ndâ 'bí 'dakò giì làngà 'bí 'dakò mbe gbele've gí gí tí ji Jézù. Ndú giì jè ta bà ṛi ta yí gí tà'i tàkò Jézù,

¹⁹ káa à giì kpò ndú ngbàà gî, tacó ndâ 'duù nènèkè mí njekèjì go ndâ nìlì tí nje gà. Tacó éno, ndú giì 'dò ta yí gí muu 'bá, ndú giì di muu 'bá gbúú-gbuu 'vii ta bàndò bà ki tí Jézù, bìndi ndú gí yuu yí ta mbà tí nó náa ndú te ta yí nó gí to ji yí gbí òkò tí ndâ 'duù.

²⁰ Jézù mâ giì ñò ña bà tee njembí ndâ 'dakò tí nò á mítí wó, yí giì 'dè có ji 'dakò tí nó mbe gbele've gí nó máa, «À si có gítí ndâ vò i mì lo mí to gí, kómbe ye.»

²¹ Ndâ mbe kpolo tí tàkù, ta ndâ mbe nìbà i mì ndâ Jùdèyà, mâ giì 'di có tí nò náa Jézù 'dè nò, ndú giì 'bità bà koṛo có gbí njembí ndú máa, «'Dakò

tí nó mbe kù 'dè zu có gí bà tí Mbírì nó a 'di? Wotí bà je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì ndâ 'duù á bìn̄di Mbírì a i tí 'di?»

²² Káa Jézù gii 'di gbí ña bà koro có mì ndú nò gí. Tacó éno, yí gii 'vee ndú máa, «Yo kù koro ña có tí nò á tacó yè?»

²³ À kpolo a bà 'dè có máa, «À si có gítí ndâ vò i mì lo mí to gí,» wèè, à kpolo a bà 'dè có máa, «A gí yaà, wàa wò 'ví te kpâ-sili mì lo, wàa wò 'ví nò nó?»

²⁴ À má éno, ye kpónó bà túbà ji yo éno máa, à tí 'Viì-mì-'Dakò a wotí tacó bà je à-cee-gí gítí ndâ vò i.»

Yí bà-i-nò gii 'dè có ji 'dakò tí nó mbe gbele've gí nó, máa, «A gí yaà, wò 'ví te kpâ-sili mì lo, wàa wò 'ví nje nó ya gí 'bá go có tí nó gbí nje ye nò.»

²⁵ 'Dakò tí nó ngé gii a gí yaà cónjórónjoo mí kuro ndâ 'duù, yí gii te mbà tí nó náa à làngà ta yí gí tí ji Jézù nò, bìn̄di yí gii 'bì nó kù ya gí 'bá ta bà ùlù Mbírì.

²⁶ Nje ndâ 'duù 'dáá gí gii 'dèè gí, bìn̄di ndú gii 'bità bà ùlù Mbírì ta gúku, máa, «Ze wúnó ñò i-seřè gí!»

Jézù tè'é tí Lévi

²⁷ Jézù mâ gii nje nó 'do bándò bà 'vala 'dakò tí nó mbe gbele've gí nó, yí gii ñò 'bí 'dakò, tí mbe kili i-mírì, ta ře wó a Lévi, kù ki tí wó to á tàgbà 'bá bà kili i-mírì. Jézù bà-i-nò gii tè'é tí Lévi, máa, «Gí gí bà dù tí 'duù mì ye.»

²⁸ Lévi bà-i-nò gii jee ndâ i 'dáá gí mí to, bìn̄di yí gii ya gí bà dù tí 'duù mì Jézù.

²⁹ Bìn̄di Lévi gii te wiři mítí Jézù. Ndú ta o tí nó gii kili ta ndâ 'bí ka wó mbe kili i-mírì, ta ndâ 'bí 'duù me mbè, kù zò i-wiři tí nó náa yí bàkà ji Jézù nò.

³⁰ Ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkì mì ndâ Jùdèyà, ta ndâ 'bí kpo-kpò mbe 'di gbí-o mì ndú mâ gii ñò ndú, ndú gii 'dè kòlòwò ji ndâ mbe tala có mì Jézù, máa, «Yo kù zò i ta ndâ mbe kili i-mírì, gii je ndâ mbe bàkà vò i, tacó yè?»

³¹ Káa Jézù mâ gii 'di có tí nó, yí gii 'visì có ji ndú máa, «A ndâ 'duù ñinó ta sé'i tí ndú nó ká kù pà mbe yeè. Nèté mì ndâ 'duù ñinó ta sé'i tí ndú wálá nó ta mbe yeè wálá.

³² Ye gí me tacó bà tè'é tí ndâ tó 'duù lá. Ye gí a i tacó tí ndâ mbe bàkà vò i, tacó wàa ndú 'ví 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò i mì ndú gí.»

Bà tò kponje gítí bà kònò go

³³ Ndâ 'bí 'duù bà-i-nò gii 'dè có ji Jézù, máa, «Ndâ mbe tala có mì Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù ta ndâ mbe tala có mì ndâ mbe kpolo tí tàkì mì ndâ Jùdèyà ta o 'dáá gí kù kònò go, ta bà 'deke tí ndú ji Mbírì, káa ndâ mbe tala có mì lo kù zò i, ndú delè kù njù ngo.»

³⁴ Káa Jézù gii 'vee ndú, máa, «Yo kù koro có máa ndâ wiři bándò bà ko ni kù kònò go ta o tí nó náa nambe ndú tí nó mbe kù kò ni nó kuu ta ndú?»

³⁵ Káa ři bà je nambe ndú mbe kù kò ni nó 'do tí ndú ká kèjì; wélégí, ñinò bà gii dù a ři bà 'bità bà kònò go mì ndú.»

³⁶ Jézù gii lòkò'bò 'bí có ji ndâ 'duù tí nó káká'i máa, «'Bí 'duù jé mbe yaka gbí ngú bongo mì wó tacó bà cu ta řo ká gbí ká zì bongo wálá. Yí má bàkà éno, yí bà yaka gbí ngú bongo mì wó gí, káa ndâ ngú bongo ta ká ñinó bà te banga 'vii wálá.

³⁷ 'Bí 'duù delè jé mbe fuu pe ngú cù mí gbí ká kàřà ñinò náa gbí wuuku gí nó wálá. Tacó yí má bàkà éno, pe ngú cù bà ba ta kàřà gí. Bìn̄di yí bà bè gbí ndâ pe ta kàřà só gí.

38 À kù fuu pe ngú cù ta o 'dáá gí ká mí gbí kpo kára.

39 'Bí 'duù ta go bà njù lí pe tí wó gí tàkò gó pe nò wálá, tacó a gó pe ká nìkì có tí lí pe.»

6

Ndâ mbe tala có mì Jézù kparaka muu cù ta ɾi bà wotí gbí tàkù mì ndâ Jùdéyà

¹ Ta 'bí ɾi bà wotí gbí tàkù mì ndâ Jùdéyà gbaànjé, si Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó kù ndii ta nó ta ndi gbí ndâ njí, ndâ mbe tala có mì wó gù dù kù nò ta bà kparaka muu cù kù toɾo gí nje ndú tí 'vee.

² Ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà mâ gù ò ndú tí , ndú gù 'vee ndú máa, «Yo kù bàkà i ònó náa à me yí lá nó ta ɾi bà wotí gbí tàkù mì ndoo tacó yè?»

³ Káa Jézù gù 'visì có ji ndú á muu ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo jé 'di có tí nó gbí wáràgà mì Mbíɾi gítí ɲa i tí nó náa Dàvídè tí gbolò gba bàkà dígísèé si ndú ta ndâ 'duù mì wó ta go tí ndú nó lá?

⁴ Có tí nó máa, yí gù ɾi gí tà'i 'bá-Mbíɾi, yí gù te i-zó-zò tí nó náa à ci ji Mbíɾi nó, yí mâ gù zò gí, yí gí te sè ji ndâ 'duù mì wó, ndú delè gù zò gí. Káa à má gbí tàkù mì ndoo tí ndâ Jùdéyà, ndâ cèe 'duù zò i-zó-zò tí nó náa à ci ji Mbíɾi nó lá. À káa ndâ bu-Mbíɾi ká kù zò .»

⁵ Káa Jézù gù yee nje có mì wó ji ndú máa, «'Viì-mì-'Dakò a mbe tí ɾi bà wotí gbí tàkù mì ndâ Jùdéyà.»

Jézù 'vala 'bí 'dakò ta 'bì wó pizoo gí

⁶ Ta 'bí ɾi bà wotí gbí tàkù mì ndâ Jùdéyà á bìndi ònò, Jézù gù ya gí bàndò bà kili ndâ Jùdéyà gí bà ùlù Mbíɾi. Bìndi yí gù ɾi gí tà'i kù nìbà i ji ndâ 'duù si 'bí 'dakò ta 'bí wó ònó gbí kù'bì nó pizoo gí kù gbí òkò tí ndâ 'duù kà.

⁷ Ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà, ta ndâ mbe nìbà tàkù mì ndú gù dù jé kù zeke Jézù, máa yí má 'vala 'dakò tí nò ta ɾi bà wotí gbí tàkù mì ndâ Jùdéyà gí, wàa ndâ yì 'ví 'de nderè bà kpì ngbàngà tí wó.

⁸ Káa Jézù gù 'di gbí ɲa bà koɾo có mì ndú nò gí. Tacó éno, yí gù 'dè có ji 'dakò tí nó ta 'bì wó pizoo gí nó máa, «A gí yaà! Co ya gí bà ɾò tìyò á kùɾo ndâ 'duù.»

'Dakò tí nó mâ gù co gí kùɾo ndâ 'duù go có mì Jézù nò gí,

⁹ Jézù gù 'vee ndú máa, «Tàkù mì ndoo ùnje ji ndoo a i gítí bà bàkà i ngàyi 'do gbí òkò tí ndâ bà bàkà tó i ta bà bàkà vò i ta ɾi bà wotí? Káa à má 'do gbí òkò tí ndâ bà 'vala ku ta ba zi ku, à nìkì a ngàyi?»

¹⁰ Yí bà-i-nò gù zeke'o jèlè to, bìndi yí gù 'dè có ji 'dakò tí nó ta 'bì wó pizoo gí nò máa, «Ya'va gbí 'bì lo.» 'Dakò tí nó mâ gù ya'va gbí 'bì wò, 'bì wó gù gí nìkì maa gí.

¹¹ Sè bà ba ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà gù dù ká njí'dí ta sé bà ò ɲa i tí nò, bìndi ndú gù toko có tacó bà pà kèjì gítí ɲa i ònó náa ndâ yì 'ví bàkà ta Jézù nò.

Jézù ɾuka ndâ tú mì wó muu'bì-nje só

¹² Ta 'bí ɾi gbaànjé gbí òkò ndâ sili tí no, Jézù gù co ya gí pí gú tacó bà 'deke tí wó ji Mbíɾi. Yí gù dù pí gú ká kù 'deke tí wó ji Mbíɾi ta bèbìlì tí nò too yé gí.

¹³ Yé mâ gù too gí, yí gù kili ndâ mbe tala có mì wó, bìndi yí gù ɾuka ndâ 'duù muu'bì-nje só 'do gbí òkò tí ndú, bìndi yí gù kpì ɾè mí muu ndú máa ndú a ndâ tú mì yì.

14 Nìno a rẹ ndà 'duù tí nó náa Jézù ɾuka ndú tí ndà tú mì wó nó ká nò: ndà Simónè tí nó náa yí kpì Piyétòrò mítí wó nó, ta ná'vindí wó Àndèréyà, gii je Jákòmò, gii je Jòvànì, gii je Filípò, gii je Bàràtòlòméyò,

15 gii je Màtéyò, gii je Tòmázò, gii je Jákòmò tí nó tí 'viì mì Àliféyò, gii je Simónè tí nó ta 'bí rẹ wó a Tó-'viì-'bá nó,

16 gii je Júdà tí nó tí 'viì mì Jákòmò nó, gii je Júdà Ìsikàriyótè tí nó mbe gii cu gòmbò tí wó nò.

Ndà 'duù me mbè kaa ya gí tàkò Jézù

17 Jézù mà gii yaaka ta ndà 'duù tí nó muu'bi-nje só náa yí bàkà ndú tí ndà tú mì wó nó 'do pí gú gí tàbù to gí, ndú gii 'de ndà mbe tala có mì wó, ta ndà 'duù me mbè mbe kaa kù ya gí tàkò ndú kili kù ùndi ndú pí 'bí kpáká'và to. Ndà 'duù ta o tí nò gí 'do gbí ndà to Jùdéyà 'dáá gí. Ndà mbe gii 'do Jèrùzàlémè, ta ndà mbe gii 'do yì ngo gbí ndà to Tírò ta Sìdónì.

18 Ndà 'bí 'duù gbí òkò tí ndú kaa ya tacó bà 'di ndà có mì Jézù, káa ndà 'duù nìno ta nò'ò tí ndú nó, kaa ya tacó wàa yí 'ví 'vala ndà yì. Ndà 'duù nìno ta ndà i-gbì-muu ndú nó ya tacó wàa yí 'ví mòkò ndà i tí nó 'do gbí muu ndà yì gí.

19 Ndà mbè 'duù tí nó 'dáá gí kù kùkù to tacó bà tee 'bi ndú mítí wó, tacó wotí bà 'vala ndà 'duù tí nó mbe kù co 'do gbí dii wó nó kù 'vala ndú.

Jézù nìbà i ji ndà 'duù

20 Jézù gí zeke'ò tí ndà mbe tala có mì wó ngbóó, bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa,

«Yo tí ndà mbe yè, a ndà mbe tó pá,
tacó 'bá mì Mbírì tí gba a i mì yo.

21 «Yo tí ndà mbe kù kònò go, a ndà mbe tó pá;
tacó yì yo bà yè gí.

«Yo tí ndà mbe kù wa gbí, a ndà mbe tó pá;
tacó yo kèjì gí bà ño 'dì.

22 «À tí yo a tó pá ta o tí nó náa ndà 'duù má kù sogo yo, ndú má kù mò yo 'do tí ndú gí ndiì, ta bà 'dè ndà có ñónókó gítí yo, ta bà volo rẹ yo, á muu 'Viì-mì-'Dakò.

23 Yo 'ví dù ɾu ta líkí'ò ta o tí nó náa ndú má kù bàkà ndà i tí nó mítí yo nò, tacó gbolò mboo tàkò ndà i tí nó kù ù ndi yo gbírì, tacó ndà ká gù ndú dígísèé kù mèkè'ì tí ndà mbe 'dòkò có mì Mbírì ká éno.

24 «Káa yo tí ndà mbe kù tee njembí yo kpónó ká mítí ndà kpo-kpò i mì yo á muu to tí nó bà ñò mítí yo,
tacó yo 'de bà tó i nìndi yo cee gí.

25 «Yo tí ndà mbe kù da nó gbí i-zó-zò kpónó bà ñò mítí yo,
tacó yo kèjì gí bà zò go.

«Yo tí ndà mbe kù ño 'dì ta yéñi kpónó bà ñò mítí yo,
tacó yo bà gii tùgàzù ta ngo-ɾo tà ɾo yo.

26 «Yo tí ndà 'duù tí nó náa ndà 'duù 'dáá gí kù là tà ɾo yo kpónó nó bà ñò mítí yo, tacó nìno a gbèe ña i tí nó dígísèé náa ndà ká gù yo kù me ta ndà sú mbe 'dòkò có mì Mbírì.

Zè ndà ku'dì tí lo nìkì maa

27 «Káa ye kù 'dè có ji yo tí ndà mbe kù 'di có mì ye kpónó nó máa, yo 'ví zè ndà ku'dì tí yo nìkì maa, yo 'ví bàkà tó i ji ndà mbe kù sogo yo.

28 Yo 'ví kùya 'dè ngo cù mítí ndà mbe kù see yo. Wàa yo delè 'ví 'deke tí yo ji Mbírì tacó tí ndà mbe kù mèkè'ì tí yo.

29 «Bí 'duù má gbì gbí tù lo gbaànjé, wò 'ví 'visi kè'bí ji yí wàa yí 'ví gbí gí tàkò ònò náa yí gbì nò kpèkù. 'Duù má ja wòkò bòngò mì lo 'do tí lo gí, wò 'ví ja ndò ònò gbímí lo nó ji yí gí tàkò .

30 'Duù má yù i 'do tí lo, wò 'ví zì 'do tí wó lá. 'Duù má aaka i 'do 'bì lo, wò 'ví je ndi i tí nò 'do mì wó káká'í lá.

31 Wò 'ví bàkà ta ndâ 'duù káa ña i tí nó ta go tí lo máa ndú 'ví bàkà ta wò nò.

32 «Yo má zè tí tó jé káa ndâ 'duù tí nó mbe zè yo tí tó nó, yo bà 'de gbí a yè? Tacó à kpèti káa ndâ 'duù tí nó mbe ò dúú kpokèji bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá nó, ndú kù bàkà nambeè ji ndâ mbe bàkà nambeè á ji ndú.

33 Yo má bàkà tó i ká ji ndâ mbe bàkà tó i ji yo, nderè bà bàkà tó i mì Mbíri ji yo 'ví dù a yè? À kpèti káa ndâ mbe ò dúú kpokèji bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá nó, ndú kù bàkà tó i gbí òkò tí ndú.

34 Yo má wù i ká ta ndâ 'duù tí nó náa yo kù koṛo có máa ndú bà dele ndí ji yo gí nó, Mbíri 'ví bàkà nambeè ji yo gbí kà có yè? Ònò me gbèe ña i tí nó náa ndâ 'duù tí nó mbe ò dúú kpokèji bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá nó kù bàkà nó lá?

35 Yo zè ndâ ku'di tí yo nìkì maa, yo 'ví bàkà tó i ji ndú. Yo 'ví bàkà tó i ji 'duù ta bà koṛo có máa, a má taàbé yí 'ví tù 'bì wó ji yo nò lá. Yo má bàkà go ndâ có mì ye nò gí, Mbíri bà bàkà tó i ji yo me gbolò, yo delè bà dù tí ndâ 'dóó 'viì mì Mbíri á ngéé gbíri, tacó yí kù bàkà nambeè ji ndâ 'duù ònò mbe ò nambeè ni lá nó, ta ndâ wò 'duù.

36 Yo ò yè ṛo ndâ 'duù, tacó Bu yo tí Mbíri a mbe ò yè ṛo ndâ 'duù.

Có gítí bà 'viiki ndâ 'bí ka tí

37 «Yo 'viiki ndâ 'duù lá, tacó wàa Mbíri 'ví 'viiki ta yo lá. Yo o gítí bà waa có mítí ndâ 'duù lá, tacó wàa Mbíri 'ví waa ta có mítí yo lá. Yo si có gítí ndâ mbe bàkà vò i ji yo mí to, tacó wàa Mbíri 'ví je ta à-cee-gí gítí ndâ vò i ònò yo.

38 Yo je i ji ndâ 'duù, yo má je i ji ndâ 'duù, Mbíri bà bàkà a cénjènje mí tì ká'í bà je ta i ji yo, yí giì sene , ngo ṛo máa yee to gí, yí bà giì je ji yo. Tacó Mbíri bà 'vii i ji wò ká ta gbèe ká'í tí nó náa wò 'vii ta i ji 'bí ka lo, nò.»

39 Jézù giì 'vee ndú gbí lòkó'bò máa, «Mbe sú ṛo má ja 'bí ka wó mbe sú ṛo, ndú bà 'va tí ndú ta yí gbí guù wálá?

40 Mbe tala i ò i ndii mbe kù nìbà i ji yí lá. Káa mbe nìbà i ji 'duù má yù yí ngbóó gí, 'bè gbí ña i mì ndú wálá.

41 «Nji ngoò má kuu ta ṛo lo, wò bà me ta bà ò léé njú to a tà ṛo 'bí nambe lo ée?

42 Wò bà 'dè nje lo tacó bà 'dè có ji nambe lo máa yí yèè dè gí mì lo wàa wò 'ví òlò njú to 'do tà ṛo wó, 'do kòtí 'di, ta nji ngoò á tà ṛo lo, ndi lo bô mbe là ngo mè tí ka wó si ònò wó mítí wó? À má éno, pà 'bí 'duù, wàa yí má òlò nji ngoò 'do tà ṛo lo gí, wò 'ví giì òlò njú to 'do tà ṛo 'bí ka lo.

43 «Mù mbe jì'vi lá jé ṛi vò ndo mù lá. Mù mbe jì'vi gí delè jé ṛi tó ndo mù lá.

44 Tacó à kù ò ña mù ni ká mítí ndo wó. À jé ṛuka ndo bàà 'do tà mù kperè lá. À delè jé ṛuka ndo mbiigá 'do tà mù ga'dí lá.

45 Tó 'duù kù bàkà káa ndâ tó i tí nó mbe yè yí wó géjé-géjé gí. Vò 'duù delè kù bàkà káa ndâ vò có tí nó mbe yè yí wó díí gí. Tacó nje 'duù kù 'dè có ká gítí ña i ònò á gbí yí 'duù tí nó nò.

Ña ndâ mbe gèè 'bá sósò'ò

46 «Yo kù 'dè có máa ye a Mbe tí yo tacó yè, káa yo 'di có mì ye lá?

⁴⁷ Ye kpónó bà túbà tí ña 'duù ñìnó mbe gí gí mì ye, yí gii 'di ndâ có mì ye, bìndi yí gii bàkà go ndâ có tí nó náa ye 'dè jì yí nó, nõ.

⁴⁸ Ña 'duù tí nó go mbe gèè 'bá ñìnó mbe duu guù ndâ kpalà 'bá mì wó ngé mĩri 'bì wó gí. Ngo gii ò có tàkò 'bá tí nó, káa 'bá tí nó gii ọ̀ ká ngìkì tíyò, tacó à gèè me tí i-'dì lá.

⁴⁹ Káa 'duù ñìnó mbe 'di ndâ có mì ye, káa yí bàkà go ndú lá, go 'duù mbe duu ta ndâ kpalà 'bá mì wó coko'do-cókó'dó. Ngo mâ gii ò có tàkò 'bá tí nó, à gii 'va tí to, si gbèè kpalà mí yaà lá.»

7

Jézù 'vala bòò mì 'bí Rómánò tí kùro ndâ àsikéři

¹ Jézù mâ gii cee ta bà 'dè ndâ có tí nó nje wó nó jì ndâ 'duù 'dáá gí, yí gii njè nó ya gí gbí gbata Kàpàrànáwùmù.

² Mâ gii zeke'o, 'bí 'dakò tí 'duù Rómà, tí kùro ndâ àsikéři zì 'duù-vò, náa kpóló-kpolo bòò mì wó ta nó 'o tí wó náa yí kù ù káa ndi sè o mì wó,

³ mâ gii 'di có tí Jézù, yí gii tuu ndâ 'bí kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà, máa ndú ya gí bà tè'é tí Jézù máa yí gí gí bà 'vala bòò mì yì.

⁴ Ndâ kpo 'duù tí nó gii ya gí mì Jézù, ndú mâ gii 'dè có tí nó náa kùro ndâ àsikéři tí nó tuu ta ndú nó jì yí gí, ndú gii 'deke tí ndú jì yí ta wotí tí máa, «'Dakò tí nó 'vii tí ña 'duù ñìnó náa wò 'ví koni yí nó ngé ma.

⁵ Tacó yí bàkà nambeè jì ndâ 'duù mì ndoo ngé. À delè a yí ká bì bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri tí nó kpónó á tíyò nó jì ndoo.»

⁶ Jézù mâ gii 'di có mì ndâ kpo 'duù tí nó, ndú gii njè nó ta ndú kù ya gí 'bá mì kùro ndâ àsikéři tí nó. Ndú mâ gii dooko gí 'bá mì kùro ndâ àsikéři tí nó gí, ndú gii 'dè ndâ 'bí kómbe kùro ndâ àsikéři tí nó náa yí tuu ndú máa, ndú ya gí bà 'dè có jì kpo 'duù tí nó tí Jézù nó máa, «Mbe tí ye, yeeke tí lo ta bà gí gí 'bá mì ye lá, tacó ye 'vii tí 'duù ñìnó náa wò 'ví ọ̀ gí tà'i mì ye nó lá,

⁷ tacó éno, ye gbí gbí njembí ye tacó bà ya gí mì lo lá. 'Dè káa có ta nje lo wàa bòò mì ye bà 'vala gí.

⁸ Tacó ye delè a 'duù ta ndâ kpo-kpò 'duù kuu kùro ye, ye delè a gbolò 'duù kùro ndâ àsikéři, náa ye má tè'é tí àsikéři, yí kù gí gí tà é mì ye. Ye delè má je nó jì àsikéři, yí kù ya ta nó tí nó. Ye má 'dè có jì bòò mì ye máa yí bàkà i ñìnó, yí kù bàkà .»

⁹ Jézù mâ gii 'di có tí nó náa 'dakò tí nó tuu ta ndâ 'duù jì yí nó, nje wó gii 'dèè gí. Bìndi yí gii 'visi tí wó gítí ndâ 'duù tí nó méé-me-mè mbe kù ọ̀ ndi wó nó, yí gii 'dè có jì ndú máa, «À kpétí ká 'do gbí òkò tí ndâ Ìzìrìyèlì, ye jé 'dé 'bí 'duù gbaànjé mbe tee njembí wó mítí Mbíri á go i mì 'dakò tí nó lá!»

¹⁰ Ndâ 'dakò tí nó náa kùro ndâ àsikéři tí nó tuu ndú jì Jézù nó mâ gii delè ndi ndú gí 'bá, ndú gii 'de bòò mì wó a gí yaà 'do gbí nó'o gí.

Jézù 'vala 'vii mì 'bí nawù ku

¹¹ Jézù bàkà me gbolò o bìndi bà 'vala bòò mì kùro ndâ àsikéři tí nó lá, bìndi ndú gii njè nó ta ndâ mbe tala có mì wó 'do Kàpàrànáwùmù kù ya gí gbí gbata Nàyínì. Ndâ 'duù me mbè gii ki 'do gbí gbata Kàpàrànáwùmù kù ko ndú.

¹² Ndú mâ gii dooko gí njekèjì ndùgù bà ọ̀ gí gbí gbata Nàyínì gí, ndú gii 'de ndâ 'duù kù te ku 'bí 'dakò 'do gbí gbata gí sè tacó bà ya gí bà duu yí. 'Dakò tí nó mbe cì nó a gbèè 'vii mì nawu wó, káa nawu wó delè a nawù ku. Ndâ 'duù gii ki 'do gbí gbata kí-ki kù ko tàkò ku ta ndâ ni tí nó.

13 Mbe tí ndoo mâ giì òò nawu 'dakò tí nò mbe cì nò, yê ọ̀ wó giì bàkà yí ngé ndii gí. Yí bà-i-nò giì 'dè có jì niì tí nò màa, «Wa gbí lá.»

14 Bìndi yí bà-i-nò giì ba to co gbí òkò tí ndâ 'duù ya gí mì ndâ 'duù tí nò mbe kù te ku nó, bìndi yí giì tee 'bì wò mítí mbà tí nó náa ndâ 'duù kù te ta ku nó. Ndâ 'duù tí nó mbe kù te ku nó mâ giì ọ̀ tíyò gí, Jézù giì 'dè có jì 'dakò tí nò mbe cì gí nò, máa, «Ye kù 'dè có jì wò máa, wò a gí yaà, ndí lo 'viì-'dakò.»

15 'Dakò tí nò giì a kù ki tí wó to, bìndi yí giì 'bità bà 'dè có, bìndi Jézù giì je yí jì nawu wó.

16 Gúku bà-i-nò giì bàkà ndâ 'duù 'dáá gí ngé ndii gí. Bìndi ndú giì 'bità bà ùlù Mbířì máa, «Gbolò mbe 'dòkò có mì Mbířì co mí gbí òkò tí ze gí! Mbířì co wířì gí mì ndâ 'duù mì wó gí.»

17 Tàwo có tí nò giì ya cee 'bá Jùdèyà, ta sè ndâ 'bí to ònó dè-dè nó 'dáá gí.

Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù 'vee Jézù

18 Ndâ mbe tala có mì Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù mâ giì ya gí bà dítà ndâ i tí nó 'dáá náa Jézù bàkà nó jì Jòvànì, Jòvànì giì ọ̀ ruka ndâ 'duù sósò'ò 'do gbí òkò tí ndú,

19 bìndi yí giì tuu ndú, máa ndú ya gí bà 'vee Mbe tí ndoo máa, «Wò a 'duù tí nó náa Jòvànì 'dè có táánò máa yí kèjì nó wèè, ze ùndi 'duù tí nó?»

20 Ndâ 'duù mì Jòvànì náa yí tuu ndú nó mâ giì yee mí Jézù, ndú giì 'dè có jì yí máa, «À tuu ze a Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù, máa, ze gí gí bà 'vee wò, máa, «Wò a 'duù tí nó náa à máa wò kèjì nó, wèè, 'duù tí nó ká kpòò kèjì?» »

21 Ndâ mbe tala có mì Jòvànì náa yí tuu ndú nò giì yee mì Jézù ta o tí nó si yí kuu gbí nètè bà 'vala ndâ 'duù 'do gbí ndâ nò'ò mì ndú, ta bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù, ta bà njaanga ọ̀ ndâ mbe sù ọ̀.

22 Ndú mâ giì 'vanda ndi có tí nó náa mbe nìbà i jì ndú tuu ta ndú nó, jì Jézù, Jézù giì 'visì có jì ndú máa, «Yo dele ndi yo ya gí bà dítà ndâ i ònó náa yo òò ta ọ̀ yo nó, ta ndâ có ònó náa yo 'di ta tù yo nó jì Jòvànì: ndâ 'duù tí nó táánò tí ndâ mbe sù ọ̀ nó kpónó kù zeke'ò, ndâ 'duù tí nó ta kò ndú mbe gbele've gí nó kù nò nó kútí ndâ mbe cì kpónó ọ̀ gí, ndâ mbe sù tù kù 'di có, ndâ 'duù ònó mbe cì gí nó kù a gí yaà, à kù ma Banga-Ngú-Có mì Mbířì jì ndâ mbe yê.

23 Káa yo 'ví 'dè có jì yí máa, 'duù ònó mbe me kpìkì-kpìkì gítí bà ùnje gítí ye lá nó a gbolò mbe tó pá.»

24 Ndâ 'duù mì Jòvànì náa yí tuu ndú nó mâ giì nje nó gí, Jézù giì 'bità bà 'vee ndâ mbè 'duù tí nó mbe tì mí mì wó nó gítí Jòvànì, máa, «Yo táánò kù kaa 'do gbí ndâ gbata ya gí gbí kángáá nga ngoò gí bà òò a yè? Gí bà òò nì ngba náa pířì kù pí yí mò éno, mò ézò?»

25 Yo kaa ya gí bà òò a yè? Gí bà òò 'bí 'dakò mbe zaa ta ndâ banga bongo? Ndâ mbe kù zaa ta ndâ banga bongo kù dù a i 'bá mì ndâ kpo-kpò gba!

26 Káa 'dóó i tí nó náa yo kaa ya gí bà òò nó a ọ̀ yè? Gí bà òò mbe 'dòkò có mì Mbířì? Ònó a nderè bà ya yo ká nó. Káa 'duù tí nó me gbolò ndii mbe 'dòkò có mì Mbířì gí.

27 'Dakò tí nó a 'duù tí nó náa a cu có gítí wó mì gbí wáràgà mì Mbířì máa, Mbířì máa, «Nògí! Ye kèjì gí bà tuu tù mì ye gí kùro lo, gí bà 'viindi kpokèjì tacó tí lo,» nó.

28 Ye kù 'dè có ji yo máa, 'bí 'duù náa a niù ká jò yí mbe me gbolò ndii Jòvànì muu to tí nó wálá. Káa kpè tí ká éno, cèe táángbà 'duù sínò gbí òkò tí ndâ bòò-gba mì Mbírì me gbolò ndii yí gí.»

29 Ndâ cèe 'duù 'dáá gí, ta ndâ mbe kili i-mírì mâ gii 'di ndâ có tí nó náa Jézù 'dè gítí Jòvànì nó, ndú gii ùnje gítí có mì Mbírì gí, bìndi Jòvànì gii caka tí ndú gí.

30 Káa à káa ndâ mbe kpolo tí tàkii, ta ndâ kpo-kpò mbe 'di gbí tàkii mì ndâ Jùdèyà ká gii kpò có tí nó náa Mbírì 'dè ji ndú nó ta bà biya bá caka tí ndú mì Jòvànì gí.

31 Káa Jézù gii 'vee ndâ mbè 'duù tí nó máa, «À má éno, ye kpónó 'ví 'vii ndâ 'duù tí nó gbí o tí nó nó mítí yè? Ndú bà dù go ña yè?»

32 Ndú go ndâ 'vii mbe kili ta bà muu ndú tende-tende mí gbí dùpì kù ño 'dì. Bìndi ndâ 'bí 'duù gii dù á bàndò mì ndú gii yuu nje ndú ji ndâ 'bí ka ndú máa, «Ze cè cè bà ko niù ji yo, káa yo dù ɾu lá! Ze gii cè cè ku ji yo, káa yo wa gbí lá!»

33 Tacò Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù táánò gí gí to nô, yí táánò me mbe zò i lá, yí delè me mbe njù pe lá. Káa nje yo táánò gii dù gítí wó máa, a i ká gbí muu wó!

34 Káa 'Viì-mì-'Dakò gii gí kù zò i, ta bà njù pe, káa yo gii 'visì nje yo máa, «Nò káa ña 'dakò tí nó gí! Yí a mbe gàmàtà, tí vò mbe njù pe, tí kómbe ndâ mbe kili i-mírì ta ndâ i-tà-zùkùmèè!»

35 Kpè tí ká éno, à káa ndâ mbe ùnje gítí éno máa, Mbírì a mbe 'di gbí-o, ká bà 'dè yúco.»

Simónè te wiri mítí Jézù

36 Ta o tí nó, 'bí mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà gii tè'é tí Jézù gítí i-zó-zò á 'bá mì wó. Káa si ndú kù zò i,

37 'bí niù náa ɾè wó volo ta ba bàkà vò i gí mâ gii 'di có tí Jézù, yí gii ɾì gí tàkò ndú tà'i ta pó bàà gbí ká'i-bàà náa à kírì 'do tí díí, si ndú kù zò i.

38 Yí gii ɾò tíyò á seè kò Jézù náa yí paɾaka gí ndii nó, kù wa gbí ta bà 'dù ngo-ɾo wó mítí ndâ kò Jézù. Bìndi yí gii kucuku muungbó wó mí to, yí gii toɾo ngo-ɾo wó nó 'do tí ndâ kò Jézù ta se muu wó. Bìndi yí gii no tí ndâ kpázà kò Jézù ta nje wó, yí gii yee pó bàà mítí .

39 'Dakò tí nó tí mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà náa Jézù kù zò i á 'bá mì wó nó mâ gii ño ña i tí nó náa vò niù tí nó kù bàkà ta Jézù nó, yí gii 'bità bà koɾo có máa, «'Dakò tí nó kùtàá má dú káa mbe 'dòkò có mì Mbírì, yí bà ño ña vò niù tí nó mbe kù gbala yí nó ni gí.»

40 Káa Jézù gii 'dè có a i ji mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà tí nó, ta ɾè wó a Simónè, náa ndú kù zò i 'bá mì wó nó máa, «'Bí có kuu mì ye tacò bà 'dè ji wò, Simónè.»

Káa Simónè gii 'visì có ji Jézù máa, «'Dè có mì lo, Mbe niù i.»

41 Jézù bà-i-nò gii lòkò'bò có ji Simónè máa, «'Bí 'dakò dígísèé tí mbe da i gii 'vii cù ji ndâ 'bí 'dakò sósò'ò, máa ndú má bàkà gí, wàa ndú 'ví dele ndí ji yì. Yí 'vii ji 'bí 'duù a jù-kèè zì 'duù-gbaànjé. Yí gii 'vii ji 'bí a jù-kèè vò.

42 Káa bà dele ndi cù tí nó ji mbe gii kpó ndâ 'dakò tí nó sósò'ò nó gí. Mbe cù tí nó mâ gii ño éno, yí gii 'dè có ji ndú, máa yì si có gítí ndú mí to gí. Wò koɾo có máa, a tàkòcò 'di gbí òkò tí ndâ 'dakò tí nó sósò'ò nó káa bà peteke gítí mbe cù tí nó ndii ka wó gí?»

43 Káa Simónè gii 'visì có ji Jézù máa, «Ye koɾo có máa, tàkòcò 'dakò tí nó ta jù-kèè cù muu wó zì 'duù-gbaànjé nó.»

Jézù bà-i-nò gii 'visì có ji Simónè máa, «Cò mì lo dú.»

⁴⁴ Jézù bà-i-nò gii 'visì tí wó gítí niì tí nò mbe yee pó bàà mítí kò wó si ndú kù zò i nò. Bindi yí gii 'vee Simónè máa, «Wò òò niì tí nó gí, Simónè? Ye a wiři 'bá mì lo, káa wò je ngo ji ye tacó bà caka kò ye go i gbí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdèyà lá. Káa niì tí nó ká gii 'dù ngo-ɔo wó mítí ndâ kpázà kò ye, bindi yí gii toɔo ta se muu wó.

⁴⁵ Wò te wiři mítí ye ta bà òlò gbí tù ye go i gbí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdèyà lá, káa 'do tí o bà ɔi ye gí tà'i bà-i-nó, niì tí nó ká kpécè kuu gbí nètè bà no tí ndâ kpázà kò ye ta nje wó.

⁴⁶ Ye gí gí 'bá mì lo, káa wò toɔo bàà mítí muu ye go i gbí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdèyà lá, káa a niì tí nó ká gii toɔo pó bàà mítí ndâ kpázà kò ye.

⁴⁷ À má éno, ñinò a nderè có tí nó náa ye 'dè ta có ji wò éno máa, Mbíri je à-cee-gí ji yí gítí ndâ vò i mì wó mbe me mbè nó gí nó ká nò, tacó yí tee njembí wó mítí Mbíri ngé ma. Wò má zò 'bò gí mì ka lo, ka lo 'ví zò 'bò gí mì lo. Má éno, niì tí nó zè Mbíri nìkì ta njembí wó gbaànjé tacó Mbíri je à-cee-gí ji yí á gítí ndâ vò i mì wó mbe ògbù ngé ndii gí nó gí.»

⁴⁸ Jézù mâ gii 'dè có ji Simónè cee gí, yí gii 'dè có ji niì tí nó máa, «À je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì lo gí.»

⁴⁹ Ndâ 'bí 'duù tí nó mbe kù zò i ta ndú nó mâ gii 'di có tí nó, ndú gii 'bità bà 'vee 've gbí òkò tí ndú máa, «À tà nó a 'di ká nó, náa yí kù je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì ndâ 'duù nó?»

⁵⁰ Káa Jézù gii 'dè có ji niì tí nó máa, «Bà tee njembí lo mítí Mbíri 'vala wò gí. Ya nìkì maa.»

8

Ndâ niì mbe kù ko tàkò Jézù

¹ Jézù gii 'bità bà nò ta bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù Mbíri tí gba ji ndâ 'duù cee to 'dáá gí. À ta o tí nó kù ko tàkò wó gbí ndâ nó tí nó a ndâ 'duù tí nó muu 'bì-nje só náa yí bàkà ndú tí ndâ tú mì wó nó,

² gii je ndâ 'bí niì náa yí mòkò ndâ i 'do gbí muu ndú, ta ndâ 'bí náa yí 'vala ndú 'do gbí ndâ 'bí ña tende nò'o, go Màríyà Màdèlénà náa yí mòkò ndâ i vò-nje só 'do gbí muu wó,

³ gii je Jòwánà tí niì mì 'bí 'dakò ta ɔè wó a Cúzà tí mbe kù kpolo tí ndâ i-'bá mì Èródè 'dáá gí, gii je Sùzánà, ta ndâ 'bí niì me mbè náa à nì ɔè ndú lá. Ndâ niì tí nó ká kù ko nje ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó ta ndâ 'dóó i-zó-zò mì ndú.

Jézù lòkò'bò có gítí mbe va ña

⁴ Ta o tí nó, ndâ 'duù gii ki 'do gbí ndâ gbata 'dáá kpùkù ya gí mì Jézù. Jézù mâ gii òò ndâ mbè 'duù tí nó mbe kaa gí gí mì wó nó, yí gii lòkò'bò có ji ndú, máa,

⁵ «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò gii ya gí bà va ña gbí nìjì mì wó. Káa ta o tí nó si yí kù va ña nó, ndâ 'bí nìjì ña gii 'vaka tí ta ndi tí kpokèjì. Ndâ mbe co ta nó gii 'dò gbí ndú baɔaka gí. Bindi ndâ nuù gii ɔuka sè ndâ ñinó mbe 'vala 'do gbí bà 'dò gbí ndú mì ndâ 'duù gí nó 'dáá gí.

⁶ Ndâ 'bí nìjì ña gii 'vaka tí ta ndi pí ndâ díí mbe do cukpu-cùkpù ta gbí nìjì. Síí ndú má gii yee gí sè, ndú gii mii gí, tacó to ɔo díí tacó bà bàkà gúlúsù'o ji teè ndú wálá.

⁷ Ndâ 'bí nìjì ña gii 'vaka tí ta ndâ bè kpeɔè. Ndú gii kù gí, káa ndâ bè kpeɔè tí nó gii gèè bè 'buuku ta muu ndú gí.

⁸ Ndâ 'bí nìjì ña gii 'vaka tí bà banga zì to. Ndú mâ gii kù gí, ndú gii jò ta muu ndú gbe-gbè, gbe-gbè éno.»

Jézù má gii lòkò'bò có tí nò cee gî, yí gii 'dè có ji ndâ 'duù máa, «'Duù ta tù bà 'di có kuu tí muu wó, yí 'ví 'di có!»

Nderè bà 'dè có mì Jézù gbí lòkò'bò

⁹ Ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'vee yí gítí gbí lòkò'bò tí nò náa yí 'dè gítí mbe va ña nò.

¹⁰ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Mbírì je muu tacó bà 'di gbí ngii gítí bà dù yí tí gba ji yo gî, káa sè ndâ 'bí 'duù bà 'di ká gbí lòkò'bò, tacó wàa, Ndú kpèti má zeke i,

ndú 'ví ñò i tí nò náa ndú kú zeke nò ni lá;

ndú kpèti má 'di kòcò,

ndú 'ví 'di gbí có tí nò náa ndú 'di nò lá.»

Jézù 'dè gbí bà lòkò'bò có gítí mbe va ña

¹¹ Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «Ñinó a gbí lòkò'bò tí nó gítí mbe va ña nó ká nò: Njì ña tí nò a có mì Mbírì.

¹² Ndâ ñinó mbe 'vaka tí tí kpokèjì nó a ndâ 'duù ñinó mbe 'di ndâ có mì Mbírì, káa Gba-vò-i gii volo muu ndú 'do tí bà ùnje gítí ndâ có tí nò gî, tacó wàa Mbírì 'ví 'vala ndú lá.

¹³ Ndâ njì ña ñinó mbe 'vaka tí ta pí ndâ díí nó a ndâ 'duù ñinó mbe 'di có mì Mbírì ta líkí'o tí ndú, káa có tí nò dù gbí njembí ndú lá. Ndú ùnje gítí có tí nò ká ta làmbu o, 'bí i má gii tala ndú, ndú gii solo sili ndú gî.

¹⁴ Ndâ njì ña ñinó mbe 'vaka tí gbí ndâ bè kperè nó a ndâ 'duù ñinó mbe 'di có mì Mbírì, káa ñó ọ ndâ kpo-kpò i, ta líkí ndâ i muu to tí nó, ta kpùrù-kpùrù njembí gítí ndâ i muu to tí nó, gii si o ji ndú gítí bà 'de i 'do gbí ndâ có mì Mbírì náa ndú 'di nò lá.

¹⁵ Ndâ njì ña ñinó mbe 'vaka tí gbí banga zì to nó a ndâ 'duù ñinó mbe 'di có mì Mbírì, bìndi ndú gii kpolo tí có tí nò ta tó njembí kácá-kácá ta tiri gbí wálá, ndú te kpomu gítí yee tí o tí nó náa ndú gii bàkà go có tí nò gî.

À kù òlò wu ta 'dí'di'o tacó bà ñò ngba'o

¹⁶ «'Bí 'duù jé mbe tù wu ta kùpò ya tí gí tà'i mì wó ta bèbìlì, bìndi yí gii 'bu i mí ọ ngba wu tí nò wálá. Mbe bàkà ña i tí nó jé wálá. À kù òlò wu ta o 'dáá gî ká míti bàndò ñinó náa 'duù bà ñò tà'i 'dáá gî.

¹⁷ Ndâ i ñinó náa a nguù ndú nó dù gbí kùrú tí ká lá. Ndâ có gbí ngàngbùtù delè 'dáá gî bà 'vanda ká 'vanda gí sè.

¹⁸ À má éno, yo 'ví sè tù yo tí kpoò. Tacó 'duù ñinó ta i kuu mì wó nó, àá bà je i ji yí me gbolò ndii ñinó náa à kuu mì wó nò gî. Káa i 'duù má wálá, à kpèti káa làmbu ñinó náa yí kù koọ có máa a kuu mì yí nó, àá bà je 'do tí wó gî.»

Ndâ 'dóó-'dòò nambe Jézù

¹⁹ Ndâ nawu Jézù ta ndâ 'dóó-'dòò nambe wó gii gí mí wó, káa ndú gii 'de kpokèjì bà ñò yí lá, tacó ndâ 'duù tì yè to gî.

²⁰ Ndâ mbe ñò ndú gii 'dè có tí ndú ji Jézù máa, «Ndâ nawu lo ta ndâ ná'vindi lo gii kuu sè á kázò tacó bà ñò wò.»

²¹ Káa Jézù gii 'visì có ji ndâ 'duù tí nò máa, «Ndâ nawu ye ta ndâ ná'vindi ye a ndâ mbe 'di có mì Mbírì bìndi ndú gii bàkà go có tí nò.»

Jézù rò gbolò pípiri mí tíyò

²² Ta 'bí o gbaànjé, Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «Ndoò di kápá gí tító.» Ndú bà-i-nò gii kaa ya gí gbí gbâ, bìndi ndú gii 'bì nó gí tító go có mì wó nò.

²³ Káa si ndú gbí gbâ á ọ̀ ngo, ọ̀ gii ja Jézù gí. Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii zeke'o, ndú ọ̀ gbolò pípìrì gbo ndú mí ọ̀ ngo gí. Ngo kù gii gbàngà gí gbí gbâ.

²⁴ Ndú bà-i-nò gii 'bità bà gbà Jézù, ta bà tò kù máa, «Vò i 'de ndoo gí! Ndoò dooko ta bà mii ndoo mì ngo gí, Mbe nìbà i!»

Jézù mâ gii ziya gí, yí gii do mítí ndâ gbolò pípìrì tí nó mbe kù pì wírí-wírì, wírí-wírì nó, ta ngo tí nó mbe kù gbàngà yéngé-yèngè, yéngé-yèngè nó, máa, ndú dù ngbii. Ndâ i tí nó bà-i-nò gii dù ngbii gí, o gii ẹ̀ deé.

²⁵ Bà ndâ i tí nó mâ gii cee gí, Jézù gii 'vee ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo tee njembí yo mítí ye lá tacó yè?»

Ndú gii si nje ndú nga-ngàà ta gúku, bìndi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «À tà nó a 'di, náa à kpétí káa ndâ ngo ta pípìrì, káa ndú kù 'di có mì wó nó?»

Jézù mòkò ndâ i 'do gbí muu 'bí 'dakò

²⁶ Ndâ Jézù gii di kápá bìndi bà gbùrùngà ndú mì pípìrì nò gítí 'bí wúngbó to á 'bá mì ndâ 'bí ọ̀ duù náa à kù nì mítí ndú a ndâ Jèràsìni.

²⁷ Káa, à káa pòó bà tee kò Jézù mì tító, ndú gii 'de tí ndú ta 'bí 'dakò ta 'bá mì ndú gbí gbata, ta ndâ i gbí muu wó. Ndâ i tí nó gbí muu 'dakò tí nó si yí kù nò ta só, ndú delè gii si yí kù 'vala ká ta ndi tà ndâ 'bá muu'dú ta cèè kòndi o.

²⁸ 'Dakò tí nó mâ gii ọ̀ Jézù, yí gii 'va tí wó mí kùro Jézù, kù tò kù ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Áá mì lo ta ye a yè, ndí lo Jézù, tí 'Vii-mi-Mbíri a ngéé gbíri? Ye kù 'deke a tí ye ji wò máa, wò waa có mítí ye lá.»

²⁹ 'Dakò tí nó pìi ọ̀ wo tí nó tacó a Jézù ká mòkò i tí nó gbí muu wó nò máa, yí có 'do gbí muu wó gí. I tí nó 'va 'dakò tí nó mí to ta bà me mbè. Ta o tí nó náa à má tanga mítí wó gí nó, à kù da 'bò mítí kò wó, à delè kù ẹ̀ ẹ̀ 'bì wó ta kpùrù'vù nji wú, káa yí kù kařaka nji wú 'do tí 'bì wó gí. Yí delè kù ki'viki gbì 'bò 'do tí kò wó gí. I tí nó má tanga gí, yí kù te yí ya tí gí gbí kángáá nga ngoò ta kpéétí wó.

³⁰ Jézù mâ gii 'vee 'dakò tí nó gítí ẹ̀ wó, 'dakò tí nó gii 'visì có ji yí máa, «Rè ye a <Tùmèrè>.» 'Dakò tí nó 'visì ọ̀ có tí nó ji Jézù tacó a ndâ i me mbè ká kò yí.

³¹ Ndâ i tí nó gbí muu 'dakò tí nó bà-i-nò gii 'deke tí ndú ji Jézù máa, yí 'vaka ndâ yí mí gbí gùu wu lá.

³² Ndâ kàdùrùkù ta o tí nó mèè kù zò i á ta tàgbà gú gbí to tí nó; tacó éno, ndâ i tí nó gbí muu 'dakò tí nó gii yù nambeè 'dò mì Jézù máa, yí si ndâ yí 'ví kaa ya gí gbí muu ndâ kàdùrùkù tí nó. Jézù mâ gii ùnje ji ndú gí,

³³ ndâ i tí nó gii kaa 'do gbí muu 'dakò tí nó ya gí gbí muu ndâ kàdùrùkù tí nó gí, ndâ kàdùrùkù tí nó gii kaa ta ngèlè ta ndâ i tí nó gbí muu ndú ya gí bà oloko gí tà ngo 'do tí njà gángá ngo, bìndi ndú gii mii ta ngo gí.

³⁴ Ndâ mbe gbà ndâ kàdùrùkù tí nó nò mâ gii ọ̀ ọ̀ i tí nó mbe bàkà tí mítí ndâ kàdùrùkù nò, ndú gii njè ta ngèlè ya gí bà 'dè ji ndâ 'duù gbí gbata, ta ndâ 'duù ta ndi gbí nji.

³⁵ Ndâ 'duù gii ki ya gí bà ọ̀ ọ̀ i-seřè tí nó náa ndâ mbe gbà ndâ kàdùrùkù 'dè có gítí ji ndú nò. Ndú mâ gii yee kà, ndú gii 'de 'dakò tí nó náa Jézù mòkò ndâ i 'do gbí muu wó nò kù ki tí wó á kùro Jézù, tí cèè 'duù ta bòngó tí wó. Bìndi nje ndâ 'duù gii 'dèè gí.

³⁶ Ndâ mbe òndâ i tí nó mbe bàkà tí mítí 'dakò tí nò ta ndâ i gbí muu wó nó ta ɾo ndú mâ giì ya gí bà dità ndâ i tí nò jì ndâ 'duù,

³⁷ ndâ 'duù gbí gbata mì ndâ Jèràsínì ta ndâ 'duù òndâ ta 'bá mì ndú ta seè gbata nó giì 'deke tí ndú jì Jézù ta gúku máa, yí nje nó 'do gbí to mì ndâ yí gí. Tacó ènò, ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó giì kaa ya gí gbí gbâ, bìndi ndú giì dele ndi ndú gí tito.

³⁸ Káa ta o tí nó si ndâ Jézù kù bàkà nó nó, 'dakò tí nò náa yí mòkò ndâ i 'do gbí muu wó nó giì ya gí mì Jézù, bìndi yí giì 'deke tí wó jì yí máa, yí si ndâ yí 'ví ya ta ndú. Kaa Jézù giì 'dè có jì yí máa,

³⁹ «Ya gí 'bá, wàa wò 'ví ma có ɲa i tí nó náa Mbíri bàkà jì wò nó jì ndâ 'duù.» 'Dakò tí nò bà-i-nò giì ya gí 'bá, bìndi yí giì ma có ɲa i tí nó náa Jézù bàkà jì yí nó cee gbí gbata 'dáá gí.

Jézù 'vala ndâ 'bí nì ta 'bí 'vinì

⁴⁰ Jézù mâ giì dele ndi wó gí Gàliléyà, ndâ 'duù giì te wíri mítí wó ngé ndii gí, tacó ɾo ndâ 'duù ta o tí nó ká kpokèjì tí wó.

⁴¹ Mâ giì zeke'o, 'bí gbolò 'duù tí kùro ndâ mbe kù kili mí bàndò bà ùlù Mbíri mì ndâ Jùdéyà, ta ɾè wó a Jáyirù, giì ya gí bà zèè kò Jézù ta bà 'deke tí wó jì yí máa, ndâ yí ya ta yí gí 'bá,

⁴² wàa yí 'ví 'vala gbèe nájú yí tí 'vinì ta ndoò tí wó go muu'bì-nje só, ta sé'i tí wó, mbe kù ù káa ndi sè o mì wó.

Káa si ndâ Jáyirù kù ya gí 'bá mì wó ta Jézù, ndâ 'duù me mbè giì tì ndú 'dee gí.

⁴³ Ta o tí nó, 'bí nì ta mbelè kù yee tí wó ta ndoò muu'bì-nje só káa yí 'de mbe 'vala yí lá, kuu gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nó.

⁴⁴ Nì tí nó mâ giì òndâ Jézù, yí giì para ta kpokèjì kápí Jézù co gbí òkò tí ndâ 'duù ya gí bà zèè nje bongo tí Jézù. Bìndi mbelè tí nó mbe kù yee tí wó nó ngé giì ɾò tíyò gí.

⁴⁵ Káa Jézù giì 'vee ndâ 'duù máa, «A 'di ká gbala ye?»

Káa ndâ 'duù 'dáá gí giì o gí. Bìndi Piyétòrò giì 'dè có jì Jézù máa, «Mbe nìbà i, a ndâ 'duù tí nó mbe tì 'dee wò kigirigì gí nó ká kù kpoko wò.»

⁴⁶ Káa Jézù giì 'visì có gí tàkò có mì Piyétòrò nó máa, «'Duù gbala ye gí. Ye òndâ 'do tí bà co wotí 'do gbí diì ye.»

⁴⁷ Nì tí nó mâ giì òndâ nì gí máa, kèjì bà ndo yí 'do 'bì Jézù wálá, yí giì co ta gúku kpùrù-kpùrù-kpùrù, ya gí bà kucuku muungbó wó mí kùro Jézù. Bìndi yí giì yù gbí nderè bà zèè nje bongo tí Jézù mì wó, ta bà 'vala yí ngé á bìndi bà zèè nje bongo tí Jézù mì wó, mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí.

⁴⁸ Káa Jézù giì 'visì có jì yí máa, «Bà tee njembí lo mítí ye 'vala wò gí, nájú ye. Ya nìkì maa.»

⁴⁹ Káa si Jézù kù 'dè có jì nì tí nó, 'bí 'dakò náa à tuu yí 'do 'bá mì Jáyirù giì 'dè có jì Jáyirù máa, «Si bà yeeke ndi mbe nìbà i kpòò mì to. Tacó bà i tí nó kà volo gí nó.»

⁵⁰ Jézù mâ giì 'di có tí nó náa 'dakò tí nó kù 'dè jì Jáyirù nó, Jézù giì 'dè có jì Jáyirù máa, «Cì gúku lá. Tee káa njembí lo mítí ye, wàa yí bà a gí yaá gí.»

⁵¹ Ndâ Jézù mâ giì yee 'bá mì Jáyirù, Jézù giì biya gí máa 'bí 'duù 'ví ɾi ta yí gí tàkò ku tà'i lá. Ndú giì ɾi gí tà'i tàkò ku ká ta ndâ Jáyirù tí bu ku, ta nawu ku, giì je ndâ Piyétòrò, ta Jòvànì, ta Jákòmò 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì wó.

⁵² Ndú giì ɾi ta ndú gí tà'i tàkò ku si ndâ 'duù kù mèrèkè tí ndú ta bà wa ku sè. Káa Jézù giì 'dè có jì ndâ 'duù máa, «Yo si bà wa gbí mí to. Yí cì lá, yí kù tè a ɾi.»

⁵³ Ndâ 'duù mâ giì 'di có tí nò, ndú giì ño Jézù ñó-ño, tacó ndú ñò ni gí máa, 'viní tí nò cì gí.

⁵⁴ Káa Jézù giì zèè 'bì 'viní tí nò, bìndi yí giì 'dè có ji yí máa, «A gí yaà, ndí lo 'viì.»

⁵⁵ Mâ giì zeke'o, 'viní tí nò giì 'bità bà wo woò, bìndi yí giì a ngé cónjórónjò gí yaà. Jézù bà-i-nò giì 'dè có máa, à je i-zó-zò ji yí.

⁵⁶ Nje ndâ bu 'viní tí nò ta nawu wó giì 'dè gítí ña i tí nò gí, káa Jézù giì 'dè có ji ndú máa, ndú 'ví 'dè có i tí nò mbe bàkà tí nò ji 'bí 'duù gbaànjé lá.

9

Jézù tuu ndâ tú mì wó muu'bi-nje só

¹ Ta o tí nò Jézù giì kili ndâ tú mì wó muu'bi-nje só náa yí ɾuka ndú 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì wó nó, yí giì je wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù, ta wotí bà 'vala ndâ 'duù 'do gbí ndâ nò'o ji ndú.

² Bìndi yí giì tuu ndú, máa, ndú ya gí bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù Mbíri tí gba, ta bà 'vala ndâ 'duù 'do gbí ndâ nò'o.

³ Yí giì 'dè có ji ndú máa,
«Yo 'ví je 'bí i tacó bà kpolo ta tí yo muu nó lá.
Yo 'ví zèè mù kóró lá, yo 'ví le kúúkpá lá.
Yo 'ví te i-zó-zò lá, yo 'ví je gùrúsù lá.
Yo delè 'ví je vòó 'bí bongo lá.

⁴ Yo má yee tí to, yo 'ví ɾàngà ndò lá, yo 'ví dù ká tí gbèè 'bá yee tí o bà njè nó mì yo 'do tí to tí nò.

⁵ Yo má yee tí to, káa ndâ 'duù gbí to tí nò má te wiɾi mítí yo lá, ta o tí nó náa yo má kú njè nó 'do tí to tí nò nó, yo 'ví gbì njú to, to tí nò 'do tí kò yo gí, tacó bà túbà ji ndâ mbe to tí nò máa, a ndú ká pà vò i mì ndú gítí miɾi ndú.»

⁶ Jézù mâ giì 'dè ndâ có tí nó náa à tí nó ji ndâ mbe tala có mì wó cee gí, ndú giì njè nó ya cee to 'dáá gí kú ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù, ta bà 'vala ndâ mbe nò'o ta ndi tí ndâ bàndò 'dáá gí.

Muu Èródè ñònòkò tí gítí Jézù gí

⁷ Èródè tí gbolò 'duù mbe kú zogo Gàliléyà mâ giì 'di tàwo ndâ i tí nó náa Jézù kú bàkà nó, muu wó giì ñònòkò tí gí. Tacó ndâ 'bí 'duù ta o tí nò kú 'dè có máa, a Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù ká 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó.

⁸ Ndâ 'bí 'duù máa, a Èlìjà tí nó tí ká mbe 'dòkò có mì Mbíri nó ká gí ndi wó. Káa ndâ 'bí 'duù ñìndi ndú máa, a 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ ká mbe 'dòkò có mì Mbíri ká 'vala ndi wó.

⁹ Èródè mâ giì 'di ndâ có tí nó njúkú-njúkú nò, yí giì 'vee tí wó ta go bà ño Jézù, máa, «Ye da miɾi Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù gí. Wàa 'duù tí nò ta ɾè wó kú wu éno nò 'ví dù a 'di?»

Jézù je i-zó-zò ji ndâ 'duù álifí vô

¹⁰ Ndâ tú mì Jézù giì dele ndi ndú gí gí bà dità ndâ i tí nó náa ndú bàkà si ndú muu nó nò 'dáá gí ji yí. Bìndi Jézù giì kaa ndú, ndú giì ya ta ndú ta kpéetí ndú gítí 'bí to ta 'bá tí wálá seè gbata Bètìsàyídà.

¹¹ Káa ndâ 'duù me mbè giì ñò bà ya ndú gí. Bìndi ndú giì kaa ya gí tàkò ndú.

Ndâ 'duù tí nò mâ giì yee tàkò ndú ká gî, Jézù giì te wiri mí tí ndú ta bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù Mbírì tí gba jì ndú, delè ta bà 'vala ndâ mbe nò'o gbí òkò tí ndú.

¹² Ndâ mbe tala có mì Jézù muu'bi-nje só mâ giì nò ri kù tá-ta, ndú giì ruka bà muu ndú, bìndi ndú giì ya gí mì wó, bìndi ndú giì 'dè có jì yí máa, «Njè ndâ 'duù tí nò gî, wàa ndú 'ví ya gí bà pà ndâ bàndò rì, ta i-zó-zò, á ta ndi 'bá mì ndâ 'duù. Tacó ndoo kpónó tí bàndò ònó ta 'bá tí wálá nò.»

¹³ Káa Jézù giì 'visì có jì ndú máa, «Káa 'dóó yo má je ní i-zó-zò tí nò jì ndú, káa yè ká tí?»

Káa ndâ mbe tala có mì Jézù giì 'visì có jì yí máa, «Áá mì ze káa ndâ kù kò vô, ta ndâ sè sósò'ò. Gbì có mì lo nò máa, ze ya gí bà sè i-zó-zò jì ña ndâ mbè 'duù tí nó?»

¹⁴ Ndâ mbe tala có mì Jézù giì 'vee yí éno tacó muu ndâ 'duù ta o tí nò 'dáá gî bà dù go álifí vô.

Káa Jézù giì 'visì có jì ndú máa, «Yo 'dè có jì ndâ 'duù tí nò máa, ndú kì tí ndú to ta bà muu ndú, bà muu ndú, go ndâ 'duù zi'duù-só tí gbèe bàndò.»

¹⁵ Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ giì kì ndâ 'duù mí to, á go có tí nò náa yí 'dè jì ndú nò gî,

¹⁶ Jézù giì kaa ndâ kù kò tí nó mì ndú vô nó, ta ndâ sè tí nó sósò'ò nó, mí 'bì wó, yí giì zeke'o gí tàrì, yí giì ùlù Mbírì tacó tí ndú, bìndi yí giì kì'viki gbí ndú, bìndi yí giì kaa jì ndâ mbe tala có mì wó, máa, ndú njèè jì ndâ 'duù.

¹⁷ Ndâ 'duù giì zò i yè yí ndú 'dáá gî, bìndi ndâ mbe tala có mì Jézù giì ruka sè i-zó-zò mbe kpò ndú gí yeke ndâ kèè muu'bi-nje só.

Piyétòrò yù gbí Jézù máa, yí a Bìndi-Mbírì

¹⁸ Ta 'bí o gbaànjé, si Jézù kù 'deke tí wó jì Mbírì, si mì ndú ta ndâ mbe tala có mì wó muu'bi-nje só nó, yí giì 'vee ndú máa, «Yo kù 'di 'do mì ndâ 'duù éno máa ye a 'di?»

¹⁹ Káa ndú giì 'visì có jì yí máa, «Ndâ 'bí 'duù kù 'dè có éno máa, wò a Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù. Ndâ 'bí 'duù kù 'dè có máa wò a Èlìjà tí nó táánò tí mbe 'dòkò có mì Mbírì nò. Káa ndâ 'bí 'duù ònò ndú máa, wò a 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ ká mbe 'dòkò có mì Mbírì.»

²⁰ Káa Jézù giì 'vee ndú máa, «Káa yo? Yo ònò yo kù 'dè có máa ye a 'di?»

Káa Piyétòrò giì 'visì có jì yí máa, «Wò a Bìndi-Mbírì!»

²¹ Káa Jézù giì 'dè có jì ndâ mbe tala có mì wó máa, ndú 'ví 'dè ndi có tí nò náa Piyétòrò 'dè nò jì 'bí 'duù gbaànjé lá.

²² Yí giì 'dè có jì ndú máa, «'Viì-mì-'Dakò kèjì gí bà kònò a ndú tí ndâ sé'i. Ndâ kpo-'duù-'bá, ta ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì, ta ndâ kpo-kpò mbe 'di gbí tàkì mì ndâ Jùdèyà bà zi yí gî. Káa ta sili ta'ò bìndi ku mì wó, yí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí.»

²³ Jézù giì 'dè 'bí có jì ndâ mbe tala có mì wó 'dáá gî máa, «Go bà dù tí mbe ru ndi ye má tí 'duù, 'duù tí nò 'ví ò-bà-mbí miri wó gî, yí 'ví ùnje gítí bà kònò sé'i ta ri 'dáá gî á muu ye, wàa yí 'ví gí bà ru ndi ye.

²⁴ Tacó 'duù ònò ta go bà kpolo tí 'dóó miri wó tí wó nó ká bà giri miri wó. Káa 'duù ònò mbe giri miri wó tacó tí ye nó ká bà 'de 'válá.

²⁵ 'Duù bà 'de gbí ndâ i muu to tí nó a yè, náa yí kpèti má 'de ndú 'dáá gî, bìndi yí giì giri miri wó gí?

²⁶ Ye 'dè có tí nò jì yo, tacó 'duù má kù kì nò tí bà túbà tí wó tí 'duù mì ye muu to tí nó, yí delè má kù kì nò tí ndâ có mì ye muu to tí nó kpónò,

'Viì-mì-'Dakò delè bà kì nò tí 'duù tí nò ta o tí nó náa 'Viì-mì-'Dakò bà gii tòngbaà go i mì ndâ Bu wó ta ndâ tó basìlì.

²⁷ «Káa ye kú 'dè có ji yo ta yúcó máa, ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo, á mbe kú ọ̀ tìyò kùro ye kpónó nó, bà ọ̀ o bà dù Mbíri tí gba muu to tí nó má kózò gí, bìndi ndú bà gii cì .»

Bà 'visì cè kózò tí Jézù

²⁸ Jézù gii bàkà káa i go sili vô-nje ta'ò á bìndi bà 'dè nje mì ndú ta ndâ mbe tala có mì wó, bìndi yí gii kaa ndâ Piyétòrò, ta Jòvànì, ta Jákòmò, ndú gii ya ta ndú gí pí 'bí njà gú.

²⁹ Káa si yí kú gii 'deke tí wó ji Mbíri, cè kózò tí gbíro wó gii 'visì tí gí. Ndâ bongo tí wó gii dù kú tòngbaà nàlì-nàlì, 'bù'úú.

³⁰ Ndâ mbe tala có mì Jézù mbe ko yí ya tí gí pí gú nó mâ gii zeke'o, ndú gii ọ̀ ndâ Jézù kú 'dè nje ta ndâ 'bí 'dakò sósò'ò. Ndâ 'dakò tí nò a ndâ Mòze ta Èlìjà

³¹ ká co gí gbí ngba'o kú 'dè nje ta ndâ Jézù gítí o bà gii ci yí mí Jèrùzàlémè go có tí nó náa Mbíri 'dè sàà gí.

³² Ndâ Piyétòrò ta ndâ ka wó ta o tí nò a ku ta ọ̀, káa ndú gii te kpo muu kú zeke ngba ndâ 'dakò tí nó sósò'ò mbe kú ọ̀ tìyò á mì ndú ta ndâ Jézù nò.

³³ Káa si ndâ 'dakò tí nò kú gii njè nó 'do mì Jézù, Piyétòrò gii 'dè có ji Jézù mâ, «Bà dù ndoo bà-i-nò a cèe tó có, Mbe nìbà i. Si ze 'ví tò ndâ ndùúrù ta'ò mí bà-i-nò, gbaànjé á ji wò, gbaànjé ji Mòze, wàa gbaànjé ji Èlìjà.» Piyétòrò 'dè có tí nò tacó yí ọ̀ 'dóó có bà 'dé-'dè mì wó lá.

³⁴ Káa si Piyétòrò kú 'dè có tí nò, ndú mâ gii zeke'o, yùkúú, kùlù mù yiiga muu ndú gí. Kùlù mù tí nò gii te a gúku mítí ndú.

³⁵ Ndú bà-i-nò gii dù kú 'di kòcò 'duù kú 'dè có gbí kùlù mù tí nò máa, «Ọ̀nìno a 'Viì mì ye, tí bà njembí ye; yo 'di có mì wó!»

³⁶ Ndú mâ gii zeke'o bìndi bà kaṛa kòcò 'duù tí nò, ndú gii ọ̀ káa Jézù ta kpéétí wó.

Ndâ mbe tala có mì Jézù gii nè nje ndú gí tàkò i tí nò mbe bàkà tí nò go bà nè nje ndâ 'duù gí tàkò i mbe bàkà tí gbí gázâ.

Jézù mòkò i 'do gbí muu 'bí 'viì

³⁷ Si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó ta'ò mbe ko yí ya tí gí pí gú nó kú gii dele ndi ndú gí tàgbà gú ta 'bí yé, ndú gii 'dè tí ndú ta ndâ 'duù me mbe mbe kú kaa ya gí kùro ndú.

³⁸ 'Bí 'dakò 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nò mbe tì bìnjìlì nò gii dù ká to nò gii ja kú mí to máa, «Ye kú 'deke a tí ye ji wò máa, wò ọ̀ yé ọ̀ 'viì mì ye. Nò yé ọ̀ gbèe 'viì mì ye, Mbe nìbà i!

³⁹ I tí nò gbí muu wó nó má a gí, yí kú ja kú mí to, bìndi yí gii 'va yí kàngàràngà mí to, pù kú gii gí 'do gbí nje wó tükù-tükù gí to; i tí nò kú 'va yí ta o 'dáá gí, bà dò 'bì 'do tí wó á mì i tí nò delè me kpoò.

⁴⁰ Ye 'deke tí ye ji ndâ 'bí mbe tala có mì lo máa, ndú mòkò i tí nò 'do gbí muu wó gí, káa à gii kpò ndú gí.»

⁴¹ Káa Jézù gii 'visì có gí tàkò có mì 'dakò tí nò máa, «Ákoo ndí yo ndâ mbe ngbútù mbe tee njembí mítí Mbíri lá. Yo bà lè mí tà ọ̀ ye a ngàrànga? Ndoo bà dù ta ndoo ye tí o ngàyi? Gí ta 'viì tí nò mì lo nò gí bà-i-nò.»

⁴² Si 'dakò tí nò kú gii ya ta 'viì mì wó ta i-gbí-muu wó nó ji Jézù, i tí nò gii tanga mítí 'viì tí nò, yí gii 'va yí mí to, bìndi yí gii aanga yí jègè'dèè gí. Káa Jézù gii do mítí i tí nò, bìndi yí gii mòkò yí 'do gbí muu 'viì tí nò gí. Bìndi yí gii je yí ji bu wó.

⁴³ Ndâ 'duù mâ giì nò i tí nò náa Jézù bàkà nò, nje ndú 'dáá gí giì 'dèè gítí ña wotí mì Mbířì nò gí.

Bà só bà 'dè có mì Jézù gítí bà cì yí

Káa si muu ndâ 'duù ká jé kù ẹ̀rẹ tí gítí ndâ i tí nó 'dáá gí náa Jézù ta o tí nò kù bàkà nó, yí giì 'dè có jì ndâ mbe tala có mì wó máa,

⁴⁴ «Yo si có tí nó náa ye kù 'dè nó 'ví ya gí gbí tù yo, tacó àá kẹ̀jì gí bà cu gòmbò tí 'Viì-mì-'Dakò jì ndâ 'dakò.»

⁴⁵ Káa bà 'di gbí có tí nò giì kpò ndâ mbe tala có mì Jézù gí, tacó à ngùù gbí 'do tí ndú gí. Káa gúku bà 'vee yí gítí gbí delè giì zèè nje ndú gí.

Gbolò 'duù mbe ndii ndâ 'bí ka wó 'dáá gí a 'di?

⁴⁶ Kponje giì tanga gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì Jézù máa, gbolò 'duù mbe ndii ndâ 'bí ka wó gbí òkò tí ndâ yí 'dáá gí a 'di wè?

⁴⁷ Káa Jézù giì 'di gbí ña bà kořo có mì ndú nò gí. Tacó éno, yí giì je 'bí làmbu 'viì kì mí ẹ̀gbà tí wó,

⁴⁸ bindi yí giì 'dè có jì ndú máa, «'Duù mbe te wiři á mítí 'viì tí nó ta ẹ̀ ye, yí te wiři tí nó a i mítí ye, káa 'duù mbe te wiři mítí ye, yí te wiři tí nó a i mítí mbe tuu ye, tacó 'duù ñinó tí táangbà 'duù gbí òkò tí yo 'dáá gí nó, a gbolò 'duù gbí òkò tí yo 'dáá gí.»

'Duù ñinó ta wò có mì wó ta wò wálá nó, a 'duù mì lo

⁴⁹ Jòvànì giì 'dè có jì Jézù máa, «Ze ñò 'bí 'dakò kù mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ta ẹ̀rẹ̀ mì lo, káa ze giì rò yí á 'do tí gí, Mbe tí ze, tacó yí me 'duù mì ndoo lá.»

⁵⁰ Káa Jézù giì 'visì có jì Jòvànì máa, «Yo rò yí 'do tí lá; tacó 'duù ñinó ta wò có mì wó ta wò wálá nó, a 'duù mì lo.»

Ndâ 'duù gbí to Sàmàriyà biya bà te wiři mítí Jézù gí

⁵¹ Kùřo o bà ya Jézù gí gbířì mâ giì dooko gí, yí giì bàkà nó kù ya gí Jèrùzàlémè.

⁵² Káa yí giì tuu ndâ tú mì wó ya gítí 'bí to Sàmàriyà, gí bà 'viindi i ù ta ndi wó.

⁵³ Káa ndâ 'duù gbí to tí nò giì biya bà bàkà wiři ù ta ndi wó gí, tacó yí zèè ta o tí nò a kpokẹ̀jì Jèrùzàlémè.

⁵⁴ Ndâ tú mì wó, ndâ Jákòmò ta Jòvànì, mâ giì ñò éno, ndú giì 'vee yí máa, «Ze tè'é tí wu 'do gbířì gí bà mìi ndú gí, Mbe tí ze?»

⁵⁵ Káa Jézù giì 'visì tí wó, yí giì do mítí ndâ Jákòmò ta Jòvànì.

⁵⁶ Bìndi ndú giì nje nó 'do gbí to tí nò ya gítí 'bí to.

Mboo tàkò bà dù tí mbe řu ndi Jézù

⁵⁷ Káa si ndú muu nó, 'bí 'dakò giì 'dè có jì Jézù máa, «Àá bà ja ye a 'do tàkò lo káa go ngo.»

⁵⁸ Káa Jézù giì 'visì có jì 'dakò tí nó máa, «Ndâ gùù mì ndâ ngàmbé kuu tí. Ndâ 'bá mì ndâ nuu kuu tí. Káa bándò bà te muu 'Viì-mì-'Dakò mítí wálá.»

⁵⁹ Yí giì 'dè có jì 'bí 'dakò máa, «Řu ndi ye.»

Káa 'dakò tí nò giì 'visì có jì yí máa, «Si ye 'ví ya gí bà duu ku bu ye má kózò gi, Mbe tí ye.»

⁶⁰ Káa Jézù giì 'visì có jì 'dakò tí nó máa, «Si ndâ ku 'ví duu ndâ 'dóó ku mì ndú, wàa wò 'ví ya gí bà ma có bà dù Mbířì tí gba.»

⁶¹ 'Bí 'dakò bà-i-nò giì 'dè có jì Jézù máa, «Ye bà řu ndi lo, kpo 'duù. Káa si ye má ya gí bà 'vee ndâ 'duù 'bá mì ye má kózò gi.»

⁶² Káa Jézù gii 'visì có jì 'dakò tí nò máa, «Mbe zèè bá ká á tà njí gí, káa yí kú zeke'o á gí ndii bà 'vii tí mbe dù tí bòò gba mì Mbíri wálá.»

10

Jézù tuu ndâ mbe tala có mì wó 70

¹ Ta o tí nò, Mbe tí ndoo Jézù gii ruka ndâ 'bí mbe tala có mì wó zi'duù-ta'ô-nje muu'bi nje-muu'bi só, bindi yí gii tuu ndú gí kùro, só-só-só gí gbí ndâ gbata, ta ndâ to tí nó náa yí kú koṛo có bà co wiṛi ya gí gbí ndú.

² Káa ta kùro o bà njè nó mì ndú, yí gii 'dè có jì ndú máa, «Ndâ i gbí njí ògbù ngé, káa muu ndâ mbe kili ndú me njí'dí. À má éno, yo 'deke tí yo jì Mbíri tí mbe njí tí nò, tacó wàa yí 'ví tuu ndâ 'bí 'duù gí bà kili ndâ i 'do gbí njí mì wó gí.

³ Yo njè nó! Ye kpónó kú tuu yo á go ndâ rómbo á gí gbí òkò tí ndâ gbôwó.

⁴ Káa yo 'ví kaa gùrúsù ta yo tacó bà sù ta i muu nó lá.

Yo 'ví le kúúkpá bà yù i lá.

Yo 'ví kaa ndâ 'bí tàrà lá.

Yo 'ví nò ta bà 'vee ndâ 'duù ta ndi tí kpokèjì lá.

⁵ Yo má yee tí 'bá, kpédélé có náa yo 'ví 'dè jì ndâ mbe 'bá tí nò 'ví dù a, <Mbíri 'ví si yo 'ví dù nìkì maa!>

⁶ 'Duù njìno ta 'dê njembí wó nó má kuu 'bá tí nò, Mbíri bà bàkà nambeè jì yí go có tí nò gbí njembí yo nò gí. Káa 'duù ta 'dê njembí wó má 'bá tí nò wálá, Mbíri bà bàkà nambeè tí nò ta gó tí yo nò jì ndú wálá.

⁷ Yo má yee tí to, yo 'ví ràngà 'bá lá. Ndâ mbe 'bá má je ndâ i-zó-zò ta ngo jì yo, yo 'ví biya lá, tacó mbe nèté kú ka wu'o me sínò lá.

⁸ Yo má yee tí to, káa ndâ 'duù má te wiṛi mítí yo, yo 'ví zò i-wiṛi tí nó náa ndú bàkà jì yo nò.

⁹ Yo 'ví 'vala ndâ mbe nò'o tí bàndò tí nó náa ndâ 'duù te wiṛi mítí yo á tí nò. Yo 'ví 'dè có jì ndâ 'duù tí bàndò tí nó máa, <Kùro bà dù Mbíri tí gba mì yo dooko gí.>

¹⁰ Káa yo má yee tí to, káa ndâ 'duù tí to tí nò má te wiṛi mítí yo lá, yo 'ví co gítí kpokèjì, wàa yo 'ví gbì njú to, to tí nò 'do tí kò yo gí, bindi yo 'ví 'dè có jì ndâ mbe to tí nó máa,

¹¹ <À kpétí káa njú to 'bá mì yo, ze gbì 'do tí kò ze mí to jì yo gí. Káa yo koṛo muu yo máa, kùro bà gí Mbíri gí bà dù tí gba mì ndâ 'duù 'dáá gí dooko gí.>

¹² Ye kú 'dè có jì yo ta kponje tí wálá, máa, Mbíri bà waa có mítí ndâ 'duù tí nò ta wotí tí ndii njìndi ndâ 'duù gbí gbata Sòdómà gí.

¹³ «Yo tí ndâ 'duù gbí gbata Kòràzìni, ta ndâ 'duù gbí gbata Bètìsàyídà, bà nò mítí yo! Tacó ye táánò má bàkà ndâ seṛè tí nó náa ye bàkà jì yo nó a i jì ndâ 'duù gbí ndâ gbata Tíró ta gbata Sídóni, o go éno ndú kpónó yù zì sùwáli, bindi ndú gii toṛo mbúlùwu mítí ndú tacó bà túbà máa, ndâ yì 'visì muu ndâ yì 'do tí ndâ vò i mì ndâ yì gí, sàà gí!

¹⁴ Káa a ndâ 'duù gbí ndâ gbata Tíró ta Sídóni ká bà 'de bà wo woò á có tí yo ta o bà waa có mì Mbíri mítí ndâ 'duù ta ndòngbú o.

¹⁵ Káa yo tí ndâ 'duù gbí gbata Kàpàrànáwùmù! Yo bà oko tí yo go éno yee tàrì? Mbíri bà 'vaka yo 'do ká gí tà-'bá-gì-lá.»

¹⁶ Bindi Jézù gii 'dè có jì ndâ mbe tala có mì wó, máa, «À má éno, 'duù má 'di có mì yo, yí 'di nò a có mì ye. 'Duù má biya yo, yí biya nò a ye. Káa 'duù má biya ye, yí biya nò a 'duù tí nó mbe tuu ye.»

Ndâ mbe tala có mì Jézù náa yí tuu ndú nó dele ndi ndú gí gí mì wó

¹⁷ Ndâ mbe tala có mì Jézù zì'duù-ta'ò-nje muu'bi nje-muu'bi só náa yí tuu ndú nó gii dele ndi ndú gí gí bà dítà ndâ i tí nó náa ndú bàkà ta ndi to nó jì yí ta líkí'ò tí ndú, máa, «Ze má 'dè có kpétí ká jì ndâ i-gbì-muu ndâ 'duù ta ɾe lo, ndú kú 'di có mì ze, Mbe nìbà i!»

¹⁸ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa, «Ye gii ñò Gba-vò-i kú 'va tí wó to 'do tàrì mélé-mèlè go bà i mù nò.

¹⁹ Yo ñò nò! Ye je wotí bà 'dò ndâ kpoo, ta ndâ sene, ta kò yo á jì yo gí. Ye delè gii je wotí bà co gbí ñò ku'dì tí Gba-vò-i á jì yo gí. 'Bí i delè gí bà bàkà yo wálá.

²⁰ Kpétí ká éno, yo 'ví dù ta líkí'ò tí yo tacó náa ndâ i-gbì-muu ndâ 'duù kú cì gúku tí yo nò lá. Yo dù ta líkí'ò tí yo tacó Mbíri cu ɾe yo mí gbíri gí.»

Jézù ùlù Mbíri

²¹ Ta o tí nò, Bèri-mì-Mbíri gii zèè 'bì tí Jézù mbi ta líkí'ò gí. Bìndi yí gii 'bità bà ùlù Mbíri máa, «Ye ùlù wò tí Bu ye, tí Mbe tí ndâ tàrì ta to. Tacó wò nguù gbí ndâ i tí nò á 'do tí ndâ mbe 'di gbí-o, ta ndâ mbe yú ɾo gí. Wò gii 'dè gbí ndú a i jì ndâ víi 'viì sínò. À éno Bu ye, tacó wò táánò bàkà nò a bà njembí lo.

²² Bu ye kaa ndâ i 'dáá gí á mí 'bí ye tí 'Viì mì wó gí. Káa mbe ñò ye tí 'Viì mì wó, ni wálá, à káa yí tí Bu ye; mbe ñò yí tí Bu ye delè ni wálá, à káa ye tí 'Viì mì wó, gii je ndâ 'duù tí nó ta go bà 'dè jì ndú tí 'Viì mì wó no.»

²³ Jézù gii 'visì tí wó gítí ndâ mbe tala có mì wó, bìndi yí gii 'dè có jì ndú ta kpéetí ndú máa, «Ndâ 'duù tí nó mbe ñò i tí nó náa yo kú ñò nó a ndâ mbe tó pá.

²⁴ Ye kú 'dè có jì yo máa, ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri me mbè, ta ndâ kpo-kpò gba dígísee, dù ta go bà ñò i tí nó náa yo kpónó kú ñò nó kpòò, káa ndú ñò gbaànjé lá; ndú dù ta go bà 'di có tí nó náa yo kú 'di nó kpòò, káa ndú delè 'di lá.»

Gbolò có mì Mbíri

²⁵ Ta 'bí o gbaànjé, 'bí mbe 'di gbí tàkìì mì ndâ Jùdéya gii 'vee Jézù, ta tiri máa, «Ye 'ví bàkà a ɾa yè, tacó wàa ye 'ví 'de ta 'válá ñinó mbe cee lá nó?»

²⁶ Káa Jézù gii 'vee 'dakò tí nó delè máa, «À cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa yè? Wò 'deke máa yè?»

²⁷ Káa 'dakò tí nó gii 'visì có jì Jézù máa, «À cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, <Wò 'ví zè Mbe tí lo, tí Mbíri mì lo, nìkì ta njembí lo gbaànjé; wò 'ví zè 'bí ɾa i gbí bà 'vala wò nìkì ndii Mbíri mì lo lá, wò 'ví kili wotí mì lo 'dáá gí, ta ndâ kóró-koro có mì lo 'dáá gí, ká gítí bà zè yí nìkì maa. Wò delè 'ví zè 'bí ka lo nìkì maa, á go bà zè tí lo nìkì maa mì lo.> »

²⁸ Jézù gii 'visì có jì 'dakò tí nó máa, «Có mì lo náa wò 'dè nò 'dú. Bàkà go éno, wàa Mbíri bà je 'válá ñinó mbe cee lá nó jì wò gí.»

Jézù lòkò'bò có gítí 'bí 'dakò tí 'duù Sàmáriya

²⁹ Káa 'dakò tí nó gii bàkà bà 'di gbí tàkìì mì ndâ Jùdéya mì wó jì Jézù ta bà 'vee yí máa, «Ka ye a 'di?»

³⁰ Káa Jézù gii 'visì có jì yí gbí lòkò'bò máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò tí Jùdéya gii nje nó 'do Jèrùzàlémè kú ya gí gbí gbata Jérìkò. Yí mà gii yee kpokèjì, ndú gii 'de tí ndú ta ndâ mbe kùmùkù i mì ndâ 'duù. Ndâ vò 'duù tí nó gii kaa ndâ i mì wó 'dáá gí, ndú gii gbì yí dè gí mì ku, bìndi ndú gii si yí tí mē wó mítí kpokèjì.

³¹ 'Bí bu-Mbíri mi ndâ Jùdèyà mbe kù ndii ta nó giì 'de 'dakò tí nò gbàrákàà tísì á tí ọ̀ kpokèjì. Yí giì zeke yí ká zeke gí tísì kà, bìndi yí giì waa to có seè tí wó, yí giì ndii ta nó mi wó gí.

³² Bìndi bà ndii bu-Mbíri mi ndâ Jùdèyà nò, 'bí 'dakò tí 'duù mbe kù bàkà nètè á gbí ndùgù 'bá-Mbíri mbe gi co tí gbèe kpokèjì tí nò giì 'de 'dakò tí nò ká kuu gbàrákàà tísì á bàndò mi wó nò. Káa yí delè giì zeke káa yí gí to kà ta ọ̀ wó, bìndi yí giì waa to có ẹ̀gbà tí wó, yí giì ndii gí.

³³ «Káa 'bí 'dakò, tí 'duù Sàmáriyà mbe kù ndii ta nó, giì 'de yè tí nò náa à gbì yí nò. Yí má giì zeke yí gí tísì kà, yè ọ̀ wó giì bàkà yí ngé ndii gí.

³⁴ Bìndi yí giì yèè dè gítí wó, yí giì bàkà nètè gítí ndâ kà tí nò ta ndi tí wó nò, ta bà doo ọ̀ ndú ta gó nèbitì, bìndi yí giì yee bàà mí ọ̀ ndú, bìndi yí giì ẹ̀re ndú 'dáá gí. Yí giì te yí mí pí nò tí nó náa yí kù o nò. Bìndi yí giì ya ta yí gí 'bá mi 'bí 'dakò.

³⁵ Ndú giì tẹ̀ rì, yé má giì too gí, yí giì je làmbu i ji mbe 'bá, bìndi yí giì 'dè có ji yí máa, «Pò yí, ye bà dele có bà-i-nò tacó bà sì có ndâ i mi lo náa wò volo gbí ndú mítí wó nò.»

³⁶ «À má éno, tó kaà kpónó a 'di á 'do gbí òkò tí ndâ 'dakò tí nó ta'ò nò?»

³⁷ Mbe 'di gbí tàkù mi ndâ Jùdèyà tí nò giì 'visì có ji Jézù máa, «Tó kaà a 'duù tí nó tí mbe ọ̀ yè ọ̀ wó nò.»

Jézù bà-i-nò giì 'visì có ji yí máa, «À má éno, ya gí 'bá, wàa wò 'ví bàkà go i mi 'duù Sàmáriyà tí nò.»

Jézù co wíri ya gí 'bá mi ndâ Máraàta ta Màriyà

³⁸ Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mi wó má giì wùùkù to yee gbí to 'bá mi ndâ 'bí ni ta ẹ̀ wó a Máraàta, Máraàta giì tẹ̀'é tí Jézù gí 'bá mi ndú ta ná'vindi wó Màriyà.

³⁹ Jézù má giì ya gí 'bá kà, Màriyà giì nje nó ya gí bà ki tí wó kùro Mbe tí ndoo kù 'di ndâ có tí nó náa yí kù 'dè nó,

⁴⁰ jee Máraàta mi nje nètè kecì ta kpéétí wó. Máraàta má giì ọ̀ ọ̀ nètè tí nó mbe jee tí mí to á kùro wó nó, njembí wó giì volo gí. Yí bà-i-nò giì nje nó ya gí mi Mbe tí ndoo, bìndi yí giì 'vee yí máa, «Có bà si ye mi ná'vindi ye ta kpéétí ye mí nje nètè nò á ọ̀ lo wálá gí, Mbe nìbà i? 'Dè có ji yí máa, yí gí gí bà koni ye!»

⁴¹ Káa Mbe tí ndoo giì 'visì có ji Máraàta máa, «Máraàta! Máraàta! Njembí lo kù mù gítí ndâ i me mbè.

⁴² Káa ndâ kpóló-kpolo i gbí òkò tí ndâ i tí nò me mbè lá; à má ta bà 'dè ta yúco, à káa i gbaànjé cuki. Màriyà cu 'bì wó nò a i mítí ọ̀nó mbe nìkì ndii ndâ 'bí gí nò. Á má éno, àá bà je 'do tí wó wálá.»

11

'Bí mbe tala có mi Jézù 'vee yí gítí cèe kèjì bà 'deke tí 'duù ji Mbíri

¹ Ta 'bí o gbaànjé, Jézù giì ya gítí 'bí bàndò kù 'deke tí wó ji Mbíri. Yí má giì 'deke tí wó cee gí, 'bí mbe tala có mi wó giì 'dè có ji yí, máa, «Tùbà cèe kèjì bà 'deke tí ji Mbíri ji ze go ọ̀ndi Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù náa yí me ji ndâ mbe tala có mi wó nó gí, Mbe nìbà i.»

² Káa Jézù giì 'visì có ji ndâ mbe tala có mi wó máa, «Yo 'deke tí yo ji Mbíri éno máa,

«Buù, à ùlù ẹ̀ lo.

Gí gí bà dù tí gba.

³ Je i-zó-zò ji ze ta rì 'dáá gí.

⁴ Si có gítí ndâ vò i mi ze mí to,

tacó ze kù si có gítí ndâ vò i mì ndâ ka ze mí to.
Si ze mí gbí ndâ i ñìnó mbe kù eendi ze gítí vò i lá.» »

⁵ Káa Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo nò má ya gí mì kómbe wó ta kpo-gbí'o, bìndi yí gii gbà njekèjì muu wó máa, yí je làmbu i-zó-zò ji yì,

⁶ wàa yì 'ví ya tí ji 'bí kómbe yì mbe gí 'do muu njà nó gii gbaaka yì si o gbooko gí nò,

⁷ káa kómbe wó nò gii 'visì có ji yí máa, «Si bà pèè mbí ye mí to, tacó ze kpò gbí njekèjì gí. Kpokèjì bà je 'bí ña i mì ye kpónó ji wò wálá, tacó ze ta ndâ 'viì mì ye kù tè rì.» A ña yè ká bà bàkà tí?

⁸ Ye kù 'dè có ji yo máa, 'dakò tí nò, kpèti má je i-zó-zò ji mbe gbà njekèjì muu wó nò gítí có kómbeè tí nó á gbí òkò tí ndú ta yí nó lá, yí bà je ji yí tacó bà dò nò 'do ɾo wó gí.

⁹ «Káa ye kù 'dè có ji yo éno máa, yo yù i, wàa áá bà je i tí nò ji yo gí. Yo pà i wàa yo bà 'de i tí nò gí. Yo ku njekèjì wàa áá bà njaanga ji yo gí.

¹⁰ Tacó áá bà je i ji 'duù ñìnó mbe yù i nó gí, 'duù ñìnó mbe pà i nó, bà 'de i tí nò gí, à delè bà njaanga njekèjì ji 'duù ñìnó mbe gbà njekèjì nó gí

¹¹ «À bu 'viì ngàyi gbí òkò tí yo ká bà je yâ-kpoo ta zì kpoo tí ji 'viì mì wó, náa 'viì má yù yâ-sè 'do tí wó?

¹² À bu 'viì ngàyi ká bà je sene ji 'viì mì wó, náa 'viì má yù pàrà ngùù 'do tí wó?

¹³ Káa ndâ vò 'duù go yo nò má ni bà je tó i ji ndâ 'viì mì yo gí, Bu yo tí nó á gbíri nó 'ví tuu Bèri-mi-Mbíri ji ndâ mbe 'deke tí ndú ji yí lá?»

Ndâ Jùdéya cu có bà toko có ta Bèlizèbùlù mítí Jézù

¹⁴ Ta o tí nò, Jézù kù mòkò 'bí i mbe ɛɛ nje 'bí 'dakò 'do tí bà 'dè có gí 'do gbí muu wó. I tí nò má gii co 'do gbí muu 'dakò tí nò gí, 'dakò tí nò gii 'bità bà 'dè có. Nje ndâ 'duù gii 'dèè gítí bà 'di kòcò 'dakò tí nò gí.

¹⁵ Káa ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú bà-i-nò kù gii 'dè có máa, «A Bèlizèbùlù, tí Gba-vò-i, ká kù je wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ji yí.»

¹⁶ Ndâ 'bí 'duù ñindi ndú gii 'dè có ji yí ta tiri máa, yí bàkà seɾè ji ndâ yì, wàa ndâ yì 'ví ñò tí ni éno máa, a Mbíri ká kù je wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ji yí.

¹⁷ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú gí tàkò ña bà koɾo có mì ndú nò, máa, «Có mì ndâ 'duù mì gba má toko lá, 'bá mì gba tí nò bà 'bu gí. Có mì ndâ 'duù á ɾùkàtiì mì ndú delè má toko lá, 'bá tí nò bà sì tí wálá.

¹⁸ Káa Gba-vò-i má njèè gbí 'bá mì wó gí, 'bá mì wó nò bà ɾò tíyò ta ña kpokèjì ngàyi, náa yo má 'dè có éno máa, ye kù mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ta wotí mì Gba-vò-i nò?

¹⁹ Ye má kù mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ta wotí mì Gba-vò-i, ndâ 'viì mì yo kù mòkò ndú ta wotí mì 'di? À má éno, ndoo si ndâ 'viì mì yo 'ví waa ngbàngà ji ndoo.

²⁰ Káa ye má kù mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ta wotí mì Mbíri, gbí éno máa, Mbíri gí tí gba mì yo gí.

²¹ «Cèe wu 'dakò ta ndâ zí'i 'bì wó má kù ù ɾègbà ndâ i mì wó, muu ndâ i mì wó nò bà ba wálá,

²² yee ká tí o tí nò náa 'bí ngbílí mbe da gbí ka wó ngbílí má ki'viki gbí bá ganda mì wó gí, yí bà gii kaa ndâ i mì wó.

²³ «Có mì 'duù má toko ta ye lá, yí a mbe jòò gbí có ta ye. 'Duù má kili i ta ye lá, kù jaaka gbí i.

Bà dele ndi vò bèrì

²⁴ «À má mòkò i 'do gbí muu 'duù, i tí nò kù ya jí bà wùkù to ta ndi gbí ndá kángáá nga ngoò, kù pà bà bàndò bà tèwo wó. Káa bà 'de bàndò bà dù yí tí má kpò yí gí, yí bà 'dè có máa, «Bà ì ngèlè jí ndii kpò a ngo. À má éno, ye bà dele ndi ye ya gítí ká 'bá mì ye.»

²⁵ Yí má dele ndi wó ya jí bà 'de à 'viindi tà'i tí nó náa yí co 'do tí nó gí,

²⁶ yí bà dele ndi wó ya jí bà gí ta ndá 'bí ka wó tí ndá fùúfù mbe ndii yí gí, vò-nje só, jí gbí muu 'duù tí nò, yee tí o tí nó náa ndú volo 'duù tí nò gí.»

Cèe bà peteke tàkòcò 'duù

²⁷ Si Jézù kù 'dè ndá có tí nò, 'bí niì gii 'dè có ta kòcò wó ngéé jí yaà 'do gbí òkò tí ndá mbè 'duù tí nò mbe kili nò, máa, «À ùlù niì tí nó tí mbe jò wò, náa wò kpolo ta ngo kí wó nò!»

²⁸ Káa Jézù gii 'visì có jí niì tí nò máa, «À nìkì a bà ùlù ndá mbe 'di có mì Mbírì bindi ndú gii bàkà go có tí nò, á cotí bà ùlù nawu ye.»

Seṛè mbe bàkà tí mítí Jónà

²⁹ Jézù má gii nò ndá 'duù kù gii tí me mbè jèlè yí gí, yí gii 'dè có jí ndú máa, «Ndá vò 'duù tí nó á gbí o tí nó nó kpónó kù tí nò, máa ye 'ví bàkà seṛè á jí ndá yì. Káa áá bà tè ta ndú káa seṛè tí nó dígísèé mbe bàkà tí mítí Jónà tí 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì nò.

³⁰ 'Viì-mì-'Dakò bà túbà jí ndá 'duù tí nó gbí o tí nó nó máa a Mbírì ká tuu yì, jé ká go bà tuu Jónà á jí ndá 'duù gbí gbata Nínèvà dígísèé máa a Mbírì ká tuu yì.

³¹ «Niì tí nó táánò tí gbolò gba mì ndá 'duù tí nó ta 'bá mì ndú mbe mò jí gbí'dè nó, bà kpì ngbàngà tí ndá 'duù tí nó gbí o tí nó nó ta o bà co Rì bà waa có wúnò. Tacó yí te nó ngé 'do tàgbarì'o gí jí bà 'di ndá có mì gbolò gba tí nó tí Sólómònì, tí mbe 'di gbí-o nó dígísèé gí. Káa yo zeke'o gí, 'bí i mbe me gbolò ndii Sólómònì gí kpónó kuu nò.

³² Ndá 'duù gbí gbata Nínèvà bà kpì ngbàngà tí ndá 'duù tí nó mbe kù 'vala kpónó nó, ta o bà co Rì bà waa có wúnò. Tacó Jónà dígísèé kò-kò ta ndá vò i mì ndú jí ndú, bindi ndú gii 'visì muu ndú á 'do tí ndá vò kpokèjì mì ndú gí. Káa 'bí i mbe me gbolò ndii Jónà gí kpónó kuu nò.

Ṛo 'duù a kùpò mì wó

³³ «'Bí 'duù jé mbe òlò wu mí nje kùpò, bindi yí gii 'bu i mí ṛo ngba wu tí nó gí nò, wálá. Ndá 'duù ta o 'dáá gí kù te ngba wu ká mítí bàndò ñinó náa ndú bà nò ta to ṛègbà tí ndú.

³⁴ Ṛo 'duù a kùpò mì wó. I má tí ndá ṛo lo wálá, ndú go áángá-aanga kùpò mbe ṛa wu ká ṛá-ṛa. Gbí éno máa, sè diì lo 'dáá gí gbí ngba'o. Káa ndá ṛo lo má ta ósú tí ndú, go kùpò ñinó ta gùlúsù'o tí, náa à jè ta bà tù wu mí nje jé-jè nó, gbí éno máa, sè diì lo 'dáá gí gbí 'dí'di'o

³⁵ À má éno, yo kpolo tí yo máa wu 'ví mee 'do nje kùpò mì yo, si yo mí gbí 'dí'di'o lá.

³⁶ Ndá bà to tí lo 'dáá gí má kù tòngbaà, diì lo 'dáá gí bà ngbaranga to go bà ngbaranga to mì wu á nje kùpò.»

Jézù ci ndá mbe kpolo tí tàkii ta ndá mbe nibà i mì ndá Jùdéyà

³⁷ Jézù má gii cee ta có mì wó gí, 'bí mbe kpolo tí tàkii mì ndá Jùdéyà gii tè'é tí wó gítí i-zó-zò á 'bá mì wó. Káa Jézù gii 'bí ngé káa tà bà zò i á kùṛo bà caka 'bí wó.

³⁸ Nje mbe kpolo tí tàkìi mì ndâ Jùdèyà tí nò gii 'dèè ta bà ò Jézù kù zò i kùro bà caka 'bì wó go i gbí tàkìi mì ndú tí ndâ Jùdèyà gî.

³⁹ Jézù mâ gii ò ènò, yí gii 'dè có ji 'dakò tí nò máa, «Yo tí ndâ mbe kpolo tí tàkìi mì ndâ Jùdèyà kpónó kù caka kapí ndâ késí ngo, ta kapí ndâ kùrùngbù, káa có gítí bà gbùrùngà ndâ 'duù, ta bà bàkà vò i, yè gbí njembí yo gî.

⁴⁰ Ndí yo ndâ ònókó! Àá táánò me káa gbèe Mbíri tí nó mbe bàkà kapí ndâ ká'í tí nò nó ká bàkà gbí ndú lá?

⁴¹ À nìkì ènó máa, yo konì ndâ mbe yè ta ndâ 'bí i tí nó gbí ndâ ká'í mì yo nò. Tacó wàa ndâ i 'dáá gî 'ví dù ngbàrángà'i tacó tí yo.

⁴² «Káa yo tí ndâ mbe kpolo tí tàkìi mì ndâ Jùdèyà bà ò mítí yo! Yo kù njèè gbí ndâ ví kpátùyâ náa yo kili 'do gbí nji mì yo muu'bì, bìndi yo gii ruka 'do tí ndú gbaànjé-gbaànjé ji Mbíri, bìndi yo gii mò ndâ bà waa có ta yúcó, ta bà zè Mbíri nìkì maa, gí nje seè. Yo kùtáa bà gò ndâ i tí nó me ta bà mò ndâ 'bí có mì Mbíri gí nje seè lá.

⁴³ «Yo tí ndâ mbe kpolo tí tàkìi mì ndâ Jùdèyà bà ò mítí yo! Tacó a tí yo a go bà ki tí yo dengece-dèngècè ta ndi pí ndâ banga mbata á tí ndâ bàndò bà kili ndâ 'duù gí bà ùlù Mbíri. Go bà te duù mítí bà 'vee yo mì ndâ 'duù á ta ndi tí ndâ bàndò bà mà 'velè delè tí yo ngé.

⁴⁴ Yo bà ò mítí yo! Tacó yo go ndâ muu'dú náa ndâ 'duù ò lá, bìndi ndú gii ò nó có pí ndú.»

⁴⁵ Káa 'bí mbe nìbà tàkìi mì ndâ Jùdèyà gbaànjé gii 'visì có ji Jézù máa, «Nje zèè mù mì lo ò ro ze delè gî, Mbe nìbà i.»

⁴⁶ Káa Jézù gii 'visì có ji yí máa, «Yo tí ndâ mbe nìbà i bà ò mítí yo! Tacó gbímbí ndâ 'duù wálá ji yo ta bà 'deeke du ká'í mí muu ndú. Káa yo jé gítí bà konì ndú ta bà te ndâ du ká'í tí nó nji'dí wálá.

⁴⁷ «Yo bà ò mítí yo! Tacó a yo ká bì ndâ muu'dú ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri tí nó náa ndâ ká gù yo ziki ndú nò.

⁴⁸ Yo 'dè ta nje yo gî, yo delè gii ùnje gítí ndâ i tí nó náa ndú bàkà ò gî, máa, a ndâ ká gù yo ká ziki ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri, káa yo gii bì òndi yo a ndâ muu'dú bìndi ndú.

⁴⁹ Tacó ènò, Mbíri tí Mbe 'di gbí-o gii 'dè có ènó máa, «Ye bà tuu ndâ 'bí mbe 'dòkò có, ta ndâ 'bí tú mì ye, ji ndú, ndú bà waaka tàkòcò ndâ 'bí, ndú delè bà mèèkè'i tí ndâ 'bí.»

⁵⁰ Tacó ènò, mbelè ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri tí nó mbe 'bità bà mì to 'do tí bà 'bità bà suu to tí nó nó 'ví dù tí 'bì yò tí ndâ 'duù tí nó mbe kù 'vala kpónó nò.

⁵¹ Yo bà 'dè nderè bà mì ndâ tó 'duù tí nó mbe 'bità bà mì 'do tí Àbélè, yee tí Zakàriyà tí nó náa yo zì yí mí gbí òkò ndâ bàndò bà te i-cí-ci ta 'bá-Mbíri nò. Ye kù 'dè có ji yo ènó máa, kózò tí ndâ 'duù tí nó mbe kù 'vala kpónó nó bà 'dè nderè ku ndâ 'duù tí nó 'dáá gî.

⁵² «Yo tí ndâ mbe nìbà tàkìi mì ndâ Jùdèyà bà ò mítí yo! Tacó yo jèjèèkè tí yo mí njekèji mì Mbíri ji ndâ 'duù go ndâ kí á ro mbu. Ndú bà ya gí gbí mbu wálá, káa ndú delè gítí bà si ndâ 'bí sè 'ví ya gí gbí mbu ká wálá!»

⁵³ Káa si Jézù kù gii njè nó 'do 'bá mì mbe kpolo tí tàkìi mì ndâ Jùdèyà tí nó mbe tè'é tí wó gítí i-zó-zò nò, ndâ có tí nó náa yí 'dè ò gii zèè tí ndâ mbe nìbà tàkìi, tí ndâ mbe kpolo tí tàkìi mì ndâ Jùdèyà, ngé ndii gî. Bìndi ndú gii 'bità bà pà nje wó tacó wàa yí 'ví 'dè ndâ 'bí có òndò náa à gbí njembí wó nó gí sè,

⁵⁴ tacó bà pà kpokèji tacó bà zèè yí 'do tí ngo nje wó.

12

Jézù kpo-gbí-tà-tù ndâ mbe tala có mì wó

¹ Ta o tí nò ndâ 'duù giì tí me mbè mí mì Jézù, tí ña ñinó náa kpokèjì bà yuu kò gbí òkò tí ndú wálá. Jézù má giì ñò éno, yí giì 'bità bà kpo-gbí-tà-tù ndâ mbe tala có mì wó kpédélé'i máa, «Yo kpolo tí yo 'do tí rú'bù mì mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà. Ye kù nì a nambeè-ro tí nò náa ndú kù bàkà jì ndâ 'duù.

² À wúnò bà te i 'do nje ndâ i tí nó náa à kpónó 'buku i mí nje ndú nó 'dáá gî. À delè bà 'di ndâ có tí nó kpónó tí ndâ có kóó nó gbaànjé-gbaànjé gî.

³ À má éno, à wúnò bà 'di ndâ có tí nó náa yo kpónó kù 'dè gbí 'dí'di'o nó 'dáá gî gbí ngbàà rì. Áá bà kò-kò ta ndâ có tí nó náa yo nè tí yo mí tà'i kù 'dè gbí kóó nó 'do pí cèléngé.

'Duù ñinó náa yo 'ví cì gúku tí wó nô

⁴ «Káa ye kù 'dè có jì yo tí ndâ kómbe ye máa, yo 'ví cì gúku tí ndâ mbe zi diì yo cuki nò lá.

⁵ Ye bà túbà tí ña 'duù tí nó náa yo 'ví cì gúku tí wó nó jì yo. Yo cì gúku a i tí 'duù ñinó ta wotí bà 'va lilí yo mí gbí vò bàndò á bìndi bà zi yo mì wó nô. Yo ùnje gítí có mì ye nò, yo cì gúku tí wó!

⁶ «À kù sù ndâ narù vô jí 'dè, me ká ta mìlímì sósò'ò cuki lá? Káa bà mbí Mbírì ò 'do tí 'bí gbaànjé lá.

⁷ Káa à kpèti káa ndâ ñi se muu tí muu yo, Mbírì 'deke ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî, gî. À má éno, yo cì gúku lá, tacó i gbí yo me gbolò ndii i gbí ndâ narù me mbè gî!

Bà ùnje gítí Jézù mí kùro ndâ 'duù

⁸ «Ye kù 'dè có jì yo ta yúco máa, 'duù má ùnje gítí ye mí kùro ndâ 'duù, 'Viì-mì-'Dakò wúnò bà ùnje gítí 'duù tí nó mí kùro ndâ basìlì mì Mbírì.

⁹ Káa 'duù má biya ye mí kùro ndâ 'duù, 'Viì-mì-'Dakò wúnò delè bà biya 'duù tí nó mí kùro ndâ basìlì mì Mbírì.

¹⁰ «Káa ye kpónó kù ci nó a yo máa, Mbírì bà je à-cee-gî jì mbe 'dè vò có gítí 'Viì-mì-'Dakò gî. Káa Mbírì bà je à-cee-gî jì mbe 'dè vò có gítí Bèrì-mì-Mbírì wálá.

¹¹ «Ndâ 'duù má kù ya ta yo jí gbí ngbàngà kùro ndâ 'duù a tí ndâ bàndò bà kili ndâ Jùdéyà jí bà ùlù Mbírì, ta kùro ndâ mbe kù zogo ndâ Jùdéyà, ta kùro ndâ gba, njembí yo 'ví mù éno máa, yo 'ví 'dè mí kùro kà a ña có yè wè, nò lá.

¹² Tacó a Bèrì-mì-Mbírì ká bà wu có tí nó náa yo 'ví 'dè nó jì yo.»

Jézù lòkò'bò có gítí bà tee njembí 'duù mítí ndâ kpo-kpò i muu to tí nô

¹³ 'Bí 'dakò gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nó giì 'dè có jì Jézù máa, «Mbe ñbà i! 'Dè có jì ná'vindí ye máa, yí njèè gbí ndâ i bìndi bu ze á jì ze ta yí.»

¹⁴ Káa Jézù giì 'visì có jì 'dakò tí nó máa, «A 'di ká bàkà ye tí gba mbe njèè gbí ndâ i mì yo ta ná'vindí lo á jì yo, 'dakò?»

¹⁵ Bìndi yí giì 'dè có jì ndâ 'duù tí nó mbe tì bìnjìi nó, máa, «Yo njaanga ro yo, wàa yo 'ví kpolo tí yo, máa, yo 'ví dù tí ndâ mbe gbolò njembí lá, tacó à me ndâ kpo-kpò i tí nó mbe yè to mì 'duù nó ká kù si yí 'ví 'vala cèè bà 'vala ndò lá.»

¹⁶ Bìndi yí giì lòkò'bò có jì ndú máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò ta ndâ i mì wó me gbolò giì da cù tí i-serè.

17 Yí giì 'bità bà koṛo có ta kpéétí wó máa, <Ye kpónó 'ví bàkà a ña yè? Ye 'ví 'de bàndò gítí ña seṛè cù tí nó kòtí 'di?

18 À ñikì éno máa, ye ki'viki ndâ coko'do-cókó'dó gálá tí nó kpónó ta ndâ i mì ye gbí ndú nó gí to, wàa ye 'ví bì ndâ 'bí wooko-wòòkò i mbe te ndâ 'bí i mì ye ta ndâ cù tí nó 'dáá gî.>

19 Bìndi yí giì dù kù koṛo có ta kpéétí wó máa, <Ye a mbe tó pá! Ndâ tó i ñinó ta go ndú tí ye nó 'dáá gî kuu mì ye gítí mbè ndoò. 'Válá tacó tí ye me có lá; ye bà òòlù tí ye ta bà zò i, ta bà ñjù pe.>

20 «Káa Mbíri giì 'dè có ji 'dakò tí nó máa, <Bèbìlì tí nó wúnó nó a bèbìlì bà cì wò, ndí lo ñónókó! À má éno, a 'di ká bà zèè ndâ i tí nó náa wò kili ndú yè to gí nó, á bìndi lo?> »

21 Jézù giì yee nje lòkó'bò mì wó máa, «Ñinò a ña i tí nó mbe kù 'de ndâ mbe kù kili ndâ kpo-kpò i gítí miṛi ndú, káa Mbíri ñò ndâ kpo-kpò i tí nó ño wó tí i lá nó, ká nò.»

Yo tee njembí yo mítí Mbíri

22 Jézù giì 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «À má éno, njembí yo 'ví sí bà mù éno máa, <Ze bà zò a yè wàa ze 'ví 'vala tí ?> mí to. Yo delè 'ví me kpùrù-kpùrù éno máa, <Ze 'ví yuu a yè á mí kapí kù ze?> lá.

23 'Válá a kpóló-kpolo i ndii i-zó-zò gî, bìndi òòlù a kpóló-kpolo i ndii ndâ bongo gî.

24 Káa yo zeke káa ndâ gààná gi. Ndú ñò ñjì lá, ndâ gálá bà kili i delè mì ndú wálá. Káa ta ndâ ña ñinò 'dáá gî, Mbíri kù ko ndú! Káa yo a ndâ kpóló-kpolo i co tí ndâ nuù gî.

25 Káa ta ndâ kpùrù-kpùrù-zò-wúràngú mì yo nò, a 'bí 'di gbí òkò tí yo ká bà uu go sáṛo cù ndii bà uu yí náa Mbíri cu ji yí nó gî?

26 Wotí bà bàkà ña làmbu ñinò lê má tí yo wálá, njembí yo kù mù gítí sè ndâ 'bí i tacó yè?

27 «Yo zeke káa ndâ 'vi ndâ làngá gi. 'Bì tí ndú tacó bà te ña banga tí nó mítí ndú ta kpéétí ndú wálá, káa ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, à kpétí káa Sólómòni tí gbolò gba dígísèé náa áá mì wó a ndâ kpo-kpò i, yí jé yuu 'bí ña bongo ta banga tí mbe ndii ndâ 'vi ndâ làngá gî, nò lá.

28 Káa Mbíri má te ña banga tí nó mítí ndâ mbìlì gbí jìlì, náa ndú wúnó kuu, káa à taàbé kù doo ndú ta wu, wotí bà je bongo ji yo bà kpò yí gî? Yo me ndâ 'duù mbe kù tee njembí yo mítí Mbíri kácá-kácá lá.

29 À má éno, yo tee njembí yo gá'dáá mítí có bà zò i, ta bà ñjù pe, lá.

30 Tacó a ndâ 'duù tí nó mbe ñò cèè kpokèjì bà bàkà i ji Mbíri ni lá muu to tí nó ká kù si njembí ndú ká gítí bà koṛo có gítí ndâ i tí nó, káa Bu yo ñò ña i tí nó mbe 'vii ta yo nó ni gî.

31 Yo si njembí yo gítí bà koṛo có á gítí có bà dù Mbíri tí gba, wàa a yí tí Mbíri ká bà je ndâ i tí nó ji yo.

Bà kpolo tí ndâ i ñinó ta i gbí ndú nó á mí gbíri

32 «Yo cì gúku lá, ndâ rómbo mì ye, muu yo me mbè lá, káa tàkòcò Bu yo tí gba peteke gítí bà je 'bá mì wó ji yo gî.

33 Yo sè ndâ i mì yo 'dáá gí 'dè, wàa yo 'ví kaa i gbí ndú 'ví koni ta ndâ mbe yè. Yo cu ña kúúkpá ñinó jé mbe yaka lá nó, wàa yo 'ví kpolo tí ndâ i mì yo mí gbí ndú á mí gbíri, tí bàndò tí nó náa muu ndú bà ba tí wálá nò. Tacó ndâ mbe ngbà bà di ká wálá, ndâ sù delè ká wálá.

34 Tacó njembí 'duù ta o 'dáá gî kù dù ká kácáá tí bàndò tí nó ta ndâ i mì wó tí nó.

Yo 'viindi tí yo

³⁵ «Yo rò tíyò kpècè, wàa yo 'ví dù léngé-linge kù ù ta ndi ña i ñinó bà gí nò. Yo si wu 'ví mee 'do nje kùpò mì yo lá.

³⁶ Yo 'viindi tí yo, go bà 'viindi tí ndâ bòò mbe kù ù bà gí mbe tí ndú 'do bàndò bà ko niì, tacó wàa à káa pòó bà 'di wo tí wó kítíkí, ndâ yì 'ví njaanga njekèjì jì yí.

³⁷ Ndâ bòò tí nó mbe dù tí zò'o yee tí o bà gí mbe tí ndú nó bà dù a ndâ mbe tó pá. Ye kù 'dè có jì yo ta yúco máa, mbe tí ndâ bòò tí nó bà ki ndú mí to, bindi yí gù kaa i-zó-zò ta 'bì wó mí kùro ndú.

³⁸ Ndâ bòò tí nó, náa mbe tí ndú má gí ta kpo-gbí'o, bindi yí gù 'de ndú tí zò'o nó bà dù a ndâ mbe tó pá.

³⁹ Yo koṛo muu yo máa, mbe 'bá má ñò o bà gí mbe ngbà gí, yí bà si mbe ngbà tí nó 'ví rì gí tà'i mì wó ngé gí wálá.

⁴⁰ À má éno, yo 'viindi tí yo, tacó yo bà ñò o bà gí 'Viì-mì-'Dakò ni wálá, yí ba gbaaka yo gbááká-gbaaka.»

Ndâ tó bòò ta vò bòò

⁴¹ Piyétòrò bà-i-nò gù 'vee Jézù máa, «Wò kù lòkò'bò có tí nó a i jì ze tí ndâ mbe tala có mì lo cuki wèè, wò kù nì a ndâ 'duù 'dáá gí, Mbe nìbà i?»

⁴² Káa Mbe tí ndoo gù 'vee Piyétòrò, máa, «Tó bòò mbe kù bàkà nèté ta njembí wó gbaànjé, tí mbe 'di gbí-o náa mbe tí wó si yí tí mbe kpolo tí ndâ i-'bá mì wó 'dáá gí, wàa yí 'ví kù njèè i-zó-zò jì ndâ 'bí ka wó ta o bà zò i si yí muu nó, a 'dí?

⁴³ Bòò tí nó bà dù a mbe tó pá náa mbe tí wó má gí 'do muu nó gí 'bá káa yí gù 'de yí kù bàkà nèté mì wó 'dáá gí.

⁴⁴ Ye kù 'dè có jì yo ta yúco máa, mbe 'bá bà bàkà bòò tí nó tí mbe kpolo tí ndâ i-'bá mì wó 'dáá gí.

⁴⁵ Káa bòò tí nó má a 'bí ña 'duù mbe koṛo có máa, mbe 'bá kèjì gálá wálá, bindi yí gù 'bità a bà zò i, ta bà njù pe 'bàà, kù mèèkè ta i tí ndâ 'bí ka wó bòò ñinó náa mbe tí ndú si yí máa, yí kpolo tí ndú nó,

⁴⁶ ta rì tí nó náa mbe tí ndú bà dele gí gí bà gbaaka yí si yí kù bàkà ña i tí nó nó, yí bà waa có mítí wó, bindi yí gù mò yí gí mì ndâ bòò tí nó tí ndâ mbe ngbútù mbe 'di có lá nò.

⁴⁷ «Káa bòò ñinó mbe ñò có tí nó gbí muu mbe tí wó nó ni gí, káa yí gù 'viindi tí wó kùro bà gí mbe tí wó gí 'bá lá, yí delè gù bàkà go có tí nó lá nó, bà ñò mítí kù wó.

⁴⁸ Káa bòò ñinó mbe ñò có tí nó gbí muu mbe tí wó nó lá, káa yí gù bàkà i ñinó mbe 'vii tí i náa à 'ví gbì yí gítí gbí-gbì nó, bà 'de làmbu bà gbì tí gí. À má je i jì 'duù túkà'i, à delè kù koṛo có máa, yí bà ko mboo i tí nó túkà'i.

Jézù njèè gbí òkò tí ndâ 'duù

⁴⁹ «Ye gí tacó bà doo to tí nó ta wu, ye kùtáa má doo gí, njembí ye 'dèè gí!

⁵⁰ Ye kèjì gí bà kònò sé'i. 'Dóo ye má kònò bà sé'i tí nó cee 'do muu ye lá, njembí ye gí bà 'dèè wálá.

⁵¹ «Yo kù koṛo có máa, ye gí a i tacó bà 'viindi gbí òkò tí ndâ 'duù á muu to tí nó? Ñinò me nderè bà gí ye gí muu to tí nó ká nó lá. Ye gí a i tacó bà volo gbí òkò tí ndâ 'duù.

⁵² 'Do tí kpónó kù ya gí kùro, muu ndâ 'duù má rùkàtìi vô, ndú bà njèè gbí òkò tí ndú gí. Có mì ndâ 'bí 'duù ta'ò bà ya ta có mì ndâ 'bí 'duù ñinó sósò'ò nó wálá. Có mì ndâ 'duù ñinó sósò'ò nó delè bà ya gí gbí có mì ndâ ka ndú ta'ò nó wálá.

⁵³ Ndâ bu ndâ 'viì-'dakò bà loko mítí ndâ 'viì mì ndú ta vò i; ndâ 'viì-'dakò delè bà loko ká mítí ndâ bu ndú. Ndâ nawu ndâ 'vinî bà volo mítí ndâ nájú ndú; ndâ 'vinî delè bà volo mítí ndâ nawu ndú ta vò i. Ndâ nawu ndâ 'viì-'dakò bà volo mítí ndâ nawu ndâ 'viì mì ndú; ndâ nawu ndâ 'viì delè bà volo mítí ndâ gù ndú, nawu ndâ 'dakò mì ndú.»

⁵⁴ Jézù giì 'dè có ji ndâ 'duù tí nò mbe tí bìnjì nò, máa, «Yo tí ndâ Jùdéya má ò mò kù te mò jí tàbú, yo kù 'dè có máa, mù tí nó bà bè bà nì wálá, káa à kù bàkà tí go ngo nje yo nò.

⁵⁵ Yo má ò pípiri kù pí 'do gbí'dè, yo kù 'dè có máa, gó ɾi bà dù ta ɾi tí nò ngé ndii gí. Káa có mì yo nò delè có to lá.

⁵⁶ Yo ò ò ɲa i tí nó á kèjì nó ni 'do tí bà zeke cè kózò tí tàrì, ta cè kózò tí to gí, káa yo ò ɲa i tí nó mbe kù bàkà tí kpónó nó ni lá, tacó yè, ndí yo ndâ mbe tiri?

Yo 'viindi gbí òkò tí yo ta ka lo mbe có

⁵⁷ «Yo koɾo muu yo wàa yo 'ví bàkà i ɲinó jáá nó lá tacó yè?

⁵⁸ Có má gbí òkò tí yo ta 'duù, káa wò ò ni tí vò i gí, bàkà wotí gítí bà mee wu 'do tí có tí nò gbí òkò tí yo ta yí nò kùro bà ya ta wò mì wó gí gbí ngbàngà. Tacó yí má yee ta wò á kùro ndâ gba gí, ndú bà je wò ji ndâ mbe kpolo tí zàà, máa, ndú nè wò mí tà'i.

⁵⁹ Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, wò bà dù gbí zàà yee tí o tí nó náa wò sè có tí nò cee 'do muu lo gí.»

13

Yo má 'visi muu yo 'do tí ndâ vò i mì yo lá, yo bà mì gí

¹ Ta o tí nò, ndâ 'bí 'duù giì 'dè có ji Jézù gítí bà ziki ndâ 'bí 'dakò tí ndâ Jùdéya mbe 'do Gàliléya mì Pilátò si ndú kù waa mbelè ji Mbiri á Jèrùzàlémè, bìnì mbelè ndâ 'duù tí nò náa Pilátò ziki ndú nò giì ɲonòkò tí ta mbelè ndâ nò náa ndú ci ji Mbiri nò.

² Káa Jézù giì 'vee ndâ 'duù tí nò máa, «Yo koɾo có máa, Pilátò ziki ndâ 'dakò tí nò tacó vò i mì ndú me gbolò ndii ndâ vò i mì ndâ sè ndâ 'duù Gàliléya 'dáá gí, gí?

³ À me éno lá. Káa ye kù 'dè có ji yo máa, yo má 'visi muu yo 'do tí ndâ vò i mì yo lá, yo 'dáá gí bà mì gí.

⁴ Káa ndâ 'dakò tí nó muu'bi-nje vô nje-vô ta'ô náa ɲà su-sú 'bá mì ndú Silowámù gbí gbata Jèrùzàlémè nó, yo koɾo có máa, ndâ 'bí 'duù ta vò i mì ndú mbe me gbolò kùro Mbiri ndii ndú á gbí gbata Jèrùzàlémè wálá?

⁵ À me éno lá! Káa yo má 'visi muu yo 'do tí ndâ vò i mì yo lá, yo bà mì go bà mì ndú nò 'dáá gí.»

Jézù lòkò'bò có gítí 'bí mû-mbiigá mbe ɾi lá

⁶ Jézù giì lòkò'bò có ji ndú máa, «Ta 'bí o gbaanjé, 'bí 'dakò ta mû-mbiigá gbí ɲí mì wó giì ya gí bà pà yú mbiigá gbí mû tí nò, káa yí giì 'dè gbèe ɾi mbiigá gbí mû lá.

⁷ Yí bà-i-nò giì 'dè có ji mbe kù bàkà nèté gbí ɲí mì wó ta kpo-tàkòcò, máa, «Nò káa ɲa i tí nó gi. ɲinó kpónó a bà ta'ô ndoò tí bà nò ye gí bà pà yú mbiigá 'do gbí mû tí nò, káa ye jé 'de gbèe i lá. À má éno, da mû tí nò gí to. Gbí nderè bà gèè bè mì wó tii ta to gbí ɲí sínò wálá.»

⁸ «Káa mbe kù bàkà nèté gbí ɲí mì 'dakò tí nò giì 'visi có ji yí máa, «Si ɲí'dí kózò gi, kpo 'duù. Ye bà kili zì to mí ɾengbó wó, wàa, ndâ 'ví zeke ta ndoò gbaanjé má kózò gi.

9 Yí má ɾì gbí ndoò tí nó kẹ̀jì nó gí, à nìkì ma. Káa yí má ɾì lá, à 'ví da yí gí to go có mì lo nò.» »

Jézù 'vala 'bí nù ta ɾi bà wotí gbí tàkì mì ndâ Jùdèyà

10 Jézù ta o tí nò kù nìbà i jì ndâ 'duù á tí 'bí bàndò bà kili ndâ 'duù gí bà ùlù Mbíri, ta ɾi bà wotí gbí tàkì mì ndâ Jùdèyà.

11 Ta o tí nò, 'bí nù ta i-gbí-muu wò kuu gbí òkò tí ndâ 'duù tí nò mbe kili mí bàndò bà ùlù Mbíri nò. I tí nò ɱonoko nù tí nò ta ndoò muu'bi-nje vò nje-vò ta'ò. Yí gii bàkà ósú mítí nù tí nò, tí ɱa ɱinó náa nù tí nò kù gii nò nó ká 'bùrà-'bùrà éno.

12 Jézù má gii ɱò nù tí nò, yí gii tè'é tí wó, bìndi yí gii 'dè có jì yí máa, «Nò'o mì lo cee gí, nù!»

13 Jézù gii tee 'bí wó mítí nù tí nò, bìndi ndòpí nù tí nò gii ya'va tí jáá gí. Bìndi nù tí nò gii 'bità bà ùlù Mbíri.

14 'Bí gbolò 'duù tí kùro ndâ mbe kù kili mí bàndò bà ùlù Mbíri má gii ɱò bà 'vala nù tí nò mì Jézù ta ɾi bà wotí gbí tàkì mì ndâ Jùdèyà, yí gii 'dè có jì ndâ 'duù ta kpo-tàkòcò máa, «À kuu tí mì ndoo a ndâ sili vò-nje gbaànjé, tí ndâ sili bà bàkà nèté. Nò'o má tí 'duù, yí 'ví gí gí bà pà yeè á gbí òkò ndâ sili tí nò, me ta ɾi bà wotí gbí tàkì lá!»

15 Káa Mbe tí ndoo gii 'visì có jì 'dakò tí nò máa, «Ndí yo ndâ mbe tiɾi! A 'di gbí òkò tí yo nò jé ká njaanga wú tí ndâ i-kó-ko mì wó, bìndi yí gii gbà ndú ya tí gí bà ɱù ngo ta ɾi bà wotí gbí tàkì mì ndâ Jùdèyà lá?

16 À má éno, ye 'ví njaanga miɾi nù tí nó tí nájú Àbìráámò nó 'do 'bí vò i tí nó mbe kò yí ta ndoò muu'bi-nje vò nje-vò ta'ò nó lá wàà?»

17 Có tí nò náa Jézù 'visì jì 'dakò tí nò nò gii te a nô mí ɾo ndâ mbe kù sogo yí tí Jézù. Káa líkí'o ndâ kpo-kpò i tí nò náa yí bàkà nò ká gii dù tí sè ndâ 'duù 'dáá gí.

Jézù lòkò'bò có gítí ɱì ndí

18 Ta o tí nò, Jézù gii 'vee ndâ 'duù máa, «Bà dù Mbíri tí gba mì ndâ 'duù go ɱa yè? Ye 'ví 'vii mítí ɱa yè jì yo?

19 À go ɱì ndí náa 'duù ɾò mí gbí ɱí mì wó. ɱì ndí tí nò gii kù tí gbolò mú náa ndâ nuù kù gèè 'bá mì gbí bè wó.»

Jézù lòkò'bò có gítí ɾú'bù

20 Jézù gii 'vee ndâ 'duù káká'i máa, «Ye kpónó 'ví 'vii ɱú ɱa kẹ̀jì bà bàkà nambeè mì Mbíri ta ndâ 'duù jì yo mítí ɱa yè?

21 À go ɱú ɾú'bù, náa nù kù soo mítí kpàtà pe ɱí'dí-ɱí'dí kpòò yee tí o bà ɱì kpàtà pe tí nò.»

Ṛúú njekèjì

22 Jézù gii ɱè nó kù ya gí Jèrùzàlémè ta bà nò ta bà gala ndâ 'duù ta ndi gbí ndâ gbata, ta ndâ to tí kpokèjì 'dáá gí.

23 Káa 'bí 'duù gii 'vee yí máa, «Muu ndâ mbe 'de 'válá bà me mbè wálá, kpo 'duù?»

Káa Jézù gii 'visì có gí tàkò 'vé mì 'duù tí nò jì ndâ 'duù, máa,

24 «Yo kili ndòngbú wotí mì yo, wàa, yo 'ví ɾì gí tà'i co a i tí ɾúú njekèjì. Ye kù 'dè có jì yo máa, ndâ 'duù me mbè bà jòò tí ndú tacó bà ɾì gí tà'i, káa ndú gí bà ɾì wálá.

25 Mbe 'bá má gii a gí yaà, bìndi yí gii kisi njekèjì gí, yo bà dù á sè kù gbà njekèjì ta bà tè'é tí wó, máa, «Njaanga njekèjì jì ze, kpo 'duù!»

«Káa yí bà 'visì có jì yo máa, «Ye ɱò bàndò tí nó náa yo gí 'do tí nó ni lá!»

²⁶ «Káa yo bà-i-nò bà dù a i sè kù 'visì có ji yí máa, <Ndoò táánò zò i ta ndoo gbí gbèe ká'i gí. Ndoò delè njù ngo ta ndoo gbí gbèe kàrà ngo gí. Wò delè táánò nò ta bà nìbà i ji ndâ 'duù gbí gbata mì ze gí, kpo 'duù!>

²⁷ «Káa yí bà 'visì có ji yo káká'i, máa, <Ye nò bándò tí nó náa yo gí 'do tí nó ni lá. Yo ya 'dáá 'do tí ye gí kázò, ndí yo ndâ vò 'duù!>

²⁸ Bìndi yo bà dù a i sè kù wa gbí ta bà 'viì tí yo ta sé'i, kù zeke ta ndâ Àbìráámò, ta Ìzákò, ta Jàkóbè, ta ndâ 'bí mbe 'dòkò có mì Mbíri 'dáá gí gí tà'i mì Mbíri, káa à 'vaka yo gí sè gí!

²⁹ Ta o tí nò, ndâ 'duù bà gí 'do cee muu to 'dáá gí gí bà zò i ta líkí'o tí ndú 'bá mì Mbíri!

³⁰ Ta o tí nò, ndâ 'duù nìno náa ndâ 'duù muu to tí nó kpónó si ndú tí i lá nó, bà dù tí ndâ 'duù nìno náa à kù te duù mítí ndú me gbolò; bìndi ndâ 'duù nìno náa ndâ 'duù muu to tí nó kpónó kù te duù á mítí ndú nó, bà dù tí ndâ 'duù nìno ta i gbí ndú kpokoo wálá nò.»

Jézù 'deke tí ndâ 'duù gbí gbata Jèrùzàlémè

³¹ Mâ gii zeke'o, ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà gii gí gí mì Jézù, bìndi ndú gii 'dè có ji yí, máa, «Njè nó 'do bà-i-nó gí, tacó Èródè tí gbolò gba kù po tiri có bà zi wò.»

³² Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Yo dele ndi yo ya gí bà 'dè có ji ngámbe tí nò, máa, ye kù mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù, ye delè kù 'vala ndâ mbe nò'o, gbí ri tí nó wúnó, ta taàbé, ye bà cee ta nètè mì ye a i takàcò.

³³ Kpètí ká ènò, ye bà dù a i muu nó wúnó, ta taàbé, ta takàcò, tacó bà zi mbe 'dòkò có mì Mbíri mí sè 'do gbí gbata Jèrùzàlémè me dú lá.

³⁴ «Ákoo ndâ 'duù Jèrùzàlémè! Ndâ 'duù Jèrùzàlémè! Yo kù ziki ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri! Yo kù 'vaka ndâ 'duù tí nó náa Mbíri tuu ndú ji yo nó ta dí! Ye jè ta bà kili yo mí njembí ye go bà kili ndâ 'viì mì na nguù mí tà mbíri wó nó ta bà me mbè, káa yo kpò ye gí!

³⁵ 'Bá mì yo bà jì'vi mòkò. Ye kù ci nó a yo máa, yo bà nò ye káká'i wálá, yee tí o tí nó náa yo 'dè có ta nje yo máa, <Mbíri 'ví si 'duù tí nó mbe gí ta rẹ wó tí Mbíri,> nó gí.»

14

Jézù 'vala 'bí 'dakò káká'i ta ri bà wotí gbí tàkù mì ndâ Jùdéyà

¹ Ta 'bí ri bà wotí gbaanjé, Jézù gii ya gí bà zò i á 'bá mì 'bí gbolò mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà. Yí mà gii yee kà, ndâ 'duù 'dáá gí gii dù kù je mbí ndú kpolo ma ká gítí wó.

² Mâ gii zeke'o, 'bí 'dakò ta ndâ 'bi wó ta kò wó oko 'dáá gí gii ja tí wó gí gí mì Jézù.

³ Jézù mà gii nò yè ọ 'dakò tí nò, yí gii 'vee ndâ mbe 'di gbí tàkù, ta ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà, máa, «Bà 'vala 'duù ta ri bà wotí gbí tàkù mì ndoo tí ndâ Jùdéyà dú? À má me dú lá, yo 'dè ji ye.»

⁴ Káa ndú gii biya bà 'visì có ji Jézù gí. Tacó ènò, Jézù gii zèè 'bi 'dakò tí nò, bìndi yí gii 'vala yí gí, bìndi yí gii 'dè có ji yí máa, yí ya gí.

⁵ Jézù mà gii je nó ji 'dakò tí nó gí, yí gii 'vee ndâ mbe 'di gbí tàkù, ta ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà, máa, «'Viì mì 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo nò, delè 'bí i-kó-ko mì wó, má 'va tí gbí guu ta ri bà wotí gbí tàkù mì ndoo tí ndâ Jùdéyà, yí bà ja yí gí sè wálá?»

⁶ Bà 'visì có ji Jézù káká'i gii kpò ndú gí.

Bà si tí 'duù tí i ta kpéétí wó

⁷ Jézù má gii ñò ña bà jòò tí ndâ 'bí ka wó wiri tacó bà ki tí ndú tí ndâ bándò mí ndâ kpo-kpò 'duù gí bà zò i, yí gii lòkò'bò có ji ndú máa,

⁸ «'Duù má tè'é tí lo gí bà zò i á bándò bà kò niì, si bà có ká ngé ya gí bà ki tí lo tí bándò mí ndâ kpo-kpò 'duù ta muu lo mí to. Tacó ndâ-'bí-lá mbe 'bá tè'é tí ndâ 'bí kpo-kpò 'duù mbe ndii wó gí, gí.

⁹ Bìndi mbe 'bá bà gí gí bà 'dè có ji wò máa, «Si bándò tí nó ji kpo 'duù tí nó.» Bà a wò 'do bà-i-nò kú ya gítí bándò mí ndâ lúkúfà 'duù bà me a duù ta nó.

¹⁰ À má éno, à má tè'é tí lo gí bà i, ya gí bà ki tí lo tí bándò mí ndâ lúkúfà 'duù. Mbe 'bá má ñò máa, bándò tí nó 'vii ta wò lá, a yí ká bà gí gí bà 'dè có ji wò máa, «A gí yaà, wàa wò 'ví ya gí bándò mí ndâ ka lo kpo 'duù ká zò, kómbe ye.» Tù lo ndi bà gii uu ta o bà a wò gí yaà kú ya gítí bándò mí ndâ kpo 'duù, tacó a te duù mítí lo mí kùro ndâ 'duù tí nó 'dáá náa yo kú ki tí yo to ta ndú nó gí.

¹¹ Tacó 'duù má kú si tí wó tí i ta kpéetí wó, ndâ 'duù bà si yí tí i wálá. Káa 'duù mbe si tí wó tí i lá, ndâ 'duù bà te duù mí tí wó.»

¹² Bìndi yí gii 'dè có ji mbe 'bá tí nó náa ndú kú zò i á 'bá mí wó nó, máa, «I-zó-zò má 'bá mí lo, kili me káa ndâ kómbe lo, ta ndâ ná'vindi lo, ta ndâ nambe lo, ta ndâ ka 'bá mí lo ñinó náa áa mí ndú a i nó, tacó wàa ndú taàbé 'ví tè ta é tí lo gítí ñindi ndú nó lá.

¹³ Bàkà i-zó-zò, wàa wò 'ví kili ndâ mbe yê, ta ndâ 'duù ñinó mbe kú ìri ta to, ta ndâ mbe ku kò, ta ndâ mbe sú ro, gítí.

¹⁴ Bìndi Mbíri bà bàkà nambeè ji wò, tacó wotí bà ko mboo i-zó-zò mí lo nó ji wò tí ndâ 'duù tí nó wálá. Mbíri bà ko mboo i-zó-zò mí lo nó ji wò ta o bà 'vala ndi ndâ mbe bàkà go có mí wó 'do gbí muu'dú ndú.»

Bà lòkò'bò gítí gbolò o bà zò i

¹⁵ 'Bí 'dakò 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kú zò i ta ndâ Jézù nó má gii 'di có tí nó náa Jézù 'dè nó, yí gii 'visi có ji Jézù máa, «Ndâ mbe zò i 'bá mí Mbíri wúnò bà dù a ndâ mbe tó pá.»

¹⁶ Káa Jézù gii 'visi có ji 'dakò tí nó máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò gii ci o ji ndâ 'duù me mbè máa, ndú ya gí bà zò i 'bá mí yì.

¹⁷ O bà zò i tí nó náa yí ci nó má gii me tí gí, yí gii bàkà i-zó-zò me gbolò, bìndi yí gii tuu bòò mí wó, máa, yí ya gí bà 'dè có ji ndâ 'duù tí nó náa yí ma có i-zó-zò ji ndú nó, máa, à bàkà i-zó-zò cee gí.

¹⁸ «Bòò mí wó má gii ya gí bà 'dè có tí nó ji ndâ 'duù, ndâ 'duù 'dáá gí gii ñonòkò tí ndú 'do tí bà ya gí bà zò i gí. Kpédélé 'duù tí nó náa bòò tí nó 'de yí nó loko gbí 'bá wó, máa, «Nó kpónó kuu kò ye. Ye kú ya gí bà gala 'bí ña ngú ñí náa ye sì á kàzò. Ya gí bà 'dè có ji mbe tí lo, máa, ye biya bà gí gí tà é mí wó me bíyá-biya lá.»

¹⁹ «Bà só 'duù tí nó náa yí 'de yí nó gii 'dè tiri ji yí máa, «Kpokèji bà ya ye ngé gí wálá, tacó ye kpónó kú ya gí bà ñò nèté mí ndâ 'bí ngú mò'dú náa ye sì tacó bà ji ñí kàzò. Delè ndi lo ya gí bà 'dè có ji mbe tí lo, máa, gùù tè kàrà di lá.»

²⁰ «Bà ta'ò 'duù gii ci yí ta tiri, máa, «Ñinò kpónó a bà ko niì mí ye gí tí gí 'bá ká nó. À da 'bò mítí kò ye gí.»

²¹ «Bòò tí nó gii dele ya gí 'bá, bìndi yí gii 'vanda ndi kòcò ndâ 'duù tí nó 'dáá gí ji mbe tí wó. Mbe tí wó bà-i-nò gii 'visi có ji yí ta kpo-tàkòcò, máa, «Goonó ya ta ndi tí ndâ kpokèji gbí gbata, wò má 'de ndâ mbe yê, ta ndâ mbe sú ro, ta ndâ mbe ku kò, ta ndâ 'duù ñinó mbe ki'viki mí to gí nó, wò 'ví gí ta ndú.»

22 «Bòò tí nò gii ma ndâ ña ndâ 'duù tí nò náa mbe tí wó 'deke ji yí nò, káa ndú yè tà'i bà zò i lá. Tacó éno, yí gii 'dè có ji mbe tí wó máa, <Ye ma ndâ 'duù go có mì lo nò gí, káa ndú gii yè tà'i bà zò i lá, bu ye.>

23 «Káa mbe tí wó gii 'visì có ji yí máa, <Ya ta ndi tí ndâ kpokejì á sè 'do gbí gbata, wàa wò 'ví ma ndâ 'duù yee tí o tí nó náa tà'i bà zò i yè ta ndâ 'duù gí.>

24 Bòò tí nò mâ gii kili ndâ 'duù yè tà'i bà zò i go kòcò mbe tí wó nò gí, mbe 'bá gii 'dè có ji ndâ 'duù tí nò, máa, <Ye kù 'dè có ji yo máa, ndâ 'duù tí nó náa ye tè'é tí ndú káa ndú biya bà gí gí nó, bà tala i-zó-zò mì ye nó wálá.> »

I tàkò bà dù tí mbe tala có mì Jézù

25 Ndâ 'duù me mbè gii kaa kù ko tàkò Jézù. Yí bà-i-nò gii 'visì tí wó gí ndii, bìndi yí gii 'dè có ji ndú, máa,

26 «'Duù má gí gí mì ye, káa njembí wó ká kácáá tí ndâ bu wó, ta nawu wó, ta niì mì wó, ta ndâ 'viì mì wó, ta ndâ ná'vindí wó, ta ndâ námì wó, ta miři wó, 'duù tí nò bà dù tí mbe tala có mì ye wálá.

27 'Duù má te 'dóó njèèkpè mù mì wó, wàa yí 'ví gí tí gí tàkò ye lá, 'duù tí nò bà dù tí mbe tala có mì ye wálá.

28 «Tacó 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo kpónó má kù bàkà có bà gèè 'bá, kpédélé có gbí muu wó bà dù me bà koṛo có gítí bándò bà 'de ndâ i-nèté gítí bà cee ta 'bá tí nò lá?

29 À má éno lá, yí má duu káa ndâ kpalà mí tà to gí, káa bà cee sè nèté gítí 'bá gii kpò yí gí, ndâ 'duù bà ṛo yí,

30 máa, bà gèè 'bá kpò yí gí.

31 «À delè a gba ngàyi jé ká kù ya gí bà tè 'bí ka wó gba ta gó, náa yí má ṛò ni gí máa, wotí gó mì ka wó nò ndii yí gí?

32 Yí má ṛò ni éno gí, yí bà tuu tú 'do ká tí 'dú, máa, ndâ yí 'dè có tí nò gbí òkò tí ndâ yí ta yí nò 'dé-'dè.

33 À má éno, 'bí 'duù gbí òkò tí yo mbe biya ndâ i mì wó 'dáá gí lá, bà dù tí mbe tala có mì ye wálá.

À kù yee tè zi ñinó náa gó zi cee 'do gbí gí nó gí 'dè

34 «Gó zi má kù gbí mbí zi, yí a tó i. Káa bà gó ngo zi tí nò má cì cee gí, kèjì bà dele ta gó zi gí gbí tè zi tí nò káká'i wálá.

35 Tè zi me i mbe zii to tacó ba ṛò i lá. Ndâ 'duù kù te tè zi yee ká tí vò i gí 'dè. À má éno, 'duù ñinó ta tù bà 'di có tí muu wó nó 'ví 'di có.»

15

Rómbo mbe giři gí

1 Ta o tí nò, ndâ mbe kù kili i-míri me mbè, ta ndâ 'bí vo-vò Jùdéya gii kaa ya kù 'di ndâ có mì Jézù.

2 Ndâ mbe kpòlo tí tàkii, ta ndâ mbe nià tàkii mì ndâ Jùdéya mâ gii ṛò éno, ndú gii 'bìtà bà 'dè víi có ta kòlòwò, máa, «'Dakò tí nò kù ṛòkò tí wó ta ndâ 'duù ñinó náa à mò ndú 'do gbí tàkii mì ndâ Jùdéya gí nò. Ndú delè kù zò i ta ndú gbí gbèe ká'i!»

3 Jézù má gii 'di có mì ndú nò, yí gii lòkò'bò có ji ndú, máa,

4 «'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo nò kpónó má kù gbà ndâ rómbo mì wó zi 'duù-vò, káa 'bí gbaànjé gii giři gí, yí bà jee sè mbè ndâ ñinó kù zò i nó mí to, bìndi yí 'ví ya gí bà pà bà tí gbèe ñinó mbe giři gí nó, yee tí o tí nó náa yí 'de yí gí nó wálá?

⁵ Yí má 'de yí gî, yí bà te yí mí pààpì wó ta líkí'o kù ya tí gí 'bá.

⁶ Ta o bà ye ta yí 'bá, yí bà kili ndâ kómbe wó, máa, <Yo gî, wàa ndoo 'ví zò i ta líkí'o, tacó 'bí rómbo mì ye kùtàà gîrì gî, káa ye gî 'dè yí gî!>

⁷ Ye kù 'dè có ji yo máa, ñìnò a gbèe ña i tí nó mbe kù bàkà tí á gbířì nó ká nò. Gbèe mbe bàkà vò i muu to tí nó má 'visì muu wó 'do tí ndâ vò i mì wó gítí kpokèjì mì Mbířì, líkí'o wó tí Mbířì á gbířì ndii líkí'o ndâ mbe 'duù tí nó cúú-cu-cù mbe kù co tí kpokèjì mì wó nó gî.»

Njì gírìsì gbaànjé mbe gîrì gî

⁸ Jézù gî 'vee ndâ 'duù máa, «Ndâ njì gírìsì muu'bi kpónó má mì niì, bìndi 'bí gbaànjé gî 'va tí to á 'do tí wó ta bèbìlì, niì tí nó bà tù ngba wu, bìndi yí gî pà ta tà'i léé gítí gbèe gírìsì mì wó nò wálá? Káa à má me tí tí i bà kaa tà'i tí nò, niì tí nó bà je kù'ò gítí gbí òkò ndâ ká'i pétékè'i, yee tí o bà 'de gbèe gírìsì tí nò wálá?

⁹ Yí má 'de gî, yí bà kili ndâ kómbe wó ta ndâ ka 'bá mì wó, bìndi ndú bà da 'dì ta líkí'o.

¹⁰ Ye kù 'dè có ji yo máa, líkí'o kù bàkà ndâ basilì mì Mbířì ta o tí nó náa 'bí mbe bàkà vò i gbaànjé má 'visì muu wó gítí kpokèjì mì Mbířì go éno.»

'Bí 'viì tí vò mbe volo gbí i

¹¹ Jézù gî lòkò'bò 'bí có, máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò gî jò ndâ 'viì-'dakò sósò'ò.

¹² Ndú má gî kpolo tè tí ndâ 'dakò gî, ñìnó tí 'viì nó gî 'dè có ji bu ndú ta 'bí řì gbaànjé, máa, <Je bà ndâ i mì ye á 'bá nó ji ye, bu ye.> Bu ndú bà-i-nò má gî njèe gbí ndâ i-'bá ji ndú go i gbí tàkì mì ndú gî,

¹³ 'viì-'dakò tí nó gî bàkà káa làmbu sili bìndi bà njèe gbí ndâ i mì ndú, bìndi yí gî kaa bà ndâ i mì wó 'dáá gî, yí gî ya 'do 'bá mì bu wó gí gbí 'dú to. Bìndi yí gî volo gbí ndâ i tí nó vùrù-vùrù go i mì mbùrù nò.

¹⁴ «Ngo mâ gî tè á bìndi ndâ i mì wó nó gî, go gî tè to tí nó náa yí 'dòkò ta 'bá ya gítí nò tí ñìndi ku. Káa gbèe i mì wó wálá.

¹⁵ Tacó éno, yí gî kpò tí wó mí tí 'bí 'dakò tí 'duù gbí to tí nó. 'Dakò tí nó gî bàkà yí tí mbe kù je i-zó-zò ji ndâ kàdùrùkù mì wó.

¹⁶ Yí gbí ndâ o tí nó má 'de i-zó-zò mì ndâ kàdùrùkù, yí bà zò gî, káa a mbe je ji yí ká wálá.

¹⁷ Yí mâ gî kořo có kpòò, muu wó gî gí gítí wó gî. Bìndi yí gî 'dè có máa, <Ye kù cì ta go, káa yì ndâ mbe kù bàkà nèté 'bá mì bu ye kpónó gítí i-zó-zò wálá.

¹⁸ À má éno, ye bà dele ndi ye ya gí mì bu ye, wàa, ye 'ví 'dè có ji yí máa, «Ye bàkà vò i gítí Mbířì gî, ye delè bàkà vò i gítí lo gî, bu ye!

¹⁹ Ye 'vii tí mbe dù tí 'viì mì lo káká'i lá. Si ye 'ví dù tí 'bí mbe bàkà nèté mì lo gbaànjé.» >

²⁰ «'Viì-'dakò tí nó bà-i-nò gî njèe nó ya gí 'bá mì bu wó. Bu wó mâ gî ñò yí 'do me 'dú kèjì, yé řo wó gî bàkà yí gî. Yí bà-i-nò gî a ya gí bà kunduu yí, ta bà òlò gbí tù wó.

²¹ Káa 'viì-'dakò tí nó gî 'dè có ji bu wó, máa, <Ye bàkà vò i gítí Mbířì gî, ye delè gî bàkà vò i gítí lo gî, bu ye. Ye 'vii tí mbe dù tí 'viì mì lo lá.>

²² «Káa bu wó bà-i-nò gî tè'é tí ndâ bòò mì wó, máa, <Yo gî ta banga bongo ñìnó ta ña wálá nó, ta banga i-tí-sili-'bì, ta tàrà.> Ndâ bòò tí nó má gî gí ta ndâ i tí nó gî, 'dakò tí nó gî zaa 'vii mì wó gî.

²³ Bìndi yí gî 'dè có ji ndâ bòò mì wó, máa, <Yo ya gí bà gí ta 'bí 'viì-mò'dú ñìnó ta banga òlò wó nó, wàa yo 'ví bàkà ta i-zó-zò, wàa ndoo 'ví zò i ta líkí'o.

24 Tacó 'viì mì ye nó táánò cì gî, káa yí kpónó 'vala ndi wó gî. Yí táánò giři gî, káa à kpónó 'de yí gî.> Ndâ bòò mì 'dakò tí nò mà giì bàkà go có mì wó nó gî, ndú giì 'bità bà zò i ta líkí'o tí ndú.

25 «Ta o tí nò náa ndú kù bàkà ta ndâ i tí nò nò, kpo 'viì-'dakò mì 'dakò tí nò a i gbí njí. Yí mà giì dooko jí 'bá yí giì 'di kòcò ndâ 'duù kù cè cè, ta bà dù ru.

26 Yí bà-i-nò giì tè'é tí 'bí bòò mì bu wó gbaànjé, bìndi yí giì 'vee yí, máa, <A yè ká bàkà tí ta bìndi ye 'bá tí nó?>

27 «Káa 'dakò tí nò giì 'visì có ji yí, máa, <A ná'vindí lo ká dele ndi wó 'do gbí to tí nó táánò náa yí ya gítí nò. Káa bu lo giì zi 'viì-mò'dú tí nó táánò náa ndoo ko yí ta banga diì wó nó tacó bà te ta wiři mítí wó, tacó yí dele 'do ká ta vò i tí wó wálá.>

28 «Tàkòcò 'viì-'dakò tí nò bà-i-nò giì kpolo ndii muu bà ya yí jí tà'i gî. Bu wó mà giì ònò, yí giì có jí sè, bìndi yí giì 'deke tí wó jí yí máa, yí ya jí tà'i.

29 Káa 'viì-'dakò tí nò giì 'visì có ji bu wó, máa, <Nò káa ña mbè ndoo tí nó náa ye kù bàkà nèté jí wò go bòò mì lo nó gi! Ye jí ta 'bí gbèe ri ndii muu ndâ có mì lo lá. Wò jí je jí ye a yè? À kpétí káa vòó rókpò 'viì-bee sínò wò jí je jí ye, tacó wàa ze 'ví 'dè ta líkí nje ta ndâ kómbe ye lá!

30 Káa wò kpónó giì zì a ngbú 'viì-mò'dú ta i ká gbí wó jí 'viì mì lo mbe kaa ndâ i mì lo ya jí bà volo gbí ndú jí ndâ vo-vò niì 'dáá gî, bìndi yí giì dele ndi wó.>

31 «Káa bu wó giì 'visì có ji yí, máa, <Ndâ kù dù ta ndâ 'bá ta o 'dáá gî. Ndâ i mì ye 'dáá gî a ndâ i mì lo, 'viì mì ye.

32 Ye te wiři mítí ná'vindí lo ta pétékè tàkòcò ye ká dú, tacó yí táánò cì gî, káa yí kpónó 'vala ndi wó gî; yí táánò giři gî, káa à kpónó 'de yí gî.> »

16

Vò bòò tí mbe flí 'bì

1 Ta o tí nò, Jézù giì 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò ta ndâ i mì wó me gbolò giì 'di có máa, bòò tí nó náa yí te yí tí mbe kpolo tí ndâ i mì wó nó kù volo gbí ndâ i mì wó.

2 'Dakò tí nò bà-i-nò giì tè'é tí bòò mì wó nò, bìndi yí giì 'vee yí, máa, <Ndâ có tí nó náa ndâ 'duù kù 'dè jí ye ta rẹ lo nó a yúcó? Tùbà sè ndâ i gbí gálá jí ye, tacó ye káká'i jí bà si wò 'ví dù gbí gálá mì ye wálá!>

3 «Bòò tí nò mà giì 'di có tí nò, yí giì koṛo có gbí njembí wó, máa, <Mbe tí ye kèjì jí bà mòkò ye 'do gbí nèté gî! Ye 'ví me ta tí ye ée? Wotí bà jí njí tí ye wálá. Káa àá ṛo ye a nò bà yù i.

4 À má énon, ye kpónó bà bàkà 'bí ña i 'dakò mì ye, tacó wàa yí kpétí má mò ye 'do gbí nèté gî, ye 'ví kù zò ta nje ye 'do mì ndâ 'duù tí nò.>

5 «Yí bà-i-nò giì tè'é tí ndâ 'duù ñinó ta i mì mbe tí wó muu ndú nò. Bìndi yí giì 'vee kpédélé 'duù 'do gbí òkò tí ndú máa, <Áá mì mbe tí ye muu lo a ée?>

6 «Káa 'dakò tí nò giì 'visì có ji yí, máa, <Áá mì wó muu ye a ndâ còngò bàà mbâ zi'duù-vò.>

«Káa bòò tí nò giì 'visì có ji 'dakò tí nò máa, <Jaka tí ndâ mbìlì tí nó náa wò táánò ki'viki tacó bà 'viì có gítí bà si bàà tí nó nó 'do gbí wú gálá gî, wò 'ví si sè ndú mí gbí wú ká zi'duù-só-nje muu'bì cuki.>

7 «Bòò tí nò giì 'vee 'bí 'duù káká'i, máa, <Káa wò ñindi lo, àá muu lo a ée?>

«Káa 'dakò tí nò giì 'visì có ji yí máa, <Áá muu ye a ndâ gboko cù 1,000.>

«Káa bòò tí nò gii 'visì có ji 'dakò tí nò máa, <Si mí gbí wú káa ndâ mbíli 800.>

⁸ «Mbe tí vò bòò tí nò gii ùlù yí gítí ña i yú ọ́o tí nò náa yí bàkà nò, tacó 'duù ta ọ́o wó mbe yú éno gbí òkò tí ndâ 'vii gbí ngba'o wálá.

⁹ «Tacó éno, ye kú 'dè có ji yo máa, yo bàkà nambeè ji ndâ 'duù ta ndâ i muu to tí nó, tacó wàa, bà ndâ i tí nó má da gí, Mbíri 'ví te ta wíri mítí yo á 'bá tí nó mbe dù tí ká nò.

¹⁰ 'Duù má ni bà kpolo tí làmbu i ta njembí wó gbaànjé gí, yí bà ni bà kpolo tí ndâ kpo-kpò i ta njembí wó gbaànjé delè gí. Káa bà kpolo tí làmbu i ta njembí 'duù gbaànjé má kpò yí gí, bà kpolo tí ndâ kpo-kpò i ta njembí wó gbaànjé delè bà kpò yí gí.

¹¹ Káa bà kpolo tí ndâ i muu to tí nó ta njembí lo gbaànjé má kpò wò gí, a 'di ká bà je ndâ i mì Mbíri ji wò, máa, wò 'ví kpolo tí ndú?

¹² Bà kpolo tí ndâ i mì ndâ 'bí ka lo ta njembí lo gbaànjé má kpò wò gí, a 'di ká bà je i ji wò tí 'dóó ñindi lo?

¹³ «Gbèè bòò bà bàkà nèté ji ndâ 'duù sósò'ò ta njembí wó gbaànjé wálá. Yí má zè 'bí ñikì maa, yí bà zè 'bí ka wó ñikì wálá. Yí má kú te duù mítí 'bí, yí bà sì 'bí ka wó tí i wálá. Wò má kú bàkà nèté ji Mbíri ta njembí lo gbaànjé, wò bà 'de 'bí njembí tacó bà tee mítí ndâ i muu to tí nó wálá.»

Ndâ 'bí có náa Jézù 'dè ndú

¹⁴ Ndâ mbe kpolo tí tàkìlì mì ndâ Jùdèyà, tí ndâ mbe go ndâ i muu to tí nó, mà gii 'di có tí nó náa Jézù 'dè nò, ndú gii ño Jézù ñó-ño.

¹⁵ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «A yo ká kú bàkà tí yo tí ndâ 'duù jáá á kùro ndâ 'duù. Káa Mbíri nò ndâ có gbí njembí yo ni gí. Tacó ndâ i tí nó náa ndâ 'duù kú si tí ndâ kpóló-kpolo i nó me ndâ i kùro Mbíri lá.

¹⁶ «Ndâ có mì Mòze, ta ndâ có tí nó náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri cu mí gbí ndâ wáràgà mì ndú nó, bàkà nèté yee ká tí o mì Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù. Bìndi bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù Mbíri tí gba gii 'bità tí. 'Do tí o bà 'bità bà ma Banga-Ngú-Có tí nó, ndâ 'duù me mbè kú gii bàkà wotí tacó bà dù tí ña ndâ 'duù tí nó tí ndâ bòò-gba mì Mbíri.

¹⁷ Káa à peteke a bà 'bu ndâ tàrì ta to tí nó á cotí bà gíri 'bí làmbu ñì có té'déé éno 'do tí có mì Mòze.

¹⁸ «'Duù má ñjè ñì mì wó gí, bìndi yí gii kò 'bí ngú ñì, yí kú zi a ngbà ta ngú ñì tí nó. 'Duù delè má kò ñì tí nó náa 'dakò mì wó ñjè yí gí nó, yí kú zi a ngbà ta yí.»

Ndâ 'bí mbe da i ta Lázàrò

¹⁹ Jézù bà-i-nò gii lòkò'bò có ji ndú, máa, «'Bí 'dakò táánò tí mbe da i kú yuu káa ndâ kpo-kpò bongo, yí delè kú zò káa tó i 'bàa ta ri 'dáá gí.

²⁰⁻²¹ À gii te 'bí 'dakò tí mbe yè ta rẹ́ wó a Lázàrò, ta ndâ kà ta ndi tí kútí wó náa ndâ bô kú là ọ́o ndú, mí njekeji ndugù mì 'dakò tí nó tí mbe da i nó, kú ù ndâ ñjúnjú i-zó-zò ñinó mbe kú 'vaka tí to bìndi wó ta o 'dáá gí.

²² «Lázàrò mà gii cì gí, ndâ basìlì mì Mbíri gii te yí ya tí gí rẹ̀gbà tí Àbìráámò gbíri. 'Dakò tí nó tí mbe da i nó mà gii cì gí, a gii duu yí gí.

²³ Káa yí gii dù á tà to gbí sé'i á 'bá mì ndâ ku, bìndi yí gii ñò Àbìráámò me dú, bìndi Lázàrò kú kì tí wó to á rẹ̀gbà tí wó.

²⁴ Bìndi yí gii tò kú ta bà 'deke tí wó ji Àbìráámò, máa, «Nò yè ọ́o ye, bu ye Àbìráámò. Si Lázàrò 'ví yuu sili 'bì wó gbaànjé mí gbí ngo, wàa yí 'ví si ngo tí nó á tí sili 'bì wó nò 'ví cì gí gbí nje ye, tacó bà 'dèè mè ye tacó ye gbí gbolò sé'i.»

25 «Káa Àbìráámò gii 'visì có jì 'dakò tí nò, máa, <Koro muu lo, máa, wò táánò kù 'vala gbí dà, 'viì mí ye, káa gbèè tó i mbe waa to có kòtí Lázàrò wálá. Káa à kpónó kù teke'de yí bà-i-nó, káa wò kù kònò sé'i.

26 Káa à me ká éno cuki lá, cèe gbolò pù ngo njèè gbí òkò tí ndoo gí. Kpokèjì bà ya ndâ 'duù 'do mí ze káá gí mí yo kà wálá. Kpokèjì bà gí ndâ 'duù 'do mí yo kà gí mí ze delè wálá.>

27 «Káa mbe da i tí nò gii 'visì có jì Àbìráámò, máa, <À má éno, bàkà nambeè mí lo, wò 'ví tuu Lázàrò gí gí 'bá mí bu ye,

28 wàa yí 'ví 'dè có tí kpoò jì ndâ ná'vindí ye vô mbe cì lá, máa, ndú 'ví gí gí gbí bàndò mbugo tí nò náa ye kpónó kuu gbí nó lá.>

29 «Káa Àbìráámò gii 'visì có jì 'dakò tí nò, máa, <Ndâ Mòze ta ndâ mbe 'dòkò có mí Mbíri kuu mí ndâ ná'vindí lo kà; si ndú 'ví 'di ndâ có mí ndú.>

30 «Káa 'dakò tí nó gii 'visì có jì Àbìráámò, máa, <À me éno lá, bu ye Àbìráámò. À má a vuuvuu ká co mítí ndú, ndú bà 'visì muu ndú 'do tí ndâ vô kpokèjì mí ndú gí.>

31 «Káa Àbìráámò gii 'visì có jì 'dakò tí nò, máa, <Ndú má biya bà 'di ndâ có mí ndâ Mòze, ta ndâ mbe 'dòkò có mí Mbíri gí, à kpèti káa ku ká 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó ká ya gí bà 'dè có jì ndú, ndâ có mí wó nó bà dù gbí tù ndú ká go cèe mòngò gbí tù bò.> »

17

Vò i kùro Mbíri

1 Jézù gii 'dè có jì ndâ mbe tala có mí wó máa, «Ndâ i mbe eendi ndâ 'duù gítí bà bàkà vò i ta o 'dáá gí bà dù kuu, káa 'duù tí nó mbe kù gí ta ndú nó bà ò mí mí wó!

2 À nìkì a bà ẹre du díí mítí mīri ña 'duù tí nò, wàa à 'ví te ta yí 'va mí tà kàpá cotí bà volo muu 'bí 'viì gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ víi 'viì tí nó mí wó.

3 Káa yo 'ví kpolo tí yo, máa, 'Bí ná'vindí yo gbaànjé má bàkà i lè gí, yo 'ví 'dè gbí vò i mí wó jì yí. Vò i mí wó nó má volo tí wó gí, yo 'ví si có gítí vò i mí wó nó mí to.

4 Yí má co ta yo tí kpokèjì ñinó mbe lè gí ta bà vô-nje só gbí gbèè ri, káa bìndi bà bàkà ndâ vô i mí wó nó yí kù gí gí bà 'deke tí wó jì yo máa yí káká'i bà bàkà ndi ña i tí nó wálá, yo 'ví si có gítí wó mí tò.»

Bà tee njembí mítí Mbíri

5 Ndâ mbe tala có mí Jézù gii 'deke tí ndú jì yí máa, «Je wotí bà tee njembí ze mítí Mbíri tí kpoò ndii ñinó náa ze kù me kpónó nó gí jì ze, Mbe tí ze.»

6 Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa, «Yo kùtàá má kù tee njembí yo mítí Mbíri kpèti ká ñí'díí éno, yo má 'dè có jì 'bí gbolò mù-'belè máa, yí a ta tèè wó vùkù 'do tà to, wàa yí 'ví ya gí bà rò ndi tí wó mí tà kàpá, yí bà 'di có mí yo nó gí.

7 «Bòò mí 'bí 'duù gbí òkò tí yo nó kpónó má gí 'do gbí ñí, má wálá 'do bà gbà ndâ rómbo, yí bà 'dè jì bòò tí nó máa, <Ndi ngé ya gí bà zò i gí?>

8 Có náa yí bà 'dè jì bòò tí nó bà dù me éno máa, <Caka tí lo gí wàa wò 'ví bàkà i-zò-zò jì ye, ye má zò i cee gí, wò 'ví gii ya gí bà zò ñindi lo> lá?

9 Yí 'dè nìkì maa jì bòò mí wó tacó bà bàkà nèté tí nó náa yí je jì yí nó gí?

10 Yo delè ká éno. Yo má bàkà ndâ nèté tí nó náa à je jì yo nó cee gí, yo 'ví 'dè có máa, <Ze káa ndâ bòò sínò, ze kù bàkà káa ndâ nèté ñinó náa à je jì ze nó cuki.> »

Ndâ 'bí mbe cì muu'bi

¹¹ Jézù giì nje nó kù ya gí Jèrùzàlémè co tí wúngbó to tí nó gbí òkò tí ndâ Sàmáriyà ta Jùdèyà nò.

¹² Yí mâ giì yee 'bá mì ndâ 'bí 'duù, á gí ndii 'do gbí gbata, ndú giì 'de tí ndú ta ndâ 'bí mbe cì muu'bi. Káa ndâ mbe cì tí nò giì ọ̀ tìyò 'do tí Jézù janga-jàngá gí ndii.

¹³ Bìndi ndú giì 'deke tí ndú jì yí ta kòcò ndú ngára gí yaà máa, «Jézù, Mbe tí ze, ọ̀ yê ọ̀ ze!»

¹⁴ Jézù mâ giì zeke ndú, yí giì 'dè có jì ndú máa, «Yo ya gí bà túbà tí yo jì ndâ bu-Mbíri.» Káa si ndú kpokèjì ta nó kù ya gí mì ndâ bu-Mbíri, ndú mâ giì ọ̀ cì cee 'do tí ndú 'dáá gí gí.

¹⁵⁻¹⁶ 'Bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó muu'bi náa cì cee 'do tí ndú nó, tí 'duù Sàmáriyà, mâ giì ọ̀ bà cee cì 'do tí wó, yí giì dele ndi wó jee bà ya gí mì ndâ bu-Mbíri mí to, ta bà ùlù Mbíri ta kòcò wó ngéé gí yaà. Yí mâ giì yee mì Jézù, yí giì ọ̀ ta muungbó wó ya gí bà zèè kò Jézù, ta bà 'dè nìkì maa jì yí.

¹⁷ Káa Jézù giì 'vee 'vé máa, «Muu ndâ 'duù tí nó náa cì cee 'do tí ndú nó kùtáa me muu'bi lá? Káa sè ndâ 'duù ọ̀nó vò-nje nà'ò nó ngò?»

¹⁸ Káa à dele gí gí bà ùlù Mbíri káa gbèè 'dakò tí nó mbe 'dó-'do tí 'duù Sàmáriyà nó tacó yè?»

¹⁹ Bìndi yí giì 'dè có jì 'dakò tí nó máa, «A gí yaà, wàa wò 'ví ya ta nó mì lo, tacó bà tee njembí lo mítí Mbíri 'vala wò gí.»

Bà gí o bà dù Mbíri tí gba tí to tí nò

²⁰ Ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkì mì ndâ Jùdèyà giì 'vee Jézù gítí o bà gí Mbíri gí bà zogo to tí nò. Káa Jézù giì 'visì có jì ndú máa, «'Bí i mbe túbà bà gí o tí nó náa Mbíri bà gí tí gí bà zogo to tí nó nò wálá.

²¹ 'Bí 'duù ta wotí bà 'dè có jì yo tí wó máa, «Yo ọ̀ nò! Mbíri kpónó kù zogo to tí nò,» nò bà dù wálá; 'bí 'duù delè ta wotí tí wó tacó bà 'dè có jì yo máa, «Yo ọ̀ zò! Mbíri kpónó kù zogo to tí zò,» bà dù wálá. Tacó Mbíri kpónó kù zogo to gbí òkò tí yo.»

²² Jézù mâ giì 'visì có gí tàkò 'vé mì ndâ mbe kpolo tí tàkì mì ndâ Jùdèyà nó gí, yí giì 'dè có jì ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo wúnò bà 'deke tí 'bí ọ̀ gbaànjé 'do gbí òkò ndâ mbè sili tí nó mì 'Viì-mì-'Dakò, káa yo bà 'de wálá.

²³ Ta o tí nó ndâ 'duù bà dù kù ọ̀nòkò muu yo máa, «Yo zeke'o zò!» «Yo zeke'o nò!» Káa yo 'ví tè gí tàkò ndâ có mì ndú nò gbaànjé lá.

²⁴ Tacó o bà gí 'Viì-mì-'Dakò bà dù go mù mbe ì gbaànjé, bìndi ngba wó giì cee tàrì 'dáá gí.

²⁵ Káa yí bà kònò a sé'i ta wotí tí kpédélé'i má kózò gí. Ndâ 'duù tí nó mbe kù 'vala kpónó nó bà biya yí 'dáá gí má kózò gí.

²⁶ «O bà gí 'Viì-mì-'Dakò wúnò bà dù ká jé go o mì Nówà dígísèé.

²⁷ Gbí o mì Nówà nò, ndâ 'duù 'dáá gí kù zò i, ndâ 'duù kù njù pe, ndâ 'dakò ta ndâ ni kù kò tí ndú, yee ká ngé tí ọ̀ bà o Nówà gí gbí gbá, bìndi ngo giì mii ndâ 'duù 'dáá gí.

²⁸ O bà gí 'Viì-mì-'Dakò nò delè bà dù teke-tèkè go o mì Lótì dígísèé. Ndâ 'duù ta o tí nó kù zò i, ndâ 'duù kù njù pe, ndâ 'duù kù mà 'véle ta bà sì i, ndâ 'duù kù ọ̀ ní, ndâ 'duù kù gèè 'bá.

²⁹ Káa ta ọ̀ bà nje nó mì Lótì 'do gbí gbata Sòdómà, Mbíri giì si wu, ta ndâ i mbe kù lu wu, kù nì gí to 'do tàrì giì mii ndâ 'duù gbí gbata Sòdómà 'dáá gí.

³⁰ Nìnò a ọ̀ i tí nó wúnò bà bàkà tí ta o bà co 'Viì-mì-'Dakò gí ọ̀ ọ̀ nò.

³¹ «Ta o tí nò, wò tí 'duù má pí 'bá, wò 'ví co gí to tacó bà ya gí bà kaa ndâ ká'ì mì lo 'do tà'ì lá. 'Duù ta o tí nó má gbí njí, yí 'ví dele ndi wó gí 'bá lá.

³² Yo koṛo muu yo gítí nawù Lótì!

³³ 'Duù mbe kù jè ta bà koṛo có máa 'válá mì yì a i 'bí yì, bà giṛi miṛi wó gí; káa 'duù mbe sì miṛi wó ji ku gí ká bà 'vala miṛi wó.

³⁴ Ye kù 'dè có ji yo máa, ta bèbìlì tí nò, ndâ 'duù má sósò'ò gbí gbèe kpâ-sili, àá bà je 'bí 'duù gbaànjé gí, si ka wó mí to.

³⁵ Ndâ niù má sósò'ò kù no 'vuù toko gbaànjé, àá bà je 'bí gbaànjé gí, si ka wó mí ṛo 'vuù.

³⁶ Ndâ 'dakò má sósò'ò gbí njí, àá bà je 'bí 'duù gbaànjé gí, si ka wó mí gbí njí.»

³⁷ Káa ndâ mbe tala có mì Jézù bà-i-nò giù 'vee yí máa, «Àá bà ṛuka ndâ 'duù ya tí gí kòtí 'di, Mbe tí ze?»

Káa yí giù 'vìsì có ji ndú máa, «Ndâ gálambá má yaà kere-kèrèè, gbí có tí nó éno máa, ku i kuu gbí to tí nó.»

18

'Bí nawù ku tí vò mbe kpácà

¹ Jézù giù lòkò'bò 'bí có ji ndâ mbe tala có mì wó tacó wàa ndú 'ví me ta kpìkì-kpìkì gítí bà 'deke tí ndú ji Mbíṛì lá,

² éno máa, «Ta 'bí o gbaànjé dígísèé, 'bí gba mbe cì gúku tí Mbíṛì lá, delè mbe si ndâ 'duù tí i lá kù 'vala gbí 'bí gbata.

³ Bìndi 'bí nawù ku ta o 'dáá gí kù ya ta ngbàngà mì wó gí kùṛo gba tí nò, máa, <'Dè yúco je gítí có tí nó gbí òkò tí ze ta 'duù tí nó mbe zi ye gí nó gí!>

⁴ Niù tí nó nò gí gbí ngbàngà kùṛo gba tí nó ta cèe kòndi o, káa gba tí nó biya bà waa có mì wó gí. Gbí ndòngbú ñinó gba tí nó giù koṛo có máa, <Ye ñò ni gí máa, gúku Mbíṛì tí ye wálá, delè nèté mì ye ta 'duù wálá,

⁵ káa kpácà gbí yì niù tí nó ngé ndii gí. À má éno, ye bà waa có mì wó ji yí. À má éno lá, yí bà gí kù pèè mbí ye ta o 'dáá gí.> »

⁶ Mbe tí ndoo giù 'vee ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo 'di có tí nó náa gba tí nó jé mbe waa yúco lá nó 'dè nó gí?

⁷ À má éno, Mbíṛì bà waa yúco ji ndâ 'duù mì wó náa yí ṛuka ndú, mbe kù 'deke tí ndú ji yí ta sí gbí wálá nó wálá? Gbí diù wó bà me a jàmànakà gítí bà koni ndú?

⁸ Ye kù 'dè có ji yo máa, yí bà waa yúco ji ndú ta zítí tí wó. Kpétí ká éno, 'Viì-mì-'Dakò má gí wúnò, yí bà 'de ndâ 'duù mbe kù tee njembí mítí Mbíṛì muu to tí nó gí?»

Bà si tí 'duù tí mbe bàkà tó i kùṛo Mbíṛì

⁹ Jézù giù lòkò'bò có gítí ndâ 'duù ñinó mbe kù túbà tí ndú, máa, ndâ yì a ndâ mbe bàkà tó i, ta bà dù kù 'dè có ñónókó gítí sè ndâ 'bí 'duù nó,

¹⁰ máa, «Ta 'bí o gbaànjé ndâ 'bí 'dakò sósò'ò giù ya gí bà 'deke tí ndú ji Mbíṛì. 'Bí 'duù gbí òkò tí ndú gbaànjé a mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà, bìndi ka wó tí nó náa ndú ta yí nó a Jùdèyà tí mbe kù kili i-míṛì mì ndâ Ròmánò.

¹¹ Ndú mâ giù yee 'bá-Mbíṛì gí, 'duù tí nó tí mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà nó giù ṛò tíyò, bìndi yí giù 'deke tí wó ta kpéétí wó ji Mbíṛì, máa, <Ye 'dè ñikì maa ji wò tí Mbíṛì, tacó ye me go ndâ 'bí ṛa 'duù tí nó tí ndâ mbe gbolò njembí nó lá, ye me go ndâ 'bí ṛa 'duù tí nó tí ndâ mbe kù 'boo yúco

mì 'duù nó lá, ye delè me go ndâ 'bí ña 'duù tí nó tí ndâ mbe kù zingbà ta ndâ niì mî ndâ 'duù nó lá. Co tí ndâ ña ñìnò 'dáá gî, ye me go 'dakò tí nó tí mbe kù kili i-mírì mî ndâ Ròmánò á seè tí ye nó lá.

¹² Ye kù kònò go ta sili só gbí òkò ndâ 'bí ñi bà wotí ta ka wó ñi bà wotí. I má dí 'bì ye, ye kù mò bà ñindi lo tí Mbíri jì wò go i gbí tàkì mî ze tí ndâ Jùdéyà.>

¹³ «Káa 'dakò tí nó tí mbe kili i-mírì mî ndâ Ròmánò nó gii rò tíyò gàà gí ndii 'do tí mbe kpolo tí tàkì mî ndâ Jùdéyà. Bà te muu wó gí yaà gii kpò yí gí. Bìndi yí gii kunduu 'bì wó mí ñjembí kù 'deke ta tí wó jì Mbíri máa, <Áá Mbíri, ñò yê ro ye, tacó ye a mbe bàkà vò i.>

¹⁴ «Ye kù 'dè có jì yo máa, 'dakò tí nó tí mbe kili i-mírì nó dele ndi wó gí 'bá bìndi bà 'deke tí wó jì Mbíri tí 'duù ñìnó náa à gbí òkò tí ndú ta Mbíri a nambeè. Káa ka nó mî wó 'de tó i 'do mî Mbíri lá. Tacó 'duù ta o 'dáá gí má kù luguu tí wó ta 'vére, mbe si yí tí i wálá. Káa 'duù má si tí wó tí i lá, à ta o 'dáá gí kù te duù mítí wó.»

Ndâ 'duù kaa ndâ ví 'viì mî ndú ya tí jì Jézù

¹⁵ Ta o tí nó, ndâ 'bí 'duù gii kaa ndâ ví 'viì mî ndú, máa ndâ yí ya ta ndú jì Jézù, tacó wàa yí 'ví tee 'bì wó mítí ndú. Káa ndâ mbe tala có mî wó gii mòkò ndâ 'duù tí nó ta ndâ 'viì mî ndú nó gí.

¹⁶ Káa Jézù gii tè'é tí ndâ 'duù tí nó ta ndâ 'viì mî ndú, bìndi yí gii 'dè có jì ndâ mbe tala có mî wó máa, «Yo si ndâ ví 'viì tí nó 'ví gí gí mî ye. Yo tii ndú lá, tacó à kù dù tí ndâ bòò-gba mî Mbíri a ndâ 'duù go ña ndú nó.

¹⁷ Ye kù 'dè có jì yo ta yúcó máa, 'duù mbe ùnje gítí bà dù tí bòò-gba mî Mbíri go i mî làmbu 'viì lá, bà dù á 'bá mî Mbíri wálá.»

'Bí 'dakò ta ndâ i mî wó me gbolò

¹⁸ Ta o tí nó, 'bí 'dakò tí gbolò 'duù gii 'vee Jézù máa, «Tó Mbe ñbà i, ye 'ví bàkà a ña yè, tacó wàa, ye 'ví 'de ta ña 'válá ñìnó mbe cee lá nó?»

¹⁹ Káa Jézù gii 'visì có jì gbolò 'duù tí nó máa, «Wò ñi tó 'duù mítí ye tacó yè? Tó 'duù wálá; tó 'duù káa Mbíri cuki.

²⁰ Wò 'di ndâ có tí nó máa, <Wò 'ví zingbà ta niì mî 'dakò lá.

Wò 'ví zì 'duù lá.

Wò 'ví zingbà i lá.

Wò 'ví 'dè 'vére gítí 'duù lá.

Wò 'ví tègàrà ndâ bu lo ta nawu lo> nó gí.»

²¹ Káa gbolò 'duù tí nó gii 'visì có jì Jézù máa, «Ye 'bità bà kpolo tí ndâ có tí nó 'do gbí 'viì yee tí kpónó.»

²² Jézù mâ gii 'di có tí nó náa 'dakò tí nó 'dè nó, yí gii 'visì có jì yí máa, «Sè 'bí i mbe gboo 'do mî lo gí kuu tí. Ya gí 'bá, wàa, wò 'ví sî ndâ i mî lo 'dáá gí gí 'dè, wàa wò 'ví ñjèè ndâ i tí nó náa wò 'de gbí ndú nó jì ndâ mbe yê má gí, gbolò i 'ví dù tacó tí lo gbíri; wàa wò 'ví gí gí bà dù tí 'duù mî ye.»

²³ 'Dakò tí nó mâ gii 'di có tí nó, ñjembí wó gii volo gí, tacó ndâ i mî wó ògbù ngé ndii gí.

²⁴ Jézù mâ gii ñò bà volo ñjembí 'dakò tí nó, yí bà-i-nò gii zeke 'dakò tí nó, bìndi yí gii 'dè có jì yí máa, «Bà dù ndâ mbe kpo-kpò i tí ndâ bòò-gba mî Mbíri ká kpolo gí le!

²⁵ À peteke a bà ñi 'bí gbolò nó go yége nó co gbí gùù ngbàndú á cotí bà dù 'duù ñìnó ta ndâ i mî wó ògbù ngé nó tí bòò-gba mî Mbíri.»

²⁶ Ndâ mbe 'di có tí nò náa Jézù 'dè nò bà-i-nò gii 'vee yí máa, «À má éno, a 'di ká bà 'de 'válá?»

²⁷ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Ndâ i ñinó ta wotí bà bàkà ndú tí ndâ 'duù ngé gí wálá nó, wotí bà bàkà ndú kuu tí Mbírì.»

²⁸ Káa Piyétòrò gii 'visì có gí tàkò có mì Jézù nò máa, «Ìjò káa ze jee ndâ 'bá mì ze mí to gí, kù ru ndi lo gi!»

²⁹ Káa Jézù gii 'visì có ji ndâ Piyétòrò máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó, máa, 'bí 'duù má jee 'bá mì wó, ta niì mì wó, ta ndâ ná 'vindí wó, ta ndâ bu wó, ta nawu wó, ta ndâ 'vii mì wó, mí to tacó bà dù tí bòò-gba mì Mbírì,

³⁰ áá bà ko mboo ndâ i tí nó ta bà me mbè ji yí kpónó si yí kù 'vala muu to tí nó, delè wúnò ta o 'válá ñinó mbe cee lá nó.»

Bà ta'ô bà 'dè có mì Jézù gítí o bà kònò sé'i mì wó

³¹ Jézù gii kaa ndâ mbe tala có mì wó muu'bi-nje só nó 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gí ndii, bindi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Ndoo kpónó kù ya gí Jèrùzàlémè, bindi ndâ i bà bàkà tí gbaànjé-gbaànjé go ndâ có tí nó ná ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì cu mí gbí ndâ wáràgà mì ndú gítí 'Vii-mi-'Dakò nó.

³² Áá bà je yí ji ndâ tende ña 'duù. Ndâ tende ña ndâ 'duù tí nò bà ñonoko yí, ndú bà bàkà ndâ i-nò ta bà cù cù mítí wó.

³³ Ndú bà gbì yí, bindi ndú bà zi yí gí. Káa bindi sili ta'ô, yí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí.»

³⁴ Káa bà 'di gbí ndâ có tí nó náa Jézù 'dè nò gii kpò ndâ mbe tala có mì wó gí, tacó ndú ñò 'dóó i tí nó náa yí kù 'dè có ji ndú gítí nò ni lá.

Bà rì Jézù gí gbí gbata Jérìkò

³⁵ Jézù mâ gii dooko gítí gbata Jérìkò gí, yí gii 'de 'bí 'dakò tí mbe sú ọ kù ki tí wó to á seè kpokèjì kù yù i 'do tí ndâ 'duù.

³⁶ Mbe sú ọ tí nò mâ gii 'di kòcò ndâ 'duù me mbè kù ndii ta nó tí kpokèjì, yí gii 'vee nderè ndâ mbè 'duù tí nò.

³⁷ Káa ndâ 'duù gii 'visì có ji yí máa, «A Jézù tí nó mbe 'do Názàrètì nó ká kù ndii ta nó.»

³⁸ Mbe sú ọ tí nò mâ gii 'di rè Jézù, yí gii tè'é tí Jézù ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Jézù, 'Vii mì Dàvídè, ñò yè ọ ye!»

³⁹ Káa ndâ 'duù tí nó mbe kù tè kùro Jézù nó gii do ta yí, máa, yí dù ngbii. Káa mbe sú ọ tí nò gii biya bà 'di có mì ndâ 'duù tí nó gí. Yí gii tè'é tí Jézù ta kòcò wó gí yaà ndii kpédélé ñinó gí, máa, «'Vii mì Dàvídè, ñò yè ọ ye!»

⁴⁰ Jézù mâ gii 'di bà tè'é tí wó mì mbe sú ọ tí nò, yí gii ọ tíyò, bindi yí gii 'dè có ji ndâ 'duù máa, ndú ja yí gí tí ji yì. À mâ gii ja yí ya tí ji Jézù go có tí nó náa yí 'dè nò gí, Jézù gii 'vee yí máa,

⁴¹ «Wò tè'é tí ye máa ye 'ví bàkà a ña yè ji wò?»

Káa mbe sú ọ tí nò gii 'visì có ji Jézù máa, «Njaanga ndâ ọ ye gí, kpo 'duù!»

⁴² Jézù bà-i-nò gii 'visì có ji mbe sú ọ tí nò máa, «Zeke'o! Bà tee njembí lo mítí Mbírì 'vala wò gí.»

⁴³ À káa póó bà 'dè có tí nó mì Jézù, ndâ ọ mbe sú ọ tí nò sósò'ò ngé gii njaanga tí gí. Bindi yí gii ru ndi Jézù ta bà ùlù Mbírì. Ndâ mbe ñò bà njaanga ndâ ọ wó nò delè gii ùlù Mbírì tacó ña i tí nó mbe bàkà tí nó.

19

Zèkàwù tí mbe kili i-míri

- 1 Jézù mâ giì rì jí gbí gbata Jérìkò gî,
 2 'bí 'dakò tí kùro ndâ mbe kili i-mírì mî ndâ Ròmánò, tí 'duù ta ndâ i mî wó me gbolò, ta rẹ̀ wó a Zèkàwù,
 3 giì bàkà wotí tacó bà ò Jézù ta ọ̀ wó, káa à giì kpò yí gî, tacó yí me ndò, káa ndâ 'duù me mbè ngé ndii gî.
 4 Tacó éno, yí giì ì ngèlè ya jí kùro, yí giì 'dò jí gbí mû tí kpokèjì tí nó náa Jézù kù ndii co tí nó, tacó bà cu ọ̀ wó mítí Jézù.
 5 Jézù mâ giì gí gbúú-gbuu 'vii ta bándò tí nó náa Zèkàwù 'dò jí gbí mû tí nó, yí giì zeke'o jí yaà, bìndi yí giì 'dè có jì Zèkàwù máa, «Zèkàwù, co jí to! Ngo've tí lo, tacó ye wúnó a wíri 'bá mî lo.»
 6 Zèkàwù bà-i-nò giì co jí to 'do gbí mû 'viri-'viri, bìndi yí giì te wíri mítí Jézù ta líkí'o tí wó.
 7 Ndâ mbe ò Jézù tí wíri 'bá mî Zèkàwù 'dáá gî giì 'dè kòlòwò máa, «Yí a wíri mî mbe bàkà vò i.»
 8 Káa Zèkàwù giì ọ̀ tìyò, bìndi yí giì 'dè có ònó gbí muu wó nó jì Mbe tí ndoo máa, «Ọ̀ nò, Mbe tí ye, ye kèjì jí bà njèè gbí ndâ i mî ye sósò'ò 'vii ká 'vii. Ye 'ví je 'bí gbaànjé jì ndâ mbe yê. Sè ònó, ye táánò má zò 've i mî 'bí 'duù gî, ye bà sì có i mî 'duù tí nó jì yí 'do tí ta ba nà'ò.»
 9 Káa Jézù giì 'visì có jì Zèkàwù máa, «Ndâ 'duù 'bá tí nó wúnó 'vala gî, tacó 'dakò tí nó delè a 'vii mî Àbìráámò.
 10 Káa 'Vii-mi-'Dakò gí a i tacó bà pà bà tí ndâ 'duù ònó mbe gíri gî nó wàa yí 'ví 'vala ndú.»

Jézù lókò'bò có gítí bà 'de i gbí i

- 11 Jézù giì lókò'bò có jì ndâ 'duù tí nó mbe kù sè tù ndú tí nje tí nó náa ndú 'dè ta Zèkàwù nó, si ndú dooko jí Jèrùzàlémè gî, káa ndâ 'duù giì kojo có máa, o bà túbà tí Mbírì tí gba muu to tí nó me jé'déé gî.
 12 Tacó éno, Jézù giì lókò'bò có jì ndú máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò, tí 'vii mî gbolò 'duù, giì bàkà nó tacó bà ya jí gbí 'bí to, tacó wàa à 'ví bàkà yí tí gba kà, má kózò gî, yí 'ví giì dele ndi yí gí 'bá.
 13 Káa o kùro bà nje nó mî wó 'do 'bá, yí giì tẹ̀'é tí ndâ bòò mî wó muu'bì, bìndi yí giì njèè gboko ọ̀ gbaànjé-gbaànjé jì ndú. Bìndi yí giì 'dè có jì ndú máa, «Yo ko nji ọ̀ tí nó yee tí o bà dele ye.»
 14 «Yí mâ giì ya gí, ndâ 'duù mî wó giì ò ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú, bìndi ndú giì tuu ndú ya tí jí tàkò wó, máa, ndú ya jí bà 'dè có jì ndâ kpo 'duù tí nó mbe kù le bèrè jì yí nó, máa, «Go bà dù 'dakò tí nó tí gba mî ze tí ze wálá.» Ndâ 'duù mî wó bàkà éno tacó go bà dù yí tí gba mî ndú tí ndú wálá.
 15 «'Dakò tí nó mâ giì dele jí 'bá bìndi bà le bèrè jì yí, yí giì tẹ̀'é tí ndâ bòò mî wó náa yí njèè nji ọ̀ jì ndú nó tacó bà ò máa, ndú bàkà a ọ̀ ye tí wè.
 16 Yí mâ giì 'vee ndú, kpédélé 'duù giì 'dè có jì yí máa, «Ye 'de gbí gboko ọ̀ tí nó náa wò táánò je jì ye nó a ndâ gboko muu'bì, gba mî ye.»
 17 «Gba tí nó bà-i-nò giì ùlù bòò mî wó nó máa, «Wò bàkà nèté nìkì ma, tó bòò mî ye! Wò túbà tí lo tí 'duù mbe kù bàkà nèté ta njembí lo gbaànjé mítí lambu gboko ọ̀ gí. À má éno, ye bà bàkà wò tí gba mbe zèè ndâ gbata muu'bì.»
 18 «'Bí bòò mî wó giì gí mî wó, bìndi yí giì 'dè có jì yí máa, «Ye yili 'do gbí gboko ọ̀ tí nó náa wò táánò je jì ye nó ù ta ndi lo a ndâ gboko vô, kpo 'duù.»
 19 «Káa gba tí nó giì 'visì có jì bòò mî wó nó máa, «Ye bà bàkà wò tí gba mbe zèè ndâ gbata vô.»

20 «Bà ta'ò bòò mì gba tí nò gii gí mí wó, bìndi yí gii 'dè có ji yí máa, <Gboko ña mì lo tí nó táánò náa wò je ji ye nó kuu nô, kpo 'duù. Ye kpolo tí tacó à 'ví pìl lá ù ta ndi lo mí ọ wu.

21 Gúku lo kpò ye 'do tí bà gàà tí gí. Tacó wò a wò 'duù náa i kpèti má me i mì lo lá, wò je gí. Wò delè a 'bí ña 'duù náa wò kpèti má ọ ñí lá, wò kù kili i 'do gbí ñí nô.>

22 «Káa gba tí nò gii 'visi có ji bòò mì wó nò máa, <Ndí lo wò bòò! Ye bà waa có mití lo á 'do gbí po ngo nje lo! Wò ñò ye ni tí wò 'duù mbe kù je i ñinó náa à me i mì ye lá, ye delè kù kili i ñinó náa ye ọ lá nó 'do gbí ñí.

23 Wò táánò má te gboko ña mì ye nò ji 'bí mbe ji ñí, ye kpónó dele nó gii 'de gboko tí nò jò 'bí ka wó gboko wálá gí?>

24 Gba tí nò bà-i-nò gii 'dè có ji ndá 'duù tí nó jara-jàrà tíyò nó máa, <Yo te gboko ña tí nò 'do tí wó ji 'duù tí nò ta ndá gboko ña mì wó muu'bi nô.>

25 «Káa ndá 'duù tí nò gii 'visi có ji gba tí nò máa, <Ndá 'bí gboko muu'bi sàà kuu mì wó, kpo 'duù!>

26 «Káa gba tí nò gii 'visi có ji ndú máa, <Ye kù 'dè có ji yo máa, i má kuu mì 'duù, à ta o 'dáá gí kù je i ji yí, káa 'dóó i 'duù má wálá, à kpèti mì wó káa yè wè, à kù je 'do tí wó gí.

27 Káa à má gítí ndá 'duù ñinó mbe kù sogo ye, ta go bà dù tí ndá bòò-gba mì ye tí ndú wálá nó, yo gí ta ndú kpónó, wàà à 'ví waaka ndú mí kùro ye bà-i-nò.> »

Bà ọ Jézù gí gbí gbata Jèrùzàlémè

28 Jézù mà gii 'dè có ji ndá 'duù tí nò cee gí, yí gii ñjè nó kù ya gí Jèrùzàlémè.

29 Yí mà gii dooko ta ndá gbata Bètífáji ta Bètáníyà dé ta 'bí gú náa à kù ni mití a Gú Mbá gí, yí gii tuu ndá 'bí mbe tala có mì wó sósò'ò gí kùro,

30 máa, «Yo ya gítí to tí zó náa yo zeke zò. Yo má yee kà, yo bà 'de ngbú 'viì-kècè náa 'duù jé o yí lá á kuu gbí wú kà. Yo njaanga yí 'do gbí wú gí tí.

31 Káa 'duù má 'vee yo máa, yo kù njaanga yí tacó yè wè, yo 'ví 'visi có ji 'duù tí nò éno máa, <A Mbe tí ze ká tuu ze.> »

32 Ndá tú mì Jézù gii ya 'de ngbú 'viì-kècè go có tí nó náa Jézù 'dè ji ndú nô.

33 Káa si ndú kù gii njaanga ngbú 'viì-kècè tí nò, mbe tí wó gii 'vee ndú máa, «Yo kù njaanga ngbú 'viì-kècè tí nó tacó yè?»

34 Káa ndú gii 'visi có ji yí máa, «A Mbe tí ze ká tuu ze, máa, ze ya tí ji yì.»

35 Ndá tú mì Jézù mà gii yee ta ngbú 'viì-kècè tí nó náa yí tuu ndú, máa ndú ya gí bà ja gí tí ji yí nó gí, ndú gii ki ndá bongo mí ndú mí pí tí wó, bìndi ndú gii ki Jézù mí pí ndá bongo tí nò.

36 Jézù mà gii 'bí nó gí, ndá 'duù gii gò ndá bongo mì ndú mí to á tí kpokèji kùro wó.

37 Káa si yí kù gii yaaka gí tàgbà Gú Mbá, ndá mbe tala có mì wó 'dáá gí gii 'bità bà tò kù, ta bà cè cè, ta bà be rè Mbíri gbí ta kòcò ndú ngéé gí yaà ta líkí'ò ndá serè tí nó náa ndú ñò Jézù bàkà nó, máa,

38 «Mbíri 'ví si gbolò gba tí nó mbe gí ta ọ wó tí Mbíri nô.

Mbíri 'ví dù tí gba tí gbíri.

À ùlù Mbíri ngéé gbíri!»

39 Ndá 'bí mbe kpolo tí tàkìì mì ndá Jùdéyà gbí òkò tí ndá mbè 'duù tí nò mà gii 'di ndá có tí nó náa ndá 'duù kù tò ta kù nó, ndú gii 'dè có ji Jézù máa, «Mbe ñbà i, 'dè có ji ndá mbe tala có mì lo máa, ndú dù ngbii.»

⁴⁰ Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa, «Ye kù 'de có ji yo máa, ndú kpèti má dù ngbii gi, ndá díi bà dù ngbii wálá.»

Jézù wa gbí ta yê ɾo ndá 'duù gbí gbata Jèrùzàlémè

⁴¹ Jézù mà giì dooko ta Jèrùzàlémè gi, yí mà giì nò muu gbata, yí giì 'dù ngo-ɾo wó gítí .

⁴² Bìndi yí giì 'deke tí wó máa, «Ro lo kùtáa má go ɾo ɾi wáa wò 'ví nò ta ndá i nìnó mbe njaanga miri lo 'do gbí vò i! Káa, wotí bà nò ndú kpónó tí lo wálá!

⁴³ O bà gbo wò mì ndá ku'di tí lo kèjì. Kpokèjì bà ndo wò 'do 'bì ndú ta o tí nò bà dù wálá, tacó ndú bà da kándà mí ndú jèlè wò gbóó gi.

⁴⁴ Ndú bà toɾo nje yo ta ndá 'viì mì lo ta to. Ndú delè bà ki'viki ndá 'bá mì lo lú'bu-lú'bu jí to. Ndú bà bàkà ènò tacó Mbíri táánò gi jí mì lo gi káa wò nò yí ni lá!»

Jézù ɾi jí gbí ndùgù 'bá-Mbíri

⁴⁵ Jézù mà giì ɾi jí gbí gbata Jèrùzàlémè gi, yí giì ya jí gbí ndùgù 'bá-Mbíri, bìndi yí giì 'bità bà mòkò ndá mbe kù mà 'vèlè gbí ndùgù 'bá-Mbíri jí sè,

⁴⁶ ta bà 'dè có ji ndú máa, «À cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, Mbíri máa, «Bá mì ye bà dù tí 'bá bà 'deke tí.» Káa yo kpónó giì 'visì tí bàndò mì ndá mbe ngbà!»

⁴⁷ Jézù giì dù kù nìbà i ji ndá 'duù á gbí ndùgù 'bá-Mbíri ta ɾi 'dáá gi. Káa ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdéyà, ta ndá mbe nìbà i mì ndú, giì toko có ta ndá 'bí kpo-kpò 'duù mì ndú tacó bà zi yí.

⁴⁸ Káa bà zi yí giì kpò ndú gi, tacó ndá 'duù 'dáá gi ta o tí nò kù 'di có mì wó.

20

Ndá Jùdéyà 'vee ɾè mbe je wotí ji Jézù

¹ Ta 'bí o gbaànjé si Jézù kù nìbà i, ta bà ma Banga-Ngú-Có mì Mbíri ji ndá 'duù gbí ndùgù 'bá-Mbíri, ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdéyà, ta ndá mbe nìbà i mì ndú, ta ndá kpo-'duù-'bá mì ndú, giì jí mì wó.

² Bìndi ndú giì 'vee yí máa, «A 'di ká je wotí bà bàkà ndá i tí nó náa wò kù bàkà nó ji wò? Nì ɾè wó ji ze gi.»

³ Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa, «Ye delè bà 'vee yo ta 'vé gbaànjé, yo 'dè ji ye gi:

⁴ áá táánò a Mbíri ká je wotí bà caka tí ndá 'duù ji Jòvànì, wèè, a 'duù ká je jí yí?»

⁵ Ndú mà giì 'viiki gbí 'vé mì Jézù nò gbí òkò tí ndú, ndú giì 'dè có máa, «Ndoo má 'dè có éno máa, a Mbíri táánò ká je wotí tí nó ji Jòvànì, yí bà tè ndi tí wó jí bà 'vee ndoo káká'i máa, «Yo ùnje gítí wó lá tacó yè?»

⁶ Káa ndoo delè kpónó má 'visì có ji yí máa, a 'duù táánò ká je wotí tí nó ji yí, ndá 'duù 'dáá gi bà 'vaka ndoo ta díi, tacó ndú 'dáá gi ùnje ta yúco gi, máa, Jòvànì táánò a mbe 'dòkò có mì Mbíri.»

⁷ Tacó ènò, ndú giì 'visì có ji Jézù máa, ndá yí nò mbe je wotí bà caka tí ndá 'duù ji Jòvànì ni lá.

⁸ Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa, «À má ènò, ye delè bà nì ɾè mbe je wotí bà bàkà ndá i tí nó ji yo wálá.»

Jézù lòkò'bò có gítí ndá 'bí vo-vò mbe bàkà nèté

9 Jézù bà-i-nò gii lókò'bò có ji ndâ 'duù máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò gii ọ̀o nji nèbítì mí wó, bìndi ndú gii 'vii có ta ndâ 'bí mbe bàkà nèté máa, ndú zeke'o tí, bìndi yí gii ya muu nó ta cèe gbolò o.

10 O bà kili i 'do gbí nji má gii me tí gí, yí gii tuu 'bí bòò mí wó gbaànjé ji ndâ 'duù tí nó náa yí si ndú mí gbí nji mí wó nó tacó bà i òndi wó. Bòò tí nó má gii yee ta có tí nó tí ndâ 'dakò tí nó, ndú gii gbì yí mòkò ya gí mí mbe tí wó ta kùnga 'bì wó.

11 «Mbe nji tí nó káká'i gii tuu 'bí bòò mí wó ji ndú. Káa ndâ mbe nèté tí nó gii dele ndi ndú gii gbì bòò tí nó, ndú gii bàkà ndâ i-nò mí tí wó, bìndi ndú gii tuu ndi wó ji mbe nji go bô gbí ndi kiyà.

12 Mbe nji má gii tuu bà ta'ò bòò mí wó ji ndú, ndâ 'dakò tí nó gii gbì ká mí tí bòò tí nó, ndú gii ni yí ta kùnga 'bì wó 'do gbí nji gí sè.

13 Mbe nji tí nó gii 'vee tí wó gbí ònó máa, «Ye kpónó 'ví bàkà a ọ̀a yè? À má éno, ye bà tuu 'vii mí ye, tí wú-gbì-ré ye ji ndú. Ndâ-'bí-lá, ndú bà te duù mí tí wó.» Yí bà-i-nò gii tuu 'vii mí wó nó ji ndú.

14 «Ndâ 'dakò tí nó má gii ò 'vii mí mbe nji kèjì gí mí ndú, ndú gii toko có mí ndú máa, «Nìzò a mbe mbèlè tí nó ká kèjì zò. Ndoò zi yí gí, wàa à 'ví dù tí òndi ndoo.»

15 Tacó éno, 'vii tí nó má gii ye mí ndú, ndú gii ja yí 'do gbí nji gí sè, bìndi ndú gii zi yí gí.»

Jézù gii 'vee ndâ 'duù máa, «Yo kofo có máa, mbe nji tí nó kpónó bà bàkà ta ndâ mbe nèté tí nó a yè?

16 Yí bà ziki ndú 'dáá gí, bìndi yí gii pà ndâ 'bí ngú mbe nèté.»

Ndâ 'duù má gii 'di có tí nó náa Jézù 'dè nó, ndú gii 'vìsì có ji yí máa, «Mbìrì 'ví gí ta ọ̀a òndi lá!»

17 Jézù bà-i-nò gii zeke ndâ 'duù tí nó ngbóó, bìndi yí gii 'vee ndú máa, «Gbí có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mí Mbìrì éno máa, «A 'dóó díí tí nó náa ndâ mbe bí 'bá táánò bè gí nó

ká gí tí yú díí bà sè tà 'bá,» nó máa yè?

18 'Duù má 'va tí wó pí díí tí nó, 'duù tí nó bà ki'viki njúkú-njúkú. Káa díí tí nó má 'va tí pí tí 'duù, yí bà 'ba'daka gbí 'duù tí nó gí.»

Bà gò i ji ngáangbá gba mí ndâ Rómánò

19 Ndâ mbe nìbà i, ta ndâ Kùro ndâ bu-Mbìrì mí ndâ Jùdéyà má gii 'di có tí nó, ndú gii jè ta bà pà kpokèjì tacó bà zèè Jézù ká mí to nó, tacó ndú ò ní gí máa yí kù lókò'bò có tí nó a i gítí ndâ yí. Káa gúku ndâ 'duù gii kpò ndú á 'do tí bà zèè yí gí.

20 Mbí ndâ kpo-kpò 'duù mí ndâ Jùdéyà gii dù ká kácáá tí Jézù. Tacó éno, ndú gii tuu ndâ 'bí 'duù mí ndú mbe bàkà tí ndú tí ndâ tó 'duù tacó bà ya gí bà zèè mè Jézù, wàa ndâ yí 'ví kpì ta ngbàngà tí wó ji ngáangbá gba mí ndâ Rómánò.

21 Ndâ mbe ngìò mí ndâ kpo-kpò 'duù mí ndâ Jùdéyà bà-i-nò gii 'vee Jézù ta tìrì máa, «Mbe nìbà i, ze ò ní gí máa, wò a mbe 'dè yúcó, wò delè kù nìbà i ji ndâ 'duù ká jáá. Wò njèè gbí òkò tí ndâ 'duù, máa, ònó éno, káa òzò éno, nó lá. Wò kù ní káa bà kpokèjì yúcó mí Mbìrì ji ndâ 'duù.

22 Bà gò i ji ngáangbá gba mí ndâ Rómánò dú gbí tàkì mí ndoo tí ndâ Jùdéyà? 'Dè ọ̀a ònó náa à gbí muu lo nó ji ze gi.»

23 Káa Jézù gii ò ní gí máa, ndú kù lè ji yí a wú.

24 Tacó éno, yí gii 'vìsì có ji ndú máa, «Yo tù ọ̀a gùrúsù mí yo ji ye gi.» Ndâ 'duù tí nó má gii tù ọ̀a gùrúsù tí nó tí òndi nó ji Jézù gí, yí gii 'vee ndú máa, «Ònó a muu 'di náa à ká mí gbí nó?»

Káa ndú gii 'vìsì có ji yí máa, «A muu ngáangbá gba mí ndâ Rómánò.»

Bìndi yí gii 'vee ndú máa, «Káa à cu mí gbí nó a ẹ̀ 'di?»

Káa ndú gii 'visi có ji yí máa, «A ẹ̀ ngáángbá gba mì ndâ Ròmánò.»

²⁵ Jézù bà-i-nò gii 'dè có ji ndú máa, «À má éno, yo je ndâ i mì ngáángbá gba mì ndâ Ròmánò ji ngáángbá gba mì ndâ Ròmánò. Wàa yo 'ví je ndâ i mì Mbíri ji Mbíri.»

²⁶ Bà zèe ngo nje Jézù mí kùro ndâ 'duù gii kpò ndâ 'dakò tí nò gí. Tacó éno, ndú gii dù ẹ̀kpe-ẹ̀kpeè ta có bà 'dé-'dè mì ndú wálá.

Bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú

²⁷ Ndâ 'bí ọ Jùdèyà mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá nó gii gí mí Jézù. Bìndi ndú gii 'vee yí máa,

²⁸ «Mbe nìbà i, Mòze cu mí gbí wáràgà ji ze éno máa, 'duù má kò niì, káa ndú jò ta niì tí nò lá, bìndi yí gii cì gí, ná'vindí wó 'ví zèe 'bì nawù ku tí nò, tacó bà jò ndâ 'viì mí gbí mòokò bìndi wó.

²⁹ Káa ta 'bí o gbaànjé, kpo 'duù mì ndâ 'bí 'viì-'dakò náa nawu ndú jò ndú vò-nje só gii kò niì, káa ku gii je yí si ndú jò ta niì tí nò lá.

³⁰ 'Viì tàkò wó gii zèe 'bì nawù ku tí nò. Ndú delè gii jò ta niì tí nò lá, bìndi yí gii cì gí.

³¹ Ndâ 'viì-'dakò tí nò gbí yì nawu ndú 'dáá gí tè ẹ̀ rì cikii niì tí nò gbaànjé-gbaànjé gí, káa à 'vaka gí tàkò ndú 'dáá káa òkùwu.

³² Ku gii je niì tí nò si ndú ẹ̀rì gùù 'dáá gí.

³³ À má éno, niì tí nò wúnò ta o bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú bà dù a nawù 'di gbí òkò tí ndú, sé náa ndú 'dáá vò-nje só kò yí gí nó?»

³⁴ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú máa, «Ndâ 'dakò ta ndâ niì kù kò tí ndú muu to tí nò.

³⁵ Káa ndâ 'duù ọ̀nó mbe 'viì tí ndâ mbe 'vala ndi ndú bìndi ku gí nó bà kò tí ndú bìndi bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú wálá.

³⁶ Ndú bà cì wálá, tacó ndú bà dù go ndâ basìlì mì Mbíri. Ndú delè bà dù tí ndâ 'viì mì Mbíri, tacó ndú 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú gí.

³⁷ Káa, à má gítí có bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú, Mòze 'dè có gítí ọ̀nò gbí tà-ká-tà gítí bè'i tí nó mbe kù doo nó gí. Yí niì mítí Mbe tí ndoo a Mbíri mì Àbìráámò, Mbíri mì Ìzákò, tí Mbíri mì Jákòbè.

³⁸ Mbíri a Mbíri mì ndâ wu 'duù. Yí me Mbíri mì ndâ ku lá, tacó ndâ 'duù 'dáá gí kùro Mbíri a ndâ wu 'duù.»

³⁹ Ndâ 'bí mbe nìbà tàkù mì ndâ Jùdèyà máa gii 'di có tí nò náa Jézù 'dè nò, ndú gii ùlù yí, máa, «Có mì lo nò ká ngbàrángà'i, Mbe nìbà i.»

⁴⁰ Gúku bà 'vee yí gítí ndâ 'bí i gii kpò ndâ 'duù gí.

Bìndi-Mbíri a 'viì mì 'di?

⁴¹ Jézù gii 'vee ndâ 'duù máa, «Ndâ 'duù kù 'dè có éno máa, Bìndi-Mbíri a 'viì mì Dàvídè ta ọ̀ kpokèjì ngayi?

⁴² Tacó 'dóó kòcò Dàvídè náa à cu mì gbí wáràgà mì ndâ Muu Cè éno máa,

Mbíri 'dè có ji Mbe tí ye máa,

«Kí tí lo gbí kù'bì mì ye,

⁴³ wàa ye 'ví bàkà ndâ ku'dì tí lo tí ndâ i-tà-tàmà mì lo.»

⁴⁴ Dàvídè má kù niì mítí Bìndi-Mbíri a «Mbe tí ye», à má éno, Bìndi-Mbíri bà dù tí 'viì mì Dàvídè ée?»

Jézù ci ndâ 'duù gítí ndâ mbe nìbà i ji ndâ Jùdèyà

⁴⁵ Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó si mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí, máa,

⁴⁶ «Yo kpolo tí yo 'do tí ndâ mbe nìbà i mì ndâ Jùdéyà. À tí ndú a go bà yuu ndâ nja-njà bòngò kù jèlè ta to, ta go bà cu ndò mì ndâ 'duù jí bà 'vee ndú ta ndi tí ndâ bándò 'vélè, ta go bà ki tí ndú pí ndâ mbata kùro ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bándò bà kili ndâ Jùdéyà jí bà ùlù Mbírì, delè ta go bà ki tí ndú tí ndâ bándò mì ndâ kpo-kpò 'duù á tí ndâ bándò bà zò i.

⁴⁷ Ndú zò ndâ nawù ku karaka gî, ta bà bàkà tí ndú tí ndâ mbe 'deke tí ndú ji Mbírì ta bà 'vanda njà có. Mbírì bà waa có mítí ndú ta wotí tí ndii ndâ 'duù 'dáá gî!»

21

'Bí nawù ku mbe gò i ji Mbírì

¹ Jézù mà gii zeke'o, yí gii ñò ndâ mbe kpo-kpò i kù gò i á bándò bà kili i gítí 'bá-Mbírì.

² Yí bà-i-nò gii ñò 'bí nawù ku tí mbe yê kù gò ndâ nji gùrúsù tí fádà sósò'ô.

³ Bìndi yí gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, nawù ku tí nò tí mbe yê nò gò i me gbolò ndii ndâ 'duù 'dáá gî.

⁴ Tacó ndâ mbe kpo-kpò gùrúsù gò a ndâ 'bí ña njemèlè gùrúsù ñinó náa ndú mò 'do tí ndâ kpo-kpò gùrúsù mì ndú jí ndii, ta nètè mì ndú tí wálá nò. Káa nì tí nó tí mbe yê nó gò a làmbu i tí nó 'dáá náa yí kù lè mítí nò.»

Jézù 'dè có gítí bà ki'viki 'bá-Mbírì

⁵ Ta o tí nò, ndâ 'bí mbe tala có mì Jézù gii ùlù banga tí ndâ díí tí nó náa à bì ta 'bá-Mbírì nó, ta ndâ i-banga tí nó náa ndâ 'duù gò ji Mbírì nò. Káa Jézù gii 'dè có ji ndú máa,

⁶ «Ri bà ki'viki ndâ i tí nò lù'bù-lù'bù jí to ká gbaànjé. Áá kèjì jí bà voloko gbí ndâ i tí nò léé gî.»

⁷ Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'vee yí máa, «Ri tí nò bà co ta o ngayi, Mbe nìbà i? Káa ze bà ñò o bà co ri tí nò ni mítí yè?»

⁸ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú máa, «Yo kpolo tí yo máa, 'bí 'duù 'ví ñonoko yo lá. Tacó ndâ 'duù me mbè bà kaa gí jí bà eendi yo ta rè ye. 'Duù ñinó bà o ká ta ñindi wó, máa, «Ye a yí tí Bìndi-Mbírì! O tí nò dooko jé'déé gî!» Káa yo 'ví tè jí tàkò ndâ có mì ndú nó lá.

⁹ Yo má 'di có ndâ kpo-kpò gó, ta ndâ gbínje gbí òkò tí ndâ gba ta ndâ bòò mì ndú, njembí yo 'ví mù lá. Tacó ndâ i tí nò bà bàkà tí gî, káa ndòngbú o dooko lá.

¹⁰ Ndâ ña ndâ 'bí 'duù bà tè ndâ 'bí tende ña 'duù ta gó, ndâ gba delè bà tè ndâ 'bí ka ndú gba ta gó.

¹¹ To bà tanga tí, tí ndâ bándò me mbè, làngàwírì ta ndâ i mbe pèè mbí ndâ 'duù bà ruku'bu ta ndâ 'duù cee to 'dáá gî. Ndâ serè, ta ndâ i mbe te gúku mítí ndâ 'duù, bà bàkà tí tàrì.

¹² «Káa kùro o bà bàkà tí mì ndâ vò i tí nò náa ye 'deke ndú ji yo nò, ndâ 'duù bà zèè yo ta kpo 'bì, ta bà mèèkè'i tí yo. Ndú bà kaa yo ya tí jí gbí ngbàngà kùro ndâ kpo-kpò 'duù ta ndi tí ndâ bándò bà kili ndâ Jùdéyà jí bà ùlù Mbírì. Bìndi ndú bà nè yo mí gbí zàà. Ndú bà kaa yo ya tí jí kùro ndâ kpo-kpò gba, ta ndâ kpo-kpò 'duù. Ndâ 'duù bà bàkà ndâ ña ndâ vò i tí nò 'dáá náa ye 'deke ndú nò mítí yo á muu ye.

¹³ Káa ñinò bà dù a tó o bà ma Banga-Ngú-Có mì yo ji ndâ 'duù ká nò.

¹⁴ À má éno, yo 'ví te mí gbí muu yo ká sàà éno máa, njembí yo 'ví mù máa, yo 'ví njaanga miri yo ta ña có yè wè, nò lá.

15 Tacó a ye ká bà wu ndâ có tí nó náa yo 'ví 'dè nó mí gbí nje yo. Ye delé ká bà je 'bí ña muu ji yo náa wotí gítí bà rò tíyò nje có ta yo bà dù tí ndâ ku'dì tí yo wálá. Ndú delè bà 'de wotí gítí bà tò kponje ndâ có mì yo wálá.

16 Ndâ bu yo, ta ndâ nawu yo, ta ndâ ná'vindí yo, ta ndâ nambe yo, ta ndâ kómbe yo, ta o tí nó bà kpì ngbàngà tí yo, bìndi ndâ gba bà waa có ku mítí ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo.

17 Ndâ 'duù 'dáá gí bà sogo yo muu ye.

18 Káa yo bà co 'do gbí ndâ i tí nó go késí á ọo ngo.

19 À má éno, yo 'dò kò yo mí to gbàá, tacó ñinò a kpokèjì 'válá mì yo ká nó.

Bà mèèkè Jèrùzàlémè

20 «Yo má ñò ndâ àsikèrì se 'dee Jèrùzàlémè gí, yo 'ví te mí gbí muu yo éno máa, kùro bà 'bu Jèrùzàlémè dooko gí.

21 Ta o tí nó, ndâ 'duù gbí to Jùdèyà 'ví fa ngèlè ya gí pí ndâ nja-njà gú. Ndâ 'duù gbí gbata 'ví njè 'do gbí gbata gí sè. Wàa ndâ 'duù ñinó ta ndi 'do gbí gbata nó 'ví kaa ya gí gbí gbata lá.

22 Tacó ndâ sili tí nó bà dù a ndâ sili bà waa có mítí ndâ 'duù, tacó wàa ndâ có tí nó gbí wàràgà mì Mbíri nó 'ví dù tí tí ndâ yúco.

23 Káa áa bà volo a i ji ndâ mbe nakáyì, ta ndâ ni ñinó náa ndâ 'viì mì ndú kù no kí nó, gbí ndâ sili tí nó! Tacó ndâ sili tí nó bà dù a ndâ sili bà bàkà ndâ i yè ọo, ta ndâ i kpo-tàkòcò mì Mbíri mítí ndâ 'duù.

24 Áa bà ziki ndâ 'bí 'duù gbí ndâ sili tí nó ta sizo. Bìndi áa bà kaa ndâ 'bí 'duù tí ndâ zà-za gó ya cee 'bá mì ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó 'dáá gí. Ndâ tende ña 'duù tí nó bà bàkà a ndi ndú mítí Jèrùzàlémè, yee tí o tí nó náa ndú bàkà bà 'bì ndú cee gí.

25 «Ndâ i-serè bà bàkà tí á ọo ndâ ọi, ta ndâ yii. Ndâ 'duù muu to tí nó bà kònò sé'i. Ndú bà dù ẹkpe-ẹkpe ta gúku wo bà ẹngà mì bà gbàngà ngo gbí pù.

26 Ndâ 'duù bà ne'venge ta gúku si ndú kù ù ndi ña i tí nó kèjì gí bà 'bu to tí nó yùkúú nò. Tacó tàrì bà tanga tí.

27 Bìndi ndâ 'duù bà giì ñò 'Viì-mi-'Dakò kù giì 'do tàrì ngbèzèè, ta bà da nó ta wotí co gbí kùlù mù.

28 Yo má ñò ndâ i tí nó kù 'bità bà bàkà tí, yo 'ví kpolo ọo yo, tacó kùro o bà 'vala yo dooko gí.»

29 Jézù giì lòkò'bò có ji ndâ 'duù máa,

30 «Yo má ñò ndâ mù-mbiigá kù 'bità bà tù dó kpá, yo ñò ni gí máa, bèmbìli dooko gí.

31 À má éno, yo má ñò ndâ i tí nó náa ye 'dè có gítí ndú ji yo nó kù bàkà tí, yo 'ví kojo muu yo máa, kùro o bà gi Mbíri gí bà dù tí gba gí muu to tí nó dooko gí.

32 «Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, ndâ i tí nó bà bàkà tí 'dáá kùro o bà mì ndâ 'duù tí nó mbe kù 'vala kpónó nò.

33 Ndâ tàrì, ta to tí nó, bà cee gí. Káa ndâ có mì ye bà cee wálá.

34 «Yo kpolo tí yo, máa, yo 'ví tee njembí yo kpolo ma a i mítí bà zò i, ta bà njù pe, ta bà dù ta líkí'o muu to tí nó, wàa yo 'ví ò-bà-mbí o tí nó gí nó, lá, tacó o tí nó bà gbaaka yo gbááká-gbaaka.

35 O tí nó bà gundi ndâ mbe kù 'vala muu to tí nó 'dáá gí.

36 À má éno, yo dù tí zò'o, wàa, yo 'ví 'deke tí yo ji Mbíri ta o 'dáá gí, tacó wàa, yí 'ví je wotí bà 'vala 'do gbí ndâ i tí nó kèjì gí bà bàkà tí nó ji yo, tacó wàa, yo 'ví rò tíyò kùro 'Viì-mi-'Dakò ta gúku tí yo wálá.»

³⁷ Jézù gii dù kù nìbà i ji ndâ 'duù á gbí ndùgù 'bá-Mbíri ta ri 'dáá gí. Káa à má ta bèbìlì yí kù ya gí bà tèrì pí Gú Mbâ.

³⁸ Káa ndâ 'duù kù kaa ya gí bà 'di có mì wó ta fíri dú'o á gbí ndùgù 'bá-Mbíri.

22

Júdà Ìsikàriyótè ùnje gítí bà cu gòmbò tí Jézù

¹ Sè sili gítí o bà ci 'Dê-kô, náa à delè kù ni mítí a o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyèlì-mì-Mbíri ta o tí nò me jé'déé gí.

² Tacó éno, ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdéyà, ta ndâ kpo-kpò mbe 'di gbí tàkìi mì ndú gii kili muu ndú tacó bà pà kpokèjì tacó bà zi Jézù, káa ndú kù cì gúku tí ndâ 'duù.

³ Káa ta o tí nò, Gba-vò-i ya gí gbí muu Júdà Ìsikàriyótè, tí 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ tú mì Jézù muu'bi-nje só nó gí.

⁴ Tacó éno, yí gii ya gí mì ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdéyà, bìndi ndú gii toko có ta ndâ 'duù tí nó tí ndâ kùro ndâ mbe kpolo tí 'bá-Mbíri nó, tacó wàa, yì 'ví pà kpokèjì gítí bà zèè Jézù ji ndú.

⁵ Ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri bà-i-nò mâ gii ùnje gítí có bà ko mboo nèté mì Júdà ji yí ta pètékè tàkòcò ndú gí,

⁶ Júdà gii njè nó ya gí bà pà tó kpokèjì bà zèè Jézù ji ndú.

Jézù tuu ndâ 'bí tú mì wó gí bà 'viindi bàndò bà zò i ù ta ndi wó

⁷ Ri bà ci 'Dê-kô, tí ri bà waa mbelè 'viì rómbo tí tàkìi gítí o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyèlì-mì-Mbíri mâ gii co gí,

⁸ Jézù gii tuu ndâ Piyétòrò ta Jòvànì máa, «Yo ya gí bà bàkà i-zó-zò gítí o bà bàkà tàkìi bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyèlì-mì-Mbíri ji ndoo.»

⁹ Káa Piyétòrò gii 'vee yí máa, «Có mì lo máa, ze 'ví bàkà mí kòtí 'di?»

¹⁰ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Yo sè tù yo! Ta o tí nó náa yo kù ri gí gbí gbata nó, yo bà 'de 'bí 'dakò kù te kàrà ngo. Yo 'ví ru ndi wó. Yo má yee ta ndú 'bá gí,

¹¹ yo 'ví 'dè có ji mbe 'bá tí nò éno máa, «Mbe nìbà i ji ze ká tuu ze ji wò. Kòcò wó éno máa, wò túbà tà'i tí nó náa ndâ yì 'ví gí gí bà zò i-cí-ci mì o bà bàkà tàkìi bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyèlì-mì-Mbíri mítí ta ndâ mbe tala có mì yì nó ji ze.»

¹² Bìndi yí bà túbà gbolò soṛo náa à 'viindi ndâ i mí tà'i kà 'dáá gí ji yo, wàa yo 'ví bàkà i-zó-zò mí kà ji ndoo.»

¹³ Ndâ Piyétòrò bà-i-nò mâ gii ya gí gbí gbata, ndú gii 'de ndâ i 'dáá gí jé ká go có tí nò náa Jézù 'dè ji ndú nò. Bìndi ndú gii 'viindi ndâ i gítí o bà bàkà tàkìi bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyèlì-mì-Mbíri mì kà.

Kô njewu mì Mbe tí ndoo

¹⁴ O bà zò i-cí-ci mâ gii me tí gí, Jézù gii zèè bàndò mì wó rẹgbà i-zó-zò, bìndi ndâ mbe tala có mì wó gii se mí rẹgbà tí wó.

¹⁵ Bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Go bà zò ndòngbú i-cí-ci mì o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyèlì-mì-Mbíri tí nó ta yo á kùro bà kònò sé'i mì ye bà zi ye gí.

¹⁶ Ye 'dè có tí nó ji yo tacó i-cí-ci mì o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyèlì-mì-Mbíri náa ndoo kèjì gí bà zò ta ndoo bìndi ñinó bà dù ngé káa yú ñinó gbí ngbàngà mì Mbíri nò.»

17 Bìndi bà 'dè có tí nò, Jézù gii zèè 'visì mí 'bì wó, bìndi yí gii 'dè nìkì maa ji Mbírì, bìndi yí gii te ji ndâ mbe tala có mì wó, ta bà 'dè có ji ndú gí tàkò éno máa, «Yo zèè 'visì tí nó, wàa yo 'ví njù cee nje yo 'dáá gí,

18 tacó ndoo bà njù pe ta ndoo bìndi ònó ká ngé gbí ngbàngà mì Mbírì.»

19 Bìndi yí gii je kù kô, yí gii 'dè nìkì ma ji Mbírì, bìndi yí gii kì'viki gbí, yí gii kaa ji ndâ mbe tala có mì wó, ta bà 'dè có ji ndú gí tàkò éno máa, «Ònó a dìi ye tí nó náa áa kèjì gí bà je tacó bà sì muu yo nó ká nò; yo zò tacó wàa mbí yo 'ví dù tí tí ye.»

20 Ndú má gii zò i cee gí, Jézù káká'i gii zèè 'visì, bìndi yí gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «Ònó a 'visì mbelè ye tí nó náa Mbírì kèjì gí bà njù ta ngú mùkà ta ndâ 'duù nó ká nò. Mbelè ye tí nó kèjì gí bà yee to tacó tí yo.

21 «Káa yo ò ze kpónó kù toko 'bì ze mí gbí gbèe ká'i i-zó-zò ta 'duù tí nó kèjì gí bà cu gòmbò tí ye nò.

22 Kpèti ká éno, kózò tí 'Viì-mì-'Dakò bà ya gí nje ku mì wó go có tí nó náa à cu mí gbí mbelè wó nó gí. Káa 'duù tí nó mbe cu gòmbò tí wó nó bà no ngbó.»

23 Ndâ mbe tala có mì Jézù bà-i-nò gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «A 'di 'do gbí òkò tí ndoo ká bà bàkà òa i tí nò?»

Gbolò 'duù mbe ndii ndâ 'bí ka wó 'dáá gí a 'di?

24 Ta o tí nò, kponje gii tanga gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì Jézù, máa, à 'ví si a 'di tí gbolò 'duù mbe ndii ndâ ka wó 'dáá gí gbí òkò tí ndâ yì wè?

25 Káa Jézù gii 'dè có ji ndú máa, «Ndâ kpo-kpò gba mì ndâ òa ndâ 'duù ònó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó kù tojo nje ndâ bòò mì ndú ta to. Káa ndâ kùro ndâ 'duù mì ndú kù nì míti ndú ta kpèti ndú máa, ndâ yì a ndâ kómbe ndâ 'duù.

26 Káa yo bà dù tende. Tacó 'duù ònó gbí òkò tí yo tí gbolò 'duù kùro yo 'dáá gí nó 'ví dù go sè 'viì gbí òkò tí yo, wàa 'duù ònó tí kùro yo nó 'ví dù go bòò mì yo.

27 Gbolò 'duù gbí òkò tí ndâ 'duù ònó mbe kù zò i ta 'duù ònó mbe kù bàkà nèté wó si yí kù zò i nó a 'di? 'Duù tí nó mbe kù zò i nó a gbolò 'duù; a kponje ká nje yo gítí có mì ye nò? Káa ta ndâ ònó 'dáá gí, ye kpónó gbí òkò tí yo go 'duù ònó mbe kù bàkà nèté yo!

28 «Káa yo a ndâ 'duù ònó mbe dù ta ye gbí ndâ vò o 'dáá gí ta njembí yo gbaànjé.

29 À má éno, ye bà le bèrè tí nó náa Bu ye táánò le ji ye nó a ji yo.

30 Ndoo bà zò i, ndoo delè bà njù pe ta ndoo gbí ngbàngà mì ye. Yo delè bà kì tí yo pí ndâ jàlàmbà tí ndâ gba mì ndâ Ìziriyéli gbí òa ndú 'dáá gí.

31 «Káa wò tí Simónè! Simónè! 'Di có tí nó náa ye kù 'dè ji wò nò. Gba-vò-i kpónó 'de kpokèjì gítí bà bàkà ta yo 'dáá gí go có tí nó náa à gbí njembí wó nó gí. Yí kèjì gí bà taa gbí yo go bà taa gbí cù mì nìi gbí wàkpèè.

32 Káa ye 'deke tí ye ji Mbírì tacó tí lo máa, yí 'ví si njembí lo 'ví dù ká kácaá tí wó nó gí, Simónè. Wò má kpónje Gba-vò-i gí, wò 'ví 'visì tí lo káká'i gí mì ye, wàa wò 'ví dù tí mbe je wotí ji ndâ ná'vindi lo.»

33 Káa Piyétòrò gii 'visì có ji Jézù máa, «Ye ùnje gítí bà ya ndà sósò'ò gí gbí zàa kpónó gí, Mbe nìbà i. Ye delè kpónó ùnje gítí bà rò ndà sósò'ò nje ku gí!»

34 Jézù má gii 'di có tí nò, yí gii 'visì có ji Piyétòrò máa, «Wò wúnó ta bèbìlì tí nó, kùro bà kò-kò mì nguù bà 'dè có ta nje lo 'vìlì ta'ò máa, wò òa ye ni lá, Piyétòrò.»

Gùrúsù, kúúkpá, sizò

³⁵ Jézù gii 'vee ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ta o tí nó táánò náa ye tuu ta yo gí ndii ta gùrúsù mì yo wálá, ta kúúkpá mì yo wálá, delè ta tàrà tí kò yo wálá nó, 'bí i gboo 'do mì yo gí?»

Káa ndú gii 'visì có ji Jézù máa, «Í gboo 'do mì ze lá.»

³⁶ Jézù bà-i-nò gii 'visì có ji ndú máa, «À má ènò, gùrúsù kpónó má kuu mì 'duù, yí je ta yí, wàa kúúkpá má kuu mì 'duù, yí le kpónó, sizò má mì 'duù wálá, yí 'ví mà bongo tí nó kpónó muu yí wó nó gí, wàa yí 'ví kaa i tí nó náa yí 'de gbí bongo tí nó nó, yí 'ví sè ta sizò.

³⁷ Ye 'dè có tí nó ji yo tacó wàa có tí nó náa à cu ta rẹ ye mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Áá táánò 'deke yí mò gí mì ndâ vò 'duù nó,» 'ví dù tí yúco. Tacó áá táánò cu có tí nó a i gítí ye, káa à kpónó-kpónó kèjì gí bà dù tí tí yúco.»

³⁸ Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii 'di có tí nó náa yí 'dè ji ndú nó, ndú gii 'visì có ji yí, máa, «Íò ndâ 'bí sizò sósò'ô kuu nô, Mbe nìbà i!»

Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «À tè gí.»

Jézù ya gí pí Gú Mbâ

³⁹ Jézù bà-i-nò gii njè nó ya gí pí Gú Mbâ go ña i mì wó náa yí kú bàkà ta o 'dáá gí nô. Bindi ndâ mbe tala có mì wó gii kaa ya gí tàkò wó.

⁴⁰ Ndú mâ gii yee tí 'bí bàndò pí gú kà, yí gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo 'deke tí yo ji Mbíri, tacó wàa vò i 'ví tala yo lá.»

⁴¹ Jézù gii yèè ndi wó 'do tí ndâ mbe tala có mì wó bindi bà 'dè có tí nó jàngáá gí ndii. Bindi yí gii kucuku muungbó wó mí to, bindi yí gii 'deke tí wó ji Mbíri máa,

⁴² «À má niki tí lo gí, je 'visì tí nó 'do nje ye gí, Bu ye. Káa wò 'ví je a i 'do gbí 'dóo có mì lo, me 'do gbí có mì ye lá.»

⁴³ Jézù mâ gii zeke'o á bindi bà 'deke tí wó nó, yí gii ñò basìlì gí 'do tàrì gí bà je wotí ji yí.

⁴⁴ Jézù gii 'deke tí wó ji Mbíri ta sé'i gbí njembí wó ndii ñinó kùro nó gí. Bindi wu'o gii dù kú cì 'do tí wó gí to go bà cì mbelè tí kà nô.

⁴⁵ Jézù mâ gii cee ta bà 'deke tí wó ji Mbíri gí, yí mâ gii ya gí mì ndâ mbe tala có mì wó, yí gii 'de ndú mii ta rì ta sé có gbí njembí ndú gí.

⁴⁶ Yí bà-i-nò gii gba ndú máa, «Yo kú tè rì tacó yè? Yo a gí yaà, wàa yo 'ví 'deke tí yo ji Mbíri, tacó wàa, yo 'ví 'va tí yo gbí vò i lá.»

Bà zèè Jézù

⁴⁷ Káa si Jézù kú 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó, ndú mâ gii zeke'o, ndú gii ñò ndâ 'duù náa Júdá tí 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì wó muu'bi-nje só nó ká kú tè kùro ndú kèjì gítí ndú. Ndú mâ gii yee gí, Júdá gii ya ndíri gí mì Jézù, bindi yí gii 'vee yí ta bà òlò gbí tù wó.

⁴⁸ Káa Jézù gii 'vee Júdá máa, «Wò kú ba ngbù 'Viì-mì-'Dakò ta bà òlò gbí tù wó wàa?»

⁴⁹ Ndâ 'duù mì Jézù mâ gii ñò ènò, ndú gii 'dè có ji yí máa, «Ze kpónó bà bàkà nèté ta ndú ta ndâ sizò, Mbe tí ze?»

⁵⁰ Káa si ndú 'di ta ña có ñinó náa Jézù bà 'visì ji ndú nó lá, 'bí mbe tala có mì Jézù gii da tù bòò mì Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdèyà ñinó gbí kù'bi nó ta sizò waa jàngá gí.

⁵¹ Jézù mâ gii ñò ènò, yí gii do ta ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ía i tí nó káká'i 'ví bàkà tí lá!» Bindi yí gii je ndi tù 'dakò tí nó kpò mì bindi .

⁵² Bindi Jézù bà-i-nò gii 'vee ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdèyà, ta ndâ kùro ndâ mbe kú kpolo tí 'bá-Mbíri, ta ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà

tí nó mbe kaa gí tacó bà zèè yí nó, máa, «Ye a mbe volo 'bá náa yo gí kaa tí ta ndá nja-njà sizò, ta ndá ndongbolo-ndòngbòlò mú mí 'bì yo tacó bà gí gí bà zèè ta ye nò?»

⁵³ Ye táánò kuu ta yo ta ɾi 'dáá gí gbí ndùgù 'bá-Mbíɾi, káa yo jé ta 'bí gbèè ɾi tee 'bì yo mítí ye lá. Káa à wúnó a ɾi bà bàkà bà 'bì yo. ɾo ɾi wúnó 'di ta vò i gí.»

Piyétòrò 'boo Jézù

⁵⁴ Ndá 'duù tí nò bà-i-nò gí zèè Jézù, bìndi ndú gí ya ta yí gí 'bá mì Kùro ndá bu-Mbíɾi mì ndá Jùdéyà. Káa si ndú kú ya ta yí nò, Piyétòrò gí dù jàngá ndii kú ko tàkò ndú.

⁵⁵ Piyétòrò mâ gí yee 'bá mì Kùro ndá bu-Mbíɾi mì ndá Jùdéyà gí, yí gí ki tí wó to ɾègbà wu gbí òkò tí ndá 'duù tí nó mbe kú u wu gbúú-gbuu gbí ɾùkàtiì nò.

⁵⁶ 'Bí 'viní mbe kú bàkà nèté 'bá mì Kùro ndá bu-Mbíɾi mì ndá Jùdéyà mâ gí nò Piyétòrò gbí ngba wu, yí gí zeke yí ngbóó, bìndi yí gí 'dè có ji ndá 'duù tí nò ɾègbà wu nò máa, «'Dakò tí nò kuu nó táánò kú dù ta yí delè.»

⁵⁷ Káa Piyétòrò gí to kponje gí, máa, «Ye nò yí ni lá, ndí lo niì.»

⁵⁸ Ndú mâ gí dù gàà éno, 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nò á ɾègbà wu nò gí zeke Piyétòrò, bìndi yí gí 'dè có ji yí máa, «Wò delè a 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú!»

Káa Piyétòrò gí 'visì có ji 'duù tí nò máa, «Ye me 'duù 'do gbí òkò tí ndú lá, kómbe ye.»

⁵⁹ Ndú mâ gí dù ndi-ndi-ndi éno, 'bí 'dakò gí nanaka muu wó mítí Piyétòrò, máa, «'Dakò tí nó kuu nó kú dù toko ta yí, ta kponje gítí wálá. Tacó yí a 'duù Gàliléyà.»

⁶⁰ Káa Piyétòrò gí 'visì có ji 'dakò tí nò máa, «Ye 'di gbí ɾa có tí nò náa wò kú 'dè nò lá, kómbe ye!»

Káa si sè có tí nò ká gbí nje Piyétòrò, ngùù gí kò-kò.

⁶¹ Mbe tí ndoo máa gí 'di gbí kò mì ngùù, yí gí da ɾo wó gítí Piyétòrò. Mbí Piyétòrò gí 'va tí có tí nó náa Mbe tí ndoo 'dè ji yí éno máa, «Wò wúnó bà 'boo ye 'vilì ta'ò a kùro bà kò-kò mì ngùù,» nò.

⁶² Bìndi Piyétòrò gí có 'do gbí òkò tí ndá 'duù gbí ndùgù gí sè, yí gí wa gbí ta wotí tí ta sé có tí nò.

Ndá mbe kú ù ɾègbà tí Jézù ɾo yí

⁶³ Ta o tí nò, ndá 'duù tí nó náa à kaa ndú máa ndú ù ɾègbà tí Jézù nó gí dù kú 'viya yí, ta bà gbí yí.

⁶⁴ Ndú gí ɾe ɾo wó ta bongo gí. Bìndi ndú gí dù kú 'viya yí si yí gbí sú ɾo éno máa, «Wò dú má káa mbe 'dòkò có mì Mbíɾi, nì ɾè ndá 'duù tí nó mbe kú gbí wò nò ji ze gí!»

⁶⁵ Ndú gí kili 'dáá gí kú go yí.

Jézù gbí gbolò ngbàngà mì ndá Jùdéyà

⁶⁶ Yé mâ gí too gí, ndá kpo-'duù-'bá, ta ndá Kùro ndá bu-Mbíɾi, ta ndá mbe nìbà tàkii mì ndá Jùdéyà gí kili gí, bìndi à gí ya ta Jézù gí gbí ngbàngà kùro ndú.

⁶⁷ Ndú bà-i-nò gí 'viiki gbí nje wó máa, «Wò má a 'duù tí nó tí Bìndi-Mbíɾi nó, 'dè ji ze.»

Káa Jézù gí 'visì có ji ndú máa, «Ye kpónó má 'dè có ji yo máa, ye a Bìndi-Mbíɾi, yo bà ùnje gítí có mì ye nò wálá.

⁶⁸ Ye delè kpónó má 'vee yo, yo bà 'visì có ji ye wálá.

⁶⁹ Káa 'do tí kpónó kù ya gí kùro, 'Viì-mì-'Dakò bà ki tí wó gbí kù'bì mì Mbíri tí Mbe tí ndá i 'dáá gí.»

⁷⁰ Ndá kpo-kpò 'duù gbí ngbàngà mì ndá Jùdéyà 'dáá gí bà-i-nò gii 'vee Jézù máa, «À má éno, wò a 'Viì-mì-Mbíri, éno gi?»

Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «A yo ká 'dè có éno máa, ye a 'Viì-mì-Mbíri.»

⁷¹ Ndá kpo-kpò 'duù tí nò mâ gii 'di có tí nò náa Jézù 'visì ji ndú nò, ndú gii 'bità bà 'vee tí ndú gbí òkò tí ndú máa, «Ndoo kpòò kù ù a ndi 'di, máa, yí 'ví gí gí bà 'dè có gítí wó ji ndoo, sé náa ndoo 'di nò a yí 'do gbí 'dóó nje wó gí nó?»

23

Jézù gbí ngbàngà kùro Pilátò

¹ Ndá gba gbí gbolò ngbàngà mì ndá Jùdéyà mâ gii 'viiki gbí có mí Jézù cee gí, ndú gii 'daka yí, bìndi ndú 'dáá gí gii kaa ta ndú ya gí kùro Pilátò tí gbolò 'duù mì ndá Ròmánò.

² Ndú mâ gii yee ta Jézù kùro Pilátò gí, ndú gii kpì ngbàngà tí wó ji Pilátò éno máa, «Ze 'de 'dakò tí nó kuu nó tí vò mbe kù ònòkò muu ndá 'duù, tacó wàa, 'bá mì ze 'ví 'bu gí. Yí kù volo muu ndá 'duù mì ze, tacó wàa, ndú 'ví gò i ji ngáángbá gba mì ndá Ròmánò lá. Yí kù bàkà tí wó máa, yí lá a Bìndi-Mbíri tí gbolò gba mì ndá Jùdéyà.»

³ Pilátò mâ gii 'di ndá có tí nò, yí gii 'vee Jézù máa, «Wò a gbolò gba mì ndá Jùdéyà?»

Káa Jézù gii 'visì có ji Pilátò máa, «A wò ká 'dè éno.»

⁴ Pilátò bà-i-nò gii 'dè có ji ndá Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdéyà, ta ndá mbè 'duù tí nó mbe kaa gí tacó bà 'di ngbàngà mì Jézù nó éno máa, «Ye òò nderè bà waa có mì ye mítí 'dakò tí nó lá.»

⁵ Káa ndá gba mì ndá Jùdéyà gii nanaka cèe muu ndú tacó wàa có 'ví zèè Jézù, ta bà 'dè có ji Pilátò éno máa, «Yí kù te mâ mí gbí muu ndá 'duù ta bà nìbà i ji ndú cee gbí ndá to Jùdéyà 'dáá gí, yí 'bità bà nìbà i tí mì wó 'do gbí ndá to Gàliléyà, káa yí kpónó kù yèè tí gí Jèrùzàlémè bà-i-nò.»

⁶ Pilátò bà-i-nò gii 'vee ndú éno máa, «'Dakò tí nó a 'duù 'do gbí to ngayi? 'Do gbí to Gàliléyà?»

⁷ Pilátò mâ gii 'di éno máa, Jézù gí 'do gbí to Gàliléyà, yí gii tuu Jézù ya tí gí kùro Èródè tí gbolò gba mì ndá 'duù Gàliléyà, tacó Èródè ta o tí nò kuu gbí gbata Jèrùzàlémè.

Jézù gbí ngbàngà kùro Èródè

⁸ Tàkòcò Èródè gii peteke gítí bà gí ta Jézù á gí kùro wó nò ngé ndii gí, tacó yí 'do sàà kù 'di káa rẹ Jézù ta cèe gbolò o, káa yí jé òò Jézù tí nò ta ọ wó tí Èródè ta gbèè rì lá. Tàkòcò wó delè gii peteke, tacó yí ta o tí nò kù kọrọ có éno máa, ndá-'bì-lá Jézù bà bàkà ndá 'bí serè ji yí, wàa yí 'ví òò ndú.

⁹ Tacó éno, yí gii 'vee gbí nje Jézù líkí-líkí éno. Káa Jézù gii biya bà njaa nje wó gí tàkò Èródè gbaànjé gí.

¹⁰ Mâ gii zeke'o, ndá Kùro ndá bu-Mbíri, ta ndá mbe nìbà tàkii mì ndá Jùdéyà gii oloko gí yaà kù kpì ngbàngà tí Jézù ta wotí tí ji Èródè.

¹¹ Èródè mâ gii 'di ndá có tí nò, ndú gii gbo ta ndá àsikèrì mì wó kù mèèkè'i tí Jézù, ta bà 'viya yí. Bìndi ndú gii yuu banga njà bòngò wùrù-wùrù ji yí, bìndi ndú gii tuu ta yí káká'i ya tí ji Pilátò.

12 Gbí òkò tí ndâ Èródè ta Pilátò sàà nìkì lá, káa ndú gii zèè kómbeè ta gbèè ɾi tí nò gí.

À dele ta Jézù gí gbí ngbàngà kùro Pilátò káká'i

13 À má gii dele ta Jézù 'do 'bá mì Èródè gí gbí ngbàngà kùro Pilátò káká'i gí, Pilátò gii kili ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ kpo-kpò 'duù mì ndâ Jùdéyà, ta ndâ Jùdéyà 'dáá gí.

14 Bìndi yí gii 'vee ndú éno máa, «Yo gí ta 'dakò tí nó gí kùro ye tacó máa, yí a mbe ònòkò muu ndâ 'duù. Káa ye 'de 'bí có gbaànjé mbe zèè yí 'do gbí òkò ndâ có mì yo nò lá.

15 Èródè delè gii tuu ndi wó gí tí ji ndoo, tacó yí 'de vò i mì wó lá. Káa có ta 'vére tí wálá a ònó máa, 'dakò tí nó bàkà vò i tacó wàa à 'ví waa tí ta có ku mítí wó nò gbaànjé lá.

16 À má éno, ye bà waa có mítí wó éno máa à gbì yí gí, wàa ye 'ví dò 'bì tí wó gí.»

17 'Bí ɲa i náa Pilátò kù bàkà ta ndoo 'dáá gí ta o gbolò o bà bàkà tàkii bà mèlè ndi o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyèli-mì-Mbíri a bà njaanga 'duù gbaànjé 'do gbí zàà ji ndâ Jùdéyà.

18 Káa ndâ 'duù gbí ngbàngà 'dáá gí gii a ta kù dòmùù éno máa, «Zi yí gí! Njaanga Bàrábà ji ze!»

19 (À zèè 'dakò tí nó tí Bàrábà nò mí gbí zàà, tacó 'bí ɲa wo mbe bàkà tí gbí gbata ta o tí nò, delè tacó bà zi ku.)

20 À gbí muu Pilátò ta o tí nò kpolo ma a có bà dò 'bì tí Jézù; tacó éno, yí gii 'dè có ji ndâ 'duù káká'i.

21 Káa ndâ 'duù gii 'visi có ji Pilátò ta kù éno máa, «Gbì yí mítí njèèkpè mù! Gbì yí mítí njèèkpè mù!»

22 Bà ta'ò ònó, Pilátò gii 'vee ndâ 'duù éno máa, «Tacó yè? Yí volo a yè? Yo 'dè ji ye, tacó ye ò vò i mì wó wàa ye 'ví waa ta có ku mítí wó nò lá. À má éno, ye bà waa có mítí wó éno máa, à gbì yí, wàa ye 'ví dò 'bì ye 'do tí wó gí.»

23 Ndâ 'duù mâ gii 'di có tí nó náa Pilátò 'dè ji ndú nò, ndú gii mì ta kù goolá a 'bí ɲa gbolò có ku ká gí ji ndú 'do bà 'bí to, ta bà 'dè có ta 'bè ji Pilátò éno máa, yí gbì Jézù mítí njèèkpè mù. Wo mì ndâ 'duù mâ gii co muu Pilátò gí,

24 yí gii waa có ku mítí Jézù go có mì ndú nò.

25 Bìndi yí gii njaanga 'dakò tí nó tí Bàrábà, náa à zèè yí tacó bà pìi wo ta bà zi ku nó, 'do gbí zàà gí sè go có mì ndâ 'duù tí nó. Yí bà-i-nò gii je Jézù ji ndú éno máa, ndú bàkà ta yí go có mì ndú náa à gbí njembí ndú.

Bà ya ta Jézù gítí bàndò bà zi yí

26 Káa si ndâ 'duù tí nó kù gii co ta Jézù 'do gbí gbata gí sè tacó bà ya ta yí gítí bàndò bà zi yí, ndú gii 'de 'bí 'dakò ta ɾè wó a Sìmonè, ta 'bá mì wó gbí gbata Sìrini, á kpokèjì kù gí gí gbí gbata Jèrùzàlémè. Ndú bà-i-nò gii zèè yí ta wotí gítí bà te njèèkpè mù tàkò Jézù.

27 Ndâ niì gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nó mbe kaa mòsùù kù ko tàkò Jézù nó ta o tí nó kù tò kù ta bà wa gbí.

28 Jézù gii 'visi tí wó, bìndi yí gii 'dè có ji ndâ niì tí nó mbe kù wa gbí nó éno máa, «Ndâ jú Jèrùzàlémè, yo wa ye lá. Yo wa tí yo, wàa yo 'ví wa ndâ 'viì mì yo.

29 Tacó ndâ 'bí o wúnò ká kèjì náa ndâ 'duù bà 'visì nje ndú éno máa, <Ndâ nií tí nó tí ndâ kázá, náa ndú jé tè nakáyì lá, náa 'viì delè jé no kí ndú lá nó, a ndâ mbe tó pá!>

30 Ndâ 'duù gbí ndâ o tí nó bà 'deke tí ndú jì ndâ kpo-kpò gú éno máa, <Yo 'vaka tí yo mí muu ze!> Ndú delè bà 'deke tí ndú jì ndâ gú, máa, <Yo 'buku tí yo mí muu ze!>

31 Tacó cè bà bàkà i mì ndâ 'duù ta mú si mú tí nó gbí 've wó má ká éno, mú tí nó má aanga gí, ndú bà bàkà tí a ña ngàyi?»

32 À ta o tí nó kaa ndâ 'bí vò 'duù sósò'ò 'do gbí gbata tacó bà ya ta ndú gí bà ziki ndú gbí gbèe nó bà ya ta Jézù tacó bà zi yí nó.

Bà gbì Jézù mítí njèèkpè mú

33 Ndâ àsìkèrì mà gii yee ta ndâ Jézù ta ndâ vò 'duù tí nó tí 'bí bàndò náa à kù nì mítí a Kù-'bili-muu-ku gí, ndú gii gbì Jézù mítí njèèkpè mú, bìndi ndú gii gbì 'bí 'duù gbaànjé á 'do gbí òkò tí ndâ vò 'duù tí nó sósò'ò nó mítí njèèkpè mú mò gí gbí kù'bi mì wó, bìndi ndú gii gbì 'bí mítí 'bí njèèkpè mú mò gí gbí gálì mì wó.

34 Káa Jézù gii 'deke tí wó jì Mbíri si yí tí njèèkpè mú tacó tí ndâ 'duù tí nó mbe mèèké'i tí wó nó éno máa, «Je à-cee-gí jì ndú, Bu ye! Tacó ndú ò i tí nó náa ndú kù bàkà nó nì lá.»

Ndâ 'duù tí nó mbe gbì Jézù mítí njèèkpè mú nó gii ki-mbíli tacó bà njèè gbí ndâ bongo bìndi wó.

35 À mà gii gbì Jézù mítí njèèkpè mú gí, ndâ 'duù gii dù jé kù ù ndi bà ò ña i tí nó á kèjì gí bà bàkà tí nó. Káa ndâ kpo-kpò 'duù gii dù kù ò yí ò-ò éno máa, «Yí táánò kù 'vala ndâ 'bí ka wó, si yí 'ví 'vala tí wó, náa yí má a Bìndi-Mbíri, tí 'duù tí nó náa Mbíri ká cu 'bi mítí wó nó.»

36 Ndâ àsìkèrì delè gii dù kù ò yí si ndú kù je 'bí ña ngo i jàngà-jàngà éno jì yí.

37 Ndú delè gii dù kù 'viya yí éno máa, «Wò dú má káa gbolò gba mì ndâ Jùdéyà, 'vala tí lo.»

38 Ndú 'dè có tí nó tacó à cu mítí njèèkpè mú á còmuu Jézù éno máa, «Ñinó a gbolò gba mì ndâ Jùdéyà.»

Tó mbe ngbà

39 'Bí 'duù gbaànjé á 'do gbí òkò tí ndâ vò 'duù tí nó sósò'ò náa à gbì ndú mítí njèèkpè mú nó gii lè Jézù éno máa, «Wò me Bìndi-Mbíri lá? 'Vala tí lo, wàa wò 'ví 'vala ze delè.»

40 Káa ka vò 'duù tí nó gii do ta yí éno máa, «Wò cì gúku tí Mbíri lá tacó yè? À kpónó waa có mítí yo ta yí me 'vii ká 'vii lá?

41 À waa có mítí ndà ká dú. Ndà kù cì nó muu vò i mì ndà. Káa 'dakò tí nó kù cì a 've ku.»

42 'Dakò tí nó mà gii do mítí ka wó mbe ngbà cee gí, yí gii 'deke tí wó jì Jézù éno máa, «Wò má yee 'bá gba mì lo gí, wò 'ví koṛo có tí ye, Jézù.»

43 Káa Jézù gii 'visì có jì yí máa, «Ye kù cì nó a wò ta kponje gítí wálá éno máa, ndà wúnó bà dù ta ndà gbí dà.»

Bà cì Jézù

44 Ri mà gii dooko gítí bà gí gbúru gí, ɾo ri gii 'di gí. 'Dí'di'o gii yiiga muu to 'dáá yùkúú gí, yee tí bà mò tí mì ri.

45 Ta o tí nó si ɾo ri 'di tí gí nó, gbí kpà-bongo tí nó náa à njèè ta gbí tà'i 'bá-Mbíri nó gii yaka gbí tí 'do yaà dí to.

46 Bìndi Jézù gii tò kù ta kòcò wó ngé gí yaà éno máa, «Ye si tí ye jì wò gí, Bu ye!» Bìndi bà 'dè có tí nó, njembí Jézù gii ki gí.

47 'Bí kùro ndâ àsikèrì mâ giì zeke ña i tí nò mbe kù bàkà tí nò, yí giì ùlù Mbíri, bindi yí giì 'dè có éno máa, «'Dakò tí nó táánò dú káa yê sínò ta vò i mì wó ta ndâ 'duù kùro Mbíri wálá.»

48 Ndâ mbè 'duù tí nó mbe tí bìnjiì kù zeke ña i tí nò nó giì njè kù ya gí 'bá mì ndú 'dáa ta 'bì ndú tí njembí ndú kù nì nikalaká.

49 Ndâ kómbe Jézù ta ndâ niì tí nó mbe ko tàkò wó 'do Gàliléyà nó giì rò tíyò janga-jàngáá gí ndiì kù zeke ndâ ña i tí nò náa a kù me ta yí nò.

Bà duu ku Jézù

50 Jézù mâ giì cì gí, 'bí 'dakò ta rẹ wó a Jùzépè, mbe gí 'do gbí gbata Àrimatíyà tí 'bí gbata mì ndâ Jùdéyà, tí tó kpo 'duù, ta ndâ có mì wó ká jáá gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdéyà,

51 mbe yuu nje wó mí gbí ndâ có tí nó náa ndâ ka wó kù toko gítí Jézù nò lá, delè 'bì wó yuu tí mí gbí ndâ i tí nò náa ndú kù bàkà nò lá, tí 'duù mbe kù ùndi bà ñò o bà gí Mbíri gí bà dù tí gba muu to tí nó,

52 giì ya gí bà 'deke tí wó ji Pilátò, tacó wàa yí 'ví si yì 'ví te ku Jézù.

53 Pilátò mâ giì ùnje ji yí gí, Jùzépè giì dele ndi wó ya gí bà ja ku Jézù 'do tí njèèkpè mù gí to. Yí mâ giì yili yí ta bongo gí, yí giì te yí ya tí gí gbí 'bí ngú gbolò guù náa yí duu mí gbí díí, náa à jé duu ku mí gbí kùro lá.

54 I tí nò bàkà tí si ndâ 'duù kù 'viindi tí ndú gítí ri bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà.

55 Káa si à kù te ku Jézù ya tí gí gbí guù, ndâ niì tí nó náa ndú gí ta ndú 'do Gàliléyà nó kù ko tàkò ndâ mbe te ku, tacó bà ñò bàndò bà duu yí.

56 Ndú mâ giì ñò bàndò tí nó gí, ndú giì kaa ya gí bà 'viindi ndâ yeè ta bà bàkà ndâ pó bàà; bindi ndú giì tè wo ndú ta ri bà wotí go i gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà.

24

Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí

1 Si yé kù giì me ngbòò á bindi ri bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà, ndâ niì tí nó mbe ñò bà bàndò bà duu Jézù gí nó giì gbo'o ta ndâ yeè, ta ndâ pó bàà tí nó náa ndú bàkà ta 'dè'o kùro ri bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà nó, ya gí muu'dú Jézù.

2 Ndú mâ giì yee kà, ndú giì 'de à mèrèkè gbolò díí tí nó náa à nè ta njekèjì 'bá muu'dú nó 'do njekèjì gí.

3 Ndú mâ giì ri gí tà'i kà, ndú giì 'de ku Mbe tí ndoo Jézù gbí guù lá.

4 Ndú giì rò tíyò tà 'bá muu'dú kà ta có náa ndú bà 'dè gbí nje ndú wálá. À giì zi ndi ndú ta gúku ngé gí a ñinó náa ndú giì gu káa ndiì ta ndâ 'bí 'dakò sósò'ò mbe yuu ndâ bongo mbe kù tòngbaà go bà ì mù nó, kù rò tíyò á rẹgbà tí ndú.

5 Gúku bà ñò ndâ 'dakò tí nó giì zèè ndâ niì tí nó tí ña ñinó náa ndú giì mò muu ndú kù zeke'o ká gí to. Káa ndâ 'dakò tí nó giì 'vee ndú máa, «'Yo kù pà bà tí wu 'duù gbí òkò tí ndâ ku tacó yè?

6 'Dakò tí nó náa yo kù pà bà tí wó nò bà-i-nó wálá. Yí a gí yaà gí. Yo koṛo muu yo gítí có tí nó náa yí táánò 'dè ji yo si yí Gàliléyà

7 éno máa, «À wúnò bà je 'Vii-mi-'Dakò mí 'bì ndâ 'duù tí nó mbe bàkà vò i ndiì muu ndú gí nò. Ndâ 'duù tí nó bà zi yí ta bà gbí yí mítí njèèkpè mù, káa bindi sili ta'ò, yí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí,» nò.»

8 Ndâ niì tí nó mâ giì 'di có tí nó náa ndâ 'dakò tí nó 'dè ji ndú nò, mbí ndú giì 'va tí ndâ có mì Jézù nò gí.

Ndâ tú mì Jézù biya bà ùnje gítí có mì ndâ niì tí nò gí

⁹ Ndâ niì tí nò mbe ya gí bà gala muu'dú Jézù nò giì dele ndi ndú 'do muu'dú ya gí bà 'vanda ndi i tí nó mbe 'de ndú nó jì sè ndâ tú mì Jézù muu'bi-nje gbaànjé nó, ta ndâ sè ndâ 'bí mbe tala có mì Jézù 'dáá gí.

¹⁰ Ndâ niì tí nò mbe 'vanda ndi ndâ có tí nò jì ndâ tú mì Jézù a ndâ Màriyà Màdèlènà, ta 'bí niì ta rẹ wó a Jòwánà, giì je Màriyà tí nó tí nawu Jákòmò nò. Ndâ 'bí ka ndú niì náa ndú gbo'o ya gí bà gala muu'dú Jézù ta ndú nó delè giì 'vanda káa gbèe kòcò ndú nò.

¹¹ Káa ndâ có mì ndú 'dáá gí giì dù gbí tù ndâ tú mì Jézù 'dáá gí ká go cèe mòngò gbí tù bô.

¹² A Piyétòrò ká giì co ta ngèlè ya gí muu'dú tacó bà 'di gbí 'véřè mì ndâ niì tí nò. Yí mà giì yee ká, yí giì mò tí wó gí to, bìndi yí giì zeke'o gí tà 'bá muu'dú, yí giì ñò káa bòngò tí nó náa à duu ta Jézù nó gbí guù ta 'duù gbí wálá. Yí bà-i-nò giì dele ndi wó ya gí 'bá ta có bà 'dé-'dè nje wó wálá.

Ndâ 'bí mbe tala có mì Jézù tí kpokèjì Èmáwùsù

¹³ Ta gbèe ři bà 'de kùnga guù bìndi Jézù nò, ndâ 'bí mbe tala có mì Jézù sósò'ò giì ñè nó 'do Jèrùzàlémè kù ya gí Èmáwùsù, tí 'bí to mbe mò gí bà co ři á dè ta Jèrùzàlémè.

¹⁴ Káa si ndú kuu muu nó, ndú kù giì 'dè nje gítí ndâ i tí nó mbe bàkà tí Jèrùzàlémè nò.

¹⁵ Káa si ndú kù 'dè nje, ta bà 'viiki gbí ndâ i tí nò, Jézù giì co kù gbo kpokèjì ta ndú.

¹⁶ Káa 'bí i giì dù káa yoo řo ndú 'do tí bà ñò yí mì ndú ni gí.

¹⁷ Ñìnò káa bà giì dù Jézù bà-i-nò giì 'vee ndú éno máa, «Yo kù nò ta bà 'viiki a gbí có gítí ña yè?»

Ndâ 'dakò tí nò mà giì 'di ña 'vé tí nò náa Jézù 'vee ta ndú nò, ndú giì řò títìyò ngbi-ngbii, ta zúú-zuu gbí řo ndú.

¹⁸ Bìndi 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'dakò tí nò ta rẹ wó a Kìliyópà giì 'visì có jì Jézù éno máa, «Ye kořo có éno máa, gbèe 'duù á Jèrùzàlémè mbe 'di có gítí ndâ i tí nó mbe kù bàkà tí gbí ndâ sili tí nó lá bà dù káa wò.»

¹⁹ Jézù bà-i-nò giì 'vee Kìliyópà máa, «A ndâ yè ká bàkà tí?»

Káa ndâ Kìliyópà giì 'visì có jì yí máa, «Ndâ i tí nó 'dáá mbe bàkà tí mítí Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrètì nò. Yí táánò túbà tí wó tí gbolò mbe 'dòkò có mì Mbíři ta bà 'dè có, delè ta bà bàkà ndâ i go i mì 'dakò mí kùřo Mbíři, delè mí kùřo ndâ 'duù 'dáá gí.

²⁰ Wò 'dì có bà kpì ngbàngà tí wó mì ndâ Kùřo ndâ bu-Mbíři, ta ndâ kpo-kpò 'duù mì ndoo éno máa, à waa có ku mítí wó, bìndi a giì zi yí ta bà gbí yí mítí ñjèkpe mù gí, nó lá?

²¹ Ze táánò kù kořo có lì ká mítí 'dakò tí nò éno máa, a yí ká bà njaanga wú 'do tí mīři ndâ Ìzìriyèlì. Káa có kpónó cuki me káa ñìnò lá. Ngú có mbe kpò nje ze gí kpónó a ñìnó máa, à wúnó a sili ta'ò á bìndi bà bàkà tí mì i tí nò,

²² káa ndâ 'bí niì gbí òkò tí ze kùtáá mà giì gbo'o ya gí bà gala muu'dú wó ta dú'o nó,

²³ ndú giì dele ndi ndú gí gí bà 'dè có jì ze éno máa, ndâ yí 'de ku wó gbí guù lá. Káa à lá ndíi a ndâ basìlì mì Mbíři ká giì co mítí ndâ yí, bìndi ndú giì 'dè có jì ndâ yí éno máa, yí a wuù!

²⁴ Ndâ 'bí kómbe ze giì kaa ya gí bà ñò muu'dú, tacó bà 'di gbí 'véřè mì ndâ niì tí nò, káa ndú giì da a kùnga to á go có mì ndâ niì tí nò.»

25 Káa Jézù gii 'visì có ji ndâ Kìliyópà éno máa, «Ákoo ndâ ñónókó! Yo me duù gítí bà ùnje gítí ndâ có tí nó 'dáá náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbířì 'dè nó tacó yè?

26 Kòcò ndâ mbe 'dòkò có mì Mbířì ji yo me éno máa, kózò tí Bìndi-Mbířì bà kònò a sé'i má kózò gí, yí bà gii kì tí wó pí jàlàmbà lá?»

27 Jézù bà-i-nò gii 'bità bà 'dè gbí ndâ có tí nó 'dáá náa à cu gítí wó tí Jézù mí gbí wáràgà mì Mbířì nó 'do tí ndâ có mì Mòze, gii co tí ndâ có mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbířì 'dáá gí ji ndú.

28 Ndâ Jézù mâ gii dooko ta 'bá mì ndâ Kìliyópà gí, Jézù gii bàkà tí wó go 'duù ñinó mbe kù ndii ya gí kùro nô.

29 Káa ndâ Kìliyópà gii 'dè có ji yí máa, «Ndoo ne gí 'bá mì ze, tacó o dooko gítí bà bèè gí.» Jézù mâ gii ùnje gí, ndú gii ne ta ndâ Kìliyópà gí 'bá mì ndú.

30 Káa si ndú kù gii 'bità bà zò i, Jézù gii zèè kù kô mí 'bì wó, yí mâ gii 'deke tí wó ji Mbířì gí, yí gii kì'viki gbí kù kô tí nó, bìndi yí gii kaa ji ndâ Kìliyópà.

31 Ɔo ndâ Kìliyópà gii da gítí bà ñò Jézù ni si ndú ta ndú ƣègbà i-zó-zò nó gí. Káa yí gii dù ká to nó gii 'do ƣo ndú gí.

32 Ndâ Kìliyópà bà-i-nò gii 'bità bà 'vee tí ndú gbí òkò tí ndú si Jézù gii 'do ƣo ndú gí nó éno máa, «Njembí ndâ wálá kùtáá kù mù si yí kù 'dè gbí ndâ có gbí wáràgà mì Mbířì ji ndâ á si ndoo ta ndú kpokèjì nó?»

33 Ndâ Kìliyópà ngé bà-i-nò gii zèè kpokèjì kù dele gí mì sè ndâ tú mì Jézù muu'bi-nje gbaànjé nó, ta sè ndâ 'bí kómbe ndú Jèrùzàlémè. Ndú mâ gii yee kà, ndú gii 'de ndú kili 'dáá mí bà gbèè to.

34 Bìndi ndâ 'duù tí nó gii 'dè có ji ndâ Kìliyópà, máa, «A yúco máa Mbe tí ndoo 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí! Yí delè gii túbà tí wó ji Símónè gí.»

35 Bìndi ndâ Kìliyópà gii dità ndâ i tí nó mbe bàkà tí mì ndú si ndú kpokèjì kù ya gí 'bá mì ndú Èmáwùsù nó, ta bà ñò Jézù ni mì ndú si ndú kù zò i nó ji ndâ ka ndú.

Jézù túbà tí wó ji ndâ mbe tala có mì wó

36 Káa si ndâ Kìliyópà kù 'vanda có ji ndâ ka ndú mbe tala có mì Jézù, ndú mâ gii zeke'o, ñinó a 'di ká nó? Jézù jéé kù ƣò tíyò gbí òkò tí ndú! Bìndi Jézù gii 'dè có ji ndú máa, «Yo dù ñikì maa!»

37 Lílí ndâ mbe tala có mì Jézù bà-i-nò gii oloko 'do tí ndú ta gúku gí. Ndú gii koƣo có máa a vuuvuu ká co mítí ndâ yí.

38 Káa Jézù gii 'vee ndú máa, «Yo kù cì gúku tacó yè? Yo kù koƣo có sàkàmàà tacó yè?

39 Yo zeke ndâ kpázà 'bì ye, ta ndâ kpázà kò ye, tacó wàa yo 'ví ñò tí ni éno máa, ñinó a ye ká nó. Yo tee 'bì yo mítí ye, tacó wàa yo 'ví ñò tí ni éno máa, ñinó a ye, tacó dìi tí vuuvuu wálá, delè 'bilì vuuvuu á go ñinó náa yo kù ñò tí ye nó wálá.»

40 Jézù 'dè ndâ có tí nó ji ndâ mbe tala có mì wó nó ta bà tù ndâ kpázà 'bì wó, ta ndâ kpázà kò wó ji ndú.

41 Líkí'o bà ñò ni éno máa, ñinó a Jézù, gii bàkà ndú tí ña ñinó náa bà ùnje éno máa, ñinó a Jézù, gii kpò ndú gí. Ndú gii ƣò tíyò juku-jùkùù, ta có ñinó náa ndú bà 'dè gbí nje ndú nó wálá. Jézù bà-i-nò gii 'vee ndú máa, «'Bí i-zó-zò mì yo bà-i-nó wálá?»

42 Ndú bà-i-nò gii je yú sè ji yí,

43 bìndi yí gii zò mí kùro ndú.

Jézù 'dè ndòngbú có jì ndâ tú mì wó

⁴⁴ Jézù gii 'dè ndòngbú có jì ndâ tu mì wó éno máa, «Ŋìnó a gbí ndâ có mì ye náa ye táánò 'dè jì yo si mì ndoo ta ndoo éno máa, kózò tí ndâ có tí nó 'dáá náa ndâ Mòze, ta ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri, ta ndâ Muu-cè, cu mí gbí ndâ wáràgà mì ndú, bà bàkà tí nó ká nò.»

⁴⁵ Yí bà-i-nò gii njaanga muu ndú gítí bà 'di gbí ndâ có gbí wáràgà mì Mbíri.

⁴⁶ Bìndi yí gii 'dè có jì ndú máa, «Nògí, a có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, kózò tí Bìndi-Mbíri bà kònò sé'i, káa bìndi sili ta'ò yí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí,

⁴⁷ tacó wàa à 'ví ma ndâ có gítí bà 'visì muu ndâ 'duù 'do tí ndâ vo-vò kpokèjì kèjì mì ndú, ta có gítí bà je à-cee-gí mì Mbíri gítí ndâ vò i mì ndâ 'duù, jì ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá ta rẹ wó. Nèté bà ma ndâ có tí nó 'ví 'bità tí 'do Jèrùzàlémè.

⁴⁸ Yo bà dù tí ndâ mbe ma ndâ có tí nó.

⁴⁹ Ye bà tuu i tí nó náa Bu ye táánò ci yo gítí nó jì yo. Káa yo 'ví dù gbí gbata Jèrùzàlémè yee tí o tí nó náa à má je wotí jì yo 'do gbíri má kózò gí.»

Bà ya Jézù gí gbíri

⁵⁰ Jézù gii kaa ndâ tú mì wó 'do Jèrùzàlémè, ndú gii ya ta ndú ngé gí sè 'do gbí gbata Bètánìyà. Yí mà gii yee ta ndú tí bàndò tí nó gbí muu wó nó gí, yí gii kaa 'bì wó gí yaà jì Mbíri, bìndi yí gii cù 'dè ngo cù wó mítí ndú.

⁵¹ Yí mà gii cù 'dè ngo cù wó mítí ndú gí, gbí òkò tí ndú gii njèè ta ndú ta bà te yí ya tí gí gbíri gí.

⁵² Ndâ tú mì wó gii ùlù yí, bìndi ndú gii dele ndi ndú gí Jèrùzàlémè ta líkí'o tí ndú ngé ndii gí.

⁵³ Ndú gii dù kú ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri tacó bà ùlù Mbíri ta o 'dáá gí.

Banga-Ngú-Có mì Jézù tí Bìndi-Mbíṛì go có mì JÒVÁNÌ

Jézù tí Có mì Mbíṛì gí tí 'duù gí

- 1 Có táánò sàà kuu tí á kùro o bà suu to tí nò;
có táánò kù dù a i mì ndú ta Mbíṛì.
Có 'do sàà táánò káa Mbíṛì.
- 2 Ndâ Có táánò ta Mbíṛì ta o bà 'bìtá bà suu ndâ i.
- 3 Wotí bà suu ndâ i táánò 'dáá gí a i 'bì Có;
'bí i gbaànjé táánò mbe bàkà tí muu to tí nó á kapí ro Có nò wálá.
- 4 Có táánò a rẹngbó 'válá;
'válá tí nò mì Có nò táánò a ngba'o jì ndâ 'duù 'dáá gí,
5 tí ngba'o ñinó mbe tòngbaà gbí 'dí'di'o,
tí ngba'o ñinó náa 'dí'di'o kpò yí lá.
- 6 Mbíṛì táánò gíi tuu 'bí 'dakò ta rẹ wó a Jòvání,
7 tí mbe 'dè yúcó jì ndâ 'duù.
Mbíṛì táánò tuu yí gí bà 'dè yúcó gítí Ngba'o,
tacó wàa, ndâ 'duù 'dáá gí 'ví ù ta nje gítí Ngba'o á 'do gbí có mì wó.
- 8 Jòvání táánò me Ngba'o lá;
yí táánò a 'duù sínò,
tí mbe 'dè yúcó gítí Ngba'o.
- 9 Có táánò, tí cèe Ngba'o mbe njaanga muu ndâ 'duù 'dáá gí nó kpokèjì.
- 10 Yí táánò kuu muu to tí nò,
to tí nó náa Mbíṛì táánò je wotí jì yí bìndi yí gíi suu nò,
káa ndâ 'duù muu to tí nó táánò 'dáá gí nò yí ní lá.
- 11 Yí táánò gí gí 'dóó 'bá mì ndú,
káa ndâ 'dóó-'dòò nambe wó si yí tí i lá.
- 12 Kpétí ká éno, yí gíi je wotí bà gí tí ndâ 'vii mì Mbíṛì jì ndâ mbe si yí tí i,
mbe tee njembí ndú mítí wó nó gí.
- 13 Rẹngbó bà dù ndú tí ndâ 'vii mì Mbíṛì nò me 'do muu to tí nó lá,
à 'do me gbí bà toko bà sili mì ndâ 'dakò ta niì lá,
à delè gíi dù me 'do gbí go bà jò rẹ ndâ 'duù lá,
à káa Mbíṛì ká bàkà ndú tí ndâ 'vii mì wó.
- 14 Có táánò gí tí 'duù go ndoo,
bìndi yí gíi 'vala gbí òkò tí ndoo muu to tí nó,
tí gbolò mbe nambeè,
delè tí gbolò mbe 'dè yúcó.
Ze táánò nò ña bà tòngbaà mì wó,
tí ngba gbèe 'Vii-mì-Mbíṛì ta 'bí ña 'vii go yí mì Bu wó wálá gí.
- 15 Jòvání táánò gí kù kò-kò ta rẹ Có jì ndâ 'duù, máa,
« ñinó a 'duù tí nó náa ye táánò kù 'dè có ta rẹ wó jì yo máa,
< 'Duù tí nó kèjì gí tàkò ye nó a gbolò 'duù ndii ye gí,
tacó yí táánò kù 'vala kùro o bà jò ye. »
- 16 Yí kù bàkà nambeè jì ndoo 'dáá gí,
tacó nambeè gbí yí wó me gbolò ngé ndii gí.
- 17 Mbíṛì táánò tuu a Mòze ta ndâ có mì wó jì ndâ 'duù,
bìndi yí gíi tuu a Có tí Jézù,
tí Bìndi wó tí Mbíṛì gí bà bàkà nambeè jì ndâ 'duù,

delè jí bà 'dè yúcó jí ndâ 'duù 'dáá gî.

18 'Bí 'duù jé mbe ò Mbíri ta ɾo wó ta gbèè ɾi muu to tí nó wálá,
à káa gbèè 'Viì-mì-Mbíri ta ɱa wó wálá,
tí wú-gbí-ɾé Bu wó,
ká túbà tí Mbíri jí ndoo.

Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù 'dè yúcó mì wó

19 Ta 'bí o gbaànjé, ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà gii tuu ndâ 'bí bu-Mbíri mì ndâ Jùdéyà ta ndâ 'bí mbe kù koni ndâ bu-Mbíri ta nèté, 'do Jèrùzàlémè, máa, ndú ya jí bà 'vee Jòvànì máa, yí a 'di wè? Wàa ndú 'ví gí ta ndi kòcò wó jí ndâ yì.

20 Ndâ bu-Mbíri tí nò mâ gii ya jí bà 'vee Jòvànì go có tí nó náa ndâ kpo 'duù mì ndú tuu ta ndú nò, Jòvànì gii 'dè 'véɾè jí ndú lá, yí gii 'dè có jí ndú ngbárángà 'i éno máa, «Ye me Bìndi-Mbíri lá.»

21 Káa ndâ bu-Mbíri tí nò gii 'vee yí káká 'i máa, «Má éno, wò a Èlìjà tí nó táánò tí mbe 'dòkò có mì Mbíri nó wàà?»

Káa Jòvànì gii 'visì có jí ndú máa, «Ye me Èlìjà tí nó delè lá.»

Bà ta'ô ɱinó, ndâ bu-Mbíri tí nò gii 'vee Jòvànì máa, «Wò 'ví dù a gbolò mbe 'dòkò có mì Mbíri tí nó náa Mòze dígísèé ci ndâ ká gù ndoo máa Mbíri bà tuu yí jí ndú nó wàà?»

Káa Jòvànì gii 'visì có jí ndú máa, «Ngé lá! Ye me yí lá.»

22 Ndâ bu-Mbíri tí nò gii 'vee Jòvànì máa, «À má éno, wò a 'di? Tacó ze má dele ta ndi ze ya jí 'bá, wàa ze 'ví 'dè ta ndi kòcò lo jí ndâ 'duù tí nó mbe tuu ze nò, ze dele ndi ze ya jí bà 'dè có jí ndú éno máa, wò a 'di?»

23 Káa Jòvànì gii 'visì có jí ndú máa, «Ye a 'duù tí nó náa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri dígísèé 'dè kòcò ta wotí mì Mbíri gítí wó máa, <Kòcò 'duù kù kò-kò gbí kángáá nga ngoò, máa, yo bàkà kpokèjì mì Mbe tí yo jáá nò.> »

24 À ta o tí nó tuu ndâ bu-Mbíri tí nó ya tí jí Jòvànì a ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà.

25 Tacó éno, ndú gii 'vee Jòvànì máa, «Wò me Bìndi-Mbíri lá, wò me Èlìjà lá, wò delè me mbe 'dòkò có mì Mbíri tí nó mì Mòze náa yí 'dè có gítí wó nó ká lá. À má éno, wò kù caka tí ndâ 'duù tacó yè?»

26 Káa Jòvànì gii 'visì có jí ndú máa, «Ye kù caka tí ndâ 'duù ta ngo, káa, 'bí 'duù kpónó kù ɾò tíyò kuu gbí òkò tí yo nò káa yo ò yí ni lá,

27 ká bà gii gí gí tàkò ye. Yí a 'duù mbe me gbolò ndii ye tí ɱa ɱinó náa à kpètí káa bà dù tí vòó mbe kù njaanga tàrà 'do tí kò wó sínò, ye bà 'de wotí tí ye gítí wálá.»

28 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà tuu ndâ bu-Mbíri mì ndú nò jí Jòvànì si yí gbí gbata Bètánìyà a tìto Jòròdánìyà kù caka tí ndâ 'duù.

29 Jòvànì mâ gii zeke'o ta 'bí yé á bìndi bà 'dè nje mì ndú ta ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdéyà nò, yí gii ò Jézù kèjì gí mì wó. Bìndi yí gii túbà tí Jézù jí ndâ 'duù máa, «Yo ò 'Viì-rómbo-mì-Mbíri, tí mbe toɾo ndâ vò i 'do muu to tí nó, zò!

30 ɱizò a yí tí 'duù tí nó náa ye kù 'dè có gítí wó máa, <'Bí 'duù, tí gbolò 'duù mbe ndii ye gî, á kèjì tàkò ye> nó ká zò. Yí me gbolò ndii ye gî, tacó yí sàà kù 'vala kùɾo o bà jò ye.

31 Ye táánò sàà ò yí ni tí 'duù tí nó náa Mbíri tuu yí nó lá, káa à gii tuu ye, máa, ye dù tí mbe caka tí ndâ 'duù, tacó wàa, ye 'ví tù ta bà tí wó jí ndâ Ìzìrìyèlì.

32 «Ye táánò nò Bèri-mì-Mbíri kù gí 'do gbíri go kùlè nò, kù gí gí bà o mí muu wó.

33 Ye táánò ta o tí nò nò yí ni lá. Káa a 'duù tí nó mbe tuu ye, máa, ye caka tí ndá 'duù ta ngo nó, ká gii túbà tí wó ji ye máa, <'Duù tí nó náa wò bà nò Bèri-mì-Mbíri kù gí 'do gbíri ndíri gí muu wó nó, a 'duù tí nó ká bà gí gí bà caka tí ndá 'duù ta Bèri-mì-Mbíri nó ká nò.>

34 Káa ye gii nò Bèri-mì-Mbíri gí 'do gbíri gí muu 'dakò tí zó gí. À má enò, ye kpónó kù yù nó a gbí wó ji yo máa, yí a 'Viì-mì-Mbíri.»

Ndá mbe dù tí ndá kpédélé mbe tala có mì Jézù

35 Ta 'bí yé, si ndá Jòvànì kù rò tíyò ta ndá 'bí mbe tala có mì wó sósò'ò ta 'dè'o,

36 Jòvànì gii nò Jézù kù ndii ta nó. Yí gii zeke Jézù ngbóó, bindi yí gii túbà tí wó ji ndá mbe tala có mì wó tí nó náa ndú kù rò tíyò ta ndú nó, máa, «Yo nò 'Viì-rómbo-mì-Mbíri ta nó zô.»

37 Ndá mbe tala có mì Jòvànì nò má gii 'di có tí nó náa yí 'dè ji ndú nò, ndú só gii njè nó ya gí bà ru ndi Jézù.

38 Jézù má gii 'visì tí wó, yí má gii nò ndú, yí gii 'vee ndú máa, «Yo kù pà a yè?»

Káa ndú gii 'visì có ji Jézù máa, «Rábi» (gbí máa, Mbe nìbà i), «Wò kù dù ngò?»

39 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Yo gí gí bà nò .» Ndú bà-i-nò gii ya ta sè ri-'dè'o tí nó gí bà nò bándò mì Jézù.

40 'Bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá mbe tala có mì Jòvànì mbe ya gí bà nò bándò bà dù Jézù nò a Àndèréyà, tí ná'vindí Simónè Piyétòrò.

41 Àndèréyà má gii nò bándò bà dù Jézù gí, yí gii dele ndi wó ya gí bà pà bà tí ná'vindí wó Simónè, yí má gii 'de yí gí, yí gii 'dè có ji yí máa, «Ze 'de Bindi-Mbíri gí!»

42 Bindi yí gii 'daka Simónè ya tí ji Jézù.

Jézù má gii nò Simónè, Jézù gii zeke Simónè ngbóó, bindi yí gii 'dè có ji yí máa, «Wò a Simónè tí 'viì mì Jòvànì, káa ngú rẹ lo kpónó bà dù a Kéfà,» (gbí máa, Piyétòrò, gbí máa, Duù).

43 Ta yé bindi bà 'de tí ndá Jézù ta Simónè Piyétòrò, Jézù gii 'de 'bí 'dakò ta rẹ wó a Filípò, si Jézù bàkà có gítí bà njè nó 'do tàbè'dè Joròdáníyà tacò bà ya gí Gáliléyà cee gí. Jézù gii tè'é tí Filípò máa, yí gí gí bà ru ndi yí.

44 Filípò dele káa 'duù Bètisàyidà go ndá Àndèréyà ta Piyétòrò.

45 Filípò má gii 'de 'bí 'dakò ta rẹ wó a Nàtànìyélè, yí gii 'dè có ji Nàtànìyélè máa, «Ze 'de 'duù tí nó náa Mòze táánò cu có gítí wó mí gbí wàràgà mì wó nó gí, 'duù tí nó náa ndá mbe 'dòkò có mì Mbíri táánò cu có gítí wó mí gbí wàràgà mì ndú nò. Rẹ wó a Jézù, tí 'viì mì Jùzépè mbe gí 'do Názàrètì.»

46 Káa Nàtànìyélè gii 'vee Filípò máa, «A ọa tó i yè jé ká gí 'do Názàrètì?» Káa Filípò gii 'visì có ji Nàtànìyélè máa, «Gí gí bà nò yí ta ọo lo.»

47 Ndá Filípò ta Nàtànìyélè bà-i-nò gii njè nó kù ya gí mì Jézù. Jézù má gii nò Nàtànìyélè kẹjì gí mì wó, yí gii 'dè có ji yí máa, «À gbúú-gbuu zó a Ìzìrìyèlì gbí dù Ìzìrìyèlì ta tìrì gbí yì wó wálá ká kẹjì zô.»

48 Nàtànìyélè má gii 'di có tí nó náa Jézù 'dè nò, yí gii 'vee Jézù máa, «Wò nò ye ni ta yè?»

Káa Jézù gii 'visì có ji yí máa, «Ye kùtáá nò wò kù ki tí lo to tà mù-mbiigá á kùro o bà ya Filípò gí bà tè'é tí lo.»

⁴⁹ Nàtànìyélè bà-i-nò gii 'visì có ji Jézù máa, «Mbe nìbà i, wò a 'Viì-mì-Mbírì! Wò a gbolò gba mì ndâ Ìzìrìyéli!»

⁵⁰ Káa Jézù gii 'visì có ji Nàtànìyélè máa, «Wò ùnje éno máa, ye a 'Viì-mì-Mbírì, tí gbolò gba mì ndâ Ìzìrìyéli, ká tacó náa ye 'dè có ji wò máa, ye kùtáa nò wò kù ki tí lo to á tà mú-mbiìgá gí nò. Káa wò bà gii nò ndâ 'bí i mbe me kpo-kpò ndii nìno gí.

⁵¹ Ye kù 'dè có ji wò ta yúco máa, wò kèjì gí bà nò njekèjì gbírì njaanga tí gí, bìndi ndâ basìlì mì Mbírì kù wùkù to ya gí yaa, gí gí to, ya gí yaa, gí gí to, muu 'Viì-mì-'Dakò.»

2

Jézù ya gí bàndò bà kò niì gbí gbata Kánà

¹ À bàkà bìndi bà tè'é tí ndâ Filípò ta Nàtànìyélè mì Jézù káa sili ta'ò, bìndi 'bí 'dakò gbí gbata Kánà, gbí to Gàliléyà, gii ko niì mì wó gí 'bá. Màríyà tí nawu Jézù ta o tí nò kuu bàndò bà ko niì tí nò.

² À delè gii tè'é tí ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó gí bà ko niì tí nò gí.

³ Pe nèbítì mà gii cee 'do mì ndâ mbe kò niì gí, nawu Jézù gii 'dè có ji yí máa, «Pe mì ndú wálá.»

⁴ Káa Jézù gii 'visì có ji nawu wó máa, «Káa wò 'dè ji ye máa ye 'ví bàkà tí a yè, ndi lo niì? O mì ye gí kálásè.»

⁵ Nawu Jézù bà-i-nò gii 'dè có ji ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà nèté bàndò bà ko niì nó máa, «Yí má 'dè có ji yo, yo 'ví ndii muu có mì wó nò lá.»

⁶ Ta o tí nò ndâ 'bí kpo-kpò ká'i-ngo vô-nje gbaànjé 'do tí díí, náa gbèe kù te go jú-kàrà-ngo vô ta nje tí, kuu mì ndâ 'duù tí nò á bàndò bà ko niì nò. Nèté mì ña ndâ kpo-kpò ká'i-ngo tí nò gbí tàkù mì ndâ Jùdéyà a bà cu ngo mí gbí ndú tacó bà caka bèjò.

⁷ Jézù bà-i-nò gii 'dè có ji ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà nèté bàndò bà ko niì nó máa, «Yo cu ngo yeke ndâ kpo-kpò ká'i tí nò gí.»

Ndâ 'duù tí nò mà gii bàkà go có tí nò náa Jézù 'dè ji ndú nò gí,

⁸ Jézù gii 'dè có ji ndú máa, «Yo cu 'bí ngo tí nò náa yo yee mí gbí ndâ kàrà nò ji 'duù tí nó mbe kù njèè i-zó-zò nò.»

⁹ Ndâ 'dakò tí nò gii cu ngo tí nò náa ndú yee mí gbí kàrà nò ya tí ji 'duù tí nó mbe kù njèè i-zó-zò nó go có mì Jézù nò. Yí mà gii tee mítí nje wó, nìno a pe ká nò! Káa yí nò 'dóo kpokèjì tí nó náa pe tí nò gí 'do tí nó lá. À káa ndâ 'duù tí nó mbe yòò ngo mí gbí ndâ kpo-kpò kàrà-ngo tí nó ká 'di gbí có tí nò.

Mbe njèè i-zó-zò bà-i-nò gii tè'é tí 'dakò tí nó náa à kù ko niì mì wó gí 'bá nò.

¹⁰ Bìndi yí gii 'dè có ji yí máa, «Ndâ 'duù ta o i 'dáá gí kù njèè kùro a pe nìno mbe me gó ngé waa gí nò. Yí ndâ wírì má ye gí, ndú gii njèè pe nìno mbe me gó dúú-dúú lá nó 'do ndii. Káa wò gii kpolo tí pe nìno mbe me gó ngé waa gí nó yee tí kpónó.»

¹¹ Jézù bàkà kpédélé seřè mì wó nò mí gbí gbata Kánà á Gàliléyà, tacó wàa ndâ 'duù 'ví nò ta wotí mì yì. Ndâ mbe tala có mì wó gii ùnje gítí wó dú ta yúco gí.

Jézù mòkò ndâ mbe mà 'véle 'do gbí ndùgù 'bá-Mbírì gí sè

¹² Ndâ Jézù ta nawu wó, ta ndâ ná'vindí wó, gii njè nó 'do bàndò bà ko niì ya gí bà bàkà làmbu sili mí gbí gbata Kàpàrànwùmù.

¹³ Jézù mà gii nò kùro o bà bàkà tàkùì mì o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìrìyèlì-mì-Mbíri dooko gí, ndú gii nje nó ta ndâ mbe tala có mì wó 'do gbí gbata Kàpàrànáwùmù, tacó bà ya gí bà bàkà gbolò o tí nò mí Jèrùzàlémè.

¹⁴ Ndú mà gii yee kà, ndú gii 'de ndâ 'duù 'visì gbí ndùgù 'bá-Mbíri tí 'dóó i mì ndú gí. Ndú 'de ndâ mbe kù mà ndâ mò'dú, ta ndâ rómbo, ta ndâ kùlè, ta ndâ mbe kù 'visì gùrúsù, 'vìrímó-'vìrimo gbí nèté.

¹⁵ Jézù mà gii nò éno, yí gii je nji wú, bìndi yí gii gbì ta ndâ 'duù tí nò, ta ndâ nò mì ndú, mòkò 'do gbí ndùgù 'bá-Mbíri á gí sè. Yí gii 'buku ndâ tàràbèzà mì ndâ mbe kù 'visì gùrúsù mí to, ta bà vaka ndâ gùrúsù mì ndú vóro-voro, vóro-voro, ta to.

¹⁶ Bìndi yí gii do mítí ndâ mbe kù mà ndâ kùlè máa, «Yo kaa ndâ kùlè mì yo nò 'do bà-i-nó gí! Yo káká'i 'ví bàkà rùkàtì mì Bu ye tí bàndò bà mà 'vèle mì yo lá!»

¹⁷ Ndâ mbe tala có mì Jézù mà gii nò ña i tí nò náa yí bàkà ta ndâ mbe mà 'vèle gbí ndùgù 'bá-Mbíri nò, mbí ndú bà gii 'va tí có tí nó á gbí wàràgà mì Mbíri máa, «Ye bà cì ká muu 'bá mì lo!» nò.

¹⁸ Káa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà ñìndi ndú gii yuu tí ndú mí gbí có tí nò ta bà 'vee gbí nje Jézù máa, «Ze 'ví nò ni mítí ña ye máa, áa mì lo a yúco tacó bà bàkà ña i tí nò kpónó náa wò bàkà nò?»

¹⁹ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Yo ki'viki 'bá-Mbíri tí nó gí to, wàa ye bà bì ndí mí tìyò á gbí sili ta'ô.»

²⁰ Káa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà gii 'vee yí máa, «Áá táánò bì 'bá-Mbíri tí nó mí tìyò gbí ndoò zi'duù-só-nje vò nje-vò gbaànjé, káa wò kèjì gí bà bì ndí gbí sili ta'ô?»

²¹ Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà ta o tí nò ñìndi ndú kù koro có a i gítí cèe 'bá-Mbíri tí nó, keelá, Jézù kù ni a 'bá-Mbíri tí nó tí dù wó nò.

²² Mbí ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'va tí có tí nó náa yí 'dè gítí bà bì ndi 'bá-Mbíri á gbí sili ta'ô nò a i bìndi bà 'vala ndi Jézù 'do gbí muu'dú wó. Bìndi à ngbí nò a o bà gii ùnje mì ndú á gítí ndâ có tí nó á gbí wàràgà mì Mbíri, ta có tí nó náa Jézù 'dè nò.

²³ Ndâ 'duù me mbè, mbe nò ndâ serè tí nó náa Jézù bàkà gbí ndâ sili bà dù yí á Jèrùzàlémè ta o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìrìyèlì-mì-Mbíri nó, gii ùnje gítí Jézù gí.

²⁴ Káa Jézù tee njembí wó gítí có mì 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gbaànjé lá, tacó yí nò ndú 'dáá gí ni gí.

²⁵ Tacó éno, gbí nderè bà 'vee 'bí 'duù mì wó máa yí 'dè gbí ndú ji yì nò wálá, tacó yí 'di gbí ndâ 'duù muu to tí nó ngé cee gí.

3

Ndâ Jézù ta 'bí mbe kpolo tí tàkùì mì ndâ Jùdéyà

¹ Ta 'bí o gbaànjé 'bí 'dakò tí mbe kpolo tí tàkùì mì ndâ Jùdéyà, delè tí kpo 'duù gbí ngbàngà mì ndú, ta rè wó a Nìkòdémò,

² gii ya gí mì Jézù ta bèbìlì gbí kóó, bìndi yí gii 'dè có ji yí máa, «Mbe nìbà i, ze nò wò tí mbe nìbà i mbe gí 'do mì Mbíri ni gí. Tacó 'bí 'duù bà 'de wotí bà bàkà ndâ ña ndâ kpo-kpò i tí nó náa wò kù bàkà nó wálá, sè káa ñìno à má káa Mbíri ká tàkò 'duù tí nò.»

³ Káa Jézù gii 'visì có ji Nìkòdémò máa,
«Ye kù 'dè có ji wò ta yúco máa,

à má kpò gbí ndi bà jò 'duù lá,

'duù tí nò bà dù tí bòò-gba mì Mbíri wálá.»

4 Káa Nikòdémò gii 'vee Jézù máa, «Áá bà kpò gbí ndi bà jò kpo 'duù káká'i ée? Yí bà 'de kpokèjì bà dele ndi wó ya gí gbí yì nawu wó wàa à 'ví jò ndi wó tí dó 'viì 'do kòtí 'di?»

5 Káa Jézù gii 'visì có ji Nikòdémò máa,
«Ye kù 'dè có ji wò ta yúco máa,
à káa ña 'duù ñinó náa à caka tí wó gí,
tí ña 'duù ñinó mbe 'di có mì Bèri-mì-Mbíri gí nó,
ká bà dù tí Bòò-gba mì Mbíri.

6 A ndâ bu 'duù ta nawu 'duù ká jò 'duù,
káa, a Bèri-mì-Mbíri ká je wotí bà dù tí 'duù mì Mbíri ji 'duù.

7 Njembí lo 'ví mù gítí có tí nó náa ye 'dè ji wò éno nó máa, à 'ví jò ndi lo tí ngú nó lá.

8 Tacó ndâ 'duù ñinó náa Bèri-mì-Mbíri je wotí bà 'vala go có mì Mbíri ji ndú gí nó,

go pípiri náa wò kù 'di káa wo bà pì yí,
káa wò bà ni bà cu 'bì lo gbúú-gbuu mítí 'bí to,
máa, «Nò! Pípiri kù pì 'do nò!» nò wálá.

Wó delè bà ni bà cu 'bì lo gbúú-gbuu mítí 'bí to,
máa, «Pípiri kù pì gítí nó!» nò wálá.»

9 Káa Nikòdémò gii 'vee Jézù máa, «Gbí có mì lo nò máa yè?»

10 Káa Jézù gii 'visì có ji yí máa, «Wò tí gbolò mbe nìbà i mì ndâ Ìzìriyéli delè ñò ndâ i tí nò ni lá?

11 Ye kù 'dè có ji wò ta yúco máa,
ze kù 'dè có ká gítí ndâ i ñinó náa ze ñò ndú ni gí nò.

Ze delè kù 'dè có ká gítí ndâ i ñinó náa ze ñò ndú ta ɾo ze gí nò.
Kpèti ká éno, ndâ 'duù mì yo biya bà 'di ndâ có tí nó náa ze 'dè ji yo gítí ndâ i ñinó náa ze ñò ta ɾo ze nó gí.

12 Yo má biya bà 'di có tí nó náa ye 'dè ji yo gítí ndâ i muu to tí nó nó gí,
yo bà ùnje gítí có ñinó náa ye bà 'dè ji yo gítí ndâ i ñinó gbíri nó ta ña kpokèjì ngayi?

13 'Bí 'duù muu to tí nó gbaànjé jé mbe 'dò kò wó mí gbíri wálá;
à káa 'Viì-mì-'Dakò, tí mbe gí 'do gbíri.

14 Mbíri bà te 'Viì-mì-'Dakò gí yaà mí kùro ndâ 'duù go bà te cè tí kpoo tí nó náa à du 'do tí lii nó mì Mòze gí yaà mí kùro ndâ 'duù gbí kángáá nga ngoò,

15 tacó wàa ndâ mbe ùnje gítí wó 'dáá gí 'ví 'de ta 'válá ñinó mbe cee lá nò.

16 Tacó Mbíri zè ndâ 'duù muu to tí nó nìkì ngé ma.

Tacó éno, yí gii je gbèe 'Viì mì wó ji ndú.

Mbíri je gbèe 'Viì mì wó ji ndâ 'duù,
tacó wàa, ndâ 'duù ñinó mbe ùnje gítí wó nó 'ví gíri'o lá.

Ndú delè 'ví 'de ta 'válá ñinó mbe cee lá nò.

17 Mbíri tuu 'Viì mì wó gí muu to tí nó me tacó bà waa có mítí ndâ 'duù lá.
Yí tuu yí a i tacó bà 'vala ndâ 'duù.

18 Mbíri bà waa có mítí ndâ 'duù ñinó mbe ùnje gítí 'Viì-mì-'Dakò gí nó wálá.

Káa 'duù ñinó mbe biya bà ùnje gítí gbèe 'Viì-mì-Mbíri ta 'bí 'viì go yí mì Bu wó wálá nó gí nó 'va tí to sàà gí.

19 Mbíri bà waa có mítí ndâ mbe ngbútù ta nderè éno máa,

ngba'o gí gí muu to tí nó gí,
káa à gii nìkì tí ndâ 'duù a bà kpoko tí ndú ta ndi gbí 'dí'di'o.

- Ndú biya bà dù gbí ngba'o gî,
tacó ndú ta o 'dáá gî kù bàkà káa ndâ vò i.
- 20 À dú káa yúco máa,
ndâ mbe bàkà vò i 'dáá gî kù sogo ngba'o,
tacó à tí ndú a gúku, máa,
ndâ 'duù bà òò òa ndâ vò i tí nó náa ndâ yì kù bàkà nô.
- 21 Káa a ndâ mbe 'vala ta yúco ká kù co gí gbí ngba'o,
tacó wáa, ndâ 'duù 'ví òò ta ndâ i tí nó náa ndâ yì bàkà ta òò mì Mbíri
nó ngbárángà'i.»

Ndâ Jézù ta Jòvání tí mbe caka tí ndâ 'duù

22 Ta o tí nó ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó gii 'bità bà nó ta ndi gbí ndâ to á sè 'do gbí ndâ gbata gbí to Jùdèyà. Ndú dù gbí ndâ nó tí nó ta làmbu kòndi o, kù caka tí ndâ 'duù.

23 Jòvání tí mbe caka tí ndâ 'duù òòndi wó ta gbèe o tí nó kù dù tí 'bí bàndò ta ngo gèjèè kuu tí, náa à kù nì mítí a Àyínòni, á dè ta gbata Sàlímì, kù caka tí ndâ 'duù delè,

24 á kùro bà zèè yí tí Jòvání tí mbe caka tí ndâ 'duù mí gbí zàa.

25 Ta 'bí o gbaànjé, ndâ 'bí mbe tala có mì Jòvání tí mbe caka tí ndâ 'duù gii tò kponje ta 'bí Jùdèyà gítí có bà bàkà i tí ngbárángà i.

26 Bìndi ndâ mbe tala có mì Jòvání tí mbe caka tí ndâ 'duù gii ya gí mì wó, bìndi ndú gii 'dè có ji yí máa, «Mbe nìbà i, ze 'di có éno máa, 'dakò tí nó táánò náa yo ta yí ngéé tito Jòròdáníyà nó, 'dakò tí nó náa wò táánò túbà tí wó ji ndâ 'duù máa, yí a 'Vii-rómbo-mì-Mbíri nó, kpónó kù caka tí ndâ 'duù, káa ndâ 'duù 'dáá gî kù kaa ya gí mì wó.»

27 Káa Jòvání tí mbe caka tí ndâ 'duù gii 'visi có ji ndâ mbe tala có mì wó máa,

«À má me Mbíri ká wu i ji 'duù lá,
yí gí bà dù tí mbe i tí nó wálá.

28 Yo 'di có tí nó náa ye táánò 'dè ji yo éno máa,

<Ye me Bìndi-Mbíri lá,

ye a 'duù tí nó náa à tuu yí túú-tuu gí kùro wó> nó ta tù yo gí.

29 Ngú nì ta o 'dáá gî ká ta òò ngú 'dakò mì wó mbe kù kò yí nô.

Kpétí ká éno,

tàkòcò kómbe 'dakò tí nó mbe kù kò ngú nì nó ta o 'dáá gî ká pétékè'i
gítí bà 'di kòcò ndâ kómbe wó kù 'dè nje ta ngú nì mì wó ta líkí'o
tí ndú.

Na líkí'o tí nó kpónó kuu tí ye.

Tàkòcò ye kpónó peteke ngé tè gí.

30 Wotí mì wó má kù ya gí yaà,

wotí mì ye kù dele gí to.

31 'Duù tí nó mbe gí 'do yaà nó me gbolò ndii ndâ 'duù 'dáá gí.

Káa 'duù òòno náa à jò yí mí muu to tí nó nó a 'duù mì to tí nó.

Yí delè kù 'dè có ká gítí ndâ i muu tó tí nó.

32 Bìndi 'duù tí nó mbe gí 'do gbíri nó

kù 'dè có ká gítí ndâ i òòno náa yí òò ndú gbíri nó.

Yí delè kù 'dè káa ndâ có òòno náa yí 'di 'do gbíri nó.

Ndâ 'duù kpétí má ùnje gítí có mì wó lá,

33 'duù òòno mbe ùnje gítí có mì wó gí nó ùnje gí máa,

ndâ có mì Mbíri a yúco.

34 Tacó 'duù tí nó náa Mbíri tuu yí nó kù 'dè a ndâ có mì Mbíri.

Tacó Mbíri je Bèri mì wó tí Mbíri ji 'duù tí nó náa yí tuu yí nó tókà'i.

35 Bu 'Viì zè 'Viì nìkì ma.
Yí giì kaa ndâ i 'dáá mí 'bì 'Viì gî.

36 'Duù mbe 'di có mì 'Viì gî
bà 'de 'válá ñìnó mbe cee lá nô.

Káa, 'duù ñìnó mbe biya bà 'di có mì 'Viì gî nó
jé jí bà 'de 'válá ñìnó mbe cee lá nó wálá,
tacó yí kù 'vala gbí kpo-tàkòcò mì Mbírì.»

4

Ndâ Jézù 'de tí ndú ta 'bí niì Sàmáriyà muu gùù ngo

¹ Jézù giì 'di gî máa, ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdéyà ñò ni gî máa, muu ndâ mbe tala có mì yì me mbè ndii muu ndâ mbe tala có mì Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù gî, káa yì delè kpòò kù caka tí ndâ ngú 'bí ,

² à má ta bà 'dè ta yúcó, Jézù táánò caka tí ndâ 'duù lá, a ndâ mbe tala có mì wó ka kù caka tí ndâ 'duù.

³ Yí ñjè nó ta ndâ mbe tala có mì wó 'do Jùdéyà tacó bà ya jí Gáliléyà,

⁴ có tí kpokèjì tí nó mbe có gbí to Sàmáriyà nô.

⁵ Ndú mâ giì yee gbí ñjì tí nó náa Jàkóbè dígísèé je tí mbèlè ji 'viì mì wó Jùzépè, á dè ta gbata Sàkàrà gbí to Sàmáriyà nó,

⁶ Jézù giì ki tí wó to ta sé nó á muu 'bí gùù ngo, náa à kù ni mítí a Gùù ngo mì Jàkóbè, á gbí ñjì tí nó, si ñi dè gítí bà gí gbúru.

⁷⁻⁸ Jézù mâ giì zeke'o, yí giì ñò 'bí niì tí jú Sàmáriyà mbe gí tacó bà ja ngo, si ndâ mbe tala có mì Jézù kaa 'dáá ya jí bà sì i-zó-zò gbí gbata gî. Bindi Jézù giì yù ngo 'do tí niì tí nó, máa, «Cu 'bí ngo mì lo nó je, wàa ye 'ví ñjù gi.»

⁹ Káa niì tí nó giì 'vee Jézù máa, «Ñìnò a wò tí Jùdéyà ká kù yù ngo 'do tí ye tí jú Sàmáriyà?» Niì tí nó 'vee ña 'vé tí nó mítí Jézù tacó ndâ Jùdéyà gbí ndâ o tí nó si ndâ 'duù Sàmáriyà tí i ngé gí lá.

¹⁰ Káa Jézù giì 'visì có ji niì tí nó máa,
«Wò kùtàá má ñò i-nambee tí nó náa Mbírì kù je ji ndâ 'duù tí nó ní-ni,
wò delè kùtàá má ñò 'duù tí nó mbe kù yù ngo ñjù-ñjù 'do tí lo nó ní-ni,
a wò kùtàá ká bà yù ngo 'do tí wó,
bindi yí kùtàá bà je ngo tí nó mbe kù 'vala ndâ 'duù nó ji wò gî.»

¹¹ Niì tí nó bà-i-nò giì 'visì có ji Jézù máa, «I bà ja ngo mì lo wálá, kpo 'duù, káa tà guu ngo tí nó me 'dú ngé. Wò bà 'de ngo tí nó mbe kù 'vala ndâ 'duù náa wò bà je ji ye nó 'do kòtí 'di?

¹² Gbí ña có mì lo nó máa, wò a gbolò 'duù ndii gu ze tí nó tí Jàkóbè nó gî? Jàkóbè tí nó táánò tí mbe duu gùù ngo tí nó náa ndú ta ndâ 'viì mì wó, ta ndâ i-kó-ko mì ndú, ñjù kpòò, bindi ndú giì jee ji ze nó?»

¹³ Káa Jézù giì 'visì có ji niì tí nó máa,
«'Duù má ñjù ngo 'do gbí gùù ngo tí nó,
go ngo bà bàkà yí káká'i gî.

¹⁴ Káa go ngo bà bàkà 'duù mbe ñjù ngo gbí 'bì ye káká'i wálá.
Ngo tí nó bà dù gbí yì wó go ngo mbe kù 'va gbí pù co gbí ndoò.
Ngo tí nó bà 'vala yí dúú bà ya tí .»

¹⁵ Niì tí nó mâ giì 'di có tí nó náa Jézù 'dè ji yí nó, yí giì 'visì có ji Jézù máa, «Cu 'bí ña ngo tí nó náa wò kù 'dè có gítí nó ji ye, tacó wàa go ngo 'ví bàkà ye káká'i lá. Delè tacó wàa, ye 'ví gí jí bà ja gùù ngo tí nó káká'i lá, bu ye.»

16 Káa Jézù gii 'visì có ji nù tí nò máa, «Ya gí bà tè'é tí 'dakò mì lo, wàa yo 'ví gí ta yí gí bà-i-nò.»

17 Káa nù tí nò gii 'visì có ji Jézù máa, «'Dakò mì ye wálá.»

Jézù bà-i-nò gii 'visì có ji yí máa, «Wò 'dè a yúcó máa, 'dakò mì lo wálá.

18 Tacó wò táánò kò ndâ 'dakò vô, káa 'dakò tí nó kpónó náa yo kuu 'bá ta yí nó me 'dóó 'dakò mì lo lá. Có mì lo me 'véřè lá.»

19 Nù tí nò mâ gii 'di có tí nò náa Jézù 'dè ji yí nò, yí gii 'visì có ji yí máa, «Ye kpónó ñò ni gí máa, wò a mbe 'dòkò có mì Mbířì, bu ye.

20 Káa ndâ ká gù ze tí ndâ Sàmářiya dígísèé kù bàkà i-Mbířì mí pí gú tí nó mì ze nò. Káa yo tí ndâ Jùdéya máa, gbèe bàndò bà bàkà i-Mbířì 'ví dù ká gbí gbata Jèrùzàlémè cuki. Yúcó bàndò kpónó 'ví dù a ñìndi ndâ 'di?»

21 Jézù bà-i-nò gii 'visì có ji nù tí nò máa,

«Ûnje gítí có tí nó náa ye kù 'dè ji wò nò, nù.

'Bí o wúnò ká kèjì náa yo bà bàkà i ji Bu ye mí pí gú mì yo nó wálá; yo delè bà bàkà i mí Jèrùzàlémè wálá.

22 Yo tí ndâ 'duù Sàmářiya ñò Mbířì tí nó náa yo kù bàkà i ji yí nó ni lá.

Káa ze tí ndâ Jùdéya ñò Mbířì tí nó náa ze kù bàkà i ji yí nó ni gí.

Tacó 'duù tí nó tí mbe 'vala ndâ 'duù nó gí a i 'do mì ze tí ndâ Jùdéya.

23 Káa o tí nò ká kèjì, à má ta bà 'dè ta yúcó, o tí nò gí sàà gí,

náa ndâ cèe mbe bàkà i-Mbířì bà gii bàkà i ji Bu ye ta njembí ndú,

ndú delè bà bàkà i ji yí ta yúcó.

Tacó ñìnò a ña ndâ 'duù tí nó náa Mbířì tí Bu ye kù dù ta go ndú máa ndú 'ví dù tí ndâ mbe bàkà i ji yí nò.

24 Mbířì a Bèřì;

à má éno, ndâ mbe bàkà i-Mbířì 'ví bàkà ta wotí mì Bèřì mì wó tí Mbířì,

ndú delè 'ví bàkà ta yúcó.»

25 Káa nù tí nò gii 'visì có ji Jézù máa, «Ye ñò ni gí máa, Màsíya (gbí máa, Bìndi-Mbířì) kpónó kèjì, yí má gí gí, yí bà 'dè gbí ndâ có 'dáá gí ji ndâ 'duù.»

26 Káa Jézù bà-i-nò gii 'visì có ji nù tí nò máa, «Ye tí mbe kù 'dè có ta wò nó a 'duù tí nò, tí Bìndi-Mbířì nò.»

27 'Do bà-i-nò ndâ mbe tala có mì Jézù gii dele ndi ndú 'do bà sì i-zó-zò gí. Ndú mâ gii 'de ndâ Jézù kù 'dè nje ta nù tí nò, nje ndú 'dáá gí gii 'dèe gí. Káa gbèe 'bí 'duù gbí òkò tí ndú mbe 'vee Jézù máa, «Yo kù 'dè a cèe nje ye ta jú Sàmářiya tí nò?» nò wálá.

28 Nù tí nò mâ gii ñò ndâ mbe tala có mì Jézù gí gí, yí gii goonó mbálá-mbala ya gí gbí gbata, si kářà ngo mì wó mí muu gùù ngo, bìndi yí gii ma ndâ 'duù máa,

29 «Yo gí gí bà ñò ña 'bí 'dakò tí nó gí! Yí yù gbí ndâ i tí nó náa ye bàkà gbí bà 'vala ye nó 'dáá gí gí sè gí. À 'ví dù nò a 'dakò tí nó tí Bìndi-Mbířì nó?»

30 Káa ndâ 'duù gbí gbata mâ gii 'di ndâ có tí nó náa nù tí nò 'vanda ji ndú nó, ndú gii kaa ya gí mì Jézù.

31 Káa si nù tí nò kù ya gí bà kili ndâ 'duù gbí gbata tacó bà ya gí mì Jézù nò, ndâ mbe tala có mì Jézù kù yòngò yí gítí i-zó-zò, máa, «Zò 'bí làmbu i, wàa wò 'ví njù ta ngo, mbe nìbà i.»

32 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «I-zó-zò mì ye kuu bà řo ye, káa yo ñò ni lá.»

33 Ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «À 'ví dù a 'bí 'duù ká 'ví gí ta i-zó-zò ji yí?»

³⁴ Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa,
«I-zó-zò mì ye a bà bàkà go có mì 'duù tí nó mbe tuu ye nò.
I-zó-zò mì ye a bà cee nèté mì wó.

³⁵ À tà káa yo ká kù 'dè có éno máa,
ndâ 'duù kù kili i 'do gbí njí á bìn̄di pì nà'ò bìn̄di bà yee n̄jì ña mí gbí
gùù le?

Yo zeke'o gbí njí lèè éno gi.

Ndâ i gbí njí yù sàà gî.

Ndú kù ù káa ndi o bà kili ndú.

³⁶ À kpónó kù ko mboo nèté mì mbe kù kili i 'do gbí njí ji yí.

Yí kù kili i tacó 'vala ñinó mbe cee lá nò.

Tàkòcò ndâ mbe kili i 'do gbí njí ta mbe n̄jì só bà peteke ká peteke.

³⁷ Tacó có tí nó máa, «À r̄ò n̄jì a 'bí 'duù,
káa à giì kili i 'do gbí njí a 'bí 'duù nó» a yúcó.

³⁸ Ye bà tuu yo máa, yo ya gí bà kili i 'do gbí njí.

Áá táánò me yo ká r̄ò n̄jì tí nó lá.

A ndâ 'bí 'duù tende ká mbu gítí .

Káa a yo ká bà giì là bàà gbí wu'o mì ndú.»

³⁹ Mbè ndâ 'duù Sàmáryà tí nó mbe kaa gi gí mì Jézù 'do gbí gbata tí nó
náa n̄jì tí nó kù 'vala gbí nò giì ùnje gítí Jézù ta njembí ndú 'do gbí có tí
nó náa n̄jì tí nó 'dè ji ndú ta r̄è Jézù máa, «Yí 'dè gbí ndâ i tí nó 'dáá náa
ye bàkà gbí bà 'vala ye nó ji ye gî,» nò.

⁴⁰ Tacó éno, ndú mâ giì yee mì Jézù, ndú giì 'deke tí ndú ji yí, máa, yí dù
á mì ndâ yì ta ndú gàà má kózò gî, wàa yí 'ví giì ndii . Bìn̄di Jézù giì ùnje
gítí bà bàkà sili sósò'ò mí mì ndú.

⁴¹ Ndâ mbe 'di ndâ có mì wó gbí ndâ sili tí nó sósò'ò náa yí bàkà mí mì
ndú nò me mbè giì ùnje gítí wó ta njembí ndú.

⁴² Ndâ 'duù tí nó mbe ùnje gítí Jézù nò giì 'dè có ji nájú ndú tí nó mbe
ya gí bà ma có tí Jézù ji ndú nó máa, «Ze kpónó ùnje gítí wó ta njembí ze
dú, me ká gí tàkò có mì lo náa wò 'dè ji ze nó cuki lá. Ze ùnje gítí wó tacó
ze 'di ndâ có 'do gbí nje wó ta t̄ù ze gî. Ze delè giì ñò ni gî máa, yí dú a
mbe 'vala ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî.»

Jézù 'vala 'viì mì 'bí gbolò 'duù

⁴³ Jézù mâ giì s̄i ndâ sili tí nó sósò'ò nó gî, yí giì 'bì ndi nó kù ya gí
Gàliléyà.

⁴⁴ Yí 'dè ta nje wó sàà gî máa, «À te duù mítí mbe 'dòkò có mì Mb̄rì lá
ká 'dóó 'bá mì ndú.»

⁴⁵ Káa, ndú mâ giì yee ta ndâ mbe tala có mì wó á 'dóó 'bá mì ndú
Gàliléyà, ndú giì 'de ndâ i tende. Ndâ 'duù kà giì te wīrì mítí wó ta banga
tí . Tacó ndú ñò ña ndâ i tí nó náa yí bàkà á Jèrùzàlémè si ndú kà ta o
gbolò o nó gî.

⁴⁶ Gbí ndâ sili tí nó náa Jézù kuu tí gbí to Gàliléyà nò, yí giì co wīrì ya
gí gbí gbata Kánà, tí gbata tí nó náa yí 'visì ngo tí pe gbí ta o bà kò n̄jì nò.
'Bí gbolò 'duù ta 'viì mì wó ta nò'o tí wó gbí gbata Kàpàrànáwùmù, á tí nó
gbèè r̄i 'do Kánà,

⁴⁷ mâ giì 'di có éno máa, Jézù kuu gbí gbata Kánà, yí giì ñè nó ya gí mì
Jézù, bìn̄di yí giì 'deke tí wó ji yí máa, yí ya gí bà 'vala 'viì mì yì 'do gbí
ku, tacó sè mì 'viì tí nó káa njembí wó.

⁴⁸ Káa Jézù giì 'visì có ji 'dakò tí nò máa, «'Bí 'duù jé mbe ùnje gítí ye gbí òkò tí yo wálá; yo kú gi gí mì ye ká tacó wàa ye 'ví bàkà ndâ kpo-kpò serè ji yo.»

⁴⁹ Káa gbolò 'duù tí nò giì 'deke tí wó ji Jézù máa, «Ngo've tí lo a kùro bà ki njembí 'viì mì ye, kpo 'duù.»

⁵⁰ Jézù bà-i-nò giì 'visì có ji yí máa, «Ya gí 'bá; 'viì mì lo bà 'vala gí.»

⁵¹ Gbolò 'duù tí nò bà-i-nò giì ùnje gítí có mì Jézù gí. Bìndi yí giì njè nó kú ya gí 'bá. Mâ giì zeke'o, yí giì 'de ndâ 'bí bòò mì wó kpokèjì kú ya gi tákò wó ta banga ngú có ji yí máa, 'viì mì wó 'vala gí.

⁵² Gbolò 'duù tí nò mâ giì 'vee ndâ bòò mì wó nò máa, «Gbí diì 'viì tí nò 'bità bà nìkì ta o ngàyi?»

Káa ndú giì 'visì có ji yí máa, «Mboṛo tí nò 'bità bà cee 'do tí wó yáánó si ṛi mò tí ká njí'dí éno.»

⁵³ Gbolò 'duù tí nò giì nò ngé ni gí máa, ndâ 'duù tí nò nì ji yí nò gbúú-gbuu a o tí nó náa Jézù 'dè ta có ji yí máa, «'Viì mì lo bà 'vala gí,» nò. Tacó éno, ndú ta ndâ 'duù 'bá mì wó 'dáa gí giì 'bità bà ùnje gítí Jézù.

⁵⁴ Nìno a bà só bà bàkà serè mì Jézù mí Gáliléyà. Yí delè bàkà serè tí nò ká bìndi bà gi yí 'do Jùdéyà.

5

Jézù 'vala 'bí mbe nò'o á Jèrùzàléme

¹ Jézù giì njè nó 'do Gáliléyà ya gí bà 'bí gbolò o gbí tàkì mì ndâ Jùdéyà á Jèrùzàléme.

² À kuu tí a 'bí dùgù to ta ngo kuu gèjèè gbí, á seè 'bí njekèjì ndùgù bà ṛi gí gbí gbata Jèrùzàléme náa à kú nì mítí a Njekèjì-mì-ndâ-rómbo. Rè dùgù to tí nò gbí có mì ndâ Jùdéyà a Bètìzàtà.

³ À tò ndâ ndùúrù vô mí rẹgbà dùgù to tí nò tacó tí ndâ 'duù nìno náa ku ki'viki ndú mí to gí nò, go ndâ mbe sú rò, ta ndâ mbe ku kò, ta ndâ 'duù nìno mbe gbege've mí to gí nò. Ndâ mbe ò'bù ta ndâ mbe ósú giì kili kpiṛi'viì ta tà ndâ ndùúrù tí nò kú ù bà gbàngà ngo tí nò,

⁴ tacó 'bí ṇa o kuu tí náa basìlì mì Mbìrì má dù gí, yí kú gi gí tà ngo tí nò kú gbàngà ngo. Káa kpédélé mbe nò'o nìno mbe ya gí tà ngo tí nò á bìndi bà gbàngà ngo mì basìlì tí nó kú co gí sè 'do tà ngo kà tí cèè 'duù ta sé'i tí wó káká'i wálá.

⁵ Jézù mâ giì ya gí rẹgbà ngo tí nò, yí giì nò 'bí 'dakò ta nò'o tí wó kuu tìsì. 'Dakò tí nò dù tìsì ta ndoò dè gítí zi'duù-só.

⁶ Jézù mâ giì zeke 'dakò tí nò, yí giì nò ká ngé ni gí máa, 'dakò tí nò dù gbí ṇa yé tí nò ta kòndi o. Jézù bà-i-nò giì 'vee yí máa, «À tí lo a go bà dù gbí diì lo nìkì maa káká'i?»

⁷ Káa 'dakò tí nò giì 'visì có ji Jézù máa, «'Duù mbe te ye ya tí gí tà ngo gálá si ngo kú gbàngà tí wálá, Bu ye. Káa ye má ja tí ye kpòò, ye má bà yee kà, ndâ mbe nambeè te 'duù mì ndú ya tí gí tà ngo sàà kùro ye gí.»

⁸ Jézù bà-i-nò giì 'visì có ji yí máa, «A gí yaà, wò 'ví te kpâ-silì mì lo, wàa wò 'ví nò nó!»

⁹ Mâ giì zeke'o, gbí diì 'dakò tí nò giì da mbó'vóo gí. Yí giì para kpâ-silì mì wó, bìndi yí giì 'bità bà nò nó go có tí nò náa Jézù 'dè ji yí nò.

Jézù 'vala 'dakò tí nò ta ṛi bà wotí gbí tàkì mì ndâ Jùdéyà.

¹⁰ Tacó éno, ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà giì 'dè có ji 'dakò tí nò náa Jézù 'vala yí nò máa, «À wúnó a ṛi bà wotí gbí tàkì mì ndoò tí ndâ Jùdéyà. À má éno, wò kpónó kú gbètèkè nò a tàkì mì ndoò ta nètè bà te kpâ-silì mì lo nò.»

11 Káa 'dakò tí nò gii 'visì có ji ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà tí nò máa, «À 'dakò tí nó mbe 'vala ye 'do gbí nò'o nó ká 'dè có ji ye máa, ye te kpâ-sili mì ye, wàa ye 'ví njè nó.»

12 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà bà-i-nò gii 'vee yí máa, «À 'dakò 'di ká 'dè có ji wò máa, wò te kpâ-sili mì lo, wàa wò 'ví njè nó?»

13 'Dakò tí nò bà-i-nò gii bàkà bà túbà tí Jézù ji ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà tí nó mbe 'vee yí nò. Káa à gii kpò yí gí, tacó yí nò Jézù ni lá, káa Jézù nònòkò tí wó mí gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nó mbe yè to gí nó gí.

14 Mâ gii zeke'o gàà éno, Jézù gii 'de 'dakò tí nò gbí ndùgù 'bá-Mbíri. Jézù mâ gii nò 'dakò tí nò, yí gii 'dè có ji yí máa, «Njò ká gi, gbí dii lo kpónó gii nìkì maa káká'i gí. À má éno, wò 'ví bàkà wò i káká'i lá, má wálá, 'bí gbolò i mbe ndii nò'o tí nò táánò mbe bàkà wò nò bà 'de wò.»

15 'Dakò tí nò bà-i-nò gii dele ndi wó ya gí bà 'dè có ji ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà tí nó mbe 'vee yí gítí rẹ mbe je yí gí gítí nèté bà paraka kpâ-sili ta ri bà wotí gbí tàkii mì ndâ Jùdèyà nó, máa, «Rẹ 'dakò tí nò mbe 'vala ye nò a Jézù.»

16 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà mâ gii 'di có éno máa, a Jézù ká 'dè có ji 'dakò tí nò máa, yí te kpâ-sili ta ri bà wotí gbí tàkii mì ndâ Jùdèyà nò, ndú gii 'bità bà bàkà gbínje ta yí, tacó yí bàkà ndâ i tí nò ta ri bà wotí gbí tàkii mì ndâ Jùdèyà.

17 Jézù mâ gii 'di có tí nò náa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà 'dè gítí wó máa, yí kù gbètèkè tàkii mì ndâ Jùdèyà nò, yí gii 'visì có ji ndú máa, «Bu ye kpónó go có tí nó náa ye kù 'dè ji yo nó kù bàkà nèté, à má éno, ye dele kù bàkà nèté go i mì wó nò.»

18 Có tí nò náa Jézù 'visì gí tàkò có mì ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà nò gii mìlísé tí ndú go sé kà wu. Bìndi ndòngbú có mì ndú náa ndú gii kojo gítí wó a nínó máa, ndâ yí má zi yí lá, ndâ yí káká'i bà zi 'bí 'duù wálá. Ndú kojo nà có tí nò me ká tacó náa Jézù gbètèkè ri bà wotí gbí tàkii mì ndâ Jùdèyà gí nò lá; tàkòcò ndú kpolo ngé ma a i gítí có bà 'vii tí Jézù ta Mbíri éno máa, Mbíri a 'dóo Bu yí.

Jézù 'dè có gítí wotí mì wó

19 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú gí tàkò bà waaka có mì ndú nò máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa,

'Vii kù bàkà i me ta muu wó lá;
yí kù bàkà káa i nínó náa yí nò Bu wó kù bàkà nó cuki.

20 Tacó Bu 'Vii zè 'Vii mì wó nìkì ma,
tacó éno, yí gii túbà ndâ i nínó 'dáa gí náa yí kù bàkà nó ji 'Vii mì wó.
Bu 'Vii bà gii túbà bà bàkà ndâ 'bí nèté mbe ndii ndâ nínò gí ji 'Vii mì wó.
Yí bà gii túbà bà bàkà ndâ i nínó náa bà 'dè có gítí ndú bà kpo nje yo gí nó ji 'Vii mì wó.

21 Bu 'Vii a mbe kù je woò ji ndâ ku;
à má éno, 'Vii delè kù je woò ji ndâ 'duù nínó mbe nìkì tí wó nó go i mì Bu wó.

22 Bu 'Vii me mbe waa có mítí 'duù lá,
tacó yí je wotí bà waa có mítí ndâ 'duù 'dáa gí ji 'Vii mì wó gí,

23 tacó wàa, ndâ 'duù 'ví te ta duù mítí 'Vii mì wó,
á go nínó náa ndú kù te ta duù mítí wó tí Bu 'Vii nô.

'Duù mbe biya bà te duù mítí 'Vii gí,
yí biya nò a bà te duù mítí Bu 'Vii tí mbe tuu 'Vii gí.

24 Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, 'duù mbe 'di có mì ye,
wàa yí 'ví unje gítí mbe tuu ye, bà 'vala ká dúú bà ya tí .

- Gbí nderè bà 'viiki gbí nje wó bìndi ku mì wó bà dù wálá.
 Yí bà ya ká ngé ndírí gí gbí 'válá ñinó mbe cee lá nó bìndi ku mì wó.
- 25 Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa, o tí nó ká kèjì,
 à má ta bà 'dè ta yúcó, à kpónó nó a o tí nó,
 náa ndâ ku bà gii 'di kòcò 'Viì mì Mbíri,
 bìndi ndâ mbe 'di kòcò wó 'dáá gî bà 'vala gî.
- 26 Tacó Bu 'Viì, tí rëngbó 'válá,
 bàkà 'Viì mì wó tí rëngbó 'válá gî.
- 27 Yí delè gii je wotí bà waa có ji yí ndii ndâ 'bí mbe waa có muu to tí nó
 'dáá gî,
 sé náa yí a 'Viì-mì-'Dakò nò.
- 28 Nje yo 'ví 'dèè gítí có tí nó lá,
 tacó o tí nó ká kèjì náa ndâ ku gbí gùù bà gii 'di gbí kòcò wó,
 29 bìndi ndâ ku ñinó mbe bàkà tó i táánò si ndú kù 'vala muu to tí nó
 nó bà gii 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú,
 gí gbí 'válá ñinó mbe cee lá nô;
 bìndi ndâ ku ñinó táánò mbe bàkà tó i si ndú kù 'vala muu to tí nó lá nó
 bà 'vala dó gbí muu'dú ndú gí bà ñò vò i mì ndú.
- 30 Ye bàkà i ta muu ye lá.
 Ye kù waa có ká go ñinó náa à 'dè ji ye gî.
 Ye delè kù waa có ká jáá,
 tacó à gbí muu ye me có bà bàkà go 'dóó có mì ye lá.
 À gbí muu ye a có bà bàkà go có mì 'duù tí nó mbe tuu ye nô.
- 31 Ye táánò má kù koṛo có a i gítí miṛi ye,
 máa, ye éno, wàa ye éno, wàa ye éno,
 mbe ùnje gítí ndâ có mì ye máa,
 ye kù 'dè a yúcó nò, bà dù wálá.
- 32 Káa ye ñò ni gî máa,
 'bí 'duù tí mbe 'dè yúcó mbe kù 'dè có muu ye kuu tí .
- 33 Yo táánò tuu ndâ 'duù mì yo ji Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù,
 bìndi yí gii 'dè yúcó muu ye ji ndú gí tí ji yo gí.
- 34 Ye 'dè có tí nó ji yo tacó bà 'vala yo.
 Ye 'dè ji yo me tacó máa,
 ye kù tee njembí ye kpolo ma a i mítí 'bí 'duù muu to tí nó máa yí 'ví
 'dè có muu ye nò lá.
- 35 Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù táánò a wu mbe kù zì á nje kùpò.
 Tàkòcò yo delè táánò peteke ta líkí'o bà dù gbí ngba wó tè gí.
- 36 Káa 'dóó có mì ye náa ye bà 'dè gítí miṛi ye mbe ndii yúcó mì Jòvànì tí
 mbe caka tí ndâ 'duù náa yí 'dè gítí ye nò kuu tí .
 Có mì ye nò a ndâ nèté tí nó náa Bu ye tuu ta ye, máa, ye bàkà nô.
 À delè a ndâ nèté tí nó ká kù tubà éno máa, a Bu ye ká tuu ye.
- 37 'Bí mbe 'dè có muu ye á bìndi ndâ nèté mì ye a Bu ye tí nó mbe tuu ye
 nô.
 Yo jé 'di kòcò wó ta tù yo lá.
 Yo delè jé ñò yí ta ṛo yo lá.
- 38 Có mì wó delè dù gbí njembí yo lá,
 tacó yo ùnje gítí 'duù tí nó náa a yí ká tuu yí nó lá.
- 39 Yo kù jè ta bà 'di gbí ndâ có gbí wáràgà mì Mbíri,
 tacó yo koṛo có máa,

- à gbí wáràgà mì Mbírì a ndâ có mbe kù je 'válá ñìnó mbe cee lá nó jì yo.
- Káa à gbí wáràgà tí nò mì Mbírì nò a ndâ có gítí ye.
- ⁴⁰ Káa, ta ndâ ña ñìnó 'dáá gí, yo biya bà gí gí mì ye, tacó bà 'de 'válá ñìnó mbe cee lá nó gí.
- ⁴¹ Ye kù 'dè có tí nò jì yo me tacó máa, ye kù pà a bà ùlù ye mì ndâ 'duù nò lá.
- ⁴² Káa ye ñò yo ni ngbàrángà'i gí. Ye ñò ni gí máa, yo zè Mbírì nìkì gbaànjé lá.
- ⁴³ A Bu ye ká tuu ye jì yo, káa yo giù bẹ ye gí. Káa 'bí 'duù kpónó má gí ta 'dóó nó wíri mì wó gí mì yo, yo bà te wíri mítí wó gí.
- ⁴⁴ Gbèè 'bí có gítí bà pà kpokèjì gítí bà ùlù yo mì Mbírì gbí muu yo gbaànjé wálá. À kpolo mì yo cuki káa có gítí bà ùlù tí yo gbí òkò tí yo. À má éno, a ña yè muu to tí nó ká bà si yo 'ví ùnje ta njembí yo gbaànjé gítí ye?
- ⁴⁵ Yo kpónó kù koṛo có máa, a ye ká bà kpì ngbàngà tí yo jì Bu ye, káa, à me éno lá. A Mòze, tí 'duù tí nó náa yo kù tee njembí yo kpolo ma á mítí wó nó, ká bà kpì ngbàngà tí yo.
- ⁴⁶ Yo táánò má ùnje gítí Mòze ta njembí yo dú, yo kùtáá bà ùnje gítí ye ta njembí yo gbaànjé gí, tacó Mòze táánò kù cu có gítí ye mì gbí wáràgà mì wó.
- ⁴⁷ Káa yo má biya bà ùnje gítí ndâ có tí nó náa Mòze táánò cu mì gbí wáràgà nó gí, a ña yè ká bà si yo 'ví ùnje gítí ndâ có tí nó náa ye kù 'dè jì yo nó?»

6

Jézù je i-zó-zò jì ndâ 'duù álifì vò

¹ Ta 'bí o gbaànjé bìndi bà dele ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó 'do Jùdèyà gí Gàliléyà, ndú giù di ngo gí tìto kàpá Gàliléyà, náa à kù nì mítí a kàpá Tìbèrìyà delè.

² Ndâ 'duù me mbè bà-i-nò giù kaa ya gí tàkò ndú, tacó ndú ño ña ndâ serè bà 'vala ndâ mbe nò'o tí nó náa Jézù bàkà ta ndi to nó gí.

³ Jézù bà-i-nò giù kaa ndâ mbe tala có mì wó, bìndi ndú giù ya gí bà ki tí ndú to á pí gú.

⁴ Ndú ya ta nó tí nò si o bà bàkà tàkì bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìrìyèlì-mì-Mbírì dooko gí.

⁵ Jézù mâ giù 'va ṛo wó 'do pí gú kà gí tàgbà gú, yí giù ñò ndâ 'duù mósú-mosu-mòsù á kèjì gí tàkò ndú ta ndâ mbe tala có mì wó pí gú kà. Jézù bà-i-nò giù 'vee 'bí mbe tala có mì wó ta ṛè wó a Filípò máa, «Ndoo wúnò bà sì i-zó-zò 'do kòtí 'di tacó bà je jì ndâ ña ndâ 'duù tí zó kèjì zó?»

⁶ Jézù 'vee 'vé tí nò ká tacó bà 'di có 'do gbí yì Filípò, tacó yí tí Jézù ñò i bà bàkà jì ndâ 'duù tí nò ni sàà gí.

⁷ Káa Filípò giù 'visì có jì Jézù máa, «Ndoo kpèti má 'dè có máa, ndoo pà jì ndú káa làmbu i tacó bà njù ta ngo, gbí go éno máa, ndoo bà sì i-zó-zò ta i me gbolò, ndâ-'bí-lá go njì fádà 200.»

8 'Bí mbe tala có mì Jézù ta rẹ wó a Àndèréyà, tí ná'vindí Simónè Piyétòrò, gii 'visì có jì Jézù gí tàkò có tí nò náa ndú kù 'dè ta Filípò nò, máa,

9 «Ye kùtàá nò ndâ 'bí cèè kù kô tí nó mì ndoo nó vô, ta ndâ nji sè sósò'ò, á mì 'bí 'vii-'dakò, káa, ye nò ni gí máa, à nò me i gítí ña mbè tí nò á kèjì nò lá.»

10 Ndâ 'duù tí nò mâ gii yee pí gú tàkò ndâ Jézù gí, Jézù gii 'dè có jì ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo si ndâ 'duù tí nò 'ví kì tí ndú to.» Mbílì ta o tí nò mà'bàa kuu ta to tí bándò tí nò. Tacó éno, ndâ 'duù gii kì tí ndú to ta ndi gbí mbílì tí nò. Muu ndâ 'dakò ta o tí nò 'dáá gí álifí vô.

11 Ndâ 'duù tí nò mâ gii kì tí ndú to gí, Jézù gii kaa ndâ kù kô tí nó vô náa Àndèréyà 'dè có gítí ndú jì yí mì 'bí 'vii nó, yí gii 'dè ñìkì maa jì Mbírì, má kózò gí, yí gii kaa jì ndâ 'duù. Yí gii dele ndi wó gii kaa ndâ nji sè tí nó sósò'ò mì gbèè 'vii tí nó nó, yí káká'í gii 'dè ñìkì maa jì Mbírì, bìndi yí gii kaa ndú gí tàkò ndâ kù kô tí nó vô nó jì ndâ 'duù.

12 Ndâ 'duù mâ gii zò i yè yì ndú 'dáá gí gí, Jézù gii 'dè có jì ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo kili ndâ sè i-zó-zò ñinó ta to bìndi ndú nó 'dáá gí. Yo si 'bí làmbu i 'ví volo mí to lá.»

13 Ndâ mbe tala có mì Jézù bà-i-nò gii kili sè i-zó-zò bìndi ndâ 'duù tí nò yeke ndâ kèè muu'bì-nje só.

14 Ndâ 'duù mâ gii nò ña serè tí nó náa Jézù bàkà nó, ndú gii 'dè có máa, «Ñinó dú káa mbe 'dòkò có mì Mbírì tí nó náa Mòze táánò 'dè có jì ndâ 'duù gítí wó máa, yí bà gí gí muu to tí nó nó ká nò.»

15 Jézù mâ gii 'dí có tí nò, yí gii nò ni gí máa, a gbí muu ndâ 'duù tí nò a có bà zèè yì, wàa ndú 'ví bàkà yì tí gba mì ndú ta wotí. Tacó éno, yí gii ndo ta kpéétí wó 'do gbí òkò tí ndú ya gí gbí òkò ndâ gú.

Jézù nò nó có ọ ngo

16 'Dè'o mâ gii bàkà tí gí, ndâ mbe tala có mì Jézù gii kaa 'do pí gú ya gítí kápá,

17 tacó bà di ngo ya gí gbí gbata Kàpàrànáwùmù, si Jézù ta kpéétí wó mí gbí òkò ndâ gú, si o kù me pìtì-pìtì éno.

18 Káa si ndú ta gbá ọ ngo, ngo gii 'bità bà gbàngà tí gbí pù ta pípiri ngé ndii gí.

19 Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii ya ta gbá ta kpéétí ndú kpòró gí gbí u ngo gí, ndú gii nò 'duù kù nò nó có ọ ngo kèjì gí tàkò ndú. Káa ndú nò ní éno máa 'duù tí nò a Jézù nò lá. Yí mâ gii dooko ta ndú gí, gúku gii zèè ndú tí vò ña ñinó.

20 Káa Jézù gii 'dè có jì ndú máa, «Yo cì gúku lá; a ye!»

21 À gii dù gbí muu ndâ mbe tala có mì Jézù bìndi bà túbà tí wó jì ndú nò a có bà te yí mí gbí gbá, wàa ndâ yì 'ví ya ta ndú gí tito, káa ndú mâ gii kì ọ ndú, ndú gii 'de tí ndú ta ndâ Jézù ngé tì ngo tí bándò tí nó náa ndú kù kojo có bà ya gítí nò.

Ndâ 'duù pà bà tí Jézù

22 Ndâ mbè 'duù tí nó mbe tè rì gbí kùdù kô nó mâ gii ya gí tàbè'dè kápá ta dú'o ta yé bìndi bà je i-zó-zò jì ndú mì Jézù, ndú gii 'de gbèè gbá ọ ngo lá, káa ndú nò Jézù o gí gbí gbá ta o bà di ngo mì ndâ mbe tala có mì wó lá.

23 Ndâ 'bí gbá mbe gí 'do gbí gbata Tìbèrìyà mâ gii ọ tìyò dè 'vii ta bándò tí nó náa ndâ 'duù zò i tí nò,

24 ndâ mbè 'duù tí nò mbe kù pà bà tí Jézù nò gii oloko mí gbí ndú, tacó ndú 'de Jézù lá. Ndú delè 'de vòó ndâ mbe tala có mì wó lá. Ndú bà-i-nò gii di ngo gí gbí gbata Kàpàrànwùmù, tacó bà pà bà tí Jézù.

25 Ndú mâ gii 'de yí gí, ndú gii 'vee yí máa, «Wò di ngo gí tito kàá ta o ngàyi, mbe nibà i?»

26 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
«Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa,
yo kù pà bà tí ye me tacó máa,
yo nò ndâ serè tí nó náa ye bàkà ndú nó gí, nò lá.
Yo kù pà bà tí ye,
tacó yo zò i yè yì yo gí.

Jézù a cèe i-zó-zò

27 Yo si bà yeeke tí yo ká tacó ña i-zó-zò ñinó mbe dù gbí yì yo tí ká lá nó cuki mí to.

Yo bàkà nètè a i tacó ña i-zó-zò ñinó mbe je 'válá ñinó mbe cee lá nó ji yo nò.

Ñinò a ña i-zó-zò náa 'Viì-mì-'Dakò kù je ji yo,
tacó Bu ye tí Mbíri bàkà 'dóó ndi 'bì wó mítí 'Viì-mì-'Dakò gí.»

28 Káa ndâ 'duù tí nò gii 'vee Jézù máa, «Ze 'ví bàkà a ña yè, tacó wàa ze 'ví bàkà ta ndâ i ñinó mbe nìkì tí Mbíri nó?»

29 Jézù bà-i-nò gii 'visì có ji ndú máa, «Nètè ñinó ta go tí Mbíri máa yo 'ví bàkà nó a bà ùnje ta njembí yo gbaànjé gítí 'duù tí nó náa yí tí Mbíri tuu yí nò.»

30 Káa ndâ 'duù tí nò gii 'vee Jézù máa, «Ze 'ví nò ni ta yè máa, a Mbíri ká tuu wò? Wò bà bàkà ji ze a ña yè, wàa ze 'ví nò ta wò ni tí tú mì Mbíri?»

31 Ze 'vee wò éno tacó Mòze dígísèé je mánà tí i-zó-zò ji ndâ ká gù ze si ndú gbí kángáá nga ngoò, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Yí táánò je i-zó-zò ji ndú 'do gbíri» nò.»

32 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
«Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa,
à dígísèé me Mòze ká je i-zó-zò 'do gbíri ji ndâ ká gù yo lá.

À Bu ye táánò ká je i-zó-zò ji ndú á 'do gbíri.

À kpónó delè káa Bu ye ká kù je i-zó-zò ji yo 'do gbíri, tí cèe i-zó-zò,

33 tacó i-zó-zò mì Mbíri a ñinó mbe kù gí 'do gbíri.

I-zó-zò mì Mbíri a ñinó mbe kù 'vala ndâ 'duù muu to tí nò.»

34 Ndâ 'duù tí nò bà-i-nò gii 'deke tí ndú ji Jézù máa, «Je ña i-zó-zò tí nò ta o 'dáá gí ji ze.»

35 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
«Ye a i-zó-zò ñinó mbe kù je 'válá ji ndâ 'duù nò.

'Duù má gí gí mì ye gí,
go bà bàkà yí káká'i wálá.

'Duù má ùnje ta njembí wó gbaànjé gítí ye gí,
go ngo bà bàkà yí káká'i wálá.

36 Ye 'dè có ji yo sàà gí máa,
yo nò ye gí,

káa ta ndâ ñinò 'dáá gí,
yo ùnje gítí ye lá.

37 Ndâ 'duù ñinò 'dáá náa Bu ye je ndú ji ye nó bà gí gí mì ye.

Káa 'duù má gí gí mì ye gí,
ye bà bè yí wálá.

38 Tacó ye gí 'do gbíri me tacó bà bàkà go 'dóó có mì ye gbí muu ye lá.

Ye gì a i tacó bà bàkà go có mì mbe tuu ye.

³⁹ Káa có mì mbe tuu ye éno máa,
ye 'ví si 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó náa yì kaa ndú
ji ye nó 'ví gịrì lá.

Có mì wó máa,
ye 'ví 'vala ndi ndâ 'duù tí nó náa yì kaa ndú ji ye nó 'do gbí muu'dú
ndú 'dáá gí ta ndòngbú o.

⁴⁰ Có mì Bu ye éno máa,
'duù mbe ò 'Viì mì yì ni gí,
bìndi yí gị ùnje ta njembí wó gbaànjé gítí wó gí nó,
bà 'de 'valá ònó mbe cee lá nò;

à má éno, ye bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú ta ndòngbú o.»

⁴¹ Ndâ Jùdèyà má gị 'di có tí nó náa Jézù 'dè nò, ndú gị 'bità bà fiini có
gbí òkò tí ndú gítí Jézù, tacó có tí nó náa yí 'dè éno máa, yì a i-zó-zò mbe
gí 'do gbíri nò.

⁴² Máa, «À kú gbúú-gbuu nó a Jézù tí nó tí 'viì mì Jùzépè nó ká kuu kùro
ndoo nò. Ndoò ò ndâ bu wó ta nawu wó ni ngbárángà'i gí. Káa yí gị dù
ndii ònó kú 'dè có máa, yì gí 'do gbíri nó, ta ò kpokèjì ngayi?»

⁴³ Káa Jézù gị 'visì có ji ndú máa,
«Yo si bà fiini có gbí òkò tí yo mí to.

⁴⁴ Tacó 'bí 'duù gbaànjé bà gí gí mì ye ta muu wó wálá,
sè káa ònó máa,
a Bu ye tí nó tí mbe tuu ye nó ká gbà tàmuu wó gí tí ji ye.

Káa ye bà 'vala yí 'do gbí muu'dú wó ta ndòngbú o gí.

⁴⁵ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri éno máa,
<Mbíri bà nìbà i ji ndâ 'duù 'dáá gí.>

Káa bà gí gí mì ye a bà sè tù tí bà nìbà i mì Bu ye,
ta bà mèlè bà bàkà go có tí nó náa wò 'di nò.

⁴⁶ Gbí có tí nó me éno máa,
ndâ 'duù 'dáá gí ò Bu ye ta ọ ndú gí nò lá.

À káa 'duù tí nó gbaànjé mbe gí 'do mì Mbíri nó ká ò Bu ye ta ọ wó.

⁴⁷ Ye kú 'dè có ji yo ta yúco máa,
'duù ònó mbe ùnje gítí ye gí nó bà 'vala ká dúú bà ya tí .

⁴⁸ Ye a i-zó-zò mbe 'vala ndâ 'duù.

⁴⁹ Ndâ ká gù yo dígísèé zò mánà gbí kángáá nga ngoò,
káa ndú gị mii 'dáá gí.

⁵⁰ Káa ye a i-zó-zò ònó mbe gí 'do gbíri,
tacó wàa, 'duù má zò ye gí,
yí 'ví cì lá nò.

⁵¹ Ye a i-zó-zò ònó mbe gí 'do gbíri,
mbe kú 'vala ndâ 'duù nò.
'Duù ònó mbe zò i-zó-zò tí nó gí bà 'vala ká dúú bà ya tí .

Káa i-zó-zò tí nó náa ye bà je ji ndâ 'duù nò a dii ye,
tacó bà 'vala ndâ 'duù á muu to tí nò.»

⁵² Ndâ Jùdèyà bà-i-nò gị 'bità bà 'viiki gbí có tí nó náa Jézù 'dè nò ta
wotí tí ta kpéetí ndú máa, «'Dakò tí nó bà waa dii wó ji ndoo wàa ndoo
'ví zò ta ò kpokèjì ngayi?»

⁵³ Káa Jézù gị 'visì có ji ndú máa,
«Ye kú 'dè có ji yo ta yúco máa,
yo má zò dii 'Viì-mi-'Dakò lá,
yo delè má njù mbelè wò lá,

yo bà 'de 'vala ñìnó mbe cee lá nó wálá.

54 'Duù mbe zò dìi ye gî,
bìndi yí gii ñjù mbelè ye gî,
bà 'vala ká dúú bá ya tí .

Ye delè bà 'vala yí 'do gbí muu'dú wó ta ndòngbú o.

55 Tacó dìi ye a cèe i-zó-zò,
bìndi mbelè ye a cèe ngo.

56 'Duù mbe zò dìi ye gî,
bìndi yí gii ñjù mbelè ye gî,
'duù tí nò á 'dóó dìi ye,
ye delè a 'dóó dìi wó.

57 'Duù tí nò bà 'de 'válá 'do mì ye,
go ñìnó náa ye kù 'de ta 'válá 'do mì Bu ye tí rẹngbó 'válá, tí mbe tuu
ye nò.

58 Dii ye a i-zó-zò mbe gii 'do gbíri.

'Duù mbe zò i-zó-zò tí nò bà 'vala ká dúú bà ya tí .

Dii ye a tende ña i-zó-zò,
a me ña i-zó-zò tí nó náa ndâ ká gù yo zò dígísèé,
káa ndú gii mi gii nó, lá.»

59 Jézù 'dè ndâ có mì wó nò ji ndâ 'duù á mí bándò bà kili ndú gí bà ùlù
Mbíri gbí gbata Kàpàrànáwùmù.

60 Jézù mâ gii ñibà i ji ndâ 'duù cee gî, ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí
ndâ mbe tala có mì wó gii 'dè có gbí òkò tí ndú máa, «Wotí tí bà ñibà i mì
wó ngé ndii gî. A 'di ká bà 'di gbí ndâ ña ndâ kpo-kpò có mì wó nò?»

61 Jézù mâ gii ñò ni gii máa, ndâ mbe tala có mì yí kù 'dè kòlòwò gítí
ndâ có tí nó náa yí 'dè ji ndâ 'duù nó, yí gii 'vee ndú máa, «Tàkòcò yo kù
kpóló-kpolo gítí ndâ có tí nó náa ye 'dè nò?»

62 Káa yo kùtàá má ñò éno a bà ya 'Vii-mi-'Dakò á gí gbíri, yo bà me ta
tí yo ée?

63 A Bèri-mi-Mbíri ká kù je 'válá ji 'duù.

'Duù 'vala 'duù lá.

Ndâ có tí nó náa ye 'dè nò a Bèri-mi-Mbíri tí mbe je 'válá ji yo.

Ndâ có tí nó delè a 'válá.

64 Káa ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo ùnje gítí ndâ có mì ye nò lá.»

Jézù 'dè có tí nó tacó yí ñò ndâ mbe ùnje gítí có mì wó lá, ta dè 'duù mì
wó nó kpokèji gí bà dù tí mbe ba ngbù wó nó ni sàà gî.

65 Tacó éno, Jézù bà-i-nò gii 'dè có ji ndâ 'duù máa, «Ñìnò a nderè có tí
nò náa ye kùtàá 'dè ta có ji yo máa, 'duù bà 'de wotí gítí bà gí gí mì ye ta
kpéetí wó wálá, sè káa ñìnó a Bu ye ká ùnje ji yí nò ká nò.»

66 Ndâ mbe tala có mì Jézù me mbè gii jee bà ɾu ndi wó mí to á bìndi có
tí nó náa yí 'dè nò gî.

67 Jézù mâ gii ñò bà biya bà ɾu ndi wó mì ndâ 'bí mbe tala có mì wó, yí
bà-i-nò gii 'vee ndâ ñìnó muu'bi-nje só náa yí ɾuka ndú nó, máa, «Káa yo
ñindi yo, go bà ya ta ndâ ka yo tí yo wálá?»

68 Káa Simónè Piyétòrò gii 'visi có ji yí máa, «Ze 'ví ya gí mì 'di, Mbe tí
ze? A wò ká kù 'dè ndâ có ñìnó mbe kù 'vala ndâ 'duù nò.

69 Ze ùnje gî, ze delè gii ñò ni ngbàrángà'i gî, máa, wò a 'duù ñìnó náa
Mbíri kaa wò mò gí mì wó gî.»

70 Káa Jézù gii 'visi có ji ndâ Simónè Piyétòrò máa, «À wálá a ye táánò
ká cu 'bí ye mítí yo ta bà muu yo muu'bi-nje só nó? Káa 'bí 'duù gbaànjé
á 'do gbí òkò tí yo jì'vì kàzà mítí ye gî.»

⁷¹ Jézù ta o tí nò kù gbì tì kpô a i gítí Júdà, tí 'viì mì Sìmónè Ìsikàriyótè, tí 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì wó muu'bi-nje só náa yí ruka ndú nò. Tacó a Júdà ká bà giì ba ngbù wó tí Jézù.

7

Jézù ya gí bà o bà bàkà tàkù bà tò ndùúrù gbí tàkù mì ndâ Jùdéyà

¹ Jézù giì dù kù nò nó ká ta ndi gbí ndâ to Gàliléyà. Go bà ya gí gbí to Jùdéyà giì dù tí wó lá, tacó ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà ká kù pà kpokèjì gítí wó tacó bà zi yí.

² Kùro o bà bàkà tàkù bà tò ndùúrù gbí tàkù mì ndâ Jùdéyà má giì dooko gí,

³ ndâ ná'vindí Jézù á Gàliléyà giì 'dè có ji yí máa, «Ya gí Jùdéyà, tacó wàa ndâ mbe tala có mì lo 'ví nò ta ngba lo ta ndâ nètè mì lo náa wò kù bàkà nó á kà.

⁴ Tacó 'duù nìno ta go bà dù tí gbolò 'duù á kùro ndâ 'duù tí wó nó bàkà i gbí kóo lá. Káa wò lè má kù bàkà ndâ i tí nò, bàkà ndú mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí.»

⁵ Ndâ ná'vindí Jézù 'dè ña có tí nò ji yí tacó à kpètí káa ndú, ndú ùnje gítí ndâ i tí nò náa Jézù kù bàkà nò lá.

⁶ Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa, «O bà ya ye gí Jùdéyà gí kálásê. Káa à má gítí yo, o 'dáá gí káa o bà ya yo gí Jùdéyà.

⁷ Ndâ 'duù muu to tí nó sogo yo lá. Káa ndú kù sogo ye. Ndú kù sogo ye tacó ye ta o 'dáá gí kù 'dè có ji ndú máa, ndâ kpokèjì mì ndú a ndâ vò kpokèjì.

⁸ À má ènò, yo ya gí bà tì o bà tò ndùúrù gbí tàkù mì ndoo. Ye bà ya gí bà o tí nò wálá, tacó o bà ya ye gí kálásê.»

⁹ Ndâ ná'vindí Jézù giì kaa ya gí Jùdéyà si yí mí Gàliléyà á bìndi có tí nò.

¹⁰ Ndâ ná'vindí Jézù má giì kaa ya gí bà tì o bà tò ndùúrù gbí tàkù mì ndâ Jùdéyà gí, Jézù giì nje nó ya gí tàkò ndú ta 'dóo o mì wó náa à gbí muu wó ta kpéetí wó. Yí má giì yee ká, yí giì dù ká gbí kóo.

¹¹ Káa ro ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà ta gbolò o tí nò 'dáá gí ká gí kpokèjì tí wó. Ndú má giì nò yí lá, ndú giì dù kù 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «Yí ngò? Yí kòtí 'dì? 'Dakò tí nò ngò?»

¹² Káa ndâ sè mbè 'duù nìndi ndú kù giì 'dè a ngúcó ta rè wó. Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú máa, «Yí a tó 'duù!» Ndâ 'bí 'duù máa, «Yí a vò mbe nònòkò muu ndâ 'duù!»

¹³ Gbèe 'duù mbe 'dè có ta rè wó gí yaà wálá, tacó ndâ 'duù 'dáá gí ta o tí nò kù cì gúku tí ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà.

¹⁴ Ndâ 'duù má giì yee gbí jíjí'dí-jìgì'dì sili mì o bà bàkà tàkù bà tò ndùúrù gí, Jézù giì rì gí gbí ndugù 'bá-Mbíri, bìndi yí giì 'bità bà nìbà i ji ndâ 'duù.

¹⁵ Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà má giì nò yí kù nìbà i, nje ndú giì 'dèè gí. Bìndi ndú giì 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «'Dakò tí nò 'de ña muu tí nò 'do kòtí 'dì, káa yí jé ta 'bí gbèe rì ki tí wó kùro 'bí mbe nìbà tàkù mì ndâ Jùdéyà lá.»

¹⁶ Káa Jézù má giì nò ña bà koṛo có mì ndú nò, yí giì 'visì có ji ndú máa, «Ye kù nìbà me 'dóo có mì ye gbí muu ye lá.

Ye kù nì a bà có mì mbe tuu ye.

¹⁷ Go bà bàkà go có mì Mbíri má kuu tí 'duù,

yí bà nò nì gí máa,

ye kù nì a bà có mì Mbíri.

Káa ye má kù nì a bà 'dóó có mì ye,
'duù tí nò delè bà ò nì gí.

18 Tacó 'duù má kù nìbà a 'dóó có mì wó,
à gbí muu wó a có máa,
ndâ 'duù 'ví te duù mítí yì.

Káa 'duù ònó mbe kù bàkà nèté tacó wàa ndâ 'duù 'ví te ta duù mítí mbe
tuu yì nó a 'duù jáá,
yí delè me mbe 'viya lá.

19 Mòze dígísèé 'dè có jì yo lá?

Káa 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo mbe kù kpolo tí có mì Mòze kpónó kuu
tí ?

À má éno, yo kù paa ta bà zi ye tacó yè?»

20 Káa ndâ 'duù tí nò gii 'visì có jì Jézù máa, «À tí lo a mâ! A 'di ká kù jè
ta bà zi wò?»

21 Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa, «Ye bàkà káa i gbaànjé, káa nje yo
'dáá gí kpónó 'dèè gítí gí.

22 Mòze dígísèé 'dè có jì yo máa, yo ya ta ndâ 'viì-'dakò gí gbí gázâ ta sili
vò-nje ta'ò bìndi bà jò ndú. (Gbí có tí nò me éno máa, a Mòze dígísèé ká
'bità bà ya gí gbí gázâ jì ndâ Jùdéyà nò lá; gázâ a cèe ká i mbe 'bità tí gbí
o mì ndâ ká gù yo, tí ndâ mbe 'bità bà jò òa yo tí ndâ Jùdéyà mí muu to
tí nò.) Yo kpónó kù waa ndâ 'viì mì yo ta ò bà wotí gbí tàkii mì yo tí ndâ
Jùdéyà náa sili tí nò vò-nje ta'ò náa Mòze 'deke jì yo nò má tè 'viì ta ò bà
wotí gbí tàkii mì yo nò. Káa vò i tí wálá,

23 tacó ònó a sili tí nó náa Mòze 'deke jì yo, tí sili bà waa ndâ 'viì gbí
tàkii mì yo nó ká nò. À má éno, tàkòcò yo kpónó kù kpolo gítí có bà 'vala
kùùkpò 'duù mì ye ta ò bà wotí gbí tàkii mì ndâ Jùdéyà tacó yè?

24 Yo si bà zeke káa 'duù wàa yo 'ví waa có mítí wó nò mí to. Yo waa có
ta yúco.»

Muu ndâ 'duù ònòkò tí gítí dúú bàndò bà gí Bìndi-Mbíri gí

25 Ndâ 'bí 'duù Jèrùzàlémè bà-i-nò gii 'bità bà 'vee 'vé máa, «À nó me
'dakò tí nó náa ndâ kpó 'duù mì ndâ Jùdéyà kù pà bà tí wó tacó bà zi yí
nó ká nó lá?

26 Yo ò yí kuu nò, kù 'dè có kùro ndâ 'duù 'dáá gí ta gúku tí wó wálá!
À 'ví dù a yúco máa, ndâ kpo 'duù ùnje gí máa, yí a Bìndi-Mbíri?

27 Ndú má 'dè éno, káa ndoo 'dáá gí ò to tí nó náa yí gí 'do tí nó ni gí
nó! Káa 'bí 'duù wúnò bà ò to tí nó náa Bìndi-Mbíri bà gí 'do tí nó ni
wálá.»

28 Jézù mâ gii 'di ndâ có tí nò náa ndâ 'duù tí nò kù 'dè gítí wó si yí kù
nìbà i jì ndâ 'duù gbí ndùgù 'bá-Mbíri nò, yí gii 'visì có jì ndú ta kòcò wó
ngéé gí yaà, máa,

«A yúco máa, yo ò ye ni gí.

À delè a yúco máa, yo ò bàndò bà jò ye ni gí.

À kpétí ká éno,

ye gí me 'do gbí 'dóó có mì ye lá.

A 'duù ká tuu ye.

'Dóó 'duù tí nò mbe tuu ye nò kuu tí,
káa yo ò yí ni lá.

29 Káa ye ò yí ni gí,
tacó a ye ká gí 'do mì wó.

À delè a yí ká tuu ye.»

³⁰ À gbí muu ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà ta o tí nò a có bà zèè Jézù, káa gbèè 'duù gbí òkò tí ndú mbe gàà 'bí tí wó wálá, tacó o mì wó tè lá.

Jézù 'dè có gítí o bà nje nó mì wó wúnò ('do muu to tí nò)

³¹ Ndâ 'duù ñinó mbe ùnje gítí Jézù gí nó ta o tí nò me mbè kuu gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nò. Ndú bà-i-nò gii 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «Bìndi-Mbíri má gí wúnò, yí bà bàkà a ndâ 'bí ña kpo-kpò seṛè mbe ndii ndâ ñinó kpónó náa 'dakò tí nó kú bàkà nó gí?»

³² Ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà mâ gii 'di ña 'vé tí nò náa ndâ mbe ùnje gítí Jézù kú 'vee gbí ngúcó nò kú gii 'vèè cee nje ndâ 'duù me a mbè, ndú gii toko có ta Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndú, bìndi ndú gii tuu ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ àsikèri mbe kú kpolo tí 'bá-Mbíri gí bà zèè Jézù.

³³ Káa Jézù gii 'dè có ji ndú máa,
«Ye bà dù ta yo ká ta làmbu o,
bìndi ye bà gii dele ndi ye ya gí mì 'duù tí nó mbe tuu ye nò.

³⁴ Yo bà gii pà bà tí ye,
káa yo bà 'de ye wálá.

Tacó wotí bà yee tí bàndò tí nó náa ye kú ya gítí nó tí yo wálá.»

³⁵ Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà mâ gii 'di có tí nò náa Jézù 'dè nò, ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «Yí tà kú ya gí kòtí 'di, wàa bà 'de ta yí 'ví kpò tí ta ndoo? Yí kú ya a i gí tàkò ndâ 'bí Jùdèyà ñinó mbe 'vaaka ta ndi 'bá mì ndâ Ìgìrìgì nó, tacó bà ñibà i ji ndú?

³⁶ Gbí ña có mì wó náa yí 'dè éno máa, «Yo bà gii pà bà tí ye, káa yo bà 'de ye wálá, tacó wotí bà yee tí bàndò tí nó náa ye kú gii ya gítí nó tí yo wálá» nó máa yè?»

Pù njáá ta ngo mbe kú 'vala ndâ 'duù kú 'va 'do gbí

³⁷ Ta ndòngbú sili, tí kpóló-kpolo ɾi mì o bà tò ndùúrù gbí tàkii mì ndâ Jùdèyà, Jézù gii ɾò tìyò á kùro ndâ 'duù 'dáá gí, bìndi yí gii kò-kò ji ndú, máa,

«'Duù ñinó ta go ngo tí wó nó,
si yí 'ví gí gí mì ye,
wàa yí 'ví njù ngo.

³⁸ 'Duù má ùnje gítí ye gí,
ngo mbe 'vala 'duù bà 'va 'do gbí njembí wó dúú bà ya tí,
a go có tí nó náa a kuu gbí wáràgà mì Mbíri nò.»

³⁹ Jézù lòkò'bò có tí nò a i gítí Bèri-mì-Mbíri tí nó bà gii gí gí muu ndâ mbe ùnje gítí có mì wó nò. Bèri-mì-Mbíri ta o tí nò gí gí muu ndú kálásê, tacó Mbíri ta o tí nò te Jézù ya tí gí pí jàlàmbà á gbíri kálásê.

Ndâ 'duù fùumà có gítí Jézù

⁴⁰ Ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ mbe 'di ndâ có mì Jézù náa yí 'dè gbí ndâ sili tí nó náa yí bàkà mí Jèrùzàlémè nò gii 'dè có máa, «'Dakò tí nó dú káa mbe 'dòkò có mì Mbíri tí nó mì Mòze nò!»

⁴¹ Ndâ 'bí 'duù gii 'dè có máa, «Yí a Bìndi-Mbíri.»

Bìndi ndâ 'bí 'duù ñinó ndú gii 'vee a 'vé máa, «Bìndi-Mbíri bà gí 'do Gàliléyà ta ña kpokèjì ngàyi?

⁴² À wálá cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, Bìndi-Mbíri bà dù a 'viigù mì Dàvidè tí nó tí gbolò gba mì ndoo tí ndâ Jùdèyà dígísèé nó? À dele gii cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, àá bà jò yí a i mí gbí mòkò bìndi Dàvidè á Bètèlémè?»

⁴³ Có mì ndâ 'duù ta o tí nò gii me a fúú-fu-fù gítí Jézù.

44 Ndâ 'bí 'duù giì dù ká to nò máa, à zèè yí gí. Káa gbèe mbe gàà 'bì tí wó giì dù lá.

45 Bà zèè Jézù giì dù káa kpò ndâ 'duù tí nó náa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà tuu ndú gí bà zèè yí nó gí. Ndú bà-i-nò giì dele ndi ndú ya gí mì ndâ mbe tuu ndú, si yí mí to. Ndâ kpo 'duù tí nò mbe tuu ndú nò mà giì 'vee ndú máa, «Yo giì ta yí lá tacó yè?»

46 Ndâ àsikèrì tí nò giì 'visì có ji ndâ kpo 'duù tí nò máa, «'Bí 'duù jé mbe 'dè có di tàkò 'dakò tí nò wálá.»

47 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà bà-i-nò giì 'vee ndâ tú mì ndú nò ta sé có máa, «Yí nònòkò muu yo delè gí?»

48 Yo nì rẹ 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ze tí ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà ta ndâ kpo 'duù jé mbe ùnje gítí ndâ có mì wó ji ze, wàa ze 'ví 'di ta tù ze gi!

49 Ndâ mbè 'duù tí nò 'di gbí 'bí i gbaànjé 'do tí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdèyà lá. Káa sè nìndò a nìndi ndú ta Mbířì!»

50 Káa, 'bí 'dakò gbí òkò tí ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà ta rẹ wó a Nìkòdémò, tí 'duù mbe ya gí bà 'dè nje ta Jézù á tàbèngiì sàà kùřo gí, giì 'dè có ji sè ndâ ka wó kpo 'duù máa,

51 «À gbí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdèyà waa có mítí 'duù si có mì wó mí gbí yí wó lá. À mà éno, ndoo kùtàá bà 'di a kòcò wó má kózò gi.»

52 Ndâ ka Nìkòdémò tí ndâ kpo 'duù mà giì 'di có tí nó náa yí 'dè nó, ndú giì 'vee yí máa, «Wò delè gi 'do Gàlilèyà? Má éno, ya gí bà pà gbí wáràgà gítí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdèyà, bìndi wò bà 'de éno máa, 'bí mbe 'dòkò có mì Mbířì jé mbe gi 'do Gàlilèyà nò wálá.»

53 Ndâ 'duù bà-i-nò giì 'vaaka 'do bàndò tí nó ya gí 'bá mì ndú gí.

8

1 Jézù giì ta'va nìndi wó ya a i gí pí Gú Mbâ.

2 Bìndi yí giì gbo'o ta 'bí yé 'do kà ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbířì. Ndâ 'duù mà giì kili me mbè gí, yí giì ki tí wó to, bìndi yí giì nìbà i ji ndú.

'Bí nù náa a zèè yí ta 'dakò

3 Mà giì zeke'o, ndâ 'bí mbe 'di gbí-o, ta ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà, giì yee ta nìì mì 'bí 'dakò náa à zèè yí ta 'dakò-ngbà gí. Ndú giì rọ nìì tí nó mí kùřo ndâ 'duù 'dáá gí.

4 Bìndi ndú giì 'vee Jézù máa, «Mbe nìbà i, à zèè nìì tí nó kpátá-kpàtà ta 'dakò.

5 Káa Mòze 'dè có ji ndoo gbí tàkìì mì ndoo éno máa, ndoo 'ví zi nìì mbe bàkà ña i tí nó kpónó náa nìì tí nó bàkà nó ta bà 'vaka yí ta díí. Nògí, có mì lo nìndi lo máa yè?»

6 Ndâ 'duù tí nó 'vee ña 'vé tí nó ká tacó bà pà nje Jézù, máa nje wó má yaaka kpéré've gí, wàa ndâ yì 'ví 'de ta kpokèjì gítí wó.

Káa Jézù giì biya bà 'visì có ji ndú gí tàkò 'vé tìrì mì ndú nò gí. Yí giì mò káa muu wó gí to, bìndi yí giì 'bìtà bà ka i mítí to ta sìlì 'bì wó.

7 Káa ndâ 'duù tí nó giì aanga muu ndú ká mítí gbèe 'vé mì ndú nò. Go bà 'visì có ji ndú mà giì gí gítí Jézù gí, yí giì te muu wó gí yaà, bìndi yí giì 'visì có ji ndú máa, «'Bí 'duù gbí òkò tí yo jé mbe bàkà vò i lá má kuu tí, si yí 'ví co gí kùřo, wàa yí 'ví 'va kpédélé díí mítí nìì tí nó.»

8 Jézù 'dè káa có tí nó ji ndú gí, yí káká'i giì mò muu wó gí to, kù cu i mítí to.

9 Ndâ 'duù tí nó mbe giì ta nìì tí nó gí kùřo Jézù nò mà giì 'di có tí nó náa Jézù 'dè ji ndú nò, ndú giì 'bìtà bà 'vaaka 'do bà-i-nò gbaànjé-gbaànjé,

kpòò yee tí o tí nó náa á káa niì tí nó náa ndú gí ta yí gí gbí ngbàngà kùro Jézù nó ká gii dù ta kpéetí wó kùro Jézù. A ndâ kpo 'duù ká co gí sè 'dáá kùro má kózò gí, bìn̄di ndâ 'viì gii co gí tàkò ndú.

¹⁰ Jézù má gii te muu wó gí yaà, yí gii ò káa niì tí nó kù rò tíyò ta kpéetí wó. Bìn̄di yí gii 'vee niì tí nó máa, «Ndâ mbe kpì ngbàngà tí lo káa ya gí kòtí 'di, niì? 'Bí 'duù gbí òkò tí ndú mbe waa có mítí lo wálá?»

¹¹ Káa niì tí nó gii 'visì có ji Jézù máa, «Gbèè 'duù gbí òkò tí ndú mbe waa có mítí ye wálá, kpo 'duù.»

Káa Jézù gii 'visì có ji niì tí nó máa, «À nikì ma. À má éno, ye delè bà waa có mítí lo wálá. Nògí, ya gí, wàa wò 'ví bàkà wò i káká'i lá.»

Jézù a ngba'o mì ndâ 'duù

¹² Ta o tí nó Jézù gii 'dè 'bí có ji ndâ 'duù káká'i máa, «Ye a ngba'o mì ndâ 'duù.

'Duù mbe kù ru ndi ye bà ò gbí 'dí'di'o ngé gí wálá.

Yí bà dù gbí ngba'o ònó mbe 'vala yí ò.»

¹³ Ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà má gii 'di có tí nó náa Jézù 'dè ò, ndú gii 'visì có ji yí máa, «À káa wò ká kù wu gbí tí lo ta kpéetí lo. À má éno, có mì lo ò bà dù me yúco lá!»

¹⁴ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Yo 'dè a yúco máa, ye kù wu gbí tí ye ta kpéetí ye, káa kpèti ká éno, ye kù 'dè a yúco, tacó ye ò bàndò tí nó náa ye gí 'do tí nó ni gí. Ye delè gii ò bàndò tí nó náa ye kù ya gítí nó ni gí. Káa yo ò bàndò tí nó náa ye gí 'do tí nó ni lá. Yo delè ò bàndò tí nó náa ye kù ya gítí nó ni lá.

¹⁵ Yo kù waa có me ta yúco lá.

Káa ye me mbe waa có mítí 'duù gbaànjé lá.

¹⁶ Káa, ye má waa có mítí 'duù, ye bà waa có ta yúco.

Tacó ye kù waa có me ta kpéetí ye lá.

Ze kù waa có a i ta Bu ye tí nó tí mbe tuu ye ò.

¹⁷ À cu mí gbí wáràgà gítí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdèyà éno máa, «Ndâ 'duù só má ùnje gítí gbèè có gí, gbí éno máa, có tí nó a yúco.»

¹⁸ Ye kù 'dè có gítí m̄ri ye, káa Bu ye tí nó tí mbe tuu ye nó kuu tàkò ye.»

¹⁹ Káa ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà gii 'vee Jézù máa, «Bu lo tí ò kòtí 'di?»

Jézù bà-i-ò gii 'visì có ji ndú máa, «Yo ò ye ni lá.

À má éno, yo delè bà ò Bu ye ni wálá.

Yo kùtáá má ò ye ni gí, yo bà ò Bu ye delè ni gí.»

²⁰ Jézù 'dè ndâ có tí nó ji ndâ 'duù mí bàndò bà kili i-Mbíri. Káa gbèè 'duù mbe zèè yí ta o tí nó wálá, tacó o mì wó tè kálásè.

Bà 'di gbí có gítí Jézù kpò nje ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà gí

²¹ Jézù gii 'dè 'bí có ji ndâ 'duù tí nó máa, «Ye bà gii ya gí.

Yo bà gii pà bà tí ye si bà volo ji yo gí, káa yo bà 'de ye wálá,

tacó wotí bà ya gítí bàndò tí nò náa ye kù gii ya gítí nò tí yo wálá.
À má éno, yo bà cì mí gbí ndâ vò i mì yo.»

²² Ndâ kpo 'duù mí ndâ Jùdéyà gii 'bità bà koṛo gbí có tí nó náa Jézù 'dè éno máa, ndú bà 'de wotí bà ya gítí bàndò tí nó náa yì kù ya gítí wálá nò, máa, «Yí bà zi tí wó zì-zì? À 'ví dù nò a gbí có tí nó náa yì kù 'dè éno máa, ndoo bà 'de wotí bà ya gítí bàndò tí nó náa yì kù gii ya gítí nó wálá nò ká nò?»

²³ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,
«Bè gbí òkò tí ndoo ta ndoo a ñinô:
'bá mì yo a i muu to tí nò,
káa 'bá mì ye a i gbìrì.
Rèngbó yo a i muu to tí nò,
káa rèngbó ye me i muu to tí nò lá.

²⁴ Yo bà cì mí gbí ndâ vò i mì yo.

Yo má ùnje éno máa,
Ye a Ye tí nó tí Ye nó, lá,
yo bà cì mí gbí ndâ vò i mì yo.»

²⁵ Káa ndâ kpo 'duù mí ndâ Jùdéyà gii 'vee Jézù máa, «Wò a Wò tí 'di?»
Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,
«Ye 'dè jì yo sàa kùṛo gî.

²⁶ Ndâ có gbí muu ye tacó bà 'dè jì yo go mbíli gbí cikaà.
Ndâ i ñinó náa ye biya 'do mì yo gí nó delè me ndâ i bà 'deke cee lá.
Káa 'duù tí nó tí mbe tuu ye nó a 'duù ñinó tí mbe 'dè yúco;
tacó éno, ye kù 'dè jì yo muu to tí nó káa ndâ có ñinó náa ye 'di 'do
mì wó nò.»

²⁷ Bà 'di gbí éno máa Jézù kù 'dè có jì ndâ yì a i gítí Mbìrì nò gii kpò ndâ
'duù tí nò gî.

²⁸ Tacó éno, Jézù gii 'dè có jì ndú máa,
«Yo kpónó nò ye ni lá.
Yo má te 'Viì-mì-'Dakò gí yaà kózò gî,
yo bà gii nò ni éno máa, Ye a Yí.
À delè nò bà gii dù a o bà nò mì yo ni éno máa,
ye kù bàkà i me ta muu ye lá;
ye kù nì káa bà có ñinó náa ye 'di 'do mì Bu ye.

²⁹ Delè 'duù tí nó mbe tuu ye nó kuu ta ye;
yí si ye ta kpéetí ye lá,
tacó ye ta o 'dáá gî kù bàkà káa i ñinó mbe kù peteke tàkòcò wó nò.»

Cè bà bàkà i mì ndâ 'viì mì Àbìráámò

³⁰ Ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndâ mbe 'di có mì Jézù nò gii ùnje gítí
ndâ có mì wó gî.

³¹ Jézù bà-i-nò gii 'dè có jì ndâ Jùdéyà ñinó mbe ùnje gítí có mì wó gí nó
máa,
«Yo kpolo tí ndâ có mì ye kácá-kácá,
tacó wàa yo 'ví dù tí tí ndâ cèe mbe tala có mì ye dúú bà ya tí .

³² Yo bà dù tí ndâ mbe nò yúco ni gî.
Bindi yúco bà gii njaanga wú 'do tí miṛi yo gî.»

³³ Káa ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ Jùdéyà tí nò gii waa gbí có mì Jézù
nò ta bà 'vee yì máa, «Ze a ndâ 'viì-gù Àbìráámò. Ze jé dù tí ndâ bòò mì
ndâ 'bí 'duù sàa kùṛo lá. À má éno, gbí có mì lo náa wò 'dè éno máa, «Á
bà njaanga wú 'do tí miṛi yo» nò máa yè?»

³⁴ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,

- «Ye kù 'dè jì yo a cèe yúcó máa,
 'duù mbe bàkà vò i gî, gbí éno máa,
 vò i ga wú mí tí mîrì wó gî.
- 35 Káa bòò dù tí 'bá ngbé lá.
 A 'vii-'bá ká kù dù tí 'bá ngbé.
- 36 Káa 'vii mî mbe 'bá má njaanga wú mî vò i 'do tí mîrì lo gî,
 wò bà dù tí bòò mí vò i káká'i wálá.
- 37 Ye nò ni gî máa,
 yo a ndâ 'vii-gù mî Àbìráámò,
 káa ta ndâ ña ñinò 'dáá gî,
 go bà zi ye kuu tí yo,
 tacó ndâ có tí nó 'dáá náa ye kù 'dè nó ya gí gbí muu yo gbaànjé lá.
- 38 À má gítí bà mîrì ye,
 ye kù 'dè có ká gítí ndâ i ñinó náa ye nò 'do mî Bu ye nô.
 Káa yo, yo kù bàkà káa ndâ i ñinó náa yo nò 'do mî bu yo nó delè.»
- 39 Ndâ 'duù tí nò bà-i-nò gî 'visì có jì Jézù máa, «Bu ze a Àbìráámò.»
 Káa Jézù gî 'visì có jì ndú máa,
 «Yo kù bàkà tí yo máa,
 yo a ndâ 'vii mî Àbìráámò,
 káa, yo kùtàá dú má káa ndâ 'vii mî Àbìráámò go có tí nó gbí nje yo
 nò,
 yo bà mèlè ndi Àbìráámò gî.
- 40-41 Káa, yo kpónó kù pà kpokèjì tacó bà zi ye tí mbe kù 'dè yúcó tí nó náa
 ye 'di 'do mî Mbírì nó jì yo.
 Yo je nò a ña i bìndi 'bí ña bu yo,
 tacó Àbìráámò dígísèé me mbe me ña ndâ vò i tí nó kpónó náa yo kù
 me nò lá.»
 Ndâ 'duù tí nò gî 'visì có jì Jézù máa, «Ze me ndâ 'vii-ngbà lá. Bu ze ká
 gbaànjé, tí Mbírì.»
- 42 Káa Jézù gî 'visì có jì ndú máa,
 «Mbírì kùtàá má dú káa bu yo,
 yo bà zè ye ñikì gî,
 tacó ye gî 'do mî Mbírì.
 Ye gî dú 'do mî Mbírì.
 Ñinó a ye ká nô.
 Ye gî me ta muu ye lá.
 À tuu ye túú-tuu.
 A Mbírì ká tuu ye.
- 43 Yo 'di gbí có tí nó náa ye 'dè nó lá tacó yè?
 Yo 'di gbí có tí nó lá,
 tacó kòcò ye gbí tù yo go mòngò gbí tù bô.
- 44 Bu yo a Gba-vò-i.
 Tacó ènò, à ñikì tí yo a bà bàkà i ñinó ta gó tí bu yo nô.
 Nèté mî wó a bà zi ku 'do sàà.
 Nèté mî wó jé táánò ta yúcó wálá.
 Tacó yúcó mî wó jé wálá.
 Yí má kù 'dè 'vére,
 yí kù bàkà nò a i gbí kù wó,
 tacó yí a mbe 'vére, tí bu 'vére.
- 45 Káa à má gítí ye,
 ye a mbe 'dè yúcó.

Nìnò a nderè có tí nò náa
yo ù ta nje gítí ye lá nò ká nò.

46 A 'di 'do gbí òkò tí yo ká bà tù 'bì wó gí yaà, máa,
yì jé zèè ye ta vò i gí?

Káa ye má kù 'dè a yúcó,
yo ùnje gítí ye lá tacó yè?

47 'Duù má a 'viì mì Mbírì,
yí kù 'di káa có mì Mbírì,
káa yo má biya bà 'di có mì Mbírì gí, à ká dú,
tacó yo me ndâ 'viì mì Mbírì lá.»

Ndâ Jùdèyà 'dè vò có gítí Jézù

48 Ndâ Jùdèyà bà-i-nò gii 'dè có ji Jézù máa, «Cè bà i mì lo go cè bà i mì
ndâ 'duù Sàmáriyà nô! A mâ ká gbí muu lo. A kponje ká nje lo gítí có tí
nò náa ze 'dè nò?»

49 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
«Ye me mbe mâ lá,
ye kù tègàrà a Bu ye.

Káa à tí yo a go bà volo rè ye.

50 Ye kù pà me bà wu gbí ye lá.

Có gítí bà wu gbí ye nò a nèté mì 'bí 'duù tí cèè mbe waa có.

51 Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa,
'duù mbe kpolo tí ndâ có mì ye bà cì wálá.»

52 Ndâ Jùdèyà gbí nìnò gii 'visì có ji Jézù máa, «Ze kpónó nò ni
ngbáràngà'i gí máa, a gbí muu lo a i. Àbiráámò cì gí. Ku delè zi ndâ
mbe 'dòkò có mì Mbírì léé gí. Káa àá gii dù nó a wò ká gii 'dè có máa, 'duù
mbe 'di có mì lo bà 'di pò ku wálá.

53 Wò me gbolò ndii bu ze tí Àbiráámò mbe cì gí nó gí? Ndâ mbe 'dòkò
có mì Mbírì delè 'dáá gí zò to gí. Wò kù bàkà tí lo tí 'di kpónó?»

54 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
«Ye kùtáá má kù wu a gbí tí ye ta kpéétí ye,
gbí bà wu gbí tí ye bà dù wálá.

Káa a Bu ye tí nó náa yo kù 'dè có máa,
yí a Mbírì mì yo nó,
ká kù wu gbí ye.

55 Yo nò yí ni lá,
káa ye nò yí ni gí.

Ye má 'dè có máa, ye nò yí ni lá,
ye bà dù tí mbe 'verè a go yo mbe kù 'dè có máa,
yo nò yí ni gí,
káa yo nò yí ni lá.

Ye nò yí ni gí.

Ye delè kù kpolo tí có mì wó.

56 Bu yo Àbiráámò dígísèé kù dù ta líkí'o tí wó máa,
yì bà nò o bà gí ye.

Yí gii nò ye gí,
bìndi tàkòcò wó gii peteke gí.»

57 Káa ndâ 'duù tí nò gii 'visì có ji Jézù máa, «Ndoò tí lo yee gbí zi 'duù-
só-nje muu 'bì lá. Wò delè jé nò Àbiráámò lá.»

58 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
«Ye kù 'dè ji yo a cèè yúcó máa,

kùro o bà jò Àbìráámò táánò,
ye kuu tí .»

⁵⁹ Ndâ 'duù tí nò mâ gii 'di ña có tí nò náa Jézù 'dè ji ndú nò, ndú gii tuṛu díí tacó bà 'vaka ta yí. Káa Jézù gii ñònòkò tí wó 'do tí ndú mí gbí òkò tí ndâ 'duù, yee tí o tí nó náa yí gii ndo 'do gbí ndùgù 'bá-Mbíṛì gí.

9

Jézù njaanga ɾo 'bí 'dakò ta ɾi bà wotí gbí tàkù mí ndâ Jùdáyà

¹ Si Jézù kù gii ndii ta nó, yí gii ñò 'bí 'dakò náa à jò yí ta sú ɾo 'do gbí yí.

² Ndâ mbe tala có mí Jézù bà-i-nò gii 'vee yí máa, «Ndeṛè bà jò 'dakò tí nò ta sú ɾo kpónó 'ví dù 'do tí 'di, Mbe ñibà i? À 'ví dù 'do gbí 'dóó vò i mí wó wèè, 'do gbí vò i mí ndâ bu wó ta nawu wó?»

³ Káa Jézù gii 'visì có ji ndâ mbe tala có mí wó máa, «À me 'do gbí có mí wó lá. À delè gii dù me 'do gbí có mí ndâ mbe jò yí lá. À jò yí éno tacó wàa ndâ 'duù 'ví ñò ta Mbíṛì ní tí mbe wotí.

⁴ Ndoò bà bàkà ndâ nèté mí 'duù tí nó mbe tuu ye nò ká kpónó si o bèè lá nò,
tacó 'dí'di'o kèjì,
káa 'duù mbe bàkà nèté gbaànjé gbí 'dí'di'o wálá.

⁵ Ye a ngba'o mí ndâ 'duù ta o tí nó náa ye kpónó kuu muu to tí nó nò.»

⁶ Bìndi bà 'dè có tí nò mí Jézù ji ndâ mbe tala có mí wó, Jézù gii cù ngo cù mí tí to, bìndi yí gii meṛeke ta tú, bìndi yí gii toṛo mí tí ndâ ɾo mbe sú ɾo tí nò sósò'ò gí.

⁷ Bìndi yí gii 'dè có ji mbe sú ɾo tí nò máa, «Ya gí bà caka gbí ɾo lo ta ngo gbí Dùúgú Silòwámù.» (Gbí ɾè tí nò tí Silòwámù nò máa, à tuu yí túú-tuu.)

Mbe sú ɾo tí nò mâ gii bàkà go có tí nò náa Jézù 'dè ji yí nò, yí gii dele 'do bàndò bà caka gbí ɾo wó tí cèè 'duù ta ndâ ɾo wó sósò'ò kù zeke'o ngbàrángà'i.

⁸ Ndâ 'duù ñinó ta ndâ 'bá mí ndú dè-dè ta ndú nó, ta ndâ 'bí 'duù ñinó mbe ñò yí sàà kù yù i gbí sú ɾo gí nó mâ gii ñò yí, ndú gii 'bità bà 'vee 'vé, máa, «À nó go 'dakò tí nó táánò tí mbe sú ɾo mbe kù yù i á to kàzò nó le! Káa a yè ká gii njaanga ɾo wó ñinó?»

⁹ Ndú bà-i-nò gii 'deeke kponje á gbí òkò tí ndú á ta kpéetí ndú gí. Ndâ 'bí 'duù máa, «A yí!» Ndâ 'bí ka ndú máa, «À me yí lá! A 'bí 'duù mbe je cè kózò tí wó.» Káa 'dakò tí nò gii 'visì có ji ndú máa, «Ìjìnó a ye tí 'dakò tí nò.»

¹⁰ Ndâ 'duù tí nò bà-i-nò gii 'vee yí máa, «A yè ká njaanga ɾo lo?»

¹¹ Káa 'dakò tí nò gii 'visì có ji ndú máa, «A 'bí 'dakò ta ɾè wó a Jézù ká ñònòkò tú, bìndi yí gii toṛo mí tí ndâ ɾo ye sósò'ò gí. Bìndi yí gii 'dè có ji ye máa, ye ya gí bà caka gbí ɾo ye ta ngo tí Dùúgú Silòwámù. Ye mâ gii bàkà go có mí wó nò, ndâ ɾo ye gii njaanga tí gí.»

¹² Ndâ 'duù tí nò gii 'vee 'dakò tí nó náa Jézù njaanga ɾo wó nó máa, «'Dakò tí nò mbe njaanga ɾo lo nò kpónó ngò?»

Káa 'dakò tí nò gii 'visì có ji ndú máa, «Ye ñò bà tí wó lá.»

Ndâ mbe kpolo tí tàkù mí ndâ Jùdáyà 'viiki gbí kpokèjì bà njaanga ɾo 'dakò tí nò mí Jézù

¹³ Ndâ 'duù gii je 'dakò tí nó náa Jézù njaanga ɾo wó nó ya tí gí kùro ndâ mbe kpolo tí tàkù mí ndâ Jùdáyà.

14 Ẹ̀í t́í nò náá Jézù m̀ẹ̀rẹ̀kẹ̀ ta tú, b̀ndi ý g̀ì njaanga ta ọ̀ 'dakò t́í nò nò a ọ̀ b̀ wotí gbí tàk̀ì m̀ì ndá Jùd́yà.

15 Tacó ẹ̀nò, ndá mbe kpolo t́í tàk̀ì m̀ì ndá Jùd́yà g̀ì 'vee ndi gbí nje 'dakò t́í nò káká'i a gítí ọ̀a kpokèjì b̀a njaanga ọ̀ wó m̀ì Jézù. Káa 'dakò t́í nò g̀ì 'visì có jì ndú máa, «Yí tòro káa tú mítí ndá ọ̀ ye sósò'ò g̀ì. Ye má g̀ì caka tú t́í nò, ndá ọ̀ ye g̀ì njaanga t́í g̀ì.»

16 Có t́í nò náá 'dakò t́í nò 'dè jì ndá mbe kpolo t́í tàk̀ì m̀ì ndá Jùd́yà nò g̀ì ọ̀nòkò muu ndú g̀ì. Tacó ẹ̀nò, ndá 'bí 'duù gbí òkò t́í ndú g̀ì 'visì có jì ý máa, «'Dakò t́í nò mbe bàkà ọ̀a i t́í nò b̀a dù me 'duù ọ̀nó mbe g̀ì 'do m̀ì Mbí̀rì nò lá, tacó ý kù gbètèkè ọ̀ b̀ wotí gbí tàk̀ì m̀ì ndoo t́í ndá Jùd́yà.» Káa ndá 'bí 'duù gbí òkò t́í ndú g̀ì loko kù 'vee ndá 'bí ka ndú ọ̀nó mbe 'dè có ẹ̀nó máa 'duù t́í nò a mbe bàkà vò i nò, máa, «Mbe bàkà vò i b̀a bàkà ndá kpo-kpò sèrè go ọ̀a ọ̀nó kpónó nò ta ọ̀a kpokèjì ngáyì?»

17 Tacó ẹ̀nò, ndú g̀ì t̀è ndi t́í ndú g̀ì 'vee ý káká'i máa, «Yí 'vala wò 'do gbí sù ọ̀ g̀ì. À má ẹ̀nò, 'dóó có m̀ì lo gítí wó máa yè?»

Káa 'dakò t́í nò g̀ì 'visì có jì ndú máa, «Ye kòro có máa, 'dakò t́í nò a mbe 'dòkò có m̀ì Mbí̀rì.»

18 Ndá Jùd́yà b̀a-i-nò g̀ì me a kpìkì-kpìkì gítí b̀a ùnje máa, 'dakò t́í nò náá Jézù njaanga ndá ọ̀ wó nò táánò dú káa yúcó mbe sù ọ̀. Tacó ẹ̀nò, ndú g̀ì tuu tú g̀ì tàkò ndá bu wó ta nawu wó.

19 Ndá bu 'dakò t́í nò ta nawu wó má g̀ì g̀ì g̀ì, ndá kpo 'duù m̀ì ndá Jùd́yà g̀ì 'vee ndú máa, «À dú nò káa 'vii m̀ì yo ká nò? Yo máa, àá táánò jò ý ta sù ọ̀ 'do gbí yì, káa ý kpónó kù zeke'o ẹ̀e?»

20 Káa ndá bu 'dakò t́í nò g̀ì 'visì có jì ndá kpo 'duù m̀ì ndá Jùd́yà máa, «Ze ọ̀ ni g̀ì, máa, ý a 'vii m̀ì ze. Ze delè g̀ì ọ̀ ni g̀ì, máa, ý táánò t̀è ta sù ọ̀ 'do gbí yì nawu wó.

21 Káa ze ọ̀ ọ̀a i t́í nò mbe njaanga ọ̀ wó nò ni lá. Ze delè ọ̀ 'duù t́í nò mbe je yeè jì ý nò ni ká lá. Nje wó kuu t́í wó. Yí me dó 'vii lá. À má ẹ̀nò, yo t̀è'é t́í wó, wàa yo 'ví 'vee ý, wàa ý 'ví t̀bà dúú kpokèjì ọ̀a i t́í nò mbe 'de ý nò jì yo.»

22 Ndá bu 'dakò t́í nò náá Jézù njaanga ọ̀ wó nò 'dè ọ̀a có t́í nò jì ndá kpo 'duù m̀ì ndá Jùd́yà tacó à t́í ndú a gúku. Tacó ndú ọ̀ ni g̀ì máa, ndá kpo 'duù m̀ì ndá Jùd́yà ẹ̀rẹ̀ nje có m̀ì ndú sàà g̀ì máa, 'duù má ùnje ẹ̀nó máa, Jézù a B̀ndi-Mbí̀rì g̀ì, 'duù t́í nò 'ví 'dò kò wó mí b̀andò b̀a kili ndá Jùd́yà g̀ì b̀a ùlù Mbí̀rì káká'i lá.

23 Ọ̀nò a gbí nderè có t́í nò náá ndá bu 'dakò t́í nò g̀ì tooko ta có t́í nò 'do muu ndú g̀ì muu wó máa, «Yí me dó 'vii lá. Yo 'vee ý,» nò ká nò.

24 Ndá kpo 'duù m̀ì ndá Jùd́yà má g̀ì 'di kòcò ndá bu 'dakò t́í nò náá Jézù 'vala ý 'do gbí sù ọ̀ nò cee g̀ì, ndú g̀ì tuu tú g̀ì tàkò 'dakò t́í nò káká'i. Yí má g̀ì g̀ì g̀ì, ndú g̀ì 'dè có jì ý máa, «'Dè yúcó m̀ì lo kùro Mbí̀rì. Tacó à má gítí ze, ze ọ̀ ni g̀ì máa, 'dakò t́í nò náá wò 'dè có máa, a ý ká njaanga ọ̀ lo nò, a mbe bèè ọ̀ Mbí̀rì.»

25 Káa 'dakò t́í nò g̀ì 'visì có jì ndú máa, «Yí má a mbe bèè ọ̀ Mbí̀rì, ye ọ̀ b̀a ọ̀nò lá. I ọ̀nó náa ye ọ̀ ni g̀ì cuki nò káa ọ̀nó máa, ye táánò a mbe sù ọ̀, káa ye kpónó kù zeke'o.»

26 Ndá kpo 'duù m̀ì ndá Jùd́yà g̀ì 'vee ý máa, «Yí táánò bàkà mítí ndá ọ̀ lo nò a ọ̀a yeè yè, náa ndú g̀ì njaanga ta t́í nò?»

27 Káa 'dakò t́í nò g̀ì 'visì có jì ndá kpo 'duù m̀ì ndá Jùd́yà máa, «Ye 'dè có t́í nò jì yo á kùtáa sàà g̀ì, káa yo sè t̀ù yo lá. Nòg̀ì, yo kpónó kù 'vee ndi gbí nje ye máa, ye 'ví 'dè jì yo a ọ̀a có yè káká'i? À t́í yo a go b̀a dù t́í ndá mbe tala có m̀ì wó delè?»

28 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà bà-i-nò gii 'bità bà no nje ndú gítí 'dakò tí nò ta ña có tí nò náa yí 'dè jì ndú nò. Bìndi ndú gii 'visì có jì yí máa, «Go bà dù tí 'duù mì wó má tí lo, mbe tii wò wálá. Káa à má gítí ze, ze a ndâ 'duù mì Mòze.

29 Ze ñò ni gî máa, Mbíri dígísèè 'dè có a i jì Mòze. Káa à má gítí 'dakò tí nò á mì lo nò, ze ñò bàndò tí nó náa yí gí 'do tí nó ni lá.»

30 Káa 'dakò tí nò gii 'visì có jì ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà máa, «A có serè! Yí njaanga ɾo ye gî, káa yo ñò bàndò tí nó náa yí gí 'do tí nó ni lá!

31 Ndoo ñò ni gî máa, Mbíri sè tù wó gítí ndâ có mì ndâ mbe bàkà vò i lá, yí kù sè tù wó a i gítí ndâ có mì ndâ 'duù ñinó mbe kù bàkà i jì yí, tí ndâ mbe bàkà go có mì wó tí Mbíri nò.

32 'Do tí bà 'bità bà suu to tí nó, 'bí 'duù mbe 'di có jé éno máa, 'bí 'duù njaanga ɾo 'bí 'duù ñinó náa à jò yí ta sú ɾo 'do gbí yí gî nò wálá.

33 Káa 'dakò tí nó mbe njaanga ɾo ye nò má gí me 'do mì Mbíri lá, yí kùtáa bà 'de wotí bà bàkà i gbaànjé wálá.»

34 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà mâ gii 'di có tí nò náa 'dakò tí nò 'dè jì ndú nò, ndú gii mòkò yí 'do kùro ndú, ta bà ñonoko yí máa, «À jò wò cùmúú mí gbí vò i, káa wò kù gii bàkà tí lo tí mbe ñibà có mì Mbíri jì ze?»

Bà dù tí mbe sú ɾo á kùro Mbíri

35 Jézù mâ gii 'de 'dakò tí nò náa yí njaanga ɾo wó nò bìndi bà 'di có bà mòkò yí mì ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà 'do kùro ndú, Jézù gii 'vee yí máa, «Wò ùnje gítí 'Vii-mi-'Dakò ta njembí lo gbaànjé gí?»

36 Káa 'dakò tí nò gii 'vee Jézù máa, «'Duù tí nò ta ɾè wó a 'Vii-mi-'Dakò nò a 'di? Tùbà tí wó jì ye kùro, má kózò gí, ye 'ví ù ta nje gítí wó, kpo 'duù.»

37 Jézù bà-i-nò gii 'visì có jì 'dakò tí nò máa, «Wò kù zeke 'duù tí nò ta ɾè wó a 'Vii-mi-'Dakò nò ta ɾo lo. À delè kpónó a yí ká kù 'dè có jì wò nò.»

38 'Dakò tí nò mâ gii 'di có tí nò náa Jézù 'dè jì yí nò, yí gii ìrì ta muungbó wó ya gí bà kaa to á kùro Jézù ta 'bì wó, bìndi yí gii 'dè có jì Jézù máa, «Ye ùnje gí, Mbe tí ye.»

39 Káa Jézù gii 'visì có jì 'dakò tí nò, náa yí njaanga ɾo wó nò, máa, «Ye gí gí muu to tí nó tacó wàa ndâ mbe sú ɾo 'ví zeke'o, wàa ɾo ndâ mbe ɾo 'ví yoo gí.»

40 Ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà ñinó mbe dù 'dè á ɾègbà tí Jézù ta o tí nò mâ gii 'di có tí nò náa yí 'dè nò, ndú gii 'vee yí máa, «Ze delè ngbá káa ndâ mbe sú ɾo?»

41 Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,
«Yo kùtáa má a ndâ mbe sú ɾo,
vò i mì yo bà dù wálá.
Káa yo kù bàkà tí yo tí ndâ mbe ɾo,
à má éno, yo ɾò tíyò nje ndâ vò i mì yo.»

10

Jézù lòkò'bò có gítí ña 'duù ñinó mbe 'vii tí mbe kpolo tí ndâ i-kó-ko

1 Jézù gii lòkò'bò có jì ndâ 'duù máa, «Mbe 'vii ndùgù tacó bà ɾì gí tà'i mì ndâ i-kó-ko a mbe ngbà tí mbe kùmùkù i mì ndâ 'duù.

2 Káa, mbe ɾì gí tà'i co tí nje kèjì ndùgù a cèe mbe kpolo tí ndâ i-kó-ko.

3 Mbe kpolo tí nje kèjì ndùgù mì ndâ i-kó-ko kù njaanga nje kèjì jì yí. Ndâ i-kó-ko delè 'di kòcò wó ni gí. Yí kù tè'é tí ndâ 'dóo i-kó-ko mì wó 'do gbí òkò tí ndâ ñinó ndâ 'bí 'duù ta ɾè ndú, tacó bà gbà ndú gí sè.

4 Yí má njaanga ndâ i-kó-ko 'do gbí ndùgù gî, yí kù tè kùro ndú, bìndi ndú kù ru ndi wó, tacó ndú 'di kòcò wó ni gî.

5 Káa ndâ i-kó-ko bà 'vaaka 'do tí vò 'duù ònó náa ndú ò yí ni lá nó gî. Ndú jé gítí bà ru ndi wó wálá, tacó ndú ò yí ni lá, ndú delè 'di kòcò wó ni ká lá.»

6 Jézù lòkò'bò có tí nò ji ndâ 'duù, káa, 'bí 'duù gbaànjé mbe 'di gbí wálá.

7 Tacó éno, Jézù gi 'dè có ji ndú ngbárángà'i éno máa,
«Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa,
ye a njekèjì ndùgù mì ndâ i-kó-ko.

8 Ndâ 'bí 'duù ònó 'dáa gî táánò mbe gi gí mì yo kùro bà gi ye nó a ndâ mbe ngbà,

tí ndâ mbe kùmùkù i mì ndâ 'duù;
tacó éno, ndâ i-kó-ko sè tù tí ndú lá.

9 Káa, ye a njekèjì ndùgù.

I-kó-ko má rì gí tà'i có a i mì ye,
i-kó-ko tí nò 'vala gî.

Yí bà rì gí tà'i ta gbí dùi wó ngbárángà'i,
yí bà co gí sè ta dùi wó ngbárángà'i,
yí delè bà 'de i-zó-zò gî.

10 Mbe ngbà gi òndi wó cuki ká gítí nèté bà ngbà i,
ta bà ziki ndâ i-kó-ko,
ta bà mèèkè'i tí ndú.

Káa ye gi a i tacó wàa ndú 'ví 'de ta 'válá,
wàa ndú 'ví 'vala pètèkèè go dó kpâ ta bembìlì.

11 Ye a tó mbe kpolo tí ndâ i-kó-ko.

Tó mbe kpolo tí ndâ i-kó-ko a ò mbe kpolo tí ndâ i-kó-ko ònó mbe kù cì á muu ndâ i-kó-ko mì wó nò.

12 'Duù ònó mbe kù kpolo tí ndâ i-kó-ko mì 'bí ka wó ká tacó bà pà yé tí wó cuki nó ká kù ò ngèlè jee ndâ i-kó-ko ji kàzà.

Yí má ò sílì tí kàzà ngé gî,
yí kù ò ngèlè si tàmuu ndâ i-kó-ko ji kàzà kù zèè ndú,
delè kù njè gbí ndú jááká-jaaka ta gbí jìlì.

13 Yí kù ò ngèlè jee ndâ i-kó-ko ji kàzà tacó yí kù gbà ndú ká tacó bà pà yé tí wó cuki,
nèté mì wó ta ndú wálá.

14 Káa ye a tó mbe kpolo tí ndâ i-kó-ko.

Ye ò ndâ i-kó-ko mì ye ni gî,
ndâ i-kó-ko mì ye delè ò ye ni gî.

15 Ze ò tí ze ni ta ndâ i-kó-ko mì ye,
ká go bà ò tí ze ni ta Bu ye.

Ye delè gbí gbí njembí ye gítí ku muu ndú gî.

16 Ndâ 'bí i-kó-ko mì ye kuu tí,
náa ndú kpónó kù dù me ta ndâ ònó ta 'bá muu ndú nó lá.

Káa kózò tí ye bà gi ta ndú gítí ndâ 'bí ka ndú,
ndú delè 'ví 'di kòcò ye,
wàa ndú 'ví dù 'dáa bà gbèè to,
tacó wàa ye tí mbe kpolo tí ndú 'ví dù káa gbèè 'duù.

17 Bu ye kù dù ta go ye tí wó,
tacó ye ùnje gítí bà cì ye,
wàa ye 'ví 'vala ndi ye káká'i nò gî.

18 À me 'duù ká kù zi ye lá.

À káa ye ká ùnje gítí bà cì ye 'do gbí 'dóó có mì ye gbí muu ye.

Bu ye je wotí bà cì ye go có mì ye gbí muu ye nò jì ye gí.

Yí delè gii je wotí bà 'vala ndi ye á 'do gbí ku jì ye gí.»

¹⁹ Có tí nò náa Jézù 'dè nò gii bàkà a 'bè mí gbí òkò tí ndâ Jùdèyà.

²⁰ Ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí ndú gii 'dè có jì ndâ 'bí ka ndú máa, «Gbí nderè bà sè tù ndâ 'duù tí ndâ có mì wó wálá. A i ká gbí muu wó! Yì a mbe mâ!»

²¹ Káa, ndâ 'bí 'duù ñindi ndú gii 'visì có gí tàkò có mì ndâ ka ndú nò máa, «Ndâ có mì wó me go ndâ có mì 'duù ñinó ta i ká gbí muu wó nó lá. 'Duù ñinó ta i ká gbí muu wó nó bà njaanga ɾo mbe sú ɾo ta ña kpokèjì ngàyi?»

Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà bè Jézù gí

²² À ta o tí nò Jèrùzàlémè a o bà kùya dèrè mítí 'bá-Mbíri. O tí nò gí gbí pì mì cò'o,

²³ tacó éno, Jézù gii dù kù wùkù to á tà 'bí i náa à bì yà'bàà éno mí gbí ndùgù 'bá-Mbíri, náa ndâ 'duù kù nì mítí a Tàzo-mì-Sólómòni tí gbolò gbà mì ndâ Jùdèyà.

²⁴ Ndâ Jùdèyà mâ gii nò yí, ndú gii tì yí jèlè 'dee gí. Bìndi ndú gii 'vee yí máa, «Wò bà si ze kù koɾo có sàkàmàà éno yee tí ña o ngàyi? Wò má a Bìndi-Mbíri, 'dè jì ze ngbàrángà'!»

²⁵ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,

«Ye 'dè có tí nò jì yo sàà gí,

káa a yo ká biya bà 'di gí.

Ndâ serè tí nó náa ye kù bàkà ta wotí mì Bu ye nó kù túbà jì yo máa, ndâ có mì ye a ndâ yúco;

²⁶ káa, yo biya bà ùnje gítí ye gí,

tacó yo me ndâ i-kó-ko mì ye lá.

²⁷ Ndâ i-kó-ko mì ye 'di kòcò ye ni gí.

Tacó éno, ndú kù ɾu ndi ye.

Ze nò tí ze ta ndú ni gí.

²⁸ Gbèe i-kó-ko mì ye bà gíri wálá,

tacó ye je yeè-'válá ñinó mbe cee lá nó jì ndú gí.

Mbe kaa ndú 'do tí ye ta wotí wálá,

²⁹ tacó 'bí 'duù ta wotí tí wó mbe 'vii ta Bu ye tí nó tí mbe kaa ndú jì ye nó wálá.

À má éno, 'bí 'duù mbe ɾa ndú tí ɾíngbá 'do 'bì Bu ye wálá.

³⁰ Ze ta Bu ye a ndâ gbèe 'duù.»

³¹ Ndâ Jùdèyà mâ gii 'di có tí nò náa Jézù 'dè éno máa, «Ze ta Bu ye a ndâ gbèe 'duù» nò, ndú gii tuɾu díi tacó bà 'vaka ta yí.

³² Káa Jézù gii 'vee ndú máa, «Ye túbà ndâ tó i mbe gí 'do mì Bu ye jì yo me mbè. À má éno, yo kpónó kaa díi tacó bà 'vaka ta ye nò a i tacó ngàyi á 'do gbí òkò tí ndú?»

³³ Káa ndâ Jùdèyà gii 'visì có jì yí máa, «Ze kù tuɾu díi tacó bà 'vaka ta wò me tacó bà bàkà ndâ tó i mì lo a go có tí nò gbí nje lo nò lá. Ze bà 'vaka wò a i tacó bà 'dè zu có gítí Mbíri. Wò a 'duù, ta ndâ sili 'bì lo vô ká go ndâ ñindi ze, káa wò kù bàkà tí lo tí Mbíri ta wotí!»

³⁴ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,

«'Bí có kuu gbí wàràgà mì Mbíri éno máa,

Mbíri máa, <Yo a ndâ mbíri.>

³⁵ Káa 'vére jé gbí wàràgà mì Mbíri wálá.

Nògí, Mbírì nì <mbírì> mítí ndâ 'duù tí nó náa yí tí Mbírì 'dè có mì wó jì ndú nó gí.

³⁶ Káa, à má gítí bà miṛi ye,
a Bu ye ká cu 'bì wó mítí ye tí 'dóó ñinó mì wó,
bìndi yí gii tuu ye gí muu to tí nò.

À má éno, bà 'dè có mì ye éno máa,
ye a 'Vii-mi-Mbírì,
gii 'visi tí gbí tù yo tí bà go Mbírì ta ña kpokèjì ngayi?

³⁷ Ye má kù bàkà me ndâ nèté mì Bu ye lá,
gbí nderè bà ùnje mì yo gítí ye wálá.

³⁸ Ye kù bàkà a ndâ nèté mì Bu ye,
káa go bà ùnje gítí ye kpétí má sàà tí yo wálá,
yo kùtáá bà ù vóo nje gítí ndâ nèté tí nó náa ye kù bàkà ndú nò,
bìndi yo bà ñò ni gí máa,
ze ta Bu ye a ndâ gbèè 'duù.»

³⁹ À gbí muu ndâ Jùdéyà ta o tí nó a có bà zèè Jézù, káa yí gii fa 'do tí ndú gí.

Ndâ mbe kaa ya gí mì Jézù á yì Jòròdáníyà ùnje gítí wó

⁴⁰ Jézù gii dele ndi wó káká'i ya gí tito Jòròdáníyà, á gítí wúngbó to tí nó náa Jòvànì táánò sàà dù tí kù caka tí ndâ 'duù nò.

⁴¹ Ndâ 'duù me mbè gii kaa ya gí mì wó kà. Ndâ mbe kaa ya gí mì wó nó gii ùlù yí máa, «Jòvànì táánò jé bàkà ndâ serè lá, káa ndâ có mì wó táánò náa yí 'dè gítí 'dakò tí nó 'dáá káa yúco.»

⁴² Tacó éno, ndâ 'duù 'do gbí òkò tí ndú me mbè gii ùnje gítí Jézù ta njembí ndú gí.

11

Bà cì Lázàrò

¹ Ta o tí nó si Jézù kuu tito Jòròdáníyà nò, nò'o gii bàkà 'bí 'dakò tí tó kómbe Jézù ta rẹ wó a Lázàrò, tí námì ndâ Máraà ta Màriyà, ta 'bá mì ndú gbí gbata Bètáníyà. (

² Ñìnò a Màriyà tí nó táánò mbe gii yee pò bàà mítí kò Mbe tí ndoo, bìndi yí gii gbètèkè cee tí ta se muu wó nò.)

³ Ndâ námì Lázàrò bà-i-nò gii tuu 'duù ta có nò'o tí wó ya tí jì Jézù máa, «Kpóló-kpolo tó 'duù mì lo káa ta nò'o tí wó, Mbe tí ze.»

⁴ Jézù mâ gii 'di có tí nó, yí gii 'visi có máa, «Nò'o tí nó bà zi yí wálá. Nò'o tí nó tí wó nó bà dù tí i mbe si ndâ 'duù 'ví ùlù Mbírì. Nò'o tí nó delè ká bà si ndâ 'duù 'ví wu gbí 'Vii-mi-'Dakò.»

⁵ Ndâ Máraà ta Màriyà gii je námì ndú Lázàrò a ndâ tó 'duù mì Jézù.

⁶ Káa ta ndâ ña ñinó 'dáá gí, Jézù gii bàkà a sili só á bìndi bà 'di có nò'o tí Lázàrò mì wó má kózò gí,

⁷ yí bà gii 'dè có jì ndâ mbe tala có mì wó máa, «Ndoò dele ndi ndoo ya gí Jùdéyà.»

⁸ Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'vee yí máa, «Mbe ñibà i, ndâ 'duù Jùdéyà bàkà có bà 'vaka wò ta díí á dè kuu yáánò nò, káa wò káká'i kpónò máa, wò kù dele ndi lo wúnó ya gí 'bá Jùdéyà?»

⁹ Káa Jézù gii 'visi có jì ndú máa,
«Ri kù co ta dú'o,
bìndi yí gii ta ta 'dè'o.

À me éno lá?

'Duù má nò nó si ɾi kuu yaà yí tò kò wó lá,
tacó ngba'o kuu tí .

¹⁰ A mbe kù nò nó ta bèbìlì ká kù tò kò wó,
tacó ngba'o tacó bà ò ta to mì wó wálá.»

¹¹ Jézù má gii lòkò'bò có tí nò ji ndâ mbe tala có mì wó gî, yí gii 'dè có ji ndú máa, «Kómbe ndoo tí nó tí Lázàrò nó kù tèrì. À má ènò, ye kù ya gí bà gbà yí 'do tí ɾi gí yaà.»

¹² Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'visì có ji yí máa, «Yí má tèrì gî, gbí dii wó bà da gî, Mbe tí ze.»

¹³ Gbí lòkò'bò tí nò náa Jézù 'dè éno máa, «Lázàrò kù tèrì» nò éno máa, «Lázàrò cì gî.» Káa ndâ mbe tala có mì Jézù òndi ndú 'di gbí ni lá.

¹⁴ Tacó ènò, Jézù gii 'dè gbí ji ndú ngbárángà'i éno máa, «Lázàrò cì gî.

¹⁵ Káa tàkòcò ye peteke tacó tí yo ma, tacó ye táánò me kà ta o bà cì yí nò lá. À má ènò, yo kpónó bà gii ùnje gítí ye ta njembí yo gî. Nògí, ndoo ya gí bà ku wó.»

¹⁶ Káa Tòmázò tí nó náa à kù nì mítí wó a Njemí nó, gii 'dè có ji sè ndâ 'bí ka wó mbe tala có mì Jézù máa, «Ndoò ya gí Jùdéyà ta ndâ mbe nìbà i ji ndoo, wàa à má a ku, ndoo 'ví cì ta ndú 'dáá gî.»

Jézù a 'válá tí mbe kù 'vala ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú

¹⁷ Jézù yee Bètáníyà si Lázàrò bàkà sili nà'ò mí tà to gî.

¹⁸ ('Bá mì ndâ Lázàrò, Bètáníyà, ká dè ta Jèrùzàlémè.)

¹⁹ Jézù gii yee kà si ndâ Jùdéyà tí nó mbe kaa 'do Jèrùzàlémè ya gí bà wa ku ta ndâ Máraàta ta Màríyà nó ká gbí-gbi kuu bà ku.

²⁰ Máraàta má gii 'di có éno máa, Jézù kèjì, yí gii njè nó ya gí bà ù kùro Jézù mí kpokèjì, si Màríyà mí 'bá.

²¹ Ndú má gii 'de tí ndú gî, Máraàta gii 'deke tí wó ji Jézù máa, «Wò táánò má kuu to nó, námì ye bà cì wálá, Mbe tí ye.

²² Káa ye ò ni gî máa, wò kpètí kpónó má yù káa ò yè wè 'do mì Mbíri, yí bà je ji wò gî.»

²³ Káa Jézù gii 'visì có ji Máraàta máa, «Námì lo bà a ndi wó gí yaà gî.»

²⁴ Káa Máraàta bà-i-nò gii 'visì có ji Jézù máa, «Ye 'di gbí có mì lo nò gî. Ye ò ni gî máa, yí bà a gí yaà ta o bà 'vala ndi ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú ta ndòngbú o wúnò gî.»

²⁵ Káa Jézù gii 'visì có ji Máraàta máa,
«Ye a mbe 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú.
Ye delè a 'válá.

'Duù má ùnje gítí ye ta njembí wó gî,
yí kpètí má cì ká cì,
yí bà 'vala ndi wó gî.

²⁶ Káa wu 'duù òndi kpónó mbe kù ùnje gítí ye nó jé gí bà cì wálá.
Wò ùnje gítí có tí nò gí?»

²⁷ Máraàta bà-i-nò gii 'visì có ji Jézù máa, «Ye ùnje gî, Mbe tí ye. Ye ùnje gî máa, wò a Bìndi-Mbíri, tí 'Vii-mi-Mbíri, tí 'duù tí nó náa Mbíri tuu yí gí muu to tí nó nò.»

Jézù wa gbí

²⁸ Ndâ Máraàta má gii 'dè nje ta Jézù cee gî, Máraàta gii dele ndi wó ya gí 'bá, bìndi yí gii tè'é tí ná'vìndí wó Màríyà 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gí ndii, bìndi yí gii 'dè có ji yí ta ngúco, máa, «Mbe nìbà i gí gî. Káa go bà ò wò kuu tí wó.»

²⁹ Màríyà má gii 'di có tí nò, yí gii goonó ya gí mì Jézù

³⁰ á kpokèjì, tí gbèè bàndò tí nó nàa ndâ Jézù 'de tí ndú ta Máraàtá tí nò, si yí yee 'bá lá.

³¹ Ndâ Jùdèyà tí nó mbe gí gí bà ku nó mà gù nò bà goonó mì Màríyà kù ya gí ta é mì Jézù tí kpokèjì, ndú gù kaa ya gí tàkò wó, tacó ndú koṛo có máa, yí kù ya a i gí bà wa gbí á muu'dú.

³² Màríyà mà gù cu ṛo wó mítí Jézù, yí gù 'va tí wó mí kùro Jézù, bìndi yí gù zèè kò Jézù kù wa ta gbí, ta bà 'deke tí wó máa, «Wò táánò má kuu bà-i-nó, nàmì ye bà cì wálá, Mbe tí ye!»

³³ Jézù mà gù nò ndâ Màríyà ta ndâ 'duù tí nó mbe kaa gí gí tàkò wó nó kù wa gbí, ṛé wó gù doo nùyì ta sé có. Bìndi yí gù wo gù woò, má kózò gí,

³⁴ yí gù 'vee ndâ 'duù tí nó máa, «Yo bàkà bàndò mì wó mí ngò?»

Káa ndâ 'duù tí nó gù 'visì có jì yí máa, «Gí gí bà nò, Mbe tí ze.»

³⁵ Ngo-ṛo Jézù bà-i-nò gù 'dù ta bà nò yé ṛo ndâ 'duù tí nó mbe kili mí bà ku nò.

³⁶ Ndâ 'bí Jùdèyà mà gù nò bà 'dù ngo-ṛo Jézù nò, ndú gù 'bità bà 'dè có gbí òkò tí ndú máa, «Yí zè 'dakò tí nó nìkì ngé ndii gí!»

³⁷ Káa ndâ 'bí 'duù gù dù kù 'vee a 'vé máa, «'Dakò tí nó táánò njaanga ṛo mbe sú ṛo gí. Yí táánò má bà-i-nó, bà 'vala Lázàrò bà kpò yí gí?»

Jézù 'vala ndi Lázàrò 'do gbí muu'dú wó

³⁸⁻³⁹ Jézù mà gù yee ta ndâ 'duù tí muu'dú gí, Jézù gù wo ndi gù woò káká'i. Bìndi yí gù 'dè có jì ndâ 'duù tí nó máa, ndú te gbolò díí tí nó nàa à nè ta nje gù nò gí. Káa Máraàtá gù 'visì có jì Jézù máa, «'Duù tí nó kpónó volo gí, Mbe tí ye. Tacó à wúnó tí wó tà to a sili nà'ò.»

⁴⁰ Káa Jézù gù 'vee Máraàtá máa, «Ye kùtáá 'dè có jì wò éno máa, wò má ùnje gítí ye gí, wò bà nò wotí mì Mbíṛì gí nò lá?»

⁴¹ Ndâ 'duù tí nó mà gù yèè díí 'do nje gù gí, Jézù gù zeke'o gí gbíṛì. Bìndi yí gù 'deke tí wó ta bà 'dè nìkì maa jì Mbíṛì máa, «Ye 'dè nìkì maa jì wò tacó bà nò bà 'deke tí ye jì wò, Bu ye.

⁴² Ye nò ni gí máa, wò ta o 'dáá gí kù 'di có mì ye.

Káa ye kpónó kù 'dè có jì wò gbí nìnó ká tacó tí ndâ 'duù tí nó mbe tí ye 'dee gí nò,

tacó wàa ndú 'ví ù ta nje éno máa,
a wò táánò ká tuu ye.»

⁴³ Jézù mà gù 'deke tí wó jì Mbíṛì cee gí, yí gù tè'é tí Lázàrò ta kòcò wó ngará gí yaà máa, «Lázàrò! Co gí sè!»

⁴⁴ Lázàrò bà-i-nò gù co gí sè ta kábà bà so yí nàa à te ta yí mí gbí gù nò. Bìndi Jézù gù 'dè có jì ndâ 'duù máa, «Yo njaanga ndâ i tí nó á 'do tí wó gí, wàa yo 'ví si yí 'ví ya .»

Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà toko có gítí bà zi Jézù

⁴⁵ Ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndâ Jùdèyà tí nó mbe gí gí bà tí ku muu ndâ nàmì Lázàrò ta o tí nó mbe nò i tí nó nàa Jézù bàkà nò gí, gù ùnje gítí Jézù ta njembí ndú gí.

⁴⁶ Káa ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gù ya gí bà 'dè ndi ṛa i tí nó nàa ndú nò nò jì ndâ mbe kpolo tí tàkì mì ndú tí ndâ Jùdèyà á gbí gbata Jèrùzàlémé.

⁴⁷ Ndâ mbe kpolo tí tàkì, ta ndâ Kùro ndâ bu-Mbíṛì mì ndâ Jùdèyà mà gù 'di ṛa có tí nó, ndú gù kili ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyà 'dáá gí. Bìndi ndú gù 'dè có jì ndú máa, «Ndoo kù tèrì, káa 'dakò tí nó kaa ndâ 'duù mì 'do tí ndoo gí ta bà bàkà ndâ kpo-kpò nèté.

⁴⁸ Ndoos má 'dè có éno máa, ndoo si yí ká mí nje ña nètè tí nò mí wó nò, ndâ 'duù 'dáá gí bà gii ùnje ká gítí wó. Káa ña có tí nò má di gbí tù ndâ kpo-kpò 'duù mí ndâ 'duù Rómà, ndú bà gii nje gbí ngbàngà tí nó mí ndoo nó gí. Ndú delè bà gii volo 'bá mí ndoo gí. Tacó ndú bà koṛo có máa a ndoo ká le bèrè ji 'dóó 'duù mí ndoo ta muu ndoo.»

⁴⁹ Káa 'bí 'dakò gbí òkò tí ndú, tí Kùṛo ndâ bu Mbíṛi ta ndoò tí nò, ta ṛè wó a Kàyífà, gii 'visì có ji ndú máa, «Ye ñò goolá yo ñò 'dóó ña i tí nó náa yo 'ví bàkà nó ni lá nò.

⁵⁰ Yo ñò ni lá máa, à ñikí à bà cì gbèe 'duù muu sè mbè ndâ 'duù á co tí bà 'bu 'bá?»

⁵¹ Kàyífà 'dè có tí nò me 'do gbí muu wó lá. A Mbíṛi ká wu ji yí, tacó yí a Kùṛo ndâ bu-Mbíṛi mí ndâ Jùdèyà, máa, yí 'dè có ji ndú éno máa, Jézù kèjì gí bà cì á muu 'bá mí ndú tí ndâ Jùdèyà.

⁵² Káa yí delè bà cì me ká muu 'bá mí ndâ Jùdèyà cuki lá. Yí bà cì tacó bà kili ndâ 'viì mí Mbíṛi mbe 'vaaka gí nó, wàa ndú 'ví co tí gbèe kpokèjì.

⁵³ 'Do gbí ṛi tí nò, ndâ kpo 'duù mí ndâ Jùdèyà gii toṛo 'bì ndú mítí to máa, ndâ yí má zi Jézù lá, ndâ yí káká'i bà zi 'bí 'duù muu to tí nó wálá.

⁵⁴ Tacó éno, Jézù káká'i gii nó ta ndi gbí òkò tí ndâ Jùdèyà gbí ngbàà ṛi lá, ndú gii ya ta ndâ mbe tala có mí wó gí gbí gbata Éfiràmù á nje kángáá nga ngoò.

Ndòngbú bà ya Jézù gí bà o bà bàkà tàkù bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìrìyèlì-mì-Mbíṛi

⁵⁵ O bà bàkà tàkù bà 'va mbí o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìrìyèlì-mì-Mbíṛi má gii dooko gí, mbè ndâ Jùdèyà tí nò mbe kaa 'do ndii ya gí gbí gbata Jèrùzàlémè tacó bà pà làyì gítí ndâ vò i mí ndú kùṛo bà zò i-cí-ci ta o tí nó nó

⁵⁶ má gii ñò Jézù gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó gbí ndùgù 'bá-Mbíṛi nó lá, ndú gii 'bità bà 'vee ndâ 'bí ka ndú máa, «Yo kù koṛo có máa yè? Yí tóó kèjì gí bà líkí'o tí nó wálá?»

⁵⁷ Ndâ Jùdèyà dù kù 'vee ña 'vé tí nò tacó ndâ kpo 'duù, ta ndâ Kùṛo ndâ bu-Mbíṛi, ta ndâ mbe kpolo tí tàkù mí ndú tí ndâ Jùdèyà, 'dè có ji ndú sàà gí máa, mbe ñò bà tí Jézù gí 'ví 'dè gí sè, tacó wàa ndâ yí 'ví zèè yí.

12

Màríyà tí nàmì Lázàrò toṛo bàà ji Jézù

¹ Jézù gii dele ndi wó 'do gbí to Éfiràmù ya gí 'bá mí ndâ Lázàrò tí nó náa yí tí Jézù 'vala yí 'do gbí muu'dú wó nó gbí gbata Bètánìyà, si sè sili gítí o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìrìyèlì-mì-Mbíṛi ká vò-nje gbaànjé cuki.

² Yí má gii yee kà, ndâ 'duù kà gii te wíṛi mítí wó. A Mára-tà tí nàmì Lázàrò ta 'dè'o tí nó ká kù njèè i-zó-zò ji ndâ Lázàrò ta ndâ wíṛi tí nó mbe kili kù zò i ta ndâ Jézù nò.

³ Káa si ndâ 'duù kuu bàndò bà zò i, Màríyà tí 'bí nàmì Lázàrò, gii te 'bí ña banga pò bàà náa à ñònòkò ta cèe di, náa yí sè ta mboo me gbolò, á gbí ká'i ñikí maa éno. Yí gii gbì 'bè'dè-'bè'dè éno mítí kò Jézù. Bìndi yí gii toṛo gbí ndí ta tí kò Jézù ta se muu wó. Banga pò bàà tí nó gii yè tà'i ngbúú-ngbu-ngbù gí.

⁴ Káa Júdà Ìsikàrìyótè, tí 'bí mbe tala có mí Jézù gbaànjé, tí 'duù tí nó mbe gii ba ngbù Jézù nó, gii 'vee 'vé ta kpo tàkòcò máa,

⁵ «Áá kùtáá má sè banga pò bàà tí nó gí 'dè ta gbolò i, wàa à 'ví ko ta ndâ mbe yè, káa yè?»

⁶ Júdá 'dè có tí nò me tacó máa, có tí ndâ mbe yê kpolo mì wó ma nò lá. Yí 'dè éno, tacó yí a mbe kú kpolo tí ndâ i ñìnó náa à kuu tí nó tacó tí ndú tí ndâ mbe tala có mì Jézù 'dáá gî nô. Káa à gbí muu wó éno máa, má wálá wàa Màríyà ta o tí nò 'ví sù pò bàà tí nò gí 'dè ta gbolò i, wàa yí 'ví kaa gí tí a i jì yí tí mbe kpolo tí gálá, tacó wàa, yí 'ví po ta tí á gítí mīrì yì, tacó yí a mbe ngbà.

⁷ Káa Jézù gii 'vìsì có jì Júdá máa, «Pà nje niì tí nò lá. Yí kpolo nò a tí bàà tí nò mítí kútí ye, tacó wàa à 'ví gii duu ta ye.

⁸ Ndâ mbe yê bà dù ta o 'dáá gî kuu gbí òkò tí yo, káa yo bà 'de ye ta o 'dáá gî wálá.»

⁹ Ndâ Jùdéyà me mbè mà gii 'di có éno máa, Jézù kuu gbí gbata Bètáníyà, ndú gii kaa ya gí bà nò yí. À gbí muu ndú ta o tí nò me káa có bà ya gí bà nò Jézù cuki lá. Ndú ya kpolo ma a i tacó bà nò Lázàrò, tí 'dakò tí nó náa Jézù 'vala yí 'do gbí muu'dú wó nô.

¹⁰ Tacó éno, ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdéyà gii toko có mì ndú éno máa, à 'ví zì Lázàrò delè gî.

¹¹ Tacó nderè bà ùnje mì ndâ Jùdéyà gítí Jézù si ndâ yí mí to 'dáá 'do ká gbí có bà 'vala yí.

Bà rì Bìndi-Mbíri gí gbí gbata Jèrùzàlémè

¹² Jézù gii 'bì nó ta 'bí yé bìndi bà te wīrì mítí wó mì ndâ 'duù Bètáníyà kú ya gí Jèrùzàlémè. Ndâ mbè ndâ Jùdéyà tí nó mbe tì mí bà o bà waa mbelè a Jèrùzàlémè nó mà gii 'di có éno máa, Jézù tí kpokèjì kèjì 'do Bètáníyà gí Jèrùzàlémè,

¹³ ndú gii saaka ndâ kpâ-lígì, bìndi ndú gii zèè ta ndi 'bì ndú kú ya tí gí bà ù ta kùro Jézù. Jézù mà gii yee gî, ndú gii 'bità bà tò kú ta líkí'o máa, «Òsánà!» (Gbí éno máa, «'vala ze!»)

«Mbíri 'ví si gbolò gba mì ndoo tí ndâ Jùdéyà, tí mbe gí ta rẹ wó tí Mbíri.»

¹⁴ Jézù ta o tí nò kú o a ngbú 'vii-kècè, a go có tí nó náa a cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,

¹⁵ «Ndâ mbe sù 'bá pí gú Ziyónì á Jèrùzàlémè, yo cì gúku lá!

Yo nò gbolò gba mì yo kpokèjì pí ngbú 'vii-kècè zô,» nô!

¹⁶ Ndâ mbe tala có mì Jézù 'di gbí ndâ i tí nò ta o tí nò gbaànjé lá, káa à mà gii te Jézù mí pí jàlàmbà mì Mbíri lê gî, mbí ndú bà gii 'va tí éno máa, à cu có gítí ndâ i tí nò á mí gbí wáràgà mì Mbíri gî.

¹⁷⁻¹⁸ Ndâ 'duù me mbè kaa ta o tí nò ya gí bà ù kùro Jézù, tacó ndâ 'duù tí nó náa Jézù táánò tè'é tí Lázàrò 'do gbí muu'dú wó bìndi yí gii 'vala yí si mítí ndú nó, ká dítà ndâ có ñìnó náa ndú 'di ta tù ndú nó, ta ndâ i ñìnó náa ndú nò ta ro ndú nó, jì ndâ 'duù.

¹⁹ Ndâ mbe kpolo tí tàkùì mì ndâ Jùdéyà mà gii nò éno, ndú gii 'bità bà 'dè có gbí òkò tí ndú máa, «Yo wálá nò ndi yo nò gí? Ndoò bà je bà i tí wó káká'i wálá! Yo nò ndâ 'duù kpónó tè 'dáá gí tàkò có mì wó gí!»

Ndâ 'bí Ìgìrìgì pà bà tí Jézù

²⁰ Ndâ 'bí Ìgìrìgì mbe gí gí Jèrùzàlémè tacó bà bàkà i-Mbíri ta o bà bàkà tàkùì bà Ndii-ta-muu-ndâ-Ìziriyèlì-mì-Mbíri nò,

²¹ gii ya gí mì Filípò tí 'bí mbe tala có mì Jézù, ta 'bá mì ndú gbí gbata Bètisàyidà á gbí to Gàliléyà. Bìndi ndú gii 'dè có jì yí máa, «Go bà 'dè có ta Jézù kuu tí ze, kpo 'duù.»

22 Filípò bà-i-nò gii 'dòkò ndi có mì ndâ Ìgìrìgì tí nò jì Àndèréyà, tí 'bí ka wó mbe tala có mì Jézù. Bìndi ndú gii ya ta yí gí bà 'dè có jì Jézù.

23 Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,
«O bà te 'Viì-mì-'Dakò gí pí jàlàmbà kpónó gí gí.

24 Ye kù 'dè có jì yo ta yúcó máa,
à má 'va nji cù mí tà to wàa yí 'ví kù ndi wó lá,
nji cù tí nò bà dù ká tí gbèe nji cù dúú bà ya tí .

Káa gbèe nji cù tí nò má ku gí,
áá bà waa 'do bà-i-nò a muu cù ta nji cù tí jùrù'bùù.

25 'Duù ñinó ta líkí bà 'vala muu to nó tí wó nó kù gíri a miři wó.

Káa 'duù ñinó mbe kù kì nje mbíri wó gítí bà 'vala muu to tí nó tacó tí ye
nó
ká kù kpolo tí miři wó gítí 'válá ñinó mbe cee lá nô.

26 Go bà dù tí bòò mì ye má kuu tí 'duù,
yí 'ví gí gí bà ru ndi ye.

Tacó wàa ze 'ví dù ta bòò mì ye tí gbèe bàndò.

'Duù má dù tí bòò mì ye,
Bu ye bà tègàrà 'duù tí nò gí.

Jézù 'dè có gítí ku mì wó

27 Káa ye kpónó ñò 'dóó có tí nó náa ye 'ví 'de jì yo nó lá,
tacó njembí ye kù mú-mù.

Ye 'ví 'deke a tí ye jì Bu ye máa,
yí 'vala ye 'do kùro vò o tí nó kèjì nô?

Káa dú nderè bà gí ye gí muu to tí nó táánò
a i tacó bà dù á nje vò o tí nó nó!

28 Áá Bu ye,
tùbà wotí mì lo jì ndâ 'duù!

Tùbà tí lo tí cèe 'duù jì ndú!»

Jézù má gii 'dè có tí nò yee to gí, ndâ 'duù gii 'di kòcò 'duù kù 'dè có 'do gbíri máa, «Ye táánò tùbà wotí mì ye jì ndú gí, káa ye kèjì gí bà tùbà jì ndú káká'i.»

29 Ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ mbè kù rò tíyò ta rẹgbà tí Jézù nó gii 'dè gítí kòcò 'duù tí nò náa ndú 'di kù 'dè có 'do gbíri nó máa, «A ngbàngbàri ká kù baraka i!» Káa ndâ 'bí 'duù ñindi ndú gii 'dè có máa, «A basili mì Mbíri ká kù 'dè có jì Jézù.»

30 Káa Jézù gii 'visì có jì ndâ 'duù tí nò máa, «Kòcò 'duù tí nò kù 'dè có me tacó tí ye lá. Yí kù 'dè có a i tacó tí yo.

31 O bà ñò 'bè gbí òkò tí ndâ yúcó ta 'vèrè mí ndâ 'duù yee kpónó gí.

À kpónó nó a o bà tòò Gba-to-tí-nó 'do pí jàlàmbà gí.

32 Káa ye, à má gbì ye mítí njèèkpè mù gí,
ndâ 'duù muu to tí nó bà kilí 'dáá gí gí mí ye.»

33 Jézù 'dè có tí nò tacó bà tùbà ña ku tí nó á kèjì gí bà zi yí nó jì ndâ 'duù.

34 Káa ndâ 'duù gii 'vee yí máa, «À nìbà jì ze tí ndâ Jùdéyà 'do gbí wáràgà mì Mòze éno máa, Bìndi-Mbíri bà dù ká dúú bà ya tí . Káa wò kù 'dè jì ze ñinó ndii a ña có ngayi? Máa, áá bà gii gbì 'Viì-mì-'Dakò mítí njèèkpè mù nó! 'Viì-mì-'Dakò tí nò mì lo nò a 'di?»

35 Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa,
«Sè bà dù Ngba'o ta yo kpónó ká njí'dí.

Nògí, yo nò nó si Ngba'o kuu tí nô,
tacó 'dí'di'o kpokèjì gí bà gbo yo,
káa mbe kù nò nó gbí 'dí'di'o

nò to tí nó náa yí ya gítí nó ni lá.

³⁶ Yo ùnje ta njembí yo gítí Ngba'o kpónó si Ngba'o ká kuu tí nò,
tacó wàa, yo 'ví dù tí tí ndâ 'vii mì Ngba'o.»

Jézù mà giì yee nje có mì wó gî, yí giì fa ya gí bà nguù tí wó 'do tí ndâ 'duù gî.

Ndâ Jùdèyà biya bà ùnje gítí Jézù gî

³⁷ Ndâ Jùdèyà nò ña ndâ tende seṛè tí nó náa Jézù bàkà cúú-cu-cù gbí ndâ o tí nó ta ɾo ndú ngbáṛàngà'i gî, káa, ta ndâ ña ñinò 'dáá gî, ndú giì biya bà ùnje gítí Jézù gî.

³⁸ Go có tí nó náa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíṛì 'dè sàà éno, máa,
«A 'di ká 'di ndâ có mì lo náa ze kú 'dòkò nó, Mbe tí ye?
A 'di ká ùnje gítí ndâ seṛè tí nó náa wò tí Mbíṛì,
tí Mbe tí ye kú bàkà mí kùṛo ndâ 'duù nó?» nò.

³⁹ Bà ùnje gítí ndâ có mì Mbíṛì ta ndâ nèté mì Mbíṛì gbí ndâ o tí nó dú kpò ndâ 'duù gî, a go 'bí có tí nó náa Ìzáyà 'dè káká'i éno máa,

⁴⁰ «Mbíṛì yoo ɾo ndâ 'duù gî.

Yí delè giì biya bà je muu jì ndú gî.

Yí bàkà éno tacó yí nò ni gî máa,

yí kpètí má kpoko ndâ ɾo bà nò i mítí muu ndú,

yí delè kpètí má je muu bà koṛo có jì ndú,

ndú bà 'visì tí ndú gí mì yí wàa yí 'ví 'vala ndú nò wálá.»

⁴¹ Mbíṛì 'dè có tí nó jì Ìzáyà gítí ngbútù mì ndâ 'duù, tacó Mbíṛì wu bà nò ngba Jézù jì yí tí Ìzáyà gî, káa yí kú 'dè có gítí .

⁴² Kpètí ká éno, ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà giì ùnje gítí Jézù gî. Káa, ndú túbà tí ndú gí sè lá, ta gúku máa, ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà bà mò ndâ yí 'do gbí òkò tí ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbíṛì gî.

⁴³ Ndú bàkà éno, tacó go bà ùlù ndú mì ndâ 'duù tí ndú ndii go bà ùlù ndú mì Mbíṛì tí ndú gî.

⁴⁴ Jézù giì kò-kò ta ndâ có mì wó jì ndâ 'duù 'dáá gî ngbáṛàngà'i éno máa,

«'Duù má ùnje gítí ye gî,

yí kú ùnje tí nó me ká gítí ye cuki lá.

Yí kú ùnje a i gítí mbe tuu ye.

⁴⁵ 'Duù mbe nò ye ta ɾo wó gî,

yí delè nò nò a mbe tuu ye ta ɾo wó gî.

⁴⁶ Ye, tí Ngba'o, gí gí muu to tí nó,

tacó wàa 'duù mbe ùnje gítí ye gî 'ví dù gbí 'dí'di'o káká'i lá.

⁴⁷ 'Duù má 'di ndâ có mì ye,

káa yí má kpolo tí ndú ta njembí wó gbaànjé lá,

à me ye wúnò ká bà waa có mítí wó lá,

tacó ye gí me tacó bà waa có mítí ndâ 'duù lá;

ye gí a i tacó bà 'vala ndú.

⁴⁸ Gba mbe waa có mítí 'duù ñinó mbe biya ye ta ndâ có mì ye 'dáá gî nó ta ndòngbú o wúnò kuu tí .

Gba tí nó a ndâ có tí nó náa ye ma nò.

⁴⁹ Àá bà dù éno,

tacó ye kú 'dè có me ta muu ye lá.

Ye kú 'dè a kòcò Bu ye, tí mbe tuu ye.

⁵⁰ Ye delè nò ni gî máa,

ndâ có mì Bu ye a ndâ có mbe je 'válá ñinó mbe cee lá nó ji ndâ 'duù. À má éno, ye kù 'dè káa ndi ndâ có tí nó náa a Bu ye ká 'dè ji ye nó.»

13

Jézù càkà kò ndâ mbe tala có mì wó

¹ Jézù ta o tí nó ò ni gí, máa, o bà ya yì gí mì Bu yì 'do muu to tí nó gí gí, tacó sè ta o tí nó káa làmbu o gítí o bà bàkà tàkì bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìrìyèlì-mì-Mbíri. Yí jé waa 'do tí bà zè ndâ 'dóó 'duù mì wó níki maa sàà kùro lá. Káa gbí ndòngbú o tí nó, yí gii túbà ji ndú éno máa, yí zè ndú níki ta njembí yì gbaànjé.

² Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó ta 'dè'o tí nó kù zò i, si vò i ñònòkò muu Júda Ìsikàriyótè tí 'viì mì Simónè sàà gí máa yí ba ngbù Jézù.

³ Káa Jézù ò ni gí, máa, Bu yì je wotí bà bàkà ndâ i 'dáá gí ji yì gí. Yí delè gii ò ni gí, máa, yí táánò gí 'do mì Mbíri, káa yì kù gii dele ndi yì ya gí mì Mbíri.

⁴ Tacó éno, yí bà-i-nò gii a gí yaà 'do tí i-zó-zò, bìndi yí gii ja wòòkò bòngò tí nó náa à tí wó nó gí, yí gii paṛa bòngò bà toṛo ngo 'do tí i mí rẹ'dè wó.

⁵ Bìndi yí gii yee ngo mí gbí 'bí kpàlàkà ká'i. Bìndi yí gii 'bità bà caka kò ndâ mbe tala có mì wó. Yí má caka kò 'duù ñinó gí, yí toṛo ngo 'do tí ta bòngò bà toṛo ngo tí nó náa yí paṛa mí rẹ'dè wó nó má kózò gí, yí bà gii 'dòkò gítí kò 'bí 'duù.

⁶ Jézù má gii caka kò ndâ mbe tala có mì wó kpòò, yí má gii yee tí Piyétòrò, Piyétòrò gii 'vee yí máa, «Wò kẹ̀jì gí bà caka kò ye delè, Mbe tí ye?»

⁷ Káa Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò máa, «Wò kpónó bà ò i tí nó náa ye kù bàkà nó ni wálá. Wò bà ò ni a i bìndi .»

⁸ Káa Piyétòrò gii 'visì có ji Jézù máa, «Jéé lá! Wò jé gítí bà caka kò ye wálá.»

Káa Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò máa, «Ye má caka kò lo lá, gbí éno máa, 'bí i mbe toko ndà káká'i wálá.»

⁹ Piyétòrò má gii 'di có tí nó náa Jézù 'visì ji yí nó, yí gii 'deke tí wó ji Jézù máa, «À má éno, caka me káa ndâ kò ye cuki lá, Mbe tí ye. Caka ndâ 'bì ye ta muu ye delè gí.»

¹⁰ Káa Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò máa, «'Duù má caka tí wó gí, gbí nderè bà caka ndâ bà to tí nó náa wò kù 'deke nó wálá, tacó kútí wó 'dáá gí ká ngbárángà'i. Bètí ká tí ndâ kò wó cuki. Kútí yo 'dáá gí ká ngbárángà'i. Yo 'dáá gí. À bè gbí káa 'duù gbaànjé.»

¹¹ Jézù ò 'duù tí nó bà gii ba ngbù wó nó ni gí. Ñinó a gbí nderè có tí nó náa yí 'dè ta có ji Piyétòrò éno máa, «À bè gbí káa 'duù gbaànjé» ò.

¹² Jézù má gii caka kò ndâ mbe tala có mì wó cee gí, yí gii yuu ndi wòòkò bòngò mì wó náa yí ja gí to nó mítí wó káká'i. Bìndi yí gii dele ndi wó gítí i-zó-zò, bìndi yí gii 'vee ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo 'di gbí i tí nó náa ye bàkà ji yo nó gí?»

¹³ Ndâ rẹ̀ mì yo náa yo gbì mí muu ye a ndâ rẹ̀ sósò'ò. 'Bí a <Mbe nìbà i,> bìndi 'bí a <Mbe tí ze.> Ndâ rẹ̀ mì yo sósò'ò ò gí, lè lá. À dú ò a ye.

¹⁴ Káa ye tí Mbe nìbà i ji yo, delè tí Mbe tí yo, má caka kò yo gí, gbí go éno máa, yo delè 'ví caka kò yo gbí òkò tí yo.

¹⁵ Ye bàkà éno tacó wàa yo 'ví mèlè ndí .

¹⁶ Ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa:

'bí bòò jé mbe me gbolò ndii mbe tí wó gî nò wálá,
delè 'bí 'viì-tú jé mbe me gbolò ndii mbe tuu yí gî nò wálá.

17 À má éno, yo má 'di gbí ndâ có mì ye nò gî, bìndi yo 'ví mèlè bà bàkà ndâ i tí nò náa ye 'deke ndú ji yo nò, tàkòcò yo bà peteke ngé ndii gî.

18 «Ye kù 'dè có mì ye nò me ji yo 'dáá gî lá. Ye nò ndâ 'duù ñinó náa ye ɾuka ndú nó ni gî. Káa kózò tí có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, <'Duù tí nó náa ze zò i gbí ká'i ta yí nó bà 'visì muu wó gítí ye> nó 'ví dù tí tí yúco.

19 Ye kù ci nò a yo, tacó wàa i tí nò má gii bàkà tí, yo 'ví nò tí ni go éno máa, ye a yí tí Bìndi-Mbíri.

20 Ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa:
'Duù má te wiři mítí 'duù ñinó náa a ye ká tuu yí nó,
'duù tí nò te wiři a i mítí ye.
Káa 'duù má te wiři mítí ye,
yí te nò a wiři mítí mbe tuu ye.»

Jézù 'dè có gítí bà gii ba ngbù wó mì 'bí mbe tala có mì wó

21 Mâ gii zeke'o, njembí Jézù gii 'bità bà dómò tí bìndi có tí nò náa yí 'dè ji ndâ mbe tala có mì wó nò tí vò ña ñinò. Bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Ye kù 'dè ji yo a cèe yúco máa, 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo bà gii ba ngbù ye.»

22 Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii 'di có tí nò, nje ndú 'dáá gî gii 'dèè gî. Ndú bà-i-nò gii 'bità bà zeke gbí njìro ndú gbí òkò tí ndú tacó bà nò 'duù tí nó gbí òkò tí ndú náa Jézù 'dè có tí nò gítí wó nò.

23 Ta o tí nò, 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì Jézù náa Jézù zè yí ñikì kpòlo ma kù ki tí wó a dè ɾègbà tí Jézù.

24 Mâ gii zeke'o, Piyétòrò gii kì ɾo wó ji ka ndú tí nò, máa, yí 'vee ɾè 'duù tí nó náa Mbe tí ndâ yí kù gbì tí kpô gítí wó nò.

25 Ka ndâ Piyétòrò nò bà-i-nò gii tí tí wó mí gbí njembí Jézù, bìndi yí gii 'vee yí máa, «Wò kù nì a 'di, Mbe tí ze?»

26 Káa Jézù gii 'visì có gí tàkò 'vé mì mbe tala có mì wó nò, máa, «A 'duù tí nó náa ye kpónó bà too yâ ta kô, bìndi ye 'ví je ji yí nò.» Jézù ngé bà-i-nò gii kùtù kô, bìndi yí gii too ta yâ, bìndi yí gii je ji Júda tí 'viì mì Sìmoné Ìsikàriyótè.

27 À káa pòó bà je kô tí nò mì Júda 'do 'bì Jézù, Gba-vò-i gii gèè bè wó mí muu Júda gî. Bìndi Jézù gii 'dè có ji Júda máa, «Ngo've tí lo! Bàkà i tí nò ta go bà bàkà tí lo nò gálá.»

28 Káa ta o tí nó, 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì Jézù mbe 'di gbí nderè có tí nó náa yí 'dè ji Júda nò wálá.

29 Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gii 'bità bà koɾo có máa, Jézù kù 'dè a có ji Júda máa, yí ya gí bà sì ndâ i ji ndâ yí gítí gbolò o, káa à má me éno lá, yí kù tuu a yí, máa, yí ya gí bà sì ndâ i tacó tí ndâ mbe yê. Ndú koɾo ña có tí nó tacó Júda a mbe kpòlo tí ndâ i mì ndú 'dáá gî.

30 Júda zèè káa kô tí nó náa Jézù too ta yâ ji yí nò 'do 'bì Jézù gî, bìndi yí ngé gii co gí sè ta bèbìlì tí nò.

Jézù 'dè có gítí bà 'boo yí mì Piyétòrò

31 Júda mâ gii nje nó gî, Jézù gii 'dè có ji sè ndâ mbe tala có mì wó máa, «Ñinó kpónó a o bà gii ùlù 'Viì-mì-'Dakò ká nò; ñinó kpónó delè a o bà ùlù Mbíri mì 'Viì-mì-'Dakò ká nò.

32 'Viì-mì-'Dakò má gii ùlù Mbíri gî,
Mbíri delè bà gii ùlù 'Viì-mì-'Dakò ta njembí wó gbaànjé;

Mbíri kpónó-kpónó kèjì gí bà ùlù 'Vii-mi-'Dakò.

³³ Sè o bà dù ye ta yo me njí'dí gí, ndâ 'vii mì ye.

Yo bà giì pà bà tí ye,

káa wotí bà ya gítí bàndò tí nó náa ye kú ya gítí nó bà dù tí yo ta
kpéétí yo wálá,

ká go có tí nó táánò sàà náa ye 'dè ji ndâ Jùdéyà nô.

³⁴ Ye kú 'dè ngú có ji yo, máa,

yo zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa,

tacó ye zè yo nìkì ma.

Má éno, yo zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa,

á go bà zè yo mì ye nìkì maa nò.

³⁵ Ndâ 'duù bà ò yo ni tí ndâ mbe tala có mì ye

á 'do tí bà zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa.»

³⁶ Mâ giì zeke'o, Simónè Piyétòrò bà-i-nò giì 'vee Jézù máa, «Wò kú ya
gí kòtí 'di, Mbe tí ye?»

Káa Jézù giì 'visì có ji Piyétòrò máa, «Wotí bà ɾu ndi ye gítí bàndò tí nó
náa ye kú ya gítí nó kpónó tí lo wálá. Wò bà ɾu ndi ye a i bìnɔ .»

³⁷ Káa Piyétòrò káká'i giì 'vee Jézù máa, «Wotí bà ɾu ndi lo tí ye kpónó
wálá tacó yè? Ye bà sì mɪri ye ji ku á tacó tí lo.»

³⁸ Jézù bà-i-nò giì 'vee Piyétòrò máa, «Wò bà sì mɪri lo ji ku á muu ye?
Ye kú 'dè ji wò a cèe yúco mì ye máa, wò wúnó bà 'boo bà ò ye ni mì lo
ta bà ta'ò á kuro kpédélé kò nguù.»

14

Jézù yì ndâ mbe tala có mì wó

¹ Jézù giì tò lambu 'dè ngo mí njembí ndâ mbe tala có mì wó á bìnɔ bà
kara ɾé ndú mì wó ta ɾè bà ya yí 'do tí ndú gí nó, ta bà yì ndú máa,
«Njembí yo 'ví mù gítí có bà ya ye nò lá.

Yo tee njembí yo mítí ze ta Mbíri.

² Tacó yè bàndò bà dù ndâ 'duù tí á 'bá mì Bu ye wálá.

Yè bàndò kùtàá má kuu 'bá mì Bu ye,

ye bà ci yo éno máa,

ye kú ya gí bà 'viindi bàndò ù ta ndi yo nò, wálá.

³ Ye má cee ta nèté bà 'viindi bàndò ù ta ndi yo gí,

ye bà dele ndi ye gí tacó bà kaa yo ya tí gítí .

Tacó wàa, ndoo 'ví dù ta ndoo á tí gbèe bàndò.

⁴ Yo ò kpokèjì bà ya gítí to tí nó náa ye kú ya gítí nó ni gí.»

⁵ Káa Tòmázò, tí 'bí mbe tala có mì Jézù gbaànjé, giì 'vee yí máa, «Ze
ò ni lá nó káa bàndò tí nó náa wò kú ya gítí nó nó, ze bà giì ò jé káa
kpokèjì bà ya gítí , Mbe tí ze?»

⁶ Káa Jézù giì 'visì có ji yí máa,

«Ye a mbe túbà kpokèjì mì Mbíri ji ndâ 'duù;

ye a mbe 'dè yúco ji ndâ 'duù;

ye a ɾèngbó 'válá ònó mbe cee lá nô.

'Duù má waa to co tí 'bí tende kpokèjì,

yí bà di mì Bu ye wálá.

⁷ Yo kùtàá má ò ye ni gí,

yo delè bà ò Bu ye ni gí.

Káa yo bà ò yí ni 'do tí kpónó gí.

Yo delè ò yí ta ɾo yo gí.»

8 Filípò bà-i-nò gii 'visì có ji Jézù máa, «Tùbà tí Bu lo ji ze, wàa có mì ze 'ví cee gî.»

9 Káa Jézù gii 'vee Filípò máa, «Cèe kòndi bà dù ndà ta ndà nó, wò jé nò nò ye ni lá, Filípò?

'Duù má nò ye ni gî,

'duù tí nò nò nò a Bu ye ni gî.

Káa wò gii 'deke tí lo nìno ji ye máa,
ye túbà tí Bu ye ji wò, tacó yè?

10 Wò ùnje lá, máa,

ze ta Bu ye a ndâ gbèe 'duù?

Ndâ có tí nó náa ye kù 'dè ji yo nó me ndâ 'dóo có mì ye gbí muu ye lá.

A Bu ye tí nó tí mbe tuu ye nó ká kù 'dè có.

A yí tí Bu ye tí nó náa ze ta yí nje bá gbaànjé nó

ká kù bàkà ndâ nèté mì wó.

11 Yo ùnje gítí có tí nó náa ye 'dè ji yo máa,

'bè gbí òkò tí ze ta Bu ye wálá nò.

Káa ndâ có mì ye má kù cà gbí tù yo cá-cà,

yo 'ví ùnje ta vòò rẹ̀ mì ndâ seřẹ̀ tí nó náa ye kù bàkà nò.

12 'Duù mbe tee njembí wó mítí ye ta o 'dáá gî gî,

bà bàkà ndâ kpo-kpò seřẹ̀ go ndâ nìno náa ye kù bàkà nó gî,

yí delè bà bàkà a ndâ kpo-kpò i mbe ndii ndâ nìno náa ye kù bàkà nó gî,

tacó ye kù ya gí mì Bu ye;

13 tacó éno, yo má yù 'bí ña i ta rẹ̀ ye 'do mì Bu ye,

ye bà je i tí nò ji yo gî.

Tacó wàa, ndâ 'duù 'ví ùlù ta Bu ye 'do gbí có mì ye tí 'Viì mì wó.

14 Yo má yù i ta rẹ̀ ye,

ye bà je i tí nò ji yo gî.

15 Yo má zè ye nìkì maa,

yo bà kpolo tí ndâ có mì ye gî.

16 Ye bà 'deke tí ye ji Bu ye,

wàa yí 'ví tuu 'bí 'duù ji yo tí mbe kpo-gbí-tà-tù yo,

náa yí bà dù ta yo dúú bà ya tí gî.

17 'Duù tí nò náa Bu ye bà tuu yí ji yo tí mbe koni yo nò a Bèri-mi-Mbiri,

tí mbe 'dè yúco.

Ndâ 'duù muu to tí nó bà ùnje gítí wó wálá,

tacó ndú jé gí bà nò yí ni wálá,

ndú delè je gí bà nò yí ta ọ̀o ndú wálá.

Káa yo bà nò yí ni gî,

tacó yí kẹ̀jì gí bà dù ta yo gbí njembí yo.

18 Ye bà si yo 'ví jì 'vì nò wálá.

Ye bà dele ndi ye gí gí mì yo gî.

19 Sè ká nji'dí,

bìndi ndâ 'duù bà gii nò ye wálá.

Káa yo bà nò ye gî,

tacó ku me ndòngbú i ji ye lá.

À má éno, ku delè bà dù me ndòngbú i ji yo lá.

20 Yo ta ọ̀i tí nò bà nò ni gí máa,

ze ta Bu ye a ndâ gbèe 'duù.

Káa ndoo ta ndoo delè a ndâ gbèe 'duù.

21 'Duù mbe 'di ndâ có mì ye,

bìndi yí gii kpolo tí ndú gî,
a mbe zè ye nìkì maa.

Káa 'duù mbe zè ye nìkì maa,
Bu ye bà zè yí nìkì maa.

Ye delè bà zè yí nìkì maa.

Ye delè bà 'dè gbí tí ye jì yí.»

²² Mâ gii zeke'o, 'bí mbe tala có mì Jézù ta rẹ wó a Júdà, me Júdà nìno tí Júdà Ìsikàriyótè nò lá, gii 'vee Jézù máa, «Wò bà túbà tí lo jì ze ta bà muu ze nó, si sè ndâ 'bí 'duù mí to, ta ọa kpokèjì ngayi, Mbe tí ze?»

²³ Káa Jézù gii 'visì có jì Júdà tí nò máa,
«'Duù má zè ye nìkì maa,

yí bà kpolo tí ndâ có mì ye gî.

Káa 'duù má kpolo tí ndâ có mì ye gî,
Bu ye bà zè yí nìkì maa.

Ze ta Bu ye bà gí gí bà sì 'bá ngbé mí mì ze ta ndú.

²⁴ Ndâ mbe zè ye nìkì lá, kpolo tí ndâ có mì ye lá.

Káa ndâ có tí nò náa ye kù 'dè nò me ndâ có mì ye lá.

Ndú a ndâ có mì Bu ye, tí mbe tuu ye.

²⁵ Ye kù 'dè ndâ có tí nò jì yo kpónó si ndoo a kuu ta ndoo nò.

²⁶ Káa a Bèrì tí nó náa Bu ye ba gii tuu yí jì yo,
tí mbe kpo-gbì-tà-tù yo ta rẹ ye nó

ká bà gí gí bà nìbà ndâ i 'dáá gí jì yo.

A yí delè ká bà gí gí bà 'va mbí yo gítí ndâ có nìno náa ye 'dè jì yo 'dáá gí nò.

²⁷ Yo dù ta 'dè njembí yo.

Ye bà je ọa 'dè njembí tí nó mì ye nó jì yo.

Ye kù je jì yo me go bà je i jì yo mì ndâ 'duù lá.

À má éno, yo 'ví si njembí yo 'ví mù lá.

²⁸ Yo 'di 'do gbí nje ye ta tù yo éno máa,
ye kù gii ya gí,

wàa ye 'ví gii dele ndi ye nò gí.

À má éno, yo kùtàá má a ndâ 'duù mbe zè ye nìkì maa,

líkí'o bà 'di éno máa, ye kù ya gí mì Bu ye nò, bà bàkà yo ngé.

Tacó Bu ye a gbolò 'duù ndii ye gí.

²⁹ Ye kù ci nó a yo kùro bà bàkà tí mì i tí nò.

Tacó wàa à má gii bàkà tí,

yo 'ví ù ta nje gítí.

³⁰ O mì ye tacó bà dù kù 'dè có kpòò jì yo wálá,
tacó Gba-to-tí-nó kèjì.

À kpétí ká éno, wotí mì wó gítí ye wálá.

³¹ Káa ye kù bàkà go có tí nó náa Bu ye 'dè jì ye nò.

Tacó wàa ndâ 'duù 'ví nò tí ni éno máa,
ye zè Bu ye nìkì maa.

Tacó ye delè kù bàkà ndírí ká go có tí nó náa yí 'dè jì ye nò.

«Nògí, yo a gí yaà wàa ndoo 'ví nje nó 'do bà-i-nó gí!

15

Jézù a cèe bè nèbítì

¹ «Ye a cèe bè nèbítì,
káa Bu ye a cèe mbe rọ njí nèbítì.

² Yí kù saaka ndâ nè'bì ye nìno mbe rì lá nó 'dáá gí gí 'dè,

- bìndi yí gii waaka gàna tí ndâ bè'i á 'do tí ndâ ñìnó mbe ɾi gí nó gí,
 si ndú ngbárángà'i,
 tacó wàa ndú 'ví ɾi túkà'i.
- ³ Yo kpónó a ndâ ngbárángà 'duù;
 ndâ có mì ye náa ye 'dè ji yo nó
 bàkà yo tí ndâ ngbárángà 'duù sàà gí.
- ⁴ Yo zèè ye tí kpoò,
 wàa ye delè 'ví zèè ta yo tí kpoò.
 Yo ñò ni gí máa,
 nè'bi mù ñìnó mbe yaka 'do tí kpo ɾèngbó mù gí nó
 jé ɾi mí to kà ta kpéétí wó lá,
 sè káa ñìnó yí má ká kuu tí kpo ɾèngbó mù.
- Yo delè ká éno,
 yo má ta kpéétí yo,
 gbí có mì yo bà dù wálá,
 sè káa ñìnó yo má zèè ye tí kpoò.
- ⁵ Ye a 'dóó kpo ɾèngbó bè nèbítì,
 káa yo a ndâ nè'bi bè nèbítì tí nò.
 À má éno, 'bí 'duù gbí òkò tí yo má zèè ye tí kpoò,
 wàa ye 'ví zèè yí tí kpoò,
 a 'duù tí nò ká bà bàkà tó i túkà'i,
 tacó yo má mò tí yo 'do tí ye gí,
 yo gí bà bàkà i gbaànjé wálá.
- ⁶ 'Duù ñìnó mbe zèè ye tí kpoò lá nó,
 go nè'bi mù ñìnó náa à da 'do tí kpo ɾèngbó mù gí 'dè gí nó.
 Ndâ ña ndâ nè'bi mù tí nò
 náa à kú saaka ndú 'do tí kpo ɾèngbó mù gí nó má aanga gí,
 à kú kili ndú, bìndi à gii doo ndú ta wu.
- ⁷ Yo má zèè ye tí kpoò,
 wàa ndâ có mì ye 'ví dù gbí njembí yo,
 yo má yù i ñìnó ta go tí yo nó 'do mì Mbíri,
 Mbíri bà je ji yo gí.
- ⁸ Ndâ 'duù kú ùlù ɾè Bu ye ta o tí nó náa yo má kú bàkà tó i,
 tacó bà tùbà tí yo máa,
 yo a ndâ mbe tala có mì ye nó.
- ⁹ Ye kú zè yo ñikì ká go bà zè ye ñikì mì Bu ye.
 À má éno, yo 'ví ne 'do tí ye lá.
- ¹⁰ Yo má 'di ndâ có mì ye gí,
 ye bà zè yo ñikì maa,
 á go ñìnó náa ye kú 'di có mì Bu ye,
 káa yí kú zè ye ñikì maa nó.
- ¹¹ Ye 'dè ndâ có tí nò ji yo,
 tacó wàa ña líkí'o tí nó á tí ye nó 'ví dù tí yo,
 delè tacó wàa ña líkí'o tí nò 'ví dù tí yo ta ña wálá.
- ¹² Có mì ye ji yo éno máa,
 yo 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo ñikì maa,
 á go ñìnó náa ye kú zè ta yo ñikì maa nó.
- ¹³ 'Duù má ùnje gítí bà cì á muu ndâ kómbe wó,
 gbí éno máa,
 yí zè ndâ kómbe wó tí nò ñikì ta ña wálá.
- ¹⁴ Yo má bàkà go ndâ có mì ye nó gí,

- yo bà dù tí ndâ kómbe ye.
- 15 Ye káká'i bà nì bòò mítí yo wálá,
tacó 'duù 'dè ndâ có kóó mì wó ji bòò mì wó lá.
Rè yo a ndâ kómbe ye,
tacó ye 'dè gbí ndâ có ñìnó náa ye 'di 'do mì Bu ye nó 'dáá gî ji yo gî.
- 16 À me yo táánò ká gí gí mì ye ta muu yo lá.
A ye táánò ká ɾuka yo máa,
yo dù tí ndâ kómbe ye,
bìndi ye gùì bàkà yo tí ndâ 'duù mbe bàkà ndâ i ñìnó ta i ká gbí ndú,
tí ña ndâ i ñìnó mbe dù tí ká nó,
tacó wàa, Bu ye 'ví je ta ndâ i ñìnó náa yo yù 'do tí wó ta ɾè ye nó 'dáá
gî ji yo.
- 17 Ye 'dè ndâ có tí nò ji yo tacó wàa,
yo 'ví zè ta tí yo gbí òkò tí yo ñìkì maa.
- Ndâ 'duù bà sogo ndâ mbe tala có mì Jézù*
- 18 «Ndâ 'duù má kù sogo yo,
yo 'ví te mí gbí muu yo éno máa, a ngú i nò lá.
Ndú táánò sogo ye kùɾo bà sogo yo mì ndú gî.
- 19 Yo kùtàá má a ndâ 'duù mì ndâ 'duù muu to tí nó,
ndú kùtàá bà zè yo ñìkì maa,
tacó yo a ndâ 'dóó ndâ ñìnó mì ndú.
Káa yo me ndâ 'duù mì ndâ 'duù muu to tí nó lá,
tacó ye ɾuka yo tí ndâ 'duù mì ye gî.
Tacó éno, ndâ 'duù kù sogo yo.
- 20 Nògí, yo je mbí yo mítí ndâ có tí nó táánò náa ye 'dè ji yo éno máa,
bòò me gbolò ndii mbe tí wó lá nô.
Ndú táánò má mèèkè'i tí ye gî,
ndú delè bà mèèkè'i tí yo gî.
Ndú táánò má 'di có mì ye gî,
ndú delè bà 'di có mì yo gî.
- 21 Káa ndú bà mèèkè'i tí yo á muu ye,
tacó ndú ñò mbe tuu ye ni lá.
- 22 Ye táánò má gí lá,
ye táánò delè má 'dè có ji ndú lá,
Mbíɾì bà tù 'bì wó gí tà ɾo ndú máa,
ndú a mbe bàkà vò i nò, wálá.
Káa kpokèjì bà kùì'ba mì ndú kpónó nè gî,
tacó ye gí gî,
tacó ye delè 'dè có ji ndú gî.
- 23 'Duù má kù sogo ye,
yí kù sogo nò a Bu ye.
- 24 Ye táánò má bàkà ña ndâ kpo-kpò seɾè tí nó
náa 'bí 'duù jé bàkà sàà kùɾo lá nó
mí gbí òkò tí ndú lá,
Mbíɾì bà 'dè có gítí ndú wálá.
Káa ndú ñò ndâ i tí nó táánò náa ye bàkà nó gî,
káa ndú kpòò kù sogo ye,
ndú delè kù sogo Bu ye.
- 25 Si ndú 'ví bàkà éno,
tacó wàa có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì ndâ muu-cè máa,
<Ndú táánò sogo ye ta nderè tí wálá,> nó

'ví dù tí tí yúcó.

26 Ta o tí nó náa mbe kpo-gbí-tà-tù yo tí nó náa ye bà tuu yí 'do mì Bu ye, tí Bèrì mbe kù co tí kpokèjì mì yúcó, náa ɾèngbó wó 'do tí Bu ye nó, bà gí nó, yí bà dù tí mbe ma có tí ye.

27 Yo delè bà dù tí ndâ mbe ma có tí ye, tacó yo dù ta ye 'do tí bà 'bità nèté mì ye yee tí kpónó.

16

1 «Ye 'dè ndâ có tí nó 'dáá gí ji yo tacó wàa, njembí yo wúnò 'ví mù tí gítí ndâ i yé ɾo tí nó

náa ndâ 'duù kèjì gí bà bàkà mítí yo nó lá.

2 Ndâ 'duù bà gí mòkò yo 'do gbí òkò tí ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbírì gí.

Káa yo 'ví te mí gbí muu yo me káa ñìnò cuki lá.

Yo te mí gbí muu yo delè éno máa,

'bí o wúnò ká kèjì náa ndâ mbe kù ziki yo ta o tí nó bà koɾo có éno máa,

ndâ yí kù bàkà a nèté mì ndâ yí kùɾo Mbírì.

3 Ndú bà bàkà ɾa i tí nó,

tacó ndú jé ñò 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ze ta Bu ye ni lá.

4 À má éno, ye kpónó kù kpo nó a gbí-tà-tù yo, tacó wàa, o bà mèèkè'i tí yo nó má gí wúnò, mbí yo 'ví 'va tí éno máa, ye táánò ci yo gítí sàa kùɾo gí.

O bà gí Bèrì-mì-Mbírì wúnò

«Ye táánò 'dè ndâ có tí nó ji yo sàa lá, tacó ndoo kù dù ta ndoo bà gbèe to.

5 Káa ye kpónó kù gí ya gí mì 'duù tí nó táánò mbe tuu ye nó.

Ta ndâ ɾa ñìnò 'dáá gí,

'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo mbe 'vee ye kpónó éno máa, <Wò kù ya gí kòtí 'di wè?> nó wálá.

6 Káa njembí yo kpónó wálá ta sé có tí nó náa ye 'dè ji yo nó.

7 Káa ye bà nguù yúcó 'do tí yo wálá:

ye kù ya nó tí nó kpolo ma a i tacó tí yo,

tacó ye má ya lá,

mbe kpo-gbí-tà-tù yo tí nó bà gí wálá.

Káa ye má ya gí,

ye bà tuu yí gí tí ji yo.

8 Yí má gí gí,

a yí ká bà 'dè có ñìnó mbe ya gí gbí muu ndâ 'duù

gítí ndâ vò i,

ta 'duù ñìnó mbe ya jáá nó,

ta bà waa có mì Mbírì.

9 Yí kèjì gí bà 'dè có ñìnó mbe ya gí gbí muu ndâ 'duù gítí vò i,

máa, bà biya bà ùnje gítí ye mì ndú a vò i.

10 Yí kèjì gí bà 'dè có ñìnó mbe ya gí gbí muu ndâ 'duù

gítí 'duù ñìnó mbe ya jáá nó delè

a i mítí bà ya ye gí mì Bu ye,

bìndi yo bà ñò ndi ye wálá.

- 11 Yí kẹ̀jì gí bà 'dè có ñìnó mbe ya gí gbí muu ndâ 'duù
gítí bà waa có mì Mbírì,
tacó Mbírì waa có mítí Gba-to-tí-nó.
- 12 Ndâ có gbí muu ye tacó bà 'dè jì yo tanga tí lá,
káa wotí tí yo bà dù gítí bà 'di gbí ndú kpónó wálá.
- 13 À má éno, Bèri-mì-Mbírì,
tí mbe kù có tí kpokẹ̀jì mì yúco má gí gí,
a yí ká bà tè kùro yo có tí kpokẹ̀jì mì yúco.
Tacó yí bà gí gí bà 'dè me 'dóo có mì wó gbí muu wó lá.
Yí bà gí gí bà 'dè jì yo káa ndâ có ñìnó náa yí 'di nô.
Yí bà gí gí bà ma có ndâ i ñìnó kẹ̀jì nô.
- 14 Yí kẹ̀jì gí bà wu gbí ye jì yo,
tacó yí bà gí gí bà 'dè jì yo 'dáa káa ndâ có ñìnó
náa yí 'di 'do mì ye nô.
- 15 Ndâ có gbí muu Bu ye 'dáa gí káa ndâ có tí nò gbí muu ye nô.
Ñìnó a gbí nderè có tí nò náa ye 'dè tí ta có jì yo éno máa,
yí bà gí gí bà 'dè jì yo 'dáa káa ndâ có mì ye nó ká nò.
- 16 Tacó yo gàa éno kẹ̀jì gí bà ñò ye wálá,
yo má gii dù á bìnḍi bà ya ye 'do tí yo nò ndi-ndi-ndi éno,
yo bà gii ñò ndi ye káká'i.»
- 17 Ndâ 'bí mbe tala có mì Jézù má gii 'di có tí nò náa yí 'dè jì ndú nò, ndú
gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «Gbí ña có mì wó náa yí 'dè éno
máa, ndoo gàa éno kẹ̀jì gí bà ñò yì wálá, má nji'dí kózò gí, ndoo bà gii ñò
ndi yì nò, máa yè? Gbí có tí nò mì wó, máa, yì kù ya gí mì Bu yì nò, máa
yè?»
- 18 O tí nò mì wó <gàa> nò a o yè? Ndoos 'di gbí o tí nò mì wó <gàa> nò lá.»
- 19 Káa Jézù gii ñò ni gí máa, à tí ndú a go bà 'vee yì, tacó éno, yí gii cu
kùro bà 'vee yí mì ndú ta bà 'vee ndú máa, «Yo kù 'vee 'vé gbí òkò tí yo
nò a i gítí gbí có tí nó náa ye 'dè éno máa, <Yo gàa éno bà gii ñò ye wálá,
yo má gii dù ndi-ndi-ndi éno gí, yo bà gii ñò ndi ye káká'i nó?»
- 20 Ye kù 'dè có jì yo ta yúco máa,
yo bà gii wa ku ta ngo-ro yo,
káa ndâ 'bí 'duù ta líkí'o tí ndú.
Nje yo bà gii zuu,
káa bà zuu nje yo nò bá 'visì tí tí líkí'o.
- 21 Nii kù tu nje wó ta o bà mi 'viì,
tacó yí gbí sé'i,
káa 'viì má gii tè gí,
bà mbí nii tí nò gii ò tí sé gó-káyì gí ta líkí'o máa,
yì jò 'duù mí muu to gí.
- 22 Nògí, yo kpónó kù zuu nje yo á go bà zuu nje mbe gó-káyì.
Káa tàkòcò yo bà gii peteke gí,
tacó ndoo bà 'de tí ndoo ta ndoo káká'i gí.
'Bí 'duù mbe volo gbí líkí'o tí nò náa ye bà je jì yo nò, bà dù wálá.
- 23 O tí nò má gí gí,
yo bà 'vee ye gítí 'bí i gbaànjé wálá.
Ye kù 'dè có jì yo ta yúco máa,
Bu ye ta o tí nò bà je ña i ñìnó
náa yo bà yù 'do tí wó ta rẹ̀ ye nó jì yo gí.
- 24 Yo yee tí kpónó jé yù i 'do mì Bu ye ta rẹ̀ ye lá.
Má éno, yo 'bità bà yù i ta rẹ̀ ye á 'do tí kpónó,

wàa yí bà je ji yo gî.
 Tacó wàa yo 'ví dù ta líkí'o tí yo ta 'bí i mbe gboo 'do mì yo wálá.
 25 Ye yee tí kpónó kù 'dè có tí nò ji yo ká ta ndâ kpùrù có.
 Káa o tí nò náa ye káká'i bà 'dè ndâ kpùrù có ji yo wálá nò, ká kèjì.
 Ye ta o tí nò bà 'dè có gítí Bu ye ngbárángà'i éno jí yo.
 26 Ta o tí nò, yo bà gii yù ndâ i 'do mì Bu ye ta rẹ ye.
 À káká'i me ye ká bà 'deke tí ye ji Bu ye tacó tí yo lá,
 27 tacó Bu ye zè yo nìkì ta rẹ ye ma.
 Bu ye zè yo nìkì maa nò,
 tacó yo zè ye nìkì maa.
 Yo delè gii ùnje gî máa,
 ye táánò gí 'do mì wó tí Bu ye.
 28 Ye táánò gí gí muu to tí nó 'do mì Bu ye.
 Káa ye kpónó kù dele ndi ye ya gí mì Bu ye.»
 29 Ndâ mbe tala có mì Jézù bà-i-nò gii 'visì có ji yí máa, «Ìyo le! Wò
 kpónó kù 'dè gbí có ji ze ngbárángà'i. Wò kù 'dè me kpùrù có lá.
 30 Ze kpónó nò ni ngbárángà'i gî, máa, wò nò ndâ i 'dáá gí ni gî. À má
 éno, gbí nderè bà 'vee wò mì 'bí 'duù gbí òkò tí ze máa, wò gí 'do kòtí 'di
 wè nò wálá. Tacó ze kpónó ùnje ta njembí ze gí, máa, wò gí 'do mì Mbírì.»
 31 Káa Jézù gii 'vee ndú máa,
 «Yo ùnje ta njembí yo gítí ye gî?
 32 Yo 'di có tí nó náa ye kù 'dè ji yo nò:
 O bà nje gbí yo vóro-voro gí ká kèjì.
 O bà 'vaaka yo 'do tí ye gbaànjé-gbaànjé
 ya gítí ndâ 'dóó bàndò mì yo si ye ta kpéetí ye, gí sàà gî.
 Káa à kpéetí ká éno,
 ye bà dù me ta kpéetí ye lá.
 Ze bà dù ta Bu ye.
 33 Ye 'dè ndâ có tí nò ji yo
 tacó wàa, yo 'ví dù nìkì maa ta rẹ ye.
 Ndâ vò i bà 'de yo muu to tí nó me gbolò,
 káa yo 'ví zèè njembí yo,
 tacó ye kpò muu ndâ vò i muu to tí nó gí.»

17

Jézù 'deke tí wó ji Mbírì tacó tí ndâ mbe tala có mì wó

1 Jézù mâ gii cee ta bà 'dè ndâ có tí nò ji ndâ mbe tala có mì wó gí, yí gii
 zeke'o gí gbírì, bìndi yí gii 'deke tí wó ji Mbírì, máa,
 «O tí nò gí gí, Bu ye.
 À má éno, túbà tí 'Viì mì lo tí mbe wotí ji ndâ 'duù,
 tacó wàa, 'Viì mì lo 'ví tù ta bà tí lo tí mbe wotí ji ndâ 'duù.
 2 Wò kaa ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí mí 'bì wó gí.
 À má éno, si yí 'ví je 'válá ònó mbe cee lá nó
 ji ndâ 'duù tí nò náa wò kaa ndú mí 'bì wó nò.
 3 Káa rẹ i mbe je 'válá tí nò mbe cee lá nó
 a bà nò wò ni tí gbèe Mbírì dú,
 gii je bà nò Jézù tí Bìndi lo tí Mbírì náa wò tuu yí nó ni .
 4 Ye túbà wotí mì lo ji ndâ 'duù muu to tí nó
 ta bà bàkà nèté tí nó náa wò táánò je ji ye nó, cee gí.
 5 Nògí, te duù Mítí ye kpónó, Bu ye.

- Te duù mí tí ye ta bà si ye 'ví ki tí ye dèngècè ẹ̀gbà tí lo
 á go ọ̀nọ́ táánò mì ndá á kùro o bà suu to tí nó nò.
- 6 Ye túbà tí lo á jì ndá 'duù tí nó náa wò ọ̀rúka ndú jì ye
 á 'do gbí òkò tí ndá 'duù á muu to tí nó nó gí.
- Ndú táánò a ndá 'duù mì lo,
 bìndi wò gíi kaa ndú jì ye,
 káa ndú gíi 'di có mì lo gí.
- 7 Ndú kpónó ọ̀nọ́ ni gí máa,
 ndá có tí nó 'dáá náa wò 'dè jì ye nó a ndá có mì lo.
- 8 Tacó ye 'dè ndi ndá có tí nó náa
 wò táánò 'dè jì ye nó jì ndú gí.
- Ndú delè gíi ùnje gí, máa,
 à dú nò a ndá có mbe co 'do gbí nje lo.
- Ndú delè gíi ùnje gí, máa,
 ye táánò gí dú 'do ká mì lo.
- Ndú delè káká'i gíi ùnje gí, máa,
 à dú káa wò táánò ká tuu ye.
- 9 Ye kpónó kù 'deke tí ye jì wò nó a i tacó tí ndú.
 Ye kù 'deke tí ye jì wò me tacó tí ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí lá.
 Ye kù 'deke tí ye jì wò a i tacó tí ndá 'duù tí nó
 náa wò táánò kaa ndú jì ye nò.
- Tacó ndú a ndá 'duù mì lo.
- 10 Ndá 'duù mì ye 'dáá gí a ndá 'duù mì lo.
 Ndá 'duù mì lo 'dáá gí delè a ndá 'duù mì ye.
 Ye kù túbà tí ye jì ndú a i ta ẹ̀ lo.
- 11 Tacó a ndú ká bà dù á muu to tí nó.
 Ye kpónó kẹ̀jì gí mì lo.
 Ye kpòò me 'duù ta ẹ̀ muu to tí nó lá.
- À má éno, kpolo tí ndá 'duù mì lo
 náa wò ọ̀rúka ndú jì ye nó, ta ẹ̀ mì lo,
 tacó wàa, có mì ndú gbí òkò tí ndú 'ví dù ká gbaànjé,
 á go có mì ndá gbí òkò tí ndá, tó Bu ye.
- 12 Ye táánò kpolo tí ndú si ze ta ndú bà gbèe to nó a i ta ẹ̀ lo,
 tí 'dóó ẹ̀ lo tí nó náa wò táánò gbì mí muu ye nò.
- Ye táánò kpolo tí ndú 'dáá gí tí kpòò.
 'Duù tí nó gbaànjé gbí òkò tí ndú mbe gíri'o 'do tí kẹ̀jì mì lo nó
 gíri'o 'do ká gbí 'dóó wò muu mì wó,
 á go có tí nó gbí wáràgà mì lo tí Mbíri nò.
- 13 Ye kpónó kẹ̀jì gí mì lo,
 à má éno, ye kù 'dè ndá có tí nó jì ndá 'duù tí nó
 náa wò táánò ọ̀rúka ndú jì ye muu to tí nó nó,
 tacó wàa ọ̀a líkí'o tí nó tí ye nó 'ví dù tí ndú delè.
- 14 Ye 'dòkò có mì lo táánò náa wò 'dè jì ye nó jì ndú gí.
 Tacó éno, ndá 'duù muu to tí nó kpónó kù sogo ndú,
 tacó ze ta ndú me ndá 'duù mì ndá 'duù muu to tí nó lá.
- 15 Ye kù 'deke tí ye jì wò me éno máa,
 wò 'ví kaa ndú 'do muu to tí nó gí nò lá.
- Gbí nderè bà 'deke tí ye jì wò éno máa,
 wò 'ví kpolo tí ndú 'do tí Vò-'duù-tí-nò
 tí mbe kù eendi ndá 'duù gítí wò i nò.
- 16 Tacó ze kpónó ta ndú káká'i me ndá 'duù
 mì ndá 'duù muu to tí nó lá.

- 17 Kaa ndú mò gítí kpokèjì mì yúcó,
tacó có mì lo a yúcó.
- 18 Ye kù tuu ndú ta ndi muu to,
á go bà tuu ye mì lo á gí muu to tí nô.
- 19 Ye kaa tí ye jì wò á tacó tí ndú,
tacó wàa ndú delè 'ví kaa ta tí ndú jì wò
ta bà co tí kpokèjì mì yúcó.
- 20 Káa ye kù 'deke tí ye me ká tacó tí ndú cuki lá.
Ye kù 'deke tí ye delè tacó tí ndâ 'duù ñìnó
bà giì kaa tí ndú jì ye 'do gbí có mì ndú nô.
- 21 Ye kù 'deke tí ye, máa,
có mì ndú 'ví dù ka gbaànjé
á go có mì ndâ, Bu ye;
có gbí njembí lo ká go có gbí njembí ye,
bìndi có gbí njembí ye ká go có gbí njembí lo.
Si có mì ndú 'ví dù ká gbaànjé,
tacó wàa, ndâ 'duù muu to tí nó 'ví ñò tí ni éno máa,
a wò táánò ká tuu ye.
- 22 Ye le bèrè tí nó náa wò le jì ye nó jì ndú gí,
Ye le jì ndú tacó wàa,
njembí ndú 'ví dù ká gbaànjé.
- 23 Ye le jì ndú tacó wàa,
njembí ndoo 'ví dù ká gbaànjé ta ndú.
Tacó wàa, ndâ 'duù 'ví ñò tí ni éno máa,
a wò táánò ká tuu ye;
ndâ 'duù delè 'ví ñò tí ni éno máa,
wò zè ndú ñìkì ká go bà zè ye ñìkì mì lo.
- 24 Có gbí njembí ye éno máa,
wò 'ví je bàndò jì ndâ 'duù tí nó náa wò ɾuka ndú jì ye nó
á mí ɾègbà tí ye,
tacó wàa, ndú 'ví ñò ta bà te duù tí ye mì lo,
tacó wò 'bìtá bà zè ye ñìkì maa si ndâ suu to tí nó kálásê, Bu ye.
- 25 Wò a 'duù jáá, Bu ye!
Sè ndâ 'duù muu to tí nó ñò wò ni lá,
káa ye ñò wò ni gí.
Ndâ 'duù tí nó náa wò kaa ndú jì ye nó delè ñò ni gí máa,
a wò táánò ká tuu ye.
- 26 Ye túbà tí lo ngbárángà'i éno jì ndú gí, Bu ye!
Ye delè kpónó kpòò kù túbà tí lo ngbárángà'i éno jì ndú,
tacó wàa, ndú 'ví zè tí ndú gbí òkò tí ndú ñìkì maa,
á go bà zè ye mì lo ñìkì maa;
delè tacó wàa có tí ye 'ví dù gbí njembí ndú.»

18

Bà zèè Jézù

¹ Jézù má giì 'deke tí wó jì Mbíri cee gí, yí giì kaa sè ndâ mbe tala có mì wó ya tí gí gbí 'bí wúngbó jìlì mbâ náa à ɾò mí tito 'bí pù njáá náa à kù ñì tí a Njáá Kidòronì, á bìndi bà ñjè nó mì Júda.

² Káa Júda tí mbe ba ngbù Jézù ñò bàndò tí nó sàà gí, tacó a bàndò náa ndú ya gítí ta ndâ Jézù 'vìlì-'vìlì.

³ Tacó éno, yí gii ja ndâ àsikèrì, ta ndâ mbe kpolo tí 'bá-Mbíri tí nó náa ndâ kpo 'duù mí ndâ Jùdèyà kaa ndú jì yí, máa, yí ya ta ndú gí bà zèè Jézù nó, ta ndâ zí'i, ta wu nje kùpò 'bì ndú, ká ndírí gítí bàndò tí nó.

⁴ Jézù má gii nò ndú kèjì, yí gí co 'do mí ndâ mbe tala có mí wó ya gí kùro ndú, tacó yí nò ña i tí nó náa ndú kèjì gí bà bàkà ta yí nó ni gí. Ndú má gii yee tí Jézù gí, Jézù gii 'vee ndú máa, «Yo kú pà a bà tí 'dí?»

⁵ Káa ndú gii 'visì có jì yí máa, «Ze kú pà a bà tí Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrètì nò.»

Káa Jézù gii 'visì có jì ndú, si Júdà tí mbe ba ngbù wó kú rò tíyò gbí òkò tí ndú, máa, «Ye a yí.»

⁶ Káa ta o tí nó náa Jézù 'visì ta có jì ndâ 'duù tí nó máa, «Ye a yí» nó, ndú gii yèè ndi ndú 'do tí Jézù gí ndi, bìndi ndú gii 'vaka tí to.

⁷ Káa Jézù gii 'vee ndú káká'i máa, «Yo kú pà a bà tí 'dí?»

Ndú káká'i gii 'visì có jì Jézù máa, «Ze kú pà a bà tí Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrètì nò.»

⁸ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa, «Ye kùtàá 'dè jì yo gí, máa, ye a yí. Yo má kú pà a ye, yo zèè ye, wàa yo 'ví si sè ndâ 'bí 'duù tí nó 'ví ya .»

⁹ Jézù 'dè có jì ndâ 'duù tí nó mbe gí tacó bà zèè yí nò, máa, ndú si ndâ mbe tala có mí yí 'ví ya , tacó wàa có tí nó náa yí 'dè sàà jì Mbíri éno máa, «Ye bà si 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó náa wò kaa jì ye nó 'ví gíri lá, Bu ye,» nó 'ví dù tí tí yúco.

¹⁰ Piyétòrò má gii nò ndâ 'duù tí nó kú nò ta Jézù níkì lá, yí bà-i-nò gii ja sizzò mí wó 'do gbí foko, bìndi yí gii da ta tù 'bí 'dakò gbí òkò tí ndú ta rè wó a Màlìkù, tí bòò mí Kùro ndâ bu-Mbíri, waa gí.

¹¹ Káa Jézù gii do mítí Piyétòrò máa, «Dele ndi sizzò mí lo nó gí gbí foko! Wò koṛo có éno máa, ye 'ví kònò sé'i go có mí Bu ye lá?»

Bà ya ta Jézù gí kùro Ànà

¹² Ndâ 'duù tí nó náa ndâ kpo 'duù mí ndâ Jùdèyà tuu ndú ta ndâ Júdà gí tàkò Jézù nó gii zèè yí. Ndú má gii ẹre yí gí,

¹³ ndú gii ja yí kpédélé'i ya tí a i gí kùro Ànà tí ká Kùro ndâ bu-Mbíri náa ngáángbá gba mí ndâ Rómánò mò yí 'do gbí nètè gí,

¹⁴ bìndi yí tí ngáángbá gba mí ndâ Rómánò gii te gè Ànà, tí Kàyífà tí nó tí mbe kpo-gbì-tà-tù ndâ kpo 'duù mí ndâ Jùdèyà éno máa, «À níkì a bà cì 'duù gbaànjé á tacó tí mbè ndâ 'duù» nó, mí bìndi Ànà.

Kpédélé bà o Piyétòrò 'do tí Jézù

¹⁵ Ndâ Sìmonè Piyétòrò, ta 'bí ka wó mbe tala có mí Jézù, gii ru ndi Jézù yee 'bá mí Ànà. Ndú má gii yee kà, ka Piyétòrò nó gii rì ká ngé gí gbí ndùgù, tacó ndú nò tí ndú ta Ànà ni ngbàrángà'i sàà kùro gí.

¹⁶ Bìndi yí gii 'dè có jì ni tí nó mbe kú kpolo tí nje kèjì ndùgù nó, máa, yí si Piyétòrò 'ví rì gí gbí ndùgù, tacó Piyétòrò gboo ñìndi wó ká mí sè.

¹⁷ Ta o tí nó si Piyétòrò kú gii rì gí gbí ndùgù nó, ni tí nó gii 'vee yí máa, «Wò me 'bí mbe tala có mí 'dakò tí nó lá?»

Káa Piyétòrò gii 'visì có jì ni tí nó máa, «Jéé lá! Ye me mbe tala có mí wó lá.»

¹⁸ Ta o tí nó, ndâ mbe bàkà nètè 'bá mí Kùro ndâ bu-Mbíri kú u wu á njewu gbí ndùgù. Tacó éno, Piyétòrò má gii rì gí gbí ndùgù gí, yí gii ya kú rò tíyò á rẹgbà wu á mí ndú ta ndú, tacó o tí nó a o cò'o.

Ànà 'vee gbí nje Jézù

19 Ndâ mbe zèè Jézù mâ giì yee ta yí kùro Ánà, Ánà giì 'vee gbí nje Jézù gítí ndâ mbe tala có mì wó, ta ndâ bà nìbà i mì wó.

20 Káa Jézù giì 'visì có ji yí máa, «Ye táánò ta o 'dáá gî kú 'dè có ngbárángà'i mí kùro ndâ 'duù 'dáá gî. Ye delè táánò kú nìbà i ji ndâ 'duù á gbí ndùgù 'bá-Mbíri, delè ta ndi tí ndâ bándò bà kili ndâ Jùdéyà gí bà ùlù Mbíri. À sósò'ò nò a ndâ bándò bà kili ndâ Jùdéyà 'dáá gî. Ye jé 'dè có mí tà bèngì lá.

21 À má éno, 'vee gbí nje ye lá. 'Vee ndâ 'duù ñinó táánò mbe 'di ndâ có mì ye gí nó, wàa ndú 'ví 'vanda ndi ndâ có tí nò ji wò.»

22 'Bí kùro ndâ àsikèrì tí nó mbe kú kpolo tí 'bá-Mbíri nó mâ giì 'di có tí nó náa Jézù 'visì ji Ánà nò, yí giì ja 'bì wó mí gbí tù Jézù ta kpo tàkòcò. Bindi yí giì 'vee Jézù máa, «Ñinò a cè ña bà 'visì có mì lo ji Kùro ndâ bu-Mbíri ká nò?»

23 Káa Jézù giì 'visì có ji kùro ndâ àsikèrì tí nó mbe gbì gbí tù wó nò máa, «Có tí nó náa ye 'dè nò má lè gî, 'dè có ji ndâ 'duù máa, ye 'dè a 'vére. Káa ye má 'dè a yúco, gbí nderè bà gbì ye mì lo a yè?»

24 Ánà mâ giì cee ta bà 'vee gbí nje Jézù gî, yí giì tuu yí gbí wú ya tí ji Kàyífa.

Bà só, ta bà ta'ò bà o Piyétòrò 'do tí Jézù

25 Káa si ndâ àsikèrì kú giì ya ta Jézù 'do kùro Ánà gí kùro Kàyífa, 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kú u wu ta ndâ Piyétòrò nó giì 'vee yí máa, «Wò me 'bí mbe tala có mì 'duù tí nó gbaànjé lá?»

Káa Piyétòrò giì tò kponje gî, máa, «Ye me mbe tala có mì wó lá.»

26 Bindi ñinò, 'bí bòò mì kùro mì ndâ bu-Mbíri, tí nambe 'dakò tí nó náa Piyétòrò da tù wò waa ta sizò nó, giì 'vee Piyétòrò máa, «Ye kùtàá ñò me yo ta yí gbí jìlì mbá lá?»

27 Káa Piyétòrò giì tò kponje gbí ñinò ká jé 'vii ta bà kò-kò mì ngùù.

Jézù kùro Pilátò

28 Kàyífa mâ giì 'viiki gbí có mì Jézù cee gî, yí giì je yí ta fíri dú'o ji ndâ àsikèrì, máa, ndú ya ta yí ji Pilátò, tí gbolò 'duù mì ndâ Rómánò ta wotí bà waa có ku mítí ndâ 'duù tí wó. Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà tí nó mbe ko tàkò Jézù ya tí gí 'bá mì Pilátò nó mâ giì yee kà, ndú giì rò ká sè. Tacó tàkìì mì ndâ Pilátò tende, káa ndâ Jùdéyà ta o tí nó kú gee tí ndú bà ya gí tí ndâ bándò sàkàmàà á kùro bà zò i-cí-ci ta o gbolò o bà bàkà tàkìì bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìziriyéli-mi-Mbíri.

29 Pilátò mâ giì ñò éno, yí giì co 'do tà'i gí mì ndú sè. Bindi yí giì 'vee ndú máa, «Yo kpì ngbàngà tí 'dakò tí nó, máa, yí bàkà a yè?»

30 Káa ndú giì 'visì có ji Pilátò máa, «Vò i mì wó má wálá, ze kùtàá bà gi ta yí gí kùro lo bà-i-nó wálá.»

31 Káa Pilátò giì 'visì có ji ndú máa, «À má éno, yo ya gí bà 'dè ngbàngà mì wó nò gbí 'dóo ña kpokèjì bà 'dè có gbí tàkìì mì yo.»

Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà bà-i-nò giì 'visì có ji Pilátò máa, «Ngáángbá gba mì ndâ Rómánò je wotí bà waa có ku mítí 'duù ji ze gbí tàkìì mì ze lá.»

32 (Kponje tí nó bàkà tí gbí òkò tí ndâ Pilátò ta ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà tacó wàa có tí nó náa Jézù 'dè éno máa, àá bà zi yí ta bà gbì yí mítí njèèkpè mù nó, 'ví dù tí tí yúco.)

33 Pilátò mâ giì 'di bà có mì ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà cee gî, yí giì bala Jézù ya tí gí tà'i mì wó. Bindi yí giì 'vee yí máa, «Wò a gbolò gba mì ndâ Jùdéyà?»

³⁴ Káa Jézù gii 'visì có ji Pilátò, máa, «Wò kù 'vee nò a 'dóó 'vé mì lo wèè, wò kù 'vee a 'vé bìndi 'bí 'duù?»

³⁵ Pilátò gii 'vee Jézù káká'i máa, «Wò ò ye a Jùdèyà? A ndâ 'dóó nambe lo tí ndâ Jùdèyà, ta ndâ bu-Mbíri mì yo, ká kpì ngbàngà tí lo ji ye. Wò tà bàkà ta ndú a ò ye?»

³⁶ Káa Jézù gii 'visì có ji Pilátò máa, «Ye kùtàá máa gba mì ndâ 'duù á muu to tí nó, ndâ bòò mì ye bà gò ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà 'do tí bà zèè ye gí tí ji wò gí. Káa ye me gba mì ndâ 'duù á muu to tí nó lá.»

³⁷ Pilátò gii 'vee Jézù máa, «À má éno, wò a gbolò gba, éno gi?»

Káa Jézù gii 'visì có ji Pilátò máa, «A wò ká 'dè ta nje lo éno máa, ye a gbolò gba. Káa kpèti ká éno, ye kì me kí-kí lá. Nínó táánò a nderè bà jò ye. Nínó táánò delè a nderè bà gí ye gí muu to tí nó ká nò. Ye gí gí muu to tí nó tacó bà 'dè yúco jí ndâ 'duù. Ndâ 'duù ò mbe ùnje gítí yúco gí nó 'dáá gí kù 'di có mì ye.»

³⁸ Pilátò gii 'vee Jézù tí i-'viya máa, «Yúco mì lo a yè?» Bìndi yí gii co ndi wó káká'i 'do tà'i gí sè mì ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà. Bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Ye ò nderè bà waa có mì ye mítí 'dakò tí nó lá.

³⁹ Káa ò a mì yo mbe tè mítí yo gí a nínó máa, ye ta o gbolò o bà bàkà tàkii bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyèlì-mì-Mbíri cóo-cóo kù njaanga 'bí 'duù ò mbe nìkì tí yo nó 'do gbí zàà ji yo. À má éno, có mì yo kpónó máa, ye njaanga gbolò gba mì yo tí ndâ Jùdèyà ji yo?»

⁴⁰ Ndâ Jùdèyà má gii 'di có tí nó náa Pilátò 'dè ji ndú nò, ndú 'dáá gí gii 'visì có ji yí ta kòcò ndú ngéé gí yaà máa, «Njaanga ji ze me 'dakò tí nó lá! À tí ze a go bà njaanga Bàràbà ji ze!» Bàràbà tí nó táánò a vò mbe kùmùkù i mì ndâ 'duù.

19

¹ Pilátò má gii dele ndi wó gí tà'i á bìndi ba 'dè có mì ndú ta ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà gí, yí gii je Jézù ji ndâ àsikèrì mì wó, máa, ndú ya ta yí, waa ndú 'ví gbì yí.

² Ndâ àsikèrì má gii yèè ta Jézù 'do kùro Pilátò gí ndii gí, ndú gii para kperè go ké'bí nò, bìndi ndú gii te zékéré-zèkèrè mítí muu wó, máa, ò a tàgíyà-gba mì wó, bìndi ndú gii yuu bí-bi bòngò mì ndâ gba mítí wó.

³ Bìndi ndú gii 'bità bà gbì yí, ta bà 'viya yí máa, «Mbíri 'ví si wò, gba mì ndâ Jùdèyà!»

⁴ Pilátò bà-i-nò gii co ndi wó gí mì ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà, si ndâ àsikèrì mì wó kù mèkè'i tí Jézù, bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Yo ò nò, ye kpónó kù ya gí bà gí ta 'duù mì yo nò ji yo, tacó ye ò nderè bà waa có mì ye mítí wó lá.»

⁵ Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà má gii zeke'o, ndú gii ò ndâ àsikèrì mì Pilátò yee ta Jézù, ta bí-bi bòngò gba tí wó wúru-wuru-wúru, ta tàgíyà-gba náa à para 'do tí kperè tí muu wó, yee tí ndú gí. Bìndi Pilátò gii 'dè có ji ndú máa, «'Duù mì yo nò.»

⁶ Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà má gii ò Jézù, ndú gii 'bità bà pìi kù máa, «Gbì yí mítí njèèkpè mù! Gbì yí mítí njèèkpè mù!»

Káa Pilátò gii 'visì có ji ndú máa, «Yo ya gí bà gbì yí mítí njèèkpè mù, tacó ye ò 'dóó nderè bà gbì yí mítí njèèkpè mù ò ndi ye lá.»

⁷ Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà bà-i-nò gii 'visì có ji Pilátò máa, «'Dakò tí nò kù 'dè có máa, yí a 'Viì-mì-Mbíri, káa à má gbí tàkii mì ze tí ndâ Jùdèyà, yèè gítí 'duù mbe kù 'dè ò có tí nó káa ku.»

⁸ Pilátò má gii 'di có tí nò náa ndâ kpo 'duù mi ndâ Jùdéyà 'dè ji yí nò, gúku gii bàkà yì ndii ñìnó sàà kùro nó gí.

⁹ Yí má gii dele 'do bà-i-nò ya gí tà'i mì wó, yí gii 'vee Jézù máa, «Wò gí 'do kòtí 'di?» Káa Jézù gii rání Pilátò gí.

¹⁰ Káa Pilátò gii 'vee Jézù káká'i máa, «Wò wálá biya bà nja nje lo gí tàkò ye gí? Koro muu lo máa, wotí bà njaanga miri lo 'do gbí vò i, ta wotí bà gbì wò mítí njèèkpè mú, 'dáá a i kpátù 'bì ye.»

¹¹ Káa Jézù gii 'visì có ji Pilátò máa, «Áá táánò má me Mbíri ká je wotí tí nò ji wò lá, wò kùtáà bà 'de wotí gítí bà zèè ye wálá. Ñìnò a nderè có tí nò náa, vò i mì mbe gí ta ye ji wò me tí ta gbolò ndii vò i mì lo gí nò ká nò.»

Bà waa có ku mítí Jézù

¹² Pilátò gii bàkà cèè wotí mì wó tacó bà njaanga Jézù á bìnidi có tí nò náa Jézù 'dè ji yí nò. Káa ndâ Jùdéyà gii kpò tí ta bà pìi wo 'várà-'várà gí. Ndú gii 'dè có ji Pilátò máa, «Wò má dò 'bì lo tí 'dakò tí nò gí, wò káká'i me kómbe ngáángbá gba mì ndâ Rómánò lá, tacó 'duù mbe kù bàkà tí wó tí gbolò gba kù jòò a gbí gba ta ngáángbá gba mì ndâ Rómánò.»

¹³ Pilátò má gii 'di ña có tí nò náa ndâ Jùdéyà 'dè ji yí nò, yí gii njè nó ya gí bà ki tí wó pí jàlàmbà mì wó náa à te mí pí tìndàà díí gbí ngbàngà mì wó, náa ndâ 'duù kù nì mítí a Díí-bà-waa-có, káa ndâ Jùdéyà kù nì mítí gbí nje có mì ndú a «Gàbátà.» Bìnidi yí gii 'dè có ji ndâ àsikèrì máa, ndú gí ta Jézù gí kùro yì. Ndâ àsikèrì má gii bàkà go có mì wó nò gí,

¹⁴ Pilátò gii túbà tí Jézù ji ndâ Jùdéyà máa, «Gbolò gba mì yo kuu nô!»

I tí nò bàkà tí ta ri dè gítí bà gí gbúru, si ndâ 'duù kù 'viindi tí ndú tacó sè sili gítí gbolò o bà bàkà tàkì bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyéli-mì-Mbíri ká gbaanjé.

¹⁵ Bà túbà tí Jézù mì Pilátò ji ndâ Jùdéyà máa, yí a gbolò gba mì ndú nò, gii te mí gbí muu ndú a 'bí ña i go mà. Tacó éno, ndú gii tò kù ta kòcò ndú ngéé gí yaà ji Pilátò máa, «Cee o mì 'duù tí nò gí! Gbì yí mítí njèèkpè mú!»

Pilátò bà-i-nò gii 'vee ndú máa, «Có mì yo éno máa, ye gbì gbolò gba mì yo mítí njèèkpè mú, wàà?»

Káa ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri gii 'visì có ji Pilátò máa, «'Bí gbolò gba mì ze á bìnidi ngáángbá gba mì ndâ Rómánò wálá!»

¹⁶ Pilátò má gii 'di có tí nò, yí gii je Jézù ji ndú, máa ndú ya gí bà gbì yí mítí njèèkpè mú.

Bà gbì Jézù mítí njèèkpè mú

¹⁷ Ndâ àsikèrì bà-i-nò gii te njèèkpè mú tí nó náa ndú kù ya gí bà gbì Jézù mítí nó ji yí. Bìnidi ndú gii co ta yí 'do gbí gbata gí sè, gítí 'bí bàndò náa à kù nì mítí a Kù-'bìli-muu-ku. Káa à gbí có mì ndâ Jùdéyà kù nì mítí a «Gòligátà.»

¹⁸ Bìnidi ndú gii gbì yí mítí njèèkpè mú. Ndú ta gbèè o tí nò gii gbì ndâ 'bí mbe ngbà sósò'ò mítí ndâ njèèkpè mú delè. Ndú gii sè njèèkpè mú mì 'bí mbe ngbà gbaanjé mí gbí kù'bì, bìnidi 'bí gbí gálì mì Jézù.

¹⁹ Pilátò gii cu có, bìnidi à gii kpò mítí njèèkpè mú mì Jézù éno máa, «Ñìnò a Jézù tí nó tí 'duù Názàrètì, tí gbolò gba mì ndâ Jùdéyà nó ká nô.»

²⁰ Ndâ Jùdéyà me mbè gii 'deke i tí nò náa Pilátò cu nò, tacó bàndò tí nó náa à gbì Jézù mítí njèèkpè mú mítí nó me 'dú 'do tí gbata lá, delè tacó Pilátò cu có tí nò gbí ndâ nje có ta'ò: có Jùdéyà, ta có Làtìni, gii je có Ìgìrìgì.

21 Káa ndá Kùro ndá bu-Mbíri gii 'dè có ji Pilátò máa, «Wò kùtáá bà cu me éno máa, yí a gbolò gba mì ndá Jùdéyà nò, lá. Cu éno máa, <'Dakò tí nó 'dè có táánò máa, yí a gbolò gba mì ndá Jùdéyà.> »

22 Káa Pilátò gii 'visi có ji ndú máa, «I ñinó náa ye cu gí nò, ye cu gí.»

23 Ndá àsikéri má gii cee ta nètè bà gbì Jézù míti njèèkpè mú gí, ndú gii njèè gbí ndá bòngò bìndi wó nà'ò 'vii ta muu ndú. Káa kpokèjì bà njèè gbí 'bí bòngò bìndi wó gbaànjé mbe gboo mí to, náa à gò ta banga tí kpáká'dà'i éno, gii kpò ndú gí.

24 Tacó éno, ndú gii 'vii có gbí òkò tí ndú máa, à nìkì máa ndá yí ki a mbíli tacó bà ò 'duù ñinó náa áá bà 'va tí tí wó nò, cotí bà yaka gbí . Có tí nó bàkà tí jé ká go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, «Ndú njèè gbí ndá bòngò mì ye gbí òkò tí ndú. Ndú ki-mbíli tacó ndá bòngò mì ye» nò.

25 À kù rò tíyò rẹgbà njèèkpè mú mì Jézù ta o tí nó a ndá Màríyà tí nawu wó tí Jézù, ta ná'vindí nawu wó tí Jézù, ta 'bí Màríyà tí niì mì 'bí 'dakò ta rẹ wó a Kòlópà, ta 'bí niì delè ta rẹ wó káa Màríyà náa à kù ni míti wó a Màríyà Màdèlénà tacó 'bá mì ndú gbí gbata Màdálà,

26 ta 'bí mbe tala có mì Jézù náa Jézù zè yí nìkì ngé ndii gí. Jézù má gii ò ndá nawu wó, ta mbe tala có mì wó náa yí zè yí nìkì kpòlo ma nó, yí gii je nje míti nawu wó máa, «Ñinó a 'vii mì lo, niì.»

27 Bìndi yí gii je nje míti mbe tala có mì wó náa yí zè yí nìkì kpòlo ma nó máa, «Ñinó a nawu lo ká nò.» Mbe tala có mì Jézù nò gii 'bità bà kpòlo tí Màríyà ká go bà kpòlo tí 'dóo nawu wó ngé 'do ká bà-i-nò.

28 Jézù má gii ò ni éno máa, yí cee ta nètè tí nó náa Mbíri tuu yí máa, yí gí bà bàkà nó gí, yí gii yù ngo máa, «À tí ye a go ngo,» go có tí nó náa à cu mì gbí wáràgà mì Mbíri nò.

29 Ta o tí nó náa Jézù yù ta ngo nò, zùù-zùù ngo nèbítì ta kàrà díi kuu bà-i-nò. Má gii zeke'o, 'bí 'duù gii yuu 'bí kàfòlò i mbe kù njù ngo go kàfò nó mí gbí zùù-zùù ngo nèbítì tí nó, yí gii sè mí nje 'bí kùngbó i, bìndi yí gii ya tee mí nje Jézù.

30 Jézù má gii no-no zùù-zùù ngo nèbítì tí nó gbí i tí nó gí, yí gii 'dè có máa, «À cee gí.» Bìndi yí gii mò muu wó gí to, bìndi njembí wó gii ki gí.

31 Sè bà ta ri gítì bà 'bità o bà wotí gbí tàkìi mì ndá Jùdéyà ta o tí nó ká njí'dí; káa gbèe o bà wotí gbí tàkìi mì ndá Jùdéyà tí nó a gbolò o ndii sè ndá 'bí ñinó sàà nó 'dáá gí. Tacó éno, ndá kpo 'duù mì ndú gii ya gí mì Pilátò, bìndi ndú gii 'vee yí máa, yí si à 'ví cee o mì ndá 'duù tí nó tí ndá njèèkpè mú nò ta bà gbì gbí ndá sáá kò ndú ki'viki gí, tacó wàa ndá nambe ndú 'ví jaka ku ndú 'do yaà gí to. Tacó bà si ku ndú mí yaà ta ña gbolò o tí nó á kèjì nó nìkì lá.

32 Pilátò má gii ùnje ji ndú gí, ndá àsikéri gii ya gí bà gbì ki'viki kùro a gbí kò ndá 'dakò tí nó sósò'ò náa a gbì ndú míti ndá njèèkpè mú sè tí Jézù nò.

33 Ndú má gii ya gítì Jézù, ndú gii 'de yí cì sàà gí. Tacó éno, ndú gii gbì gbí ndá sáá kò wó ki'viki lá.

34 À káa 'bí àsikéri ká gii cu Jézù ta 'doò kpírì gí tà kí wó nò. Bìndi mbelè ònòkò ta ngo gii cì 'do gbí ká tí nó, tacó yí cì sàà gí.

35 Mbe ò ndá i tí nó ta ọ wó dità có tí nó ji ndoo, tacó wàa, ndoo delè 'ví ù ta nje gítì i tí nó náa yí ò ta ọ yí gí nò. Có mì wó náa yí 'dè nó a yúco. Yí delè ò ta kpéetì wó ni gí, máa, yí 'dè a yúco.

36 Ndú ki gbèe 'bilì Jézù lá, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Gbèe 'bilì wó ki lá,» nò.

³⁷ 'Bí có delè kuu gbí wáràgà mì Mbíri gítí có bà cu Jézù ta 'doò nò éno máa, «Ndâ Jùdéyà wúnò bà ni <Ze táánò má ni sàà,> tacó tí 'duù tí nó náa ndú cu yí ta 'doò nò.»

³⁸ Jézù mâ gii cì gí, 'bí 'dakò mbe kù tala có mì Jézù gbí kóó ta gúku ndâ Jùdéyà, ta rẹ wó a Jùzépè, mbe gí 'do gbí gbata Àrìmàtíyà, gii ya gí bà 'vee Pilátò máa, yí si yí 'ví duu ku Jézù. Pilátò mâ gii ùnje gí, ndâ Jùzépè gii ya gí bà te ku Jézù

³⁹ ta Nìkòdémò, tí 'bí mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdéyà mbe ya gí bà 'dè nje ta Jézù ta 'bí bèbìlì gbaànjé sàà gí. Nìkòdémò te ta yí ta o tí nó a bàà me gbolò náa à nònòkò ta yeè tacó bà toṛo mítí ku Jézù, tacó wàa yí 'ví volo lá.

⁴⁰ Ndâ Jùzépè ta Nìkòdémò mâ gii te ku Jézù gí, ndú gii toṛo bàà tí nó náa à nònòkò ta yeè nó mítí wó. Ndú mâ gii so yí ta bòngò go i gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà gí,

⁴¹ ndú gii te yí ya gí bà sii mí gbí ngú gùù náa à duu mí gbí 'bí wúngbó gbo jìlì mù,

⁴² náa à rọ á dè ta bándò tí nó náa à gbí yí mítí njèèkpè mù tí nó, si ndâ Jùdéyà kù 'viindi tí ndú gítí o bà wotí gbí tàkìì mì ndú.

20

Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí

¹ Ta yé bìndi rì bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà, Màríyà Màdèlénà gii gbo'o si yé kù da'o, tacó bà ya gí bà nò muu'dú Jézù. Yí mâ gii yee kà, yí gii 'de à mèrèkè díí 'do nje kèjì 'bá muu'dú gí.

² Yí bà-i-nò gii dele ndi wó ta ngèlè ya gí bà 'dè có ji ndâ Sìmónè Piyétòrò, ta mbe tala có mì Jézù tí nó náa Jézù zé yí nìkì kpolo ma nó, máa, «Ndú te Mbe tí ndoo 'do gbí gùù gí! Káa ze nò bándò tí nó náa ndú 'dòkò yí ya tí gítí nó lá.»

³ Ndâ Piyétòrò ta 'bí ka wó mbe tala có mì Jézù nò mâ gii 'di có tí nó náa Màríyà Màdèlénà 'dè ji ndú nò, ndú gii njè ta ngèlè tacó bà ya gí bà nò muu'dú Jézù.

⁴ Ndú 'bí ngèlè gbaànjé, káa ka Piyétòrò gii kpò yí ta ngèlè gí. Yí mâ gii yee kùro kà,

⁵ yí gii mò tí wó gí to. Yí mâ gii zeke'o gí tà 'bá muu'dú 'do sè, yí gii nò káa ndâ bòngò tí nó náa à so ta ku Jézù nó kuu to tà'i.

⁶ Sìmónè Piyétòrò mâ gii gí 'do ndi, yí gii rì ká ngé gí tà 'bá muu'dú, bìndi yí gii nò kpâ-bòngò tí nó náa à so ta ku Jézù nó kuu to.

⁷ Bìndi à gii paṛaka kpâ-bòngò tí nó náa à ẹre ta muu wó nó te tende.

⁸ Ka Piyétòrò náa ndú gí ta yí nó mâ gii rì gí tàkò wó tà 'bá muu'dú, yí mâ gii zeke'o, yí gii nò ku Jézù lá. À ngbíì nò a o bà gii ùnje mì wó máa, Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí, ká nò.

⁹ Tacó ndú jé sàà kùro ùnje gítí có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, Jézù bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nó, lá.

¹⁰ Bìndi ndú gii dele ya gí 'bá mì ndú.

Jézù túbà tí wó ji Màríyà Màdèlénà

¹¹ Káa si ndâ mbe tala có mì Jézù kù gii njè nó, Màríyà Màdèlénà gii rò tíyò dè rẹgbà 'bá muu'dú kù wa gbí. Yí mâ gii mò tí wó gí to kù zeke'o gí tà'i,

¹² Yí gii ò ndâ basìlì mì Mbírì sósò'ò ta cé-ce bòngò tí ndú, kù ki tí ndú to á bàndò tí nó náa à te ku Jézù 'do tí gí nò. 'Bí basìlì dù mò gí bà muu wó, bìndi 'bí gii dù mò gí tàngbó wó.

¹³ Bìndi ndâ basìlì tí nó gii 'vee yí máa, «Wò kù wa a yè, niì?»

Káa Màríyà Màdèlénà gii 'visì có ji ndú máa, «Ye kù wa a Mbe tí ye, tacó ndâ 'bí 'duù ja ku wó 'do gbí gùù gí. Káa ye ò bàndò tí nó náa ndú te yí mítí nó lá.»

¹⁴ Màríyà Màdèlénà mà gii 'visì tí wó á bìndi bà 'dè có tí nó, yí gii ò Jézù, káa yí gii ò Jézù gíri gí.

¹⁵ Bìndi Jézù gii 'vee yí máa, «Wò kù wa a yè, niì? Wò kù pa a bà tí 'di?»

Káa Màríyà Màdèlénà gii 'visì có ji Jézù máa, «À má a wò ká te yí, tùbà to tí nó náa wò te yí mítí nó je, tacó wàa ye 'ví ya gí bà te yí 'do kà gí, bu ye.» Màríyà Màdèlénà 'dè có tí nó tacó yí ta o tí nó kù koro có éno máa, Jézù a mbe njí tí nó náa a duu ku Jézù mí gbí nó.

¹⁶ Káa Jézù gii tè'é tí Màríyà Màdèlénà máa, «Màríyà!»

Màríyà Màdèlénà mà gii 'di bà tè'é tí wó mì Jézù nó, yí gii 'visì tí wó gí mì Jézù, bìndi yí gii ùnje ji yí gbí có Jùdèyà máa, «Ràbónì!» Gbí éno máa, Mbe nìbà i.

¹⁷ Bìndi Jézù gii 'visì có ji Màríyà Màdèlénà máa, «Gàa tí ye lá, tacó ye dele ndi ye ya gí mì Bu ye á gbíri kálásê. Ya a i gí bà 'dè có ji ndâ ná'vindí ye máa, ye kù ya gí gbíri gí mì Bu ye tí nó tí Bu ndú nò. Wò 'ví 'dè ji ndú delè éno máa, ye kù ya gí gbíri, gí mì Mbírì tí nó mì ye, á tí Mbírì mì ndú nò.»

¹⁸ Màríyà Màdèlénà bà-i-nò gii ya gí mì ndâ mbe tala có mì Jézù, bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Ye ò Mbe tí ndoo!» Bìndi yí gii 'vanda ndi ndâ có tí nó náa Jézù tuu ta yí nó ji ndú.

Jézù tùbà tí wó ji ndâ mbe tala có mì wó

¹⁹ Ta bèbìlì mì kpédélé ri nèté bìndi ri bà wotí gbí tàkìi mì ndâ Jùdèyà tí nó, ndâ mbe tala có mì Jézù gii kili ta bà muu ndú, bìndi ndú gii nè tí ndú mí tà'i ta gúku ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà. Mà gii zeke'o, ndú bà-i-nò gii 'di kòcò 'duù kù 'dè có ji ndú máa, «Yo dù ta 'dè njembí yo!»

²⁰ Ndú mà gii zeke'o, ònó a Jézù ká kù rò tíyò gbí òkò tí ndú nò. Bìndi yí gii tùbà ndâ ká tí nó kpátù 'bì wó, ta ònó tà kí wó nó ji ndú. Ndâ mbe tala có mì Jézù mà gii ò yí, tàkòcò ndú gii peteke gítí bà ò Mbe tí ndú ngé ndii gí.

²¹ Jézù bà-i-nò gii 'dè có ji ndú káká'i máa, «Yo dù nìkì maa. Ye bà tuu yo go ònó náa Bu ye tuu ta ye nò.»

²² Yí mà gii 'dè có tí nó ji ndú gí, yí gii òlò woò ta nje wó mítí ndú. Bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Yo si Bèri-mì-Mbírì 'ví dù ta yo.»

²³ Yo má je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì 'duù, gbí éno máa, Mbírì je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì 'duù tí nó gí. Káa yo má biya bà je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì 'duù gí, gbí éno máa, Mbírì biya bà je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì 'duù tí nó gí.»

Ndâ Jézù ta Tòmázò

²⁴ Ta bèbìlì tí nó náa Jézù tù ta bà tí wó ji ndâ mbe tala có mì wó nó, 'bí 'duù gbaànjé á 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì wó, ta rẹ wó a Tòmázò, náa ndâ 'duù kù nì mítí wó a Njemí nó, wálá.

²⁵ Yí mà gii gí si Jézù ya gí, ndâ ká wó gii 'dè có ji yí máa, «Mbe tí ndoo kùtáa tùbà tí wó ji ze bìndi lo á tà'i bà-i-nò!»

Káa Tòmázò gii tò kponje có mì ndâ ká wó nó gí. Bìndi yí gii 'visì có ji ndú máa, «Ye má ò ndâ ká bà gbì yí mítí njèèkpè mù, ta ká 'doò tí nó tà

kí wó nó, bìndi ye 'ví tee 'bì ye mí gbí ndú lá, ye jé gítí bà ùnje gítí có mì yo nò gbaànjé wálá.»

²⁶ Ta sili vô-nje só bìndi ònò, Jézù gii túbà tí wó káká'i jì ndâ mbe tala có mì wó si ndú kuu tà gbèe tà'i tí nó náa yí kpédélé'i túbà tí wó jì ndú tí nó, si Tòmázò gbí ònò kuu tí. Ndâ mbe tala có mì Jézù 'di káa kòcò 'duù kù 'vee ndú máa, «Yo dù ta 'dê njembí yo!» Ndú mâ gii zeke'o, ndú gii ò Jézù kù rò tíyò gbí òkò tí ndú. Káa ndâ njekeji 'dáá gî nè tí ndú ká ngbì-ngbìí á bàndò mì ndú.

²⁷ Jézù bà-i-nò gii tè'é tí Tòmázò, Tòmázò mâ gii gí mí wó gî, yí gii túbà ndâ ká bà gbì yí mítí njèèkpè mù tí nó á tí ndâ kpátù 'bì wó nó jì yí, máa, «Zeke ndâ ká tí nó á tí ndâ kpátù 'bì ye nò, wàa wò 'ví cu sili 'bì lo mí gbí ndú.» Yí káká'i gii túbà ká 'doò tí nó náa à cu ta yí gbí njè've wó nó jì yí, máa, «Tee 'bì lo mí gbí.» Bìndi yí gii 'dè có jì Tòmázò máa, «Me kpìiki-kpìiki lá, ùnje! À me ye ká nó lá?»

²⁸ Káa Tòmázò gii 'visì có jì yí máa, «Wò a Mbe tí ye! Wò a Mbìrì mì ye!»

²⁹ Káa Jézù bà-i-nò gii 'visì có jì Tòmázò máa, «Wò wálá ùnje tacó náa wò ò ye ta ọ lo gî ò? Káa ndâ 'duù ònò mbe ò ye lá, káa ndú ùnje gítí ye gî nó nìkì cotí ndâ mbe ò ye ta ọ ndú gî.»

Nderè bà cu wáràgà tí nò

³⁰ Jézù bàkà ndâ 'bí serè me mbè jì ndâ mbe tala có mì wó náa à cu có gítí ndú mí gbí wáràgà tí nó lá.

³¹ Káa ndâ ònò náa à cu có gítí ndâ nó a i tacó wàa ndâ 'duù 'ví ù ta nje éno máa, Jézù a Bìndi-Mbìrì, tí 'Viì-mì-Mbìrì. Delè tacó wàa Mbìrì 'ví 'vala ta ndâ 'duù ònò mbe ùnje gítí wó nó ta ọ wó tí Jézù tí Bìndi Mbìrì.

21

Jézù túbà tí wó jì ndâ 'bí mbe tala có mì wó vô-nje só si ndú tàbè'dè kàpá Tìbèrìyà

¹ Jézù gii túbà tí wó jì ndâ 'bí mbe tala có mì wó vô-nje só á bìndi bà túbà ndâ 'bèe ká bà gbì yí mítí njèèkpè mù jì Tòmázò nó á bìndi làmbu sili, si ndú kù gò ngo tí kàpá Tìbèrìyà.

² Ndâ mbe tala có mì Jézù vô-nje só náa yí túbà tí wó jì ndú tàbè'dè nò a ndâ Simónè Piyétòrò, ta Tòmázò tí nó ta 'bí rẹ wó a Njemí nò, ta Nàtànìyélè tí nó mbe gí 'do gbí gbata Kánà á Gàliléyà nò, gii je ndâ Jákòmò, ta ná'vindí wó Jòvànì, tí ndâ 'viì mì Zèbìdáyò, gii toko mítí ndâ 'bí mbe tala có mì wó sósó'ò.

³ A Simónè Piyétòrò ta bèbilì tí nó ká 'dè có jì ndâ ká wó máa, yí kù ya gí bà gò ngo. Káa ndâ ká Piyétòrò nò gii 'visì có jì yí máa, ndâ yí bà ya ta ndú. Ndú gii ya gí bà gò ngo ta bèbilì tí nó kpòò, káa ndú zèe gbèe sè lá.

⁴ Yé má bà gii 'bità bà da o mbòò, ndú gii dù gbí gbâ mì ndú kù ò 'duù kù rò tíyò a tí gángá ngo. Káa ndú ò 'duù tí nó nì lá.

⁵ Káa 'duù tí nó gii yuu nje wó jì ndú gí ọ ngo ká máa, «Jìlì ngo bàkà ta yo ká ée wèe, ndâ kómbe ye?»

Káa ndú bà-i-nò gii 'visì có jì 'duù tí nó máa, «Tó i mì ze káa gbaànjé wálá yòò!»

⁶ Káa 'duù tí nó gii 'visì có jì ndú máa, «Yo má ja mbu mì yo nò mí tà ngo mò gí gbí kù'bì mì yo gí kùro gbâ, yo bà zèe sè gî.»

Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii ja mbu go có tí nó náa 'duù tí nó 'dè jì ndú nò, bà ja mbu 'do tà ngo gí gbí gbâ gii kpò ndú gî ta du sè.

⁷ Mbe tala có mì Jézù náa yí zè yí nìkì kpolo ma nó mâ giì nò ña i tí nò, yí ngé giì nò ni gî máa, 'duù tí nò mbe kù rò tíyò á tì gángá ngo nò a Jézù. Bìndi yí giì 'dè có ji Piyétòrò máa, «À kù rò tíyò ngéé zó a Mbe tí ndoo!»

Piyétòrò mâ giì 'di éno máa ñinò a Mbe tí ndâ yí ká kù rò tíyò á tì gángá ngo nò, yí giì kaa ndâ kù bongo mì wó, yí giì paraka mí pí ndò bongo tí nó tí wó náa yí kù 'va ta mbu nô. Bìndi yí giì o 'do gbí gbâ gí ta ngo, bìndi yí giì ya gí mí Jézù, si ndâ ka wó mí gbí gbâ.

⁸ Ndâ ka Piyétòrò giì meréke ndâ sè ta mbu, ndú giì yèè ta gbâ ta ndâ sè gbí mbu jú'bu-ju'bu-jù'bù gí tì ngo, tacó ndú ta o tí nò ya ta gbâ 'do tì ngo me 'dú lá.

⁹ Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ giì oloko 'do gbí gbâ gí tì gú, ndú giì nò 'bí sè náa à kù 'bee ta ñiikì wu, ta ndâ kpakuta á tà wu.

¹⁰ Mâ giì zeke'o, Jézù giì 'dè có ji ndú máa, «Yo gí ta ndâ 'bí sè tí nó náa yo zèè kpónó-kpónó nò.»

¹¹ Simónè Piyétòrò mâ giì 'di có mì Jézù nò, yí giì ya gí gbí gbâ, bìndi yí giì woo ndâ kpo-kpò sè ta mbu jú'bu-ju'bu-jù'bù gí tì gú, ta gbèè kà gbí mbu wálá.

¹² Bìndi Jézù giì tè'é tí ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo gí gítí i-zó-zò.» Ndâ mbe tala có mì Jézù bà-i-nò giì nò ni gî máa, à kù 'dè có ta ndâ yí nò a Mbe tí ndâ yí, tacó éno, nje ndú 'daá gí giì 'dèè 'do tí bà 'vee yí éno máa, «Wò a 'di wè?» nò gí.

¹³ Jézù bà-i-nò giì ya gí bà aaka kpakuta 'do tà wu, bìndi yí giì je ji ndú. Bìndi yí giì dele ndi wó ya gí bà gí ta sè ji ndú 'do gbí ñiikì wu gítí kpakuta tí nò.

¹⁴ Ñinò a bà ta'ò bà tubà tí Jézù ji ndâ mbe tala có mì wó á bìndi bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó.

Jézù 'dè có ji Piyétòrò gítí bà kpolo tí ndâ rómbo mì wó

¹⁵ Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó mâ giì zò i cee gí, Jézù giì 'vee Simónè Piyétòrò máa, «Simónè, 'viì mì Jòvànì, wò zè ye nìkì kpò ndâ 'bí ka lo nó gí?»

Káa Piyétòrò giì 'visì có ji yí máa, «Ìyoo, Mbe tí ye, wò nò ni gî máa, ye zè wò nìkì ma.»

Bìndi Jézù giì 'visì có ji Piyétòrò máa, «À má éno, kpolo tí ndâ 'viì-rómbo mì ye.»

¹⁶ Jézù káká'i giì tè'é tí Piyétòrò, Piyétòrò mâ giì ùnje ji yí gí, Jézù káká'i giì 'vee yí máa, «Simónè, 'viì mì Jòvànì, wò zè ye nìkì ma?»

Káa Piyétòrò giì 'visì có ji yí ká go kpédélé ñinò, máa, «Ìyoo, Mbe tí ye, wò nò ni gî máa ye zè wò nìkì ma.»

Bìndi Jézù giì 'dè có ji Piyétòrò máa, «Kpolo tí ndâ rómbo mì ye.»

¹⁷ Bà ta'ò ñinó Jézù káká'i giì 'vee Piyétòrò máa, «Simónè, 'viì mì Jòvànì, wò zè ye nìkì ma?»

Bà ta'ò ñinó, ña gbèè 'vé tí nò giì zèè tí Piyétòrò gí. Bìndi yí giì 'visì có ji Jézù máa, «Wò nò ndâ i 'daá ni gí, Mbe tí ye. Wò nò ni gî máa, ye zè wò nìkì ma.»

Bìndi Jézù giì 'dè ji Piyétòrò káa gbèè có tí nó náa yí 'bità bà 'dè ji yí máa, «Kpolo tí ndâ rómbo mì ye, nò.

¹⁸ Ye kù 'dè có ji wò ta yúco máa, wò táánò gbí 'viì-'dakò lo má zaa gí, wò kù ya gí bà nò ndô go có mì lo náa à gbí muu lo. Káa si ká kuu gi. Ta o tí nó náa wò bà giì me kpo 'dakò nó, wò bà giì ya'va gbí 'bí lo ji 'bí 'duù, bìndi yí bà giì ẹre wò gí, bìndi yí giì ja wò ya tí gítí bándò ñinó náa a gbí muu lo wálá nô.»

¹⁹ Jézù 'dè có tí nò tacó bà tubà ji Piyétòrò máa, yí bà cì a ña ku ñinó mbe si rẹ Mbírì 'ví wu nô.

²⁰ Bìndi Jézù gii tè'é tí Piyétòrò máa, «Gì gí bà ɾu ndi ye.» Piyétòrò mà gii 'visì tí wó, yí gii ñò mbe tala có mì Jézù tí nó náa Jézù zè yí ñikì kpolo ma, mbe ki tí wó dè ɾègbà tí Jézù ta o bà zò i mì ndú ta 'dè'o kùro bà zi Jézù, mbe 'vee Jézù éno máa, «A 'di ká kèjì gí bà ba ngbù lo, Mbe tí ye?» nó, kèjì gí tàkò ndú.

²¹ Bìndi Piyétòrò gii 'vee Jézù máa, «Káa a yè ká tí 'dakò tí nó, Mbe tí ye?»

²² Káa Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò máa, «Gì gí bà ɾu ndi ye. Ye kpétí má 'dè có ji yí máa, yí dù yee tí o bà gí ye, nèté mì lo gbí a yè?»

²³ Có tí nó náa Jézù 'dè ji Piyétòrò éno máa, «Ye kpétí má 'dè éno máa, yí dù nó yee tí o bà gí ye, ñìndi lo gbí a yè wè?» nó gii 'vèè cee gbí tù ndâ mbe tala có mì Jézù 'dáá gí éno máa, à 'dè éno a Jézù máa, mbe tala có mì yí nó bà cì wálá. Káa Jézù ta o tí nó 'dè có ji Piyétòrò me éno máa tú mì yí bà cì wálá nó lá; yí 'dè a i éno máa, yí kpétí má 'dè có ji tú mì yí nó éno máa, yí dù yee tí o bà dele ndi yí, nèté mì wó tí Piyétòrò gbí a yè wè?

²⁴ A yí tí mbe tala có mì Jézù tí nó náa ndâ 'bí ka wó fùùmà có tí nó ta rẹ wó máa, à 'dè có éno a Jézù, máa, yí bà cì wálá yee tí o bà gí yí tí Jézù nó, ká dìtà có tí nó. À delè a yí ká cu mí gbí wáràgà tí nó. Ndoò delè ñò ni gí máa, ndâ có mì wó 'dáá káa yúco.

²⁵ Ndâ 'bí i me mbè náa Jézù bàkà ndú kuu tí, náa à cu mí gbí wáràgà lá. Tacó àá táánò má 'dè có éno máa, à cu ndú 'dáá gí mí gbí wáràgà, bàndò gítí ndâ wáràgà tí nó bà dù me njí'dí muu to tí nó.

NDÂ NÈTÈ mì ndâ tú mì Jézù

Lúkà 'va mbí Tèyófilò gítí kpédélé wáràgà mì wó

¹ Ákoo, Tèyófilò, ye táánò gbí kpédélé wáràgà mì ye cu có gítí ndâ, ye i tí nó 'dáá gí náa Jézù táánò bàkà ndú nó, ta ndâ i tí nó náa yí nìbà ndú nó 'dáá gí, ji wò gí. Ye 'bità bà 'deke ndâ i tí nó náa yí táánò bàkà ndú nó, ta ndâ i tí nó náa yí nìbà ndú nó gbaànjé-gbaànjé 'do ká ngé r̀ngbó ndú,

² yee tí o bà te yí ya tí gí gbíri á b̀ndi bà 'dè có mì wó ji ndâ tú mì wó náa yí táánò tuu Bèri-mì-Mbíri gí bà r̀uka ndú ji yí nò.

³ Gbí ndâ sili tí nó zi'duù-só mbe 'bità 'do tí o bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó, yee tí o bà ya yí gí gbíri nò, yí dù kù túbà tí wó ji ndâ tú mì wó gbí ndâ ña kpokèji me mbè ta kponje gítí ndú wálá, máa, yí kuu tí tí wu yí kálásè. Yí delè gbí ndâ o bà túbà tí wó ji ndú nó kù 'dè có ji ndú gítí bà dù Mbíri tí gba.

⁴ Ta 'bí o gbaànjé, si Jézù kù zò i ta ndâ tú mì wó, yí gii kpo-gbí-tà-tù ndú éno máa, «Yo 'ví ñjè nó 'do Jèrùzàlémè lá, yo dù ká Jèrùzàlémè, wàa yo 'ví ùndi cí tí nó náa Bu ye táánò ci ta yo, náa ye táánò 'dè có ji yo gítí nò.

⁵ Tacó Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù táánò kù caka tí ndâ 'duù a i ta ngo, káa àá kèji gí bà caka tí yo ta Bèri-mì-Mbíri á b̀ndi lambu sili.»

Bà te Jézù ya tí gí gbíri

⁶ Ta 'bí o gbaànjé, ndâ Jézù mâ gii kili ta bà muu ndú ta ndâ tú mì wó káká'i gí, ndâ tú mì wó gii 'vee yí, máa, «O tí nó gí gí, Mbe tí ze? Àá bà dù nò a o bà le ndi bèrè mì ndâ kòtí Ìzìriyèlì ji ndú ká nò?»

⁷ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú éno máa, «Bà ñò o bà gí o tí nó, ta bà 'deke sè sili gítí bà co ri tí nó náa a Bu ye táánò ká 'deke ta 'dóó wotí mì wó nò me nètè mì yo lá.

⁸ Káa ta o tí nó, Bèri-mì-Mbíri má gí gí, a yí ká bà je wotí ji yo tacó bà 'dè có gítí ndâ i ñinó náa yo táánò ñò ye kù bàkà nó, ta wotí bà 'vanda ndi ndâ có ñinó náa yo táánò 'di 'do gbí nje ye nó, ji ndâ 'duù gbí gbata Jèrùzàlémè, ta ndâ 'duù gbí to Sàmáriyà, ta ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí.»

⁹ Ndâ tú mì Jézù mâ gii zeke'o b̀ndi bà 'dè có tí nó mì wó ji ndú, ndú gii ñò Jézù kù ya zùù gí gbíri. Ndú mâ gii zeke'o, ndú gii ñò kùlù mù yiiga bà tí wó 'do tí ndú gí.

¹⁰ Káa si ndú gbí-gbi kù yee r̀o ndú gí tàkò Jézù gbíri, ndâ 'bí 'dakò sósò'ò mbe yuu cé-ce b̀nggo gii r̀ò tíyò dè r̀gbà tí ndú,

¹¹ b̀ndi ndâ 'dakò tí nó gii 'vee ndú, máa, «Yo r̀ò tíyò bà-i-nó kù zeke a o yè gí gbíri, ndi yo ndâ 'duù Gàliléyà? Gbèè Jézù tí nó náa à kpónó te yí 'do tí yo ya tí gí gbíri nò, bà dele ndi wó gí ká gbí ña gbèè kpokèji tí nó náa yo ñò yí kù ya tí gí yaà nò.»

Ndâ mbe kù kili ta r̀è mì Jézù gbí gbata Jèrùzàlémè

¹² Jézù mâ gii ya gí gbíri gí, ndâ tú mì wó gii dele ndi ndú 'do pí Gú Mbâ ya gí Jèrùzàlémè, tí òkò to náa 'duù má nò ta ri bà wotí gbí tàkìlì mì ndâ Jùdèyà káa có gítí wó wálá.

¹³ Ndú mâ gii yee Jèrùzàlémè, ndú gii kaa ya gí gbí soṛo, tí 'bá tí nó náa ndú ta o tí nó kù dù tí nò. À kuu tí ta o tí nó a Piyètòrò, gii je Jòvànì, gii je

Jákòmò, gii je Àndèréyà, gii je Filípò, gii je Tòmázò, gii je Bàràtòlòméyò, gii je Mátéyò, gii je Jákòmò tí 'viì mì Àlìféyò, gii je Sìmónè tí tó 'viì-'bá, gii je Júdá tí nó tí 'viì mì Jákòmò nô.

¹⁴ Ndú kili bà muu ndú ta ndâ nii me mbè, gii je Màríyà tí nawu Jézù, ta ndâ ná'vindí Jézù, kù 'deke tí ndú ji Mbírì.

Bà bàkà Mátíyà tí tú mì Jézù

¹⁵ Ta o tí nò, Piyétòrò gii rò tíyò kùro ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù mbe kili ta bà muu ndú go ndâ 'duù dè gítí zi'duù-vò ta zi'duù-gbaànjé pí (120).

¹⁶ Bìndi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Ndâ ná'vindí ye, kózò tí có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì nó bà bàkà tí, có tí nó náa Dàvídè tí gbolò gba mì ndâ Jùdéyà 'dè sàà táánò ta wotí mì Bèri-mì-Mbírì gítí i tí nó mbe gii bàkà tí mítí Júdá tí nó táánò tí mbe tè kùro ndâ 'duù ya tí gí bà zèè Jézù nô.

¹⁷ Júdá tí nó táánò a 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndoo, náa ndoo táánò kù bàkà nèté tí nó náa ndoo kpónó kù bàkà nó ta ndú.

¹⁸ Káa go ñinó náa yo ñò ni gí nó, yí táánò gii sì nji ta mboo náa yí táánò 'dè 'do gbí zu nèté tí nó mì wó nó. Yí táánò gii 'va nji wó yee wélé-wele mí to mí gbí u nji tí nó,

¹⁹ náa ndâ 'duù Jèrùzàlémè 'dáá gí táánò 'di có tí nó gí. Bìndi rẹ nji tí nó gii dù a Njí-mbelè, káa à má gbí có mì ndâ Jùdéyà, à kù nì mítí a <Àkèlédámà.>

²⁰ À kpónó cu mí gbí wáràgà mì ndâ Muu-cè éno máa, <'Bá bìndi wó 'ví 'bu kpú.

À 'ví o gbí mòòkò bìndi wó káa kùlè.>

À gii cu 'bí káká'i éno máa,

<'Bí 'duù 'ví zèè nèté bìndi wó.>

²¹ «À má éno, kózò tí ndoo kpónó bà ñò 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó táánò mbe kù dù ta ndoo gbí ndâ o tí nó 'dáá gí náa Mbe tí ndoo Jézù táánò kù mèrèkè to ta ndoo nó,

²² tí 'duù ñinó mbe 'bità bà dù ta ndoo 'do tí o tí nó táánò náa Jòvànì kù caka tí ndâ 'duù nó, yee tí o tí nó náa à gii te ta Mbe tí ndoo ya tí gí gbírì gí nô. Tacó wàa, ndoo 'ví dù ta ndú tí ndâ mbe 'dè yúco gítí bà 'vala ndi Mbe tí ndoo 'do gbí muu'dú wó.»

²³ Piyétòrò mâ gii 'dè có tí nó cee gí, ndú gii cu 'bì ndú mítí ndâ 'dakò sósò'ò, ndâ Jùzépè náa à kù nì mítí wó a Bàràsábà ta kpo rẹ wó a Júsitò, ta 'bí 'dakò ta rẹ wó a Mátíyà, máa, à ñò 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndú, wàa yí 'ví zèè nèté bìndi Júdá.

²⁴ Bìndi ndú bà-i-nò gii 'deke tí ndú ji Mbírì éno máa, «Ákoo, Mbe tí ze! Wò ñò có gbí njembí ndâ 'duù 'dáá gí gbaànjé-gbaànjé ni gí. À má éno, túbà tí 'duù ñinó náa wò cu 'bì lo mítí wó 'do gbí òkò tí ndâ 'dakò tí nó sósò'ò nó ji ze,

²⁵ tacó wàa, yí 'ví zèè nèté bà nó tú tí nó náa Júdá jee mí to, yí gii ya gítí 'dóo bàndò mì wó gí nô.»

²⁶ Ndú mâ gii ki-mbílì, à gii rò a i mítí Mátíyà. Bìndi ndú gii 'deke yí toko ta sè ndâ tú mì Jézù muu'bì-nje gbaànjé, bàkà muu'bì-nje só.

2

Sili zi'duù-só-nje muu'bì

¹ Ta sili zi'duù-só-nje muu'bì bìndi o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìrìyèlì-mì-Mbírì, ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù gii kili mí tà gbèè tà'i.

² Ndú bà-i-nò giì gu káa ndiì ta wo i go wo gbolò pípiri nô kú gi 'do tàrì. Wo i tí nò giì yè tà'i tí ndú gí.

³ Bìndi ndú giì nò 'bí i go meme wu nó njèè cee muu ndú 'dáá gí.

⁴ Bèrì-mì-Mbíri bà-i-nò giì je wotí ji ndú 'dáá gí me gbolò, bìndi ndú giì 'bità bà 'dè có gbí ndâ 'bí ña tende nje có ta wotí mì Bèrì-mì-Mbíri.

⁵ Ta o tí nò, ndâ Jùdèyà ñinó mbe zèè có gítí tàkìì mì ndú kácá-kácá nó kili 'do muu to tí nó 'dáá gí mí Jèrùzàlémè.

⁶ Ndú mâ giì 'di ña wo i tí nò, ndú giì kili 'dáá gí mí bà gbèè to ta ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù. Káa nje ndú 'dáá gí giì 'dèè gí, tacó ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí giì dù kú 'di kòcò ndâ tú mì Jézù kú 'dè có gbí ndâ nje có mì ndú.

⁷ Bà 'dè có giì dù káa kpò ndú 'dáá gí gí. Ndú giì si káa nje ndú nga-ngàà kú zeke ta ndâ tú mì Jézù.

Bìndi ndú giì 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «À kú 'dè có tí nó kuu nó me ndâ 'duù tí nó mbe giì 'do gbí to Gàliléyà nó lá?

⁸ Káa à giì bàkà ée, káa ndoo kú 'di gbí ndâ có tí nó náa ndú kú 'dè nó gbí ndâ 'dóó nje có mì ndoo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí?

⁹ Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndoo giì 'do Pàràsiyà, ndâ 'bí 'duù giì 'do Mídi, ndâ 'bí 'duù giì 'do Èlámì, ndâ 'bí 'duù giì 'do Mèsòpòtámíyà, ndâ 'bí 'duù giì ká 'do gbí ndâ to Jùdèyà to nô, ndâ 'bí 'duù gí 'do Kàpàdósíyà, ndâ 'bí 'duù giì 'do Póndùsù, ndâ 'bí 'duù giì 'do Ásiyà,

¹⁰ ndâ 'bí 'duù giì 'do Fíríjiyà, ndâ 'bí 'duù giì 'do Pàfíliyà, ndâ 'bí 'duù giì 'do Másiřì, ta ndâ to Líbiyà á dè-dè ta Sírini, ndâ 'bí 'duù a ndâ wiři tí ndâ Jùdèyà ta ndâ 'bí tende ña 'duù mbe kaa tí ndú gí gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà gí mbe giì 'do Rómà,

¹¹ ndâ 'bí 'duù giì 'do Kèrètì, ndâ 'bí 'duù giì 'do Àrábíyà. Káa ndoo 'dáá gí kú 'di gbí ndâ có tí nó náa ndú kú 'dè gítí ndâ kpo-kpò i tí nó náa Mbíri bàkà nó gbí ndâ 'dóó nje có mì ndoo.»

¹² Nje ndú 'dáá gí giì 'dèè gí. Bà 'dè có gítí i tí nò mbe bàkà tí nò giì dù káa kpò ndú maa gí. Bìndi ndú giì dù kú 'vee gbí ña i tí nò gbí òkò tí ndú.

¹³ Káa, ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú giì dù kú lòkó'bò có gítí éno máa, «Rú'bù ngú cù ndii muu ndâ ka yo gí.»

Piyétòrò 'dè có ji ndâ mbè 'duù

¹⁴ Káa Piyétòrò bà-i-nò giì a gí yaà, bìndi sè ndâ 'bí ka wó tú mì Jézù muu 'bì-nje gbaànjé 'dáá gí giì a gí tàkò wó. Bìndi Piyétòrò giì 'dè có ji ndâ 'duù tí nò bìnjiì nò ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Yo tí ndâ 'duù Jùdèyà, ta yo tí ndâ 'duù tí nó 'dáá gí mbe kú 'vala gbí gbata Jèrùzàlémè nó, yo si bà giři'o gítí i tí nó mbe bàkà tí nó mí to. Yo sè tù yo, wàa yo 'ví 'di gbí có tí nó náa ye kèjì gí bà 'dè ji yo nó niki maa.

¹⁵ À tí ndâ 'dakò tí nó me pe go có tí nó náa yo kú kořo nó lá. Tacó ři kpónó káa ři dú'o.

¹⁶ Ñinò a i tí nó náa Jówèlì, tí mbe 'dòkò có mì Mbíri dígísèé, 'dè có gítí éno máa, Mbíri máa,

¹⁷ <Ye bà si Bèrì mì ye 'ví gí gí gbí njembí ndâ 'duù 'dáá gí gbí ndâ ndòngbú sili tí ò kèjì nô.

Ndâ 'viì mì yo ta ndâ nájú yo bà giì 'dè-kòcò,

ndâ 'viì-'dakò mì yo bà giì nò ndâ i go ndâ i gbí řiì,

ndâ kpo 'duù mì yo bà giì ři ndâ řiì.

¹⁸ Ye bà si Bèrì mì ye 'ví gí gí gbí njembí mí muu ndâ bòò mì ye ta ndâ jù i-gbí-keci mì ye,

- gbí ndâ sili tí nò,
bìndi ndú bà gii 'dè-kòcò.
- 19 Ye bà gii tubà ndâ seṛè mì ye mí tàrì yaà,
bìndi ye bà gii bàkà ndâ ndi 'bì ye mí muu to tí nò.
- 20 Ẹo Ẹi bà gii 'di gî,
bìndi Ẹo pì bà gii 'vìsì tí tí mbelè,
á kùro o bà too gbolò yé tí nò mì Mbe tí ndoo nò.
- 21 Ndâ 'duù ñinó mbe kù nì «Ákoo» jì Mbe tí ndoo nó 'dáá gî bà 'de 'wálá gî.>
- 22 «Ndâ kòtí Ìzìrìyèlì, yo sè tù yo gítí có tí nó náa ye kpónó kèjì gí bà 'dè nò. Jézù tí nò mbe gí 'do Názàrètì nò táánò a 'dakò náa a Mbíṛì ká wu yí jì yo. Táánò si yí kuu gbí òkò tí yo nó, Mbíṛì je a yí tí mbe bàkà ndâ kpo-kpò ì, ta ndâ seṛè, ta ndâ ì ñinó mbe tubà wotí mì wó tí Mbíṛì, á go ñinó náa yo 'dáá gî nò ni gí nò.
- 23 Mbíṛì táánò je 'dakò tí nò mí 'bì yo 'do ká gbí 'dóó có mì wó gbí njembí wó tí Mbíṛì náa yí nò ni sàà kùro gî. Yo táánò gii kpì ngbàngà tí wó jì ndâ 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Jùdèyà lá nò, bìndi ndú gii gbí yí mítí njèèkpe mù ta 've nderè.
- 24 Yo táánò zì yí gî, káa Mbíṛì gii te yí gí yaà 'do gbí ku gî. Mbíṛì 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó, tacó wotí mì ku gítí bà zèè yí mí gbí zàà mì wó tí ku ngé gí wálá.
- 25 Tacó Dàvidè tí gbolò gba mì yo tí ndâ Jùdèyà táánò 'dè có gítí wó éno máa,
<Ye kù nò Mbe tí ye kùro ye ta o 'dáá gî.
Yí kù dù gbí kù'bì mì ye,
tacó wàa njembí ye 'ví mù lá.
- 26 Tacó éno, tàkòcò ye ta o 'dáá gî ká pétékè'i.
Ye delè kù 'dè káa líkí nje.
Ye delè kpónó kù tè káa wo ye kù ù ta ndi wúnò.
- 27 Tacó wò bà jee lílì ye mí 'bá mì ndâ ku wálá,
wò delè bà si òò ye, tí bòò mì lo, náa wò kaa yí mò gí mì lo gí nó,
'ví jì'vì to wálá.
- 28 Wò tubà ndâ kpokèjì mì 'wálá jì ye gî,
wò bà si tàkòcò ye 'ví peteke ta bà dù ye mì ndà.>
- 29 «Ndâ ná'vindí ye, ye kpónó kù 'dè có jì yo ngbàrángà'i éno máa, Dàvidè tí Ẹngbó ndâ mbe jò ndoo cì gî. À gii duu yí ta muu'dú wó yee gbí Ẹi tí nó wúnó nó kuu gbí òkò tí ndoo.
- 30 Yí táánò a mbe 'dòkò có mì Mbíṛì, tacó éno, yí táánò nò ni gí máa, Mbíṛì táánò see tí wó jì yì éno, máa, yì tí Mbíṛì bà kì 'bí 'vii-gù yì tí Dàvidè mí pí jàlàmbà bìndi yì.
- 31 «Ì tí nò náa Dàvidè táánò nò , bìndi yí gii 'dè có gítí si à bàkà tí kálásè nò, a bà 'vala ndi Bìndi-Mbíṛì 'do gbí muu'dú wó. Bìndi-Mbíṛì a 'duù tí nó náa Mbíṛì jee yí mí 'bá mì ndâ ku lá, òò wó delè táánò volo lá.
- 32 Mbíṛì táánò te 'dakò tí nò tí Jézù nò gí yaà 'do gbí ku gí, náa ze 'dáá gí mbe kù Ẹò tíyò kùro yo nó nò yí ta Ẹo ze á bìndi bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nò gí. Ze delè kù 'dè yúcó gítí jì ndâ 'duù.
- 33 À kpónó te yí ngéé gí yaà gbíṛì gí gbí kù'bì mì Mbíṛì, bìndi Bu wó gii je Bèrì-mì-Mbíṛì jì yí, á go cì tí nó táánò náa yí cì ta yí nó gí. À má éno, ndâ ì tí nó náa yo kù nò kpónó nó, ta có tí nó náa yo kù 'dì kpónó nó, a ndâ ì-nambeè náa Bèrì-mì-Mbíṛì ká bàkà jì ndoo.

³⁴ Tacó Dàvidè táánò jé ya gí yaà gbírì lá, káa ñìnó a ndâ có náa a yí táánò ká 'dè éno máa,

◁Mbírì 'dè có ji Mbe tí ye éno máa,

Ki tí lo mò gí gbí kù'bì mì ye,

³⁵ yee tí o tí nó náa ye bà bàkà ndâ ku'dì mì lo tí ndâ i-tà-tàmà mì lo.>

³⁶ «Tacó éno, yo tí ndâ kòtí Ìzìrìyèlì 'dáá gí 'ví ñò ni ngbárángà'i éno máa, Mbírì bàkà Jézù tí nó náa yo táánò gbì yí mítí njeèkpè mù nó tí Mbe tí ndoo, delè tí Bìndi wó tí Mbírì gí.»

³⁷ Ndâ 'duù mâ gii 'di có tí nó náa Piyétòrò 'dè nò, ndú gii 'vee ndâ Piyétòrò ta ndâ ka wó tú mì Jézù, máa, «Ze 'ví bàkà a ña yè, ndâ ná'vindí ze?»

³⁸ Káa Piyétòrò gii 'visì có ji ndú máa, «Yo 'visì kózò tí muu yo 'do tí ndâ vò i mì yo, wàa à 'ví caka tí yo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí ta rẹ̀ mì Jézù tí Bìndi-Mbírì. Tacó wàa Mbírì 'ví je ta à-cee-gí ji yo gítí ndâ vò i mì yo, wàa Mbírì 'ví je ta i-nambee mì wó tí nó tí Bèrì mì wó tí Mbírì nó ji yo.

³⁹ Tacó cí tí nó náa Mbírì táánò ci nó a i ji yo, ta ndâ 'viì mì yo, ta ndâ 'duù ñìnó 'dáá gí mbe me 'dú nó, gii je ndâ 'duù ñìnó 'dáá gí náa Mbe tí ndoo tí Mbírì bà gii tè'é tí ndú gí mì wó nò.»

⁴⁰ Piyétòrò gii dù kù kili nje ndâ 'duù tí nó gítí kpokèjì mì Mbírì go bà kili nje gbi nó ta cèe kòndi , ta bà yìi ndú éno máa, «Yo 'vala miři yo 'do tí ndâ vóló-volo 'duù tí nó náa yo kpónó kù 'vala ta ndú nò!»

⁴¹ Ndâ có mì Piyétòrò náa yí 'dè ji ndâ 'duù tí nó nó gii ya gí gbí muu ndú gí. Bìndi à gii caka tí ndâ mbe ùnje gítí ndâ có mì wó nó gí. Muu ndâ ngú 'duù mbe ùnje gítí có mì Jézù ta rì tí nó 'dáá gí go ndâ 'duù álifì ta'ò.

Kpédélé bà muu ndâ mbe ùnje gítí có mì Bìndi-Mbírì

⁴² Ndâ kpédélé mbe ùnje gítí có mì Bìndi-Mbírì 'dáá gí gii tee njembí ndú kpolo ngé ma mítí bà ñibà i mì ndâ tú mì Jézù, ta bà dù tí ndâ ná'vindí gbaànjé, ta bà zò i-cí-ci toko gbaànjé, ta bà 'deke tí ndú ji Mbírì toko gbaànjé.

⁴³ Ndâ serè, ta ndâ ndi 'bì ndâ tú mì Jézù náa ndú kù bàkà gbí ndâ o tí nó gii te gúku mítí ndâ 'duù gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

⁴⁴ Ndâ mbe tee njembí ndú mítí có mì Jézù 'dáá gí gii 'vala toko gbaànjé ta gbèe njembí ndú ta rẹ̀ 'duù muu ndâ i mì ndú 'dáá gí wálá.

⁴⁵ Ndú 'dáá gí gii sì ndâ i ñìnó náa à sàa kuu mì ndú kùro bà ùnje mì ndú gítí có mì Bìndi-Mbírì nó 'dáá gí gí 'dè, bìndi ndú gii njèe gbí mboo tàkò ndâ i tí nó gbí 'bí ña kèjì náa à 'boo 'duù lá.

⁴⁶ Ndú gii dù kù kili ta bà muu ndú ta rì 'dáá gí mí gbí ndùgù 'bá-Mbírì. Ndú delè gii dù kù nò ta bà zò i-cí-ci toko gbaànjé ta ndi tí ndâ 'bá mì ndú ta pétékè tàkòcò ndú, ta 'bí ña tende ña có gbí njembí 'bí 'duù gítí 'bí ka wó wálá.

⁴⁷ Ndú gii dù kù ùlù Mbírì, bìndi ndâ 'duù 'dáá gí kù zeke ndú ta pétékè tàkòcò. Bìndi Mbírì kù kaa ndâ 'duù ñìnó náa yí 'vala ndú gí nó ta rì 'dáá gí toko mítí ndú.

3

Ndâ Piyétòrò ta Jòvànì 'vala 'bí mbe nò'o

¹ Ta 'bí o gbaànjé si ndâ Piyétòrò ta Jòvànì kù ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbírì ta rì-'dè'o, si rì gí tí rì bà 'deke tí ndâ 'duù ji Mbírì gí,

² ndú gii ñò ndâ 'duù kù làngà 'bí 'dakò ndii ta tí ndú. 'Dakò tí nó náa ndâ 'duù tí nó kù làngà yí nó a 'duù ñìnó náa à jò yí tí mbe ósú, náa ndâ kò wó gbele've 'do ká gbí yí nawu wó. Káa ndâ 'duù kù làngà yí ya tí gítí 'bí

njekèjì ndùgù 'bá-Mbíri gbaànjé náa à kù nì mítí a Banga-Njekèjì-Ndùgù, tacó wàa, yí 'ví kù yù i 'do tí ndâ mbe kù rì jí gbí ndùgù ta rì 'dáá gí.

³ 'Dakò tí nò mâ gii ò ndâ Piyétòrò ta Jòvànì kù rì jí gbí ndùgù 'bá-Mbíri, yí gii yù i 'do tí ndú.

⁴ Káa, ndâ Piyétòrò ta Jòvànì gii zeke yí ngbóó, bìndi ndú gii 'dè có ji yí máa, «Zeke ze!»

⁵ Yí mâ gii 'di có tí nò náa Piyétòrò 'dè ji yí nò, yí gii 'vìsì tí wó ta bà zeke'o go'i gítí ndú, máa, ndú kèjì jí bà je i ji yì.

⁶ Káa Piyétòrò gii 'dè có ji yí máa, «Ndâ nji gùrúsù fádà ta dá'bì mì ye tacó bà je ji wò wálá. Káa ye bà je ji wò a i ònó náa à kuu mì ye nò. Ye kù 'dè có ji wò ta rè mì Jézù tí Bìndi-Mbíri, mbe gii 'do Názàrètì éno máa, wò a gí yaà, wàa wò 'ví nò nó!»

⁷ Piyétòrò bà-i-nò gii yuu 'bì wó ya tí jí bà zèè ta 'bì 'dakò tí nò, bìndi yí gii konì ta yí jí bà rò tíyò. Káa à káa póó bà ja 'dakò tí nò mì Piyétòrò gí yaà, wu gii gí gbí ndâ kpátù kò wó ta ngii-ngí kò wó gí.

⁸ Yí gii o gí yaà, bìndi ndú gii 'bità bà nò nó ta ndâ Piyétòrò 'do njekèjì ndùgù kù ya gí rùkàtìi 'bá-Mbíri. Yí gii nò, ta bà o gí yaà, ta bà ùlù Mbíri.

⁹ Ndâ 'duù tí nó mbe tí bìnjìi mí gbí ndùgù 'bá-Mbíri nó mâ gii ò yí kù nò nó ta bà ùlù Mbíri,

¹⁰ ndú gii ò yí nì tí 'dakò tí nó mbe kù ki tí wó tí Banga-Njekèjì-Ndùgù 'bá-Mbíri kù yù i 'do tí ndâ 'duù nó gí. Bìndi nje ndú gii 'dèè gítí bà 'dè có gítí ò i tí nò mbe bàkà tí mítí 'dakò tí nó nó gí.

Piyétòrò 'dè có ji ndâ 'duù gbí ndùgù 'bá-Mbíri

¹¹ Ndâ 'duù mâ gii ò bà nanaka 'dakò tí nó mí rẹgbà tí ndâ Piyétòrò ta Jòvànì, nje ndú gii 'dèè gí, bìndi ndú gii ki ta ngèlè kpùkù ya gí mì ndú tí bàndò tí nó náa à kù nì mítí a Tàzo-mi-Sólómònì nò.

¹² Piyétòrò mâ gii ò bà kaa ndâ 'duù tí nó gí gítí ndú, yí gii 'dè có ji ndú máa, «Yo kù si nje yo tí nga gítí i tí nó mbe bàkà tí nó tacó yè, ndâ Ìzìriyèlì? Yo kù dongbo ọ yo gítí ze tacó yè? Yo koọ có máa, 'dakò tí nó kù nò nó 'do gbí 'dóó wotí mì ze? Yí kù nò nó 'do gbí 'dóó bà nìkì ze?

¹³ A Mbíri mì Àbiráámò, tí Mbíri mì Ìzákò, tí Mbíri mì Jàkóbè, tí Mbíri mì ndâ ká gù yo, ká bàkà i tí nò, tacó bà te duù mítí Bòò mì wó Jézù, tí gbèè Jézù tí nó náa yo táánò kpì ngbàngà tí wó, máa, à 'ví zi yí gí nò, Jézù tí nó náa yo táánò bè yí mí kùro Pilátò nò, Jézù tí nó náa Pilátò táánò 'dè có ji yo máa, yì bà njaanga yí 'do gbí zàà gí, káa yo gii biya có mì Pilátò gí.

¹⁴ Yo gii biya 'duù tí nó ta ndi vò i tí wó wálá, tí 'duù ònó jáá nó gí. Yo gii yòòngò Pilátò máa, yí njaanga a mbe zi ku 'do gbí zàà,

¹⁵ bìndi yo gii zi mbe je 'válá ji ndâ 'duù gí. Káa Mbíri gii 'vala yí 'do gbí ku gí. Ze a ndâ mbe 'dè yúcó gítí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nò.

¹⁶ Káa à kpónó káa gbèè Jézù tí nó náa yo táánò bè yí ji ku nó ká 'vala 'dakò tí nó á kuu kùro yo, náa yo ò yí nì ngbàrángà'i gí nó, á 'do gbí có bà tee njembí ze á mítí wó tí Jézù. A bà tee njembí ze á mítí Jézù nó ká je wotí ji 'dakò tí nó náa yo kpónó kù ò yí nò.

¹⁷ «Káa ye kpónó ò nì gí, ndâ ná'vindí ye, máa, yo ta ndâ gba mì yo táánò ò i tí nó náa yo kù bàkà nò nì lá.

¹⁸ Káa ònó táánò a 'bí ò i náa a Mbíri ká bàkà ènò, tacó wàa ndâ có tí nó náa yí tí Mbíri táánò tuu ta ndâ mbe 'dòkò có mì yì éno máa, Bìndi-Mbíri bà kònò sé'i nó, 'ví dù tí tí yúcó.

¹⁹ À má éno, yo 'visì muu yo 'do tí ndâ vò kpokèjì mì yo gí. Yo 'visì tí yo gí mì Mbírì, tacó wàa yí 'ví toro ndâ vò i mì yo gí. Delè tacó wàa, ndoo 'ví 'de ta làmbu gùlúsù pípìrì 'do mì Mbe tí ndoo tacó bà 'dèè njembí ndoo,

²⁰ wàa yí 'ví tuu ta Jézù tí nò tí Bìndi wó tí Mbírì náa yí cu 'bì wó mítí wó tacó tí yo sàà gí nó jì yo.

²¹ Yí tí Jézù bà dù ká gbírì yee tí o bà gí ndâ i muu to tí nó 'dáá gí tí ndâ ngú i, go có tí nó náa Mbírì dígísèè tuu ta ndâ tó mbe 'dòkò có mì wó gí gí kò ta kò gbí o mì ndâ ká gù yo nò.

²² Tacó kòcò Mòze náa yí 'dè dígísèè éno máa,
<Mbe tí ndoo tí Mbírì bà bàkà 'bí 'duù tí mbe 'dòkò có mì wó go ye nó jì yo.

'Duù tí nò bà dù a 'duù 'do gbí òkò tí ndâ 'dóó ná'vindí yo.

Yo 'ví 'di ndâ có ñinó náa yí kèjì gí bà 'dè jì yo nó 'dáá gí.

²³ Áá bà mò 'duù ñinó mbe 'di có mì mbe 'dòkò có mì Mbírì tí nò lá nó 'do gbí òkò tí ndâ 'duù mì Mbírì gí.>

²⁴ «À má ta bà 'dè có ta yúco, Sàmùwélè tí mbe 'dòkò có mì Mbírì, gí je ndâ 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì 'dáá gí mbe gí gí tàkò wó nó dígísèè 'dáá gí, kù 'dè có tù ta 'bì ndú ká gítí o bà co ndâ ɾi tí nò.

²⁵ Yo a ndâ mbe zèè mbèlè bìndi ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì. Yo a ndâ 'viì gbí mbelè tí nó náa Mbírì dígísèè njù ta gù ndoo tí Àbìráámò ta o tí nó náa yí 'dè ta có jì Àbìráámò éno máa,

<Ye tí Mbírì bà cù 'dè ngo cù ye mítí ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí ta ɾè mì ndâ 'viì-gù mì lo,> nò.

²⁶ Mbírì táánò cu 'bì wó mítí Bòò mì wó, bìndi yí gí tuu yí kpédélé'i gí bà cù 'dè ngo cù wó mítí yo, ta bà 'visì muu yo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí 'do tí ndâ vò i mì yo.»

4

Ndâ Piyétòrò ta Jòvànì gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdéyà

¹ Káa si ndâ Piyétòrò ta Jòvànì gbí-gbì kù 'dè có jì ndâ 'duù, ndú mà gí zeke'o, ndú gí ñò ndâ 'bí bu-Mbírì mì ndâ Jùdéyà, ta kùro ndâ mbe kù kpòlo tí 'bá-Mbírì, gí je ndâ Sàdùkáyò, tí ndâ 'bí ɲa 'duù gbí òkò tí ndâ Jùdéyà mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá, gbo ndú gbírì gí.

² Có tí nó mbe kpòlo tàkòcò ndâ kpo-kpò 'duù tí nó náa ndú gí ya tí gítí ndâ Piyétòrò ta Jòvànì nò a có bà ñibà i mì ndâ Piyétòrò ta Jòvànì jì ndâ 'duù gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú, náa ndú kù kò ta kò jì ndâ 'duù éno máa, Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí nò.

³ Ndú bà-i-nò gí kaa ndâ Piyétòrò ta Jòvànì ya tí gí gbí zàà, wàa à 'ví gí 'viiki gbí có mì ndú ta 'bí yé, tacó ɾi ta o tí nó ta gí.

⁴ Káa ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe 'di ndâ có tí nó náa ndâ Piyétòrò ta Jòvànì 'dè ta 'dè'o tí nó nò gí ùnje gítí có mì Jézù gí. Muu ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù 'dáá gí toko mítí ndâ ká ñinó ta o tí nó gí dù dè gítí ndâ 'dakò álifi vò.

⁵ Yé mà gí toò gí, ndâ kpo-kpò 'duù, ta ndâ kpo-'duù-'bá, ta ndâ mbe ñibà tàkù mì ndâ Jùdéyà, gí kilì mí Jèrùzàlémè,

⁶ ta ndâ Ánà (tí 'bí ká Kùro ndâ bu-Mbírì mì ndú náa ngáángbá gba mì ndò Rómànò mò yí 'do gbí nèté gí), gí je Kàyífà, gí je ndâ Jòvànì ta Àlèsándòrò, ta ndâ 'bí 'duù náa ɾengbó bà jò ndú 'do a i tí ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì.

⁷ Ndú gii tuu tú jí tàkò ndâ Piyétòrò ta Jòvànì 'do gbí zàà. À mâ gii kaa ndú gí tí jí kùro ndú gí, ndú gii kaa ndú mí gbí uù, bìndi ndú gii 'bità bà 'vee gbí nje ndú máa, «Yo bàkà i tí nò ta ña kpokèjì ngàyi? Yo bàkà i tí nò ta ña wotí mì yè? Rè 'duù tí nò mbe je wotí tí nò jì yo nò a 'di?»

⁸ Káa Bèri-mi-Mbíri gii je wotí jì Piyétòrò me gbolò, bìndi yí gii 'visì có jì ndú máa, «Yo tí ndâ gba mì ndâ 'duù, gii je yo tí ndâ kpo 'duù,

⁹ yo wúnó má kù 'vee gbí nje ze a i gítí có nambeè tí nó náa ze bàkà jì 'dakò tí nó táánò mbe kù ìri ta to nó, yo má kù 'vee a kpokèjì bà 'vala yí mì ze,

¹⁰ tàkòcò ye peteke gítí bà 'visì có jì yo tí ndâ gba, ta ndâ kpo 'duù, ta yo tí ndâ kòtí Ìziriyéli 'dáá gí, ngé ma, máa, ze 'vala 'dakò tí nó ta rè mì Jézù tí nó tí Bìndi-Mbíri mbe gí 'do Názàrètì nò, Jézù tí nó náa yo táánò gbì yí mítí njèèkpè mù, káa Mbíri gii 'vala yí 'do gbí ku gí nò. 'Dakò tí nó wúnó kù rò tíyò kùro yo ta sé'i cee mbéé 'do tí wó gí nó a i ta rè mì wó tí Jézù,

¹¹ tí díí tí nó náa à cu có gítí mí gbí wáràgà mì Mbíri, máa, <Díí tí nó náa yo tí ndâ mbe bì 'bá bè gí nó,

ká gí tí yú díí bà sè tà 'bá.>

¹² Tacó à nì rè 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù muu to tí nó jì ndâ 'duù máa, yí a mbe 'vala ndoo, á bìndi rè wó nò lá.»

¹³ Nje ndâ gba ta ndâ kpo 'duù gii 'dèè gítí ndâ Piyétòrò ta Jòvànì gí. Ndú mâ gii 'viiki rëngbó ndú gbí òkò tí ndú, ndú gii ò ndú ni ká tí ndâ 'duù sínò jé mbe ki tí ndú njewu ta ndâ kpo-kpò mbe nìbà tàkii mì ndâ Jùdéyà lá ni gí. Ndú delè gii ò ni gí máa, ndú táánò kù dù a i ta Jézù.

¹⁴ Káa ndú mâ gii ò 'dakò tí nó náa ndú 'vala yí nó kù rò tíyò rëgbà tí ndú, bà 'dè có gii dù káa kpò ndú gí.

¹⁵ Tacó ènò, ndú gii 'dè có jì ndú máa, «Yo yèè 'do gbí ngbàngà jí ndii tacó wàa ndâ gba 'ví waa ta có.»

¹⁶ Ndâ Piyétòrò ta Jòvànì mâ gii yèè 'do gbí ngbàngà jí ndii gí, ndâ gba gii 'bità bà 'viiki gbí có mì ndú, máa, «Ndoo kpónó 'ví bàkà a ña yè ta ndâ 'dakò tí nò? Tacó ndâ 'duù Jèrùzàlémè 'dáá gí ò ña tende serè tí nó náa ndú bàkà nó gí. Káa ñinò a i ñinó mbe je kponje 'do nje ndoo gí nó ká nò.

¹⁷ I ñinó náa ndoo kpónó bà ni bà bàkà gí nó káa bà rò bà 'vèè có serè tí nó jí kùro, ta bà ci ndú máa, ndú káká'i 'ví nì rè Jézù tí nò jì 'bí 'duù lá.»

¹⁸ Ndâ gba mâ gii 'viiki gbí có mì ndâ Piyétòrò ta Jòvànì cee gí, ndú gii tè'é tí ndú, bìndi ndú gii ci ndú, máa, «Ndòngbú tí yo bà nìbà i jì ndâ 'duù ta rè Jézù 'ví dù káa yí nò.»

¹⁹ Káa ndâ Piyétòrò ta Jòvànì gii 'visì có jì ndú, máa, «Yo koṛo muu yo, yúco kùro Mbíri má a bà 'di có mì yo mì ze á co tí bà 'di có mì wó tí Mbíri, wàa ze 'ví 'di ndòngbú có ñinó náa yo bà 'dè jì ze nò.

²⁰ Tacó ze bà rò tíyò 'do tí bà ma có i tí nó náa ze ò ta ro ze gí nó wálá. Ze delè gítí bà nè nje ze a 'do tí bà ma có tí nó náa ze 'di ta tù ze gí nó wálá.»

²¹ Káa ndâ gba gii ci ndâ Piyétòrò ta Jòvànì káká'i, máa, «Ndòngbú tí yo.» Ndú 'de kpokèjì bà waa có mítí ndâ Piyétòrò ta Jòvànì ta o tí nò lá, tacó ndâ 'duù 'dáá gí ta o tí nò kù ùlù Mbíri tacó i tí nó mbe bàkà tí nò.

²² 'Dakò tí nó náa ndâ Piyétòrò ta Jòvànì bàkà serè tí nó mítí wó nò a 'duù ta ndoo tí wó ndii zi'duù-só gí.

Ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù 'deke tí ndú jì Mbíri

²³ À mâ gii njaanga ndâ Piyétòrò ta Jòvànì 'do gbí zàà gí, ndú gii ya gí 'bá, bìndi ndú gii 'vanda ndi ndâ có tí nó náa ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ kpo-'duù-'bá, 'dè jì ndú nó jì ndâ 'bí ka ndú mbe ùnje gítí có mì Jézù.

²⁴ Ndâ ka ndâ Piyétòrò ta Jòvànì mà giì 'di ndi ndâ có tí nò, ndú giì 'deke tí ndú ta njembí ndú gbaànjé ji Mbíri éno máa,

«Áá Mbe tí ze, tí mbe suu tàrì, ta to tí nó, ta ndâ kpo-kpò ngo. A wò ká suu ndâ i gbíri, ta ndâ i muu to tí nó, ta ndâ i tà ndâ kpo-kpò ngo 'dáá gí!

²⁵ A wò dígísèé ká tuu Bèri mì lo tí Mbíri gí bà wu có mí gbí nje gù ze tí Dàvidè, tí bòò mì lo, bìndi yí giì 'dè có éno máa,

«Ndâ 'duù tí nó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó kù luguu tí ndú ta gbínje tacó yè?

Ndâ 'duù kù koṛo có gítí ndâ i ñinó ta gbí ndú wálá nó tacó yè?

²⁶ Ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó kù ja gó,

bìndi ndâ kpo-kpò 'duù kùṛo ndâ 'duù kù toko có gítí Mbe tí ndoo.

Ndú delè kù toko có gítí 'Duù mì Mbíri á tí Bìndi-Mbíri nô.»

²⁷ «Có tí nó náa Dàvidè 'dè nò dú giì bàkà tí gí. Tacó ndâ Èródè ta Pónísiyò Pilátò táánò giì toko có ta ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó, ta ndâ Ìzìriyèlì mí gbí gbata tí nó, gítí Jézù tí Bòò mì lo náa wò kaa yí mò gí mì lo gí, náa wò je yí tí Bìndi lo tí Mbíri nô.

²⁸ Ndú dígísèé toko có tí nó ká tacó bà bàkà ndâ i tí nó 'dáá gí náa wò ta wotí mì lo tí Mbíri koṛo có gítí ndú cee sàà gí, máa, ndú kèjì gí bà bàkà tí nô.

²⁹ Nògí, koṛo muu lo gítí ndâ cí tí nó náa ndú ci ta ze nô, Mbe tí ze. Konì ndâ bòò mì lo, tacó wàa, ndú 'ví ma có mì lo ta yú njembí ndú.

³⁰ Ya'va 'bì lo, wàa wò 'ví 'vala ndâ mbe nò'o. Wàa, wò delè 'ví bàkà ndâ seṛè, ta ndâ i ñinó mbe 'dèè nje ndâ 'duù gí nó, ta ṛè mì Jézù tí Bòò mì lo náa wò kaa yí mò gí mì lo gí nô.»

³¹ Ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù mà giì 'deke tí ndú ji Mbíri cee gí, to giì tanga tí tí bàndò tí nó náa ndú kili mítí nô. Bèri-mì-Mbíri bà-i-nò giì je wotí ji ndú me gbolò, bìndi ndú giì 'bità bà ma có mì Mbíri ta gúku tí ndú wálá.

Cè ṛa bà 'vala ndò mì ndâ kpédélé mbe ùnje gítí có mì Jézù

³² Ndâ kpédélé mbe ùnje gítí có mì Jézù 'dáá gí ta o tí nó giì ẹṛe gba có mì ndú ká gbaànjé, ta vò njembí gbí òkò tí ndú wálá. 'Bí 'duù delè mbe nì, «I mì ye,» gítí 'dóó i mì wó ta o tí nó gbí òkò tí ndú wálá. Ndâ i ñinó náa ndú kili nó 'dáá gí tacó tí ndâ 'duù 'dáá gí.

³³ Ta o tí nó, ndâ tú mì Jézù giì dù kù ma có bà 'vala ndi Mbe tí ndoo tí Jézù 'do gbí muu'dú wó ta wotí ká tí. Mbíri delè giì cù 'dê ngo cù wó me gbolò mítí ndú 'dáá gí.

³⁴ 'Bí 'duù gbí òkò tí ndú mbe wa i ta o tí nó wálá, tacó ndâ 'duù ñinó gbí òkò tí ndú ta to njí kuu mì ndú, ta ndâ 'duù ñinó ta 'bá kuu mì ndú nó, giì sì ndâ i tí nó gí 'dè,

³⁵ bìndi ndú giì kaa mboo tàkò ndâ i tí nó ji ndâ tú mì Jézù. Ndâ tú mì Jézù giì njèè ji ndâ 'duù ñinó tí ndâ mbe yê gbí òkò tí ndú náa à 'ví je ji ndú nô.

³⁶⁻³⁷ Ta o tí nó, 'bí 'dakò tí 'viì kòtí Lévi náa a jò yí mí Kípùrù, ta ṛè wó a Jùzépè, náa ndâ tú mì Jézù kù ni mítí wó a Bàránábà (gbí ṛè tí nó máa, «Mbe je wotí gítí i»), giì sì njí mì wó gí 'dè, bìndi yí giì kaa i gbí ji ndâ tú mì Jézù tacó bà njèè ji ndâ 'duù.

5

Ndâ Anànyà ta Sàfira

¹ Ta 'bí o gbaànjé, ndâ 'bí 'dakò ta ɾè wó a Ànàníyà, ta nawù wó ta ɾè wó a Sàfírà, gii toko có mì ndú, bìndi ndú gii sì to nǝjì mì ndú gí 'dè.

² Bìndi Ànàníyà gii je káa tí mboo tàkò nǝjì mì ndú náa ndú sì gí 'dè nó ya tí ji ndâ tú mì Jézù, káa nawù wó 'di gbí i tí nò náa yí bàkà nò ngbàrángà 'i gí.

³ Ànàníyà mâ gii di ta i tí nò tí ndâ tú mì Jézù, Piyétòrò gii 'vee yí máa, «Ànàníyà, Gba-wàtà jèjèèkè tí wó mí gbí njembí lo tí ɲa ɲìnó náa wò gii ngùù tí mboo tàkò nǝjì mì lo gí, bìndi wò gii 'dè 'véɾè ji Bèrì-mì-Mbíri tacó yè?

⁴ Táánò kùro bà sì nǝjì tí nò mì lo gí 'dè, à me 'dóó nǝjì mì lo lá? Káa, wò tà kpétí mâ gii sì gí 'dè gí, mboo tàkò me i mì lo tacó wàa wò 'ví bàkà tí go có mì lo gbí njembí lo lá? A yè ká a tàmuu lo gítí bà bàkà ɲa i tí nò? Wò 'dè 'véɾè tí nò me ji ndâ 'duù lá, wò 'dè a i ji Mbíri.»

⁵ Ànàníyà mâ gii 'di có tí nò náa Piyétòrò 'dè ji yí nò, yí gii 'va tí wó to tí yú ku. Bìndi gúku gii zèè ndâ 'duù tí nó mbe 'di có i tí nò mbe bàkà tí nò nó 'dáá gí.

⁶ Ndâ 'viì-'dakò bà-i-nò gii oloko gí yaà, bìndi ndú gii yili yí gí. Ndú gii te yí gí sè, bìndi ndú gii duu yí gí.

⁷ Ndâ 'duù mâ gii dù á bìndi bà te ku Ànàníyà gí sè nò ndì-ndì-ndì éno, ndú gii ɲò Sàfírà ɾi gí tàkò ndú tà 'i gí. Káa yí ɲò i tí nó mbe bàkà tí á kùro wó kà nó ni lá.

⁸ Káa Piyétòrò gii 'vee yí máa, «ɲìnó wálá a kábà mboo tàkò nǝjì mì yo náa yo sì gí 'dè nó ká nó, Sàfírà? 'Dè yúcó mì lo je wàa ye 'ví 'di gi!»

Káa Sàfírà gii 'visì có ji Piyétòrò máa, «Ìyoo, à 'dáá gí nò a yí .»

⁹ Káa Piyétòrò gii 'visì có ji Sàfírà máa, «Yo ta kù lo toko có gítí bà tala Bèrì-mì-Mbíri gí! A yè ká a tàmuu yo gítí bà bàkà ɲa i tí nò? Wò 'di wo tí ndâ 'duù tí nò kèjì nò gí? Ndú kpónó kù gí nò 'do bà duu ku kù lo. Ndú kpónó bà te wò gí sè delè!»

¹⁰ À káa póó bà cee có tí nò gbí nje Piyétòrò, Sàfírà ngé gii 'va tí wó gbàràsà to kùro wó tí yú ku. Ndâ 'viì-'dakò tí nó mbe gí 'do bà duu ku Ànàníyà nó mâ gii ɾi gí tà 'i, ndú gii 'de Sàfírà cì delè gí. Ndú bà-i-nò gii te yí gí sè, bìndi ndú gii duu yí mí ɾègbà tí 'dakò mì wó.

¹¹ I tí nò gii te gúku mítí ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù, ta ndâ 'duù ɲìnó mbe 'di tà wo nó 'dáá gí ngé ndii gí.

Ndâ serè

¹² Ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù má gii ya gí bà 'deke tí ndú ji Mbíri gbí ndâ o tí nò, ndú kù gii kili ká ta bà muu ndú mítí 'bí bàndò gbí ndùgù 'bá-Mbíri náa à kù nì mítí a Tàzo-mì-Sólómònì. Ndâ tú mì Jézù gii dù kù bàkà ndâ serè, ta ndâ kpo-kpò i mbe kù tubà wotí mì Mbíri ji ndâ 'duù.

¹³ Tacó éno, gúku gii kpò ndâ 'duù ɲìnó náa ndú me ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù lá nó 'do tí bà yuu tí ndú gí gbí òkò tí ndú gí. Kpétí ká éno, ndâ 'duù gii wu gbí ndú ngé ndii gí.

¹⁴ Káa, muu ndâ 'dakò ta ndâ niì mbe ùnje gítí có mì Jézù gii àdì me gbolò.

¹⁵ Ndâ 'duù Jèrùzàlémè mâ gii ɲò ndâ serè tí nó náa ndâ tú mì Jézù kù bàkà nó, ndú gii tuɾu ndâ mbe nò 'o mì ndú, ndú gii sii ndú kpìrì 'viì ta seè kpokèjì, tacó wàa, Piyétòrò má kù ndii ta nó, wàa vòò tàzo wó 'ví có muu ndú.

16 Ndâ 'duù delè giì tuṛu ndâ mbe nò'o mì ndú, ta ndâ 'duù ñinó ta ndâ i-gbí-muu ndú nó me mbè 'do gbí ndâ gbata ñinó dè-dè ta seè Jèrùzàlémè nó, giì tí ji ndâ tú mì Jézù, bìndi ndú giì 'vala ndú 'dáá gí.

À mèèkè'i tí ndâ tú mì Jézù

17 Ju kiì giì te ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ 'duù mì wó tí ndâ Jùdéyà ñinó mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá nó, gí tàkò ndâ tú mì Jézù.

18 Ndú bà-i-nò giì zèè ndú, bìndi ndú giì kaa ndú mí gbí gbolò zàà.

19 Káa o mâ giì bèè gí, basìli mì Mbíri giì njaanga njekèjì zàà tàkò ndú, bìndi yí giì kaa ndú gí sè.

20 Yí giì 'dè có ji ndú máa, «Yo ñjè nó ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri, wàa yo 'ví ma có gítí ngú ña 'válá tí nó ji ndâ 'duù.»

21 Ndâ tú mì Jézù giì ñjè nó ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri, bìndi ndú giì 'bità bà ma có ji ndâ 'duù si yé kú bàkà bà ngbaranga to.

Yé mâ giì too gí, ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ 'duù mì wó, ta ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdéyà, giì kili muu ndú ta ndâ kpo-kpò 'duù mì ndâ Ìziriyéli 'dáá gí. Ndú bà-i-nò giì tuu tú ya tí gí gbí zàà, máa, à kaa ndâ tú mì Jézù kà nó giì tí gí gbí ngbàngà kùro ndâ yì.

22 Ndâ kùro ndâ mbe kpolo tí ndâ 'duù gbí zàà tí nó náa a tuu ndú nó mâ giì yee gbí zàà kà, ndú giì 'de ndâ tú mì Jézù tà'i lá. Bìndi ndú giì dele ndi ndú ya gí bà 'dè có ji ndâ kpo-kpò 'duù tí nó mbe tuu ndú nó, máa,

23 «Ze 'de njekèjì nè tí rítí-rítí gí, ta ndâ mbe ù njekèjì zàà kuu gbí nètè mì ndú, káa, ze mâ giì njaanga njekèjì, ze giì 'de gbèè 'duù tà'i kà lá.»

24 Ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta kùro ndâ mbe kpolo tí 'bá-Mbíri, mâ giì 'di có tí nó, muu ndú giì ẹre tí gítí ña i tí nó mbe bàkà tí nó gí.

25 Káa ndú mâ giì zeke'o, ndú giì ñò 'bí 'dakò yee tí ndú ta ngú có éno máa, «Ye ñò ndâ 'dakò tí nó náa yo zèè ndú mí gbí zàà nó kú nìbà i ji ndâ 'duù gbí ndùgù 'bá-Mbíri kàzô.»

26 Gbolò 'duù kùro ndâ mbe kú kpolo tí 'bá-Mbíri mâ giì 'di có tí nó, yí giì ɾuka ndâ 'bí 'duù mì wó, bìndi ndú giì ya ta ndú gí bà kaa ndâ tú mì Jézù gbí pétékè có giì tí gí kùro ndâ kpo 'duù gbí ngbàngà. À tí ndâ mbe kpolo tí 'bá-Mbíri ta o tí nó a gúku éno máa, ndâ yì má gbùrùngà ndâ tú mì Jézù, ndâ 'duù bà 'vaka ndâ yì ta díí.

27 Ndâ mbe kú kpolo tí 'bá-Mbíri mâ giì yee ta ndâ tú mì Jézù kùro ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà gí, Kùro ndâ bu-Mbíri giì do mítí ndú,

28 máa, «Ze táánò ci yo kpolo ma, máa, ndòngbú tí yo ta bà nìbà i ji ndâ 'duù ta rẹ 'dakò tí nó 'ví dù ká yí nó. Káa, sè tù 'duù kpónó Jèrùzàlémè nó mbe 'di bà nìbà i mì yo lá nó wálá. Ze delè giì ñò goólá yo ẹre muu yo mítí có bà kaa nderẹ có ku 'dakò tí nó mí muu ze gí nô! À má éno, yo 'dè nderẹ ña nètè mì yo nó ji ze.»

29 Káa ndâ Piyétòrò ta ndâ 'bí ka wó tú mì Jézù giì 'visì có ji ndâ kpo 'duù gbí ngbàngà, máa, «Ze bà 'di kpédélé kùro a có mì Mbíri má kózò gí, ze 'ví giì 'di có mì ndâ 'duù.

30 Áá táánò a Mbíri mì ndâ ká gù ze ká 'vala ndi Jézù 'do gbí muu'dú wó, káa a yo táánò ká zi yí ta bà gbì yí mítí njèèkpè mû.

31 Káa Mbíri kpónó giì te yí mí gbí kù'bì mì wó tí Mbíri, máa, yí dù tí kùro ndâ 'duù, wàa yí delè 'ví dù tí mbe 'vala ndâ 'duù, tí mbe 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò kpokèjì mì ndú gítí kpokèjì mì yì tí Mbíri, tí 'duù tí nó náa Mbíri bà je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì ndâ Ìziriyéli 'dáá gí a i ta rẹ wó nó.

³² Ze a ndâ mbe 'dè yúcó gítí ndâ i tí nò, ze ta ndâ Bèri-mì-Mbíri, tí i-nambee tí nó náa Mbíri kú je ji ndâ 'duù ñinó mbe 'di có mì wó tí Mbíri nò.»

³³ Có tí nò náa ndâ tú mì Jézù 'visì nò giì dù goolá ndú cu a wu mítí ndâ kpo 'duù gbí ngbàngà mì ndâ Jùdéyà. Tacó éno, ndú giì bàkà a có bà ziki ndâ tú mì Jézù gítí có tí nò.

Gàmàliyèlì jukì ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà 'do tàkò ndâ tú mì Jézù

³⁴ 'Bí kpo 'duù 'do gbí òkò tí ndâ ka wó gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdéyà, tí mbe kpolo tí tàkì mì ndâ Jùdéyà, ta rẹ wó a Gàmàliyèlì, tí gbolò mbe kú nìbà tàkì mì ndâ Jùdéyà ji ndâ 'duù, náa ndâ Jùdéyà 'dáá gí kú te duù mítí wó, mâ giì nò ndâ có mì ndâ 'bí ka wó kpo 'duù gbí ngbàngà zò muu wó dúú-dúú lá, yí giì a gí yaà, bìndi yí giì 'dè có ji ndú éno máa, à kaa ndâ tú mì Jézù 'do gbí ngbàngà gí ndiì gàà kózò gi.

³⁵ À mâ giì bàkà go có mì wó nò gí, yí giì 'dè có ji ndâ ka wó kpo 'duù gbí ngbàngà, máa, «Ndâ 'dakò! Yo kpolo tí yo tí kpoò gítí ña i tí nó náa yo kú kojo có gítí bà bàkà ta ndâ 'duù tí nó nò.

³⁶ Ye kú 'dè có tí nó ji yo, tacó ye ki 'bì ye gítí ndâ mbe bàkà ña i tí nó náa ndâ 'dakò tí nó kpónó kú bàkà nò kí-ki; 'bí 'dakò dígísèé ta rẹ wó a Tèwùdási, luguu tí wó máa, yì ma. Bìndi ndâ 'duù go zi 'duù-vò ta bà nà'ò (400) ká giì tè gí tàkò i-mâ mì wó nò. À mâ giì zi Tèwùdási gí, ndâ 'duù mì wó nò giì 'vaaka gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí. À giì dù maa nò a bà zi nje ndú ká nò.

³⁷ Bìndi Tèwùdási nò, 'bí 'dakò ta rẹ wó a Júdà, tí 'duù Gàliléyà, dígísèé gbí o bà 'deke muu ndâ 'duù nó giì jèjèkèkè cèe tí wó, máa, ndâ 'duù 'ví nò a yì, si Mbíri mí to. Ndâ 'duù giì ki gí tàkò wó kí-ki. À mâ giì zi yí delè gí, ndâ 'duù mì wó giì ta'va léé gí.

³⁸ «À má éno, có mì ye gbí njembí ye ji yo kpónó máa, yo si ndâ 'dakò tí nó mí bàndò mì ndú. Yo si ndú 'ví ya . Tacó rẹngbó i tí nó náa ndú kpónó kú bàkà nò má 'bì 'do mì 'duù, nje bà zi ta kpéétí wó.

³⁹ Káa, à má dú káa yúcó máa, nètè tí nó náa ndú kú bàkà nò a nètè mì Mbíri, yo bà kpò ndú wálá. Yo delè bà 'de tí yo kú jòò gbí có a i ta Mbíri.»

Có tí nó náa Gàmàliyèlì 'dè nò giì ya gí gbí muu ndâ 'bí ka wó kpo 'duù gbí ngbàngà gí.

⁴⁰ Ndú bà-i-nò giì tè'é tí ndâ tú mì Jézù gí kùro ndú. Ndú mâ giì gbì ndú gí, ndú giì ci ndú, máa, «Ndòngbú tí yo ta bà ma có ji ndâ 'duù ta rẹ Jézù 'ví dù ká yí nò.» Bìndi ndú giì dò 'bì 'do tí ndú gí.

⁴¹ Ndâ tú mì Jézù giì njè nó 'do kùro ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdéyà ta pétékè tàkòcò ndú, tacó Mbíri nò ndú 'vii tí ndâ 'duù mbe kònò sé'i ta rẹ Jézù gí.

⁴² 'Do gbí ri tí nó, ndâ tú mì Jézù giì dù kú ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù ta ri 'dáá gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri, delè ta ndi 'bá mì ndâ 'duù, máa, Jézù a Bìndi-Mbíri, ta 'bí 'duù mbe tù 'bì wó gí tà ro ndú gbaànjé wálá.

6

Bà ruka ndâ 'duù tí ndâ mbe koni ndâ tú mì Jézù ta nètè

¹ Muu ndâ mbe tala có mì Jézù mâ giì 'bità bà àdì gí, gbínje giì 'bità bà bàkà tí gbí òkò tí ndâ Jùdéyà ñinó náa a jò ndú me mí 'bá Jùdéyà lá, mbe kú 'dè káa có Ìgìrìgì nó, ta ndâ jígí'dí-jìgí'dì Jùdéyà á 'do muu có bà njèè i-zó-zò. Ndâ Jùdéyà ñinó náa a jò ndú mí ndiì nó giì 'bità bà 'dè kòlòwò,

máa, ndâ jígí'dí-jìgí'dì Jùdèyà ta ɾi 'dáá gí njèè i-zó-zò ji ndâ nawù ku mì ndâ yì yè ɾo ndâ yì lá.

² Ndâ tú mì Jézù muu'bì-nje só mâ gii 'di có tí nò, ndú gii kili ndâ mbe tala có mì Jézù 'dáá gí, bìndi ndú gii 'dè có ji ndú máa, «Bà jee bà ma có mì Mbíri mì ze mí to, wàa ze 'ví zèè tí kpoò a nètè bà njèè i-zó-zò me dú tacó tí ze lá.

³ À má éno, à nìkì éno máa, yo tí ndâ ná'vindí ze nò ndâ 'bí 'dakò vò-nje só 'do gbí òkò tí ndâ 'duù ñinó ta tó ɾè ndú nó, ndú delè 'ví dù tí ndâ 'duù ñinó náa Bèri-mi-Mbíri je wotí ji ndú me gbolò, delè tí ndâ 'duù ñinó mbe 'di gbí-o nó, tacó wàa, ze 'ví bàkà ndú tí ndâ mbe njèè i-zó-zò.

⁴ Wàa, o mì ze 'ví dù 'dáá gí ká gítí bà 'deke tí ze ji Mbíri, ta nètè bà ma có mì Mbíri.»

⁵ Tàkòcò ndâ mbe tala có mì Jézù 'dáá gí gii peteke gítí có tí nò náa ndâ tú mì Jézù koro nò ngé ndii gí. Tacó éno, ndú gii cu 'bì ndú mítí Ìsitéfànò tí 'bí 'dakò mbe tee njembí wó 'dáá gí mítí Mbíri, tí 'dakò náa Bèri-mi-Mbíri je wotí ji yí me gbolò, gii je Filípò, gii je Pòròkòrù, gii je Nìkànòrà, gii je Tímònì, gii je Pàraménà, gii je Nìkòlávù tí 'bí 'dakò náa ɾa wó me Jùdèyà lá mbe gí 'do gbí gbata Àndiyókì, mbe kaa tí wó gí gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà kùro bà gí yí tí mbe tala có mì Jézù gí.

⁶ Ndú gii kaa ndú ta bà muu ndú vò-nje só nò ji ndâ tú mì Jézù. Ndâ tú mì Jézù mâ gii 'deke tí ndú ji Mbíri tacó tí ndú gí, ndú gii bàkà ndú tí ndâ mbe njèè i-zó-zò ji ndâ 'duù bìndi ndú.

⁷ Có mì Mbíri gii dù kù ɾèjì bìndi bà 'viindi có gítí bà njèè i-zó-zò nò tí ɾa ñinó náa muu ndâ mbe tala có mì Jézù gii ògbù gbí gbata Jèrùzàlémè ngé ndii gí. Ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdèyà delè gii 'bità bà ɾu ndi kpokekèjì mì Bìndi-Mbíri.

Bà zèè Ìsitéfànò

⁸ Mbíri gii bàkà nambeè ji Ìsitéfànò tí 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó vò-nje só náa à ɾuka ndú tí ndâ mbe njèè i-zó-zò nó ngé ma, ta bà je wotí bà bàkà ndâ kpo-kpò seɾè mí gbí òkò tí ndâ 'duù ji yí.

⁹ Ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ Jùdèyà mâ gii nò ndâ i tí nò náa Ìsitéfànò kù bàkà nò, ndú gii 'bità bà jòò gbí có ta yí. Ndâ 'bí Jùdèyà tí nò mbe kaa ya gí bà jòò gbí có ta Ìsitéfànò nò gí 'do bàndò bà kili ndâ Jùdèyà ñinó náa à kù nì mítí a «Bàndò bà kili ndâ i-zógó-zogo ñinó náa a njaanga wú 'do tí miɾi ndú gí» nò, ndâ 'bí gí 'do gbí gbata Sìrínì, ndâ 'bí gí 'do gbí gbata Àlèsàndèrìyà á gbí to Másiɾi, ndâ 'bí gí 'do gbí to Sìlìsìyà, ndâ 'bí gí 'do gbí to Àsìyà.

¹⁰ Káa bà 'vii tí ndú ta Ìsitéfànò gii kpò ndú gí, tacó yí 'di gbí-o ndii ndú me 'dú, delè tacó a Bèri-mi-Mbíri ká kù wu có mí gbí nje wó.

¹¹ Ndú mâ gii nò éno, ndú gii sì ndâ 'bí 'duù tàbèngii máa, ndú waaka có ta ɾè Ìsitéfànò éno maa, «Ze 'di kòcò 'dakò tí nó tí Ìsitéfànò nó kù 'dè zu có gítí ndâ Mòze ta Mbíri.»

¹² ɾa có tí nò, máa, Ìsitéfànò kù 'dè zu có gítí ndâ Mòze ta Mbíri nò, mâ gii 'va tí gbí tù ndâ Jùdèyà, ta ndâ kpo-'duù-'bá mì ndú, ta ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndú, ndú gii zèè Ìsitéfànò ya tí gí gbí gbolò ngbàngà mì ndú tí ndâ Jùdèyà.

¹³ Ndú mâ gii yee ta yí kùro ndâ kpo 'duù mì ndú gbí ngbàngà gí, ndú gii waaka ndâ 'veɾè gítí wó ji ndú, máa, «'Dakò tí nó kuu nó ta o 'dáá gí kù

'dè vò có gítí 'bá-Mbířì mì ndoo ji ndâ 'duù, yí delè kù 'dè vò có gítí tàkì mì ndoo.

¹⁴ Ze zèè yí kù 'dè có ji ndâ 'duù éno máa, 'dakò tí nó tí Jézù mbe gí 'do Názàrètì nó kèjì gí bà kì 'viki 'bá-Mbířì mì ndoo nó gí to. 'Bí kòcò wó mbe gii 'va tí gbí tù ze delè a ñìnó máa, ní gbèè Jézù tí nó a mì yí nó delè kèjì gí bà 'visì tàkì tí nó náa Mòze dígísèè je ji ndâ ká gù ndoo, náa ndú gii 'dòkò kpòè yee tí tí ndoo nó gí.»

¹⁵ Ndâ kpo 'duù gbí ngbàngà mì ndâ Jùdéyà 'dáá gí gii zeke gbí ọ Ìsitéfànò ngbóó gítí có tí nó náa ndú 'di ta ẹ wó nó. Káa, ta o tí nó náa ndú kù zeke ta o gbí ọ wó nó, ndú gii ọ gbí ọ wó kù tòngbaà go gbí ọ basìlì mì Mbířì nò.

7

Kòcò Ìsitéfànò ji ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdéyà

¹ Ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdéyà má gii 'di kòcò ndá mbe kpì ngbàngà tí Ìsitéfànò cee gí, Kùro ndâ bu-Mbířì, tí gbolò 'duù kùro ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdéyà 'dáá gí, gii 'vee Ìsitéfànò, máa, «Ndâ có tí nó náa ndâ 'duù tí nó 'dè gítí lo nó a yúcó?»

² Káa Ìsitéfànò gii 'visì có ji yí máa, «Ákoo ndâ ná'vindí ye! Ákoo ndá bu ye! Yo sè tù yo, wàa yo 'ví 'di có mì ye náa ye kpónó kèjì gí bà 'dè ji yo nò. Mbířì tí nó mbe kù tòngbaà ngbèzèè nó dígísèè túbà tí wó ji bu ndoo tí Àbìráámò si yí ta 'bá gbí to Mèsòpòtámiyà á kùro bà 'dòkò 'bá mì wó gí gbí gbata Àránì.

³ Bìndi yí gii 'dè có ji yí éno máa, «Njè nó 'do 'bá mì yo gí. Co 'do gbí òkò tí ndâ nambe lo, wàa wò 'ví ya gítí to tí nó náa ye bà túbà ji wò nò.»

⁴ Àbìráámò bà-i-nò gii 'dòkò 'bá 'do gbí òkò tí ndâ nambe wó gbí to mì ndâ 'duù Kàlìdíyà go có mì Mbířì nò, ya gí gbí gbata Àránì. Bu Àbìráámò má gii cì gí, Mbířì gii 'dè có ji yí máa, yí 'dòkò ta 'bá gí gí bàndò tí nó náa yí tí Mbířì táánò cì yí gítí, náa yo wúnó kù 'vala tí nò.

⁵ Káa Mbířì ta o tí nó waa 'bí làmbu to kpétí ká 'vára éno ji Àbìráámò tí 'dóó ñìndi wó gítí mìri wó lá. Mbířì gii cì Àbìráámò a i éno máa, «Ye tí Mbířì bà je to tí nó ji yo ta ndâ 'viì bìndi lo.»

«Gbèè 'viì go mè gbí u tì nó ta o tí nó, náa Mbířì cì tí ta Àbìráámò nò, mì Àbìráámò wálá.

⁶ Káa 'dóó kòcò Mbířì ji Àbìráámò ta o tí nó éno máa, «Ndâ 'viì-gù lo bà dù tí ndâ mbe 'dó-'do á 'bá mì ndâ tende ọ ndâ 'duù. Ndâ tende ọ ndâ 'duù tí nó bà gii bàkà bòò mítí ndú, ndú bà toro nje ndú ta to ta ndoo zì'duù-vò ta bà nà'ò (400).

⁷ Káa, a ye tí Mbířì ká bà waa có mítí ndâ 'duù tí nó á muu ndú. Bìndi ndâ 'duù mì ye bà gí 'do 'bá mì ndâ ku'dì gí bà bàkà i ji ye tí Mbířì á mí bà-i-nò.»

⁸ Mbířì gii 'dè có ji Àbìráámò máa yí ya gí gbí gázà tacó bà túbà máa ndá yí tí Mbířì toko nambeè ta yí gí. Tacó ènò, Àbìráámò má gii jò Ìzákò, yí gii waa yí ta sili vò-nje ta'ò bìndi bà jò yí. Ìzákò má gii jò Jàkóbè, yí delè gii bàkà ká ènò. Jàkóbè delè gii bàkà ká ènò mítí ndâ 'viì mì wó muu'bi-nje só tí ndâ ẹngbó mbe jò ndâ ọ ndâ Ìzìriyéllì muu'bi-nje só nò.

⁹ «Káa ndâ 'bí 'viì mì Jàkóbè gii sì ná'vindí ndú Jùzépè gí 'dè tí bòò ji ndâ 'duù ya tí gí Másìrì ta kii gí. Káa Mbířì ta o tí nó kuu tàkò Jùzépè.

10 Yí gii ò yê ɾo wó, yí gii je muu ji yí tí ña ñinó náa go có mì wó gii dù tí Fàràyoné (gbí máa, gbolò gba mì ndâ 'duù Másiṛì) ngé ma. Tacó éno, yí gii te Jùzépè tí kùro ndâ kpo-kpò 'duù mì wó Másiṛì 'dáá gí, delè tí mbe kpolo tí ndâ 'duù, ta ndâ 'dóó i-'bá mì wó tí gbolò gba.

11 «Ta o tí nò náa Jùzépè kuu tí Másiṛì nò, làngàwìrì gii tè to. Ndâ 'duù Másiṛì ta ndâ 'duù Kánàni gii ze'veṛe ta go zé'veṛè-zé'veṛè. Ta o tí nò, làmbu 'bí i tacó bà ɾo mítí tí ndâ ká gù ndoo ngé éno gí wálá.

12 Jàkóbè mà gii 'di có cù gí Másiṛì, yí gii tuu ndâ ká gù ndoo gí kà.

13 Gbí kpédélé nó mì ndú nò, Jùzépè túbà tí wó ji ndú lá. Yí gii túbà tí wó ji ndâ ná'vindí wó a i gbí bà só bà ya ndú gí Másiṛì, bindi yí gii túbà tí bà tí ndú ji gbolò gba mì ndâ 'duù Másiṛì.

14 Jùzépè bà-i-nò gii tuu tú gí tàkò bu wó Jàkóbè, ta ndâ sè ná'vindí wó, ta ndâ 'viì mì ndú 'dáá gí. Muu ndâ kòtí Jàkóbè ta o tí nò 'dáá gí a ndâ 'duù zi'duù-ta'ò-nje muu'bi nje-muu'bi vô (75).

15 Ndâ Jàkóbè ta ndâ ká gù ndoo gii mì 'dáá ká mí Másiṛì,

16 káa a duu ndú mí ká lá. À tuṛu ku ndú ya tí gí bà duu a i mí 'bá bindi ndú gbí gbata Sèkímì mítí 'bí bàndò bà duu ku náa Àbìráámò sè 'do mì ndâ 'viì mì Àmóra tí bu Sèkímì.

17 «O bà bàkà go cí tí nó náa Mbíri ci ta Àbìráámò kácá-kácá nó mà gii dooko gí, ndâ 'duù mì ndoo gii jò àdì mí Másiṛì ndii ñinó sàà kùro nó gí.

18 Ta o tí nò, 'bí ngú gbolò gba mbe ñò Jùzépè ni lá gii le bèrè mì ndâ 'duù Másiṛì.

19 Ngú gba tí nò gii pèrè ndâ ká gù ndoo péré-pèrè. Yí mèèkè'i tí ndâ ká gù ndoo ta bà 'vaka ndâ dó 'viì mì ndú 'do 'bi ndâ nawu ndú gí 'dè, tacó wàa ña ndú 'ví mì gí.

20 Ñinò a gbèè vò o tí nó náa à jò Mòze gbí nô. À me ña banga tí lo tí dó 'viì á gbí ɾo Mbíri lá! Ndâ nawu Mòze gii nguù yí mí tà'i ta pì ta'ò.

21 Bà nguù yí mà gii kpò ndâ nawu wó gí, ndú gii te yí gí sè 'do tà'i. Nájú gbolò gba mì ndâ 'duù Másiṛì bà-i-nò gii 'de yí. 'Viní tí nò gii te yí, bindi yí gii ko yí kpolo tí 'dóó 'viì mì wó.

22 À gii kpolo yí ta bà ñibà bà 'di gbí-o mì ndâ 'duù Másiṛì 'dáá gí ji yí, bindi yí gii gí tí gbolò muu-có, delè tí gbolò mbe bàkà ndâ i.

23 «Mòze mà gii gí tí 'dakò ta ndoo tí wó zi'duù-só gí, yí gii koṛo có bà co wiri ya gí mì ndâ nambe wó tí ndâ Ìzìrìyèlì.

24 Yí mà gii ya gí mì ndâ nambe wó, yí gii ñò 'bí 'duù Másiṛì kù mèèkè'i tí 'bí Ìzìrìyèlì. Yí gii yuu tí wó gí gbí có tí nò, bindi yí gii zi 'duù Másiṛì tí nò muu nambe wó Ìzìrìyèlì tí nò gí.

25 Mòze ta o tí nò si éno máa, ndâ nambe yí ñò ni gí máa, a Mbíri ká tuu yí gí bà njaanga wú 'do tí miṛi ndú. Keèlá, ña có tí nò gbí muu ndú wálá.

26 «Ta 'bí yé bindi ñinó, Mòze gii 'de ndâ 'bí nambe wó tí ndâ Ìzìrìyèlì kù bàkà gbínje gbí òkò tí ndú. Yí gii jè ta bà 'viindi gbí òkò tí ndú ta bà 'deke tí wó ji ndú, máa, «Ákoo, ndâ ná'vindí ye! Yo kù mèèkè tí yo gbí òkò tí yo ta kpéétí yo éno á gítí có yè, ndâ nambe ye?»

27 «Káa 'duù tí nó mbe kù mèèkè'i tí ka wó nó gii mò Mòze 'do gbí òkò tí ndú gí. Bindi yí gii 'vee yí máa, «A 'di ká bàkà wò tí gba mbe waa có mì ze?»

28 À tí lo nò a go bà zi ye á go ñinó náa wò zi ta 'duù Másiṛì tí nó yáánò nó?»

29 Có tí nò náa 'dakò tí nò 'dè nò gii te gúku mítí Mòze, bindi yí gii fa ta 'bá 'do Másiṛì ya gí gbí to Mádìyàmì, bindi yí gii jò ndâ 'viì sósò'ò mí ká.

³⁰ «Ta 'bí o gbaànjé, basìlì mì Mbírì gii túbà tí wó jì Mòze gbí ngba wu mbe ku doo 'bí bè'i á gbí kángáá nga ngoò á dè ta Gú Sínàyì sí ndoò tí Mòze zi'duù-só bìndi bà fa yí 'do Másìrì.

³¹ Nje Mòze gii 'dèè ta bà nò ña i tí nò gí. Yí mà gii yèè dè, tacó wàa yì 'ví 'viiki i tí nò ñìkì maa, yí gii 'di kòcò Mbírì kù 'dè có jì yí máa,

³² <Ye a Mbírì mì ndâ ká gù lo:

Ye a Mbírì mì Àbiráámò,
ye a Mbírì mì Ìzákò,
ye a Mbírì mì Jàkóbè.>

Bà zeke'o gii kpò Mòze gí, yí gii dù kù gu kpùrù-kpùrù ta gúku.

³³ Káa, Mbe tí ndoo gii 'dè có jì yí máa, <Jaka ndâ tàrà 'do tí kò lo gí, tacó à kaa bàndò tí nò náa wò kù rò tíyò tí nò jì ye tí Mbírì gí.

³⁴ Ye tí Mbírì nò bà mèèkè'i tí ndâ 'duù mì ye á Másìrì gí. Ye 'di mèlè muu ndú gí. Tacó éno, ye gí nó gí bà 'vala ndú. À má éno, gí kpónó, wàa ye 'ví tuu wò jì ndú Másìrì kà.>

³⁵ «Mbírì táánò tuu jì ndâ Ìzìrìyélì nò káa gbèè Mòze tí nó náa ndú tí ndâ Ìzìrìyélì táánò 'vèè-gbì-nje wó éno máa, <A 'di ká bàkà wò tí gba mbe waa có mì ze?> nó, gí bà dù tí kùro ndú tí mbe 'vala ndú, ta bà tuu basìlì mì wó tí Mbírì jì yí gbí bè'i.

³⁶ «Mòze gii bàkà ndâ seṛè ta ndâ kpo-kpò i mí Másìrì, delè mí tàbè'dè gbolò ngo tí nó náa à kù nì mítí a Bì-bi Kàpá nò. Njìnò a gbèè Mòze tí nó dígísèé mbe tè kùro ndâ Ìzìrìyélì gbí kángáá nga ngoò ta ndoò zi'duù-só nò.

³⁷ À delè dígísèé káa gbèè Mòze tí nó ká 'dè có jì ndâ Ìzìrìyélì éno máa, <Mbírì bà bàkà 'bí mbe 'dòkò có mì wó á go ye nó jì yo á 'do gbí òkò tí ndâ 'dóó ná'vindí yo,> nò.

³⁸ Njìnò a gbèè Mòze tí nó dígísèé mbe dù tí mbe 'dòkò có gbí òkò tí ndâ ká gù ndoo ta ndâ basìlì tí nó mì Mbírì mbe 'dòkò có jì yí pí Gú Sínàyì nò. À gii dù káa gbèè yí tí Mòze tí nó náa Mbírì dígísèé 'dè ndâ có mì wó tí Mbírì, tí ndâ có mbe kù 'vala ndâ 'duù nó, jì yí, bìndi yí gii 'dè ndí jì ndâ ká gù ndoo, náa ndâ ká gù ndoo gii 'dòkò ndí kpòò yee tí tí ndoo nò.

³⁹ Njìnò a gbèè Mòze tí nó dígísèé náa ndâ ká gù ndoo biya bà 'di có mì wó sí ndú gbí kángáá nga ngoò gí, ndú mà gii mò yí 'do kùro ndú gí nje seè gí, à gii dù gbí muu ndú ta o tí nò kpolo ma a có gítí bà dele ndí ndú gí Másìrì nò.

⁴⁰ Njìnò a gbèè Mòze tí nó náa ndâ ká gù ndoo dígísèé mà gii biya yí sí ndú gbí kángáá nga ngoò gí, ndú gii 'dè có jì Àrónì tí ná'vindí wó, máa, <Bàkà ndâ 'bí mbírì jì ze, wàa ndú 'ví tè kùro jì ze, tacó ze 'di gbí có mì Mòze tí nó tí mbe kaa ze 'do Másìrì gí tí gí nó nó lá> nò.

⁴¹ «Njìnò a o tí nó dígísèé náa ndâ ká gù ndoo gii suu ta 'vii-mò'dú, bìndi ndú gii dù kù ci mbelè jì i tí nó náa à káa ndú ká suu ta 'bì ndú nó ta cèè pétékè tàkòcò ndú nò.

⁴² Tacó éno, Mbírì gii 'visì kapí wó gítí ndú gí, yí gii sí ndú tí ndâ mbe bàkà i jì ndâ bààcì mì ndú tí ndâ yii, á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì máa, Mbírì máa, <Yo táánò waaka ndâ nò tacó wàa yo 'ví ci jì ye gbí ndâ ndoò tí nó náa yo táánò too zi'duù-só mí gbí kángáá nga ngoò nó gí, ndâ Ìzìrìyélì?>

⁴³ Yo táánò kaa kù nò tí a ndâ i tacó bà tò ta ndùrù jì sù mbírì mì yo ta rẹ wó a Mòlókì nó,

gii je yii tí nó tí Rẹfáni nô.

Yo te a ndâ sú mbírì m̀ yo náa yo ká suu ndú ta 'bì yo,
yo gii nò ta bà bàkà i ji ndú.

À má éno, ye bà kaa yo ya tí gí gbí 'dú to
mbe ndii ñinó gí ngéé kapí Babilóniyà.»

⁴⁴ «Ndâ ká gù ndoo dígísèé gbí kángáá nga ngoò gii tò nduúrù náa a Mbírì ká 'vii wú bà ka bà ji ndú, bindi ndú gii te díí tí nó náa Mbírì cu ndâ có mì wó muu'bì mítí ji Mòze nó mí tà .

⁴⁵ Ndâ ká gù ndoo gii 'dòkò wú bà ka bà nduúrù tí nó náa Mbírì je ji ndú nò kpòò yee tí Jósuwà, tí mbe gii ya tí gí gbí to tí nó náa ndú táánò mòkò ndâ mbe ta wotí mì Mbírì 'do gbí gí, bindi ndú gii zogo nô. Nduúrù tí nó gii dù tí to tí nó yee gbí o mì Dàvidè tí gbolò gba mì ndoo,

⁴⁶ náa tàkòcò Mbírì táánò peteke gítí wó, káa yí gii 'deke tí wó ji Mbírì, máa, yí si yí 'ví gèè 'bá-Mbírì ji Mbírì mì Jákóbè.

⁴⁷ Káa à gii gèè 'bá-Mbírì a Sólómònì tí 'vii bindi Dàvidè.

⁴⁸ Kpètí ká éno, Mbírì 'vala tà'i tí nó náa a 'duù ká bì ta 'bì wó nó lá. Jé ká go có tí nó náa 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì 'dè éno máa, Mbírì máa,

⁴⁹ «Rì a jàlàmbà mì ye,
bindi to tí nó a bàndò bà kaa kò ye.

Yo bà bì ji ye a ña 'bá yè?

Yo bà bàkà ji ye a ña bàndò yè,
wàa ye 'ví dù tí ?

⁵⁰ Áá táánò me ye ká bàkà ndâ i tí nó 'dáá gí nó lá?>

⁵¹ «Ndí yo ndâ mbe ngbútù! Ndâ tù-ká-kpò-có! Njembí yo go njembí ndâ 'duù ñinó mbe ñò Mbírì ni lá nô. Yo ta o 'dáá gí kù kpò có mì Bèri-mi-Mbírì go i mì ndâ ká gù yo.

⁵² Yo ni rẹ 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì gbaànjé náa ndâ ká gù yo dígísèé mèèkè'i tí wó lá ji ye gi! A ndú dígísèé ká ziki ndâ mbe ma có gítí bà gí 'Duù tí nó ta nètè mì wó jáá nô. Káa à kpónó a yo ká gii dù tí ndâ mbe cu gòmbò tí wó, delè tí ndâ mbe zi yí.

⁵³ À gii dù ndí a yo tí ndâ 'duù tí nó náa Mbírì tuu ndâ basìlì mì wó ta ndâ có mì wó ji yo nó ká gii dù tí ndâ mbe kpolo tí ndâ có tí nó lá.»

⁵⁴ Có tí nó náa Ìsitéfànò 'dè nò gii doo ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyà go wu, bindi ndú gii ọ 'bì ndú ta sé có.

⁵⁵ Káa Bèri-mi-Mbírì gii je wotí ji Ìsitéfànò me gbolò, yí mà gii zeke'o lèè gí gbírì, yí gii ñò Mbírì ngbèzèè, ta Jézù kù ọ tíyò mò gí gbí kù'bì mì Mbírì.

⁵⁶ Bindi yí gii 'dè có ji ndâ kpo 'duù, máa, «Ye kpónó kù ñò njekekèjì gbírì njaanga tí ngàà gí, bindi 'Vii-mi-'Dakò kù ọ tíyò mò gí gbí kù'bì mì Mbírì.»

⁵⁷ Ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyà gii kpò 'bì ndú mítí tù ndú kù pìi ta kù 'do tí bà 'di có tí nó mì Ìsitéfànò nò gí. Ndú gii oloko ta ngèlè ya gítí wó,

⁵⁸ ndú gí ja yí 'do gbí gbata gí sè, bindi ndú gii 'vaka yí ta díí. Ndâ mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe 'dè yúcó gítí Ìsitéfànò gbí ngbàngà gii jaka ndâ bòngò mì ndú 'do tí ndú gí, bindi ndú gii kaa ji 'bí 'vii-'dakò ta rẹ wó a Sàwúlè tacó bà kpolo tí . Bindi ndú gii kaa ya gítí bà 'vaka Ìsitéfànò ta díí, ta sè ndâ 'bí 'duù.

⁵⁹ Káa ta o tí nó náa ndú kù 'vaka Ìsitéfànò ta díí nò, Ìsitéfànò gii 'deke tí wó, máa, «Mbe tí ye Jézù, si lilí ye 'ví ya gí mì lo!»

⁶⁰ Yí bà-i-nò giì kucuku muungbó wó mí to, bìndi yí giì 'deke tí wó ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Kaa có vò i tí nó mítí ndú lá, Mbe tí ye!» Ìsitéfànò 'deke káa tí wó nò gí nó, yí giì cee gí.

8

Sàwúlè mèèkè'i tí ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù

¹ 'Vii-'dakò tí nó tí Sàwúlè mbe kpolo tí ndâ bongo mì ndâ mbe zi Ìsitéfànò nó giì ẹrẹ wú'dè có bà zi Ìsitéfànò nò ngiri'ví gí. Bìndi bà mèèkè'i tí ndâ mbe kù kili ta ẹrẹ mì Jézù gbí gbata Jèrùzàlémè giì 'bità bà zì ta gbèe ẹri bà zi Ìsitéfànò nò tí vò ọa ọnó náa sè ndâ 'bí mbe ùnje gítí có mì Jézù 'dáá gí giì 'vaaka ta gúku gbaànjé-gbaànjé ta ndi gbí ndâ gbata gbí ndâ to Jùdèyà, ta ndâ to Sàmáriyà 'dáá gí, si káa ndâ tú mì Jézù.

² À káa ndâ 'bí tó 'duù mbe kù zè Mbíri ta tó njembí ká giì duu ku Ìsitéfànò, bìndi ndú giì wa yí.

³ Káa Sàwúlè giì bàkà a cèe ndi wó tacó bà mii káa 'dóó ndâ mbe kù kili ta ẹrẹ mì Jézù tó'dó gí. Yí giì nò cee njekèji mì ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí, kù zèè ndâ 'dakò ta ndâ niì, náa yí má 'de ndú gí nò, ya tí gí gbí zàà.

Filípò ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù gbí to Sàmáriyà

⁴ Ndâ 'duù tí nó mì Jézù mbe 'vaaka ta ndi muu to ta gúku bà mèèkè'i tí ndú nó giì 'vèè ta bà ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù gbí ndâ to tí nó náa ndú fa ngèlè vò i ya ta ndi tí nò.

⁵ 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú gbaànjé ta ẹrẹ wó a Filípò, mbe fa ngèlè vò i tí nó mbe 'de ndú nò, ya a i gí gbí 'bí gbata gbí to Sàmáriyà, giì dù kù ma có tí Bìndi-Mbíri ji ndâ 'duù kà.

⁶ Ndâ mbè 'duù tí nó náa Filípò kò-kò ta ẹrẹ Bìndi-Mbíri ji ndú nò giì ùnje gítí ndâ có mì Filípò ta njembí ndú gbaànjé, tacó ndú 'di tàwo ndâ 'bí seṛe ọnó náa yí bàkà nó gí, ndú delè giì ọnò ndâ kpo-kpò i ọnó náa yí bàkà nó ta ro ndú:

⁷ ndâ seṛe bà co ndâ i ta bà tò kù ta kòcò ndú ngéé gí yaà 'do gbí muu ndâ 'duù me mbè, delè ta bà 'vala ndâ 'duù ọnó mbe gbele've gí nó, ta ndâ mbe kù nò gbélè-gbélè nó me mbè.

⁸ Tacó éno, tàkòcò ndâ 'duù gbí gbata tí nó giì peteke ngé ndii gí.

Simónè tí mbe yee

⁹ Ta o tí nó, 'bí 'dakò ta ẹrẹ wó a Simónè, tí mbe kù bàkà ndâ i-yeè, náa bà 'dè có gítí ndú kpò nje ndâ 'duù gí, kuu ta 'bá gbí gbata tí nó náa Filípò kù dù gbí nò. Simónè tí nó bàkà tí wó ji ndâ 'duù máa, yí ma.

¹⁰ Tacó éno, ndâ 'duù gbí gbata tí nó 'dáá gí, ndâ 'duù ọnó ta ẹrẹ ndú a ẹrẹ nó, giì je sè ndâ yè, 'dáá gí ta o tí nó kù 'di có mì wó. Ndú giì gbí ẹrẹ mítí wó máa, «Yí a wotí tí nó mì Mbíri náa à kù nì mítí a <Ma>» nò.

¹¹ Ndâ 'duù tí nó kù 'di có mì Simónè tacó yí kù bàkà ndâ i-yeè náa bà 'dè có gítí ndú kpò nje ndú gí mí kuro ndú ta kòndi o.

¹² Ndâ 'dakò ta ndâ niì me mbè mâ giì ùnje gítí ndâ có tí nó náa Filípò kù kò ta kò ji ndú gítí bà dù Mbíri tí Gba, ta bà kò-kò ta ẹrẹ Jézù tí Bìndi-Mbíri nó gí, Filípò giì caka tí ndú gí.

¹³ Simónè delè mâ giì ùnje gí, Filípò giì caka tí wó gí. Bìndi bà caka tí Simónè nò, yí giì dù ká kpíri-kpíri ta Filípò kù zeke ndâ seṛe, giì je ndâ kpo-kpò i tí nó náa Filípò kù bàkà nò, ta 'bí ọa có náa yí bà 'dè gbí nje wó wálá, tacó bà 'di gbí ọa ndâ i tí nó náa Filípò kù bàkà ndú nò kpò nje wó gí.

14 Ndâ tú mì Jézù gbí gbata Jèrùzàlémè mâ gii 'di có éno máa, ndâ 'duù Sàmáriyà ùnje gítí có mì Jézù gí, ndú gii tuu ndâ Piyétòrò ta Jòvànì ya tí ji ndú.

15 Ndâ Piyétòrò ta Jòvànì mâ gii yee Sàmáriyà gí, ndú gii 'deke tí ndú ji Mbíri, tacó wàa, yí 'ví tuu Bèri mì wó gí muu ndâ 'duù tí nò mbe ùnje gítí có mì Jézù gí nò.

16 Tacó yee tí o bà gii ndâ Piyétòrò ta Jòvànì nò, à caka káa tí ndâ 'duù Sàmáriyà ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo tí Jézù gí, káa Bèri-mì-Mbíri gí gí muu ndú kálásè.

17 Tacó éno, ndâ Piyétòrò ta Jòvànì bà-i-nò gii kaa 'bì ndú mí muu ndâ 'duù tí nò, bìndi Bèri-mì-Mbíri gii gí gí muu ndú.

18 Simónè mâ gii nò bà gii Bèri-mì-Mbíri gí muu ndâ 'duù ta o bà kaa 'bì ndâ tú mì Jézù mí muu ndú nò, yí gii je gùrúsù ji ndú,

19 bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Yo je 'bí ña wotí tí nò mì yo nò ji ye delè, tacó wàa, ye má tee ta 'bì ye mí muu 'duù, wàa Bèri-mì-Mbíri 'ví gí gí muu wó.»

20 Káa Piyétòrò gii 'visì có ji Simónè máa, «Yo 'ví mì ta gùrúsù mì lo nó kpú, tacó bà koṛo có máa, gùrúsù a i bà si i ñinó náa Mbíri ká kú je ji ndâ 'duù tí i-nambee nò.

21 Bà i mì lo gbí i tí nó wálá, 'bí i ta rẹ̀ lo delè gbí wálá, tacó Mbíri nò njembí lo me dúú lá.

22 À má éno, 'visì muu lo 'do tí ña vò bà koṛo có mì lo nò gí, wàa wò 'ví 'deke tí lo ji Mbíri, tacó wàa, yí 'ví je ta à-cee-gí ji wò gítí ña bà koṛo có tí nò náa wò kú koṛo nò.

23 Tacó ye nò ni gí, máa, a ju kii ká kú zi wò. Vò i delè da 'bò mítí kò lo gí.»

24 Káa Simónè gii 'visì có ji Piyétòrò máa, «'Deke tí lo ji Mbíri tacó tí ye, tacó wàa, 'bí i gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ i tí nò náa wò ni rẹ̀ ndú nò 'ví me ye lá.»

25 Ndâ Piyétòrò ta Jòvànì mâ gii 'dè có, ta bà kò-kò ta có mì Mbe tí ndoo, ji ndâ 'duù gbí gbata tí nò Sàmáriyà náa ndú ya gítí nò cee gí, ndú gii dele ndi ndú gí Jèrùzàlémè ta bà nò ta bà ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù ta ndi tí ndâ 'bá tí kpokèjì gbí to Sàmáriyà.

Ndâ Filípò ta 'bí gbolò 'dakò mbe gí 'do Èsiyópiyà

26 Ta o tí nò, basìlì mì Mbíri gii 'dè có ji Filípò máa, «'Viindi tí lo, wàa wò 'ví zèè zì kpokèjì tí nó mbe mò gí gbí'dè, mbe 'do Jèrùzàlémè kú gí gí gbí gbata Gázà nò.»

27 Filípò bà-i-nò gii 'bì nó go có tí nò náa basìlì mì Mbíri 'dè ji yí nò. Yí mâ gii zeke'o si yí kpokèjì, yí gii nò a 'bí 'dakò náa a ba yí gí, tí gbolò 'duù mbe kú kpolo tí ndâ i-'bá mì Kàndékè (gbí máa gba-nii), mì ndâ 'duù Èsiyópiyà.

28 Gbolò 'duù tí nò ta o tí nò kú dele ndi wó gí 'bá 'do bà bàkà i-Mbíri Jèrùzàlémè. Yí ta o tí nò ki tí wó gbí àràbíyà-kècè mì wó kú 'deke i 'do gbí wáràgà mì Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri.

29 Bèri-mì-Mbíri bà-i-nò gii 'dè có ji Filípò máa, «Yèè ndi lo dé gítí àràbíyà tí zô.»

30 Filípò mâ gii yèè dé gítí àràbíyà tí nò go có mì Bèri-mì-Mbíri nò, yí gii 'de 'dakò tí nò kú 'deke i 'do gbí wáràgà mì Ìzáyà. Bìndi Filípò gii 'vee yí máa, «Wò kpónó 'di gbí có tí nò náa wò kú 'deke nò gí?»

³¹ Káa yí gii 'visì cò ji Filípò máa, «Ye bà 'di gbí ta kpéetí ye ta ña kpokèjì ngayi, sè káa ñinó náa 'bí 'duù má konì ye?» Yí bà-i-nò gii tè'é tí Filípò gí mì ndú ta yí yaà.

³² Cò tí nò náa gbolò 'duù tí nò kù 'deke 'do gbí wáràgà mì Mbíri nò éno máa,

«Yí táánò go rómbo náa à kù ja yí ya tí gí nje sizo.

Yí táánò dù ká ngbii,

go 'viì-rómbo ta nje wó tí wó wálá kùro mbe kù 'dii se tí wó.

Yí táánò njaanga nje wo lá.

³³ Áa táánò ñonoko yí,

ta gbèe 'duù mbe tí muu wó wálá.

Mbe 'dè tà-ká-tà gítí ndá ká gù wó wúnò bà dù wálá,

tacó à kaa yí ta 'bú si sè o mì wó me 'dú gí kùro.»

³⁴ Gbolò 'dakò tí nò má gii 'deke i tí nò cee gí, yí gii 'visì tí wó gítí Filípò, bìndi yí gii 'vee yí máa, «Mbe 'dòkò cò mì Mbíri táánò kù 'dè cò tí nò gítí 'dóó kuùkpò dii wó wèè, gítí 'bí 'duù kè'bí? 'Dè ji ye gi.»

³⁵ Káa Filípò bà-i-nò gii 'bità bà 'visì cò ji yí ta bà 'dè gbí cò tí nò náa yí 'deke 'do gbí wáràgà mì Mbíri nò má kózò gí, yí bà gii 'dè gbí Banga-Ngú-Có mì Jézù ji yí.

³⁶ Ndú má gii yèè gí kùro, ndú gii 'de ngo kpokèjì, bìndi gbolò 'dakò tí nò gii 'vee Filípò máa, «Ŋò ngo kuu zô, à má éno, 'dóó ɾè i tí nó mbe tii bà caka tí ye nó kpónó 'ví dù a ña yè?»

³⁷ Káa Filípò gii 'visì cò ji yí máa, «Wò má ùnje ta njembí lo gbaànjé gí, áa bà caka tí lo gí.»

Gbolò 'dakò tí nò bà-i-nò gii 'visì cò ji Filípò máa, «Ye ùnje gí! Ye ùnje gí máa, Jézù tí Bìndi-Mbíri a 'Viì-mì-Mbíri.»

³⁸ Gbolò 'dakò tí nò gii ɾò àràbíyà mì wó mí tíyò bìndi bà 'dè cò tí nò, bìndi ndú gii ya ta Filípò gí ta ngo, bìndi Filípò gii caka tí wó gí.

³⁹ Ndú má gii co gí sè 'do tà ngo gí, Bèri-mì-Mbíri gii te Filípò 'do tí gbolò 'dakò tí nò gí. Yí gii ñò Filípò káká'i lá, káa yí gii nò sè nó mì wó ta pétékè tàkòcò wó.

⁴⁰ Filípò gii 'de tí wó ñinó wó a i ngé gbí gbata Àzátù, bìndi yí gii cee sè nó mì wó ta bà ma Banga-Ngú-Có ta ndi gbí ndá gbata ta ndi tí kpokèjì léé gí di ngé gbí gbata Cèzàriyà.

9

Bà 'visì muu Sàwùlè

¹ Sàwùlè gii dù á tàkòcò ndá mbe tala cò mì Mbe tí ndoo go 'bilì sè. Tacó éno, yí gii ya gí mì Kùro ndá bu-Mbíri mì ndá Jùdéyà,

² tacó wàa, yí 'ví cu wáràgà tacó bà je wotí ji yì, wàa yì 'ví ya tí ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá Jùdéyà gí bà ùlù Mbíri á gbí gbata Dàmásikù, wàa yì má 'de ndá 'dakò ta ndá ni mbe kù ɾu ndi «Kpokèjì tí nò» mì Jézù nò kà, yì 'ví zèè ndú, wàa yì 'ví kaa ndú gí tí gí Jèrùzàlémè.

³ Káa, si Sàwùlè kù ya gí Dàmásikù, si yí dooko dè ta gbata Dàmásikù gí, yí gii gu káa ndi ta ngba'o 'do gbíri mbe ngbaranga to jèlè yí gí.

⁴ Yí gii 'va tí wó to, bìndi yí gii dù á to kà kù 'di kòcò 'duù kù tè'é tí wó, máa, «Sàwùlè! Sàwùlè!» Bìndi 'duù tí nò gii 'vee yí máa, «Wò kù mèkè'i tí ye tacó yè?»

⁵ Káa Sàwùlè gii 'vee 'duù tí nò máa, «Wò a 'di, Mbe tí ye?»

Káa 'duù tí nò gii 'visì cò ji Sàwùlè máa, «Ye a Jézù tí nó náa wò kù mèkè'i tí wó nô.

6 A gí yaà kpónó, wàa wò 'ví ya gí gbí gbata Dàmásìkù, wàa à 'ví túbà i tí nó náa wò 'ví bàkà nó jì wò kà.»

7 Ndâ 'duù tí nó muu nó ta ndâ Sàwúlè nó gii rò tíyò ngbi-ngbii, tacó ndú kù 'di káa kòcò 'duù kù 'dè có jì Sàwúlè, káa ndú nò 'duù tí nó lá.

8 Sàwúlè gii a gí yaà 'do to bìndi i tí nó ta ɾo wó ngba-ngbàà, káa yí nò gbèe i lá. Bìndi ndâ ka wó tí nó náa ndú ta ndú nó ká gii ja yí gbí sù ɾo ya tí gí gbí gbata Dàmásìkù.

9 Yí gii dù gbí sù ɾo ta sili ta'ò. Gbí ndâ sili tí nó ta'ò nò, i-zó-zò di gbí nje wó lá, yí delè tò ngo mítí nje wó lá.

10 Ta o tí nó, 'bí 'dakò tí mbe tala có mì Jézù, ta ɾè wó a Ànànyà, kuu gbí gbata Dàmásìkù. I tí nó mà gii bàkà tí mítí Sàwúlè gí, Mbíri gii gí gí muu Ànànyà go i gbí riì nò. Yí gii tè'é tí wó ta ɾè wó máa, «Ànànyà!»

Ànànyà gii ùnje jì Mbíri máa, «Ye kuu nò, Mbe tí ye.»

11 Bìndi Mbe tí ndoo gii 'dè có jì Ànànyà máa, «A gí yaà, wàa wò 'ví ya gí 'bá mì 'dakò tí nó tí Júdà nó, tí kpokèjì tí nó náa à kù nì «Jáá-kpokèjì» mítí nò. Wàa, wò 'ví 'vee bà tí 'bí 'dakò mbe gí 'do gbí gbata Tárásùsù, ta ɾè wó a Sàwúlè. Yí kpónó kuu kà kù 'deke tí wó jì ye tí Mbíri.

12 Ye túbà tí lo tí Ànànyà jì yí gbí riì gí, máa, 'bí 'dakò ta ɾè wó a Ànànyà kèjì gí bà tee 'bì wó mítí wó, tacó wàa, ndâ ɾo wó 'ví njaanga tí gí.»

13 Ànànyà mà gii 'di có tí nó, yí gii 'visì có gí tàkò máa, «Ye 'di tàwo ña ndâ vò i tí nó náa 'dakò tí nó kù bàkà ta ndâ 'duù mì lo Jèrùzàlémè nó 'do mì ndâ 'duù me mbè, Mbe tí ye.

14 Yí delè kpónó te 'do Jèrùzàlémè nò a nó bà gí gí bà woo ndâ 'duù tí nó 'dáa mbe kù si wò tí Mbe tí ndú gbí gbata Dàmásìkù nò. Yí gí nó ta wotí 'do mì Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdèyà.»

15 Káa Mbe tí ndoo gii 'visì có jì Ànànyà máa, «À 'dáa ká gbaànjé. Njè nó, tacó ye kpónó cu 'bì ye mítí wó, tacó wàa, yí 'ví dù tí 'duù mì ye mbe ma ɾè ye jì ndâ ña ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó, ta ndâ kpo-kpò gba, ta ndâ Ìzìriyèlì delè.

16 'Dóó ye ta miři ye ká bà túbà jì yí máa, yí bà mbu muu ye tí vò ña bà mbu ndò.»

17 Ànànyà gii njè nó bìndi có tí nó ya gí 'bá mì Júdà. Bìndi yí gii riì gí tà'i. Yí mà gii 'de Sàwúlè gí, yí gii 'dè có jì yí máa, «Ná'vindí ye Sàwúlè! A Mbe tí ndoo tí Jézù tí nó mbe túbà tí wó jì wò á kpokèjì si wò kù gí nó ká tuu ye jì wò. Yí tuu ye jì wò éno máa, wò 'ví zeke'o, delè máa, Bèri-mi-Mbíri 'ví je wotí jì wò me gbolò.»

18 À káa póó bà cee có tí nó gbí nje Ànànyà, ndâ 'bí i go kù kélè i nó gii oloko gí to 'do tà ndâ ɾo Sàwúlè sósò'ò gí. Yí bà-i-nò gii 'bità bà nò ndâ i káká'i. Tacó éno, yí bà-i-nò gii a gí yaà, bìndi à gii caka tí wó gí.

19 Yí mà gii zò i bìndi bà caka tí wó nó gí, wotí gii gí gítí wó káká'i gí.

Sàwúlè 'bità bà ma Banga-Ngú-Có mì Jézù

20 Sàwúlè gii 'bità bà ma có tí Jézù jì ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri, máa, Jézù a 'Viì-mi-Mbíri.

21 Káa ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù gii 'bità bà fiini có gbí òkò tí ndú, máa, «À ngbàrángà'i kuu nó me gbíro 'dakò tí nó mbe kù tè 'bèlè ndâ mbe kù te duù mítí ɾè tí nó Jèrùzàlémè nó ká nó lá? Yí kpónó te nó a nó bà gí gí bà woo ndú, wàa yí 'ví ya ta ndú gí Jèrùzàlémè ta wáràgà 'do mì ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdèyà.»

22 Ngé gí lá! Kòcò Sàwúlè kú gii co gbí ndâ có mì ndú nò ta bà ma có mì Jézù go bà co ngúwu gbí mù. Yí gii ñònòkò muu ndâ Jùdèyà tí nó mbe kú 'vala Dàmásikù nó ta bà tùbà ji ndú éno máa, Jézù a Bìndi-Mbíri nò gí.

23 Ndâ Jùdèyà mâ gii ñò sili bà gii me a tókà tí ña nètè tí nò mì Sàwúlè nò, ndú gii kili ta bà muu ndú, bìndi ndú gii pà kpokèjì tacó bà zi yí.

24 Tacó éno, ndú gii dù kácáá kú ri njekèjì ndùgù gbata tacó bà ñò bà co yí gí sè, wàa bà có tí nò 'ví cee gí. Keelá Sàwúlè 'di có ndâ i tí nò náa ndú kú bàkà nò sàà gí.

25 Ndâ mbe tala có mì Sàwúlè mâ gii ñò éno, ndú gii te yí mí gbí kèè, bìndi ndú gii yuu ta yí gí sè co tí nga ndùgù.

26 Sàwúlè mâ gii delè ndi wó bìndi ndâ i tí nò mbe 'dè yí Dàmásikù nò ya gí Jèrùzàlémè, yí gii tala bà dù á mì ndú ta ndâ mbe tala có mì Jézù. Káa, ndâ mbe tala có mì Jézù gii dù ta yí ká ta seè tí ndú, tacó có tí nò máa, yí gí tí ka ndú mbe tala có mì Jézù gí nò, zò muu ndú dúú-dúú lá.

27 A 'bí 'dakò tí mbe tala có mì Jézù, ta rẹ wó a Bàrànába ká gii gbí gbí njembí wó gítí bà tùbà tí Sàwúlè ji ndâ tú mì Jézù. A Bàrànába tí nò ká gii 'dè gbí bà tùbà tí Mbe tí ndoo ji Sàwúlè si yí tí kpokèjì kú ya gí Dàmásikù ngbárángà'i ji ndâ tú mì Jézù. À delè káa yí ká gii dità bà kò kò mì Sàwúlè ta rẹ Jézù gbí gbata Dàmásikù ta gúku tí wó tí Sàwúlè wálá ji ndâ tú mì Jézù.

28 Ndâ Sàwúlè bà-i-nò gii dù kú nò ta ndâ tú mì Jézù ta ndi gbí gbata Jèrùzàlémè, kú ma rẹ Mbe tí ndoo ta gúku tí wó ngé gí wálá 'do gbí ndò muu bà tùbà tí wó mì Bàrànába ji ndú nò.

29 Sàwúlè mâ gii 'dè có ta ndâ 'bí ña ndâ Jùdèyà ñinó ta nje có mì ndú a có Ìgírìgì nó, à gii dù gbí òkò tí ndú ta ndú a kponje. Tacó éno, ndâ 'duù tí nò gii ẹre muu ndú gí máa, kózò tí ndâ yì bà zi káa Sàwúlè.

30 Có tí nò mâ gii 'va tí gbí tù ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù, ndú gii ya ta Sàwúlè gí gbí gbata Cèzàriyà, bìndi ndú gii tuu yí ya tí gí Tárásùsù.

31 'Bí i mbe gii ba muu ndâ mbe kú kili ta rẹ mì Jézù gbí ndâ to Jùdèyà, ta Gàliléyà, ta Sàmáriyà, 'dáá gí ta o tí nò wálá. Ndú kú gii co tí kpokèjì mì Mbíri. Ndú delè gii dù kú àdì ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri.

Piyétòrò 'vala ndâ 'duù gbí ndâ gbata Lídà ta Jópà

32 Piyétòrò gii dù kú nò nó jèlè to ta bà gala ndâ 'duù mì Mbíri ta ndi gbí ndâ gbata 'dáá gí. Ta 'bí o gbaànjé, yí mâ gii ya gí bà gala ndâ 'duù gbí gbata Lídà,

33 yí gii 'de 'bí 'dakò mbe gbele've gí, ta rẹ wó a Ànéyà. Ànéyà tí nò gbele've mí to a i ta ndoo vô-nje ta'ò.

34 Piyétòrò bà-i-nò gii 'dè có ji Ànéyà máa, «Jézù tí Bìndi-Mbíri 'vala wò gí. A gí yaà, wàa wò 'ví paṛaka kpâ-sili mì lo.» Ànéyà bà-i-nò ngé gii a gí yaà go có mì Piyétòrò nò gí.

35 Ndâ 'duù gbí ndâ gbata Lídà ta Sàróni mâ gii ñò Ànéyà kú nò nó, ndú 'dáá gí gii 'visì tí ndú gí mì Mbe tí ndoo gí.

36 Ta o tí nò, 'bí niù tí mbe tala có mì Jézù gbí gbata Jópà, ta rẹ wó a Tàbità gbí có Jùdèyà, à ta có Ìgírìgì a Dórókàsì, (gbí máa «lámà»), náa nètè mì wó ta o 'dáá gí a bà bàkà tó i, ta bà koni ndâ mbe yê,

37 gii sè nò'o. Yí mâ gii cì gí, à gii caka ku wó gí, bìndi à gii te yí mí gbí soro.

38 Ndâ mbe tala có mì Jézù gbí gbata Jópà mâ gii 'di có éno máa, Piyétòrò kuu gbí gbata Lídà, ndú gii tuu ndâ 'bí 'dakò sósò'ò 'do gbí òkò tí ndú gí

tàkò wó, máa, «Bàkà nambeè mì lo, wàa wò 'ví goonó gálà gí gítí ze.» Ndú bàkà ènò tacó bà 'do Jópà ya gí Lídà ká dè.

³⁹ Ndá tú tí nò mà gii 'vanda ndi có tí nó náa à tuu ta ndú nó ji Piyétòrò gí, ndú gii njè nó ta ndú gbaànjé ya gí Jópà. Ndú mà gii yee kà, ndú gii 'dò ta Piyétòrò gí tà'i tí nó náa à kù wa ku Dórókàsì mítí nò. Ndá nawù ku tí nó mbe kù wa ku nó mà gii ò Piyétòrò, ndú gii tí yí 'dee gí, kù wa gbí ta bà tù ndá bòngò tí nó náa Dórókàsì cu ji ndú si yí tí wu wó nò.

⁴⁰ Piyétòrò bà-i-nò gii 'dè có ji ndá 'duù 'dáá gí máa, ndú co 'do tàkò ku gí sè. Ndá 'duù tí nò mà gii njè gí sè gí, Piyétòrò gii kucuku muungbó wó mí to. Yí mà gii 'deke tí wó ji Mbíri gí, yí gii 'visi tí wó gítí ku, bindi yí gii tè'é tí wó, máa, «Tàbità, a gí yaà.» Tàbità bà-i-nò gii njaanga ɾo wó. Yí mà gii ò Piyétòrò, yí gii a ki tí wó yaà.

⁴¹ Piyétòrò bà-i-nò gii tù 'bí wó ji yí. Yí mà gii zèè gí, Piyétòrò gii ja yí gí yaà, bindi yí gii tè'é tí ndá mbe ùnje gítí có mì Jézù ta ndá nawù ku 'do sè, bindi yí gii je yí ji ndú tí wu wó.

⁴² Tàwo i tí nò gii ya cee gbí gbata Jópà 'dáá gí. Bindi ndá 'duù me mbè gii ùnje gítí có mì Mbe tí ndoo.

⁴³ Piyétòrò gii dù gbí gbata Jópà bindi có tí nò ta mbè sili á 'bá mì 'bí 'dakò tí mbe fuu kù, ta ɾè wó a Simónè.

10

Mbíri 'dè có ji Kòronéliyò

¹ Ta o tí nò, 'bí 'dakò tí gbolò 'duù kùro ndá 'bí ɲa àsikèrì mì ndá Rómànò náa à kù nì mítí ndú a ndá àsikèrì-Tùliyanì,

² tí 'dakò mbe kù co ká jáá tí kpokèjì mì Mbíri, mbe kù 'deke tí wó ji Mbíri ta o 'dáá gí, náa ndú ta ndá 'viì mì wó 'dáá gí a ndá mbe 'di có mì Mbíri, tí 'dakò ta ɲó ɾo i tí wó wálá, mbe kù konì ndá mbe yè mì ndá Jùdèyà ta o 'dáá gí, ta ɾè wó a Kòronéliyò, kuu ta 'bá gbí gbata Cèzàriyà.

³ Ta 'bí ɾi-'dè'o gbaànjé, 'bí i gii bàkà Kòronéliyò goolá yí kù ɾi a ɾiì nò, yí gii ò basìlì mì Mbíri kù ɾi gí tàkò wó tà'i ta bà tè'é tí wó ta ɾè wó máa, «Kòronéliyò!»

⁴ Kòronéliyò bà-i-nò gii si ɾo wó ngba-ngbàa ta gúku kù zeke ta basìlì tí nò. Bindi yí gii 'vee basìlì tí nò máa, «A yè, Mbe tí ye?»

Káa basìlì tí nò gii 'visi có ji Kòronéliyò máa, «Mbíri ò bà 'deke tí lo gí, yí delè gii ò ndá nambeè tí nó náa wò kù bàkà ji ndá mbe yè nó gí.

⁵ À má ènò, tuu 'bí 'duù gí gbí gbata Jópà gí bà tè'é tí 'bí 'dakò ta ɾè wó a Simónè, náa à kù nì mítí wó a Piyétòrò nó, máa, yí gí gí mì lo.

⁶ Yí kù dù á Jópà kà a i 'bá mì 'bí 'dakò tí mbe fuu kù, ta ɾè wó delè káa Simónè, ta 'bá mì wó dè seè kàpá.»

⁷ Basìlì tí nò mbe 'dè có ji Kòronéliyò nò mà gii ya gí, Kòronéliyò gii tè'é tí ndá 'duù sósò'ò 'do gbí òkò tí ndá bòò mbe kù bàkà nètè 'bá mì wó, gii je àsikèrì gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá àsikèrì ɲinó mbe kù kpolo tí wó nò. Ndá 'duù tí nò náa Kòronéliyò ɾuka ndú nò 'dáá káa ndá 'duù ɲinó mbe kù co ká jáá tí kpokèjì mì Mbíri.

⁸ Yí gii 'vanda ndi có tí nó mbe 'de yí nó 'dáá gí ji ndú, bindi yí gii tuu ndú, máa, ndú ya gí bà tè'é tí Piyétòrò ji yí 'do Jópà.

⁹ Ta 'bí yé bindi bà tuu ndá 'duù mì Kòronéliyò nò, si ndú dooko ta gbata Jópà gí, Piyétòrò gii ya gí pí 'bá gí bà 'deke tí wó ji Mbíri ta ɾi dè gítí bà gí gbúru.

¹⁰ Káa go gii zèè yí kùro o bà zò i, bindi yí gii dù kù koɾo có gítí bà gí o bà zò i. 'Bí i bà-i-nò gii bàkà yí goolá yí kù ɾi a ɾiì nò.

11 Yí mâ giì zeke'o, yí giì ò njekèjì gbíri njaanga tí ngàà gí, káa 'bí i go gbolò kpâ-bôngo náa à dò gbí dó-dò kú gi gí to yà'bàà éno,

12 ta ndâ ña ndâ nò, ta ndâ nuù, ta ndâ kùnene ña i mbe kú ja gbí yí ndú có to, ta ndâ ña ndâ i mbe kú rì guù, muu to tí nó 'dáá gí gbí .

13 Bìndi yí giì 'di kòcò 'duù kú 'dè có ji yí 'do gbíri máa, «Piyétòrò! Ziki ndâ i tí nò kpónó, wàa wò 'ví zò ndú.»

14 Káa Piyétòrò giì 'visì có ji 'duù tí nò mbe kú 'dè có ji yí 'do gbíri nò, máa, «Ngé gí lá, Mbe tí ye. Ye jé ta gbèe rì zò i ñinó náa a me yí lá, tí zu i gbí tàkìi mì ndâ Jùdéyà nó lá.»

15 Káa 'duù tí nò giì 'dè có ji Piyétòrò káká'i máa, «Yúcó mì lo tacó bá ni <bètí> ta <zuù> mítí i ñinó náa a Mbíri ká bàkà tí ngbáràngà i nó wálá.»

16 'Duù tí nò giì yòòngò Piyétòrò gítí bà zò ndâ i tí nò ta bà ta'ô, káa Piyétòrò giì biya gí. Piyétòrò mâ giì zeke'o, 'vóndó'dóó! À ja ká'i tí nò ya tí gí gbíri káká'i gí.

17 Káa si Piyétòrò ká jé kú 'viiki gbí ña i tí nò náa yí ò go i gbí rìi nò, yí giì ò ndâ 'dakò tí nó náa Kòrónéliyò tuu ndú ji yí nó yee kpàtárakà njekèjì ndùgù gí. Ndú nò ta bà 'vee bà 'bá mì Sìmónè tí mbe fuu kú kpòò, káa ndú giì 'de gí.

18 Ndú bà-i-nò giì 'vee 'vé 'do njekèjì ndùgù sè máa, «'Bí 'dakò ta rẹ wó a Sìmónè Piyétòrò kuu bà-i-nó?»

19 Piyétòrò ò bà yee ndâ 'dakò tí nó lá, tacó mbí wó ta o tí nó me dè lá, yí ta o tí nó kú koṛo có ká wù éno gítí ndâ ña i tí nó náa yí ò go ndâ i gbí rìi nò. A Bèri-mì-Mbíri ká giì 'dè có ji yí máa, «Ìjò ndâ 'bí 'dakò ta'ô mbe kú 'vee bà tí lo kuu zò.

20 Nògí, co gí mì ndú to ká. Wàa wò 'ví me kpìikì-kpìikì gítí bà ya ta ndú gí ta é tí nó lá, tacó a ye ká tuu ndú.»

21 Piyétòrò bà-i-nò giì co gí to mì ndâ 'dakò tí nó. Bìndi yí giì 'dè có ji ndú máa, «Ìjìnó a ye tí 'duù tí nó náa yo kú 'vee bà tí wó nò. Yo gi gí bà ña yè?»

22 Ndâ 'dakò tí nó bà-i-nò giì 'visì có ji yí máa, «A Kòrónéliyò, tí 'dakò tí nó tí gbolò 'duù kùro ndâ àsìkèrì mì ndâ 'duù Rómà nó ká tuu ze. Yí a 'duù jáá, tí 'duù ñinó mbe kú 'di có mì Mbíri, náa ndâ Jùdéyà 'dáá gí kú te duù mítí wó. A basìlì mì Mbíri ká 'dè có ji yí máa, yí tuu tú gí tàkò lo, wàa wò 'ví ya gí 'bá mì wó, tacó wàa, yí 'ví 'di có ñinó náa wò bà 'dè ji yí nò.»

23 Piyétòrò mâ giì 'di có tí nó, yí giì kaa ndâ 'dakò tí nó gí tà'i, bìndi yí giì je bàndò rì ji ndú ta bèbìlì tí nó.

Yé mâ giì too gí, ndâ Piyétòrò ta ndâ 'dakò tí nó, giì je ndâ 'bí mbe ko ndú 'do gbí òkò tí ndâ ná'vindí ndú mbe ùnje gítí có mì Jézù gbí gbata Jópà, giì 'bì nó kú ya gí tà é mì Kòrónéliyò.

24 Ndú giì yee gbí gbata Cèzàriyà ta 'bí yé, 'de Kòrónéliyò kili ndâ nambe wó, ta ndâ kpóló-kpolo kómbe wó 'dáá gí, kú ù gbí ro Piyétòrò.

25 Kòrónéliyò mâ giì ò Piyétòrò dooko gí 'bá mì wó gí, yí giì ya gí kùro wó, yí giì kucuku muungbó wó mí to kùro wó, bìndi yí giì mò muu wó gí to kùro wó.

26 Káa Piyétòrò giì ja yí gí yaà, ta bà 'dè có ji yí máa, «A gí yaà, ye delè ngbá káa 'duù go wò.»

27 Kòrónéliyò mâ giì a gí yaà gí, ndú giì 'bì nó, ta bà 'dè nje ta Piyétòrò kú ya tí gí mì ndâ 'duù tí nó mbe kili mí 'bá mì wó nò.

28 Ndú mâ giì yee mì ndâ 'duù tí nó gí, Piyétòrò giì 'dè có ji ndú máa, «Yo ta kpètí yo ò ni ngbáràngà'i gí máa, à me dú gbí tàkìi mì ze tí ndâ Jùdéyà máa, 'bí 'duù tí Jùdéyà 'ví ñònòkò tí wó ta ndâ 'duù ñinó ta ña ndú

me ndâ Jùdèyà lá nó lá. Yí delè 'ví co wiri ya gí mi ndú lá. Káa, a Mbíri ká túbà jì ye ngbárángà'i éno máa, ye 'ví 'dè có éno máa, 'bí 'duù a zu 'duù nó lá, wàa ye delè 'ví nì <bètí> mítí 'duù lá.

²⁹ Nìnò a nderè có tí nó náa ye rìngì ta tí ye gítí bà gí gí ta é mi yo lá nó ká nó. Wélégí, yo tuu tú gí tàkò ye tacó yè?»

³⁰ Káa Kòrònèliyò gii 'visì có jì Piyétòrò máa, «À kpónó bìnidi có tí nó a sili ta'ò, ta rì jé ká go nìnó kpónó nó, ká go bà kì ro, ye má gii zeke'o, ye gii nó 'bí 'dakò kù rò tíyò á kùro ye ta bongo kù tòngbaà tí wó.

³¹ Yí gii 'dè có jì ye máa, <Kòrònèliyò! Mbíri nò bà 'deke tí lo gí. Mbí wó delè kuu tí ndâ nambeè mi lo náa wò kù bàkà jì ndâ mbe yé nó.

³² À má éno, tuu 'duù kpónó gí Jópà, gí tàkò Sìmónè tí nó ta 'bí rẹ wó a Piyétòrò nó. Yí kù dù á Jópà kà a i 'bá mi 'bí 'dakò ta rẹ wó delè káa Sìmónè tí mbe fuu kù, ta 'bá mi wó yì kàpá.»

³³ Tacó éno, ye ngé gii tuu tú gí tàkò lo. Káa wò gii bàkà nambeè jì ye me gbolò ngé ma, wò gii gí gí. Ze kpónó kili mí kùro lo nó tacó bà 'di ña có nìnó Mbíri 'dè jì wò, máa wò 'ví gí gí bà 'dè ndí jì ze nó.»

Piyétòrò 'dè có jì ndâ 'duù 'bá mi Kòrònèliyò

³⁴ Piyétòrò bà-i-nò gii 'dè có jì ndâ 'duù tí nó mbe kili mí 'bá mi Kòrònèliyò nó, máa, «Ye kpónó nò ni gí, máa, yúco a nìnó máa, Mbíri bàkà 'bè mí gbí òkò tí ndâ 'duù lá.

³⁵ 'Duù má 'di có mi Mbíri gí, wàa yí 'ví dù tí 'duù nìnó jáá nó, ña wó tà kpétí má káa yè wè, Mbíri ngé kù li'vi yí go bà li'vi dó 'viì.

³⁶ A dú káa yúco máa, Mbíri táánò tuu có mi wó a i jì ndâ Ìzìriyèlì, ta bà tuu Jézù tí Bìnidi wó tí Mbíri gí bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù nìkì maa jì ndú. Jézù tí nó tí Bìnidi-Mbíri, náa Mbíri táánò tuu yí nó a Mbe tí ndâ 'duù 'dáá gí.

³⁷ «Ye koro có máa, yo 'di có tí nó náa à kpónó-kpónó kò ta kò cee gbí to Jùdèyà léé gí, mbe 'bità tí 'do gbí to Gàliléyà á bìnidi bà kò-kò mi Jòvànì ta có bà caka tí ndâ 'duù nó gí.

³⁸ Yo 'di có bà si Bèri mi wó tí Mbíri 'ví gí gí muu Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrètì nó gí. Yo delè gii 'di có bà je wotí mi wó tí Mbíri jì yí gí. Yí táánò si sè to lá, kù nó ta bà bàkà ndâ tó i, delè ta bà 'vala ndá 'duù nìnó náa Gba-vò-i zogo ndú gí nó, tacó Mbíri táánò kuu tàkò wó.

³⁹ Ze kpónó ta ndâ 'bí ka ye a ndâ mbe kù ma có ndâ i nìnó gbaànjé-gbaànjé náa yí táánò bàkà ta ndi 'bá mi ndâ Jùdèyà, ta ndâ i nìnó náa yí táánò bàkà mí Jèrùzàlémè nó. A ndú tí ndâ Jùdèyà táánò ká zi yí ta bà gbì yí mítí njèèkpè mù.

⁴⁰ Káa Mbíri gii te yí gí yaà ta sili ta'ò bìnidi bà zi yí nó. Bìnidi Mbíri gii si yí túbà tí wó cuki

⁴¹ ká jì ze tí ndâ 'duù tí nó mbe kù ma có tí wó náa Mbíri ruka ze sàà táánò gí nó. Ze táánò zò i ta ndú bìnidi bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nó gí.

⁴² Yí gii 'dè có jì ze máa, ze ma Banga-Ngú-Có jì ndâ 'duù. À delè ká yí ká gii 'dè có jì ze máa, ze 'dè có jì ndâ 'duù máa, Mbíri bàkà yí tí mbe waa có mi ndâ 'duù 'dáá gí gí, mbe waa có mi ndâ 'válá ta ndâ ku.

⁴³ Ndâ mbe 'dòkò có mí Mbíri 'dáá gí 'dè có ká gítí wó máa, Mbíri bà je à-cee-gí gítí ndâ vò i mi ndâ 'duù nìnó mbe ùnje gítí có mi Jézù gí nó ta rẹ mi Jézù.»

Bà caka tí ndâ kpédélé 'duù nìnó ta ña ndú me ndâ Jùdèyà lá nó

⁴⁴ Káa si Piyétòrò kù 'dè có tí nò, Bèri-mì-Mbíri gii gí muu ndâ 'duù tí nò mbe kù 'di có mì wó nò.

⁴⁵ Nje ndâ Jùdéyà ñinó mbe ùnje gítí có mì Jézù gí, mbe ko Piyétòrò 'do Jópà nó, gii 'dè gítí bà ñò bà bàkà nambeè mì Mbíri ji ndâ 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Jùdéyà lá nó ta bà si Bèri mì wó tí Mbíri 'ví gí gí muu ndú delè gí.

⁴⁶ Tacó ndú ta o tí nò kù 'dè-kòcò, ta bà ùlù Mbíri, ta wotí mì Bèri-mì-Mbíri. Piyétòrò bà-i-nò gii 'vee ndâ ka wó Jùdéyà máa,

⁴⁷ «Rè i mbe tii bà caka tí ndâ 'duù tí nó ta ngo kpónó 'ví dù a ña yè, lê náa Mbíri je Bèri mì wó ji ndú 'vii ká 'vii ta ndoo tí ndâ Jùdéyà gí nó?»

⁴⁸ Tacó éno, yí gii 'dè có máa, à caka tí ndú ta rẹ̀ mì Jézù tí Bìndi-Mbíri.

Ndâ 'duù tí nò gii 'deke tí ndú ji Piyétòrò bìndi bà caka tí ndú nò, màa, yí dù ta sili gàà éno mì ndâ yì ta ndú.

11

Piyétòrò 'dè nderè bà ya yí gí 'bá mì Kòrónéliyò

¹ Ndâ tú mì Jézù ta ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù gbí to Jùdéyà nó gii 'di có bà ùnje mì ndâ 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Jùdéyà lá nó gítí có mì Jézù gí.

² Tacó éno, Piyétòrò mâ gii dele ndi wó gí Jèrùzàlémè, ndâ Jùdéyà ñinó gbí òkò tí ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù, mbe zèè có gítí bà ya gí gbí gázà kácá-kácá nó gii 'vee gbí nje wó, máa,

³ «Wò wálá 'do nò bà wíri 'bá mí ña ndâ 'duù tí nó mbe ya gí gbí gázà lá nó? Wò 'do ndi lo nò bà toko 'bì yo ta ndú mí gbí gbèe ká'i le?»

⁴ Káa Piyétòrò gii 'dè gbí i tí nó mbe me tí nó 'do ngé rẹ̀ngbó ngbàrángà'i ji ndú éno máa,

⁵ «Ta 'bí o gbaànjé, si ye kù 'deke tí ye ji Mbíri gbí gbata Jópà, 'bí i gii bàkà ye goolá ye kù ri a ri nò. Bìndi ye gí ñò 'bí i go gbolò kpá-bòngo náa à dò gbí gí, bìndi à kù gii yuu 'do gbíri yà'bàà éno gí to dé rẹ̀gbà tí ye tí bàndò tí nó náa ye kù kí tí ye to tí nò.

⁶ Ye mâ gii zeke'o gbí i tí nó, ye gii ñò ndâ kpíkpa'dà ña i mbe kù 'vala muu to tí nó léé gí kù gbí : ña yo tí ndâ kòtí nò, ta ndâ kòtí kàzà, ta ndâ i mbe kù ja gbí yì ndú có to, ta ndâ i mbe kù ri guù, ta ndâ i mbe kù o ta gbí pípìri, 'dáá gí.

⁷ Bìndi ye gii 'di kòcò 'duù kù 'dè có ji ye éno máa, <Piyétòrò! Ziki ndâ i tí nó, wàa wò 'ví zò ndú!>

⁸ «Káa ye gii 'visì có ji 'duù tí nó éno màa, <Ngé gí lá, Mbe tí ye! Zu i jé ta 'bí ri gbaànjé di gbí nje ye lá.>

⁹ «Káa 'duù tí nó gii 'visì có ji ye 'do gbíri káká'i máa, <Si bà nì «zu i» mítí i ñinó náa Mbíri bàkà tí ngbàrángà i gí nó mí to.>

¹⁰ 'Duù tí nó 'dè có ji ye ta bà ta'ò, máa, ye zò ndâ i tí nó, káa ye gii biya ndâ có mì wó nò 'dáá gí. Ye mâ gii zeke'o bìndi bà 'dè có mì wó nò ji ye, ye gii ñò à ja ndi ndâ i tí nó, 'vóndó'dóó, ya tí gí gbíri gí.

¹¹ «Káa, si ye ká kuu gbí kùdù có tí nó, ye mâ gii zeke'o, ye gii ñò ndâ 'bí 'dakò ta'ò, náa à tuu ndú ji ye 'do gbí gbata Cèzàriyà kù rò tíyó á njekejì ndùgù 'bá tí nó náa ye kuu dù tí nò.

¹² Bèri-mì-Mbíri bà-i-nò gii 'dè có ji ye máa, ye 'ví me kpìkì-kpìkì gítí bà ya ta ndú gí tá é tí nó lá. Tacó éno, ze gii nje nó ta ndâ 'dakò tí nó, gii je ndâ ná'vindí ye tí nó kuu ta bà muu ndú vô-nje gbaànjé nó, ya gí 'bá mì 'dakò tí nó mbe tuu ndâ 'duù gí tàkò ye nò.

13 Ze mâ giì yee kà, 'dakò tí nò giì 'dè có ji ze máa, yì nò a basìlì mì Mbířì ká řì gí tà'ì tàkò yì, bìndi yí giì 'dè có ji yì máa, <Tuú 'duù gí Jópà gí tàkò Sìmónè tí nó ta 'bí řè wó a Piyétòrò nò,

14 wàa yí 'ví gí gí bà 'dè có mbe 'vala yo ta ndâ 'viì mì lo ji yo.>

15 «Káa ye mâ giì 'bità bà 'dè có ji ndú, ye giì nò Bèři-mì-Mbířì kú giì 'do gbířì gí muu ndú, go bà giì yí gí muu ndoo táánò gbí kpédélé o nò.

16 Bìndi mbí ye giì 'va tí có tí nó náa Mbe tí ndoo táánò 'dè ji ndoo éno máa, <Jòvànì táánò kú caka tí ndâ 'duù ta ngo, káa àá bà giì caka tí yo ta Bèři-mì-Mbířì,> nò.

17 Káa Mbířì lê má bàkà ji ndú káa gbèe ña nambeè tí nó náa yí táánò bàkà ji ndoo gí tàkò bà ùnje mì ndoo gítí có mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbířì nó, ye a 'di, wàa a ye ká 'ví giì jòò ta gbí có ta Mbířì?»

18 Ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù mâ giì 'di có tí nó náa Piyétòrò 'visì ji ndú nò, ndú giì nè nje ndú gí tàkò có bà ñònòkò tí Piyétòrò ta ndâ 'duù ñinó mbe ya gí gbí gázâ lá nó gí. Ndú bà-i-nò giì ùlù Mbířì máa, «Mbířì delè je muu ji ndâ 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Jùdèyà lá nó, tacó bà 'visì tí ndú 'do tí ndâ vò kpokèjì mì ndú gítí kpokèjì 'válá gí.»

Bà 'bità bà kili ndâ 'duù ta řè mì Jézù gbí gbata Àndiyókì

19 Ndâ 'bí mbe ùnje gítí có mì Jézù mbe 'vaaka ta gúku bà mèkèkè'i tí ndú 'do Jèrùzàlémè ta o bà zi Ìsitéfànò nó, giì 'vèè ta ndi gbí ndâ to Fònésiya ta Kípùrù, ta gbata Àndiyókì, kú ma có mì Jézù kpolo ma ká ji ndâ Jùdèyà.

20 Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú mbe gí 'do gbí ndâ to Kípùrù ta Sìrìnì gí gbí gbata Àndiyókì giì 'bità bà ma Banga-Ngú-Có mì Mbe tí ndoo tí Jézù ji ndâ 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Jùdèyà lá nó delè.

21 Mbe tí ndoo giì konì ndú gbí nètè mì ndú, bìndi ndâ 'duù me mbè giì 'visì muu ndú gítí kpokèjì mì Mbe tí ndoo gí.

22 Có bà ùnje gítí có mì Jézù mì ndâ tende ña ndâ 'bí 'duù gbí gbata Àndiyókì mâ giì yee tí ndâ mbe kú kili ta řè mì Jézù gbí gbata Jèrùzàlémè, ndú giì tuu 'bí 'dakò 'do gbí òkò tí ndú ta řé wó a Bàrànába ya tí gí Àndiyókì.

23 Bàrànába mâ giì yee Àndiyókì, yí mâ giì nò ña nambeè tí nó náa Mbířì bàkà ji ndâ 'duù ká nó, tàkòcò wó giì peteke gí. Yí bà-i-nò giì kpo-gbí-tà-tù ndú tí kpoò, máa, ndú 'dáá gí 'ví tee njembí ndú mítí Mbe tí ndoo tí kpoò.

24 Bàrànába tí nó náa ndâ mbe kili ta řè mì Jézù tuu yí ji ndâ 'duù Àndiyókì nò a tó 'dakò náa Bèři-mì-Mbířì je wotí ji yí me gbolò ngé ndii gí, tí 'dakò mbe tee njembí wó 'dáá gí mítí Mbířì. Tacó éno, ndâ 'duù me mbè giì ùnje gítí có mì Mbe tí ndoo 'do gbí có mì wó.

25 Bàrànába giì njè nó 'do Àndiyókì ya gí gbí gbata Tárásùsù gí bà pà bà tí Sàwùlè.

26 Yí mâ giì 'de yí gí, yí giì 'daka yí ya tí gí Àndiyókì. Bìndi ndú giì too ndoo gbaànjé ta yí mí mì ndâ mbe kú kili ta řè mì Jézù ká, kú nìbà i ji ndú.

À giì 'bità bà nì «Kìrisìtiyànò,» ta gbí éno máa, «ndâ bòò mì Bìndi-Mbířì,» mítí ndâ mbe tala có mì Jézù nó a i gbí gbata Àndiyókì.

27 Ta o tí nó náa ndâ Bàrànába ta Sàwùlè kuu tí gbí gbata Àndiyókì nò, ndâ 'bí mbe kú 'dè-kòcò ta wotí mì Bèři-mì-Mbířì giì gí 'do Jèrùzàlémè gí Àndiyókì.

28 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú gbaànjé ta řè wó a Àgábù giì a gí yaà, bìndi yí giì kò kò ji ndâ 'duù ta wotí mì Bèři-mì-Mbířì máa, vò go kèjì gí bà tè

ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî. (À dú káa yúcó, vò go giì tè to go có mì Àgábù nò gbí o mì Kiláwúdiyò tí ngáángbá gba mì ndâ Rómánò.)

²⁹ Ndâ mbe tala có mì Jézù gbí gbata Àndiyókì mâ giì 'di có mì Àgábù nò, ndú giì ere gba có mì ndú gbaànjé máa, ndâ yì 'dáá gî gò i, káa à me éno máa ndâ 'duù 'dáá gî 'ví gò i 'vii ká 'vii nò lá. 'Duù 'ví gò káa bà wotí mì wó, wàa ndâ yì 'ví tuu ji ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù ñinó 'bá Jùdéya nó, wàa ndú 'ví konì ta tí ndú.

³⁰ Ndú mâ giì yòò i-'bì ndú go có tí nò náa ndú toko nò cee gî, ndú giì tuu ta ndâ Bàrànába ta Sàwúlè ji ndâ kpo 'duù kùro ndâ mbe kù kili ta ẹ̀ mì Jézù á Jèrùzàlémè.

12

Bà zèè Piyétòrò

¹ Ta o tí nò, Èródè, tí gbolò gba mì ndâ Jùdéya, giì 'bità bà zèè ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta ẹ̀ mì Jézù ta kpo-'bilì.

² Yí da miri Jákòmò tí nó tí ná'vindí Jòvànì nó ta njà sizzò.

³ Yí mâ giì ñò éno máa, líkí i tí nò náa yí bàkà nò kuu tí ndâ Jùdéya, yí giì co gbí ndò muu ñinò ya gí bà zèè Piyétòrò delè.

⁴ Èródè zèè Piyétòrò a i ta o bà ci 'Dê-kô gbí tàkì mì ndâ Jùdéya. Tacó éno, yí giì te yí mí gbí zàà, bìndi yí giì kaa ndâ àsikèrì muu-'bì-nje vô nje-vò gbaànjé tacó bà kpolo tí wó yee tí o bà cee o bà bàkà bà tàkì bà ci 'Dê-kô, má kòzò gî, wàa yì 'ví giì yù gázà ji yí mì kùro ndâ 'duù.

⁵ Káa ta o tí nò náa Piyétòrò kuu tí gbí zàà nò, ndâ mbe kù kili ta ẹ̀ mì Jézù giì dù kù 'deke tí ndú ji Mbíri tacó tí wó ta njembí ndú gbaànjé.

Basìlì mì Mbíri njaanga Piyétòrò 'do gbí zàà

⁶ Káa ta bèbilì kùro yé bà ñò ngbàngà mì Piyétòrò mì Èródè, Piyétòrò ta o tí nò tí rì ta ndâ gínjiri tí wó sósò'ò, gbí òkò tí ndâ àsikèrì sósò'ò mbe kù ù ẹ̀gbà tí wó, bìndi ndâ 'bí gbí-gbì kù ù gbolò njekèjì bà rì gí gbí zàà.

⁷ Ta bèbilì tí nò, basìlì mì Mbíri giì rì gí tà'i gbí zàà tàkò Piyétòrò si yí tí rì, bìndi yí giì gbà Piyétòrò ta bà gbì yí gbí Ká wó pétékè'i éno. Piyétòrò mâ giì gundiì 'do tí rì, yí giì ñò basìlì tí nò mbe gbà yí 'do tí rì nò kù ẹ̀ tíyò gbí ngba'o tàkò ndú tà'i. Bìndi basìlì tí nò giì 'dè có ji Piyétòrò, máa, «A gí yaà! Ngo've tí lo!» Piyétòrò mâ giì a gí yaà go có mì basìlì tí nò, ndâ gínjiri tí nó kùtàá náa à ẹ̀re ta ndâ 'bì wó nó giì dù káa kařaka gbí tí ndú 'do tí ndâ 'bì wó ta kpéetì ndú gî.

⁸ Bìndi basìlì tí nò giì 'dè có ji yí máa, «Eře wú'dè mì lo gî, wàa wò 'ví yuu ndâ tàrà mì lo.» Piyétòrò mâ giì bàkà go có tí nò náa basìlì tí nò 'dè ji yí nò gî, basìlì tí nò káká'i giì 'dè có ji yí máa, «Pařaka wòkò bongo mì lo náa wò kù yuu mí pí ndâ bongo nó mítí lo, wàa wò 'ví gí gí bà ẹ̀ru ndi ye.»

⁹ Piyétòrò bà-i-nò giì a gí yaà gí tàkò basìlì tí nò ká go 'duù mbe kù rì a rì nò.

¹⁰ Basìlì tí nò giì co ta Piyétòrò tí ndâ bàndò bà dù ndâ mbe kù kpolo tí njekèjì zàà sósò'ò, bìndi ndú mâ giì yee ta yí tí njekèjì ndùgù bà rì gí gbí gbata náa à bàkà 'do tí liì, njekèjì tí nò giì njaanga tí wó ji ndú ta kpéetì wó. Ndú giì rì gí gbí ndùgù. Ndú mâ giì nò yendi 'bí gbolò kpokèjì gbaànjé cee gî, basìlì tí nò giì dù káa gíri 'do tí Piyétòrò go có seře nó gî.

¹¹ À giì dù ngbí nò a o bà giì da ẹ̀ro Piyétòrò. Muu wó mâ giì gí gítí wó gî, yí giì 'bità bà 'dè có ta kpéetì wó, máa, «Ye kpónó ñò ni gí máa, ye kù rì me rì lá. A Mbíri ká tuu basìlì mì wó gí tí gí bà 'vala ye 'do 'bì Èródè,

delè 'do gbí ndâ ña ndâ vò i tí nó náa ndâ Jùdèyà táánò gbí-gbì kù ù bà bàkà ta ye nò.»

¹² Piyétòrò gii zèè kpokèjì jáá bìnḍi bà da ɾo wó nò, ya gí bàndò tí nó náa ndâ 'duù m̀ Bìnḍi-Mbírì me mbè kili mítí kù 'deke tí ndú jì Mbírì tacó tí wó tí, a 'bá m̀ M̀ariyà tí nó tí nawu Jòvànì tí nó ta 'bí ɾè wó a M̀arìkò nò.

¹³ Yí mâ gii yee kà, yí gii 'de ndâ 'duù a i tà'i. Yí mâ gii ku njekèjì, a 'bí 'vinì ta ɾè wó a Ródà, mbe kù bàkà nètè 'bá tí nò, ká gii gii tacó bà 'di có m̀ wó.

¹⁴ Ródà mâ gii 'di kòcò Piyétòrò ni gí, líkí'o gii bàkà yí tí ña ñinó náa yí gii dele ndi wó 'do tí njekèjì mbálá-mbala si bà njaanga njekèjì mí to, ya gí bà 'dè có jì ndâ 'duù tí nó mbe kili mítí tà'i nó máa, «Piyétòrò kù ɾò tíyò tí njekèjì.»

¹⁵ Káa ndâ 'duù tí nó gii 'visì có jì yí máa, «A 'bí ña i ká gbí muu lo!» Káa Ródà gii aanga muu wó ká mítí có Piyétòrò tí nó m̀ wó á mbe kù ɾò tíyò á tí njekèjì nò. Ndâ 'duù tí nó bà-i-nò gii 'visì có jì Ródà gí tàkò i kpácà tí nó m̀ wó nò, máa, «Áá bá dù a vuuvuu Piyétòrò!»

¹⁶ Káa si ndâ 'duù tí nó kuu tí kponje ta Ródà, Piyétòrò kpòò kù ku njekèjì. Ndú mâ gii njaanga njekèjì, ndú gii ñò à kuu nó a Piyétòrò ká kù ɾò tíyò á kùro ndú go seɾè nò.

¹⁷ Piyétòrò bà-i-nò gii bàkà 'bì wó jì ndú, máa, ndú dù ngbii. Ndú mâ gii dù ngbii á go có m̀ wó nò gí, yí gii 'dè gbí kpokèjì bà 'vala yí m̀ Mbe tí ndoo 'do gbí zàà, jì ndú. Bìnḍi yí gii ci ndú máa, «Yo 'vanda ndi ndâ có tí nó jì ndâ Jákòmò, ta sè ndâ 'bí ná'vindí ndoo.» Bìnḍi yí gii ndii 'do tí ndú ta bèbìlì tí nó ya gítí 'bí bàndò tende.

¹⁸ Yé mâ gii too gí, có gii ñònòkò tí gbí òkò tí ndâ àsikèrì tí nó mbe kù ù njekèjì zàà ta bèbìlì bà zèè Piyétòrò nó tí cèè vò bà i. Ndú gii dù ta dú'o tí nó kù 'vee káa ɾè ña i tí nó mbe 'de Piyétòrò nò.

¹⁹ Èródè bà-i-nò gii pà bà tí Piyétòrò kpòò, bà 'de yí mâ gii kpò yí gí, yí gii kaa ndâ àsikèrì tí nó tí ndâ mbe kpolo tí Piyétòrò si yí gbí zàà ta bèbìlì tí nó nó, yí mâ gii 'viiki gbí nje ndú cee gí nó, yí gii waa có ku mítí ndú kùro bà ya yí ta 'bá 'do gbí to Jùdèyà gí Cèzàriyà.

Bà cì Èródè

²⁰ Ta o tí nó, gbí òkò tí ndâ Èródè ta ndâ 'duù gbí gbata Tírò, ta ndâ 'duù gbí gbata Sídónì, niki lá. Tacó ènò, ndâ 'duù tí nó gii tuu ndâ 'bí 'duù m̀ ndú tacó bà ya gí bà peteke tàkòcò Èródè. À po tiɾì tí kpó ta kù 'bilí! Tacó ènò, ndâ 'duù tí nó mâ gii yee 'bá m̀ Èródè, ndú gii peteke kùro á tàkòcò Bilásitù, tí gbolò 'duù mbe kù kpolo tí ndâ i m̀ Èródè, má kózò gí, ndú bà gii yèè ta ndi ndú gítí bà peteke tàkòcò Èródè. Ndâ 'duù tí nó pà làyì gítí có tí nó gbí òkò tí ndú ta ndâ Èródè nò tacó ndâ 'duù 'bá m̀ ndú kù 'de i-zó-zò a i 'do gbí to m̀ Èródè.

²¹ Èródè bà-i-nò gii ci 'bí o m̀ wó, bìnḍi yí gii yuu bòngò gba m̀ wó, bìnḍi yí gii ki tí wó pí jàlàmbà m̀ wó, kù 'dè ndâ có m̀ wó jì ndâ 'duù m̀ wó.

²² Káa, si Èródè kù 'dè ndâ có tí nó, ndâ 'duù gii dù kù wu gbí wó ta bà tò kù ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa, «À nó me 'duù ká kù 'dè có nó lá! A Mbírì ká kù 'dè có!»

²³ Mâ gii zeke'o, basilì m̀ Mbe tí ndoo gii gbì Èródè 'do pí jàlàmbà 'va mí to ká mí kùro ndâ 'duù tí nó, tacó yí te duù mítí Mbírì lá. Bìnḍi ndâ kìnì gii zò yí zi gí.

24 Cò mí Mbírì gii dù kù 'vala bìndi ku Èródè nò pètèkèè kù ya tí .

25 Ndâ Bàránábà ta Sàwúlè mà gii cee ta nètè mí ndú Jèrùzàlémè gî, ndú gii 'daka Jòvànì tí nó ta 'bí ɾè wó a Màrikò ta ndú ya tí gí Àndiyókì.

13

Bà ɾuka ndâ Bàránábà ta Sàwúlè tí ndâ mbe ya gí bà ma có mí Jézù jì ndâ 'duù muu to kè'bî

¹ Ndâ mbe nìbà i ta ndâ mbe 'dè-kòcò ta wotí mí Bèri-mì-Mbírì ta o tí nò gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta ɾè mí Jézù gbí gbata Àndiyókì a ndâ Bàránábà, ta 'bí Sìmónè, náa a kù nì mítí wó a Bè-Sìmónè, ta Lúciyò tí nó mbe gí 'do gbí to Sirínì nó, ta Màyèyèní tí nó náa ndú kpòlo ta Èródè tí gbolò gba nó mí njewu gbaànjé nò, gii je Sàwúlè.

² Ta 'bí o gbaànjé si ndú kù kònò go ta bà 'deke tí ndú jì Mbírì, Bèri-mì-Mbírì gii gí gí muu ndú, bìndi yí gii 'dè có jì ndú máa, «Yo mò ndâ Bàránábà ta Sàwúlè 'do gbí òkò tí yo gí ndii, wàa ndú 'ví bàkà nètè tí nó náa ye tè'é tí ndú gítí nò.»

³ Ndú mà gii kònò go, ta bà 'deke tí ndú jì Mbírì cee gí, ndú gii tee 'bì ndú mítí ndâ Bàránábà ta Sàwúlè, ta bà 'deke tí ndú jì Mbírì, máa, yí 'ví je wotí jì ndú, bìndi ndú gii mò ndú 'do gbí òkò tí ndú jì Bèri-mì-Mbírì.

Kpédélé bà ya ndâ Bàránábà ta Sàwúlè gí bà ma có mí Jézù jì ndâ 'duù muu to kè'bî

⁴ Bèri-mì-Mbírì gii tuu ndâ Bàránábà ta Sàwúlè, máa, ndú ya gí bà bàkà nètè bà ma có mí Mbírì jì ndâ 'duù tí 'bí to mbe le mí gbí u ngo, náa à kù nì mítí a Kípùrù. Ndú bà-i-nò gii njè nó 'do Àndiyókì ya gí bà o gbâ 'do gbí gbata Sèlúsiyà tacó bà ya gí Kípùrù.

⁵ Ndú mà gii yee Kípùrù gî, ndú gii co gí to 'do gbí gbâ á gbí gbata Sàlámì. Bìndi ndú gii dù kù nò ta bà ma có mí Jézù jì ndâ Jùdèyà ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndú gí bà ùlù Mbírì. (A Jòvànì Màrikò ta o tí nó ká kù koni ndú ta nètè.)

⁶ Ndâ Bàránábà ta Sàwúlè mà gii nò gbí Kípùrù waaka 'do Sàlámì gí gbí gbata Páfò, ndú gii 'de 'bí 'dakò mbe bàkà tí wó mbe bààcì, ta ɾè wó a Bàràjézù, (náa à kù nì mítí wó gbí có Ìgìrìgì a Èlímà, gbí máa, «mbe bààcì»),

⁷ tí 'duù gbí ngbàngà mí Sérégiyò Páwòlò tí gbolò 'duù mí ndâ 'duù Páfò, tí 'dakò mbe 'dì gbí-o ngé cee gí. Sérégiyò Páwòlò bà-i-nò gii tè'é tí ndâ Bàránábà ta Sàwúlè, tacó wàa, yí 'ví 'dì có mí Mbírì 'do mí ndú.

⁸ Káa có tí nó gii ya gí gbí muu Èlímà lá. Tacó éno, yí gii jè ta bà pà kpokèjì bà volo gbí bà 'dì ndâ có mí ndâ Bàránábà ta Sàwúlè á 'do tí Sérégiyò gí, tacó wàa, yí 'ví 'dì có mí Jézù lá.

⁹ Bìndi Sàwúlè (náa ɾè wó mí ndâ Ròmànò a Páwòlò) gii zeke gbí nji ɾo Èlímà ngbóo ta wotí mí Bèri-mì-Mbírì, Ndâ i tí lo a 'véɾè ta tiri.

¹⁰ Bìndi yí gii 'dè có jì yí, máa, «Ndí lo 'viì mí Sítání! Wò a 'duù nìno ta go ndâ i nìno 'dáá gí jáá mbe kù toko ndâ 'duù ta Mbírì nó tí lo gbaànjé wálá. Wò bà si bà nònòkò gbí kpokèjì yúco mí Mbe tí ndoo mí to ta o ngayi?

¹¹ Nò wélégí, wò kpónó kèjì gí bà nò wotí mí Mbe tí ndoo mítí lo. Ro lo kpónó kèjì gí bà yoo gí. Wò bà nò ɾi tí nó á kuu yaà nó wálá ta làmbu o.»

À káa pòo bà 'dè có tí nó mí Páwòlò, 'bí i gii te mí ɾo Èlímà tùrúwàa go 'dèngàmbe nò, bìndi 'dí'di'o gii ja gí ɾo wó gí. Bìndi yí gii 'bità bà gbala to kù pà 'duù tacó bà ja yí.

¹² Sérégìyò Páwòlò mà gii ñò ña i tí nò mbe bàkà tí nò, nje wó gii 'dèè gítí ña có tí nó náa yí 'di ta ñè Mbe tí ndoo nó gí. Tacó éno, yí gii ùnje gítí có mì Mbe tí ndoo gí.

Bà yee ndâ Páwòlò ta Bàrànába gbí gbata Àndiyókì ñinó gbí to Pìsìdìyà

¹³ Ndâ Páwòlò ta ndâ ka nó mì wó gii o gbâ 'do gbí gbata Páfò ya gí gbí gbata Pérégà á gbí to Pàfíliyà. Bìndi Jòvànì gii jee ndú mí bà-i-nò, yí gii dele ndi wó ya gí Jèrùzàlémè.

¹⁴ Ndâ Páwòlò ta sè ndâ 'bí ka wó mbe nó gii ndii 'do Pérégà ya gí gbí gbata Àndiyókì á gbí to Pìsìdìyà. Ndú mà gii yee kà gí, ndú gii kaa ya gí bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbírì ta 'bí ñi bà wotí gbí tàkù mì ndâ Jùdèyà, bìndi ndú gii kí tí ndú to.

¹⁵ À mà gii 'deke có 'do gbí ndâ wáràgà mì Mòze, ta ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì, jì ndâ 'duù cee gí, ndâ kpo-kpò 'duù mbe kù bàkà nètè bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbírì gii tuu 'duù jì ndâ Páwòlò ta ndâ ka wó mbe nó, máa, «'Bí có bà 'dè jì ndâ 'duù tacó bà je wotí jì ndú má kuu mì yo, yo 'dè gí sè, ndâ ná'vindí ze.»

¹⁶ Páwòlò mà gii 'di có tí nò, yí gii a gí yaà, bìndi yí gii bàkà 'bì wó jì ndâ 'duù, máa, ndú dù ngbii. Ndâ 'duù mà gii dù ngbii go có mì wó nò gí, yí gii 'bità bà 'dè có jì ndú, máa, «Yo tí ndâ kòtí Ìzìriyèlì, ta yo tí ndâ 'duù ñinó 'dáá gí mbe kù cì gúku tí Mbírì nó, yo sè tù yo!

¹⁷ Mbírì mì ndâ 'duù mì ndoo tí ndâ Ìzìriyèlì dígísèé ñuka ndâ ká gú ndoo, bìndi yí gii bàkà ndâ 'duù mì ndoo tí ndâ 'duù ñinó ta ñè ndú a ñè nó si ndú dígísèé kù 'vala 'bá mì ndâ tende 'duù á Màsìrì nò. Yí tí Mbírì gii tè kùro ndú ta wotí mì wó 'do Màsìrì gí sè.

¹⁸ Yí gii kpolo tí ndú si ndú gbí kángáá nga ngoò ta i go ndoò zi'duù-só.

¹⁹ Yí tí Mbírì gii 'bu a ña ndâ 'duù vô-nje só á gbí to Kánànì, bìndi yí gii je to bìndi ndâ 'duù tí nó jì ndâ ká gú ndoo tí ñindi ndú,

²⁰ ta i dè gítí ndoò zi'duù-vô ta bà nà'ò ta zi'duù-só-nje muu'bì pí (450).

«'Do bà-i-nò, Mbírì gii je ndâ ngáágbá 'dakò tí ndâ tí ndâ 'duù kùro ndú jì ndú yee tí o mì Sàmùwélè tí mbe 'dòkò có mì wó tí Mbírì.

²¹ Ndâ ká gú ndoo gii 'deke tí ndú jì Mbírì máa, yí je 'bí 'duù jì ndâ yì tí gbolò gba mì ndâ yì gbí o mì Sàmùwélè. Mbírì bà-i-nò gii je Sàwúlè, tí 'viì mì Kísi tí 'duù 'do gbí ña Bènjàmínò, jì ndú tí gbolò gba mì ndú. Sàwúlè bàkà mí gbí gba a ndoò zi'duù-só,

²² bìndi Mbírì gii le bèrè 'do tí wó jì Dàvídè. Ñinó a Dàvídè tí nó náa Mbírì 'dè có gítí wó éno máa, «A ye tí Mbírì ká cu 'bì ye mítí Dàvídè, tí 'viì mì Jési, á 'do gbí 'dóo có mì ye gbí njembí ye. Tacó ye ñò ni gí máa, yí a 'bí 'dakò náa yí bà bàkà go có mì ye gí», nó ká nò.

²³ Mbírì gii bàkà a Jézù, tí 'viì-gù Dàvídè, tí mbe 'vala ndâ 'duù á go cí mì wó náa yí tí Mbírì ci nò.

²⁴ Jézù tí nó náa Jòvànì dígísèé kò-kò ta ñè wó ta o tí nó náa yí kù ma có jì ndâ Ìzìriyèlì 'dáá gí, máa, ndú 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò kpokèjì mì ndú, wàa yì 'ví caka tí ndú, tacó wàa Mbírì 'ví je ta à-cee-gí gítí ndâ vò i mì ndú nò.

²⁵ Kùro bà cee nètè mì Jòvànì mà gii dooko gí, yí gii kò kò jì ndâ 'duù máa, «Ye me ña có tí nó náa yo kù koro gbí muu yo nó lá. 'Duù tí nó kèjì gí tàkò ye nó a gbolò 'duù ñinó náa à kpétí káa vòò bà dù tí mbe njaanga tàrà 'do tí kò wó, ye 'vii tí 'lá.»

26 «Có 'wálá tí nó a i tacó tí ndoo, ndâ ná'vindí ye, tacó tí ndoo tí ndâ 'vii-gù Àbìráámò, ta ndâ 'duù ñìnó 'dáá gí ta ña ndú me ndâ Jùdèyà lá mbe kù cì gúku tí Mbírì nò.

27 Ña i tí nó táánò náa ndâ 'duù Jèrùzàlémè ta ndâ gba mì ndú bàkà nó, ndú kpèti má ñò ni lá, a i tacó wàa ngo nje ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì, náa à kù 'deke ta ñi bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà ta o 'dáá gí gítí có bà zi Jézù nó, 'ví 'va tí gbí kùnga to lá.

28 Ndú táánò ñò ni ngbárángà'i gí, máa, nderè bà waa có ku mítí wó wálá, káa ndú gii neke ɾo ndú pítí-piti gí, bìndi ndú gii 'dè có ji Pìlátò máa, yí si yí wàa à 'ví zi yí gí.

29 Ndú má gii bàkà ta yí go ndâ có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì sàà gí nó gí, ndú gii ja ku wó 'do tí njèèkpè mù ya tí gí gbí guù.

30 Káa, Mbírì gii 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí.

31 Yí gii túbà tí wó bìndi bà 'vala ndi wó mì Mbírì 'do gbí muu'dú wó nò ta bà me mbè ji ndâ 'duù tí nó mbe ko yí 'do Gàlìlèyà gí tí gí Jèrùzàlémè á kùro bà zi yí nò. À kpónó a ndâ 'duù tí nó ká kù ma có tí wó ji ndâ Ìzìrìyèlì.

32 «Ze kpónó gí ji yo nó ta Banga-Ngú-Có, máa, Mbírì dígísèé ci ndâ ká gù ndoo gí,

33 káa yí gii túbà a i ji ndoo tí ndâ 'vii-gù ndú éno máa, <Yâ-cí-ci kpili lá,> ta bà 'vala ndi Jézù 'do gbí muu'dú wó, á go có tí nó náa à cu mí gbí bà só cè gbí wáràgà mì ndâ Muu-cè éno máa,

<Wò a 'vii mì ye,

ye wúnó gí tí Bu lo gí,> nò.

34 À má gítí bà 'vala ndi Jézù mì Mbírì 'do gbí muu'dú wó wàa yí 'ví cì ndi wó káká'i lá, ñìnò a i mbe bàkà tí go có tí nó náa a yí tí Mbírì táánò ká 'dè ta nje wó éno máa,

<Ye bà cù 'dóó 'dè ngo cù tí nó

náa ye táánò ci Dàvidè gítí nó mítí yo,> nò.

35 À gii cu káká'i mí gbí 'bí cè mì ndâ Muu-cè éno máa,

<Wò bà si bòò mì lo náa wò kaa yí mò gí mì lo gí nó

'ví zò to wálá.>

36 Káa Dàvidè táánò má gii bàkà nètè mì Mbírì si yí gbí wu wó cee gí, à gii bàkà bàndò ji yí mí mì ndú ta ndâ ká gù wó, bìndi yí gii zò to gí.

37 Káa 'Duù tí nó náa Mbírì táánò 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nó zò to lá.

38 À má éno, có gbí muu ye ji yo éno máa, yo 'ví ñò ni éno máa, Mbírì táánò tuu a 'dakò tí nó tí Jézù nó, máa, yí gí gí bà ma có bà je à-cee-gí mì yí tí Mbírì gítí ndâ vò i mì yo ji yo, ndâ ná'vindí ye.

39 Áá táánò a yí ká njaanga miři ndâ 'duù ñìnó mbe ùnje gítí wó gí nó 'do gbí ndâ vò i tí nó 'dáá gí náa bà njaanga miři ndâ 'duù 'do gbí ndú kpò có mì Mòze gí nò.

40 À má éno, yo kpolo tí yo, má wálá, có tí nó náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì dígísèé 'dè éno máa,

41 <Yo tí ndâ mbe kù 'dè có ñónókó,

yo zeke'o jèlè yo gí,

wàa yo 'ví ñò serè,

wàa yo 'ví mii gí.

Tacó ye kù bàkà 'bí i gbí o mì yo,

náa yo táánò má 'di có i tí nó a i 'do mì 'bí 'duù,

yo bà si có mì 'duù tí nò ká tí cè tìrì.> nó, bà 'de yo.»

⁴² Páwòlò má gii 'dè có cee gî, ndâ 'duù gii ci ndâ Páwòlò ta Bàránábà si ndú kù gii njè 'do bàndò bà kili ndú gí bà ùlù Mbírì, máa, ndú 'ví dele ndi ndú gí gí bà 'dè gbí ndi có tí nò náa ndú 'dè nò jì ndâ yì ta 'bí ɾì bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà á bìnɔ̀ndi nìnò.

⁴³ Ndâ 'duù má gii njè 'do bàndò bà kili ndú gî, ndâ Jùdèyà me mbè, ta ndâ 'duù me mbè 'do tí ndâ 'bí tende ɲa 'duù nìnó mbe kaa tí ndú gí gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà ta njembí ndú gbaànjé gí nó, gii nò nìnɔ̀ndi ndú a i ta ndâ Páwòlò ta Bàránábà. Ndâ Páwòlò ta Bàránábà gii kpo-gbì-tà-tù ndú gbí ndâ nje mì ndú ta ndú, máa, ndú 'ví tee njembí ndú mítí nambeè tí nó náa Mbírì bàkà jì ndú nò.

⁴⁴ Ndâ 'duù gii kaa 'do gbí gbata 'dáá gí ya gí bà 'di có mì Mbírì 'do mì ndâ Páwòlò ta Bàránábà ta ɾì bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà tí nó náa ndú ci nò.

⁴⁵ Ndâ Jùdèyà má gii nò ndâ mbè 'duù tí nò, kii gii te ndú gítí bà 'dè zu có gítí Mbírì, ta bà go 'véɾè mítí ndâ có mì ndâ Páwòlò ta Bàránábà.

⁴⁶ Ndâ Páwòlò ta Bàránábà bà-i-nò gii 'dè có ta gúku tí ndú gbaànjé wálá jì ndâ Jùdèyà gbí òkò tí ndâ 'duù tí nò, máa, «Kpédélé ndâ 'duù náa ze bà ma có mì Mbírì jì ndú a yo tí ndâ Jùdèyà. Káa à lê má me tí éno gí, ze kpónó bà 'visì nje ze gí mì ndâ 'duù nìnó ta ɲa ndú me ndâ Jùdèyà lá nò, sé náa yo biya bà 'di có mì ze gí, yo delè gii nò tí yo 'vii tí ndâ mbe 'de 'válá nìnó mbe cee lá nó lá, nò.

⁴⁷ Tacó nìnó a có tí nó náa Mbe tí ndoo 'dè jì ze ta o tí nó náa yí táánò 'dè ta có tí nó máa,

<Ye bàkà yo tí ngba'o kùɾo ndâ 'duù,
tacó wàa, ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí
'ví 'de ta 'válá> nó ká nò.»

⁴⁸ Ndâ 'duù nìnó ta ɲa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó má gii 'di có tí nó náa ndâ Páwòlò ta Bàránábà 'dè nò, tàkòcò ndú gii peteke ngé ndii gí. Ndú gii ùlù có mì Mbe tí ndoo nò. Bìnɔ̀ndi ndâ 'duù nìnó náa Mbírì cu 'válá nìnó mbe cee lá nó mí gbí tú ndú gí nó gii ùnje gítí có mì Jézù gí.

⁴⁹ Nìnò a bà gii 'vèè có mì Mbe tí ndoo cee gbí wúngbó to tí nò 'dáá gí.

⁵⁰ Káa ndâ Jùdèyà gii ya yílílí gí gbí muu ndâ 'bí kpo-kpò niì nìnó mbe kaa tí ndú gí gbí tàkìì mì ndú tí ndâ Jùdèyà ta njembí ndú gbaànjé gí nó, ta ndâ 'bí kpo-kpò 'duù gbí gbata. Ndú gii volo muu ndú 'do tí ndâ Páwòlò ta Bàránábà gí. Bìnɔ̀ndi ndâ kpo-kpò 'duù tí nò gii mòkò ndâ Páwòlò ta Bàránábà 'do gbí wúngbó to tí nò gí.

⁵¹ Ndâ Páwòlò ta Bàránábà bà-i-nò gii gbà njú to 'do tí kò ndú mítí ndâ mbe mòkò ndú nò. Bìnɔ̀ndi ndú gii njè nó 'do gbí to tí nò ya gí gbí gbata Ìkóniyùmù.

⁵² Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gii dù ta tàkòcò ndú pétékè'i, tacó Bèɾi-mi-Mbírì je wotí jì ndú me gbolò.

14

Ndâ Páwòlò ta Bàránábà gbí gbata Ìkóniyùmù

¹ Ndâ Páwòlò ta Bàránábà má gii yee gbí gbata Ìkóniyùmù, ndú gii ya gí bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbírì á go nìnó náa ndú bàkà si ndú gbí gbata Àndiyókì nò. Ndú gii ma có mì Mbírì jì ndâ 'duù ká tí ɲa nìnó náa ndâ Jùdèyà ta ndâ Ìgírìgì me mbè gii ùnje gítí có mì Jézù gí.

² Káa ndâ 'bí Jùdèyà ñinó mbe biya bà ùnje gítí có mì Jézù gî nó gii volo muu ndâ 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Jùdèyà lá nó gítí ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù.

³ Ndâ Páwòlò ta Bàránábà gii dù kù ma có mì Mbe tí ndoo ji ndâ 'duù ta gúku tí ndú wálá ta kòndi o. Mbe tí ndoo delè gii je wotí bà bàkà ndâ serè ji ndâ Páwòlò ta Bàránábà, tacó bà tùbà ji ndâ 'duù máa, có tí nò náa ndú kù ma nò a có nambeè tí nó mì yì náa yì kù bàkà ji ndâ 'duù ta có tàkò wálá nò.

⁴ A 'bè ká gii dù gbí òkò tí ndâ 'duù gbí gbata ta o tí nò. Ndâ 'bí 'duù gii tè gí tàkò có mì ndâ Jùdèyà, bindi ndâ 'bí gii ya a i gí tàkò có mì ndâ tú mì Jézù.

⁵ Ndâ 'bí Jùdèyà, gii je ndâ 'bí 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Jùdèyà lá nó, gii toko có ta ndâ kpo-kpò 'duù gbí gbata gítí bà bàkà gbínje ta ndâ tú mì Jézù, wàa à 'ví 'vaka ndú ta díí.

⁶⁻⁷ Ndâ tú mì Jézù mâ gii ñò ndâ i kù gii bàkà có bà ya ta ndú gbí gbata Ìkóniyùmù nìkì lá, ndú gii fa ngèlè ya gí bà pà 'válá gí gbí to Likáyóniyà. Ndú mâ gii yee Likáyóniyà, ndú gii dù kù nò ta bà ma Banga-Ngú-Có mì Jézù ji ndâ 'duù ta ndi tí ndâ 'bá dè-dè seè ndâ gbata Lísítàrà ta gbata Dérébì.

Ndâ Páwòlò ta Bàránábà 'vala 'bí 'dakò mbe gbele've gí gbí gbata Lísítàrà

⁸ Ta 'bí o gbaànjé si ndâ Páwòlò ta Bàránábà kuu gbí gbata Lísítàrà, ndú gii 'de 'bí 'dakò jé mbe nò nó 'do tí bà jò yí mì nawu wó lá, tacó ndâ kpázà kò wó gbele've 'do ká gbí yì nawu wó.

⁹ Káa si 'dakò tí nò kù sè tù wó tí ndâ có tí nó náa Páwòlò kù ma nó, ndú gii 'deeke gbí ñjì ọ ndú ta Páwòlò. Páwòlò gii ñò ni 'do gbí ñjì ọ 'dakò tí nò éno máa, yí 'vii tí 'duù ñinó náa à 'ví 'válá yí nó gí, tacó yí ùnje gítí có mì Jézù gí.

¹⁰ Páwòlò bà-i-nò gii 'dè có ji 'dakò tí nò ta kòcò wó ngára gí yaà, máa, «A gí yaà! Ọ̀ rò tìyò jáá!» 'Dakò tí nò bà-i-nò gii a gí yaà, bindi yí gii 'bità bà nò nó.

¹¹ Ndâ mbè ndâ 'duù tí nò mbe ñò i tí nò náa Páwòlò bàkà ta 'dakò tí nò mbe gbele've gí nò nó gii tò kù ta kòcò ndú ngéé gí yaà ta nje có mì ndú tí ndâ 'duù Likáyóniyà, máa, «A ndâ bààcì ká jì 'vì tí ndú tí ndâ 'duù, bindi ndú gii gí mì ndoo.»

¹² Ndú bà-i-nò gii gbì ọ̀ Zéyùsù, tí gbolò bààcì mì ndâ Ìgìrìgì, mí muu Bàránábà. Bindi ndú gii gbì ọ̀ Èrémésì, tí muu có mì ndâ bààcì mì ndâ Ìgìrìgì, mí muu Páwòlò, tacó a yí ta o tí nò ká kù 'dè có.

¹³ Ndâ 'duù tí nó tí ndâ mbe kù bàkà i ji Zéyùsù, ta bàndò bà ci i ji yí ká dè seè gbata nó, gii gí ta ndâ dì mò'dú ta ndâ 'vì mù gí njekèjì ndùgù gbata, tacó bà ci ndú ji ndâ Páwòlò ta Bàránábà.

¹⁴ Ndâ Bàránábà ta Páwòlò mâ gii 'di có ña i tí nò mbe kù bàkà tí mí njekèjì ndùgù nò, ndú gii yaka gbí ndâ bòngó tí ndú gí, tacó bà tùbà ji ndâ 'duù tí nó máa, go ña i tí nó náa à kù bàkà ta ọ̀ ndâ yì nò tí ndâ yì wálá. Bindi ndú gii oloko ta ngèlè co gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nó mbe tì bìnjì nò, ta bà tò kù ji ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà có bà waa mbelè ji ndú tí njekèjì ndùgù nò,

¹⁵ máa, «Yo kù bàkà ña i tí nó á tacó ye, ndâ 'dakò? Ze delè ngbá káa ndâ 'duù náa à jò ze ká go bà jò yo. Ze gí ta Banga-Ngú-Có ji yo, máa yo 'visì muu yo 'do tí bà ùlù ndâ i ñinó ta gbí ndú wálá nó, gítí wu Mbíri tí nó tí mbe suu tàrì, ta to, ta ngo, ta ndâ i tí nó 'dáá gí gbí ndú nò.

16 Yí gbí ndâ ká o táánò si ndâ 'duù gbí ña ndú 'bá mì ndú kù bàkà go có mì ndú gbí muu ndú.

17 Kpêtí ká éno, yí táánò si yo me sínò lá. Yí ta o 'dáá gî kù túbà tí wó, máa yí kuu tí, ta bà si ndâ 'bí tó i mì wó náa yí kù bàkà ndú nó ji yo: Yí kù tuu mù 'do tàrì ji yo; yí kù si ndâ i-zó-zò gbí ñí mì yo kù uu ta o mì ndú; yí kù je i-zó-zò ji yo; yí delè kù peteke tàkòcò yo.»

18 Ndâ Páwòlò ta Bàránábà giì bàkà a cèè ndi ndú tacó bà rò ndâ 'duù tí nò 'do tí bà waa mbelè ji ndú.

19 Ndâ 'bí Jùdèyà mà giì gi 'do gbí ndâ gbata Àndiyókì ta Ìkóniyùmù giì gbí gbata Lísítàrà, ndú giì volo gbí òkò tí ndâ tú mì Jézù ta ndâ mbè ndâ 'duù tí nó gbí gbata Lísítàrà nó gî. Ndâ mbè 'duù tí nó giì njè gítí bà 'vaka Páwòlò ta díí. Ndú mà giì 'va yí 'dèè gî, ndú giì ja yí 'do gbí gbata gí sè, tacó ndú koro có máa, yí cì gî.

20 Ndâ mbe tala có mì Jézù giì tì yí 'dee gî. Yí mà giì zere gî, yí giì a gí yaà 'do tísì, bìndi yí giì dele ndi wó ya gí gbí gbata.

Ndâ Páwòlò ta Bàránábà dele ndi ndú ya gí Àndiyókì

Ndâ Páwòlò ta Bàránábà giì njè nó 'do Lísítàrà ta yé bìndi ña i tí nó mbe 'de Páwòlò nò, ya gí gbí gbata Dérébì.

21 Ndú mà giì ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù kà, ndâ 'duù me mbè giì ùnje gítí bà dù tí ndâ mbe tala có mì Jézù gî. 'Do bà-i-nò, ndú giì dele ndi ndú co gbí ndâ gbata Lísítàrà, ta Ìkóniyùmù, ta Àndiyókì tí nó gbí to Písídiyà nó,

22 kù je ngú wotí ji ndâ mbe tala có mì Jézù ta bà kpo-gbì-tà-tù ndú máa, «Yo zèè njembí yo, waa yo 'ví tee njembí yo mítí Mbírì. Tacó ndoo bà kònò a sé'i á kùro bà dù ndoo tí ndâ bòò mì Mbírì.»

23 Ndú mà giì je ndâ kpo 'duù mí kùro ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ 'duù ta rẹ̀ mì Jézù gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî, ndú giì 'deke tí ndú, ta bà kònò go tacó bà yù nambeè 'do mì Mbírì tí nó náa ndú kù tee njembí ndú mítí wó nó, máa, yí 'ví kpolo tí ndú.

24 Ndâ Páwòlò ta Bàránábà giì ndii co gbí to Písídiyà ya gí gbí to Pàfíliyà.

25 Ndú mà giì cee ta bà ma có mì Mbírì ji ndâ 'duù gbí gbata Pérégà kà gî, ndú giì ya gí bà o gbà 'do gbí gbata Àtálìyà.

26 Bìndi ndú giì dele ndi ndú ya gí gbí gbata Àndiyókì, tí bàndò tí nó náa à ruka ndú ji Mbírì mítí nò.

27 Ndâ Páwòlò ta Bàránábà mà giì yee Àndiyókì gî, ndú giì kili ndâ 'duù tí nó mbe kù kili ta rẹ̀ mì Jézù nò, bìndi ndú giì 'vanda ndi ndâ i tí nó náa Mbírì bàkà ta ndú gbí nó mì ndú nó ji ndú. Ndú delè giì dítà ña bà njaanga njekeji bà tee njembí ndâ 'duù ñínó náa ña ndú me ndâ Jùdèyà lá nó mítí Mbírì ji ndú.

28 Ndú giì dù á mì ndú ta ndâ 'bí mbe tala có mì Jézù bìndi bà dele ndú ta kòndi o.

15

Có ñònòkò tí gbí òkò tí ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù

1 Ta o tí nó si ndâ Páwòlò ta Bàránábà kuu Àndiyókì nò, ndâ 'bí 'dakò 'do gbí to Jùdèyà giì ya gí Àndiyókì kà. Ndú giì dù kù nibà i ji ndâ 'duù máa, «Yo má ya gí gbí gázà go có mì Mòze lá, yo bà 'vala wálá.»

2 Có tí nó náa ndâ 'dakò tí nó 'dè nò giì ya gí gbí muu ndâ Páwòlò ta Bàránábà lá. Ndú mà giì tò kponje ta ndú gítí kpòò, ndâ mbe ùnje gítí có

mì Jézù gbí gbata Àndiyókì ká gii jukì ndú ta bà ɾuka ndâ 'bí 'duù wàa ndú 'ví ya ta ndâ Páwòlò ta Bàrànába gí bà 'viiki gbí có tí nò ta ndâ tú mì Jézù, gii je ndâ 'bí kpo 'duù mbe ùnje gítí có mì Jézù gbí gbata Jèrùzàlémè.

³ Ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Jézù gbí gbata Àndiyókì 'dáá gí mâ gii je nó ji ndâ Páwòlò ta Bàrànába, ta ndâ 'duù tí nó náa à ɾuka ndú ji ndú nó gí, ndâ Páwòlò ta Bàrànába gii nò ta bà dìtà bà ùnje gítí có mì Jézù mì ndâ 'duù ñinó ta ɾa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó ji ndâ mbe tala có mì Jézù ta ndi gbí ndâ to Fònésiyà ta Sàmáriyà. Líkì bà 'di có tí nò gii dù tí ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù gbí ndâ to tí nò ngé ndii gí.

⁴ Ndú mâ gii yee Jèrùzàlémè, ndâ tú mì Jézù ta ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù 'dáá gí, ta ndâ kpo-'duù-'bá gii te wiɾi mítí ndú ta banga tí. Bìndi Páwòlò bà-i-nò gii dìtà ndâ i tí nó náa Mbíɾi bàkà ta ndú nó 'dáá gí ji ndú.

⁵ Káa ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndâ 'duù tí nò mbe ùnje gítí có mì Jézù náa ndú táánò sàa a ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà nó gii biya có tí nó gí. Ndú gii aanga cèe muu ndú máa, kózò tí ndâ 'duù tí nó ta ɾa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó 'ví ya gí gbí gázâ. Wàa, à delè 'ví ñibà ndâ có mì Mòze ji ndú.

⁶ Ndâ tú mì Jézù, ta ndâ kpo-'duù-'bá gii kili ta bà muu ndú, ndú mâ gii 'viiki gbí có tí nò kpòò,

⁷ Piyétòrò gii a gí yaà, bìndi yí gii 'dè có ji ndú màa, «Ndâ ná'vindí ye, yo ñò ni ngbárángà'i gí, máa, Mbíɾi táánò gbí ndâ kpédélé o cu 'bì wó a i mítí ye 'do gbí òkò tí yo, máa, ye 'ví dù tí mbe ñibà Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù tí nó ta ɾa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó, tacó wàa, ndú 'ví dù tí tí ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù.

⁸ À má ta bà 'dè ta yúco, Mbíɾi tí nó tí mbe ñò ndâ có gbí njembí ndâ 'duù 'dáá gí nó túbà bà ùnje mì wó gítí ndâ 'duù ñinó ta ɾa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó ta bà tuu Bèri mì wó tí Mbíɾi ji ndú, jé ká go ñinó náa yí tí Mbíɾi táánò bàkà ji ndoo nô.

⁹ Mbíɾi bàkà 'bè mí gbí òkò tí ndoo ta ndú lá. Bà tee njembí ndú mítí Mbíɾi si Mbíɾi 'ví si njembí ndú 'ví dù ngbárángà'i gí.

¹⁰ À má éno, ndoo tí ndâ Jùdéyà 'ví kù paa gbí ñinó kpónó a i ta bà kpolo tàkòcò Mbíɾi, náa ndoo má kù yòngò bà te du koɾi tí nó dígísèé mbe kpò ndâ ká gù ndoo gí, delè mbe gii kpò ndoo gí nó, mí pààpì ndâ mbe tala có mì Jézù wàa?

¹¹ Káa ndoo ùnje gí máa, àá táánò 'vala ndoo káa gbèe nambeè tí nò mì Mbe tí ndoo tí Jézù mbe 'vala ndú nó nô!»

¹² Piyétòrò mâ gii 'dè có mì wó cee gí, ndâ 'duù tí nó mbe kili nó gii dù ngbi-ngbii. Gbèe kòcò gii dù lá. Bìndi a ndâ Páwòlò ta Bàrànába ká gii dìtà ndâ kpo-kpò i ta ndâ seɾè tí nó náa Mbíɾi si ndú bàkà mí gbí òkò tí ndâ 'duù ñinó ta ɾa ndú me ndâ Jùdéyà lá nô.

¹³ Ndâ Páwòlò ta Bàrànába mâ gii 'dè có mì ndú cee gí, Jákòmò gii 'dè có ji ndâ 'duù, máa, «Yo sè tù yo gítí có mì ye nô, ndâ ná'vindí ye!

¹⁴ Simónè 'dè gbí ɾa kpédélé kpokeji bà kaa ndâ 'duù mì Mbíɾi á gítí miɾi wó 'do gbí òkò tí ndâ 'duù ñinó ta ɾa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó gí.

¹⁵ Simónè 'vanda mí to nò ndírí a ndi kòcò ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíɾi náa à cu mí gbí wáragà mì Mbíɾi éno máa, Mbíɾi máa,

¹⁶ «Ye bà dele ndi ye gí bà bì ndi 'bá mì Dàvidè mbe 'va tí to gí nó gí yaà. Ye kèji gí bà 'viindi ndâ i ñinó mbe ki'viki gí nô.

¹⁷ Bìndi sè ndâ 'duù ñinó ta ɾa ndú me ndâ Jùdéyà lá,
mbe kaa tí ndú je gí nó,
bà gii pà bà tí Mbe tí ndoo.

18 Nìnò a kòcò Mbe tí ndoo,
tí mbe túbà ndâ i tí nò ji ndâ ká 'duù sàà dígísèé. >

19 «À má éno, có gbí muu ye éno máa, ndoo si bà pèè mbi ndâ 'duù nìnó ta ña ndú me ndâ Jùdèyà lá, mbe 'vìsì tí ndú gí mì Mbírì gí nó mí to.

20 Ndoò cu a wáràgà, wàa ndoo 'ví tuu ji ndú éno máa, ndú gee tí ndú 'do tí ndâ i nìnó náa ndâ vo-vò bààcì yuu 'bì ndú gí gbí ndú gí nò, ndú 'ví gee tí ndú 'do tí bà bàkà bangbaya, ndú 'ví gee tí ndú 'do tí bà zò ndâ ña yâ nìnó náa à tè miři ndâ nò tí nò té-tè nò, ndú delè 'ví gee tí ndú 'do tí ña ndâ mbelè 'dáá gí.

21 Tacó nìnò a ndâ i nìnó náa ndâ mbe ma có mì Mòze ta o 'dáá gí táánò kù ma có gítí ndú ta ndi gbí ndâ gbata 'dáá gí nó ká nò, à delè táánò kù 'deke ji ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbírì, ta ndâ ři bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà 'dáá gí káa có gítí ndâ i tí nò ta bà muu ndú nò.»

Ndâ tú mì Jézù cu wáràgà ji ndâ 'duù nìnó ta ña ndú me ndâ Jùdèyà lá nò

22 Ndâ tú mì Jézù, ta ndâ kpo 'duù kùro ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù, gíi toko có máa, ndâ yì řuka ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ yì tí ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù, wàa ndâ yì 'ví tuu ndú ta ndâ Páwòlò ta Bàrànába ya tí gí Àndiyókì. Sè ndâ mbe kù kili ta řè mì Jézù 'dáá gí mà gíi ùnje gítí có tí nò gí, ndú gíi cu 'bì ndú mítí ndâ 'dakò sósò'ò tí ndâ wu 'dakò gbí òkò tí ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù gbí gbata Jèrùzàlémè. Řè 'bí 'duù gbí òkò tí ndú a Júda ta 'bí řè wó a Bàràsábà, gíi je Sìlívànò.

23 Bìndi ndú gíi cu wáràgà mí 'bì ndú, máa, ndú ya tí ji ndâ mbe kù kili ta řè mì Jézù gbí gbata Àndiyókì.

Có gbí wáràgà tí nò náa ndú cu nò éno máa, «Ze tí ndâ tú mì Jézù, ta ndâ kpo 'duù kùro ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù, tí ndâ ná'vindí yo, 'vee yo tí ndâ ná'vindí ze nìnó ta ña yo me ndâ Jùdèyà lá, náa à jò yo mí gbí ndâ to Àndiyókì, ta Síriyà, ta Sìlísìyà nó, ngé ma.

24 «Ze 'di có éno máa, ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ze ká ya gí bà mù njembí yo ta ndâ 'bí ña có mì ndú, bìndi ndú gíi si yo kù kořo có ká wi-wì. Ndú bàkà ña i tí nò me ta có 'do gbí nje ze lá.

25 À má éno, ndòngbù kóro-koro có mì ze toko gbaànjé kpónó éno máa, ze bà cu 'bì mítí ndâ 'bí 'duù, wàa ze 'ví tuu ndú ta ndâ Bàrànába ta Páwòlò, tí ndâ 'duù tí nó náa ze kù te duù mítí ndú ta wotí tí,

26 tí ndâ 'dakò mbe sì miři ndú 'dáá gí ji Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì gí nó, wàa ze 'ví tuu ndú ya tí ji yo.

27 Ze kù tuu ji yo a ndâ Júda ta Sìlívànò, tacó wàa yo 'ví 'di ta ndi gbèe có tí nò náa ze cu mí gbí wáràgà tí nó ta tù yo 'do gbí nje ndú.

28 «Bèři-mì-Mbírì kořo có řò éno máa, à 'ví te 'bí du i mbe ndii ndâ có tí nò mí muu yo lá. Ndòngbù bá kořo có mì ze delè ká go nìndi Bèři-mì-Mbírì nò.

29 Có tí nò máa, kózò tí yo 'ví gee tí yo 'do tí i-zó-zò náa a bàkà ji ndâ bààcì, ta mbelè, ta yâ nìnó náa a tè miři nò tí nò té-tè, gíi je bà bàkà bangbaya. Yo kù'ba 'do tí ndâ i tí nò, wàa yo bà ya jáá gí. Yo dù nìkì maa.»

Ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù gbí gbata Àndiyókì 'deke wáràgà mì ndâ tú mì Jézù

30 Ndâ 'duù tí nó náa ndâ tú mì Jézù tuu ndú nò mà gíi yee gbí gbata Àndiyókì, ndú gíi kili ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù ká 'dáá gí, bìndi ndú gíi je wáràgà tí nó náa à tuu ta ndú nó ji ndú.

³¹ Ndú mâ giì 'deke wáràgà tí nò, tàkòcò ndú 'dáá gí giì peteke ngé ndii gí, tacó ndâ có gbí wáràgà tí nò je bà wo woò ji ndú gí.

³² Ndâ Júdá ta Silivánò só káa ndâ mbe 'dè-kòcò ta wotí mì Bèri-mì-Mbíri. Tacó éno, ndú giì 'dè có ta ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù ta kòndi o. Ndú giì yù ndú ngbóó tí ndâ 'dakò gí.

³³ Ndú mâ giì bàkà lambu kòndi o mí Àndiyókì gí, ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù kà giì je nó ji ndú ta pétékè tàkòcò ndú, bìndi ndú giì tuu ndi ndú ya tí ji ndâ 'duù tí nó mbe tuu ndú 'do Jèrùzàlémè nò.

³⁴ Káa à giì níkì tí Silivánò a bà dù yí Àndiyókì.

³⁵ Ndâ Páwòlò ta Bàrànába, giì je ndâ 'bí mbe ùnje gítí có mì Jézù me mbè, giì dù kù nìbà có mì Mbíri, delè kù ma có mì Mbíri ji ndâ 'duù gbí gbata Àndiyókì á bìndi bà dele ndi Júdá gí Jèrùzàlémè.

Bà njèè gbí òkò tí ndâ Páwòlò ta Bàrànába

³⁶ Ndâ Páwòlò ta Bàrànába mâ giì bàkà lambu sili bìndi bà ya Júdá gí Jèrùzàlémè nò gí, ndú giì toko có máa, «Ndà ya gí bà gala ndâ ná'vindí ndoo gbí ndâ gbata tí nó náa ndà táánò ma có mì Mbe tí ndoo ta ndi gbí ndú nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí, wàa ndà 'ví nò ta ngú ña ñinó náa à tí ndú kà nò.»

³⁷ À gbí muu Bàrànába ta o tí nò a có bà yuu Jòvànì tí nó ta 'bí rẹ wó a Màrikò nó mí gbí nó ta ndú.

³⁸ Káa có tí nò giì zò muu Páwòlò lá, tacó Jòvànì ta 'bí o sàà kùro 'visi tàmúu wó gítí ndú si ndú nje nètè gbí to Páfíliya gí.

³⁹ Có Jòvànì Màrikò nò giì njèè gbí òkò tí ndâ Páwòlò ta Bàrànába bà-i-nò gí. Tacó éno, Bàrànába giì je Màrikò, bìndi ndú giì o gbà ta yí ya gí gbí to Kípùrù.

⁴⁰ Páwòlò giì 'daka ta yí a Silivánò. Ndâ ná'vindí ndú mbe ùnje gítí có mì Jézù mâ giì yù nambeè 'do mì Mbíri tacó tí ndú gí,

⁴¹ ndú giì zèè ñinò ndú a kpokèjì tí nó mbe có gbí ndâ to Síriya ta Silísiya nó, kù nò ta bà je wotí ji ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Jézù.

16

Páwòlò je Tímàtéyò gí gbí nètè bà ma có mì Mbíri

¹ Páwòlò giì 'do Silísiya ya gí Dérébì, yí giì 'do Dérébì ya gí Lísítàrà. Ta o tí nò, 'bí 'dakò tí mbe tala có mì Jézù, ta rẹ wó a Tímàtéyò, náa nawu wó a jú Jùdéya mbe ùnje gítí có mì Jézù gí káa bu wó a Ìgìrìgì, kuu ta 'bá Lísítàrà.

² Tímàtéyò tí nò a 'bí ña 'dakò náa ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù gbí ndâ gbata Lísítàrà ta gbata Ìkóniyùmù 'dáá gí wu gbí wó ngé má.

³ Páwòlò bà-i-nò giì je Tímàtéyò ya tí gí gbí gázà, tacó wàa, yí 'ví dù tí ka nó mì yì. Páwòlò bàkà éno tacó ndâ 'duù gbí ndâ to tí nò 'dáá gí nò ni gí, máa, Tímàtéyò ya gí gbí gázà si yí gbí 'viì lá, tacó bu wó a Ìgìrìgì.

⁴ Ndâ Páwòlò ta Tímàtéyò giì 'bità bà nò kù ma ndâ có tí nó náa ndâ tú mì Jézù, ta ndâ kpo 'duù mì ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù, 'dè 'do Jèrùzàlémè éno máa ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù 'ví bàkà go ndú nó, ta ndi gbí ndâ gbata núú kù ya tí.

⁵ Tacó éno, ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Jézù giì tee njembí ndú mítí Mbíri ta wotí tí ndii ñinò sàà kùro nó gí. Muu ndú delè giì àdì tókà'i.

Bèri-mì-Mbíri kpo-gbí-tà-tù ndâ Páwòlò ta ndâ ka nó mì wó

⁶ Ndâ Páwòlò ta ndâ ka wó mbe nó gii ndii co gbí ndâ to Fíríjìyà ta Gàlátì ká ta nó, tacó Bèri-mì-Mbíri kpo-gbí-tà-tù ndú gî, máa, ndú 'ví ma có mì Mbíri mí gbí ndâ to Ásiyà gbí nó mì ndú nò lá.

⁷ À gbí muu ndú ta o tí nò a có bà ya gí gbí to Bèsínìyà, káa, ndú mâ gii dooko gí Mísiyà gî, Bèri-mì-Jézù gii biya ji ndú gî.

⁸ Ndú bà-i-nò gii ndii có Mísiyà ya gí gbí gbata Tòrówà.

⁹ Ta 'bí bèbìli gbaànjé si ndâ Páwòlò ta ndâ ka nó mì wó kuu gbí gbata Tòrówà, 'bí i gii gí gí muu Páwòlò go rii nô. Yí gii nò 'bí 'dakò, tí 'duu Mèsidóniyà rò tíyò kú 'deke tí wó ji yí éno máa, «Yo ndii gí gí Mèsidóniyà, wàa yo 'ví koni ze.»

¹⁰ Ẹo Páwòlò mâ gii da bìnidi i tí nò, ze ngé gii bàkà nó gí Mèsidóniyà, tacó ze gii nò ni ngbàrángà'i gî, máa, a Mbíri ká kú tè'é tí ze, máa, ze ya gí bà ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duu kà.

Bà yee ndâ Páwòlò gbí gbata Filípi

¹¹ Ze bà-i-nò gii o gbá 'do Tòrówà jáa ya gí Sàmòsirásì. Ze gii njè nó 'do Sàmòsirásì ta 'bí yé ya gí Nípólisi.

¹² Ze gii ya 'do bà-i-nò gí Filípi, tí gbolò gbata, delè tí kpóló-kpolo gbata gbí to Mèsidóniyà, náa à kú zogo a ngáángbá gba mì ndâ Rómánò. Ze mâ gii bàkà làmbu sili mí Filípi gî,

¹³ ze gii co 'do gbí ndùgù gbata ta 'bí ri bà wotí gbí tàkìlì mì ndâ Jùdéyà gbaànjé ya gí yì ngo, tacó ze nò ni gî, máa, nìno bà dù a bàndò bà kili ndâ Jùdéyà tacó bà 'deke tí ndú ji Mbíri. Ze bà-i-nò gii ki tí ze to, bìnidi ze gii nìbà có mì Mbíri ji ndâ 'bí nìi mbe kili mí kà.

¹⁴ 'Bí nìi gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ nìi tí nò, ta Ẹ wó a Lídiyà, mbe gí 'do gbí gbata Tiyátirà, tí nìi mbe kú co tí kpokèjì mì Mbíri, ta nètè mì wó a bà mà bí-bi i bà moo bongo, mâ gii 'di ndâ có tí nò náa ze 'dè ji ndú nò, Mbíri gii je njembí bà ùnje gítí ndâ có tí nò náa Páwòlò 'dè nò ji yí.

¹⁵ À mâ gii caka tí ndú ta ndâ 'duu 'bá mì wó 'dáá gí gí, yí gii nanaka mítí ze, máa, ze ya gí bà dù a i 'bá mì yì, lê náa ze nò ni ta yúco gí, máa, yì tee njembí yì 'dáá mítí Mbíri gí nô.

Bà zèè ndâ Páwòlò ta Silivánò mí gbí zàa

¹⁶ Ta 'bí o gbaànjé si ze kú ya gí bàndò bà 'deke tí ji Mbíri, ze gii 'de 'bí 'viní, tí i-gbí-keci mì ndâ 'bí 'duu, ta bààcì gbí muu wó. Ndâ mbe tí 'viní tí nò 'de i gbí bààcì tí nò gbí muu wó nò ngé ndii gî.

¹⁷ 'Viní tí nò mâ gii nò ze, yí gii 'bità bà Ẹ ndi ze ta ndâ Páwòlò ta bà 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Ẹnínó a ndâ bòò mì Mbíri tí nó mbe kú dù ngéé gbíri nó ká nô. Ndú gii tacó bà túbà kpokèjì bà 'vala yo ji yo.»

¹⁸ Síí gbí ri bà tò Ẹa kú tí nò mì 'viní tí nò tàkò ze gii dù lá. Yí mâ gii bàkà kpòò, ta 'bí ri gbaànjé yí mâ gii gí gí tàkò ze ta Ẹa i mì wó nò, njembí Páwòlò gii volo gítí wó gí. Páwòlò gii 'visí tí wó gí ndii, yí gii 'dè có ji bààcì tí nò á gbí muu 'viní tí nò nò, máa, «Ye kú 'dè có ji wò ta Ẹ mì Jézù tí Bindi-Mbíri, máa, wò co 'do gbí muu 'viní tí nò gí.» Káa, à káa pòó bà 'dè có tí nò mì Páwòlò, bààcì tí nò gii co 'do gbí muu 'viní tí nò gí.

¹⁹ Ndâ mbe tí 'viní tí nò mâ gii nò ni éno máa, Páwòlò volo gbí bà 'de i mì ndâ yì 'do gbí wó gí, ndú gii zèè ndâ Páwòlò ta Silivánò, bìnidi ndú gii kaa ndú ta bà gbùrùngà ndú kú ya tí gí gbí ngbàngà á bàndò 'vélè.

²⁰ Ndú mâ gii yee ta ndú kà gí, ndú gii kpì ngbàngà tí ndú ji ndâ gba éno máa, «Ndâ 'dakò tí nó kuu nó a ndâ Jùdéyà, káa ndú kú bàkà 'viya mí gbí gbata mì ndoo.

21 Ndú kù bàkà 'bí ña i mì ndú náa à me yúcó tacó tí ndá bòò Rómà 'ví ùnje gítí nò lá. Bà ɾu ndi ña kpokèjì tí nò mì ndú nò delè me dú tacó tí ndoo tí ndá bòò Rómà lá.»

22 Có tí nò náa ndá 'dakò tí nò 'dè nò giì volo njembí ndá 'duù tí nò mbe tí mèè mí gbí ngbàngà ta o tí nò nò gítí ndá Páwòlò ta Silivánò gí. Ndá gba bà-i-nò giì yaka gbí ndá bòngò 'do tí ndá Páwòlò ta Silivánò ta kpo tàkòcò gí. Bìndi ndú giì waa có mítí ndú, máa, à gbì ndú.

23 À mà giì gbì ndá Páwòlò ta Silivánò go có mì ndá gba nò tè gí, à giì kaa ndú nè mí gbí zàà. Bìndi ndá gba giì 'dè có ji mbe ù njekèjì zàà máa, yí kpolo tí ndú tí kpoò.

24 Mbe ù njekèjì zàà bà-i-nò giì kaa ndú ya tí ngéé gí tà'i ñìnó ngé kùro kà nô. Yí mà giì ɛɛ kò ndú gí, yí giì nè njekèjì gí tàkò ndú ɾítí gí.

Serè bà njaanga ndá Páwòlò ta Silivánò 'do gbí zàà

25 O mà giì gbooko gí, ndá Páwòlò ta Silivánò giì dù kù 'deke tí ndú, ta bà cu cè kù be ta ɾè Mbíri, káa ndá 'bí ka ndú náa ndú ta ndú gbí zàà nò giì dù ngbi-ngbii kù 'di ndá i tí nò náa ndú kù me nò.

26 Ndú giì gu káa ndii ta bà tanga tí mì to. Ndú mà giì zeke'o, ndú giì nò ndá njekèjì zàà 'dáá gí njaanga tí nga-ngàà gí. Ndá gínjìrì tí nó náa à ɛɛ ta ndá kò ndá 'duù gbí zàà nò giì kaɾaka gbí tí kpátá-kpàtà, kpátá-kpàtà, 'do tí kò ndú gí.

27 'Duù tí nó mbe kù ù njekèjì zàà nó mà giì gundiì 'do tí ɾi, yí mà giì nò ndá njekèjì zàà 'dáá nga-ngàà, nga-ngàà, yí giì ja sizò mì wó 'do gbí foko, tacó wàa, yí 'ví zi ta tí yí gí, tacó yí koɾo có éno máa, ndá 'duù gbí zàà faka 'dáá mítí yí gí.

28 Káa Páwòlò mà giì nò yí tí, yí giì tò kù ji yí ta kòcò wó ngéé gí yaa máa, «Zi tí lo lá! Ze 'dáá ta kábà muu ze kuu nô.»

29 'Dakò tí nò mà giì 'di có tí nò náa Páwòlò 'dè ji yí nò, yí giì 'dè có máa, à òlò ngba wu. À mà giì òlò ngba wu ji yí gí, yí giì co ta ngèlè ta gúku, kpùrù-kpùrù, ya gí bà 'va tí wó kùro ndá Páwòlò ta Silivánò.

30 Yí giì kaa ndú 'do gbí zàà gí sè. Bìndi yí giì 'vee ndú máa, «Ye 'ví bàkà a ña yè, tacó wàa ye 'ví 'vala tí, ndá kpo 'duù?»

31 Káa ndú giì 'visì có ji yí éno máa, «Ùnje gítí có mì Mbe tí ndoo tí Jézù, wàa wò bà 'vala gí. Ndá 'duù bá mì lo 'dáá gí delè bà 'vala gí.»

32 Ndá Páwòlò ta Silivánò bà-i-nò giì 'bità bà ma có gítí Mbe tí ndoo ji ndá 'dakò tí nò, ta ndá 'viì mì wó, giì je ndá 'duù 'bá mì wó 'dáá gí.

33 'Dakò tí nò bà-i-nò giì kaa ndá Páwòlò ta Silivánò ká ta kpo-gbì'o tí nò, yí giì caka ɾo ndá kà bà gbì ndú ta ndi tí kútí ndú nó gí.

Ndá Páwòlò ta Silivánò delè ngé giì caka tí ndá 'dakò tí nò ta ndá 'viì mì wó 'dáá gí.

34 'Dakò tí nò giì kaa ndú ya tí gí 'bá mì wó, yí giì je i-zó-zò ji ndú. Líkí'o giì bàkà ndú ta ndá 'duù 'bá mì wó 'dáá gí, tacó ndú 'visì muu ndú 'do tí ndá tende kpokèjì gítí kpokèjì mì Mbíri gí.

35 Yé mà giì too gí, ndá kpo-kpò 'duù mbe kù waa có gbí ngbàngà giì tuu ndá 'bí kùro ndá àsikèrì mbe kù kpolo tí ndá 'duù gbí zàà ya tí ji 'duù tí nó gbí nètè ta o tí nò nó, máa, «Njaanga ndá 'dakò tí nò gí.»

36 'Dakò tí nò mbe kù kpolo tí ndá 'duù gbí zàà ta o tí nò nò giì ya gí mì Páwòlò, bìndi yí giì 'dè có ji yí máa, «Ndá kpo-kpò 'duù mbe kù waa có gbí ngbàngà tuu tú gí tí éno máa, ye njaanga yo gí. À má éno, yo co gí sè, wàa yo 'ví ya nìkì maa.»

³⁷ Káa Páwòlò gii 'visi có ji 'dakò tí nò máa, «Ndâ gba máa yè? Ndú 'vee me gbí nje ze lá, káa ndú gii gbì ze tí ndâ 'viì-Rómà mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí, bìndi ndú gii kaa ze mí gbí zàà, káa, ndú kpónó gii 'dè có éno máa, ndâ yì kù njaanga ze gbí dùde? 'Bí có go éno wálá! Si káa 'dóó ndú ká 'ví gí ta kò ndú, wàa ndú 'ví kaa ze gí sè.»

³⁸ Ndâ kùro ndâ àsikèrì tí nò mâ gii je ndi kòcò Páwòlò nò ya tí ji ndâ mbe waa có gbí ngbàngà, bà 'di có éno máa, ndâ Páwòlò ta Sìlivánò a ndâ 'viì-Rómà nò gii te a gúku mítí ndú.

³⁹ Ndú bà-i-nò gii ya gí mì ndâ Páwòlò ta Sìlivánò gbí zàà kà, bìndi ndú gii yì ndú ta bà 'deke tí ndú ji ndú, máa, ndú co gí sè 'do gbí zàà, wàa ndú 'ví njè nó 'do gbí gbata Filípì gí.

⁴⁰ Ndâ Páwòlò ta Sìlivánò gii co 'do gbí zàà ya gí 'bá mì Lídiyà. Ndú mâ gii nò ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù kà, ndú mâ gii 'dè ndâ có njìno mbe kù je wotí ji ndâ 'duù nó ji ndú gí, ndú gii njè nó 'do gbí gbata Filípì gí.

17

Ndâ Páwòlò ta Sìlivánò 'de kpo-se-muu gbí gbata Tèsàlónikà

¹ Ndâ Páwòlò ta Sìlivánò gii 'bì nó 'do Filípì co gbí gbata Àfipólisi, ndú gii co gbí gbata Àpòlóniyà kù ya gí gbí gbata Tèsàlónikà, tí 'bí gbata ta bàndò bà kili ndâ Jùdèyà tacó bà ùlù Mbírì kuu gbí .

² Ndú mâ gii yee gbí gbata Tèsàlónikà gí, Páwòlò gii ya gí bàndò bà kili ndâ Jùdèyà tacó bà ùlù Mbírì, á go ña i mì wó náa yí kù bàkà ta o 'dáá gí nò. 'Do bìndi njìno, yí gii dù kù ya gí mì ndú á bàndò bà kili ndú tacó bà ùlù Mbírì ta ñi bà wotí gbí tàkù mì ndú 'dáá gí ta síi gbí wálá 'vìlì ta'ò, kù 'viiki gbí ndâ có gbí wáràgà mì Mbírì ta ndú,

³ kù tù ta bà ji ndú 'do gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, bà cì Bìndi-Mbírì, ta bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó a cèe ndâ kpóló-kpolo có.

⁴ Ndâ 'bí Jùdèyà, ta ndâ 'bí Ìgírìgì njìno ta gúku Mbírì kuu tí ndú nó, gii je ndâ 'bí kpo-kpò nìi njìno náa ndâ có mì Páwòlò nò ya gí gbí muu ndú gí nó, gii tè gí tàkò có mì ndâ Páwòlò ta Sìlivánò.

⁵ Káa ndâ 'bí Jùdèyà njìno mbe biya bà 'di ndâ có mì Páwòlò gí nó gii toko wotí ta ndâ vò 'duù ta ndi tí ndâ bàndò bà mà 'vèlè gbí gbata, bìndi ndú gii bàkà ndâ có mì Páwòlò nò tí tende có mbe pèè njembí ndâ 'duù gítí ndâ Páwòlò ta Sìlivánò. Ndâ 'duù bà-i-nò gii 'bità bà bàkà wo 'do gbí gbata kù ya tí gítí bàndò bà dù ndâ Páwòlò ta Sìlivánò á 'bá mì 'bí 'dakò ta rè wó a Jàsónì, tacó bà kaa ndú ya tí gí gbí ngbàngà.

⁶ Ndú mâ gii yee kà, ndú gii 'de 'bá káa ndâ Jàsónì ta ndâ 'bí ka wó mbe ùnje gítí có mì Bìndi-Mbírì, bìndi ndú gii woo ndú, ta bà gbùrùngà ndú, kù ya tí gí gbí ngbàngà gbí gbata, ta bà gbì 'bê muu ndú éno máa, «Ndâ 'dakò tí nó mbe kù jèlè to ta bà volo 'bá mì ndâ 'duù nó gí gí to nó gí! Ndú kpónó kuu 'bá mì Jàsónì.

⁷ Có mì ngáángbá gba tí nó Rómà nó kpónó gbí tù ndú ká go cèe mòngò gbí tù bô. 'Bí ña ngú có mì ndú kpónó éno máa, 'bí ngú ngáángbá gba mì ndâ yì ta rè wó a Jézù kuu tí .»

⁸ Có tí nò náa ndâ Jùdèyà 'dè nò gii volo njembí ndâ 'duù gbí gbata, ta njembí ndâ gba gí.

⁹ Tacó éno, ndâ gba gii 'dè có ji ndâ Jàsónì ta ndâ ka wó náa a zèè ndú ta ndú nó, máa, ndú see tí ndú mí kùro ndâ yì, máa, vò i bà bàkà tí wálá, má kózò gí, wàa ndâ yì 'ví gii si ndú 'ví ya gí 'bá mì ndú.

Ndâ Páwòlò ta Sìlivánò 'de ngú kpo-se-muu gbí gbata Bèrèyà

¹⁰ Ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù gbí gbata Tèsalónikà gii tuu ndâ Páwòlò ta Silivánò ta 'dè'o, si o kù me yùkù-yùkù ta gbèe ɾi bà gbùrùngà ndú mì ndâ 'duù nò, ya tí gí gbí gbata Bèréyà. Ndú mà gii yee kà, ndú gii ndii ká ngé ya gí bàndò bà kili ndâ Jùdéyà tacó bà ùlù Mbíɾì.

¹¹ Muu ndâ Jùdéyà gbí gbata Bèréyà níki co tí muu ndâ nambe ndú ñinó á gbí gbata Tèsalónikà nó gí, tacó éno, ndú gii ùnje gítí có mì Bindi-Mbíɾì ká gálà. Ndú gii dù ta ɾi 'dáá gí kù 'viiki gbí có gbí wáràgà mì Mbíɾì, tacó bà ñò máa, yúco a yè wè.

¹² Ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndâ Jùdéyà, ta ndâ Ìgìrìgì, gii je ndâ 'bí kpo-kpò nii, gii ùnje gítí có mì Jézù gí.

¹³ Ndâ Jùdéyà gbí gbata Tèsalónikà mà gii 'di có éno máa, Páwòlò kù ma có mì Mbíɾì jì ndâ 'duù gbí gbata Bèréyà, ndú gii kaa ta 'viya ya gí kà, tacó bà ñonòkò muu ndâ 'duù, wàa ndú 'ví tanga i.

¹⁴ Ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù gbí gbata Bèréyà mà gii 'di gbí tìɾì 'viya mì ndú nò gí, ndú gii tuu Páwòlò ya tí gí yì ngo, si káa ndâ Silivánò ta Timàtéyò mí ndii.

¹⁵ Ndâ mbe ko Páwòlò nò gii ya ta yí ngé yee gbí gbata Àtínà. Ta o tí nó náa ndú kù gii dele ndi ndú gí gbí gbata Bèréyà nó, Páwòlò gii ci ndú jì ndâ Silivánò ta Timàtéyò, máa, ndú ngo've tí ndú ya gí tàkò yì.

Páwòlò gbí gbata Àtínà

¹⁶ Gbí ndâ o tí nó náa Páwòlò kù ù ta ndi ndâ Silivánò ta Timàtéyò mí gbí gbata Àtínà nò, ñjembí wó ta o 'dáá gí kù pèè ká pèè ta zu bà ñò ña bà te duù mì ndâ 'duù kà mítí ndâ 'bí ña sú bààcì mì ndú ta gbí ndú wálá.

¹⁷ Tacó éno, yí gii dù kù 'viiki gbí có mì Mbíɾì ta ɾi 'dáá gí ta ndâ Jùdéyà, gii je ndâ Ìgìrìgì ñinó mbe kù cì gúku tí Mbíɾì nó á tí bàndò bà kili ndâ Jùdéyà tacó bà ùlù Mbíɾì. Yí káká'i gii pà me gbí òkò tí ndâ 'duù wàa ndâ yì 'ví 'viiki gbí có mì Mbíɾì ta yí a tí bàndò bà mà 'véle mì ndâ 'duù á gbí gbata lá, síi gbí ɾi bà ya yí gí bàndò bà mà 'véle gítí ña nètè tí nó delè gii dù lá.

¹⁸ Káa ndâ 'bí ña 'duù ñinó gbí òkò tí ndú ta ña bà koɾo có mì ndú máa, «Ndòngbú 'válá ká muu to tí nó» nó, gii je ndâ mbe kù koɾo có máa, «I káa ndi 'bí Mbíɾì» nó, gii 'deeke kponje ta ndâ Páwòlò. Bindi ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gii 'bità bà 'vee ndâ 'bí ka ndú máa, «Pèrègùù tí nó kpónó ñò i tí nó náa yí kù 'dè có á gítí nó ni gí?» Káa ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gii 'dè có ñindi ndú éno máa, «Yí go 'duù ñinó mbe kù ma có mì ndâ 'bí ña tende bààcì nó.» Ndú 'dè ña có tí nó tacó Páwòlò ta o tí nó kù ma có a i gítí Jézù, ta có gítí bà 'vala ndi ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú.

¹⁹ Ndâ 'duù tí nó gii bala Páwòlò á bindi bà tò kponje mì ndú nó ya tí gí kùro ndâ kpo 'duù mì ndú mbe kù kili mí pí gú Àrèyòpágùsù. Ndú mà gii ye ta ndú pí gú kà gí, ndâ kpo 'duù mì ndú gii 'vee gbí nje Páwòlò máa, «Wò bà ni bà 'dè gbí ngú ña bà ñibà i tí nó náa wò kùtáá kù 'dè có á gítí nó á jì ze gí?»

²⁰ Ndâ 'bí có mì lo gbí tù ze á go ndâ có mì mbe 'dó-'do, káa go bà 'di gbí ndú á kuu tí ze.»

²¹ I mbe me líkí tí ndâ 'duù tí nó náa à duu bú ndú mí Àtínà nó, ta ndâ tende 'duù mbe kaa ta 'bá ya gí kà nó, a bà 'viiki gbí ngú có, gii je bà 'di ngú có.

²² Tacó éno, Páwòlò gii a gí yaà, bindi yí gii 'dè có jì ndâ 'duù tí nó mbe kili mí pí gú Àrèyòpágùsù nó, máa, «Yo ndâ 'duù Àtínà! Ye ñò ta ɾo ye gí, máa, go bà bàkà i-mbíɾì tí yo ngé ndii gí.

²³ Ye 'dè có tí nò tacó gbí ndâ o tí nó náa ye kù jèlè ta to kù nò ndâ bàndò bà bàkà i-mbíri mì yo nó, ye giù nò 'bí bàndò bà ci i náa à cu i mítí éno máa, <Nìno jì mbíri-tí-nó-náa-à-nò-yí-ni-lá> nò. À nìkì ma. À má ta bà 'dè có ta yúco, mbíri tí nò náa yo kù bàkà i jì yí káa yo nò yí ni lá nò, a Mbíri tí nó náa ye kù ma có tí wó nò.

²⁴ Mbíri tí nó tí mbe suu to tí nó, ta ndâ i gbí 'dáá gí nó, a Mbe tí tàrì. Yí me mbe 'vala ta 'bá nìno náa a 'duù ká gèè ta 'bì wó nó lá.

²⁵ 'Bí i delè mbe gboo 'do mì wó wàa à tí a 'duù ká 'ví giù bàkà jì yí nò wálá. Tacó a yí ká kù je 'válá, ta woò, ta ndâ i 'dáá gí jì ndâ 'duù 'dáá gí.

²⁶ Yí suu ndâ 'duù 'dáá gí á 'do tí gbèè 'dakò, máa, ndú 'ví 'vala cee muu to tí nó 'dáá gí. À káa 'dóó yí ká 'deke sili bà 'vala ndú, yí giù ka tí ta bàndò bà bì 'bá mì ndú á jì ndú.

²⁷ Yí bàkà éno tacó wàa ndâ ña ndâ 'duù 'dáá gí 'ví pà ta bà tí yí tí Mbíri, ndâ-'bí-lá, ndú má gbala to gbí sú ro kpòò, ndú 'ví gbì mù-kóró mì ndú mítí yí tí Mbíri. Ta ndâ ña nìno 'dáá gí, Mbíri kù dù me me 'dú 'do tí 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí ndoo lá.

²⁸ «À éno, á go có tí nó náa ndâ 'bí ká mbe cu wáràgà mì yo cu éno máa, <Ndoò 'dáá gí kù 'vala ta rẹ̀ mì wó,

ndoo kù dù ta rẹ̀ mì wó,> nò.

Go có tí nó náa ndâ 'bí ká mbe cu wáràgà mì yo cu sàà gí, máa, <Ndoò 'dáá gí a ndâ 'viì mì wó,> nò.

²⁹ À má éno, ndoo 'ví koṛo có éno máa, Mbíri me i nìno náa a 'duù ká cee 'do tí dâ'bì, má wálá, 'do tí fádà, nò lá; yí delè me go duù náa a 'duù ká kuru ta 'bì wó nò lá, náa ndoo lê a ndâ 'viì mì Mbíri nò.

³⁰ «Ta o tí nó táánò náa muu tí ndâ 'duù wálá nó, Mbíri táánò si ña i tí nò á tí có lá. Káa yí kpónó kù 'dè có jì ndâ 'duù gbaànjé-gbaànjé ta ndi tí ndâ bàndò 'dáá gí, máa, ndú 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò kpokèjì,

³¹ tacó yí nì o bà waa có ta yúco mítí ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí gí. Yí je 'Duù tí nó á kèjì gí bà dù tí mbe waa có nó gí. Mbíri túbà tí 'Dakò tí nò náa yí je yí tí mbe gí gí bà waa có nò ta bà 'vala yí 'do gbí muu'dú wó mí koṛo ndâ 'duù 'dáá gí.»

³² Páwòlò mâ giù nì rẹ̀ bà 'vala ndi ku 'do gbí muu'dú wó, ndâ 'duù tí nó giù ba ta 'dì gí. Káa ndâ 'bí giù 'dè có jì yí máa, «Go bà 'di ndi có tí nó náa wò 'dè ta rẹ̀ bà 'vala ndi ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú nò kuu tí ze káká'i.»

³³ 'Do bà-i-nò, Páwòlò giù nje nó 'do tí ndú gí.

³⁴ Káa ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú mbe nanaka mítí Páwòlò giù gí tí ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù gí. À 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe nanaka mítí Páwòlò nò a 'bí 'dakò ta rẹ̀ wó a Dìyónízìyò, tí gbolò 'duù gbí ngbàngà pí gú Àrèyòpágùsù, giù je 'bí nìi ta rẹ̀ wó a Dàmàrìsì.

18

Bà 'bità bà kili ndâ 'duù ta rẹ̀ mì Jézù gbí gbata Kòrìndì

¹ Páwòlò giù nje nó bìndi bà 'dè có mì wó á jì ndâ 'duù pí gú Àrèyòpágùsù á gbí gbata Àtínà ya gí gbí gbata Kòrìndì.

² Yí mâ giù yee kà, yí giù 'de 'bí 'dakò tí Jùdèyà náa à jò yí mí gbí to Pòndùsù ta rẹ̀ wó a Àkùyílà. Ndú gí ta nìi mì wó Pìrisílà 'do Ítáliyà, tacó Kíláwúdiyò tí ngáángbá gba mì ndâ 'duù Ítáliyà mòkò ndâ Jùdèyà 'dáá gí 'do Rómà gí. Páwòlò bà-i-nò giù co wíri ya gí mì ndú.

³ Yí mâ giì 'de ndú tí ndâ mbe cu kémà delè á go yí, yí giì dù á mì ndú ta ndú kù bàkà nèté toko gbaànjé.

⁴ Yí giì dù kù ya gí bà 'viì kí gbí có mì Mbíri ta ndâ 'duù kù jè ta bà 'visi muu ndâ Jùdéyà ta ndâ Ìgìrìgì 'do tí ndâ vò kpokèjì mì ndú gítí kpokèjì mì Bindi-Mbíri ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ 'duù tacó bà ùlù Mbíri ta ndâ ri bà wotí gbí tàkì mì ndâ Jùdéyà 'dáá gí.

⁵ Ndâ Silivánò ta Tìmatéyò mâ giì yee 'do Mèsidóniyà gí, o mì Páwòlò giì dù kpolo ma ká gítí bà ma có mì Mbíri, kù 'dè có ji ndâ Jùdéyà ngbàrángà 'i éno máa, Jézù a Bindi-Mbíri.

⁶ Ndâ Jùdéyà mâ giì 'bità bà jòò gbí có ta yí, ta bà go yí, yí giì gù gbí bongo tí wó mí kùro ndú, ta bà 'dè có ji ndú máa, «Có ku yo 'ví dù ká tí mri yo. Ye 'do tí kpónó bà ya 'do mì yo gí mì ndâ 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Jùdéyà lá nó ta ngbàrángà njembí ye.»

⁷ Páwòlò giì nje nó 'do bàndò bà kili ndâ Jùdéyà tacó bà ùlù Mbíri á bindi bà jòò gbí có mì ndú ta ndâ Jùdéyà nò ya gí 'bá mì 'bí 'dakò ta ña wó me Jùdéyà lá, ta rè wó a Títò Júsitò, tí mbe ùnje gítí có mì Jézù, ta 'bá mì wó ká dè ta bàndò bà kili ndâ Jùdéyà tacó bà ùlù Mbíri.

⁸ Kìrisipù tí kùro ndâ 'duù á bàndò bà kili ndâ Jùdéyà tacó bà ùlù Mbíri, giì je ndâ 'viì mì wó, giì je ndâ 'duù me mbè gbí gbata Kòrìndì mbe 'di có mì Páwòlò, giì ùnje gítí có mì Mbe tí ndoo gí. Bindi à giì caka tí ndú gí.

⁹ Ta 'bí bèbìlì gbaànjé, Mbíri giì 'dè có ji Páwòlò gbí riì, máa, «Páwòlò, cì gúku bà 'dè có lá. Dù ngbiì lá.

¹⁰ Tacó ye kuu tàkò lo. À má éno, 'bí 'duù gbí gbata tí nó gbaànjé mbe tee 'bí wó mítí lo bà dù wálá. Tacó ndâ 'duù mì ye gbí gbata tí nó me mbè.»

¹¹ Páwòlò giì dù kù ma có mì Mbíri á ji ndâ 'duù gbí gbata Kòrìndì á bindi có tí nó náa Mbíri 'dè ji yí gbí riì nó ta ndoo gbaànjé ta pì vò-nje gbaànjé pí .

Ndâ Jùdéyà ya ta Páwòlò gí gbí ngbàngà

¹² Ta 'bí o gbaànjé, ndâ Jùdéyà giì toko có mì ndú gbaànjé gí. Bindi ndú giì ya ta Páwòlò gí gbí ngbàngà kùro Gálìyò tí gbolò 'duù náa à tuu yí 'do Rómà, mbe kù zè to Àkáyà á 'bá mì ndâ Ìgìrìgì.

¹³ Ndú bà-i-nò giì kpi ngbàngà tí wó ji Gálìyò máa, «Có mì ze ta 'dakò tí nó a ñinò: Yí kù pèè ta bà ya gí gbí muu ndâ 'duù tacó bà solo nje ndú gítí bà bàkà i-Mbíri gbí 'bí ña kpokèjì náa à me yí gbí tàkì mì ndâ Jùdéyà lá.»

¹⁴ Káa Gálìyò giì 'visi có ji ndâ Jùdéyà á kùro bà 'visi có mì Páwòlò gí tàkò có mí ndú nó, máa, «Yo 'di có tí nó, ndí yo ndâ Jùdéyà: 'Dakò tí nó kùtàá má bàkà a 'bí i mbe lè gí, yí kùtàá má bàkà a 'bí ña gbolò vò i, ye kùtàá bà me kpìkì-kpìkì gítí bà tè gí tàkò có mì yo wálá.

¹⁵ Káa, à má ká gítí có ta nje sínò, ta có gítí ndâ rè ndâ 'bí ña 'duù mì yo, ta có gítí 'dóó tàkì mì yo, yo 'dè ñinò gbí 'dóó ña kpokèjì mì yo. Ye biya bà dù tí gba mbe waa có gítí ña ndâ có tí nó gí.»

¹⁶ Gálìyò mâ giì 'dè có tí nó ji ndâ Jùdéyà gí, yí giì mòkò ndú 'do gbí ngbàngà kùro wó gí.

¹⁷ Káa ndâ mbè 'duù tí nó mbe kaa ya gí bà 'di ngbàngà tí nó nó giì zèè 'bí 'dakò ta rè wó a Sòsiténè, tí kùro ndâ 'duù tí bàndò bà kili ndâ Jùdéyà tacó bà ùlù Mbíri. Ndú giì kili mítí 'dakò tí nó, bindi ndú giì gbí yí ká mí gbí ngbàngà kùro Gálìyò nó. Káa Gálìyò giì 'vee bà tí ndú ta ndâ i mì ndú náa ndú kù me nó gbaànjé lá.

Páwòlò dele ndi wó gí gbí gbata Àndiyóki

18 Páwòlò gii bàkà bìn̄di bà ya ta yí m̄i ndâ Jùdèyà gí gbí ngbàngà nò káa 'dóo o, má kózò gí, yí bà gii 'dè có ji ndâ mbe ùnje gítí có m̄i Jézù gbí gbata Kòrìndì, máa, ndú si yí 'ví ya gí gbí to Sírìyà. Ndú bà-i-nò gii o gbâ ta ndâ Pìrìsílà ta Àkùyílà, tí ndâ mbe ko yí. Páwòlò gii waa nje se muu wó kùro bà n̄jè nó m̄i ndú 'do gbí gbata Kèngèrèyè, tacó bà 'bità bà gee tí wó kùro bà ya yí gí bà ci i ji Mbírì á Jèrùzàlémè.

19 Ndú mâ gii yee gbí gbata Éfàsù, yí gii jee ndâ Pìrìsílà ta Àkùyílà á mí bándò, bìn̄di yí gii ya ta kpéetí wó gí bà 'viiki gbí có m̄i Mbírì ta ndâ Jùdèyà á tí bándò bà kili ndú tacó bà ùlù Mbírì.

20 Káa si yí kù gii n̄jè nó, ndâ Jùdèyà gii tii yí, máa, yí dù gàa gi. Káa yí gii ya gí gbí có m̄i ndú nò lá.

21 Ta kùro bà o gbâ m̄i wó 'do gbí gbata Éfàsù, yí gii ci ndâ 'duù kà, máa, «Ye bà dele ndi ye gí gí m̄i yo gí, náa Mbírì má ùnje gí nò.»

22 Páwòlò gii o gí to á 'do gbí gbâ á bìn̄di bà n̄jè nó m̄i wó 'do gbí gbata Éfàsù á ká ngéé gbí gbata Cèzàríyà. Yí mâ gii ya gí bà 'vee ndâ mbe kù kili ta r̄è m̄i Jézù á bà-i-nò gí, yí gii ndii ya gí gbí gbata Àndiyókì.

23 Yí gii bàkà mí Àndiyókì káa làmbu sili, bìn̄di yí gii 'bì ndi nó m̄i wó co gbí ndâ to Gálátì, ta ndâ to Fìrìjìyà, kù je wotí ji ndâ mbe ùnje gítí có m̄i Jézù gbí ndâ to tí nò.

Bà 'de tí ndâ Àpólò ta ndâ Pìrìsílà ta Àkùyílà

24 Ta o tí nò si ndâ Pìrìsílà ta Àkùyílà kuu gbí gbata Éfàsù nò, 'bí Jùdèyà ta r̄è wó a Àpólò, náa a jò yí mí gbí gbata Àlèsàndèríyà, tí 'dakò mbe 'dè có, mbe 'di gbí ndâ có gbí wáràgà m̄i Mbírì ngbàrángà'i gí, gii ya gí Éfàsù.

25 Àpólò ya gí Éfàsù tí 'dakò náa à yù yí ngbóo gbí kpokèjì m̄i Mbírì gí, ta cèrèrè bà n̄bà có m̄i Mbírì ji ndâ 'duù ká tí wó, tí mbe kù ma có ta bà n̄bà i gítí Jézù ta 'bí gbèe n̄jì có mbe lè 'do gbí òkò tí ndâ có tí nò wálá, ji ndâ 'duù. Káa à caka tí wó ká ta ña bà caka tí ndâ 'duù m̄i Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù.

26 Ndâ Pìrìsílà ta Àkùyílà mâ gii 'di kòcò Àpólò kù 'dè có ji ndâ 'duù ta gúku tí wó wálá á bándò bà kili ndâ Jùdèyà tacó bà ùlù Mbírì, ndú gii 'daka yí ya tí gí 'bá m̄i ndú, bìn̄di ndú gii toro sè búlù 'do tí nètè m̄i wó ji yí ta bà n̄bà sè ndâ 'bí i ñinó náa à kuu tí gítí «Kpokèjì m̄i Bìn̄di-Mbírì» nó ji yí.

27 Ta o tí nó náa Àpólò kù gii bàkà có bà di ngo ya gí gbí to Àkáyà nó, ndâ mbe ùnje gítí có m̄i Jézù gbí gbata Éfàsù gii je wotí ji yí. Ndú gii cu wáràgà ji ndâ mbe tala có m̄i Jézù á Àkáyà, máa, ndú 'ví te wìri mítí wó. Yí mâ gii ye Àkáyà, Mbírì gii bàkà nambeè ji yí, ta bà je wotí bà koni ndâ mbe kù kili ta r̄è m̄i Jézù á kà ji yí tókà'i.

28 Yí gii kpò nje ndâ Jùdèyà ta wotí ká tí, ta bà túbà ji ndú 'do gbí wáràgà m̄i Mbírì mí kùro ndâ 'duù 'dáa gí, máa, Jézù a Bìn̄di-Mbírì.

19

Ndâ mbe tala có m̄i Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù gbí gbata Éfàsù

1 Páwòlò gii waa to co gú si Àpólò kuu gbí gbata Kòrìndì ya gí Éfàsù. Yí mâ gii yee kà, yí gii 'de ndâ 'bí mbe tala có m̄i Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù.

2 Yí bà-i-nò gii 'vee ndú máa, «Bèri-mi-Mbírì táánò gí gí muu yo ta o bà ùnje m̄i yo gítí bà càkà tí yo nó gí?»

Káa ndá 'duù tí nò gii 'visì có ji Páwòlò máa, «Jé lá. À jé táánò ngbá 'dè có ji ze éno máa, 'bí i ta rẹ wó a Bèri-mi-Mbíri kuu tí nò lá.»

³ Páwòlò gii 'vee ndú káká'i máa, «Káa, àá táánò caka tí yo ée?»

Káa ndú gii 'visì có ji Páwòlò máa, «Áá táánò caka tí ze ká gbí ña kpokèjì bà caka tí ndá 'duù mi Jòvání tí mbe caka tí ndá 'duù.»

⁴ Káa Páwòlò gii 'visì có ji ndú máa, «Ña bà caka tí ndá 'duù mi Jòvání táánò a i tacó tí ndá 'duù ñinó mbe 'visì muu ndú 'do tí ndá vò i mi ndú gí nò. Káa Jòvání táánò ta o 'dáá gí kù 'dè có ji ndá 'duù ta wotí tí ngé ma éno máa, ndú ùnje gítí có mi 'Duù tí nó á kèjì gí tàkò yì nò, 'Duù tí nó tí Jézù nò.»

⁵ Ndá 'duù tí nò má gii 'di có tí nò náa Páwòlò 'dè ji ndú nò gí, àá gii caka tí ndú ta rẹ mi Mbe tí ndoo gí.

⁶ Páwòlò má gii tee 'bí wó mítí ndú, Bèri-mi-Mbíri gii gí gí muu ndú. Ndú bà-i-nò gii 'bità bà 'dè có gbí ndá 'bí tende ña nje có, ta bà 'dè-kòcò ta wotí mi Bèri-mi-Mbíri.

⁷ Muu ndá 'duù tí nò ta o tí nò 'dáá gí go ndá 'dakò muu'bi-nje só.

Bà 'bità bà kili ndá 'duù ta rẹ mi Jézù gbí gbata Éfàsù

⁸ Bìndi Páwòlò gii ya gí bàndò bà kili ndá Jùdéyà tacó bà ùlù Mbíri. Yí gii cì pì ta'ò mí kà kù 'viiki gbí ndá có, ta bà yì ndá 'duù, tacó wàa ndú 'ví ñò ta Mbíri ni tí gba, ta bà 'dè có ta gúku tí wó wálá.

⁹ Káa, ndá 'bí mbe ngbútù mbe biya bà 'di có mi Páwòlò gí má gii 'bità bà 'dè vò có gítí «Kpokèjì tí nò» mí kùro ndá 'duù tí nó mbe kili mí bàndò bà kili ndá Jùdéyà tacó bà ùlù Mbíri nó, Páwòlò gii kaa ndá 'duù ñinó ta go bà 'di có mi wó tí ndú nó, bìndi ndú gii dù kù ya ta ndú gí bà 'viiki gbí ndá có ta rì 'dáá gí mí tà'i bà ñibà i mi 'bí 'dakò ta rẹ wó a Tìránúsù.

¹⁰ Ndá Páwòlò ta ndá mbe tala có mi wó bàkà a ndoo sósò'ò mí gbí nètè bà 'viiki gbí có gítí «Kpokèjì tí nò» ta ndá 'duù, bìndi ndá 'duù Ásiyà 'dáá gí, ndá Jùdéyà ta ndá Ìgirígì, gii 'di có mi Mbe tí ndoo gí.

Ndá 'bí Jùdéyà tí ndá mbe kù ko ndá i 'do gbí muu ndá 'duù

¹¹ Mbíri gii je wotí ji Páwòlò me gbolò tacó bà bàkà ndá kpo-kpò seřè

¹² tí ña ñinó náa, à kpèti gbí ndá o tí nò má je káa vò zì bongo nètè mi wó ya tí ji mbe nò'o, nò'o tí nó ngé kù cee 'do tí wó gí. À delè má je ya tí ji 'duù ñinó ta i ká gbí muu wó nó, i tí nò ngé kù nje nó 'do gbí muu 'duù tí nò gí.

¹³ Ndá 'bí Jùdéyà ta nètè mi ndú a bà nò jèlè to kù ko ndá i 'do gbí muu ndá 'duù bà-i-nò gii tala bà ko ndá i 'do gbí muu ndá 'duù ta rẹ mi Mbe tí ndoo Jézù. Ndú kù bàkà éno ta bà 'dè có ji ndá i-gbí-muu ndá 'duù máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta rẹ mi Jézù tí nó náa Páwòlò kù ma có mi wó nó éno máa, yo co 'do gbí muu 'duù tí nò gí.»

¹⁴ Ndá 'bí 'duù vò-nje só 'do gbí òkò tí ndá mbe kù me ña i tí nò ta o tí nò a ndá 'viì mi 'bí Kùro ndá bu-Mbíri mi ndá Jùdéyà, ta rẹ wó á Sévà.

¹⁵ Ta 'bí o gbaànjé, ndú má gii 'dè ña có tí nò á ji i-gbí-muu 'bí 'dakò, i tí nò gii 'vee ndú máa, «Ye ñò Jézù ni 'do sàà gí. Ye delè gii ñò Páwòlò ni gí. Káa yo, yo a ndá 'di?»

¹⁶ Ndú má gii zeke'o, ndú gii ñò 'dakò tí nò ta i-gbí-muu wó nó langa ya gítí ndú ta 'bí ña wotí náa ndú jé ñò sàà kùro lá. Yí gii nje gbí ndú 'do 'bá ta só, ta gbí-gbì kà mítí ndú.

¹⁷ Ndâ Jùdèyà ta ndâ Ìgìrìgì gbí gbata Éfàsù 'dáá gí gii 'di tàwo ña i tí nó mbe bàkà tí nó gí. Tàwo ña i tí nó gii te mítí ndú a gúku tí ña ñìnó náa ndú 'dáá gí gii 'bità bà te duù mítí Mbe tí ndoo Jézù.

¹⁸ Ndâ 'bí 'duù ñìnó gbí òkò tí ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù, ta ká nètè mì ndú a bà volo bà i ta yeè nó gii yù gbí ndâ i-yeè tí nó náa ndú sàà kù bàkà nó 'dáá gí sè gí.

¹⁹ Ndâ 'bí ña 'duù ñìnó mbe kù zò i sàà 'do a i gbí bà bàkà ndâ i-kó'dú nó gii kaa ndâ wáràgà-kó'dú mì ndú náa ndú sè 'dáá gí ta ñjì fádà álifi zì'duù-só-nje muu'bi (50,000), ndú gii doo ta wu mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí.

²⁰ Có mì Mbe tí ndoo gii dù kù 'vèè gbí ña kpokèjì tí nó ta wotí ká tí .

Ndâ kóró-koro có mì Páwòlò

²¹ Bà ndâ có mì ndâ mbe ko ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù nò mà gii da gí, Páwòlò gii koro có bà dele ndi wó gí Jèrùzàlémè co tí kpokèjì tí nó mbe co Mèsidóniyà, bìndi gii co Àkáyà, nô. À gbí muu wó ta o tí nó a có éno máa, yì má ya gí Jèrùzàlémè gí, yì 'ví gii ya gí Rómà delè.

²² Tacó éno, yí gii tuu ndâ 'bí mbe koni yí sósò'ô, ndâ Tímàtéyò ta Èrásitù, ya tí gí kùro Mèsidóniyà si yí mí Ásiyà.

Ndâ mbe cee fádà pìi wo gbí gbata Éfàsù

²³ Ta o tí nó si Páwòlò kù bàkà có gítí nó nò, wo gii tanga tí gítí «Kpokèjì mì Bìndi-Mbíri» gbí gbata Éfàsù.

²⁴ 'Bí 'dakò tí mbe du fádà ta rẹ wó a Dímítìrì, mbe kù 'de i me gbolò 'do gbí nètè bà gbì ndâ 'bá 'do tí fádà ji bààcì mì ndú ta rẹ wó gbí có Làtìnì a Diyánà, káa á gbí nje có mì ndâ 'duù Éfàsù a Àrìtémìsì,

²⁵ gii kili ndâ mbe nètè mì wó, ta ndâ 'bí ka wó mbe kù 'de i 'do gbí nètè bà du fádà 'dáá gí. Bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Ndâ 'dakò! Yo ñò ni gí máa, ndoo kù 'de i a i 'do gbí nètè tí nó mì ndoo nô.

²⁶ Ye koro có máa, yo kpónó ñò ta ro yo gí, yo delè 'di ta tù yo gí, máa, 'dakò tí nó ta rẹ wó a Páwòlò nó kuu kpéké've tàkò bà 'visì muu ndâ 'duù me mbè, ta bà 'dè có ji ndú máa, ndâ i ñìnó náa ndâ 'duù bàkà ta 'bì ndú bìndi ndú gii 'dè có máa ndâ i tí nó a Mbíri nó, me Mbíri ngé gí lá. Yí kù 'dè ña có mì wó nó me ká gbí gbata Éfàsù cuki lá. Sè to ji yí tí gbí to Ásiyà 'dáá gí kpónó káa sè.

²⁷ Káa có tí nó bà volo me káa rẹ nètè tí nó mì ndoo nó cuki lá. Ndâ 'duù bà si 'bá mì Àrìtémìsì, tí niì tí nó tí bààcì mì ndoo nó, tí có wálá, 'do ká kuu gbí có tí nó náa yo kù 'di tírì-tírì nó. À delè wúnò káa gbèe có tí nó ká bà zì nje bà wu rẹ niì tí nó tí bààcì mì ndoo, náa ndâ 'duù gbí to Ásiyà 'dáá gí, ta ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, kù tègàrà rẹ wó nó.»

²⁸ Có tí nó náa Dímítìrì 'dè nó gii volo njembí ndâ 'duù gítí Páwòlò gí. Ndú 'dáá gí gii rẹ-rẹ kù dòmùù, máa, «Àrìtémìsì mì ndâ 'duù Éfàsù a gbolò bààcì!»

²⁹ Ndâ 'duù gbí gbata 'dáá gí gii 'bità bà pìi wo, bìndi ndâ mbè ndâ 'duù tí nó gii kaa ta ngelè rùkù-rùkù, ta bà gbàmà ndâ 'bí 'dakò tí ndâ ka nó mì Páwòlò sósò'ô, ndâ Gáyù ta Àrìsitàrikù, tí ndâ 'duù Mèsidóniyà, ya tí gí gbí ngbàngà.

³⁰ À gii dù gbí muu Páwòlò ta o tí nó a có bà ya gí mì ndâ 'duù tí nó mbe kaa ya gí gbí ngbàngà nó, káa ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù gii biya ji yí gí.

³¹ Ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ kpo-kpò 'duù mì ndâ 'duù Ásiyà gbí gbata giì tuu tú ji yí máa, yí yuu miři wó mí gbí wú ta bà ya gí gbí ngbàngà lá.

³² Ndâ 'duù giì dù kù pìi káa kù maa éno gí kà. Ndú giì nò 'dóó i tí nó mbe kù bàkà tí nó lá. Ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí ndú delè giì nò i tí nó mbe kili ndú nó ni lá.

³³ Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú giì kaa nderè bà kili ndú nò a i mítí 'bí 'dakò ta rẹ wó a Àlèsándòrò, tacó ndâ Jùdèyà ta o tí nó te yí tí kùro wo tí nó. Àlèsándòrò bà-i-nò giì miyà 'bì wó ji ndâ 'duù, máa ndú dù ngbii, tacó wàa, yì 'ví 'dè có ji ndú, káa, à giì kpò tí gí,

³⁴ tacó ndâ 'duù mâ giì nò Àlèsándòrò ni tí Jùdèyà gí, ndú giì 'bità ndi bà tò kù ta kòcò ndú toko gbaànjé ta kòndi, máa, «Àrítémìsì mì ndâ 'duù Éfàsù a gbolò bààcì! Àrítémìsì mì ndâ 'duù Éfàsù a gbolò bààcì!»

³⁵ 'Bí gbolò 'duù mì ndâ 'duù gbí gbata giì jè kpòò, yí mâ giì rọ ndâ 'duù 'do tí kù gí, yí giì 'dè có ji ndú máa, «Yo ndâ 'viì Éfàsù! 'Dóó rẹ 'duù tí nó mbe nò ni éno máa, gbata tí nó tí Éfàsù nó me bándò bà kpolo tí 'bá mì bààcì tí nó tí Àrítémìsì nó lá nò a 'di? A 'di ká 'dè có ji yo éno máa, Éfàsù me bándò bà kpolo tí bààcì tí nó mbe 'va tí to á 'do gbíri nó lá?

³⁶ Nìnó a ndâ i nìnó náa 'bí 'duù gbaànjé bà 'boo ndú wálá nó ká nò. À má éno, nderè bà volo njembí yo kpónó wálá, nderè bà gu tí yo gítí bà bàkà 'bí ña i nó delè wálá.

³⁷ Káa ndâ 'dakò tí nó náa yo kaa ndú á gí tí gí nó nó gàa 'bí i 'do tí niì tí nó tí bààcì mì yo nò ta vò 'bì gbaànjé lá. Ndú delè 'dè zu có á gítí wó gbaànjé lá.

³⁸ «Káa à má mì ndâ Dìmítìrì ta ndâ ka wó muu-tàwu a có ta 'bí 'duù, o bà kili ndâ gba kuu tí. Ndâ kpo-kpò 'duù delè kuu tí. Sì ndú 'ví ya ta có mì ndú nò gí gbí ngbàngà.

³⁹ Káa à má mì yo a 'bí có, yo 'ví ya ta có mì yo nò á gí kùro ndâ kpo 'duù tí nó mbe kù kili cóó-cóó nò.

⁴⁰ Bà go ndoo máa, ndoo a ndâ mbe wo gítí ndâ i tí nó mbe bàkà tí kpónó nó bà dù me kpo có lá. Tacó nderè bà bàkà ndú mì ndoo 'dáá gí wálá. À delè mì ndoo me yúcó tacó bà kili ndoo kpónó nó lá.»

⁴¹ Gbolò 'duù tí nó mâ giì cee ta có mì wó gí, yí giì njè ndâ 'duù tí nó mbe kili mí gbí ngbàngà nò gí.

20

Bà njè nó mì Páwòlò á 'do gbí gbata Éfàsù

¹ Bà wo tí nó mâ giì da 'do muu ndâ 'duù gbí gbata Éfàsù gí, Páwòlò giì tuu tú gí tàkò ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù. Yí mâ giì kpo-gbì-tà-tù ndú cee gí, yí giì nì, «Yo 'ví dù á ndì,» á ji ndú, bìndi yí giì zèè kpokèjì Mèsidóniyà.

² Yí giì nò ta bà kpo-gbì-tà-tù ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù gítí ndâ i me mbè ta ndi tí ndâ to tí nó náa yí kù co ta tí ndú nó,

³ yee ká ngé 'bá Ìgìrìgì. Yí giì bàkà mí 'bá Ìgìrìgì a pì ta'ò. Ta o tí nó náa yí kù giì bàkà có bà o gbá, wàa yì 'ví ya gí gbí to Síriyà nó, yí giì 'di có éno máa, ndâ Jùdèyà gò mbu mítí kpokèjì ji yì gí. Tacó éno, yí giì 'visì muu wó gí, máa, yì bà dele ndi yì co tí kpokèjì Mèsidóniyà.

⁴ Ndâ mbe ko yí gbí nó tí nó ta o tí nó a ndâ Sùpàtèrè tí 'viì mì Pírù ta 'bá mì ndú gbí gbata Bèréyà, giì je ndâ Àrìsítàrikù ta Sèkúndù ta 'bá mì

ndú Tèsàlónikà, giì je Gáyù tí mbe gi 'do Dérébì, giì je Tìmatéyò, giì je ndâ Tikíkùsù ta Tòròfìmù ta 'bá mì ndú gbí to Ásiyà.

⁵ Ndâ 'duù tí nò náa à 'deke ndú ta bà muu ndú nò giì ya jí bà ùndi ze á kùro mí gbí gbata Tòrówà.

⁶ Ze ñìndi ze giì 'bì nó tacó bà ya jí tàkò ndú 'do Filípi a i bìndi o bà ci 'Dê-kò gbí tàkì mì ndâ Jùdèyà. Ze giì 'de tí ze ta ndú gbí gbata Tòrówà ta sili vô á bìndi bà ñjè nó mì ze. Bìndi ze giì bàkà sili vô ta ñje sósò'ò ta ndú mí kà.

Páwòlò 'vala 'bí 'viì-'dakò gbí gbata Tòrówà

⁷ Ze giì kili tacó bà zò i-cí-ci ta 'dè'o bìndi ɾi bà wotí gbí tàkì mì ndâ Jùdèyà. Páwòlò ta o tí nò 'viìndi tí wó gítí bà ñjè nó 'do gbí gbata Tòrówà ta yé bìndi o tí nò gí. Tacó éno, yí giì 'dè có ji ndâ 'duù ngé yee tí kpo-gbí'o.

⁸ À òlò ji ze ta o tí nò a ndâ ñjewu á mí gbí soɾo.

⁹ Káa si Páwòlò kù 'dè có ji ndâ 'duù nó, 'bí 'viì-'dakò ta ɾè wó a Èwùtíkù mbe ki tí wó to á tí sùbákì giì dù kù tù ɾi. Yí mâ giì yeeke ta ɾi ngé volo gí, yí giì ndo 'do yaà kà gbàràsà to. Ndâ 'duù giì ñjè 'do yaà jí to. Ndú mâ giì 'banga 'viì-'dakò tí nó jí yaà, ndú giì 'de yí cì gí.

¹⁰ Páwòlò bà-i-nò giì mò tí wó jí to muu ku 'viì tí nò, yí giì kunduu yí mí ñjembí wó, bìndi yí giì 'dè có ji ndâ 'duù máa, «Gbí ñdeɾè bà cì gúku mì yo wálá. Yí a wu wó.»

¹¹ Páwòlò giì dele ndi wó ya jí gbí soɾo yaà. Yí mâ giì zò i-cí-ci gí, ndú giì 'dè yé ngé too wáyí ta ndâ 'duù gí, bìndi yí bà giì ñjè nó.

¹² Ndâ 'duù giì 'daka 'viì-'dakò tí nó náa Páwòlò 'vala yí nó ya tí jí 'bá tí wu wó ta pètékè tàkòcò ndú.

Bà ya ze 'do Tòrówà jí Mìlétù

¹³ Ze giì o gbâ 'do Tòrówà kù ya jí bà ùndi Páwòlò mí Àsòsì kùro, wàa ze 'ví te yí a i 'do kà, á go có tí nó náa yí 'dè ji ze nó, tacó à gbí muu wó ta o tí nò a có bà ya jí Àsòsì ta kò wó.

¹⁴ Ze mâ giì 'de tí ze ta ndú Àsòsì go có mì wó nò gí, ze giì o gbâ ta ndú 'do kà ya tí jí Mìlétù.

¹⁵ Ze giì tètì ɾo ngo á bìndi bà ñjè nó mì ze 'do Mìlétù gbaànjé, bìndi ze giì dù gbí gbâ á tito ngo kè'bì kù zeke Kiyòsì, tí 'bí to mbe le mí gbí u ngo. Ze káká'i giì tètì á bìndi bà ñò Kiyòsì mì ze nó gbaànjé, bìndi ze giì yee Sàmòsì, tí 'bí to káká'i mbe le mí gbí u ngo. Ze giì ɾò tíyò bìndi bà ndii Sàmòsì a i Tàròjìliyùmù. Ze giì bàkà káká'i káa sili gbaànjé 'do Tàròjìliyùmù kù ya jí Mìlétù.

¹⁶ Páwòlò ta o tí nò eɾe muu wó gí, maa, ze 'ví ndii có Èfàsù ká ta nó, tacó go bà volo gbí o nó á mí gbí to Ásiyà tí wó wálá. Tacó à gbí muu wó ta o tí nò kpolo ma a có bà yee Jèrùzàlémè ta sili zi'duù-só-ñje muu 'bì bìndi bà ci ngú cù gbí tàkì mì ndâ Jùdèyà, náa 'bí i má 'de yí kpokèjì lá nó.

Páwòlò ñi «Diuù ndi» jí ndâ kpo-'duù-'bá Èfàsù

¹⁷ Páwòlò giì tuu 'duù jí ndâ kpo-'duù-'bá ñinó mbe kù kili ta ɾè mì Jézù gbí gbata Èfàsù nó éno máa, ndú gí jí bà 'de yí gbí gbata Mìlétù.

¹⁸ Ndú mâ giì gí jí tà é mì wó gí, yí giì 'dè có ji ndú máa, «Yo ñò ña cè bà 'vala ndò mì ye ni 'do tí kpédélé ɾi tí nó táánò náa ye 'dò ta kò ye mí gbí òkò tí yo gbí to Ásiyà nó yee gbí ɾi tí nó wúnó nó gí.

19 Ye bàkà nètè mì Mbe tí ndoo ta bà si tí ye tí i lá, ta ndâ sé'i gbí njembí ye, ta ndâ i mbe kù ònòkò muu ye 'do tí gbí ndâ o tí nó náa ndâ Jùdèyà táánò kù ẹre ta gba có mì ndú tà bèngì gítí bà toro nje ye ta to nò.

20 Ye jé ta gbèe ẹri me kpìkì-kpìkì gítí bà 'dè có jì yo gítí 'bí ọa i ònó náa yo bà 'de gbí a i nó lá. Ye ta o 'dáá gí kù nìbà i jì yo mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí. Ye delè kù nò ta bà nìbà i jì yo 'do tí 'bá, ya gítí 'bá.

21 Ye kù 'dè có jì ndâ Jùdèyà, ta ndâ Ìgìrìgì, ta sè ndâ 'bí 'duù ònó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó éno máa, ndú 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò kpokèjì mì ndú á gítí kpokèjì mì Mbíri, wàa ndú delè 'ví tee njembí ndú mítí Mbe tí ndoo tí Jézù.

22 «Yo kpónó kù ònó a tàmuu ye kù ya gí Jèrùzàlémè nò. Ye 'di a có mì Bèri-mì-Mbíri náa ye kù ya tí nò. Ye ònó lá, máa a ọa yè ká bà 'de ye kà wè,

23 káa có káa ònó máa, ye má yee gbí gbata ònó, Bèri-mì-Mbíri kù ci ye ngbàrángà'i éno máa, ndâ 'duù Jèrùzàlémè kù ùndi ye tacó bà te ye mí gbí zàà, wàa ndâ yì 'ví mèkè'i tí ye.

24 Káa 'bí ẹrè i náa ye bà dù kù ta ẹri mítí me bà tí muu có gítí bà 'vala ye muu to tí nó nò lá. Kpóló-kpolo có mì ye kpónó a có gítí bà cee ta nètè tí nó, tí nètè bà ma Banga-Ngú-Có gítí nambeè mì Mbíri náa Mbe tí ndoo tí Jézù táánò je jì ye, máa, ye bàkà nò.

25 «Ye ònó ní gí máa, 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo tí ndâ 'duù tí nó náa ye táánò kù nò ta bà ma có gítí ngú ọa kpokèjì bà bàkà nambeè mì Mbíri ta ndâ 'duù jì yo nó bà ònó gbí ro ye káká'i wálá.

26 Káa, à káa Mbíri ká bà ònó ọa bà ngbaranga njembí ye á gítí yo.

27 Tacó ye jé ta 'bí gbèe ẹri ngùù 'bí có ònó náa a tí mì Mbíri nó 'do tí yo lá.

28 «Yo kpolo tí 'dóó miyi yo, wàa yo delè 'ví kpolo tí ndâ 'duù tí nó náa Bèri-mì-Mbíri kaa yo tí ndâ mbe kpolo tí ndú nò. Yo kpolo tí ndâ 'duù mì Mbíri, tí ndâ mbe kù kili ta ẹrè mì Jézù, náa yí tí Jézù sè tàkò ndú ta 'dóó mbelè wó nò.

29 Ye ònó ní gí máa, ye má ya gí, ndâ gbù kàzà tí ndâ gbôwó kèjì gítí yo ta vò i. Ndú kèjì gí bà 'bu ọa yo ta ndâ 'duù tí nó náa yo kù kpolo tí ndú nó kpú gí.

30 'Bí o wúnò ká kèjì náa ndâ 'bí 'duù á 'do gbí òkò tí yo bà oloko kù 'dè 'vére, tacó wàa ndâ 'duù 'ví kaa 'do tí kpokèjì mì yúco ya a i gí tàkò ndâ có 'vére mí ndâ yì.

31 À má éno, yo kpolo tí yo. Yo te kácáá mí gbí muu yo éno máa, ye táánò jé kì nje mbíri ye gítí yo lá. Ye bàkà nètè gítí yo ta ngo-ro tà ro ye too yé, ta ẹri, ta ndoo ta'ò tacó wàa, yo 'ví dù tí tí ndâ 'duù jáá.

32 Ye kpónó kù kaa yo mí 'bí Mbíri. Ye kù kaa yo jì yí gí tàkò có nambeè mì wó, tí mbe bàkà yo tí ndâ 'vii-'bá ta ndâ 'duù tí nó náa yí kaa ndú mò gí mì wó gí nò.

33 «Ye jé ta gbèe ẹri yù gùrúsù á 'do tí 'duù lá. Ye delè jé yù zì bongo 'do tí 'duù lá.

34 Yo ònó ní gí máa, ze ta ndâ ka ye mbe kù dù toko ta ye kù 'de ndâ i ònó ta go ndú tí ze nó 'dáá gí ká 'do gbí ndâ 'bí ye tí nó náa ye kù tù jì yo nò.

35 Ye bàkà ọa i 'dáá gí tacó bà túbà jì yo éno máa, 'duù 'ví ka a wu'o, tacó bà koni ta ndâ 'duù ònó ta wotí tí ndú wálá nò. Ye kù bàkà ndâ i tí nò ta có tí nó náa Mbe tí ndoo ká 'dè ta 'dóó nje wó éno máa, <Tàkòcò 'duù peteke ta bà je i jì ndâ 'bí ka wó ndii bà lè 'bí wó gí tà i 'do 'bí ka wó gí,> nó kácáá kuu gbí njembí ye.»

³⁶ Páwòlò mà gii ye nje có mì wó gí, ndú gii kucuku muungbó ndú ta ndá 'duù tí nò 'dáá gí mí to. Bìndi ndú gii 'deke tí ndú ji Mbírì.

³⁷ Bìndi ndá 'duù tí nò gbaànjé-gbaànjé gii 'bità bà kunduu Páwòlò kú òlò gbí tù wó, ta bà 'dù ngo-ṛo ndú mítí wó, kú nì ta «Wò 'ví ya ndì» ji yí.

³⁸ Có mbe kaṛa ṛé ndú jàngá gí ta o tí nò a có tí nó náa Páwòlò 'dè ji ndú éno máa, ndú káká'i bà òndi gbí ṛo yì wálá nò. Ndú mà gii 'vee Páwòlò cee gí, ndú gii ko yí ya tí gí gbí gbâ.

21

Bà ya Páwòlò gí Jèrùzàlémè

¹ Ze mà gii nì, «Yo 'ví dù á ndì,» ji ndá kpo 'duù tí nó náa Páwòlò tè'é tí ndú 'do Èfàsù nó gí, ze gii di ngo 'do Milétù ndírí ya gí Kòsì. Ze gii yee Ródè ta 'bí yé, bìndi ze gii ndii ya gí Pátàrà.

² Ze yee Pátàrà si 'bí gbâ kú bàkà có bà ya gí Fònésìyà. Ze bà-i-nò gii njè nó tí.

³ Ze mà gii ya kpòò, ze gii dù gbí gbâ kú òndi muu Kípùrù. Káa ze gii si Kípùrù mò gí gbí gàlì mì ze bìndi ze gii zèè kpokèjì jáá ya gí Síriyà. Ze gii ṛò tíyò tacó bà tuṛu ndá i 'do gbí gbâ gí to gbí to Síriyà a i gbí gbata Tírò.

⁴ Ze bà-i-nò gii pà bà tí ndá mbe tala có mì Jézù gbí gbata Tírò, ze mà gii 'de ndú gí, ze gii bàkà sili vô-nje só mí mì ze ta ndú. Bèri-mì-Mbírì gii a tàmuu ndú gbí òkò ndá sili tí nò náa ze tí kuu mì ze ta ndú nò, máa, ndú 'dè có ji Páwòlò éno máa, yí ya gí Jèrùzàlémè lá.

⁵ Káa, bà ndá sili mì ze mà gii cee gí, ze gii 'di me có tí nò náa ndú 'dè ji Páwòlò nò lá. Ta o tí nó náa ze kú gii njè ta nó nó, ndú gii kaa cotí ndá nì ta ndá 'vii gí bà ko ze yee ngé nje ngo á tí bàndò bà o gbâ. Ze gii kucuku muungbó ze mí to ta ndú, bìndi ze gii 'deke tí ze ji Mbírì. Ze mà gii 'vee tí ze ta ndú gí,

⁶ ze gii oloko gí gbí gbâ, bìndi ndú gii dele ndi ndú kú ya gí 'bá mì ndú.

⁷ Ze gii ṛò tíyò bìndi bà njè nó mì ze 'do Tírò a i ngéè Pìtòlèmédà. Ze gii tèrì bà-i-nò ká gbaànjé kú 'vee ndá ná'vindí ze.

⁸ Bìndi ze gii 'do bà-i-nò ya gí Cèzàríyà. Ze dù á Cèzàríyà a i 'bá mì Filípò tí nó tí mbe kú ma Banga-Ngú-Có, tí 'duù 'do gbí òkò tí ndá 'duù tí nó vô-nje só náa à ṛuka ndú tí ndá mbe koni ndá tú mì Jézù ta bà njèè ndá i nò,

⁹ ta ndá nájú wó nà'ò tí ndá mbutu 'viní mbe kú 'dè-kòcò ta wotí mì Bèri-mì-Mbírì.

¹⁰ Ta 'bí o gbaànjé si ze bàkà làmbu sili mí Cèzàríyà gí, 'bí 'dakò ta ṛè wó a Àgábù, tí mbe kú 'dè-kòcò ta wotí mì Bèri-mì-Mbírì, gii gí 'do gbí to Jùdèyà

¹¹ tacó bà òndi ze. Yí mà gii 'de ze gí, yí gii njaanga wú'dè 'do ṛè'dè Páwòlò, bìndi yí gii èṛe ta ndá kò wó ta 'bì wó tí Àgábù toko gí. Bìndi yí gii 'dè có ji ze máa, à 'dè éno a Bèri-mì-Mbírì, máa, «Ndá Jùdèyà bà èṛe mbe wú'dè tí nó Jèrùzàlémè á go éno, má kózò gí, ndú gii kpì ngbàngà tí wó ji ndá 'duù òndi ta òndi ndú me ndá Jùdèyà lá nò.»

¹² Ze mà gii 'di có tí nò, ze ta ndá 'bí 'duù gii 'deke tí ze ji Páwòlò, máa, yí ya gí Jèrùzàlémè lá.

¹³ Káa Páwòlò gii 'vìsì có ji ze máa, «Yo kú bàkà éno a òndi yè? Yo kú wa a òndi yè, kú kaṛa ta ṛé ye éno? Ye gbì gbí njembí ye me ká cuki gítí có bà te ye mí gbí zàà lá, ye kili ká'i nó bà ya tacó bà cì ye mí Jèrùzàlémè á muu Mbe tí ndoo tí Jézù gí.»

14 Bà 'dè 'bí ña có mbe ya gí gbí muu Páwòlò tacó wàa yí 'ví ya gí Jèrùzàlémè lá mà gii kpò ze gí, ze gii nè nje ze ta bà ki káa ndò có ji yí éno máa, «À bàkà go có mì Mbíri.»

Bà yee Páwòlò gbí gbata Jèrùzàlémè

15 Ze mà gii kili ndâ ká'i tacó bà ya ze gí Jèrùzàlémè cee gí,

16 ndâ 'bí mbe tala có mì Jézù gbí gbata Cèzàriyà gii ko ze ngé yee tí bàndò bà dù ze Jèrùzàlémè, á 'bá mì 'bí 'dakò ta rẹ wó a Mánàsonì. Mánàsonì tí nò a 'duù mbe gí ta 'bá gí Jèrùzàlémè 'do Kípùrù, yí delè a 'duù 'do gbí òkò tí ndâ kpédélé mbe ùnje gítí có mì Jézù.

17 Ndâ ná'vindí ze gii kaa ndâ ká'i mì ze gí tà'i ta o bà yee ze Jèrùzàlémè ta pétékè tàkòcò ndú.

18 Ze tẹri á Jèrùzàlémè ká gbaànjé, bìndi Páwòlò gii ya ta ze gí bà ñò Jákòmò, wàa ze delè 'ví ñò ta ndâ 'bí kpo 'duù mì ze ñinó ta o tí nò kuu gbí gbata Jèrùzàlémè nò.

19 Ze mà gii 'vee ndú gí, Páwòlò gii 'vanda ndi ndâ i tí nó náa Mbíri bàkà ji ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó á 'do gbí nètè mì wó tí Páwòlò ji ndú.

20 Ndâ kpo 'duù mì ze mà gii 'di ndâ có tí nó náa Páwòlò 'dè ji ndú nò, ndú gii ùlù Mbíri. Bìndi ndú gii 'dè có ji yí máa, «Wò ñò ni ta kpéetí lo ngbàrángà'i gí, ná'vindí ze, máa, muu ndâ Jùdèyà ñinó mbe kú zèè tàkù mì ndú ta 'bí ndú sósò'ò nó kpónó mbe ùnje gítí có mì Jézù gí me i bà 'déké-'deke lá.

21 Káa ndú 'dáa gí 'di có éno máa, wò kú nìbà i ji ndâ ka ndú Jùdèyà ñinó mbe kú 'vala ta ndii á 'bá mì ndâ 'bí tende ña 'duù nó éno máa, ndú kaa tí ndú 'do gbí tàkù mì Mòze gí, wàa ndú 'ví ya ta ndâ 'vii mì ndú gí gbí gázà lá, ndú delè 'ví bàkà ndâ i-Jùdèyà lá.

22 «Káa, có bà gí wò kpónó á gí to nó nó bà ndii muu tù ndú wálá. À má éno, ndoo kpónó 'ví bàkà a ña yè?»

23 Bàkà go có tí nó náa ze bà 'dè ji wò nò. Ndâ 'bí 'dakò nà'ò mbe see tí ndú ji Mbíri gí kuu bà-i-nò.

24 Kaa ndú, wàa yo 'ví ya ta ndú gí bà bàkà bà có bà see tí ndú nò 'do tàkò ndú gí. Wò má bàkà go có mì ze nò gí, ndâ 'duù 'dáa gí bà si ndâ có tí nó náa ndú 'di ta rẹ lo nó ká tí ndâ có tí kpokèjì sínò, tacó wò waa 'do tí nètè tàkù mì ndâ Jùdèyà lá.

25 «Káa, à má gítí ndâ 'duù ñinó mbe ùnje gítí có mì Jézù gí káa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó, ze cu wáràgà ji ndú gí. Ze 'dè có ji ndú gbí wáràgà tí nó éno máa: Ndú gee tí ndú 'do tí bà zò ndâ i ñinó náa à ci ji ndâ bààcì gí nò, ndú 'ví gàa mbelè lá, ndú 'ví zò ndâ i ñinó náa à tè mīri ndú té-tè nó lá, ndú delè 'ví kpolo tí ndú á 'do tí bà bàkà bangbaya.»

26 Páwòlò gii kaa ndâ 'dakò tí nó ta yé bìndi có tí nó ya tí gí bàndò bà 'dii muu ndú nò, yí gii 'do ta ndú kà ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri tacó bà ci o gítí bà waa mbelè mì wó muu ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáa gí, wàa à 'ví bàkà ta bà bà see tí ndú nò 'do tí ndú gí.

Bà zèè Páwòlò

27 Ndâ 'bí Jùdèyà mbe gí 'do gbí to Ásiyà mà gii ñò Páwòlò gbí ndùgù 'bá-Mbíri si ndâ sili tí nó vò-nje só tí ndâ sili bà bàkà bà see tí ndâ 'dakò tí nó nà'ò náa à kaa ndú ji Páwòlò nó dooko bà cee gí, ndú gii volo njembí ndâ 'duù gítí wó

28 ta bà go na-ngò-gó ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa, «Ngèlè gítí ze, ndâ Ìzìriyèlì! Ngèlè gítí ze! Ñinó a 'dakò tí nó náa sè tù 'duù ji yí wálá, 'bí to

delè náa yí di tí lá nò á muu to tí nó wálá, mbe kú nò ta bà ma ɾè ndoo ji ndá 'duù cee to 'dáá gí nó ká nò. A yí nó kuu nó ká kú volo ɾè tàkìì mì ndoo. À delè káa gbèè 'dakò tí nó náa yo kú nò yí nó ká kú 'dè vò có gítí bándò tí nò. Káa yí kpónó gbí ñinó gbètèkè a bándò tí nó náa à kaa ji Mbíri gí nó ta bà kaa ndá Ìgìrìgì gí tí gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri.»

²⁹ Ndú 'dè có tí nò, tacó ndú táánò ta 'bí o gbaànjé kùro o bà zèè Páwòlò mì ndú nò nò ndú ta 'bí 'dakò ta ɾè wó a Tòròfímù mbe gí 'do gbí gbata Éfàsù gí gbí gbata Jèrùzàlémè gí, káa à gii dù gbí muu ndú éno máa, Páwòlò 'daka nò a Tòròfímù tí nò ya tí gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri.

³⁰ Có tí nò náa ndá 'dakò tí nò 'dè gítí Páwòlò nò gii volo njembí ndá 'duù gbí gbata Jèrùzàlémè 'dáá gí. Ndú bà-i-nò gii kaa ta ngèlè ya gí bà pà bà tí wó gbí ndùgù 'bá-Mbíri. Ndú mâ gii gbo yí gí, ndú gii zèè yí, bìndi ndú gii ja yí 'do gbí ndùgù gí sè, bìndi à gii nè ndá njekèjì ndùgù 'bá-Mbíri gí.

³¹ Ndá 'duù ta o tí nò bà zi Páwòlò gí, náa có má yee tí gbolò 'duù kùro ndá àsikèrì mì ndá Ròmánò gálà, máa, ndá 'duù kú pìì wo gbí gbata Jèrùzàlémè lá nò.

³² Tacó éno, yí gii kaa ndá 'bí àsikèrì mì wó ta ndá 'bí kùro ndá àsikèrì mì wó, bìndi ndú gii ya ta ndú gí bà 'di nderè wo tí nò. Ndá 'duù mâ gii nò ndá àsikèrì mì ndá Ròmánò kèjì, ndú gii si bà gbí Páwòlò mí to gí.

³³ Kùro ndá àsikèrì tí nò gii 'dè có ji ndá àsikèrì mì wó bà-i-nò máa, ndú zèè Páwòlò, wàa ndú 'ví ẹre yí ta ndá gínjírì sósò'ò. Ndá àsikèrì mâ gii bàkà go có mì kpo 'duù mì ndú nò gí, yí gii 'vee ndá 'duù gítí ɾè ña vò i tí nó náa Páwòlò bàkà nò.

³⁴ Káa có gii jò gí tàkò 'vé mì 'dakò tí nò ká tende-tende. Ndá 'duù delè gii dù kú pìì káa wo tí ña ñinó náa bà nò 'dóó i tí nó náa Páwòlò bàkà nó gii kpò kùro ndá àsikèrì tí nò gí. Yí mâ gii nò éno, yí gii 'dè có ji ndá àsikèrì mì wó máa, ndú ya ta Páwòlò gí gbí kándà mì ndá yì.

³⁵ Ndá àsikèrì mâ gii yee ta Páwòlò tí dá'và á tí njekèjì bà ɾì gí gbí kándà gí, ndú gii te yí 'do bà-i-nò kú ya tí gí tà'i té-te, tacó ndá mbè 'duù tí nò gii jì'vì kàzà gí.

³⁶ Ndá àsikèrì mâ gii ɾì ta Páwòlò gí gbí kándà gí, ndá 'duù gii dù bìnjì sè kú ɾe-ɾe kú gí tàmuu ndú, máa, «Yo zi yí gí! Yo zi yí gí!»

³⁷ Ndá àsikèrì mâ gii ɾì ta Páwòlò gí gbí kándà gí, Páwòlò gii 'vee gbolò 'duù tí nò tí kùro ndú 'dáá gí gbí có Ìgìrìgì, máa, «Ye 'dè 'bí có mì ye ji wò?»

Káa 'dakò tí nò gii 'vee Páwòlò máa, «Wò kú 'dè có Ìgìrìgì?

³⁸ Wò me 'dakò tí nó tí 'duù Másìrì, mbe 'bí 'bí ña ngú i mì lo, náa wò gii kaa ta ndá 'dakò álifì nà'ò ta ndá zí'i 'bí ndú ya tí gí gbí kángáá nga ngoò kú karaka ta ɾé ndá 'duù gí nó lá?»

³⁹ Káa Páwòlò gii 'visì có ji 'dakò tí nò máa, «Ye a Jùdéyà. Ye gii me 'do gbí 'dé gbata lá. Ye gii a i 'do gbí gbata tí nó tí Tárásùsù á gbí to Silísìyà náa ndá 'duù 'dáá nò ni gí nò. Bàkà nambeè mì lo, wàa wò 'ví si ye 'ví 'dè có ji ndá 'duù.»

⁴⁰ 'Dakò tí nò mâ gii ùnje ji Páwòlò máa, yí 'dè có mì wó gí, Páwòlò gii ɾò tíyò pí dá'và, bìndi yí gii tee 'bí wó mítí nje wó ji ndá 'duù, máa, ndú dù ngbìì. Ndá 'duù mâ gii dù ngbìì gí, Páwòlò gii 'dè có ji ndú gbí nje có mì ndá Jùdéyà.

22

Páwòlò 'dè có ji ndá Jùdéyà gbí nje có mì ndú tí ndá Jùdéyà

1 Páwòlò gii 'dè có ji ndâ Jùdèyà tí nò mbe zèè yí nò, máa, «Yo sè tù yo, wàa yo 'ví 'di ta bà kòcò ye a gí tàkò ndâ có tí nó 'dáá náa yo kù 'di gítí ye nò, ndâ ná'vindí ye.»

2 Ndâ 'duù má gii 'di éno máa, Páwòlò kèjì gí bà 'dè có ji ndâ yí gbí nje có mì ndâ yí tí ndâ Jùdèyà, o gii ɾe déé.

3 Páwòlò bà-i-nò gii 'dè có ji ndú, máa, «Ŋa ye a Jùdèyà, à duu bú ye mí gbí gbata Tárásùsù á gbí to Silísiyà. À kpolo ye ká kuu mí mì ndoo Jèrùzàlémè to nò. Ye a 'viì-nje-wu mì kpo 'duù tí nó tí Gàmàliyèlì, tí gbolò mbe kpolo tí tàkìi mí ndoo tí ndâ Jùdèyà nò. Có gítí Mbírì táánò kù zìi wu gbí njembí ye go i gbí tàkìi mì ndâ ká gù ndoo ká go ñìndi yo nò.

4 Ye táánò a vò mbe kù mèèkè'i tí ndâ 'dakò ta ndâ niì mbe kù co tí <Kpokèjì tí nò> á gí mì ku, ta bà kaa ndú gbí wú ya tí gí gbí zàà.

5 Ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì mì ndâ Jùdèyà, ta ndâ kpo 'duù gbí ngbàngà mì ndú 'dáá gí ká bà 'dè yúco jí yo, tacó ndâ-'bí-lá, ye kpónó kù 'vanda jí yo a 'vére nò. À ndú táánò ká cu wáràgà je gbí nó mì ye nò, máa, ye ya tí jí ndâ ná'vindí ndoo gbí gbata Dàmásìkù, tacó wàa, ndú 'ví si ye 'ví woo ndâ 'duù tí nó 'do ká gí tí gí gbí zàà Jèrùzàlémè, wàa à 'ví yù gázà jí ndú.

6 «'Bí i gii bàkà ye ta ɾi gbúru, si ye dooko ta gbata Dàmásìkù gí. Ye ká ta nó, ye má gii kì ɾo ye, ye gii ñò 'bí ña ngba'o mbe 'do gbírì ngbaranga to ɾègbà tí ye gí.

7 Ye má gii zeke'o, ye gáá a i tísì. Ye gii dù tísì ká kù 'di kòcò 'duù kù 'vee ye, máa, <Sàwúlè! Sàwúlè! Wò kù mèèkè'i tí ye tacó yè?>

8 «Káa ye gii 'vee 'duù tí nó máa, <A wò tí 'di, Mbe tí ye?>

«Yí gii 'visì có je máa, <Ye a Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrètì nò. Káa wò kù mèèkè'i tí ye.>

9 Ndâ ka ye mbe nó ñò káa ngba'o, káa ndú 'di kòcò 'duù tí nó mbe kù 'dè có je nó lá.

10 «Ye bà-i-nò gii 'vee 'duù tí nó mbe kù 'dè có jí ye nò, máa, <Ye kpónó 'ví bàkà a ña ye, Mbe tí ye?>

«Káa Mbe tí ndoo gii 'visì có je máa, <A gí yaà, wàa wò 'ví ya gí gbí gbata Dàmásìkù. Áá bà túbà nètè tí nó náa à je wó mí nje nó jí wò a i ká.>

11 Ndâ ka ye mbe nó bà-i-nò gii zèè ye tí 'bí ye, kù ja ye gbí sú ɾo ya tí gí gbí gbata, tacó ngba'o tí nó yoo ɾo ye gí.

12 «Ze má gii yee gbí gbata Dàmásìkù, 'bí 'dakò ta ɾè wó a Ànànyà tí 'dakò mbe zèè nètè gítí tàkìi mì ndoo tí ndâ Jùdèyà ta 'bí wó sósò'ò, náa ndâ Jùdèyà mbe kù 'vala gbí gbata Dàmásìkù 'dáá gí kù te duù mítí wó ta wotí ká tí,

13 gii gí gí bà ñò ye. Yí má gii 'de ye gí, yí gii ɾò tìyò á ɾègbà tí ye, bìndi yí gii 'dè có jí ye, máa, <Ná'vindí ye Sàwúlè! Zeke'o go ká bà zeke'o mì lo!> À káa pòó bà 'di có tí nó náa yí 'dè nò mì ye, ndâ ɾo ye sósò'ò ngé gii njaanga tí gí, bìndi ye gii ñò yí.

14 «Káa Ànànyà gii 'dè có jí ye, máa, <Mbírì mì ndâ ká gù ndoo je wó máa, wò 'ví dù tí mbe 'di có tí nó gbí njembí yí nò. Wò 'ví dù tí mbe ñò 'Duù tí nó jáá nó ta ɾo lo, wàa wò delè 'ví 'di kòcò wó ta tù lo.

15 Wò kèjì gí bà dù tí mbe 'dè yúco gítí 'Duù tí nó náa wò ñò yí ta ɾo lo nò jí ndâ 'duù. À delè káa wò ká bà dù tí mbe 'vanda ndi ndâ có tí nó náa wò 'di 'do gbí nje wó nó jí ndâ ña ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí.

16 À má éno, wò kpónó kù ù kpòò a ndi yè? À kpónó a o bà caka tí lo ká nò. Caka ndâ vò i mì lo gí ta ɾè wó.>

17 «'Bí i mbe giì 'de ye á bìn̄di ñìnò tí kpokèjì Dàmásìkù nò a ñìnò: ta 'bí o gbaàn̄jé, si ye kù 'deke tí ye ji Mbírì gbí ndùgù 'bá-Mbírì Jèrùzàlémè, 'bí i giì dù káa bàkà ye goolá ye kù ɾi a ɾi nò.

18 Ye mâ giì zeke'o, ye giì ñò Jézù. Káa yí giì 'dè có ji ye, máa, «Ngo've tí lo! Njè nó 'do Jèrùzàlémè ká kpónó nò. Tacó ndá 'duù Jèrùzàlémè bà ùnje gítí ndá có mì lo náa wò kù 'dè ta ɾè ye nò wálá.»

19 «Káa ye giì 'visì có ji Mbe tí ye máa, «Ndú bà ùnje wálá, tacó ndú ñò ye ni tí 'duù tí nó táánò mbe kù nò ta bà gbì ndá mbe kù ùnje gítí lo nó ta ndi tí ndá bàndò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbírì, delè tí mbe kù kaa ndú ya tí gí gbí zàà nó gí.

20 Ta o tí nó táánò náa à kù zi tí ta Ìsítéfànò tí nó táánò tí mbe kù 'dè yúcó ta ɾè lo nó, ye ta o tí nò tè a i gí tàkò có mì ndá mbe zi yí. Ye ta o tí nò sè kàngá mí tà mbu mì ndú tí kpoò. À delè ta o tí nò a ye ká kù kpolo tí ndá bongo mì ndá mbe zi yí.»

21 «Káa, Mbe tí ndoo giì 'visì có je máa, «Njè nó! Ye kù tuu nó a wò ya tí me 'dú ngéé gí 'bá mì ndá 'duù tí nó ta ɲa ndú me ndá Jùdèyà lá nò.» »

22 Ndá 'duù giì 'di có mì Páwòlò yee ká tí có bà tuu yí mì Jézù ya tí ji ndá 'duù ñìnó ta ɲa ndú me ndá Jùdèyà lá nò, bìn̄di ndú giì 'bità bà pù kù, máa, «Yo zi ɲa 'dakò tí nò 'do muu to tí nó gí! Yo si yí 'ví di ngo lá!»

23 Ndú giì dù kù tò kù, ta bà miyà ndá bongo ta gbí pípiɾi, ta bà vaka njú to gí yaà.

Páwòlò túbà tí wó tí 'viì Rómà ji kùro ndá àsikèrì-Tùliyanì

24 'Dakò tí nó tí kùro ndá àsikèrì 'dáá gí nó mâ giì ñò éno, yí giì 'dè có ji ndá àsikèrì mì wó máa, ndú ja Páwòlò ya tí gí gbí kándà, wàa ndú 'ví gbì yí yee tí o tí nó náa yí 'dè nderè có bà pì wo mì ndá 'duù ta yí nó ji ndú gí.

25 Ndá àsikèrì mâ giì ɛɛ Páwòlò tacó bà gbì yí gí, Páwòlò giì 'vee kùro ndá àsikèrì tí nó á gbí nètè ta o tí nò nò, máa, «Áá mì yo a yúcó tacó bà gbì 'viì-Rómà á kùro bà 'di nderè ku wó?»

26 'Dakò tí nò mâ giì 'di có tí nò náa Páwòlò 'dè nò, yí giì ya gí mì kpo 'duù mì ndú, mbe 'dè có ji ndú máa, ndú ɛɛ Páwòlò wàa ndú 'ví gbì yí nó, bìn̄di yí giì 'vee yí máa, «Wò kpónó ñò ɲa i tí nó náa wò kù bàkà nó ni gí? 'Dakò tí nó a 'viì-Rómà.»

27 Kpo 'duù tí nò tí kùro ndá àsikèrì 'dáá gí nò mâ giì 'di có tí nò, yí giì njè nó ta kò wó ya gí mì Páwòlò, bìn̄di yí giì 'vee yí máa, «'Dè ji ye, wàa ye 'ví 'di gí! Wò a 'viì-Rómà?»

Káa Páwòlò giì 'visì có ji yí máa, «Ye a yí!»

28 Káa 'dakò tí nò giì 'visì có ji Páwòlò máa, «Ye sì bà dù tí 'viì-Rómà ta gbolò i!»

Káa Páwòlò giì 'visì có ji yí máa, «Káa a jò ye tí 'viì-Rómà jò-jò!»

29 Ndá àsikèrì tí nó náa à kaa ndú, máa ndú mèkè'i tí Páwòlò nó, mâ giì 'di có tí nó náa yí 'dè éno máa, yí a 'viì-Rómà nó, ndú giì dù ká to nò ta'va see-see gí. Có tí nò delè giì te a gúku mítí kpo 'duù mì ndú mbe 'dè có ji ndú màa, ndú ɛɛ yí wàa ndú 'ví gbì yí nò.

30 Yé mâ giì too bìn̄di có tí nò gí, gbolò 'duù kùro ndá àsikèrì 'dáá gí giì tuu tú, máa, à njaanga Páwòlò 'do gbí wú gí, wàa à 'ví gí ta yí ji yí. Yí delè giì kili ndá Kùro ndá bu-Mbírì mì ndá Jùdèyà, ta ndá gba gbì gbolò ngbàngà mì ndú, tacó wàa, yí 'ví 'di 'dóó nderè có tí nó mì ndá Jùdèyà ta Páwòlò nó 'do mì ndú.

23

Páwòlò 'dè nderè ku wo gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyà

¹ Páwòlò gii zeke ndâ gba gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyà ngbóó, bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Ndâ ná'vindí ye! Ye kù 'vala ta njembí ye ngbáràngà'i kùro Mbíri ta vò có gbaànjé gbí njembí ye wálá yee tí kpónó.»

² Ànàniyà tí Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdèyà mâ gii 'di có tí nò náa Páwòlò 'dè nò, yí gii 'dè có ji ndâ 'duù tí nó mbe kù rò tíyò rẹgbà tí Páwòlò gbí ngbàngà nó, máa, ndú gbì nje wó nè gí tàkò có mì wó nò.

³ Káa, Páwòlò gii 'visì có ji Ànàniyà, máa, «Mbíri wúnò bà gbì nje lo nè gí tàkò có mì lo ká go ñinó kpónó náa wò bàkà ta ye nò, ndí lo ñò-go-gba! À te wò mí pí jàlàmbà tí nò máa, wò 'ví waa có a i ta yúcó, káa, à kpónó te wò á gítí bà 'dè có ji ndâ 'duù máa, ndú gbì ye ta 'vére a yè?»

⁴ Ndâ 'duù tí nó mbe rò jara-jàràà kù 'di có gbí ngbàngà nó mâ gii 'di có tí nò náa Páwòlò 'dè ji Ànàniyà nò, ndú gii 'vee yí máa, «Wò go nò a Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdèyà, tí 'duù mì Mbíri nó?»

⁵ Káa Páwòlò gii 'visì có ji ndú máa, «Ye kùtàá ñò ni éno máa, yí a Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdèyà nò lá, ndâ ná'vindí ye. Ye ñò ni gí, máa, à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Wò 'ví be gba mì yo lá.» »

⁶ Páwòlò ta o tí nò ñò ni gí máa, có mì ndâ Jùdèyà tí nó 'dáá mbe tí ngbàngà nó njèè gbí tí sósò'ò: ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdèyà, tí ndâ mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú, gii je ndâ 'bí ña Jùdèyà tí ndâ mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá. Tacó éno, Páwòlò gii 'dè có ji ndâ 'duù gbí ngbàngà máa, «Ndâ ná'vindí yé, ye a mbe kpolo tí tàkù mì ndoo tí ndâ Jùdèyà. Nderè bà rò tíyò mì ye kùro ndâ gba wúnó nó a có bà koro có mì ye lì mítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú.»

⁷ Rè bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú náa Páwòlò nì mí gbí nje wó nò gii tanga a gbínje mí gbí òkò tí ndâ Jùdèyà ñinó mbe ùnje gítí có bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú nó, ta ndâ Jùdèyà ñinó mbe ùnje gítí có bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá nò.

⁸ Ndâ ñinó mbe ùnje gítí có bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá nó delè ùnje éno máa, ndâ basìli ta ndâ ña ndâ lilí 'dáá gí kuu tí nò lá. Káa ndâ mbe ùnje gítí có bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú ùnje gí màa, ndâ basìli ta ndâ ña ndâ lilí 'dáá gí kuu tí .

⁹ Ndâ 'duù gii 'bità bà tò kù ta kòcò ndú wò gbí ngbàngà. Mâ gii zeke'o, ndâ 'bí mbe nibà i mì ndâ Jùdèyà, tí ndâ 'duù 'do gbí òkò tí ndâ mbe ùnje gítí 'válá bìndi ku gí, gii oloko gí yaà, bìndi ndú gii tí muu Páwòlò ta wotí ká tí , máa, «Ze ñò vò i mì 'dakò tí nó lá. Lilí má 'dè có ji yí, basìli delè má 'dè có ji yí, káa a yè ká tí?»

¹⁰ Kùro ndâ àsikèrì-Tùliyànì mâ gii ñò éno máa, wo tí mì ndâ Jùdèyà kù gii bàkà có bà gbo nje a i ta bà zèè 'bì ndú, gúku gii zèè yí gí, máa, ndú bà yaka gbí Páwòlò. Tacó éno, yí gii tuu ndâ àsikèrì mì wó, máa, ndú ya gí bà ja Páwòlò ta wotí 'do gbí òkò tí ndú gí, wàa ndú 'ví ya ta yí gí gbí kándà.

¹¹ Mbe tí ndoo gii tubà tí wó ji Páwòlò ta bèbìli tí nò, bìndi yí gii 'dè có ji yí máa, «Zèè njembí lo, tacó wò 'dè có tí ye á ji ndâ 'duù gbí gbata Jèrùzàlémè gí. Wò delè bà ya gí bà ma có tí ye ji ndâ 'duù gbí gbata Rómà á go éno.»

Ndâ Jùdèyà toko có gítí bà bàkà vò i ta Páwòlò

¹² Yé mâ giì too gî, ndâ 'bí Jùdèyà giì kili bà muu ndú gbí kóó, bìndi ndú giì ẹre gba có mì ndú gbaànjé, ta bà see tí ndú éno máa, ndâ yì bà zò i wálá, ndâ yì delè bà njù ngo wálá, yee tí o tí nó náa ndâ yì má zi Páwòlò gî.

¹³ Muu ndâ 'dakò mbe toko có tí nó 'dáá gî ndii zi'duù-só gî.

¹⁴ Ndú giì kaa bìndi bà ẹre gba có mì ndú nó ya gí mì ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì mì ndâ Jùdèyà, ta ndâ gba gbí gbolò ngbàngà mì ndú. Bìndi ndú giì 'dè có ji ndú máa, «Ze see tí ze kpolo ngé ndii gî éno máa, ze bà zò i wálá yee tí o tí nó náa ze má zi Páwòlò gî.

¹⁵ À má éno, sè có kpónó a i mì yo. Yo tuu 'duù ji kùro ndâ àsiké-ri-Tùliyáni. Yo bàkà tí yo go ndâ 'duù nìno náa à gbí njembí yo a có bà 'viiki gbí có mì wó ngbàngà'i nò. Káa ze bà nguù tí ze kù ù bà gí ta yí a i mí kpokèjì, wàa ze 'ví zi yí kùro bà yee ta yí kùro yo.»

¹⁶ Káa si ndâ mbe wàtà tí nó kù 'dè có mì ndú nó, nùkù Páwòlò tí 'viì mì námi wó giì 'di gî. Yí bà-i-nò giì ya gí bà 'vanda ndi ndâ có tí nó ji nùkù wó.

¹⁷ Páwòlò mâ giì 'di ndâ có tí nó náa nùkù wó 'vanda ji yí nó 'dáá gî, yí giì tè'é tí 'bí kùro ndâ àsiké-ri gbaànjé, bìndi yí giì 'dè có ji yí máa, «'Daka 'viì-'dakò tí nó ya tí ji kpo 'duù mì yo. Có kuu mì wó tacó bà 'dè ji yí.»

¹⁸ Kùro ndâ àsiké-ri tí nó giì bala 'viì-'dakò tí nó ya tí ji kpo 'duù mì ndú, bìndi yí giì 'dè có ji yí máa, «A Páwòlò tí nó gbí zàà nó ká tè'é tí ye, bìndi yí giì 'de có ji ye éno máa, ye bala 'viì-'dakò tí nó gítí ji wò, tacó có kuu mì wó tacó bà 'dè ji wò.»

¹⁹ Kùro ndâ àsiké-ri-Tùliyáni bà-i-nò giì yèè ta 'viì-'dakò tí nó 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gí ndii, bìndi yí giì 'vee yí máa, «A có yè ká mì lo tacó bà 'dè ji ye?»

²⁰ Káa 'viì-'dakò tí nó giì 'visì có ji yí máa, «Ndâ Jùdèyà ẹre gba có mì ndú éno máa, ndâ yì kèjì gí bà 'deke tí ndâ yì ji wò taàbé, máa, wó 'ví si Páwòlò 'ví ya gí gbí ngbàngà mì ndâ yì, tacó wàa, ndâ yì 'ví 'viiki gbí có mì wó nìkì maa.

²¹ Káa wò 'ví ya gí gbí có tìrì mì ndú nó lá. Tacó ndâ 'duù mì ndú, go ndâ 'dakò zi'duù-só, go mbu mì ndú mí kpokèjì gí kù ù ta ndi wó. Ndâ 'dakò tí nó see tí ndú gí, máa, ndâ yì bà zò i wálá, ndâ yì delè ba njù ngo wálá, yee tí o bà zi Páwòlò mì ndâ yì. Ndú kpónó léngé-lenge kù ù káa ndi kòcò lo.»

²² Kùro ndâ àsiké-ri-Tùliyáni bà-i-nò giì 'dè có ji 'viì-'dakò tí nó tí kpoò si yí kù je nó ji yí, máa, «À kpèti káa 'di wè, wò 'ví 'dè có ji yí máa, wò 'dè có tí nó ji ye gí nó lá.»

À 'dòkò Páwòlò 'do Jèrùzàlémè ya tí gí gbí zàà Cèzàríyà

²³ Kùro ndâ àsiké-ri-Tùliyáni tí nó giì tè'é tí ndâ 'bí 'duù tàkò wó sósò'ò, bìndi yí giì 'dè có ji ndú máa, «Yo 'deke ndâ àsiké-ri zi'duù-vò ta bà só (200), ta ndâ mbe o jùwádi zi'duù-ta'ò-nje muu'bi (70), ta ndâ mbe 'doò zi'duù-vò ta bà só, wàa yo 'ví 'bì nó ta ndú si o má gbooko gí kù ya gí Cèzàríyà.

²⁴ Yo 'ví kaa ndâ 'bí jùwádi tacó tí Páwòlò, wàa yo 'ví 'daka yí ya tí ji gbolò 'duù tí nó tí Fèlicè nò. 'Bí i 'ví gàà tí wó tí kpokèjì lá.»

²⁵ Yí delè giì cu wàràgà gí tàkò Páwòlò éno máa,

²⁶ «Ìjìnó á ye tí Kiláwúdiyò Lísìyà ká kù cu wàràgà tí nó ji wò, tí gbolò kpo 'duù mì ye tí Fèlicè. Ye 'vee wò ma.

²⁷ «Ndâ Jùdèyà táánò zèè 'dakò tí nó tí Páwòlò, náa ye kpónó kù tuu yí ya tí ji wò nò. Ndú ta o tí nó bàkà có bà zi yí ngé gí, káa, a ye ká giì ya

gítí ndú ta ndâ àsikèrì m̀ ye, bìndi ye g̀ì 'vala yí 'do 'bì ndú g̀ì. Ye mà g̀ì 'di có éno máa, Páwòlò a 'viì-Rómà,

²⁸ ye g̀ì ya ta yí g̀ì gbí gbolò ngbàngà m̀ ndú tí ndâ Jùdéyà, tacó wàa, ye 'ví 'di nderè ku wó.

²⁹ Káa, ndú g̀ì 'deeke bà dì ji ye a tà ndâ kponje m̀ ndú ta ndâ Páwòlò gítí ndâ i gbí tàk̀ì m̀ ndú tí ndâ Jùdéyà. Ye g̀ì 'di 'dóó có ñinó náa ndú 'dè ji ye mbe 'vii tí có bà waa có ku mítí 'duù gbí nó lá. À delè me ndâ có náa à 'ví te tí ta 'duù mí gbí zàa nò lá.

³⁰ Ye kpónó kú tuu 'dakò tí nó tí Páwòlò nó ya tí ji wò, tacó wàa, ndâ ka wó mbe có 'ví ya g̀ì bà ñi r̀è ña i tí nó náa yí bàkà nó mí kùro lo. Tacó ye 'di có máa, ndâ Jùdéyà toko có tà bèng̀ì á gítí bà zi yí g̀ì.»

³¹ Ndâ àsikèrì g̀ì ko Páwòlò go kòcò kpo 'duù m̀ ndú nò ta bèbìlì tí nò ngé yee tí 'bí to náa à kú ñi mítí a Àndipàtirídà.

³² Yé mà g̀ì too g̀ì, ndâ àsikèrì ñinó mbe kú nò ta kò ndú nó g̀ì dele ñindi ndú 'do bà-i-nò ya g̀ì gbí kándà m̀ ndú, si káa ndâ mbe jùwádì kú ndii ta yí ya tí g̀ì Cèzàriyà.

³³ Ndâ àsikèrì mà g̀ì yee Cèzàriyà, ndú g̀ì ya ta Páwòlò ta wáràgà tí nó náa kpo 'duù m̀ ndú cu g̀ì tàkò wó nó ji Fèlicè.

³⁴ Fèlicè mà g̀ì 'deke wáràgà tí nó náa à cu g̀ì tàkò Páwòlò nó cee g̀ì, yí g̀ì 'vee Páwòlò gítí to tí nó náa yí g̀ì 'do tí nò. Yí mà g̀ì 'di éno máa, Páwòlò g̀ì 'do gbí to Silísiyà,

³⁵ yí g̀ì 'dè có ji yí máa, «Ye bà 'di kòcò lo ta o tí nó náa ndâ mbe kpì ngbàngà tí lo má g̀ì 'do Jèrùzàlémè g̀ì.» Bìndi yí g̀ì 'dè có máa, à ya g̀ì bà kpolo tí wó mí 'bá m̀ gbolò 'duù m̀ ndâ Rómánò mbe kú zèè gbata Cèzàriyà.

24

Páwòlò gbí ngbàngà kùro Fèlicè

¹ Páwòlò bàkà mí Cèzàriyà a sili vô, bìndi Ànàniyà tí Kùro ndâ bu-Mbíri m̀ ndâ Jùdéyà bà g̀ì yee ta ndâ 'bí kpo-'duù-'bá m̀ ndú, g̀ì je 'bí 'dakò tí muu-có ta r̀è wó a Tèrètúlù. Bìndi ndú g̀ì 'vanda ndi ndâ có tí nó m̀ Páwòlò mbe kú mìlísé tí ndú nó ji Fèlicè.

² À mà g̀ì tè'é tí Páwòlò g̀ì tí ji ndú kùro Fèlicè g̀ì, Tèrètúlù g̀ì 'bità bà 'dè có muu ndâ Jùdéyà éno máa, «Muu ndâ 'duù m̀ ze jé ba gbí o m̀ lo lá, 'bá m̀ ze delè kú ya g̀ì kùro ta banga tí, tacó wò tí Fèlicè, tí kpo 'duù m̀ ze, a 'dakò mbe kú koro có me 'dú g̀ì kùro.

³ Ndâ 'duù m̀ ze cee to 'dáá g̀ì ta o 'dáá g̀ì kú li 'bì ndú g̀ì tà bà ya 'bá m̀ ze g̀ì kùro nò ta pètékè tàkòcò ndú.

⁴ Go bà volo gbí o m̀ lo ta bà 'vanda có cúu-cu-cù tí ye wálá. Káa, ye kú yù 'do m̀ lo a nambeè éno máa, wò 'ví sè t̀ù lo gítí ndò có m̀ ze nò.

⁵ «Ze 'de 'dakò tí nó kuu nó tí gbèe kìnì mbe zii yá. Yí tanga i mí gbí òkò tí ndâ Jùdéyà cee muu to tí nó 'dáá g̀ì. Yí delè a mbèrèmbé kùro ndâ mbe kaa tí ndú g̀ì gbí gèrè m̀ 'dakò tí nó mbe g̀ì 'do Názàrètì nò.

⁶ Yí táánò ta 'bí o bà-i-nò g̀ì bàkà có bà gbètèkè 'bá-Mbíri. Ze g̀ì zèè yí, máa, ze 'ví waa có mítí wó go i gbí tàk̀ì m̀ ze tí ndâ Jùdéyà.

⁷ Káa Lísiyà tí nó tí kùro ndâ àsikèrì-Tùliyànì nó g̀ì yuu tí wó g̀ì gbí có tí nò, bìndi yí g̀ì ja yí 'do tí ze ta wotí g̀ì.

⁸ Yí tí Lísiyà tí g̀ì 'dè có ji ndâ 'duù tí nò mbe kpì ngbàngà tí wó ji ze nò éno máa, ndú g̀ì ta có tí nò a i g̀ì kùro lo. Wò delè kpónó má 'vee yí tí Páwòlò, yí ta nje wó bà 'dè ji wò g̀ì, máa, ze kú waaka gítí me có lá.»

⁹ Tèrètúlù má gii 'dè có cee gí, ndá Jùdèyà 'dáá gí gii 'bità bà tòò ta có tí nò náa yí 'dè nò ji Fèlícè, máa, «Có tí nò a yúcó! Có tí nò a yúcó!»

Páwòlò njaanga miři wó ta nje wó gbí ngbàngà kùro Fèlícè

¹⁰ Ndá Jùdèyà má gii 'dè bà có mì ndú cee gí, Fèlícè gii bàkà 'bì wó ji Páwòlò, máa, yí 'dè có. Páwòlò bà-i-nò gii 'visì có gí tàkò có mì ndá Jùdèyà nò ji Fèlícè éno máa, «Tàkòcò ye peteke gítí bà 'dè nderè ku ye mí kùro lo tí Fèlícè ngé ma, tacó ye nò ni gí, máa, wò dù pí jàlambà tí nò kù waa có gbí òkò tí ndá 'duù mì ze ta mbè ndoò.

¹¹ À káa wò ká bà 'viiki gbí ñinò ta kpéetí lo, máa, ye kpónó sili ndii muu'bi-nje só á bìnidi bà ya ye gí bà bàkà i-Mbíri gbí gbata Jèrùzàlémè lá.

¹² Ndá Jùdèyà 'de ze kù tò kponje ta 'duù gbaànjé lá. Ndú 'de ye kù ñonòkò muu ndá 'duù á gbí ndùgù 'bá-Mbíri lá. Ndú delè 'de ye kù ñonòkò muu ndá 'duù á tí bándò bà kili ndá Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri lá.

¹³ 'Bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndú bà ùnje gítí bà zò cù mí kùro lo kpónó máa, ndá có tí nò náa ndá yí 'dè nò a yúcó nò delè wálá.

¹⁴ «Có mì ndú gbaànjé náa ye bà ùnje gítí á mí kùro lo gí káa có tí nó náa ndú 'dè éno máa, ye kù bàkà i ji Mbíri mì ndá ká gù ze ta ndá yí á gbí 'bí ña kpokèjì náa ndú kù nì mítí a gèrè mì 'bí 'dakò mbe gí 'do Názàrètì nò. Káa ye delè ùnje gítí ndá có mì Mòze, ta ndá có gbí ndá wáràgà mì ndá mbe 'dòkò có mì Mbíri, núú gí.

¹⁵ Ze ta ndú 'dáá gí kù koṛo có gítí bà 'vala ndi ndá tó 'duù ta ndá wò 'duù 'do gbí muu'dú ndú lì ká mítí Mbíri.

¹⁶ Ye kù te kpo muu tacó wàa njembí ye 'ví dù ngbàrángà'i kùro Mbíri nó gbí có tí nò. À delè nò a nderè bà koṛo wò có mì ye gítí ndá 'duù lá ká nò.

¹⁷ «À tí ye a mbè ndoò náa ye 'dò kò ye mí Jèrùzàlémè lá. Káa ye gí ta nó tí nó ta i-'bì ye tacó bà konì ta 'bá. Ye delè gí nó a nó bà bàkà i-Mbíri.

¹⁸⁻¹⁹ Ñinò a gbí có tí nó náa ndú 'de tí ta ye gbí ndùgù 'bá-Mbíri nò ká nò. Káa, a má nje ndú a kponje, ndá 'bí Jùdèyà kuu tí mbe gí 'do gbí to Ásiyà, náa ye koṛo có éno máa, wò kùtáa má 'di kòcò ndú, áá bà nìkì tí ye ma. Ndá 'duù me mbè ta o tí nó náa ndú 'de ta ye gbí ndùgù 'bá-mbíri nò wálá, ye delè ta o tí nó bàkà wo ta 'bí 'duù gbaànjé lá.

²⁰ Káa ndá Jùdèyà tí nó mbe gí 'do Ásiyà nò má wálá, ndá 'duù tí nó mbe je ye gí tí gí kùro lo nó 'ví nì rè ña wò i tí nó táánò náa à 'dè tí ye gbí ngbàngà mì ndú tí ndá Jùdèyà nó ji wò.

²¹ Wò i tí nó náa ye bàkà ta ndá Jùdèyà nó a có tí nó náa, ye rò tíyò gbí òkò tí ndú, bìnidi ye gii kò-kò ji ndú éno máa, «Yo wúnó rò ye mí gbí ngbàngà nó a i muu có bà tee njembí ye mítí có bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú» nò.»

Páwòlò gbí zàa gbí gbata Cèzàriyà

²² Fèlícè gii 'visì có ji Páwòlò máa, «Ye bà 'viiki gbí ndá có mì lo nò ta o bà gí Lísiyà tí gbolò 'duù kùro ndá àsikèrì-Tùliyanì gbí gbata Jèrùzàlémè 'dáá gí.» Fèlícè 'dòkò o bà 'dè ngbàngà tí nó, tacó yí 'di gbí có gítí «Kpokèjì tí nó» ngbàrángà'i gí.

²³ Yí bà-i-nò gii 'dè có ji kùro ndá àsikèrì tí nó mbe kù kpolo tí Páwòlò nó máa, yí zeke'o tí wó nìkì maa, wàa ndá kómbe wó má gí ta ndá i ji yí, yí 'ví biya bà je ji yí lá.

²⁴ Fèlícè bàkà káa làmbu sili bìnidi có tí nó, bìnidi ndú gii 'daka tí ndú ta na 'bá mì wó Dùrùsèlà, tí jú Jùdèyà, ya gí mì Páwòlò gbí zàa. Ndú má

gii yee kà, yí gii tuu 'duù gí tàkò Páwòlò, tacó wàa yí 'ví 'di có gítí bà tee njembí 'duù mítí Bindi-Mbíri tí Jézù á 'do gbí nje wó.

²⁵ À mâ gii gí ta Páwòlò gí, yí gii 'bità bà 'dè có ji Fèlicè a i gítí bà dù 'duù jáá kùro Mbíri, ta có gítí bà bàkà i me gí tàkò có mì sé njembí lá, gii je có gítí bà waa có mì Mbíri ta ndongbú o wúnò. Fèlicè mâ gii 'di ndâ có tí nò, gúku gii zèè yí gí. Yí bà-i-nò gii 'dè có ji Páwòlò máa, «Ya kpónó gí bàndò mì lo. Ye bà tè ndi é tí lo ta 'bí o ñinó náa a tí .»

²⁶ Fèlicè gii tuu tú gí tàkò Páwòlò 'do binti o tí nò ká tãndi ka wó, tacó à gii dù gbí muu wó a có máa, Páwòlò 'ví je làmbu i ji yí.

²⁷ Fèlicè too káa ndoò sósò'ò mí Cèzàriyà, binti à gii 'dòkò yí gí. À gii gí a i ta 'bí 'dakò ta rè wó a Pórókiyò Fésitù gí binti wó. Fèlicè gii njè nó si Páwòlò ká mí gbí zàa tacó bà peteke tàkòcò ndâ Jùdéyà.

25

Páwòlò 'dòkò ngbàngà mì wó 'do kùro Fésitù ya tí gí kùro ngáangbá gba mì ndâ Rómánò

¹ Fésitù bàkà binti bà ki tí wó pí jàlàmbà binti Fèlicè káa sili ta'ò, binti yí gii njè nó 'do Cèzàriyà ya gí Jèrùzàlémè.

² Yí mâ gii yee kà, ndâ bu-Mbíri, ta ndâ kpo-kpò 'duù, ta ndâ gba mì ndâ Jùdéyà gii 'dè ndâ có mbe ñikí lá gítí ngbàngà mì Páwòlò ji yí,

³ ta bà 'deke tí ndú ji yí see-see éno máa, yí má dele ndi wó gí Cèzàriyà, yí 'ví bàkà nambeè mì wó wàa yí 'ví tuu Páwòlò gí Jèrùzàlémè. Ndú 'vii ña có tí nò tacó wàa ndâ yí 'ví nguù tí ndâ yí mí kpokèjì tacó bà zi yí.

⁴ Káa Fésitù gii 'visì có ji ndú éno máa, «Páwòlò kuu gbí zàa gbí gbata Cèzàriyà.

⁵ À má éno, yo si ze 'ví ya ta ndâ 'bí kpo 'duù mì yo gí kà. Yí má bàkà a 'bí ña i mbe lè gí, ndâ kpo 'duù mì yo nò 'ví kpì ngbàngà tí wó mí kà.»

⁶ Fésitù bàkà mí Jèrùzàlémè káa i dè gítí sili muu'bi, binti yí gii dele ndi wó ya gí Cèzàriyà. Fésitù yee Cèzàriyà ká go wúnó, yé mâ gii too gí, yí gii tè'é tí Páwòlò gí gbí ngbàngà kùro wó.

⁷ Páwòlò mâ gii gí gí, ndâ Jùdéyà tí nó mbe gí 'do Jèrùzàlémè nó gii tí 'dee yí gí, kù waaka ndâ 'bí ña có náa ndú ñò dúú rëngbó ndú ni lá á gítí wó.

⁸ Káa Páwòlò gii 'visì có gí tàkò ndâ có mì ndâ Jùdéyà nò ji Fésitù máa, «Vò i mì ye náa ye bàkà gítí tàkìi mì ndâ Jùdéyà wálá. Vò i mì ye náa ye bàkà gítí 'bá-Mbíri wálá. Vò i mì ye delè náa ye bàkà gítí ngáangbá gba mì ndâ Rómánò wálá.»

⁹ Káa Fésitù gii 'vee Páwòlò máa, «Wò ùnje gítí bà ya ta ye gí Jèrùzàlémè, wàa à 'ví 'viiki gbí ndâ có tí nò náa ndâ 'duù tí nò 'dè gítí lo kpónó mí kùro ye nó mí kà gí?» Fésitù 'vee ña 'vé tí nò tacó à tí wó a go bà peteke tàkòcò ndâ Jùdéyà.

¹⁰ Káa Páwòlò gii 'visì có ji Fésitù éno máa, «Ye kpónó kù rò tíyò nó a i gbí ngbàngà mì ngáangbá gba mì ndâ Rómánò. Ñinó a bàndò bà 'vee gbí nje ye ká nô. Ye bàkà vò i ta ndâ Jùdéyà lá. Wò delè ta kpéetí lo ñò ni ngbàrangà'i gí.

¹¹ Ye kùtáa má bàkà 'bí ña gbolò vò i mbe 'vii tí i bà waa có ku mítí ye gí, ye bà kii'bà 'do tí ku wálá. Káa 'bí có gbaanjé gbí òkò ndâ có mì ndâ 'duù tí nò náa ndú 'vanda nò mbe 'vii tí có bà zi ye má wálá, yúcó mì 'bí 'duù tacó bà je ye ji ndú, wàa ndú 'ví zi ye nò wálá. À má éno, 'dòkò ngbàngà mì ye ya tí gí Rómà, gí kùro ngáangbá gba mì ndâ Rómánò.»

12 Ndâ Fésitù ta ndâ kpo 'duù gbí ngbàngà mì wó mà gii 'viiki gbí có tí nò náa Páwòlò 'dè nò gí, Fésitù gii 'visì có jì yí máa, «Wò 'dòkò ta ngbàngà mì lo gí kùro ngáángbá gba mì ndâ Rómánò gí, wò bà ya a yí gí kùro ngáángbá gba mì ndâ Rómánò.»

Fésitù 'vanda ndi ngbàngà mì Páwòlò jì Àgìrípà

13 À bàkà bìndi ngbàngà mì ndâ Páwòlò nò me gbolò o lá, bìndi Àgìrípà tí gbolò gba gii co wiri gí gí Cèzàríyà tacó bà 'vee Fésitù. Ndâ Àgìrípà gí gbí nò tí nò ta 'bí gbolò niì ta rẹ wó a Bèrènikè.

14 Ndú bàkà gbí nò wiri mì ndú nò a mbè sili. Tacó éno, Fésitù gii 'vanda ndi có tí nò gbí òkò tí ndâ Páwòlò ta ndâ Jùdéyà nò jì Àgìrípà, máa,

«'Bí 'dakò náa Fèlicè ya si yí mí gbí zàà kuu kàzò.

15 Ta o tí nò náa ye táánò ya tí gí Jèrùzàlémè nò, ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdéyà, ta ndâ kpo 'duù mì ndú, gii 'dè ndâ có mbe nìkì lá gítí wó jì ye, ta bà 'deke tí ndú jì ye éno máa, ye waa có mítí wó.

16 Káa ye gii 'visì có jì ndú máa, «Áá mì ze tí ndâ Rómánò waa có mítí 'duù gbí kongbó wó lá, yee ká tí o tí nò náa ndú má 'bee muu có ta ka wó mbe có gí.»

17 Tacó éno, ye mà gii dele ndi ye 'do Jèrùzàlémè, ye gii tèrì ká gbaànjé, bìndi ye gii tuu tú, máa, à gí ta 'dakò tí nò gí gbí ngbàngà kùro ye.

18 À mà gii gí ta yí gí, ndâ mbe kpi ngbàngà tí wó gii 'vanda ndâ có tí nò mbe kù milisè tí ndú nò. Káa ye 'de 'dóó nji có gbí òkò tí ndâ có mì ndú nò mbe ya mò gí mì ndâ ña vò i tí nò náa ye kù kofo có máa, ndâ-'bi-lá wè, nò lá.

19 Káa ndú gii dù kù tò kponje ta ndú ká gítí ndâ i gbí tàkii mì ndú tí ndâ Jùdéyà, delè gítí 'bí ña 'dakò mbe cì gí, ta rẹ wó a Jézù, káa Páwòlò máa, yí kuu káa wuù.

20 Bà waa có mì ndú nò gii kpò ye gí, tacó ñinò a ña ngbàngà náa ye jé bàkà sàà kùro lá.

«Tacó éno, ye gii 'vee Páwòlò máa, à má nìkì tí wó gí, wàa ye 'ví kaa ndú ya tí gí bà 'di yúco a i 'do mì ndâ kpo 'duù mì ndú tí ndâ Jùdéyà gbí ngbàngà mì ndú á Jèrùzàlémè.

21 Káa yí gii biya gí, máa, yì bà dù ká gbí zàà kù ù bà 'di ndòngbú có 'do mì ngáángbá gba mì ndâ Rómánò. Tacó éno, ye gii 'dè có éno máa, à kpòlò tí wó mí gbí zàà yee tí o bà tuu yí ya tí jì ngáángbá gba mì ndâ Rómánò.»

22 Àgìrípà bà-i-nò gii 'visì có jì Fésitù máa, «Go bà 'di kòcò 'dakò tí nò ta 'dóó tù ye kuu tí ye.»

Káa Fésitù gii 'visì có jì yí máa, «Wò bà 'di kòcò wó taàbé.»

23 Yé mà gii too go có mì Fésitù nò gí, ndâ kpo-kpò 'duù kùro ndâ àsikèrì-Tùliyànì ta ndâ kpo-'duù-'bá gbí gbata Cèzàríyà gii ko ndâ Àgìrípà ta Bèrènikè tí bà ko ndâ gba ya tí gí gbí ngbàngà. Ndú mà gii yee gbí ngbàngà gí, Fésitù gii tuu tú, máa, à ya gí bà gí ta Páwòlò 'do gbí zàà.

24 À mà gii gí ta Páwòlò gí, Fésitù gii 'dè có jì Àgìrípà máa, «Ye kù 'dè có tí nò jì wò tí Àgìrípà tí gbolò gba. Wàa ndâ 'duù tí nò náa ndoo kpónó kuu ta ndú gbí ngbàngà nò delè 'ví dù kù 'di ta tù ndú. À kuu kùro yo nò a 'dakò tí nò náa ndâ Jùdéyà gbí ña ndú 'dáá gí, ndâ ñinò Jèrùzàlémè, ta ndâ ñinò mì ndoo Cèzàríyà to nò nò, kaa gí gí mì ye ta bà pìi kù máa, ye zi yí gí nò.

25 Káa, ye ñò 'dóó vò i mì wó wàa ye 'ví zi tí ta yí nò lá. Káa ndòngbú có mì ye kpónó a i éno máa, ye bà tuu ngbàngà mì wó a i jì ngáángbá gba

mì ndâ Ròmánò, á go có mì wó náa yí ká 'dè ta nje wó mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí.

²⁶ Káa, ye ñò 'dóó có ñínó náa ye 'ví 'dè gí tàkò wó ya tí ji kpo 'duù mì ye tí ngáangbá gba mì ndâ Ròmánò nò lá.

«Tacó éno, ye kpónó gí ta yí gí kùro ndâ 'duù tí nó gbí ngbàngà nó 'dáá gí kpolo ma a i tacó tí lo tí Àgìrípà tí gba. Tacó wàa, ndoo 'ví 'vee gbí nje wó, ndâ-'bí-lá, ye 'ví 'de ta có bà 'dè gí tàkò wó.

²⁷ Tacó bà tuu 'duù mì ye 'do gbí zàa ya tí gí Rómà ta có tàkò wó wálá bà si ye go 'bí ña 'duù ñínó ta muu tí wó wálá nô.»

26

Páwòlò 'dè có kùro Àgìrípà

¹ Fésitù mâ gii 'dè có cee gí, Àgìrípà gii 'dè có ji Páwòlò máa, «Có má kuu mì lo, njaanga miri lo.»

Páwòlò bà-i-nò gii kaa 'bí wó gí yaà ta líkí'o kùro Àgìrípà, bindi yí gii ya kpéké've gítí ndâ i tí nó mbe bàkà tí gbí òkò tí ndú ta ndâ Jùdéyà nó ji yí, máa,

² «Ye koṛo có máa, à tí ye a tó pá, náa ye wúnó kù 'dè tí ta kòcò ye gí tàkò ndâ có tí nó náa ndâ Jùdéyà 'dè gítí ye gbí ngbàngà nó a i mí kùro lo tí Àgìrípà, tí gbolò gba mì ze.

³ Tacó wò 'di gbí tàkìì mì ze tí ndâ Jùdéyà ngé cee gí. Wò ñò ndâ ña i ñínó náa à má gbo ndú mí gbí còngò ta ndâ Jùdéyà káa ndú bà ba gbí còngò tí nó gí nó ni gbaànjé-gbaànjé gí. À má éno, ye kù 'deke a tí ye ji wò, máa, wò zèè njembí lo, wàa wò 'ví sè ta tù lo gítí có tí nó náa ye kèjì gí bà 'dè ji wò nô.

⁴ «Ña bà 'vala ye 'do gbí 'viì-'dakò, náa ye kpolo tí mí gbí òkò tí ndâ nambe ye kpòò yee tí o tí nó náa ye gii ya tí gí Jèrùzàlémè nó, a ña 'válá ñínó náa ndâ Jùdéyà 'dáá gí ñò ni gí.

⁵ Ndú ñò ye ni ta kòndi o, náa ndú kùtàá má a ndâ 'duù mbe 'dè yúco, ndú bà 'dè ta nje ndú gí, máa, ye kù ru a ndi ndâ 'duù ñínó mbe zèè có gítí tàkìì mì ze tí ndâ Jùdéyà kácá-kácá nô. Ye táánò a mbe kpolo tí tàkìì mì ze tí ndâ Jùdéyà.

⁶ «À kpónó kù 'vee gbí nje ye gbí ngbàngà nó a i gítí có bà koṛo có mì ye lì mítí cí tí nó náa Mbíri táánò ci ta ndâ ká gù ze nô.

⁷ Cí tí nó náa ndâ 'duù gbí ndâ ña ze tí ndâ Jùdéyà muu'bi-nje só 'dáá gí kù bàkà i-Mbíri co gbí gó ri, co gbí bèbilì, ta njembí ndú gbaànjé ta bà koṛo có lì mítí nô. Ákoo, gbolò gba mì ye! Ndâ Jùdéyà kpì ngbàngà tí ye nó a i tacó bà koṛo có mì ye lì mítí cí tí nó.

⁸ Yo kù koṛo có éno máa, bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú a 'bí ña i mbe me kpòò ji Mbíri tacó yè?

⁹ «'Dóó ye nó táánò kù koṛo có éno máa, nètè lá a bà jòò gbí có ta Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrètì nô.

¹⁰ Ye bàkà bà 'bí ye mí Jèrùzàlémè gí. Áá táánò a ye ká kù zèè ndâ mbe kaa tí ndú ji Mbíri gí me mbè mí gbí zàa ta wotí 'do mì ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdéyà. À má kù zi ndú, có mì ye ta o 'dáá gí ji ndâ mbe zi ndú nò éno máa, ndú zi káa 'dóó ndú gí.

¹¹ Ye gbí ndâ o tí nó ta o 'dáá gí kù jè ká ta bà pà kpokèjì bà rò ndú 'do tí bà tee njembí ndú mítí Bìndi-Mbíri ta wotí bà nó ta bà yù gázà ji ndú ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ Jùdéyà tacó bà ùlù Mbíri. Njembí ye gbí ndâ

o tí nò kù doo gítí ndú tí ña ñinó náa, ye giì 'bità a bà tè 'bèlè ndú gí gbí ndâ tende to.

¹² «Ta 'bí o gbaànjé, ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri m̀i ndâ Jùdéyà giì je wotí ji ye, máa, ye ya gí bà tè 'bèlè ndâ 'duù tí nó náa Mbíri kaa ndú mò gí m̀i wó gí nó gbí gbata Dàmásikù.

¹³ Káa si ze muu nó ta ɾi gbúru éno, ye má giì zeke'o, ákoo, gbolò gba m̀i ye! Ye giì ñò 'bí ña ngba'o kù gi 'do gbíri ta wotí ká tí ndii ngba ɾi gí, kù ngbaranga to ɾègbà tí ze ta ndâ ka nó m̀i ye.

¹⁴ Ze 'dáá gí giì 'vaka tí to. Bindi ye giì dù á to kà kù 'di kòcò 'duù kù tè'é tí ye gbí nje có m̀i ndâ Jùdéyà, máa, <Sàwúlè! Sàwúlè!> Bindi yí giì 'vee ye máa, <Wò kù mèèkè'i tí ye tacó yè? Kò lo bà mìlisé ta bà na mítí zí nje mù.>

¹⁵ «Ye bà-i-nò giì 'vee 'duù tí nó máa, <Wò a 'di, Bu ye?>

«Káa Mbe tí ye giì 'visi có ji ye máa, <Ye a Jézù, tí 'duù tí nó náa wò kù mèèkè'i tí wó nò.>

¹⁶ ɾò tíyò! Ye bà tubà tí ye ji wò, tacó bà bàkà wò tí bòò m̀i ye. Tacó wàa, wò 'ví dù tí mbe dità bà ñò ye m̀i lo gbí i tí nó wúnó mbe 'de wò go ɾi ɾii nò. Wò delè 'ví dù tí mbe 'dè có gítí ndâ 'bí i ñinó náa ye kèji gí bà tubà ndú ji wò nó á ji ndâ 'duù.

¹⁷ Ye bà 'vala wò á 'do 'bi ndâ Jùdéyà ta ndâ 'bí tende ña 'duù tí nó náa ye kèji gí bà tuu wò

¹⁸ gí bà njaanga ɾo ndú, tacó wàa, ndú 'ví 'visi tí ndú 'do gbí 'dí'di'o gí gbí ngba'o, ndú delè 'ví 'visi tí ndú 'do tí bà dù tí ndâ bòò m̀i Gba-wàtà gítí bà dù tí ndâ bòò m̀i Mbíri. Tacó wàa, Mbíri 'ví je ta à-cee-gí ji ndú gítí ndâ vò i m̀i ndú, wàa ndú 'ví 'de tí ta bándò tacó bà dù ndú gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó náa Mbíri kaa ndú mò gí m̀i wó gí, mbe kù tee njembí ndú mítí wó, nò.>

¹⁹ «Ákoo, gbolò gba m̀i ye, Àgírípà! Bà ndii muu i tí nó náa ye ñò go i gbí ɾii 'do gbíri nò giì kpò ye gí.

²⁰ Káa, ye giì 'bità bà ma có kpédélé'i a i ji ndâ 'duù gbí gbata Dàmásikù, má kózò gí, ye giì gí gí Jèrùzàlémè. Ye si sè to gbí to Jùdéyà lá. Ye delè o ta muu ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó lá. Ye nò ta bà ma có ji ndâ 'duù 'dáá gí éno máa, ndú 'visi muu ndú 'do tí ndâ vò i m̀i ndú gítí tó kpokèji. Ndú 'ví tubà tí ndú máa, ndâ yì 'visi tí ndâ yì 'do tí vò kpokèji gí ta bà bàkà tó i.

²¹ «Ndâ Jùdéyà táánò zèè ye gbí ndùgù 'bá-Mbíri, bindi ndú giì bàkà có bà zi ye nó a i 'do gbí có tí nó.

²² Káa 'do gbí ɾi tí nó yee tí wúnó, Mbíri ká kuu kácaá tàkò ye. À má éno, ye kpónò ɾò tíyò nó kù 'dè có ji ndâ 'duù 'dáá gí, ndâ kpo-kpò 'duù, ta ndâ táangbà 'duù, me gítí 'bí tende i lá. Ye kù 'dè có ji ndú ká gítí gbèe i tí nó náa ndâ mbe 'dòkò có m̀i Mbíri dígísèé kù 'dè có ji ndâ 'duù gítí nò. Mòze delè dígísèé kù 'dè có ji ndâ 'duù ká gítí máa, áá kèji gí bà bàkà tí,

²³ có tí nó máa, Bindi-Mbíri kèji gí bà kònò sé'i. Yí delè bà dù tí kpédélé 'duù mbe 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó, gí bà dù tí mbe ma có gítí ngba'o ji ndâ 'duù m̀i ze tí ndâ Jùdéyà, ta ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nò.»

Ña i náa ndâ mbe 'di có m̀i Páwòlò bàkà gí tàkò có m̀i wó nò

²⁴ Fésitù ká giì 'visi có ji Páwòlò gí tàkò có m̀i wó nò ta kòcò wó ngéé gí yaà éno máa, «À tí lo a má, Páwòlò! Ña bà 'di gbí-o tí nó m̀i lo náa wò 'di ngé ndii muu lo gí nò te má mí gbí muu lo gí.»

²⁵ Káa Páwòlò gii 'visì có ji yí máa, «Fésitù, kpo 'duù mì ye! Mâ tí ye wálá! Ye kù 'dè me có mâ lá. Ye kù 'dè a cèe yúcó.

²⁶ Tacó à kpètí káa gbolò gba mì ndoo tí Àgìrípà á mbe kù ki tí wó kpónó kuu to nò, yí 'di gbí ndâ có tí nò náa ye kù 'dè nò gbaànjé-gbaànjé gí. Tacó éno, gúku bà 'dè có ji yí gítí 'bí ña i gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ i tí nò náa yí ñò ni gí nó tí ye wálá. Tacó áá táánò kù bàkà ndâ i tí nò me gbí kóó lá.

²⁷ Ye ñò ni gí máa, wò tí Àgìrípà, tí gbolò gba, ùnje gítí ndâ có mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri gí. Ye kù waaka gítí lo a có?»

²⁸ Káa Àgìrípà gii 'vee Páwòlò máa, «Wò koṛo có éno máa, wò bà bàkà ye tí mbe ùnje gítí có mì Bindi-Mbíri á ká gbí ndò o tí nò náa wò kpónó tí kuu tìyò nò?»

²⁹ Káa Páwòlò gii 'visì có ji Àgìrípà máa, «À kpètí ká wúnó, à kpètí ká taàbé, ye kù 'deke tí ye ji Mbíri máa, yo ta ndâ 'duù tí nó 'dáá gí wúnó mbe 'di có mì ye gí nó, 'ví dù go ye, wàa à káa gínjiri tí nó tí kò ye nó ká 'ví bè tí kò yo.»

³⁰ Páwòlò má gii 'dè bà có mì wó cee gí, ndâ Àgìrípà ta Bèrènikè gii yèe ta ndâ kpo-kpò 'duù 'do gbí ngbàngà gí ndii.

³¹ Ndú má gii 'viiki gbí ngbàngà tí nò ta kpéetí ndú kpòò, ndú gii gbo nje có mì ndú máa, «'Dakò tí nò bàkà 'bí ña vò i mbe 'vii tí i bà zi yí nò lá. Nderè bà te yí mí gbí zàa delè wálá.»

³² Káa Àgìrípà gii 'dè có ji Fésitù máa, «'Dakò tí nò táánò má 'dòkò ngbàngà mì wó ya tí gí kùro ngáangbá gba mì ndâ Rómánò lá, áá kùtàá bà njaanga yí á 'do gbí zàa gí.»

27

Bà ya ta Páwòlò gí Rómà

¹ À má gii 'viindi có gítí bà ya ze gí Ítáliyà cee gí, à gii kaa ndâ Páwòlò ta ndâ 'bí ka wó 'do gbí zàa ji 'bí 'dakò ta ò wó a Júliyò, tí kùro ndâ 'bí ña ndâ àsikèrì mì ndâ Rómánò, náa à kù nì mítí ndú a ndâ «'Dóó àsikèrì mì gba Rómà», máa, ndú ko tàkò ndú ya tí gí Rómà.

² Ze gii o 'bí gbâ mbe gí 'do gbí gbata Àdàràmitiyùmù, mbe kù nò ta bà rò tìyò ta ndi tí ndâ to gbí to Àsiyà. À ko ze ta o tí nò a 'bí 'dakò mbe gí 'do gbí gbata Tèsalónikà á gí gbí to Mèsidóniyà ta ò wó a Àrisítárikù.

³ Ze gii tẹri ta yé bindi bà nje nó mì ze a i gbí gbata Sidóni. Ta o tí nò náa ze tè ta ri Sidóni nò, Júliyò gii bàkà nambeè ji Páwòlò me gbolò ta bà si yí máa, yí ya gí mì ndâ 'bí ka wó mbe ùnje gítí có mì Bindi-Mbíri, wàa ndú 'ví koni yí.

⁴ Ta o bá njè nó mì ze 'do Sidóni, pípiri kù gii pí a i 'do kùro ze. Tacó éno, ze gii kii 'bà 'do tí ta bà tù nje ze gí Kípùrù.

⁵ Ze gii ja yendi ngo co gbí ndâ to Silísiyà ta Pàfiliyà ya gí bà rò tìyò Mírà á gbí to Lísiyà.

⁶ Ze bàkà 'do Sidóni kù ya gí Mírà a sili muu 'bì-nje vò.

Ze má gii yee Mírà, ze gii 'de 'bí gbâ mbe gí 'do gbí gbata Àlèsàndèriyà kù ya gí Ítáliyà. Bindi kùro ndâ àsikèrì tí nó mbe kù ko tàkò ze nó gii kaa ze mí gbí.

⁷ Ze bàkà ta bà 'do ze Mírà tacó bà yee ze Cínidù a cèe ndootí mì ndâ 'dakò, tacó yé ñinò má too, ze ñò 'dóó po ndi nó tí nó náa ze nò kpòò nó lá. Wotí mì pípiri má gii kpò ze 'do tí bà ya jáá gí, ze gii loko nje ze gí Sàlímónè. Ze gii 'bì nó 'do Sàlímónè ta yendi Kèrèti ká kéré-kéré ta tì ngo.

⁸ Ze mâ giì ngii nge ta pípiri kpòò, ze giì yee tí 'bí bàndò bà rò tíyò mì ndâ gbâ á dè ta gbata Lásiyà, náa à kù nì mítí a «Tó-bàndò-bà-rò-ndâ-gbâ», á bìndi ndú tí ndâ sili.

⁹ Ze giì dù á «Tó-bàndò-bà-rò-ndâ-gbâ» á ta kòndi o. O bà kònò go gbí tàkii mì ndâ Jùdéyà mâ giì ndii gí, Páwòlò giì nò nì gí máa, ze má njè nó 'do bà-i-nò, ze bà 'de gbí a kpo-se-muu. Tacó éno, yí giì 'dè có ji ndâ mbe bàkà nètè gbí gbâ ta wotí tí éno máa,

¹⁰ «Ye nò goolá nje ndoo bà zuu gbí nó tí nó zúú-zuu nô, ndâ kómbe ye. À me káa ndâ ká'i mì ndoo ká bà giṛiki lá. À delè me káa gbâ mì ndoo ká bà giṛi 'do tí ndoo lá. Ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndoo bà cu kò mí gbí 'bú wálá.»

¹¹ Káa, kùro ndâ àsikèrì tí nó mbe kù ko tàkò ze nó giì 'di kpolo ma a có mì ka wó kpo 'duù tí kùro ndâ mbe kù bàkà nètè gbí gbâ co tí có mì Páwòlò.

¹² Ndâ 'duù gbí gbâ me mbè delè giì ùnje a i gítí có bà njè nó, tacó pípiri to tí nó náa ze rò tíyò tí nó gbí ndâ pì cò'o nìkì lá. Tacó éno, à giì nìkì tí ndú a có máa, ze te kpo muu, wàa ze 'ví ya a i gí Fíníkìsì, tí 'bí bàndò bà rò tíyò mì ndâ gbâ á gbí to Kèrètì, tí to náa pípiri kù pì gítí gbí ndâ pì cò'o 'do a i mò gí gbí òkò tí ndâ gbí'dè ta wàá, delè 'do mò gí gbí òkò tí ndâ ngbóngbó ta wàá.

¹³ Gùlúsù'o mâ giì 'bità bà pì gítí ze 'do mò gí gbí'dè, ndâ mbe kù bàkà nètè gbí gbâ giì koṛo có máa, có bà njè nó mì ndâ yì gí tí yúco gí. Ndú bà-i-nò giì da wú tí gbâ kaṛa gí. Ze giì có Kèrètì ká ta tì ngo kéré-kéré éno.

¹⁴ Ze mâ giì nò gáa éno, ze giì nò pípiri dù káa 'visì tí galá gí. 'Bí nà pípiri mbe kù tè tí go bètùrùrù, náa à kù nì mítí a «ndâ ngbóngbó-ta-wàá», giì dù kù yaka to 'do gú kèjì tí gítí ze.

¹⁵ Pípiri tí nó mâ giì gbo ze gí, yí giì tooko ze ta ro ngo ká dúú éno gí kà, ta 'bí i náa ze 'ví bàkà nó wálá.

¹⁶ Ro ze giì njaanga si gó gbí pípiri ki rèè gí a i tí 'bí làmbu to mbe le mí gbí u ngo, náa à kù nì mítí a Kàwúdà. Ze bà-i-nò giì bàkà wotí mì ndâ 'dakò tacó bà ja làmbu gbâ tí nó náa à ẹre mítí gbolò gbâ nó 'do tà ngo.

¹⁷ Ze mâ giì ja làmbu gbâ tí nó 'do tà ngo gí sè gí, ndâ mbe bàkà nètè gbí gbâ giì te mí gbí gbolò gbâ. Ndú mâ giì gaka gbolò gbâ ta wú kuu gí, ndú giì ja kpâ-bòngo tí nó go mbíṛi gá náa à ẹre mítí zà gbâ tacó wàa pípiri 'ví kù tòò ta gbâ ta nó nó 'do tí zà gbolò gbâ gí, ta gúku máa, gbâ bà dòmò tí mítí ndâ gú nji ngoò náa à kù nì mítí ndú a ndâ «Sùrùtì» á tà ngo. Ndú giì si gbâ kù gbàngà tí tí njiya wó ro ngo.

¹⁸ Pípiri giì bàkà ta ze ta bèbilì tí nó me i nambeè lá. Tacó éno, yé mâ giì too gí, ndâ mbe kù bàkà nètè gbí gbâ giì 'bità bà 'vaka gàna tí ndâ ká'i 'do gbí gbâ gí tà ngo.

¹⁹ Ze sì sili bìndi bà 'vaka gàna tí ndâ ká'i 'do gbí gbâ gí tà ngo nó ta'ò, bìndi ndâ mbe kù bàkà nètè gbí gbâ mâ giì zeke cè bà i mì pípiri ta ze kpòò, líkì gbí wálá. Ndú bà-i-nò giì tuṛu ndâ 'bí lii bà bàkà nètè gítí gbâ ta 'dóó 'bì ndú 'vaka gí tà ngo.

²⁰ Ze giì dù kù ù káa ndi bà mii ze. Tacó ze káká'i giì nò ro ri lá, ze delè giì nò ndâ yii ta bèbilì lá, ta mbè sili, tacó pípiri giì dù kù pì ká tí vò i dúú bà ya tí.

²¹ Ndâ mbe kù bàkà nètè gbí gbâ mâ giì zò i lá ta mbè sili, Páwòlò giì rò tíyò kùro ndú, bìndi yí giì 'dè có ji ndú máa, «Yo táánò má 'di a có mì ye, wàa ndoo 'ví njè nó 'do Kèrètì lá, ndoo kpónó bá kònò nà sé'i tí nó wálá. Ndâ i delè bà mèkèkè tí gbí nà kpokèjì tí nó wálá.

22 Káa à kpètí ká éno, yo cì gúku lá, tacó 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo bà gírì wálá. I náa ndoo bà bè gbí wó gí gbaànjé káa gbâ mì ndoo.

23 Có tí nò náa ye kpónó 'dè ji yo nò a có náa a basìlì mì Mbírì mì ye, tí Mbírì tí nò náa ye kù bàkà i ji yí nó, ká 'dè ji ye kùbòó éno máa,

24 <Cì gúku lá, Páwòlò! Kózò tí lo bà ọ̀rò tíyò gbí ngbàngà kùro ngáangbá gba mì ndâ Ròmánò. Tacó éno, Mbírì nò bà 'deke tí lo, bìndi yí gii 'vala ndâ 'duù tí nó náa yo ta ndú kpónó gbí gbâ nó 'dáá gí ta rẹ̀ mì lo.>

25 À má éno, yo zèè njembí yo, ndâ 'dakò! Tacó ye nò ni gí, máa, ndâ có tí nó náa basìlì mì Mbírì 'dè nò bà bàkà tí gí. Tacó ye me 'duù nínó mbe kù me kpìkì-kpìkì gítí bà ùnje gítí có mbe co 'do gbí nje Mbírì nó lá.

26 Káa, ndoo kẹ̀jì gí bà gboo mítí 'bí to mbe le mí gbí u ngo.»

27 Ta bà muu'bi-nje nà'ò bèbìlì si ze kù waaka gbí kápá Àdiríyà, pípìrì gii dù kù tooko ze ta ọ̀ro ngo ya éno, ya ézò. O mà gii gbooko gí, ndâ mbe kù bàkà nètè gbí gbâ gii nò goolá ze dooko gí tí gú gí nò.

28 Káa ndú mà gii 'vii tà ngo gbí to tí nó, ndú gii 'de a cèè wúlú. Ze mà gii yèè gàà gí kùro, ndú mà gii 'vii tà ngò káká'i, ndú gii 'de à me 'dú me tí vò i go kpédélé nínó náa ndú 'vii nó lá.

29 Ndú bà-i-nò gii ọ̀rò gbâ mí tíyò kù ù ta ndi bà too yé, ta gúku éno máa, ndâ-'bì-lá, ze bà dómò gbâ mítí ndâ duù tà ngo.

30 Ndâ 'bí mbe kù bàkà nètè gbí gbâ gii bàkà tìrì bà fa ngèlè ta bà oloko gí gbí làmbu gbâ, máa, ndâ yì kù para gí kùro gbâ tacó bà ọ̀rò yí mí tíyò ta bà ẹ̀re du i mítí.

31 Káa Páwòlò gii 'di gbí tìrì mì ndú nó gí. Tacó éno, yí gii 'dè có ji kùro ndâ àsikèrì tí nó mbe kù kọ̀ tàkò ze nó ta ndâ àsikèrì mì wó, máa, «Ndâ 'dakò tí nó má dù gbí gbâ lá, yo bà 'vala wálá.»

32 Ndâ àsikèrì mà gii 'di có tí nó náa Páwòlò 'dè ji ndú nó, ndú gii waaka gbí ndâ wú tí nó náa a ẹ̀re ta làmbu gbâ tí nó mítí gbolò nínó nó gí, tacó wàa yí 'ví ya gí.

33 Páwòlò gii 'dè có ji ndâ 'duù 'dáá gí si yé kù 'bità bà ngbaanga to, máa, «À wúnó tí yo a sili muu'bi-nje nà'ò náa yo kù kọ̀ro có ká wi-wìlì éno. Yo delè tee 'bí làmbu i gbaànjé mítí nje yo lá.

34 À má éno, yo zò i, wàa yo 'ví 'de ta wotí, tacó 'bí i gí bà ili 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo wálá.»

35 Páwòlò mà gii 'dè có tí nó ji ndâ 'duù gí, yí gii je kù kò, yí gii ki'viki gbí, yí gii 'dè nìkì maa ji Mbírì, bìndi yí gii zò mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí.

36 Ndâ 'duù mà gii nò bà zò i mì Páwòlò nó, lílì ndú gii gí gítí ndú gí. Bìndi ndú delè gii 'bità bà zò i.

37 Muu ze gbí gbâ ta o tí nó 'dáá gí a ndâ 'duù zi'duù-vò ta bà só ta zi'duù-ta'ò-nje muu'bi nje-muu'bi vò nje-vò gbaànjé (276).

38 Ndâ 'duù mà gii zò i yè yì ndú gí, ndú káká'i gii ja gàna tí du i gbí gbâ ta bà tų̀rù tí cù 'vaka gí tà ngo.

39 Yé mà gii too gí, ndâ mbe kù bàkà nètè gbí gbâ gii nò to tí nó náa ze yee tí ta bèbìlì nó ni lá. Káa ndú gii nò káa 'bí wúngbó to mbe ya gí gbí u ngo ta nji ngoò tí kpàngbàndàà éno, bìndi ndú gii kọ̀ro có bà ọ̀rò gbâ mítí.

40 Ze mà gii zeke'o, ze gii nò ndú ta nètè 'vìrì-'vìrì! Ndú tí nínó, ndú tí nìzò. Ze mà gii dù gàà éno, ze gii nò gbâ ndàyì kù ya gí tí ngo. Gbâ gí tí ngo! Gbâ gí tí ngo!

41 Ze mà gii zeke'o, ze gii nò gbâ cu nje wó mbi ngìkì mí gbí nji ngoò. Bìndi ngo tí nó mbe kù gbàngà ta wotí tí nó gii ki'viki gbí zà gbâ ndiì nó njúkú-njúkú gí.

⁴² Ndâ àsikèrì mâ giì nò éno, ndú giì toko có máa, ndâ yì bà ziki ndâ 'duù tí nó gbí zàà náa ndâ yí kù ko tàkò ndú nó 'dáá gí, tacó ndú má dù ngo gí tito, ndú bà fáká-faka.

⁴³ Káa kùro ndú giì biya có mì ndú nò gí. Yí giì 'dè có ji ndâ 'duù nìno mbe ni bà dù ngo gí nó, máa, ndú dù ngo gí tito kùro, má kózò gí, wàa sè ndâ 'duù 'ví giì pà kpokèjì bà ya gí tito tàkò ndú. Yí bàkà éno tacó bà 'vala Páwòlò.

⁴⁴ Ndâ mbe ni bà dù ngo mâ giì bàkà go có mì kùro ndâ àsikèrì nò gí, sè ndâ 'duù nìno mbe ni bà dù ngo lá nó giì kaa ya gí tàkò ndú ta bà ga tí ndú mítí ndâ ndo-ndò mù tí nó mbe ki'viki 'do tí gbâ náa ndú kù te la-làa ta ro ngo nô. Ze 'dáá gí giì di ngo gí tito ta kábà muu ze gí.

28

Bà dù ze Málítà kù ù bà njè nó

¹ Ze mâ giì yee 'dáá ta kábà muu ze tí gú nìkì maa gí, ze bà giì nò ni éno máa, to tí nó a Málítà.

² Ndâ 'duù Málítà giì bàkà nambeè ji ze tí ña nìno náa ze nò jé sàà kùro lá. Ndú giì òlò wu me gbolò ji ze, tacó ze yee mì ndú kà si mù 'bità bà ni gí, káa cò'o kuu tí .

³ Páwòlò nò bà lá, yí mâ giì woo ndâ 'bí zèngè i tacó bà ya tí gí ro wu, yí giì woo toko ta kpoo. Káa si yí kù giì kaa ndâ i tí nó mítí wu, kpoo tí nó giì lu 'do gbí ta gó wu, bìndi yí giì ro 'bì Páwòlò.

⁴ Ndâ 'duù Málítà mâ giì nò kpoo tí nó làngà-làngà tí 'bì Páwòlò, ndú giì 'bità bà 'dè có gbí òkò tí ndú máa, «'Dakò tí nó kuu nó dú káa mbe zi ku. Yo nò káa yí 'vala 'do gbí ngo gí, káa 've nderè gí bà si tàkò wó wálá.»

⁵ Káa Páwòlò bà-i-nò giì miyà kpoo tí nó 'do tí 'bì wó gí tà wu, ta 'bí i náa kpoo tí nó me ta yí gbaànjé lá.

⁶ Ndâ 'duù tí nó giì dù kù ù bà nò bà ò 'bì Páwòlò ta zì kpoo. À mâ giì bàkà tí lá, ndú giì yee ro ndú mítí bà nò bà 'va tí wó to tí ku. Ndú mâ giì nò 'bí i gbaànjé bàkà yí lá, ndú giì 'visi nje ndú ndí gálà éno máa, «'Dakò tí nó a bààcì.»

⁷ Ndâ njí mì Púbilò, tí gba mì ndâ 'duù Málítà, ká dè-dè gbí to tí nó náa gbâ ki'viki ta ze mítí nó. Tacó éno, yí giì kaa ze ya tí gí 'bá mì wó, bìndi yí giì te wìri mítí ze ta sili ta'ò.

⁸ Púbilò kaa ze ya tí gí 'bá mì wó nó si bu wó kuu tísì ta cò'o gbí dè wó, delè ta sé gbí yì tí wó. Páwòlò bà-i-nò giì rì gí tàkò wó tà'i, yí giì 'deke tí wó ji Mbíri. Páwòlò mâ giì kaa 'bì wó mítí 'dakò tí nó á bìndi bà 'deke tí wó ji Mbíri nó, gbí dè wó giì da mbó'vóó gí.

⁹ Có bà 'vala bu Púbilò nó mâ giì lu'vu gí sè, ndâ 'bí mbe nó'o gbí to Málítà giì kaa ya gí mì Páwòlò, bìndi yí giì 'vala ndú delè 'dáá gí.

¹⁰ Ndâ 'duù giì te duù mítí ze gbí ndâ ña ndâ kpokèjì me mbè. Ta o tí nó náa ze kù giì njè nó nó, ndú giì kaa ndâ i nìno 'dáá gí mbe 'vii ta ze muu nó nó mí gbí gbâ ji ze.

Bà 'do ze Málítà kù ya gí Rómà

¹¹ Ze bàkà mí Málítà 'dáá gí a pì ta'ò, bìndi ze giì njè nó ta 'bí gbâ mbe giì 'do gbí gbata Àlèsàndèrìyà mbe cì ndâ pì cò'o 'dáá gí mí Málítà. Mbe gbâ tí nó leke ndâ njemí mí kùro gbâ mì wó nó, tacó éno, à kù nì mítí a «Ndâ njemí».

¹² Ze njè nó 'do Málítà ya gí bà bàkà sili ta'ò mí gbí gbata Siràkúsè.

¹³ Ze giì zè káa yì ngo 'do Siràkúsè kéré-kéré kù ya gí gbí gbata Rèjìyùmù. Ze tèrì gbí gbata Rèjìyùmù ká gbaànjé, bìndi pìpìri giì 'bità

bà gii 'do mò jí gbí'dè. Ze gii bàkà 'do bà-i-nò kú ya jí Pùtèyòlì káa sili sósò'ò.

¹⁴ Ze mà gii yee gbí gbata Pùtèyòlì, ze gii 'de ndâ 'bí ná'vindí ze mbe kaa ze ya tí jí 'bá mì ndú, bìndi ndú gii 'dè có jí ze éno máa, ze sili vô-nje só mí mì ze ta ndâ yì. Bà ndâ sili tí nò náa ndú 'deke jí ze nò mà gii cee gí, ze gii a ndi ze káká'i gítí kpokèjì Rómà ta kò ze.

¹⁵ Ndâ ná'vindí ze gbí gbata Rómà mà gii 'di có éno máa, ze tí kpokèjì, ndú gii kaa gii tacó bà ù kùro ze. Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú yee ngé gbí gbata Fòrù á tí 'bí kpokèjì náa à kú nì mítí a «Ápì», bìndi ndú gii dù bà-i-nò nò kú ù bà yee ze. Káa ndâ 'bí 'duù gii gii yee ká tí 'bí lambu to náa à kú nì mítí a «'Bá-'vèlè-ta'ò». Páwòlò mà gii nò ndú, yí gii 'dè nìkì maa jí Mbíri, bìndi gúku gii dò 'do gbí njembí wó gí.

¹⁶ Ze mà gii yee Rómà, à gii si Páwòlò ká mítí 'dóó bàndò mì wó, bìndi à gii je àsikèrì kú ù rẹgbà tí wó.

Páwòlò pà kpokèjì tacó bà nò tí ndú ni ta ndâ Jùdéyà gbí gbata Rómà

¹⁷ Ze bàkà mí Rómà káa sili ta'ò, mà gii zeke'o, Páwòlò gii kili ndâ kpo-kpò 'duù mì ndâ Jùdéyà gbí gbata Rómà, bìndi yí gii 'dè có jí ndú máa, «Ndâ ná'vindí ye! Vò i mì ye ta ndâ 'duù mì ndoo wálá. Ye delè me mbe kú gbètèkè tàkìì mì ndâ ká gù ndoo ká lá. Kpétí ká éno, ndâ 'duù mì ndoo gii te ye mí gbí zàà á Jèrùzàlémè, ndú gii je ye jí ndâ Rómánò.

¹⁸ Ndâ Rómánò mà gii 'viiki gbí nderè bà zèè ye kpòò, ndú gii 'de có tí nò me tí gbolò có náa à 'ví waa tí gbí a có ku mítí 'duù nò lá. Ndú gii bàkà có bà njaanga ye 'do gbí zàà gí.

¹⁹ Káa ndâ 'duù mì ndoo mà gii biya bà 'di có mì ndâ Rómánò tí nò gí, ye gii nò 'bí ña kpokèjì náa ye 'ví njaanga ta miři ye 'do mì ndú nó lá, sè káa ñinó, ye 'dòkò ta ngbàngà tí nò jí kùro ngáángbá gba mì ndâ Rómánò. Ye bàkà éno me tacó máa, à gbí njembí ye a có bà kpì ngbàngà tí ndâ 'duù mì ndoo nò lá.

²⁰ Nògí, ye kpónó tè'é tí yo nó tacó waa ye 'ví 'di ta ña có ñinó náa yo bà 'dè jí ye nó. Káa à má gítí gínjìrì tí nó náa yo kpónó kú nò tí ye nó, à ẹre ye nó a i muu wó tí 'Duù tí nó náa ndâ Ìzìrìyèlì kú koṛo có lì mítí wó nó.»

²¹ Káa ndâ Jùdéyà tí nò gii 'visì có jí tàkò có mì Páwòlò náa yí 'dè jí ndú nò, máa, «À cu wáràgà ta rẹ lo gbí jí ze á 'do 'bá Jùdéyà lá. 'Bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ ná'vindí ze delè mbe gii 'do ká jí bà volo rẹ lo jí ze to nó nò wálá.

²² Káa ze koṛo có éno máa, wò má 'dè 'dóó có tí nó náa à tí lo nó jí ze, àà bà nìkì tí ze ma. Tacó ze nò ni gí, máa, à má ká gítí gèrè tí nó náa wò kú 'dè có á gítí nò, ndâ 'duù cee muu to tí nó 'dáá gí kú no káa nje ndú gítí.»

Páwòlò dità ndâ i mbe 'de yí jí ndâ Jùdéyà gbí gbata Rómà

²³ Ndâ Jùdéyà gbí gbata Rómà me mbè gii kaa ya jí 'bá mì Páwòlò á go cí tí nó náa ndú cí ta yí nó. Páwòlò bà-i-nò gii ya kpéké've gítí tà ndâ i tí nó mbe 'de yí 'bá Jùdéyà nó, ta có gítí ngú ña kèjì bà bàkà nambeè mì Mbíri ta ndâ 'duù, gii je có gítí Jézù, jí ndú 'do gbí ndâ wáràgà mì Mòze, ta ndâ wáràgà mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri. Páwòlò 'dè có ta ri tí nò 'do tí dú'o ngé yee tí 'dè'o.

²⁴ Ndâ có mì Páwòlò nò gii ya jí gbí muu ndâ 'duù gí, káa, ndâ 'bí 'duù gii biya bà 'di gí.

²⁵ Ndâ có tí nò mà gii ònòkò muu ndâ 'duù gí, Páwòlò gii 'dè 'bí có gbaànjé jí ndú, bìndi yí gii njè ndú gí. Có tí nò náa yí 'dè jí ndú nò éno máa, «Áá táánò mì Bèri-mì-Mbíri a yúco, náa yí a tí ta tàmuu Ìzáyà tí mbe

'dòkò có mì Mbírì, náa yí gii 'dè ta có ji ndâ ká gù ndoo éno máa, Mbírì máa,

²⁶ <Ya gí mì ndâ 'duù tí nò,
wàa wò 'ví 'dè có ji ndú máa:

Yo bà 'di kòcò, yo gii 'di kòcò,
kàa, yo bà 'di gbí ndâ có tí nò wálá.

Yo bà zeke'o, yo gii zeke'o,
kàa, yo bà ñò ndâ i tí nò náa yo kú zeke nò wálá.

²⁷ Tacó njembí ndâ 'duù tí nò jì'vì duù gí.

A ngbàrá mì ndâ ku ká gbí tù ndú.

Ndú neke ɾo ndú gí.

Ndú bàkà éno tacó à tí ndú a gúku máa,

ndâ yì bà ñò ndâ i ta ɾo ndâ yì,

ndâ yì bà 'di có ta tù ndâ yì,

ndâ yì delè bà ni bà koɾo có,

bìndi ndâ yì bà 'visì tí ndâ yì gí mì ye,

wàa ye 'ví 'vala ndâ yì.>

²⁸ «À má éno, yo te mí gbí muu yo éno máa, Mbírì táánò tuu tú có bà njaanga miɾi ndâ 'duù mì wó 'do gbí vò i a i ji ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nò. Ndú bà 'di gí!»

²⁹ Páwòlò mà gii 'dè có tí nò cee gí, ndâ Jùdéyà gii njè 'do 'bá mì wó ta bà tò kponje ta wotí ká tí.

³⁰ Páwòlò gii too ndoò sósò'ò mí Rómà. Gbí ndâ ndoò tí nò sósò'ò nò, yí kú 'de ndâ i gítí miɾi wó, delè ji ndâ wiɾi mì wó 'do ká gbí 'dóo wu'o mì wó.

³¹ Yí delè gbí ndâ ndoò tí nò kú ma có gítí bà dù Mbírì tí gba ji ndâ 'duù, ta bà ñibà có gítí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì ji ndâ 'duù, ta gúku tí wó wálá, delè ta 'bí 'duù mbe pèembí wó wálá.

Páwòlò cu wáràgà ji ndâ mbe kù kili ta ɾè m̀ Bìndi-Mbírì gbí gbata RÓMÀ

¹ Ǹnó a ye tí Páwòlò tí bòò m̀ Jézù tí Bìndi-Mbírì ká nò. Mbírì cu 'bì wó m̀tí ye m̀áa, ye dù tí bòò m̀ yì; bìndi yì g̀iì bàkà ye tí mbe ma Banga-Ngú-Có tí nó ǹáa yì tí Mbírì

² ci ndâ 'duù g̀tí táánò sàà ta bà tuu ndâ mbe 'dòkò có m̀ wó ji ndâ 'duù ta có tí nó gbí wáràgà m̀ wó tí Mbírì nò.

³ Banga-Ngú-Có tí nò a có g̀tí 'Viì m̀ wó tí Mbírì, mbe g̀tí 'duù ta ɾèngbó bà jò yì 'do tí Dàvídè tí gbolò gba m̀ ndâ Ìzìrìyèlì,

⁴ ǹáa à g̀iì nò wotí m̀ wó tí 'Viì-m̀- Mbírì nì m̀tí bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó, tí Jézù tí Bìndi-Mbírì tí Mbe tí ndoo, go có m̀ tó Bèri.

⁵ Mbírì bàkà nambeè ji ze ta bà tuu ze ji ndâ 'duù á muu to tí nó 'dáá g̀i, tacó wàa, ndâ 'duù 'dáá g̀i 'ví dù tí ndâ mbe 'di có, wàa ndú 'ví tee njembí ndú m̀tí yì tí Mbírì ta ɾè m̀ Jézù tí Bìndi-Mbírì.

⁶ ɾè yo tí ndâ 'duù Rómà delè kuu gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó ǹáa Mbírì tè'é tí ndú, tacó wàa, ndú 'ví dù tí ndâ 'duù m̀ Jézù tí Bìndi-Mbírì nò.

⁷ Ye kù cu wáràgà tí nó ji yo tí ndâ 'duù tí nó 'dáá g̀i ǹáa Mbírì kù zè yo ǹkì maa gbí gbata Rómà, ǹáa Mbírì tè'é tí yo tacó bà bàkà yo tí ndâ tó 'duù m̀ wó nò. Ye kù 'deke tí ye ji Bu ndoo Mbírì, ye delè kù 'deke tí ye ji Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, m̀áa, ndú 'ví bàkà nambeè ji yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù ǹkì maa.

Páwòlò 'deke tí wó ta bà 'dè ǹkì maa ji Mbírì

⁸ Kpédélé có m̀ ye ji yo éno m̀áa, ye kù 'dè ǹkì maa ji Mbírì ta ɾè m̀ Jézù tí Bìndi-Mbírì tacó tí yo 'dáá g̀i. Tacó ɾè yo wu ta bà ùnje g̀tí Mbírì cee muu to tí nó g̀i.

⁹ Mbírì tí nó ǹáa ye kù bàkà i ji yì ta njembí ye ta bà ma Banga-Ngú-Có m̀ 'Viì m̀ wó nó nò ǹi g̀i m̀áa, ye ta o 'dáá g̀i kù 'deke tí ye ji yì tacó tí yo.

¹⁰ Ye kù 'deke tí ye m̀áa, Mbírì má ǹi 'bà g̀i, ye 'ví 'de ta kpokèjì bà ya g̀i m̀ yo kà.

¹¹ Go bà nò yo kuu tí ye ngé ndii g̀i, tacó wàa, ye 'ví 'dè ta ndâ 'bí có ǹnó m̀ Mbírì ǹáa à gbí njembí ye nó ji yo, wàa yo 'ví yù tí.

¹² Gbì có tí nó éno m̀áa, bà tee njembí ye m̀tí Bìndi-Mbírì bà konì yo, bìndi bà tee njembí yo m̀tí Bìndi-Mbírì delè bà konì ye.

¹³ Go bà 'va gbí t̀ù yo kuu tí ye, ndâ ná'vindí, m̀áa, ye ta o 'dáá g̀i kù koɾo có bà ya g̀i m̀ yo kà; káa nó m̀ ye ta o 'dáá g̀i kù zò káa d̀i. Ye kù jè ta bà ya g̀i m̀ yo kà, tacó wàa, ye 'ví 'de ta kpokèjì bà solo nje ndâ 'bí 'duù kà g̀tí kpokèjì m̀ yúcó, á go ǹnó ǹáa ye bàkà ta ndi 'bá m̀ ndâ 'bí ka yo ǹnó mbe nò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbírì nì lá nó sàà k̀uro g̀i nò.

¹⁴ Ye ga wú bà bàkà nèté ndâ Ìgírìg̀i ta ndâ 'bí ǹa tende 'duù m̀tí m̀ri ye g̀i. Wú bà bàkà nèté ndâ mbe 'di gbí-o ta ndâ mbe ǹónókò delè káácá kuu tàkòcò ye.

¹⁵ Tacó ènò, a go bà ma Banga-Ngú-Có ká kù te ye ya tí g̀i m̀ yo kà.

Wotí m̀ Banga-Ngú-Có

¹⁶ Nò ɾo ye g̀tí Banga-Ngú-Có wálá, tacó Banga-Ngú-Có a wotí m̀ Mbírì ǹáa yì kù njaanga ta wú 'do tí m̀ri ndâ 'duù ǹnó 'dáá mbe kù tee njembí

ndú mítí Bìndi-Mbírì nó 'do gbí vò i. Yí kù 'bità bà njaanga wú kpédélé'i a i 'do tí miṛi ndâ Ìzìrìyéli, bìndi yí bà gii njaanga 'do tí miṛi sè ndâ 'bí ña ndâ 'duù.

¹⁷ Banga-Ngú-Có kù túbà bà bàkà ndoo mì Mbírì tí ndâ jáá 'duù mì wó ji ndoo. Bà bàkà ndoo mì Mbírì tí ndâ jáá 'duù mì wó nò kù 'bità tí 'do tí bà tee njembí ndoo mítí Bìndi-Mbírì, nje delè gii gbo ká ta bà tee njembí ndoo mítí Bìndi-Mbírì. Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, «'Duù tí nó jáá nó 'de 'válá 'do gbí bà tee njembí wó mítí Mbírì,» nò.

Ndâ vò i mì ndâ 'duù

¹⁸ Mbírì kpónó túbà kpo-tàkòcò mì wó 'do gbírì gítí ndâ 'duù ñinó ta nètè mì ndú ta yí tí Mbírì wálá nó, gii je ndâ 'duù ñinó náa ndú me jáá lá, mbe kù 'buuku muu yúcó 'do gbí có mì ndâ vò i mì ndú nó gí.

¹⁹ Bà ñò có gítí Mbírì mì ndú ni me kpo có lá, tacó Mbírì túbà ndâ có tí nò ji ndú ngbàrángà'i gí.

²⁰ 'Do tí o bà suu to tí nó, ndâ ña i tí Mbírì náa ndoo ñò ta ɾo ndoo lá, go ndâ wotí mì wó mbe cee lá, gii je bà dù yí tí Mbírì dúú bà ya tí, ta o 'dáá gí kuu ngbàrángà'i kùro ndú, náa ndú kù ñò ni mítí ndâ i tí nó náa yí suu ndú nò. À má éno, kpokèji bà kii'bà mì ndú wálá.

²¹ Tacó éno, ndú ñò Mbírì ni gí, káa ndú biya bà te duù mítí wó go ñinó náa à tí nó biyá-biya, ndú delè 'dè nìkì maa ji yí lá. Ndú gii dù kù koro a ndâ ña 'viri có mì ndú ta gbí ndú wálá. Bìndi ká vò muu ndú ta cèe kóró-koro có gbí wálá nó gii volo ndii ñinó sàa kùro nó gí.

²² Ndú kù bàkà tí ndú tí ndâ mbe 'di gbí-o, káa ndú a ndâ mbe ñónókó.

²³ Ndú 'visi tí ndú 'do tí bà zeke ngba Mbírì tí nó náa yí bà dù ká dúú bà ya tí nó gítí bà zeke ngba ndâ 'bí ña i ñinó ta gbí ndú wálá mbe je kózò tí ndâ 'duù, ta ndâ nuù, ta ndâ nò, ta ndâ gù kpoo, náa ndú bà cì gí.

²⁴ Ñinò a gbí nderè có tí nó náa Mbírì jee ta tàmuu ndú ji ndâ i-zuù mì ndú mbe nìkì tí ndú, ta bà bàkà ndâ i-nò gbí òkò tí ndú nó ká nò.

²⁵ Tacó ndú 'visi yúcó mì Mbírì ta 'vére. Ndú gii dù kù bàkà i, ta bà bàkà nètè a i ji ndâ i tí nó náa à suu ndú súú-suu nó, si bà bàkà i ji 'dóó mbe suu ndâ i, náa à 'ví ùlù yí dúú bà ya tí nó, mí to! Go-i-tí-nò.

²⁶ Tacó éno, Mbírì gii si tàmuu ndú ji ndâ i-nò mì ndú mbe nìkì tí ndú nò. Ndâ nii mì ndú bè bà toko bà sili á ta ndâ 'dakò mì ndú go ñinó náa à tí nó gí, kù toko bà sili ndí ká gbí òkò tí ndú tí ndâ ni ta kpéetí ndú.

²⁷ Ndâ 'dakò kpónó bè ndâ nawù ndú tà'i 'dáá gí, njembí ndú ká tí bà si ta ndâ 'bí ka ndú 'dakò, ta nò ɾo ndú gítí wálá. Ñinò a i tí nó mbe si Mbírì 'ví waa có mítí ndú go ñinó náa à tí nó ká nò.

²⁸ Ndú ñò Mbírì tí i kùro ndú lá, tacó éno, Mbírì gii je vò muu ji ndú, tacó waa, ndú 'ví bàkà káa ndâ i ñinó mbe 'vii ɾo 'bá lá nò.

²⁹ Ndú volo ndii bà gí; ndú a ndâ vo-vò mbe bèè ɾo Mbírì, ndâ vo-vò mbe gbolò njembí, ndâ vo-vò mbe go i, ndâ vo-vò mbe kii, ndâ vo-vò mbe zi ku, ndâ vo-vò mbe gò gó, ndâ vo-vò mbe eendi ndâ 'duù, ndâ vo-vò mbe bàkà ndâ i mbe mìlisé tí ndâ 'duù, ndú a ndâ mbe 'dè ngùrù-ngùrù có.

³⁰ I tí ndú a bà ni ɾè, ta bà sogo Mbírì, ta biimo, ta bà si ndâ kpo 'duù tí i lá, ta bà luguu tí ndú, ta bà 'di có mì ndâ bu ndú ta ndâ nawu ndú lá.

³¹ Muu tí ndú wálá, nambeè ta ndú go nambeè ta ngo díí, tó có gbí njembí ndú gítí ndâ 'bí 'duù wálá, yè ɾo 'duù tí ndú wálá.

³² Ndú ñò ni ngbàrángà'i gí, máa, có mì Mbírì máa, à 'vii ta 'duù ñinó mbe bàkà ña ndâ vò i tí nó káa ku, káa ndú kpòò kù bàkà ndú, ndú delè kpòò kù je wotí ji ndâ mbe kù bàkà ndú.

2

Bà waa có mì Mbíri

¹ À má éno, wò má kù waa có mítí 'bí 'duù, wò kù duu nò a bù gítí lo ta 'bì lo. Tacó wò kpétí káa gba, wò rò 'dá lá, wò kù bàkà káa gbèe ña vò i tí nò náa wò kù waa có mítí 'duù tí nò tacó nò.

² Ndoò ñò ni gí máa, Mbíri kù waa có ta yúco mítí 'duù mbe bàkà ña vò i tí nò náa ndoo kù waa có mítí 'duù tí nò tacó nò.

³ Káa wò koṛo máa, wò tí 'duù má waa có mítí ndâ mbe bàkà ña vò i tí nò, káa 'dóo wò ta miṛi lo delè kù bàkà gbèe ña ndâ vò i tí nò, wò bà ndo 'do nje bà waa có mì Mbíri gí?

⁴ Wò kù ño ña gbolò nambeè mì Mbíri nò ñó-ño? Bà zèè njembí Mbíri, ta bà toro ndâ vò i mì lo mítí wó tí bàà nò, 'dáá ro lo me có lá gi? Wò ñò ni lá máa, Mbíri kù bàkà ndâ i tí nò ji wò tacó wàa wò 'ví 'vìsì ta muu lo 'do tí ndâ vò i mì lo?

⁵ Káa tù lo 'di có lá, wò ta ngbútù kù kili kpo-tàkòcò mì Mbíri mí muu lo ta o bà co Rì ba tùbà kpo-tàkòcò mì wó, ta bà tùbà bà waa có mì wó ta yúco nò.

⁶ Mbíri ta o tí nò bà ko mboo nèté mì 'duù ji yí 'vii ká ta po nèté mì wó.

⁷ Yí bà je 'válá ñinó mbe cee lá nó ji ndâ mbe nanaka muu ndú mítí bà bàkà tó i, ta ndâ mbe kù pà bà ñò ngba wó tí Mbíri, ta ndâ mbe pà kpokèjì gítí bà tègàrà yí, giì je ndâ mbe kù pà 'válá ñinó mbe cee lá náa yí kù je ji ndâ 'duù nò.

⁸ Káa ndâ 'duù ñinó mbe kù koṛo tó i ká gítí miṛi ndú, mbe tùbà bà 'di yúco lá, mbe kù 'di a có mì vò i nó bà ñò kpo-tàkòcò mì Mbíri mítí ndú ta ro ndú.

⁹ Ndâ 'duù tí nó 'dáá gí mbe bàkà vò i nó bà tù gázù, ndú delè bà kònò sé'i; ndâ Jùdèyà ká bà ñò mítí ndú kùro, bìndi sè ndâ 'bí ña ndâ 'duù gí tàkò ndú.

¹⁰ Káa, Mbíri bà si ndâ 'duù ñinó mbe bàkà tó i nó 'ví dù gbí ngba'o, yí bà te duù mítí ndú, yí delè bà si ndú 'ví dù nìkì maa; ndâ Jùdèyà kùro, bìndi sè ndâ 'bí ña ndâ 'duù gí tàkò ndú.

¹¹ Tacó 'bè gbí òkò tí ndâ 'duù kùro Mbíri wálá.

¹² Mbíri bà waa có mítí ndâ 'duù ñinó 'dáá gí mbe bàkà vò i, káa ndú me ndâ mbe ru ndi có mì Mòze lá nó, me ta có mì Mòze lá; káa yí bà waa có mítí ndâ 'duù ñinó mbe kù ru ndi có mì Mòze mbe bàkà vò i nó ta có mì Mòze.

¹³ Tacó ndâ 'duù kù 'vala jáá kùro Mbíri me ká ta bà 'di có mì Mòze cuki lá, à bà bàkà go có mì Mòze ká kù si ndâ 'duù kù co tí jáá kpokèjì mì Mbíri.

¹⁴ Ndâ 'duù ñinó mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá, mbe 'di ndâ có gbí wáràgà mì Mòze lá nó, má bàkà i go có mì Mòze 'do gbí 'dóo kóro-koro có mì ndú, kóro-koro có mì ndú nó gí tí có mì Mòze tacó tí ndú. Ndú tà kpétí má 'di có mì Mòze lá.

¹⁵ Ndâ cè ña bà bàkà i mì ndú kù tùbà máa, Mbíri cu ndâ i tí nó náa Mòze 'dè có máa ndâ 'duù 'ví bàkà nó mí gbí njembí ndú gí. 'Bí i delè kù tùbà ji ndú gbí njembí ndú máa, ndâ cè ña bà bàkà i mì ndú nò dú. Ndâ kóro-koro có mì ndú delè ta ndâ 'bí o kù kpì ngbàngà tí ndú, ndú delè ta ndâ 'bí o kù tì muu ndú.

¹⁶ Ta o bà co rì tí nó náa Mbíri kèjì gí bà tuu Jézù tí Bìndi-Mbíri gí bà waa có mítí ndâ có kóo tí nó gbí njembí ndâ 'duù nó, go Banga-Ngú-Có tí nó náa ye kù ma nò.

Ndâ Jùdèyà ta có mì Mòze

17 Wò má 'dè có máa, wò a Jùdèyà mbe 'di có mì Mòze ta njembí lo gbaànjé, ta nô bà wu gbí nambeè tí nó gbí òkò tí yo ta Mbířì nó ọ lo wálá;

18 wò tí mbe ọ có gbí njembí Mbířì ni gí, mbe ọ 'bè gbí òkò tí ndá yúcó ta 'véřè ni gí, tacó à nìbà ndá có mì Mòze jì wò gí;

19 wò má ọ ni ngbàřàngà'i gí, máa, wò a mbe kú ja ndá mbe sú ọ, tí ngba'o kùro ndá 'duù tí nó mbe kú nò gbí 'dí'di'o nó,

20 tí mbe kú túbà bà lê tí ndá i jì ndá mbe ọónókó, tí mbe kú nìbà i jì ndá 'viì, wò ọ ni ngbàřàngà'i gí, máa, có mì Mòze a yúcó mbe kú je muu me gbolò jì ndá 'duù;

21 wò kú nìbà i jì ndá 'bí ka lo, káa wò nìbà i gítí 'dóó miřì lo lá? Wò kú kò-kò jì ndá 'duù máa, «Ngbà i lá,» káa wò kú ngbà i?

22 Wò kú 'dè có jì ndá 'duù máa, «Bàkà bangbaya lá,» káa wò kú bàkà bangbaya? Wò tí mbe kú sogo ndá sú mbířì ká dù ndi kú ngbà i ta wotí 'do tà ndá 'bá mì ndá sú mbířì?

23 Wò tí mbe kú wu gbí ndá có mì Mòze ká kú kpò có mì Mbířì ta bà biya bà 'di có mì Mòze?

24 Tacó à cu mí gbí wàřàgà mì Mbířì éno máa, «Ndá 'duù ọnó mbe ọ dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbířì ni lá nó kú 'dè zu có gítí Mbířì 'do gbí có mì ndá Jùdèyà mbe kpò có mì Mòze gí.»

25 Bà ya gí gbí gázà a i ta i gbí me gbolò, náa wò má kú 'di có mì Mòze nò; káa wò má 'di có mì Mòze lá, bà ya wò gí gbí gázà 'viì ká 'viì ta bà ya wò lá.

26 À má éno, 'bí 'duù mbe ya gí gbí gázà lá má kpòlo tí ndá có gbí wàřàgà mì Mòze, 'duù tí nó bà dù me ká go 'duù ọnó mbe ya gí gbí gázà gí nó lá?

27 À má éno, ndá 'duù tí nó mbe ya gí gbí gázà lá, káa ndú kú kpòlo tí ndá có mì Mòze nó bà waa có mítí yo tí ndá mbe ya gí gbí gázà gí, káa yo kpòlo tí ndá có mì Mòze náa à kuu mì yo gbí wàřàgà nó lá nô.

28 Tacó à kú nì cèe Jùdèyà a i mítí 'duù me ká gítí có máa à jò yí tí Jùdèyà gí nó lá. Gbolò i gbí bà ya gí gbí gázà delè me káa bà po nje kú tí 'duù lá.

29 Cèe Jùdèyà a 'duù ọnó ta njembí wó dú kùro Mbířì nó, cèe gázà a i gbí njembí 'duù, cèe bà ya gí gbí gázà a nèté mì Mbířì, à me có náa à cu mí gbí wàřàgà sínò lá. À ùlù ọ 'duù tí nó a Mbířì, à me ndá 'duù muu to tí nó ká kú ùlù yí lá.

3

1 À gbí bà dù 'duù tí Jùdèyà a yè? À gbí bà ya 'duù gí gbí gázà a yè?

2 I gbí bà dù 'duù tí Jùdèyà ngé. Kpédélé i gbí bà dù 'duù tí Jùdèyà a ọnó máa, Mbířì táánò je ndá có mì wó a i jì ndú.

3 A yè táánò ká bà bàkà tí náa ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú má ọnòkò gbí 'bá ndú 'do tí Mbířì gí? Mbířì táánò bà ọnòkò a gbí 'bá wó 'do tí ndú go i mì ndú nò?

4 Gbaànjé lá! Kpétí ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí káa ndá mbe 'véřè, Mbířì bà dù ta o 'dáá gí ká tí mbe yúcó, á go có tí nó náa à cu mí gbí wàřàgà mì wó tí Mbířì máa,

«Tacó wàa, à 'ví ọ wò ni tí mbe yúcó 'do tí ndá có mì lo,

wàa wò 'ví kpò nje ndá 'duù gbí ngbàngà gí,» nô.

5 Káa 'bí 'vé a ọnó máa, ndá vò i mì ndoo má dù tí ndá i mbe kú túbà máa, Mbířì a 'duù ọnó jáá nó, ndoo 'ví 'dè gítí máa yè? Ndoò 'ví 'dè éno máa, Mbířì me 'duù ọnó jáá nó lá, náa tàkòcò wó má kpòlo gítí ndoo nò? Ye 'vee ndá 'vé tí nó ká go bà 'vee 'vé mì ndá 'duù nó.

6 Ngé lá! Tacó à má éno, Mbířì bà waa có mítí ndá 'duù muu to tí nó ée?

⁷ Káa à má a ndâ 'véřè mì ye ká kû si Mbírì 'ví tùbà yúco mì wó gí sè ngbárángà 'i ndii ñinó sàà kùro nó gí, à kpòò ñinó kû 'dè ye máa, ye a mbe bàkà vò i, tacó yè?

⁸ Ndoò má bàkà vò i wàa ndâ vò i tí nò 'ví jò tó i káa yè? Á go có tí nó náa ndâ 'bí mbe 'dè vò nje kû cu mítí ndoo nô! Káa bà waa có mì ndú nò dú.

'Duù jáá kùro Mbírì wálá

⁹ Nò wàa yè? Ndoò tí ndâ Jùdéyà ñikì ndii sè ndâ 'bí 'duù gí? Ngé gí lá! Tacó ye 'dè sàà kùro gí, máa, ndoo tí ndâ Jùdéyà ta sè ña ndâ 'duù 'dáá a ndâ i-tà-tàmà mì vò i,

¹⁰ á go có tí nó náa à cu mí bà ndâ 'bí to gbí wáràgà mì Mbírì máa,
«'Bí 'duù gbaànjé tí 'duù jáá kùro Mbírì wálá,

¹¹ 'bí 'duù gbaànjé ta muu tí wó wálá,
'bí 'duù gbaànjé mbe pà bà tí Mbírì wálá.

¹² Ndâ 'duù 'dáá 'visì kapí ndú gítí Mbírì gí,
ndú 'dáá ya lè gí,
'bí 'duù mbe bàkà tó i wálá,
kpèti káa gbèe 'duù wálá.»

¹³ «Pó zì ndâ có gbí nje ndú go pó zì ku gbí gùù,
à yè gbí nje ndú ma káa 'véřè,»
«Ndâ có gbí nje ndú me juù go já kpoo.»

¹⁴ «À yè gbí nje ndú káa sémé ta ju có.»

¹⁵ «Kò ndú zì-zì gítí bà ya gí bà zi ku,
¹⁶ ndú má co tí kpokèjì,
à dù á bindi ndú káa ndâ mòkò ta ndâ i-yè ro,
¹⁷ ndú ñò kpokèjì bà 'vala ta ndâ 'duù gbí 'dè tí ni lá.»

¹⁸ «Ndú delè cì gúku tí Mbírì gbaànjé lá.»

¹⁹ Ndoò ñò ni gí máa, ndâ có tí nó gbí wáràgà mì Mòze nó 'dáá gí ká tacó tí ndâ 'duù tí nó náa à kû zogo ndú ta có mì Mòze nô, tacó bà nè kpokèjì bà kù 'bà mì ndâ 'duù gí, wàa Mbírì 'ví dù tí mbe waa có mì ndâ 'duù 'dáá gí.

²⁰ Tacó wotí tí có mì Mòze gítí bà bàkà 'bí 'duù gbaànjé muu to tí nó tí 'duù jáá kùro Mbírì nò wálá, i ñinó náa có mì Mòze kû bàkà nó káa bà bàkà 'duù 'ví ñò ní éno máa, yì a mbe bàkà vò i.

Ngú kpokèjì bà bàkà 'duù mì Mbírì tí 'duù jáá kùro wó

²¹ Káa Mbírì kpónó tùbà 'bí ña ngú kpokèjì bà bàkà ndâ 'duù mì wó tí ndâ 'duù jáá kùro wó mbe co tende 'do tí có mì Mòze gí. Ndâ có gbí wáràgà mì Mòze, ta ndâ có gbí ndâ wáràgà mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì, kû 'dè yúco a i gítí ngú kpokèjì tí nò.

²² Ngú kpokèjì bà bàkà ndâ 'duù mì Mbírì tí ndâ 'duù jáá kùro wó nò a bà tee njembí ndâ 'duù ñinó 'dáá gí mbe ùnje gítí Jézù nó mítí Jézù tí Bìndi-Mbírì, tacó 'bè gbí òkò tí ndâ 'duù 'dáá gí kùro Mbírì wálá.

²³ Tacó ndâ 'duù 'dáá gí bàkà vò i, bindi bà yee gbí ngba Mbírì giù kpò ndú gí.

²⁴ Káa a nambeè mì Mbírì náa yí bàkà ji ndâ 'duù 'dáá gí sínò nó ká giù 'viindi nambeè gbí òkò tí ndâ 'duù ta Mbírì ta ñè mì Jézù tí Bìndi-Mbírì, tí mbe njaanga miři ndâ 'duù 'do gbí vò i.

²⁵ Mbíri je Bìndi-Mbíri tí Jézù tí i-cí-ci, tacó wàa mbelè wó 'ví dù tí i mbe si yí 'ví je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì ndâ mbe tee njembí ndú mítí Bìndi-Mbíri. Mbíri bàkà ènò tacó bà tùbà ji ndâ 'duù máa, yí tí Mbíri waa có ta yúcó, tacó yí táánò sàà kùro kù toṛo ndâ vò i mì ndâ 'duù mítí wó tí bàà.

²⁶ Káa yí gbí ngú o tí nó kpónó nó kù tùbà tí wó tí mbe kù waa có ta yúcó ta bà bàkà ndâ 'duù ñinó mbe kù tee njembí ndú mítí Jézù nó tí ndâ 'duù jáá kùro wó.

²⁷ À má ènò, ndoo kpónó bà wu gbí tí ndoo máa ndoo 'vala tí ndoo 'do gbí vò i gí á ta ṛè yè? 'Bí i náa ndoo bà wu gbí tí ndoo á tacó nò wálá. Tacó yè? Tacó náa ndoo kù 'di có mì Mòze nò? Ngé lá! Tacó ndoo kù tee njembí ndoo mítí Bìndi-Mbíri.

²⁸ Tacó ndoo ùnje gí, máa, 'duù kù dù tí 'duù jáá kùro Mbíri ká 'do gbí bà tee njembí wó mítí Bìndi-Mbíri, me 'do gbí bà kpolo tí ndâ có mì Mòze lá.

²⁹ Yo kù koṛo có máa, Mbíri káa Mbíri mì ndâ Ìzìriyélì ta kpéetí ndú? À me ènò lá. Yí a Mbíri mì ndâ 'bí tende ṛa 'duù delè.

³⁰ Mbíri lê má ká gbaànjé, yí bà bàkà ndâ Ìzìriyélì tí ndâ 'duù jáá kùro wó 'do gbí có bà tee njembí ndú mítí Jézù, yí delè bà bàkà ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Ìzìriyélì lá nó tí ndâ 'duù jáá kùro wó delè 'do ká gbí có bà tee njembí ndú mítí Jézù.

³¹ Gbí có tí nó kpónó máa, ndoo 'va có mì Mòze gí 'dè gí tacó bà tee njembí ndoo mítí Jézù? Gbaànjé lá! Tende co tí, a bà tee njembí ndoo mítí Jézù ká kù si ndoo 'ví zèè có mì Mòze tí kpoò.

4

Bà mèlè ndi Àbìráámò

¹ À má ènò, ndoo 'ví 'dè gítí Àbìráámò tí 'duù tí nó mbe jò ndâ bu ndoo nó máa yè?

² Tacó àá táánò má a ndâ i gbí 'bì Àbìráámò ká bàkà yí tí 'duù jáá kùro Mbíri, Àbìráámò táánò bà 'de i bà wu gbí tí wó tí gí. Káa yí bà wu gbí tí wó me mí kùro Mbíri lá.

³ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, «Àbìráámò táánò ùnje gítí Mbíri, tacó ènò, Mbíri gù bàkà Àbìráámò tí 'duù jáá kùro wó.»

⁴ 'Duù má 'de i 'do gbí bà ka wu'o, i tí nó a i gbí wu'o mì wó, à me i-nambee lá.

⁵ Káa 'duù má bàkà nèté lá, káa yí kù tee njembí wó mítí Mbíri, tí mbe kù bàkà ndâ mbe bàkà vò i tí ndâ 'duù jáá kùro wó nó, a bà tee njembí 'duù tí nó mítí Mbíri ká bà si Mbíri 'ví bàkà yí tí 'duù jáá.

⁶ Káa kòcò Dàvídè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìriyélì táánò gítí ndâ nambee tí nó náa Mbíri bàkà ji 'duù ñinó mbe bàkà nèté lá, káa yí gù si yí tí 'duù jáá kùro wó tí Mbíri nó, éno máa,

⁷ «Ndâ 'duù tí nó náa Mbíri je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì ndú gí, delè náa Mbíri 'bu i mí muu ndâ vò i mì ndú gí nó, a ndâ mbe tó pá!

⁸ 'Duù ñinó náa Mbe tí ndoo bà si ndâ vò i mì wó tí có lá nó, a mbe tó pá!»

⁹ Tó pá tí nó náa Dàvídè táánò 'dè có gítí nò ká tacó tí ndâ 'duù ñinó mbe ya gí gbí gázâ gí nó cuki, wèè, à delè tacó tí ndâ 'duù ñinó mbe ya gí gbí gázâ lá nó? Ndoò kù 'dè có máa, à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri, máa,

«Àbìráámò táánò ùnje gítí Mbírì, tacó éno, Mbírì gii si yí tí 'duù jáá 'do gbí có bà ùnje mì wó nò.»

¹⁰ Mbírì táánò bàkà Àbìráámò tí 'duù jáá kùro wó nò ta o ngayi? Kùro bà ya yí gí gbí gázâ, wèè, á bìndi bà ya Àbìráámò gí gbí gázâ? Mbírì bàkà yí a i kùro bà ya yí gí gbí gázâ.

¹¹ Yí gii ya gí gbí gázâ a i bìndi có tí nò, tacó bà tubà máa, Mbírì táánò bàkà yí tí 'duù jáá kùro wó tí Mbírì 'do gbí có bà tee njembí wó mítí wó si yí ya gí gbí gázâ kálásê. Mbírì bàkà éno tacó wàa Àbìráámò 'ví dù tí bu ndâ 'duù tí nó 'dáá gí mbe ya gí gbí gázâ lá, káa yí tí Mbírì gii bàkà ndú tí ndâ 'duù jáá kùro yí gí nò.

¹² Àbìráámò delè a bu ndâ 'duù tí nó táánò mbe ya gí gbí gázâ gí nó, me ká cuki tacó náa ndú ya gí gbí gázâ gí nó lá; yí a bu ndú tacó ndú kù tee njembí ndú mítí Mbírì go i mì bu ndoo Àbìráámò táánò á kùro bà ya yí gí gbí gázâ.

À 'de i tàkò cí mì Mbírì 'do gbí bà tee njembí 'duù mítí wó

¹³ Káa cí tí nó náa Mbírì táánò ci ta ndâ Àbìráámò ta ndâ 'viì bìndi wó, máa, to tí nó bà dù tí mbèlè mì ndú nó, 'do me gbí có bà 'di có mì Mòze mì Àbìráámò nó lá. À gí a i 'do gbí có bà tee njembí Àbìráámò mítí Mbírì, bìndi Mbírì gii bàkà yí tí 'duù jáá kùro wó.

¹⁴ Tacó à má 'dè có máa, à káa ndâ mbe 'di có mì Mòze ká zèè to tí nó tí mbèlè mì ndú, gbí éno máa, bà tee njembí 'duù mítí Mbírì me i lá, i gbí ndâ cí mì Mbírì delè wálá.

¹⁵ Tacó có mì Mòze kù gí ta kpo-tàkòcò mì Mbírì gítí ndâ 'duù, káa bàndò tí nó náa có mì Mòze tí wálá nó, ndâ 'duù kpò có mì Mòze lá.

¹⁶ Tacó éno, cí tí nó táánò náa Mbírì ci ta Àbìráámò nó rò kpolo ma a i mítí có bà tee njembí mítí wó tí Mbírì, cí tí nó kpolo ma a i gítí i-nambee mì Mbírì sínò jì ndâ 'viì-gù Àbìráámò 'dáá gí, à me ká cuki jì ndâ mbe kù kpolo tí ndâ có mì Mòze lá, à delè tacó tí ndâ mbe kù tee njembí ndú mítí Mbírì go i mì Àbìráámò, tacó yí a bu ndoo 'dáá gí,

¹⁷ á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, «Ye bàkà wò tí bu ndâ 'duù me mbè muu to tí nó gí,» nò. Àbìráámò a bu ndoo kùro Mbírì tí nó náa yí tee njembí wó mítí wó, tí mbe kù je 'wálá jì ndâ ku, delè náa ndâ i ñinó náa ndú sàa wálá nó kù bàkà tí 'do gbí có mì wó nò.

¹⁸ Àbìráámò táánò ùndi i tàkò cí tí nó náa Mbírì ci ta yí máa, «Ndâ 'viì-gù lo bà me mbè go ndâ yii tàrì,» nó kpòò, kpò tí. Káa yí kpòò kù tee káa njembí wó mítí Mbírì tacó éno, yí gii gí tí bu ndâ 'duù me mbe.

¹⁹ Ndoò tí Àbìráámò ta o tí nó náa Mbírì ci ta yí gítí bà jò 'viì nò dè gítí zi'duù-vò; yí ta o tí nó ñò ni gí máa, yí a kánjí ku, yí delè gii ñò ni gí máa, nawù yí Sàrà a kázá.

²⁰ Kpèti ká éno, yí zò gbí nje wó gítí có tí nó náa Mbírì ci ta yí nó lá, yí delè me kpìkì-kpìkì gítí bà tee njembí wó mítí Mbírì lá; bà tee njembí mítí Mbírì gii je wotí bà ùlù Mbírì jì yí ndii ñinó sàa kùro nó gí.

²¹ Có ta kponje gítí gbaànjé nje wó wálá a ñinó máa, «Yâ-cí-ci mì Mbírì kpili lá.»

²² Ñinò a gbí nderè có tí nó náa Mbírì gii si ta yí tí 'duù jáá kùro wó tí Mbírì nó ká nò.

²³ Có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, «Áá táánò cu 'bì mítí wó máa yí a 'duù jáá kùro Mbírì,» nó, me ká gítí Àbìráámò ta kpéeti wó lá.

²⁴ À cu delè gítí ndoo, náa ndoo má ùnje gítí 'duù tí nó mbe 'vala ndi Jézù tí nó,

²⁵ náa à zi yí táánò tacó ndâ vò i mì ndoo, káa Mbíri gù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó tacó bà bàkà ndoo tí ndâ 'duù jáá kùro Mbíri gí nò.

5

Bà dù tí 'duù jáá kùro Mbíri

¹ À má ènò, ndoo lê má kù dù tí ndâ 'duù jáá kùro Mbíri 'do a i gbí có mì bà tee njembí ndoo mítí Mbíri, gbí òkò tí ndoo kù dù nìkì maa ta Mbíri ta rẹ Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri.

² A bà tee njembí ndoo mítí Mbíri ta rẹ mì Jézù ká si ndoo 'ví yèè dè gítí Mbíri, náa yí kpónó kù bàkà ta nambeè ji ndoo ta o 'dáá gí, náa ndoo kù dùlù ta tí ndoo, kù koro ta có gítí bà dù gbí ngba Mbíri nò.

³ Káa à cuki nò me káa i ñinó náa ndoo bà dù ta líkí'o nó lá, ndoo delè bà dù ta líkí'o bà kònò ndâ sé'i mì ndoo, tacó a bà kònò ndâ sé'i ká kù jò yú njembí.

⁴ Káa a yú njembí ká kù jò cè bà bàkà i ñinó mbe kù peteke tàkòcò Mbíri nò, cè bà bàkà i ñinó mbe kù peteke tàkòcò Mbíri nó ká kù jò bà koro có lì mítí Mbíri.

⁵ Káa bà koro có lì mítí Mbíri te nò mí ro ndoo lá, tacó Bèri-mi-Mbíri náa à je ji ndoo nó yè gbí njembí ndoo ta tó bà zè tí mì Mbíri gí.

⁶ Bìndi-Mbíri táánò cì tacó tí ndoo ta o tí nó náa à gbí muu Mbíri nó, si ndoo tí ndâ mbe bàkà vò i; ta o tí nó wotí bà 'vala miři ndoo tí ndoo wálá, nje wú delè tí ndoo wálá nò.

⁷ Bà 'de 'duù ñinó mbe gbí njembí wó gítí bà cì á muu 'duù ñinó jáá kùro Mbíri nó kpóló-kpolo, 'duù kpèti ndâ-'bì-lá bà zèè njembí wó tacó bà cì á muu tó 'duù gí.

⁸ Káa Mbíri túbà bà zè ndoo mì wó nìkì maa ji ndoo ta bà cì Bìndi-Mbíri á muu ndoo si ndoo táánò a ndâ mbe bàkà vò i.

⁹ Káa Bìndi-Mbíri lê táánò má bàkà ndoo tí ndâ 'duù jáá kùro Mbíri ta bà cì yí tacó tí ndoo gí, yí kpónó bà 'vala ndoo 'do nje kpo-tàkòcò mì Mbíri ta wotí ká tí.

¹⁰ Tacó 'Vii-mi-Mbíri lê má cì tacó bà bàkà ndoo tí ndâ kómbe Mbíri si ndoo táánò a ndâ ku'di tí Mbíri nó gí, yí kpónó bà 'vala ndoo 'do gbí ndâ vò i mì ndoo si yí tí wu wó nó ta wotí ká tí.

¹¹ Káa à cuki me ká ènò lá, ndoo delè kù dù ta líkí'o Mbíri tí ndoo ta rẹ mì Mbe tí ndoo Jézù, náa ndoo kù zèè kómbeè ta Mbíri ta rẹ mì wó.

Ndâ Ádàmà ta Bìndi-Mbíri

¹² A gbèè 'dakò táánò ká gí ta vò i gí muu to tí nó, vò i gii gí ta ku, bìndi ku gii 'vèè cee gbí ña ndâ 'duù 'dáá gí, tacó ndâ 'duù 'dáá gí a ndâ mbe bàkà vò i.

¹³ Vò i táánò sàà kuu muu to tí nó kùro bà gí có mì Mòze, káa Mbíri táánò kì 'bì wó tí vò i mì ndâ 'duù tí bàndò tí nó náa có mì Mòze tí wálá nó lá.

¹⁴ Kpèti ká ènò, ku táánò 'bità bà ziki ndâ 'duù 'do gbí o mì Ádàmà yee gbí o mì Mòze. Ta ndâ ña ñinò 'dáá gí, ndâ ña ndâ vò i mì ndâ 'duù tí nó náa ku táánò ziki ndú nò me go ña vò i mì Ádàmà ta o tí nó náa yí kpò ta có mì Mbíri nó lá. Ádàmà táánò ká go ngò've i gbí njí kùro 'duù tí nó kèjì nò.

¹⁵ Káa i-nambeè mì 'duù tí nó kèjì nó me go vò i mì Ádàmà lá. Tacó vò i mì gbèè 'dakò má mii ndâ 'duù me mbè, kponje gítí wálá, máa, Mbíri

bàkà nambeè me gbolò sínò ji ndâ 'duù me mbè ta ɾè mì gbèè 'dakò tí nó tí Jézù, tí Bìndi-Mbírì nò.

¹⁶ Káa có tàkò gbèè i-nambeè tí nó náa Mbírì je ji ndâ 'duù sínò nó me go có tàkò vò i mì gbèè 'dakò tí nó nò lá. Tacó gbèè vò i gí ta bà waa có ku mítí ndâ 'duù, káa gbèè i-nambeè mbe gí gí tàkò ndâ vò i me mbè kù njaanga miɾi ndâ 'duù á 'do gbí vò i.

¹⁷ À dú káa yúcó máa, ku kpónó zèè to 'do gbí có mì vò i mì gbèè 'dakò, ta ɾè mì gbèè 'dakò tí nó. Káa i tàkò i tí nó náa gbèè 'dakò tí nó tí Jézù tí Bìndi-Mbírì bàkà nó me gbolò ngé ndii gí. Mbírì bàkà nambeè ji ndoo me gbolò, yí delè gii ùnje bà dù ndoo tí ndâ jáá 'duù ta ɾè mì Jézù. Tacó éno, ndoo bà zogo to tí nó go ndâ kpo-kpò gba ta ɾè mì Jézù tí Bìndi-Mbírì.

¹⁸ À má éno, go ñinó náa vò i mì gbèè 'dakò ká ga wú mítí miɾi ndâ 'duù 'dáá gí nó, à delè káa gbèè tó i náa gbèè 'dakò bàkà ká njaanga wú 'do tí miɾi ndâ 'duù 'dáá gí, à delè káa gbèè tó i tí nó ká je 'válá ji ndâ 'duù 'dáá gí.

¹⁹ Tacó à bàkà ndâ 'duù me mbè tí ndâ mbe bàkà vò i 'do gbí có bà 'di có lá mì gbèè 'dakò; à delè bà bàkà ndâ 'duù me mbè tí ndâ 'duù jáá kùro Mbírì 'do gbí có bà 'di có mì gbèè 'dakò.

²⁰ Có mì Mòze gí tacó bà àdì ndâ vò i, káa bàndò tí nó náa vò i àdì tí nó, nambeè mì Mbírì àdì ndii gí,

²¹ tacó wàa, vò i má kù zèè to ta bà mii ndâ 'duù mì ku, nambeè mì Mbírì 'ví zèè to ta bà co tí jáá kpokèjì mì Mbírì mbe ya ta ndoo gítí 'válá ñinó mbe cee lá nó ta ɾè mì Jézù tí Bìndi-Mbírì, tí Mbe tí ndoo.

6

Vò i bà je bà i tí ye wálá lá ká go ku, káa ye kù 'vala ta ɾè mì Bìndi-Mbírì

¹ Ndoò kpónó 'ví 'dè máa yè? Ndoò aanga muu ndoo ká mítí bà bàkà vò i, tacó wàa, Mbírì 'ví bàkà ta nambeè ji ndoo me gbolò?

² Ngé lá! Ndoò tí ndâ mbe biya vò i ká go ku 'ví dù ndi ndoo kù 'vala gbí vò i ta ɾa kpokèjì ngàyi?

³ Yo ñò ni lá, máa, ta o tí nó náa àá táánò caka tí ndoo tacó bà dù toko ta Bìndi-Mbírì tí Jézù nó, à delè caka tí ndoo tacó bà cì toko ta yí?

⁴ À má éno, àá táánò duu ndoo ta ndú ta bà caka tí ndoo ta ndú mí gbí ku, tacó wàa, ndoo delè 'ví 'vala ngú 'válá, go ñinó náa Bìndi-Mbírì táánò 'vala ta ndi wó 'do gbí muu'dú wó ta wotí mì Buù wò nò.

⁵ Tacó ndoo táánò má gbo ta ndú mí gbí bà cì ɾa ku mì wó nò gí, kponje gítí bà dù ndoo ta ndú gbaànjé gbí bà 'vala ndi ndoo 'do gbí muu'dú ndoo go i mì wó nò wálá.

⁶ Ndoò ñò ni gí, máa, àá táánò gbì ká dii ndoo toko ta Bìndi-Mbírì mítí njèèkpè mù tacó bà zi ká dii ndoo tí nó náa vò i yè gbí gí nó gí. Tacó wàa, ndoo 'ví dù tí ndâ i-zógó-zogo mì vò i káká'i lá.

⁷ Tacó 'duù má cì gí, yí njaanga nò a miɾi wó 'do gbí vò i gí.

⁸ Káa ndoo táánò má cì ta ndâ Bìndi-Mbírì gí, ndoo ùnje gí, máa, ndoo delè 'vala ta ndú gí.

⁹ Tacó ndoo ñò ni gí, máa, Bìndi-Mbírì bà cì ndi wó bìndi bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nò káká'i wálá; wotí mì ku káká'i gítí bà zi yí wálá.

¹⁰ Yí cì ta bà gbaànjé, ngbé, tacó bà cee wotí mì vò i; káa yí kpónó kù 'vala a i tí Mbírì.

¹¹ À má éno, yo kpónó 'ví ñò tí yo á go ndâ ku 'duù ji vò i, wàa yo 'ví ñò tí yo tí ndâ wu 'duù ji Mbírì ta ɾè mì Bìndi-Mbírì tí Jézù.

¹² Yo si vò i 'ví gèè bè wó mí gbí dìi yo tí nó tí putú kàrà nó lá; yo delè 'ví legee miṛi yo gí tàkò có mì go bà bàkà vò i lá.

¹³ Yo 'ví si ndâ bà to tí yo 'ví si tí ndú tí ndâ i bà bàkà nèté mì vò i lá; yo si tí yo a i ji Mbíṛì go ndâ 'duù ñìnó náa yí 'vala ndú 'do gbí ku gí; yo lo muu giṛi ji Mbíṛì, wàa yí 'ví si ndâ bà to tí yo 'dáá gí tí ndâ i bà bàkà ta tó i;

¹⁴ bindi vò i káká'i bà gèè bè wó mí muu yo wálá, tacó yo kpónó kù 'vala me ta có mì Mòze lá, yo kù 'vala a i ta nambeè mì Mbíṛì.

Yo kpónó a ndâ bòò mì Mbíṛì

¹⁵ Nò wàa yè? Nògí, ndoo bàkà vò i tacó náa ndoo kpónó kù 'vala me ta có mì Mòze lá, ndoo kù 'vala a i ta nambeè mì Mbíṛì nò wàa? Ngé lá!

¹⁶ Yo ñò ni gí, máa, yo má si tí yo tí ndâ bòò mbe 'di có mì 'duù, yo gí tí ndâ bòò mì 'duù tí nó náa yo kù 'di có mì wó nó gí? Yo má kù 'di a có mì vò i, yo bà gbo nje ta ku, yo má kù 'di a có mì Mbíṛì, yo bà gbo nje ta bà dù tí ndâ 'duù jáá kùro Mbíṛì.

¹⁷ Káa yo 'ví 'dè ñìkì maa ji Mbíṛì, tacó yo táánò a ndâ bòò mì vò i, káa yo kpónó zèè yúcó tí nó náa àá táánò ñìbà ji yo nó ta njembí yo gbaànjé.

¹⁸ Áá táánò njaanga wú mì vò i 'do tí miṛi yo gí, bindi àá giṛi ga mítí miṛi yo a wú mì yúcó.

¹⁹ Ye kpónó kù 'dè có ji yo ta nje có mì ndâ 'duù, tacó bà lê jé cee 'do tí 'duù lá, go ña ñìnó náa yo ta 'bí o táánò si dìi yo tí i bà-nò-vò-ndô, ta bà bàkà ndâ vo-vò i ñìnó mbe 'vii ɾo 'bá lá nô; à má éno, yo si dìi yo kpónó tí i bà bàkà ndâ i ñìnó jáá, ta ndâ tó i kùro Mbíṛì.

²⁰ Ta o tí nó táánò náa yo a ndâ bòò mì vò i nó, njembí yo mù gítí có bà dù tí ndâ 'duù jáá kùro Mbíṛì lá.

²¹ Káa yo táánò 'de gbí ndâ i tí nó náa yo bàkà ndú káa à kpónó ɾo yo a nô ndú nó, a yè? Ndòngbú ndâ i tí nó a ku.

²² Káa à kpónó njaanga wú mì vò i 'do tí miṛi yo gí; yo kpónó gí tí ndâ bòò mì Mbíṛì gí, káa ndâ i náa yo 'de gbí bà dù tí ndâ bòò mì Mbíṛì a bà dù tí ndâ tó 'duù, ta bà 'de 'válá ñìnó mbe cee lá nô.

²³ Tacó mboo tàkò vò i a ku, káa i-nambeè tí nó náa Mbíṛì je sínò nó, a bà 'de 'válá ñìnó mbe cee lá nó, ta bà 'vala toko ta Bìndi-Mbíṛì tí Jézù, tí Mbe tí ndoo.

7

Yo ñò 'do mì ndâ mbe kò tí ndú

¹ Yo ñò ni lá, ndâ ná'vindí, tacó ye kù 'dè có tí nó a i ji ndâ mbe 'di gbí có mì Mòze gí, máa, có mì Mòze kù zogo 'duù ká si yí gbí wu wó?

² Có mì Mòze kù eṛe nawù 'dakò ji kù wó si kù wó káa wuù; káa kù ñii má cì gí, wú tí nó náa có mì Mòze eṛe ta ndú tí ndâ 'dakò ta ñii nó kàra 'do tí ñii tí nó gí.

³ Gbí có tí nó éno máa, nawù 'dakò má dù ta 'bí tende 'dakò si kù wó káa wuù, có mì Mòze kù zèè yí, máa, yí a mbe zingbà 'dakò; káa 'bí 'dakò má zèè 'bì wó si kù wó cì gí, ɾè wó gbí ñìnò kpòò me mbe zingbà 'dakò lá.

⁴ À má éno, bà cì Bìndi-Mbíṛì mítí njèèkpè mù nó kpónó bàkà yo tí ndâ 'duù ñìnó náa có mì Mòze kpónó káká'i zèè yo lá nó gí, ndâ ná'vindí, tacó yo kpónó a ndâ bà to tí dìi wó; yo kpónó a ndâ nawù 'dakò tí nó náa Mbíṛì táánò 'vala yí 'do gbí muu'dú wó nó, tacó wàa, yo 'ví dù tí ndâ duù ñìnó ta i ká gbí yo nó kùro Mbíṛì.

⁵ Tacó ta o tí nó táánò si ndoo kú 'vala ká gí tàkò có mì dùi ndoo tí nó mbe yè ta vò i gí nó, có mì Mòze ta o tí nó tanga go vò i 'vèè cee gbí ndâ bà to tí dùi ndoo 'dáá gí, kú jò ku.

⁶ Káa ndoo kpónó njaanga wú mì có mì Mòze 'do tí miři ndoo gí; a bà cì ndoo ká 'vala ndoo 'do 'bì có mì Mòze táánò tí miři ndoo nô; áá táánò njaanga miři ndoo 'do gbí có mì Mòze tacó wàa ndoo 'ví bàkà nèté jì Mbířì gbí ngú kpokèjì mì Bèřì-mì-Mbířì, me gbí ká kpokèjì mì Mòze náa à cu mí gbí wáràgà nó lá.

Bà ngi nge ta vò i

⁷ Ndoò kpónó 'ví 'dè máa yè? Ndoò 'ví 'dè máa, có mì Mòze a vò i kùro Mbířì? Gbaànjé lá! Tacó áá táánò má me có mì Mòze lá, ye gí bà ò vò i kùro Mbířì ni wálá. Áá táánò má me có mì Mòze lá, ye táánò bà ò ni éno máa, bà dù ta go i mì ndâ 'bí 'duù a vò i nó wálá.

⁸ Káa vò i giì 'de kpokèjì bà tanga go ndâ i mì ndâ 'duù mítí ye 'do gbí có mì Mòze nò. Tacó có mì Mòze má wálá, vò i cì gí.

⁹ Ta o tí nó táánò náa ye 'di ndâ có mì Mòze lá nó, ye a wu 'duù; káa ndâ có mì Mòze mâ giì gí gí, vò i giì 'vala ndi wó gí, bìndi ye giì cì gí;

¹⁰ ndâ có tí nó mì Mòze, náa áá táánò 'dè jì ndâ 'duù tí ndâ có mbe je 'válá nó, giì 'vìsì tí jì ye tí ndâ i ku.

¹¹ Tacó vò i giì 'de kpokèjì gítí bà eendi ye, bìndi vò i giì zi ye gí, 'do gbí có mì có mì Mòze.

¹² À má éno, ndâ có mì Mòze a ndâ có mì Mbířì, kòcò Mòze delè a kòcò Mbířì, tí kòcò yúco, delè tí kòcò tó có.

¹³ Gbí có tí nó máa, a i tí nó tí tó i nó táánò ká ja ku gí tí gítí ye? Ngé lá! Áá táánò a vò i ká zi ye tacó bà túbà tí wó ngbàrángà'i gí sè tí ku mbe zi ye ta řè mì tó i, vò i kú 'vìsì ndâ có mì Mòze á tí ndâ tó có nó tí ndâ vò i, tacó bà túbà tí wó tí 'dóo i tí nó tí vò i nô.

Ndâ i mbe ònòkò tí gbí muu 'duù

¹⁴ Ndoò ò ni gí máa, ndâ có mì Mòze a ndâ có mì Mbířì, káa ye a 'duù muu to tí nó, náa à sì ye tí bòò jì vò i gí.

¹⁵ Ye 'di gbí ndâ i tí nó náa ye kú bàkà nó lá. Tacó ye kú bàkà me ndâ i tí nó ta go ndú tí ye nó lá. Ye kú bàkà káa ndâ i tí nó náa ye kú sogo ndú nô.

¹⁶ Ye kpónó má bàkà i ònó ta go tí ye wálá nó, ye ùnje gí, máa, có mì Mòze a yúco.

¹⁷ À má éno, à me ye ká kú bàkà i ta muu ye lá, a vò i tí nó mbe kú dù gbí njembí ye nó ká kú bàkà nèté.

¹⁸ Tacó ye ò ni gí, máa, gbèè tó i mbe kú 'vala gbí dùi ye wálá, ye kú nì a gbí tú ye tí nó mbe yè ta vò i gí nô. Go bà bàkà i ònó tí i dú nó kuu gbí njembí ye, káa, wotí bà bàkà tí ye wálá.

¹⁹ Tacó ye bàkà ndâ tó i tí nó ta go ndú tí ye nó lá, ye kú bàkà a ndâ vò i tí nó ta go ndú tí ye wálá nô.

²⁰ À má éno, ye má bàkà i ònó ta go tí ye lá nó, gbí éno máa, à me ye ká bàkà lá, a vò i tí nó mbe bàkà kudu mì wó mí gbí njembí ye gí nó ká bàkà .

²¹ Tacó éno, ye kpónó giì ò éno máa, a 'bí i ká kú bàkà nèté, tacó ye má 'dè có máa ye bàkà tó i, à kú co 'bì ye káa vò i.

²² Tacó à ngéé gbí njembí ye tà'i ká a go bà bàkà go có mì Mbířì,

²³ káa ye kù ò 'bí tende có kù bàkà nèté cee gbí dìi ye 'dáá gî, kù tè có tí nó gbí muu ye nó ta gó. Nìnò a i tí nó mbe kù bàkà ye tí zà-za gó mì vò i tí nó mbe bàkà kudu mì wó cee gbí dìi ye 'dáá gî nó ká nò.

²⁴ A ña yê yè ká tí ye éno! A 'di ká bà 'vala ye 'do tí dìi tí nó mbe kù ya ta ye gí nje ku nó?

²⁵ À ùlù Mbíri ta rẹ̀ mì Jézù tí Bìndi-Mbíri tí Mbe tí ndoo!

À káa ye 'do gbí 'dóó bà kọ̀rọ̀ có mì ye ká kù bàkà go có mì Mbíri, káa dìi ye tí nó mbe yè ta vò i gî nó 'di a có mì vò i.

8

Bà 'vala ta wotí mì Bèri-mì-Mbíri

¹ À má éno, à kpónó bà waa có mítí ndâ 'duù tí nó mbe kù 'vala toko ta Bìndi-Mbíri tí Jézù nó wálá,

² tacó có mì Bèri mì 'válá, mbe kù 'vala ndâ mbe kù 'vala toko ta Bìndi-Mbíri tí Jézù nó, njaanga wú mì ndâ ku ta vò i 'do tí mîri ye gî.

³ Tacó i tí nó náa bà bàkà táánò kpò có mì Mòze gî, tacó dìi ndoo tí nó náa vò i yè gbí gî nó jo'doko wotí mì có mì Mòze gî nó, Mbíri gii bàkà gî; Mbíri kpò nje vò i ta bà tuu 'viì mì wó ta tú wó go tú 'duù ta vò i yè gbí gî, bìndi Mbíri gii waa có mítí vò i tí nó gbí tú wó nò.

⁴ Mbíri bàkà éno tacó wàa, ndoo 'ví 'di ta có tí nó náa có mì Mòze 'dè jì ndoo nó, ta bà 'di có mì Bèri; ndoo 'ví 'di me có mì dìi ndoo tí nó mbe ye ta vò i gî nó lá.

⁵ Tacó ndâ 'duù ñinó mbe kù 'vala go có mì dìi ndú nó kù kọ̀rọ̀ có ká gítí ndâ i mì dìi ndú, bìndi ndâ ñinó mbe kù 'vala go có mì Bèri nó kù kọ̀rọ̀ có ká gítí ndâ i mì Bèri.

⁶ Bà kọ̀rọ̀ có ká gítí dìi 'duù kù je a ku jì 'duù káa bà kọ̀rọ̀ có gítí Bèri kù je a 'válá ñinó mbe cee lá nó jì 'duù, à delè kù si 'duù 'ví dù ta 'dè njembí wó gítí Mbíri.

⁷ Tacó muu 'duù ñinó mbe kù kọ̀rọ̀ có ká gítí dìi wó nó a muu ku'di tí Mbíri, ña muu tí nó gítí bà 'di có mì Mbíri ngé gî wálá. Wotí bà 'di có mì Mbíri tí ña muu tí nó kpokoo gî wálá,

⁸ wotí bà peteke tàkòcò Mbíri delè tí ndâ 'duù tí nó mbe kù 'di có mì dìi ndú nó wálá.

⁹ Káa yo kpónó kù 'di me có mì dìi yo lá, yo kù 'di a có mì Bèri, náa Bèri-mì-Mbíri dú ta yúco má bàkà kudu mì wó á mí gbí njembí yo gî nó. 'Duù ñinó náa Bèri mì Bìndi-Mbíri gbí njembí wó wálá nó, me 'duù mì Bìndi-Mbíri lá.

¹⁰ Ku kpétí má ziki dìi yo á 'do gbí có mì vò i gî, káa Bìndi-Mbíri má kù 'vala gbí njembí yo, gbí éno máa, lilí yo kpò kù 'vala ká 'vala, tacó à 'viindi nambeè gbí òkò tí yo ta Mbíri gî.

¹¹ Bèri mì mbe te Jézù 'do gbí ku gí yaà nó má kù dù gbí njembí yo, yí tí mbe te Bìndi-Mbíri tí Jézù gí yaà 'do gbí ku nó delè bà si Bèri mì wó 'ví je 'válá jì ndâ dìi tí nó tí ndâ i mì ku nó gî.

¹² À má éno, à me i mì dìi ndoo ká muu ndoo, wàa ndoo 'ví 'vala tí go có mì dìi ndoo nó lá, ndâ ná'vindí ye,

¹³ tacó yo má kù 'vala go có mì dìi yo, yo bà cì gî, káa yo má kù 'vala go có mì Bèri, wàa yo 'ví ziki ndâ nèté mì vò i gî, yo bà 'vala gî.

¹⁴ Ndâ 'duù tí nó náa Bèri-mì-Mbíri kù tè kùro ndú nó a ndâ 'viì mì Mbíri.

¹⁵ Tacó Bèri tí nó mì Mbíri náa yí je jì yo nó, me bèri ñinó mbe bàkà yo tí ndâ bò nó lá, yí delè me bèri ñinó mbe te gúku mítí yo nó lá. Yí a Bèri

̀nìnó mbe bàkà yo tí ndâ 'viì mì Mbírì, tí Bèrì ̀nìnó mbe si yo kù nì, «Àá Bàbá, àá Buù!» mítí Mbírì.

¹⁶ Bèrì-mì-Mbírì ùnje gî máa ndoo kù 'dè a yúcó máa, ndoo a ndâ 'viì mì Mbírì.

¹⁷ Káa ndoo má a ndâ 'viì mì Mbírì, ndoo a ndâ mbe zèè mbèlè, tí ndâ mbe zèè mbèlè mì Mbírì, ndoo delè a ndâ ka Bìndi-Mbírì mbe zèè mbèlè. Ndoò má gbo ta ndâ Bìndi-Mbírì mí gbí bà kònò sé'i mì wó gî, Mbírì delè bà te duù mítí ndoo ta ndú.

Banga o tacó tí ndâ 'duù mì Mbírì wúnò

¹⁸ Ye si bà mbu ndò tí nó náa ndoo kpónó kù mbu nó tí i ̀ro ye, wàa ye 'ví 'viì mítí ̀ja banga o tí nó náa Mbírì kù si ù ta ndi ndoo nó lá.

¹⁹ Tacó ndâ i tí nó 'dáá náa Mbírì suu ndú nó léngé-linge kù ù bà co ̀ri tí nó náa Mbírì bà tùbà tí ndâ 'viì mì wó nò.

²⁰ Tacó Mbírì táánò waa có mítí ndâ i tí nó náa yí suu ndú nó me 'do gbí có mì ndú lá; Mbírì waa có tí nó ká 'do gbí có mì wó gbí njembí wó tí Mbírì, ta bà koro có,

²¹ máa, yì wúnò bà njaanga mi ̀ri ndâ i tí nó náa yì suu ndú nó do gbí bà volo ndò, tacó wàa, ndú 'ví dù gbí ngba'o go i mì ndâ 'viì mì Mbírì.

²² Ndoò ̀nò ni gî, máa, ndâ i tí nó náa Mbírì suu ndú nó 'dáá gî kù mèlè-mèlè ta sé'i go i mì niì ta gó-káyì tí wó nó, 'do tí bà 'bità bà suu to tí nó yee tí wúnò.

²³ Káa à me káa ndâ i tí nó náa Mbírì suu ndú nó ká kù mèlè-mèlè ta kpéetí ndú cuki lá; ndoo tí ndâ kpédélé 'duù tí nó náa Mbírì je Bèrì mì wó jì ndoo tí i-nambeè nó delè kù mèlè-mèlè gbí njembí ndoo kù ù ta ndi bà bàkà ndoo mì Mbírì tí ndâ 'viì-kó-ko mì wó, wàa yí 'ví si diì ndoo 'ví volo lá.

²⁴ Tacó áá táánò 'vala ndoo a bà ù bà dù ndoo tí ndâ 'viì ̀nìnó náa a Mbírì ká ko ndoo. Káa ndoo má ̀nò i tí nó náa ndoo kù ù nó gî, ̀rè ̀nìnò káká'i me bà ù i lá. Tacó a 'di jé ká ù i tí nó náa yí 'de gî nó gî?

²⁵ Káa ndoo má kù ù a ndi i ̀nìnó náa ndoo ̀nò ta ̀ro ndoo lá nó, ndoo kù ù ta bà zèè njembí ndoo.

²⁶ Bèrì-mì-Mbírì kù konì ndoo tacó wotí tí ndoo wálá, delè tacó ndoo ni bà 'deke tí ndoo jì Mbírì go ̀nìnó náa à tí nó lá; káa Bèrì kù 'deke tí wó jì Mbírì tacó tí ndoo ta bà ̀rèngà gbí njembí wó tí ̀ja ̀nìnó náa 'duù bà ni bà 'dè gbí ta nje wó wálá.

²⁷ Káa à káa Mbírì tí mbe ̀nò ndâ có gbí njembí ndâ 'duù 'dáá gî ká 'di gbí có tí nó gbí njembí Bèrì nò, tacó Bèrì kù 'deke tí wó jì Mbírì tacó tí ndâ 'duù mì Mbírì 'vii ta có gbí njembí Mbírì.

²⁸ Ndoò ̀nò ni gî, máa, Mbírì kù bàkà ndâ i 'dáá ká ta ̀rè mì tó i jì ndâ 'duù ̀nìnó mbe zè yí nìkì maa, náa yí tè'é tí ndú 'do gbí 'dóó có mì wó gbí muu wó nò.

²⁹ Ndâ 'duù tí nó náa Mbírì tè'é tí ndú nó a ndâ 'duù ̀nìnó náa yí cu 'bì wó mítí ndú sàá táánò, tacó wàa, ndú 'ví dù tí ndâ cè kózò tí 'Viì mì yì tí Mbírì, wàa 'Viì mì yì 'ví dù tí 'viì-kíri mì ndú gbí òkò tí ndâ mbè ná'vindí.

³⁰ Mbírì tè'é tí ndâ 'duù tí nó náa yí cu 'bì wó mítí ndú sàá kùro gî nò, yí delè giì bàkà ndâ 'duù tí nó náa yí tè'é tí ndú tí ndâ 'duù jáá kùro wó, bìndi yí giì te banga mítí ndâ 'duù tí nó náa yí bàkà ndú tí ndâ jáá 'duù á kùro wó nò.

Mbírì kù zè ndoo nìkì maa ta ̀rè mì Bìndi-Mbírì

³¹ À má éno, ndoo kpónó 'ví 'dè gítí ̀ja ̀nìnò a ̀ja có yè? Có mì Mbírì má toko a i ta có mì ndoo, a 'di ká bà jòò gbí có ta ndoo?

³² Mbíri táánò lê má je 'Viì mì wó ji ku tacó tí ndoo gí, bà je ndâ tó i ñinó náa à 'dáá kuu mì wó nó ji ndoo bà kpò yí gí?

³³ A 'di ká bà kpì ngbàngà tí ndâ 'duù mì Mbíri náa yí cu 'bì wó mítí ndú nó? A Mbíri ká njaanga wú 'do tí miři ndú gí;

³⁴ a 'di ká bà waa có mítí ndú? A Bindi-Mbíri tí Jézù ká bà waa có mítí ndú? Ngé lá! Tacó a yí táánò ká cì tacó tí ndoo, bìndi yí giì 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí, yí kpónó kù ki tí wó tí bàndò náa à kù te duù mítí ngé ndii gí á rẹgbà tí Mbíri, kù 'deke tí wó ji Mbíri tacó tí ndoo.

³⁵ A 'di ká bà njèè gbí òkò tí ndoo ta Bindi-Mbíri tí mbe zè ndoo ñikì maa? A gbolò sé'i wèè, a 'bí ña i ká kù pèembí ndoo wèè, a bà mèèkè'i tí ndoo wèè, a làngàwìri wèè, a yè bongo wèè, a vò i wèè, a ku?

³⁶ Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,

«À kù ziki ze ta ri 'dáá gí tacó tí lo;

à kù bàkà i gítí ze go i gítí ndâ rómbo

náa à kù ya ta ndú gí bà waa ndú,» nô.

³⁷ Káa ta ndâ ña ñinò 'dáá gí, ndoo co gbí ñò ndâ vò i tí nó go tàsà ndoo nó ta rẹ mì 'duù tí nó mbe zè ndoo ñikì maa nô.

³⁸⁻³⁹ Tacó ye ñò ni ngbàrángà'i éno gí, máa, wotí mì ku gítí bà njèè gbí òkò tí ndoo ta Mbíri tí mbe zè ndoo ñikì maa ta rẹ mì Bindi-Mbíri tí Jézù tí Mbe tí ndoo nó wálá; wotí mì 'wálá gítí wálá, wotí mì ndâ basilì gítí wálá, wotí mì ndâ 'bí bèri mbe kù jòè gbí có ta Mbíri gítí wálá, wotí mì ndâ i ñinó náa ndú kpónó kuu tí nó ta ndâ ñinó kèjì nó gítí wálá, wotí mì 'bí i muu kùro to tí nó ta wotí mì 'bí i tà ngo gítí wálá, wotí mì 'bí i 'do gbí òkò tí ndâ i tí nó 'dáá gí náa Mbíri suu ndú nó gítí wálá.

9

Mbíri cu 'bì wó mítí ndâ Ìzìriyéli

¹ Có tí nó náa ye kpónó kù 'dè nó a yúco; ye a 'duù mì Bindi-Mbíri, ye 'dè 'vére lá, Bèri-mi-Mbíri delè kù 'dè có gbí njembí ye, máa, ye kù 'dè me 'vére lá.

² Sé có ba rẹ ye gí, njembí ye delè ta o 'dáá gí ká ro wu tacó tí ndâ nambe ye tí ndâ Ìzìriyéli, tí ndâ 'dóo diì ye, tí ndâ mbelè ye.

³ Tacó Mbíri kùtáa má i ñà mítí ye, waa yí 'ví mò ye 'do tí Bindi-Mbíri gí tacó tí ndú, tàkòcò ye bà peteke ma.

⁴ Mbíri táánò cu 'bì wó mítí ndú á 'do gbí òkò tí ndâ 'duù, bìndi yí giì bàkà ndú tí ndâ 'viì mì wó, ndú táánò kù dù gbí ngba Mbíri, Mbíri táánò njù mùkà ta ndú, Mbíri táánò je ndâ có mì wó a i ji ndú, ndú táánò a ndâ cèe mbe ùlù Mbíri, Mbíri delè táánò ci ndâ cí mì wó a i ji ndú.

⁵ Ndâ bu ndú a ndâ Àbiráámò, ta Ìzákò, ta Jàkóbè, tí ndâ rẹngbó mbe jò Bindi-Mbíri tí 'duù gí muu to tí nó. À ùlù Mbíri tí gba tí ndâ i 'dáá gí dúú bà ya tí ! Go-i-tí-nò.

⁶ Ye kù 'dè me có máa có mì Mbíri co to gí nó lá. Tacó ndâ 'duù tí nó 'dáá gí náa rẹngbó ndâ mbe jò ndú a Ìzìriyéli nó 'dáá gí me ndâ cèe Ìzìriyéli lá,

⁷ ndú delè 'dáá gí me ndâ yúco 'viì mì Àbiráámò tacó náa Àbiráámò a rẹngbó mbe jò ndâ bu ndú nó lá. Tacó kòcò Mbíri táánò ji Àbiráámò éno máa, «A Ìzákò ká bà jò rẹ lo.»

⁸ Gbí có tí nó éno máa, à kù nì 'viì mì Mbíri mítí 'duù me ká gítí rẹ bà jò yí mì Àbiráámò cuki lá; à kù nì a i mítí ndâ 'viì tí nó náa Mbíri ci Àbiráámò gítí ndú nó.

⁹ Tacó cí tí nó náa Mbírì táánò ci ta Àbìráámò nó éno máa, «Ta o tí nó náa ye bà dele ndi ye nó, nawù lo Sàrà bà jò 'viì-'dakò.»

¹⁰ À me káa gbèe cí tí nó lá; ta o tí nó táánò náa 'dakò tí nó gbaànjé, tí Ìzákò, tí ká gù ndoo, tè ta nakáyì ndâ njemî mítí nawù wó Rèbékà nó,

¹¹⁻¹² Mbírì gii 'dè có ji Rèbékà si yí ta nakáyì tí wó máa, «'Duù ònó náa a yí ká bà òò ọ̀ ọ̀ kùro ji ka wó 'do gbí òkò tí ndâ njemî tí nó á gbí yì lo nó nó bà dù tí bòò mì ònò bà tè gí tàkò wó ò.» Mbírì 'dè có tí nó si ndâ 'viì tí nó gbí yì nawu ndú nó bàkà tó i gbaànjé lá, ndú delè bàkà vò i gbaànjé lá, tacó bà túbà máa, Mbírì kù cu 'bí wó mítí 'duù 'do ká gbí 'dóó có mì wó náa à gbí njembí wó tí Mbírì, yí kù bàkà me 'do gbí ká có 'bí ọ̀ i náa 'duù bàkà nó lá.

¹³ Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì, máa, «Ye táánò zè Jákòbè nìkì ma, káa ye sogo Èzàwù,» ò.

¹⁴ À má éno, ndoo kpónó 'ví 'dè có máa yè? Ndoò 'dè có máa, Mbírì a mbe waa có ta 'vére, wàà? Ngé lá!

¹⁵ Tacó kòcò Mbírì ji Mòze éno máa, «Ye bà bàkà nambeè ji 'duù ònó ta go bà bàkà nambeè ji yí tí ye, bìndi ye delè bà òò yè ọ̀ 'duù ònó ta go bà òò yè ọ̀ wó tí ye.»

¹⁶ À má éno, Mbírì kù bàkà nambeè ji 'duù me tacó máa a go nambeè ta yí ká tí 'duù tí nó nó lá, yí delè kù bàkà me tacó máa 'duù tí nó bàkà nètè tí kpòò nó lá, yí bàkà 'do ká gbí 'dóó nambeè mì wó.

¹⁷ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì wó tí Mbírì máa, yí 'dè có ji gbolò gba Màsìrì, máa, «Ye táánò bàkà wò tí gbolò 'duù tacó bà túbà wotí mì ye, delè tacó wàà rẹ̀ ye 'ví wu cee muu to tí nó 'dáá gí.»

¹⁸ À má éno, à káa có mì Mbírì bà bàkà nambeè ji 'duù, à delè káa có mì wó bà bàkà 'duù tí mbe ngbútù.

Ndâ kpo-tàkòcò ta nambeè mì Mbírì

¹⁹ 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo má 'vee ye máa, «Káa Mbírì kù pà nje ndâ 'duù tacó yè, lê náa yí òò nì gí máa, 'bí 'duù ta wotí bà 'bee muu có ta yí tí wó wálá nó?»

²⁰ Ye delè bà 'vee yo máa, «'Duù tà a yè, wàa yí 'ví 'visì ta có gí tàkò có mì Mbírì?» Nje kàrà kuu tí wó tacó bà 'vee mbe suu yí, máa, «Wó suu ye éno ta có yè wè?» »

²¹ À káa có mì muu-kàrà gbí njembí wó bà suu tú mì wó tí ngbúrú, à delè káa có mì wó bà suu tí sòrò.

²² Á kùtàá má tí Mbírì a go bà túbà kpo-tàkòcò mì wó, delè ta go bà túbà wotí mì wó, wàa yí 'ví mii ndâ 'duù tí nó mbe kù kpolo tàkòcò wó nó gí, a 'di ká bà 'dè có ta yí? Káa ta ndâ ọ̀ ònò 'dáá gí, yí kù zèè njembí wó kù 'vala ta ndâ 'duù tí nó,

²³ tacó bà túbà ọ̀ ngba wó tí nó náa yí kù tò mí muu ndoo tí ndâ 'duù tí nó náa yí kù bàkà nambeè ji ndoo ò, ndoo tí nó náa yí 'viindi bàndò mí gbí ngba wó kù ù ta ndi ndoo sàà gí ò.

²⁴ Tacó ndoo a ndâ 'duù mì wó náa yí tè'è tí ndoo, me cuki 'do ká gbí òkò tí ndâ Jùdèyà lá; ndâ 'bí 'duù náa yí tè'è tí ndú gbí òkò tí ndoo a ndâ Jùdèyà, ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndoo a ndâ 'duù ònó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá.

²⁵ Ònó a kòcò Mbírì náa Òsìyà, tí mbe 'dòkò có mì Mbírì, cu mí gbí wáràgà mì wó máa, Mbírì máa, «Ye bà 'dè có ji ndâ 'duù tí nó náa ndú táánò me ndâ 'duù mì ye lá nó, máa ndú a ndâ 'duù mì ye;

bìndi ye bà 'dè có ji ndâ 'duù tí nó náa ye táánò zè ndú nìkì lá nó,
máa ye zè ndú nìkì ma.

²⁶ Káa tí bàndò tí nó náa ye táánò 'dè có ji ndâ 'duù máa,
<Yo me ndâ 'duù mì ye lá> nó,
ye bà 'dè có ji ndú máa,
<Yo a ndâ 'viì mì wu Mbírì>.»

²⁷ Káa Ìzáyà, tí mbe 'dòkò có mì Mbírì, táánò 'dè có gítí ndâ Ìzìrìyéli máa,
«Kpè tí ndâ 'viì kòtí Ìzìrìyéli má jò àdì go nji ngoò gbí pù ngo,
Mbírì bà 'vala 'do gbí òkò tí ndú me ndâ 'duù me mbè lá;

²⁸ tacó Mbírì bà bàkà kpìikì-kpìikì gítí bà waa có
mítí ndâ 'duù muu to tí nó ta wotí ká tí nó wálá.»

²⁹ Ìzáyà delè táánò gi 'dè 'bí có máa,
«Mbe tí ndoo, tí mbe wotí, táánò má nò yè ɾo ndoo,
wàa yí 'ví si sè nò ndâ 'viì ji ndoo lá,
áá táánò bà o gbí mòòkò bìndi ndoo káa kùlè,
go ɾa i tí nó táánò mbe bàkà tí gbí ndâ gbata Sòdómà ta Gòmórà nò.»

³⁰ Ndoò kpónó 'ví 'dè máa yè? Ndâ 'duù tí nó táánò mbe nò dúú kpokèjì
bà bàkà nambeè ta Mbírì lá nó kpónó gí tí ndâ 'duù jáá kùɾo Mbírì, 'do gbí
có bà tee njembí ndú mítí Bìndi-Mbírì gí.

³¹ Káa ndâ 'duù mì Mbírì ká kpécè kù ɾu ndi có mì Mòze tacó bà bàkà
ndú tí ndâ 'duù jáá kùɾo Mbírì, káa ndú pasulukú 'do tí bà dù tí ndâ 'duù
jáá kùɾo Mbírì gí.

³² Ndú táánò 'de bà dù tí ndâ 'duù jáá kùɾo Mbírì lá tacó yè? Ndú táánò
'de lá, tacó ndú táánò kù pà me ta bà tee njembí ndú mítí Mbírì lá, ndú pà
a i ta bà bàkà ndâ nèté. Ndú táánò tò kò ndú ta díí tí kpokèjì,

³³ á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, Mbírì máa,
«Yo kpolo tí yo,
tacó ye kù te díí náa ndâ 'duù bà tò kò ndú tí mítí kpokèjì gbí gbata
Ziyónì,
tí díí mbe 'va ndâ 'duù mí to;
káa áá bà te nò mí ɾo 'duù ònò mbe ùnje gítí wó gí nó wálá.»

10

¹ Ndâ ná'vindí! I ònò ta có gbí njembí ye, náa ye kù 'deke ta tí ye ji
Mbírì kpolo ma tacó nó, a ònò máa, yí 'ví 'vala ndâ 'dóó 'duù mì ye 'do
gbí ndâ vò i.

² Ye kù 'dè yúcó muu ndú máa, có tí Mbírì gbí njembí ndú ngé ndii gí,
káa, ndú nò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbírì ni kálásè.

³ Ndú gírì'o 'do tí jáá kpokèjì tí nó mì Mbírì nó gí; ndú gí da a 'dóó ngú
kpokèjì mì ndú. Ndú biya bà co tí jáá kpokèjì tí nó mì Mbírì nó gí.

⁴ Káa Bìndi-Mbírì kpónó zi nje có mì Mòze gí, tacó bà njaanga ndâ 'duù
ònò 'dáá gí mbe kù tee njembí ndú mítí wó tí Bìndi-Mbírì nò.

'Válá mì Mbírì a i tacó tí ndâ 'duù 'dáá gí

⁵ Mòze cu mí gbí wáràgà mì wó máa, 'duù ònò mbe kù dù tí 'duù jáá
kùɾo Mbírì 'do gbí bà 'di có mì yí tí Mòze nó, bà 'vala 'do gbí có tí nó.

⁶ Káa có ònò náa à 'dè gítí bà dù tí 'duù jáá kùɾo Mbírì 'do gbí bà tee
njembí wó mítí Bìndi-Mbírì éno máa, «A 'di ká bà da bèngbà mítí ɾi tacó
bà 'dò ya gí bà gí ta Bìndi-Mbírì 'do gbí gí muu to tí nó?

⁷ Yo delè 'ví koro có máa, «A 'di ká bà ya gí tà to gí bà te Bìndi-Mbírì tí
wuù 'do gbí guù ku wó gí sè?» »

⁸ Káa gbí có tí nò máa yè? Gbí có tí nò máa, có mì Mbíri ká dè ta yo, à ká kuu nje mè yo, à delè kuu gbí njembí yo. Có tí nò a có bà tee njembí mítí Bìndi-Mbíri, náa ze kù ma nô.

⁹ Tacó yo má 'dè có ta nje yo máa, Jézù a Mbe tí yo, bìndi yo gi ùnje ta njembí yo máa, Mbíri 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gi, Mbíri bà 'vala yo 'do gbí ndá vò i gi.

¹⁰ Tacó Mbíri kù bàkà 'duù tí jáá 'duù kùro wó tí Mbíri 'do gbí có bà tee njembí 'duù tí nò mítí Bìndi-Mbíri. Bìndi yí gi 'vala 'duù 'do gbí vò i 'do gbí bà 'dè yúco máa, Jézù a Bìndi-Mbíri.

¹¹ Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, «Á bà te nô mí ro 'duù ñinó mbe kù tee njembí wó mítí Bìndi-Mbíri nó wálá,» nô.

¹² Tacó 'bè gbí òkò tí ndá Jùdèyà ta ndá ña ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Jùdèyà lá nó wálá; gbèe Mbíri tí nó tí Mbe tí ndá Jùdèyà nó, delè káa Mbíri tí Mbe tí ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Jùdèyà lá nô, tí gbèe Mbíri tí nó mbe kù cù 'dè ngo cù wó mítí ndá 'duù tí nó 'dáá gi mbe kù nì «Ákoo» jì yí nô.

¹³ Tacó Mbíri bà 'vala ndá 'duù tí nó mbe kù 'deke tí ndú ta rẹ wó nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gi.

¹⁴ Káa ndá 'duù bà nì «Ákoo» jì Mbíri á ta kpokèjì ngàyi, náa ndú má ùnje gítí wó lá? Ndú delè bà ùnje gítí wó ta ña kpokèjì ngàyi, náa ndú jé má 'di có tí wó lá? Ndú bà 'di có tí wó ta ña kpokèjì ngàyi, náa 'bí 'duù mbe ma có tí wó jì ndú má wálá?

¹⁵ Ndú delè bà ma có tí wó jì ndá 'duù ta ña kpokèjì ngàyi, sè káa ñinó à má tuu ndú túú-tuu? Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri, máa, «Banga tí bà gi ndá mbe ma Banga-Ngú-Có ngé ndii gi!» nô.

¹⁶ Kpèti ká éno, à me ndá 'duù 'dáá gi táánò ká ùnje gítí Banga-Ngú-Có lá; tacó Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri táánò 'vee Mbíri máa, «A 'di ká ùnje gítí có tí nó náa ye ma jì ndú nó, Mbe tí ye?»

¹⁷ Á má éno, bà tee njembí 'duù mítí Bìndi-Mbíri gi a i 'do tí có tí nó náa yí 'di nô, káa có tí nó náa yí 'di nó gi a i ta bà ma có gítí Bìndi-Mbíri.

¹⁸ Káa 'vé mì ye a ñinó máa, ndá Ìzìriyèlì táánò 'di có tí nó náa ndá mbe 'dòkò có mì Mbíri ma nó lá, wè? Ndú 'di gi! Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,

«Kòcò ndú ya cee muu to tí nó gi.

Ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gi 'di ndá có mì ndú gi.»

¹⁹ 'Bí 'vé mì ye káká'i a ñinó máa, ndá Ìzìriyèlì 'di gbí có tí nó náa ndá mbe 'dòkò có mì Mbíri ma jì ndú nó gi, wè? Mòze dígísèé a kpédélé 'duù mbe 'visi có gi tàkò có tí nó, éno máa, Mbíri máa,

«Ye bà bàkà yo 'ví tò kiì ta ndá 'duù ñinó ta rẹ ña ndú wálá nô.

Ye bà bàkà ndá 'duù ñinó ta gbí có mì ndú wálá nó 'ví kpolo tàkòcò yo.»

²⁰ Bìndi , Ìzáyà gi 'dè có ta gúku tí wó wálá, máa, Mbíri máa,

«À 'de ye a ndá 'duù ñinó mbe pà bà tí ye lá.

Ye túbà tí ye a i jì ndá 'duù ñinó mbe 'vee bà tí ye lá,» nô.

²¹ Káa yí gi 'dè có gítí ndá Ìzìriyèlì, máa, Mbíri máa,

«Ye kù tù 'bí ye 'do tí bà co ri, yee tí bà ta ri, jì ndá tù-ká-kpò-có tí ndá mbe kù jòò gbí có ta ye.»

11

Mbíri biya ndá 'duù mì wó tí ndá Ìzìriyèlì lá

¹ Ye kpónó kù 'vee a 'vé, máa, Mbířì 'visì a kapí wó á gítí ndâ 'duù mì wó tí ndâ Ìzìrìyèlì wè? Gbaànjé lá! 'Dóó ye kuu nó a Ìzìrìyèlì, tí 'viì-gù Àbìráámò. Ye a 'viì kòtí Bènjàmínò.

² Mbířì 'visì kapí wó gítí ndâ 'duù mì wó náa yí cu 'bì wó mítí ndú á 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó nó lá. Yo 'deke có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbířì gítí bà 'dè kòlòwò mì Èlìjà tí mbe 'dòkò có mì Mbířì, jì Mbířì gítí ndâ Ìzìrìyèlì nó lá?

³ Èlìjà 'dè kòlòwò gítí ndâ Ìzìrìyèlì jì Mbířì máa, «Ndú mì ndâ mbe 'dòkò có mì lo léé gí, sè káa ye ta kpéétí ye, káa ndú delè kù pèè ta bà zi ye, Mbe tí ye! Ndú delè uu gbí ku-sòrò bà ci i jì wò 'dáá gí.»

⁴ Káa Mbířì gii 'visì có jì Èlìjà máa yè? Mbířì gii 'visì có jì yí máa, «Ye kù kpolo tí ndâ 'duù 7,000 mbe ùlù sú mbířì tí nó ta rẹ wó a Bàlì lá nó tacó tí ye.»

⁵ Gbèè ña i tí nó wúnó bàkà tí gí, làmbu sè gbí ndáá ndâ Ìzìrìyèlì gbaànjé-gbaànjé náa Mbířì cu 'bì wó mítí ndú ta nambeè mì wó kuu tí .

⁶ Mbířì cu 'bì wó mítí ndâ 'duù tí nó ta nambeè mì wó, yí cu 'bì wó mítí ndú me tacó máa ndú bàkà a tó i jì yí nó lá, tacó Mbířì táánò má cu 'bì wó mítí ndú tacó ndâ i ñinó náa ndú bàkà nó, rẹ ña nambeè tí nó bà dù me nambeè lá.

⁷ Nò wàa yè? Nò wàa, ndâ Ìzìrìyèlì 'de i tí nó náa ndú táánò kù bàkà nèté tacó nó lá. A ndâ 'duù tí nó mbe me mbè lá, náa Mbířì cu 'bì wó mítí ndú nó ká 'de , káa tù sè ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú yoo 'do tí bà 'di é mì Mbířì gí;

⁸ á go có tí náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbířì máa, «Mbířì je muu jì ndú lá.

Mbířì yoo ọo ndú 'do tí bà ñò ndâ i gí,

Mbířì de tù ndú 'do tí bà 'di có gí yee gbí ọi tí nó wúnó,» nò.

⁹ Bìndi kòcò Dàvídè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìrìyèlì gii 'dè có máa,

«Bàndò bà zò i mì ndú 'ví dù tí wú náa à lè jì ndú,

bàndò bà zò i mì ndú 'ví dù tí bù náa à duu jì ndú,

à 'ví dù tí bàndò bà eendi ndú gítí vò i,

à 'ví dù tí bàndò bà waa có mítí ndú,

¹⁰ ọo ndú 'ví di gí, wàa ndú 'ví ñò i lá,

ndòpí ndú 'ví loko ta du vò i ká dúú bà ya tí .»

¹¹ Ye kpónó kù 'vee 'bí 'vé káká'i, «Ndâ Ìzìrìyèlì kpónó 'va nó a tí ndú to ngbé gí, wèè, ndú tò káa kò ndú sínò?» Gbaànjé lá! Tacó a bà 'va tí ndâ Ìzìrìyèlì to nó ká si Mbířì 'ví 'vala ndâ 'duù ñinó mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbířì ni lá nó 'do gbí ndâ vò i mì ndú, tacó wàa, ndâ Ìzìrìyèlì 'ví tò kiì ta ndú.

¹² Káa vò i mì ndâ Ìzìrìyèlì má si Mbířì 'ví bàkà tó i me gbolò jì ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, bìndi bà pasì bà 'di có mì Mbířì mì ndú má si Mbířì 'ví bàkà tó i me gbolò jì ndâ 'duù ñinó mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbířì ni lá nó, ña tó i tí nó náa Mbířì bàkà jì ndâ 'duù nó bà me gbolò go ña yè, náa ndâ Ìzìrìyèlì 'dáá má 'di có mì Mbířì delè gí nó!

¹³ Ye kpónó kù 'dè có a i jì yo tí ndâ 'duù tí nó ta ña yo me ndâ Ìzìrìyèlì lá nó, tacó Mbířì tuu ye a i jì ndâ 'duù tí nó ta ña ndú me ndâ Ìzìrìyèlì lá nò. Ndi 'di tí nje ye gítí nèté mì ye wálá,

¹⁴ tacó wàa, ndâ nambe ye tí ndâ Ìzìrìyèlì 'ví tò ta kiì ta yo, tacó wàa, ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú 'ví 'de ta 'válá.

15 Tacó bà bè bà toko nambeè mi Mbírì ta ndâ Ìzìrìyélì má gí a i ta bà 'viindi nambeè gbí òkò tí Mbírì ta ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, bà ùnje bà toko nambeè ta ndú mi Mbírì bà je a ña yè ji ndâ 'duù? Áá bà gí a i ta 'válá ji ndâ ku!

Mbírì bà 'vala ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Ìzìrìyélì lá nó gí

16 À má ci muu njú kpédélé'i ji Mbírì gí, sè njú tí nó 'dáá gí a ñindi Mbírì. À má ci ndâ teè mù ji Mbírì gí, sè ndâ nè'bì mù tí nó 'dáá gí a ndâ i mi Mbírì.

17 Káa à kpónó má waaka ndâ 'bí wú bè 'dê cii gí, bìndi àá gii nanaka yo ndâ 'bí dó bè ju cii tí nó náa à waaka 'do gbí jìlì nó mí bìndi ndú,

18 yo 'ví me tí yo máa yo ma á ji ndâ wú bè 'dê cii tí nó náa à waaka ndú gí 'dè nó lá. Káa yo má me tí yo, yo 'ví te mí gbí muu yo éno máa, yo kú 'vala me 'do tí 'dóó teè yo lá.

19 Yo má 'dè có éno máa, «Áá táánò waaka ndú tacó bà rò ze mí bìndi ndú,»

20 a yúco; áá táánò waaka ndú 'do gbí ngbútù mi ndú. Káa yo kú rò tíyò tí kpòò ká tacó yo kú tee njembí yo mítí Bìndi-Mbírì. À má éno, yo 'ví mòò rò yo lá. Yo dù ta gúku Mbírì tí yo.

21 Tacó yí táánò lê má waaka ndâ 'dóó bè 'dê cii tí nó gí to gí, yí delè bà si yo wálá.

22 Yo te mí gbí muu yo éno máa, Mbírì a mbe nambeè, yí delè a 'duù ñinó ta 'di á nje wó wálá; yí ño 'di ta bà waa có mítí 'duù ñinó mbe 'di có mi wó lá nó lá, káa yí kú bàkà nambeè á ji yo, náa go nambeè ta yí má ká kpòò kuu tí yo nó. Káa go nambeè ta yí má tí yo wálá, yí bà mò yo á 'do tí wó gí.

23 Káa ndâ Ìzìrìyélì má si ngbútù mi ndú mí to gí, Mbírì bà dele ta ndú á gí bàndò mi ndú gí, tacó wotí bà dele ta ndú káká'i gí bàndò mi ndú kuu tí wó.

24 Tacó áá táánò má waaka yo tí ndâ ju cii 'do tí 'dóó rẹngbó yo gbí jìlì, bìndi àá gii nanaka yo mítí bè 'dê cii tí nó náa à rò mí gbí po ñjì nó gí, bà nanaka ndi ndâ nè'bì 'dê cii tí nó náa áá táánò waaka ndú nó mítí 'dóó bàndò mi ndú bà dù a dê có ngé ndii gí.

Mbírì ñò yé rò ndâ 'duù 'dáá gí

25 'Bí có gbí ngàngbùtù náa ye kpónó bà 'dè ji yo tacó wàa yo 'ví si ta tí yo máa yo ma nó lá, a ñinó, ndâ ná'vindi: ndâ Ìzìrìyélì bà bàkà ngbútù me ká dúú bà ya tí lá, ndú bà bàkà yee ká tí o tí nó náa ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Ìzìrìyélì lá nó má gí 'dáá gí mi Mbírì má kózò gí,

26 bìndi Mbírì bà gii 'vala ndâ Ìzìrìyélì 'dáá gí. Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mi Mbírì máa,

«Mbe 'vala ndâ 'duù bà gí 'do Ziyónì;

yí bà 'vala ndâ 'vii-gù Jàkóbè 'do gbí ndâ vò i 'dáá gí.

27 Ñinó bà dù a o bà njù mbelè mi ye ta ndú,

náa ye má 'vala ndú 'do gbí ndâ vò i mi ndú gí,» nó.

28 Ndâ Ìzìrìyélì biya bà 'di Banga-Ngú-Có gí, tacó éno, ndú gí tí ndâ ku'di tí Mbírì 'do gbí có mi yo. Káa à má gítí có bà cu 'bì Mbírì mítí ndú, ndú kpòò káa ndâ wú-gbì-ré Mbírì ta rẹ mi ndâ ká gù ndú.

29 Tacó Mbírì me mbe kú 'vèè gbí nje 'duù tacó i lá; yí delè má cu 'bì wó mítí 'duù gí, yí káká'i 'visì muu wó 'do tí 'duù tí nó lá.

³⁰ À má gítí yo tí ndâ 'duù tí nó mbe ò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbírì ní lá nó, yo táánò kpò có mì Mbírì gî, káa Mbírì kpónó kù bàkà nambeè ta yo, tacó ndâ Ìzìrìyèlì táánò kpò có mì wó gî.

³¹ Ndâ Ìzìrìyèlì delè kpónó kù kpò có mì Mbírì, tacó wàa Mbírì 'ví bàkà ta nambeè jì ndâ yì, á go ònó náa yí táánò bàkà jì yo ta o tí nó náa yo táánò kpò có mì wó gî nò.

³² Tacó Mbírì zèè ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî mí gbí zàà mì kpò-có, tacó wàa yì 'ví bàkà nambeè jì ndú.

À ùlù Mbírì

³³ Ndâ i mì Mbírì me gbolò ngé ndii gî, yí a mbe 'di gbí-o, muu tí wó delè ngé ndii gî! A 'di ká bà ní bà 'dè gbí ndâ có mì wó náa yí ẹre gba ndú gî nó? A 'di ká bà 'di gbí ndâ kpokèjì mì wó? Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì wó máa,

³⁴ «A 'di ká 'di gbí có gbí njembí Mbe tí ndoo?

A 'di ká kpo-gbì-tà-tù wó?

³⁵ A 'di jé ká je i-nambeè jì yí,

wàa yí 'ví ko ta mboo i mì 'duù tí nò?»

³⁶ Tacó a yí ká suu ndâ i 'dáá gî, ndâ i 'dáá gî kù dù 'do gbí có mì wó, ndâ i 'dáá gî delè á tacó tí wó. À ùlù yí kpòò ya tí . Go-i-tí-nò.

12

Yo 'vala ta bà bàkà nèté jì Mbírì

¹ À má éno, ye kù 'deke a tí ye jì yo, ndâ ná'vindí, máa, yo yòò tí, yo tí ndâ wu i-cí-ci jì Mbírì, tí ndâ tó i náa Mbírì 'ví lè 'bì wó mí tà ndú, tacó òa gbolò nambeè mì wó náa yí bàkà jì yo nò. Nìno a òa cèè bà bàkà i jì Mbírì náa yo 'ví bàkà .

² Yo bàkà nèté ta có mì ndâ 'duù muu to tí nó lá, yo si Mbírì 'ví 'visì bà koṛo có mì yo tí ngú òa bà koṛo có mbe 'visì cè òa bà bàkà i mì yo tí ngú bà bàkà i. Tacó wàa, yo 'ví òò ta có mì Mbírì ní , yo 'ví òò ta tó i mì wó ní , yo delè 'ví òò ta i ònó mbe 'vii ṛo 'bá tí cèè i nó ní .

³ A nambeè tí nó náa Mbírì bàkà jì ye nó ká si ye kù 'dè có jì yo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî, máa, 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo 'ví koṛo có máa, yì ma ndii bà gî nò lá. 'Duù 'ví koṛo có lèè, 'vii ta wotí bà tee njembí wó mítí Mbírì, náa Mbírì je jì yí,

⁴ jé ká go ònó náa ndâ bà to tí ndoo me mbè, káa bà to ònò ká ta tende òa nèté mì wó nò.

⁵ Káa ndoo, kpétí má me mbè, ndoo a ndâ bà to tí Bindi-Mbírì, náa à 'deeke 'duù ònò mítí ndâ tende bàndò tí kútí gbèè 'duù.

⁶ Mbírì njèè ndâ i-nambeè mì wó jì ndoo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî tende-tende, 'vii ká ta nambeè mì wó náa yí bàkà jì ndoo, tacó bà bàkà ta nèté.

À má éno, Mbírì má je jì 'duù a nèté bà ma có mì wó, 'duù tí nò 'ví ma có mì Mbírì 'vii ta wotí bà tee njembí wó mítí Mbírì, náa Mbírì je jì yí;

⁷ yí má je jì wò a bà bàkà nèté ndâ 'duù, wò 'ví bàkà nèté ndâ 'duù; yí má je wò a bà nìbà i jì ndâ 'duù, wò 'ví nìbà i jì ndâ 'duù;

⁸ yí má je jì wò a nèté bà je wotí jì ndâ 'duù, je wotí jì ndâ 'duù; yí má je jì wò a nèté bà je i jì ndâ 'duù, wò 'ví òò òò-ṛo-i gítí bà je i jì ndâ 'duù lá; yí má bàkà wò tí kùro ndâ 'duù, tè kùro ndú; yí má bàkà wò tí mbe nambeè, bàkà nambeè jì ndâ 'duù ta mbá-mbá tí lo.

⁹ Yo 'ví ze tí yo gbí òkò tí yo nìkì ta yúcó. Yo 'ví sogo vò i, wàa yo 'ví zèè i ñìnó tí tó i nó kácá-kácá.

¹⁰ Yo zè tí yo gbí òkò tí yo go i mì ndâ ná'vindí gbí òkò tí ndú, yo delè 'ví dù ta go bà tègàrà tí yo gbí òkò tí yo.

¹¹ Yo 'ví bàkà nèté tí kpoò, yo dù tí ndâ mbe kpó lá, yo bàkà nèté ji Mbe tí ndoo ta mbá-mbá tí yo.

¹² Bà koṛo có mì yo lì mítí Mbíṛì 'ví si yo 'ví dù ta líkí'o tí yo, yo 'ví zèè njembí yo gbí ndâ vò o, yo delè 'ví 'deke tí yo ji Mbíṛì ta o 'dáá gî.

¹³ Yo 'ví je i-'bì yo tacó tí ndâ 'duù mì Mbíṛì ñìnó tí ndâ mbe yê nô, yo delè 'ví te wíṛi mítí ndâ mbe 'dó-'do.

¹⁴ Yo 'ví cù 'dê ngo cù yo mítí ndâ mbe kù mèèkè'i tí yo; yo be ndú lá, yo cù 'dê ngo cù yo mítí ndú.

¹⁵ Ndâ 'duù má ta líkí'o tí ndú, yo 'ví dù ta líkí'o tí yo ta ndú; ndú má kù wa gbí, yo delè 'ví wa gbí ta ndú.

¹⁶ Ndâ 'duù 'dáá gî 'ví dù á ɾo yo 'vii ká 'vii, yo mba tí yo lá, yo nì kaà ta ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ i lá nô, yo 'ví bàkà tí yo tí ndâ mbe 'di gbí-o lá.

¹⁷ Yo 'ví ko mboo vò i ta vò i lá, yo koṛo có a i gítí bà bàkà i ñìnó tí cèe i nó kùṛo ndâ 'duù 'dáá gî.

¹⁸ Yo bàkà wotí tacó bà 'vala ta ndâ 'duù 'dáá gî nìkì maa.

¹⁹ Yo 'ví kèèndè vò i lá, ndâ kómbe ye, yo si a kpo-tàkòcò mì Mbíṛì ká 'ví kèèndè vò i muu yo; a go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíṛì máa, Mbíṛì máa, «Bà kèèndè vò i a i mì ye, ye bà ko mboo vò i ta vò i,» nô.

²⁰ À má éno, go má tí ndâ ku'dì tí yo, yo 'ví je i-zó-zò ji ndú, go ngo má tí ndú, yo 'ví je ngo ji ndú; tacó yo má bàkà éno, ndâ vò i mì ndú náa ndú kù bàkà mítí yo nò bà te nô mí ɾo ndú me gbolò.

²¹ Yo 'ví si vò i 'ví gèè bè wó mí muu yo lá, yo kpò muu vò i ta bà bàkà ndâ tó i.

13

Yo 'di có mì ndâ gba 'bá

¹ Yo 'dáá gî 'ví 'di có mì ndâ gba mbe kù zogo 'bá mì yo. Tacó a Mbíṛì ká je gba ji 'duù.

² À má éno, mbe kù jòò gbí có ta gba kù jòò nò a gbí có ta gba tí nó náa Mbíṛì le bèrè ji yí nô, káa ndâ mbe kù jòò gbí có kù pà a bà, bà waa có mì Mbíṛì mítí ndú.

³ Tacó 'duù ñìnó mbe kù co tí jáá kpokèjì nó cì gúku tí ndâ gba lá, a ndâ mbe bàkà vò i ká kù cì gúku tí ndâ gba. À má éno, yo co tí jáá kpokèjì, ndâ gba 'ví ùlù ta yo, delè tacó wàa yo 'ví cì ta gúku tí ndú lá.

⁴ Gba a bòò mì Mbíṛì, náa Mbíṛì je yí tí mbe kù konì yo, káa yo má bàkà vò i, yo 'ví cì gúku tí wó, tacó Mbíṛì le bèrè ji yí me sínò lá; yí a bòò mì Mbíṛì, mbe kù waa có mítí ndâ mbe kù bàkà vò i á bìndi Mbíṛì.

⁵ À má éno, yo 'ví 'di có mì gba me ká cuki ji gúku bà waa có mì wó mítí yo lá, yo bàkà tacó yo ñò ni gî, máa, ñìnò a i ñìnó náa à tí nó ká nò.

⁶ Ñìnò delè a nderè có tí nó náa yo 'ví gò ta i muu 'bá nó ká nò, tacó ndâ mbe kù bàkà nèté muu 'bá 'dáá gî a ndâ mbe bàkà nèté mì Mbíṛì, mbe kù bàkà nèté yo.

⁷ À má éno, yo 'ví sì ndâ có mì ndú 'do muu yo 'dáá gî; à má mì ndú muu yo a có bà gò i muu 'bá, yo gò 'do muu yo gî, à máa có bà sì muu ndâ 'dóó i mì yo, yo 'ví sì gî, yo delè 'ví sì ndú tí i ɾo yo, yo delè 'ví tègàrà ndú.

Yo zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa

⁸ Yo 'ví si i mì 'bí 'duù gbaànjé 'ví dù á muu yo lá; à 'ví dù á muu yo káa có bà zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa, tacó 'duù ònó mbe zè 'bí ka wó nìkì maa nó a mbe 'di có mì Mbíri.

⁹ Ndâ có mì Mbíri máa, «Wò 'ví bàkà bangbaya lá; wò 'ví zi 'duù lá; wò 'ví zingbà i lá; wò 'ví dù ta go i mì ndâ 'bí 'duù lá.» Káa ndâ có tí nó ta ndâ 'bí sè có mì Mbíri 'dáá gí toko gbaànjé bàkà a gbèe có tí nó máa, «Zè 'bí ka lo nìkì á go bà zè 'dóó tí lo nìkì mì lo,» nò.

¹⁰ 'Duù mbe zè 'bí ká wó nìkì maa bà bàkà vò i gítí ka wó nó wálá; à má ènò, tó bà zè tí a bà 'di ndâ có mì Mbíri 'dáá gí.

¹¹ Yo bàkà ènò, tacó yo ònò ni gí máa, o tí nó tí o bà ziya mì ndoo 'do tí rì nó kpónó gí gí. Tacó o bà 'vala ndoo kpónó dooko ta ndoo cotí ònó táánò ta kpédélé o bà ùnje mì ndoo gítí Bìndi-Mbíri nó gí.

¹² Kùro bà too yé dooko gí; à má ènò, ndoo mò ndâ i tí nó náa ndoo bàkà gbí 'dí'di'ò nó gí nje seè, wàa ndoo 'ví 'viindi tí ndoo á gítí ndâ nèté gbí ngba'ò.

¹³ Ndoo 'viindi ndâ cè ònò bà bàkà i mì ndoo, wàa ndoo 'ví dù go ndâ 'duù ònó mbe kù 'vala gbí ngba ri; bà bàkà ndâ i 'vírímó-'vírìmo gbí 'dí'di'ò káká'i wálá; bà sa ta pe káká'i wálá; có gítí ndâ vo-vò ka sili, ta bà bàkà ndâ i ònó mbe 'vii ro 'bá lá nó káká'i wálá; bà gò gó ta bà 'dèèkè mà delè káká'i wálá; bà tò kù káká'i wálá.

¹⁴ Káa yo 'ví si a Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri ká 'ví kpolo tí yo, wàa yo 'ví je mbí yo gítí ndâ vò i ònó mbe me líkí tí yo nó lá.

14

Waa có mítí ná'vindí lo lá

¹ 'Bí 'duù ònó ta wotí bà tee njembí wó mítí Bìndi-Mbíri me njí'dí tí wó nó má kuu gbí òkò tí yo, yo 'ví si yí, yo 'viiki gbí nje wó gítí ònò bà koro có mì wó gítí ndâ ònò i-zó-zò lá.

² Tacó a bà tee njembí 'bí 'duù mítí Bìndi-Mbíri ká kù si yí kù zò ònò ndâ i 'dáá gí, káa 'duù ònó ta wotí bà tee njembí wó mítí Bìndi-Mbíri me njí'dí tí wó nó kù zò káa ndâ kpátuyá.

³ Káa 'duù ònó mbe kù zò ònò ndâ i 'dáá gí nó 'ví cònje gítí 'duù ònó mbe kù guu gbí i-zó-zò guú-guu nó lá, wàa ndâ 'duù ònó mbe kù guu gbí i-zó-zò guú-guu nó 'ví waa có mítí ndâ mbe zò i sàkàmàà nó lá, tacó Mbíri ùnje gítí wó gí.

⁴ Káa wò tà a 'di, wàa wò 'ví waa ta có mítí bòò mì 'bí 'duù? À ká gbí nèté mì mbe tí wó bà ònò máa yí kuu tíyò, à delè ká gbí nèté mì wó bà ònò máa yí 'va tí wó to gí. Káa yí bà rò tíyò gí, tacó wotí bà bàkà yí 'ví rò tíyò kuu tí Mbe tí ndoo.

⁵ 'Bí 'duù kù koro có máa 'bí ri gbaànjé nìkì co tí 'bí ri gí, káa 'bí 'duù kù koro có máa ndâ ri 'dáá gí 'vii ká 'vii. Káa 'duù 'ví ẹre muu wó ká mítí 'dóó có mì wó náa à gbí muu wó.

⁶ 'Duù ònó mbe kù kpolo tí 'bí ri tí kpóló-kpolo ri nó, bàkà ènò tacó bà tègàrà Mbe tí ndoo. 'Duù ònó delè mbe kù zò i nó, kù zò tacó bà tègàrà Mbe tí ndoo, tacó yí kù 'dè nìkì maa ji Mbíri tacó i-zó-zò tí nó náa yí kù zò nó. Káa 'duù ònó mbe kù guu gbí ndâ i-zó-zò nó, kù bàkà ènò tacó bà tègàrà Mbe tí ndoo, yí delè kù 'dè nìkì maa ji Mbíri.

⁷ Tacó 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndoo mbe kù 'vala gítí m̀ri wó nó wálá, 'bí 'duù gbaànjé delè mbe cì gítí m̀ri wó nó wálá.

⁸ Ndoò má kù 'vala , ndoo kù 'vala tacó tí Mbe tí ndoo, ndoo má kù cì , ndoo delè kù cì tacó tí Mbe tí ndoo. À má éno, ndoo máa wu ndoo, ndoo a ndâ i mì Mbe tí ndoo, ndoo máa ku ndoo, ndoo delè káa ndâ i mì Mbe tí ndoo.

⁹ Nìnò a gbí nderè có bà cì Bìndi-Mbírì, bìndi yí giì 'vala ndi wó káká'i 'do gbí muu'dú wó nó ká nò, tacó wàa, yì 'ví dù tí Mbe tí ndâ 'duù nìnò mbe cì giì nó ta ndâ wu 'duù.

¹⁰ À má éno, wò kù waa có mítí ná'vindí lo tacó yè? Wò kù cònje gítí ná'vindí lo tacó yè? Tacó ndoo 'dáá giì wúnò bà ọ̀rò tíyò kùro jàlàmbà bà waa có mì Mbírì,

¹¹ tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, kòcò Mbe tí ndoo máa,
«Ye má kù 'vala ,
ndâ 'duù 'dáá giì bà kucuku muungbó ndú mí kùro ye,
ndâ 'duù gbí ndâ tende ọ̀rò nje có 'dáá giì bà ùlù Mbírì ta o tí nò.»

¹² Ndoò gbaànjé-gbaànjé 'dáá giì bà yù gbí tí ndoo ji Mbírì.

Dù tí nderè bà bàkà vò i mì 'bí ka lo lá

¹³ À má éno, ndoo si bà dù kù 'viiki tí ndoo gbí òkò tí ndoo mí to, yo kọ̀ro có ọ̀rò a i mítí bà bàkà 'bí ọ̀rò i nìnò mbe ga gbí kò 'bí ná'vindí yo lá, yo delè 'ví dù tí i nìnò mbe kù nè kpokèjì mì wó nó lá.

¹⁴ Ye ọ̀rò ni ngbàrángà'i ta ọ̀rò mì Mbe tí ndoo Jézù giì, máa, 'bí i-zó-zò tí bétí-i nò wálá, i-zó-zò a bétí-i ká ji 'duù tí nó mbe kù kọ̀ro có máa i-zó-zò tí nò a bétí-i nò.

¹⁵ Njembí ná'vindí lo má nìkì gítí ọ̀rò i tí nó náa wò kù zò nó lá, wò kù 'vala ta yí me ta njembí bà zè Mbírì lá. Si ọ̀rò i tí nó náa wò kù zò nó 'ví dù tí i mbe volo 'duù nìnò náa Bìndi-Mbírì táánò cì tacó tí wó nó mí to.

¹⁶ À má éno, si ndâ 'duù 'ví 'dè vò có gítí i tí nó tí tó i-zó-zò mì lo nó lá.

¹⁷ Tacó kpóló-kpolo i mì ndoo tí ndâ 'duù mì Bìndi-Mbírì me bà zò i lá, kpóló-kpolo i mì ndoo delè me bà njù pe lá; kpóló-kpolo i mì ndoo a bà dù tí ndâ 'duù jáá Kùro Mbírì, ta bà dù ta 'dè njembí ndoo, giì je bà te líkí'o mì Bèri-mì-Mbírì mítí ndoo.

¹⁸ 'Duù má bàkà nèté ji Bìndi-Mbírì gbí ọ̀rò nje kpokèjì tí nò, tàkòcò Mbírì bà peteke gítí wó, ndâ 'duù delè bà si yí tí i.

¹⁹ À má éno, ndoo 'ví mòkò a tàkò i nìnò mbe kù si gbí òkò tí ndoo 'ví dù nìkì maa, giì je i nìnò mbe si ndoo kù je wotí bà konì tí ndoo gbí òkò tí ndoo ji ndoo nò.

²⁰ Yo 'ví volo gbí nèté mì Mbírì tacó i-zó-zò lá. Ndâ i-zó-zò 'dáá giì a ndâ ngbàrángà i, káa à lè ji 'duù nìnò mbe zò 'bí ọ̀rò i mbe si 'bí ka wó 'ví bàkà vò i nò.

²¹ Yúco a bà zò yá lá, ta bà njù pe, delè ta bà bàkà i nìnò mbe kù si 'bí ná'vindí yo 'ví bàkà vò i nó, lá.

²² Káa bà tee njembí yo kpónó mítí Mbírì nó 'ví dù tí có kóó gbí òkò tí yo ta Mbírì; káa 'duù nìnò mbe nì nikaláká gítí bà bàkà i nìnò náa yí ọ̀rò ni tí yúco giì lá nó, a mbe tó pá.

²³ Káa Mbírì kù waa có a i mítí 'duù nìnò mbe zò i ta njembí wó sósò'o nò, tacó ọ̀rò 'duù tí nó kù bàkà i me ta bà tee njembí wó mítí Mbírì lá, káa i nìnò náa 'duù bàkà me ta bà tee njembí wó mítí Mbírì lá nó, a vò i.

15

Peteke tàkòcò ndâ 'bí ka lo, peteke me ká tàkòcò lo ta kpéétí lo lá

¹ Ndoò tí ndâ 'duù nìnò ta wotí bà tee njembí mítí Bìndi-Mbírì kuu tí ndoo nó 'ví konì ndâ 'duù nìnò ta wotí bà tee njembí ndú mítí Bìndi-Mbírì

me nji'dí tí ndú nó tà bà te ndâ du ká'i ñindi ndú. Ndoò 'ví bàkà me káa i ñinó mbe kù peteke tàkòcò ndoo nó cuki lá.

² Ndoò kùtàá 'dáá gî bà bàkà i ñinó mbe kù peteke tàkòcò ndâ 'bí ka ndoo, ta bà koni ndú gítí bà 'de wotí gítí bà tee njembí ndú mítí Bìndi-Mbíri.

³ Tacó Bìndi-Mbíri táánò koṛo có me ká gítí 'dóó miṛi wó cuki lá; á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, «Ndâ 'duù tí nó mbe kù go yo nó kù go a ye,» nò.

⁴ Káa ndâ có tí nó 'dáá gî náa à cu táánò sàà mí gbí wáràgà mì Mbíri nó, a i tacó bà je muu ji ndoo; tacó wàa, wáràgà mì Mbíri 'ví je bà zèè njembí, ta wotí bà koṛo có lì mítí Mbíri ji ndoo.

⁵ Ye kù 'deke tí ye ji Mbíri tí mbe kù je bà zèè njembí, delè tí mbe kù je wotí ji ndâ 'duù, máa, yí 'ví si yo 'ví 'vala ta gbí òkò tí yo ñikí maa go có mì Bìndi-Mbíri tí Jézù,

⁶ tacó wàa, có gbí muu yo 'dáá gî 'ví dù ká gbaànjé, wàa yo 'ví ùlù Mbíri tí nó tí Bu Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri nó ta kòcò yo toko gbaànjé.

Banga-Ngú-Có tacó tí ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Ìzìriyèlì lá nò

⁷ Yo te wiṛi mítí yo gbí òkò tí yo, go bà te wiṛi mì Bìndi-Mbíri mítí yo, tacó bà ùlù Mbíri.

⁸ Tacó ye kù 'dè có ji yo máa, Bìndi-Mbíri táánò gí tí bòò mì ndâ 'duù mì ndâ Ìzìriyèlì ñinó mbe ya gí gbí gázâ gî nó, tacó bà túbà yúcó mì Mbíri, tacó bà túbà máa, cí tí nó náa Mbíri táánò ci ta ndâ ká gù ndâ Ìzìriyèlì nó a yúcó.

⁹ Yí gí delè tacó wàa ndâ 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Ìzìriyèlì lá nó 'ví ùlù Mbíri gítí nambeè mì wó, á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa,

«À má éno, ye bà ùlù ṛè lo tí Mbíri mí gbí òkò tí ndâ 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Ìzìriyèlì lá; ye bà be ṛè lo gbí cè,» nò.

¹⁰ À gii cu 'bí káká'i máa,

«Yo tí ndâ 'duù ñinó ta ña yo me ndâ Ìzìriyèlì lá nó 'dáá gî 'ví dùlù tí yo toko ta ndâ 'duù mì wó.»

¹¹ À gii cu 'bí máa,

«Yo tí ndâ 'duù ñinó náa ña yo me ndâ Ìzìriyèlì lá nó 'dáá gî 'ví ùlù Mbíri; wàa, ndâ 'duù 'dáá gî 'ví ùlù yí.»

¹² Káa kòcò Ìzáyà máa,

«'Viì-gù Jèsi kèjì,

yí bà gí tí gba mbe zogo ndâ 'duù

ñinó ta ña ndú me ndâ Ìzìriyèlì lá nò,

ndâ 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Ìzìriyèlì lá nó

'ví koṛo có lì a i mítí wó.»

¹³ Ye kù 'deke tí ye máa, Mbíri tí nó náa yo kù koṛo có lì mítí wó nó, 'ví je líkí'o ji yo túkà'i, yí delè 'ví je 'dè njembí ji yo 'do gbí có bà ùnje mì yo, tacó wàa, wotí mì Bèri-mì-Mbíri 'ví si yo 'ví koṛo có lì mítí Mbíri.

Nderè bà cu wáràgà tí nó mì Páwòlò ta gúku tí wó wálá

¹⁴ Ye ñò ni ngbàrángà'i gî, ndâ ná'vindí, máa, yo a ndâ tó 'duù ngé ndii gí, yo delè a ndâ 'duù ta muu tí yo me gbolò, ta wotí bà ñibà i gbí òkò tí yo kuu tí yo.

15 Káa ye kù cu wáràgà tí nó ji yo ta gúku tí ye wálá, tacó bà 'va mbí yo gítí ndâ 'bí i, tacó nambeè tí nó náa Mbíri bàkà ji ye,

16 ta bà bàkà ye tí mbe bàkà nèté mì Bìndi-Mbíri tí Jézù, tí bu-Mbíri mbe kù ma Banga-Ngú-Có mì Mbíri ji ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Ìzìriyéli lá nó, tacó wàa, Mbíri 'ví li ta 'bì wó gí tà i-cí-ci mì ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Ìzìriyéli lá, náa Bèri-mì-Mbíri bàkà tí ngbàrángà 'i gí nò.

17 Ye kù mòò ɾo ye gbí nèté mì ye náa ye kù bàkà tacó tí Mbíri nó ta ɾè mì Bìndi-Mbíri tí Jézù.

18 Tacó ye bà yaka 'bì ye yee gbí 've ta bà 'dè 'bí tende có wálá, ye bà 'dè có ká gítí bà bàkà ye mì Bìndi-Mbíri tí mbe bàkà ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Ìzìriyéli lá, mbe 'di có mì Mbíri lá nó, tí ndâ mbe 'di có mì Mbíri, ta nje ye, delè ta cè bà bàkà i mì ye,

19 ta ndâ wotí mì ndâ kpo-kpò i-serè náa ye bàkà ndú, ta wotí mì Bèri-mì-Mbíri. Tacó éno, ye ma Banga-Ngú-Có mì Bìndi-Mbíri ta kábà 'do Jèrùzàlémè di gbí ndâ to Ìlirikù.

20 À gbí njembí ye ta o 'dáá gí a go bà ma Banga-Ngú-Có gbí ndâ to ñinó náa ndâ 'duù kà jé 'di ɾè Bìndi-Mbíri gí nó lá, tacó wàa ye 'ví bì 'bá mí pí tà 'bá ñinó náa 'bí 'duù sè sàà kùro gí nò lá,

21 á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa,
«Ndâ 'duù tí nó náa à jé 'dé có tí wó ji ndú lá nó bà ñò yí.
Káa ndâ 'duù tí nó jé mbe 'di có tí wó lá nó
bà 'di gbí có mì wó» nò.

Có bà co wiři ya gí Rómà kuu gbí muu Páwòlò

22 Ñinò a i tí nó mbe kù tii ye cóó-cóó 'do tí bà ya gí mì yo kà nò.

23 Káa nèté mì ye gbí ndâ to tí nó káa nó lê kpónó wálá, ye lê bàkà có bà ya gí mì yo kà ta mbè ndoò,

24 káa ye kpónó kù koɾo có bà có mì yo Rómà kà ta o bà ya ye gí Ìsìpáníyà, ye má zò i-wiři mì yo gàà gí, yo 'ví koni ye muu nó mì ye gí kùro kà.

25 Káa ye kpónó kù ya a i gí Jèrùzàlémè ta ndâ i-bà-koni-tí ji ndâ 'duù mì Mbíri kà má kózò gí.

26 Tacó a ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri gbí ndâ to Mèsidóniyà ta ndâ to Àkáyà ká tuu ye ta ndâ i-nambeè náa ndú kili 'do gbí 'dóó nambeè mì ndú, máa, ye ya tí ji ndâ mbe yé gbí òkò tí ndâ 'duù mì Mbíri gbí gbata Jèrùzàlémè.

27 Ndú bàkà éno ta pétékè tàkòcò ndú, káa à má ta bà 'dè ta yúcó, i mì ndâ Ìzìriyéli kuu muu ndú. Tacó ndâ 'duù tí nó náa ndú me ndâ Ìzìriyéli lá nó kpónó má kù gbo gbí ndâ i-nambeè mì Mbíri ta ndâ Ìzìriyéli, kózò tí ndú delè bà koni ndâ Ìzìriyéli ta ndâ i muu to tí nò.

28 Ye má ya ta i tí nó náa à tuu ta ye nó ji ndâ mbe gí, ye bà ya gí Ìsìpáníyà có mì yo kà;

29 káa ye ñò ni gí máa, ta o tí nó náa ye bà yee mì yo kà nó, ye bà yee ji yo ta ndâ tó i me gbolò 'do mì Bìndi-Mbíri.

30 Ye kù 'deke tí ye ji yo, ta ɾè mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri, delè ta ɾè mì Bèri-mì-Mbíri tí mbe zè yo ñikì ma, ndâ ná 'vindí máa ndoo 'deke tí ndoo tí kpoò ji Mbíri, tacó wàa, yí 'ví koni ye gbí nèté mì ye.

31 Yo 'deke tí yo ji Mbíri tacó tí ye, máa, yí 'ví si ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri lá 'bá mì ndâ Ìzìriyéli 'ví dooko gítí ye ta vò i lá, delè tacó wàa, ndâ 'duù mì Mbíri gbí gbata Jèrùzàlémè 'ví ù ta nje gítí ndâ nèté mì ye.

³² Bìndi ye 'ví ya gí mì yo ká ta pétékè tàkòcò ye gí bà tè wó ye mí mì yo kà, náa Mbířì má je nó ji ye gí nò.

³³ Mbířì tí mbe 'dê njembí 'ví dù ta yo 'dáá gí. Go-i-tí-nò.

16

Páwòlò 'vee ndâ 'duù Rómà

¹ Ye kù ùlù nàmì ndoo tí Fòyébè ji yo; yí a mbe konì ndâ mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbířì gbí gbata Kèngèréyè.

² Yo te wířì mítí wó ta ẹ̀rè mì Mbe tí ndoo go bà te wířì mítí ndâ 'duù mì Mbířì. Yo konì yí ta ndâ 'bí ọ̀a i ñìnó mbe ñìkì tí wó, tacó yí konì ndâ 'duù me mbè, à kpétí káa 'dóó ye nó, yí delè konì ye gí.

³ Ye 'vee ndâ Pìrìsílà ta Àkùyílà, tí ndâ ka ye mbe bàkà nèté mì Bìndi-Mbířì tí Jézù,

⁴ ndú táánò pà ku gítí ndú ta ẹ̀rè ye; ze ta ndâ 'duù ñìnó ta ọ̀a ndú me ndâ Jùdèyà lá mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbířì nó 'dáá gí, 'dè ñìkì maa ji ndú.

⁵ Ye 'vee ndâ mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbířì á mí 'bá mì ndâ Pìrìsílà ta Àkùyílà.

Ye 'vee tó 'duù mì ye Èpàyìnétù tí kpédélé 'duù mbe gí tí 'duù mì Bìndi-Mbířì gbí to Ásìyà.

⁶ Ye 'vee Màríyà tí mbe kù bàkà nèté tí kpoò gbí òkò tí yo.

⁷ Ye 'vee ndâ Àndòrònìkò ta Jóniyà tí ndâ nambe ye ndâ Jùdèyà, delè tí ndâ ka ye náa ze táánò ta ndú gbí zàà; ndú a ndâ 'duù ñìnó náa ndâ 'duù ọ̀ò ndú ni ngbàrángà'i gbí òkò tí ndâ mbe kù mì Bìndi-Mbířì gí; a ndú delè ká gí tí ndâ 'duù mì Bìndi-Mbířì á kùro ji ye.

⁸ Ye 'vee Àmbìliyátù tí tó 'duù mì ye ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbířì.

⁹ Ye 'vee Ùrùbánò tí ka ndoo mbe kù bàkà nèté ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbířì. Ye delè 'vee tó 'duù mì ye Ìsitáki.

¹⁰ Ye 'vee Àpélè tí mbe kù bàkà nèté mì Bìndi-Mbířì ta njembí wó gbaànjé ngé ma.

Ye 'vee ndâ 'duù 'bá mì Àrìsitòbúlù ngé ma.

¹¹ Ye 'vee Èròdiyónà tí nambe ye. Ye 'vee ndâ Nàrikísù, ta nawù wó, ta ndâ 'viì mì ndú, ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbířì.

¹² Ye 'vee ndâ niì tí nó ta ẹ̀rè ndú a ndâ Tìrífósà ta Tìrífénà tí ndâ mbe kù bàkà nèté ta ẹ̀rè mì Mbe tí ndoo nò. Ye delè gí 'vee tó 'duù mì ye tí niì tí nó tí Pèrìsì tí mbe bàkà nèté tí kpoò ta ẹ̀rè mì Mbe tí ndoo nò.

¹³ Ye 'vee Rúfò tí gbolò mbe nèté mì Mbe tí ndoo. Ye delè 'vee nawu Rúfò tí mbe tègàrà ye ká go 'dóó 'viì mì wó.

¹⁴ Ye 'vee ndâ Àsingìrítù, ta Fèlègónì, ta Èrèmèsì, ta Pàtòròbà, ta Èrémà, ta ndâ ná'vindí ñìnó mbe kù dù ta ndú kà.

¹⁵ Ye 'vee ndâ Filòlògu, ta Júliyà, ta ndâ Nèrèwù, ta nàmì wó, ta Òlìmbà, ta ndâ mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbířì á mì ndú kà.

¹⁶ Yo 'vee tí yo gbí òkò tí yo ta bà òlò gbí tù yo go i mì ndâ ná'vindí.

Ndâ mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbířì mì ze káá 'vee yo.

Ndòngbú có mì Páwòlò ji ndâ 'duù Rómà

¹⁷ Ye kù 'deke tí ye ji yo, ndâ ná'vindí, máa, yo kpolo ro yo mítí ndâ mbe kù njèè gbí òkò tí yo ta bà ọ̀nòkò muu yo 'do tí yúcó tí nó náa à niìbà ji yo nó gí, yo mò tí yo 'do tí ndú gí.

¹⁸ Tacó ndâ mbe bàkà ña i tí nò kù bàkà me nèté m̀ Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì lá, ndú kù bàkà káa 'dóó ndâ i m̀ ndú mbe ñìkì tí ndú; ndú kù eendi ndâ 'duù ñìnó ta muu ndú me ñj'dí nó ta banga nje, ta bà toṛo bàà mítí có.

¹⁹ Káa ndâ 'duù 'dáá g̀ 'di tàwo bà zèè Banga-Ngú-Có m̀ yo ta njembí yo gbaànjé g̀. Tacó éno, tàkòcò ye peteke gítí yo ngé ndii g̀. Có gbí njembí ye éno máa, muu yo 'ví dù ta o 'dáá g̀ ká gítí i ñìnó dú nô, wàa có m̀ yo 'ví dù ta vò i wálá.

²⁰ Mbírì tí mbe 'dè njembí bà si yo 'ví 'dò Gba-wàtà mí to ta kò yo. Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì 'ví cù 'dè ngo cù wó mítí yo.

²¹ Timàtéyò tí ka ye mbe nèté 'vee yo ngé ma. Ndâ Lúciyò, ta Jàsónì, g̀ì je Sòsìpàterè, tí ndâ nambe ye, delè 'vee yo ngé ndii g̀.

²² Ye tí Tèrètíyò, tí mbe kù cu wáràgà tí nó tacó tí Páwòlò, kù 'vee yo ta r̀è m̀ Mbe tí ndoo.

²³ Gáyù tí 'duù tí nó náa ye kpónó kù dù a i 'bá m̀ wó nó, delè náa ndâ mbe kù kili ta r̀è m̀ Bìndi-Mbírì kù kili mí 'bá m̀ wó nó, 'vee yo ngé ma.

Èrásitù tí mbe kù kpolo tí ndâ i-mírì gbí gbata, ta ná 'vindí ndoo Kùwàritò 'vee yo. (

²⁴ Ye kù 'deke tí ye máa, Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì 'ví cù 'dè ngo cù wó á mítí yo 'dáá g̀. Go-i-tí-nò)

Páwòlò ùlù Mbírì ta bà 'deke tí wó

²⁵ À ùlù Mbírì! Wotí bà je wotí bà tee njembí yo mítí Mbe tí ndoo tí kpoò ji yo go Banga-Ngú-Có m̀ ye náa ye kù ma tí có gítí Jézù tí Bìndi-Mbírì nó, kuu tí wó. Có tí nó gbí ndâ ká o táánò sàa a có kóó.

²⁶ Káa à kpónó 'dè gbí á g̀ sè g̀. A ndâ mbe 'dòkò có m̀ Mbírì ká cu có tí nó mí gbí ndâ wáràgà m̀ ndú, náa à kpónó kù ma ji ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá g̀, a go có m̀ Mbírì tí nó mbe kù 'vala ká dúú bà ya tí nô. Tacó wàa, ndâ 'duù 'dáá g̀ 'ví tee njembí ndú mítí Bìndi-Mbírì, ndú delè 'ví 'di ta có m̀ wó.

²⁷ À ùlù Mbírì tí gbèe mbe 'di gbí-o dúú bà ya tí ta r̀è m̀ Jézù tí Bìndi-Mbírì. Go-i-tí-nò.

KPÉDÉLÉ KÒRÍNDÌ

Kpédélé bà cu wáràgà mì Páwòlò jì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Kòrìndì

¹ Nìno a ye tí Páwòlò, náa a Mbírì ká cu 'bì wó mítí ye 'do gbí 'dóo có mì wó tí Mbírì, máa ye dù tí tú mì Bìndi-Mbírì tí Jézù, ká kù cu wáràgà tí nò. Ze kù gbo gbí bà cu wáràgà tí nò ta ná'vindí ndoo Sòsiténè,

² jì yo tí ndâ 'duù mì Mbírì mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Kòrìndì. Yo tí ndâ 'duù tí nò náa Mbírì toṣo ndâ vò i mì yo ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gí nò, yo tí ndâ 'duù tí nò náa Mbírì tè'è tí yo tacó bà kaa yo mò gí mì wó tí Mbírì toko ta ndâ 'duù tí nò mbe kù 'deke tí ndú tí ndâ bàndò 'dáá gí ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, éno máa yí a Mbe tí ndoo ta ndâ yì 'dáá gí nò.

³ Ze kù 'deke tí ze jì Bu ndoo tí Mbírì, ze delè kù 'deke tí ze jì Jézù tí Bìndi-Mbírì éno máa, ndú 'ví toko nambeè ta yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù nìkì maa.

Tó i gbí bà dù toko ta Bìndi-Mbírì

⁴ Ye kù 'dè nìkì maa jì Mbírì ta o 'dáá gí tacó tí yo, tacó nambeè mì wó tí Mbírì náa yí bàkà jì yo ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì tí Jézù nò.

⁵ Mbírì wu bà 'dè có mí gbí nje yo me gbolò, yí delè gù je muu jì yo me gbolò ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì.

⁶ Yúcó tí nò náa ye 'dè jì yo gítí Bìndi-Mbírì nó kpónó bàkà kudu mí gbí njembí yo

⁷ tí ña ñinó náa yo kpónó kù ùndi o bà túbà tí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì ta gbèe i-nambeè mì Mbírì Mbe gboo 'do mì yo wálá.

⁸ Mbírì bà je wotí jì yo tacó wàa, yo 'ví dù tí ndâ 'duù ñinó ta i-nò mì yo wálá nó yee tí ndòngbú o tí nò, tí o bà gí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì nò.

⁹ Mbírì tí nò tí mbe tè'è tí yo gí bà dù toko ta 'Viì mì wó, Jézù tí Bìndi-Mbírì tí Mbe tí ndoo nó, a mbe kù ɾu káa ndi ngo nje wó.

'Bè gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì

¹⁰ Ye kù yù 'do mì yo 'dáá gí a nambeè ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, éno máa, yo 'dáá 'ví ẹre gba có mì yo ká gbaànjé, ndâ ná'vindí ye. Yo ùnje éno máa, yo bà si gbínje 'ví dù gbí òkò tí yo wálá, ña bà koṣo có mì yo delè ta nderè bà bàkà i mì yo 'dáá gí 'ví dù ká gbaànjé.

¹¹ Ye kù 'dè có tí nò jì yo tacó ye 'di có 'do mì ndâ 'duù mì niì tí nò tí Kèlèyónè nó éno máa, gbí òkò tí yo kà nìkì ngé gí lá, ndâ ná'vindí ye.

¹² Có tí nò ta go bà 'dè jì yo tí ye nó a ñinó máa, à gbí òkò tí yo kà a 'bè: 'duù ñinó máa, «Ye a 'duù mì Páwòlò,» ñinó máa, «Ye a 'duù mì Àpólò,» 'duù ñinó máa, «Ye a 'duù mì Kéfà,» ñinó máa, «Ye a 'duù mì Bìndi-Mbírì.»

¹³ À njeè gbí Bìndi-Mbírì gí? Àá táánò gbì a Páwòlò mítí njeèkpè mù? Àá táánò caka tí yo ta rẹ̀ Páwòlò?

¹⁴ Ye kù 'dè nìkì maa jì Mbírì tacó ye táánò caka 'do gbí òkò tí yo cuki káa tí ndâ Kìrìsìpù ta Gáyù.

¹⁵ À má éno, 'bí 'duù gbí òkò tí yo bà 'de wotí bà 'dè có éno máa, àá táánò caka tí yì ta rẹ̀ ye nò wálá.

16 Ye koṛo có éno máa, ndâ 'bí 'duù náa ye táánò caka tí ndú káa ndâ 'dakò tí nó tí Ìsìtèfàna nó ta ndâ 'duù mì wó. À má ta bà 'dè có ta yúco, mbí ye káká'i tí 'bí 'duù náa ye caka tí wó bìndi ndâ 'duù tí nó ta bà muu ndú náa ye 'deke ndú nó lá,

17 tacó Bìndi-Mbíṛì táánò tuu ye me tacó bà caka tí ndâ 'duù lá, yí tuu ye a i tacó bà ma Banga-Ngú-Có. Yí delè táánò tuu ye nó me tacó bà gí gí bà ma Banga-Ngú-Có ta bà 'vanda có kpènjàngè'veè, tí ndâ có bà 'di gbí-o mì ndâ 'duù muu to tí nó, nó lá. Tacó ndâ có bà 'di gbí-o tí nó kpènjàngè'veè nó kù bàkà có gítí bà cì Bìndi-Mbíṛì mítí njèèkpè mù tí có ta gbí wálá.

Bìndi-Mbíṛì a wotí ta bà 'di gbí-o mì Mbíṛì

18 Có gítí bà cì Jézù mítí njèèkpè mù gbí tù ndâ 'duù tí nó mbe gíṛi'o gí nó go mòngò gbí tù bô, káa à gbí tù ndoo tí ndâ 'duù tí nó mbe kù co tí kpokèjì mì 'válá nó, a có gítí wotí mì Mbíṛì.

19 Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíṛì éno máa, Mbíṛì máa, «Ye bà voloko gbí kpokèjì bà 'di gbí-o mì ndâ mbe 'di gbí-o gí. Ye bà bàkà bà ò'o mì ndâ mbe kpo-ṛo tí i ta gbí wálá.»

20 À má éno, ndâ mbe 'di gbí-o kpónó ngò? Ndâ kpo-kpò mbe ò wáràgà, ta ndâ kpo-kpò mbe kù 'viiki gbí có kpónó gbí to ngàyi? Mbíṛì kpónó yù gbí ndâ i-ṛónókó mì ndâ mbe 'di gbí-o muu to tí nó gí sè lá?

21 Káa có gbí muu Mbíṛì má lê éno máa ndâ 'duù muu to tí nó 'ví ò yì tí Mbíṛì ni 'do gbí 'dóo bà 'di gbí-o mì ndú lá, yí bàkà éno tacó à gbí njembí wó a có bà 'vala ndâ 'duù, ta «có ṛónókó» tí nó náa ndoo kù ma nó.

22 Ndâ Jùdèyà kù ù a ndi bà ò ndâ seṛè, ta ndâ mbó ndi 'bì Mbíṛì, ndâ Ìgìrìgì kù ù a ndi bà 'di kòcò ndâ mbe 'di gbí-o.

23 Káa ndoo kù ma a có gítí Bìndi-Mbíṛì náa à gbì yí mítí njèèkpè mù, tí có mbe kù pèè njembí ndâ Jùdèyà, káa ndâ Ìgìrìgì kù si a i tí có ṛónókó.

24 Káa à má jì ndâ 'duù tí nó náa Mbíṛì tè'é tí ndú gí, tí ndâ Jùdèyà ta ndâ Ìgìrìgì, có ṛónókó tí nó náa ndoo kù ma nó a Bìndi-Mbíṛì tí wotí mì Mbíṛì, a Bìndi-Mbíṛì tí bà 'di gbí-o mì Mbíṛì.

25 Có ònó náa àá mì Mbíṛì a có ṛónókó nó a có ta gbí me gbolò ndii gbí có mì ndâ mbe 'di gbí-o muu to tí nó gí. Bìndi i ònó tí jò'dókò i mì Mbíṛì nó a i mbe kpolo ndii 'bilì ndâ mbe wotí muu to tí nó gí.

26 Yo koṛo muu yo á gítí o bà tè'é tí yo mì Mbíṛì táánò gi, ndâ ná'vindí; ndâ 'duù muu to tí nó táánò ò ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí yo tí ndâ mbe 'di gbí-o ṛo ndú lá, ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí yo táánò me ndâ mbe wotí lá, ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí yo táánò delè me ndâ 'vii mì ndâ 'duù ònó ta rè ndâ mbe jò ndú a rè nó lá.

27 Káa Mbíṛì táánò cu 'bì wó mítí mbe ṛónókó, tacó bà te nô mí ṛo ndâ mbe 'di gbí-o, Mbíṛì cu 'bì wó mítí jò'dókò 'duù tacó bà te nô mí ṛo ndâ mbe wotí,

28 Mbíṛì gí cu 'bì wó mítí i ònó ta gbí wó wálá, náa ndâ 'duù muu to tí nó si tí có lá, yí delè kù cu 'bì wó mítí 'bí i, kpètí i tí nó má wálá, tacó bà bàkà ndâ i ònó náa ndú kuu tí nó tí ndâ i lá.

29 Tacó wàa, 'bí 'duù muu to tí nó 'ví cè ta cè-'bì máa, yì ma kùṛo Mbíṛì nó lá,

30 tacó a Mbíṛì ká toko yo ta Bìndi-Mbíṛì tí Jézù, à delè káa Mbíṛì ká bàkà Jézù tí ṛèngbó bà 'di gbí-o mì yo, tí mbe si ndoo 'ví dù tí ndâ jáá 'duù á kùṛo wó tí Mbíṛì, tí ndâ 'duù ònó náa yí tí Mbíṛì kaa ndoo mò gí mì wó gí, delè tí ndâ 'duù ònó náa à toṛo ndâ vò i mì ndoo gí nó.

³¹ Tacó ènò, à gùì cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, «Go bà cè cè-'bì má tí 'duù, yí 'ví cè a i ta Ẹ̀ Mbírì.»

2

Có gítí Bìndi-Mbírì náa à gbì yí mítí njèèkpè mù

¹ Ta o tí nó náa ye táánò ya tí gí mì yo kà nó, ye ya me ta bà ma yúco mì Mbírì ji yo ta ndâ kpo-kpò có lá, ye delè ma me ta bà 'dè ndâ có mì ndâ mbe 'di gbí-o lá, ndâ ná'vìndí ye.

² Tacó ta o tí nó náa ye táánò kuu mì yo kà nó, ye ẹ̀re muu ye cuki ká gítí bà 'dè có gítí Jézù tí Bìndi-Mbírì, ta có gítí bà gbì yí mítí njèèkpè mù.

³ Ye táánò ya gí mì yo kà ta wotí tí ye wálá. Ye ya ta gúku ká tí ye. Ye ta o tí nó kú gu ká kpùrù-kpùrù éno.

⁴ Ye ta o tí nó tọ̀ro me bàà mítí có mì ye náa ye 'dè ji yo nó lá, ye te me banga mítí có tí nó náa ye ma ji yo nó go i mì ndâ mbe 'di gbí-o muu to tí nó lá. Ye tù ji yo káa bà wotí mì Bèri-mì-Mbírì.

⁵ Tacó wàa, nderè bà tee njembí yo mítí Mbírì 'ví dù me 'do gbí có bà 'di gbí-o mì ndâ 'duù muu to tí nó lá, à 'ví dù a i 'do gbí wotí mì Mbírì.

Bà 'di gbí-o mì Mbírì

⁶ Ta ndâ ọ̀nà nìndò 'dáá gí, ze ma có bà 'di gbí-o a ji ndâ 'duù tí nó náa gbí dùi ndú yù gítí có mì Mbírì gí nó. Káa bà 'di gbí-o tí nó me bà 'di gbí-o mì ndâ 'duù tí nó kpónó kuu muu to tí nó nó lá. À delè me nìndi ndâ mbe wotí mbe kú zogo to tí nó, náa wotí mì ndú bà mì gí nó, lá.

⁷ Ze kú ma a có kóó, tí có bà 'di gbí-o mì Mbírì náa yí táánò nguù 'do tí ndâ 'duù gí, tí tó có náa yí kọ̀ro si mí to tacó tí ndoo sàà táánò kùro bà suu to tí nó.

⁸ Gbèè 'duù 'do gbí òkò tí ndâ gba muu to tí nó mbe 'di gbí có tí nó wálá, tacó ndú má 'di gí, ndú táánò bà gbì 'duù tí nó tí mbe tí ngba'o nó mítí njèèkpè mù wálá.

⁹ Káa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa,
«'Bí i náa 'bí 'duù jé mbe ọ̀nà ta ọ̀ro wó wálá,
tí i náa 'bí 'duù jé mbe 'di có gítí ta tù wó wálá,
tí i náa 'bí 'duù jé mbe kọ̀ro có gítí wálá,
nìndò a i tí nó náa Mbírì bàkà si mí to
tacó tí ndâ mbe zè yí nìkì ma nó.»

¹⁰ Mbírì tuu a Bèri mì wó tí Mbírì gí bà 'dè gbì i tí nó ji ndoo, tacó Bèri-mì-Mbírì a mbe pà gbí ndâ i lézè-lézè yee ngé Ẹ̀ngbó ndú, à kpèti káa ndâ kpóló-kpòlo có kóó nìndò mì Mbírì.

¹¹ 'Bí 'duù ta wotí bà 'di gbí ndâ có gbí njembí 'bí ka wó tí nó wálá, à káa bèri mì 'duù ká 'di gbí ndâ kọ̀ro-kọ̀ro có gbí njembí wó. À má ènò, 'bí 'duù delè mbe 'di gbí ndâ kọ̀ro-kọ̀ro có mì Mbírì wálá, à káa Bèri-mì-Mbírì.

¹² Bèri tí nó náa Mbírì kpónó je ji ndoo nó me bèri mì ndâ 'duù muu to tí nó nó lá. Yí je ji ndoo a Bèri mì wó tí Mbírì, tacó wàa, ndoo 'ví 'di ta gbí ndâ i-nambee tí nó náa yí tí Mbírì kaa ji ndoo sínò nó.

¹³ Ndoo kú 'dè gbí ndâ yúco mì Mbírì ji ndâ 'duù tí nó náa Bèri-mì-Mbírì kuu gbí njembí ndú nó me ta ndâ có náa a ndâ mbe 'di gbí-o muu to tí nó ká nìbà ndú ji ndoo nó lá, ndoo kú 'dè a i ta ndâ có náa a Bèri-mì-Mbírì ká nìbà ndú ji ndoo.

¹⁴ 'Duù nìndò ta Bèri-mì-Mbírì gbí njembí wó wálá nó ùnje gítí bà 'de ndâ i-nambee 'do mì Bèri-mì-Mbírì lá, tacó ọ̀nà 'duù tí nó 'di gbí ndâ i-nambee

tí nó lá. Ndâ i-nambee tí nò ọ́ wó 'dáá gî káa ndâ i ta gbí ndú wálá, tacó à kù ọ̀nò i gbí ndâ i tí nò ni ká ta wotí m̀ Bèrì.

¹⁵ 'Duù tí nó ta Bèrì-m̀-Ìm̀bírì kuu gbí njembí wó nó 'viiki káa gbí ndâ i 'dáá gî, káa 'duù mbe 'viiki gbí njembí wó wálá.

¹⁶ Tacó à cu mí gbí wáràgà m̀ Ìm̀bírì éno máa,
«A 'di ká 'di gbí có gbí njembí Ìm̀bírì gî,
tacó wàa 'duù tí nò 'ví nì ta bà i jì Ìm̀bírì?»
Káa njembí ndoo a njembí B̀ndi-Ìm̀bírì.

3

Ndâ bòò m̀ Ìm̀bírì

¹ Bà 'dè có jì yo go bà 'dè có jì ndâ 'duù ọ̀nò náa Bèrì-m̀-Ìm̀bírì kuu gbí njembí ndú nó táánò kpò ye gî, ndâ ná 'vìndí ye. Tacó éno ye g̀i 'dè có jì yo ká go bà 'dè có jì ndâ 'duù ọ̀nò mbe kù 'vala ká gbí ọ̀nà kpokèjì bà 'vala ndò m̀ ndâ 'duù muu to tí nò. Ye 'dè có jì yo go bà 'dè có jì ndâ dó 'vii gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta ẹ̀rè m̀ B̀ndi-Ìm̀bírì.

² Ye táánò ko yo ta ngo kí, ye ko yo me ta ndâ kùùkpò i-zó-zò lá, tacó yo ta o tí nò 'viindi tí yo gítí bà zò ndâ kùùkpò i-zó-zò lá. À kpèti ká kpónò, yo 'viindi tí yo kálásê,

³ tacó yo kù 'vala go có m̀ ndâ 'duù muu to tí nó kálásê. Yo lè má kù tò kù, yo delè má kù 'dèèkè mà, gbí có tí nó me éno máa, yo kù 'vala káa cè ọ̀nà bà 'vala ndò m̀ ndâ sè ndâ 'bí 'duù muu to tí nó lá?

⁴ Tacó 'bí 'duù má 'dè có éno máa, «Ye a 'duù m̀ Páwòlò,» b̀ndi 'bí ka wó g̀i 'dè có éno máa, «Ye a 'duù m̀ Àpólò,» yo kù bàkà nò me cè bà bàkà i m̀ ndâ 'duù muu to tí nó lá?

⁵ À má éno, Àpólò tí nò a yè? Páwòlò delè a yè? Ze a ndâ bòò m̀ Ìm̀bírì, náa Ìm̀bírì táánò tuu ze jì yo tacó bà konì yo wàa yo 'ví ù ta nje gítí yì tí Ìm̀bírì. Ìm̀bírì táánò tuu 'duù ọ̀nò ká ta ọ̀nà nètè m̀ wó, yì g̀i tuu ka wó ká ta ọ̀nà nètè m̀ wó.

⁶ Ye táánò ọ̀nà a nji ọ̀nà, b̀ndi Àpólò g̀i ja ngo mítí kù i, káa a Ìm̀bírì ká g̀i si kù i tí nò 'ví uu gí yaà.

⁷ À má éno, mbe ọ̀nà i me i lá, mbe ja ngo gítí kù i delè me có lá, i káa Ìm̀bírì tí mbe je bà uu ndò jì kù i.

⁸ 'Bè gbí òkò tí ndâ mbe ọ̀nà i, ta mbe ja ngo gítí kù i wálá, Ìm̀bírì bà ko mboo nètè m̀ ndú jì ndú 'vii ká ta ọ̀nà nètè m̀ ndú.

⁹ Tacó ze a ndâ káa gbí nètè mbe kù bàkà nètè tacó tí Ìm̀bírì. Káa yo a nji m̀ Ìm̀bírì.

Yo delè a 'bá m̀ Ìm̀bírì.

¹⁰ À má go nambee tí nó náa Ìm̀bírì bàkà jì ye nó, ye a gbolò 'duù kùro ndâ mbe b̀ 'bá. A ye ká sè tà 'bá, b̀ndi 'bí 'duù g̀i b̀ kù ya tí gí yaà. Káa wò tí mbe kù b̀ 'bá tí nò ya tí gí yaà nò 'ví kọ̀ro muu lo gítí cè ọ̀nà bà b̀ i m̀ lo.

¹¹ Tacó 'bí 'duù bà sè tà 'bí 'bá b̀ndi ọ̀nò náa à sè gî nò wálá. Ẹ̀rè ọ̀nò náa à sè gî nò a Jézù tí B̀ndi-Ìm̀bírì.

¹² 'Bí 'duù má b̀ i kù ya tí gí yaà m̀ pí tà 'bá tí nó ta dâ 'b̀, 'bí 'duù 'ví b̀ ta fádà, 'bí 'duù 'ví b̀ ta ndâ banga ọ̀nà díi ta i gbí ndú me gbolò, 'bí 'duù 'ví seke a ndâ nji-m̀ m̀ pí, 'bí 'duù 'ví po a mb̀lì, 'bí 'duù 'ví po a kùngbò cù.

¹³ Áá bà túbà cè ọ̀nà mbó ndi 'b̀ ndâ 'duù tí nò gbaànjé-gbaànjé gî. Yé tí nó kèjì gí bà too ta wu nó bà gbaa ndâ i 'dáá mí gbí ngbàà ẹ̀rì, b̀ndi a wu tí nò ká bà túbà cè ọ̀nà nètè m̀ 'duù gí sè.

¹⁴ I tí nó náa 'duù bì mí pí tà 'bá tí nó má doo lá, àá bà ko mboo nètè mì 'duù tí nó jì yí.

¹⁵ Káa nètè mì 'duù má doo gî, yí bà bè gbí nètè mì wó gî, káa yí bà 'vala go 'duù mbe 'vala 'do gbí wu nó gî.

¹⁶ Yo ñò ni lá máa yo a ndâ 'bá mì Mbírì? Yo delè ñò ni lá máa Bèrì-mì-Mbírì kù 'vala gbí njembí yo?

¹⁷ 'Duù má ki'viki 'bá mì Mbírì, Mbírì bà ki'viki 'duù tí nó, tacó 'bá mì Mbírì a 'bá náa Mbírì kaa mò gî mì wó tí Mbírì gî. Káa 'bá-Mbírì tí nó a yo.

¹⁸ 'Duù 'ví eendi tí wó ta kpéetí wó lá. 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo má kù koṛo có máa, ndâ 'duù muu to tí nó kpónó kù si yí tí mbe 'di gbí-o, si 'duù tí nó má gî tí ñónókó má kózò gî, yí 'ví gî 'di gbí-o a 'do ndi.

¹⁹ Tacó i tí nó náa ndâ 'duù muu to tí nó kù si tí bà 'di gbí-o nó a i-ñónókó kùro Mbírì. Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, «Yí zèè ndâ mbe 'di gbí-o gbí tìrì mì ndú.»

²⁰ À gî cu 'bí káká'i éno máa, «Mbírì ñò ni gî máa, có gbí ndâ kóṛo-koṛo có mì ndâ mbe 'di gbí-o wálá.»

²¹ À má éno, 'bí 'duù 'ví cè cè-'bì ta rẹ ndâ 'duù muu to tí nó lá, tacó ndâ i 'dáá gî a ndâ i mì yo:

²² à má a Páwòlò, à má a Àpólò, à má a Kéfà, à má a to tí nó, à má a 'válá, à má a ku, à má a kpónó, à má a taàbé, ndâ i 'dáá gî a ndâ i mì yo,

²³ káa yo a ndâ i mì Bìndi-Mbírì, bìndi Bìndi-Mbírì a i mì Mbírì.

4

Ndâ tú mì Bìndi-Mbírì

¹ Yo kùtáà bà si ze tí ndâ bòò mì Bìndi-Mbírì mbe kù kpolo tí ndâ có tí nó táánò tí ndâ có kóó mì Mbírì nò.

² Káa kpóló-kpolo có mì 'duù tí nó mbe kù 'dè có kóó jì yí nó a ñinó máa, yí 'ví dù me mbe fílì nje lá.

³ Káa a má gítí bà mīrì ye, bà 'viiki ye mì yo, ta bà 'viiki ye gbí ngbàngà mì ndâ 'duù muu to tí nó, bàkà i ta ye gbaànjé lá. À má ta bà 'dè ta yúco, ye ngbá 'viiki tí ye lá.

⁴ Njembí ye ká ngbàrángà'i. Kpèti ká éno, ye kù 'dè me có máa, ye co jóró 'do gbí vò i gî nó lá. À káa Mbírì ká bà 'viiki ye.

⁵ À má éno, ndoo co kpónó gí bà waa có mítí 'bí 'duù á kùro o bà co rì bà waa có á kùro bà gî Mbe tí ndoo lá. Yí kèjì gí bà túbà ndâ i ñinó náa ndoo bàkà ndú gbí 'dì'di'o nó gí ro ngba'o; yí kèjì gí bà 'dè gbí ndâ có kóó tí nó gbí njembí ndoo nó 'dáá gî gí sè, bìndi Mbírì bà gî ko mboo ndâ tó i mì ndâ 'duù gbaànjé-gbaànjé go ñinó náa à tí nó jì ndú.

⁶ Ye kpónó 'dè có tí nó ta rẹ ze ta Àpólò nó ká go cè tìrì nò, ndâ ná'vindí, tacó wàa yo 'ví mèlè ta ndi ze, wàa yo 'ví 'di ta gbí có tí nó máa, «Ndi muu có tí nó náa à cu mì gbí wáràgà mì Mbírì nó lá,» nò. Tacó yo bà gî luguu tí yo ta bà wu gbí 'bí 'duù, bìndi yo gî cònje gítí 'bí 'duù.

⁷ Tacó a 'di ká bàkà 'bè mí gbí òkò tí yo? A yè ká mì yo náa à je jì yo me jé-je lá? Káa à má je i jì yo jé-je, yo kù cè cè-'bì muu goolá à me i-nambee náa à je jì yo me sínò lá nò, tacó yè?

⁸ Yo kpónó a ndâ mbe yéjì gî! Yo kpónó gí tí ndâ mbe i gî! Yo gí tí ndâ kpo-kpò gba si ze mí to gî! Có gbí njembí ye máa, yo kùtáà 'ví dù tí ndâ kpo-kpò gba ta yúco, tacó wàa ndoo 'ví dù ta ndoo tí ndâ kpo-kpò gba.

⁹ Tacó ye òò goolá Mbířì waa có mítí ze tí ndâ mbe kû ma có mì wó, máa, à 'ví zi ze mí gbí ñjì ọ ndâ 'duù 'dáá gí, tacó wàa, ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, ta ndâ basìlì 'ví ñò ta ọ ndú.

¹⁰ Ze dù tí ndâ mbe ñónókó ta ẹ̀ mì Bìndi-Mbířì, káa yo dù tí ndâ mbe 'dì gbí-o ta bà dù toko ta Bìndi-Mbířì! Wotí tí ze wálá, káa yo a ndâ mbe wotí! Ndâ 'duù te duù mítí ze lá, káa ndú kû te duù mítí yo!

¹¹ Ze yee tí o tí nó kpónó go có tí nó gbí nje ye nó kû kònò go, ze kû kònò go ngo, ze kû nó ta zì bòngó tí ze kárákà-kárákà, à kû gbì ze; dúú bàndò tí ze wálá,

¹² ze kû zò i 'do gbí bà ka wu'o. 'Duù má kû be ze, ze kû cù 'dê ngo cù mítí 'duù tí ñò; à má kû mèèkè'i tí ze, ze kû kònò ndâ vò i tí ñò náa à kû me mítí ze ñò;

¹³ à má kû 'dè ndâ vò có mítí ze, ze kû 'visì gí tàkò ndú káa tó có. Ze kpónó ká go zùkùmèè mì ndâ 'duù á muu to tí ñò, ze kpónó a ndâ pù muu ndâ i 'dáá gí.

¹⁴ Ye kpónó kû cu wáràgà tí nó jì yo me tacó bà te ñò mí ọ yo lá. Ye kû cu jì yo a i tacó bà kpo-gbì-tà-tù yo tí ndâ 'dóó 'viì mì ye, tí ndâ wú-gbì-řé ye.

¹⁵ Tacó kpétí ndâ mbe kû ñbà i jì yo ta ẹ̀ mì Bìndi-Mbířì tí Jézù má me mbè ká go tùmèřè, bu yo ta ẹ̀ mì Bìndi-Mbířì tí Jézù gbí òkò tí ndú 'dáá gí gbaànjé káa ye tacó a ye ká ya ta Banga-Ngú-Có jì yo.

¹⁶ À má éno, ye kû je wotí jì yo máa yo mèlè ndi ye.

¹⁷ Ñìnò a gbí nderè có tí nó náa ye kû tuu tí ta Tìmàtéyò jì yo nó ká ñò. Yí a 'dóó 'viì mì ye, tí tó 'viì mì ye, mbe kû 'vala toko ta Mbe tí ndoo ta njembí wó gbaànjé. Yí bà 'va mbí yo gítí cè ña bà 'vala ye toko ta Bìndi-Mbířì, náa ye má kû ñbà i jì ndâ mbe kû kili ta ẹ̀ mì Bìndi-Mbířì tí ndâ bàndò 'dáá gí.

¹⁸ Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo kà kû luguu tí ndú máa ndâ yì ma, goolá ye kèjì gí mì yo kà wálá ñò.

¹⁹ Káa ye kèjì gí mì yo kà kpónó-kpónó, náa Mbířì má je nó jì ye gí ñò. Áa bà dù gbí muu ye ta o tí ñò náa ye bà ya tí gí mì yo kà ñò, me káa có gítí bà 'dè ndâ có gítí ndâ 'duù tí nó mbe kû luguu tí ndú máa ndâ yì ma nó cuki lá. Có bà ñò éno máa, wotí kuu tí ndú wè, delè kuu gbí muu ye.

²⁰ Tacó Mbířì kû zogo to tí nó me ká ta có cuki lá, yí kû zogo ta wotí.

²¹ À tí yo a go ñàyi? Máa, ye gí gí mì yo kà ta kpo-'bilì, wèè, ta pétékè 'bì?

5

Bà gbètèkè tí ndâ mbe kû kili ta ẹ̀ mì Bìndi-Mbířì gbí òkò tí ndú

¹ Ye 'dì có éno máa yo kû gbètèkè tí yo gbí òkò tí yo kà tí vò ña ñìnó náa à kpétí káa ndâ 'duù tí nó mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbířì ñì lá nó, ndú bà gbètèkè tí ndú gbí òkò tí ndú yee tàkò ña ñìndi yo ñò wàlà. Yo volo ñìndi yo ká ngé tí ña ñìnó náa 'duù kû tẹ̀rì cìkii nawù bu wó.

² Ña i tí ñò kùtàá má volo tí yo volo, wàa yo 'ví mò ta 'duù tí ñò mbe kû bàkà nó 'do gbí òkò tí yo gí, à ñìkì ma, káa yo ndí kû gii sì tí i bà mba tí yo.

³ Ye tà kpétí kpónó má me mì yo kà lá, njembí ye ká gá'dáá tí yo kà. Ye delè káa waa có mítí 'duù ñìnó gbí òkò tí yo mbe kû bàkà ña vò i tí nó ta ẹ̀ mì Mbe tí ndoo tí Jézù sàa gí.

⁴ Yo kili ta bà muu yo tí ndâ mbe kû kili ta ẹ̀ mì Jézù, wàa ye delè 'ví dù á káa kû 'deke tí ye jì Mbe tí ndoo tí Jézù,

⁵ tacó bà je wotí bà je 'duù tí nò mbe kù bàkà ña vò i tí nò gbí òkò tí yo nó ji Gba-vò-i, wàa Gba-vò-i 'ví nìbà vò i ji yí, tacó wàa lilí wó 'ví 'vala ta o bà co ñi mì Mbe tí ndoo tí Jézù.

⁶ Bà mba tí yo nò nìkì lá! Yo ñò ni lá máa, gbèe kìnì kù volo yâ?

⁷ À má ènò, yo mò vò 'duù tí nó gbí òkò tí yo, mbe kù volo yo go gbèe kìnì mbe kù volo yâ nó gî, tacó wàa yo 'ví dù tí ndâ cèe 'duù go ñìnó náa à tí. Tacó à waa mbelè Bìndi-Mbírì tí 'viì-rómbo mì ndoo tí i-cí-ci á gítí o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìziriyéli-mì-Mbírì gî.

⁸ À má ènò, ndoo bàkà gbolò o tí nò me ká ta bà zò káa yâ ñìnó ta kìnì gbí, tí kìnì bà mbè ndâ ka tí, delè tí kìnì sogote nó lá. Ndoò zò ta ngbàrángà njembí ndoo, ndoo zò ta tìrì gbí njembí ndoo lá, ndoo delè 'ví zò ta yúco.

⁹ Ye táánò cu wáràgà ji yo éno máa, yo 'ví nì kaà ta ndâ 'duù ñìnó mbe kù bàkà ndâ i ñìnó mbe 'vii ño 'bá lá nó lá.

¹⁰ Káa ye ta o tí nò ni me ndâ 'duù ñìnó mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbírì ni lá mbe kù sù tí ndú ká sàkàmàà, tí ndâ mbe gàmàtà mbe kù zò 've i mì ndâ 'duù, delè tí ndâ mbe kù kùmùkù ndâ i mì ndâ 'duù, tí ndâ mbe kù bàkà i ji ndâ sù mbírì nó lá.

¹¹ Gbí có mì ye nò táánò a i éno máa, yo 'ví nì kaà ta 'duù ñìnó mbe kù 'dè có máa yì a ná'vindí yo tí ndâ 'duù mì Bìndi-Mbírì káa yí kù sù tí wó ká sàkàmàà nò lá; yo 'ví nì káa ta yí lá, náa yí má a mbe gàmàtà, náa yí má a mbe kù bàkà i ji ndâ sù mbírì, náa yí má a mbe kù 'dè vò có, náa yí má a vò mbe ñjù pe, náa yí delè má a mbe ngbà nò. À kpétí káa bà toko 'bí yo mí gbí i-zó-zò ta ña 'duù tí nò, yo 'ví bàkà là.

¹² Ye táánò 'dè có tí nò me gítí ndâ 'duù ñìnó mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbírì ni lá nó lá. Tacó nèté mì ye ta bà 'viiki ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbírì lá nó a yè? Nèté mì yo me a i ta bà 'viiki ndâ 'duù tí nó mbe kù kili to ñè mì Bìndi-Mbírì nó lá?

¹³ À káa Mbírì ta kpéetí wó ká bà 'viiki ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ 'duù mì Bìndi-Mbírì lá nò. «Yo mò vò 'duù tí nó á 'do gbí òkò tí yo gî,» á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì nò.

6

Bà ya ta ná'vindí gí gbí ngbàngà

¹ Có má kuu gbí òkò tí ndâ 'bí 'duù ta ná'vindí wó gbí òkò tí yo, 'duù tí nò bà kojo a cè gbí kò có yè, wàa yí 'ví o tí ta muu yo tí ndâ tó 'duù mì Mbírì ya gí bà kpì ngbàngà tí ná'vindí wó mí kùro ndâ gba ñìnó mbe kù co me tí jáá kpokèjì mì Mbírì lá nó?

² Yo ñò ni lá máa, ndâ 'duù ñìnó tí ndâ tó 'duù mì Mbírì nó kèjì gí bà dù tí ndâ mbe waa có mítí ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí? Káa yo má a ndâ mbe waa có mì ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, bà pà làyì gítí ndâ ví có gbí òkò tí yo bà kpò yo gí?

³ Yo ñò ni lá máa, a ndoo wúnò ká bà waa ndâ có mì ndâ basìlì? À má ènò, à kpónó 'ví giì kpò tí, tí ndoo nó a bà waa có mì ndâ 'duù mbe kù 'vala muu to tí nó?

⁴ Káa, à má ènò, yo kù kaa ndâ có gbí òkò tí yo tí ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbírì, ya tí gí gbí ngbàngà kùro ndâ 'duù tí nó ta ñè ndú gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta ñè mì Jézù wálá nó, tacó yè?

⁵ Nò ño yo wálá tacó yè? Gbí có mì yo nò éno máa, gbèe 'duù gbí òkò tí yo tí ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbírì tí mbe 'di gbí-o, tacó wàa yí 'ví dù tí mbe kù 'viiki gbí ndâ có gbí òkò tí yo wálá?

⁶ Yo kù zò tí yo gbí òkò tí yo go ndâ sè! 'Duù loko ká mítí ná'vindí wó ta ngbàngà mí kùro ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù lál!

⁷ Gbí bà jaka tí yo gbí òkò tí yo ta kpéétí yo ya tí gí gbí ngbàngà nò éno máa, 'bí i mbe lè gí kuu gbí òkò tí yo. À wálá nìkì mì yo a bà gbì gbí njembí yo gítí bà kònò ndâ vò i tí nó náa à kù me mítí yo nó? À wálá nìkì a bà kùmùkù ndâ i mì yo mì ndâ 'duù?

⁸ Káa à kpónó gù dù gáá nó a yo ká gù loko kù bàkà vò i gbí òkò tí yo tí ndâ ná'vindí!

⁹ Yo nò ni lá máa, ndâ 'duù tí nó mbe kù co me tí jáá kpokèjì mí Mbírì lá nó bà dù tí ndâ bòò gba mì Mbírì wálá nò lál? Yo si 'bí 'duù 'ví eendi yo lál; nìno a ndâ mbe kù gbètèkè tí ndú, ta ndâ mbe kù bàkà i jì ndâ sú mbírì, ta ndâ mbe bàkà bangbaya, ta ndâ mbe kù sù ta ndâ ka ndú 'dakò,

¹⁰ ta ndâ mbe ngbà, ta ndâ mbe gbolò njembí, ta ndâ vò mbe njù pe, ta ndâ mbe 'dè vò có, gù je ndâ mbe kùmùkù i mì ndâ 'duù; ndâ ña ndâ 'duù tí nó bà 'de bà dú tí ndâ i-zógó-zogo mì Mbírì wálá.

¹¹ Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo táánò a ndâ 'duù 'do gbí òkò tí ndâ vóló-volo 'duù tí nó náa ye 'deke ndú nò. Káa à gù caka tí ndú gí, à kaa ndú mò gí mì Mbírì gí, à gù bàkà ndú tí ndâ 'duù jáá kùro Mbírì ta rẹ mí Jézù tí Bìndi-Mbírì, delè ta rẹ mì Bèri-mi-Mbírì mì ndoo gí.

Yo si dùi yo tí ndâ i bà ùlù Mbírì

¹² «Ndâ i 'dáá gí kùro ye káa ndâ i mbe 'vii ọ 'bá,» káa ndâ i 'dáá gí me ndâ i mbe konì 'duù lál. «Ndâ i 'dáá gí kùro ye káa ndâ i mbe 'vii ọ 'bá,» káa 'bí i gbaànjé mbe 'visì ye tí i-zógó-zogo mì wó nò wálá.

¹³ «I-zó-zò a i tacó bà zò gí gbí yì 'duù, yì 'duù delè a i tacó tí i-zó-zò,» káa Mbírì bà voloko gbí ndú só gí. Dùi 'duù me i tacó bà gbètèkè lál. Dùi 'duù a i tacó tí Mbe tí ndoo, bìndi Mbe tí ndoo a i tacó tí dùi 'duù, me i tacó bà bàkà ndâ i nìno mbe 'vii ọ 'bá lál nó lál.

¹⁴ Mbírì táánò 'vala Mbe tí ndoo 'do gbí muu'dú wó ta wotí mì wó gí; yí delè wúnò bà 'vala ndoo 'do gbí muu'dú ndoo ta gbèe wotí tí nó náa yí 'vala ta Mbe tí ndoo nò gí.

¹⁵ Yo nò ni lá máa dùi yo a ndâ bà to tí Bìndi-Mbírì? À má éno, ye kaa yo tí ndâ bà to tí dùi Bìndi-Mbírì nó wàa ye 'ví bàkà yo tí ndâ mbe kù sù tí yo sàkàmàà, wàa? Gbaànjé lál!

¹⁶ Yo nò ni lá máa, dùi 'dakò nìno mbe nanaka mí cìkii nù nìno mbe kù dù ta ndâ 'dakò ká sàkàmàà nó, gí tí gbèe dùi ta nù tí nó gí nò, gí? Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì ngbàrángà'i éno máa, «Ndú só bà gí tí gbèe dùi.»

¹⁷ Káa 'duù mbe nanaka mítí Mbe tí ndoo, njembí ndú bà dù ta yí ká gbaànjé.

¹⁸ Yo kii'bà 'do tí bà gbètèkè tí yo. Ndâ 'bí ña vò i 'dáá gí náa 'duù bàkà ndú kù dù a i kapí kù wó. Káa bà gbètèkè tí a vò i nìno mbe ya ngéé gí gbí 'dóó dùi wó.

¹⁹ Yo nò ni lá máa, dùi yo a ndùúrù mì Bèri-mi-Mbírì, tí Bèri tí nó náa Mbírì je yí jì yo nó? Dùi yo me 'dóó i mì yo lál.

²⁰ Yo a ndâ 'duù nìno náa àá táánò sù tàkò yo ta mboo waa gí. À má éno, yo si dùi yo tí i bà ùlù Mbírì.

7

Có gítí bà kò tí

¹ À má gítí ndâ i tí nó náa yo cu wáràgà gítí ndú ji ye nó, a tó có tacó tí 'duù bà gàà 'bì wó mítí nìi lá.

² Káa, tacó wàa yo 'ví gbètèkè tí yo gbí òkò tí yo lá, à nìkì éno máa, 'dakò 'ví kò 'dóó nìi mì wó, wàa nìi 'ví kò 'dóó 'dakò mì wó.

³ 'Dakò 'ví biya nìi mì wó gbí kpâ-sili lá, wàa nìi delè 'ví biya 'dakò mì wó gbí kpâ-sili lá.

⁴ Nawù 'dakò me i ta muu wó tacó wàa yí 'ví biya tí ta kù wó gbí kpâ-sili nò lá. Mbe tí wó gbí kpâ-sili a kù wó. Kù nìi delè 'ví biya nawù wó gbí kpâ-sili lá, tacó mbe tí wó gbí kpâ-sili a nawù wó.

⁵ 'Bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kò tí ndú gí nó 'ví nè-gbì-yì tí ka wó gbí kpâ-sili lá. Sè káa nìno máa, ndú má toko a có éno máa, ndâ yì njèè gbí bà sili gí ta làmbu o, tacó bà si muu ndâ yì gítí bà koṛo có gítí bà 'deke tí ndâ yì ji Mbíṛì má kózò gí, ndâ yì 'ví gíi toko ndi bà sili. À má me éno lá, Gba-vò-i bà nònòkò muu ndú, náa njembí ndú má me fúlà-fúlà nò.

⁶ Ye kù zèè yo gítí bà 'di có tí nó náa ye 'dè ji yo nó me ta gó lá, ye 'dè ká goolá 'duù nò vò i gí káa yí kù kpo-gbì-tà-tù ndâ nambe wó nò.

⁷ Ye kùtáa má go Mbíṛì, wàa ye 'ví suu ta ndâ 'dakò 'dáá gí ká go ye, à nìkì ngé ma. Káa có a nìno máa, Mbíṛì njèè ndâ i-nambeè mí wó ji ndâ 'duù 'dáá gí tende-tende; yí je ji ndâ 'bí 'duù a nìno, bìndi yí gíi je ji ndâ 'bí 'duù a ṛa nìzò.

⁸ Ye kù 'dè có ji ndâ banga, ta ndâ nawù ku, máa, à nìkì káa bà dù ndú ta kpéétí ndú, a go bà dù ye nò.

⁹ Káa bà dù ndú ta kpéétí ndú má kpò ndú gí, ndú 'ví kò tí ndú. Tacó à nìkì a bà kò tí á co tí bà si njembí ndú kù doo ta go bà 'de ka-sili.

¹⁰ Có kuu mì ye tacó bà 'dè ji ndâ 'duù nìno mbe kò tí ndú gí nó, káa có tí nó me 'dóó có mì ye lá, a kòcò Mbíṛì náa yí 'dè éno máa, nawù 'dakò 'ví njè kù wó lá;

¹¹ káa yí má njè gí, yí 'ví kò 'bí ngú 'dakò lá, káa bà dù yí ta kpéétí wó má kpò yí gí, yí 'ví dele ndi wó gí 'bá mì ká 'dakò mì wó. 'Dakò delè 'ví njè nawù wó lá.

¹² Ye kpónó kù 'dè ji sè ndâ 'duù nìno gbí òkò tí yo nó a 'dóó có mì ye gbí njembí ye. Ye kù 'vanda gbí nìno me ndi kòcò Mbe tí ndoo lá. Ye kù 'dè có ji yo máa, 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo tí ndâ ná'vindí mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíṛì má kò nìi nìno mbe ùnje gítí có mì Jézù lá nó, káa nìi tí nó má ùnje bà sì 'bá ta yí gí, yí 'ví njè nìi tí nó lá.

¹³ 'Bí nìi gbaànjé 'do gbí òkò tí yo delè má kò 'dakò nìno mbe ùnje gítí có mì Jézù lá, káa 'dakò tí nó má ùnje gítí bà sì 'bá ta yí gí, yí 'ví njè 'dakò tí nó lá.

¹⁴ Tacó ndâ-'bì-lá, 'dakò tí nó mbe ùnje gítí Jézù lá nó ká kèjì gí bà ùnje gítí Jézù 'do gbí có mì nawù wó. Delè ndâ-'bì-lá, nìi tí nó ká kèjì gí bà ùnje gítí Jézù 'do gbí có mì kù wó. À má me éno lá, ndâ 'viì mì yo bà dù me tí ndâ 'viì-ṛo-'bá lá.

¹⁵ Káa gbí ṛa bà kò tí tí nó, go bà sì 'bá má cee 'do tí 'duù nìno náa yí ùnje gítí Jézù lá nó gí, wò tí mbe ùnje gítí Jézù 'ví si yí 'ví ya , tacó 'bí i mbe eṛe yo ta yí wálá. Káa Mbíṛì tè'é tí ndoo tacó wàa ndoo 'ví dù ta 'dè njembí ndoo.

¹⁶ Tacó wò tí nìi nò ni ta yè máa wò bà 'vala kù lo gí?

Yo 'di có mì Mbíṛì ta o 'dáá gí

¹⁷ Káa 'duù 'ví 'vala ká go nìno náa Mbe tí ndoo cu mí gbí mbelè wó gí nò. Yí delè 'ví lli 'bì wó gí tà ṛa i nìno náa Mbíṛì táánò tè'é tí wó gítí nò.

Nìno a có mì ye náa ye kù 'dè jì yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

¹⁸ 'Bí 'duù gbí òkò tí yo náa Mbírì táánò tè'é tí wó sì yí ya gí gbí gázâ gí 'ví nì nikalaká máa, «Ye táánò má nò nì sàà ye bà ya gí gbí gázâ wálá,» nò lá. Káa 'duù nìno mbe ya gí gbí gázâ lá nó má ùnje gí tà é mì Mbírì gí, gbí nderẹ̀ bà ya yí gí gbí gázâ káká'i wálá.

¹⁹ Tacó có nìno náa à tí nó, a có bà kpolo tí ndâ có mì Mbírì, à me có bà ya gí gbí gázâ lá, à delè me có bà ya gí gbí gázâ lá nò lá.

²⁰ 'Duù 'ví dù ká go bà dù yí ta o tí nó náa yí táánò ù ta nje gí tà é mì Mbírì nò.

²¹ Wò táánò a i-zógó-zogo ta o tí nó náa Mbírì tè ta é tí lo nó? Mù mbí lo lá; wò má 'de kẹ̀jì bà njaanga miṛi lo 'do gbí bà dù tí i-zógó-zogo gí, njaanga miṛi lo.

²² Tacó 'duù nìno táánò tí i-zógó-zogo náa Mbe tí ndoo tè'é tí wó nó, a 'duù mì Mbe tí ndoo náa yí njaanga wú 'do tí miṛi wó gí. Káa 'duù nìno náa yí táánò ta o bà tè'é tí wó me i-zógó-zogo lá nó, gí tí i-zógó-zogo mì Bìndi-Mbírì gí.

²³ Bìndi-Mbírì táánò sì tàkò yo waa gí; à má éno, yo dù tí ndâ i-zógó-zogo mì ndâ 'duù muu to tí nó lá.

²⁴ À má éno, wò 'ví dù ká tí wò tí nó táánò kùro bà tè'é tí lo mì Mbírì nò.

Có gítí ndâ mbe kò tí ndú lá, ta ndâ nawù ku

²⁵ À má gítí ndâ nì nìno tí ndâ kùnga nì nó, có gítí ndú náa ye 'di 'do gbí nje Mbe tí ndoo náa ye 'ví 'vanda ndí jì ndú nò wálá. Có tí nó náa ye kpónó bà 'dè jì ndú nó, a 'dóó có mì ye gbí njembí ye tí 'duù tí nó náa a Mbírì ká nò yè ọ̀ ye, bìndi yí gíi bàkà ye tí 'duù nìno náa 'duù bà 'di có mì ye gí.

²⁶ Ye má zeke cè bà volo ndâ i kpónó kpòò, ye koṛo có máa, à nìkì máa 'duù 'ví dù ká tí ọ̀ a i tí nó náa yí kpónó a yí nò.

²⁷ Wò tí 'dakò má kò nì gí, wò 'ví pà kpokẹ̀jì bà nje nì tí nó lá. Káa nì má mì lo gbí vò o tí nó kpónó nó má wálá, wò 'ví pà bà kò nì lá.

²⁸ Káa 'dakò má kò nì, yí bàkà me vò i lá. Nì delè má kò 'dakò, yí bàkà me vò i lá. Káa yí delè má dù tí kùnga nì, yí delè bàkà me vò i lá. Káa ndâ i mbe kù ba muu ndâ ndâ mbe kò tí me mbè. Tacó éno, go bà yòngò yo gítí bà kò tí tí ye wálá.

²⁹ Ndâ ná'vìndí, gbí có tí nó náa ye 'dè jì yo nó éno máa, sè o gítí bà 'vala ndâ bu nì go ndâ banga dooko gí;

³⁰ ndâ mbe wa gbí goolá sé có tí ndú wálá; ndâ mbe kù ọ̀ 'dì goolá tàkòcò ndú peteke lá; ndâ mbe sì i, goolá ndâ i tí nó náa ndú sì nó me ndâ i mì ndú lá;

³¹ ndâ mbe kù mà 'velè goolá ndâ i yè ọ̀ ndú lá. Tacó cè tí to tí nó bà ya gí kùro ta kòndi wálá.

³² Có gbí njembí ye éno máa, njembí yo 'ví mù gbaànjé lá. Njembí 'duù nìno tí banga nó kù mù a i gítí nèté mì Mbe tí ndoo, tacó yí kù pèè a i ta bà peteke tàkòcò Mbe tí ndoo.

³³ Káa njembí 'duù nìno mbe kò nì gí nó kù mù a i gítí ndâ i muu to tí nó. Yí kù pà kpokẹ̀jì a i gítí bà peteke tàkòcò nawù wó.

³⁴ Ndâ kóró-koṛo có mì wó nje bá sósò'ò. À delè ká éno ta ndâ nì. Njembí nì nìno mbe kò 'dakò lá nó, ta njembí ngbutu 'viní, kù mù ká gítí có mì Mbe tí ndoo cuki. Káa njembí nawù 'dakò kù mù a i gítí ndâ i muu to tí nó, ta có gítí bà peteke tàkòcò kù wó.

³⁵ Ye 'dè có tí nò ji yo a i gítí m̀ri yo, ye 'dè me tacó bà ba muu yo lá. Ye 'dè a i tacó wàa kpokèjì m̀i yo 'ví dù ká jáá, wàa yo 'ví si ta njembí yo 'ví dù gítí bà koṛo có gítí Mbe tí ndoo ká gbaànjé.

³⁶ 'Dakò má 'vee có tí ngbutu 'vinî tacó bà kò yí, káa 'dakò tí nò má ònó máa yì kù co ta 'vinî tí nò me tí jáá kpokèjì lá, yí má ònó ni g̀i máa njembí yì me fùlà-fùlà, yí má 'dè có máa ndâ yì kò tí ndâ yì, ndú má kò tí ndú, à me vò i lá.

³⁷ Káa 'duù ònó ta njembí wó a yú njembí, ta có mì wó ká gbaànjé nó, má eṛe muu wó g̀i, máa yì bà kò nù wálá, yí bàkà a tó i.

³⁸ Gb́i có tí nò ònó máa, 'duù mbe kò 'vinî tí nò náa yí 'vee có tí wó nò bàkà a tó i. Káa 'duù ònó mbe dù tí banga nó bàkà tó i me gbolò ndii mbe kò 'vinî tí nò g̀i.

³⁹ Nawù 'dakò me ta muu wó tacó bà kò 'bí 'dakò si kù wó káa wuù nò lá. Káa ku má je kù wó g̀i, à káa có mì wó bà kò 'bí 'dakò. Káa 'dakò tí nò 'ví dù a mbe ùnje gítí Mbe tí ndoo.

⁴⁰ Káa ye koṛo có ònó máa, áá bà nìkì tacó tí nawù ku tí nò káa bà dù ta kpéétí wó bìndi ku 'dakò mì wó. Ye delè koṛo có máa, có gb́i muu Bèri-m̀i-Mbíri ká go ènò.

8

I-zó-zò náa à ci ji ndâ sú mbíri

¹ À má gítí có bà zò i-zó-zò ònó náa à ci ji ndâ 'bí sú i tí nó náa ndâ 'duù bàkà tí ndâ mbíri mì ndú nó, «ndoo 'dáá g̀i ònó ni g̀i». Káa bà ònó i ni kù bàkà 'duù kù luguu tí wó máa yì ma. Káa à káa tó bà zè tí ká kù banda i.

² 'Duù má kù koṛo có máa yì ònó i ni g̀i, yí ònó i tí nó ni tè go có tí nò náa yí kù koṛo nò lá.

³ Káa 'duù má zè Mbíri ta tó njembí wó, Mbíri ònó 'duù tí nò ni g̀i.

⁴ À má gítí có bà zò i ònó náa ndâ 'duù bàkà ji ndâ sú mbíri mì ndú nó, ndoo ònó ni g̀i máa, 'bí yúco i kapí ndâ sú mbíri tí nò wálá. Tacó ndoo ònó ni g̀i máa, cèe Mbíri ká gbaànjé.

⁵ Ndâ ònó-go-mbíri tí nò tà má gbíri, ndú tà má muu to tí nó, ndâ mbíri tí mì ndâ mbe , ta ndâ mbe tí ndâ mbe me a mbè,

⁶ káa Mbíri mì ndoo tí Bu ndoo ká gbaànjé, tí mbe suu ndâ i 'dáá g̀i. Mbe tí ndoo delè ká gbaànjé, tí Jézù tí Bìndi-Mbíri, náa Mbíri suu ndâ i 'dáá g̀i ta r̀e wó, náa ndoo delè kù 'vala ká ta r̀e wó.

⁷ Kpéetí ká ènò, ndâ 'bí mbe ùnje gítí Jézù ònó yúco tí nò ni kálásè. Có tí nò, máa ndâ sú mbíri tí nò a ndâ wu i nò, nanaka mí gb́i muu ndú yee ká tí o bà cì ndú. Ndâ 'bí 'duù yee gb́i ri tí nó wúnó nó má zò i náa à ci ji ndâ sú mbíri, ndú kù koṛo có máa ndâ yì zò bèjò mítí ndâ yì g̀i.

⁸ Káa à me i-zó-zò ká kù 'viindi nambeè gb́i òkò tí ndâ 'duù ta Mbíri lá. Ndo má zò lá, 'bí i mbe ba muu ndoo wálá. 'Bí i delè náa ndoo bà 'de 'do gb́i bà zò ngé má nò wálá.

⁹ Yo kpolo tí yo. Yo má kpolo tí yo lá, bà bàkà ndâ i mì yo go có mì yo gb́i muu yo nò bà volo muu ndâ 'duù ònó ta wotí tí ndú njí'dí nò.

¹⁰ 'Bí 'duù ònó ta njembí wó yù lá nó má ònó wò tí 'duù ònó mbe ònó ni g̀i nó kù zò i bàndò bà ci i ji ndâ sú mbíri, yí bà koṛo có máa yè?

¹¹ À má ènò, ná'vindí lo ònó mbe ònó ni lá, náa Bìndi-Mbíri cì tacó tí wó nó, g̀iri'o g̀i 'do gb́i có mì lo tí mbe ònó.

¹² Bà bàkà vò i mítí ndâ ná'vindí lo gb́i ònó kpokèjì tí nò, ta bà bàkà sé'i mí gb́i njembí ndú, káa wotí tí ndú wálá, a bà bàkà vò i mítí Bìndi-Mbíri.

¹³ Tacó éno, rẹ̀ i mbe si ná'vindí ye 'ví bàkà vò i má a i-zó-zò, ye káká'i bà zò yá wálá, tacó wàa ná'vindí ye 'ví bàkà vò i lá.

9

Ndâ i ñinó náa à tí , ta ndâ nèté mì tú mì Bìndi-Mbírì

¹ Ye me 'duù ñinó mbe kù bàkà i go có mì ye náa à gbí muu ye nó lá? Ye me tú mì Jézù lá? Ye táánò ò Jézù tí Mbe tí ndoo ta ọ̀o ye lá? Yo me ndâ i gbí bà ka wu'o mì ye náa ye ka ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo nó lá?

² Ndâ 'bí 'duù kpétí má biya bà ò ye ni tí tú mì Jézù gî, vòo yo ñindi yo nò bà 'boo bà dù ye tí tú mì Jézù wálá, tacó yo a ndâ i gbí po ndi bà nò tú mì ye, náa ye nò ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo.

³ Ñinó a có náa ye bà 'vìsì ji ndâ mbe kù 'vee gbí nje ye, éno máa,

⁴ yúcó mì ze tacó bà zò i ta bà njù pe tàkò nèté mì ze wálá?

⁵ Ndâ nawù ze má a ndâ 'duù mì Bìndi-Mbírì, yúcó mì ze tacó bà bala ndú wàa ze 'ví kù nò ta ndú a go ñindi ndâ 'bí ka ze mbe kù nò tú mì Jézù, ta ndâ 'bí ná'vindí Mbe tí ndoo, ta ndâ Kéfà, náa ndú kù me nó wálá?

⁶ Áá too káa ze ta Bàrànába cuki ká 'ví dù kù bàkà nèté gítí gùù nje ze wàà?

⁷ A àsikèrì 'di jé ká kù pà 'dóo kpokèjì bà ko mboo nèté mì wó ta kpéétí wó? A mbe ji njí ngàyi jé ká zò i 'do gbí 'dóo po njí mì wó lá? À mbe ko nò ngàyi jé ká njù ngo kí ndâ nò mì wó lá?

⁸ A 'bí 'duù 'do muu to tí nó ká je wotí bà 'dè có tí nó náa ye kpónó kù 'dè nó ji ye? Ñinó me gbèe có tí nó mì Mòze nó lá?

⁹ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mòze máa, «'Duù 'ví ẹ̀re nje mò'dú tí nó mbe kù gbì cù nó lá.» À kpónó kpolo mì Mbírì me có tí mò'dú cuki?

¹⁰ Mòze 'dè có tí nó 'dáá gî me tacó tí ndoo lá? Mòze cu có tí nó mí gbí wáràgà a i tacó tí ndoo, tacó mbe ji njí kù kojo có lli a i mítí i gbí po njí mì wó; bìndi mbe gbì cù kù kojo có lli a i mítí bà ñinó náa mbe njí bà je ji yí gí tàkò nèté mì wó nò.

¹¹ Káa à má a ze ká ọ̀ò nji ña mì Mbírì mí gbí njembí yo, bà je ndâ tó i muu to tí nó ji ze gii kpolo ji yo ta ña kpokèjì ngàyi?

¹² À má mì ndâ 'bí ka ze mbe kù ma có mì Mbírì ji yo a yúcó tacó bà 'de ndâ i tí nò 'do mì yo, yúcó mì ze me gbolò ndii ñindi ndú lá?

Ta ndâ ña ñinó 'dáá gî, ze 'vee bà yúcó mì ze nò lá. Ze kù kònò ndâ i 'dáá gî, tacó wàa ze 'ví volo ta kpokèjì bà ma Banga-Ngú-Có mì Bìndi-Mbírì ji yo lá.

¹³ Yo ò ni ngbàrángà'i gî, máa, ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà nèté gbí ndùgù 'bá-Mbírì nó kù 'de i-zó-zò mì ndú 'do ká gbí ndùgù 'bá-Mbírì, káa ndâ mbe kù waa mbelè mí bàndò bà ci i ji Mbírì kù 'de i-zó-zò mì ndú 'do ká bàndò bà waa mbelè ji Mbírì.

¹⁴ Bìndi-Mbírì delè gii 'dè káa gbèe ña có tí nó máa, ndâ 'duù tí nó mbe kù ma Banga-Ngú-Có nó 'ví zò i 'do gbí bà ma Banga-Ngú-Có.

¹⁵ Káa ye kpónó kù zò i me 'do gbí nèté bà ma Banga-Ngú-Có go có tí nò náa Bìndi-Mbírì 'dè nò lá. Ye delè kpónó kù cu wáràgà ji yo me tacó bà yù i-zó-zò 'do tí yo nò lá. Tacó a nìkì káa bà cì ye ta go á có tí bà ma Banga-Ngú-Có mì ye ji yo tacó i-zó-zò.

¹⁶ Ye bà wu gbí tí ye máa ye a mbe ma Banga-Ngú-Có nò wálá. Tacó bà ma Banga-Ngú-Có a nèté náa a Bìndi-Mbírì ká cu nanaka mítí ye.

¹⁷ Ye kùtàá má kù bàkà nèté bà ma Banga-Ngú-Có 'do gbí 'dóo có mì ye gbí njembí ye, ye bà zò i 'do gbí gî. Káa à me éno lá. Có a ñinó máa, bà

ma Banga-Ngú-Có a nèté náa Mbe tí ndoo ká le mítí miṛi ye go wú, náa kpokèjì bà ja miṛi ye 'do gbí wálá nò.

¹⁸ À má ènò, ye bà 'de gbí bà ma Banga-Ngú-Có a yè? Ye bàkà nèté bà ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù ká sínò. Ye bà 'vee bà i gbí bà ka wu'o mì ye wálá.

¹⁹ Ye me i-zógó-zogo mì ndâ 'duù lá, káa ye giù si tí ye tí i-zógó-zogo mì ndâ 'duù, tacó wàa, ye 'ví 'de ta tó l'vì gítí bà zaa ndú ji Bìndi-Mbíṛì.

²⁰ Ze má ta ndâ Jùdèyà, ye kù bàkà tí ye tí Jùdèyà, tacó wàa ye 'ví 'de ta l'vì gítí ndú. Ze má ta ndâ mbe kù bàkà go có mì Mòze, káa ye me mbe kù ru ndi có mì Mòze lá, ye delè kù bàkà go có mì Mòze, tacó wàa ye delè 'ví 'de ta l'vì gítí ndâ mbe kù bàkà go có mì Mòze.

²¹ Ze má ta ndâ 'duù ñinó mbe kù bàkà nèté me ta có mì Mòze lá nó, ye bàkà nèté ta có mì Mòze lá.

²² Ze má ta ndâ 'duù ñinó ta wotí tí ndú wálá nó, ye bàkà tí ye tí mbe wotí lá. Ye kù me ndâ i tí nó 'dáá gí tacó bà 'de ta l'vì gítí bà 'vala ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú.

²³ Ye kù bàkà ndâ i tí nó 'dáá gí ta rẹ̀ mì Banga-Ngú-Có, tacó wàa ye 'ví 'de ta tó i gbí Banga-Ngú-Có.

²⁴ Yo ñò ni gí máa, ndâ 'duù má kù gbòò'bè, à kù je i ká ji 'duù ñinó mbe kpò ndâ ka wó 'dáá gí nó?

²⁵ Ndâ mbe kù gbòò'bè 'dáá gí kù ru káa ndi có tí nó náa à 'dè ji ndú, máa ndú 'ví bàkà go yí nò. Ndú kù bàkà go có tí nó tacó bà 'de i ñinó mbe dù tí ká lá nò. Káa ndoo kù 'de gbí bà gbòò'bè ñindi ndoo a i ñinó mbe dù tí ká nò.

²⁶ Tacó ènò, ze má kù gbòò'bè bà ì ngèlè ta 'duù, ye kù ì ngèlè me ká maa ènò gí ká lá. Ze delè má kù dòmò tí ze ta 'duù, ye dòmò kunga to lá.

²⁷ Ye kù kpolo tí dii ye, tacó wàa ye ta o 'dáá gí 'ví bàkà tí go có mì ye gbí muu ye. Tacó ndâ-'bí-lá, ye kù ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'bí ka ye káa i ta rẹ̀ ye gbí Banga-Ngú-Có tí nó náa ye kù ma nò wálá.

10

Yo 'ví ùlù ndâ sú mbíṛì lá

¹ Go bà 'va mbí yo á gítí ña i tí nó mbe 'de ndâ ká gù ndoo dígísèé si ndú gbí kángáá nga ngoò nó kuu tí ye, ndâ ná'vindí. Mbíṛì dígísèé kù túbà kpokèjì ji ndú ta bà si kùlù mù kù tè kùro ndú; Mbíṛì delè giù si ndú 'dáá gí di Bí-bi Kàpá gí tito ta o bà ñjè nó mì ndú 'do Másiṛì ta vò i tí ndú wálá.

² Mbíṛì táánò caka tí ndú 'dáá gí ta rẹ̀ mì Mòze mí gbí kùlù mù, delè mí tà ngo gbí pù Bí-bi Kàpá.

³ Ndú táánò 'dáá gí zò gbèe i-zó-zò tí nó mbe gí ji ndú 'do mì Mbíṛì nó gí.

⁴ Ndú delè 'dáá gí ñjù gbèe ngo tí nó mbe gí ji ndú 'do mì Mbíṛì nó gí. Ndú táánò kù ñjù ngo 'do gbí díí mì Mbíṛì mbe kù ko tàkò ndú muu nó nò. Díí tí nó táánò a Bìndi-Mbíṛì.

⁵ Kpèti ká ènò, tàkòcò Mbíṛì táánò peteke gítí ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí ndú lá. Tacó ènò, ndâ 'duù tí nó náa tàkòcò Mbíṛì peteke gítí ndú lá nò, giù cì ká kpàsilàa ta muu nó gbí kángáá nga ngoò.

⁶ Ndâ vò i tí nó táánò mbe 'de ndâ 'duù tí nó náa tàkòcò Mbíṛì peteke gítí ndú lá nó kù túbà ji ndoo, máa, ndoo 'ví dù ta go ndâ vò i go ñindi ndú dígísèé nò lá.

⁷ Ndoo delè 'ví kucuku muungbó ndoo mí kùro ndâ 'bí sú mbíṛì, go i mì ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú dígísèé á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà

mì Mbířì máa, «Ndâ 'duù giì ki tí ndú to, ndú giì zò i, ndú giì njù pe, bìndi ndú giì a gí yaà gí bà dù řu kùro ndâ sú mbířì,» nó lá.

⁸ Ndoò 'ví gbètèkè tí ndoo gbí òkò tí ndoo, go ña i mì ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú dígísèé náa ku giì zi ta ndâ 'duù 'do tí ndú 23,000 gbí gbèe ři, nó lá.

⁹ Ndoò 'ví tala wotí mì Mbe tí ndoo, go i mì ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ ká gù ndoo dígísèé nó lá, tacó ndâ kpoo giì mii ndâ mbe tala yí nò léé gí.

¹⁰ Yo 'ví 'dè ngùrù-ngùrù có gítí Mbířì lá, tacó ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndâ ká gù ndoo dígísèé bàkà ènò, bìndi mbe voloko gbí ndâ i giì voloko gbí ndú léé gí.

¹¹ Ndâ i tí nò bàkà tí mítí ndú dígísèé tacó bà túbà ji ndâ 'bí 'duù. Bìndi à giì cu ndú mí gbí wáràgà tacó bà ci ndoo tí ndâ 'duù tí nó mbe kù 'vala kpónó jé'déé gí nje o kùro ndòngbù o nò.

¹² À má ènò, 'duù ñinó mbe kù kořo có éno máa, yí kpónó a i gbí òkò tí yo nó, 'ví kpolo tí wó, má wálá yí bà 'va tí wó to.

¹³ Ndâ i ñinó mbe kù yòòngò wò gítí vò i nó káa gbèe ndâ i tí nó mbe kù yòòngò ndâ 'bí 'duù go wò nò 'dáá gí gítí vò i. Káa wò 'ví tee mí gbí muu lo éno máa, Mbířì bà si 'bí i 'ví yòòngò wò gítí vò i ndii muu wotí mì lo wálá. Tacó ta o tí nó náa 'bí i má kù yòòngò 'duù gítí vò i nó, Mbířì bà túbà kpokèji bà kpò muu i tí nó ji yí gí.

¹⁴ À má ènò, ye kù kpo-gbí-tà-tù yo, máa, yo dù janga-jàngá gí ndii 'do tí ndâ sú mbířì, ndâ tó kómbe ye.

¹⁵ Ye kù 'dè có ji yo tí ndâ 'duù ñinó ta muu kuu tí yo nò. À má ènò, yo 'viiki gbí có tí nó náa ye 'dè ji yo nò.

¹⁶ Ndoò má kù zèè 'visí tí nó náa Mbířì je ji ndoo tí i-nambeè, náa ndoo kù 'dè ñikì maa ji Mbířì ta o tí nó náa ndoo kù zèè nó, ndoo kù gbo nó me gbí bà njù mbelè Bìndi-Mbířì lá? Káa kù kò tí nó náa ndoo kù k'viki gbí nó, ndoo kù gbo nó me gbí bà zò dii Bìndi-Mbířì lá?

¹⁷ Kù kò tí nó náa ndoo ta ña mbè muu ndoo nó kili gí bà zò nó lê má ká gbaànjé, gbí éno máa, ndoo 'dáá gí a gbèe dii. Tacó ndoo 'dáá gí gbo ká mí gbí gbèe kù kò.

¹⁸ Yo kořo muu yo á gítí ndâ Ìzìriyéli gi. Bàndò bà ci i ji Mbířì mì ndâ 'duù tí nó táánò mbe kù kili kù zò gbèe nò tí nó náa à waa mbelè wó ji Mbířì nó me ká gbaànjé lá?

¹⁹ Gbí có tí nó kpónó náa ye 'dè nò máa yè? À gbí tù yo éno máa, mbelè tí nó náa à waa ji sú mbířì nó a cèe i, wèè, sú mbířì tí nó a cèe i?

²⁰ Gbí có tí nó náa ye kù 'dè ji yo nò gbaànjé me éno lá. Gbí a i éno máa, à kù ci ndâ nò tí nó náa ndâ 'duù tí nó mbe ñò dúú kpokèji bà bàkà nambeè ta Mbířì ni lá waa mbelè ndú nó, a i mítí ndâ bàndò bà ci i ji ndâ sú mbířì, me ji Mbířì lá. Káa go bà ñi kaà mì yo ta ndâ sú mbířì tí ye wálá.

²¹ Yo bà zèè 'visí mì Mbe tí ndoo ká tí tó, bìndi yo giì zèè 'visí mì ndâ sú mbířì ká tí tó nò wálá. Yo delè bà zò i mì Mbe tí ndoo ká tí tó, bìndi yo giì zò i mì ndâ sú mbířì ká tí to nò wálá.

²² À tí ndoo a go bà tanga Mbířì gítí bà tò kii? Wotí tí ndoo ndii yí gí?

²³ Ndâ 'duù kù 'dè có máa, «À ká go có mì ndoo bà bàkà ndâ i ñinó 'dáá gí náa à gbí njembí ndoo.» Káa ndâ i 'dáá gí me káa ndâ tó i lá. «À ká go có mì ndoo bà bàkà go ñinó á gbí njembí ndoo.» Káa ndâ i 'dáá me káa ndâ i mbe koni ndoo lá.

24 Káa 'duù 'ví koṛo tó i me ká gítí miṛi wó cuki lá. Yí 'ví koṛo ji ndâ 'bí ka wó delè.

25 'Duù 'ví me kpìkì-kpìkì gítí bà zò yâ ñinó náa yí sù 'do bàndò bà waa nò nó lá.

26 Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíṛì, máa, «To tí nó, ta ndâ i muu to tí nó 'dáá gí, a ndâ i mì Mbíṛì.»

27 'Bí 'duù ñinó náa yí me mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíṛì lá nó má tè'é tí lo gítí i-zó-zò á 'bá mì wó, wò má ya gí kà, wò 'ví 'vee ṛè ña i-zó-zò tí nó mbe yee kùṛo lo gí nó lá.

28 Káa 'bí 'duù tí ka lo mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíṛì, náa njembí wó yù lá, má 'dè có ji wó máa, «À ci i-zó-zò tí nó ji ndâ sù mbíṛì gí,» wò 'ví zò i-zó-zò tí nó lá, tacó tí wó, delè gítí có mì njembí.

29 Ye kù nì me njembí lo lá. Ye kù nì a njembí ka lo tí nó. Tacó ṛè i tí nó bà si ye 'ví bàkà nèté ta có mì 'bí ka ye nò 'ví dù a yè?

30 Ye lê má 'dè nìkì maa ji Mbíṛì tacó i-zó-zò tí nó náa ye zò nó gí, à je 'bí 've 'duù gítí bà 'vee gbí nje ye tacó bà zò i tí nó náa ye 'dè nìkì maa ji Mbíṛì tacó gí nó a yè?

31 Wò má kù zò i, zò ta bà ùlù Mbíṛì. Wò má kù njù i, njù ta bà ùlù Mbíṛì.

32 Wò 'ví kpolo tàkòcò ndâ Jùdèyà lá; wò 'ví kpolo tàkòcò ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó lá; wò delè 'ví kpolo tàkòcò ndâ 'duù mì Mbíṛì mbe kù kili ta ṛè Bìndi-Mbíṛì nó lá.

33 Yo 'ví tala bà peteke tàkòcò ndâ 'duù 'dáá gí gbí ña ndâ i 'dáá gí á go ñinó náa ye kù bàkà nò. Ye kù pà tó i me ká gítí miṛi ye cuki lá. Ye kù pà tacó tí ndâ 'duù 'dáá gí, tacó wàa, ndú 'ví 'de ta 'válá.

11

Ndâ kpokèjì bà ùlù Mbíṛì

1 Yo dù tí ndâ mbe mèlè ndi ye, á go bà dù ye tí mbe mèlè ndi Bìndi-Mbíṛì nò.

2 Ye kù ùlù yo, tacó mbí yo kuu tí ye ta o 'dáá gí, delè tacó yo kù ṛu káa ndi kpokèjì tí nó náa ye táánò túbà ji yo nò.

3 Káa à gbí njembí ye a go bà 'dè có ji yo máa, yo 'ví ñò ni éno máa, Bìndi-Mbíṛì a gba mì ndâ 'dakò 'dáá gí, káa 'dakò a gba mì nawù wó, bìndi Mbíṛì a gba mì Bìndi-Mbíṛì.

4 Tacó éno, 'dakò má 'deke tí wó ji Mbíṛì ta i tí muu wó, yí delè má ma có mì Mbíṛì kùṛo ndâ mbè 'duù ta i tí muu wó, gbí éno máa, yí si Mbíṛì tí i lá.

5 Káa nì má 'deke tí wó ji Mbíṛì ta i tí muu wó wálá, yí delè má ma có mì Mbíṛì mí kùṛo ndâ mbè 'duù mbe kili kù bàkà i-Mbíṛì, gbí éno máa, nì tí nó si kù wó tí i ṛo wó lá. Ñinó ká goólá nì tí nó ta kùsu muu wó nò.

6 Tacó nì má gala bòngò mítí muu wó lá, à 'vii ta yí káa bà 'dii muu wó gí. Káa bà 'dii muu nì lê má a có nò, bà waa tí se muu wó gí to delè má a có nò, à nìkì éno máa yí gala bòngò mítí muu wó.

7 'Dakò 'ví te i mítí muu wó ta o tí nó náa yí má kù 'deke tí wó ji Mbíṛì nó lá, tacó 'dakò a ngba Mbíṛì, yí delè a cè kózò tí Mbíṛì, káa nì a ngba 'dakò.

8 Tacó Mbíṛì táánò suu 'dakò me 'do tí nì lá, yí suu a nì 'do tí 'dakò.

9 Mbíṛì delè táánò suu 'dakò me tacó tí nì lá, yí suu a nì tacó tí 'dakò.

10 À má éno, nì 'ví gala bòngò mítí muu wó, delè tacó tí ndâ basillì mì Mbíṛì.

11 Kpétí ká éno, à má kùṛo Mbíṛì, 'bè gbí òkò tí ndâ 'dakò ta nì wálá.

¹² Tacó Mbírì táánò suu niì 'do tí 'dakò, káa a niì kpónó ká kù jò 'dakò. Káa ndâ i 'dáá gî gî 'do mì Mbírì.

¹³ Yo koṛo muu yo ta kpéétí yo gi; à me có nô tacó tí niì bà 'deke tí wó ji Mbírì ta bongo tí muu wó wálá nò lá?

¹⁴ Gbàyì-gbàyì se muu a i mì ndâ 'dakò?

¹⁵ Káa à má tí muu niì, à me i banga mì wó lá? Káa Mbírì je gbàyì-gbàyì se muu ji niì tacó bà nguù kùsu muu wó.

¹⁶ Káa à má nje 'duù a kponje gítí có tí nò, có náa ye bà 'visì gí tàkò có mì 'duù tí nó máa, ze nò 'bí tàkù gítí kpokèjì bà ùlù Mbírì ni kapí nìndò lá. Ndâ 'duù mì Mbírì mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbírì delè nò ni ká lá.

Kô-njewu mì Mbe tí ndoo

¹⁷ Káa à má gítí có tí nó náa ye kèjì gí bà 'dè ji yo nó, ye bà ùlù yo wálá. Tacó bà kili yo ta bà muu yo tí ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbírì kù gí je ta vò i me gbolò ndii tó i gí.

¹⁸ Kpédélé có náa ye bà 'dè ji yo a nìndò máa, ye 'di có éno máa, à lá gbí òkò tí yo kà a 'bè ta o tí nó náa yo má kù kili ta bà muu nò. Káa ye koṛo có máa, kòcò yúcó kuu gbí có tí nó náa ye 'di nò.

¹⁹ 'Bè bà dù kuu gbí òkò tí yo ta 'véɾè tí wálá. Tacó wàa, à 'ví nò ta ndâ 'duù nìndò gbí òkò tí yo tí ndâ mbe yúcó nó ni ngbárángà'i.

²⁰ Ta o tí nó náa yo má kili ta bà muu yo nó, yo kù zò ndi yo me kô-njewu mì Mbe tí ndoo lá.

²¹ Tacó ye 'di có máa, ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo ta o 'dáá gî kù sî go, tacó yo kù jòò i-zó-zò jóó-jòò, káa ndâ 'bí 'duù nìndi ndú kù sa ta pe.

²² A yè ká tí yo! 'Dóó 'bá mì yo, tí bàndò bà zò i ta bà njù i, ká mì yo wálá, wèè, à gbí njembí yo a có bà te nô mí ɾo ndâ 'duù mì Mbírì mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbírì nó, ta ndâ 'duù nìndò gbí òkò tí yo tí ndâ mbe yè nó?

²³ Tacó ye táánò nìbà ji yo káa có tí nó náa Mbe tí ndoo táánò nìbà ji ye nò, máa, Mbe tí ndoo tí Jézù, ta bèbìlì tí nó táánò náa à ba ta ngbù wó nó, je kù kô,

²⁴ yí gí 'dè nìkì maa ji Mbírì, yí gí ki gbí, bìndi yí gí 'dè có máa, «Nìndò a dè ye tí nó tacó tí yo nò, yo zò tacó bà 'va mbí yo tí ye.»

²⁵ Yí gí je 'visì á bìndi bà zò kô-njewu gbí gbèè ɾa kpokèjì tí nó, bìndi yí gí 'dè có, máa, «'Visì tí nó a 'visì bà njù ngú mùká mì Mbírì ta yo ta mbelè ye. Ta o tí nó náa yo má kù njù 'visì tí nó, yo 'ví njù tacó bà 'va mbí tí ye.»

²⁶ Tacó ta o tí nó náa yo má kù zò kù kô tí nó, yo delè má kù njù 'visì tí nó nó, yo kù ma nò a có ku Mbe tí ndoo yee tí o bà gí yí.

²⁷ À má éno, 'duù má zò kù kô mì Mbe tí ndoo, yí delè má njù 'visì mì wó me gbí ɾa kpokèjì nìndò náa à tí nó lá, 'duù tí nó bàkà i-nò gítí ndâ dè ta mbelè Mbe tí ndoo gí.

²⁸ À má éno, 'duù 'ví koṛo gbí kongbó wó kùɾo bà zò kù kô tí nó, delè kùɾo bà njù 'visì tí nó.

²⁹ Tacó 'duù má 'viiki gbí kongbó wó kùɾo bà zò kù kô tí nó lá, yí delè má 'viiki gbí kongbó wó kùɾo bà njù 'visì tí nó lá, yí zò nò a bà waa có mítí wó, yí delè njù nò a bà waa có mítí wó.

³⁰ Nìndò a gbí nderè có tí nó náa ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí yo ká zò-zò ta nò'o tí ndú; ku delè kù mii ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí yo nò ká nò.

³¹ Ndoò kùtáá má 'viiki gbí kongbó ndoo léé éno kùɾo bà zò i-zó-zò mì Mbe tí ndoo, yí bà waa có mítí ndoo wálá.

³² Káa Mbe tí ndoo má waa có mítí ndoo, yí bàkà éno tacó bà je muu ji ndoo, tacó wàa, à 'ví waa có mítí ndoo go i mì ndâ 'bí 'duù lá.

³³ À má éno, yo má kili tacó bà zò i-zó-zò mì Mbe tí ndoo, yo 'ví ù ndi ndâ 'bí ka yo kùro bà 'bità bà zò i, ndâ ná'vindí.

³⁴ Káa à má a go ká tí 'duù, si yí 'ví yè yì wó 'do 'bá mì wó kùro bà kili yo gítí i-zó-zò mì Mbe tí ndoo. Tacó wàa, Mbe tí ndoo 'ví waa có mítí ndoo tacó bà zò gàmàtà lá. Ye bà 'dè có gítí sè ndâ 'bí i ji yo ta o tí nó náa ye má ya gí mì yo kà gí.

12

Ndâ i-nambee 'do mì Bèri-mì-Mbíri

¹ À má gítí ndâ i-nambee mì Mbíri, go bà nguù có 'do tí yo tí ye wálá, ndâ ná'vindí.

² Yo nò ni gí, máa, ta o tí nó táánò si yo nò dúú kpokèji bà bàkà nambee ta Mbíri ni lá nó, ndâ sú mbíri ta nje tí ndú tacó bà 'dè có wálá nó soloko yo 'do tí jáá kpokèji gí.

³ Káa ye kpónó kù bàkà yo 'ví nò ni éno máa, 'bí 'duù mbe kù 'dè có ta wotí mì Bèri-mì-Mbíri jé mbe 'dè có máa, «Mbíri ì njà mítí Jézù gí,» nò wálá. 'Bí 'duù delè jé mbe 'dè có máa, «Jézù a Mbe tí ndoo,» nò wálá, sè káa nínó máa a Bèri-mì-Mbíri ká je wotí bà 'dè éno ji yí.

⁴ Na ndâ i-nambee mì Mbíri tende-tende, náa gbèe Bèri tí nò kù njèè ji ndâ 'duù.

⁵ Na ndâ kpokèji bà bàkà nèté tende-tende, káa ndoo kù bàkà ndú 'dáá ká ji gbèe Mbíri.

⁶ Ndâ cè bà bàkà i tende-tende, káa à káa gbèe Mbíri ká kù bàkà ndâ i tí nò ji ndâ 'duù.

⁷ Mbíri túbà tí Bèri mì wó ji ndâ 'duù gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí, tacó wàa ndâ 'duù 'dáá gí 'ví 'de i gbí wó.

⁸ Bèri-mì-Mbíri kù je ji 'bí 'duù a bà 'di gbí-o tacó bà kpo-gbí-tà-tù ndâ 'duù. Gbèe Bèri tí nò gíi je ji 'bí 'duù a muu tacó bà ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù.

⁹ Yí gíi je ji 'bí 'duù a bà tee njembí mítí Mbíri, bìndi ji 'bí 'duù a wotí bà 'vala ndâ 'duù 'do gbí nò'o.

¹⁰ Yí gíi je ji 'bí 'duù a wotí bà bàkà ndâ seṛè, ji 'bí 'duù a wotí bà ma có mì Mbíri, ji 'bí 'duù a muu tacó bà nò 'bè gbí òkò tí ndâ bèri ni , ji 'bí 'duù a wotí bà 'dè ndâ tende na nje có, bìndi ji 'bí 'duù a muu tacó bà 'dè gbí ndâ tende na nje có.

¹¹ Gbèe Bèri tí nò gbaànjé nò bàkà nèté bà njèè ndâ i tí nò gbaànjé-gbaànjé ká 'do gbí 'dóó có mì wó gbí njembí wó.

Ndâ bà to me mbè tí gbèe dii

¹² Diì 'duù ká gbaànjé, káa ndâ bà to tí me mbè, káa ndâ bà to tí nò mbe me mbè nò 'dáá káa gbèe dii. À delè go éno ta Bìndi-Mbíri; yí a gbèe dii, ta ndâ bà to tí wó me mbè.

¹³ Tacó gbèe Bèri tí nó táánò mbe caka tí ndoo nó, caka tí ndoo tacó bà bàkà ndoo tí gbèe dii Bìndi-Mbíri. Ndoó má a ndâ Jùdèyà, ndoo má a ndâ Ìgìrìgì, ndoo máa ndâ i-zógó-zogo, ndoo má me ndâ i-zógó-zogo lá, àa táánò je ji ndoo 'dáá gí káa gbèe Bèri wàa ndoo 'ví njù .

¹⁴ Diì 'duù me káa gbèe bà to tí wó lá, a ndâ bà to me mbè.

¹⁵ Kpázà kò 'duù kpónó má 'dè có máa, «Ye me 'bí 'duù lá, à má éno ye me bà to tí diì 'duù lá,» nínò bà dù me có mbe si yí 'ví dù tí bà to tí diì 'duù lá ká nò lá.

¹⁶ Tù 'duù delè má 'dè có máa, «Ye me bà to tí dìi 'duù lá, tacó ye me ọ 'duù lá,» ñìnò bà dù me có mbe tii yí 'do tí bà dù tí bà to tí dìi 'duù ká nò lá.

¹⁷ Ndâ bà to tí dìi 'duù táánò 'dáá má káa ọ wó, 'duù tí nò bà 'di có ta yè? Káa ndâ i tí dìi 'duù táánò 'dáá má káa tù, 'duù tí nò bà ñò ndâ i ta yè?

¹⁸ Káa Mbíri kpoko ndâ bà to tí dìi ndoo mítí ndoo ká go có mì wó gbí njembí wó.

¹⁹ Yí táánò má suu ndâ bà to tí dìi ndoo 'dáá ká tí gbèe ña i, dìi ndoo táánò bà dù go yè?

²⁰ À má go ñìnó kpónó nó, ndâ bà to tí dìi 'duù me mbè, káa dìi 'duù ká gbaànjé.

²¹ Wotí bà 'dè có mì ọ 'duù ji 'bí wó máa, «Nèté mì ye ta wò wálá,» nò wálá. Wotí bà 'dè có mì muu delè ji ndâ kpázà kò máa, «Nèté mì ye ta yo wálá,» nò wálá.

²² Có kpónó giù dù a ñìnó máa, ndâ bà to ñìnó tí dìi ndoo mbe me délékè nó, a ndâ bà to ñìnó náa ndú má wálá, káa ndoo wálá nò;

²³ bìndi ndâ bà to ñìnó náa ndoo si ndú tí cèe i lá nó, a ndâ ñìnó náa ndoo kù kpolo tí ndú tí kpoò; káa ndâ bà to ñìnó tí ndâ bà nò nó, a ndâ bà to ñìnó náa ndoo kù nguù ndú 'do rẹ ọ ndâ 'duù,

²⁴ ndii ndâ banga bà to gí.

²⁵ Káa Mbíri suu dìi ndoo, bìndi yí giù te duù mítí ndâ bà to ñìnó náa có tí ndú kpolo maa-maa lá nò. À má éno, 'bè 'ví dù gbí òkò tí ndâ bà to tí dìi 'duù lá, tacó wàa ndú 'dáá gí 'ví bàkà nèté toko gbaànjé.

²⁶ 'Bí bà to tí ndoo gbaànjé má kù mìlisé, sè ndâ 'bí bà to tí ndoo 'dáá gí delè kù mìlisé. Káa à má kù ùlù 'bí bà 'bí to gbaànjé, sè ndâ 'bí ñìnó 'dáá gí ta líkí'o tí ndú.

²⁷ Yo kpónó toko gbaànjé 'dáá gí bàkà a gbèe dìi Bìndi-Mbíri. Káa yo gbaànjé-gbaànjé a ndâ tende bà to tí wó.

²⁸ Bìndi gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Bìndi-Mbíri, Mbíri bàkà ndâ 'bí 'duù tí ndâ tú mì Jézù, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe ma có mì wó tí Mbíri, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe nìbà i, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe bàkà serè, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe 'vala ndâ 'duù 'do gbí nò'o, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe koni ndâ 'duù, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe bàkà ndâ 'duù 'ví bàkà nèté toko gbaànjé, bìndi ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe 'dè có gbí ndâ 'bí tende ña nje có.

²⁹ Yo 'dáá gí a ndâ tú? Yo 'dáá gí a ndâ mbe ma có mì Mbíri? Yo 'dáá gí a ndâ mbe nìbà i? Áá mì yo 'dáá gí a wotí bà bàkà ndâ serè?

³⁰ Yo 'dáá a ndâ mbe 'vala ndâ 'duù 'do gbí ndâ nò'o? Yo 'dáá gí a ndâ mbe 'dè ndâ 'bí tende nje có? Yo 'dáá gí a ndâ mbe 'dè gbí ndâ tende nje có?

³¹ Yo koro có gítí ndâ i-nambeè ñìnó á gàa gí yaà nò.

Ye kpónó bà tubà kpokèjì ñìnó mbe nìkì ngé ndii gí nó ji yo.

13

Tó bà zè tí

¹ Ye kpétí má ni bà 'dè ndâ kpíkpa'dà ña nje có mì ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, bìndi ye giù 'dè nje có mì ndâ basilì toko mítí ndú, káa njembí ye me njembí ba zè Mbíri lá, Mbíri nìkì lá, ndâ có tí nò náa ye kù 'dè nò gbí tù Mbíri ká go mòngò gbí tù bô.

² Ye kpétí káa mbe 'dè kòcò ta wotí mì Bèri-mì-Mbíri, Bèri kpétí má je ji ye káa muu tacó bà 'di gbí ndâ có kóó mì Mbíri 'dáá gí, yí delè kpétí má

je ji ye káa bà tee njembí ye mítí Mbírì tí ña ñinó náa ye kù mètèkè a ndá kpo-kpò gú 'do tí bàndò mì ndú nó, káa njembí ye má me njembí bà zè Mbírì lá, ye jéé kùro Mbírì me i lá.

³ Ye kpètí má njèè ndâ i mì ye 'dáá gî ji ndâ mbe yê, ye kpètí má si à 'ví doo ye ta wu, wàa ye 'ví cì gî, káa njembí ye me njembí bà zè Mbírì lá, ndâ i tí nò náa ye bàkà nò me tó i ji ye gbaànjé lá.

⁴ Njembí bà zè Mbírì a bà kònò tí, ta bà bàkà nambeè. Njembí bà zè Mbírì me kii lá, njembí bà zè Mbírì me bà wu gbí tí 'duù ta kpéétí wó lá,

⁵ njembí bà zè Mbírì me bà 'dè mbè có lá, à delè me ju njembí lá. Njembí bà zè Mbírì me bà nanaka muu mítí i ñinó mbe niki ká tí lo ta kpéétí lo nó lá; à me bà dù tí gírí'dú lá, à delè me bà mò ndâ 'duù 'do tí lo gí 'dè lá.

⁶ Njembí bà zè Mbírì me bà dù ta líkí'o bà bàkà vò i lá; njembí bà zè Mbírì a bà dù ta líkí'o bà bàkà i ñinó dú nò.

⁷ Njembí bà zè Mbírì tí muu ndâ i 'dáá gî, ùnje gítí ndâ i 'dáá gî, koṛo có lí mítí ndâ i 'dáá gî, kònò ndâ i 'dáá gî.

⁸ Bà ma có mì Mbírì bà cee gî, bà 'dè ndâ tende ña nje có bà cee gî, bà dù ta muu tí 'duù bà cee gî, káa ndòngbú bà dù ta njembí bà zè Mbírì wálá.

⁹ Tacó mbe ñò Mbírì ni cee jé wálá, mbe ma có mì Mbírì ta kábà delè jé wálá.

¹⁰ Káa ta o tí nó náa i ñinó ta bà lê tí wálá nó bà gí nó, i ñinó ta bà lê tí nó bà cee gî.

¹¹ Si ye táánò gbí 'viì nó, ye kù 'dè có ká go i mì 'viì, ye kù koṛo có ká go i mì 'viì, ye kù 'viiki gbí có ká go i mì 'viì. Káa ye kpónó mà giì gí tí 'dakò gî, ye giì si ndâ i-'viì 'dáá gî mí to gî.

¹² Ndoò kpónó kù ñò cè tí Mbírì me ngbáràngà'i lá; ndoo kù ñò yí ká tùrúwàa go i gbí 'dèngàmbe nò. Káa ndoo kèjì gí bà zeke gbíro ndoo ta ndú. Ye kpónó ñò yí ni cee lá, káa ye kèjì gí bà ñò yí ni cee a go ñinó náa yí kpónó ñò ye ni cee ta ndâ có gbí njembí ye 'dáá gî nò.

¹³ Káa ndâ i ñinó náa ndú kpónó kuu tí nó, a bà tee njembí mítí Mbírì, ta bà koṛo có lí mítí Mbírì, giì je njembí bà zè Mbírì; káa kpóló-kpolo i gbí òkò tí ndâ i tí nò ta'ò nò 'dáá gî a njembí bà zè Mbírì.

14

Ndâ 'bí i-nambeè kpòò 'do mì Bèri-mì-Mbírì

¹ Yo ka wu'o tacó bà 'de njembí bà zè Mbírì. Yo delè 'ví koṛo có tí kpoò gítí ndâ i-nambeè mì Mbírì. Káa yo 'ví koṛo có gítí bà ma có mì Mbírì ndii ndâ 'bí i 'dáá gî.

² 'Duù ñinó mbe kù 'dè ndâ tende ña nje có nó kù 'dè có me ji ndâ 'duù lá, yí kù 'dè có a i ji Mbírì. Tacó 'duù mbe 'di gbí có tí nò náa yí kù 'dè nò wálá, tacó yí kù 'dè a ndâ có kóó mì Mbírì ta wotí mì Bèri.

³ Káa mbe kù ma có mì Mbírì kù 'dè có a i ji ndâ 'duù, yí kù koni a ndâ 'duù, yí kù je a wotí ji ndâ 'duù, yí delè kù 'dèè a njembí ndâ 'duù.

⁴ 'Duù ñinó mbe kù 'dè ndâ tende ña nje có nó kù koni káa tí wó ta kpéétí wó cuki, káa mbe kù ma có mì Mbírì kù koni a ndâ mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbírì 'dáá gî.

⁵ Có gbí njembí ye ji yo éno máa, yo 'dáá gî 'ví dù tí ndâ mbe 'dè có gbí ndâ tende ña nje có. Káa yo kùtáá má dù 'dáá tí ndâ mbe ma có mì Mbírì, áá bà niki ndii bà 'dè ndâ tende ña nje có gî. Tacó mbe ma có mì Mbírì a gbolò 'duù ndii mbe 'dè ndâ tende ña nje có tí nò gî, sè káa ñinó 'bí 'duù mbe 'dè gbí ndâ tende ña nje có tí nò 'ví dù kuu tacó bà koni ndâ mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbírì má kuu tí .

⁶ Ye kpónó má ya gí mì yo kà kù 'dè có ji yo gbí ndâ tende ña nje có, káa mbe 'dè gbí ndâ có tí nò náa ye kù 'dè nò ji yo wálá, tó i mì ye bà dù ji yo a yè, ndâ tó kómbe ye? Có tí nó bà 'dè gbí có kóó mì Mbíri ji yo wálá, có tí nó bà je muu ji yo wálá, có tí nó bà ma có mì Mbíri ji yo wálá, có tí nó delè bà ñibà i ji yo wálá.

⁷ Yo koṛo có gítí ndâ ɾòngo gi, yo delè 'ví koṛo có gítí mòngò gi, ndú me ndâ wu i lá, káa 'bè má gbí òkò tí kòcò ndâ ñi ɾòngo 'dáá gí má wálá, ña ɾòngo tí nó bà gbì ji yo a ña cè yè?

⁸ Káa mbe o mòngò má o me tí mòngò-gó lá, a 'di ká bà 'vee bà zí'i-gó?

⁹ Yo delè ká go éno; yo má 'dè có gbí tende ña nje có náa ndâ 'duù 'di gbí ndâ nje có tí nó ngbárángà'i lá, ndú bà 'di gbí ndâ có mì yo nó ée? Tacó yo kù 'dè có gí gbí pípiri sínò.

¹⁰ Ndâ ña ndâ nje có muu to tí nó me mbè; káa 'bí nje có ta gbí wálá nó wálá.

¹¹ Káa 'duù má 'di gbí ña tende nje có tí nó náa wò kù 'dè nó lá, yí a tende 'duù ji wò, wò delè a tende 'duù ji yí.

¹² À má éno, yo ka wu'o a i tacó bà 'de ndâ i-nambeè ñinó mbe kù koni ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri tókà'i nô, lê náa go i-nambeè 'do mì Bèri-mì-Mbíri ká tí yo nó.

¹³ Tacó éno, 'duù má kù 'dè có gbí tende ña nje có, yí 'ví 'deke tí wó ji Mbíri máa, Mbíri 'ví wu 'bí 'duù mbe 'dè gbí nje có tí nó ji ndâ 'duù.

¹⁴ Tacó ye má 'deke tí ye ji Mbíri gbí tende ña nje có, gbí éno máa, ye kù 'deke tí ye ta njembí ye, káa ye 'di gbí có tí nó lá.

¹⁵ Có a ñinó máa ye 'ví 'deke tí ye ji Mbíri gbí ña nje có ngayi wè? Ye bà 'deke tí ye ji Mbíri gbí ña nje có ñinó náa ndâ 'duù 'dáá 'di gbí gí nô. Bìndi ye 'ví cè cè gbí ndâ tende ña nje có, ta nje có ñinó náa ye 'di gbí gí nó, só gí.

¹⁶ Tacó wò má kù ùlù Mbíri gbí tende ña nje có mí ɾègbà tí 'bí 'duù ñinó mbe 'di gbí ña nje có tí nó lá nó, 'duù tí nó bà ñi «À go-i-tí-nò» gí tàkò bà ùlù Mbíri mì lo nó ta ña kpokèjì ngayi?

¹⁷ Tacó wò kpèti má kù ùlù Mbíri ta banga tí, káa 'duù tí nó ɾègbà tí lo nó 'di gbí ña nje có mì lo nó lá, banga bà ùlù Mbíri mì lo nó bà koni 'duù tí nó wálá.

¹⁸ Ye 'dè ñikì ma ji Mbíri tacó ye ñi bà 'dè có gbí tende ña nje có ndii yo 'dáá gí.

¹⁹ Káa ta ndâ ña ñinó 'dáá gí, ye má gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri, à ñikì tí ye káa bà 'dè kpèti káa ndâ ñi có vô cuki gbí ña nje có ñinó náa ndâ 'duù 'dáá gí 'di gbí gí tacó bà ñibà i ji ndú, á có tí bà 'dè mbè có kárú-karu-kàrù gbí tende ña nje có ñinó náa ndú 'di gbí lá nô.

²⁰ Yo koṛo có go i mì ndâ 'viì lá; ndâ kómbe ye. Yo dù go ndâ dó 'viì tí ndâ mbe bàkà vô i lá, káa yo 'ví bàkà i go i mì ndâ 'duù ñinó náa muu ndú njaanga gí nô.

²¹ À cu mí gbí wáràgà mì Mòze máa, kòcò Mbíri máa,

«Ye bà si a ndâ tende 'duù 'ví 'dè có gbí nje ye ji ndâ 'duù mì ye gbí ndâ tende ña nje có.»

²² À má éno, bà 'dè có gbí ndâ tende ña nje có me i mbe túbà wotí mì Mbíri a ji ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri gí nó lá, à a i tacó tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri lá. Káa bà ma Banga-Ngú-Có me i tacó tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri lá lá, à a i tacó tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri gí.

²³ Tacó éno, yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì má kili ta bà muu yo 'dáá gí, bìndi yo kù 'dè có gbí ndâ cèe ña nje có, 'bí tende 'duù, tí 'duù ñinó mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì lá nó, má 'de yo tí, yí bà go mà tí yo wálá?

²⁴ Káa yí má 'de yo kili ta bà muu yo éno kù ma a có mì Mbírì, yí bà nò tí wó gí, máa ndâ yí a mbe bàkà vò i. Bìndi ndâ có tí nò náa yí 'di 'do gbí nje yo nò bà si yí 'ví 'visì muu wó 'do tí ndâ vò kpokèjì mì wó gí.

²⁵ Ndâ có tí nò náa yí 'di 'do mì yo nò bà yù gbí ndâ vo-vò có kóó tí nó gbí njembí wó nó 'dáá gí sè gí. Bìndi yí bà 'bu gbíro wó mí to kù ùlù Mbírì ta nje wó, máa Mbírì dú kuu ta yo.

Ña kpokèjì bà bàkà i gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì

²⁶ À má éno, yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì má kili ta bà muu yo 'dáá gí gí, ndâ muu cè 'ví cè cè, ndâ mbe ñibà i 'ví ñibà i, ndâ mbe 'dè gbí có kóó mì Mbírì gí sè 'ví 'dè, ndâ mbe 'dè có gbí ndâ tende ña nje có 'ví 'dè, ndâ mbe ni bà 'dè gbí ndâ tende ña nje có tí nó náa ndâ 'bí ka ndú kù 'dè nó jì ndâ 'duù 'ví 'dè. Yo 'ví bàkà ndâ i tí nó 'dáá gí tacó bà konì tí yo.

²⁷ Ndâ mbe 'dè có gbí ndâ tende ña nje có gbí òkò tí yo 'ví dù ká go ndâ 'duù go só, go ta'ò. Wàa ndâ mbe kù 'dè gbí ndâ tende ña nje có tí nó náa ndú kù 'dè nó 'ví dù kuu tí.

²⁸ Káa ndâ mbe 'dè gbí ndâ tende ña nje có tí nó náa ndú kù 'dè nó jì ndâ 'duù máa wálá, ndú 'ví dù ngbì, wàa ndâ mbe kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì má kili gí, 'duù 'ví 'deke tí wó jì Mbírì ta ña nje có ñinó náa yí nò ni gbí njembí wó gí nò.

²⁹ Yo 'ví si ndâ 'duù go só, go ta'ò 'do gbí òkò tí yo 'ví kò-kò ta có mì Mbírì, wàa sè ndâ 'duù 'ví koro gbí có tí nó náa ndú kù kò-kò tí nó.

³⁰ Káa Mbírì má wu bà 'dè có mì wó jì 'bí 'duù gbí òkò tí yo ta o tí nó náa 'bí ka wó kù kò-kò ta có mì Mbírì nó, 'duù tí nó mbe kù kò-kò nó 'ví le wo wó gí, wàa ka wó 'ví 'dè ngú có ñinó náa à tí nò.

³¹ Yo jòò gbí bà 'dè có lá. Tacó wàa yo 'dáá gí 'ví ni bà 'dè có, wàa yo 'dáá gí 'ví konì ta tí yo gbí òkò tí yo.

³² Tacó mbe ma có mì Mbírì a 'duù ñinó mbe nò o bà 'dè có ni gí, yí delè a 'duù ñinó mbe nò o bà sè tù wó ni gí.

³³ Tacó Mbírì me mbe ñonòkò gbí ndâ i lá, yí a mbe 'viindi ndâ i. Yo tí ndâ 'duù mì Mbírì má kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gí, yo 'ví bàkà go ñinó náa ndâ 'bí ka yo mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì 'dáá gí kù bàkà nò.

³⁴ Ndâ nù 'ví dù ngbì. Ndú 'ví 'di có mì ndâ kù ndú á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mòze, máa ndú 'ví dù tí ndâ kùro ndâ i lá nò.

³⁵ 'Bí i ta go bà 'vee gbí má tí ndú, ndú 'ví 'vee ndâ kù ndú ta o tí nó náa ndú má ya ta ndú gí 'bá gí. Tacó a có nò tacó tí nù bà 'dè kòcò wó gí yaà ta o tí nó náa ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì má kili gí nò.

³⁶ Yo kù koro có máa, có mì Mbírì 'bí bà gí a i 'do mì yo? À gí ká tacó tí yo cuki?

³⁷ 'Bí 'duù gbí òkò tí yo má koro có éno máa yí lá a mbe ma có mì Mbírì, 'bí 'duù delè má koro có máa yí 'de ndâ ña i-nambee 'do mì Bèri-mì-Mbírì me mbè, ña 'duù tí nó 'ví te mí gbí muu wó éno máa, có tí nó náa ye kù cu jì yo nó a có mì Mbírì.

³⁸ Káa yí má si có tí nó náa ye kù cu jì yo nó á tí có lá, yo delè 'ví si yí tí có lá.

³⁹ À má éno, yo tí ndâ ná'vindí ye, yo 'ví dù ta go bà ma có mì Mbírì, yo delè 'ví rò ndâ 'duù 'do tí bà 'dè có gbí ndâ 'bí tende ña ndâ nje có lá;

⁴⁰ yo delè 'ví bàkà ndâ i 'dáá gí gbí cèe kpokèjì, á go ñinó náa à tí.

15

Bà 'vala ndi Bìndi-Mbírì 'do gbí muu'dú wó

¹ Go bà 'va mbí yo á gítí Banga-Ngú-Có tí nó náa ye táánò ma ji yo nó kuu tí ye, ndâ ná'vindí ye, Banga-Ngú-Có tí nó náa yo táánò ùnje gítí , bìndi yo giì zèè tí kpoò nò.

² Nìnò a Banga-Ngú-Có tí nó náa ye táánò ma ji yo, mbe 'vala yo á do gbí ndâ vò i, náa yo má zèè có tí nó kácá-kácá nò. Káa yo má zèè kácá-kácá lá, gbí éno máa, gbí bà ùnje mì yo gítí Mbírì wálá.

³ Ye táánò nì ji yo káa bà gbèè có tí nó náa áá táánò nìbà ji ye, tí kpóló-kpólo có ngé ndii gí nò, tí có tí nó máa, Bìndi-Mbírì táánò cì tacó ndâ vò i mì ndoo, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì nò.

⁴ Maa, áá táánò giì duu yí gí, káa bìndi sili ta'ò, Mbírì giì te yí tí wu wó 'do gbí muu'dú wó gí yaà, á go có tí nó gbí wáràgà mì Mbírì nó gí.

⁵ Maa, yí túbà tí wó ji Kéfà, bìndi yí giì túbà tí wó ji ndâ tú mì wó muu'bì-nje só.

⁶ Bìndi yí giì túbà tí wó ji ndâ ná'vindí wó zi'duù-vò ta bà vò (500). Ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú kpèti kpónó má ya gí bà sili mì ndú gí, sè ndâ 'bí kú 'vala kálásê.

⁷ Bìndi yí giì túbà tí wó ji Jákòmò, bìndi nìnó, yí giì túbà tí wó ji ndâ tú mì wó 'dáá gí.

⁸ Ndòngbú bà túbà tí wó giì dù a i ji ye á go 'viì náa à jò yí me gbí o mì wó lá nò.

⁹ Tacó ye a ndòngbú 'duù gbí òkò tí ndâ tú mí wó, mbe 'vii tí 'duù nìnó náa à 'ví nì ta rẹ tú mì wó mí muu ye lá. Tacó ye táánò a mbe kú mèèkè'i tí ndâ 'duù mì Mbírì mbe kú kili ta rẹ mì Bìndi-Mbírì nò.

¹⁰ Káa nambeè mì Mbírì náa yí táánò bàkà ji ye nó ká bàkà ye tí ye tí nó á kpónó kuu nó nò. Káa nambeè mì Mbírì náa yí táánò bàkà ji ye nó ya me sínò lá. Ye bàkà nèté tí kpoò ndii sè ndâ 'bí tú mì Jézù 'dáá gí. Káa ye bàkà nèté tí nó 'do me gbí 'dóó wotí mì ye lá, a nambeè mì Mbírì ká je wotí ji ye.

¹¹ Á mà táánò a ndú ká ma Banga-Ngú-Có ji yo wèè, à mà a ye wèè, ze ma Banga-Ngú-Có ji yo gí, káa nìnò a có náa yo 'dáá ùnje gítí gí.

Bà 'vala ndi ndoo 'do gbí muu'dú ndoo

¹² Có kpónó a nìnó máa, ze lê má 'dè có ji yo éno máa, Mbírì 'vala ndi Bìndi-Mbírì 'do gbí muu'dú wó gí, ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo kú 'dè có máa, ndâ ku bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú wálá, tacó yè?

¹³ Có tí nó náa yo 'di éno máa, ndâ ku bà 'vala ndi ndú á 'do gbí muu'dú ndú wálá nò, má dú káa yúco, gbí éno máa, Bìndi-Mbírì 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó lá.

¹⁴ Káa Bìndi-Mbírì má 'vala ndi wó á 'do gbí muu'dú wó lá, gbí éno máa, i tacó bà ma có mì ze ji yo nó wálá, i tacó bà ùnje gítí mì yo nó delè wálá.

¹⁵ Ze delè kú waaka a 'véřè ta rẹ Mbírì, tacó ze kú ma có éno máa, Mbírì 'vala ndi Bìndi-Mbírì á 'do gbí muu'dú wó gí, káa yí 'vala yí lá náa yí má 'vala ndi ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú lá nò.

¹⁶ Tacó Mbírì má bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú wálá, gbí éno máa, yí 'vala Bìndi-Mbírì 'do gbí muu'dú wó delè lá.

¹⁷ Káa Mbírì má 'valá ndi Bìndi-Mbírì 'do gbí muu'dú wó lá, gbí go éno máa, nje wú tí bà tee njembí yo á mítí Bìndi-Mbírì wálá, yo delè kpónó kú 'vala ká kpòò gbí ndâ vò i mì yo.

¹⁸ Gbí delè go éno máa, ndâ 'duù nìnó mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì mbe cì gí nó mì gí.

19 Káa ndoo má kù koṛo có lẹ̀ mí tí Bìndi-Mbírì ká tacó bà 'vala ndoo muu to tí nó cuki, gbí éno máa, 'bí 'duù ta yê ọ̀ wó gbí òkò tí ndá 'duù muu to tí nó mbe ndii yê ọ̀ ndoo wálá.

20 Káa yú có a ònínó máa, Mbírì 'vala Bìndi-Mbírì 'do gbí muu'dú wó tacó bà túbà máa, ndá 'duù tí nó náa ku ọ̀ ruka ndú gí nó bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú gí.

21 Tacó, ku lẹ̀ táánò má gí gí muu to tí nó 'do gbí có mì gbèè 'dakò nó, ndá ku delè bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú 'do ká gbí có mì gbèè 'dakò.

22 Tacó ndá 'duù 'dáá gí kù cì 'do gbí có nambeè gbí òkò tí ndú ta Ádámà, ndá 'duù 'dáá gí delè bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú 'do gbí có nambeè gbí òkò tí ndú ta Bìndi-Mbírì.

23 Káa ndá o bà 'vala ndi Bìndi-Mbírì 'do gbí muu'dú wó, ta o bà 'vala ndi ndá 'duù 'do gbí muu'dú ndú 'dáá ká tende-tende. A Bìndi-Mbírì, tí kpédélé i gbí nǵí, ká 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó kùro, bìndi ndá 'duù mì wó 'dáá gí kẹ̀jì gí bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú ta o bà gí yí wúnò.

24 Bìndi ndòngbú o, náa Bìndi-Mbírì bà gíi dele ndi gba mì Mbírì tí Bu wó jì yí si yí voloko gbí ndá có mì ndá kpo-kpò gba, ta ndá mbe wotí muu to tí nó, gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

25 Tacó Bìndi-Mbírì bà gí gí bà zogo to tí nó yee tí o tí nó náa yí bàkà ndá ku'di tí wó tí ndá i-tà-tàmà mì wó gí.

26 Káa ndòngbú ku'di tí wó náa yí bà cee o mì wó bà dù a ku.

27 Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, «Mbírì bàkà Bìndi-Mbírì tí gba mì ndá i 'dáá gí.» Káa gbí có tí nó máa, «Mbírì bàkà Bìndi-Mbírì tí gba mì ndá i 'dáá gí» nó me éno máa Bìndi-Mbírì delè a gba mì Mbírì tí mbe je gba jì yí nó lá.

28 Mbírì má gíi bàkà ndá i 'dáá gí tí ndá i-tà-tàmà mì 'Viì mì wó gí, 'Viì-mì-Mbírì bà gíi si tí wó 'ví dù tí ndá i-tà-tàmà mì Bu wó, tacó wàa Mbírì 'ví dù tí mbe zogo ndá i 'dáá gí.

29 Có gítí ndá 'duù tí nó mbe caka tí ndú tacó tí ndá ku nó máa yè? Ndú kù koṛo có máa ndá yì bà 'de gbí bà caka tí ndá yì ta ọ̀ mì ndá ku nó a yè, náa Mbírì jé má 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú lá nó?

30 Ye kpónó kù gbaa tí ye mì nje ku ta o 'dáá gí nó tacó yè?

31 Ye kù nò ku ta ọ̀ ye ta ọ̀ rì 'dáá gí, ndá ná'vindí! Ye kù dùlù tí ye tacó tí yo, ta ọ̀ mì Bìndi-Mbírì, tí Jézù tí Mbe tí ndoo.

32 Có gbí nje ndá 'duù gbí gbata Éfàsù lá, ye táánò má 'vala a 'válá mì ndá «Nò gbí jìlì», ye bà 'de gbí a yè? Káa Mbírì má bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú wálá, «Ndoò zò i, wàa ndoo 'ví njù pe, wàa ndoo 'ví ù ta ku taàbè,» á go có tí nó náa ndá 'duù kù 'dè nò.

33 Yo si 'bí 'duù 'ví eendi yo lá: «A vò kaà ká kù volo 'duù.»

34 Yo koṛo muu yo nìkì maa, wàa yo 'ví si vò i mí bàndò mì wó. Ye kù 'dè có tí nó jì yo, tacó ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo nò Mbírì ni lá, káa ònínó a có nó tacó tí yo.

Bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú

35 Ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo ndá-'bì-lá bà 'vee 'vé máa, «Mbírì bà 'vala ndi ndá ku 'do gbí muu'dú ndú ta ọ̀ kpokẹ̀jì ngàyi wè? Cè tí ndú bà dù go ọ̀ yè?»

36 Ònínó a ndá 'vé mì ndá 'duù ònínó ta muu tí ndú wálá nó ká nó. Yo ma 'va njì ọ̀ mí tà to, njì ọ̀ tí nó má cì lá, kù i 'va 'do tà to lá.

³⁷ Káa yo rò mí tà to káa bétéré nì ña; à mà a nì cù, à mà nì wàzê, yo rò me kù i tí nó mbe kù kù ta kùngbó wó, ta kpá wó nó lá.

³⁸ Káa a Mbírì ká wu bà kù ndò jì ndâ ña ndâ nì ña 'dáá gî. Cù kù kù káa cù, wàzê kù kù káa wàzê.

³⁹ Ña dii ndâ i mbe kù 'vala muu to tí nó 'dáá gî delè ká tende-tende. Dii ndâ 'duu tende 'do tí dii ndâ nò, bìndi dii ndâ nuu tende 'do tí dii ndâ sè.

⁴⁰ Ndâ i gbírì kuu tí, ndâ i muu to tí nó delè kuu tí. Cè banga mì ndâ i gbírì ká tende, cè banga mì ndâ i muu to tí nó delè ká tende.

⁴¹ Cè banga mì rì ká tende, cè banga mì pì delè ká tende, bìndi cè banga mì ndâ yii ká tende. Káa cè banga mì ndâ yii gbí òkò tí ndú delè 'dáá gî ká tende-tende.

⁴² À delè ká éno ta bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú. À má duu dii 'duu mí tà to, dii tí nó kù zò to, káa dii 'duu má 'vala 'do tà to, dii tí nó bà zò to káká'i wálá.

⁴³ A vò ká tí dii tí nó náa à duu mí tà to nò, káa a banga ká tí dii tí nó mbe 'vala 'do tà to nò.

⁴⁴ Dii tí nó náa à duu mí tà to nó je a tú 'duu, káa dii tí nó mbe 'vala 'do gbí muu'dú nó je a tú Mbírì.

⁴⁵ Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, «Kpédélé Ádàmà gí tí 'duu mbe kù 'vala, káa ndòngbú Ádàmà gí tí Bèrì mbe kù je 'válá,» nò.

⁴⁶ Áá táánò me Ádàmà tí nó ta tú wó a tú Mbírì nó ká gí kpédélé'i lá. À gí kpédélé'i a Ádàmà tí nó ta tú wó a tí tú 'duu nò.

⁴⁷ Mbírì táánò suu kpédélé a Ádàmà 'do tí to, káa bà só Ádàmà gí 'do gbírì.

⁴⁸ Ndoò tí ndâ 'duu muu to tí nó go Ádàmà tí nó náa à suu yí 'do tí to nó nò, káa ndâ 'duu gbírì go Ádàmà tí nó mbe gí 'do gbírì nò.

⁴⁹ Ndoò bà je kózò tí 'dakò tí nó mbe gí 'do gbírì nó jé ká go bà je kózò tí 'dakò tí nó náa à suu yí 'do tí to tí nó mì ndoo. Ndoò kpónó a kózò tí Ádàmà tí nó náa à suu yí 'do tí to tí nó nò.

⁵⁰ Ndâ ná'vindí, gbí có tí nó náa ye 'dè jì yo nò éno máa, wu 'duu ta mbelè gbí dii wó bà dù tí mbe zèè mbèlè mì Mbírì wálá. Tú 'duu, tí tú mì ku nó, delè, náa à 'visi tí, tí tú ñinó mbe cì lá nó, wálá.

⁵¹ Yo sè tú yo gítí có kóó tí nó tí yúco náa ye kù 'dè jì yo nò: ndoo 'dáá bà cì wálá.

⁵² Káa ta o bà o ndòngbú mòngò nó, áá bà 'visi ndoo 'dáá gî gbí làmbu o, á go bà kì ro nò. Tacó ta o bà o ndòngbú mòngò tí nó, ndâ ku bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú ngbé, bìndi áá kèjì gí bà 'visi ndoo.

⁵³ Tacó tú ndoo tí nó kpónó tí i mbe céé-cee nó bà cee wálá, tú ndoo tí nó kpónó tí tú mì ku nó bà jì'vì tí, tí mbe ñò ku lá.

⁵⁴ Tacó ña i ñinó tí i mbe dù tí ká lá nó má jì'vì tí tí i mbe dù tí ká, bìndi ña ñinó tí ña ku nó má 'visi tí tí ña ñinó mbe cì lá nó gî, ñinò a o bà gù bàkà tí mì có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, «Ku 'de 'bí ngbílí mbe da gbí ka wó ngbílí mítí wó gî.»

⁵⁵ «Áá ku, nì gírì bà na go mì lo ya gí kòtí 'di?»

⁵⁶ Nì gírì bà na go mì ku a vò i, bìndi vò i gù 'de wotí 'do tí có mì Mòze.

⁵⁷ Káa ndoo 'dè ñikì ma jì Mbírì tí mbe je wotí bà kpò nje ku jì ndoo ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì.

⁵⁸ À má éno, yo 'dò kò yo mí to tí kpoò, ndâ ná'vindí, yo lò muu gírì ngé lá. Yo 'ví bàkà nètè mì Mbe tí ndoo ta o 'dáá gî, ta bà te mí gbí muu yo máa, bà bàkà nètè ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo me bà bàkà 've nètè lá.

16

Bà gò i tacó tí ndâ 'bí ka ndoo mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbí̀rì

¹ À má gítí bà toko i-'bì yo tacó bà konì ta ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbí̀rì gbí gbata Jèrùzàlémè, yo 'ví bàkà go có tí nó nàa ye táánò 'dè jì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbí̀rì ta ndi tí ndâ bàndò gbí to Gàlátì nó.

² Ta ndâ ɾi-bà-wotí 'dáá gí, yo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí 'ví gò làmbu i 'do tí i ñinó nàa à kuu 'bì yo ta o tí nó nò. Tacó wàa, ye má ya gí mì yo kà, ye 'ví 'de yo kili i ñinó nàa à tí nó tẹ̀ gí.

³ Ye má yee mì yo kà gí, ye bà cu wàràgà mí 'bì ndâ 'duù tí nó nàa yo bà cu 'bì yo mítí ndú nó wàa ye 'ví tuu ta ndú ta ndâ i-nambee tí nó nàa yo kili nó, ya tí jì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbí̀rì gbí gbata Jèrùzàlémè.

⁴ Káa à má ñikí a bà ya káa 'dóó ye ta ndâ i tí nó, ndâ 'duù mì yo nàa yo bà cu 'bì yo mítí ndú nó 'ví ko ye.

Ndâ có gbí muu Páwòlò

⁵ Ye bà ya gí mì yo kà a i bìndi bà co ye gbí to Mèsìdóniyà, tacó a gbí muu ye a có bà ya gí mì yo kà có gbí to Mèsìdóniyà.

⁶ Ye bà dù á mì yo kà ta làmbu kòndi o, ndâ-'bì-lá ye bà cì ndâ pì cò'o 'dáá gí mí mì yo kà. Tacó wàa, yo 'ví konì ye ta bà ko ye ya gítí ndâ 'bí bàndò tí nó kùro kà nó 'dáá gí.

⁷ À gbí muu ye me có bà cu káa ɾo ye mítí yo gí, wàa ye 'ví ndii ya gí kùro nó lá, ye kù koɾo a có bà dù ta yo ta kòndi o, nàa Mbe tí ndoo má ùnje gí nó.

⁸ Káa ye bà dù gbí gbata Èfàsù káa yee tí o bà cì ndâ ngú i gbí ñjì.

⁹ Tacó njekèjì bà ma có mì Mbí̀rì njaanga jì ye káa gí, káa ndâ 'duù mbe kù jòò gbí có ta ye káa me a mbè.

Ndâ ndòngbú có mì Páwòlò

¹⁰ Tìmatéyò má có mì yo kà, yo 'ví te wíri mítí wó ñikí maa, tacó yí kù me nèté mì Mbe tí ndoo ká go ye.

¹¹ 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo 'ví si yí tí vò i lá; yo konì yí muu nó mì wó ñikí maa, tacó wàa yí 'ví dele ndi wó gí gí mì ye; tacó ɾo ze ta ndâ sè ná'vindí káa 'dáá ká kpokèjì tí wó.

¹² À má gítí ná'vindí ndoo Àpólò, ye cóó-cóó kù yòngò yí, máa ndú ya ta ndâ 'bí ná'vindí gí bà gala yo, káa có bà ya gí mì yo kà nó gí gí gbí muu wó kálásè. Káa yí má 'de o gí, yí bà ya gí mì yo kà gí.

¹³ Yo dù tí zò'o, yo tee njembí yo mítí Mbí̀rì tí kpoò, yo dù ta yú njembí yo, yo 'do kò yo mí to tí kpoò,

¹⁴ yo 'ví bàkà ndâ i 'dáá gí ta njembí bà zè Mbí̀rì.

¹⁵ Yo ñò ndâ Ìsitèfánà ta ndâ 'vii mì wó ni gí? Ndú a ndâ kpédélé 'duù mbe ùnje gítí Bìndi-Mbí̀rì gbí to Àkáyà, dú delè gbì gbí njembí ndú gítí bà bàkà nèté ta ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbí̀rì gí.

¹⁶ Ye kù yù 'do mì yo a nambee máa, yo 'ví 'dì có mì ña ndâ 'duù tí nó, yo delè 'ví 'dì có mì ndâ 'bí ka yo ñinó mbe kù bàkà nèté go i mì ndú nó.

¹⁷ Tàkòcò ye peteke gítí bà gí ndâ Ìsitèfánà ta Fòròtùnátò, gii je Àkàyíkùsù ngé ma; tacó ndú dù jì ye ká goolá ndoo ta ndoo nó.

¹⁸ Bà gí ndú nó te mbá-mbá mítí ye ká go ñinó nàa ndú me ta yo kà nó. Bà te duù mítí ña ndâ 'duù tí nó me vò i lá.

¹⁹ Ndâ mbe kù kili ta ɽè m̀ Bìndi-Mbírì gbí ndâ to Ásiyà 'vee yo ma. Ndâ Àkùyílà ta Pìrìsílà ta ndâ 'duù tí nó mbe kù kili ta ɽè m̀ Bìndi-Mbírì mbe kili mí ndú nó delè 'vee yo ta ɽè m̀ Mbe tí ndoo ngé ma.

²⁰ Ndâ ná'vindí m̀ ze kàá 'dáá g̀ 'vee yo ma.

Yo 'vee tí yo ta bà òlò gbí t̀ yo go i m̀ ndâ ná'vindí.

²¹ A 'dóó ye tí Páwòlò ká kù cu ndâ 'vé tí nó gbí wáràgà tí nó nó ji yo ta 'b̀ ye.

²² 'Duù má zè Mbe tí ndoo nìkì lá, Mbírì 'ví ì njà mítí wó!

Ye kù 'deke tí ye máa Mbe tí ndoo 'ví g̀ gálá!

²³ Ye kù 'deke tí ye máa Mbe tí ndoo Jézù 'ví bàkà nambeè ji yo.

²⁴ Ye zè yo 'dáá g̀ nìkì maa ta ɽè m̀ Bìndi-Mbírì. Go-i-tí-nò.

BÀ SÓ KÒRÍNDÌ

Bà só bà cu wáràgà mì Páwòlò jì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Kòrìndì

¹ Nìno a ye tí Páwòlò, tí mbe gí tí tú mì Bìndi-Mbírì tí Jézù 'do gbí có mì Mbírì, ká kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Jézù á gbí gbata Kòrìndì, delè ta ndi 'bá mì ndâ Ìgírìgì 'dáá gí. Ze kù gbo gbí bà cù wáràgà tí nó jì yo ta ná'vìndí ndoo Tímátéyò.

² Ze kù 'deke tí ze jì Mbírì tí Bu ndoo, ze delè kù 'deke tí ze jì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì máa ndú 'ví cù 'dè ngo cù ndú mítí yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù ta 'dè njembí yo.

Páwòlò 'dè nìkì ma á jì Mbírì

³ Ndoò ùlù Mbírì, tí Bu Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, tí Bu ndoo mbe kù ño yê ọ̀ ndoo, tí Mbírì tí mbe 'dè njembí,

⁴ mbe kù yìi ndoo gbí o ña ndâ vò i 'dáá gí, tacó wàa ndoo delè 'ví yìi ndâ 'bí ka ndoo ta o tí nó náa ndú má gbí vò i ta ña bà yìi tí tí nó náa yí tí Mbírì yìi ta ndoo nò.

⁵ Nje bà kònò sé'i tí nó táánò mì Bìndi-Mbírì nó kpónó 'de ndoo me gbolò. Tacó éno, Mbírì delè bà je wotí bà kònò ndâ vò i tí nó á go ñìndi Bìndi-Mbírì táánò ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì jì ndoo gí, tacó wàa ndoo delè 'ví yìi ndâ 'bí ka ndoo ta o tí nó náa ndú má gbí vò i ta ña bà yìi tí tí nó náa yí tí Mbírì yìi ta ndoo nò.

⁶ Ze má kònò sé'i muu yo, ze kònò a i tacó bà 'vala yo. Káa Mbírì má konì ze 'do gbí bà kònò sé'i, yí konì ze nò a i tacó wàa ze 'ví konì ta yo á gbí bà kònò gbèe ña sé'i tí nó mì ze náa yo kù kònò nò.

⁷ Njembí ze jé mù gítí yo lá, tacó ze ñò ni gí máa, yo kù kònò sé'i ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì ká go ze. Tacó éno, Mbírì bà konì yo á go ñìno náa yí kù konì ta ze nó gí.

⁸ Go bà 'va mbí yo á gítí ña kpo-se-muu tí nó náa ze táánò 'de gbí to Ásiyà nó kuu tí ze, ndâ ná'vìndí ze. Ze táánò gbí o tí nó kojo có éno máa, ze bà 'de 'válá káká'i wálá.

⁹ Ze ta o tí nó kojo có éno máa, à waa có ku mítí ze gí. Ña tende vò i tí nó táánò bàkà ze tacó wàa ze 'ví ñò tí ni éno máa wotí bà 'vala miṛi ze me 'bì ze lá, à a i 'bì Mbírì tí mbe kù 'vala ndâ ku cuki.

¹⁰ A yí táánò ká 'vala ze 'do gbí ña tende vò i tí nó mbe 'de ze nò. Yí delè káká'i bà 'vala ze 'do gbí ndâ vò i ñìno kẹ̀jì nó gí.

¹¹ Yo 'dáá gí 'ví konì ze ta bà 'deke tí yo jì Mbírì tacó tí ze, tacó wàa à 'ví dù a ndâ 'duù me mbè ká kù 'deke tí ndú jì Mbírì tacó tí ze, wàa Mbírì 'ví cù ta 'dè ngo cù wó mítí ze. Bìndi ndâ 'duù me mbè 'ví 'dè nìkì maa jì Mbírì tacó bà cù 'dè ngo cù wó mítí ze nò.

Páwòlò 'visi ndâ có gbí muu wó gí

¹² 'Bí i gbaànjé mbe kù mba ze, ta kponje nje ze gítí wálá a ñìno máa, ze ta o 'dáá gí kù 'vala ta ndâ 'duù, cotí ndâ i 'dáá gí, ze kù 'vala ta yo, ká ta bà bàkà ndâ i ñìno mbe 'vii ọ̀ 'bá nò. Ze kù bàkà ndâ i tí nó ta njembí ze gbaànjé, ta tiṛi gbí wálá, go có mì Mbírì. Ze kù bàkà ndâ i tí nó me 'do gbí bà 'di gbí-o mì ze tí ndâ 'duù á muu to tí nó lá. Ze bàkà a i 'do gbí nambeè mì Mbírì.

¹³ Ze kù cu ji yo gbí ndâ wáràgà mì ze káa ndâ có ñinó náa yo bà ni bà 'deke ndú gî, tí ndâ có ñinó náa yo delè bà 'di gbí ndú gî nô. Ye koṛo có máa yo bà 'di gbí ndú ngbárángà'i gî.

¹⁴ Yo kpónó 'di gbí ze ngbárángà'i lá. Káa ye koṛo có máa, yo bà 'di gbí ze cee a i ta ɾi bà gî Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri wúnò gí bà waa có mítí ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî. Ñinò a ɾi tí nó náa yo bà gii mba tí yo ta ɾè ze, bìndi ze delè bà gii mba tí ze ta ɾè yo nó ká nò.

¹⁵ Ye táánò bàkà kpédélé'i a có bà co wiɾi ya gí mì yo gbí gbata Kòrìndì kà, tacó wàa yo 'ví 'de i gbí nó mì ye nò 'vìlì sósò'ò.

¹⁶ Tacó à kpédélé'i táánò gbí njembí ye a có bà gala yo ta o bà ndii ye kù ya gí gbí to Mèsidóniyà. Wàa ta o bà dele ye 'do Mèsidóniyà, ye 'ví co ndi ye káká'i mì yo, tacó wàa yo 'ví koni ye ta ndâ 'bí i tacó bà ya gí Jùdéyà.

¹⁷ Na bà koṛo có mì ye nò gbí muu yo go i mì 'duù ñinó mbe kù koṛo có ká gítí ndâ i muu to tí nó, mbe me kpìiki-kpìiki gítí bà jì'vì tí wó tí ó mbô, bè mbô lá, nó?

¹⁸ Ye kù be tí ye ji yo ta ɾè mì Mbíri, tí mbe 'visi có mì wó lá, éno máa, kòcò ze ji yo jé gítí bà 'visi tí wálá.

¹⁹ Tacó Jézù tí Bìndi-Mbíri, tí 'Viì mì Mbíri, náa ndâ Silivánò, ta Timàtéyò, gii je ye, ma có tí wó ji yo nó ta o 'dáá gî káa gbèe Jézù tí nò.

²⁰ Tacó ènò, ndâ cí tí nó náa Mbíri ci ta ndâ 'duù nó gí tí yúco ta ɾè mì wó tí Jézù. Ñinò a gbí nderè có tí nó náa ndoo kù nì ta «À go-i-tí-nò» ta ɾè mì Jézù tí Bìndi-Mbíri ta o tí nó náa ndoo má kù ùlù Mbíri nó ká nò.

²¹ Káa, à káa 'dóó yí tí Mbíri ká bàkà ndoo tí ndâ mbe ɾu ndi Bìndi-Mbíri ta njembí ndoo gbaànjé. À delè káa 'dóó yí tí Mbíri ká ɾuka ndoo gí gbí nèté mì ndoo.

²² Yí ka mbó mì wó mítí ndoo, tacó bà bàkà ndoo tí ndâ 'duù mì wó. Bìndi yí gii je Bèri mì wó mí gbí njembí ndoo, tacó bà túbà ji ndoo éno máa, sè ndâ i ñinó gbí gálá mì yì nó 'dáá gî a ndâ i tacó tí ndoo.

²³ Ye kù be ji yo a tí Mbíri máa, ye táánò 'visi muu ye 'do tí bà ya gí Kòrìndì nó a i tacó go bà pèembí yo tí ye wálá.

²⁴ À gbí muu ze me có bà yòngò yo ta wotí máa yo tee njembí yo mítí Mbíri nò lá. Có gbí njembí ze éno máa, ndoo bàkà nèté toko gbaànjé, tacó wàa yo 'ví dù ta líkí'ò tí yo, tacó kponje nje yo gítí có bà tee njembí yo mítí Mbíri nò wálá.

2

¹ Tacó ènò, ye gii 'visi muu ye 'do tí có bà co wiɾi káká'i ya gí mì yo gbí gbata Kòrìndì kà, tacó go bà ya gí bà kpolo tàkòcò yo tí ye wálá.

² Tacó ye má kpolo tàkòcò yo gî, a 'di ká bà gii peteke tàkòcò ye á bìndi yo tí ndâ 'duù tí nó náa ye kpolo tàkòcò ndú nó?

³ Tacó ènò, ye gii cu wáràgà tí nó ji yo. Tacó go bà ya gí bà kpolo tàkòcò yo tí ndâ 'duù tí nó náa a ndú ká bà peteke tàkòcò ye nó tí ye wálá. Tacó ye ñò ni ngbárángà'i gî máa, tàkòcò ye má pétékè'i, tàkòcò yo delè 'dáá gî bà dù ká pétékè'i.

⁴ Ye táánò cu wáràgà tí nó ji yo ta sé có gbí njembí ye, delè ta ngo-ɾo ta ɾo ye me tacó bà kpolo tàkòcò yo lá. Ye cu tacó wàa yo 'ví ñò ni éno máa, ye zè yo 'dáá gî nìkì ta njembí ye gbaànjé.

Si có gítí ndâ mbe bàkà vò i gítí lo mí to

⁵ 'Bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo má kpolo tàkòcò 'bí ka wó, 'duù tí nó kpolo me tàkòcò ye lá. Yí kpolo a tàkòcò yo 'dáá gî. Yí má kpolo me tàkòcò yo 'dáá gî lá, yí kpolo a tàkòcò ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo.

⁶ Bà waa có mì ndâ mbè 'duù gbí òkò tí yo mítí 'duù tí nò nò tè ta yí gí.

⁷ À má ènò, yo káká'i 'ví koṛo có gítí vò i mì ña 'duù tí nò lá. Yo yù yí, tacó wàa yí 'ví gíri mĩri wó ta sé có lá.

⁸ À má ènò, ye kù 'deke a tí ye jì yo máa, yo zè ña 'duù tí nò nìkì maa, ta bà tùbà jì yí, máa, «Gó 'vii-naà uu còngò bàà lá.»

⁹ Ye táánò cu wáràgà tí nò jì yo tacó bà ñò muu yo, máa yo 'di ndâ có mì ye ta o 'dáá gí, gí wè?

¹⁰ Yo má 'vee 'bì mbe bàkà vò i gítí yo gí, ye delè 'vee 'bì wó gí. Káa ye má 'vee 'bì mbe bàkà vò i gítí yo, gbí éno máa ye 'vee 'bì wó ta rẹ̀ mì yo kùro Bìndi-Mbírì,

¹¹ tacó bà mò Gba-vò-i gí ndii 'do tí ndoo, tacó ndoo ñò có gbí muu wó ni gí.

Njembí Páwòlò mù ta o bà yee yí Tòrówà

¹² Ta o bà gí ye táánò gí bà ma Banga-Ngú-Có gítí Bìndi-Mbírì jì ndâ 'duù gbí gbata Tòrówà nó, a Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì ká njaanga kpokèjì jì ye.

¹³ Káa ye mâ gii 'de ná'vindi ndoo Títò gbí gbata Tòrówà lá, gúku gii bàkà ye ngé ndii gí. Tacó ènò, ye gii nì «Yo 'ví dùú ndi» á jì ndâ 'duù gbí gbata Tòrówà, bìndi ye gii ñè nó ya gí gbí to Mèsidóniyà.

Bà kpòtí ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì

¹⁴ Ndoò ùlù Mbírì tí mbe bàkà ndoo tí ndâ mbe kpò nje ndâ 'duù ta o 'dáá gí ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì, ta bà je muu jì ndoo tacó bà ma Banga-Ngú-Có gítí Bìndi-Mbírì cee to 'dáá gí, go banga pò bàà gbí pípìri ngbùù.

¹⁵ Tacó ndoo go banga pò ngúwu ò náa Bìndi-Mbírì kù gbo jì Mbírì, mbe kù pì gítí ndâ 'duù ñinó mbe kù co tí kpokèjì mì 'válá ñinó mbe cee lá nó, ta ndâ mbe kù co tí kpokèjì mì ku.

¹⁶ Pó ngúwu ò tí nò gbí ñò ndâ mbe gíri kpokèjì mì Mbírì gí a vò pò i mbe kù zi ku. Káa à gbí ñò ndâ mbe kù co tí kpokèjì mì Mbírì a banga pò i mbe kù je 'válá jì ndú. Káa wotí bà bàkà nèté tí nò tí 'di?

¹⁷ Tacó ze me go ndâ mbè 'duù tí nó mbe kù bàkà có mì Mbírì tí i-'véle tacó bà zò-nje ndú nó lá. Ze kù ma có mì Mbírì ta njembí ze gbaànjé, go ndâ 'duù ñinó náa a Mbírì ká tuu ze ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì, á mí kùro wó tí Mbírì.

3

Ngú bà toko nambeè mì Mbírì ta ndâ 'duù

¹ Ze kpónó kù 'bì a tà bà wu gbí tí ze jì yo, go i mì ndâ mbe kù bàkà có mì Mbírì tí i-'véle nó? À tí ze a go bà cu wáràgà tacó bà tùbà tí ze máa ze ma jì yo? Ze kù yù 'do mì yo éno máa yo cu wáràgà tacó bà tùbà tí ze máa ze a ndâ 'di (jì) ndâ 'duù wè?

² 'Dóo yo nò 'dáá gí a wáràgà mì ze náa à cu tacó bà tùbà tí ze. Ze cu mbó có tí nò a i mí gbí njembí yo; tacó wàa ndâ 'duù 'dáá gí 'ví ñò ni , wàa ndú delè 'ví 'deke .

³ Yo ñò ni ngbàrangà'i gí, máa, à káa 'dóo Bìndi-Mbírì ta 'bì wó ká cu wáràgà tí nò, bìndi yí gii tuu jì ndoo. Yí cu ndâ có mì wó nò me ta ngo bèrikpà mití díí lá. Yí cu ta Bèri-mì-Mbírì tí nó tí wu Mbírì nó mí gbí njembí ndâ 'duù.

⁴ Ze 'dè có tí nò tacó gúku tí ze kùro Mbírì wálá, ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì.

⁵ 'Dóo 'bí i mì ze mbe si ze 'ví koṛo có éno máa, ze 'vii tí ndâ mbe bàkà nèté tí nó mì Mbírì nó gí nò wálá. Wotí mì ze gí 'do a i mì wó tí Mbírì,

⁶ tí mbe je wotí bà bàkà nèté ngú nambeè tí nó náa yí bàkà ta ndâ 'duù nô. Yí cu có ngú nambeè mì wó nó jì ndâ 'duù me mí gbí wáràgà lá. A Bèrì mì wó tí Mbíri ká kù nìbà ndâ có tí nó. Ndâ ká có mì Mbíri náa yí táánò cu ndú cú-cu jì Mòze nó a ndâ có mbe kù gí ta ku. Káa ndâ ngú có mì wó náa Bèrì mì wó kù nìbà ndú nó a ndâ có mbe kù je 'válá jì ndâ 'duù.

⁷ Ta o tí nó táánò náa Mbíri kù kaa tí ta ndâ díí tí nó sósò'ò náa yí cu ndâ có mì wó mítí ndú jì Mòze nó, Mbíri ta o tí nó kù tòngbaà ngbéze-ngbeze-ngbézè. Gbíro Mòze ta o tí nó delè kù gí tòngbaà gbí ngba Mbíri nó. Ngba gbíro Mòze, kpétí mà gí me méré-méré gí, bà zeke tí méré-méré ngba wó gbàrájáá gí kpò ndâ Ìzìrìyèlì gí. Káa ngba Mbíri ta o tí nó náa yí táánò kù je ta ndâ có mbe zi ku jì Mòze nó má ènò,

⁸ wàa ngba wó ta o bà je Bèrì mì wó tí mbe nìbà ngú nambeè mì wó jì ndâ 'duù nó 'ví dù go ña yè?

⁹ Mbíri lê táánò má je có tí nó, tí có mbe zi ku nó, jì Mòze gbí ngba'o, gbí éno máa, yí je có tí nó mbe je 'válá nó gbí ngba'o ngbére-ngbere-ngbèrè ndii ñinò gí.

¹⁰ Ngba có mì Mòze kpónó wálá, tacó ngba Banga-Ngú-Có gítí Bìndi-Mbíri me gbolò ndii ngba có mì Mòze gé me 'dú.

¹¹ Tacó i tí nó táánò mbe dù tí ká lá nó má gí ta ngba wó, i ñinò mbe dù tí ká lá nó bà gí ta ngba wó me gbolò ndii ngba ñinò mbe dù tí ká lá nó gí.

¹² Gúku bà ma Banga-Ngú-Có gítí Bìndi-Mbíri kpónó tí ze wálá, tacó ze kù koṛo có lì a i mítí ngba'o ñinò mbe kù dù tí ká nó.

¹³ Ze me go Mòze táánò mbe gò bongo mí gbíro wó tacó wàa ndâ Ìzìrìyèlì 'ví ñò ta ndòngbú ngba'o tí nó mbe kù me méré-méré á gbíro wó nó lá nó, lá.

¹⁴ Muu ndú ta o tí nó biya bà koṛo có gí, tacó yee gbí ri tí nó wúnó nó, ndú má 'deke wáràgà gítí ká kpokèjì bà bàkà nambeè mì Mbíri ta ndâ 'duù, njembí ndú ká kuu tà gbèe bongo tí nó, tacó à káa Bìndi-Mbíri ká ja bongo tí nó.

¹⁵ Kpétí ká gbí ri tí nó wúnó nó, ndâ Ìzìrìyèlì má 'deke wáràgà mì Mòze, à gbí muu ndú káa có máa, bongo tí nó ká kácaá kuu gbíro Mòze kálásè.

¹⁶ Káa à ja bongo tí nó gí ta o tí nó náa 'duù má 'visì tí wó gí mì Mbe tí ndoo gí.

¹⁷ Mbe tí ndoo kpónó a Bèrì, káa bàndò tí nó náa Bèrì mì Mbe tí ndoo kù dù tí nó, à zogo 'duù tí nó ta có mì Mòze lá.

¹⁸ Káa ndoo 'dáá gí kpónó kù zeke ngba Mbe tí ndoo ta bongo gbíro ndoo wálá, à kù 'visì cè bà tòngbaà mì ndoo njí'dí-njí'dí á go bà tòngbaà mì Mbe tí ndoo. Bà 'visì cè tí ndoo nó a nèté mì Mbe tí ndoo, tí Bèrì.

4

Ndâ i mì Mbíri náa yí kili mí gbí kára

¹ A Mbíri ta 'dóó nambeè mì wó ká bàkà ndoo tí ndâ mbe ma Banga-Ngú-Có gítí Bìndi-Mbíri, tacó ènò, njembí ndoo mù lá.

² Ze mò bà bàkà ndâ i-nò gbí 'dí'di'o gí nje seè gí; ze biya bà bàkà tìrì gí, ze delè bàkà có mì Mbíri tí sú có lá. Ndâ 'duù ñinò mbe ñò ze ni gí nó 'dáá gí delè bà ùnje gí, máa, ze kù 'dè có ta yúco kùṛo Mbíri.

³ Banga-Ngú-Có mì Bìndi-Mbíri náa ze kù ma nó kpétí káa kpùṛù có, à dù tí kpùṛù có ká gbí tù ndâ 'duù ñinò mbe gíri'o gí nó.

⁴ Ndâ 'duù tí nó mbe gíri'o gí nó ùnje gítí Banga-Ngú-Có tí nó náa ze kù ma nó lá, tacó Vò-'duù-tí-nò, mbe bàkà tí wó tí mbíri mì ndâ 'duù muu to

tí nó nó, yoo ɾo ndú 'do tí bà ò ngba Bìndi-Mbírì, tí mbe je kózò tí Mbírì teke-tèkè, náa ndâ mbe ùnje gítí Banga-Ngú-Có kú ò nó gí.

⁵ Tacó Banga-Ngú-Có tí nó náa ze kú ma nó me có gítí ze lá. Ze kú ma a có gítí Jézù tí Bìndi-Mbírì; éno máa, yí a Mbe tí ndoo, káa ze kú bàkà nèté yo á ta ɾè mì wó.

⁶ Tacó à káa gbèe Mbírì tí nó táánò mbe 'dè có ta o bà suu to tí nó máa, «O tòngbaà gbí 'dí'di'o,» nó, ká si ngba wó tí Mbírì kú tòngbaà gbí njembí ze, wàa ze 'ví ò ta ngba yí tí Mbírì, mbe kú tòngbaà gbíro Bìndi-Mbírì nó ni.

⁷ Ze òndi ze nó káa ndâ kára náa à suu 'do tí tú, náa Mbírì ká kú kpolo tí ndâ kpóló-kpolo i mì wó mí gbí ze. Tacó bà túbà éno máa, wotí òndi mbe me gbolò ngé ndii gí nó kú gí a i 'do mì wó tí Mbírì, à me 'do mì ze lá.

⁸ Vò i kú pèrèkè 'bì ze tí vò bà i, káa vò i bà toɾo nje ze ta to wálá; ze ta ndâ 'bí o ò 'dóo i tí nó náa ze 'ví bàkà nó ni lá, káa ze gítí bà jaaka wu á 'do tà kára mì ze wálá;

⁹ à kú mèèkè'i tí ze, káa à bè ze lá, à kú toɾo ze ta to, káa à ja woò gbí yí ze lá.

¹⁰ Ze kú ùnje gítí ku go i mì Jézù ta o 'dáá gí, tacó wàa ze 'ví 'vala muu to tí nó go bà 'vala Jézù.

¹¹ Ze kú ò ku ta ɾo ze ta o 'dáá gí ta ɾè mì Jézù; tacó wàa, ndâ 'duù 'ví ò ta cè 'wálá mì wó ni mítí ò cè bà 'vala ze muu to tí nó go bà 'vala yí tí Jézù.

¹² Gbí có tí ò éno máa, ze a ndâ i mì ku, káa yo a ndâ i mì 'wálá.

¹³ À cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, «Ye 'dè có tacó ye ùnje gí.» À má éno, ze delè kú 'dè có tacó ze ùnje gí.

¹⁴ Ze ò ni gí, máa, Mbírì tí nó mbe 'vala Jézù 'do gbí muu'dú wó nó bà 'vala ze 'do gbí muu'dú ze ta ndâ Jézù, yí delè bà kaa ndoo ta ndoo ya tí gí kùro wó gí.

¹⁵ Ye kú kònò ndâ sé'i tí nó 'dáá gí tacó tí yo; tacó wàa, nambeè mì Mbírì má yee mì ndâ 'duù me mbè, ndâ 'duù me mbè 'ví ùlù ngba Mbírì.

Bà 'vala ta bà tee njembí mítí Mbírì

¹⁶ Tacó éno, ze jé jaaka wu 'do tà nèté mì ze lá; wotí kpétí má kú cee 'do tí ze, njembí ze gítí Mbírì ta ɾi 'dáá gí káa ngú njembí.

¹⁷ Tacó ndâ làmbu sé'i tí nó náa ze kpónó kú kònò nó bà dù tí ká wálá, káa ndú kú 'vii a ndi ndoo gítí bà dù gbí gbolò ngba'o òndi ta ò wálá mbe dù tí ká nò.

¹⁸ Tacó ndoo kú zeke'o me gítí ndâ i òndi náa à kú ò ndú ta ɾo nó lá; ndoo kú zeke a ndâ i òndi náa à ò ndú ta ɾo lá nò, tacó ndâ i òndi náa à kú ò ndú ta ɾo nó dù tí ká lá, káa ndâ i òndi náa à ò ndú ta ɾo lá nó ká dù tí ká.

5

¹ Tacó ndoo ò ni gí, máa, à má njè gbí ndùúrù tí nó náa ndoo kpónó kú 'vala tà á muu to tí nó nó gí, Mbírì bà je 'bá òndi mbe dù ká dúú kú ya tí, náa à me 'duù ká gèè lá nó, mí gbíri ji ndoo gí.

² Ndoò kpónó kú ù kpolo ma a ndi bà gèè 'bá mì ndoo gbíri nò mí muu ndoo,

³ tacó wàa à 'ví 'de ndoo sè ta só lá.

⁴ Tacó à má gítí òndi kpónó si ndoo kú 'vala tà ndùúrù tí nó muu to tí nó nó, ndoo kú 'dè kòlòwò me ta go bà jaka bongo 'do tí ndoo gí lá, ndoo kú 'dè kòlòwò a i ta go bà yuu bongo mí pí ka wó bongo, tacó wàa, bongo

tí nó tí bòngò 'wálá nó 'ví yuuku muu bòngò ku gî, ndoo kù 'dè kòlòwò a i ta go bà yuu bòngò mí pí ka wó.

⁵ A Mbírì ká bàkà ndoo tí ndâ mbe dù kù ù bà 'visì tí mì ndâ bòngò tí nò; bìndì yí gù túbà jì ndoo máa, àá bà bàkà tí gî ta bà je Bèrì mì wó jì ndoo.

⁶ À má ènò, gúku tí ndoo ta o 'dáá gî wálá, ndoo delè nò ni gî máa, ndoo má kálásê kù 'vala muu to tí nó, ndoo me 'dú 'do tí 'bá mì Mbe tí ndoo,

⁷ tacó ndoo kù 'vala a i ta bà tee njembí ndoo mítí Mbírì, ndoo kù 'vala me ta bà nò ndâ i gbírì ta ọ ndoo lá.

⁸ Gúku tí ndoo gbaànjé wálá, à delè gù nìkì tí ndoo a bà cì ndoo, wàa ndoo 'ví ya gí 'bá mì Mbe tí ndoo á co tí bà 'vala ndoo muu to tí nó.

⁹ Tacó ènò, à tí ndoo ta o 'dáá gî a go bà peteke tàkòcò Mbe tí ndoo gbí ndâ i nìno náa ndoo kù bàkà ndú kpónó á si ndoo kù 'vala muu to tí nó nó, delè á bìndì ku mì ndoo.

¹⁰ Tacó ndoo 'dáá gî wúnò bà ọ tìyò gbí ngbàngà kùro Bìndi-Mbírì. Ta o tí nó, ndoo 'dáá gî gbaànjé-gbaànjé bà 'de ọ i nìno náa à tí nó mbe 'vii ta ọ cè bà 'vala ndoo táánò á muu to tí nó.

Bà zè kómbeè ta Mbírì ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì

¹¹ Ndoò nò ni gî máa bà te duù mítí Mbe tí ndoo a yè wè, tacó ènò, ndoo kù yìi ndâ 'bí 'duù gítí bà 'di có mì wó; káa Mbírì nò ndoo ni ngbàrángà 'i gî, ye delè kọro có máa, yo nò ni gbí njembí yo gî.

¹² Ze kpónó kpòò kù pèè me ta bà ùlù tí ze jì yo lá, ze kù 'dè jì yo a cèè nderè bà mba tí yo tacó tí ze. Tacó wàa, yo 'ví nì tí ta bà 'visì có jì ndâ ọ ndâ 'duù nìno mbe kù wu gbí ndâ 'duù gítí cè kózò tí ndú, me gítí cè ọ i mì ndú lá nó.

¹³ Tacó à má tí ze a mà, mà tí nó kù te ze a i tacó tí Mbírì, káa mà má tí ze wálá, mà tí ze wálá a i tacó tí yo.

¹⁴ Tacó à kù si ze kù bàkà ndâ i a bà zè Bìndi-Mbírì ta tó njembí, tacó ze ùnje ta njembí ze gî, máa, a gbèè 'dakò ká cì tacó tí ndâ 'duù 'dáá gî; gbí có tí nó èno máa, ndâ 'duù 'dáá gî gbo gbí bà cì ndò mì wó nó ta yí gî.

¹⁵ Yí cì tacó tí ndâ 'duù 'dáá gî, tacó wàa, ndâ 'duù tí nó mbe kù 'vala nó 'ví 'vala káká 'i me ká gítí 'dóo mii ndú cuki lá; ndú 'ví 'vala a i tacó tí 'duù tí nó mbe cì tacó tí ndú káa Mbírì gù 'vala ndi wó 'do gbí muu 'dú wó gî nó.

¹⁶ À má ènò, 'do tí kpónó kù ya gí kùro, ndoo 'ví waa có mítí 'bí 'duù go i mì ndâ 'duù muu to tí nó nó lá. Ndoò kpèti táánò má waa có mítí Bìndi-Mbírì go i mì ndâ 'duù muu to tí nó gî, ndoo kpónó waa ọ bà waa có tí nó mítí wó lá.

¹⁷ 'Duù má kaa tí wó jì Bìndi-Mbírì gî, yí gí tí ngú 'duù gî; ká tí wó tí nó sàa kùro nó ya gî, ngú tí wó gí gî.

¹⁸ À 'visì yí tí ngú 'duù nó a Mbírì tí mbe 'visì ndoo tí ndâ ku 'dì tí wó tí ndâ kómbe wó ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì, bìndì yí gù je nètè bà bàkà ndâ 'bí 'duù tí ndâ kómbe wó jì ndoo.

¹⁹ Có mì ze jì yo kpónó èno máa, Mbírì táánò kù bàkà ndâ 'duù tí ndâ kómbe wó ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì. Mbírì táánò kù 'bì wó gítí ndâ vò i mì ndâ 'duù lá, bìndì yí gù bàkà ndoo tí ndâ mbe kpolo tí có mì wó, tí có tí nó mbe túbà kpokèjì bà zè kómbeè mì wó ta ndâ 'duù nó.

²⁰ Ze kpónó a ndâ bìndì Bìndi-Mbírì. Kòcò ze kpónó ká goolá à káa 'dóo yí tí Mbírì ká kù 'deke tí wó jì yo. Ze kù 'deke tí ze jì yo ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì, máa, Mbírì 'ví 'visì muu yo 'do tí bà dù tí ndâ ku 'dì tí wó gítí bà dù tí ndâ kómbe wó.

21 Vò i mì Bìndi-Mbírì táánò wálá, káa Mbírì gii yuu yí gí gbí ndá vò i mì ndoo, tacó wàa, bà toko yí ta ndoo 'ví si ta ndoo 'ví dù ta ndú tí ndá 'duù jáá á kùro Mbírì.

6

1 Ze kù 'deke tí ze ji yo go ndá ka nèté mì Mbírì, máa yo 'ví si nambeè mì Mbírì náa yí bàkà ji yo nó tí i-lé lá.

2 Tacó kòcò Mbírì náa yí 'dè nó éno máa,
«Ye táánò ò bà 'deke tí yo ta o tí nó náa à tí nó gí;
Ye táánò konì yo ta ɾi bà 'vala ndá 'duù gí.»

Yo njaanga ɾo yo, tacó à kpónó nó a o tí nó náa à tí nó. Yo njaanga ɾo yo, tacó à wúnó nó a ɾi bà 'vala yo ká nó.

3 Ze ò 'bí ɲa i-nò náa ze bàkà tacó wàa 'bí 'duù 'ví volo tí ta ɾè nèté mì ze nó lá.

4 Káa, ze kù túbà tí ze ji ndá 'duù máa, ze a ndá mbe kù bàkà nèté mì Mbírì gbí ndá i tí nó náa ze kù bàkà nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí. Ze kù túbà ji ndá 'duù máa, ze a ndá mbe kù bàkà nèté mì Mbírì ta o bà kònò sé'i, ta o tí nó náa ze má gbí mbugo, delè ta o tí nó náa ndá i má kpóló-kpolo kùro ze nó.

5 Ze kù túbà tí ze, máa, ze a ndá mbe kù bàkà nèté mì Mbírì ta o tí nó náa à má kù gbí ze, ta o tí nó náa à má zèè ze mí gbí zàa, ta o tí nó náa ndá 'duù má kù piì wo ta ze, ta o tí nó náa ze má kù bàkà du nèté, ta o tí nó náa ɾi má bè ɾo ze ta bèbìlì gí, delè gii je o tí nó náa ze má kù ke ta go.

6 Ze kù túbà tí ze, máa, ze a ndá mbe kù bàkà nèté mì Mbírì ta bà 'vala ta ndá 'duù ta ngbàrángà njembí ze, ta bà dù ta muu tí ze, ta bà konì ndá 'bí 'duù, ta bà bàkà nambeè ji ndá 'bí 'duù, ta bà bàkà ndá i 'do gbí wotí mì Bèri-mì-Mbírì, gii je bà zè ndá 'duù nìkì ta yúco.

7 Ze kù túbà tí ze tí ndá mbe kù bàkà nèté mì Mbírì ta bà ma Banga-Ngú-Có ta wotí tí nó náa Mbírì je ji ze nó, gii je bà 'vala tí ndá 'duù jáá kùro Mbírì go zì'i bà kpolo tí ze.

8 Ze kù túbà tí ze tí ndá mbe kù bàkà nèté mì Mbírì ta o tí nó náa ndá 'duù má kù te duù mítí ze, delè ta o tí nó náa ndá 'duù má te duù mítí ze lá; ta o tí nó náa à má kù ùlù ɾè ze, delè ta o tí nó náa à má kù volo ɾè ze, delè ta o tí nó náa à má kù go 'vèrè mítí ze, káa ze kù 'dè a yúco.

9 Ze kù túbà tí ze tí ndá mbe kù bàkà nèté mì Mbírì ta o tí nó náa à má kù si ze goolá à ò ze ni lá, káa à ò ze ni ngbàrángà'i gí, ta o tí nó náa à má kù si ze tí ndá 'duù ònó mbe cì gí, káa yo kù ò nó a ze tí ndá wu 'duù kuu nó; delè ta o tí nó náa à má kù bàkà ze goolá à waa có ku mítí ze gí, káa à zi ze kálásè.

10 Ze kù túbà tí ze tí ndá mbe kù bàkà nèté mì Mbírì ta o tí nó náa à má kù si ze tí ndá 'duù ònó ta sé có ká gbí njembí ze, káa tàkòcò ze ta o 'dáá gí ká pétékè'i; ta o tí nó náa à má kù si ze tí ndá mbe yè, káa ze a ndá mbe i, delè ta o tí nó náa à má kù si máa i ze wálá, káa ndá i 'dáá gí kuu mì ze.

11 Ze kù 'dè có ngbàrá-ngbàrá ji yo tí ndá 'duù gbí gbata Kòrìndì; ze 'boo có 'do tí yo lá.

12 Ze mò yo 'do tí ze lá, a yo ká kù mò tí yo á 'do tí ze.

13 Kpètí ká éno, ye kpónó kù 'dè có ji yo ká go bà 'dè có mì bu ndá 'viì ji ndá 'dóó 'viì mì wó; má éno, yo delè 'ví túbà ji ze máa yo zè ze nìkì ma.

Yo kpolo tí yo 'do tí ndá mbe kù bàkà i ji ndá sú mbírì

14 Yo 'ví nì kaà ta ndá vò 'duù lá, tacó ndá tó i nì kaà ta vò i lá. 'Dí'di'o delè nì kaà ta ngba'o lá.

15 Bìndi-Mbírì bà toko có ta Mbe-wàtà ta ɲa kpokèjì ngàyi? A yè ká bà toko ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì ta mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì lá?

16 À yè ká toko 'bá-Mbírì ta ndâ sú mbírì? Tacó ndoo a ndâ 'bá mì wu Mbírì, á go kòcò Mbírì náa yí 'dè éno máa,

«Ye bà gèè 'bá mì ye mí gbí òkò tí ndú;
ye delè bà 'vala gbí òkò tí ndú.

Ye bà dù tí Mbírì mì ndú;

bìndi ndú bà dù tí ndâ 'duù mì ye.»

17 «Kòcò Mbírì máa,

«À má éno, yo co 'do gbí òkò tí ndú gí,
yo njèè gbí òkò tí yo ta ndú gí,
yo gàà 'bì yo mítí ndâ i ɲinó ta bètí tí ndú nó lá,
bìndi ye bà te wɪri mítí yo.

18 Ye bà dù tí bu yo,

bìndi yo bà dù tí ndâ 'vii mì ye ta ndâ nájú ye.»

Ñinò a kòcò Mbe tí ndoo tí Gba tí ndâ i 'dáá gí.»

7

1 À má éno, ndoo caka ndâ ɲa ndâ i ɲinó 'dáá gí mbe kù bàkà bètí mítí ndoo nó á 'do tí ndoo gí; ndoo delè 'ví gee tí ndoo 'do tí ndâ i ɲinó 'dáá gí mbe kù bàkà bètí mítí lili ndoo, lê náa à 'dáá nò máa ndâ kòcò cí mì Mbírì jì ndoo ká nò nò, ndâ ná'vindí. Ndoò dù tí ndâ cèè tó 'duù tí ndâ mbe kù cì gúku tí Mbírì.

Ndâ mbe kù kili ta ɲè mì Bìndi-Mbírì peteke tàkòcò Páwòlò

2 Yo zè ze ta njembí bà zè Mbírì, tacó ze me ndâ mbe ya gítí 'duù ta 've nderè lá, ze volo 'duù lá, ze delè zò 've i mì 'duù lá.

3 Ye kù 'dè có tí nó jì yo me tacó bà volo ɲè yo lá, tacó ye táánò 'dè jì yo sàà kùro gí, máa, mbí ze ta o 'dáá gí ká kuu gá'dáá tí yo, yo a ndâ ka 'válá mì ze, yo delè a ndâ ka ku mì ze.

4 Ye kù koɲo có 'dáá gí lì ká mítí yo, ndâ tù ye kù uu nje-njèè tacó tí yo; gúku tí ye gbaànjé gbí bà kònò ndâ sé'i mì ndoo wálá, tàkòcò ye kù peteke ta o 'dáá gí ngé ndii gí.

5 Tacó à kpèti ká bìndi bà gí ze gí gbí Mèsidóniyà nó, pípiri pì ze lá, tacó ze gí ká cùmú gí gbí ndâ vò i: ndâ 'duù kù 'dèèkè mà gbí òkò tí ndú, à delè tí ye ta o 'dáá gí káa gúku.

6 Káa Mbírì tí mbe kù tò 'dè ngo mì njembí ndâ 'duù tí nó náa njembí ndú kù doo nó, gii tò 'dè ngo mí njembí ze,

7 me ká tacó bà gí Títò gí mì ze cuki lá, à delè gii 'dèè njembí ze a có tí nó náa yí 'dè jì ze ta ɲè yo, máa, yo 'dèè njembí yì si yì táánò mì yo ká nó ngé ma nô, gii je ndâ 'bí có tí nó náa yí 'dè jì ze éno máa, kô'o tí ye tí yo ngé ndii gí, máa, yo kù nì nikalaká gítí có bà pèè mbí ye mì yo, máa, yo ká léngé-linge kù ù bà tì muu ye; tacó éno, tàkòcò ye kù peteke ndii ɲinó sàà kùro nó gí.

8 Ye nì nikalaká tacó bà kpòlò tàkòcò yo mì ye á gbí wáràgà tí nó lá. Káa ye kpèti táánò má nì nikalaká ta bà ɲò bà kpòlò tàkòcò yo ta làmbu kòndi o gí, ye kpónó gítí bà nì nikalaká wálá.

9 Káa tàkòcò ye kpónó kù peteke me tacó máa ye kpòlò tàkòcò yo gí nó lá; à kù peteke a i tacó a bà kpòlò tàkòcò yo nó ká sì yo 'ví 'visi muu yo 'do tí ndâ vò-vò kpokèjì mì yo. Ñinò a ɲa kpo tàkòcò tí nó mbe nìkì tí Mbírì nó ká nó. À má éno, ze kpòlò tàkòcò yo me ta vò i lá.

¹⁰ Tacó tàkòcò 'duù má kpolo tacó tí Mbírì, ònò a ò kpo tàkòcò ònò mbe kù si Mbírì 'ví 'vala 'duù tí nò ta bà si yí 'ví 'visì muu wó 'do tí ndâ vò i mì wó; 'duù nì nikalaká gítí bà dù ta ò kpo tàkòcò tí nò lá. Káa bà dù ta kpo tàkòcò ká tacó ndâ i muu to tí nò cuki kù gí a i ta ku ji 'duù.

¹¹ Òa bà te kpomu gbí yí yo, òa go bà túbà tí yo tí ndâ yê ta vò i mì yo wálá tí yo, òa bà kpolo tàkòcò yo gítí vò i, òa gúku Mbírì tí yo, òa kò'o tí ye tí yo, òa go bà waa có mítí ndâ mbe bàkà vò i tí yo! Gbí ndâ i tí nò 'dáá gí, yo kù túbà tí yo máa, vò i mì yo wálá.

¹² À má éno, ye kpétí táánò má cu wáràgà tí nò ji yo, ye cu me tacó máa 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo bàkà vò i gí nò lá, ye delè cu me tacó máa à bàkà vò i mítí 'bí 'duù gbí òkò tí yo gí nò lá. Ye cu a i tacó bà túbà ji yo ngbàrángà'i éno máa, Mbírì ò òa bà bàkà có tí ze mì yo gí.

¹³ Tacó éno, njembí ze 'dèè gí.

Káa tàkòcò ze ta o tí nò gii peteke ndii ònò sàà kùro nó gí a i gítí có bà peteke tàkòcò Títò; tacó yí 'dè có ji ze máa, a yo 'dáá gí ká mòkò gúku 'do gbí njembí yí gí.

¹⁴ Ye táánò wu gbí yo ji yí gí, káa yo kpónò te nò mí ro ye lá, jé ká go ònò náa ze ta o 'dáá gí kù 'dè ji yo káa yúco nò. Tacó éno, bà wu gbí yo mì ze ji Títò gí tí yúco gí.

¹⁵ Mbí wó má 'va tí tí òa bà 'di có mì wó mì yo, ta òa bà muku tí yo, ta bà gu yo gítí bà te wíri mítí wó, njembí wó wálá.

¹⁶ Tàkòcò ye peteke gítí bà dù njembí ye gítí yo gbaànjé nò ngé ndii gí.

8

Bà je i ji ndâ 'duù

¹ Ndâ ná'vindí ze, có gbí njembí ze ji yo éno máa, yo ò ò nambeè mì Mbírì náa yí kù bàkà ji ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì á ta ndí tí ndâ bàndò gbí to Mèsidóniyà nó nì .

² Vò yê táánò gii tè ndú ta òa wálá, káa tàkòcò ndú ta o 'dáá gí ká pétékè'i. Ndú táánò a ndâ vo-vò mbe yê, káa ndú ta o 'dáá gí kù je i ji ndâ 'duù.

³ Ye kù 'dè có ji yo ta kponje gítí wálá máa, ndú táánò kù je i ji ze ká go bà wotí mì ndú, delè ta ndâ 'bí o ndú kù je ndii muu wotí mì ndú gí 'do gbí 'dóo có mì ndú gbí njembí ndú.

⁴ Ndú táánò kù 'deke tí ndú ji ze ta njembí ndú gbaànjé máa, ze si ndâ yí 'ví yuu 'bì ndâ yí mí gbí nèté bà koni ndâ 'duù mì Mbírì gbí to Jùdéyà.

⁵ 'Bí i náa ze táánò jé koro có gítí lá a ònò máa, ndú táánò kpédélé'i yòò tí ndú ji Mbe tí ndoo tí Bìndi-Mbírì, bìndi ndú delè gii yòò tí ndú ji ze go có mì Mbírì.

⁶ Tacó éno, ze gii 'deke tí ze ji Títò máa, yí yee nje tó nèté tí nó náa yí 'bità bà bàkà gbí òkò tí yo nò.

⁷ Yo kpónò kpòtí gbí ndâ i 'dáá gí: Yo kpòtí gbí bà tee njembí yo mítí Bìndi-Mbírì gí, yo kpòtí gbí bà ma Banga-Ngú-Có gí, yo kpòtí gbí bà 'di gbí yúco gí, yo kpòtí gbí bà dù ta go bà bàkà nèté ze 'do gbí 'dóo có mì yo gbí njembí yo, delè ta bà zè ze nìkì maa gí. À má éno, có gbí njembí ye éno máa, yo delè 'ví kpòtí gbí bà bàkà tó nèté tí nò.

⁸ Ye kù 'dè có tí nó ji yo me tacó waa yo 'ví bàkà go kòcò ye nò lá. Ye kù tù a bà òa go bà koni tí mì ndâ 'bí mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì ji yo. Ye delè kù pà a bà ò ò máa, àá mì yo dú káa cèè tó bà zè tí wè?

⁹ Tacó yo nò nambeè mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì ni gí; yo nò ni gí máa, yí táánò a mbe ndâ kpo-kpò i, káa yí gii gí tí mbe yê tacó tí yo. Tacó wàa bà dù yí tí mbe yê nò 'ví sǐ yo 'ví gí tí ndâ mbe ndâ kpo-kpò i.

¹⁰ Cò gbí yí ye éno máa, à nìkì máa yo kpónó 'ví cee nèté tí nó náa yo táánò 'bìtá bà bàkà gbí ndoo tí zó mbe ndii zó gí, yo táánò me káa ndâ kpédélé mbe bàkà i cuki lá, yo delè a ndâ kpédélé 'duù mbe dù ta go bà bàkà i.

¹¹ Yo ya gí kùro ta nèté tí nò, wàa yo 'ví cee tí gí. Yo dù ta go bà cee , á go go bà 'bìtá táánò tí yo nó, á ta i nìnó náa à kuu 'bì yo nò.

¹² Go bà je i ji Mbírì má kuu tí 'duù, Mbírì bà lè 'bì wó ká gí tà ña i-nambeè nìnó náa 'duù tí nò bà tù ji yí nò, yí bà lè 'bì wó me gí tà i nìnó náa àá mì 'duù tí nò wálá nó lá.

¹³ Gbí cò mì ye nò me éno máa ndâ 'bí 'duù nìndi ndú 'ví dù tí ndâ mbe 'de i gbí 'dè tí, wàa, gbímbí yo 'ví ba ta nèté gí nò lá.

¹⁴ Gbí cò mì ye éno máa, «Wò má zò 'bò gí mì ka lo, ka lo 'ví zò 'bò gí mì lo.»

¹⁵ Á go cò tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, «Sè i dù gbí gálá mì mbe da i lá, káa i jé cee 'do gbí gálá mì mbe da i lá, lá,» nò.

À tuu Títò gí Kòrìndì

¹⁶ Ze 'dè nìkì maa ji Mbírì tí mbe wu go bà konì yo á go nìnó gbí njembí ze nó mí gbí njembí Títò.

¹⁷ Yí táánò ùnje gítí cò bà ya gí mì yo kà nò me ká gítí cò bà 'deke tí ze ji yí cuki lá, a go bà konì yo ká sǐ yí ya gí mì yo kà, 'do gbí 'dóó cò mì wó gbí njembí wó.

¹⁸ Ze kpónó kù tuu ndú ji yo kà ta 'bí ná'vindí, náa ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì mì ze kàá 'dáá gí kù te duù mítí wó tacó yí a tó mbe ma Banga-Ngú-Có.

¹⁹ Ná'vindí tí nò náa ndú kù ya ta Títò gí mì yo kà nò delè káa gbèe 'duù tí nó náa ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì tí ndâ tende bàndò káa cu 'bì ndú mítí wó máa, ze nò nó banga nèté tí nó náa ze kù nò tacó bà wu rẹ̀ Mbe tí ndoo, delè tacó bà túbà máa, go bà konì tí kuu tí ze nò.

²⁰ Cò gbí njembí ze kpolo ma éno máa, ndâ 'duù 'ví 'dè vò cò gítí ze tacó ndâ i-nambeè tí nó náa ze kù bàkà túkà'i nó lá.

²¹ Tacó ze kù jè ta bà dù tí ndâ 'duù jáá me ká kùro Mbe tí ndoo cuki lá, ze delè kù jè tí mí kùro ndâ 'duù.

²² Bà ta'ò 'duù náa ze kù kpò yí mítí ndâ Títò, wàa ze 'ví tuu ndú ji yo kà a 'bí ná'vindí ndoo náa ze ta o 'dáá gí kù nò muu wó káa ze gii 'de yí tí yú 'dakò, tacó njembí wó gítí yo ká gbaànjé.

²³ À má gítí Títò, yí a ka ye náa ze kù bàkà nèté yo ta yí; káa ndâ 'duù tí nó sósò'ò tí ndâ ka wó mbe nó nó a ndâ 'duù náa ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì kù tuu ndú, ndú a ndâ mbe kù sǐ rẹ̀ Mbe tí ndoo 'ví wu .

²⁴ À má éno, yo túbà tó bà zè tí ji ndú á mí kùro ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì. Tacó wàa, bà wu gbí yo mì ze ji ndâ 'duù 'ví dù me tí 'vére lá.

9

Bà konì ndâ ka tí mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì

¹ Ye nò 'dóó nderè bà cu wáràgà mì ye ji yo gítí cò bà konì ndâ 'duù mì Mbírì á mì yo lá,

² tacó ye nò ni gí máa, go bà konì tí tí yo ngé ndii gí. À má ta bà 'dè ta yúco, ye kù wu gbí yo ji ndâ 'duù gbí to Mèsidóniyà máa, «Ndâ 'duù gbí

ndâ to Àkáyà 'viindi tí ndú gítí bà konì tí 'do gbí ndoò tí nó mbe ndii nó gî.» Nà go bà konì tí tí nò mì yo nò kpónó tanga go bà konì tí mí gbí njembí ndâ 'duù gbí to Mèsìdóniyà gî.

³ Káa ye kpónó kú tuu ndâ ná'vindí ndoo ji yo, tacó wàa, bà wu gbí yo mì ze ji ndâ 'duù 'ví dù me ká tí có ta nje sínò lá. Ye kú tuu ndú ji yo, tacó wàa, yo 'ví 'vii ta ndi tí yo, á go có tí nó náa ye 'dè ji ndâ 'duù éno máa yo 'viindi tí yo cee sàà gî nò.

⁴ À má me éno lá, káa ze má ya gí mì yo kà ta ndâ 'bí 'duù 'do gbí to Mèsìdóniyà, káa ndú má 'de yo 'viindi tí yo go có tí nó náa ze 'dè ji ndú nó lá, ze tí ndâ 'duù tí nó mbe tee njembí ze 'dáá gî míti yo nó bà te muu ze gí yaà wálá ji nò, à 'dè ñìndi yo tí ndâ 'duù tí nó náa ze kú wu gbí yo nó lá.

⁵ Tacó éno, ye kú tuu ndâ ná'vindí ndoo ji yo kùro bà gí ze, tacó wàa, yo 'ví kili tí ta ndâ i-nambee ñìno náa à kuu mì yo nó, á go 'dóó có mì yo gbí muu yo; à 'ví dù me go ñìno máa à kú gò 'do mì yo ta wotí nó lá.

⁶ Có a ñìno máa, mbe ji gbèe muuti kú kili i 'do ká gbí po gbèe muuti, káa mbe ji gbolò po ní kú kili i 'do gbí gbolò po ní.

⁷ À má éno 'duù, 'ví je káa bà wotí mì wó, yí 'ví je me ta jàmànakà gbí dù wó lá; à delè 'ví kùmùkù yí gítí bà je me kúmùkù-kùmùkù lá, tacó à nìkì tí Mbíri a i ñìno náa 'duù je ji yí ta pétékè tàkòcò wó nò.

⁸ Wotí bà je ndâ ña ndâ tó i 'dáá gî tókà'i ji yo ta o 'dáá gî kuu tí Mbíri, tacó wàa, ndâ i 'dáá gî 'ví dù kuu tí mì yo gítí mīri yo, sè ndú delè 'ví dù tókà'i kuu tí tacó bà bàkà ndâ ña ndâ 'bí nèté 'dáá gî.

⁹ Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Ŋó ro ndâ i tí wó wálá, yí kú je i ji ndâ yê; yí bà dù tí 'duù jáá ká dúú bà ya tí ,» nò.

¹⁰ Mbíri tí mbe kú wele ñi ña ji ndâ mbe ji ní, delè tí mbe kú je i-zó-zò ji ndâ 'duù nó, bà sa ndâ ña ñi ña ñìno ta go ndú tí yo nó 'dáá gî ji yo tókà'i, tacó wàa yo 'ví da ta i tacó bà konì ta ndâ 'duù me mbè.

¹¹ Mbíri bà bàkà yo tí ndâ mbe da i, tacó wàa ñó ro i ta o 'dáá gî 'ví dù tí yo wálá, delè tacó wàa ndâ 'duù tí nó náa yo kú tuu ze ta ndâ i-'bì yo ji ndú nó 'ví ùlù Mbíri.

¹² Tacó tó nèté tí nó náa yo kpónó kú bàkà nò kú je cuki me káa ndâ i ñìno ta có tí ndú gbí njembí ndâ 'duù mì Mbíri nó lá, à delè kú si ndâ 'duù 'ví 'dè nìkì maa ji Mbíri me gbolò.

¹³ Tacó tó nèté tí nó náa yo kú bàkà ji ndâ 'duù 'dáá gî nó kú túbà éno máa, njembí yo a njembí ndâ 'duù mì Bìndi-Mbíri, delè ndâ 'bí ka yo mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri bà ùlù Mbíri tacó ña kpokèji bà ùnje, ta bà bàkà go có mì Banga-Ŋú-Có mì Bìndi-Mbíri, mì yo. Ndú delè bà ùlù Mbíri tacó yo ñó ñó ro i lá, yo kú tó 'bì yo ji ndú, delè ji ndâ 'bí mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri 'dáá gî.

¹⁴ Ndú kú 'deke tí ndú ji Mbíri ta pétékè tàkòcò ndú tacó ña serè tende nambee tí nó náa yí bàkà ji yo nò.

¹⁵ Ndoò 'dè nìkì maa ji Mbíri tacó ña gbolò i-nambee mì wó náa yí je ji ndoo nò.

10

Páwòlò tí muu nèté mì wó

¹ Ñìno a 'dóó ye tí Páwòlò ká kú 'deke tí ye ji yo. Ye tí 'duù tí nó náa yo kú 'dè có máa, ndoo má ta ndoo bà gbèe to, ye a mbe nambee, tí 'dè 'duù, káa ye má yèè 'do tí yo á gí ndii gî, ye me juù nò.

2 Ye kù 'deke tí ye jì yo ta pètékè có, delè ta nambeè mì Bìndi-Mbírì, máa, ye má ya gí mì yo kà, yo 'ví yòòngò ye gítí bà gbùrùngà yo lá; tacó ta o tí nó náa ye bà ya gí mì yo kà nó, ye bà gbùrùngà ndâ 'duù tí nó mbe kù 'dè có máa ze kù bàkà i go i mì ndâ 'duù muu to tí nó nó, ta kponje gítí wálá.

3 À dú káa yúcó máa ze kù 'vala muu to tí nó, káa cè bà dù 'bà-gó mì ze me go bà dù 'bà-gó mì ndâ 'duù muu to tí nó lá.

4 Ndâ zì'i-gó mì ze me go ndâ zì'i-gó mì ndâ 'duù muu to tí nó lá. Ndú a ndâ kpóló-kpolo zì'i-gó mì Mbírì, náa ze kù kì'viki ta ndâ mbe wotí mbe kù tè Mbírì ta gó. Ze kù kpò ta nje ndâ mbe kù tò kponje 'verè;

5 ze kù voloko ta gbí ndâ có bà mòò ọ mbe kù nè muu ndâ 'duù 'do tí có mì Mbírì; ze kù 'visì muu ndâ 'duù 'dáá gí, wàa ndú 'ví koọ có go i mì Bìndi-Mbírì.

6 Ze kpónó ká léngé-linge kù ù bà waa có mítí ndâ mbe 'di có lá, náa yo 'dáá gí má gí tí ndâ mbe 'di có gí nò.

7 Yo koọ có dí tà lá. 'Bí 'duù gbí òkò tí yo má koọ có máa yì a 'duù mì Bìndi-Mbírì, yí delè 'ví koọ muu wó máa ze ngbá káa ndâ 'duù mì Bìndi-Mbírì go yì.

8 Tacó ye kpétí má wu gbí wotí tí nó náa Mbírì je jì ze nó, nó ọ ye gítí wálá, tacó yí je wotí tí nó jì ze a i tacó bà bàkà yo tí ndâ 'dakò, yí je jì ze me tacó bà volo yo lá.

9 Go bà dù tí ọ 'duù ònó mbe kù te gúku mítí yo ta bà cu mbè wáràgà jì yo nó tí ye wálá;

10 tacó 'bí 'duù gbí òkò tí yo bà 'dè có máa, «Ndâ có gbí ndâ wáràgà mì Páwòlò me kpoò, ta wu ká nje ndú, káa wò má ọ yí, yí ká jó'dókò'i ta gbí có mì wó wálá!»

11 'Duù ònó mbe 'dè ọ có tí nó nó 'ví koọ muu wó máa, có tí nó náa ze kù tuu jì yo ta wáràgà si ze á kè'bì nó káa gbèe có tí nó náa ze kèjì gí bà 'dè jì yo ta o tí nó náa ndoo má ta ndoo bà gbèe to nó.

12 Yúcó a ònó máa, ze kù 'dè me có máa ze ma nó lá; ze delè kù 'vii me tí ze ta ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà tí ndú máa ndâ yì ma nó lá. Ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà tí ndú ta kpéetí ndú máa ndâ yì ma, mbe kù ọ tí ndú ta kpéetí ndú máa ndâ yì ma nó a ndâ 'duù ònó ta muu tí ndú jé gí wálá.

13 Káa à má gítí ze, ze bà wu gbí tí ze ndii ònó náa à tí nó wálá; ze bà wu káa gbí nèté tí nó náa ze yee tí gbí òkò tí yo nó.

14 Káa yo lê kpónó má kù dù a i gbí po nèté mì ze, gbí éno máa, ze táánò o me muu bà 'bè nèté ta o tí nó náa ze ya tí gí bà ma Banga-Ngú-Có mì Bìndi-Mbírì jì yo kà nó lá.

15 Tacó éno, ze wu gbí nèté mì ndâ 'bí 'duù náa ndú bàkà ndii muu bà 'bè nèté tí nó náa Mbírì ka jì ze gí nó lá. Có gbí njembí ze éno máa, yo 'ví tee njembí yo mítí Mbírì tí kpoò ndii ònó sàa kùro nó gí; tacó wàa, po nèté mì ze 'ví dò ta gbí tí gbí òkò tí yo ta o 'dáá gí gbí po to tí nó náa Mbírì ka jì ze nó.

16 Tacó wàa ze 'ví ya tí gí bà ma Banga-Ngú-Có jì ndâ 'bí 'duù gbí ndâ 'bí to kapí yo kà, á co tí bà dù kù wu gbí po nèté náa à bàkà gbí njí mì 'bí 'duù cee sàa gí.

17 Káa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì, máa, «Go bà wu gbí tí má tí 'duù, 'duù 'ví wu gbí i tí nó náa Mbe tí ndoo bàkà nó.»

18 Tacó i gbí bà koọ có mì 'duù ta kpéetí wó máa yì a i nó wálá; i a i gbí bà koọ có mì Mbírì máa 'duù a i.

11

Ndâ Páwòlò ta ndâ sú mbe nò tú mì Jézù

¹ Yo bàkà nambeè mì yo, wàa yo 'ví zèè njembí yo, tacó làmbu ñónókó ta ndâ 'bí o kuu tí ye.

² Ye kù tò kiì muu yo, jé ká go bà tò kiì mì Mbíri muu yo; tacó yo a ndâ ngbutu 'viní ta ngbárángà njembí yo náa à je ká mí tàkò yo tacó tí Bìndi-Mbíri gí.

³ Káa à tí ye a gúku máa, 'bí i kèjì gí bà volo muu yo, go bà rì gbí tú Évà mì kpoo táánò ta tìrì, bìndi njembí yo bà giì dù me ta kábà gítí Bìndi-Mbíri lá.

⁴ À tí ye a gúku tacó yo kù 'di có mì ndâ 'bí 'duù mbe ya gí mì yo kà, kù ma có gítí 'bí tende Jézù á bìndi Jézù tí nó náa ze kù ma có tí wó nò; yo kù ùnje gítí 'bí tende bèri á bìndi Bèri-mi-Mbíri náa yí je jì yo nò, yo delè kù ùnje gítí 'bí tende banga-ngú-có á bìndi Banga-Ngú-Có tí nó náa ze ma jì yo nò.

⁵ Ye koṛo có máa ndâ 'duù tí nó náa yo kù nì «ndâ kpo-kpò tú» mítí ndú nò ndii ye ta 'bí làmbu i njí'díí éno lá.

⁶ Ye kpétí má me muu-có lá, muu kuu tí ye; ze kù tubà jì yo ta o 'dáá gí, delè gbí ndâ i 'dáá gí.

⁷ Ye táánò je mboo 'do mì yo ta o tí nó náa ye ma ta Banga-Ngú-Có mì Mbíri jì yo nó lá; ye ta o tí nó si tí ye tí i lá, tacó wàa yo 'ví dù tí tí ndâ i. Bà bàkà éno mì ye táánò lè gí?

⁸ Áá táánò a ndâ 'bí tende mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbíri ká kù ko mboo nèté tí nó náa ye ta o tí nó kù bàkà gbí òkò tí yo nó jì ye. Ye ta o tí nó gbí 'bí ña kpokèjì kù kùmùkù a ndâ i mì ndâ 'bí mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbíri tacó bà koni ta yo.

⁹ Ta o tí nó táánò náa ye kuu mì yo kà nó, ye pèè mbí yo maa yo koni ye nó lá, tacó ndâ ná'vindí mbe gí 'do Mèsidóniyà gí ta ndâ i ñinó náa à gbí njembí ye nó 'dáá gí jì ye gí. Ye táánò bàkà ríki mí gbí mbí yo lá, ye delè kèjì gí bà bàkà wálá.

¹⁰ Yúco mì Bìndi-Mbíri kuu gbí njembí ye, à má éno, ye kù ci yo máa, mbe rò ye 'do tí bà wu gbí có tí nó gbí to Àkáyà wálá.

¹¹ Ye kpónó kù 'dè có tí nó tacó náa ye zè yo ñikì lá nò? Mbíri ñò ni gí máa ye zè yo ñikì ma.

¹² Ye bà dù kù bàkà nèté tí nó náa ye kpónó kù bàkà jì yo ká sínò nó, tacó bà waa wúngbó ndâ 'duù tí nó mbe kù zò mboo tàkò nèté mì ndú, káa ndú kù wu gbí tí ndú máa, ndâ yì kù bàkà nèté mì Mbíri ká go ñindi ze nò.

¹³ Tacó ndâ ña ndâ 'duù tí nó me ndâ cèe tú lá, ndú a ndâ sú tú, mbe kù 'dè 'vére gítí nèté mì ndú ta bà bàkà tí ndú máa ndâ yì a ndâ cèe tú mì Bìndi-Mbíri.

¹⁴ Káa à me seṛè lá, tacó à kpétí káa Gba-wàtà, yí kù 'visi cè kózò tí wó go cè kózò tí basili mì Mbíri.

¹⁵ À má éno, bà bàkà tí ndâ bòò mì Gba-wàtà, máa ndâ yì a ndâ mbe kù bàkà jáá nèté me seṛè lá; káa Mbíri bà waa có mítí ndú ta ndòngbú o 'vii ká ta ndâ ña i mì ndú náa ndú kù bàkà kpónó nò.

Bà mbu Páwòlò gbí nèté bà nò tú mì Jézù

¹⁶ Ye kù ci yo máa, 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo 'ví koṛo có máa ye a mbe ñónókó nò lá. Káa yo kpétí má koṛo có máa ye a mbe ñónókó, yo 'ví ùnje máa ye a mbe ñónókó ká tacó wàa i tacó bà wu gbí mì ye 'ví dù ká njí'díí.

17 Ye kù 'dè có tí nó me ta wotí m̀ Mbe tí ndoo lá; à má gítí có bà wu gbí tí, ye kù 'dè có go i m̀ mbe ñónókó.

18 Káa ndá 'duù me mbè lê má kù wu gbí tí ndú tacó ndá i muu to tí nó, ye delè bà wu gbí tí ye go ñìndi ndú nò.

19 Tacó yo 'dáá gí kù kònò ndá mbe ñónókó, tacó yo 'dáá gí a ndá mbe 'di gbí-o.

20 'Duù má kù bàkà yo tí ndá i-zógó-zogo, yí má kù zò yo tí wuù, yí má kù bàkà tírì ta yo, yí má kù bàkà tí wó tí gbolò 'duù ji yo, yí delè má si yo ɾo wó tí i lá, yí delè má gbí gbíro yo, yo kù zèè njembí yo.

21 A nò ká ɾo ye tacó bà 'dè có ji yo máa wotí bà bàkà go éno táánò tí ze wálá!

Káa ye kpónó bà bàkà tí ye tí mbe ñónókó, wàa ye 'ví 'dè ta có ñónókó, kù wu ta gbí tí ye go i m̀ ndá ka ye mbe ñónókó nò.

22 Ndú má a ndá Ìbìráyò, ye delè káa Ìbìráyò. Ndú má a ndá 'viì-gù Àbìráámò, ye delè káa 'viì-gù Àbìráámò.

23 Ndú má a ndá bòò m̀ Bìndi-Mbìrì, ye a kpóló-kpolo bòò m̀ Bìndi-Mbìrì ndii ndú gí — ye kù 'dè có go i m̀ mbe má. Ye bàkà nèté tí kpoò ndii ndú gí, à zèè ye mí gbí zàa ta bà me mbè ndii ndú gí, à 'deke bà gbí ye lá, ye delè cóó-cóó kù ñò ku ta ɾo ye.

24 Ndá gba m̀ ndá Jùdéyà gbí mbìtá ye ta zèè mú zi'duù-gbaànjé-nje muu'bi nje-muu'bi vô nje-vô nà'ò (39) 'vilì vô.

25 Ndá gba m̀ ndá Ròmánò gbí ye ta ndá mú ta bà ta'ò; ndá 'duù gbí gbata Lísítàrà bàkà có bà zi ye ta bà 'vaka ye ta díí ta bà gbaànjé; ndá gbá ki'viki gbí tí ta ye mí gbí u ngo ta bà ta'ò, ye too yé ta ɾi pí kù mú lá á ɾo ngo ta bà gbaànjé.

26 Nó jé waa 'do kò ye lá; ye 'de vò i ta ndá 'bí o muu ndá 'bí nó tí nò 'do m̀ ndá ngo ñìno mbe ò gí nò, ye gbí ndá 'bí nó tí nò va tí ye 'bi ndá mbe kù kùmùkù i m̀ ndá 'duù, ye gbí ndá 'bí 'de vò i ká 'do m̀ ndá 'dóó 'duù m̀ ye tí ndá Jùdéyà, ye gbí ndá 'bí 'de 'do m̀ ndá 'duù ñìno mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbìrì ni lá nò, ye gbí ndá 'bí nó 'de 'do m̀ ndá 'duù gbí ndá gbata, ye 'de gbí ndá 'bí 'do m̀ ndá 'duù gbí kángáá nga ngoò, ye gbí ndá 'bí nó 'de 'do ɾo ndá kpo-kpò ngo, ye 'de gbí ndá 'bí 'do m̀ ndá sú ná'vìndí.

27 Ye kù ka wu'o ta nèté, ye delè gbí ɾíki, ɾì 'de ɾo ye ta bèbìlì lá, ye 'de ndá i-zó-zò ta ngo lá ta bà me mbè, ye kù dù gbí cò'o ta 'bá muu ye wálá, bònggo delè yaka cee 'do tí ye gí.

28 À 'deke bà mù njembí ye ta ɾi 'dáá gí tacó tí ndá 'duù tí nó mbe kù kili ta ɾè m̀ Bìndi-Mbìrì nó mí gbí ndá 'bí vò i tí nó mbe 'de ye nó lá?

29 A 'di ká me jó'dókò, káa ye jo'doko go yí lá? À ee a ndi 'di gítí vò i, káa njembí ye tù-bè-kpá gítí 'duù tí nó mbe ee ndi wó nò lá?

30 Ye má wu gbí tí ye, ye bà wu a gbí ndá i tí nó mbe tùbà ndá i-ñónókó m̀ ye gí sè nò.

31 Mbìrì tí Bu Mbe tí ndoo Jézù, tí 'duù tí nó náa à 'ví kù ùlù yí dúú bà ya tí nó, ñò ni gí máa, ye 'dè 'véɾè lá.

32 Gbolò 'duù m̀ gbolò gba tí nó ta ɾè wó a Àrètàsì nó táánò kaa ndá àsikèrì gí bà ù njekèjì ndùgù gbata Dàmásikù tí ye wàa ndú 'ví zèè ye.

33 Káa ye gí 'vala 'do 'bi wó ta bà yuu ye m̀ ndá kómbe ye gbí kèè ta wú co tí nga gùù tí su-sú ndùgù gí sè.

12

Mbírì 'dè ndâ có kóó mì wó jì Páwòlò gbí rìi

¹ Kózò tí ye bà wu gbí tí ye; i gbí bà wu gbí tí 'duù wálá, káa ye bà wu gbí bà ò Mbe tí ndoo ta bà 'dè gbí ndâ có kóó mì wó jì ye nó gí.

² Ye ò 'bí 'dakò tí mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì, náa Mbírì táánò te yí ya tí ngéé gí gbí ndòngbú rì yaà kà, náa ndâ Jùdéyà kù nì mítí a «bà ta'ò rì,» nó gí. Mbírì mà te yí tí kùùkpò 'duù go ndoo nó wèè, yí mà te a lilí wó wèè, ye ò bà lá, à káa yí tí Mbírì ká ò ni . À kpónó bìndi có tí ò a ndoo muu'bi-nje ná'ò.

³ Ye ò ni gí máa, Mbírì táánò ɾa 'dakò tí ò ya tí gí bàndò bà dù yí tí Mbírì. Yí mà ɾa tí kùùkpò 'duù go ndoo nó wèè; yí mà ɾa a lilí wó wèè, ye ò bà lá, à káa yí tí Mbírì ká ò ni .

⁴ Káa ta o tí nó si 'dakò tí ò kuu á bàndò bà dù Mbírì nó, yí gí 'di ndâ có náa ndú me ndâ có bà 'dé-'dè, wàa 'duù 'ví 'dè ta nje wó nó lá.

⁵ À má éno, ye bà wu gbí ndâ i tí ò náa ye ò ta rè mì 'dakò tí ò nó gí, káa ye bà wu gbí ndú ta 'dóó rè ye wálá, sè káa ònó máa ye 'ví wu a gbí ndâ i ònó mbe kù tubà ndâ i-ònó kó mì ye gí sè.

⁶ Go bà wu gbí tí ye kpèti má tí ye, ye bà dù me còkòndé lá, tacó ye bà dù kù 'dè a yúco. Káa ye bà wu gbí tí ye wálá, tacó 'bí 'duù bà koɾo có máa ye lá a 'bí 'duù mbe me gbolò ndii ye tí nó náa yì kù ò nó gí, delè ndii có tí nó náa yì kù 'di 'do gbí nje ye ò gí.

⁷ Káa tacó wàa ye 'ví mba tí ye ngé ndii gí ta ɾa tende ndâ có kóó tí ò náa Mbírì 'dè jì ye ò lá, à gí te 'bí ɾa sé'i mbe kù pèè mbí ye go i mì 'duù mì Gba-wàtà kù gbì ye tacó wàa ye 'ví mba tí ye lá.

⁸ Ye gí 'deke tí ye jì Mbe tí ndoo ta bà ta'ò kù yù nambeè 'do mì wó máa, yí je ɾa sé'i tí ò 'do tí ye gí.

⁹ Káa yí gí 'visì có jì ye éno máa, «I ònó ta go tí lo kpónó nó káa nambeè mì ye. Wotí mì ye kù je wotí jì wò ngé ndii gí ta o tí nó náa wotí má tí lo wálá.» Tacó éno, tàkòcò ye peteke gítí có bà dù wotí tí ye wálá ò ngé, tacó wàa, ye 'ví ò tí ni éno máa, Bìndi-Mbírì kù kpolo tí ye ta wotí mì wó.

¹⁰ À má éno, líkí bà dù ye ta wotí tí ye wálá, ta bà go ye mì ndâ 'duù, ta bà dù gbí sé'i, ta bà dù gbí bà mèkè'i tí ye, delè ta bà dù ye gbí ríki ta rè mì Bìndi-Mbírì tí ye a líkí; tacó 'dóó wotí mì ye má wálá, wotí mì Bìndi-Mbírì kuu tí ye.

¹¹ Ye a mbe ònó kó! Káa a yo ká bàkà ye tí mbe ònó kó ta wotí. Tacó ye kpèti má me i lá, ndâ 'duù mì yo náa yo kù wu gbí ndú máa ndú a ndâ kpóló-kpolo tú mì Jézù ò kpò ye ta 'bí i gbaànjé lá.

¹² Mbírì táánò gu tí wó gítí bà bàkà ndâ seɾè me mbè, ta ndâ 'bí i ònó náa bà 'dè có gítí ndú kpò nje ndâ 'duù gí nó, mí gbí òkò tí yo waa lá, tacó bà tubà máa, ye a tú mì Bìndi-Mbírì dú ò lá.

¹³ Rè 'bí ɾa tó i ònó náa ye táánò bàkà jì ndâ 'bí 'duù ònó mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbírì á tí ndâ 'bí bàndò gí káa ye bàkà jì yo lá nó a yè? À me káa ònó náa ye bàkà yo 'ví ko mboo nèté tí nó náa ye bàkà gbí òkò tí yo nó jì ye lá nó lá? À má éno, yo je à-cee-gí jì ye gítí có bà gíri'o mì ye ò.

¹⁴ Ònó kpónó á bà ta'ò bà 'viindi tí ye tacó bà ya gí mì yo kà. Káa ye bà ya me tí sògo gí gbímbí yo lá, tacó ye kù ya me tacó bà yù ndâ i mì yo lá, ye kù ya a i tacó tí yo. Tacó à me ndâ 'viì ká kù kili ndâ i gítí wúnò tacó tí ndâ bu ndú ta nawu ndú lá, a ndâ bu ndâ 'viì ta ndâ nawu ndú ká kù kili ndâ i gítí wúnò tacó tí ndâ 'viì mì ndú.

¹⁵ Tàkòcò ye bà peteke gítí bà volo gbí ndâ i mì ye 'dáá gî tacó bà koni yo ngé ndii gî; tàkòcò ye delè bà peteke gítí bà ki'viki tí ye tacó bà 'vala lilí yo ngé ndii gî. Káa ye má zè yo nìkì ngé ndii gî go éno, yo zè ye nìkì dí tà lá tacó yè?

¹⁶ À má éno, yo bà ùnje éno máa, ye táánò pèè mbí yo ta o bà dù ye mì yo kà nó lá gî. Káa ndâ 'bí 'duù kù 'dè có éno máa, ye táánò 'de i gbí yo ta o bà ya ye gí mì yo kà nó lá, káa ye a mbe tìrì.

¹⁷ 'Bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó náa ye táánò tuu ndú ji yo kà nó ba gbímbí yo gî?

¹⁸ Ye táánò 'deke tí ye ji Títò máa yí ya gí mì yo kà, ye tuu ndú ta 'bí ná'vìndí gbaànjé. Títò táánò ba gbímbí yo ta o tí nó náa ye tuu ta ndú gí mì yo kà nó gî? Yí co ta yo me ká tí gbèè kpokèjì tí nó náa à tí nó lá?

¹⁹ Ndâ-'bî-lá, yo 'do sàà táánò kù koṛo có máa ze kù tì a muu ndâ vò i mì ze kùṛo yo. Káa 'bí có go éno wálá. Ze kù 'dè mí kùṛo Mbíṛì káa kòcò Bìndi-Mbíṛì, ze delè kù bàkà ndâ i 'dáá ká tacó bà koni yo, ndâ tó 'duù mì ze.

²⁰ Tacó à tí ye a gúku máa, ndâ-'bî-lá, ye bà ya gí bà 'de yo me tí ndâ 'duù mì ye gbí njembí ye nó lá, yo delè ndâ-'bî-lá bà 'de ye me tí 'duù mì yo gbí njembí yo nó lá; ndâ-'bî-lá ye bà 'de kùṛo ye kà a ndâ mbe kù 'dèèkè mà, ta ndâ mbe kù tò kiì, ta ndâ mbe kù ò kòlòwò, ta ndâ mbe kù koṛo có ká gítí mìṛì ndú, ta ndâ mbe kù 'dè vò có, ta ndâ mbe kù fiini có, ta ndâ mbe kù luguu tí ndú, gii je ndâ mbe kù ònòkò gbí ndâ i.

²¹ À tí ye a gúku máa, ndâ-'bî-lá, Mbíṛì mì ye bà te nó mí ṛo ye á mí kùṛo yo ta o bà ya ye gí mì yo kà káká'i. Bìndi ye bà gii wa gbí tacó tí ndâ 'duù ònò táánò mbe bàkà vò i, káa ndú 'visì muu ndú 'do tí bà nó ndâ vò ndò mì ndú, ta bà bàkà bangbaya, ta bà bàkà ndâ 'bí i ònò mbe 'vii ṛo 'bá lá nó lá.

13

Ndâ ndòngbú cí

¹ Ònò kpónó a bà ta'ò bà ya ye gí mì yo kà ká nó, káa có má mì 'bí 'duù gbí òkò tí yo kà ta ka wó, yí 'ví gí ta ndâ 'bí 'duù go só, go ta'ò, náa ndú táánò kuu bà có tí nó, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíṛì nó.

² Ye táánò gbí bà só bà ya ye gí mì yo kà nó cí ndâ mbe bàkà vò i gbí òkò tí yo, ta sè yo 'dáá gî gî, káa ye kpónó káká'i kù cí nó a yo, si ye me mì yo kà lá nó, máa, ta o tí nó náa ye bà ya gí mì yo kà káká'i nó, ye bà waa có mítí ndú 'dáá gî,

³ lê náa à tí yo a go bà túbà tí ye ji yo éno máa, a Bìndi-Mbíṛì ká kù 'dè có ji ye máa ye 'dè có ji yo nó. Wotí bà bàkà i ta yo kpò Bìndi-Mbíṛì me kpó-kpò lá, wotí kuu tí wó.

⁴ Tacó à táánò gbí yí mítí njèèkpè mù ta wotí tí wó wálá, káa yí kpónó kù 'vala ta wotí mì Mbíṛì. Wotí tí ze tí ndâ mbe kù 'vala toko ta yí nó wálá, káa à má gítí cè bà 'vala ndoo ta ndoo, ze bà 'vala toko ta yí 'do gbí wotí mì Mbíṛì.

⁵ Yo koṛo muu yo gi, yo kpónó kù tee njembí yo mítí Bìndi-Mbíṛì ta yúcó? Yo ò ni éno máa Jézù kù 'vala gbí njembí yo ò ni gî? Yo má ò ni lá, gbí éno máa yo pasuluku gî.

⁶ Káa ye koṛo có éno máa, yo ò ni gî máa ze pasuluku lá.

⁷ Káa ze kù 'deke tí ze ji Mbíṛì éno máa, yí 'ví si yo 'ví bàkà i lè lá. Ye kù 'dè có tí nó me tacó máa yo kù ò ze go ndâ 'duù ònò mbe giṛi'ò lá nó lá. Có gbí njembí ze éno máa, ze tà kpèti má pasuluku gî, yo 'ví bàkà i dú.

⁸ Tacó wotí tí ze tacó bà bàkà i ñinó mbe ne 'do tí kpokèjì mì yúcó gî nó wálá, ze bà co ká tí kpokèjì mì yúcó cuki.

⁹ Ze má 'di có máa wotí kuu tí yo ta o tí nó náa wotí tí ze wálá nó, tàkòcò ze pétékè'i. Ze delè kù 'deke tí ze máa, Mbířì 'ví si yo 'ví 'vala ta banga tí ndii ñinó kpónó nó gî.

¹⁰ Ye kù cu wáràgà tí nó ji yo si ye me mì yo kà lá, tacó wàa, ye má ya gí mì yo kà, ye 'ví bàkà nèté tí nó náa Mbe tí ndoo je wotí bà bàkà ji ye nó, tí nèté bà 'viindi ndâ i, me tí nèté bà voloko gbí ndâ i lá nó, ta 'dê njembí ye.

¹¹ Ndâ ná'vindí, ndòngbú có mì ye ji yo éno máa, «Yo dùú ndi!» Yo te kpo muu tacó bà dù tí ndâ cèè 'duù, yo sè tù yo gítí ndâ có tí nó náa ye kù kpo ta gbí-tà-tù yo nô, yo toko có gbí òkò tí yo gbaànjé, yo dù ta 'dê njembí gbí òkò tí yo, bìndi Mbířì tí tó mbe zè ndâ 'duù, delè tí mbe kù je 'dê njembí ji ndâ 'duù nó bà dù toko ta yo.

¹² Yo 'vee tí yo gbí òkò tí yo ta bà 'dò gbí tù yo go i mì ndâ ná'vindí.

¹³ Ndâ 'duù mì Mbířì mì ze kàá 'dáá gî 'vee yo ngé ma.

Ye kù 'deke tí ye éno máa, Mbe tí ndoo Jézù 'ví bàkà nambeè ji yo me gbolò, Mbířì 'ví zè yo ta tó njembí, wàa Bèřì-mì-Mbířì 'ví dù toko ta yo 'dáá gî.

Páwòlò cu wáràgà ji ndâ mbe kû kili ta ɾè mî Bìndi-Mbíri gbí gbata Gàlátì

¹ Nìno a ye tí Páwòlò, tí tú mî Jézù, náa àa táánò me ndâ 'duù ká bàkà ye tí tú mî Jézù lá. Jézù delè táánò tuu me ndâ 'duù ji ye máa ye gí tí tú mî yì nò lá. À káa 'dóó yí tí Jézù tí Bìndi-Mbíri, gù je Mbíri Buù tí mbe 'vala yí tí Jézù 'do gbí muu'dú wó, ká bàkà ye. Nìno a ye ká kû cu wáràgà tí nó ji o.

² Ze ta ndâ ná'vindí ye nìno mbe kû dù toko ta ye nó 'vee yo tí ndâ mbe kû kili ta ɾè Bìndi-Mbíri ta ndi gbí ndâ gbata gbí to Gàlátì 'dáá gí ma.

³ Ze kû 'deke tí ze ji Mbíri tí nó tí Bu ndoo, delè tí Bu Mbe tí ndoo tí Jézù tí Bìndi-Mbíri nó, máa, yí 'ví bàkà nambeè ji yo, yí delè 'ví si yo 'ví dù nìkì maa.

⁴ Áa táánò a Jézù ká 'vala ndoo 'do gbí ndâ vò i tí nó á kpónó muu to tí nó nò. Yí ká sì có ndâ vò i mî ndoo ta miři wó go có mî Bu ndoo tí Mbíri.

⁵ À ùlù Mbíri kpòò ya tí ! Go-i-tí-nò.

Gbèe Banga-Ngú-Có

⁶ Nje ye 'dèè gítí ña bà 'visì muu yo gí. Ye ñò yo gáa kû 'visì muu yo 'do tí Mbíri tí mbe tè'é tí yo 'do gbí nambeè mî Bìndi-Mbíri, ta mò tí wálá, gítí 'bí ña tende banga-ngú-có.

⁷ Káa banga-ngú-có tí nó náa yo 'visì muu yo 'do tí Mbíri gítí nó me cèe có ta gbí ká tí nó lá. Ye 'dè có tí nó ji yo tacó ndâ 'bí vo-vò 'duù kû ñònòkò muu yo ta ba ñònòkò gbí Banga-Ngú-Có mî Bìndi-Mbíri.

⁸ Káa ye kpónó kû ci nó a yo gítí, máa, 'bí 'duù má 'dè có ji yo máa, 'bí ña banga-ngú-có mbe co tende 'do tí kpédélé Banga-Ngú-Có tí nó náa ze ma ji yo nó kuu tí, à má ma ña có tí nó kpétí káa 'duù 'do gbí òkò tí ze, wàlà kpétí káa basìlì mbe 'do tàri, Mbíri bà waa có mítí 'duù tí nó, wàlà mítí basìlì tí nó ta ña wálá.

⁹ Ye bà 'dè gbí ndi có tí nó náa ye 'dè yee to kpónó nó ji yo káká'i: Ye máa, 'bí 'duù má 'dè 'bí ña tende banga-ngú-có bìndi Banga-Ngú-Có mî Bìndi-Mbíri nó náa yo 'di 'do gbí nje ye kùro gí nó, Mbíri bà waa có mítí 'duù tí nó.

¹⁰ Má ènò, ye kpónó kû pèè a i ta bà peteke tàkòcò 'duù, wàlà ta bà peteke tàkòcò Mbíri? Ye kú pèè a i ta bà peteke tàkòcò ndâ 'duù? Go bà peteke tàkòcò ndâ 'duù má ká kuu tí ye kálásê, ye kùtáa bà dù tí bòò mî Bìndi-Mbíri wálá.

Ña kpokèjì bà gí Páwòlò tí tú mî Jézù

¹¹ Ye kû 'dè có ji yo ta yúcó, ndâ ná'vindí ye tí ndâ mbe ùnje gítí Jézù go ye, máa, Banga-Ngú-Có mî Bìndi-Mbíri náa ye kû ma nó me có mî 'bí 'duù muu to tí nó gbaànjé lá.

¹² Ye 'di me 'do mî 'bí 'duù gbaànjé muu to tí nó lá. A delè me 'bí 'duù muu to tí nó káa nìbà ji ye lá. À káa 'dóó Jézù tí Bìndi-Mbíri ká 'dè ji ye.

¹³ Ye kojo có máa, yo táánò 'di tàwo ye si ye kuu tèkè'dè gbí gèrè mî ndâ Jùdèyà kùro bà ùnje mî ye gítí Jézù nó gí. Zu bà mèèkè'i tí ndâ mbe ùnje gítí Mbíri ta ɾè mî Jézù táánò tí ye nji'díí wálá. À ta o tí nó táánò gbí muu ye káa có bà 'bu ña ndú.

¹⁴ 'Bí 'duù táánò gbí òkò tí ndâ ka ye 'viì Jùdéyà mbe ngara ndii ye wálá, 'bí 'duù gbí òkò tí ndú delè mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ ká gù ze go ye wálá.

¹⁵ Káa a Mbířì ta nambeè mì wó ká cu 'bì wó mítí ye sì ye kálásê gbí yì nawu ye.

¹⁶ Yí giì túbà tí 'Viì mì wó Jézù ji ye, máa, ye ma có tí wó ji ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nò. 'Do tí bándò bà túbà tí Jézù mì Mbířì ji ye nò, ye ya gí bà 'vee 'bí 'duù máa ye 'ví bàkà ta ña có tí nó a yè wè gbaànjé lá.

¹⁷ Ye delè ya gí Jèrùzàlémè tacó bà 'vee ndâ ká mbe nò tú mì Jézù tacó ndú 'ví túbà i tí nó náa ye 'ví bàkà nó ji ye lá. Ye ndii ká ta gbí muu ye ya gí Àrábìyà. Bìndi ye giì dele ndi ye gí gí Dàmásìkù.

¹⁸ Ye giì ya gí Jèrùzàlémè gí bà ñò Kéfà (Piyétòrò) a i bìndi ndoò ta'ò. Ye giì dù á mì ze ta yí ta sili muu'bi-nje vò.

¹⁹ Ta o tí nó náa ye ya tí gí Jèrùzàlémè nò, ze 'de tí ze ta ndâ 'bí tú mì Jézù lá. Ye ñò cuki káa Jákòmò tí nó tí ná'vindí Mbe tí ndoo nò.

²⁰ Ye kù see a tí ye ji yo kùro Mbířì máa, có tí nó náa ye kù cu ji yo nó a yúcó.

²¹ Bìndi bà ñò Kéfà, ye giì ñjè nó 'do Jèrùzàlémè ya gí Sířiyà, bìndi ye giì 'do Sířiyà ya gí Silísiyà.

²² Gbí ndâ o tí nó 'dáá gí, ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbířì gbí ndâ gbata mì ndâ Jùdéyà 'dáá gí jé ñò gbíro ye ta ro ndú lá.

²³ Ndú kù 'di káa có tí ye ta tù ndú cuki, máa, «'Dakò tí nó táánò mbe kù mèèkè'i tí ndoo nó kpónó a mbe ma yúcó tí nó táánò náa yí kù jè ta bà 'buuku muu nò.»

²⁴ Tacó éno ndú giì ùlù Mbířì tacó tí ye.

2

Ndâ Páwòlò ta 'bí tú mì Jézù

¹ Ye bàkà a ndoò muu'bi-nje nà'ò gbí nó mì ye náa ye 'do tí á Jèrùzàlémè nò, bìndi ye bà giì 'dò ndi kò ye mí kà. Ze ta o tí nó gbí nó tí nó ta Bàrànába, káa ye delè giì bala Títò ta ye.

² A Mbířì ta o tí nó ká 'dè có ji ye máa ye ya gí Jèrùzàlémè. Ye má giì yee kà, ye giì ya gí mì ndâ kpo 'duù mì ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbířì á tà bèngiì. Tacó wàa ze 'ví 'viiki gbí Banga-Ngú-Có tí nó náa ye kù ma ji ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó ta kpéetí ze ta ndú. Tacó wàa ye 'ví bàkà sé nèté mítí ye sínò lá.

³ Ta ndâ ña ñinó 'dáá gí, ka nó mì ye Títò, náa ze gí ta yí nó a Ìgìrìgì mbe ya gí gbí gázà go ze lá, káa ndú yòòngò yí máa yí gí gí gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà nò lá.

⁴ Muu ze ta o tí nó giì 'bità bà ba a i gbí có mì ndâ 'bí 'duù mbe bàkà tí ndú tí ndâ ná'vindí ndoo mbe ùnje gítí Jézù go ndoo mbe gí gí mí ze. Ndâ 'duù tí nó pomboo tí ndú gí gbí òkò tí ze tacó bà ři ze, wàa ndâ yí 'ví 'di ta gbí nderè có tí nó náa ndoo tí ndâ mbe kù dù toko ta Bìndi-Mbířì zèè ta có gítí tàkìì mì ndâ Jùdéyà kácá-kácá lá nò. Tacó có mì ndú gbí muu ndú éno máa, ndoo dù gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà tacó wàa ndâ yí 'ví bàkà ta ndoo tí ndâ i mì ndâ yì.

⁵ Káa ye giì kpo tí mítí ndú gí. Máa ye bà ñò mí to nò gbaànjé wálá. Ye bàkà go éno tacó wàa 'verè 'ví yuu tí mí gbí Banga-Ngú-Có ji yo lá.

⁶ Káa ye giì 'di 'bí ña tende có 'do mì ndâ 'duù tí nó ta řè ndú a «ndâ kpo 'duù» á kùro ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbířì nó gítí Banga-Ngú-Có tí nó náa ye kù ma ji ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó lá. Ye ni

«ndâ kpo 'duù» mítí ndú me tacó máa bà dù ndú tí ndâ kpo 'duù á kùro ndâ 'duù a kpóló-kpolo có ji ye nò lá, tacó Mbíri njèè gbí òkò tí ndâ 'duù lá.

⁷ Ta bà 'dè ta yúco, ndú giì nò ni gí máa, Mbíri bàkà ye tí mbe ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó, á go bà bàkà Piyétòrò mì wó tí mbe ma Banga-Ngú-Có ji ndâ Jùdéyà.

⁸ Tacó à káa gbèe Mbíri tí nó mbe je wotí ji Piyétòrò máa yí ma Banga-Ngú-Có ji ndâ Jùdéyà nó ká je wotí bà ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó delè ji ye.

⁹ Ndâ Jákòmò, ta Piyétòrò, ta Jòvànì tí ndâ kpalà gálá mì ndâ mbe ùnje gítí Jézù giì 'vee 'bì ze ta Bàránábà bà-i-nò, tacó bà tubà máa, ze a ndâ ka nèté mì ndâ yì náa Mbíri bàkà nambeè ji ze, máa, ze ya gí bà bàkà nèté gbí òkò tí ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó, wàa ndâ yì 'ví bàkà nèté gbí òkò tí ndâ Jùdéyà.

¹⁰ Ndú giì nanaka muu ndú ká mítí có tí nó ta go tí ye gbí njembí ye nó, máa, mbí ze 'ví ò tí bà konì ndâ mbe yê mì ndâ Jùdéyà lá.

Páwòlò do mítí Piyétòrò si Àndiyókì

¹¹ Ta 'bí o gbaànjé, Piyétòrò mà giì gí gí mì ze Àndiyókì, ye giì 'dè gbí bà lê tí ña i mì wó ji yí ká mí kùro wó, tacó bà lê tí ña i mì wó káká'ì me i bà ngúú-ngúú lá.

¹² Tacó ta kùro bà giì ndâ 'bí 'dakò náa Jákòmò tuu ndú 'do Jèrùzàlémè gí mí ze Piyétòrò kú zò i ta ndâ 'bí ná'vindí ze tí ndâ 'duù mbe ùnje gítí Jézù go ze káa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó. Ndâ 'duù tí nó mà giì gí gí, Piyétòrò giì biya bà zò i ta ndâ 'duù tí nó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó gí, tacó yí kú ci gúku tí ndâ 'duù tí nó mbe kú nanaka muu ndú mítí có bà ya ndâ 'duù tí nó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó gí gbí gázâ.

¹³ Ndâ 'bí Jùdéyà ñinó gbí òkò tí ze nó giì tè gí tàkò ña i-nò tí nó náa Piyétòrò kú bàkà go i mì nuù-gú nuù-bè'dè nó. Ye mà giì zeke'o, ye giì ñò Bàránábà gbí ngo mì ndú.

¹⁴ Ye mà giì ñò máa ña i tí nó náa ndú kú bàkà nó me kpokèjì mì Banga-Ngú-Có lá, ye giì 'dè có ji Piyétòrò si mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí, máa, «À kpétí nó káa wò tí Jùdéyà ká kú 'vala go i mì ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó, wò bà giì yòngò ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó, máa, ndú 'ví 'vala go i mì ndâ Jùdéyà ta ña kèjì ñàyi?»

I mbe 'vala ña ndâ 'duù 'dáá gí káa bà tee njembí ndú mítí Mbíri

¹⁵ Káa ndoo tí ndâ 'duù tí nó náa à jò ndoo tí ndâ Jùdéyà nó táánò kú koro có máa ndoo me ndâ mbe bàkà vò i, tí ndâ 'duù tí nó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nó lá.

¹⁶ Ta ndâ ña ñinò 'dáá gí, ndoo tí ndâ Jùdéyà ñinó mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri gí nó ñò ni gí máa, à me bà bàkà go ndâ có gbí tàkìì mì ndoo ká kú 'viindi nambeè gbí òkò tí ndâ 'duù ta Mbíri. Ndoò delè giì ùnje gítí Jézù tí Bìndi-Mbíri, tacó wàa bà tee njembí ndoo mítí wó nó 'ví 'viindi nambeè gbí òkò tí ndoo ta Mbíri. Tacó rẹ 'bí 'duù jé náa bà bàkà go ndâ có gbí tàkìì mì ndoo 'viindi nambeè gbí òkò tí ndú ta Mbíri gí nó wálá.

¹⁷ Káa à má 'de ndoo tí ndâ mbe bàkà vò i ta o tí nó náa ndoo kú pèè ta bà 'viindi gbí òkò tí ndoo ta Jézù nó, gbí 'ví dù éno máa, Jézù a mbe sè kàngá mì tà mbu mì ndâ mbe bàkà vò i? Jéé lá!

¹⁸ Káa ye kpónó má 'dè éno máa, ye dele ndi ye gítí bà ru ndi tàkìì mì ndâ Jùdéyà go ñinó táánò náa ye kú bàkà nó, gbí éno máa, ye kú kpò a có mì Mbíri.

¹⁹ Gbí có mì ye nò gbí 'bí ña kpokèjì éno máa, nèté mì ye káká'i ta tàkìì mì ze tí ndâ Jùdèyà wálá. Tacó Mbířì táánò 'visì kapí wó gítí ye gbí có bà řu ndi tàkìì mì ze mì ye.

²⁰ Káa ye kpónó kù 'vala a i ta řè mì Mbířì. Áá táánò gbì ze mítí njèèkpè mù ta Bìndi-Mbířì. Tacó éno, ye kpónó kù 'vala me gbí 'dóó ña kpokèjì mì ye lá. Ye kù 'vala a i gbí ña kpokèjì mì Bìndi-Mbířì. Ye kù 'vala a i ta bà tee njembí ye mítí wó tí 'Vii-mi-Mbířì, tí mbe ùnje gítí bà cì á muu ye tacó yí zè ye nìkì ma.

²¹ Ye bà biya nambeè mì Mbířì wálá. Tacó tàkìì mì ze tí ndâ Jùdèyà táánò má a i mbe bàkà ndoo tí ndâ tó 'duù mì Mbířì, gbí éno máa, nderè ku mì Bìndi-Mbířì wálá.

3

Ndâ có mì Mòze ta bà tee njembí mítí Mbířì

¹ A 'bí ña i ká gbí muu yo tí ndâ 'duù Gàlátì! A 'di ká je kó'dú yí gii ñonoko ta yo 'do tí có tí nó náa ye táánò 'dè jì yo ngbàrángà'i gítí bà gbí Jézù tí Bìndi-Mbířì mítí njèèkpè mù nó gí?

² Káa 'bí có ta go bá 'vee yo gítí tí ye a ñinó máa: Mbířì táánò je Bèři mì wó jì yo tacó yo a ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà wèè, yí je jì yo 'do gbí có bà ùnje mì yo gítí Banga-Ngú-Có tí nó náa yo 'di nó?

³ Yo kù ñonoko tí yo éno tacó yè? Yo táánò 'bità bà 'vala go có mì Mbířì ta wotí mì Bèři-mi-Mbířì. Káa à kpónó gbí muu yo a có bà gbo nje ta 'dóó wotí mì yo?

⁴ À wá nò, a cè gbí kò có mì yo gítí ndâ i tí nó mbe 'de yo muu Bìndi-Mbířì nó ká nò? A 'véřè! Yo bà 'dè me ña có tí nó jì ye lá.

⁵ Mbířì kù je Bèři mì wó jì yo sínò, yí delè kù bàkà ndâ seřè mí gbí òkò tí yo tacó yo a ndâ mbe kù bàkà go có mì Mòze wèè, yí bàkà jì yo éno 'do gbí bà 'di có tí nó táánò náa à ma jì yo nó?

⁶ Yo kořo muu yo gítí Àbìráámò gi. À cu mí gbí wáràgà mì Mbířì máa, yí táánò a 'duù mbe ùnje gítí Mbířì ta njembí wó gbaanjé, tacó éno, Mbířì gii bàkà nambeè jì yí.

⁷ Yo ñò ká gi! Ndâ 'duù ñinó kpónó mbe tee njembí ndú mítí Mbířì go i mì Àbìráámò nó 'dáá a ndâ 'vii mì Àbìráámò.

⁸ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbířì sàà gí, máa, Mbířì wúnò bà bàkà nambeè jì ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó 'do gbí bà tee njembí ndú mítí wó tí Mbířì. Tacó éno, à gii cu Banga-Ngú-Có tí nó náa Mbířì 'dè jì Àbìráámò nó mí gbí wáràgà mì Mbířì, éno máa, «Ye bà cù dè ngo cù mítí ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí ta řè mì lo.»

⁹ Má éno, Mbířì bà cù dè ngo cù wó mítí ndâ 'duù ñinó mbe tee njembí ndú mítí wó nó go i mì Àbìráámò nò, ká go ña nambeè tí nó náa yí táánò bàkà jì Àbìráámò nò.

¹⁰ Káa Mbířì bà ì njà mítí ndâ 'duù ñinó mbe tee njembí ndú mítí bà řu ndi tàkìì mì ndâ Jùdèyà nò, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbířì máa, «'Duù má sè tù wó gítí ndâ có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mòze gítí tàkìì nó 'dáá gí lá, ye bà ì njà mítí wó» nò.

¹¹ Má éno, kponje kpónó gítí có tí nó máa, bà řu ndi tàkìì mì ndâ Jùdèyà me i mbe njaanga wú 'do tí miři 'duù á kùřo Mbířì lá nó wálá. Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbířì éno máa, «'Duù ñinó jáá kùřo Mbířì nó kù 'de 'válá a i 'do gbí bà tee njembí wó mítí Mbířì.»

¹² Káa ndâ có gbí tàkìì mí ndâ Jùdèyà me go bà tee njembí 'duù mítí Mbírì lá. Tacó 'bí có kuu gbí wáràgà mí Mbírì éno máa, «'Duù ñinó mbe kù bàkà go ndâ có tí nó gbí tàkìì mí ndâ Jùdèyà nó kù 'de 'válá a i 'do gbí ndâ có tí nó.»

¹³ Káa Bìndi-Mbírì sì muu ndoo 'do gbí njà tí nó náa Mbírì táánò ì mítí ndoo tí ndâ mbe ɾu ndi tàkìì mí ndâ Jùdèyà nó ta bà te du njà tí nó á bìnndi ndoo. Go có tí nó náa a cu mí gbí wáràgà mí Mbírì, máa, «À má le ku 'duù mí nje mù, gbí éno máa ye tí Mbírì waa có mítí 'duù tí nó gí.»

¹⁴ Bìndi-Mbírì lì mĩri wó gí tà njà á bìnndi ndoo, tacó wàa Mbírì 'ví bàkà ta nambeè tí nó náa yí ci Àbìráámò gítí nó jì ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nò. Delè tacó Bèri-mì-Mbírì 'ví gí gí muu ndâ mbe tee njembí ndú mítí Mbírì ta ɾè mí wó tí Bìndi-Mbírì go cí tí nó náa Mbírì ci nò.

Ndâ có mí Mòze ta cí mí Mbírì

¹⁵ Ndâ ná 'vindí ye, ye kpónó bà 'dè có jì yo gítí 'bí ña i mbe kù bàkà tí gbí òkò tí ndoo ta o 'dáá gí: Ku má 'dè có mí wó gí, à waa tí ngo nje ku lá. À delè suu kò mítí kòcò ku lá.

¹⁶ Nògí, Mbírì táánò ci cí tí nó jì ndâ Àbìráámò ta 'viì bìnndi wó. Yo kpolo tí yo máa, à cu mí gbí wáràgà mí Mbírì me «ndâ 'viì bìnndi wó» lá. À cu káa gbèe 'viì, tí 'viì bìnndi wó, gbí máa, Bìndi-Mbírì.

¹⁷ Káa có mí ye a ñinó máa, Mbírì ci cí mí wó ta ndoò 430 kùro có mí Mòze. Má éno, kpokèjì bà mò cí mí Mbírì mí có mí Mòze gí nje seè wálá.

¹⁸ I ñinó tí i nderè nó me go i ñinó náa à ci 'duù gítí tí i-nambeè nò lá. Káa Mbírì táánò ci Àbìráámò cí-ci máa, yì bà je i-nambeè jì yí.

¹⁹ Má éno, gbí nderè tàkìì mí ndâ Jùdèyà a yè, sé náa Mbírì ci Àbìráámò gítí i-nambeè gí nó? Nèté mí tàkìì mí ndâ Jùdèyà a bà túbà ndâ vò i mí ndâ 'duù jì ndú yee tí o bà gí 'viì tí nó mí Àbìráámò náa Mbírì ci yí gítí wó nò. Ndâ basìlì táánò ká gí ta tàkìì mí ndâ Jùdèyà 'do mí Mbírì jì Mòze, tí 'duù tí nó táánò mbe kù 'dòkò có mí Mbírì jì ndâ Jùdèyà nò.

²⁰ Mbe 'dòkò có ta o 'dáá gí kù 'dòkò có a i gbí òkò tí ndâ 'duù, me gbèe 'duù lá, káa Mbírì káa gbaànjé.

Nderè ndâ có mí Mòze

²¹ Má éno, gbí có tí nó máa, ndâ có gbí tàkìì mí ndâ Jùdèyà ta cí tí nó náa Mbírì táánò ci ta Àbìráámò ta bà me mbè nó toko lá? À me éno lá! Tacó Mbírì táánò má je tàkìì mí ndâ Jùdèyà jì ndoo tí i mbe njaanga mĩri ndoo 'do gbí wú, tàkìì mí ndâ Jùdèyà bà 'vala ndoo gí.

²² Káa yí bàkà me éno lá. Tacó à cu mí gbí wáràgà mí wó tí Mbírì éno máa, vò i zogo ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí. Tacó éno, 'bí 'duù náa Mbírì 'ví bàkà nambeè ta yí nó wálá, tacó ndâ 'duù 'dáá káa ndâ mbe bàkà vò i. Tacó éno, Mbírì gù ci ndâ 'duù máa, yì bà bàkà nambeè jì ndâ mbe tee njembí ndú á mítí Jézù tí Bìndi-Mbírì.

²³ Tàkìì mí ze tí ndâ Jùdèyà táánò kùro bà gí Jézù da 'bò mítí kò ze gí. Tàkìì mí ze tí ndâ Jùdèyà táánò ɛɛ ze mí bà gbèe to yee tí o bà gí Jézù gí bà ñibà bà tee njembí mítí Mbírì jì ze.

²⁴ Tàkìì mí ze tí ndâ Jùdèyà táánò go 'bí ña i mbe kù kpolo tí ze yee tí o bà gí Bìndi-Mbírì, gí bà njaanga mĩri ze tí ndâ 'duù ñinó mbe tee njembí ndú mítí wó nó 'do gbí wú.

²⁵ Káa Bìndi-Mbírì kpónó gí gí. Má éno, ndoo káká'i me gbí tàkìì mí ndâ Jùdèyà lá.

26 Tacó à kpêtí káa yo tí ndâ 'duù Gàlátì, yo kpónó 'dáá gî a ndâ 'viì mî Mbírì ta òrè mî Bìndi-Mbírì tí Jézù á 'do gbí có bà tee njembí yo mítí Bìndi-Mbírì

27 Tacó áá táánò caka tí yo ta òrè mî Bìndi-Mbírì. Má éno, yo kpónó je ndâ cè ña ndâ i mî Bìndi-Mbírì 'dáá mítí yo gî.

28 Má éno, 'bè kpónó gbí òkò tí ndâ Jùdèyà ta ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó wálá. 'Bè gbí òkò tí ndâ bòò ta ndâ cèè 'duù wálá. 'Bè delè gbí òkò tí ndâ 'dakò ta ndâ niù wálá, tacó yo kpónó 'dáá gî a ndâ 'duù mî Bìndi-Mbírì tí Jézù.

29 Káa yo má a ndâ 'duù mî Bìndi-Mbírì, gbí éno máa, yo a ndâ 'viì mî Àbìráámò, tí ndâ mbe i tí nó náa Mbírì táánò ci Àbìráámò gítí ta bà me mbè nò.

4

1 Ye kù giì 'dè 'bí có ji yo éno máa, ta o tí nó náa òrè 'viì olo lá nó, 'bè gbí òkò tí ndú ta i tí nó náa bu wó bàkà tacó tí wó nó wálá.

2 Tacó à ta o tí nó kù kpolo tí ndú ta i mî wó nó só gî ká kpolo, yee tí o tí nó náa yí gí tí 'duù gî, bìndi bu wó bà giì mò bà i tí nó náa yí bàkà ta òrè wó nó ji yí.

3 Ndoò táánò 'dáá gî kùro bà gi Bìndi-Mbírì a ndâ i mî ndâ bààcì ta ndâ 'bí ña tende tàkì muu to tí nó.

4 Káa Mbírì mà giì ñò o bà bàkà go cí mî wó náa yí ci nó 'viì gî, yí giì tuu 'dóó 'viì mî wó náa a jò yí a niù gí muu to tí nó. Niù tí nó jò 'viì mî Mbírì nó mí gbí tàkì mî ndâ Jùdèyà,

5 tacó bà sè muu ndoo tí ndâ 'duù tí nó táánò mbe kù 'vala gbí tàkì mî ndâ Jùdèyà nó, tacó wàa ndoo 'ví dù tí ndâ 'viì mî Mbírì.

6 Mbírì tubà ji ndoo máa, ndoo a ndâ 'viì mî yí ta bà tuu Bèrì mî 'Viì mî wó gí gbí njembí ndoo, tacó wàa ndoo 'ví nì ta «Bàbá, Bu ye» mítí yí.

7 Má éno, à kpónó a Bèrì-mî-Mbírì náa yí tuu ji yo nó ká bàkà yo 'dáá gî tí ndâ 'viì mî Mbírì. Yo kpónó káká'i me ndâ bòò lá. Káa Mbírì má bàkà yo tí ndâ 'viì mî wó gî, gbí éno máa, yí bàkà yo tí ndâ mbe i tí nó náa yí cí ndâ 'viì mî wó gítí nó gî.

Ña bà kpolo có tí ndâ 'duù Gàlátì mî Páwòlò

8 Ta o tí nó táánò si yo ñò Mbírì ni lá nó, yo a ndâ bòò mî ndâ 'bí ña i mî yo, náa yo kù ni mítí ndú a ndâ bààcì ta gbí ndú wálá.

9 Káa yo kpónó ñò Mbírì ni tí Mbírì mî yo gî. Mbírì delè kpónó ñò yo ni tí ndâ 'viì mî wó gí. Káa yo kpòò kù je mbí yo mítí ña ndâ 'bí i ñinó ta gbí ndú wálá, delè ta wotí tí ndú go wotí tí Mbírì wálá nó tacó yè? A yè ká gí ta go bà dù tí ndâ i mî ndú káká'i gí gbí njembí yo?

10 Yo kpónó gbí ñinó mò Mbírì gí nje seè gí. Yo ndí kù tee njembí yo kpolo ma a i mítí ndâ pì, ta ndâ o bà bàkà i ji ndâ ña 'bí bààcì mî yo.

11 Ña kpokèjì tí nó náa yo kpónó tí nó kù je mí gbí muu ye a bà koṛo có máa, ye táánò volo a nje ye ta bà ma Banga-Ngú-Có ji yo sínò.

12 Ye kù 'deke a tí ye ji yo, ndâ ná'vindyí ye, máa yo mèlè ndi ye á go bà mèlè ndi yo mî ye kpónó nò. Yo jé bàkà vò nambeè ta ye ta gbèè rì kùro lá.

13 Kpêtí ta o tí nó táánò náa sé'i tii ta ye mí mî yo, bìndi ye giì 'de ta o bà ma Banga-Ngú-Có ji yo nó,

14 yo jé 'dè có ñónókó gítí ye lá. Yo delè jé kù zuù tí ye lá. Ta ndâ ña ñinó 'dáá gî, bà pò mbe nò'o me có 'dì lá. Yo ta o tí nó te wiṛi mítí ye go bà te

wìrì mítí basìlì mì Mbířì mbe gí 'do gbířì. Yo te wìrì mítí ye goolá ye ta o tí nò káa 'dóó Bìndi-Mbířì tí Jézù.

¹⁵ Cèréré tí nò táánò tí yo nò kpónó ya gí ngo? Àá táánò gbí ndâ o tí nò má 'dè có ji yo máa yo aaka ndâ ñì ro yo 'do gbí kùkélè wàa yo 'ví kaa ji ye, yo bà bàkà ta kponje gítí wálá.

¹⁶ Káa ye kpónó gbí ngú ñìnó gí tí vóló-volo 'duù ji yo gí, tacó ye kù 'dè yúcó ji yo, wálá éno gí?

¹⁷ Có mì ye a i ta ndâ 'duù tí nò mbe kù bàkà tí ndú máa, có tí yo kpolo mì ndâ yì ma nô. Ndú kù bàkà éno me ta tó njembí ndú lá. Ndú kù pèè ta bà ñjèè gbí òkò tí ndoo gí, tacó wàa yo 'ví dù tí ndâ tó 'duù mì ndâ yì.

¹⁸ Bà bàkà có tí yo máa yo 'ví dù tí ndâ tó 'duù mì ye gbí tó kpokèjì ñìkì ma. Káa à 'ví dù me ká ta o tí nò náa ndoo ta ndoo bà gbèè to nò cuki lá. À delè 'ví dù gí tàkò a cèè nderè.

¹⁹ Ndâ 'viì mì ye! Ye kpónó kèjì gí bà kònò sé'i káká'i go bà kònò sé 'viì mì ñì ta o gó-káyì, yee tí o tí nò náa yo ùnje gítí Bìndi-Mbířì ta njembí yo gbaànjé gí.

²⁰ Ndoò kùtáa má ta ndoo bà gbèè to, wàa ye 'ví ñò ta 'dóó có ñìnó náa ye 'ví 'dè ji yo nò, àá bà ñìkì tí ye ma. Káa à má go ña ñìnó kpónó nò, ye ñò 'dóó có bà 'dé-'dè mì ye lá.

Nò 'do tí ndâ Àjára ta Sára

²¹ À tí yo a go bà dù tí ndâ 'duù gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà? Yo 'di có tí nò gbí wáràgà gítí tàkìì mì ndâ Jùdéyà nò lá?

²² À cu mí gbí wáràgà gítí tàkìì mì ndâ Jùdéyà éno máa, àá táánò mì Àbìráámò a ndâ 'viì sósò'ò: nawu 'bí gbaànjé a jú i-sí-sì, bìndi 'bí a 'viì gbí yì nájú cèè 'duù.

²³ Ñì ñìnó tí jú i-sí-sì nò gí jò káa cèè bà jò ndò, bìndi ndú gí jò ta ñì ñìnó tí nájú cèè 'duù nò a 'viì ñìnó náa a Mbířì ká ci yí gítí wó nô.

²⁴ Gbí cè tìrì tí nò éno máa: Ndâ ñì tí nò mì Àbìráámò sósò'ò nò a ndâ bà toko có tí nò náa Mbířì toko ta ndâ 'duù ta bà só nô. Rè ñì ñìnó tí jú i-sí-sì nò a Àjára ta 'bá mì ndú á Gú Sínàyì. Ndâ Àjára ta ndâ 'viì gbí yì wó 'dáá gí a ndâ i-sí-sì.

²⁵ Ñì tí nò tí Àjára náa a 'vii yí mítí Gú Sínàyì á 'bá mì ndâ Àràbì nò go gbata Jèrùzàlémè tí nò kpónó tí gbolò gbata mì ndâ Jùdéyà, náa ndâ Jùdéyà tí ndâ mbe Jèrùzàlémè 'dáá gí a ndâ i-sí-sì, bìndi gbolò gbata mì ndú tí Jèrùzàlémè delè káa i-sí-sì, tacó 'bí ña tende bà kořo có mì ndú bìndi bà ru ndi tàkìì wálá.

²⁶ Káa Jèrùzàlémè ñìnó gbířì, tí nawu ndoo nò me i bà zogo ta tàkìì mì ndâ Jùdéyà lá.

²⁷ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbířì éno máa,

«Dù ta pétékè tàkòcò lo,
ndí lo ñì nò jé mbe jò 'viì lá nô!

Da 'dì ta líkí'o,
ndí lo ñì tí nò jé mbe tala sé bà jò 'viì lá nô!

Tacó ñì tí nò táánò tí kázá
náa 'dakò mì wó bè yí mí gí nò
bà jò ndâ 'viì me mbè ndii ñì tí nò
náa 'dakò mì wó jé jee yí mí to lá nò gí.»

²⁸ Ndâ ná 'vindí ye, ndoo kpónó 'dáá gí a ndâ 'viì gbí cí mì Mbířì go Ìzákò tí 'viì gbí cí mì Mbířì ji Àbìráámò.

²⁹ Káa 'viì ñinó náa à jò yí ká tí cèe bà jò ndò nó táánò kù mèèkè'i tí 'viì ñinó náa à jò yí 'do gbí có mì Bèrì-mì-Mbíri nó, jé ká go ña i tí nó kpónó nò.

³⁰ Káa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri gítí ña có tí nò máa yè? À cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa: Mbíri giì 'dè có ji Àbiráámò máa, «Mòkò ndá jú i-sí-sí tí nò ta 'viì mì wó nò gí. Í mì 'viì mì wó nò gbí mbèlè mì 'viì mì cèe niì tí nó wálá.»

³¹ Á má éno, ndá ná'vindí ye, ndoo tí ndá 'duù ñinó mbe ru ndi tàkì mì ndá Jùdèyà lá nó me ndá 'viì mì jú i-sí-sí lá. Ndo a ndá 'viì mì cèe niì.

5

Kpolo tí lo 'do tí bà dù tí bòò

¹ Bìndi-Mbíri táánò njaanga miři ndoo 'do gbí tàkì mì ndá Jùdèyà tacó wàa nèté mì ndoo 'ví du ta tàkì mì ndá Jùdèyà káká'i wálá. Má éno, yo 'dò kò yo mí to tí kpoò, wàa yo 'ví dù tí ndá 'dakò. Tacó wàa yo 'ví si 'bí 'duù 'ví bàkà yo tí ndá i mì tàkì mì ndá Jùdèyà káká'i lá.

² Má éno, kòcò ye tí Páwòlò ji yo máa, yo má ùnje gítí bà ya gí gbí gázà go i gbí tàkì mì ndá Jùdèyà gí, gbí máa, nambeè mì Bìndi-Mbíri tacó tí yo gbaànjé wálá.

³ Ye kpónó kù ci nó a yo káká'i, máa, 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo má ùnje gítí bà ya gí gbí gázà mì ndá Jùdèyà á bìndi có tí nó náa ye kù 'dè ji yo nó, 'duù tí nò 'ví o muu 'bí có gbí tàkì mì ndá Jùdèyà gbaànjé káká'i lá.

⁴ Ndá 'duù ñinó gbí òkò tí yo mbe kù jè ta bà 'viindi nambeè gbí òkò tí ndú ta Mbíri ta bà ru ndi tàkì mì ndá Jùdèyà nó mò tí ndú 'do tí Bìndi-Mbíri gí. Ndú delè bè gbí nambeè mì Mbíri gí.

⁵ Káa à má gítí ndoo tí ndá 'duù mì Bìndi-Mbíri, a Bèrì-mì-Mbíri ká 'dè có ji ndoo máa, ndoo bà 'de ndá tó i tí nó náa ndá tó 'duù mì Mbíri kù ù nó a i 'do gbí bà tee njembí ndoo mítí Bìndi-Mbíri.

⁶ Tacó ndá mbe ya gí gbí gázà go tàkì mì ndá Jùdèyà ta ndá mbe ya gí gbí gázà mì ndá Jùdèyà lá 'dáá 'vii ká 'vii, náa ndoo má gbí nambeè ta ndá Bìndi-Mbíri tí Jézù nò. Kpóló-kpolo có gbaànjé káa bà ùnje gítí Bìndi-Mbíri ta njembí ndoo gbaànjé, náa à kù ò ni mítí banga nambeè gbí òkò tí ndoo.

⁷ Yo táánò kù 'di có mì Bìndi-Mbíri ta banga tí, káa a 'di kpónó ká kù volo muu yo 'do tí?

⁸ Áá bà dù me Mbíri tí mbe tè'é tí yo ká kù volo muu yo lá.

⁹ Ndá 'duù kù 'dè dú káa yúco, máa, «Gbèe kìnì volo yâ.»

¹⁰ Káa ye bà ò me mítí yo lá. Tacó ye ò ni ngbàrangà'i gí máa, ña nambeè tí nó gbí òkò tí ndoo ta Bìndi-Mbíri nò bà si yo 'ví kojo 'bí ña tende có wálá. Ye delè ò ni ta kponje gítí wálá gí, máa, à kpèti má káa 'di wè ká kù ònòkò muu, yo Mbíri bà waa có mítí wó gí.

¹¹ Káa à má gítí kùùkpò dù ye, ndá ná'vindí ye, ye kùtáa nò má kpòò kù ma có bà ya gí gbí gázà mì ndá Jùdèyà ji ndá 'duù, a 'di kpónó ká bà mèèkè'i tí ye? Á má dú káa yúco máa ye kpónó ká kpòò kuu nje nèté bà ma có bà ya gí gbí gázà mì ndá Jùdèyà ji ndá 'duù, bà ma có gítí njèèkpè mù mì Bìndi-Mbíri kùtáa bà gí ji ye a i ta kpo-se-muu.

¹² Áá kùtáa má go có gbí muu ye, má wálá wàa ndá mbe kù ònòkò muu yo 'do tí bà 'di Banga-Ngú-Có mì Bìndi-Mbíri, máa, rè 'bí kpóló-kpolo i má a bà ya gí gbí gázà mì ndá Jùdèyà nò, 'ví ba kpuu ndú á gí tàkò bà waaka nje kù nò tí ndú nò kpèkù gí.

¹³ À má gítí yo tí ndâ ná'vindí ye, Mbírì táánò tè'é tí yo a i tacó bà njaanga mīri yo á 'do gbí tàkìì mī ndâ Jùdèyà gī. Káa gbí bà tè'é tí yo tacó bà njaanga mīri yo. Káa yo 'ví si bà njaanga mīri yo mī Mbírì nò 'ví dù tí nderè bà legee mīri yo gí tàkò có mī go ndâ i muu to tí nó nò lá. Yí bàkà éno tacó wàa yo 'ví konì tí yo gbí òkò tí yo go i mī ndâ mbe tó nambeè.

¹⁴ Tacó ndò có tí nó máa, «Zè 'bí ka lo nìkì go bà zè 'dóó tí lo nìkì mī lo» nó kilì sè ndâ có tí nò 'dáá gī.

¹⁵ Káa má éno lá, wàa yo má dù kù ka'vaka tí yo gbí òkò tí yo ta bà bàkà sé'i mítí yo gbí òkò tí yo go i mī ndâ kàzà nó, yo 'bu nò a ña yo gī.

Ndâ Bèri ta ndâ 'duù

¹⁶ Káa có mī ye gbí njembí ye jì yo máa, yo 'vala go có mī Bèri-mì-Mbírì. Yo si bà 'vala go 'dóó có mī yo gbí njembí yo mí to.

¹⁷ Tacó i ñinó ta go tí ndâ 'duù nó, go ta o 'dáá gī tí Bèri-mì-Mbírì wálá. Bìndi i ñinó ta go tí Bèri-mì-Mbírì nó, go ta o 'dáá gī tí ndâ 'duù wálá. Gbí có tí nó éno máa, yo má kù 'vala go có mī Bèri-mì-Mbírì, kpokèjì bà 'vala yo go i mī ndâ 'duù nè gī. Tacó ndâ kpokèjì mī Bèri-mì-Mbírì toko ta kpokèjì mī ndâ 'duù lá.

¹⁸ Yo má kù 'vala go có mī Bèri-mì-Mbírì, có mī tàkìì mī ndâ Jùdèyà káká'i ta yo wálá.

¹⁹ Ña ndâ i mī ndâ 'duù jé gīri tí lá. Go bà-nò-vò-ndô, ta bà bàkà gīlinì, ta bà gbètèkè tí ndú go i mī ndâ nò,

²⁰ ta ba te duù mítí ndâ 'bí tende i go bà te duù mítí Mbírì, ta bà bàkà go có mī ndâ mbe kó'dú, ta bà sogo tí, ta bà toko có lá, ta vò njembí, ta bà dù ta go ndâ tó i 'dáá ká gítí mīri 'duù, ta bà bàkà 'bè mī gbí òkò tí ndâ 'duù,

²¹ ta bà bàkà ndâ 'bí ña i mbe lè gī káká'i, a go bà tò kii, ta bà sa ta pe, ta bà bàkà vò muu ta pe, ta bà bàkà ndâ 'bí ña i mbe nìkì lá. Ye táánò ci yo sàà á kùro gī. Káa ye kpónó bà ci ndi yo ká gítí gbèe có tí nó káká'i máa, ndâ 'duù mbe kù bàkà ña ndâ zu i tí nó náa ye 'deke ndú jì yo nò bà dù tí ndâ mbe zèè 'bá mī Mbírì wálá.

²² Káa nambeè mī Bèri-mì-Mbírì náa yí bàkà jì ndoo tí ndâ 'duù mī Bìndi-Mbírì a ñinó máa, ndoo 'ví zè tí ndoo nìkì gbí òkò tí ndoo; máa, ndoo 'ví dù ta líkí'o tí ndoo; ndoo 'ví dù ta 'dè njembí ndoo; ndoo 'ví dù tí ndâ mbe du njembí; máa, ndoo 'ví dù tí ndâ 'duù ta nambeè ká gbí yì ndoo, ndoo 'ví dù tí ndâ 'duù; ndoo 'ví dù tí ndâ 'duù ñinó náa áá bà nguù i jì ndoo gī;

²³ ndoo 'ví dù tí ndâ 'duù ñinó ta njembí ndoo lèè; delè ndoo 'ví dù me tí ndâ mbe bàkà i gí tàkò có mī sé njembí lá. Ndoo má 'vala go có mī Bèri-mì-Mbírì nò, 'bí có gítí ndoo gbaànjé wálá.

²⁴ Ndâ 'duù mī Bìndi-Mbírì woo go ndâ i muu to tí nó 'do gbí njembí ndú 'dáá gī gbaa gī.

²⁵ Bèri-mì-Mbírì je ngú 'válá jì ndoo gī. Má éno, ndoo si yí 'ví túbà tó kpokèjì bà 'vala ndò jì ndoo.

²⁶ Ndoo 'ví si bà bàkà tí ndoo tí ndâ i mí to. Ndoo 'ví si bà go na-ngò vò i jì ndâ 'bí ka ndoo mí to. Ndoo delè 'ví si bà tò kii gbí òkò tí ndoo mí to.

6

Ndoo te du téri mī ndâ 'bí ka ndoo

¹ Ndâ ná'vindí ye mbe, 'bí 'duù gbí òkò tí yo má bàkà i lè gī, yo tí ndâ 'duù ñinó mbe kù 'vala ta wotí mī Bèri-mì-Mbírì nó 'ví túbà cèe kpokèjì jì yí ta pétékè có. Tacó bà bàkà vò i ká go bà ja 'duù mī gbàtàkà to. Káa yo wúnò má yaaka?

² Má ènò à nìkì éno máa, yo bàkà go có mì Bìndi-Mbírì ta bà te koṛi vò i 'do pààpì ndú gî.

³ Tacó a ta o 'dáá gî káa ndâ ña 'duù ñinó ta gbí ndú wálá nó ká kù ndunduuku tí ndú, máa, ndâ yì ma, jì ndâ 'bí ka ndú.

⁴ Má ènò, 'duù má kù bàkà i ta ndâ 'bí ka wó, à nìkì máa yí 'viiki gbí kongbó léé kùṛo má kózò gi. Bà lê má kapí wó wálá, bìndi yí 'ví gii cè cè-'bì. Káa yí 'ví cè cè-'bì éno máa, yì me tó i gî; me éno máa, yì kpò ndâ 'bí ka yì gî nò lá.

⁵ Tacó 'duù 'dáá gî ká ta ña 'dóó du ká'i mì wó muu wó.

⁶ Ndâ 'duù ñinó náa à kù nìbà Banga-Ngú-Có mì Bìndi-Mbírì jì ndú nó 'ví bàkà nambeè jì 'duù tí nò mbe kù nìbà i jì ndú nò.

⁷ Yo si bà eendi tí yo mí to. Tacó 'bí 'duù jé mbe eendi Mbírì ta 'bí gbèè ñi wálá. 'Duù kù kili 'do gbí ñjì mì wó káa ña i ñinó náa yí rò nò.

⁸ Má ènò, 'duù má 'dè có máa, yì si njembí yì tí ñjì, wàa yì 'ví je wotí a i gítí bà rò ñjì ndâ 'bí ña i ñinó mbe kù koni yì gítí bà bàkà ndâ i ñinó mbe nìkì tí Mbírì lá muu to tí nó mí gbí, ndâ i tí nò ta ndòngbú o wúnò bà dù tí ndâ 'bìlì sè á tàkòcò wó. Káa 'duù má si a ndâ có mì Bèṛi-mi-Mbírì tí ndâ ñjì ña mì wó, bìndi yí 'ví rò ndú mí gbí njembí wó, go bà rò ndâ tó ñjì ña mì mbe jì ñjì, 'duù tí nò ta ndòngbú o wúnò bà 'de a 'válá ñinó mbe cee lá nò.

⁹ Má ènò, wo ndoo 'ví si bà co ta bà bàkà tó i mí to. Tacó ndoo má te kpo muu gítí yee bà ndòngbú, ndoo bà bè gbí bà 'de mboo tàkò wálá.

¹⁰ Má ènò, kpokèjì gítí bà bàkà tó i má kuu mì ndoo, ndoo 'ví bàkà jì ndâ 'duù 'dáá gî. Káa ndoo 'ví bàkà jì ndâ ka ndoo mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì ndii sè ndâ 'bí 'duù 'dáá gî.

Ndòngbú kòcò Páwòlò jì ndâ 'duù Gàlátì

¹¹ Yo ñò ndâ kpo-kpò mbó wáràgà tí nó wálá gî? A ye ta 'bì ye ká kù cu jì yo.

¹² Ndâ 'duù tí nò mbe kù pèè ta bà yòòngò yo, máa yo ya gí gbí gázâ go i gbí tàkìi mì ndâ Jùdèyà nò, kù bàkà ndâ i tí nò cuki ká tacó bà mòò ño ndú, delè tacó bà wu gbí ndâ i ñinó náa ndâ 'duù kù ñò ta ño ndú nò. Ndú kù bàkà ènò cuki ká tacó wàa à 'ví mèèkè'i tí ndâ yì á muu njèèkpè mù mì Bìndi-Mbírì lá.

¹³ Kpètí ká ènò, 'dóó ndâ mbe kù yòòngò ndâ 'duù máa ndú ya gí gbí gázâ go có gbí tàkìi mì ndâ Jùdèyà nò ngbá kpolo tí ndâ tàkìi mì ndâ Jùdèyà lá. Ndú kù bàkà káa tí ndú tacó wàa yo 'ví mèlè ta ndi ndâ yì.

¹⁴ Káa à má gítí bà mīri ye, 'bí i mì ye káká'i muu to tí nó náa ye 'ví wu gbí bìndi nderè bà cì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì mítí njèèkpè mù nò wálá. Tacó ñinò a i ñinó mbe zi njembí ye 'do tí ndâ i muu to tí nó 'dáá gî nò.

¹⁵ Kpóló-kpolo có mì ndoo kpónó me ñinó máa, «'Duù ñinó ya gí gbí gázâ go i gbí tàkìi mì ndâ Jùdèyà gî, káa ñizó ya lá,» nò lá. Cèe kpo có tí nó náa ndoo kpónó nje nó a ñinó máa, Mbírì suu ndi ndoo tí ndâ ngú 'duù gî wè?

¹⁶ Ye kù 'deke tí ye máa, Mbírì 'ví si ndâ 'duù ñinó mbe kù 'vala go có tí nó náa ye 'dè nó 'ví dù nìkì maa. Mbírì delè 'ví ñò yè ño ndú ta ndâ sè ndâ 'duù mì wó tí Mbírì 'dáá gî.

¹⁷ Ndòngbú có mì ye jì yo máa, 'bí 'duù 'ví pèè mbí ye káká'i ta rẹ 'bí i máa, gázâ mì ndâ Jùdèyà nò, lá, tacó ndâ 'bèè kà muu Jézù kuu tí kù ye.

¹⁸ Ye kù 'deke tí ye jì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, máa, yí 'ví bàkà nambeè jì yo 'dáá gî, ndâ ná'vindí ye. Go-i-tí-nò.

**Páwòlò cu wáràgà jì ndâ mbe kù kili ta ɾè mì
Bìndi-Mbíri gbí gbata
ÉFÀSÙ**

¹ Nìno a ye tí Páwòlò, náa a Mbíri ká bàkà ye tí tú mì Bìndi-Mbíri tí Jézù nó ká kù cu wáràgà tí nó á jì yo tí ndâ 'duù mì Mbíri mbe kù 'vala toko ta Bìndi-Mbíri tí Jézù ta njembí yo gbaànjé gbí gbata Éfàsù.

² Ye kù 'deke a tí ye éno máa, ndâ Bu ndoo tí Mbíri, ta Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri, 'ví bàkà nambeè jì yo, ndú 'ví si yo 'ví dù nìkì maa.

Ndâ tó i mí Bìndi-Mbíri tacó tí lílí 'duù

³ Ndoò ùlù Mbíri, tí Bu Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri,
tí mbe cù 'dé ngo cù wó tí Mbíri mítí ndoo, tí mbe je ndâ tó i 'dáá gí
'do gbíri jì ndoo ta ɾè mì Bìndi-Mbíri.

⁴ Mbíri ɾuka ndoo á kùro bà suu to tí nô,
yí ɾuka ndoo ta ɾè mì Bìndi-Mbíri.

Yí ɾuka ndoo, tacó bà kaa ndoo mò gí mì wó tí ndâ 'duù jáá kùro wó.

⁵ Mbíri bàkà ndoo tí ndâ 'viì mì wó
náa a yí ká ko ndoo ta njembí wó gbaànjé ta ɾè mì Bìndi-Mbíri,
'do ká gbí 'dóó nambeè mì wó.

⁶ Tacó wàa ndoo 'ví ùlù ta ɾa nambeè tí nó náa yí bàkà jì ndoo sínò nó
ta ɾè mì Wú-gbí-ɾé wó tí Mbíri.

⁷ Wú-gbí-ɾé wó tí nó mbe njaanga miɾi ndoo 'do gbí vò i,
ta bà cì yí muu ndoo,
náa ndoo giì 'de tí ta à-cee-gí gítí ndâ vò i mì ndoo nô.

Nìno a gbolò nambeè mì Mbíri,

⁸ náa yí si à nì gí muu ndoo á go bà nì mù,
mbe je bà 'di gbí-o, ta muu jì ndoo.

⁹ Mbíri nì tà'dóó wó jì ndoo,
á go có mì wó mbe nìkì tí wó,
náa yí koɾo sàà si mí to ta ɾè mì Bìndi-Mbíri éno máa,

¹⁰ o tí nó má gí gí, wàa,
Bìndi-Mbíri 'ví gí gí bà bàkà go có tí nó.

Có tí nó éno máa:

Bìndi-Mbíri 'ví kili ndâ i gbíri,
ta ndâ i muu to tí nó 'dáá gí á mí bà gbèe to,
wàa yí 'ví dù tí gba mì ndú.

¹¹ Mbíri tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gí bàkà ndoo tí ndâ 'viì-'bá mì wó ta ɾè mì
Bìndi-Mbíri,
á go có mì wó náa à sàà kuu gbí muu wó á kùro bà suu to tí nô.

¹² Mbíri ɾuka ze tacó wàa,
ze tí ndâ kpédélé 'duù tí nó mbe tee njembí ze á mítí Bìndi-Mbíri nó
'ví dù tí ndâ mbe ùlù ngba yì.

¹³ Yo delè kpónó gí tí ndâ 'duù ta ɾè mì Bìndi-Mbíri,
tacó Bèri-mì-Mbíri náa Bìndi-Mbíri ci cí tí wó nó
gbì ndi 'bì wó mítí yo tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri,
mbe 'di yúco tí nó tí Banga-Ngú-Có
mbe njaanga wú 'do tí miɾi yo gí, nó gí.

¹⁴ Bèri-mì-Mbíri a mbó tacó bà túbà máa,

ndoo bà dù tí ndâ 'viì-'bá
 yee tí o bà njaanga miṛi ndâ 'duù tí nó
 náa Mbíṛi ṛuka ndú tí ndâ 'duù mì wó nó gî nô,
 tacó bà ùlù ngba Mbíṛi.

Páwòlò 'deke tí wó jì Mbíṛi

¹⁵ Tacó éno, ye mà giì 'di có bà tee njembí yo mítí Mbe tí ndoo tí Jézù, ta có bà zè ndâ 'duù tí nó mbe kaa tí ndú jì Mbíṛi gî nó nìkì maa mì yo,

¹⁶ ye giì dù ta o 'dáá gî kù ùlù Mbíṛi ta pétékè tàkòcò ye tacó tí yo.

¹⁷ Ye kù 'deke tí ye ta o 'dáá gî jì Mbíṛi mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíṛi, Mbíṛi tí Bu wotí, máa, yí 'ví sì Bèri mì wó 'ví je bà 'di gbí-o, ta muu, jì yo. Tacó wàa, yo 'ví ñò ta yí ni gbàrájáá éno.

¹⁸ Mbíṛi kùtáá má si ṛo yo 'ví dù go ṛo ṛi, wàa yo 'ví ñò ta ndâ ṛa i tí nó náa yí cì yo á gítí ndú nó, ta ṛa nambeè tí nó náa yí cì ndâ 'viì-'bá á gí tí nó,

¹⁹ ta ṛa wotí tí nó náa yí kù bàkà jì ndoo tí ndâ mbe tee njembí ndoo mítí wó nó, áá bà nìkì tí yo ma. Káa yo bà ñò wotí tí nó ni a i mítí

²⁰ bá 'vala ndi Bìndi-Mbíṛi 'do gbí muu'dú wó, ta bà ya yí gí bà ki tí wó gbí kù'bì mì Mbíṛi á gbíṛi,

²¹ tí gbolò gba ta ṛa wó wálá, tí mbe wotí, tí mbe zogo to, tí 'duù náa ṛè wó kù wu me ká kpónó lá, ṛè wó delè bà wu bìndi bà 'vala ndi ndâ 'duù 'do gbí muu'dú ndú ta ndòngbú o.

²² Yí je wotí jì yí gítí ndâ i 'dáá gî, yí giì bàkà yí tí mbe zogo ndâ i 'dáá gî, tí kùro ndâ mbe kili ta ṛè wó tí Bìndi-Mbíṛi.

²³ Ndâ mbe kù kili ta ṛè mì Bìndi-Mbíṛi a diì wó tí ndâ mbe bàkà yí tí 'duù ta 'bí i mbe gboo 'do tí wó wálá cee to tí nó 'dáá gî.

2

'Do gbí ku á gí gbí 'válá

¹ Yo táánò sàa kùro Mbíṛi a ndâ ku i, tí ndâ tù-ká-kpò-có mbe bèè ṛò Mbíṛi.

² Yo ta o tí nó kù ṛu a ndi ndâ vò 'duù muu to tí nó. Yo ta o tí nó kù 'di a có mì gba mì ndâ i gbí bèri, tí vò i tí nó gbí bèri mbe zèè ndâ mbe kpò có mì Mbíṛi gí nó.

³ Káa áá tóó táánò ṛò 'dâ a ze, náa ye kù 'dè tí ta ṛìndi yo nó? Ndoó táánò 'dáá gî káa ndâ tù-ká-kpò-có go ndâ vò 'duù tí nó. Ndoó táánò 'dáá gî a ndâ 'duù mbe kù 'vala gbí ṛa 'dóó kpokèjì mì ndoo mbe nìkì tí ndoo gbí muu ndoo. Ndoó ta o tí nó kù bàkà káa ndâ i mbe te líkí'o mítí ndoo á muu to tí nó cuki. Ndoó delè táánò ngbá kù 'vala ká gbí kpo-tàkòcò mì Mbíṛi 'vii ká 'vii ta sè ndâ 'bí 'duù muu to tí nó.

⁴ Káa Mbíṛi zè ndoo nìkì tí tó ṛa bà zè tí ṛìno náa yè ṛo ndoo giì dù tí wó ngé ndii gí.

⁵ Ta o tí nó táánò náa ndâ vò i mì ndoo ziki tí ta ndoo 'dáá gí nó, yí giì 'vala ndoo ta bà je Bìndi-Mbíṛi jì ndoo. Mbíṛi táánò 'vala yo a i 'do gbí nambeè mì wó.

⁶ Mbíṛi kaa ndoo ya tí gí mì wó, bìndi yí giì je bàndò jì ndoo á mí mì ndoo ta ndú gbíṛi ta ṛè mì Bìndi-Mbíṛi tí Jézù.

⁷ Mbíṛi bàkà éno tacó bà tubà jì ndâ 'duù dúú bà ya tí máa, ndòngbú bà bàkà nambeè mì yí jì ndoo ta ṛè mì Bìndi-Mbíṛi tí Jézù wálá.

⁸ Mbíṛi táánò 'vala yo ta bà wu bà tee njembí yo mítí wó tí Mbíṛi 'do ká gbí 'dóó nambeè mì wó.

⁹ Yo ka me wu'o ji yí má kózò gî, bìndi yí giì 'vala yo gbí kà có nò lá, a nambeè náa a Mbíri ká bàkà ji yo sínò. À má éno, 'bí 'duù gbí òkò tí yo mbe cè cè-'bì, máa, a yì ká 'vala tí yì nò wálá.

¹⁰ A Mbíri ká bàkà ndoo tí ndoo tí nó kpónó nò. Yí suu ndoo ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri tí Jézù, máa, ndoo 'ví 'vala tó bà 'vala ndò, á go ñinó náa yí cu sàà mí to gî, máa, ndoo 'vala go yí nò.

Bìndi-Mbíri bàkà ndoo 'dáá gî tí ndá 'duù gbaànjé

¹¹ Yo 'vee tí yo máa, yo táánò sàà a ndá 'di wè, gî? Yo táánò me ndá Jùdéyà lá. Na yo tende, náa ndá Jùdéyà mbe ya gí gbí gázâ gî, náa a 'duù ká waa «kù» tí ndú táánò kù go yo, máa, yo a ndá «mbe kù».

¹² Yo táánò ta o tí nò me ta ndá Bìndi-Mbíri lá. Yo táánò a ndá mbe 'dó-'do, náa à 'deke yo toko ta ndá Ìzìriyèlì tí ndá 'duù mì Mbíri nó lá. Rẹ̀ yo delè ngbá táánò gbí «cí» tí nó náa Mbíri ci ta ndá 'duù mì wó tí ndá Ìzìriyèlì ta o bà njù mùkà mì wó ta ndú nó wálá. Yo táánò a ndá 'duù ta nje wú tí yo wálá, ta Mbíri mì yo wálá, mbe kù 'vala ká ta rẹ̀ mì ndá i muu to tí nò.

¹³ Káa à kpónó yèè yo tí ndá 'duù tí nó náa áá táánò 'deke yo toko ta ndá 'duù mì Mbíri lá nó gí tí dè gî. À delè kpónó kù 'deke yo toko ta ndú ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri tí Jézù. A bà cì Bìndi-Mbíri muu yo ká yèè yo gí tí dè.

¹⁴ Tacó Bìndi-Mbíri a làyì gbí òkò tí ndoo. Yí toko ze tí ndá Jùdéyà, ta ndá 'duù ñinó náa ndú me ndá Jùdéyà lá nó, ta bà nje gbí bà 'bè tí nó táánò náa à me mí gbí òkò tí ndoo nó gî.

¹⁵ Yí nje gbí bà 'bè tí nó mbe bàkà sogote mí gbí òkò tí ndá Jùdéyà, ta ndá 'duù ñinó ta ña ndú me ndá Jùdéyà lá nó ta bà rò có mì ndá Jùdéyà náa ndú kù zogo ta ndá 'duù nó gî, ta bà bàkà ndá Jùdéyà, ta ndá 'bí tende ña ndá 'duù tí ndá gbèè ña tacó bà si gbí òkò tí ndú 'ví dù ká nìkì maa.

¹⁶ Bìndi-Mbíri toko ndá Jùdéyà ta ndá ña ndá 'bí 'duù tí gbèè dii ta bà cì yí mítí njèèkpè mû, bìndi yí giì 'viindi nambeè gbí òkò tí ndá 'duù ta Mbíri káká'i.

¹⁷ Bìndi-Mbíri toko ndá Jùdéyà tí ndá 'duù tí nó dè ta Mbíri nó, ta ndá 'bí ña 'duù ñinó mbe dooko ta Mbíri lá nó, wàa, có mì ndú 'ví dù ká gbaànjé má kózò gî, yí 'ví giì ma Banga-Ngú-Có gítí «'dè njembí» ji ndú toko gbaànjé.

¹⁸ A Bìndi-Mbíri ká tuu Bèri-mì-Mbíri, máa, yí gí gí bà koni ndoo 'dáá gî, ndá Jùdéyà, ta ndá 'duù ñinó ta ña ndú me ndá Jùdéyà lá nò. Tacó wàa, ndoo 'dáá gî 'ví yèè dè gí mì Bu ndoo tí Mbíri.

¹⁹ À má éno, yo kpónó kpòò me ndá mbe 'dó-'do lá, yo delè kpòò me ndá wíri lá. Yo a ndá 'viì-'bá ta ndá 'duù tí nó náa Mbíri kaa ndú mò gí mì wó gí nò. Yo a ndá 'viì-nje-wu mì Mbíri.

²⁰ Ndá kpalà 'bá tí nò a ndá tú mì Jézù, ta ndá mbe 'dè-kòcò ta wotí mì Bèri-mì-Mbíri, bìndi Jézù a kpalà kù jìì gbí òkò ndá kpalà tí nò.

²¹ Du 'bá tí nò 'dáá gî a i pí tí wó tí mbe te 'bá tí nò gí yaà, tí 'dóó 'bá mì Mbíri.

²² Bèri-mì-Mbíri delè kpòò kù bàkà yo toko ta ndá 'bí ka yo tí 'bá bà du Mbíri ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri.

3

Nèté mì Páwòlò tacó tí ndá 'duù ñinó ta ña ndú me ndá Jùdéyà lá nò

¹ À má éno, ye kpónó tí Páwòlò kuu gbí zàà muu Bìndi-Mbíri tí Jézù á tacó tí yo tí ndá 'duù ñinó náa yo me ndá Jùdéyà lá nò.

² Ye koṛo có máa, yo 'di có ɲa gbolò nambeè tí nó náa Mbíri táánò bàkà jì ye á tacó tí yo nó ngbárángà'i gí.

³ Mbíri táánò ja kpá 'do nje còngò có kóó mì wó jì ye, á go có tí nó náa ye táánò kùtù nje jì yo mí gbí wáràgà ndò i nò.

⁴ Yo má 'deke wáràgà mì ye náa ye cu jì yo táánò nò gí, yo bà ɲò ni gí máa, ye 'di gbí có kóó mì Bìndi-Mbíri gí.

⁵ Mbíri táánò sàà 'dè gbí có kóó tí nó jì ndâ 'duù lá, káa Bèri-mì-Mbíri kpónó 'dè gbí có tí nó jì ndâ tú mì Jézù, tí ndâ mbe kù 'dè-kòcò ta wotí mì wó tí Bèri-mì-Mbíri, náa Mbíri kaa ndú mò gí mì wó gí, nó gí.

⁶ Gbí có tí nó éno máa, ndâ 'duù tí nó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó kpónó a ndâ 'viì-'bá 'vii ká 'vii ta ndâ Jùdèyà. Ndú ta ndâ Jùdèyà 'dáá gí a gbèè diì, tí diì Bìndi-Mbíri tí Jézù. Banga-Ngú-Có tí nó náa à ma jì yo ta ɾè mì Bìndi-Mbíri nó gbo ndú ta ndâ Jùdèyà mí gbí gbèè «cí» tí nó náa Mbíri ci ta ndâ Jùdèyà nó gí.

⁷ Mbíri táánò je ye tí mbe bàkà nèté bà ma Banga-Ngú-Có á 'do gbí 'dóo nambeè mì wó náa yí bàkà jì ye, ta bà je wotí jì ye.

⁸ Ye a 'duù ɲinó, náa 'bí 'duù gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó náa Mbíri kaa ndú mò gí mì wó tí Mbíri gí nó mbe me ɲí'dí ndii ye gí wálá. Káa Mbíri giù bàkà 'bí ɲa nambeè mì wó jì ye ta bà je ye tí mbe ma Banga-Ngú-Có jì ndâ 'duù ɲinó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó gítí ɲa seɾè tó i tí nó náa ndú bà 'de gbí Bìndi-Mbíri dúú bà ya tí nó,

⁹ ta wotí bà 'dè tà'dóo ndâ nèté mì wó náa yí tí Mbíri, tí mbe suu ndâ i 'dáá gí, táánò sàà ɲuù 'do tí ndâ 'duù 'dáá gí nó jì ye.

¹⁰ Mbíri bàkà éno, tacó wàa, ndâ kpo-kpò 'duù á kùro ndâ basìlì 'dáá gí, ta ndâ vo-vò i gbí bèri mbe kù volo ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, 'ví ɲò ta ɲa bà 'di gbí-o mì yí tí Mbíri ni 'do mì ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri.

¹¹ Mbíri bàkà nò jé ká go có tí nó náa yí koṛo kùro o bà suu to tí nó, máa, Bìndi-Mbíri tí Jézù tí Mbe tí ndoo 'ví bàkà nò.

¹² ɲinò a nderè có tí nó náa gúku bà yèè dè gítí Mbíri ta ɾè mì Jézù tí ndoo tí ndâ mbe kù tee ɲjembí ndoo mítí Jézù wálá nó ká nò.

¹³ À má éno, ye kù 'deke a tí ye jì yo máa, ɲjembí yo 'ví mù tacó tí ye éno máa, ye kù mbu muu yo nò lá, tacó yo bà 'de i a i 'do gbí bà mbu ye nò.

Bà zè Bìndi-Mbíri ɲikì maa

¹⁴ ɲinò a nderè có tí nó náa ye kù 'deke tí ta tí ye ta wotí tí jì Bu ndoo tí nó

¹⁵ ta ɾè wó mbe cee muu ndâ 'duù gbíri, ta ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí nó,

¹⁶ máa, yí tí Mbíri tí nó ta ngba wó ká ngbèzèè á dúú bà ya tí nó 'ví tuu Bèri mì wó jì yo, tacó wàa, ɲjembí yo 'ví yù tí,

¹⁷ delè tacó Bìndi-Mbíri 'ví gèè 'bá mì wó mí gbí ɲjembí yo tí ndâ mbe kù tee ɲjembí mítí Mbíri. Delè tacó wàa, Mbíri 'ví si yo 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo ɲikì tí kpoò ká dúú bà ya tí.

¹⁸ Tacó wàa, yo ta ndâ 'duù tí nó náa Mbíri kaa ndú mò gí mì wó gí nó 'dáá gí 'ví 'de ta wotí bà ɲò tà wúlú, ta tì gángá, giù je gbí kpàro, ta yendi, bà zè ndoo ɲikì ma mì Bìndi-Mbíri,

¹⁹ delè ta bà ɲò ɲa tó ɲa bà zè tí tí nó náa Bìndi-Mbíri kù zè ta yo, náa bà 'di gbí kpètí má kpò tí gí nò. Wàa, Mbíri 'ví gèè bè wó mí gbí ɲjembí yo.

²⁰ À ùlù Mbířì tí mbe wotí, náa a wotí mì wó ká kù si ndoo kù bàkà i me gbolò ndii ñinó náa ndoo yù 'do tí wó nó gí, delè giì ndii ñinó náa ndoo kù kořo gbí njembí ndoo nó gí.

²¹ Ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbířì 'ví ùlù yí dúú bà ya tí ta ñè mì Bìndi-Mbířì. Go-i-tí-nò.

4

Bà 'vala toko gbaànjé tí gbèè dùi

¹ Ye kpónó kuu gbí zàà á tacó tí Mbe tí ndoo, kù 'deke tí ye ji yo, máa yo 'ví 'vala 'vii ta ña 'válá tí nó náa Mbířì je ji yo nò.

² Yo si tí yo tí i kùřo Mbířì lá. 'Duù 'ví si bà kořo có ká gítí miři wó cuki mí to. Yo zèè tí yo gbí òkò tí yo á ta pétékè 'bì. Yo 'ví dù ta ndò njembí gbí òkò tí yo lá.

³ Yo ta o 'dáá gí 'ví jè ta bà toko có gbaànjé ta ñè mì Bèři-mì-Mbířì, bìndi yo 'ví dù toko gbaànjé ta 'dè njembí yo.

⁴ Yo 'dáá gí a gbèè dùi, Bèři-mì-Mbířì delè ká gbaànjé, ká go bà tè'é tí yo mì Mbířì táánò gí bà kořo có lì mítí gbèè i,

⁵ Mbe tí ndoo ká gbaànjé, Banga-Ngú-Có ká gbaànjé, bà Caka tí ká gbaànjé,

⁶ Mbířì tí Bu ndâ 'duù 'dáá gí ká gbaànjé, Mbířì tí Mbe tí ndâ 'duù 'dáá gí, tí mbe co gbí ndâ i 'dáá gí, delè tí mbe dù gbí ndâ i 'dáá gí, ká gbaànjé.

⁷ Bìndi-Mbířì táánò bàkà nambeè ji ndoo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí, á go ñinó náa yí ñò à 'vii gbí muu wó.

⁸ Go có tí nó náa à cù mí gbí wáràgà mì Mbířì éno máa,

«Ta o bà ya yí táánò ngéé gí yaà,

yí zèè ndâ zà-za gó ta yí,

yí giì njèè ndâ i ji ndâ 'duù,» nò.

⁹ Gbí có tí nó náa à 'dè éno máa, «Yí ya ngéé gí yaà,» nò máa yè? Gbí có tí nó éno máa, yí táánò gí 'do ngéé gbířì yaà káa yí delè giì ya ngéé gí tà to tí nò.

¹⁰ 'Duù tí nó mbe ya ngéé gítí ndòngbù ñi kà, mbe jèjèèkè tí wó cee gbí ndâ i 'dáá gí nó, káa gbèè 'duù tí nó táánò mbe gí gi muu to tí tí nó nò.

¹¹ Áá táánò delè káa yí ká njèè ndâ i-nambeè ji ndâ 'duù. Yí bàkà ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe tí ndâ mbe nò tú mì wó tí Bìndi-Mbířì, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe 'dòkò có mì Mbířì, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe ma Banga-Ngú-Có, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe kpo-gbí-tà-tù ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbířì, bìndi ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe ñibà Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù, tacó wàa, ndú 'ví 'vala go có mì Mbířì.

¹² Yí bàkà éno, tacó wàa ndâ 'duù tí nó náa Mbířì kaa ndú mò gí mì wó tí Mbířì gí nó 'ví dù toko gbaànjé, wàa ndú 'ví konì tí ndú gbí òkò tí ndú, wàa ndú 'ví dù tí gbèè dùi Bìndi-Mbířì ta wotí ká tí ndú.

¹³ Tacó wàa ndoo 'dáá gí 'ví dù toko gbaànjé gbí bà tee njembí ndoo mítí 'Viì-mì-Mbířì, delè gbí bà ñò yí ni mì ndoo, yee tí o tí nó náa ndoo gí tí ndâ 'dakò ta 'bí i mbe gboo 'do tí ndoo wálá, ta gbí dùi ndoo yù ngbácúú go ñinó Bìndi-Mbířì gí nó gí.

¹⁴ Ndoo ta o tí nó bà dù kpòò me ká tí ndâ 'viì, tacó wàa, ndâ pípiři bà ñibà i mì ndâ mbe kpóló-kpolo řo tacó bà bàkà tiři bà eendi ndâ 'duù 'ví tooko ta ndoo ká sàkàmàà nò lá.

¹⁵ Ndoo má a ndâ mbe 'dè yúco, ndoo delè má a mbe zè tí ndoo gbí òkò tí ndoo ñikì maa, ndoo kùtàá bà bàkà i go i mì Bìndi-Mbířì tí kùřo ndoo,

¹⁶ tí mbe 'deeke ndâ bà 'deeke bà to tí ndoo gbaànjé-gbaànjé ta ndâ yèlè 'dáá gî. Bindi yí giì njèè ña ndâ nèté mì ndâ bà to tí diì ndoo ji ndú. Ndâ bà to tí ndoo 'dáá gî má kù bàkà nèté mì ndú ta banga tí , ndú bàkà diì ndoo kù uu ta banga tí pètè-pètè-pètè ta tó njembí.

Ngú bà 'vala ndò ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri

¹⁷ Co tí ndâ i 'dáá gî, ye kù 'deke tí ye ji yo ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo, máa, yo 'ví si bà 'vala ña bà 'vala ndò tí nó ta gbí wálá, go i mì ndâ 'duù ñinó mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri lá nó mí to.

¹⁸ Ndâ ña ndâ 'duù tí nó kù 'vala gbí 'dí'di'o ta kpéetí ndú. Ndú mò tí ndú ta ñónókó 'do gbí bà 'vala toko ta Mbíri gî. Tacó njembí ndú go duù.

¹⁹ Ndi nô káká'i tí ọ̀ ndú wálá. Ndú si bà bàkà vò i, ta bà dù ta go bà bàkà ndâ i ñinó mbe 'vii ọ̀ 'bá lá nó, tí nèté mì ndú.

²⁰ Káa ñinó táánò me ndâ i ñinó náa à nibà ndú ji yo gítí Bindi-Mbíri nó ká nó lá.

²¹ Sè káa ñinó yo táánò má 'di gbí yúco tí nó náa à nibà ji yo gítí Jézù nó niki maa lá.

²² Yo da kperè, wàa, yo 'ví nè ká ña kpokèji bà 'vala yo tí nó táánò, tí vò kpokèji mbe kù eendi yo gítí bà dù ta go ndâ i nó gî.

²³ Yo kojo ngú có, yo co tí ngú kpokèji.

²⁴ Tacó wàa, yo 'ví dù tí ndâ ngú 'duù náa à suu yo je kózò tí Mbíri, náa à kù ñò ni mítí bà kaa tí yo mò gí mì Mbíri, tí ndâ mbe kù bàkà i go có mì wó.

²⁵ À má éno, 'do tí kpónó kù ya gí kùro, ndâ 'vére káká'i 'ví dù lá. Yo 'dè yúco gbí òkò tí yo, tacó yo 'dáá gî toko gbaànjé a gbèe diì Bindi-Mbíri.

²⁶ Tàkòcò yo má kpolo , yo 'ví bàkà vò i lá. Yo delè 'ví si ri 'ví ta tí yo ta kpo-tàkòcò lá,

²⁷ tacó Gba-vò-i bà 'de kpokèji gítí yo.

²⁸ 'Bí 'duù gbí òkò tí yo táánò má a mbe ngbà, yí kpónó 'ví pà 'bí cèe nèté wàa yí 'ví bàkà á bindi bà ngbà i, wàa yí 'ví koni ta ndâ mbe yè.

²⁹ Yo kpolo tí yo 'do tí bà 'dè nje ñónókó. Yo 'dè káa ndâ có ñinó jáá, tí ndâ có mbe koni ndâ mbe 'di ndú.

³⁰ Yo si bà kpolo tàkòcò Bèri-mi-Mbíri mí to, tacó Bèri-mi-Mbíri a kpá mì Mbíri náa yí ki mítí yo, tacó bà túbà máa, yì tí Mbíri wúnò bà njaanga miri yo 'do gbí ndâ vò i, náa o tí nó má gí gî nó.

³¹ Yo mbè ndâ 'bí ka yo lá, yo gu rẹ̀kpè-rẹ̀kpè ta sé njembí gítí ndú lá. Yo gbi 'bè lá. Yo delè 'ví ñonoko ndú lá. Yo dù ta go bà bàkà vò i mítí ndâ 'bí ka yo lá.

³² I ñinó náa yo 'ví bàkà gbí òkò tí yo nó 'ví dù a bà zèe kómbeè gbí òkò tí yo, ta bà si có gítí vò i mì ndâ 'bí ka yo mí to, á go ñinó náa Mbíri je ta à-cee-gí gítí ndâ vò i mì yo ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri nó.

5

Bà 'vala gbí ngba'o

¹ À má éno, yo tala bà mèlè ndi Mbíri á go ndâ tó 'vii mì wó náa yí zè yo niki maa.

² Yo delè 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo niki maa, á go bà zè yo mì Bindi-Mbíri niki maa, náa yí giì je ta tí wó tí banga i-cí-ci ji Mbíri tacó bà sì muu ndoo nó.

³ Yo tí ndâ 'duù tí nó mbe kaa tí yo ji Mbíri gî nó 'ví nì rẹ̀ 'bí i máa, bà-nò-vò-ndô, ta bà gbètèkè tí, ta bà ñò ndâ niì 'dáá ká tí tó mí gbí nje yo lá.

⁴ Bà lókò zu lókó, ta bà 'dè ndâ có ñónókó, 'ví dù me ndâ i bà báká-bàkà mì yo lá. À nìkì éno máa, yo ùlù Mbírì.

⁵ Yo te mí gbí muu yo máa, ñinó a kúkúwà-'duù, gii je ña 'duù ñinó náa ndâ cè bà bákà i mì wó 'vii ro 'bá lá nó, gii je mbe gbolò njembí, ñindi mbe gbolò njembí a bà si ndâ i muu to tí nó tí ndâ mbírì mì wó; ña ndâ 'duù tí nò gí bà dù tí ndâ 'viì-'bá mì Bìndi-Mbírì wálá. Ndú delè gí bà dù tí ndâ 'viì-'bá mì Mbírì wálá.

⁶ Yo si 'bí 'duù 'ví eendi yo ta 'bí ña tirì ñónókó gítí bà bákà ndâ i tí nò lá. Kpo tàkòcò mì Mbírì kù tè ndâ mbe kpò có a i 'do gbí bà bákà ña ndâ vò i tí nò náa ye 'deke ndú ji yo nò.

⁷ À má éno, yo 'ví tè gí tàkò có mì ndâ tù-ká-kpò-có lá.

⁸ Tacó ta o tí nó táánò náa yo kù dù ta kpéetí yo nó, yo gbí 'dí'di'o. Káa yo kpónó a i gbí ngba'o, tacó yo kpónó kù dù a i ta Mbe tí ndoo. À má éno, yo 'vala go bà 'vala ndò mì ndâ 'duù gbí ngba'o.

⁹ Tacó bàndò ñinó ta ngba'o kuu tí nó, a bàndò mì ndâ tó i, à delè a bàndò bà 'vala jáá, tí bàndò yúcó.

¹⁰ Nò gí, yo mèlè bà 'vala gbí ña kpokèjì ñinó náa tàkòcò Mbe tí ndoo 'ví peteke tí gítí yo nò.

¹¹ Yo yuu tí yo gí gbí ndâ nètè mì 'dí'di'o, ta i gbí ndú wálá nò lá. Yo túbà bà lê mì ndú gí sè.

¹² Tacó ndâ i ñinó náa a kù bákà ndú gbí kóó nó a ndâ i ñinó náa a kpétí káa bà 'dè có gítí ndú, àá ro ndâ 'duù gítí a nò.

¹³ Káa ngba'o má yee tí i gí, à kù ñò i tí nò,

¹⁴ tacó i ñinó náa à kù ñò nó a ngba'o. Tacó éno, à kù 'dè có máa,
«Ndí lo mbe kù tè rì,
ziya 'do tí rì,
'vala 'do gbí muu'dú lo.

Wàa Bìndi-Mbírì bà tòngbaà muu lo.»

¹⁵ À má éno, yo kpolo tí yo, wàa yo 'ví 'vala go bà 'vala ndò mì ndâ 'duù ñinó ta muu ká tí ndú nò. Yo 'vala go bà 'vala ndò mì ndâ sú 'duù lá.

¹⁶ 'Bá kpónó 'bu gí, káa, àá kùtàá a yo ká bà duu ndi ndâ kpalà.

¹⁷ Yo dù tí ndâ gbà'dá lá, yo dù tí ndâ 'duù mbe ñò có tí nó náa à kuu gbí muu Mbe tí ndoo nó ni .

¹⁸ Yo ñjù pe ndii muu yo lá, tacó pe bà volo yo vóló-volo. Yo si a Bèri-mi-Mbírì ká 'ví zèè 'bì tí yo tí kpoò.

¹⁹ Ta o tí nó náa yo má kili ta bà muu yo gí nó, yo 'ví cè ndâ cè wàa yo 'ví be ta rè Mbírì. Yo cè ndâ cè ta bà be rè Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì gbí njembí yo jì Mbírì.

²⁰ Yo ta o 'dáá gí 'ví 'dè nìkì maa jì Mbírì tí Bu ndoo tacó ndâ i 'dáá gí ta rè mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì.

Ndâ nawù 'dakò ta ndâ kù ndú

²¹ Yo te duù mítí yo gbí òkò tí yo ta rè mì bà te duù mítí Bìndi-Mbírì.

²² Ndâ niì 'ví te duù mítí ndâ 'dakò mì ndú, á go bà te duù mì ndú mítí Mbe tí ndoo,

²³ tacó 'dakò mì niì a gba mì wó, á go ñinó náa Bìndi-Mbírì tí a gba mì ndâ mbe kù kili ta rè wó, tí ndâ diì wó, káa yí delè a mbe 'vala ndú nò.

²⁴ Ndâ niì 'ví te duù mítí ndâ 'dakò mì ndú gbí o i 'dáá gí, á go bà te duù mì ndâ mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbírì mítí wó gbí o ndâ i 'dáá gí.

²⁵ Wàa yo tí ndâ 'dakò, yo 'ví zèè ndâ nawù yo nìkì maa, á go bà zèè ndâ mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbírì mì wó nìkì maa, náa yí gii cì tí muu ndú,

²⁶ tacó bà kaa ndú mò jí mì Mbířì, á bìnđi bà caka tí ndú ngbárángà'i ta ngo, delè ta có gbí nje wó.

²⁷ Yí bàkà ndú éno, tacó wàa, ndú 'ví dù tí kùro yì go ngbárángà bongo, ta ndi bétí tí wálá, mbe kamundu tí nǝí'dí lá, delè ta 'bí i go kà kperè nó gbí gbaànjé wálá.

²⁸ À má éno, yo tí ndâ 'dakò 'ví zè ndâ nawù yo nìkì á go bà zè tí 'duù nìkì mì wó ta kpéétí wó. Gbí có tí nò éno máa, 'duù mbe zè nawù wó nìkì maa, kù zè nò a 'dóó mǝri wó nìkì maa.

²⁹ Tacó 'bí 'duù jé mbe sogo 'dóó mǝri wó wálá. Yí ta o 'dáá gí kù kpolo tí 'dóó mǝri wó ta bà zò i. Nǝnò a gbèe ɲa i tí nó náa Bìnđi-Mbířì kù bàkà ta ndoo tí ndâ mbe kù kili ta ɾè wó nó ká nò,

³⁰ tacó ndoo a ndâ ðì wó.

³¹ Nǝnò a gbí nderè có tí nó náa 'dakò 'ví si tí ta ndâ bu wó ta nawu wó mí to, wàa yí 'ví zèè nawù wó wàa ndú sósò'ò 'ví dù tí gbèe 'duù nó ká nò.

³² Nǝnò a gbolò có, tí có seɾè. Káa ye kù nì a Bìnđi-Mbířì ta ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìnđi-Mbířì.

³³ Ndò có mì ye náa ye bà ki ji yo éno máa, wò tí 'dakò 'ví zè nawù lo nìkì á go bà zè 'dóó tí lo nìkì maa mì lo. Wàa wò tí nawù 'dakò 'ví 'di có mì kù lo.

6

Ndâ 'viì ta ndâ bu ndú ta ndâ nawu ndú

¹ Ndâ 'viì, yo 'di có mì ndâ mbe jò yo ta ɾè mì Mbe tí ndoo. Nǝnò a nèté mì yo.

² Tacó có tí nó máa, «Tègàrà ndâ bu lo ta nawu lo» nó a kpédélé có náa Mbířì 'dè ta cí ká tàkò éno máa,

³ «'Duù má tègàrà ndâ bu wó ta nawu wó, yè bà tè 'duù tí nó wálá. 'Duù tí nó delè bà tù undù mì muu to tí nò.»

⁴ Wàa ndâ bu ndâ 'viì, ta ndâ nawu ndâ 'viì, yo 'ví bàkà ndâ i ɲinó mbe kù kpolo tàkòcò ndâ 'viì mì yo nó lá. Yo nìbà ndâ tó kpokèjì ji ndú gbí pétékè có á go ɲinđi Mbe tí ndoo.

Ndâ bòò ta ndâ mbe tí ndú

⁵ Yo tí ndâ bòò, yo 'di có mì ndâ 'duù tí nó ta ɾè ndú a ndâ mbe tí yo á muu to tí nó nó, tí yúcó bà 'di có ta tǝri gbí wálá, á go bà 'di có mì Bìnđi-Mbířì mì yo.

⁶ Yo 'ví 'di có mì ndú me ká mítí ɾo ndú cuki tacó bà peteke tàkòcò ndú nó lá. Yo bàkà 'do gbí njembí yo, tacó a Mbířì ká 'dè có ji yo tí ndâ bòò mì Bìnđi-Mbířì, máa, yo bàkà éno.

⁷ Yo bàkà nèté ta cèɾéɾé tí yo, ta ɾè mì Mbe tí ndoo, me ta ɾè mì ndâ 'duù lá.

⁸ Yo te mí gbí muu yo máa, bòò má bàkà tó nèté, Mbířì bà si yí sínò wálá. Gba delè má bàkà tó nèté, Mbířì bà si yí sínò wálá.

⁹ Wàa yo tí ndâ mbe tí ndâ bòò 'ví tègàrà ndâ bòò mì yo, á go bà tègàrà yo mì ndú. Yo 'ví koɾo muu yo máa, Mbe tí yo ta ndú 'dáá gí ká gbaànjé gbířì, ndâ 'duù kùro wó delè 'dáá gí 'vii ká 'vii.

Kùngù mì Mbířì

¹⁰ Ndòngbú có mì ye ji yo éno máa, yo je mbí yo mítí bà dù toko ta Mbe tí ndoo kácá-kácá, yo delè 'ví je mbí yo mítí wotí mì wó mbe me gbolò nò.

¹¹ Yo 'viinđi tí yo ta ndâ zí'i-gó tí nó náa Mbířì nǝè ji yo nó tí kpoò, wàa yo 'ví ù ta Gba-vò-i.

12 Tacó ndâ ku'dì tí nó kpónó náa ndoo kù jòò tí ndoo gbí gó ta ndú nó me ndâ 'duù lá. Ndoò kù jòò tí ndoo gbí gó a i ta ndâ kpo-kpò gba, tí ndâ rẹngbó 'dì'di'o muu to tí nò, tí ndâ vo-vò lili mbe kù dù gbí bẹri.

13 À má éno, yo yuu bongo gó mì Mbíri! Tacó waa ku'dì tí nó má tè yo ta gó tí bándò, yí 'ví 'de yo tí ndâ 'dakò, yo má gò gó ta ndú cee gí, yo bà zèè bándò mì yo.

14 Nò wélé gí, yo 'viindi tí yo, yo ẹre yúco tí wú'dè á mì rẹ'dè yo, waa yo 'ví le bà bàkà ndâ i go ñinó náa à tí nó tí i-tàkòcò.

15 Tàmà tí kò yo 'ví dù a go bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù ñikì maa ji ndâ 'duù.

16 Yo ta o 'dáá gí 'ví te bà tee njembí mítí Mbíri tí kùngù tacó bà lì gíri mì Vò-'duù-tí-nò náa yí gba ta kpìri nò 'do tí yo gí.

17 Yo 'ví te bà njaanga miři yo mì Mbíri 'do gbí vò i mítí muu yo tí tàgíyà, waa có mì Mbíri náa Bẹri-mì-Mbíri 'dè ji ndoo nó 'ví dù tí sizo á tà 'bì yo.

18 Yo 'deke tí yo ji Mbíri ta wotí mì Bẹri-mì-Mbíri ta o 'dáá gí á tacó ndâ i ñinó ta go ndú tí yo nò. Wo yo 'ví co ta bà dù tí zò'o kù 'deke tí yo ji Mbíri á tacó tí ndâ 'duù tí nó mbe kaa tí ndú ji Mbíri gí nó lá.

19 Yo delè 'ví 'deke tí yo ji yí máa, yí 'ví wu có tí nó náa ye 'ví 'dè nó á mí gbí nje ye. Yí delè 'ví je njembí bà 'dè có ta gúku gbí wálá ji ye, waa ye 'ví 'dè ta gbí ñgì Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù.

20 Tacó ye a 'duù ñinó náa à kù tuu ye ta Banga-Ngú-Có. Ye delè kpónó kuu gbí zàá á muu có bà ma Banga-Ngú-Có. À má éno, yo 'deke tí yo á tacó tí ye ji Mbíri, máa, ta o tí nó náa ye má kù ma Banga-Ngú-Có nó, gúku 'ví bàkà ye lá.

Ndòngbú 'vé mì Páwòlò

21 Yo má 'vee có tí ye, ta ndâ i ñinó náa ye kpónó kù bàkà nó, Tíkíkùsù tí nó tí kpóló-kpolo ná 'vindi ndoo, á mbe kù koni ye ta njembí wó gbaanjé ta rẹ mì Bìndi-Mbíri nó, bà 'dè ndâ có tí nó gbaanjé-gbaanjé ji yo gí.

22 Ye kpónó kù tuu yí nó, tacó bà ya gí bà 'dè ndâ ña ñinó tí ze káá nó ji yo kà, tacó waa, yo 'ví zèè ta njembí yo.

23 Ye kù 'deke tí ye ji Bu ndoo tí Mbíri, ye delè kù 'deke tí ye ji Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri, máa, ndú 'ví si yo 'ví dù ta njembí yo 'dèè kpóó; 'bí i delè 'ví ba muu yo lá; máa, ndú 'ví si yo 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo ñikì maa, ndú delè 'ví si yo 'ví tee njembí yo mítí Mbíri, ndâ ná 'vindi.

24 Mbíri 'ví bàkà nambeè mì wó ji yo, tí ndâ mbe kù zè Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri ñikì dúú bà ya tí.

Páwòlò cu wáràgà ji ndâ mbe kù kili ta ɾè mî Bìndi-Mbírì gbí gbata FÌLÍPÌ

¹ A ze tí ndâ Páwòlò ta Tìmàtéyò, tí ndâ bòò mî Bìndi-Mbírì tí Jézù ká kù cu wáràgà tí nó ji ndâ tó 'duù mî Mbírì mbe 'vala toko ta Bìndi-Mbírì tí Jézù gbí gbata Filípì. Ze kù cu wáràgà tí nó ji yo ta ndâ kpo-kpò 'duù kùro yo, ta ndâ 'duù tí nó mbe kù konì ndâ kpo 'duù kùro yo ta nèté yo, tí ndâ mbe kù kili ta ɾè mî Bìndi-Mbírì kà nó 'dáá gî.

² Ze kù cu wáràgà tí nó ta bà 'deke tí ze ji Mbírì tí Bu ndoo, delè ta bà 'deke tí ze ji Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, máa, ndú 'ví bàkà nambeè ji yo, ndú delè 'ví si 'bí i 'ví ba muu yo lá.

Páwòlò 'deke tí wó ji Mbírì tacó tí ndâ mbe 'deke wáràgà tí nó

³ Ye tí Páwòlò ta o 'dáá gî kù 'dè nìkì maa ji Mbírì mî ye ta o tí nó náa ye má kù koɾo có tí yo.

⁴ Ye ta o 'dáá gî kù 'deke tí ye ji Mbírì tacó tí yo ta líkí'o tí ye.

⁵ Tàkòcò ye delè peteke gítí yo ngé ma, tacó bà dù yo tí ndâ mbe konì ye ta bà je wotí ji ye gítí bà ma Banga-Ngú-Có 'do tí o bà 'bità bà 'di Banga-Ngú-Có mî yo, yee gbí ɾi tí nó wúnó nò.

⁶ Ye nò ni gî, máa, Mbírì tí mbe 'bità bà tè kùro yo tí kpokèjì tí nó bà tè kùro yo yee tí o bà gí yo tí ndâ 'dóó nìno mî wó ta ɾi bà gí Bìndi-Mbírì tí Jézù wúnó gî.

⁷ Áá mî ye a yúco tacó bà dù ta tàkòcò ye pétékè'i gítí yo éno, tacó có tí yo ta o 'dáá gî kuu gbí njembí ye, tacó yo a ndâ ka ye, náa Mbírì kù bàkà nambeè ji ndoo ta ndoo kpónó si ye kuu gbí zàà nò. Yí delè táánò bàkà nambeè ji ndoo ta ndoo ta o tí nó náa ye táánò kuu sè, kù tì muu Banga-Ngú-Có, ta bà 'dè ndâ có nìno náa à tí á gítí nò.

⁸ Mbírì nò ni gî, máa, kò'o tí yo 'dáá gî bà zi ye gî. Tàkòcò ye peteke gítí yo 'dáá gî ká go bà peteke tàkòcò Bìndi-Mbírì tí Jézù gítí yo.

⁹ Ye kù 'deke tí ye tacó tí yo ji Mbírì éno máa, yo ta o 'dáá gî 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì túkà'i. Yí delè 'ví je cèe muu tacó bà 'viiki gbí có ji yo.

¹⁰ Tacó wàa, yo 'ví dù tí ndâ 'duù nìno ta bà lê tí yo wálá nó kù ù ta ndi o bà co ɾi bà gí Bìndi-Mbírì,

¹¹ tí ndâ 'duù mbe 'de tó i tí nó náa Jézù bà gí tí nó me gbolò. Tó i tí nó tí bà dù jáá kùro Mbírì, tacó bà wu ɾè Mbírì, ta bà ùlù yí nò.

'Válá a Bìndi-Mbírì

¹² Có tí nó ta go bà 'dè ji yo tí ye nó a có gítí i tí nó mbe 'de ye nò, ndâ ná'vindí. I tí nó tí bà te ye mí gbí zàà nó njaanga a kpokèjì bà ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù.

¹³ Tacó ndâ àsikèrì mbe kù kpolo tí 'bá mî ngáángbá gba mî ndâ Rómánò 'dáá gî, ta sè ndâ 'duù gbí gbata Rómà 'dáá gî, kpónó nò ni gî, máa, à te ye mî gbí zàà nó a i muu Bìndi-Mbírì.

¹⁴ Bà dù ye gbí zàà nó kù yù a njembí ndâ 'bí ná'vindí ndoo gítí bà koɾo có lî mítí Mbe tí ndoo. Ndú kpónó kù ma có mî Bìndi-Mbírì ta gúku tí ndú wálá.

¹⁵ Á dú káa yúco, máa, a go bà tò kii, ta go bà gbòò'bè ta ye ká kù te ndâ 'bí 'duù gítí nèté bà ma có gítí Bìndi-Mbírì. Káa ndâ 'bí 'duù kù bàkà 'do gbí có mî tó njembí.

16 Ndâ 'duù ñìnó mbe kù bàkà 'do gbí có mì tó njembí nó kù bàkà tacó ndú zè ye ñìkì maa. Ndú delè kù bàkà tacó ndú ò ni gí, máa, à te ye mí gbí zàà nó a i tacó bà tì muu Banga-Ngú-Có.

17 Káa ndâ 'duù tí nó mbe kù ma có gítí Bìndi-Mbírì tacó bà tò kù ta ye, delè tacó bà gbòò'bè ta ye nó, kù bàkà káa 'dóó nèté mì ndú gítí miṛi ndú. Ye tà kpétí má kù 'de gbí zàà káa káa kpo se muu gbí ndâ i tí nó náa ndú kù bàkà nò, ñìnò a i ñìnó mbe ñìkì tí ndú.

18 Káa à 'dáá nò me có jì ye ká nò lá! Tacó 'bè gbí òkò tí ndâ mbe tìrì ta ndâ mbe tó njembí kùro ye wálá. Tàkòcò ye kù peteke gítí ndú 'dáá gí ká dúú kù ya tí, tacó ndú 'dáá kù bàkà káa nèté bà ma có gítí Bìndi-Mbírì.

À éno! Tàkòcò ye ta o 'dáá gí ká pètékè'i,

19 tacó ye ò ni gí, máa, bà 'deke tí yo jì Mbírì, giì je bà konì tí mì Bèrì-mì-Jézù tí Bìndi-Mbírì, bà 'vala ye gí.

20 I ñìnó ta go tí ye ngé má, tí i ñìnó náa ye kpónó kù koṛo có lè mítí nó, a có máa, 'bí i 'ví te gúku mítí ye lá, ye 'ví dù ta yú njembí ye kpónó á go ñìnó cóó-cóó nò. Tacó wàa, ndâ 'duù 'ví ùlù ta Bìndi-Mbírì á 'do gbí có mì ye. À má a ku, a ku! À má a 'válá, a 'válá!

21 Káa à má gítí ye, i tí nó náa a kù nì 'válá mítí nó, tacó tí ye a Bìndi-Mbírì. Káa ye bà 'de i gbí bà cì ye me gbolò.

22 Káa 'bí có a ñìnó máa, ye má kù bàkà a nèté ñìnó náa à tí nó, ye 'ví je a 'válá, wèè, ye 'ví je a ku wè?

23 Ye kpónó yee tí bà njèè kpokèjì mì ndâ 'válá ta ku gí, káa ye ò 'dóó kpokèjì ñìnó náa ye 'ví co tí nó ni lá. Go bà co tí kpokèjì mì ku, wàa ye 'ví ya gí mì ze ta Bìndi-Mbírì tí ye ndii go bà co tí kpokèjì mì 'válá gí.

24 Káa ye koṛo có máa, yo bà 'de i me gbolò a i 'do gbí bà 'vala ye.

25 Ñìnò a i ñìnó náa ye ò ni ngbáràngà'i gí nó ká nò. À má éno, ye bà co tí kpokèjì mì 'válá. Ye ò ni gí, máa, ye bà dù tí wuù tacó bà konì yo 'dáá gí, tacó wàa yo 'ví tee njembí yo mítí Bìndi-Mbírì ta peteke tàkòcò yo dúú kù ya tí.

26 Bà dù ye tí wuù, tacó wàa ye 'ví dele ta ndi ye ya gí mì yo nò, 'ví dù jì yo tí gbolò nderè bà ùlù Bìndi-Mbírì tí Jézù.

27 Yo ta o 'dáá gí 'ví kùlù'ba á 'do tí ndâ i ñìnó mbe kù co ta yo me tí kpokèjì mì Banga-Ngú-Có mì Bìndi-Mbírì lá nò. Tacó wàa, ye kpétí má ya gí mì yo ká lá, ye 'ví dù me 'dú kù 'di có tí yo, máa, yo kù rò tìyò tí ndâ 'dakò ta có mì yo ká gbaànjé kù konì tí yo tacó bà ṛu ndi kpokèjì mì Banga-Ngú-Có.

28 Yo 'ví cì gúku tí ndâ mbe kù jòò gbí có ta yo tacó bà 'visì muu yo 'do tí kpokèjì mì Bìndi-Mbírì nò lá. Yo dù ta o 'dáá gí ká tí ndâ yú 'dakò. Bà eṛe gba có mì yo gbaànjé nò 'ví dù jì ndú tí seṛè, náa Mbírì bàkà tacó bà túbà bà mii ndú jì ndú, káa à 'ví dù tí i bà túbà jì yo éno máa, yo bà dù tí ndâ 'válá.

29 À wu jì yo sàà gí, máa, yo bà dù me ká tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì cuki lá. Yo delè bà mbu muu wó.

30 Yo kpónó yuu tí yo mí gbí gó tí nó náa yo táánò ò ye kù gò nó gí. Ye delè kpónó kpòò kù gò káa gó, á go có tí nó náa yo kù 'di nò.

2

Bà si tí Bìndi-Mbírì tí i lá

1 Bà 'vala ta ṛè mì Bìndi-Mbírì dú má káa i ñìnó mbe kù je wotí jì yo, bà zè yo ñìkì maa mì Bìndi-Mbírì dú má káa i mbe kù yìi yo, gbèè Bèrì tí nó mì Mbírì nó má kuu gbí njembí yo 'dáá gí, njembí yo dú má káa 'dè njembí, tí njembí ndâ mbe ò yè ṛo 'duù,

² yo tò muu líkí'o tí nó tí ye nó ta bà koṛo gbèe có. Yo 'vala toko gbaànjé ta tó njembí yo. Nderè bà 'vala yo ta ɲa bà koṛo có mì yo 'ví dù ká gbaànjé.

³ Yo 'ví tò kùì gbí òkò tí yo lá. Yo delè 'ví bàkà 'viya gbí òkò tí yo lá. 'Bí 'duù gbí òkò tí yo 'ví bàkà tí wó máa yì ma nò jì ndâ 'bí ka wó lá, yí 'ví si ndâ 'bí ka wó ta o 'dáá gí tí ndâ kpóló-kpolo 'duù ndii yí gí.

⁴ 'Duù 'ví koṛo có me ká gítí miṛi wó cuki lá, yí 'ví koṛo có gítí ndâ 'bí ka wó.

⁵ À 'ví dù gbí muu yo káa gbèe ɲa có tí nó gbí muu Bìndi-Mbíṛì tí Jézù nò:

⁶ Tú Jézù táánò a tú Mbíṛì,
káa yí zèè có gítí bà dù yí tí Mbíṛì nò me kácá-kácá lá.

⁷ Yí gii jee bà dù tú wó tí tú Mbíṛì nó mí to,
yí gii je tú bòò.

À gii jò yí je cè kózò tí ndâ 'duù.

⁸ Yí mâ gii 'de tú wó tí tú 'duù,
yí gii si tí wó tí i kùro Mbíṛì lá,
ta bà 'di có mì Mbíṛì gí mì ku,
náa à kpèti káa bà cì yí mí tí njèèkpè mù,
yí gii ùnje gítí gí.

⁹ Tacó éno, Mbíṛì gii te yí ngéé gí yaà,
bìndi yí gii gbì ɾè ɲinó mbe wu co tí ndâ 'bí ɾè 'dáá gí nó mí muu wó.

¹⁰ Tacó wàa, ndâ i tàṛi,
ta ndâ i muu to tí nó,
ta ndâ i tà to 'dáá gí 'ví ùlù ɾè Jézù.

¹¹ Delè tacó wàa, ndâ 'duù 'ví 'dè có ta nje ndú gbí ɲa ndâ nje có 'dáá gí,
máa, Bìndi-Mbíṛì tí Jézù a Mbe tí ndoo,
tacó bà wu ta ɾe Mbíṛì tí Bu ndoo.

Bà tòngbaà go ngba'o muu to tí nò

¹² Yo 'do sàa káa ndâ mbe kù 'di có mì ye ta o 'dáá gí, ndâ tó 'duù mì ye. Káa yo 'ví dù tí ndâ mbe 'di có mì ye nò me ká ta o tí nó náa ndoo má kuu ta ndoo a bà gbèe to nó lá. Yo dù kácáá nje nèté, tacó bà 'vala miṛi yo 'do gbí vò i ta 'dì á nje yo wálá.

¹³ Tacó a Mbíṛì ká kù bàkà nèté gbí njembí yo, tacó wàa yo 'ví dù ta go bà bàkà i tí nó mbe kù peteke tàkòcò wó nò.

¹⁴ Yo 'ví bàkà ndâ i 'dáá gí me ta bà 'dè ngùṛù-ngùṛù có lá. Yo delè 'ví bàkà ndú me ta bà 'dè kòlòwò lá,

¹⁵ tacó wàa, yo 'ví tù ta bà tí yo tí ndâ yè ta vò i mì yo wálá, ta njembí yo ngbàrángà'i, tí ndâ 'vii mì Mbíṛì ta bà lê tí yo wálá, gbí òkò tí ndâ vóló-volo 'duù tí nó kpónó mbe kù co tí lókó-loko kpokèjì nò. Yo koṛo muu yo éno máa, yo kù 'vala gbí òkò tí ndú go ngba'o.

¹⁶ Yo zèè có tí nó mbe kù je 'válá jì yo nó tí kpoò. Tacó wàa, à má wúnò ta o bà co ɾi tí nó tí ɾi bà gí Bìndi-Mbíṛì gí bà waa có nó, ye 'ví cè ta cè-'bì éno máa, ye táánò i me kù ngèlè lá. Ye delè ka wu'o me sínò lá.

¹⁷ À kpèti kpónó má 'dè có éno máa, à ci mbelè ye jì Mbíṛì á go bà cì njembí yo jì yí nò, tàkòcò ye bà peteke gí. Có gbí njembí ye delè éno máa, tàkòcò yo 'ví peteke á go bà peteke tàkòcò ye.

¹⁸ À má éno, tàkòcò yo delè 'ví dù pétékè'i, wàa tàkòcò ndoo 'dáá gí 'ví peteke toko gbaànjé.

Ndâ Tìmatéyò ta Èpàfòròdítù

19 Ye kù koṛo có lî mítí Mbe tí ndoo Jézù éno máa, yí 'ví si ye 'ví tuu Timátéyò ya tí gí mì yo kà gálà, tacó wàa ye má 'di vò ña ñinó náa à tí yo kà nó gî, njembí ye 'ví ki ta tí to.

20 Ye ñò 'bí 'duù káká'i ta tó njembí wó, mbe kù koṛo có ta njembí wó gbaànjé gítí yo bìndi wó, wàa ye 'ví tuu yí ji yo nò lá,

21 tacó ndâ 'duù mì ze kàá 'dáá gî kù bàkà káa ndâ 'dóó nèté mì ndú. Ndú kù bàkà me ndâ nèté mì Jézù lá.

22 Káa yo ta kpéetí yo ñò ní gî máa, Timátéyò me có 'dì lá. Yí kù bàkà nèté toko ta ye gítí Banga-Ngú-Có, go 'viì mbe kù bàkà nèté ta bu wó.

23 À má éno, ye má ñò ña ñinó náa à tí ye nó gî, ye ngé kù tuu yí ji yo.

24 'Dóó ye ta miṛi ye ngbá kù koṛo có bà ya gí mì yo kà, náa Mbe tí ndoo má je nó ji ye gî nò.

25 Káa à kpétí ká éno, ye kù koṛo có éno máa, bà tuu Èpàfòròdítù mì ye ji yo a kpóló-kpolo có ngé ndii gî. Yí a ná'vindí ye, yí a ka nèté mì ye, yí a ka ye àsikérì, yí delè a 'duù tí nó náa a yo táánò ká tuu yí gí tí, tacó bà kpolo tí ndâ 'bí i ñinó náa à tí nó tacó tí ye.

26 Ye kù tuu yí ji yo, tacó kò'o tí yo tí wó ngé. Njembí wó delè wálá ta go bà ñò yo, tacó yo 'di có sé'i tí nó táánò mbe bàkà yí nó gî.

27 Sé'i tí nó dú me yí tí vò bà i. Yí ñò ndâ ku ta ɾo wó, káa Mbíri gii ñò yè ɾo wó gî. Tacó bà cì yí táánò bà zi a ndi mbugo tí nó náa ye kpónó kuu gbí nò.

28 Ye kù tuu yí ji yo gálà tacó wàa njembí ye 'ví 'dèè tí gàà, wàa njembí yo delè 'ví 'dèè ta bà ñò yí.

29 À má éno, yo te wiṛi mítí wó ta líkí'o tí yo. Yo tègàrà ña ndâ 'duù ñinó go yí nò tí kpoò,

30 tacó yí táánò ñò ndâ ku ta ɾo wó tacó bà bàkà nèté mì Mbe tí ndoo. Yí delè gii yuu miṛi wó mí gbí kpalà kù koni ta ye tacó tí yo.

3

Cèe kpokèjì 'válá mì ndâ mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbíri

1 Ndòngbú có mì ye ji yo go éno máa, yo dù ta tàkòcò yo pétékè'i tacó yo a ndâ 'dóó ñinó mì Mbe tí ndoo, ndâ ná'vindí ye. Bà cu wáràgà ji yo káká'i gítí gbèe ndâ i tí nó me nèté mbe te ɾiki mí gbímbí ye lá. Káa àá bà dù a nèté tacó bà kpolo tí yo.

2 Yo kpolo tí yo 'do tí ndâ bô tí nó tí ndâ mbe bàkà vò i, tí ndâ mbe kù waaka nje kú tí ndú nò.

3 Tacó ndoo me go ndú lá. A ndoo ká ya gí gbí cèe gázâ, a ndoo ká kù bàkà i-Mbíri ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri. Ndoò delè kù cè cè-'bì a i ta rè mì Bìndi-Mbíri tí Jézù, ndoo tee njembí ndoo mítí dù ndoo lá.

4 Ta ndâ ña ñinó 'dáá gî, àá kùtàá bà dù á mì ye a nderè tacó bà tee njembí ye mítí dù ye. 'Bí 'dakò má 'dè có éno máa, àá mì yì a nderè tacó bà tee njembí yì mítí dù yì, nderè mì wó nò bà ndii nderè mì ye wálá.

5 Tacó à má gítí ye, à ya ta ye gí gbí gázâ ta sili bìndi bà jò ye vò-nje ta'ò, go i gbí tàkii mì ndâ Jùdèyà gî. Ña ye a Ìzìriyèlì, tí 'viì kòtí Bènjámínò, tí Ìzìriyèlì gbúú-gbuu, náa ndâ bu ye ta nawu ye só káa ndâ Ìzìriyèlì. À má gítí có bà ɾu ndi tàkii mì ndâ Jùdèyà, ye táánò a mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà

6 À má gítí có bà tì muu tàkii mì ndâ Jùdèyà, ye táánò a mbe kù mèèkè'i tí ndâ mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbíri. À mà gii gí gítí có bà co jáá tí kpokèjì mì có mì Mòze, bà lê táánò tí ye gbaànjé wálá.

⁷ Ye táánò sàà kùro bà 'de tí ze ta Bìndi-Mbíri kù si ndâ i tí nò tí ndâ tó i mbe koni ye, káa ye kpónó gi nò ni gí máa, ndú a ndâ i mbe kù ya ta ye gí nje vò i.

⁸ Ye kpónó nò 'bí i gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ i tí nò 'dáá gí ro ye tí i mbe koni ye lá, tacó ye nò Bìndi-Mbíri tí Jézù tí Mbe tí ye ni ngé ndii gí. Ye ùnje gítí bà bè gbí ndâ i 'dáá gí tacó tí wó gí. Ye kpónó kù nò ndâ i ro ye 'dáá gí ká go ndâ zùkùmèè, i gbí bà nò Bìndi-Mbíri ni mì ye ndii i gbí ndâ i 'dáá gí gí; ye delè gi nò ndâ i ro ye 'dáá gí tí i lá,

⁹ tacó wàa ye 'ví 'de tí ta bàndò bà dù ye ngbé mì ze ta Bìndi-Mbíri. Ye kù pà me 'dóó kpokèjì mì ye, tí kpokèjì tí nó mbe si ye kù ru a ndi có mì Mòze, tacó wàa ye 'ví dù tí tí 'duù jáá kùro Mbíri nó lá. À tí ye kpónó káa go bà dù tí 'duù jáá kùro Mbíri 'do gbí bà tee njembí ye mítí Bìndi-Mbíri. Nìnò a ña kpokèjì bà dù tí 'duù jáá kùro Mbíri, mbe 'bí 'do tí bà tee njembí 'duù mítí Mbíri.

¹⁰ Ye kùtáá má nò Bìndi-Mbíri ni go có tí nó gbí njembí ye nó gí! Ye má nò wotí tí nó mbe 'vala yí 'do gbí muu'dú wó nó ni gí! Ye má kònò ña bà kònò sé'í tí nó náa yí táánò kònò nó, bìndi ye 'ví cì ña ku mì wó nò gí, 'bí có mì ye bà dù káká'í wálá.

¹¹ Nìnò a kpokèjì tí nó náa ye kù koṛo có gítí bà 'vala ndi ye 'do gbí muu'dú ye go i mì Bìndi-Mbíri lì mítí nó ká nò.

Bà ya ndíri gítí i ñinó náa a tí

¹² Ye kpónó kù bàkà me tí ye, máa, bà lê cee 'do tí ye gí nò lá; ye kù kpòkò a tí ye tacó bà 'de tó i tí nó náa Bìndi-Mbíri zèè ye tí 'duù mì wó, wàa ye 'ví dù go yì nò.

¹³ Ye kù bàkà me tí ye, máa, ye 'de i tí nò gí nò lá, ndâ ná'vindí ye. Káa gbèè i ñinó náa ye kù bàkà nó a bà ò-bà-mbí ndâ i ñinó mbe ndii gí nò. Ye kpónó kù bàkà wotí a i gítí ndâ i ñinó kùro ye nò.

¹⁴ Ye kù jòò tí ye a i gítí bà ya gí kùro tacó bà yee tà é tí nó mì Mbíri, náa yí kù tè ta é tí ndoo ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri tí Jézù gítí 'válá tí nó gbíri nò.

¹⁵ Nìnò a có náa à 'ví dù gbí muu ndoo tí ndâ 'duù ñinó ta gbí dèi ndoo mbe yù gí nó ká nò. Káa ndâ 'bí có mbe co tende má kuu gbí muu yo, Mbíri bà 'dè gbí ndú jì yo gí.

¹⁶ Káa ndoo 'ví ru káa ndi kpokèjì tí nó náa ndoo kpónó kuu tí nò.

¹⁷ Yo mèlè ndi ña 'válá mì ye nó toko gbaànjé, ndâ ná'vindí ye. Yo delè 'ví kpolo ro yo mítí ndâ 'duù ñinó mbe kù 'vala go ñinó náa yo nò 'do mì ze nò.

¹⁸ Ye 'dè có tí nó jì yo 'vìlí-'vìlì, káa ye kpónó kù bùù nó a gbí ndí ta ngo-ro tà ro ye jì yo, máa, a ña bà 'vala ndâ 'duù me mbè ká kù njèè gbí òkò tí ndú ta njèèkpè mù mì Bìndi-Mbíri.

¹⁹ Ndòngbú i tacó tí ndâ mbe kù 'vala gbí ña kpokèjì tí nó káa bà mù ndú. Mbíri mì ndú káa i-zó-zò. Ndú kù cè cè-'bì ká ta rẹ̀ ndâ i-nò mì ndú náa ndú kù bàkà nò. Njembí ndú delè ká tí ndâ i muu to tí nò.

²⁰ Káa à má gítí ndoo, 'bá mì ndoo a i gbíri. Mbe 'vala ndoo, tí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri bà gí a i 'do gbíri. Ndo kpónó léngé-linge kù ù nó a ndi bà gí yí

²¹ gí bà 'visì jódókò dèi ndoo tí nó tí i mì ku nó tí wu dèi á go dèi wó, á ta wotí tí nó mbe si yí 'ví dù tí Mbe tí ndâ i 'dáá gí nò.

4

Páwòlò kpo-gbí-tà-tù ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri gbí gbata Filípì

¹ À má éno, yo tí ndâ ná'vindí ye, ye zè yo nìkì ma, kô'o tí yo bà zi ye gî! Yo a ndâ mbe kù peteke tàkòcò ye! Yo a ndâ mbe kù njè muu ye! Yo tee njembí yo mítí Mbe tí ndoo tí kpoò, ndâ tó kómbe ye.

² Ye kù 'deke tí ye ji ndâ Èvódiyà ta Síndikè máa, ndú 'viindi gbí òkò tí ndú ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo.

³ Ye delè kù 'deke tí ye ji wò tí Sizìgúsù tí 'dóo ka ye mbe te koṛi á go gbí rẹ̀ lo tí nò, máa, wò 'ví konì ndâ niì tí nò náa ye nì rẹ̀ ndú sósò'ò nò, tacó a ndú táánò ká rọ̀ tíyò seè tí ye gbí gó muu Banga-Ngú-Có, ndú sósò'ò nò, giì je Kèléméndè, giì je ndâ 'bí ka nèté mì ye 'dáá gî. Rẹ̀ ndú nò 'dáá gî kù gbí wáràgà mì ndâ 'válá.

⁴ Có gbí njembí ye ji yo éno máa, yo 'vala ta Mbe tí ndoo ta pétékè tàkòcò yo. Ye bà bùù gbí ndi có tí nò ji yo. Có mì ye ji yo éno máa, yo dù ta pétékè tàkòcò yo.

⁵ Yo 'ví 'vala ta ndâ ṅa ndâ 'duù 'dáá gî ta tó njembí yo, tacó Mbe tí ndoo kpónó-kpónó kẹ̀jì.

⁶ Njembí yo 'ví mù tacó 'bí ṅa i ngé gî lá. I má mì yo wálá, yo 'ví 'deke tí yo ji Mbíṛì, yo tù 'bì yo ji yí, yo 'deke rẹ̀ ndâ i tí nó náa ndú mì yo wálá nó ji yí, yo 'dè nìkì maa ji yí.

⁷ Bìndi ṅa 'dè njembí tí nó mì wó tí Mbíṛì náa ṅa mì 'bí 'duù muu to tí nó ngé gî wálá nó 'ví kpolo tí njembí yo, yí delè 'ví kpolo tí bà koṛo có mí yo tacó yo a ndâ ṅinó mì Bìndi-Mbíṛì tí Jézù.

⁸ Ndòngbú có mì ye ji yo éno máa, yo 'ví si à 'ví yè gbí njembí yo káa yúco, ndâ ná'vindí ye. Yo si à 'ví dù gbí muu yo káa cèe có, ta có ṅinó jáá, ta có ṅinó tí tó có, ta ngbárángà có, ta tó rẹ̀. Yo 'ví koṛo có ká gítí ndâ i ṅinó mbe 'vii tí ndâ i náa à 'ví ùlù ndú nò.

⁹ Yo ya gí kùṛo ta bà bàkà ndâ i tí nó náa yo táánò tala bà bàkà ndú 'do mì ye, ta ndâ i ṅinó náa ye nìbà ndú ji yo nò. Yo bàkà go ndâ có ṅinó náa yo 'di 'do gbí nje ye, ta ndâ i ṅinó náa yo táánò ṅò ye kù bàkà nò, bìndi Mbíṛì tí mbe je 'dè njembí ji yo bà si yo 'ví dù nìkì maa dúú bà ya tí .

Páwòlò 'dè nìkì maa tacó ndâ i-nambeè náa à je ji yí

¹⁰ 'Bí có mì ye tacó bà 'dè ji yo a ṅinó máa, tàkòcò ye peteke gítí yo tacó bà konì ye mì yo ngé ndii gî. Tàkòcò ye delè giì peteke gítí Mbe tí ndoo ngé ndii gî, tacó yo kpónó 'bità bà koṛo có gítí bà tù 'bì yo ji ye káká'i gî. Yo táánò kù koṛo có tí ye, káa a i náa yo 'de kpokẹ̀jì bà túbà tí yo tí gí sè lá.

¹¹ Ye kù 'dè có tí nò me tacó máa ye kù ce a cèlè yè tí ye á ji yo nò lá. Tacó ye ni bà 'vala miṛi ye ta ṅa i ṅinó náa à kuu mì ye nó gî.

¹² Ye ni bà 'vala gbí yè gî. Ye delè ni bà 'vala gbí dà gî. Ye a ká gázà, ye ṅò tiṛi gítí bà 'vala tí ndâ bàndò 'dáá gî ni gî. Ye giì ṅò tiṛi gítí bà 'vala gbí tó o, ta bà 'vala gbí vò o ni gî. Ye má ta yéṅì, có mì ye wálá. Ye delè má ta go tí ye, có mì ye wálá. I má mì ye wálá, ye ṅò l'vì gítí bà 'vala ye gî. I delè má jee tí mítí ye á to, ye ṅò l'vì gítí bà 'vala ye delè gî.

¹³ Wotí bà bàkà ndâ i 'dáá ta rẹ̀ 'Duù tí nò mbe je wotí á ji ye nó kuu tí ye.

¹⁴ Kpétí ká éno, yo táánò bàkà ji ye a nambeè, náa yo konì ta ye gbí vò i tí nò mbe 'de ye, náa ye kpónó tí kuu gbí zàà nò.

¹⁵ Yo tí ndâ 'duù gbí gbata mì Filípò ṅò ta kpéétí yo ni gî, máa, ta o tí nó náa ye táánò kù njè nó 'do gbí to Mèsìdóniyà ta o bà 'bità bà ma Banga-Ngú-Có mì ye ká nó, ndâ 'bí mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíṛì 'do bà 'bí to jé mbe tù 'bì ndú ji ye, máa, «À nò» káa ye giì l'vì ye gí tà 'bì ndú gî nò, wálá. Áá táánò káa yo ká kù ṅò yè tí ye.

¹⁶ Tacó à kpètí ká ta o tí nó táánò náa ye tí kuu gbí gbata Tèsàlónìkà nó, ye kì 'bì ye gítí bà konì ye mì yo yee gbí sósò'ò.

¹⁷ Gbí có tí nò me éno máa, ye kù mòkò a tàkò i-nambee nò lá; ye kù mòkò a tàkò i ñinó mbe kù jò mboo ji yo nò.

¹⁸ Ndâ i ñinó ta go ndú tí ye nó kpónó 'dáá gí kuu mì ye. Yì ye kpónó yè ngé yee tàkòcò ye. Tacó ndâ i-nambee tí nó náa yo tuu ta Èpàfòròdítù á ji ye nó yee tí ye gí. Ndú go ndâ i ta banga pó ndú, náa à kù ci ji Mbírì, tí ndâ i-cí-ci mbe ñikì tí Mbírì, náa yí lè 'bì wó gí tà ndú gí.

¹⁹ Mbírì mì ye bà ko mboo nambee mì yo náa yo bàkà ji ye nò ji yo me gbolò ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì tí Jézù, tacó Mbírì kù 'va 'bì wó ká mí gbí i.

²⁰ À ùlù Mbírì tí Bu ndoo kpòò ya tí . Go-i-tí-nò.

Ndòngbú bà 'vee 'vé mì Páwòlò

²¹ Ye 'vee ndâ 'duù ñinó mì yo ká tí ndâ tó 'duù mì Mbírì nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí. Ndâ ná'vindí ndoo ñinó mbe kù dù toko ta ye kàá nó delè 'vee yo ma.

²² Ndâ 'duù mì ze kàá 'dáá gí, 'dóó ndâ 'duù 'bá mì ngáángbá gba mì ndâ Rómánò, 'vee yo ngé ndii gí.

²³ Ye kù 'deke tí ye ji Mbírì máa, nambee mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì 'ví dù gbí njembí yo 'dáá gí.

Páwòlò cu wáràgà ji ndâ mbe kù kili ta ɾè m̀ì B̀ìndi-Mb̀ìr̀ì gb̀ì gbata K̀ÒL̀ÓS̀ÌỲÀ

¹ Ǹìnó a ye tí Páwòlò, mbe g̀ì tí tú m̀ì B̀ìndi-Mb̀ìr̀ì tí Jézù 'do gb̀ì có m̀ì Mb̀ìr̀ì ká kù cu wáràgà tí nò; ze kù gbo gb̀ì bà cu wáràgà tí nó ta ná'vindí ndoo Tìmatéyò

² ji ndâ 'duù m̀ì Mb̀ìr̀ì gb̀ì gbata Kòlòsiyà, tí ndâ ná'vindí mbe kù 'vala toko ta B̀ìndi-Mb̀ìr̀ì ta njembí ndú gbaànjé. Ze kù 'deke tí ze máa Mb̀ìr̀ì tí bu ndoo 'ví bàkà nambeè ji yo, yí delè 'ví si yo 'ví dù ta 'dè njembí yo.

Bà 'deke tí ta bà 'dè nìkì maa ji Mb̀ìr̀ì

³ Ze ta o 'dáá g̀ì kù 'dè nìkì maa ji Mb̀ìr̀ì tí Bù mbe tí ndoo Jézù tí B̀ìndi-Mb̀ìr̀ì ta o tí nó náa ze má kù 'deke tí ze ji Mb̀ìr̀ì á tacó tí yo.

⁴ Tacó ze 'di tàwo bà tee njembí yo mítí B̀ìndi-Mb̀ìr̀ì tí Jézù, ta tàwo bà zè ndâ 'duù m̀ì Mb̀ìr̀ì 'dáá g̀ì nìkì maa m̀ì yo g̀ì.

⁵ Tacó à kù kpolo tí i tí nó náa yo kù koɾo có l̀ì mítí nó á mí gb̀ìr̀ì. Yo 'di có gítí i tí nó náa yo kù koɾo có l̀ì mítí nó kpédélé'i ta o tí nó náa yo ù ta nje á gítí yúco tí nó tí Banga-Ngú-Có nò.

⁶ Banga-Ngú-Có kù jò 'vèè cee muu to tí nó 'dáá g̀ì, jé ká go bà 'vèè có tí nó gb̀ì òkò tí yo 'do tí kpédélé o tí nó náa yo táánò 'di ta gb̀ì yúco gítí nambeè m̀ì Mb̀ìr̀ì,

⁷ á go ǹìnó náa yo 'di 'do m̀ì Èpàfàràsì tí tó ka ze, náa ze kù bàkà nèté ta ndú. Yí a 'duù ǹìnó mbe kù bàkà nèté m̀ì B̀ìndi-Mb̀ìr̀ì ta njembí wó gbaànjé b̀ìndi ze.

⁸ À delè a yí ká dìtà tó njembí bà zè tí tí nó náa Bèr̀ì-m̀ì-Mb̀ìr̀ì je ji yo nó ji ze.

⁹ 'Do tí o tí nó náa Èpàfàràsì 'dè ta có ji ze nó, ze yee tí wúnó jé waa 'do tí bà 'deke tí ze ji Mb̀ìr̀ì tacó tí yo lá. Ze ta o 'dáá g̀ì kù yù nambeè á 'do m̀ì wó, máa, yí 'ví je muu tacó bà bàkà go có m̀ì wó ji yo me gbolò. Ze delè kù yù 'do m̀ì Mb̀ìr̀ì, máa, yí 'ví je bà 'di gb̀ì-o gítí ndâ có m̀ì wó ji yo.

¹⁰ Ze delè kù 'deke tí ze ji Mb̀ìr̀ì máa, yí 'ví si yo 'ví 'vala go có m̀ì Mbe tí ndoo, tí ña 'válá ǹìnó mbe kù peteke tàkòcò wó ta o 'dáá g̀ì nò. Tacó wàa, 'válá m̀ì yo 'ví dù a 'válá ǹìnó ta i ká gb̀ì gb̀ì ndâ ña ndâ tó nèté 'dáá g̀ì, wàa muu yo 'ví njaanga gítí bà nò Mb̀ìr̀ì nì .

¹¹ Ze delè kù 'deke tí ze ji Mb̀ìr̀ì máa, yí 'ví dù gb̀ì ngba wó 'ví je wotí ji yo me gbolò, tacó wàa yo 'ví zèè njembí yo, ta wotí bà kònò ndâ i 'dáá g̀ì tókà'i ta tàkòcò yo pètékè'i ta o 'dáá g̀ì.

¹² Yo 'ví 'dè nìkì maa ji Buù tí mbe bàkà yo tí ndâ 'viì-'bá 'vii ká 'vii ta ndâ 'duù tí nó náa yí tí Mb̀ìr̀ì kaa ndú mò g̀ì m̀ì wó gb̀ì ngba'o g̀ì nò.

¹³ Yí 'vala ndoo 'do gb̀ì wotí m̀ì 'dí'di'o m̀ì vò i, b̀ìndi yí g̀ì 'dòkò ndoo g̀ì 'bá m̀ì kpóló-kpolo 'Viì m̀ì wó

¹⁴ mbe njaanga miɾi ndoo 'do gb̀ì vò i, ta bà je à-cee-g̀ì ji ndoo gítí ndâ vò i m̀ì ndoo.

Ndâ nèté m̀ì Jézù

¹⁵ B̀ìndi-Mb̀ìr̀ì je a kózò tí Mb̀ìr̀ì náa ndoo nò yí lá.

Yí a 'viì-kíri, tí kùɾo ndâ i tí nó náa Mb̀ìr̀ì suu ndú nó 'dáá g̀ì.

¹⁶ Tacó a yí ká suu ndâ i tàr̀ì, ta ndâ i muu to tí nó 'dáá g̀ì.

A yí ká suu ndâ i ñinó náa ndoo kù ò ndú ta ɾo ndoo nó,
ta ndâ i ñinó náa ndoo ò ndú ta ɾo ndoo lá nô.

A yí ká suu ndâ gba, ta ndâ mbe to.

A yí ká suu ndâ mbe zogo 'bá, ta ndâ mbe wotí.

Mbíri je wotí bà suu ndâ i 'dáá gî a i ji yí.

Mbíri suu ndâ i 'dáá gî tacó tí wó.

¹⁷ Yí táánò sàà kuu tí kùɾo o bà suu ndâ i 'dáá gî.

A wotí mì wó ká kù ɛɾe ndâ i 'dáá gî toko gbaànjé.

¹⁸ A Bìndi-Mbíri ká kù túbà kpokèjì bà co tí
ji ndâ 'duù tí nó mbe kù kili ta ɾè mì wó tí Bìndi-Mbíri nô.

Yí a ɾèngbó 'válá.

Áá táánò jò yí tí 'viì-kíri mì ndâ ku,

tí kpédélé ku mbe 'vala 'do gbí muu'dú wó

tacó wàa yí 'ví dù tí kpédélé 'duù gbí ndâ i 'dáá gî.

¹⁹ Mbíri bàkà éno tacó wàa ndâ i tí nó 'dáá gbí tú yì tí Mbíri nó
'ví dù kuu gbí tú 'Viì mì yì.

²⁰ Mbíri tuu a 'Viì mì wó gí bà 'viindi kpokèjì gbí òkò tí ndú
ta ndâ i muu to tí nó, ta ndâ i tàri.

A bà cì 'Viì-mì-Mbíri mítí njèèkpè mù

ká si njembí Mbíri 'ví 'dèè gítí ndâ i 'dáá gî.

²¹ Káa yo, yo ta 'bí o táánò kù dù me 'dú 'do tí Mbíri, yo gbí ndâ o tí nó
táánò a ndâ ku'di tí Mbíri tacó njembí yo gbí o tí nó táánò a vò njembí, yo
delè gbí ndâ o tí nó táánò a ndâ mbe bàkà vò i,

²² káa yí kpónó 'viindi nambeè gbí òkò tí yo ta ndú ta 'dóó di wó ta bà
cì 'Viì mì wó. Mbíri bà kaa yo mò gí mì wó tí ndâ ngbárángà 'duù ta vò i
mì yo wálá kùɾo wó,

²³ náa yo má ùnje gítí yúco ta njembí yo gbaànjé, yo 'ví 'dò kò yo mí to
tí kpoò toko ta Bìndi-Mbíri, yo 'ví koɾo có ta njembí yo sósò'ò gítí i tí nó
náa Banga-Ngú-Có ci yo gítí nó lá nó, Banga-Ngú-Có tí nó náa à ma ji ndâ
'duù muu to tí nó 'dáá gî, náa ye tí Páwòlò a bòò mbe kù ma nô.

Páwòlò bàkà nèté ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri

²⁴ Tàkòcò ye kpónó peteke gítí bà kònò sé'i mì ye muu yo gí. Tacó bà
kònò sé'i mì ye cee sè ndâ bà kònò sé'i mì Bìndi-Mbíri á muu di wó, tí
ndâ mbe kù kili ta ɾè mì wó tí Bìndi-Mbíri nó gí.

²⁵ Káa áá táánò bàkà ye tí bòò mì ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri;
Mbíri je nèté tí nó ji ye, máa ye bàkà tacó tí yo. Nèté tí nó a bà ma Banga-
Ngú-Có mì wó ji yo.

²⁶ Banga-Ngú-Có tí nó táánò a có kóó náa Mbíri nguù 'do tí ndâ 'duù gbí
ndâ ká o gí, káa yí kpónó 'dè gí sè ji ndâ 'duù mì wó gí.

²⁷ Mbíri 'dè có kóó tí nó gí sè ji ndâ 'duù mì wó, 'do ká gbí 'dóó có mì wó
gbí njembí wó, tacó wàa, yo tí ndâ 'duù ñinó náa yo me ndâ Jùdéyà lá nó
'ví 'di ta seɾe banga có kóó tí nó. Có kóó tí nó éno máa, Bìndi-Mbíri kuu
gbí njembí yo, tí 'duù náa yo kù koɾo có gítí bà dù gbí ngba Mbíri li mítí
wó.

²⁸ Tacó éno, ze kù ma có tí Bìndi-Mbíri, ze kù ci ndâ 'duù 'dáá gî ta muu
tí ze náa Mbíri ká je ji ze, delè kù nìbà i ji ndâ 'duù 'dáá gî ta gbèe ña muu
tí nó, tacó wàa ze 'ví ya ta ndâ 'duù 'dáá gî gí kùɾo Mbíri tí ndâ yú 'duù
mbe kù dù toko ta Bìndi-Mbíri.

²⁹ Ñinò a gbí nderè có tí nó náa ye kù bàkà ta nèté tí kpoò ta gbolò wotí
tí nó náa Bìndi-Mbíri je ji ye nó ká nó.

2

¹ Go bà si yo 'ví nò ni éno máa, ye kù bàkà nèté tí kpoò tacó tí yo, ta ndâ 'duù gbí gbata Làwòdésiyà, delè tacó tí ndâ 'bí 'duù nìno jé mbe nò ye ta ro ndú lá nó, kuu tí ye.

² Ye kù bàkà nèté tí kpoò nò, tacó bà je wotí mí gbí njembí ndú, tacó wàa ndú 'ví zè tí ndú gbí òkò tí ndú nìkì maa, wàa ndú 'ví dù toko gbaànjé. Tacó wàa muu ndú 'ví dù ngbàrángà'i gítí bà 'di gbí có kóó mì Mbíri. Có kóó tí nò mì Mbíri tí Bìndi-Mbíri,

³ tí mbe njaanga njekèjì gálá bà 'di gbí-o ta muu mì Mbíri.

⁴ Ye 'dè có tí nò ji yo, tacó wàa yo 'ví si 'bí 'duù 'ví eendi yo ta bà toṛo bàà mítí ndâ mbù 'vére mì wó lá.

⁵ Tacó ye kpétí me mì yo kà lá, njembí ye ká gá'dáá tí yo, tàkòcò ye delè kù peteke gítí có bà ẹre gba có mì yo tí kpoò kù tee ta njembí yo mítí Bìndi-Mbíri nò.

Bìndi-Mbíri gí ta yúco 'válá

⁶ Yo lê má ùnje gítí Bìndi-Mbíri, tí Jézù tí Mbe tí ndoo gí, yo 'vala toko ta yí.

⁷ Yo 'ví nanaka mítí wó go cá tí ngbù tíití; yo sì 'bá mítí wó, yo tee njembí yo mítí wó tí kpoò, á go có tí nó náa à nìbà ji yo nò, wàa yo 'ví 'dè nìkì maa ji Mbíri ta njembí yo gbaànjé.

⁸ Yo 'ví kpòlo ro yo, máa, 'bí 'duù 'ví bàkà yo tí ndâ i mì wó ta bà eendi yo ta ndâ sú bà nìbà i ta rẹngbó ndú 'do ká mì ndâ 'duù muu to tí nó, ta ndâ kpo-kpò bààcì, á bìndi bà nìbà i tí nó mbe gí 'do mì Bìndi-Mbíri nó lá.

⁹ Tacó ndâ i tí nó 'dáá gbí tú Mbíri nó 'dáá gí kù 'vala gbí dī Bìndi-Mbíri.

¹⁰ Tacó éno, ndâ i 'dáá gí kuu mì yo tacó yo kù 'vala toko ta Bìndi-Mbíri. Yí a gba mì ndâ bààcì ta ndâ gba 'dáá gí.

¹¹ Áá táánò ya ta yo gí gbí gázà 'do gbí có bà dù yo toko ta Bìndi-Mbíri, káa à me 'duù ká waaka nje kú tí yo gbí gázà tí nó lá. Gázà tí nó a bà too dī yo tí nó mbe yè ta vò i gí nó 'do tí yo gí, tí gázà náa a Bìndi-Mbíri ká bàkà.

¹² Tacó bà caka tí yo táánò 'vii ká 'vii go bà duu yo toko ta Bìndi-Mbíri, Mbíri delè táánò 'vala yo 'do gbí muu'dú yo ta ndú, á 'do gbí có bà tee njembí yo mítí wotí mì wó tí Mbíri tí mbe 'vala Bìndi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó.

¹³ Yo táánò a ndâ ku, náa ndâ vò i mì yo, giì je bà ya yo gí gbí gázà tacó bà 'dii kù a 'do tí yo lá mì yo gí, káa Mbíri giì 'vala yo toko ta ndâ Bìndi-Mbíri ta bà je à-cee-gí ji ndoo gítí ndâ vò i mì ndoo 'dáá gí gí.

¹⁴ Mbíri si có gítí i tí nó táánò muu ndoo náa kózò tí ndoo 'ví sì có nó mí to, ta bà gbì i tí nó mítí njèèkpè mù.

¹⁵ Bìndi-Mbíri kpò nje ndâ kpo-kpò gba ta ndâ bààcì mítí njèèkpè mù, ta bà si ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí kù nò bà ko tàkò ndú go bà ko tàkò ndâ 'duù gbí zàa ta o tí nó náa ndâ 'duù kù ko yí ta o bà kpò nje ndú mì wó nò.

¹⁶ Á má éno, yo si 'bí 'duù 'ví 'viiki yo gítí có i-zó-zò, ta có gítí pe lá. Yo delè 'ví si 'duù 'ví 'viiki yo gítí có ndâ kpo-kpò o, ta có gítí ngú pì, ta có gítí Rì bà wotí gbí tàkì mì ndâ Jùdèyà lá.

¹⁷ Ndâ i tí nó 'dáá káa ndâ tàzo i tí nó kèjì nò; cèe i tí nó kèjì nó a i mì Bìndi-Mbíri.

¹⁸ Yo 'ví si ndâ 'duù tí nó mbe kù kpomozo tí ndú ta bà mà tí ndú, máa ndâ yí a ndâ mbe kù ùlù ndâ basìlì nó, 'ví zò yo lá. Ndú kù wu gbí tí ndú,

máa ndâ yì a ndâ mbe kù òò ndâ i gbí rii, káa gbí ndâ có mì ndú nò wálá, tacó à yè gbí muu ndú káa go ndâ i gítí mĩri ndú.

¹⁹ Nèté mì ndú káká'i ta Bìndi-Mbírì tí Kùro ndâ mbe kili ta ẹ̀ wó nò wálá. Káa a Bìndi-Mbírì ká kù ko nje ndâ mbe kù kili ta ẹ̀ wó, a yí ká kù si ndú 'ví dù toko gbaànjé go bà 'deeke ndâ bà to tí 'duù mì ndâ 'bilì ta ndâ yèlè kù uu go có mì Mbírì.

Bìndi-Mbírì gí ta ngú 'válá

²⁰ Yo táánò má cì ta ndâ Bìndi-Mbírì gí, wotí mì ndâ bààcì muu to tí nó gítí yo wálá. À má éno, yo kù 'vala go i mì ndâ 'duù muu to tí nó tacó yè? Yo kù 'di ndâ ọ̀a có tí nó máa,

²¹ «Zèè i ònó lá,» «I òzò 'ví di gbí nje lo lá,» «Gàà 'bí ònó lá,» nó tacó yè?

²² Ndâ có tí nó káa ndâ có mì ndâ 'duù á muu to tí nó, tacó à má zò i-zó-zò gí, à zò gí.

²³ Bà 'di ndâ có tí nó go tó i nó. Ndú go ndâ có mbe si 'duù 'ví zè Mbírì nìkì co tí ònó sàà kùro nó gí, ndú delè go ndâ có mbe si 'duù 'ví si tí wó tí i lá, delè mbe si yí 'ví kpolo tí dì wó, káa wotí tí ndú gítí ndâ i gbí kù 'duù wálá.

3

¹ Mbírì táánò 'vala yo 'do gbí ku ta ndâ Bìndi-Mbírì gí. À má éno, yo koro có kpolo ma a i gítí ndâ i ònó gbírì, tí bàndò tí nó náa Bìndi-Mbírì kù ki tí wó pí jàlambà mì wó gbí kù'bì mì Mbírì tí nó.

² Yo 'ví koro muu yo kpolo ma a i gítí ndâ i gbírì, me gítí ndâ i muu to tí nó lá.

³ Tacó yo táánò cì gí, káa à kpónó ngùù 'válá mì yo mí mì Bìndi-Mbírì tí mbe kù dù á mì ndú ta Mbírì.

⁴ Káa ta o bà 'vanda Bìndi-Mbírì tí 'válá mì yo nó wúnò gí ọ̀ ọ̀, yo delè bà 'vanda ta ndú gí gbí ngba'o.

Ndâ ká 'válá ta ngú 'válá

⁵ Yo ziki ndâ vo-vò i tí nó ta go ndú tí yo muu to tí nó nò 'do gbí njembí yo gí: bà bàkà bangbaya, bà bàkà ndâ i ònó mbe 'vii á ọ̀ 'bá lá, bà dù ta go ndâ vò i, ta bà dù ta gbolò njembí, tí bà si ndâ i 'dáá gí tí ndâ i bà ùlù ndú go bà ùlù Mbírì.

⁶ Tacó a ndâ ọ̀a ndâ vò i tí nó ká kù si kpo-tàkòcò mì Mbírì 'ví tẹ̀ ndâ mbe 'di có mì wó lá.

⁷ Káa yo táánò sàà kù ọ̀a a ndi ọ̀a ndâ vò i tí nó, ta o tí nó náa ndú gèè bè ndú mí muu yo gí nó.

⁸ Káa yo kpónó 'ví duu gùù, wàa yo 'ví nè ndâ kòlòwò, ta kpo-tàkòcò, ta bà bàkà i ònó mbe kù milisè tí ndâ 'bí 'duù, ta bà 'dè vò có, ta bà 'dè zu có, á mí gbí .

⁹ Yo 'ví 'dè 'vèrè á jì ndâ 'bí ka yo lá, tacó yo kpónó si ká ọ̀a bà 'vala ndò mì yo táánò nó, ta ndâ ká cè bà bàkà i mì wó táánò nó, mí to gí.

¹⁰ Yo kpónó kù 'vala a ngú ọ̀a 'válá, náa à kù 'visì muu yo ta o 'dáá gí tí ngú muu tacó bà je cè kózò tí mbe suu yo.

¹¹ Gbí ngú ọ̀a 'válá tí nó, 'bè gbí òkò tí ndâ Ìgìrìgì, ta ndâ Jùdèyà wálá, 'bè gbí òkò tí ndâ mbe ya gí gbí gázà ta ndâ mbe ya gí gbí gázà lá wálá, 'bè gbí òkò tí ndâ 'duù ònó ta nje có mì ndú me có Ìgìrìgì lá nó, ta ndâ mbe 'di gbí-o lá, ta ndâ i-zógó-zogo, ta ndâ 'duù ònó náa ndú me ndâ i-zógó-zogo lá nó, wálá. I 'dáá gí káa Bìndi-Mbírì, Bìndi-Mbírì delè a mbe toko ndâ i 'dáá gí.

¹² Mbírì zè yo nìkì ma, bìndi yí gù cu 'bì wó mítí yo tí ndâ 'dóó 'duù mì wó gî. À má éno, yo 'vala ta ndâ 'duù ta pétékè có, yo bàkà nambeè ji ndâ 'duù, yo si tí yo tí i lá, yo dù tí ndâ 'dè 'duù, yo delè 'ví zèè njembí yo.

¹³ Yo kònò tí yo gbí òkò tí yo, 'bí 'duù gbí òkò tí yo má bàkà vò i ta wò, wò 'ví je à-cee-gî jì yí, á go ònó náa Mbe tí ndoo je ta à-cee-gî jì yo nò.

¹⁴ Káa tó bà zè tí a kpóló-kpolo i co tí ndâ i 'dáá gî, mbe kù ẹre ndâ i 'dáá gî toko gbaànjé.

¹⁵ Yo 'ví si 'dè njembí tí nó náa Bìndi-Mbírì je jì yo nó 'ví túbà kpokèjì á jì yo, tacó ònò a nderè bà tè'è tí yo toko gbaànjé máa yo dù tí ndâ bà to tí gbèè dii nó ká nò. Nògí, yo 'dè nìkì maa jì Mbírì.

¹⁶ Yo 'ví si ndâ có mì Bìndi-Mbírì 'ví dù gbí njembí yo me gbolò. Yo nìbà i, yo delè 'ví kpo-gbì-tà-tù yo gbí òkò tí yo ta muu yo me gbolò. Yo cè cè 'do gbí wáràgà mì Mbírì jì Mbírì, yo ùlù ẹrè wó gbí cè, yo cè ndâ cè tí nó náa a ci ndú jì Mbírì gî nó jì yí, ta bà 'dè nìkì maa gbí njembí yo.

¹⁷ Yo 'ví 'dè ndâ có 'dáá gî, yo delè 'ví bàkà ndâ i 'dáá gî, ta ẹrè Mbe tí ndoo Jézù, ta 'dè nìkì maa jì Mbírì Buù ta ẹrè mì wó.

Nà bà 'vala ndò mì ndâ mbe kù kili ta ẹrè mì Bìndi-Mbírì 'bá mì ndú gbí ngú 'válá

¹⁸ Yo tí ndâ nawù ndâ 'dakò 'ví 'di có mì ndâ 'dakò mì yo, tacó ònò a i ònó náa yo tí ndâ mbe kù kili ta ẹrè mì Bìndi-Mbírì 'ví bàkà nó ká nò.

¹⁹ Ndâ bu niì, yo zè ndâ nawù yo nìkì maa, yo 'ví dù ta ndú 'bùrùkù-'bùrùkù lá.

²⁰ Yo tí ndâ 'viì ta o 'dáá gî 'ví 'di có mì ndâ bu yo ta nawu yo. Tacó ònò a i ònó mbe kù peteke tàkòcò Mbírì nó ká nò.

²¹ Yo tí ndâ bu ndâ 'viì, 'ví kpolo tàkòcò ndâ 'viì mì yo lá, tacó yo bà gba gbí kii ndú.

²² Yo tí ndâ i-zógó-zogo 'ví 'di có mì ndâ 'duù tí nó tí ndâ mbe tí yo muu to tí nó nó 'dáá gî. Káa yo 'ví bàkà éno me ká mítí ọ ndú tacó bà peteke tàkòcò ndú lá, yo bàkà ta njembí yo gbaànjé, tacó bà te duù mítí Mbe tí ndoo.

²³ 'Duù kpèti má kù bàkà káa ọ nètè yè wè, yí 'ví bàkà ta njembí wó gbaànjé, goolá yí kù bàkà a nètè mì Mbírì, me nètè mì ndâ 'duù lá.

²⁴ Yo 'ví te mí gbí muu yo éno máa, Mbírì bà ko mboo nètè mì yo jì yo ta bà bàkà yo tí ndâ 'viì-'bá mì wó, tacó yo kù bàkà nètè a i jì Mbe tí ndoo tí Bìndi-Mbírì.

²⁵ Káa Mbírì bà kèèndè vò i mì ndâ mbe bàkà vò i jì ndú, tacó yí me mbe ọ gbíro 'duù gítí bà waa có mì wó lá.

4

¹ Ndâ mbe tí ndâ i-zógó-zogo, yo zèè ndâ i-zógó-zogo mì yo ta tó 'bì. Yo te mí gbí muu yo máa, Mbe tí yo delè kuu gbírì.

Páwòlò kpo-gbì-tà-tù ndâ mbe kù kili ta ẹrè mì Bìndi-Mbírì

² Yo nanaka muu yo mítí bà 'deke tí yo jì Mbírì. Yo 'ví kpolo tí yo, yo delè 'ví 'dè nìkì maa jì Mbírì ta o tí nó náa yo má kù 'deke tí yo.

³ Yo 'deke tí yo jì Mbírì máa, yí 'ví njaanga kpokèjì bà ma có kóó mì Bìndi-Mbírì jì ze. Tacó ònó a nderè có tí nó náa ye kpónó kuu gbí zàà nó ká nò.

⁴ Yo 'deke tí yo jì Mbírì máa, yí 'ví si ye 'ví ma có tí nó ngbàrángà'i, á go ònó náa à tí nò.

⁵ Yo 'ví bàkà i ta ndâ 'duù nìnó náa ndú me ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíṛì lá nó ta muu tí yo. Yo si o tí nó náa yo kuu bà gbèe to ta ndú nó tí o náa Mbíṛì wu ji yo tacó bà konì ndú.

⁶ Yo ta o 'dáá gí 'ví 'dè banga nje, tí nje nìnó ta gbí a gbí nó ta ndú, tacó wàa yo 'ví ni ta bà 'visì có ji ndú 'dáá gí.

Ndâ ndòngbú 'vé

⁷ A Tikíkùsù ká bà 'dè ndâ có nìnó náa à tí ye kàá nó ji yo. Yí a tó ná'vindí ndoo, yí delè a 'duù nìnó mbe kù bàkà nèté ta njembí wó gbaànjé, tí ka ndoo bòò mì Mbe tí ndoo.

⁸ Ye kù tuu yí tacó wàa yí 'ví 'dè ndâ có nìnó náa à tí ze kàá nó ji yo, wàa yí delè 'ví je wotí ji yo.

⁹ Ye kù tuu ndâ Tikíkùsù ji yo ta 'bí kpóló-kpolo ná'vindí ndoo mbe tee njembí wó 'dáá gí mítí Bìndi-Mbíṛì, ta ẹ̀ wó a Ònésimò, tí 'dóó 'duù mì yo. Ndú bà 'vanda ndi ndâ i nìnó mbe bàkà tí mì ze kàá nó gbaànjé-gbaànjé ji yo gí.

¹⁰ Àrisítàrikù tí ka ye náa ze kpónó kuu gbí zàa ta yí 'vee yo ma. Màrikò tí nó tí ná'vindí Bàrànába, náa à 'dè có gítí wó á ji yo sàa gí nó, má ya gí mì yo kà, yo 'ví te wíṛi mítí wó.

¹¹ 'Dakò tí nó ta ẹ̀ wó a Jézù, náa à kù nì Júsitò mítí wó nó delè 'vee yo ma. Ndâ 'dakò tí nó a ndâ 'duù ta'ò cuki, tí ndâ Jùdèyà nìnó, kpónó náa ze kù bàkà nèté gítí 'bá mì Mbíṛì á ta ndú, ndú delè kù konì ye ngé ndii gí.

¹² Èpàfàràsì tí nó tí 'bí 'duù mì yo gbaànjé, tí bòò mì Bìndi-Mbíṛì tí Jézù nó, 'vee yo ngé ma. Yí ta o 'dáá gí kù 'deke tí wó ji Mbíṛì ta njembí wó gbaànjé tacó tí yo, tacó wàa yo 'ví dù tí ndâ yú 'duù, ta kponje nje yo gítí bà bàkà go có mì Mbíṛì wálá.

¹³ Ye bà 'dè có ta yú có muu wó gí, máa, yí kù bàkà nèté tacó tí yo ta ndâ 'duù gbí ndâ gbata Làwòdésiyà ta Ìyèràpólìsì ta wotí ká tí .

¹⁴ Ndâ Lúkà tí nó tí tó mbe kù bàkà yeè ji ndâ 'duù nó, ta Démàsì 'vee yo.

¹⁵ Ye 'vee ndâ 'duù gbí gbata Làwòdésiyà 'dáá gí, ye delè gii 'vee niì tí nó tí Nífà, ta ndâ mbe kù kili ta ẹ̀ mì Bìndi-Mbíṛì mí 'bá mì wó nó 'dáá gí.

¹⁶ À má 'deke wáràgà tí nó ji yo gí, yo 'ví te mí gbí muu yo máa, yo 'ví ya gí bà 'deke á ji ndâ mbe kù kili ta ẹ̀ mì Bìndi-Mbíṛì gbí gbata Làwòdésiyà. Yo delè 'ví 'deke 'bí wáràgà mì ye tí nó náa ndâ 'duù gbí gbata Làwòdésiyà bà tuu ji yo nò.

¹⁷ Yo 'ví 'dè có ji Àrikípúsù máa, «Te mí gbí muu lo máa, wò 'ví cee nèté tí nó náa Mbe tí ndoo je ji wò nò.»

¹⁸ Nìnó káa 'dóó ye tí Páwòlò ká kù cu ndâ 'vé tí nó mí gbí wáràgà tí nó nó ta 'bì ye ji yo. Yo 'ví ò-bà-mbí ye gbí zàa lá. Ye kù 'deke tí ye ji Mbíṛì máa, yí 'ví bàkà nambeè ji yo.

KPÉDÉLÉ TÈSÀLÓNÌKÀ

Kpédélé bà cu wáràgà mì Páwòlò jì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Tèsàlónìkà

¹ Muu ze tí ndâ mbe kù cu wáràgà tí nó a ndâ 'duù ta'ô: ònó a ye tí Páwòlò, gii je Sílìvànò, gii je Tìmatéyò, ká kù cu wáràgà tí nó jì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Tèsàlónìkà, tí ndâ 'duù mì ndâ Mbírì Buù, ta Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì. Ze kù cu wáràgà tí nó ta bà 'deke tí ze jì Mbírì máa, yí 'ví cù 'dê ngo cù wó mítí yo. Yí delè 'ví si yo 'ví dù ta 'dê njembí yo.

Nà cè bà 'vala ndâ 'duù gbí gbata Tèsàlónìkà, ta ò cè bà tee njembí ndú mítí Mbírì

² Ze ta o 'dáá gí kù 'dè nìkì maa jì Mbírì tacó tí yo 'dáá gí. Rẹ̀ yo delè jé waa 'do gbí nje ze ta o tí nó náa ze má kù 'deke tí ze jì Mbírì nó lá.

³ Bà mbí ze delè jé ta 'bí rì gbaànjé ò tí ndâ nèté tí nó náa yo kù bàkà 'do gbí có mì bà tee njembí yo á mítí wó tí Mbírì nó lá; bà mbí ze jé ò 'do tí ndâ nèté tí nó 'dáá gí náa yo kù bàkà ta tó njembí yo gítí Mbírì nó lá; à delè jé ò 'do tí bà kọ̀rọ̀ có mì yo lẹ̀ ká cáá mítí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì lá.

⁴ Ze ò ni gí, máa, Mbírì zè yo nìkì ngé ndii gí, ndâ ná'vìndí ze. Ze delè gii ò ni gí, máa, a yí ká cu 'bì wó mítí yo, máa, yo dù tí ndâ 'dóó ònó mì yí.

⁵ Ze ò ni éno gí, tacó Banga-Ngú-Có tí nó náa ze táánò ma jì yo nó me káa bodo có sínò lá. Ze ma jì yo a có ta wotí ká tí, tí wotí mì Bèrì-mì-Mbírì, tí có náa ze ò ni tí yúco gí. Yo delè ò ni éno 'do tí ò ná 'válá tí nó náa ze táánò kù 'vala tacó tí yo si ze kuu mì yo kà nó gí.

⁶ Yo táánò gí tí ndâ mbe ru ndi ze. Yo delè gii gí tí ndâ mbe ru ndi Mbe tí ndoo 'do gbí bà kònò sé'i mì yo. Ndâ mbe kù mèkèkè'i tí yo táánò 'dee yo kigirigii gí, káa à gii wu bà ùnje gítí Banga-Ngú-Có ta líkí'o jì yo a Bèrì-mì-Mbírì.

⁷ Tacó éno, ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí ndâ to Mèsìdóniyà ta ndâ to Àkáyà gii ò bà kònò sé'i ta líkí'o muu Banga-Ngú-Có ni a i 'do mì yo.

⁸ Tacó ndú 'di me káa tàwo bà ma có mì Bìndi-Mbírì mì yo cuki lá. Có bà tee njembí yo mítí Mbírì delè wu cee muu to tí ò ná ònó náa gbí nderè bà 'dè có mì ze jì ndâ 'duù gítí káká'i wálá.

⁹ À ndí kpónó a ndâ 'duù ká kù dítà ò nèté tí nó náa ze táánò 'bità bà bàkà gbí òkò tí yo nó jì ze. À delè káa ndâ 'duù ká kù dítà ò bà 'visì muu yo 'do tí ndâ bàacì gítí Mbírì, ta tàwo bà bàkà nèté mì cè Mbírì tí nó tí wu Mbírì nó mì yo jì ze.

¹⁰ À 'dáá káa ndâ 'duù ká kù 'vanda ndi có bìndi yo gítí bà gí 'Viì-mì-Mbírì 'do gbí jì ze, 'Viì-mì-Mbírì tí nó tí Jézù, náa Mbírì 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nò, Jézù tí nó tí mbe 'vala ndoo á 'do kùrọ̀ kpo-tàkòcò tí nó náa Mbírì kẹ̀jì tí gítí ndâ 'duù nò.

2

Nèté mì Páwòlò gbí gbata Tèsàlónìkà

¹ Yo ta kpéetí yo nò ni gî, máa, ze táánò co gí mì yo kà me kùnga wìri lá. Ze ya gí mì yo ta nderè, bìndi nderè mì ze nò giì yù gî, ndâ ná'vindí ze.

² Yo nò ni gî máa, ze táánò ta 'bí o á kùro bà ya ze gí mì yo kà 'de kpo-se-muu, ze delè giì 'de bà ñonoko ze mì ndâ 'duù gbí gbata Filípì gî. Káa àá táánò a Mbíri mì ze ká je wotí ji ze, náa ze giì ma tí ta Banga-Ngú-Có mì wó ji yo á mí kùro ndâ kpo-kpò mbe kù jòò gbí có ta yí nò.

³ Rèngbó có tí nó náa ze kpónó kù ma ji yo nó me 'verè lá; à me vò kóró-koro có lá; à delè me có ta tiri ká gbí lá.

⁴ À me éno lá. À káa Mbíri 'do gbí 'dóó có mì wó gbí njembí wó ká nò ze ni tí ndâ 'duù ñinó náa yì má kpili Banga-Ngú-Có ji ze, ze bà ni bà 'dòkò ndi á go yí á ji ndâ 'duù gî. À má éno, ze kù 'dè có me tacó bà peteke tàkòcò ndâ 'duù lá. Ze kù 'dè có a i tacó bà peteke tàkòcò wó tí Mbíri, tí mbe kù nò ndâ ña có gbí njembí ze.

⁵ Yo nò ngbàrángà'i ni gî, Mbíri delè nò ni gî máa, ze jé 'dè 'verè ji yo tacó bà peteke tàkòcò yo nò lá. Ze delè jé bàkà tiri tacó bà 'de i 'do tí yo lá.

⁶ Ze jé pà kpokèji tacó wàa, ndâ 'duù 'ví ùlù tí ta ze nò lá. Ze pà ndâ i tí nò 'do mì yo lá. Ze delè pà ndú 'do mì ndâ 'bí 'duù lá.

⁷ Ñinò táánò bà dù a ndâ i ñinó náa ze bà kùmùkù yo, máa, yo bàkà ji ze, sé náa ze a ndâ tú mì Bìndi-Mbíri nò, káa ze táánò ya gítí ndâ ña ñinò lá. Ze táánò dù gbí òkò tí yo ta pétékè 'bì ze, go 'bì ni mbe kù kpolo tí dó 'viì mì wó.

⁸ Tacó éno, go yo táánò tí ze ngé ndii gî. Ña go yo tí nò táánò tí ze nò! Go yo giì te ze cuki me ká gítí bà ma Banga-Ngú-Có ji yo lá. À giì te mítí ze delè a go bà 'vala ta rẹ̀ mì yo. Yo táánò a ndâ wú-gbì-ré ze.

⁹ Go bà 'va mbí yo gítí ndâ ña serè nèté tí nó náa ze táánò kù bàkà nó kuu tí ze, ndâ ná'vindí ze. Síí gbí o bà bàkà nèté tacó bà 'de ndâ i mì ze gítí miri ze ta o tí nò náa ze táánò kù ma ta Banga-Ngú-Có ji yo nò wálá. Ze táánò nò ri ni lá. Ze delè nò bèbilì ni lá. Ze táánò kù bàkà ndâ ña serè nèté tí nó éno, tacó wàa, ze 'ví pèè ta mbí 'bí 'duù gbaànjé tacó 'bí i ta o tí nò náa ze táánò kù ma ta Banga-Ngú-Có ji yo nò lá.

¹⁰ Yo nò ta ro yo gî, Mbíri delè nò gî, máa, ze táánò kù 'vala ta yo gbí tó ña kpokèji. Ze 'vala ta yo ta banga tí, ta tiri mì ze gítí yo wálá.

¹¹ Yo nò ni gî, máa, ze táánò kù kpo-gbì-tà-tù yo ká go bà kpo-gbì-tà-tù ndâ 'viì mì bu ndú. Ze kù je wotí ji yo ká go bà je wotí mì bu ndâ 'viì á ji ndâ 'viì mì wó. Ze delè kù do mítí yo náa yo má bàkà i mbe lè gî ká go ñinó náa bu ndâ 'viì kù bàkà ta ndú.

¹² Ze táánò a ndâ mbe kù nìbà kpokèji ñinó jáá nó ji yo. Ze a ndâ mbe kù je wotí ji yo. Ze delè a ndâ mbe kù 'deke tí ze ji yo, máa, yo 'ví co tí kpokèji ñinó mbe kù nìkì tí Mbíri, tí mbe kù tè'é tí yo gí gbí ngba wó, delè tí mbe kù tè'é tí yo máa, yo 'ví dù tí ndâ bọ̀-gba mì yì nò.

¹³ Ze ta o 'dáá gî kù 'dè nìkì maa ji Mbíri tacó tí yo, tacó ta o tí nó náa ze táánò ya tí ta có mì wó tí Mbíri gí mì yo ká nó, yo giì ùnje gítí gî. Yo ùnje gítí nò me go bà ùnje mì 'duù gítí có mbe co 'do gbí nje 'bí ka wó 'duù á muu to tí nó nò lá. Yo ùnje gítí a i go bà ùnje mì ndâ 'duù gítí có mbe co 'do gbí nje Mbíri. À dú káa yúco, có tí nó náa ze táánò ma ji yo nò a có mbe co 'do gbí nje Mbíri, à me có náa 'bí 'duù ká koro 'do gbí muu wó nò lá. A có tí nó mì Mbíri mbe dù kù bàkà nèté gbí njembí ndâ mbe ùnje gítí gî nò.

¹⁴ Tacó yo tí ndâ ná'vindí ze kpónó kù co ká ndírí tí gbèè kpokèji tí nó náa ndâ 'duù mì Mbíri mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri gbí ndâ to Jùdèyà

kù co tí nò. Tacó yo kù mbu ji bà mèèkè'i tí yo mì ndâ 'dóó nambe yo jé ká go ña bà mbu ndú 'bì ndâ nambe ndú tí ndâ Jùdèyà,

¹⁵ tí ndâ mbe zi Mbe tí ndoo tí Jézù. A ndâ ña ndâ 'duù tí nò táánò ká ziki ndâ 'bí mbe 'dòkò có mì Mbířì. Áá táánò a ndú tí ndâ Jùdèyà ká kù mèèkè'i tí ze. I tí ndú a bà bàkà ndâ i ñinó mbe kù kpolo tàkòcò Mbířì, gù je bà jòò gbí có ta ndâ 'duù 'dáá gî.

¹⁶ A ndú táánò ká kù bàkà bà jòò gbí có, ta bà nè kpokèjì bà ma có mì Mbířì ji ndâ 'duù ñinó ta ña ndú me ndâ Jùdèyà lá nó 'do tí ze, tacó wàa ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó 'ví 'de ta 'wálá lá. Ndú kù bàkà vò i ká mí pí ka wó vò i. Káa ndú bà 'de mbèlè kpo-tàkòcò mì Mbířì mítí ndú.

Go bà co wířì gí Tèsalónikà káká'i kuu tí Páwòlò

¹⁷ Káa à má gítí ze, ndâ ná'vindí ze, 'do tí o tí nó táánò náa ndoo njèè ta gbí òkò tí ndoo ta làmbu o nó, à káa kùfolofo dùi ze ká káá, káa njembí ze 'dáá gî a i mì yo ká. Ze bàkà ña i muu to tí nó cee gî, tacó wàa ndoo 'ví ñò ta tí ndoo káká'i,

¹⁸ tacó kò'o tí yo bàkà có bà zi ze gî. 'Dóó ye tí Páwòlò nó bàkà dú káa ndi ye tacó bà ñò yo, káa Vò-'duù-tí-nò nè kpokèjì 'do tí ye gî.

¹⁹ Yo kù kořo có máa a ndâ 'di ká bà te líkí'o mítí ze kùřo Mbe tí ndoo tí Jézù ta o bà gí yí wúnò? À me yo lá? A yo wúnò ká bà dù tí ndâ ngbù èřé náa ze bà seke mí gbí muu ze, kù dùlù ta tí ze ta ña wálá kùřo Mbe tí ndoo tí Jézù.

²⁰ Tacó a yo ká kù mba ze. À delè káa yo ká kù peteke tàkòcò ze.

3

¹ Bà zèè njembí ze gítí bà njèè gbí òkò tí ndoo dúú kù ya tí mâ gii co tí ze gî, ndongbú có mì ze gii dù éno máa, à ñikì tí ze á bà tuu Tìmatéyò ya tí ji yo ká, wàa ze ta Sílìvánò 'ví dù ñindi ze gbí gbata Àtínà.

² Tacó éno, ze gii tuu Tìmatéyò tí ná'vindí ze, tí ka ze náa ze kù bàkà nèté mì Mbířì tí nèté bà ma Banga-Ngú-Có mì Bìndi-Mbířì ta ndú nó, máa, yí 'ví ya gí bà koni yo ta bà sè ta nèté gítí bà tee njembí yo mítí Mbířì mì tà to tí kpoò.

³ Ze bàkà éno tacó wàa, njembí yo 'dáá gî 'ví me ta duù gbí ña vò o tí nó náa yo kpónó gbí nò. Yo delè ta kpéétí yo ñò ni gî, máa, ñinó a ña ñindi ndoo gbí tú ndoo.

⁴ Tacó ze táánò kù ci yo ta o tí nó náa ze kuu tí mì yo ká nó éno máa, «O bà mèèkè'i tí yo mì ndâ 'duù ká kèjì! O bà mèèkè'i tí yo mì ndâ 'duù ká kèjì!» Káa à kpónó nò a yí náa yo kù ñò mítí yo nò.

⁵ Ye táánò tuu Tìmatéyò nò éno máa, yí ya gí bà ñò máa, yo ká kpòò kù tee njembí yo mítí Mbířì wè? Tacó řé ze kařa ta gúku gî, máa ndâ-'bî-lá, wotí mì Vò-'duù-tí-nò mbe kù eendi ndâ 'duù gítí vò i nó bà ndii muu wotí mì yo, tí ña ñinó náa ndâ nèté tí nó náa ze táánò bàkà gbí òkò tí yo ká nó bà ya sínò.

⁶ Káa Tìmatéyò gii dele ndi wó 'do mì yo ká ji ze ta ngú có mbe peteke tàkòcò ze éno máa, yo kù tee njembí yo mítí Mbířì, yo kù 'vala ta ndâ 'duù ta tó njembí yo, tàkòcò yo ta o 'dáá gî ká pétékè'i gítí ze, yí delè gii 'dè có ji ze máa, kò'o tí ze bà ziki yo ká gî, go ñinó náa kò'o tí yo kù kařaka ta řé ze káá gî nò.

⁷ A có bà tee njembí yo mítí Mbířì nò ká kù 'dèè njembí ze gbí ndâ ña bà mèèkè'i tí nó náa à kù mèèkè mítí ze káá nò, ndâ ná'vindí ze.

⁸ Njembí ze kpónó ki tí to gî, tacó ze 'di gî máa, 'bì yo ká kácáá kuu tí Mbe tí ndoo.

⁹ Ze kpónó 'ví 'dè nìkì maa ji Mbírì gbí ña nje có yè gítí ña bà peteke tàkòcò ze tí nó náa ze kpónó tí kuu kùro wó tí Mbírì tacó tí yo nó!

¹⁰ Ze kù 'deke tí ze ji Mbírì ta síí gbí wálá, tacó wàa, yí 'ví si ndoo 'ví 'de tí ndoo káká'i. Tacó wàa, ze 'ví je ndâ 'bí i ñinó mbe gboo 'do tí bà tee njembí yo mítí wó tí Mbírì gî nó ji yo.

¹¹ Ze kù 'deke tí ze ji yí tí Mbírì tí Bu ndoo, ze delè kù 'deke tí ze ji Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, máa, ndú 'ví 'viindi kpokèjì bà ya gí mì yo kà ji ze.

¹² Ze kù 'deke tí ze éno máa, Mbe tí ndoo 'ví je bà 'vala ta tó njembí mí gbí òkò tí yo ji yo, yí delè 'ví si yo 'ví 'vala ta ndâ 'bí tende 'duù ta tó njembí yo á go cè bà 'vala ndoo ta ndoo.

¹³ Tacó wàa yí 'ví bàkà yo tí ndâ 'duù ñinó ta bà lê tí yo wálá, náa yí tí Mbírì kaa yo mò gí mì wó gî á kùro wó tí Mbírì mì ndoo tí Bu ndoo, ta o bà gí ndâ Mbe tí ndoo Jézù ta ndâ tó 'duù mì wó wúnò.

4

Ña bà 'vala ndò ñinó mbe kù peteke tàkòcò Mbírì nó

¹ À má éno, ze kpónó kù wa ji yo a gbí ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézù éno máa, yo káká'i 'ví ne 'do tí ña kpokèjì 'válá ñinó mbe kù peteke tàkòcò Mbírì, náa yo táánò ñò 'do mì ze nó lá, ndâ ná'vindí ze. Yo co ká tí gbèe kpokèjì tí nó, á go ñinó náa yo kpónó kuu nje nó dúú kù ya tí .

² Tacó yo ñò ndâ i tí nó náa ze táánò ñibà ndú ji yo á 'do gbí wotí mì Mbe tí ndoo Jézù nó ni gî.

³ Có gbí njembí Mbírì gítí yo éno máa, yo 'ví dù tí ndâ tó 'duù, wàa yo 'dáá gî 'ví dù janga-jàngá gí ndiì á 'do tí ndâ vò i. Yo delè 'dáá gî 'ví dù tí ndâ ngbàrángá 'duù mbe kù kù'ba 'do tí bà bàkà bangbaya.

⁴ Wàa yo 'dáá gî 'ví kò niì gbí tó kpokèjì náa ndâ 'duù kù te duù mítí ,

⁵ yo dù ta go bà dù ta ndâ niì sàkàmàà go i mì ndâ 'duù ñinó mbe ñò dúú kpokèjì bà peteke tàkòcò Mbírì ni lá nó lá.

⁶ Có gbí njembí Mbírì gítí yo delè éno máa, 'bí 'duù 'ví gírì'o ta 'viya gítí ná'vindí wó ta bà tèrì cikii nawù wó nó lá. Ze táánò 'dè có tí nó ji yo sàà kùro gî. Ze delè gù ci yo éno máa, Mbírì bà waa có mítí ndâ mbe bàkà ña i-'viya tí nó ta wotí ká tí nó gî.

⁷ Mbírì táánò tè'é tí ndoo me gítí gílìni lá; yí tè'é tí ndoo tacó wàa ndoo 'ví dù tí ndâ 'dóo ñinó mì wó tí Mbírì. Yí tè'é tí ndoo tacó wàa ndoo 'ví dù janga-jàngá gí ndiì 'do tí ndâ vò i.

⁸ À má éno, 'duù má nè tù wó 'do tí bà 'di có tí nó náa ze kù 'dè nó gî, yí kù nè tù wó nó me 'do tí bà 'di có mì ze tí ndâ 'duù go yí lá, yí kù nè a i 'do tí bà 'di có mì Mbírì tí mbe je Bèrì mì wó tí Mbírì ji yí tí 'duù tí nó.

⁹ À má gítí có bà zè ndâ ná'vindí yo nìkì maa, nderè bà cu wáràgà mì 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ze á ji yo gítí ñinó wálá, tacó Mbírì táánò ñibà ñinó ji yo gî.

¹⁰ À delè dú káa yúco máa, yo kpónó kù zè ndâ ná'vindí yo gbí ndâ to Mèsidóniyà 'dáá gî nìkì maa. Káa ze kpónó kù 'deke a tí ze ji yo tí ndâ ná'vindí ze éno máa, yo 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo dúú kù ya tí gí kùro nìkì ndiì ñinó náa yo kù bàkà kpónó nó gî.

¹¹ Yo bàkà wotí gítí éno máa, gbínje 'ví dù gbí òkò tí yo lá. Bìndi , yo 'ví koro có me gbolò a i gítí bà bàkà nètè tacó bà 'de i-zó-zò mì yo, á go có tí nó náa ze táánò 'dè jí yo nó.

¹² Yo ko tí yo ta 'bì yo, tacó wàa, ndâ 'bí tende 'duù 'ví ùlù ta rẹ̀ yo éno máa, yo me ndâ mbe kù zò i gbí wu'o mì ndâ 'bí 'duù nò lá.

O bà gí Mbe tí ndoo wúnò

¹³ Go bà 'dè có jì yo gítí ndâ ku kuu tí ze, ndâ ná'vindí ze. Yo si bà dù ta sé có gbí njembí yo ngé ndii gí tacó tí ndâ 'bí ka yo ònó mbe cì gí nó mí to. Tacó ònó a ọ̀a i mì ndâ 'duù ònó mbe koṛo có gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá nó ká nò.

¹⁴ Ndoò lẹ́ má ùnje gí, máa, Jézù táánò cì gí, bìndi yí gí 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí, gbí éno máa, Mbíri bà 'vala ndi ndâ 'bí ka ndoo ònó mbe cì gí nó 'do gbí muu'dú ndú ta rẹ̀ mì Jézù, ká go bà 'vala ndi wó tí Jézù nò, bìndi a yí tí Jézù ká bà gí gí bà tè kùṛo ndú ya tí gí gbíri.

¹⁵ Có tí nó náa ze kpónó kẹ̀jì gí bà 'dè jì yo nó a có mbe co 'do gbí nje Mbíri. Kòcò Mbíri éno máa, ta o bà gí Mbe tí ndoo káká'i wúnò, ndoo tí ndâ 'duù ònó tí ndâ wu 'duù ta ọ̀i tí nò nó bà yee mì wó kùṛo si ndâ 'duù ònó mbe cì sàà gí nó mí ndii wálá.

¹⁶ Tacó ta o tí nò, à káa 'doó Mbe tí ndoo ká bà gí 'do gbíri gí muu to tí nò. Yí bà gí gí bà 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà. Bìndi , kùṛo ndâ basilì mì Mbíri bà gí tè'é tí ndâ 'duù. Gbí mòngò mì Mbíri bà gí me tí, bìndi ndâ 'duù ònó tí ndâ 'duù mì Bìndi-Mbíri mbe cì sàà gí nó ká bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú á kùṛo má kózò gí nó,

¹⁷ àá bà gí tè'é tí ndoo tí ndâ 'duù ònó mbe cì lá nó á gí mì ndú gbí kùlù mù tàrì, tacó wàa, ndoo 'ví kaa toko gbaànjé ta ndú ya gí kùṛo Mbe tí ndoo gbí pípiri, gí bà dù ngbé ká á mì ndoo ta ndú ká.

¹⁸ À má éno, yo yì tí yo gbí òkò tí yo ta o ku ta ndâ có tí nò.

5

Yo 'viindi tí yo á gítí o bà gí Mbe tí ndoo

¹ Káa à má gítí sè ndâ sili, ta ndâ pì, ta ndâ o bà bàkà tí mì ndâ i tí nò, ze bà cu mbè có gítí ndú jì yo wálá, ndâ ná'vindí ze,

² tacó yo ta kpéetí yo ò ni gí, máa, o bà gí Mbe tí ndoo káká'i wúnò bà dù go bà gí mbe ngbà ta bèbìlì.

³ Ndâ 'duù ta o tí nò bà dù kù koṛo có máa, «Vò i wálá.» Káa ndú gí gu maa káa ndii ta bà gbo ndú mì vò i, go bà gbaaka niì mì gó-káyì, bìndi 'bí i náa ndú bà bàkà nó wálá.

⁴ Káa yo kpónó kù 'vala me gbí 'dí'di'o tacó wàa o tí nò 'ví gbaaka tí ta yo á go bà gbaaka yo mì mbe ngbà nò lá, ndâ ná'vindí ze.

⁵ Tacó yo 'dáá gí a ndâ 'viì gbí ngba'o, tí ndâ 'viì gbí ngbàà ọ̀i. Ndoò ta ndoo 'dáá gí me ndâ 'duù gbí 'dí'di'o lá.

⁶ À má éno, ndoo tèrì á go i mì ndâ 'bí 'duù lá. Ndoò dù tí zò'o ta ọ̀o ndoo ngbàrangà'i.

⁷ Tacó ndâ mbe tèrì kù tèrì a i ta bèbìlì. Ndâ mbe kù sa ta pe delè kù sa a i ta bèbìlì.

⁸ Káa ndoo a ndâ 'duù gbí ngba ọ̀i, à má éno, ndoo dù ta ọ̀o ndoo ngbàrangà'i. Ndoò si bà tee njembí ndoo mítí Mbíri, gí je bà zè Mbíri niki maa, 'ví dù go kùngù tacó bà lì ta zì'i 'do tí ndoo gbí gó. Wàa, bà koṛo có lì mítí Mbíri 'ví dù tí i bà lì mù 'do tí muu ndoo gbí gó.

⁹ Mbíri táánò cu 'bì wó mítí ndoo me tacó bà mbu ndoo gí tàkò có mì kpo-tàkòcò mì wó lá. Yí bàkà a i tacó bà 'vala ndoo ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri,

¹⁰ tí mbe cì tacó tí ndoo. Tacó wàa, ndoo 'ví dù toko ta ndú si ndoo kpónó kù 'vala muu to tí nó nò; delè tacó ndoo 'ví dù toko ta ndú bìndi bà cì ndoo.

¹¹ À má éno, yo je wotí ji ndâ 'bí ka yo. Yo konì tí yo gbí òkò tí yo á go ñinó náa yo kù bàkà kpónó nò.

Ndòngbú có

¹² Ze kù 'deke a tí ze ji yo éno máa, yo 'ví te duù mítí ndâ 'duù ñinó tí ndâ kpo 'duù kùro yo, mbe kù bàkà nèté bà ñibà tó kpokèjì ji yo ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo nò, ndâ ná'vindí ze.

¹³ Yo te duù mítí ndú ndii bà te duù mì yo mítí sè ndâ 'duù 'dáá gí. Yo 'dè ñikì maa ji ndú tacó nèté tí nò náa ndú kù bàkà nò. Yo delè 'ví 'vala gbí òkò tí yo ñikì maa.

¹⁴ Ze kù yù 'do mì yo a nambeè éno máa, yo 'ví 'dè có gítí bà bàkà nèté ji ndâ mbe kpó tí kpoò, ndâ ná'vindí ze. Yo je wotí ji ndâ 'duù ñinó á gbí òkò tí yo ta wotí bà te ro ndú gí yaà kùro ndâ 'duù á tí ndú wálá nò. Yo konì ndâ 'duù ñinó ta wotí tí ndú wálá nò. Yo delè 'ví kònò ndâ 'duù 'dáá gí.

¹⁵ Yo kèèndè vò i gbí òkò tí yo lá. À 'ví dù gbí njembí yo ta o 'dáá gí káa có gítí bà bàkà tó i gbí òkò tí yo, ta có gítí bà bàkà tó i ji ndâ 'bí tende 'duù.

¹⁶ Yo 'ví dù ta pétékè tàkòcò yo ta o 'dáá gí.

¹⁷ Yo 'ví kàra tà bà 'deke tí yo ji Mbíri lá.

¹⁸ Yo má gbí dà, yo 'ví 'dè ñikì maa ji Mbíri, à delè má volo mítí yo gí, yo má gbí mbúlùwu, yo 'ví 'dè ñikì maa ji yí, tacó ñinó a ña có ñinó náa à gbí njembí wó gítí yo tí ndâ mbe kù 'vala ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri tí Jézù nò ká nò.

¹⁹ Yo 'ví 'buuku muu wotí mì Bèri-mì-Mbíri lá.

²⁰ Yo delè 'ví go 'vèrè mítí có ñinó náa a Mbíri ká wu mí gbí nje 'duù nó lá.

²¹ Yo 'viiki gbí có kùro má kózò gi. Yo má 'de có tí nò tí yúco, yo 'ví nanaka muu yo mítí ,

²² káa yo má 'de tí 've có, yo 'ví mò tí yo 'do tí ndâ 've i 'dáá gí gí.

²³ Ze kù 'deke tí ze ji Mbíri tí mbe kù je tó bà dù ndò ji ndâ 'duù, máa, yí 'ví kaa yo mò gí mì wó. Yí 'ví si yo 'ví dù ta gbí dii yo ñikì maa, ta bà lê tí yo wálá, ta vò i tí lilí yo wálá, ta njembí yo ngbárángà'i kù ù ta ndi bà gí Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri.

²⁴ Mbíri tí mbe tè'é tí yo bà si yo 'ví dù tí ndâ mbe bàkà sólo i wálá, tacó yí me mbe ne 'do tí po ngo nje wó lá.

²⁵ Yo 'deke tí yo ji Mbíri tacó tí ze, ndâ ná'vindí ze.

²⁶ Yo 'vee ndâ ná'vindí ze kà ta njembí bà zè Mbíri tacó tí ze.

²⁷ Ye kù be ji yo a tí Mbe tí ndoo éno máa, yo 'ví 'deke wáràgà tí nó ji ndâ ná'vindí ndoo á mì yo kà 'dáá gí.

²⁸ Nambeè mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri 'ví dù ta yo.

BÀ SÓ TÈSÀLÓNÌKÀ

Bà só bà cu wáràgà mì Páwòlò jì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Tèsàlónìkà

¹ Muu ze tí ndâ mbe kù cu wáràgà tí nó a ndâ 'duù ta'ò: ònò a ye tí Páwòlò, gii je ndâ Sìlìvànò ta Tìmàtáyò. Ze kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndâ 'duù mì Mbírì tí Bu ndoo, tí ndâ 'duù mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì mí gbí gbata Tèsàlónìkà.

² Ze kù 'deke tí ze jì Mbírì tí Bu ndoo, ze delè kù 'deke tí ze jì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, máa, ndú 'ví cù 'dè ngo cù ndú mítí yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù nìkì maa.

Bà waa có ta o bà gí Bìndi-Mbírì wúnò

³ Áá mì ze a nderẹ̀ tacó bà 'dè nìkì maa jì Mbírì go ònò náa à tí tacó tí yo 'dáá gí, ndâ ná'vìndí ze, tacó yo kpónó kù tee njembí yo mítí Mbírì ta wotí tí ndii ònò sàa kùro gí. Yo delè kù zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì ta banga tí ngé ndii gí.

⁴ Ze kù mba tí ze ta rẹ̀ yo kùro ndâ 'bí mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì, tacó à tà kpétí má kù pèè mbí yo ta bà mèèkè'i tí yo, yo kpòò kù tee káa njembí yo mítí Mbírì.

⁵ Gbí có bà tee njembí yo kácaá mítí Mbírì nò éno máa, yo ònò ni gí máa, yí a mbe waa yúcó. Káa mboo tàkò ònò i tí ònò náa yo kù me nò a bà bàkà yo mì Mbírì tí ndâ bọ̀-gba mì wó tí Mbírì.

⁶ Mbírì bà waa có ta yúcó, yí bà kèèndè mbugo tí nó náa yo kuu gbí nó á mítí ndâ mbe kù mbu yo nó gí.

⁷ Bìndi yí bà kaa yo tí ndâ 'duù tí nó náa à kpónó kù mèèkè'i tí yo nó mítí tó bàndò tí nó náa yí bà kaa ze mítí nó ta o bà túbà tí Jézù mì wó 'do gbí ta ndâ basilì mì wó tí Mbírì, náa yí je wotí jì ndú.

⁸ Jézù ta o tí nó bà da nó gí cò gbí ngba wu gí bà kèèndè có ndâ vò i mì ndâ mbe si Mbírì tí có lá, ta ndâ mbe biya bà ùnje gítí Banga-Ngú-Có mì wó tí Jézù tí Mbe tí ndoo, jì ndú.

⁹ Ndâ ònò ndâ 'duù tí nó bà mbu jì bà waa có mítí ndú, éno máa, ndú 'ví dù tí ndâ vóló-volo 'duù dúú bà ya tí, gii je bà mò ndú 'do kùro Mbe tí ndoo gí, à delè bà mò ndú 'do gbí ngba wotí mì wó gí.

¹⁰ Yí bà me ndâ i tí nó a i ta o tí nó náa yí bà gí tí, tacó wàa, ndâ 'duù tí nó náa yí kaa ndú mò gí mì wó gí nó 'ví ùlù yí, ta bà te duù mítí wó ònò. Yo ta o tí nó delè bà dù kuu gbí òkò tí ndâ mbe kù ùlù Jézù, tacó yo ùnje gítí yúcó tí nó náa ze táánò 'dè jì yo nó gí.

¹¹ Ònò a nderẹ̀ bà 'deke tí ze jì Mbírì ta o 'dáá gí ká nò. Ze kù yù nambeè 'do mì wó, máa, yí 'ví si yo 'ví dù tí ndâ 'duù mbe 'vii tí ndâ 'duù ònò náa yí tè'è tí ndú gí, yí delè ta wotí mì wó 'ví si yo 'ví bàkà go ndâ tó có tí nó 'dáá gbí njembí yo ònò, tacó wàa, yo 'ví cee ta nètè tí nó náa yo kù bàkà yee tí kpónó nó 'do gbí có mì bà tee njembí yo mítí wó.

¹² Gbí ònò kpokèjì tí nó, ndâ 'duù bà ùlù rẹ̀ Mbe tí ndoo Jézù 'do gbí có mì yo, ndú delè bà ùlù rẹ̀ yo 'do gbí có mì wó, á 'do gbí nambeè mì Mbírì, delè 'do gbí nambeè mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì.

2

Vò-'duù-tí-nò

¹ À má gítí Rì bà gì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, ta có gítí bà kili ndoo toko gbaànjé mí mì ndoo ta ndú ta Rì tí nò,

² kòcò ze jì yo éno máa, yo 'ví co ká ngé kù gu ta gúku 'do gbí có mì 'bí 'duù mbe bàkà tí wó tí mbe 'dè-kòcò ta wotí mì Bèri-mi-Mbírì, ta ndâ mbe kù fiini có éno máa, Rì tí nò co sàà gí nó lá. Njembí yo delè 'ví mù 'do gbí có mì 'bí 'duù mbe 'dè 'vére jì yo éno máa, a ze ká cu wáràgà jì yì ta ña có tí nò nó lá.

³ Yo si 'bí 'duù 'ví eendi yo gítí bà koṛo ña ndâ có tí nò lá. Tacó Rì tí nò tí Rì bà gì Mbe tí ndoo nò bà co a i bìndi bà gì 'duù tí nó tí gbolò mbe kù gbì gbí njembí wó gítí vò i ta Mbírì nò. 'Duù tí nò náa muu wó bà 'va tí to nò,

⁴ a mbe kù jòò gbí có ta ndâ bààcì 'dáá gí. Yí delè a mbe si tí wó tí i ndii ndâ i tí nó náa ndâ 'duù kù ci i jì ndú nó 'dáá gí. Yí si tí wó tí gbolò i tí ña ñinó náa ndú kpónó nje bá ta Mbírì ká gbaànjé. Yí delè kpónó kù kò kò jì ndâ 'duù máa, yì lá a Mbírì.

⁵ Bà mbí yo ó-ò? Ye táánò 'dè có gítí bà co Rì bà gì Bìndi-Mbírì nò jì yo ta o tí nó náa ye táánò kuu mì yo ká nó lá?

⁶ Yo delè ñò i tí nó mbe kù zèè 'duù tí nó ta yúco mì wó wálá nó, tii mí to, di tí o bà co Rì tí nó náa à ci nó, ni gí.

⁷ Bà jòò gbí có ta Bìndi-Mbírì kpónó kuu tí, káa, a i náa à kù bàkà tí a i gbí ña kpokèjì ñinó náa bà 'di gbí kpò ndâ 'duù muu to tí nó gí, yee tí o tí nó náa à má mò i tí nó mbe kù nè kpokèjì 'do tí nó á 'do tí kpokèjì má kózò gí,

⁸ bìndi 'duù tí nó tí mbe kù gbì gbí njembí wó gítí vò i ta Mbírì nò bà gii co gí gbí ngbàà rì. Bìndi Mbe tí ndoo Jézù bà gii zi yí, ta bà òlò woò gbí nje wó mítí wó, bà co Jézù ta ngba wó bà zi yí gí.

⁹ Bà gì 'duù tí nó tí mbe kù gbì gbí njembí wó gítí vò i ta Mbírì nò bà dù a i ta wotí mì Vò-'duù-tí-nò. Yí bà gí gí bà bàkà ndâ mbù seṛè ta gbí ndú wálá, ta bà túbà ndâ mbó, ta bà bàkà ndâ kpo-kpò i,

¹⁰ ta bà bàkà ndâ vo-vò tiṛi tacó bà ee ta ndi ndâ 'duù ñinó tí ndâ kánjì ku nò, tacó ndú biya bà dù ta go yúco, tacó wàa ndâ yì 'ví 'de tí ta 'válá nò gí.

¹¹ Tacó éno, Mbírì kù tuu vò muu jì ndú, tacó wàa, ndú 'ví ùnje ká gítí 'vére.

¹² Mbírì bàkà éno tacó bà waa có mítí ndâ mbe si bà co tí kpokèjì ñinó jáá nó mí to, káa àá gii ñikì tí ndú a bà co tí lókó-loko kpokèjì nò.

Mbírì cu 'bì wó mítí yo tacó bà 'vala yo

¹³ Káa àá mì ze a nderè tacó bà 'dè ñikì maa jì Mbírì tacó tí yo ta o 'dáá gí, ndâ ná'vindí ze, tí ndâ wú-gbì-ṛé Mbe tí ndoo. Tacó Mbírì táánò cu 'bì wó mítí yo 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó tacó bà 'vala yo ta bà bàkà yo mì Bèri-mi-Mbírì tí ndâ ngbáràngà 'duù, delè ta ba ùnje mì yo gítí yúco.

¹⁴ Mbírì tè'é tí yo tacó bà 'vala yo nò a i 'do gbí bà ma Banga-Ngú-Có mì ze jì yo, tacó wàa yo 'ví 'de tí ta bàndò bà dù yo ñindi yo gbí ngba Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì.

¹⁵ À má éno, yo 'dò kò yo mí to tí kpoò, wàa yo 'ví kpolo tí có tí nó náa ze táánò 'dè jì yo ta nje ze, ze delè gii cu jì yo ta wáràgà nò, ndâ ná'vindí ze.

¹⁶ Ze kù 'deke tí ze tacó tí yo jì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, ze delè kù 'deke tí ze jì Mbírì tí Bu ndoo, tí mbe kù zè ndoo ñikì maa, náa yí gii je tí ta 'dè njembí jì ndoo dúú kù ya tí, gii toko ta bà koṛo tó có gítí 'válá bìndi ku mì ndoo, á 'do gbí nambeè mì wó,

¹⁷ éno máa, ndú 'ví si njembí yo 'ví dù tí yú njembí gbí bà bàkà ña ndâ tó i 'dáá gî, delè gbí bà 'dè yúco.

3

Yo 'deke tí yo ji Mbíri tacó tí ze

¹ Ndòngbú có mì ze ji yo 'ví éno máa, yo 'deke tí yo ji Mbíri tacó tí ze, ndâ ná'vindí ze. Yo 'deke tí yo ji Mbíri, tacó wàa, yí 'ví si có mì Mbe tí ndoo 'ví 'vèè gálà-gálà, wàa ndâ 'duù tí nó mbe 'di nó 'ví te duù mítí, á go ñinó náa yo kpónó kú te ta duù mítí nô.

² Yo delè 'ví 'deke tí yo éno máa, yí tí Mbíri 'ví 'vala ze á 'do 'bì ndâ mbe vò muu tí nó tí ndâ voló-volo 'duù nó, tacó ndâ mbe tee njembí ndú mítí Mbíri lá nó ògbù ngé.

³ Káa Mbe tí ndoo me mbe 'dè có gî, wàa yí gi ñonòkò gbí 'bá wó 'do tí po ngo nje wó gî nó lá. Yí bà je wotí ji yo gî, yí delè bà kpolo tí yo 'do tí Vò-'duù-tí-nò gî.

⁴ Káa à má gítí yo, ze bà be tí Mbe tí ndoo gî, máa, yo kpónó kú bàkà ndâ i tí nó náa ze táánò 'dè có gítí ndú ji yo nô, yo delè bà bàkà ndú kpòò kú ya tí gí kùro.

⁵ Ze kú 'deke tí ze ji Mbe tí ndoo éno máa, yí 'ví 'visì njembí yo tí njembí ndâ mbe ñò tó bà zè tí mì Mbíri ni, yí delè 'ví si yo 'ví dù tí ndâ 'duù ñinó mbe kú kònò vò i go i mì Bindi-Mbíri nô.

Kózò tí yo 'ví bàkà nèté

⁶ Ze kú 'dè có ji yo ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri, ndâ ná'vindí ze, éno máa, yo dù gí ndii 'do tí ndâ ná'vindí ndoo ñinó ta go bà bàkà nèté tí ndú wálá, mbe kú 'vala me go ña bà 'vala ndò tí nó náa ze táánò kpili ji yo nó lá nô.

⁷ Tacó yo ta kpéetí yo ñò ni gî, éno máa, nèté mì yo a bà mèlè ndi ze. Káa yo ñò ta ọ̀ yo gí máa, ze táánò ta o tí nó náa ze kuu mì yo kà nó me ndâ mbe kẹ̀-ọ̀ lá.

⁸ Ze táánò me ndâ mbe kú li 'bì ze gí tà i 'do mì 'bí 'duù sínò lá. Jé lá! Ze táánò kú zò i 'do ká gbí bà ka wu'o mì ze. Ze táánò wu gbí gó ọ̀ gítí nèté mì ze lá, ze delè wu gbí bèbìlì lá. Ze bàkà éno tacó wàa, ze 'ví ba gbímbí yo ta bà zò-mítí-yo nó lá.

⁹ Ze táánò kú ziki tí ze ta bà bàkà nèté rẹ̀'bè-rẹ̀'bè ta wu'o nó, me tacó máa yúco mì ze tacó bà 'dè có ji yo éno máa, yo je i ñinó ji ze, yo bàkà éno ji ze, wálá nó, lá. Ze bàkà éno a i tacó bà túbà bà bàkà nèté ji yo, tacó wàa yo 'ví bàkà go yí.

¹⁰ Ze táánò 'dè có ji yo si ze kuu mì yo kà nó éno máa, 'duù má biya bà bàkà nèté gî, yí 'ví zò i lá, nó gî.

¹¹ Káa ze kpónó kú 'di có éno máa, ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo kà a ndâ vo-vò mbe kpó, ta go bà tee 'bì ndú mítí nèté tí ndú wálá. À tí ndú káa go bà yuu nje ndú gí gbí có mì ndâ 'bí 'duù ta rẹ̀ ndú gbí wálá.

¹² Ze kú 'dè có ji ndâ ña ndâ 'duù tí nó ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri éno máa, ndú si ña nèté tí nó mí to, wàa ndú 'ví bàkà a nèté tacó bà 'de ta i bà ko ta tí ndú.

¹³ Wo yo 'ví co ta bà bàkà i ñinó náa à tí nó lá, ndâ ná'vindí ze.

¹⁴ 'Bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo má biya bà 'di có tí nó náa ze cu mí gbí wáràgà tí nó nó gî, yo 'ví kù'ba 'do tí 'duù tí nó. Nèté mì yo 'ví dù ta yí káká'í wálá. Tacó wàa, yí 'ví ñò tí ni éno máa, kpokèjì tí nó náa yì kú co tí nó a lókó-loko kpokèjì.

¹⁵ Káa yo 'ví mèèkè'i tí wó go bà mèèkè'i tí ku'di nó lá. Yo kpo-gbí-tà-tù wó, tacó yí a ná'vindí yo, tacó wàa, yí 'ví dele ta ndi wó gítí jáá kpokèjì.

Ndòngbú có

¹⁶ Ze kù 'deke tí ze ji Mbe tí ndoo, tí mbe kù si ndâ 'duù kù dù nìkì maa, éno máa, yí 'ví si yo 'ví dù nìkì maa ta o 'dáá gî, gbí ña ndâ kpokèjì 'dáá gî. Mbe tí ndoo 'ví dù ta yo ta o 'dáá gî.

¹⁷ Nìno a ye tí Páwòlò ká kù cu ndâ 'vé tí nó ji yo mí gbí wáràgà tí nó ta 'dóó 'bì ye. Nìno a mbó ndi 'bì ye gbí ndâ wáràgà mì ye 'dáá gî ká nô. Nìno a cè ña bà cu wáràgà mì ye ká nô.

¹⁸ Ye kù yù nambeè 'do mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri tacó tí yo 'dáá gî.

KPÉDÉLÉ TÌMÀTÉYÒ

Kpédélé bà cu wáràgà mì Páwòlò jì Tìmàtéyò

¹ Nìno a ye tí Páwòlò, tí tú mì Bìndi-Mbírì tí Jézù. Ye gí tí tú mì Bìndi-Mbírì go có mì Mbírì tí mbe 'vala ndoo, delè go có mì wó tí Bìndi-Mbírì tí Jézù tí nó, náa ndoo kù koṛo 'válá lli mítí wó nò. Ye kù cu wáràgà tí nó.

² Jì wò tí Tìmàtéyò, tí 'dóó 'vii mì ye, náa ndà só ta ndà kù tee njembí ndà mítí Bìndi-Mbírì. Ye kù 'deke tí ye jì Bu ndoo tí Mbírì, ye delè kù 'deke tí ye jì Bìndi-Mbírì tí Jézù, tí Mbe tí ndoo, máa ndú 'ví bàkà nambeè mì ndú, wàa ndú 'ví nò yè ɾo lo. Ndú delè 'ví si wò 'ví dù ta 'dè njembí lo.

³ Ye táánò ci wò ta o tí nó náa ye kù ya gí tàkò to Mèsidóniyà nó, máa wò 'ví co 'do gbí gbata Éfàsù lá. Tacó wàa wò 'ví nò ta có gítí ndâ ṛa ndâ 'duù tí nó mbe kù nìbà ndâ sú có jì ndâ 'duù á bìndi có mì Mbírì nò.

⁴ Nèté mì ṛa ndâ 'duù tí nó a bà je mbí ndú kpolo ma mítí ndâ tà-ká-tà mì ndâ ká gù ndú, ta bà 'deke ndâ ɾè ndâ ká gù ndú mèè jì ndâ 'duù. Káa ndâ ṛa ndâ i tí nó náa ndú kù bàkà nò a ndâ i mbe kù ṛòndòkò muu ndâ 'duù 'do tí bà bàkà go có mì Mbírì, náa 'duù kù nò ni ta bà tee njembí wó mítí Mbírì nò.

⁵ Káa ndoo kù nìbà i jì ndâ 'duù tacó wàa ndú 'ví zè ndâ 'bí ka ndú nìkì maa, tí ṛa tó bà zè tí nìno mbe gí 'do gbí ndâ ngbàrángà njembí, ta tó muu, ta bà ùnje gítí Mbírì ta njembí 'duù gbaànjé.

⁶ Ndâ ṛa ndâ 'duù tí nó ne 'do tí cèè kpokèjì mì yúco gí. Ndú kù ya ká yàlàkàà gí tàkò ndâ 'bí ṛa ndâ có ta nji gbí ndú wálá.

⁷ Ndú kù bàkà tí ndú tí ndâ kpo-kpò mbe 'di gbí ndâ có mì Mòze, káa ndú 'di gbí ndâ có tí nó náa ndú kù 'dè nò lá. Ndú delè nò ndâ i tí nó náa ndú kù 'dè có gítí ndú nó ni ká lá.

⁸ Ndoò nò ni gí máa, ndâ có mì Mòze a ndâ tó có, náa 'duù má nò nderè ndú ni gí nò.

⁹ Ndoò delè gii nò ni gí, máa, à kù 'dè có me jì ndâ tó 'duù lá. À kù 'dè có a i jì ndâ mbe bàkà vò i, go ndâ mbe ngbútù, ta ndâ mbe bàkà i-Mbírì lá, ta ndâ mbe bèè ɾo Mbírì, ta ndâ mbe zi ndâ bu ndú ta ndâ nawu ndú, ta ndâ mbe zi ku.

¹⁰ À gii 'dè có a i jì ndâ mbe zingbà ta ndâ niì, ta ndâ mbe sì ta ndâ 'bí ka ndú 'dakò, ta ndâ mbe ngbà ndâ 'duù, ta ndâ mbe 'vèrè, ta ndâ mbe see tí ndú gítí 've có, ta ndâ mbe bàkà ndâ 'bí ṛa i nìno mbe co tende 'do tí cèè bà nìbà i tí nó

¹¹ mbe ya 'vii ta ṛa seṛè Banga-Ngú-Có tí nó náa Mbírì tí nó náa ndoo kù ùlù yí nó kpili jì ye, máa, ye kpolo tí, wàa ye 'ví ma jì ndâ 'duù nò.

'Dè nìkì maa jì Mbírì á gí tàkò nambeè mì wó

¹² Ye 'dè nìkì maa jì Bìndi-Mbírì tí Jézù tí Mbe tí ndoo, mbe je wotí jì ye, tacó yí nò ni gí máa, ye bà bàkà nèté mì yì go có tí nó náa à gbí muu yì nó gí.

¹³ Ye táánò sàà a mbe kù 'dè ndâ vò có gí bà tí Jézù. Ye táánò a mbe kù mèèkè'i tí ndâ 'duù mì wó. Ye delè táánò a mbe kù go ndú ta zu ngò. Káa Mbírì gii toṛo ndâ vò i mì ye nò 'dáá gí mítí wó tí bàà, tacó yí nò ni gí, máa, ye táánò nò ndâ vò i tí nó náa ye kù bàkà nò ni lá, tacó ye ta o tí nó ùnje gítí Bìndi-Mbírì kálásê.

¹⁴ Mbírì bàkà nambeè jì ye me gbolò, ta bà wu bà ùnje, ta bà zè Bìndi-Mbírì tí Jézù nìkì maa mí gbí njembí ye me gbolò.

¹⁵ Cò tí nó náa à 'dè máa, «Bìndi-Mbíri tí Jézù táánò gí gí muu to nó tacó bà 'vala ndâ mbe bàkà vò i,» nó a cèe yúco ta kponje gítí wálá, tí cèe có mbe 'vii tí có bà ùnje gítí ta njembí 'duù gbaànjé. Ye a fùúfù gbí òkò tí ndâ mbe bàkà vò i 'dáá gí.

¹⁶ Káa ta ndâ ña ñinó 'dáá gí, Mbíri gii bàkà nambeè ji ye mí pí ndâ vò i mì ye nò me gbolò. Tacó wàa, Bìndi-Mbíri tí Jézù 'ví tù ta bà bà kònò ndâ mbe bàkà vò i ji ndâ 'duù ñinó 'dáá gí á kèjì gí bà ùnje gítí wó tacó bà 'de 'válá ñinó mbe cee lá nò.

¹⁷ Ndoò te duù mítí Mbíri,
ndoo ùlù yí tí gba tí nó mbe cee lá nó,
kpòò ya tí .

Ndoò te duù mítí Mbíri,
ndoo ùlù yí tí 'duù tí mbe dù tí ká nó,
kpòò ya tí .

Ndoò te duù mítí Mbíri,
ndoo ùlù yí tí nó náa ndoo ñò yí ta ɾo ndoo lá nó,
kpòò ya tí .

Go-i-tí-nò!

¹⁸ Ye kù 'deke a tí ye ji wò máa, bà mbí lo 'ví ò tí ndâ có mì ndâ mbe ma có mì Mbíri náa ndú táánò 'dè gítí lo nó lá, Timàtèyò, 'viì mì ye. Kpolo tí ndú mì gbí njembí lo, wàa wò 'ví gò gó go i mì ngáangbá 'viì-'dakò.

¹⁹ Ndâ zí'i-gó mì lo 'ví dù a bà tee njembí lo mítí Mbíri, ta bà dù ta tó muu. Ye kù 'dè có tí nó ji wò tacó ndâ 'bí 'duù táánò bàkà vò muu, bìndi ndú gii mèèkè gbí bà ùnje mì ndú gítí Mbíri kùdùù gí.

²⁰ Ndâ 'bí 'duù sósò'ò 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó a ndâ Ìmànyò ta Àlèsándòrò, náa ye táánò ká waa có mítí ndú ta bà kaa ndú ji Gba-vò-i, tacó wàa ndú 'ví no bà 'dè zu có gí bà tí Mbíri ngbó.

2

Na kpokèjì bà 'deke tí ji Mbíri

¹ Má éno, kpédélé có mì ye ji wò éno, máa, wò 'ví 'deke tí lo ji Mbíri tacó tí ndâ 'duù 'dáá gí. Wò 'ví yù i gítí miɾi lo 'do mì Mbíri. Wò 'ví yù nambeè 'do mì wó tacó tí ndâ 'bí 'duù. Wò delè 'ví 'dè niki maa ji yí.

² Wò 'ví 'deke tí lo ji Mbíri kpolo ma tacó tí ndâ gba mì ndoo, ta ndâ kpo-kpò 'duù kùro ndoo, tacó wàa ndoo 'ví 'vala ta wo gbí òkò tí ndoo lá, ndoo 'ví 'vala a i gbí 'dê tí, ta bà te duù mítí Mbíri, delè ta bà bàkà ndâ i ñinó mbe 'vii á ɾo 'bá nò.

³ Bà 'deke tí ndoo éno a tó i mbe kù peteke tàkòcò Mbíri tí mbe 'vala ndoo.

⁴ Tacó à tí wó a go bà 'vala ndâ 'duù 'dáá gí, tacó wàa, ndú 'ví ñò yúco ni.

⁵ Tacó Mbíri ká gbaànjé cuki. Mbe kù 'viindi gbí òkò tí ndâ 'duù muu to tí nó ta Mbíri delè ká gbaànjé, tí Bìndi-Mbíri tí Jézù,

⁶ mbe sù miɾi wó ji ku á muu ndâ 'duù 'dáá gí. Mbíri táánò tuu yí tí mbe ma có 'válá ji ndâ 'duù ta tó o mì wó mbe 'vii gbí muu wó tí Mbíri.

⁷ Ye kù 'de ji wò ta yúco, ye jé 'dè 'verè lá, máa, àá táánò je ye tí mbe nibà có tí nó tí yúco nò ji ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó, tacó wàa, ndú 'ví ùnje gítí .

⁸ Má éno, có gbí muu ye éno máa, ndâ 'duù tí ndâ bàndò 'dáá gí 'ví 'deke tí ndú ta bà kaa 'bí ndú, tí 'bí ndâ yê ta vò i mì ndú wálá, á gí yaà ji Mbíri, ta pétékè tàkòcò ndú, delè ta gbínje gbí òkò tí ndú wálá.

⁹ Có mì ye jì ndâ niè éno máa, ndú 'ví yuu bongo ñinó mbe 'vii á ɾo 'bá mbe te nô mí ɾo ndâ 'duù lá nô. Ndú delè 'ví je mbí ndú kpolo ma mítí bà te banga cèkèè tacó bà mà tí ndú jì ndâ 'duù lá;

¹⁰ ndú 'ví te banga a i ta bà bàkà ndâ tó i á go i mì ndâ ña ndâ niè ñinó mbe tubà tí ndú tí ndâ mbe ùnje gítí Mbíri gí nô.

¹¹ À delè má kù nìbà i jì niè, yí 'ví dù ngbì. Yí delè 'ví te duù mítí 'duù tí nò mbe kù nìbà i jì yí nò.

¹² Ye ùnje gítí éno máa, niè 'ví dù tí mbe nìbà i jì ndâ 'dakò nò lá. Yí delè 'ví dù pí tí ndâ 'dakò lá. Yí 'ví dù ngbì kùro ndâ 'dakò.

¹³ Tacó Mbíri táánò suu kùro a Ádàmà tí 'dakò, bìndi yí gii suu Évà tí niè.

¹⁴ Gba-vò-i delè táánò ee me ndi Ádàmà lá, yí ee a ndi Évà tí niè, bìndi niè gii kpò có mì Mbíri gí.

¹⁵ Káa a bà jò ndâ 'vii ká bà 'vala ndâ niè, náa ndú má dù tí ndâ niè ñinó mbe aanga muu ndú mítí bà tee njembí ndú mítí Mbíri nò.

3

Ndâ kpo 'duù kùro ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri

¹ Có tí nó máa, go bà dù tí gbolò 'duù kùro ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri má tí 'duù, yí kù koɾo a tó có ngé waa gí nó, a yúco ta kponje gítí wálá.

² Káa ña 'duù tí nò 'ví dù me mbe kù bàkà ndâ i-nô lá. Yí 'ví dù me mbe kò njèèkù niè lá. Yí 'ví dù a i tí 'duù ñinó ta ngbárángà muu wó. Yí 'ví dù me 'duù ñinó mbe kù bàkà ndâ i-'vii nó lá. Yí 'ví dù a i tí 'duù ta muu ká tí wó. Yí 'ví dù tí 'duù ñinó ta njekèjì 'bá mì wó ká ngàà jì ndâ 'duù. Yí delè 'ví dù tí mbe nìbà tó kpokèjì bà 'vala ndò jì ndâ 'duù.

³ Ña 'duù tí nò 'ví dù me vò mbe njù pe lá. Yí 'ví dù me mbe kùmùkù ndâ i mì ndâ 'duù lá. Yí 'ví dù a i tí 'dê 'duù, me mbe gbínje lá. Yí delè 'ví dù me mbe go ndâ kpo-kpò i lá.

⁴ Yí 'ví dù tí ña 'duù ñinó mbe ni bà 'viindi 'bá mì wó nìkì maa gí, náa ndâ 'vii mì wó kù 'di có mì wó, delè náa ɾo ndâ 'duù ká ngbárángà'i gítí ndâ 'vii mì wó.

⁵ Tacó bà kpolo tí 'dóó 'bá mì wó má kpò yí gí, yí bà 'de wotí gítí bà kpolo tí 'bá mì Mbíri 'do kòtí 'di?

⁶ Yí 'ví dù me ngú mbe ùnje gítí Jézù lá. Tacó yí bà luguu á tí wó ta bà si tí wó tí gbolò 'duù ta kpéetí wó, bìndi Mbíri bà waa có mítí wó go bà waa có mítí Gba-vò-i.

⁷ 'Duù tí nò 'ví dù a ña 'duù ñinó náa ndâ 'duù ñinó mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri lá nó kù te duù mítí wó. À má me éno lá, ɾè wó bà volo gí, bìndi yí bà tè wú mì Gba-vò-i.

Ndâ mbe koni ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri

⁸ Ndâ mbe kù koni ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri nó 'dáá gí delè 'ví dù a ndâ ña ndâ 'duù ñinó náa ndâ 'duù kù te duù mítí ndú nô. Ndú 'ví dù tí ndâ mbe 'dè yúco. Ndú 'ví dù me ña ndâ 'duù ñinó náa pe kò ndú gí nó lá. Ndú delè 'ví dù me ndâ mbe go ndâ kpo-kpò i lá.

⁹ Ndú 'ví dù tí ndâ 'duù ñinó ta muu ndú ngbárángà'i, mbe kù ùnje gítí có mì Bìndi-Mbíri 'do ká ngé ɾèngbó .

¹⁰ À 'ví ñò muu ndú kùro kózò gí, bà lê má tí ndú wálá, à 'ví gii bàkà ndú.

¹¹ Ndâ niè ñinó mbe kù koni ndâ mbe kù kpolo tí ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri nó, delè 'ví dù a ña ndâ niè ñinó náa ndâ 'duù kù te duù

mítí ndú nô. Ndú 'ví dù me ndâ mbe nì rẹ̀ lá. Ndú 'ví dù tí ndâ nìi ñìnó ta muu ndú ngbàrángà'i nô. Ndú delè 'ví dù tí ña ndâ nìi ñìnó mbe kù bàkà nèté ta njembí ndú gbaànjé nô.

¹² Ndâ 'dakò ñìnó tí ndâ mbe kù konì bà kpolo tí nèté gítí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì nó delè 'ví dù me ndâ bu ñjèèkù nìi lá. Ndú delè 'ví dù a ndâ ña ndâ 'duù ñìnó mbe kù kpolo tí ndâ 'bá mì ndú, ta ndâ 'viì mì ndú nìkì maa.

¹³ Tacó ndâ 'duù kù te duù mítí ndâ mbe kù bàkà nèté bà konì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì jáá. À delè tí ndú a wotí bà 'dè có gítí bà tee njembí ndú mítí Bìndi-Mbírì ta gúku tí ndú wálá.

¹⁴ Ye kù cu wáràgà tí nó jì wò ta có bà ya gí mì yo kà gbí muu ye.

¹⁵ Káa 'bí i máa tii bà ya ye gí kà gí, wò 'ví ñò éno máa, ndâ 'duù 'ví 'vala 'bá mì Mbírì nìkì maa. Ye kù nì a ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì, tí ndâ 'viì mì Mbírì tí nó tí wu Mbírì, delè tí ndâ mbe kù te rẹ̀ có mì Mbírì gí yaà tí kpoò nô.

¹⁶ À dú káa yúco máa, bà 'di gbí kpokèjì mì Mbírì táánò sàà a gbolò cò kóó. Có kóó tí nó a Bìndi-Mbírì,

tí mbe gí gí muu to tí nó táánò tí 'duù.

A Bèri-mì-Mbírì táánò ká túbà tí wó,

ndâ basìlì táánò ñò yí gí,

àá táánò ma có tí wó jì ndâ 'duù gí.

Ndâ 'duù táánò ùnje gítí wó muu to tí nó gí,

àá táánò te yí ya tí gí gbírì gí.

4

Ndâ sú mbe nìbà i

¹ A Bèri-mì-Mbírì ká 'dè có ta nje wó ngbàrángà'i éno máa, ndâ 'bí 'duù gbí ndâ sè sili tí nó gí kùro o bà gí Bìndi-Mbírì káká'i nó bà je mbí ndú kpolo ma a i gítí bà ru ndi ndâ 'vére mì ndâ bààcì á bìnì có mì Mbírì.

² Ndâ mbe 'dòkò có mì ndâ ña ndâ bààcì tí nó a ndâ mbe 'vére, tí ndâ mbe tiri ta ndi nô bà 'dè 'vére káká'i á ro ndú wálá.

³ Ndâ 'bí ña 'vére mì ndú máa: bà kò nìi a vò i kùro Mbírì, wàa ndâ 'duù delè 'ví gee tí ndú 'do tí ndâ 'bí ña ndâ i-zò-zò. Káa Mbírì táánò suu ndâ i tí nó náa ndâ vò 'duù tí nó kù 'dè có máa ndâ 'duù 'ví zò ndú lá nó, tacó wàa ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì, tí ndâ mbe ñò yúco nì gí, 'ví zò ta bà 'dè nìkì máa jì Mbírì ta líkí'o tí ndú.

⁴ Mbírì táánò suu 'dáá káa ndâ tó i, tacó wàa ndoo 'ví zò ndú 'dáá gí ta pétékè tàkòcò ndoo, náa ndoo má a ndâ mbe ñò tó i náa 'duù bàkà jì ndoo nì nó. Má éno, ndoo 'ví bè ndâ 'bí i, máa, ndú a ndâ vò i nó lá.

⁵ Tacó a có mì Mbírì, toko ta bà 'deke tí ndoo jì Mbírì tacó ndâ i tí nó, ká kù bàkà ndú tí ndâ ngbàrángà i.

Tó bòò mì Bìndi-Mbírì

⁶ Wò má nìbà ndâ có tí nó 'dáá gí jì sè ndâ ná'vindí lo, gbí éno máa, wò bà dù tí tó mbe bàkà nèté mì Bìndi-Mbírì tí Jézù. Wò delè kù nì a bà máa, bà nìbà i mì Bìndi-Mbírì náa wò kù ru ndi nó ya gí gbí mbelè lo ngé tè gí.

⁷ Nèté mì lo 'ví dù ta ndâ ñónókó tà-ká-tà ta i gbí ndú wálá gítí ndâ i muu to tí nó nó lá. Aanga muu lo mítí bà dù tí 'duù mì Mbírì.

⁸ Bà tala bà ngaka tí 'duù tacó bà je wotí jì dii wó a tó i, káa bà tala bà ngaka tí 'duù tacó bà bàkà go có mì Mbírì a kpóló-kpolo i co tí bà ngaka tí tacó bà je wotí jì dii 'duù gí. Tacó 'duù bà 'de i gbí ta bà só: 'bí gbaànjé á si yí muu to tí nó, bìnì 'bí á bìnì ku mì wó.

⁹ Tee njembí lo mítí có tí nò, tacó ñìnò a yúcó ngé waa gí.

¹⁰ Tacó éno, ndoo kpónó kù te kpo muu, ndoo delè kù bàkà nèté tí kpoò, tacó ndoo kù koṛo có lí a i mítí Mbírì tí nó mì ndoo, tí wu Mbírì mbe kù 'vala ndâ 'duù 'dáá gí nò. Co tí ndâ i 'dáá gí, yí kù 'vala a ndâ mbe ùnje gítí yúcó tí nò.

¹¹ Nibà ndâ có tí nò ji ndâ 'duù, wàa wò 'ví ñò máa, ndú bàkà go ndú.

¹² Si tí lo ji ndâ 'duù wàa ndú 'ví ñonoko wò máa, wò a 'viì nò lá. Dù tí mbe nibà ndâ ña ndâ tó i 'dáá gí, go bà 'dè banga nje, ta tó 'válá, ta bà zè ndâ 'duù nìkì maa, ta bà dù ta ngbàrángà njembí, ji ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì.

¹³ Dù kù 'deke wáràgà mì Mbírì, wàa wò 'ví nibà ndâ có gbí ji ndâ 'duù 'dáá gí, yee tí o bà gí ye gí mì yo kà.

¹⁴ Bà mbí lo 'ví ò tí i-nambee tí nó táánò náa Mbírì je ji wò ta o tí nó náa ndâ mbe ma có mì Mbírì 'dè ta có, bìndi có tí nó ndâ kpo 'duù mì ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbírì gii tee ta 'bì ndú mítí lo nó lá.

¹⁵ Koṛo gbí có tí nò náa ye 'dè ji wò nò tí kpoò, bìndi wò 'ví mèlè ndi ndâ i tí nò náa ye 'dè có gítí ndú ji wò nò. Tacó wàa ndâ 'duù 'ví ñò máa, wò me mbe ja gí ndiì lá.

¹⁶ Kpolo tí lo, wò delè 'ví kpolo tí i tí nó náa wò kù nibà ji ndâ 'duù nò. Bàkà ndâ i tí nò ta o 'dáá gí, tacó wàa, wò 'ví 'vala ta miṛi lo, wò delè 'ví 'vala ta miṛi ndâ mbe kù 'di có mì lo 'do gbí vò i.

5

Nèté gítí ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbírì

¹ Wò 'ví 'dè gbí vò i mì 'duù ñìnó tí kpo 'duù ji wò nó ji yí ta 'bè lá. 'Dè có ta yí pétékè'i, á go bà 'dè có mì lo ji bu lo. Wò 'ví 'dè có ji ndâ 'viì-'dakò á go bà 'dè có ji ndâ ná'vindi lo.

² Bìndi wò 'ví 'dè gbí bà lè mì ndâ kpo niì ji ndú gbí tó kpokèjì á go bà 'dè có ji nawu lo. Bìndi wò 'ví 'dè gbí ña ndâ vò i mì ndâ 'vinî ji ndú ta ngbàrángà njembí lo á go njembí 'duù gítí ndâ námì wó.

³ Yo 'ví te duù mítí ndâ nawù ku; ye kù nì a ndâ nawù ku ñìnó tí ndâ mbe yê ta 'dóó 'duù mì ndú wálá nò.

⁴ Káa ndâ 'viì, ta ndâ 'viì-gù má kuu mì nawù ku, yo 'ví si ndú 'ví tala bà kpolo tí nawu ndú á go có mì Mbírì, tacó bà sì có ndâ nèté tí nó náa nawu ndú tí nò táánò bàkà gítí ndú si ndú gbí 'viì nó kùṛo má kózò gí. Tacó nèté bà kpolo tí ndâ mbe jò ndoo a nèté mbe kù peteke tàkòcò Mbírì.

⁵ Káa niì ñìnó tí nawù ku ta 'viì mì wó wálá, delè ta 'dóó 'duù mì wó wálá nó, 'ví koṛo có gítí Mbírì, ta bà dù kù 'deke tí wó, ta bà yù i 'do mì Mbírì ta o 'dáá gí.

⁶ Káa ña nawù ku ñìnó mbe zèè kpolo ma a ngé líkí'o muu to tí nó nó a kánjí ku.

⁷ 'Dè có tí nò ji ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbírì, tacó wàa ndâ 'duù 'ví ño ndi ndú lá.

⁸ 'Dè có ji ndú máa, 'bí 'duù gbí òkò tí ndú má kpolo tí ndâ 'viì mì wó ta ndâ 'dóó nambe wó lá, gbí éno máa, 'duù tí nò biya nò a bà 'di có mì Bìndi-Mbírì gí. À delè nìkì káa 'duù ñìnó mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì lá nó á co tí ña 'duù tí nò.

⁹ Wò 'ví cu mí gbí wáràgà bà cu ñè ndâ nawù ku ñìnó náa ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbírì kù kpolo tí ndú nó káa ñè ndâ nawù ku ñìnó ta ndoo tí ndú ndii zi'duù-ta'ò gí nò. Ndú 'ví dù a ndâ niì ñìnó jé mbe ñàngà kù lá.

¹⁰ Delè ta rẹ ndú wu ta bà bàkà ndâ tó i ñinó go bà ko ndâ 'viì mí ndú gbí tó kpokèjì, ta bà koni ndâ yê, ta bà te wiři mítí ndâ mbe 'do 'do, ta bà caka kò ndâ mbe kù bàkà nèté mì Bìndi-Mbířì go i gbí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdèyà tacó bà te wiři mítí ndú, ta bà kořo có gítí bà bàkà ndâ tó i nô.

¹¹ Káa yo 'ví cu rẹ ndâ nawù ku ñinó ta mbelè ndú kù i ngèlè kálásê nó lá. Tacó go bà-nò-vò-ndô má gii tanga mítí ndú ndii muu wotí bà kořo có mì ndú gítí Bìndi-Mbířì gí, a có bà kò tí káká'i ká bà dù gbí muu ndú.

¹² Bìndi ndâ 'duù bà gii kùtù a tí gítí ndú máa, ndú ñònòkò gbí 'bá ndú 'do tí kpédélé ngo nje ndú gí.

¹³ Ndâ 'bí ña i gbí kù ndâ dó nawù ku tí nò ta mbelè ndú kù i ngèlè kálásê nò, a jè, ta bà nò ta 'bá mì ndâ 'duù sàkàmàà. Ndú kùtáá má sì ká mítí ndâ ñinó, má wálá, à nìkì ma. Káa ndâ i mbe gii volo ndú ngé gí, a ndâ bà kùtù tí, ta bà yuu tí ndú mí gbí ndâ i, ta ndâ có ñinó ta rẹ ndú gbí wálá, delè ta bà 'dè ndâ 'bí ña kpo-kpò có mbe 'vii ta ndú lá.

¹⁴ Ye kořo có máa, áá bà 'vii ta ndâ nawù ku ñinó ta mbelè ndú kù i ngèlè kálásê nó a bà kò ndâ 'bí ngú 'dakò, ndú 'ví jò ta ndâ 'viì, wàa ndú 'ví kořo có gítí ndâ i-'bá mì ndú. Tacó wàa, ndâ ku'di mì ndoo 'ví 'de ta kpokèjì bà ñonoko ndoo lá.

¹⁵ Ye kù 'dè có tí nò tacó ndâ 'bí nawù ku kpónó 'dòkò 'do tí ndoo kù řu ndi Gba-vò-i gí.

¹⁶ Má éno, nambe 'bí niì gbaànjé gbí òkò tí yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Bìndi-Mbířì má a nawù ku, à nìkì éno máa yí kpolo tí nambe wó tí nò, wàa sè yo 'ví kořo có gítí sè ndâ nawù ku ñinó ta ndâ 'duù mì ndú wálá nô.

¹⁷ 'Bí có mì ye káká'i jì wò a ñinó máa, yo 'ví te duù mítí ndâ tó kpo 'duù ñinó tí ndâ kùřo yo nô. Ye kù ni a ndâ kpo 'duù ñinó mbe 'vii tí ndâ 'duù ñinó náa à 'ví te duù mítí ndú gí nô. Yo delè 'ví ko mboo ndâ nèté mì ndú jì ndú. Co tí ndâ i 'dáá gí, yo 'ví te duù mítí ndâ ña ndâ tó kpo 'duù ñinó mbe kù ma có mì Mbířì, ta ndâ ñinó mbe kù niìbà có mì Mbířì ta wotí tí nô.

¹⁸ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbířì éno máa, «À caka gbí nje mbe gbà deme ta wu ngo lá.» À gii cu 'bí máa, «Ko mboo nèté mì ndâ mbe bàkà nèté á jì ndú.»

¹⁹ À má kpì ngbàngà tí 'bí kpo 'duù jì wò, wò 'ví ùnje gítí có tí nò lá, sè káa ñinó wò má 'di có tí nò 'do gbí nje ndâ 'duù go só, go ta'ò, kózò gi.

²⁰ 'Bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí ndâ kpo 'duù mì yo má nanaka muu wó mítí bà bàkà vò i, wò 'ví 'dè gbí vò i mì wó nò jì yí mí kùřo ndâ mbè 'duù, tacó wàa ndâ 'bí ka wó kpo 'duù 'ví cì ta gúku bà bàkà ña i tí nò.

²¹ Ye kù see wò jì Mbířì, ye kù see wò jì Bìndi-Mbířì tí Jézù, ye delè kù see wò jì ndâ basilì mì Mbířì, máa, wò 'ví kpolo tí ndâ có tí nó 'dáá náa ye 'dè jì wò nó ta kábà tí ndú. Wò delè 'ví njèè gbí òkò tí ndâ 'duù lá.

²² Gu gítí bà bàkà 'duù tí kùřo ndâ mbe kili ta rẹ mì Bìndi-Mbířì lá. Tacó ndâ 'duù bà go wò á muu wó. Kpolo tí lo 'do tí ndâ vò i 'dáá gí.

²³ Wò 'ví njù 've ngo mì lú lá. Wò ta o 'dáá gí 'ví ñònòkò ngo njú-njú mì lo ta làmbu pe zùù-zùù éno, tí yeè gítí gbí yì lo, delè tacó sé'i kù bàkà wò ká ta ndi ka wó.

²⁴ À kù ñò vò i mì ndâ 'bí 'duù ká mítí ñi ñò ndú. Káa ndâ 'bí 'duù a ndâ gbàà'và, wò bà bàkà a o tacó bà 'di gbí vò i mì ndú.

²⁵ Tó i delè ká éno, à ngùù lá. Káa 'duù kpétí má tala bà ngùù tí wó tí, áá bà co ká co gí sè.

6

¹ Ndâ 'duù ñinó tí ndâ i-zógó-zogo mì ndâ 'bí ka ndú nó 'ví te duù míti ndâ mbe tí ndú, tacó wàa à 'ví volo rè Mbíri lá, à delè 'ví no ta nje gítí bà ñibà i mì ndoo lá.

² Káa ndâ i-zógó-zogo ta mbe tí wó só má a ndâ mbe kù kili ta rè mì Bindi-Mbíri, yí 'ví bàkà nèté ji mbe tí wó ta vò tàmuu, tacó náa ndâ yí a ndâ ná'vindí nò, lá. Ngé gí lá! Tacó 'duù tí nò mbe kù 'de gbolò i gbí nèté mì wó nò a ná'vindí wó tí mbe ùnje gítí Bindi-Mbíri, tí kpóló-kpolo 'duù mì Mbíri.

Ndâ sú bà ñibà i ta ndâ kpo-kpò i

Ñibà ndâ có tí nò ji ndâ 'duù pétékè'i, yee tí o tí nó náa à ya gí gbí muu ndú gí, wàa ndú 'ví bàkà go ndâ có tí nò.

³ Káa 'bí 'duù má ñibà 'bí ña lókó-loko có mbe 'vii ta wu có mì Mbíri náa Bindi-Mbíri tí Jézù ñibà ji ndoo nó lá,

⁴ 'duù tí nò kù luguu a tí wó, ta bà mòò ɾo wó sínò. Yí delè ñò 'bí i gbaànjé ni lá. À gbí muu ña ndâ 'duù tí nò a má bà 'vee gbí ndâ i 'dáá gí. 'Bí ña i mì ndú delè a bà 'dè ndâ 'bí ña tende có mbe kù jò ndâ kiì, ta mà, ta ngò, ta ndâ vò có, delè ta bà koɾo ndâ vò có ta nderè ndú wálá gbí òkò tí ndâ 'duù.

⁵ Nèté mì ndâ ña ndâ 'duù tí nò delè a bà ñònòkò muu ndâ 'duù ñinó ta muu tí ndú wálá, mbe dò 'bí ndú 'do tí yúco gí, mbe kù si bà bàkà go có mì Mbíri tí i bà 'de ndâ kpo-kpò i gbí a muu to tí nó, nò.

⁶ À dú káa yúco máa, bà bàkà go có mì Mbíri kù je tó i me gbolò ji 'duù. Káa sè káa ñinó máa, 'duù tí nò 'ví dù me mbe gbolò njembí lá.

⁷ Te mí gbí muu lo éno máa, áá táánò jò ndoo me ta 'bí i 'bí ndoo 'do gbí yí lá. À delè wúnò bà duu ndoo me ta 'bí i 'bí ndoo lá.

⁸ Má éno, ndâ i-zó-zò, ta bongo má kuu mì ndoo, à tè ta ndoo gí.

⁹ Tacó ndâ 'duù ñinó ta go ndâ kpo-kpò i tí ndú nó a ndâ ndò kècè mì ndâ i ñinó mbe kù yòòngò ndâ 'duù gítí ndâ vò i nò. Ndú kù yuu miɾi ndú mí gbí wú, ta ndâ 'bí ña i ñinó ta gbí ndú wálá nó, ta bà dù ta go ndâ i mbe kù gí ji ndú ta vò i, mbe kù gbo nje ndú ta bà mì ndú. Ndâ i tí nò kù volo ndú gbí có mì gbolò njembí.

¹⁰ Tacó a bà dù ta gbolò njembí ká kù jò ndâ ña ndâ vò i tí nò 'dáá gí. A go ndâ kpo-kpò i ká gbí tàmuu ndâ 'bí 'duù kù giɾi'o párángáá 'do tí kpokèji mì yúco. A delè káa go ndâ kpo-kpò i ká kù te sé'i me gbolò mí gbí njembí ndâ 'bí 'duù.

Páwòlò kpo-gbí-tà-tù Timàtéyò

¹¹ Káa wò tí 'duù mì Mbíri 'ví kii'ba 'do tí ndâ ña ndâ vò i tí nò 'dáá gí, wò 'ví koɾo có bà dù tí tó 'duù mì Mbíri, wò delè 'ví koɾo có gítí bà bàkà go có mì Mbíri. Wó 'ví tee njembí lo míti Mbíri, wò 'ví zè ndâ 'duù ñikí maa. Wò 'ví dù tí mbe kònò ndâ i, wò delè 'ví dù tí mbe 'dè njembí.

¹² Wò 'ví gò gó muu có mì Bindi-Mbíri tí kpoò, tacó wàa wò 'ví 'de ta 'válá ñinó mbe cee lá nò, tacó ñinò a i tí nó táánò náa Mbíri tè'é tí lo gítí ta o tí nó náa wò tù ta bà tí lo tí 'duù mì Mbíri mí kùro ndâ 'duù nò.

¹³ Ye kù see wò ji Mbíri, bìnidi ye giì see wò ji Jézù tí Bindi-Mbíri, tí mbe dù tí 'dakò táánò kùro Pónísiyò Pilátò nó,

¹⁴ máa, wò 'ví bàkà ndâ i tí nó táánò náa a 'dè ji wò máa wò 'ví bàkà ndú nó ngbárángà'i, yee tí o bà gí Mbe tí ndoo, Jézù tí Bindi-Mbíri káká'i.

¹⁵ Yí bà gí ta o tí nó mbe 'vii gbí muu Mbíri tí nó, náa à kù ùlù yí,

tí mbe kù zogo ndâ 'duù 'dáá gî,
 tí Gba tí nó náa 'bí gba muu to tí nó mbe me gbolò ndii yí wálá,
 tí Mbe tí ndoo,
 náa 'bí mbe tí ndoo muu to tí nó mbe me gbolò ndii yí wálá.

¹⁶ À káa yí ta kpéetí wó ká dù tí ká.

Ngba bàndò tí nó náa yí kù dù tí nó me i bà zeke ta ọ̀ro 'duù lá.

'Bí 'duù jé mbe ọ̀ro yí ta ọ̀ro wó wálá.

'Bí 'duù delè jé gí bà ọ̀ro yí ta ọ̀ro wó wálá.

À ùlù yí tí gba muu to tí nó kpòò ya tí .

Go-i-tí-nò.

¹⁷ 'Bí có náa ye kù 'dè ji wò a ọ̀nó máa, wò 'ví 'dè có ji ndâ 'duù ọ̀nó tí ndâ mbe ndâ kpo-kpò i muu to tí nó nó, máa, ndú 'ví mba tí ndú lá. Ndú delè 'ví tee njembí ndú mítí ndâ kpo-kpò i mì ndú nò lá, tacó ndâ i tí nó ká go ngo díí. 'Dè có ji ndú máa ndú 'ví tee njembí ndú a i mítí Mbíri tí mbe kù je ndâ i ọ̀nó mbe kù te líkí'o mítí ndoo ta o 'dáá gî nò.

¹⁸ 'Dè có ji ndú máa, ndú 'ví bàkà ndâ tó i, ndú 'ví dù tí ndâ mbe bàkà ndâ tó nèté, go bà dù tí ndâ mbe je i ji ndâ 'duù ta tó njembí, delè tí ndâ mbe 'viiki gbí bà je i ji ndâ 'bí 'duù lá.

¹⁹ Ndú má 'vala gbí ọ̀ra kpokèjì tí nó, ndú bà kili ndâ tó i me gbolò gítí taàbè, náa go cèè 'válá má kuu tí ndú nó.

²⁰ Káa wò 'ví kpolo tí i tí nó táánò náa à je ji wò máa wò 'ví kpolo tí nó, Timàtéyò. Si bà yuu nje lo gí gbí ndâ có ọ̀nó náa ndú me ndâ có mì Mbíri lá nó, ta ndâ kponje ọ̀nó kó mì ndâ 'duù ọ̀nó mbe kù bàkà tí ndú tí ndâ mbe 'di gbí có mì Mbíri nó mí to.

²¹ Tacó ndâ 'bí mbe tè gí tàkò ọ̀ra ndâ i tí nó gíri'o tí nó ọ̀ra ọ̀nó 'do tí kpokèjì mì yúco gí.

Mbíri 'ví koni yo 'dáá gî.

BÀ SÓ TÌMÀTÉYÒ

Bà só bà cu wáràgà mì Páwòlò jì Tìmàtéyò

¹ Nìno a ye tí Páwòlò tí mbe gí tí tú mì Bìndi-Mbírì tí Jézù 'do gbí có mì Mbírì. Mbírì je ye, tacó wàa ye 'ví dù tí mbe ma có 'válá tí nó mbe cee lá, náa yì tí Mbírì táánò ci cí máa yì bà je jì ndâ 'duù nìno bà gí tí ndâ mbe kù dù toko ta Bìndi-Mbírì tí Jézù nò.

² Ye kù cu wáràgà tí nó tacó bà 'dè có jì wò tí Tìmàtéyò, tí kpóló-kpolo 'viì mì ye, máa, ye kù 'deke tí ye jì Bu ndoo tí Mbírì, ye delè kù 'deke tí ye jì Bìndi-Mbírì tí Jézù tí Mbe tí ndoo, máa ndú 'ví bàkà nambeè jì wò, ndú 'ví nò yè ọ lo, ndú delè 'ví si wò 'ví dù ta 'dè njembí lo.

Kì nò tí Mbe tí ndoo lá

³ Ye má ọọ có tí lo, ye kù 'dè nìkì maa jì Mbírì. Mbírì tí nó tí Mbírì mì ndâ ká gù ndà, náa ndà kù bàkà nètè jì yì gbí cèe kpokèjì nò. Ye ta o 'dáá gí kù ọọ có tí lo ta o tí nó náa ye má kù 'deke tí ye jì Mbírì.

⁴ Ye má ọọ có bà 'dù ngo-ọ lo táánò ta o bà njèè gbí òkò tí ndà nó, go bà nò wò má a i mbe zi ku, à kpónó zi ye gí. O bà 'de tí ndà káká'i ta 'bí o wúnò bà me líkí tí ye ta ọ wálá.

⁵ Mbí ye kuu tí ọ bà tee njembí lo mítí Bìndi-Mbírì tí Jézù. Wò 'de ọ njembí tí nò me 'do to lá. Ndâ gù lo Lùyjà, tí nawu nawu lo, ta nawu lo Yúnisì, delè táánò káa ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì tí Jézù go i mì lo nò. À kpónó teke-tèkè mì lo nò káa gbèe ọ bà ùnje mì ndú táánò nò, ta kponje tí wálá.

⁶ Má ènò, ye kpónó kù 'va a mbí lo, máa, wò 'ví kili wu gí tà i-nambeè tí nó táánò náa Mbírì je jì wò ta o bà bàkà wò mì ye tí mbe nìbà i nò.

⁷ Tacó Mbírì táánò je jì ndoo me bèrì mbe si ndoo 'ví dù tí ndâ mbe kì nò kùro ndâ 'duù nó lá, yì je jì ndoo a Bèrì mbe je wotí bà zeke gbí nji ọ ndâ 'duù. Bèrì tí nò a mbe si ndoo 'ví zè Mbírì ta tó njembí, yì delè a mbe si ndoo 'ví dù tí ndâ mbe bàkà i-'viì lá.

⁸ Má ènò, wò 'ví cì gúku lá, wò delè 'ví kì nò tí bà ma có tí Mbe tí ndoo lá. Wó delè 'ví kì nò tí ye tacó náa ye kpónó kuu gbí zàà á muu wó nò lá. Gbì gbí njembí lo gítí bà kònò sé'i muu bà ma Banga-Ngú-Có mì Mbe tí ndoo, sé náa Mbírì je wotí gítí jì wò gí nò.

⁹ Mbírì 'vala ndoo 'do gbí vò i, bìndi yì gii tè'è tí ndoo, máa ndoo 'ví dù tí ndâ 'dóó 'duù mì yì. Yì tè'è tí ndoo me tacó máa ndoo bàkà a 'bí i mbe nìkì ma nò lá. Yì bàkà ènò 'do ká gbí 'dóó nambeè mì wó, ta nderè ká mì wó. Yì bàkà nambeè tí nò táánò jì ndoo ta ọ mì Bìndi-Mbírì tí Jézù á kùro bà suu to tí nò.

¹⁰ Káa a Mbe tí ndoo tí Bìndi-Mbírì tí Jézù kpónó ká gii ọ wotí mì ku gí, ta bà ma Banga-Ngú-Có gítí 'válá nìno mbe cee lá nò.

¹¹ Mbírì táánò cu 'bí wó mítí ye, máa ye dù tí tú mbe ma Banga-Ngú-Có tí nò, delè tí mbe nìbà .

¹² Nìno a nderè có bà mbu ye nó kpónó ká nò. Kpètí ká ènò, njembí ye mù lá, tacó ye nò Jézù tí 'duù tí nó, náa ye kù tee njembí ye mítí wó nó, ni gí. Ye delè gii nò ni ngbáràngà'i gí, máa, wotí bà kpolo tí i tí nó náa yì je jì ye máa ye 'ví kpolo tí yee tí o bà ko mboo nètè mì ndâ 'duù nó, kuu tí wó.

¹³ Má ènò, kpolo tí cèe có tí nó táánò náa ye 'dè ji wò nò. Wò delè 'ví 'vanda jé káa ndi ndú ndírí ji ndâ 'duù tí nó náa wò kù nìbà i ji ndú nò. Dù ta bà tee njembí lo mítí Bìndi-Mbířì tí Jézù, delè ta bà zè yí nìkì maa.

¹⁴ Kpolo tí tó i tí nó táánò náa à je ji wò nò; kpolo tí ta wotí mì Bèřì-mì-Mbířì tí nó mbe kù 'vala gbí njembí ndoo nò.

¹⁵ Wò òò ni gí máa, ndâ Figélò, ta Èrèmàjìnìsì, ta sè ndâ 'bí 'duù gbí ndâ to Ásiyà kpónó 'dáá mò tí ndú 'do tí ye gí nó gí.

¹⁶ Káa Mbířì 'ví si ndâ 'viì kòtí Ònèsifórù, tacó a yí ta ndâ 'bí o táánò ká kù 'dèè njembí ye ta bà gala ye ta nò ọ wó gítí nderè bà zèè ye mí gbí zàà wálá.

¹⁷ Ta o bà yee yí gbí gbata Rómà táánò, yí pà ba tí ye ta njembí wó gbaànjé yee tí o tí nó náa yí gii 'de ye gí.

¹⁸ Mbířì 'ví konì yí ta ndòngbù o wúnò. Wò delè òò ña nambeè tí nó táánò náa yí kù bàkà ji ye si ye gbí gbata Èfàsù kà nó ta ọ lo ngbàrángà'í gí.

2

Tó àsikéřì mì Bìndi-Mbířì

¹ Mbířì bàkà nambeè ji wò ta ọ mì Bìndi-Mbířì tí Jézù gí, 'viì mì ye. Má ènò, dù tí 'dakò, tacó wàa,

² wò 'ví 'dòkò ndi bà ma ndi ndâ có ñinó táánò náa wò 'di 'do gbí nje ye á kùro ndâ 'duù nó, ji ndâ 'duù ñinó náa wò kù tee njembí lo mítí ndú nó, wàa ndú delè 'ví 'dòkò ndi bà ma ndi gbèe có tí nò gí kùro ji ndâ 'bí 'duù.

³ Má ènò, kònò bà sé'i ñindi lo go i mì tó àsikéřì mì Bìndi-Mbířì tí Jézù.

⁴ Wò òò a àsikéřì 'di ta go bà dù tí kùro ndâ 'bí ka wó tí wó jé ká kù òò 'dì á nje nèté?

⁵ À kù bàkà ndâ i 'dáá ká ta ña kpokèjì bà bàkà ndú. Káa 'duù ma có me tí ña kpokèjì tí nò náa à tí nò lá, mbe wu gbí wó wálá.

⁶ 'Duù má zèè bá ká tí kpoò, to bà 'boo yí wálá.

⁷ Kořo gbí ndâ có tí nò náa ye 'dè ji wò nò, bìndi Mbířì bà je muu bà 'di gbí ndú ji wò gí.

⁸ Je mbí lo mítí Banga-Ngú-Có tí nó táánò náa ye kù nò ta bà ma máa, Jézù tí Bìndi-Mbířì, tí 'viì-gù Dàvídè, 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí, nò.

⁹ Ye kpónó kù kònò sé'i ta 'bò tí kò ye, goólá ye bàkà a 'bí ña gbolò vò i nó gbí có tí nò. Kpètí ká ènò, có mì Mbířì me 'bí i go ñjì ña wàa 'duù 'ví nè mí gbí còngò nò lá.

¹⁰ Má ènò, ye bà kònò ndâ sé'i tí nò 'dáá gí tacó tí ndâ 'duù ñinó náa Mbířì ọuka ndú tí ndâ 'duù mì wó nò. Tacó wàa, ndú delè 'ví 'de 'válá ñinó mbe cee lá nò, wàa ndú 'ví dù ta líkí'o tí ndú ta ndâ Bìndi-Mbířì tí Jézù dúú bà ya tí á tí banga bàndò.

¹¹ Có náa wò 'ví tee njembí lo mítí a có tí nó, máa,
«Ndoò táánò má cì ta ndâ Jézù,
ndoo delè bà 'vala ta ndú.

¹² Ndoò má kònò tí ndoo,
ndoo delè bà dù tí ndâ kpo-kpò gba ta ndú.

Ndoò má 'boo yí,
yí delè bà 'boo ndoo.

¹³ Ndoò má a ndâ lókó-loko 'duù,
yí ta o 'dáá gí káa 'duù ñinó jáá nò,
tacó wotí bà 'boo tí wó, tí wó wálá.»

Tó mbe bàkà nèté

¹⁴ 'Va mbí ndâ 'duù mì lo gítí ndâ kpóló-kpolo có tí nò. Wò delè 'ví see ndú ji Mbírì, máa ndú 'ví tò kponje gítí ndâ có ònó ta gbí ndú wálá nó lá. Tacó ndòngbú tó i mì ndâ ña ndâ kponje tí nò káa bà ònòkò muu ndâ mbe kù sè tù ndú gítí ndâ ña ndâ kponje tí nò.

¹⁵ Bàkà wotí mì lo, tacó wàa wò 'ví ya gí kùro Mbírì ta nô ro lo wálá, go i mì 'duù ònó mbe bàkà ngbàrángà nèté, tí 'duù ònó mbe ònó có mì Mbírì jáá.

¹⁶ Wò 'ví ya gí gbí ndâ kponje ònó có mì ndâ 'duù ònó ta gbí có mì ndú gítí Mbírì wálá nó lá. Tacó bà tò kponje ta ndâ ña ndâ 'duù tí nò kù tooko 'duù me 'dú 'do tí Mbírì.

¹⁷ Ña ndâ kponje ònó có tí nò kù dèkè go bà dèkè kàngàndonò. Ndâ 'bí mbe kù ònó ndâ ña ndâ có ònó có tí nò ji ndâ 'duù a ndâ Ìmànyò ta ka wó Fílétù,

¹⁸ tí ndâ mbe gírì'o 'do tí kpokèjì mì yú có gí. Ndú kù ònòkò muu ndâ mbe ùnje gítí yú có.

¹⁹ Kpétí ká éno, Mbírì sè tà 'bá mì wó ta díi rìtì gí. À cu mítí su-sú 'bá tí nò, máa, «Mbírì ò ndâ 'dóó 'duù mì wó ni gí.» À giù cu 'bí, màa, «Mbe 'dè có máa yì a 'duù mì Mbírì 'ví mò tí wó 'do tí bà bàkà lé-lé i gí.»

²⁰ Ña ndâ ká'i bà zò i gbí gbolò 'bá 'dáa me ká gbaànjé lá. Ndâ cèe ká'i bà zò i ta ndâ kpo-kpò o kuu tí. Bìndi ndâ ña ònó náa a kù zò i gbí ndú ta rì 'dáa gí nó ká kuu tí.

²¹ Má éno, 'duù má kù 'bà 'do tí ña ndâ vò i tí nó náa ye 'dè có gítí ndú nó gí, yí bà dù tí cèe 'duù mì Mbírì, go ndâ cèe ká'i ònó náa mbe 'bá mò ndú gí ndii kpolo ma gítí ndâ kpo-kpò o, wàa gbí ndú 'ví dù cóo-cóo ká ngbàrángà'i tacó nèté nô.

²² Tè gí tàkò có mì ndâ i gbí kù yo tí ndâ 'viù-'dakò lá. Je mbí lo tí kpoò a i gítí bà bàkà ndâ tó i. Wò 'ví tee njembí lo mítí Mbírì. Dù ta tó njembí lo gítí wó. Wàa wò delè 'ví dù ònó maa ta ndâ 'duù ònó ta ngbàrángà njembí ndú, náa yo kù 'deke tí yo ji Mbírì ta ndú nô.

²³ Yuu nje lo gí gbí ndâ kponje ònó có, ta ndâ có ònó ta gbí ndú wálá nó lá. Tacó wò ònó ni gí máa, ndú kù gí ta gbínje gí gbí òkò tí ndâ 'duù.

²⁴ Káa bòò mì Mbírì bàkà gbínje lá. Yí a mbe bàkà nambeè ji ndâ 'duù 'dáa gí, yí a tó mbe ònó i ji ndâ 'duù, yí a mbe du njembí,

²⁵ yí delè 'ví túbà bà lé tí có mì ndâ 'duù ònó ta có mì ndú ya toko ta có mì wó lá nó ji ndú pètékè'i, ta bà kojo có máa, ndâ-'bí-lá, Mbírì bà 'visì muu ndú gítí bà ònó yú có.

²⁶ Muu ndú má gí gítí ndú gí, ndú 'ví njaanga miři ndú 'do gbí wú mì Gba-vò-i náa yí zèè ta ndú, bìndi yí gí bàkà ndú tí ndâ bòò mì wó nô.

3

Ndâ ndòngbú sili

¹ Te mí gbí muu lo, máa, ndâ i kèjì gí bà me kpoò gbí ndâ sili tí nó gí nje o nó ngé.

² Tacó ndâ 'duù bà gí kojo có ká gítí 'dóó miři ndú, ta có gítí ndâ gùrúsù mì ndú. Ndú bà gí si tí ndú tí ndâ mbe mòò ro, ta bà wu gbí tí ndú ta kpéetí ndú. Ndú bà gí dù tí ndâ mbe 'dè kù có, delè tí ndâ mbe ngbútù ji ndâ bu ndú ta nawu ndú. Ndú bà gí dù tí ndâ 'duù mbe ònó 'duù ònó mbe kù bàkà tó i ji ndú nó ni lá, tó i mì ndú delè bà gí dù wálá.

³ Njembí bà giì dù tí ndâ 'duù wálá, delè nambeè bà giì dù gbí yì ndú wálá. Ndú bà giì dù tí ndâ mbe waaka có, delè tí ndâ voló-volo 'duù. Ndú bà giì dù tí ndâ kàzà, delè tí ndâ mbe sogo ndâ tó i.

⁴ Ndú bà giì dù tí ndâ mbe ba ngbù ndâ 'bí ka ndú, delè tí ndâ mbe bàkà ndâ i-ḡónókó. Ndú bà giì dù tí ndâ mbe luguu tí. Áá bà giì dù tí ndú a go ndâ líkí'o bìndi Mbírì.

⁵ Ndú bà giì tù ngba ndú, máa ndâ yì a ndâ mbe 'di có mì Mbírì, káa có mì Mbírì gbí njembí ndú gbaànjé wálá. Má éno, kpolo tí lo 'do tí ḡa ndâ 'duù tí nò.

⁶ Tacó ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú a ndâ mbe bàkà l'vì mì ndú mí 'bá mì ndâ 'duù, tacó bà ṛì muu ndâ niì ḡinó ta muu ndú mbe me njí'dí, mbe bàkà vò i ndii muu ndú gí, delè njembí ndú me fùlà-fùlà, náa ṛo ndú 'de to lá ta go ḡa ndâ i 'dáá gí.

⁷ Ndâ ḡa ndâ niì tí nò ta o 'dáá gí kù tala i, káa bà ḡo yúco ni kpò ndú gí.

⁸ Ndâ ḡa ndâ 'duù tí nò mbe kù ḡonòkò muu ndâ niì tí nò a ndâ mbe tò kponje gítí yúco, go i mì ndâ 'dakò tí nó dígísèé ta ṛè ndú a ndâ Jènésì ta Jàmberésì, mbe go 'véṛè tí có mì Mòze nò. Muu ḡa ndâ 'duù tí nò volo gí. Bà 'di yúco delè kpò ndú gí.

⁹ Káa ndâ ḡa ndâ 'duù tí nó mbe kù ḡonòkò muu ndâ 'duù nó bà ya ta ḡa kpokèjì tí nó gí kùro wálá. Tacó ndâ 'duù bà giì 'di gbí ndú ni go bà 'di gbí ndâ Jènésì ta Jàmberésì ni mì ndâ 'duù dígísèé gí nò.

Ndòngbú bà kpo-gbí-tà-tù Tìmatéyò mì Páwòlò

¹⁰ Ye me ngú tí ye ji wò lá, Tìmatéyò. Wò táánò ḡo ndâ ḡa bà nìbà i mì ye ji ndâ 'duù, ta ḡa cè bà 'vala ye, ta nderè bà 'vala ye, ta bà tee njembí ye mítí Mbírì, ta bà me duù mì njembí ye, ta bà zè ndâ 'duù mì ye nìkì maa, ta bà kònò tí ye gí.

¹¹ Wò delè táánò ḡo bà mbu ye, ta bà mèèkè'i tí ye mì ndâ 'duù, ta ndâ ḡa ndâ vò i tí nó mbe 'de ye gbí ndâ gbata Àndiyókì, ta Ìkóniyùmù, ta Lísítàrà nó gí. Ye kònò ndâ bà mèèkè'i tí ye nò 'dáá gí, Mbírì delè giì 'vala ye 'do gbí ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

¹² Má éno, wò kpónó ḡo ni ngbárángà'i gí, máa, kponje gítí bà mèèkè'i tí 'duù ḡinó mbe kù jè ta bà bàkà go có mì Bìndi-Mbírì nó wálá.

¹³ Káa ndâ vò 'duù, ta ndâ mbe tìṛì kèjì gí bà zì ta nèté mì ndú ndii ḡinó sàà kùro nó gí. Ndú bà eendi ndâ 'duù, à delè bà eendi ndú.

¹⁴ Káa à má gítí lo, wò 'ví 'vìsì muu lo 'do tí có tí nó táánò náa à nìbà ji wò káa wò giì ùnje gítí ta njembí lo gbaànjé gí nó lá. Mbí lo delè 'ví ò tí ye tí Páwòlò, ta ndâ 'bí ka ye ḡinó táánò mbe nìbà i ji wò nó lá.

¹⁵ Mbí lo delè 'ví dù ká kácaá tí ndâ có tí nó táánò náa wò 'di 'do gbí wáràgà mì Mbírì 'do gbí 'viì lo nò. Tacó a ndâ có tí nó ká je muu ji wò gítí bà 'de 'válá, ta bà ùnje gítí Bìndi-Mbírì tí Jézù.

¹⁶ Delè tacó a Mbírì táánò ká wu ndâ có tí nó mí gbí muu ndâ mbe cu ndú. Nèté mì ndâ có tí nó kpolo ma a bà nìbà yúco ji ndâ 'duù, ta bà yù gbí ndâ vò i mì ndâ 'duù ji ndú, delè ta bà túbà cèe kpokèjì káká'i ji ndâ mbe giṛi'o gí.

¹⁷ ḡinò a ḡa kpokèjì bà 'viindi tí ndâ mbe kaa tí ndú ji Mbírì gí, gítí tò nèté.

4

¹ Ye kù see wò ji Mbíri, ye delè kù see wò ji Bìndi-Mbíri tí Jézù tí 'duù tí nó bà gii dù tí mbe waa có ji ndâ 'duù 'dáá gí nò. Ye gii see wò delè ji ri bà gii Bìndi-Mbíri gí bà dù tí gba muu to tí nó,

² máa, wò 'ví nanaka muu lo mítí bà ma có mì Mbíri ji ndâ 'duù. Go bà 'di má tí ndú, à nìkì ma; go bà 'di tà má tí ndú wálá, sè ñìnò a ñìndi ndú. Je kponje 'do nje ndâ 'duù gí. Do mítí ndâ mbe ngbútù, wò delè 'ví je wotí gítí bà ùnje gítí có tí nó náa wò kù ma nó ji ndâ 'duù. Káa wò 'ví si njembí lo 'ví dù lèè ta o tí nó náa wò kù nìbà i ji ndâ 'duù nò.

³ Bàkà ndâ i tí nó náa ye 'deke ndú ji wò nó kpónó, tacó 'bí o bà gii gii wúnò náa go bà sè tù gítí yúcó bà gii dù tí ndâ 'duù wálá. Tù ndú bà gii njaanga a i gítí bà 'di ndâ 'bí tende có mbe nìkì tí ndú, náa ndú bà gii kili ndâ mbe nìbà i mì ndú mbe 'vii ta ndú, tí ndâ mbe nìbà ndâ i tí nó ji ndú.

⁴ Tù ndú bà gii njaanga a i gítí bà 'di ndâ tà-ká-tà mì ndâ ká gù ndú á bìndi yúcó.

⁵ Káa wò 'ví kpolo tí lo máa, muu lo 'ví dù tí tó muu ta o 'dáá gí. Zèè njembí lo ta o vò i, bàkà nètè bà ma Banga-Ngú-Có. Wò delè 'ví bàkà nètè tí nó náa Mbíri je wò mí nje nó ta kábà .

⁶ À má gítí ye, à kpónó ga wú mítí miři ye gí. Sè káa «rìtì», wàa bà có tí nó 'ví cee gí.

⁷ Ye gò dú káa gó muu Mbíri. Ye kpò nje ndâ 'duù gbí ngèlè gí, ye bàkà nètè tí nó ta njembí ye gbaànjé gí.

⁸ Mboo tàkò tó nètè mì ye, náa Mbíri tí mbe waa yúcó kù kpolo tí tacó bà je ji ye ta ri bà ko mboo nètè mì ndâ 'duù ñìnó 'dáá mbe kù ù bà gii Bìndi-Mbíri nó kpónó kù ùndi ye á gbíri.

Ndâ 'dóó có mì Páwòlò gbí muu wó

⁹ Bàkà wotí mì lo wàa wò 'ví gí gálá gí mì ye,

¹⁰ tacó ndâ 'duù kpónó 'vaaka 'dáá 'do tí ye gí. Kèrèsènisì ya gí gbí to Gálátì gí, bìndi Títò ya gí gbí to Dàlìmàsìyà gí. Káa ñó ọò ndâ i muu to tí nó gii te Démàsì 'do tí ye ya tí gí gbí gbata Tèsàlónìkà gí.

¹¹ À kpónó káa Lúkà ká kù dù mì ze ta yí. Wò má kù gí, yo 'ví gí ta Màrikò. Tacó yí a kpóló-kpolo mbe koni ye ta nètè mì ye.

¹² Ye tuu Tikíkùsù gí mì yo Éfàsù ká gí.

¹³ Ye táánò si ndâ wáràgà mì ye ta ndâ bongo mì ye ji Kàrípù gbí gbata Tòrówà. Yo má kù gí, wò 'ví kaa ndú gí tí ji ye. Wò 'ví 'vìsì kapí lo gítí 'bí wáràgà mì ye ñìnò tí kpóló-kpolo nó ngé gí lá.

¹⁴ 'Dakò tí nó tí Àlèsándòrò tí muu-tàwu, mbe kù cee ndâ i 'do tí fádà nó, bàkà vò i ta ye ngé tè gí. A Mbíri ká bà 'vee gbí nje wó gítí ña vò i mì wó náa yí bàkà ta ye nò!

¹⁵ Wò 'ví kpolo tí lo 'do tí wó, tacó có mì wó dooko gí gbí có mì ndoo ngé gí lá.

¹⁶ Gbí kpédélé o bà ya ta ye gí gbí ngbàngà táánò, gbèè 'duù mbe 'dè có muu ye wálá. Ndâ 'duù 'dáá bè ye ta o tí nó gí. Mbíri 'ví ñò yè ọò ndú.

¹⁷ Káa Mbíri gii ọò tíyò á kapí ye, yí gii je wotí ji ye, tacó wàa ye 'ví dù tí tú mbe ma có mì yí ta kábà ji ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó 'dáá gí, wàa ndú 'ví 'di. Bìndi yí gii 'vala ye 'do gbí nje ndâ siingii gí.

¹⁸ Mbíri bà 'vala ye 'do gbí ndâ vò i 'dáá gí. Yí bà ya ta ye gí 'bá mì wó gbíri nìkì maa.

À ùlù Mbíri á kpóó ya tí ! Go-i-tí-nò.

Ndâ ndòngbú 'vé

19 Ye 'vee ndâ Pìrìsílà ta Àkùyílà, ta ndâ kòtí Ònèsifórù.

20 Èrásìtù táánò gù yee ta ze ká gbí gbata Kòrìndì, bìndi ye gù jee Tòròfìmù ta sé'i tí wó mí gbí gbata Milétù.

21 Bàkà wotí mì lo wàa yo 'ví gí á kùro ndâ pì mì ndâ kpo-kpò pípìrì tí nó kèjì nò.

Ndâ Yùbúlù, ta Pùdénì, ta Línò, ta Kiláwúdiyà, ta ndâ ná'vindí ndoo 'dáá gí 'vee wò ma.

22 Mbíri 'ví je njembí bà nò yí tí Mbíri ni ji wò.

Mbíri delè 'ví koni yo 'dáá gí.

Páwòlò cu wáràgà ji TÍTÒ

¹ Nìno a ye tí Páwòlò, tí bòò mì Mbíri, ye delè a tú mì Bìndi-Mbíri. Mbíri cu 'bì wó á mítí ye, bìndi yí gii tuu ye gí bà koni ndâ 'duù tí nó náa yí tí Mbíri ruka ndú tí ndâ ñinó mì wó gí nó ta bà kili wu gí tà bà tee njembí ndú mítí wó, delè gí bà nibà yúco tí nó mbe 'vii ta có mì wó tí Mbíri nô,

² yúco tí nó mbe kú je muu ji ndú gítí bà koṛo có lli mítí 'válá tí nó mbe cee lá, náa Mbíri tí mbe 'dè 'vére jé lá ci ndâ 'duù gítí sàà gí nô.

³ O tí nó náa Mbíri ci nó mâ gii gí gí, Mbíri gii uu gbí còngò có kóó mì wó nó. Bìndi yí gii kpili có mì wó nó ji ye, náa ye kpónó kú ma ji ndâ 'duù go kòcò wó tí Mbíri tí Mbe 'vala ndoo nô.

⁴ Ye kú cu wáràgà tí nó ji wò tí Títò, tí 'dóó 'vii mì ye, tacó ndà sósò'ò ta ndà a ndâ mbe tee njembí mítí Mbíri. Ye kú 'deke tí ye ji Mbíri tí Bu ndoo, ye delè kú 'deke tí ye ji Bìndi-Mbíri tí Jézù tí mbe 'vala ndoo, éno máa, ndú 'ví bàkà nambeè ji wò, ndú delè 'ví si 'bí i 'ví ba muu lo lá.

Nèté mì Títò gbí to Kèréti

⁵ Ye táánò si wò mí Kèréti, tacó wàa, wò 'ví 'viindi ndâ i kà. Ye táánò 'dè có ji wò éno máa, wò 'ví ñò ndâ 'bí kpo 'duù, wàa wò 'ví bàkà ndú tí ndâ kpo 'duù kùro ndâ mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri ta ndi gbí ndâ gbata gbí to Kèréti gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

⁶ Ndâ ña ndâ kpo 'duù tí nó 'ví dù a ndâ cèe kpo 'duù, ta tó muu ndú. Ndú 'ví dù me ndâ mbe kò njèèkù nìi lá. Ndâ 'vii mì ndú 'ví dù a ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri, tí ndâ 'vii mbe kú 'di có, ta tó rẹ̀ ndú.

⁷ Tacó 'duù ñinó tí kpo 'duù kùro ndâ mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri nó a mbe kpolo tí 'bá mì Mbíri. À má éno, yí 'ví dù me ña 'duù ñinó náa ndâ 'duù kú no nje ndú gítí ndâ cèe bà i mì wó nó lá; yí 'ví dù me ña 'duù ñinó mbe koṛo có máa, à 'ví si có 'dáá ká mítí có mì yí nó lá; yí 'ví dù me 'duù ñinó ta tàkòcò wó kú kpolo ká gálà nó lá, yí 'ví dù me vò mbe njù pe lá, yí 'ví dù me mbe cee có gbí òkò tí ndú ta 'duù ta 'bì wó lá, yí 'ví dù me ña 'duù ñinó ta njembí wó ká gítí bà 'de i gbí i nó lá.

⁸ 'Duù ñinó tí kpo 'duù kùro ndâ mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri nó 'ví dù a 'duù ñinó mbe kú te wiri mítí ndâ mbe 'dó-'do, yí 'ví dù a 'duù ñinó ta go bà bàkà tó i kuu tí wó, yí 'ví dù a 'duù ñinó náa a muu ká tí wó, yí 'ví dù a 'duù ñinó jáá kùro Mbíri, yí 'ví dù a 'duù ñinó náa tàkòcò Mbíri kú peteke gítí wó, yí 'ví dù me 'duù ñinó mbe kú bàkà i gí tàkò có mì sé njembí nó lá.

⁹ 'Duù ñinó tí kpo 'duù kùro ndâ mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri nó 'ví dù a mbe zèe yúco tí nó ta kponje gítí wálá náa à nibà ji yí nó ta 'bì wó sósò'ò, tacó wàa, yí 'ví 'de ta wotí bà nibà yúco ji ndâ 'duù, yí delè 'ví 'de ta wotí bà uu gbí còngò 'vére mì ndâ mbe kú 'vii 'vére mítí yúco nó ji ndú.

¹⁰ Tacó ndâ tù-ká-kpò-có, ta gbí có mì ndú wálá, tí ndâ mbe 'vére mbe kú eendi ndâ 'duù me mbè kuu tí . Ndâ mbe le bèrè ndâ i 'vére tí nó kpolo ma a ndâ mbe zèe có gítí tàkù bà ya gí gbí gázà.

¹¹ Wò 'ví si ndú 'ví njaanga nje ndú lá. Tacó ndâ ña ndâ 'duù tí nó a ndâ mbe volo 'bá mì ndâ 'duù ta bà nibà ndâ i ñinó mbe 'vii ro 'bá lá nô. Ndú delè kú bàkà ndâ i-nô tí nó ká tacó bà zò-nje ndú cuki.

¹² A 'bí 'duù tí 'dóó dii ndú, delè tí mbe 'dè-kòcò mì ndú tí ndâ 'duù Kèrétì táánò, ká 'dè có éno máa, «Nètè mì ndâ 'duù Kèrétì káa bà 'dè 'vére cuki. Ndú a ndâ mbe kpó, tí ndâ mbe gamàtà ta i gbí ndú wálá.»

¹³ Có tí nò náa 'duù tí nò 'dè nò a yúco. À má éno, baraka mítí ndú, tacó wàa ndú 'ví dù tí ndâ cèe mbe tee njembí ndú mítí Mbíri,

¹⁴ wàa ndú 'ví je mbí ndú mítí ndâ tà-ká-tà 'vére mì ndâ Jùdéyà lá, ndú delè 'ví bàkà go ndâ có mì ndâ 'duù tí nó náa bà 'di yúco me cékéle gbí tú ndú gí nó lá.

¹⁵ Ndâ i 'dáá gí kùro ndâ 'duù ñinó ta njembí ndú ngbárángà'i kùro Mbíri nó káa ndâ ngbárángà i, káa ngbárángà i kùro ndâ 'duù ñinó tí ndâ vóló-volo 'duù mbe tee njembí ndú mítí Mbíri lá nó wálá, tacó muu ndú, ta ndâ kpokèjì bà koṛo có mì ndú volo gí.

¹⁶ Ndú kù bàkà tí ndú tí ndâ mbe ñò Mbíri ni gí, káa cè ña bà bàkà ndâ i mì ndú dooko gítí bà bàkà i mì ndâ mbe ñò Mbíri ni gí lá. Ndú a ndâ vò 'duù, tí ndâ mbe kpó có, mbe 'vii tí ndâ mbe bàkà tó i lá.

2

Cèe bà nìbà i

¹ Káa à má gítí lo, wò 'ví nì jì ndâ 'duù káa bà kpokèjì mì yúco.

² 'Dè có jì ndâ kpo 'duù máa, ndú 'ví sì tí ndú jì pe lá, ndú 'ví dù tí ndâ mbe koṛo có, ndú 'ví dù me tí ndâ 'duù ñinó mbe kù bàkà i á gí tàkò có mì sé njembí nó lá, ndú 'ví dù tí ndâ 'duù ñinó mbe ùnje gítí Mbíri ta njembí ndú gbaànjé, ta go ndâ 'duù tí ndú, ndú delè 'ví dù me ña ndâ 'duù ñinó tí ndâ nuù-gú-nuù-bè'dè nó lá.

³ Wò delè 'ví 'dè có jì ndâ ni ñinó ta gbí dii ndú mbe yù gí nó, máa, ndú 'ví bàkà i á go i mì ndâ 'duù ñinó mbe kù co tí kpokèjì mì Mbíri nò. Ndú 'ví dù me tí ndâ mbe túbà vò kpokèjì jì ndâ 'duù lá. Ndú 'ví dù tí ndâ mbe vò nje lá. Ndú delè 'ví dù tí ndâ mbe zèè ngé pe lá. Ndú 'ví dù tí ndâ mbe nìbà cèe kpokèjì bà 'vala ndò á 'bá jì ndâ 'duù,

⁴ tacó wàa, ndú 'ví dù tí tí ndâ mbe kpo-gbì-tà-tù ndâ 'viní ñinó mbe kù kpolo gí yaà gí tàkò ndú nó gítí bà zè ndâ 'dakò mì ndú, ta ndâ 'vii mì ndú, nìkì maa.

⁵ Ndú 'ví kpo-gbì-tà-tù ndú tacó wàa, ndú 'ví dù tí ndâ ni ñinó mbe ni bà koṛo có gí, ta ṛo ndú mbe me vá lá. Ndú 'ví dù tí ndâ ni mbe zèè 'bá mì ndú. Ndú delè 'ví dù tí ndâ ni ñinó ta 'dè njembí ndú, mbe kù 'di có mì ndâ 'dakò mì ndú nò. 'Dè có jì ndú máa, ndú 'ví nìbà ndâ i tí nò jì ndâ ni, tacó wàa, ndâ 'duù 'ví go ta 'vére mítí có mì Mbíri lá.

⁶ Wò delè 'ví kpo-gbì-tà-tù ndâ 'vii-'dakò máa, ndú 'ví tè gí tàkò có mì ndâ i gbí kù ndú lá.

⁷ Wò 'ví dù tí 'duù ñinó náa ndâ 'duù 'ví ñò bà bàkà ndâ tó i 'dáá gí ni a i 'do mì lo. Wò má kù nìbà i jì ndâ 'duù, wò 'ví túbà tí lo jì ndú tí 'duù ñinó ta bà lê tí lo wálá. À delè 'ví dù gbí kòcò lo a wotí go kòcò gba.

⁸ Wò 'ví 'dè jì ndâ 'duù a ndâ cèe có ta nji ká gbí ndú, tí ndâ có ñinó náa wotí bà 'visì tende có gí tàkò ndú 'ví dù tí 'bí 'duù wálá. Tacó wàa, ndâ mbe kù jòò gbí có ta ndoo 'ví ñò 'dóó có ñinó náa ndú 'ví kpì tí ta ngbàngà tí ndoo nó lá.

⁹ 'Dè có jì ndâ bòò máa, ndú 'ví 'di có mì ndâ mbe tí ndú. Ndú delè 'ví bàkà go có ñinó gbí njembí ndâ mbe tí ndú nó ta o 'dáá gí ta kponje mì ndú gítí wálá.

¹⁰ Ndú delè 'ví po ndâ 'bí vici i mì ndâ mbe tí ndú lá.

Ndú 'ví dù tí ndâ 'duù jáá, tacó wàa, ndâ i tí nò 'dáá náa ndú kù bàkà nò 'ví sù ta ndâ 'duù 'ví wu gbí bà nìbà i mì Mbírì tí Mbe 'vala ndoo.

¹¹ Wò nò ni gî, máa, Mbírì túbà nambeè mì wó a i tacó bà 'vala ndâ 'duù 'dáá gî.

¹² Mbírì kù bàkà nambeè ji ndoo, tacó wàa, ndoo 'ví nò tí ni éno máa, ndoo 'ví 'dò kò ndoo mítí kpokèjì nìno mbe kù ya ta ndoo gí 'dè 'do tí wó tí Mbírì nó lá. Delè tacó wàa, ndoo 'ví dù ta go ndâ i tí nó muu to tí nó mbe ya gí gbí có mì wó tí Mbírì lá nó, lá. Mbírì kù bàkà nambeè ji ndoo, tacó wàa, ndoo 'ví nò tí ni éno máa, ndoo 'ví 'vala ta muu ndoo ngbàrángà'i, tí ndâ 'duù jáá kùro wó tí Mbírì

¹³ kù ù ta ndi bà gí líkí'o mì ndoo, náa ndoo kù koṛo có lì mítí, tí o bà tù ngba gbolò Mbírì mì ndoo, tí Mbe 'vala ndoo, tí Jézù, tí Bìndi-Mbírì,

¹⁴ mbe sù mìrì wó ji ku, tacó bà njaanga mìrì ndoo 'do gbí ndâ ṛa ndâ vò i 'dáá gî, nò. Yí bàkà ndoo tí ndâ ngbàrángà 'duù, tacó wàa, ndoo 'ví dù tí tí ndâ 'dóó 'duù mì yì; delè tacó à 'ví dù tí ndoo káa go bà bàkà tó i cuki.

¹⁵ Kò-kò ta ndâ có tí nò ji ndâ 'duù. Túbà cèe kpokèjì ji ndâ 'duù nìno mbe giri'o gî nó ta bà do mítí ndú ta gúku tí lo wálá, go i mì gba. Wò 'ví si 'bí 'duù gbaànjé 'ví si wò tí 'dé 'duù lá.

3

Bà bàkà ndâ i nìno mbe kù koni ndâ 'duù

¹ 'Va mbí ndâ 'duù mì lo máa, ndú 'ví 'di có mì ndâ gba mì ndú, ta ndâ kpo 'duù kùro ndú. Ndú ta o 'dáá gî 'ví dù ká léngé-linge kù ù bà bàkà i nìno náa à tí.

² Ndú 'ví 'dè vò có gítí ndâ 'duù lá. Ndú delè 'ví dù tí ndâ mbe kù kù'ba 'do tí bà 'dèkè mà. Ndú 'ví dù tí ndâ 'dè 'duù mbe kù si ndâ ṛa ndâ 'duù 'dáá gî tí i.

³ Tacó, 'bí o táánò kuu tí náa 'dóó ndoo ta mìrì ndoo a ndâ mbe ṛónókó, tí ndâ tù-ká-kpò-có, náa à kù eendi ndoo. Njembí ndoo ta o tí nò ká gítí ndâ tende ṛa i mbe nìkì tí ndoo muu to tí nò. O mì ndoo ta o tí nò ká gítí bà tò kù, gù je bà bàkà ndâ i nìno mbe kù mìlìsé tí ndâ 'bí 'duù nò. Ndâ 'duù ta o tí nò kù sogo ndoo. Ndoò delè ta o tí nò kù sogo tí ndoo gbí òkò tí ndoo.

⁴ Káa Mbírì tí Mbe 'vala ndoo nó gù túbà nambeè mì wó, ta tó bà zè ndoo mì wó,

⁵ ta bà 'vala ndoo. Káa yí 'vala ndoo nò me gí tàkò 'bí ṛa tó i náa ndoo bàkà ji yí nò lá; à káa 'dóó bà ṛe yè ṛo ndoo mì wó ká si yí 'ví 'vala ndoo, go có mì wó gbí njembí wó. Yí 'vala ndoo ta bà caka tí ndoo ta ngo, mbe kpò gbí ndi bà jò ndoo. Bìndi yí gù bàkà ndoo tí ndâ ngú 'duù ta bà tuu Bèrì mì wó tí Mbírì ji ndoo.

⁶ Mbírì je Bèrì mì wó ji ndoo tókà'i ta ṛe mì Jézù, tí Bìndi-Mbírì tí Mbe 'vala ndoo.

⁷ Mbírì njaanga mìrì ndoo 'do gbí vò i, tacó wàa, ndoo 'ví dù tí ndâ 'vii-'bá mbe kù koṛo có lì mítí 'wálá nìno mbe cee lá nò.

⁸ Nìno a yúco ta kponje á gítí wálá ká nò.

Có gbí njembí ye éno máa, wò 'ví nanaka muu lo mítí ndâ có tí nò. Tacó wàa, ndâ 'duù nìno mbe kù tee njembí ndú mítí Mbírì nó 'ví te tí mí gbí muu ndú máa, ndâ yì 'ví dù tí ndâ mbe bàkà ndâ tó i ta i ká gbí ndú tacó tí ndâ 'duù ta o 'dáá gî.

⁹ Káa wò 'ví kù'ba 'do tí bà tò ndâ kponje ṛónókó, ta bà 'deke ṛe ndâ ká gù lo kpènjèngè'veè tí i 'vére mì ndâ Jùdèyà. Wò delè 'ví kù'ba 'do tí bà

'dèèkè mà ta bà 'dè wo muu ndâ có mì Mòze. Tacó nèté mì ndâ ña có tí nò wálá. I delè gbí ndú wálá.

¹⁰ 'Duù má kù njèè gbí òkò tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì, wò 'ví ci yí, máa yí rò tíyò 'do tí ña i tí nò, yee gbí só. Yí má biya bà 'di có mì lo gí, wò 'ví 'vee bà tí wó káká'í lá.

¹¹ Káa, wò 'ví ñò ñi éno máa, ña 'duù tí nò a vóló-volo 'duù, tí vò mbe bàkà vò i, mbe le wú mítí mĩri wó ta kpéetí wó gí.

Ndòngbú có mì Páwòlò jì Tító

¹² Ye kèjì gí bà tuu 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ Àrètémà ta Tíkíkùsù jì wò. 'Duù tí nò náa ye bà tuu yí nò má yee tí lo ngé gí, wò 'ví gí gálà gí bà 'de ye gbí gbata Nìkòpólìsì, tacó ye kù koṛo có bà cì ndâ pì cò'o tí nó kèjì nó a i mí kà.

¹³ Je wotí gítí nó mì ndâ Àpólò ta Zénà tí nó tí mbe kù waa có gbí ngbàngà nò.

¹⁴ Ndâ 'duù mì ndoo 'dáá gí 'ví tala bà bàkà ndâ tó nèté, tacó wàa ndú 'ví 'de ta i tacó bà konì tí ndú, náa 'bí i má gbaaka ndú nò; ndú 'ví dù me tí ndâ 'duù ñinó ta i gbí ndú wálá nó, lá.

¹⁵ Ndâ 'duù tí nó náa ze ta ndú káá nó 'dáá gí 'vee wò ma. 'Dòkò ndi 'vé mì ze á jì ndâ tó nambe ze ñinó mì yo kà mbe kù tee njembí ndú mítí Mbírì nò.

Ye kù 'deke tí ye jì Mbírì máa, yí 'ví bàkà nambeè mì wó jì yo 'dáá gí.

Páwòlò cu wáràgà ji FÍLÍMÒNÌ

¹ Nìno a ye tí Páwòlò, tí 'duù tí nó á kpónó kuu gbí zàà muu Bìndi-Mbírì tí Jézù nó, ká kù cu wáràgà tí nò. Ze kù gbo gbí bà cu wáràgà tí nó ta Tìmatéyò, tí ná'vìndí ndoo, ji wò tí Fílímòni, tí tó ka ze mbe nèté,

² ta ndâ 'duù tí nó mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì á mí 'bá mì lo nó, ta nàmì ze Áfìyà, ta Àrìkipúsù tí ka ze àsikérimì Bìndi-Mbírì

³ Ze kù 'deke tí ze ji Mbírì tí Bu ndoo, ze delè kù 'deke tí ze ji Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, máa ndú 'ví bàkà nambeè ji yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù ta gbí òkò tí yo nìkì maa.

Páwòlò 'deke tí wó ji Mbírì tacó tí Fílímòni

⁴ Fílímòni, ye ta o 'dáá gí má kù 'deke tí ye ji Mbírì, ye delè kù 'deke tí ye tacó tí lo, ye delè kù 'dè nìkì maa ji Mbírì tacó tí lo,

⁵ tacó ye kù 'di tàwo bà tee njembí lo mítí Mbe tí ndoo Jézù, ta tàwo bà zè ndâ 'duù mì Mbírì ta njembí bà zè Mbírì mì lo.

⁶ Ye kù 'deke tí ye ji Mbírì, máa yí 'ví si bà nì kaà mì lo ta ndâ 'bí ka lo mbe kù ùnje gítí Bìndi-Mbírì nò 'ví je muu bà nò ndâ tó i tí nó 'dáá gí náa ndoo kù 'de 'do mì wó tí Mbírì ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì 'ví nó 'ví ni ji yo tókà'i.

⁷ Cò bà dù njembí lo tí njembí bà zè Mbírì nò peteke tàkòcò ye ngé ndii gí, à delè gii je ji ye a wotí, ná'vìndí ye. Tacó wò 'dèè njembí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gí.

Páwòlò yù nambeè 'do mì Fílímòni tacó tí Ònésimò

⁸ Ye nò nì gí máa, à tí ye a wotí tacó bà 'dè cò ji wò máa, wò bàkà go cò mì ye ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì.

⁹ Káa, à kpètí ká ènò, ye kpónó kù bàkà me ña nìno lá. Ye kpónó tí Páwòlò, tí kpo 'dakò tí nó á kuu gbí zàà muu Bìndi-Mbírì tí Jézù nó kù 'deke a tí ye ji wò, máa, wò si njembí lo 'ví dù tí njembí bà zè Mbírì.

¹⁰ Ye kù 'deke tí ye ji wò tacó tí 'viì mì ye Ònésimò, náa ye gí tí bu wó si ye kpónó kuu gbí zàà nò.

¹¹ Yí táánò sàà kùro a 'duù nìno ta i gbí wó ji wò wálá nò, káa i gbí wó kpónó me gbolò ji ndà só ngé ndii gí.

¹² Ye kpónó kù tuu ndi wó ji wò ta njembí ye ká gá'dáá tàkò wó.

¹³ Ye kùtàá bà si yí 'ví dù á mì ze ta yí, tacó wàa yí 'ví dù tí mbe konì ye bìndi lo á si ye kpónó kuu gbí zàà á muu cò bà ma Banga-Ngú-Có nò.

¹⁴ Káa go bà bàkà ènò kùro bà 'di cò 'do gbí nje lo tí ye wálá. Tacó ña nìno bà dù goolá ye kù yòòngò wò yóóngó-yòòngò gítí bà bàkà nambeè ji ye nò. Káa à nìkì káa bà bàkà nambeè ji ye mì lo 'do gbí 'dóó cò mì lo gbí njembí lo.

¹⁵ Ndâ-'bì-lá Mbírì táánò njèè gbí òkò tí yo ta Ònésimò ta làmbu o nò ká tacó wàa yí 'ví dele ndi wó gí mì lo ngbé.

¹⁶ Káa yí bà dele me tí i-zógó-zogo káká'i lá. Yí bà dele ndi wó gí mì lo tí kpóló-kpolo ná'vìndí lo ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì. À kpètí káa 'dóó ye, Ònésimò kpónó a kpóló-kpolo 'duù mì ye. Káa à má ji wò, yí a 'dóó-'dòò ná'vìndí lo, yí delè a ná'vìndí lo ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo.

¹⁷ À má ènò, te wìri mítí wó á go bà te wìri mì lo mítí ye, náa wò dú má káa ka ye nò.

¹⁸ Káa yí táánò má bàkà a 'bí i mbe níkì lá ta wò, 'bí i mì lo delè má ká mì lo muu wó, ye bà sì có ndâ i tí nò jì wò á muu wó gî.

¹⁹ A ye tí Páwòlò ká kù cu wáràgà tí nó jì wò ta 'dóó 'bì ye, máa, ye bà sì có ndâ i mì lo náa àá muu wó nó 'dáá gî. Ye delè bà 'vèè gbí nje lo tacó ndâ i ñinó mì ye muu lo nó wálá.

²⁰ À má éno, ye kpónó kù koṛo có lì a i mítí lo ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo, ná'vindí ye. Tacó wàa, wò tí mbe kù ru ndi Bìndi-Mbírì 'ví je wotí.

²¹ Ye ñò ni gî, máa, wò bà 'di có mì ye gî; ye delè gii ñò ni gî, máa, ye bà 'de ndâ i 'do mì lo me gbolò ndii ndâ i tí nó náa ye yù 'do tí lo gbí wáràgà tí nó nó gî.

²² Kaa tà 'bá wiṛi mì lo ù ta ndi ye, tacó ye kù koṛo có bà ya gí mì yo kà, náa Mbírì má ñò bà 'deke tí yo, wàa yí 'ví je nó jì ye nò.

Ndâ ka nèté mì Páwòlò 'vee Fílímòni

²³ Èpàfàràsì, tí ka ye, náa ze kpónó kuu gbí zàa muu Bìndi-Mbírì tí Jézù ta yí nó 'vee yo ngé ma.

²⁴ Ndâ ka ye mbe nèté: ñinó a Márìkò, gii je Àrìsìtárìkù, gii je Démàsì, gii je Lúkà, delè 'vee yo ma.

²⁵ Ye kù 'deke tí ye máa Mbe tí ndoo, Jézù tí Bìndi-Mbírì, 'ví cù 'dê ngo cù wó mítí yo 'dáá gî.

Wáràgà jì ndâ ÌBÌRÁYÒ

Mbíri tuu 'Viì mì wó ta ndâ có mì wó

¹ Mbíri gbí ndâ ká o dígísèé kù tuu a ndâ mbe 'dòkò có mì wó ta ndâ có ñinó náa à gbí njembí wó nó jì ndâ ká gù ndoo. Yí tuu ndú 'vìlì-'vìlì gbí ndâ tende ña kpokèjì.

² Káa gbí ndòngbú o tí nó, tí o mì ndoo náa ndoo kpónó kù 'vala gbí á gí nje o nó, yí tuu a 'dóó 'Viì mì wó tí mbe 'dòkò có gbí nje wó jì ndoo, 'Viì mì wó tí nó náa yí je yí tí mbe zèè ndâ i-'bá mì wó 'dáá gí, náa yí táánò je wotí bà suu ndâ i 'dáá gí jì yí nò.

³ A 'Viì tí nó mì Mbíri nò ká je cè kózò tí Mbíri teke-tèkè. À delè káa yí ká je tú Mbíri kpíí mítí wó. Ndâ i muu to tí nó 'dáá gí, ta ndâ i gbíri 'dáá gí kù dù a i 'do gbí có mì wó, tacó à gbí kòcò wó a wotí go kòcò gba. Yí mà giì toṛo ndâ vò i mì ndâ 'duù muu to tí nó gí, yí giì ki tí wó dèngècè to gbí kù 'bì mì gbolò Gba á ngéé gbíri,

⁴ lê náa yí gí tí gbolò 'duù ndii ndâ basìlì mì Mbíri 'dáá gí gí nò.

'Viì-mì-Mbíri a gbolò 'duù ndii ndâ basìlì mì Mbíri gí

⁵ Tacó Mbíri jé ta 'bí ri gbaànjé 'dè có jì basìlì mì wó ngàyi, máa, «Wó a 'viì mì ye, ye wúnó gí tí bu lo gí?»

Yí delè je ta gbèè ri 'dè có jì 'bí basìlì mì wó gbaànjé éno máa, yí tí Mbíri bà dù tí bu wó, wáa yí 'ví dù tí 'viì mì yí nò lá.

⁶ Káa, ta o tí nó náa Mbíri táánò kù tuu tí ta 'Viì-kíri mì wó gí muu to tí nó nó, kòcò Mbíri gí tàkò wó éno máa, «Yo tí ndâ basìlì mì ye tí Mbíri 'dáá gí 'ví ùlù yí.»

⁷ Bìndi kòcò Mbíri gítí ndâ basìlì mì wó tí Mbíri éno máa, yí tí Mbíri bàkà ndâ tú mì yí tí pípiṛi, bìndi yí giì bà bàkà ndâ bòò mì yí tí ngba wu.

⁸ Káa Mbíri giì 'dè có gítí 'Viì mì wó éno máa, «Jàlambà mì lo, «Ákoo Mbíri», bà dù tí ká.

Wò bà cu mù-kórò-gba mì lo co ká tí kpokèjì ñinó jáá nò.

⁹ Wò bà zogo 'bá mì lo ta bà waa có mítí ndâ 'duù mì lo ta yúco.

Wò a mbe co ta ndâ 'duù tí jáá kpokèjì;

go bà co tí lókó-loko kpokèjì tí lo wálá.

Ñinó a gbí nderè có tí nó náa Mbíri tí nó, tí Mbíri mì lo nó,

le tí ta bèrè jì wò ta pétékè tàkòcò wó

á kùro ndâ ka lo nó ká nò.

¹⁰ A wò táánò ká sè rēngbó to tí nó ta 'bì lo.

À delè ká wò ká suu ndâ i tàri ta 'bì lo.

¹¹ Ndâ to ta tàri bà cee gí,

káa wò bà cee wálá.

Ndâ to ta tàri bà me ká go bà me ká mì bongo gí,

káa wò bà me ká wálá.

Ndâ to ta tàri bà yaka go bà yaka bongo nó gí,

káa wò bà dù tí ká.

¹² Wò bà paṛaka ndâ to ta tàri go bà paṛaka zì bongo 'va gí 'dè;

àá bà 'visì ndú go bà 'visì bongo.

Káa wò bà dù cóó-cóó ká tí wò tí nó kuu nò dúú bà ya tí ;

wò bà zò to wálá.»

13 Mbíri jé 'dè có ji 'bí basìlì mì wó gbaànjé éno máa,
 «Ki tí lo to gbí kù'bì mì ye,
 wàa ye 'ví bàkà ndâ mbe kù sogo wò tí ndâ i-tà-tàmà mì lo,» nò
 lá.

14 À má éno, ndâ basìlì mì Mbíri a ndâ yè? Ndâ basìlì mì Mbíri a ndâ lílì
 mbe kù bàkà nèté mì Mbíri, náa Mbíri kù tuu ndú gí bà konì ndâ 'duù tí
 nó kèjì gí bà 'de 'válá nò.

2

Gbolò 'válá

1 À má éno, ndoo kpolo tí yúco tí nó náa ndoo 'di nó kácá-kácá. Ndo
 má kpolo tí ndoo lá, ndoo bà soloko 'do tí gí.

2 Tacó có tí nó náa Mbíri dígísèé tuu ta basìlì mì wó ji Mòze, máa yí
 'dòkò ji ndâ ká gù ndoo nó, má dú káa yúco, náa ndâ mbe biya bà 'di gí
 'de mbèlè tàkò bà kù tù bà 'di có mì ndú lá gí,

3 ndoo bà ndo 'do gbí mbèlè bà biya bà 'di gbolò có tí nò, tí có mbe je
 'válá ji ndoo nò, co tí kpokèjì ngayi? Kpédélé mbe 'dè có tí nò ji ndâ 'duù
 gbí o mì ndoo a Mbe tí ndoo tí Jézù, bìndi ndâ 'duù ònó mbe 'di 'dò gbí
 nje wó nó gí 'dòkò ndí ji ndoo.

4 Mbíri delè gí túbà có tí nò náa ndâ mbe 'di 'do gbí nje Mbe tí ndoo
 'dòkò ji ndoo nò tí yúco ta bà bàkà ndâ kpo-kpò i ònó náa bà 'dè có gítí
 ndú kpò nje ndâ 'duù gí nó, ta bà bàkà ndâ serè, ta bà je Bèri mì wó tí
 Mbíri tí i-nambeè ji ndâ 'duù go có mì wó náa à gbí njembí wó tí Mbíri.

Mbe tè kùro ndâ 'duù gí gbí 'válá

5 Tacó Mbíri táánò bàkà me ndâ basìlì mì wó tí ndâ mbe zogo to tí nó
 kèjì, náa ndoo kù 'dè có gítí nó, lá.

6 Káa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,
 «Áá Mbíri, 'duù tà a yè wàa wó 'ví je ta mbí lo mítí wó?

7 Wò táánò je wotí ji 'duù gàa gí tàkò ndâ basìlì mì lò ta làmbu o.
 Wò táánò bàkà yí tí gba ngbèzèè.

Wò gí te duù mítí wó.

8 Wò gí bàkà yí tí gba mì ndâ i 'dáá gí.»

Mbíri bàkà 'duù tí gba mì ndâ i 'dáá gí, yí mò 'bí i gbaànjé gí ndí máa
 'duù me gba mì ònó lá nò lá. Káa ndoo ò bà dù 'duù tí gba mì ndâ i 'dáá
 gí á go có tí nò kálásè.

9 I ònó náa ndoo ò nó a bà bàkà Jézù mì Mbíri tí lúkúfà 'duù co tí ndâ
 basìlì gí ta làmbu o gàa éno. Tacó wàa yí 'ví cì tacó tí ndâ 'duù 'dáá gí á
 'do gbí nambeè mì Mbíri. À kpónó le bèrè á ji yí ngbèzèè, à delè kù te duù
 mítí wó, 'do gbí có bà kònò sé'i mì wó, ta bà cì yí.

10 À dú nò a yí. Tacó wàa Jézù tí 'duù tí nó náa Mbíri suu ndâ i muu
 to tí nó 'dáá gí tacó tí wó, náa ndâ i delè 'dáá gí kù dù muu to tí nó ta rè
 wó nó, 'ví dù tí kpédélé 'duù mbe kònò sé'i tacó bà gí ta ndâ 'duù gí gbí
 ngba'o.

11 Rèngbó 'duù tí nó tí 'Duù mì Mbíri nó, ta rèngbó ndâ 'duù tí nó náa
 yí bàkà ndú tí ndâ 'duù mì Mbíri nó, ká gbaànjé. Tacó éno, nò ọ wó gítí
 bà nì «ná'vindí» mítí ndú wálá.

12 Yí kù 'dè có ji Mbíri éno máa,

«Ye bà kò-kò ta rè lo ji ndâ ná'vindí ye.

Ye bà ùlù wò mí kùro ndú ta o tí nó náa ndú má kili gí,» nò.

13 'Bí có mì wó káká'i éno máa,
 «Ye bà kọro có lè mítí Mbíri.»

Bìndi 'bí kòcò wó máa,
«Ìjìnó a ye ká kuu nò;

ṣìṣì a ze ta ndâ 'viì tí nó náa Mbírì kaa ndú jì ye nó ká kuu nò.»

¹⁴ Ndâ 'viì tí nó mì Mbírì náa yí kaa ndú jì Jézù nó 'dáá gí a ndâ 'duù ta mbelè gbí diì ndú. Tacó éno, Jézù gii je gbèe ṣa tú ndú nò, tacó wàa yì 'ví dù tí 'duù go ndú. Yí bàkà éno, tacó wàa yì mà cì gí, yì 'ví mò ta Gba-vò-i tí gba mì ku 'do pí jàlàmbà gí nje seè.

¹⁵ Wàa yì 'ví 'vala tí ta ndâ 'duù tí nó 'dáá gí náa gúku kù da 'bò mítí kò ndú gí nò.

¹⁶ Tacó nètè mì wó táánò me ta ndâ basilì mì Mbírì lá, nètè mì wó a i ta ndâ 'viì-gù Àbìráámò.

¹⁷ Tacó éno, Mbírì gii bàkà yí go ndâ ná'vindí wó teke-tèkè. Tacó wàa, yí 'ví dù tí 'duù mbe ṣò yé ṣò ndú, delè tí gbolò bu-Mbírì mì ndâ mbe kù bàkà nètè mì Mbírì ta njembí wó gbaànjé. Tacó wàa, Mbírì 'ví je tí ta à-cee-gí gítí ndâ vò i mì ndú.

¹⁸ Tacó yí táánò ta miri wó ṣò sé bà tala yí mì Gba-vò-i gí. Tacó éno, wotí bà koni ndâ 'duù ṣìṣì náa Gba-vò-i kpónó kù tala ndú nó kuu tí wó.

3

Jézù a gbolò duù ndii Mòze gí

¹ À má gó éno, yo tí ndâ ná'vindí ye, tí ndâ 'duù mì Mbírì náa yí kaa yo mò gí mì wó tí Mbírì gí nó, 'ví koṣò có gítí Jézù tí tú mì Mbírì, delè tí Kùṣò ndâ bu-Mbírì mì yúco tí nó náa ndoo kù ùnje á gítí nò.

² Yí tí Jézù táánò bàkà nètè mì Mbírì ta njembí wó gbaànjé ká go i mì Mòze tí mbe bàkà nètè mì Mbírì dígísèè ta njembí wó gbaànjé.

³ Káa à te duù mítí Jézù ndii Mòze gí, á go ṣìṣì náa ndâ 'duù kù te ta duù mítí mbe gèè 'bá ndii 'bá tí nó náa yí gèè nó gí nò.

⁴ À bì ndâ 'bá 'dáá gí a 'bì 'duù, káa a Mbírì ká suu ndâ i 'dáá gí.

⁵ Káa Mòze táánò bàkà nètè mì Mbírì ta njembí wó gbaànjé gbí òkò tí ndâ 'duù mì Mbírì tí ndâ Ìzìrìyèlì 'dáá gí, á go bọ̀ò mì Mbírì mbe kù 'dè yúco gítí ndâ i ṣìṣì náa Mbírì kẹ̀jì gí bà bàkà ndú nò.

⁶ Káa Jézù tí Bìndi-Mbírì táánò bàkà nètè 'bá mì Mbírì ta njembí wó gbaànjé á go njembí 'Viì mì Bu wó. Káa ndoo a ndâ 'viì mì Mbírì, náa ndoo má cì gúku lá nò. Ndoò delè má kì nò gítí i tí nó náa ndoo kù koṣò có lè mítí nó lá nò.

Bàndò bà wotí tacó tí ndâ 'duù mì Mbírì

⁷ Tacó éno, kòcò Bèrì-mì-Mbírì éno máa,
«Yo wúnó má 'di kòcò Mbírì,

⁸ yo 'ví bàkà ngbútù á go i mì ndâ 'duù tí nó dígísèè
mbe volo mítí Mbírì ta o bà tala ndú mì wó,
si ndú gbí kángáá nga ngoò nó lá.

⁹ Ndâ ká gù yo dígísèè tala bà ṣò wotí mì ye,
káa ndú ṣò ta ndoo zi'duù-só gí.

¹⁰ Tacó éno, tàkòcò ye táánò gii kpolo gítí ndâ 'duù tí nó.

Bìndi ye gii 'dè có éno máa,

«Ndâ có gbí njembí ndú 'dáá ká tende.

Ndú ta o 'dáá gí kù co me tí kpokèjì mì ye lá.»

¹¹ Káa ye tí Mbírì gii be tí ye ta kpo tàkòcò éno máa,

«Ndú bà 'dò kò ndú mítí bàndò bà tèwo ye wálá.» »

¹² Yo kpolo tí yo, ndâ ná'vindí ye, tacó wàa 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò yo 'ví dù ta vò njembí wó, tí ña vò njembí ñìnó mbe si yí 'ví njèè gbí òkò tí ndú ta wu Mbířì nó lá.

¹³ Yo konì tí yo gbí òkò tí yo ta ři 'dáá gî. Yo 'ví nì «taàbè» gítí bà konì tí yo gbí òkò tí yo lá, tacó wàa, njembí yo 'ví gbì kàángbá gítí Mbířì 'do gbí tìřì mì vò i lá.

¹⁴ Tacó ndoo 'dáá gî a ndâ ka Bìndi-Mbířì, náa ndoo má zèè kpédélé có tí nó náa ndoo táánò ùnje gítí nó tí kpòò yee tí o ku mì ndoo gî nò.

¹⁵ À cu mí gbí wáràgà mì Mbířì éno máa,
«Yo má 'di kòcò Mbířì wúnó
yo 'ví bàkà ngbútù á go i mì ndâ 'duù tí nó mbe kpò có mì Mbířì dígísèé
nó, lá.»

¹⁶ A ndâ 'di dígísèé ká 'di kòcò Mbířì káa ndú gii kpò tí mítí wó ta ngbútù gî nó? À dígísèé me ndâ Ìzìrìyèlì tí nó náa Mòze kaa ndú 'do Másìrì nó lá.

¹⁷ Káa tàkòcò Mbířì dígísèé kpolo a i gítí ndâ 'di ta ndoò zì'duù-só nó? À kpolo me gítí ndâ mbe bàkà vò i tí nó mbe ci-ciki ta ndi gbí kángáá nga ngoò nó lá?

¹⁸ Káa Mbířì dígísèé be tí wó nó a i jì ndâ 'di, éno máa, ndú bà 'dò kò ndú gbaànjé á mì bàndò bà tèwo yì wálá nó? Yí be tí wó me jì ndâ mbe kpò có lá?

¹⁹ À má éno, ndoo kpónó ñò ni gî, máa, bà yee tí bàndò bà tèwo ndú dígísèé kpò ndú gî tacó ndú tee njembí ndú mítí Mbířì lá.

4

¹ À má éno, ndoo kpolo tí ndoo, tacó bà cí tí nó náa Mbířì táánò ci ta ndâ ká gù ndoo gítí bà ya ndú gítí bàndò bà tèwo ndú nó cee lá. Káa ndoo má kpolo tí ndoo lá, ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo bà bè gbí bà yee tí bàndò tí nó gî. Tacó Mbířì wúnò bà 'vee gbí nje ndâ 'duù ñìnó gbí òkò tí yo mbe yee tí bàndò tí nó lá nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî.

² Ndoò táánò 'di Bànga-Ngú-Có go ñìndi ndú, káa ndú 'de i gbí Bànga-Ngú-Có tí nó náa ndú 'di nó lá, tacó có tí nó 'de njembí ndú me tí njembí ndâ 'duù ñìnó mbe kù tee njembí ndú mítí Mbířì nó lá.

³ A ndoo tí ndâ mbe ùnje gítí Bànga-Ngú-Có tí nó ká yee tí bàndò bà wotí tí nó náa Mbířì dígísèé ci ndâ ká gù ndoo gítí nó. Tacó kòcò Mbířì éno máa,

«Ye be tí ye ta kpo-tàkòcò gî éno máa,
«Ndú bà 'dò kò ndú mítí bàndò bà tèwo mì ye gbaànjé wálá.» »
Mbířì 'dè có tí nó si yí cee ta nèté bà suu ndâ i mì wó sàà gî.

⁴ Tacó à cu có gítí bà vò-nje só sili mì gbí wáràgà mì Mbířì éno máa,
«Mbířì gii tèwo wó ta bà vò-nje só sili 'do tí ndâ nèté mì wó 'dáá gî.»

⁵ À gii cu 'bí káká'i éno máa, Mbířì máa,
«Ndú bà 'dò kò ndú gbaànjé á mítí bàndò bà tèwo mì ye wálá.»

⁶ 'Bí có kpónó a ñìnó máa, ndâ 'bí 'duù 'ví yee tí bàndò bà tèwo tí nó mì Mbířì nó, lê náa ndâ kpédélé 'duù tí nó táánò mbe 'di Bànga-Ngú-Có nó yee ká lá tacó ndú táánò biya bà 'di có mì Mbířì gî nó.

⁷ Tacó éno, Mbířì gii ci cí gítí 'bí o náa yí gii gbì řè o tí nó tí «Wúnó.» Bìndi yí gii tuu Dàvídè, tí gbolò gba mì ndâ Jùdèyà, ta kòndi o bìndi có tí nó, ta gbèè ndi có tí nó, máa,

«Yo Wúnó má 'di kòcò wó,
yo 'ví bàkà ngbútù lá.»

⁸ Tacó Jósùwà táánò má tè kùro ndâ Ìzìriyèlì yee tí bàndò bà tèwo tí nò náa Mbíri táánò ci ndú gítí nò gí, Mbíri táánò bà ci ndi 'bí ngú o ji ndú wálá.

⁹ À má ènò, bàndò bà wotí mì Mbíri náa yí kù kpolo tí tacó tí ndâ 'duù mì wó nó kuu tí . Bàndò tí nò a ɾi tí nó tí ɾi bà wotí Mbíri á bìn̄di bà suu ndâ i mì wó nò.

¹⁰ Tacó 'duù ñinó mbe ya gí bà tèwo wó á mì ndú ta Mbíri gí nó a 'duù ñinó mbe cee ta nèté mì wó gí nò. Tacó Mbíri táánò tèwo wó si yí cee ta nèté mì wó gí.

¹¹ À má ènò, ndoo te kpo muu, tacó wàa ndoo 'ví yee tí bàndò bà tèwo ndoo. Ndoos te kpo muu tacó wàa 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndoo 'ví gboo mí ndi ta ngbútù, á go ñin̄di ndâ ká gù ndoo dígísèé nó, lá.

¹² Tacó có mì Mbíri a wu có, tí có ñinó ta wu jé 'dèè 'do tí lá, mbe kù cu 'duù tí bà 'deeke 'bilì wó ngéé gí gbí òkò ndâ 'bilì á tà'i kà ndii zi nje sizo gí. Có mì Mbíri a có ñinó mbe nò 'bè gbí òkò tí ndâ yúco ta 'véɾè ngéé gbí njembí 'duù tà'i kà ni gí.

¹³ 'Bí i ñinó náa à suu yí súú-suu nó mbe ni bà ngùu tí wó 'do tí Mbíri gí nò wálá. Mbíri nò ndâ i gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí. Ndâ i 'dáá gí kù gbaa tí ndú mí gbí ngbàà ɾi á mí kùro wó tí Mbíri tí nó náa ndoo 'ví yù gbí ndâ i tí nó náa ndoo bàkà nó 'dáá gí nò.

Jézù tí gbolò Kùro ndâ bu-Mbíri

¹⁴ À má ènò, ndoo tee njembí ndoo mítí Mbíri tí kpoò, lê náa gbolò bu-Mbíri mì ndoo tí Jézù, tí 'Viì-mì-Mbíri, bà ba gbí pípiɾi ya gí gbíri gí nò.

¹⁵ Tacó gbolò bu-Mbíri mì ndoo tí Jézù me 'duù ñinó mbe kù si tàmuu ndoo ji Gba-vò-i ta o tí nó náa Gba-vò-i má kù paa ta bà a tàmuu ndoo gítí bà bàkà vò i nó lá, tacó Gba-vò-i táánò paa ta yí á go bà paa ta ndoo mì wó kpónó nó gí, káa yí gù kpo nje Gba-vò-i gí.

¹⁶ À má ènò, ndoo cì gúku gítí bà yèè ndi ndoo dè gí ɾègbà jàlàmbà mì Mbíri lá. Ndoos yèè ndi ndoo dè gítí , tacó wàa yí 'ví nò ta yé ɾo ndoo. À delè má gí gítí o mì bà konì tí, yí 'ví bàkà ta nambeè ji ndoo.

5

¹ Áá táánò kù cu 'bì mítí 'duù, bìn̄di àá gù bàkà yí tí Kùro ndâ bu-Mbíri, mbe dù kù bàkà i-Mbíri ta ɾè mì ndâ 'duù 'do ká gbí òkò tí yo. Nèté mì 'duù tí nó náa à bàkà yí tí Kùro ndâ bu-Mbíri nò a bà ci ndâ i-'bì ndâ 'duù, ta bà waa mbelè tacó bà sì muu ndâ vò i mì ndâ 'duù.

² À má ènò, 'duù tí nó náa à bàkà yí tí Kùro ndâ bu-Mbíri nò 'ví 'vala ta ndâ 'duù ñinó mbe 'di gbí-o lá, gù je ndâ 'duù ñinó mbe gíri'o gí nó, ta pétékè có, tacó yí tí bu-Mbíri delè káa 'duù ñinó ta ndâ 'dóo vò i ñin̄di wó delè kuu kapí wó.

³ Tacó ènò, kózò tí wó tí Kùro ndâ bu-Mbíri 'ví waa mbelè tacó bà sì muu ndâ 'dóo vò i ñin̄di wó, delè tacó ndâ vò i mì ndâ 'duù.

⁴ 'Duù bàkà tí wó tí Kùro ndâ bu-Mbíri ta kpéetí wó lá. A Mbíri ká kù cu 'bì wó mítí 'duù, máa yí dù tí Kùro ndâ bu-Mbíri, á go bà cu 'bì wó mítí Àronì, máa yí dù tí Kùro ndâ bu-Mbíri dígísèé nò.

⁵ À kpéti káa Bìn̄di-Mbíri, àá táánò me káa yí ká ki tí wó pí jàlàmbà 'do gbí 'dóo có mì wó gbí muu wó ta kpéetí wó éno máa, yì a Kùro ndâ bu-Mbíri nò, lá, a 'duù tí nó mbe 'dè có ji yí éno máa,

«Wò a 'Viì mì ye, ye wúnó gí tí Bu lo gí.»

⁶ 'Bí kòcò 'duù tí nó ji yí káká'i éno máa,

«Wò bà dù tí bu-Mbíri dúú bà ya tí á go ñindi Mèlèkizédèkì.»

⁷ Si Jézù táánò kù 'vala muu to tí nó, nó, yì giì 'deke tí wó ta ngo-ṛo tà ṛo wó ta kòcò wó ngéé gí yaà á jì Mbíri, tí 'Duù tí nó ta wotí bà 'vala yí 'do 'bì ku a kuu tí wó nò. Káa Mbíri giì ñò yê ṛo wó, tacó yí táánò a mbe si Mbíri tí i.

⁸ Yí kpèti káa 'Viì mì Mbíri, bà kònò sé'i giì je muu jì yí tacó bà dù tí mbe 'di có gí.

⁹ Mbíri mà giì yù yí ngbóó gí, yí giì dù tí ñengbó 'válá jì ndâ mbe kù 'di có mì wó,

¹⁰ tacó Mbíri giì bàkà yí tí bu-Mbíri go Mèlèkizédèkì.

Yo 'ví ne 'do tí kpokèjì mì Mbíri lá

¹¹ Ndâ có mì ze me mbè tacó bà 'dè gítí có bà dù Bìndi-Mbíri tí Kùṛo ndâ bu-Mbíri á go ñindi Mèlèkizédèkì nò kuu mì ze, káa bà 'dè gbí ndú mì ze jì yo kpóló-kpolo, tacó bà ya có gí gbí muu yo kpóló-kpolo.

¹² Tacó a yo kùtáa ká bà dù tí ndâ mbe ñbà i jì ndâ 'duù, káa à giì dù ndí a yo kpónó ká kù giì pà 'duù, wàa yí 'ví 'bità bà ñbà có mì Mbíri jì yo á 'do ñengbó káká'i. À tí yo a go bà no kí, go bà zò i tí yo wálá.

¹³ Tacó 'duù ñinó mbe kù no kí nó ñò kpokèjì gítí bà dù jáá kùṛo Mbíri ni lá, tacó yí a dó 'viì.

¹⁴ À kù zò i a ndâ 'duù ñinó mbe kù tì bà zò i gí, tí ndâ 'duù ñinó mbe kù 'viiki gbí có tacó bà ñò 'bè gbí òkò tí ndâ tó i, ta vò i nò.

6

¹ À má éno, ndoo kpónó 'ví koṛo có go i mì ndâ 'duù ñinó náa gbí diì ndú yù gí nò. Ndoosì bà dù kù 'viiki káa gbí ndâ kpédélé có tí nó náa áá táánò ñbà ndú jì ndoo gítí Bìndi-Mbíri nó mí to. Ndâ có tí nó náa áá táánò ñbà ndú jì ndoo éno máa, ndoo 'visì muu ndoo 'do tí bà bàkà ndâ i ñinó mbe kù ya ta ndoo gí nje ku nó gí, wàa ndoo 'ví tee njembí ndoo mítí Mbíri;

² ta có gítí bà caka tí, ta bà je wotí, giì je có gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú, ta có gítí ndòngbú bà waa có ngbé lá nò.

³ Ndoosì bà koṛo có go i mì ndâ 'duù ñinó náa gbí diì ndú yù gí nó gí, náa Mbíri má ùnje gí nò.

⁴ Káa à má gítí ndâ 'duù tí nó náa ṛo ndú táánò njaanga gí, ndâ 'duù tí nó mbe tala líkí i-nambeè tí nó mbe gí 'do mì Mbíri nó gí, ndâ 'duù tí nó náa Bèri-mì-Mbíri je wotí jì ndú gí,

⁵ ndâ 'duù tí nó mbe ñò tó i mì có mì Mbíri ni gí, ndú delè giì ñò ndâ wotí bìndi ku ni gí nó,

⁶ ndâ ña ndâ 'duù tí nó má caka 'bì ndú 'do gbí ndâ i tí nó jéé gí, bà 'visì muu ndú ndí gítí bà co tí kpokèjì mì Mbíri káká'i a cèe «pàrà-nguù-kpò-diigba.» Wotí mì ndú gítí bà dele ndi ndú gí gítí kpokèjì mì Mbíri káká'i wálá, lé náa ndú ùnje gítí bà gbì 'Viì-mì-Mbíri mítí njèèkpè mù gí, ndú delè giì ùnje gítí bà ñonoko yí mí kùṛo ndâ 'duù gí nò.

⁷ Tacó to mbe njù ngo mù tí nó mbe kù nì mítí, bìndi ndâ ña tí nó náa ndâ 'duù jì mítí nó giì bàkà jì ndú gí nó, a to ñinó náa Mbíri cù 'dè ngo cù wó mítí gí.

⁸ Káa to ñinó mbe kù kù ndâ bè kperè ta zibàmù nó, a to mbe dooko ta bà ñ njà mítí mì Mbíri gí. Ndòngbú ká tacó bà jì ta ña to tí nó delè káa wu.

⁹ Ze kpèti má 'dè ká éno, bà ñindi yo kpòò káa bà tó, ndâ tó 'duù mì ze. Gúku gbí njembí ze gítí yo wálá; yo a ndâ 'duù mì 'válá.

¹⁰ Tacó Mbíri me mbe 'boo 'duù, wàa yí 'ví neke tí ta ọ́ wó 'do tí bà zeke ndâ tó nèté mì yo, ta tó bà zè tí tí nó nàa yo táánò zè ta ndâ 'duù mì wó nàa yí kaa ndú mò gí mì wó gí ta ẹ̀ wó nó lá.

¹¹ Káa có ñinó kpónó gbaànjé gbí njembí ze nó éno máa, yo 'dáá gí 'ví bàkà nèté ta go nèté tí nó tí yo yee tí ndòngbú o tí nó nàa yo 'de i tí nó nàa yo kù koṛo có lì mítí nó gí.

¹² Yo dù tí ndâ mbe kpó lá, yo mèlè bìndi ndâ 'duù tí nó mbe 'de i tí nó nàa Mbíri táánò ci ndâ 'duù gítí nó 'do gbí bà tee njembí ndú mítí Mbíri, gù je bà dù ndú tí ndâ mbe kpácà nò.

Yâ-cí-ci mì Mbíri kpili lá

¹³ Ta o tí nó nàa Mbíri táánò kù ci tí ta Àbìráámò nó, yí ta o tí nó be káa 'dóo tí wó tí Mbíri ji Àbìráámò, tacó 'bí 'duù mbe me gbolò ndii yí tí Mbíri gí tacó wàa yí 'ví be ta tí 'duù tí nó ji Àbìráámò nò wálá.

¹⁴ Tacó éno, yí gù be tí wó ji Àbìráámò éno máa, «Ye bà cù 'dê ngo cù mítí lo ta njembí ye gbaànjé ta bà je ndâ 'viì ji wò me mbè.»

¹⁵ Àbìráámò táánò gù dù kpécè kù ù ndi i tàkò cí tí nó nàa Mbíri ci ta yí nó, yee tí o tí nó nàa yí gù 'de gí.

¹⁶ Ndâ 'duù kù be tí ndú a i ta ẹ̀ 'duù ñinó tí kpóló-kpolo 'duù mì ndú nò. Có má gbí òkò tí ndâ 'duù, à kù ọ̀ yúco a i 'do tí bà be tí ndú.

¹⁷ À má éno, tacó go bà je kponje 'do nje ndâ 'duù tí nó nàa Mbíri dígísèè ci ndú máa yí jé 'visì muu yí lá nó, mà gù gí gítí Mbíri gí, yí gù be tí wó ji ndú.

¹⁸ Yí bàkà éno, tacó wàa à 'ví dù kuu tí a ndâ i sósò'ò, nàa bà 'visì ndú a cèè «pàrà-ngùù-kpò-diigba», tacó wàa ndoo tí ndâ 'duù tí nó mbe fa ngèlè vò i gí gí mì yí nó 'ví 'de ta wotí gítí bà koṛo có lì mítí cí tí nó nàa yí ci ta ndoo nò.

¹⁹ I tí nó nàa ndoo kù koṛo có lì mítí nó ká kù si lilí ndoo 'ví dù tí ndoo. Ñinò a i ñinó mbe ya ngéé gí kapí ngbùngbù á tà'i 'bá-Mbíri á gbíri,

²⁰ gítí bàndò tí nó nàa Jézù ya gítí tí kpédélé 'duù tacó tí ndoo nò. Jézù ya gí mì Mbíri á kapí ngbùngbù tà'i 'bá-Mbíri tacó yí gí tí Kùṛo ndâ bu-Mbíri go Mèlèkizédèkì dúú bà ya tí gí.

7

Bu-Mbíri tí nó tí Mèlèkizédèkì nò

¹ Mèlèkizédèkì tí nó tí gbolò gba Sàlémì, delè tí bu-Mbíri tí nó tí mbe kù bàkà i ji Mbíri tí nó mbe kù dù ngéé gbíri nó táánò gù ya gí kùṛo Àbìráámò ta o bà dele ndi Àbìráámò 'do bà mì ndâ kpo-kpò gba gbí gó. Ndú mà gù 'de tí ndú gí, Mèlèkizédèkì gù cù 'dê ngo cù wó mítí Àbìráámò.

² Bìndi Àbìráámò gù ọ̀uka bà i mì Mbíri 'do tí ndâ ọ̀a i tí nó nàa yí zèè 'do gbí gó nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí, bìndi yí gù kaa ji Mèlèkizédèkì. Kpédélé gbí ẹ̀ tí nó tí Mèlèkizédèkì nó éno máa, yí a gbolò gba ñinó mbe kù co ká tí jáá kpokejì mì Mbíri. Gbí ñinó tí Mèlèkizédèkì tí gbolò gba Sàlémì nó éno máa, Mèlèkizédèkì a gba mbe kù zogo ndâ 'duù mì wó ta 'dê njembí wó.

³ Mèlèkizédèkì a 'duù ñinó nàa à 'di tà-ká-tà gítí bu wó lá, à 'di tà-ká-tà gítí nawu wó lá, à delè 'di tà-ká-tà gítí ndâ ká gù wó lá. Rèngbó wó wálá, ndòngbú wó delè wálá, káa yí kù dù tí bu-Mbíri go 'Viì-mì-Mbíri nó ká dúú bà ya tí.

⁴ 'Dakò tí nó tí Mèlèkizédèkì nó táánò bà dù me 'dé gba lá, lê nàa a Àbìráámò tí rèngbó ndâ Ìzìrìyèlì 'dáá gí táánò ká gò i-Mbíri á ji yí gí nó.

⁵ À cu mí gbí wáràgà mì Mòze éno máa, ndâ 'viì-gù Lévi tí ndâ bu-Mbíṛì 'ví gò i 'do mì ndâ ná'vindí ndú, náa ndú káa ndâ 'viì-gù Àbìráámò go ndú.

⁶ Káa 'dakò tí nó tí Mèlèkizédèkì náa ẗèngbó wó 'do me tí Àbìráámò lá nó táánò gò i a i 'do mì Àbìráámò. Bìndì yí gù cù 'dè ngo cù wó míti Àbìráámò tí 'duù tí nó náa Mbíṛì táánò ci yí nò.

⁷ Có ñinó ta kponje á gítí ngé gí wálá nó a ñinó máa, a kpo 'duù ká kù cù 'dè ngo cù wó míti ndâ 'viì tàkò wó.

⁸ 'Bí có mbe gù dù káká'i a ñinó máa, ndâ bu-Mbíṛì tí nó mbe kù gò i 'do mì ndâ 'duù nó, a ndâ 'duù náa à jò ndú jì ku nò. Káa à cu mì gbí wáràgà mì Mbíṛì éno máa, Mèlèkizédèkì kù 'vala ká dúú bà ya tí .

⁹ Lévi tí ẗèngbó ndâ bu-Mbíṛì tí nó náa ndâ Ìzìriyèlì táánò kù gò i jì yí nó, táánò gò i jì Mèlèkizédèkì gí. Yí kpèti má gò ta 'bì wó lá, i tí nó náa Àbìráámò tí mbe jò ña ndâ Ìzìriyèlì táánò gò jì Mèlèkizédèkì si a jò yí tí Lévi lá nó sù muu ndâ 'viì gbí yì wó tí Àbìráámò 'dáá gí dúú kù ya tí .

¹⁰ Tacó pàrà wó tí Lévi táánò ta o bà 'de tí ndâ gù wó Àbìráámò ta Mèlèkizédèkì nò kuu gbí kongoo gù wó Àbìráámò.

¹¹ Mbíṛì táánò lê má bàkà ndâ Ìzìriyèlì tí ndâ 'duù ñinó ta bà lê tí ndú wálá nó a i 'do gbí có mì ndâ bu-Mbíṛì, tí ndâ 'viì kòtí Lévi, tacó ñinó táánò a ẗèngbó bà tuu Mòze mì Mbíṛì ta ndâ có mì wó tí Mbíṛì jì ndâ Ìzìriyèlì ká nò, gbí nderè bà bàkà ndâ 'bí ngú bu-Mbíṛì ñinó á tí ndâ kòtí Mèlèkizédèkì si ndâ kòtí Àronì nó mí to 'ví dù a yè?

¹² Tacó à má 'visì ña ndâ bu-Mbíṛì gí, à delè 'ví 'visì ndâ có mì Mòze gí.

¹³ Tacó ña Mbe tí ndoo, tí 'Duù tí nó náa à kù 'dè ndâ có tí nó gítí wó nó, tende. 'Bí 'duù gbaànjé 'do njekejì mì ndú mbe dù tí bu-Mbíṛì jé táánò wálá.

¹⁴ Tacó ndâ 'duù 'dáá gí nò ni ngbàrángà'i gí máa, Mbe tí ndoo táánò a 'Viì kòtí Júdáa. Káa Mòze táánò 'dè có ta ẗè bà dù 'bí 'duù tí bu-Mbíṛì 'do gbí òkò tí ndâ 'viì kòtí Júdáa jé lá.

'Bí bu-Mbíṛì go Mèlèkizédèkì

¹⁵ 'Bí có ta kponje gítí wálá a ñinó máa, 'bí ngú bu-Mbíṛì go Mèlèkizédèkì kpónó 'vanda gí gbí ngba'o gí.

¹⁶ Ngú bu-Mbíṛì tí nò 'vanda me 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó ta ẗèngbó ndú 'do tí ndâ bu-Mbíṛì á go có mì Mòze nó lá. Yí gí tí bu-Mbíṛì ta wotí mì 'válá tí nó mbe cee lá nò.

¹⁷ Tacó à cu có gítí wó mí gbí wáràgà mì Mbíṛì éno máa,
«Wò bà dù tí bu-Mbíṛì dúú bà ya tí ,
á go i mì Mèlèkizédèkì.»

¹⁸ Tacó à kpónó mò ká có tí nó táánò mì Mòze nó gí nje seè gí, tacó wotí kpónó cee 'do tí có tí nó gí, delè tacó gbí có tí nó kpónó bàkà nèté ta ndâ 'duù lá.

¹⁹ Có mì Mòze lê má cee bà lê tí 'duù lá, 'bí cèe có mbe si ndoo 'ví koṛo có gí kùro mbe zèè bàndò bìndì có mì Mòze kpónó gí gí. Có tí nó a có mbe yèè ndoo dè gítí Mbíṛì.

²⁰ 'Bí có a có bà see tí Mbíṛì. Mbíṛì táánò jé see tí wó ta o bà bàkà ndâ bu-Mbíṛì ñinó kùro nó lá.

²¹ Káa ta o tí nó náa yí kù gù bàkà ta Jézù tí bu-Mbíṛì nó, Mbíṛì gù see tí wó jì yí éno máa,

«Mbíṛì see tí wó gí,

yí jé gítí bà 'visì muu wó wálá.

<Wò bà dù tí bu-Mbíṛì ká dúú bà ya tí .> »

22 A bà see tí Mbířì nò ká bàkà Jézù tí mbe 'viindi nambeè gbí òkò tí ndâ 'duù ta Mbířì gbí bà nǹ mùkà tí nó náa Mbířì nǹ ta ndâ 'duù mbe nìkì ndii ñinó kùro nó gí nò.

23 Muu ndâ bu-Mbířì tí nó táánò kùro nó me mbè tacó ndú táánò a ndâ 'duù náa ku si ndú 'ví dù á nje nèté mì ndú lá.

24 Káa Jézù bà dù tí bu-Mbířì ká dúú bà ya tí , tacó yí kù 'vala ká dúú bà ya tí .

25 À má éno, wotí kuu tí wó tacó bà 'vala ndâ 'duù ñinó 'dáá gí mbe yèè ndi ndú dè gí rẹgbà tí Mbířì mì wó nò, lè náa yí kù 'vala ká dúú bà ya tí tacó bà 'deke tí wó ji Mbířì tacó tí ndú nò.

26 À 'vii ta ndoo éno máa, 'duù tí nó tí Kùro ndâ bu-Mbířì mì ndoo nó 'ví dù tí 'duù ñinó náa Mbířì kaa yí mò gí mì wó tí Mbířì gí nò, tí yè ta vò i mì wó wálá. Yí 'ví dù tí 'duù ñinó ta ngbárángà njembí wó, náa ndâ mbe kù bèè ọ Mbířì e zì ndú mítí wó lá, náa Mbířì te yí ya tí ngéé gí yaà gí tàngbó ọ gí.

27 Nèté mì wó ta bà waa mbelè ji Mbířì ta ọ 'dáá gí á go ñindi ndâ 'bí Kùro ndâ bu-Mbířì, náa ndú kù waa mbelè ta ọ 'dáá gí, tacó bà làyì ta ndâ 'dóó vò i mì ndú má kózò gí, bindi ndú gii waa 'bí tacó bà làyì ta ndâ vò i mì ndâ 'duù nó, wálá. Yí waa mbelè ji Mbířì ká ta bà gbaànjé tacó tí ndâ 'duù 'dáá gí ta o tí nó náa yí ù ta nje gítí bà cì yí nò.

28 Ndâ 'duù tí nó náa à dígísèè bàkà ndú tí ndâ Kùro ndâ bu-Mbířì go có mì Mòze nó 'dáá káa ndâ 'duù ta bàndò bà di ngo tí ndú kuu tí , káa có tí nó náa Mbířì gii ci ta bà see tí wó bindi có mì Mòze nó gii bàkà 'Vii-mì-Mbířì tí 'duù ñinó ta bà lè tí wó wálá nó ngbé.

8

Jézù tí Kùro ndâ bu-Mbířì mì ndoo

1 Gbí có tí nó kpónó náa ndoo kù 'dè nó éno máa, 'duù tí nó tí Kùro ndâ bu-Mbířì mì ndoo nó kuu pí jàlambà mì wó mò gí gbí kù'bi mì Mbířì tí gbolò gba ngéé gbířì.

2 Yí a mbe kù bàkà nèté gbúú-gbuu á tà'i tí bàndò tí nó náa a te kàrà-Mbířì mítí , á tà ndùúrù tí nó náa à káa 'dóó Mbířì ká tò ta 'bi wó nò.

3 Tacó nèté mì ndâ 'duù tí nó náa à bàkà ndú tí ndâ Kùro ndâ bu-Mbířì mì ndâ Jùdèyà nó 'dáá gí a bà ci ndâ i-nambeè tí nó náa ndâ 'duù gò ji Mbířì nó á mí bàndò mì Mbířì, gii je bà waa mbelè ji Mbířì. Tacó éno, i tacó bà ci ji Mbířì delè kuu tí á mì Kùro ndâ bu-Mbířì tí nó tí Jézù nò.

4 Yí kùtàá má a 'duù náa yí kpónó kuu muu to tí nó, yí bà dù tí bu-Mbířì ngé gí wálá, lè náa ndâ bu-Mbířì tí nó mbe kù ci i ji Mbířì go có mì Mòze nó kuu tí nò.

5 Káa yí kpètí má dù tí bu-Mbířì muu to tí nó lá, á me có lá, tacó ndâ i tí nó 'dáá náa ndâ bu-Mbířì kù bàkà ji Mbířì muu to tí nó, nò káa bà mèlè ndi ndâ yúco i tí nó gbířì nò; a káa tàzo ndú sínò, tacó ta o tí nó táánò náa Mòze kù gii bàkà có bà tò ndùúrù ji Mbířì nó, Mbířì gii 'dè có ji yí kpolo ngé ma, éno máa, «Koro muu lo máa, wò 'ví tò ndùúrù tí nó jé ká go ñinó náa ye táánò ka bà ji wò pí gú nò.»

6 Káa wotí tí nèté bà dù bu-Mbířì tí nó náa Mbířì je ji Bindi-Mbířì nó ndii wotí tí nèté tí nó táánò náa ndâ ká bu-Mbířì mì ndâ Jùdèyà kù bàkà nó gí. Tacó ngú mùkà tí nó náa Mbířì nǹ ta ndâ 'duù, náa yí kù nò gbí òkò tí ndâ 'duù ta Mbířì gbí kà có nó a kpóló-kpolo ọ bà nǹ mùkà mbe ndii ká ñinó kùro nó gí, tacó Mbířì ci ndâ 'duù gítí 'bí i mbe nìkì ndii ndâ i ñinò sàà nó gí gbí bà nǹ ngú mùkà tí nó.

7 'Bí i táánò mbe gboo 'do gbí bà see kpédélé bà njù mùkà ònìzò má wálá, Mbírì táánò bà dele ndi wó gí bà njù bà só ònìzò wálá.

8 Tacó Mbírì gii 'de kpokèjì mì ndâ 'duù mì wó lókó-loko ta o tí nó náa yí 'dè ta có éno máa:

«Kòcò ye tí Mbírì jì yo éno máa,
yo kpolo tí yo!

Tacó o tí nó wúnò ká kèjì,

o tí nó náa ye kèjì gí bà njù ngú mùkà ta ndâ kòtí Ìzìrìyélì,
gii je ndâ kòtí Júdáà nò.

9 Mùkà tí nó náa ye kèjì gí bà njù ta ndú nò

bà dù me go ònìzò náa ye táánò njù ta ndâ ká gù ndú
ta o bà zèè 'bì ndú mì ye kù ja ta ndú 'do Másìrì nó, lá.

Ndú táánò gii ne 'do tí kpokèjì bà see mùkà tí nó gbí òkò tí ze ta ndú nó gí.
Tacó éno, ye delè gii bè ndú gí.

10 Kòcò ye tí Mbírì éno máa,

ye káká'i bà 'dè ndâ có mì ye mí gbí tù ndâ 'vii kòtí Ìzìrìyélì
ta o tí nó náa ye wúnò bà gí tí gí bà njù ta ngú mùkà ta ndú nò.

Ye ta o tí nó bà cu ndâ có mì ye mí gbí njembí ndú.

Ye kèjì gí bà dù tí Mbírì mì ndú,
bìndi ndú bà dù tí ndâ 'duù mì ye.

11 'Bí 'duù gbí òkò tí ndú káká'i bà túbà tí ye tí Mbírì

jì ndâ 'bí ka wó 'vii-'bá wálá;

'bí 'duù gbí òkò tí ndú delè bà túbà tí ye tí Mbírì

jì ndâ ná'vindí wó wálá,
tacó ndú 'dáá gí bà ò ye ni gí,

ndâ kpo-kpò 'duù ta ndâ táángbà 'duù mì ndú gbí òkò tí ndú 'dáá gí
bà ò ye ni gí.

12 Tacó ye kèjì gí bà ò yé ọ ndú me gbolò

ta ndâ lókó-loko kpokèjì mì ndú nò.

Ye káká'i bà zèè có gítí ndâ vò i mì ndú mí gbí njembí ye wálá.»

13 Gbí bà 'dè có mì Mbírì gítí bà njù ngú mùkà ta ndâ 'duù nó éno máa, yí ònìzò kpédélé ònìzò gí tí ká gí. Káa i ònìzò mbe me ká gí mbe kù gbí káa muu wó nó dooko gítí bà ndii 'do ọ ọ gí.

9

'Bá bà ùlù Mbírì muu to tí nó, ta ònìzò gbíri

1 Gbí o kpédélé bà njù mùkà tí nó náa Mbírì táánò njù ta ndâ 'duù nó, ọ kpokèjì bà bàkà i-Mbírì mì ndâ 'duù kuu tí . Bándò bà bàkà i-Mbírì mì ndâ 'duù muu to tí nó ta o tí nó delè táánò kuu tí .

2 Ndâ 'duù ta o tí nó tò ndùúrù jì Mbírì, bìndi ndú gii njèè gbí tà'i ndùúrù tí nó sósò'ò ta ngbùngbù. Ndú gii bàkà bándò bà tù wu, ta tùkà, ta bándò bà ci kò jì Mbírì, á mí tà'i ònìzò mbe mò gí njekejì náa ndú kù nì mítí a Bándò-mi-Mbírì nò.

3 Bìndi à gii dù mò gí kapí ngbùngbù gí tà'i kùro ká a 'bí ndùúrù, tí bándò náa ndú kù nì mítí a Bándò-bà-dù-Mbírì.

4 À kù dù á tà'i bándò bà dù Mbírì nò a ká'i bà gbo ngúwu dì jì Mbírì náa à bàkà 'do tí dâ'bi, gii je Gbùúkurù náa à gba tí 'dáá gí ta dâ'bi, náa à kù dù gbí a ndâ pápáákà díí tí nó sósò'ò náa Mbírì táánò cu ndâ có mì wó muu'bi mítí ndú nó, gii je ká'i mánà, gii je mù-kóro tí nó mì bu-Mbírì tí nó tí Àrónì táánò mbe tù dó kpá nò.

⁵ À gii kaa mí yaà á muu Gbùúkuṛu tí nò a ndâ sùrà ndâ 'bí ña i náa muu ndú a muu 'duù, káa sè dii ndú a dii nò, káa à tí ndú a ndâ mbíṛi go ndâ basilì mi Mbíṛi nò. O mi ye kpónó gítí bà 'dè có gítí ndâ i tí nò léé éno wálá.

⁶ Ña kpokèji bà bàkà i-Mbíṛi mi ndâ 'duù gbí o tí nò táánò éno: Sè ndâ 'bí bu-Mbíṛi ta o 'dáá gí kú ya gí bà bàkà i-Mbíṛi mí tà'i ñinó mbe mò gí njekèji ndùúrù, náa à kú nì mítí a Bándò-mi-Mbíṛi nò.

⁷ À káa Kùro ndâ bu-Mbíṛi ká kú ya mò gí tàngbó, kápí ngbùngbù ta bà gbaànjé gbí ndoò gí bà ci mbelè ji Mbíṛi, tacó wàa Mbíṛi 'ví je ta à-cee-gí gítí ndâ 'dóó vò i mi wó tí mbe waa mbelè, gii je ndâ vò i mi ndâ 'duù tí nó náa yí waa mbelè tí nò muu ndú nò.

⁸ Bèri-mi-Mbíṛi kú túbà gbí ña kpokèji tí nò éno máa, bándò bà bàkà i-Mbíṛi ñinó mbe dù mò gí njekèji á tà ndùúrù nó má ká kuu bándò mi wó, gbí éno máa, kpokèji bà ya gí mi Mbíṛi njaanga tí kálásè.

⁹ Bándò bà bàkà i-Mbíṛi tí nó mbe dù mò gí mi njekèji á tà ndùúrù nó, a mbó tacó bà túbà ji ndâ 'duù tí nó kpónó mbe kú 'vala muu to tí nó nó éno máa, ndâ 'bí i-nambeè ta ndâ mbelè ndâ nò tí nó náa ndoo kú waa ji Mbíṛi nó bàkà njembí ndoo tí ndâ ngbàrángà i yee tà lá.

¹⁰ Ndú kú bàkà nètè ká ta ndâ i-zó-zò, ta ndâ i-njú-njú, gii je ndâ 'bí mbè ndâ 'bí tende ña kpokèji bà bàkà ndâ i tí ndâ ngbàrángà i, ta ndâ có gítí dii ndoo cuki, yee tí o bà zèè to tí nó mi gú có mi Mbíṛi.

¹¹ Káa Bìndi-Mbíṛi gí a i tí Kùro ndâ bu-Mbíṛi mi ndâ tó i tí nó mbe gí sàà gí nò. Ndùúrù tí nó náa yí kpónó kú bàkà nètè tà nó me gbolò ndii ñinó náa ndâ 'duù ká tò ta 'bí ndú nó gí, bà lê tí delè wálá, à delè me i 'do gbí òkò tí ndâ i tí nó náa Mbíṛi suu ndú muu to tí nó nó lá.

¹² Bìndi-Mbíṛi táánò ñi gí tà ndùúrù á gí bándò tí nó náa Mbíṛi bàkà tí 'dóó bándò mi wó tí Mbíṛi gí nó ká ta bà gbaànjé ngbé. Yí delè te ta yí ta o bà ñi yí gí ká nò me mbelè ndâ bee, ta mbelè ndâ di mò'dú tacó bà ci ji Mbíṛi lá. Yí te ta yí káa 'dóó mbelè wó tacó bà sè ta tàkò 'válá ñinó mbe cee lá nó ji ndoo.

¹³ Tacó à lê má kú va mbelè ndâ bee ta mbelè ndâ di mò'dú, ta mbúlùwu ndâ ngbú di mò'dú mítí ndâ 'duù a i tacó bà si gbí dii ndú 'ví dù niki maa,

¹⁴ wàa mbelè Bìndi-Mbíṛi náa yí ci ji Mbíṛi, tí i-cí-ci ta bà lê tí wálá, ta wotí mi Bèri tí nó mbe cee lá nó 'ví dù kú bàkà mí gbí njembí ndoo a 'dé nètè tacó wàa ndoo 'ví 'visi tí ta muu ndoo 'do tí bà bàkà ndâ ku nètè gítí bà bàkà nètè ji Mbíṛi tí nó tí wu Mbíṛi nó lá?

¹⁵ À má éno, Bìndi-Mbíṛi a mbe see mbelè tí nó náa Mbíṛi táánò ñi ta ndâ 'duù nò. Tacó wàa, Mbíṛi 'ví cù tí ta 'dè ngo cù wó mítí ndâ 'duù tí nó mi wó náa yí tí Mbíṛi tè'é tí ndú nó dúú bà ya tí, á go cí tí nó náa yí tí Mbíṛi ci ta ndú gítí bà dù ndú tí ndâ 'viì-nje-wu mi wó dúú bà ya tí nò. Áá táánò a bà cì 'duù ká 'vala ndâ 'duù 'do gbí có tàkò bà gbètèkè kpédélé mbelè tí nó náa Mbíṛi táánò ñi ta ndú nò.

¹⁶ Káa có lê má yee gbí ngo nje ku gí, kózò tí ndâ 'duù bà ñu káa ndi kòcò ngo nje ku.

¹⁷ Tacó 'duù má 'dè có máa, yí má cì gí, à 'ví bàkà éno, ndâ 'duù kú ñu káa ndi ngo nje wó nò á bìndi bà cì yí.

¹⁸ Ñinó a nderè có tí nò, náa à kpèti káa kpédélé có tí nó náa Mbíṛi táánò toko ta ndâ 'duù nó, áá táánò dù tí có ká ta bà waa mbelè gítí nó ká nò.

¹⁹ À delè nò káa gbí có tí nò náa Mòze táánò mà gii túbà ndâ i ñinó náa à tí tacó bà bàkà nó ji ndâ 'duù 'dáá gí cee gí, yí gii yee mbelè ndâ di mò'dú ta mbelè 'viì-di bee mi gbí ká'i, yí gii tò ngo mí gbí, bìndi yí gii ẹṛe

kpâ-kpondíí ta bí-bi wú bòngò náa à gò 'do tí se tí ndâ nò, bìndi yí gù va ta mbelè tí nò cee tí ndâ 'duù 'dáá gî, gù je tí wáràgà mì Mbírì.

²⁰ Ta o tí nò náa yí kù va tí ta mbelè tí nò mítí ndâ 'duù, ta tí wáràgà mì Mbírì nó, yí kù see nje wó éno máa, «Ìjìnó a mbelè tí nó náa Mbírì toko có ta yo mí pí, náa yí gù 'dè có ji yo éno máa, yo 'ví kpolo tí có tí nò nó ká nò.»

²¹ Bìndi yí gù va mbelè ta ndi tí ndùúrù mì Mbírì, gù je tí ndâ ká'i bà bàkà i-Mbírì 'dáá gî.

²² Ndâ i 'dáá gî kù dù tí ndâ i-ṛo-'bá mì Mbírì ká ta bà waa mbelè. Mbelè má yee tí to lá, Mbírì je à-cee-gî gítí ndâ vò i mì ndâ 'duù lá.

Bìndi-Mbírì tí gbolò i-cí-ci ji Mbírì

²³ Bà waa mbelè nò táánò a kpóló-kpolo i ngé ndii gî tacó tí ndoo. Tacó ñnò táánò a kpokèjì bà bàkà ndâ i muu to tí nó mì ndoo tí i-ṛo-'bá á go ndâ i gbírì. Káa ndâ i ñnó gbírì nó gí tí ndâ i-ṛo-'bá 'do gbí bà waa mbelè ñnó mbe ñkì ndii ndâ ñnó náa ndoo kù waa muu to tí nó nó gî.

²⁴ Tacó Bìndi-Mbírì táánò ñ me gí tà ndùúrù tí nó náa a ndâ 'duù ká tò ta 'bì ndú ji Mbírì tacó bà ñ ta cè kózò tí cèe ndùúrù tí nó mì Mbírì á gbírì nó, lá. Yí táánò ya a i gí gbírì. Yí kpónó kù tì muu ndoo kùro Mbírì á gbírì ká.

²⁵ Yí táánò ci tí wó ji Mbírì nò me 'vìlì-'vìlì, go bà ya ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì ta ndoo 'dáá gî gí Bándò-bà-dù-Mbírì á tà ndùúrù nó lá.

²⁶ Tacó Bìndi-Mbírì táánò má nò gí bà ci tí wó ji Mbírì ta bà me mbè á 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó, yí táánò bà kònò sé'i ta bà me mbè. Káa yí gù gí ká ta bà gbaànjé ngbé, gí nje o tí nó gí bà toṛo ndâ vò i mì ndâ 'duù ta bà ci mbelè wó ji Mbírì.

²⁷ Mbírì cu ku mì gbí tú ndâ 'duù 'dáá gî, máa, ndú 'dáá gî bà ci ta bà gbaànjé ngbé, má kózò gî, yí 'ví gù waa có mítí ndú.

²⁸ Bìndi-Mbírì delè táánò ci mbelè wó ji Mbírì ká ta bà gbaànjé, tacó bà toṛo ndâ vò i mì ndâ 'duù me mbè. Bìndi-Mbírì bà delè ndi wó káká'i gí gí muu to tí nó bìndi bà ci mbelè wó ji Mbírì nò me ká kpòò gí gbí nèté bà toṛo ndâ vò i mì ndâ 'duù lá. Yí bà gí gbí ñnò a i tacó bà 'vala ndâ 'duù tí nó kpónó mbe kù ù ndi wó léngé-linge nò.

10

¹ Tacó có mì Mòze káa có gítí ngo muu ndâ tó i tí nó náa Bìndi-Mbírì kèjì ta ndú ji ndoo nò. À me có mbe túbà ndâ tó i tí nó gbàrájáá éno lá. À delè me có ñnó mbe cee bà lê tí ndâ mbe kù bàkà i-Mbírì ta síí gbí wálá ta ndoo 'dáá gî nó lá.

² Áá táánò má me éno lá, ndú táánò bà si bà waa mbelè ji Mbírì mí to gí? Áá táánò má toṛo ndâ vò i mì ndâ mbe kù bàkà i-Mbírì nò ta bà gbaànjé ngbé gî, có gítí vò i kùtàá bà dù gbí njembí ndú káká'i wálá.

³ Káa mbelè tí nó náa ndú kù waa ta ndoo 'dáá gî nó kù 'va mbi ndú gítí ndâ vò i tí nó náa ndú bàkà gbí ndâ ndoo tí nó nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî.

⁴ Tacó mbelè ndâ dè mò'dú, ta mbelè ndâ dè bee me ndâ i mbe toṛo ndâ vò i mì ndâ 'duù gbaànjé lá.

⁵ Tacó éno, ta o tí nó náa Bìndi-Mbírì táánò kù gí tí gí muu to tí nó nó, kòcò wó náa yí 'dè nó éno máa,

«Go bà waa mbelè táánò tí lo tí Mbírì wálá,
go bà ci cù delè tí lo wálá,
káa wò gù je ji ye a kùùyù dè ye.

- 6 Líkí gbí bà doo i-cí-ci táánò tí lo wálá,
líkí gbí bà waa mbelè tacó bà toṛo vò i delè tí lo wálá.
- 7 Bìndi ye gii 'dè có éno máa, <Nò ye kuu nô!
Ákoo Mbíri, ye gí tacó bà bàkà go có mì lo,
á go có tí nó náa à cu mì gbí wáràgà mì lo nó gí.> »
- 8 Ta o tí nó náa Bìndi-Mbíri 'dè ta có éno máa, «Go bà waa mbelè tí lo wálá, go bà ci cù tí lo wálá, go bà doo ndâ kùuyù nò tí ndâ i-cí-ci tí lo wálá, líkí gbí ndâ i tí nò delè 'dáá gí tí lo wálá,» nó, ndâ 'duù kù bàkà ndâ i tí nò ta o tí nò go có mì Mòze.
- 9 Bìndi yí tí Bìndi-Mbíri mà gii 'dè 'bí có éno máa, «Ijò ye kuu nô, ye gí tacó bà bàkà go có mì lo gí nó» yí mò nò a ká có 'do gbí kudu gí ji ngú có.
- 10 A có tí nò mì Mbíri náa Bìndi-Mbíri ùnje gítí bà bàkà go yí nò ká kaa ndoo mò gí mì Mbíri 'do gbí bà ci i tí nó mì Jézù tí Bìndi-Mbíri, náa yí ci ta dii wó ji Mbíri ta bà gbaànjé ngbé nô.
- 11 Ndâ bu-Mbíri 'dáá gí kuu nje nèté mì ndú, ndú kù bùù gbí ndi bà ci gbèe mbelè tí nó ta 'bí i jé gbí mbe kù toṛo ndâ vò i mì ndâ 'duù wálá nô.
- 12 Káa Bìndi-Mbíri ci mbelè wó tacó bà toṛo ndâ vò i mì ndâ 'duù ká ta bà gbaànjé cuki, bìndi yí gii ya gí bà ki tí wó to gbí kù 'bì mì Mbíri ngbé.
- 13 Yí kpónó kuu kà kù ù ndi o bà bàkà ndâ mbe kù jòò gbí có ta yí mì Mbíri á tí ndâ i-tà-tàmà mì wó.
- 14 Tacó gbèe i tí nó náa yí ci nó bàkà ndâ 'duù tí nó náa à toṛo ndâ vò i mì ndú gí nò tí ndâ yú 'duù ngbé.
- 15 Bèri-mì-Mbíri delè gii 'dè yú có ji ndoo éno máa,
- 16 «Kòcò Mbíri éno máa,
<Nìno a mbelè náa ye bà njù ta ndú ká nô.
Ye 'do tí kpónó kù ya gí kùro
bà bàkà njembí ndú tí gboko bà kili ndâ có mì ye.
Ye bà cu ndâ có mì ye mì gbí mbelè ndú.> »
- 17 'Bí kòcò Mbíri náa yí gii 'dè káká'i éno máa,
«Ye káká'i bà koṛo có gítí ndâ ká vò i mì ndú,
ta ndâ ká i tí nó náa ndú bàkà lè gí, nó wálá.»
- 18 À lê má me tí éno gí, à káká'i waa mbelè tacó bà pà làyì gítí ndâ vò i tí nó náa Mbíri je à-cee-gí gítí ndú gí nó lá.

Si ndoo 'ví yee ndi ndoo dê gí mì Mbíri

- 19 À má éno, à kpónó mì ndoo a nderè tacó bà rì gí tà'i tí nó tí Bàndò-mì-Mbíri nô, ndâ ná'vindí ye, tacó Jézù cì tacó bà njaanga njekèjì bà rì gí ká ji ndoo gí.
- 20 Yí njaanga ngú kpokèjì tacó tí ndoo, tí kpokèjì mbe ya ta ndoo gí gbí 'wálá co gbí ngbùngbù tí nó tí 'dóó dii wó nô.
- 21 À kpónó mì ndoo a Kùro ndâ bu-Mbíri tí mbe kù kpolo tí ndâ i-'bá mì Mbíri 'dáá gí.
- 22 À má éno, ndoo yèè ndi ndoo dê gí mì Mbíri ta gúku gbí njembí ndoo gbaànjé wálá, tí ndâ 'duù ta yú njembí ndú nìno ngbárángà'i ta ndâ vo-vò kóró-koṛo có gbí njembí ndú wálá, náa à va mbelè Jézù mítí njembí ndú gí. Ndoo delè 'ví yèè gí mì wó ta ngbárángà dii ndoo, náa à caka ta ngbárángà ngo gí.
- 23 Ndoo 'ví ru ndi có tí nó náa ndoo táánò 'dè ta nje ndoo nô. Ndoo me kpìkì-kpìkì gítí bà koṛo có lè mítí Mbíri lá, tacó Mbíri tí nó tí mbe ci ndoo nó me mbe kù nònòkò tí wó, náa yí má 'dè có ta nje wó gí nó lá.

24 Ndoò delè 'ví koṛo có gítí bà bàkà wotí gítí bà konì ndâ 'bí ka ndoo gítí bà zè ndâ 'bí 'duù nìkì maa, delè gítí bà bàkà ndâ tó nèté.

25 Ndoò 'ví ò-bà-mbí bà kili toko gbaànjé ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíṛì go ña i mì ndâ 'bí 'duù náa ndú kù bàkà nó lá. Ndoò je wotí gítí jì ndâ 'bí ka ndoo. Ndoò je wotí jì ndú tí kpoò, sé náa ndoo òò o bà gí Mbe tí ndoo gí bà waa có dooko gí nò.

26 Tacó ndoo má bàkà vò i ta tí á bìndi bà ñibà yúcó jì ndoo, kpokèjì gítí bà waa mbelè tacó bà toṛo ndâ vò i tí nò káká'i wálá.

27 Có ñinó náa à kuu tí bìndi ñinó káa có gítí ña bà waa có, ta seṛè ña wu tí nó kèjì gí bà mì ndâ mbe ne 'do tí kpokèjì mì Mbíṛì gí nò.

28 'Duù má biya bà bàkà go có mì Mòze gí, wàa ndâ 'duù go só, go ta'ò, 'ví zò cù á gítí wó gbí ngbàngà máa à dù nò a i náa yí bàkà gí, à kù zi yí ta rẹ̀ mbe òò yé ọ̀ ku wó wálá.

29 À má ènò, yo kù koṛo có éno máa, àá bà waa a ña tó có yè mbe je bà wo woò á jì 'duù ñinó mbe si 'Viì-mì-Mbíṛì tí i lá, mbe kù 'dè có ñónókó gítí mbelè 'Viì-mì-Mbíṛì mbe toṛo ndâ vò i mì wó, delè kù go Bèrì-mì-Mbíṛì tí mbe nambeè?

30 Tacó ndoo òò 'duù tí nó mbe kù 'dè có éno máa,
«Bà kèèndè i a i mì ye;
ye bà ko mboo vò i ta vò i,» nó ni gí.

'Bí kòcò wó káká'i máa,
«Mbíṛì kèjì gí bà waa có mítí ndâ 'duù mì wó.»

31 Wotí tí bà 'va tí 'duù 'bì Mbíṛì tí nó tí wu Mbíṛì nó gé ndii gí.

32 Yo koṛo muu yo gítí bà kònò tí yo gbí ndâ ña sé'i tí nó mbe kù meṛeke ta yo á bìndi bà òò ngba'o mì yo nó gí!

33 À ta ndâ 'bí o kù ñonoko yo, à delè kù mèèkè'i tí yo, mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí. Káa yo ta ndâ 'bí o kù tí muu ndâ 'duù ñinó náa à kù mèèkè'i tí ndú nò.

34 Tacó yo a ndâ mbe kù òò yé ọ̀ ndâ 'duù gbí zàà. Yo delè a ndâ 'duù ñinó náa à kpétí má kù kùmùkù ndâ i mì yo, tàkòcò yo jé kpolo lá, tacó yo òò ni gí máa, 'bí i mbe nìkì ndii ndâ i tí nò gí, tí i ñinó mbe kù dù tí ká nó kuu mì yo.

35 À má ènò, yo 'va yúcó mì yo tí nó ta mboo tàkò mbe me gbolò gé ndii gí nó gí 'dè lá.

36 Tacó à 'ví dù gbí òkò tí yo a bà kònò tí, tacó wàa yo 'ví bàkà tí go có mì Mbíṛì, wàa yo 'ví 'de ta i tí nó náa yí ci ndâ 'duù gítí nò.

37 Tacó à cu mì gbí wáràgà mì wó tí Mbíṛì éno máa,
«Sè o kpónó dooko gí;
'duù tí nó mbe kù gí nó kèjì kpónó-kpónó.

38 'Duù mì ye mbe kù co tí jáá kpokèjì nó bà 'de 'válá
'do gbí bà tee njembí wó mítí ye tí Mbíṛì.

Káa yí má 'visì kapí wó gítí ye ta gúku,
tàkòcò ye bà peteke gítí wó wálá.»

39 Káa ndoo me ndâ ña ndâ 'duù tí nó mbe kù kpomozo tí ndú ta gúku, náa à gí mì ndú gí nó lá. Ndoò a ndâ 'duù ñinó mbe kù tee njembí ndoo mítí Mbíṛì, náa Mbíṛì gí tò muu ndoo nò.

11

Bà tee njembí mítí Mbíṛì

¹ Bà tee njembí 'duù mítí Mbíṛì a bà koṛo có mì 'duù ta njembí wó gbaànjé lí mítí Mbíṛì, a bà ùnje mì 'duù ta njembí wó gbaànjé éno máa, Mbíṛì dú

ta yúcó kuu tí , tí mbe bàkà go ndâ có tí nó náa yì cí ndâ 'duù gítí ndú nó 'dáá gî, kpêtí yì má ò yí ta ọ yì lá.

² Mbířì dígísèé nì «Ìyoo,» gí tàkò có mì ndâ ká gù ndoo 'do gbí có bà tee njembí ndú mítí wó tí Mbířì.

³ A bà tee njembí ndoo mítí Mbířì ká je muu jì ndoo tacó bà ò ni éno máa, a Mbířì táánò ká suu ndâ i 'dáá gî ta nje wó. Gbí có tí nó éno máa, ndâ i tí nó 'dáá náa ndoo kpónó kù ò ndú nó gí 'do gbí kòcò Mbířì, yí suu ndú 'do tí ndâ i ònó náa ndú jé sàà wálá.

⁴ A bà tee njembí Àbélè mítí Mbířì táánò ká si yí 'ví ci i ònó tí tó i ndii òndi Kàyínò gí nó jì Mbířì. Tacó éno, ta o tí nó náa Mbířì kù lì ta 'bì wó gí tà i-cí-ci mì Àbélè nó, Mbířì gù ùlù Àbélè éno máa, yí a 'duù jáá. Àbélè kpêtí má cì gî, tàwo bà tee njembí wó mítí Mbířì yee gbí řì tí nó wúnó nó cee lá.

⁵ Mbířì táánò te Ènòkì ya tí gí gbířì tí wu wó tacó wàa yí 'ví cì lá á 'do gbí có bà tee njembí Ènòkì mítí wó tí Mbířì. Ndâ 'duù gù ò Ènòkì lá, tacó Mbířì te yí ya tí gí gbířì gî. Káa kùro bà te Ènòkì mì Mbířì ya tí gí gbířì ò, à cu mí gbí wáràgà mì Mbířì gî, máa yí a mbe peteke tàkòcò Mbířì.

⁶ Bà peteke tàkòcò Mbířì mì 'duù ònó mbe tee njembí wó mítí Mbířì lá nó a 'bí òa i ònó náa à jé gí bà bàkà tí wálá, tacó 'duù ònó mbe kù yèè ndi wó dè gí rẹgbà tí Mbířì nó a 'duù ònó mbe ùnje gí máa, Mbířì ta yúcó kuu tí . Yí delè a 'duù ònó mbe ùnje gí máa, Mbířì a Mbe kù ko mboo ndâ nètè mì ndâ 'duù ònó mbe kù pà kpokèjì bà ò yí ni ò.

⁷ Áá táánò a bà tee njembí Nówà mítí Mbířì ká te gúku Mbířì mítí Nówà, náa yí gù bàkà tí ta gbâ, tacó bà 'vala ndú ta ndâ 'vii mì wó, ta o tí nó náa Mbířì ci ta yí máa, vò i kèjì ò. Mbířì ta o tí nó gù waa có mítí ndâ 'duù muu to tí nó á 'do gbí có bà tee njembí Nówà mítí wó tí Mbířì. Mbířì gù bàkà Nówà tí 'duù ònó jáá nó á 'do gbí có bà tee njembí Nówà á mítí wó tí Mbířì.

⁸ Áá táánò a bà tee njembí Àbìráámò mítí Mbířì ká te yí 'do gbí òkò tí ndâ nambe wó ya tí gí gbí to tí nó náa Mbířì táánò gù je jì ndú ta ndâ 'vii bìndi wó tí òndi ndú ò. Àbìráámò táánò ò to tí nó náa yí kù ya gítí ò ta o bà òjè nó mì wó 'do 'bá mì ndú ni lá.

⁹ Áá táánò a bà tee njembí Àbìráámò mítí Mbířì ká si yí 'ví dù á tà ndùúrù á gbí to tí nó náa Mbířì ci yí gítí nó go i mì 'duù ònó mbe 'dó-'do, yí tí Àbìráámò, gù je ndâ Ìzákò ta Jákóbè, tí ndâ 'duù tí nó náa Mbířì je to tí nó jì ndú ò.

¹⁰ Tacó Àbìráámò ta o tí nó kù kořo có a i gítí gbata ònó náa à sè tà ndâ 'bá gbí řìtì-řìtì gí ò, gbata tí nó náa Mbířì ka bà ndâ 'bá mí gbí , bìndi yí gù gèè ndú ò.

¹¹ Mbířì táánò wu 'vii jì Sàrà tí nawù Àbìráámò si yí me kpo òni ta ndoo tí wó ndii ndoo bà jò ndò gî, ká 'do gbí có bà tee njembí Àbìráámò á mítí wó tí Mbířì. Àbìráámò táánò ùnje ta njembí wó gbaànjé gî, máa Mbířì tí mbe ci yí gítí 'vii bà 'vìsì muu wó 'do tí bà bàkà go có ònó náa yí 'dè ta nje wó gí nó wálá.

¹² Tacó éno, 'do tí gbèè 'dakò, tí kpo 'dakò mbe kù ù káa ndi o mì wó, ndâ 'vii bìndi wó gù jò àdì go ndâ yii tàřì; ndú gù jò me tí i bà 'déké-'deke lá, go òjì ngoò gbí pù ngo.

¹³ Ndâ ká 'duù tí nó dígísèé mbe kù tee njembí ndú mítí Mbířì nó mì 'dáá ká ta bà tee njembí ndú mítí Mbířì. Ndú mì 'dáá kùro o bà 'de i tí nó

náa Mbíri ci ndú gítí nò. Ndú nò i tí nò ká 'do tí 'dú, bindi njembí ndú gù 'dèè gí. Tacó ndú nò ni gí máa, ndâ yì muu to tí nó a ndâ 'duù mbe 'dó-'do ta dúú bàndò tí ndâ yì wálá.

¹⁴ Ndâ 'duù mbe 'dè ña có tí nò ngbárángà'i éno a ndâ 'duù ñinó mbe kù pà 'dóó to 'bá mì ndú.

¹⁵ Có bà dele ndi ndú ya gítí to tí nó náa ndú táánò njè nó 'do tí nó táánò má kuu gbí njembí ndú, i mbe tii ndú 'do tí bà bàkà éno wálá.

¹⁶ Káa ña ñinó táánò gbí njembí ndú wálá. À gbí njembí ndú kpolo ma ta o tí nó káa có gítí 'bá ñinó gbíri, tí 'bá mbe ñikí ndii ñinó náa ndú 'visi kápí ndú gítí gí nò. Tacó éno, nò ro Mbíri gítí bà 'dè có éno máa, yì tí Mbíri a Mbíri mì ndú nò, wálá, tacó yí 'viindi gbata tacó tí ndú gí.

¹⁷ Áá táánò a bà tee njembí Àbiráámò mítí Mbíri ká si yí 'ví ùnje gítí có bà zi gbèe 'viì mì wó tí Ìzákò tacó bà ci ji Mbíri ta o tí nó náa Mbíri tala ta yí tacó bà 'di có gbí njembí wó nò. Káa Àbiráámò tí 'duù tí nó náa Mbíri ci yí ta ndâ cí nó gù me kpìkì-kpìkì gítí bà zi gbèe 'viì mì wó tí nó tí Ìzákò nó tacó bà ci ji Mbíri lá.

¹⁸ Káa kòcò Mbíri táánò ji Àbiráámò si yí jò Ìzákò lá éno máa, «Ìzákò bà jò rẹ lo.»

¹⁹ Njembí Àbiráámò táánò mù gítí có bà zi Ìzákò gbaànjé lá, tacó yí nò ni gí máa, 'duù kpétí má cì ká cì, wotí bà 'vala ndi wó kuu tí Mbíri. Ìzákò táánò a kánjí ku 'bì bu wó, káa Mbíri gù je ndi wó tí wuù ji Àbiráámò gí.

²⁰ Áá táánò a bà tee njembí Ìzákò mítí Mbíri ká si yí 'ví cù 'dè ngo cù wó gítí wúnò mítí ndâ 'viì mì wó, tí ndâ Jákóbè ta Èzawú.

²¹ À gù dù káa bà tee njembí Jákóbè mítí Mbíri ká gù si yí 'ví cu mù-kóró mì wó, yí gù mò ta tí wó gí to kùro Mbíri kù cù ta 'dè ngo cù wó mítí ndâ 'viì-gù wó, tí ndâ 'viì mì bà wó Jùzépè á kùro o bà cì yí.

²² À delè gù dù káa bà tee njembí Jùzépè mítí Mbíri, táánò ká gù si yí ta o tí nó náa yí kù gù cì nó 'ví 'dè cò gítí bà njè nó mì ndâ Ìzìriyèlì 'do Mási. Yí gù je tí ta nje mítí ndú éno máa, yí má cì gí, ndú 'ví si 'bìlì yí mí Mási lá.

²³ À gù dù káa bà tee njembí ndâ bu Mòze ta nawu wó mítí Mbíri táánò ká si ndú 'ví ngùù dó Mòze mí tà'i ta pì ta'ò bindi bà jò yí. Banga tí dó Mòze si ndâ bu wó ta nawu wó 'ví 'di có mì gba Mási lá.

²⁴ À delè táánò káa bà tee njembí Mòze mítí Mbíri ká gù si yí ta o tí nó náa yí kpolo tè tí 'dakò gí nó 'ví biya gí máa, à 'ví nì «'Viì mì nájú Gbolò gba Mási» mítí yí lá.

²⁵ À gù ñikí tí Mòze ta o tí nó káa bà dù yí gbí yè mì ndú ta ndâ nambe wó ndâ Ìzìriyèlì, tí ndâ 'duù mì Mbíri, co tí bà zò tó i ñinó mbe dù tí ká lá nò.

²⁶ Yí si bà ñonoko tí tí nó náa ndâ 'duù kù ñonoko ta yí muu Bindi-Mbíri ta o tí nó nó tí i ta i gbí me gbolò ndii i gbí ndâ kpo-kpò i tí nó Mási nó gí, tacó ro wó ta o tí nó a i ngbóó tí mboo tàkò bà ñonoko yí nò 'do mì Mbíri.

²⁷ À bà tee njembí Mòze mítí Mbíri táánò ká si yí 'ví njè nó 'do Mási ta bà 'vee 'vé gí bà kpo-tàkòcò mì Gbolò gba Mási lá. Mòze ta o tí nó 'visi kápí wó gítí Mási ká go i mì 'duù ñinó mbe kù nò Mbíri ta ro wó.

²⁸ À bà tee njembí Mòze mítí Mbíri táánò ká si yí 'ví waa mbelè gítí o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyèlì-mì-Mbíri, bindi yí gù va mbelè tí nó mítí

ndâ njekèjì mì ndâ Ìzìrìyélì á Másìrì, tacó wàa basìlì mì Mbírì 'ví gàà ndâ 'vii-kírì mì ndú ta vò i lá.

²⁹ Áá táánò a bà tee njembí ndâ Ìzìrìyélì mítí Mbírì ká si ndú 'ví di Bì-bi Kápá gí tító ta o bà njè nó mì ndú 'do Másìrì gbí lê go ndâ 'duù mbe kù nò nó gbí kù to. Káa ndâ 'duù Másìrì mâ giù mèlè ndi ndú, ngo giù mì ndú gí.

³⁰ À delè táánò a bà tee njembí ndâ Ìzìrìyélì mítí Mbírì ká ki'viki ndùgù 'do tàkò ndâ 'duù Jèrìkò ta o tí nó náa ndâ Ìzìrìyélì se ta ndùgù mì ndú 'dee gí ta sili vò-nje só nò.

³¹ Nii tí nó tí Rà'ábù, tí vò nii mbe dù ta ndâ 'dakò ká sàkàmàà nó, táánò 'vala 'do gbí òkò tí ndâ mbe kpò có mì Mbírì gí nó 'do ká gbí có mì bà tee njembí wó mítí Mbírì, bìndi yí giù te wìrì mítí ndâ rìgò mì ndâ Ìzìrìyélì ta banga tí .

³² Ye kpónó 'ví 'dè kpòò a ña có yè? O mì ye tacó bà 'dè có jì yo gítí ndâ Jídìyòni, ta Bàrákì, ta Sàmìsónì, ta Jèfità, ta Dàvídè, ta Sàmùwélè, giù je ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì dígísèè,

³³ tí ndâ mbe kpò nje ndâ kpo-kpò gba ta wotí mì bà tee njembí mítí Mbírì nó, wálá. Ndú táánò bàkà káa ndâ i ñinó náa à tí nò. A ndú ká 'de ndâ i ñinó náa Mbírì cí ndâ 'duù gítí ndú nò. À tí ndú táánò a wotí bà nè nje ndâ siingii,

³⁴ ta wotí bà mee ndâ kpo-kpò wu mbe kù zii ngbàlà-ngbàlà, ta wotí bà kii'ba 'do nje ndâ sizò gbí gó. Ndâ nawu ndú táánò jò ndú me tí ndâ mbe wotí lá, káa a Mbírì ká giù je wotí bà dù tí ndâ ngáángbá 'dakò mbe toṛo nje ndâ àsikèrì mbe gí 'do kè'bì gí bà tè ndú ta gó ta to.

³⁵ Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú dele ndi ndú gí mí ndâ nawù ndú ta bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú.

Káa ndâ 'duù ñinó mbe biya bà njaanga miṛi ndú gí nó cì a vò ku, tacó bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú gí gbí tó 'válá.

³⁶ Ndâ 'bí 'duù 'de mítí ndú a bà ñonoko ndú, ta bà gbì ndú, ta bà eṛe ndú, ta bà te ndú mì gbí zàa.

³⁷ Áá táánò ziki ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú ta bà 'vaka ndú ta díí. À waaka gbí ndú 'vúngbú-'vungbu ta mùsàrà. À saaka miṛi ndâ 'bí ta ndâ nja-njà sizò. Bòngo tí ndú táánò wálá, ndú ta o tí nó kù 'bu káa 'bì ndú mítí ndú kù nó tí, ta ndâ kù-bee, ta kù-rómbo tí ndú. Ndú táánò a ndâ mbe yè ta bà 'vala ndú kpóló-kpolo, náa à kù mèèkè'i tí ndú.

³⁸ Bà 'vala muu to tí nó táánò ñikì ta ndú á ngé gí lá. Ndú táánò kù wùkù to ta ndi gbí ndâ kángáá nga ngoò, delè ta gbí òkò ndâ kpo-kpò gú, á go i mì ndâ mbe fa ngèlè vò i; ndú kù 'vala gbí ndâ kpo-kpò zì giù, tacó bàndò tí ndú wálá.

³⁹ Ndâ 'duù tí nò 'dáá gí táánò a ndâ 'duù ta rè ndú wu ta bà tee njembí ndú mítí Mbírì ngé ma. Kpèti ká ènò, ndú táánò 'de i tí nó náa Mbírì cí ndâ 'duù gítí nó lá,

⁴⁰ lê náa Mbírì ò 'bí i mbe ñikì ngé ma kèjì tacó tí ndoo gí nò. Tó i tí nó a ñinó máa, ndú 'ví ya gí gbí 'válá ñinó mbe cee lá nó si ndoo mí ndii lá.

12

Mbírì tí Buù

¹ Gbí kòcò ndâ mbe kù 'dè yúcó gítí bà tee njembí mítí Mbírì kpónó 'dee ndoo go bà te 'boṛò nó gí. À má ènò, ndoo tuṛu ndâ du i tí nó á muu ndoo mbe kù tii bà ì ngèlè 'do tí ndoo nó mí to. Ndoò delè 'ví ndoo vò i tí nó

mbe nanaka mítí ndoo go cá tí ngbù tìtíí nó 'do tí ndoo gî, wàa ndoo 'ví te ta kpo muu gítí ngèlè tí nó kùro ndoo nô.

² À má éno, ndoo je mbí ndoo tí kpoò mítí Jézù tí kpédélé 'duù ñinó mbe tee njembí wó mítí Mbíri, tí mbe kù tè kùro ndâ mbe kù tee njembí ndú mítí Mbíri ya tí gí kùro Mbíri nô. Yí táánò kònò bà dù tí njèèkpè mù ta nô ọ́ wó gítí wálá ta líkí'ò i tí nó kùro wó nô. Yí kpónó kù ki tí wó pí mbata mì wó náa à te mò gí gbí kù'bì mì Mbíri gbí ngbàngà mì Mbíri.

³ Yo koro có gítí Jézù tí mbe kònò ọ́a ndâ vò i tí nó náa ndâ mbe bàkà vò i táánò bàkà ta yí nó, tacó wàa, njembí yo 'ví mù lá, yo delè 'ví cì gúku lá.

⁴ Yo kpónó kù bàkà wotí tacó bà kpoò muu vò i, káa yo bàkà wotí tí nó yee tí ọ́a ñinó náa a mbelè ká bà yee to gbí nó lá.

⁵ Bà mbí yo ò tí có tí nó náa Mbíri táánò 'dè ji yo tacó bà je wotí ji yo éno máa, yo a ndâ 'viì mì yì nó gí?

«Yo si zèè mù tí nó náa Mbíri naka ta yo nó tí 'dé i lá, ndâ 'viì mì ye, yo delè 'ví cì gúku ta o tí nó náa yí má kù je muu ji yo nó lá.

⁶ Tacó Mbíri kù naka ta zèè mù a 'duù ñinó náa yí zè yí ñikì maa nô, giì je ndâ 'duù ñinó náa yí ùnje gítí ndú máa ndú dù tí ndâ 'viì mì yì gí nô.»

⁷ Ndoò kònò tí ndoo, tacó wàa, Mbíri 'ví naka ta ndoo ta zèè mù lá. Mbíri kù bàkà i tí ndoo ká go bà bàkà i tí ndâ 'viì mì bu ndú; káa a ọ́a 'viì ngayi jé náa bu wó naka yí ta zèè mù lá?

⁸ Mbíri kùtàá má naka yo ta zèè mù tí nó mbe ọ́o yo 'dáá gí nó lá, yo kùtàá bà dù a ndâ 'viì-ngbà.

⁹ Ndoò lé má kù te duù mítí ndâ bu ndoo tí ndâ 'duù tí nó mbe kù je muu ji ndoo muu to tí nó nó, à 'ví giì kpoò ndoo a bà te duù mítí Bu lílí ndoo wàa ndoo 'ví 'vala tí?

¹⁰ Tacó ndâ 'duù tí nó tí ndâ bu ndoo nó táánò kù je muu ji ndoo ká ta làmbu o mì ndú náa à tí gbí njembí ndú. Káa Mbíri tí Bu lílí ndoo kù je muu ji ndoo ká gítí miři ndoo, tacó wàa ndoo 'ví je tí ta ọ́a ngbáràngà muu tí nó mì yì nó.

¹¹ Líkí gbí o tí nó náa à kù je muu ji ndoo nó tí ndoo wálá. Tàkòcò ndoo peteke ta o tí nó lá, má kózò gî, ndoo bà giì dù ñikì maa, tacó ndoo kù 'vala tí ndâ 'duù jáá kùro Mbíri.

Bà nibà i, ta bà kpo-gbí-tà-tù

¹² À má éno, yo kaa ndâ 'bì yo tí nó mbe kù dù ẹ̀kpe-ẹ̀kpeè nó gí yaà, wàa ndâ muungbó yo tí nó mbe kù gu ẹ̀kpe-ẹ̀kpeè nó 'ví si bà gu mí to.

¹³ Yo bàkà kpokèjì mì yo jáá, wàa yo 'ví nè ndâ dùgùù to ñinó náa à tí nó gí, tacó wàa ndâ 'duù ñinó ta wu gbí kò ndú wálá nó má ọ́u ndi yo, wàa vò i 'ví 'de kò ndú lá.

¹⁴ Yo bàkà wotí gítí bà 'vala ta ndâ 'duù 'dáá gí ta 'dè njembí yo, yo delè 'ví 'vala go có mì Mbíri, tacó ndâ mbe bàkà éno lá bà ọ́o Mbíri ta ọ́o ndú wálá.

¹⁵ Yo kpolo tí yo, tacó wàa 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo 'ví bè gbí nambeè tí nó náa Mbíri kù bàkà ji ndâ 'duù nó lá. Yo delè 'ví kpolo tí yo máa, 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo 'ví dù tí mbe ju njembí mbe kù volo gbí òkò tí yo nó lá.

¹⁶ 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo delè 'ví dù tí mbe vò muu, delè tí 'duù ñinó ta njembí wó wálá go i mì Èzawú táánò mbe sì jàlàmbà mì wó tí 'viì-kíri gí 'dè á tacó gbèe kùrùngbù kò nó lá.

17 Tacó yo òn ni gí máa, yí má gíi dele ndi wó gí mi bu wó ta ngo-ro ta ro wó ta o tí nó náa go bà cù 'dè ngo cù mi bu wó gí gítí wó gí nó, bu wó gíi biya gí, tacó kpokèjì mi wó gíri gí.

18 Yo kpónó gí me gítí i ònó náa yo bà zèè ta 'bì yo gí nó lá, yo gí me gí bà òn ngba wu mbe kù zì 'vìlì-'vìlì lá, yo gí me gí gbí 'dí'dí'o tí nó njíkíríí nó lá, yo gí me gí mi i ònó mbe kù je kpo-tàkòcò ji yo nó lá, yo delè gí me gí gbí mbiimbì lá.

19 Yo gí me gí tà gbí mòngò lá. Yo delè gí me gí tà gbí òn kòcò ònó mbe kù baraka gbí tù yo náa bà 'di gbí có tí nó náa 'duù tí nó kù 'dè ji yo nó kpo yo gí, go i mi ndá Ìzìrìyèlì dígísèé nó lá.

20 Tacó wotí bà 'di có tí nó náa à kù 'dè ji ndú ta o tí nó nò tí ndú wálá, tacó kòcò Mbíri ta o tí nó ji ndú éno máa, «À kpètí káa nò má gàà gú tí nó, àà bà zi yí ta bà 'vaka yí ta díí gí.»

21 Bà zeke òn i tí nó ta o tí nó te gúku mítí ndá 'duù tí òn ònó náa Mòze gíi 'dè có ta nje wó máa, «Ye kù gú-gu ta gúku.»

22 Káa yo kpónó gí a i gí pí gú Ziyónì tí gbata mi Mbíri tí nó tí wu Mbíri nó. Yo gí a i gí Jèrùzàlémè tí nó gbíri nó. Yo gí a i gí mi ndá basìlì tí nó mbe kili mèè mi bà líkí'o nó.

23 Yo gí a i gí bàndò bà kili ndá 'vii-kíri tí nó náa à cu rẹ ndú mí gbí wáràgà gbíri gí nó. Yo gí a i gí mi mbe waa có tí nó, tí Mbíri mi ndá 'duù 'dáá gí nó. Yo gí a i gí bàndò mi ndá lílì ndá 'duù ònó tí ndá 'duù jáá kùro Mbíri ta vò i mi ndú wálá nó.

24 Yo kpónó gí a i gí mi Jézù tí 'duù tí nó mbe kù nó gbí òkò tí ndá 'duù ta Mbíri gbí ngú mbelè tí nó náa Mbíri njù ta ndá 'duù nó. Yo gí a i gí mi 'duù tí nó ta wu gbí kòcò mbelè wó ndii wu gbí kòcò mbelè Àbèlè gí nó.

25 Yo kpolo tí yo, tacó wàa yo 'ví biya ta bà 'di có mi Mbíri tí mbe kù 'dè có ji yo nó lá. Tacó ndá 'duù tí nó náa yí táánò 'dè có ji ndú muu to tí nó mbe biya bà 'di có mi wó gí nó má 'de kpokèjì bà ndo 'do nje bà waa có mi wó mítí ndú lá, à cuki káa ndoo ká bà ndo 'do gbí bà waa có mi wó náa ndoo má biya bà 'di có mi wó tí mbe kù 'dè có ji ndoo á 'do gbíri gí nó?

26 Ta o tí nó náa yí táánò kù 'dè ta có ji ndá 'duù tí nó nó, kòcò wó ngaka a to. Káa yí kpónó ci cí máa, «Sè bà gí gí bà 'dè có mi ye káká'i gbaànjé. Káa a gbí ònó me káa to ká bà ngaka tí lá, gbíri delè bà ngaka tí.»

27 Gbí ndò có tí nó máa, «káká'i gbaànjé» nó éno máa, àà bà gíi mò ndá i ònó mbe ngaka tí nó gí, tacó ndú a ndá i ònó náa à suu ndú súú-suu, tacó wàa ndá i ònó mbe ngaka tí lá nó 'ví dù tí

28 À má éno, ndoo 'dè nìkì maa ji Mbíri, tacó bà dù ndoo 'bá mi wó, tí 'bá mi gba mbe ngaka tí lá nó. Ndo kpolo tí nambeè tí nó náa Mbíri bàkà ji ndoo nó, wàa ndoo 'ví bàkà i ji yí gbí òn kpokèjì ònó náa yí bà lí 'bì wó gí tà gí. Ndo bàkà i-Mbíri ta bà te duù mítí Mbíri, delè ta bà cì gúku tí wó,

29 tacó Mbíri mi ndoo a wu mbe kù laka to.

13

Nà kpokèjì bà peteke tàkòcò Mbíri

1 Yo zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa á go i mi ndá 'duù ta ndá ná'vindí ndú.

2 Yo delè 'ví rọ tíyò á 'do tí bà te wíri mítí ndá 'duù ònó mbe 'dó-'do, náa yo òn ndú ni lá nó lá. Tacó ndá 'bí 'duù táánò te wíri mítí ndá basìlì mi Mbíri káa ndú òn ndú ni lá á 'do gbí bà te wíri mítí ndá mbe 'dó-'do.

³ Yo 'ví ò-bà-mbí ndâ 'duù ñinó gbí zàà nó lá; yo je mbí yo mítí ndú ká goolá a yo ká gbí zàà. Yo delè 'ví koṛo có gítí ndâ 'duù ñinó náa à kù mèèkè'i tí ndú nó, tacó ndú delè káa ndâ 'duù ta mbelè gbí dùi ndú á go yo.

⁴ Ndâ 'duù 'dáá gî 'ví te duù mítí bà kò tí. Wàa ndâ 'duù ñinó mbe kò tí ndú gî nó 'ví co ká tí kpokèjì ñinó jáá nò. Tacó Mbíṛì bà waa có mítí ña 'duù ñinó náa ka wó mbe 'bá má gélé, káa yí gélé ta 'bí 'duù gbí kpá-sili mì ndú á kapí ọ wó nò.

⁵ Yo kpolo tí yo á 'do tí bà tee njembí yo mítí gùrúsù. À 'ví tè ta yo káa i ñinó náa à kuu mì yo nó, tacó 'dóó kòcò Mbíṛì náa yí 'dè ta nje wó éno máa,

«Ye bà si yo 'ví bè gbí i wálá.

Ye delè gí bà 'vìsì kapí ye gítí yo wálá.»

⁶ À má éno, ndoo bà ni bà 'dè có ta gúku tí ndoo wálá éno máa,

«Mbíṛì à mbe konì ye;

ye bà cì gúku wálá.

'Duù bà bàkà ta ye a yè?» gî.

⁷ Yo koṛo có gítí ndâ kpo 'duù mì yo, tí ndâ mbe ñò ọ ọ kùṛo yo, tí ndâ 'duù tí nó táánò mbe 'dè có mì Mbíṛì jì yo nò. Yo koṛo có gítí ndâ i tí nó náa ndú táánò kù bàkà gbí 'válá mì ndú nó, wàa yo 'ví mèlè ndi bà tee njembí ndú mítí Mbíṛì.

⁸ Jézù tí Bìndi-Mbíṛì yáánó ká go Jézù tí Bìndi-Mbíṛì wúnó, yí delè bà dú ká tí Jézù tí Bìndi-Mbíṛì á dúú bà ya tí.

⁹ À má éno yo si ndâ 'bí ña tende bà ñibà i 'ví soloko yo 'do tí kpokèjì tí nó jáá nó lá; tacó à ñikì a bà tee njembí ndoo mítí nambeè mì Mbíṛì, tí i ñinó mbe kù je wotí mí gbí njembí ndoo nó, á co tí bà koṛo có gítí ndâ gèrè gítí ndâ i-zó-zò tí i ñinó náa ndâ mbe kù tee njembí ndú mítí 'de i gbí lá nò.

¹⁰ Tacó Bàndò bà ci i jì Mbíṛì mì ndoo, náa ndâ mbe kù bàkà nèté tà ndùúrù mì Mbíṛì zò i tí nó náa à ci mítí lá nó, kuu tí.

¹¹ Kùṛo ndâ bu-Mbíṛì kù ya ta mbelè ndâ nò tí nó náa à ziki ndú nó gí Bàndò-mì-Mbíṛì á tà ndùúrù mì Mbíṛì tacó bà yù à-cee-gî 'do mì Mbíṛì gítí ndâ vò i mì ndâ 'duù mì wó. Bìndi à gii turu ndâ kùùyù nò tí nó ya tí gí bà doo gí ndi 'do tí bàndò tí nó náa ndâ 'duù tò ndâ ndùúrù mì ndú giji-giji mítí nò.

¹² Jézù táánò kònò sé'i njekèjì ndùgù sè tacó bà toṛo ndâ vò i mì ndâ 'duù ta 'dóó mbelè wó delè ká éno.

¹³ À má éno, ndoo toṛo ndâ có ñónókó tí nó náa ndâ 'duù kù ñonoko ta ndoo á muu wó nó mítí ndoo tí bàà, wàa ndoo 'ví ya gí mì wó nje sè kà.

¹⁴ Tacó gbata mì ndoo mbe dù tí ká muu to tí nó wálá. Ndo kù pà a bà gbata tí nó kèjì nò.

¹⁵ À má éno, ndoo ùlù Mbíṛì ta rẹ mì Jézù dúú bà ya tí. Tacó bà ùlù Mbíṛì nò a ndâ có mbe jò 'do gbí nje ndâ mbe si rẹ Mbíṛì tí có.

¹⁶ Yo 'ví ò-bà-mbí bà bàkà tó i lá, yo delè 'ví ò-bà-mbí bà kùtù tí 'bí i ñinó náa à kuu mì yo nó jì ndâ 'bí 'duù lá, tacó ñinò a ndâ 'bí ña bà ci i mbe kù ñikì tí Mbíṛì ká nò.

¹⁷ Yo 'di có mì ndâ 'duù tí nó náa à bàkà ndú tí ndâ kpo 'duù kùṛo yo nò. Yo si tí yo tí ndâ i mì ndú, tacó a ndú ká kù kpolo tí lilí yo. À delè a ndú ká bà 'dè có gítí ndâ i ñinó náa ndú bàkà á muu yo nó jì Mbíṛì. À má éno, yo si ndú 'ví bàkà ndâ i tí nó ta pétékè tàkòcò ndú, tacó ndú má bàkà ta kpo-tàkòcò ndú, áá bà ñikì jì yo wálá.

18 Yo 'deke tí yo ji Mbírì tacó tí ze, tacó ze ñò ni ngbárángà'i gî, máa njembí ze ká ngbárángà'i. À delè tí ze káa go bà bàkà ndâ i ñinó mbe 'vii ro 'bá nò.

19 Ye gbí ñinó kù yù nambeè 'do mí yo kpolo ma, éno máa, yo 'deke tí yo ji Mbírì, tacó wàa, yí 'ví si ye 'ví dele ndi ye ya gí mí yo kà gálà.

Bà 'deke tí ji Mbírì

20 Ye kù 'deke tí ye ji Mbírì tí mbe 'dê njembí, mbe 'vala ndi Jézù tí Mbe tí ndoo 'do gbí muu'dú wó, Jézù tí nó tí gbolò mbe gbà bee, mbe kù gbà ndâ rómbo, mbe cì tacó wàa, bà njù mbelè tí nó náa Mbírì njù ta ndâ 'duù nó 'ví dù tí yú bà njù mbelè dúú bà ya tí nó,

21 máa, yí 'ví je ndâ tó i 'dáá gî ji yo. Tacó wàa, yo 'ví bàkà ndâ i 'dáá gî ká go có mì wó. Mbírì 'ví si có tí nó 'ví bàkà mí gbí njembí yo káa ndâ i ñinó ta go bà zeke ndú tí wó tí Mbírì nó ta rẹ̀ mì Jézù tí Bìndi wó tí Mbírì. À ùlù Jézù tí Bìndi-Mbírì kpòò ya tí . Go-i-tí-nò.

Bà yee nje có

22 Ndâ ná'vindí ye, ye kù 'deke a tí ye ji yo éno máa, yo 'ví 'di ndò có tí nó náa ye cu ji yo tacó bà je wotí ji yo nó ta pétékè tàkòcò yo.

23 Ye kù 'va nó a mbí yo éno máa, à njaanga ná'vindí ndoo Timàtéyò 'do gbí zàà gî. Yo bà ñò ze ta yí, náa yí má yee tí ye gálà si ye njè nó lá nò.

24 Ye 'vee ndâ 'duù tí nó náa à bàkà ndú tí ndâ kpo 'duù kùro yo kà nó, ta ndâ 'duù tí nó kà, náa Mbírì kaa ndú mò gí mì wó tí Mbírì gî nó 'dáá gî ma. Ndâ 'duù ñinó Itáliyà kàá, náa Mbírì kaa ndú mò gí mì wó gî nó, delè 'vee yo 'dáá gî ma.

25 Nambeè mì Mbírì 'ví dù gbí njembí yo 'dáá gî. Go-i-tí-nò.

Wáràgà mì JÁKÒMÒ

¹ Nìnó a wáràgà 'do mì ye tí Jákòmò, tí bòò mì ndâ Mbířì ta Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbířì jì yo tí ndâ 'duù mì Mbířì mbe 'vaaka cee muu to 'dáá gî. Ye 'vee yo 'dáá gî ma.

Ndâ vò o

² Ndâ ná'vindí ye, ye kù cu wáràgà tí nó tacó bà 'dè có jì yo máa, ta ndâ o tí nó náa ndâ ña ndâ vò i muu to tí nó 'dáá gî má kù tala yo nó, yo 'ví si ndâ o tí nó tí ndâ líkí'o.

³ Ndâ ña ndâ vò o tí nó a ndâ o tacó bà ñò máa, njembí yo má dú kuu tí Mbířì, tacó yo ñò ni gî máa, bà tala bà ùnje mì yo nó kù jò yú njembí.

⁴ Káa yú njembí delè 'ví si yo 'ví dù tí ndâ cèe 'duù, ta bà lê tì yo wálá, ta 'bí i mbe gboo á 'do mì yo delè wálá.

⁵ Má éno, 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo má ñò i tí nó náa yí 'ví bàkà gbí o vò o nó lá, à nìkì máa, yí yù bà 'di gbí-o 'do mì Mbířì tí mbe kù je i jì ndâ 'duù ká sínò ta có tàkò wálá nò. Bìndi Mbířì bá je bà 'di gbí-o jì yí gî.

⁶ Káa ta o tí nó náa wò má kù 'deke tí lo jì Mbířì nó, wò 'ví si njembí lo 'ví dù ká gbaànjé, wò 'ví me wê-wê lá. Tacó 'duù ñìnó mbe kù me wê-wê nó ká

⁷ go ngo gbí pù mbe kù gbàngà ta pípiři, ya éno, ya ézô.

⁸ Ña 'duù tí nó mbe kù me wê-wê á kùro Mbířì go 'duù tí bà ñjèè kpokèjì, náa yí ñò 'dóó kpokèjì ñìnó náa yí 'ví co tí lá nò, bà ñò 'dóó ña i tí nó náa yí bà yù 'do tí Mbířì nó ni wálá. Má éno, yí 'ví si bà kořo có gítí bà 'de 'bí ña i á 'do mì Mbířì mí to.

Ndâ mbe yê ta ndâ mbe i

⁹ Ndâ ná'vindí ye, à nìkì máa, mbe yê tí mbe kù řu ndi Jézù 'ví dù ta líkí'o tí wó, tacó Mbířì te yí gí yaà gî.

¹⁰ Wáa 'duù ñìnò ta ndâ i mì wó me gbolò mbe kù řu ndi Jézù nó delè 'ví dù ta líkí'o bà 'vii tí wó ta ndâ mbe yê tí nó mbe kù řu ndi Jézù nò, tacó ndâ mbe kpo-kpò i bà mì ta ndâ kpo-kpò i mì ndú nò 'do muu to tí nó ká go bà mì ndâ 'vì mbíli,

¹¹ náa ju gó ři má mo mbíli gî, ndâ 'vì wó gii 'duku 'dáá gî, bìndi ndâ banga i tí nó kùtàá nó káká'i wálá. À 'vii ká 'vii ta 'duù ñìnó ta ndâ i mì wó me gbolò nò. Yí bà cì ká mí nje nèté ndâ i tí nó.

Ndâ i mbe kù eendi 'duù gítí bà bàkà vò i

¹² À nìkì tí 'duù ñìnó mbe 'dò kò wó mí to tí kpoò gbí ndâ o vò i nó, tacó Mbířì bà ko mboo bà kònò sé'i mì wó nó jì yí ta 'válá ñìnó mbe cee lá, náa yí tí Mbířì cì ndâ 'duù ñìnó mbe zè yí nìkì ta tó njembí ndú nó gítí nò.

¹³ Má éno, ta o tí nó náa 'bí i má kù eendi yo gítí bà bàkà vò i nó, yo 'ví 'dè cò máa, «A Mbířì ká tuu i tí nó» nò, jé lá, tacó Mbířì jé eendi 'duù gítí bà bàkà vò i lá.

¹⁴ À kù yòòngò 'duù gítí bà bàkà vò i káa njembí wó, ta bà legee miři wó gí tàkò có mì njembí wó.

¹⁵ Vò njembí kù jò vò i, káa vò i má zèè to gî, yí kù jò ku.

¹⁶ Má éno, yo si bà eendi tí yo, máa, a Mbířì ká kù yòòngò ndâ vò i gítí yo nó mí to, ndâ ná'vindí ye.

17 Tacó à káa ndâ ngbáràngà i, ta ndâ i ñìnó ta bà lê tí ndú wálá nó, ká gí 'do gbíri mí Mbíri tí mbe suu ndâ ri, ta pí, ta ndâ yíi mbe kú tòngbaà á tàrì. Rì tòngbaà ta bèbìlì lá, delè ndâ pí ta ndâ yíi, tòngbaà ta gó rì lá. Káa síí gbí o bà tòngbaà mí Mbíri go ndâ i tí nó wàlà; Mbíri ta o 'dáá gí ká ngbèzèè kuu bàndò mí wó.

18 À káa 'dóó có mí Mbíri gbí muu wó ká si yí 'ví bàkà ndoo tí ndâ 'viì mí wó, tacó wàa ndoo 'ví dù gbí òkò tí ndâ i tí nó náa yí suu ndú mí muu to tí nó tí ndâ kpédélé i gbí njí náa à kú ci ji yí tí Mbíri nò.

Cèe kpokèjì bà peteke tàkòcò Mbíri

19 Yo je mbí yo tí kpoò, ndâ ná'vindí ye, máa, 'duù má kú 'dè cò ji yo, yo 'ví sè tù yo tí kpoò. Yo 'ví bàkà tí yo tí ndâ muu có lá. Yo delè 'ví co gálá gí bà òkòlòwò lá.

20 Tacó mbe kpo-tàkòcò bà ni bà bàkà i ñìnó mbe nìkì tí Mbíri nó wálá.

21 Má éno, yo duu ndâ i zuù tí nó 'dáá náa yo kú bàkà nó mí tà to. À nìkì máa yo biya ndâ ña ndâ vò i 'dáá gí. Yo si tí yo ji Mbíri. Yo sè tù yo gítí có tí nó náa Mbíri cu mí gbí njembí yo nò, tacó à tí có tí nó a wotí bà njaanga miři yo 'do gbí ku.

22 Yo delè 'ví bàkà ndâ i tí nó náa Mbíri 'dè có ji yo máa yo bàkà ndú nò. Yo sè me káa tù yo cuki lá. Tacó 'duù má sè káa tù wó gítí có, káa yí bàkà ndâ i go có tí nó náa yí 'di nò lá, 'duù tí nó kú ee a ndi tí wó.

23 'Duù má sè káa tù wó gítí có, káa yí bàkà go có tí nó lá, gbí máa, yí go 'duù mbe zeke gbíro wó gbí mándàrà,

24 Káa à káa póó bà te mándàrà 'do 'bì wó mí to, yí ngé giù ò-bà-mbí cè tí gbíro wó gí.

25 Káa 'duù ñìnó mbe 'di ndâ có mí Mbíri ngbáràngà'i, bìndi yí giù kpolo tí ndú mí gbí njembí wó, delè yí giù bàkà go ndú nó, Mbíri bà cù 'dé ngo cù mítí i tí nó náa yí kú bàkà nò.

26 'Duù má si tí wó tí mbe řu ndi kòcò Mbíri, káa yí ni bà kpolo tí mè wó lá, gbí có bà řu ndi kòcò Mbíri mí wó nó wálá, yí delè kú ee a ndi tí wó ta kpéetí wó.

27 Bà bàkà nambeè ta búlù tí wálá á ta Bu ndoo tí Mbíri a bà ya gí bà koni ndâ nawù ku, ta ndâ njò, ta o tí nó náa ndú má gbí mbugo, delè ta bà kii'bà 'do tí ndâ vò i muu to tí nò, tacó wàa ndú 'ví ñònòkò muu 'duù lá.

2

Yo te duù mítí ndâ mbe yé

1 Yo kpónó a ndâ mbe ùnje gítí Jézù tí Bìndi-Mbíri, tí Mbe tí ndoo náa ndoo kú ñò Mbíri mítí wó. Má éno, yo bàkà 'bè mí gbí òkò tí yo, máa, àa mí 'duù ñìnó a i, káa ñìzò a mbe yé nò, lá, ndâ ná'vindí.

2 Yo tala bà kořo muu yo gi. Ndâ 'duù sósò'ò kpónó má yee bàndò bà kili yo gí bà ùlù Mbíri, káa 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí ndú zaa 'do tí muu wó di tí kò wó, ta ndâ i-banga ta rè ndú a rè ta ndi tí ndâ sili 'bì wó, káa ka wó tí nó náa ndú gí ta yí gbaànjé nó yuu a kárákà zì bongo,

3 káa yo giù te wiři mítí 'duù tí nó mbe zaa-zaa nó mítí banga bàndò, bìndi yo giù 'dè có ta bà tù 'bì yo ji mbe yuu kárákà zì bongo nó máa, «Ya gí bà pà bàndò wàa wò 'ví dù tí á kàzò.»

4 Yo má bàkà go éno, à co to ngé. Ta gbí go éno máa, yo bàkà nò a 'bè mí gbí òkò tí ndâ 'duù ta bà kořo lókó-loko có máa, 'bí 'duù a cèe 'duù, káa ka wó a vò .

⁵ Má é nò, yo sè tù yo gítí có tí nò, ndâ ná'vindí. Maa, Mbíri táánò ruka a ndâ 'duù ñinó náa ndâ 'duù muu to tí nó kù si ndú tí ndâ mbe yê nó, máa, ndú 'ví tee njembí ndú mítí yì, wàa ndú 'ví dù tí ndâ cèe 'duù, mbe dù tí ndâ mbe ndâ i tí nó náa yì tí Mbíri ci cí máa, yì bà je ji ndâ 'duù tí nó mbe zè yì ñìkì maa nò.

⁶ Káa yo kpónó si ndâ mbe yê tí ndâ i lá. À me ndâ 'duù ñinó ta ndâ kpo-kpò i ká mì ndú nó cóó-cóó ká kù mèèkè'i tí yo lá? A ndâ 'di cóó-cóó ká kù gbùrùngà yo ya tí gí gbí ngbàngà? À me ndâ 'duù ñinó ta ndâ kpo-kpò i ká mì ndú nó lá?

⁷ À me ndú delè ká kù volo ɾè tó 'Duù tí nó tí Bìndi-Mbíri náa yo kaa tí yo gí gbí gèrè mì wó gí nó lá?

⁸ Cèe i bà bàkà mì yo a bà 'di kpóló-kpolo có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri, máa, «Zè 'bí ka lo ñìkì á go bà zè tí lo,» nò.

⁹ Káa, à má me é nò lá, wàa yo 'ví dù kù gbètèkè có tí nó ta bà bàkà 'bè mí gbí òkò tí ndâ 'duù, gbí máa, yo kù bàkà a vò i ta bà ndii muu có mì Mbíri. À má é nò, Mbíri bà waa có mítí yo.

¹⁰ Kpètí ká é nò, a tè lá. Tacó 'duù kpètí má kpolo tí sè ndâ 'bí có mì Mbíri 'dáá gí, káa yí 'ví gbètèkè káa 'bí gbaànjé, gbí máa, Mbíri bà waa có mítí wó tacó yí ne nò 'do tí kpokèjì mì Mbíri gí.

¹¹ Ta nderè é nò máa, a Mbíri ká 'dè có máa, «Bàkà bangbaya lá.» À delè káa gbèe Mbíri tí nó ká 'dè có máa, «Zi 'duù lá.» Káa, à má é nò, vò i náa 'duù bàkà kpètí má káa bà zi ku, káa yí bàkà bangbaya lá, gbí go é nò máa, yí volo nò 'dáá káa có mì gbèe Mbíri tí nó.

¹² Má é nò, yo 'dè banga có ji ndâ 'duù, yo delè 'ví bàkà ndâ tó i ji ndú ta 'dè njembí yo, tacó yo kpónó a ndâ ña ndâ 'duù ñinó náa a Mbíri ká kù zogo yo ta có ñinó mbe njaanga miři ndâ 'duù 'do gbí vò i.

¹³ Tacó ndâ 'duù ñinó mbe ñò yê ɾo ndâ 'bí ka ndú kpónó lá nó, Mbíri delè bà ñò yê ɾo ndú ta ndòngbú o wálá. Káa 'duù mbe kù ñò yê ɾo ndâ 'bí ka wó kpónó, Mbíri bà ñò yê ɾo wó ta ndòngbú o ndii ñinó náa yí bàkà nó gí.

Bà ùnje ta bà bàkà ndâ i go có mì Mbíri

¹⁴ Ndâ ná'vindí, 'duù má 'dè káa có ta nje wó cuki máa, yì ùnje gítí Mbíri gí, káa yí bàkà go có mì Mbíri lá, gbí có bà ùnje mì 'duù tí nó wálá.

¹⁵ Yo tala káa bà koɾo muu yo gi, máa, 'bí ka lo náa yo kù ɾu ndi Jézù ta yí kpónó má ta go tí wó, delè ta bònggo tí wó wálá,

¹⁶ káa wò gi 'dè káa có ji yí ta nje lo cuki, máa, «Zèe njembí lo. Mbíri bà je ndâ i-zó-zò ta bònggo ji wò gí.» Káa wò je me 'bí zì i ji yí wàa yí 'ví 'bu mítí wó lá, wò delè je me 'bí làmbu i tacó bà miři ngo cù ji yí lá. Gbí có mì lo nò bà dù kuu tí?

¹⁷ Bà ùnje gítí Mbíri delè ká go é nò. 'Duù má 'dè ká có ta nje wó cuki máa, yì ùnje gítí Mbíri gí, káa yí bàkà ndâ i tí nó náa Mbíri 'dè có ji ndâ 'duù máa ndú 'ví bàkà nó, lá, gbí máa, gbí có bà ùnje mì 'duù tí nó wálá.

¹⁸ 'Bí 'duù má 'dè có ji ye, máa, ye a mbe bàkà go có mì Mbíri, káa yì a mbe ùnje gítí Mbíri, ye bà 'visì có ji 'duù tí nó, máa, 'bí kpokèjì bà tùbà tí 'duù tí mbe ùnje gítí Mbíri káká'i á bìndi bà bàkà go có mì Mbíri wálá. 'Duù ta ùnje gítí Mbíri ta ña kpokèjì ngayi, náa yí má bàkà go có mì Mbíri lá?

¹⁹ Bá ùnje mì lo máa Mbíri ká gbaànjé cuki a banga có. Káa ndâ vò lili delè ùnje ká gítí gbèe Mbíri tí nó á mì lo nò, ndú delè kù gu ta gúku tí Mbíri.

²⁰ Nò nò, ndi lo nónókó, ye kpónó kèjì gí bà túbà ji wò máa, 'duù má 'dè káa có ta nje wó cuki máa yì ùnje gítí Mbírì gí, káa yí bàkà go có mì Mbírì lá, gbí có mì 'duù tí nò wálá.

²¹ Tala bà koṛo muu lo gítí ña nambeè tí nó táánò á gbí òkò tí ndâ gù ndoo Àbìráámò ta Mbírì nó gi. À me 'do gbí có bà ùnje gítí bà waa mbelè 'vii mì wó Ìzákò ji Mbírì lá?

²² Wò kpónó ñò ni gí, máa, ndâ bà ùnje gítí Mbírì, ta bà bàkà go có mì Mbírì, mì Àbìráámò táánò kù bàkà nèté toko gbaànjé. Gbí go éno máa, 'bí i táánò náa Àbìráámò bàkà ká túbà máa, bà lê tí bà ùnje mì wó wálá.

²³ Nìno a gbí có tí nó náa à gii cu tí mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, «Àbìráámò táánò ùnje gítí Mbírì ta njembí wó gbaànjé» nó ká nò. Tacó éno, Mbírì gii ñò Àbìráámò ni tí 'duù mbe ya lè lá. À delè táánò nò a nderè bà dù Àbìráámò tí kómbe Mbírì.

²⁴ Wò kpónó 'di gbí ni gí, máa, a bà bàkà go có mì Mbírì ká kù si 'duù tí tó 'duù kùṛo Mbírì, me káa bà ùnje ta kpéétí wó cuki lá.

²⁵ Yo koṛo muu yo káká'i gítí 'bí niù tí nó táánò ta rẹ wó a Rà'ábù, tí vò mbe nò-vò-ndô nó gi. Ta ndâ bà nò-vò-ndô mì wó nò 'dáá gí, yí delè táánò túbà tí wó tí mbe ùnje gítí Mbírì ká ta bà bàkà tó i. Yí te wiri mítí ndâ tú mì ndâ Ìzìrìyèlì ta bà je i-zó-zò ji ndú, delè ta bà nguù ndú 'do tí ndâ ku'di tí ndú, bìndi ta o bà njè nó mì ndú 'do 'bá mì wó, yí gii túbà kpokèjì ñinó ta vò i tí wálá nó ji ndú.

²⁶ Bà ùnje gítí Mbírì ta bà bàkà go có mì Mbírì á gí tàkò wálá a ku i, go dii ta woò gbí wálá.

3

Mè

¹ À nìkì máa ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí yo 'ví gí tí ndâ mbe nìbà có mì Mbírì ji ndâ 'duù lá, ndâ ná'vindi. Ye 'dè có tí nò ji yo tacó àá bà waa có mítí ze tí ndâ mbe kù nìbà có mì Mbírì ji ndâ 'duù nó tacó bà nìbà co to, ta wotí tí co tí ndâ 'bí 'duù 'dáá gí.

² Ndoò 'dáá káa ndâ mbe giri'o. Káa 'bí 'duù mbe 'dè có máa nje yí jé yaaka muu to tí nó lá má kuu, yí bà dù a ña 'duù ñinó mbe ni bà kpolo tí miri wó gí.

³ Yo ñò káa kècè gi, ndoo kù yuu làmbu lii mì gbí nje kècè tacó bà bàkà yí 'ví 'di có mì ndoo, waa yí 'ví co tí kpokèjì tí nó náa à gbí muu ndoo nò.

⁴ Delè yo 'ví gii koṛo káa muu yo gítí gbâ á ro ngo gi. Gbolò pípiri kpèti má kù pì yí ya tí gí kè'bî, 'duù bà loko nje wó gítí kpokèjì tí nó náa à gbí muu wó nó ká ta cèe làmbu i bà aa ngo cuki.

⁵ Mè 'duù delè ká éno. Cèe làmbu bà to tí 'duù, káa à tí wó a wotí bà 'dè có gítí ndâ kpo-kpò i.

Yo kpónó koṛo muu yo á gítí bà mii cèe gbolò jìlì mì làmbu wu nje nji kù'ò gí!

⁶ Mè delè a wu. Mè a vò bà to gbí òkò tí ndâ bà to tí ndoo, mbe kù njèè vò i cee gbí dii ndoo 'dáá gí. Mè kù doo kùuyù ndoo ta wu náa à cu mítí 'do 'bá mì ndâ ku.

⁷ 'Duù bà ko ndâ 'vii-nò náa yí zèè 'do gbí jìlì gí. Yí delè bà ko ndâ nuù, ta ndâ kpoo, ta ndâ i tà ngo gí,

⁸ káa 'duù mbe kpolo tí mè wó wálá. Mè a 'bí ña i mbe kù pèè mbí ndâ 'duù, ta zì wó go zì kpoo. Yí jé dù ngbì lá, yí kù njèè zì wó nò ta ndi to.

⁹ Ndoò kù ùlù Mbírì tí Mbe tí ndoo tí Bu ndoo ta mè ndoo. Ndoò delè gí 'visì tí ndoo gí bà ñonoko ndâ 'duù tí nó náa Mbírì suu ndú tí kózò tí wó nó ká ta gbèe mè ndoo tí nò.

¹⁰ Ndâ bà ùlù tí, ta bà ñonoko tí, co 'dáá 'do ká gbí gbèe nje. À lè mi nò gí, ndâ ná'vindí.

¹¹ Ndâ líkí ngo ta míníkà ngo jé 'va 'do gbí gbèe gùù gí?

¹² Mbiigá jé rì mbâ gí? Mbâ delè jé rì mbiigá gí? Ndâ ná'vindí. Má ènò, líkí ngo jé 'va 'do gbí màṅò lá, delè míníkà ngo jé 'va 'do gbí cèe njáá lá.

Cèe bà 'di gbí-o

¹³ 'Bí 'duù mbe 'di gbí-o á gbí òkò tí yo kuu tí? 'Duù tí nò 'di gbí-o gí? Si yí 'ví bàkà ndâ tó i mbe túbà bà ñò-gbí-o mì wó. Si yí 'ví bàkà ndâ i tí nò me ta bà tù ngba wó lá. Tacó wàa, ndâ 'duù 'ví ñò tí ni éno máa, yí a mbe 'di gbí-o.

¹⁴ Káa ndâ ju kiì ta bà koṛo có ká gítí miṛi 'duù má gèe bè ndú mí gbí njembí lo gí, bà gbo i nìkì lá, wò delè kù 'dè a 'vére máa wò a mbe 'di gbí-o.

¹⁵ Bà to kiì ta bà dù ta bà koṛo có ká gítí miṛi 'duù me ndâ i mì mbe 'di ṅa gbí-o tí nó mbe gí 'do mì Mbírì nó lá. Ndú gí a i 'do tí ndâ vò bà koṛo có mì ndâ 'duù muu to tí nó, ta ndâ vo-vò i mbe kù volo muu ndâ 'duù.

¹⁶ Bándò tí nó náa ndâ ju kiì ta bà koṛo có ká gítí miṛi 'duù kù dù tí nò, a bándò ñinó náa ndâ vò i ta ndâ ṅa ṅónókó-ṅònòkò tí 'dáá gí kù dù tí.

¹⁷ Káa cèe bà 'di gbí-o mbe gí 'do mì Mbírì tende. ṅa bà 'di gbí-o tí nò bà dù tí i ta bà lê tí wálá, delè bà dù tí i mbe 'dèe njembí ndâ 'duù. 'Duù mbe 'di ṅa bà 'di gbí-o tí nò bà zèe ndâ 'duù ta pétékè 'bì wó, yí delè bà dù tí mbe 'di có mì ndâ 'duù. Mbe 'di ṅa bà 'di gbí-o tí nò bà ñò yè ṛo ndâ 'duù, yí delè bà bàkà tó i ká tà ndi ka wó tó i. Njembí 'duù mbe 'di ṅa bà 'di gbí-o tí nò me duù. Yí delè me mbe nambeè-ṛo lá.

¹⁸ Ndâ mbe peteke njembí ndâ 'duù kù bàkà gbí pétékè có. Ndú go ndâ 'duù mbe ṛo ndâ banga i mí gbí njí mì ndú. Nèté mì ndú a bà bàkà ndâ banga i tókà'i.

4

Gbínje gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta ṛe mì Bìndi-Mbírì

¹ A yè ká kù si yo kù 'dèèkè mà? A yè ká kù si yo kù gò gó ta o 'dáá gí? Ndâ i tí nó ta go ndú tí yo nó kù gò gó gbí njembí yo ta o 'dáá gí; ñinò a i tí nò mbe kù si yo kù gò gó gbí òkò tí yo nò.

² Yo kù tò kiì muu 'bí i, káa bà 'de i tí nò kpò yo gí, má ènò; yo kù 'dèèkè mà, yo delè kù gò gó. Yo kù dù ta go ndâ i gbí njembí yo, káa kpokèjì bà 'de ndâ i tí nò mì yo wálá; má ènò, yo kù ziki ndâ 'duù bìndi ndâ i tí nò. Yo 'de ndâ i tí nò ta go ndú tí yo gbí njembí yo nò lá, tacó náa yo yù ndú 'do me mì Mbírì lá.

³ Káa yo ta ndâ 'bí o kpèti má yù ndú, Mbírì je ndú jì yo lá, tacó yo yù ndú me ta cèe nderè lá, yo kù yù ndú ká tacó bà bàkà líkí'o mítí yo cuki.

⁴ Njembí yo dù tí gbèe i lá, go njembí ndâ niì mbe ṛàngà kù. 'Duù má zèe ndâ i muu to tí nó ta 'bì wó sósò'ò, yí 'ví kù a 'bí ṅú 'bì tacó bà zèe ta Mbírì? 'Duù má tee njembí wó 'dáá ká mítí ndâ i á muu to tí nó, yí bà gí tí ku'di tí Mbírì.

⁵ Yo koṛo có máa, có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mí Mbírì, máa, «Mbírì suu lilí jì ndoo tacó wàa ndoo 'ví dù tí ndâ 'dóó i mì yì» nó a 'vére? Má

énò, yí kù tò kii muu ndoo ta o tí nó náa ndoo má kù tee njembí ndoo mítí ndâ 'bí tende i si yí mí to nô.

⁶ Tacó éno, Mbíri kù bàkà nambeè ji ndoo me gbolò, tacó wàa ndoo 'ví dù ta o 'dáá gí tí ndâ i mì yì. Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì wó tí Mbíri, máa, «Mbíri kù bàkà nambeè me gbolò ji ndâ mbe si tí ndú kùro wó tí Mbíri tí i lá, káa yí biya có mì ndâ mbe si tí ndú tí i ta wotí tí » nô.

⁷ Má éno, ye kù 'dè có ji yo, máa, yo si tí yo ji Mbíri, wàa yo 'ví 'dò kò yo mí to tí kpoò gítí gó ta Gba-vò-i, bìndi Gba-vò-i bà ì ngèlè 'do tí yo gí.

⁸ Yo yèè ndi yo dè gí mì Mbíri, wàa Mbíri bà yèè ndi wó dè gí mì yo. Yo si bà bàkà i zuù mí to, ndi yo ndâ mbe gílìni, wàa yo tí ndâ mbe gbo gbù sè mí nje ngá só 'ví si njembí yo 'ví dù ngbàrángà'i.

⁹ Yo wa tí yo tacó ndâ vò i mì yo. Yo dù ta yê ọ yo tí yo, yo ọ 'dì lá, yo dù zùkùù, yo dù ta líkí'o tí yo lá.

¹⁰ Yo si tí yo tí i kùro Mbíri lá, wàa a yí ká 'ví bàkà yo tí ndâ 'duù.

¹¹ Yo 'dè vò có gbí òkò tí yo lá, ndâ ná'vindí. 'Bí 'duù má 'dè vò có gítí ná'vindí wó, yí má ọnonoko yí, gbí go éno máa, 'duù tí nó kù 'dè nó a vò có gítí ndâ có mì Mbíri, yí kù ọnonoko nó a ndâ có mì Mbíri. Káa 'duù má nì ọnónókó gítí ndâ có mì Mbíri gí, yí kpòò nó me mbe sè tù wó gítí ndâ có tí nó káká'i lá. Gbí máa, yí kù si tí wó tí 'duù ta wotí mì wó ndii muu ndâ có tí nó gí.

¹² Káa wotí bà 'dè có ji ndâ 'duù ká tí Mbíri cuki. Wotí bà waa có mítí ndâ 'duù delè ká mì wó tí Mbíri ta kpéétí wó. Wotí bà 'vala ndâ 'duù, ta wotí bà zi ndâ 'duù delè ká mì wó. Káa wò a 'di, wàa wò 'ví waa ta có á mítí 'bí ká lo 'duù á go wò?

Ndâ mbe ci o

¹³ Yo sè tù yo, ndí yo ndâ 'duù tí nó mbe ò-bà-mbí Mbíri gí, bìndi yo gii ci o, máa, «Ze má ya wúnó lá, ze bà ya taàbé gí bà mà 'velé á gbí gbata tí zò. Ze má too ndoò gbaànjé mí kà, ze bà 'de i me gbolò.»

¹⁴ Káa yo ta kpéétí yo ọ̀ i ọ̀nó á kèjì gí bà bàkà tí taàbé dè nó lá. Bà 'vala yo tà go yè? Bà 'vala yo ká go ngomè náa pípiri má pì kpónó gbí làmbu o, ngomè aanga gí.

¹⁵ À nìkì mì yo kùtàà a bà 'dè có go éno máa, «Mbíri má koni ze yee tí o tí nó gbí muu ze nó, ze bà bàkà go éno, go éno.»

¹⁶ Káa yo kpónó kù bàkà tí yo tí ndâ 'duù ngé ndii gí. Yo delè kù gbo i gítí ndâ i ọ̀nó náa yo kèjì gí bà bàkà ndú nô. Káa ọ̀ bà gbo i éno nìkì lá.

¹⁷ 'Duù má ọ̀ yúco ni gí, káa yí bàkà lá, gbí máa, yí kù bàkà a vò i.

5

Ndâ mbe kpo-kpò i bà gii kònò sé'i

¹ Yo sè tù yo, wàa yo 'ví 'di ta có tí nó, ndâ mbe kpo-kpò i. Yo wa tí yo, yo 'ví tò ndòzi, tacó yo kèjì gí bà kònò sé'i ta wotí tí.

² Ndâ kpo-kpò i mì yo nó bà gii zii 'dáá gí, ndâ ki bà gii da ndâ bongo mì yo nó 'dáá gí.

³ Ndâ gùrúsù mì yo nó bà gii gbì ngbàza. Ngbàza tí nó bà tùbà máa, yo bàkà tó i ta gùrúsù mì yo lá. Ngbàza tí nó delè bà tùbà máa, 'bí i bà gii zò dii yo á go bà zò ndâ lii mì ngbàza. Ndâ i tí nó náa yo zèè ndú kácá-kácá nó bà gii dù tí tàcu wu tacó bà gii doo ta yo ta ndòngbú o.

⁴ Yo ọ̀ ọ̀ ndâ i tí nó náa yo kù bàkà nó gi. Yo ko mboo nèté mì ndâ mbe bàkà nèté gbí ndâ níjì mì yo ji ndú lá. Yo sè tù yo, wàa yo 'ví 'di káa kòcò ndâ i tí nó náa yo biimo ndâ mbe bàkà nèté tacó tí ndú 'do tí ndú gí

nó kù 'dè kòlòwò gítí yo gi. Kòcò gbí mì ndâ 'duù tí nò mbe bàkà nèté gbí ndâ nǝ mì yo káa yo sì tàkò nèté mì ndú lá nó yee gbí tù Mbírì tí Mbe tí ndâ i 'dáá gí gí.

⁵ Yo kù 'vala á muu to tí nó gbí dà. Yo zò ñó, wàa yo 'ví yuku ta tí yo, káa yo ñò ni lá máa, yo kù 'vii nò a ndi tí yo tacó bà waaka yo mì Mbírì go bà waa bee ta o bà waa có.

⁶ Yo ká kù waaka có ta 'vérè mítí ndâ 'duù ñinó ta vò i mì ndú wálá nó gbí ngbàngà; ndâ 'duù ñinó ta 'bí i mì ndú náa ndú 'ví me ta yo tacó bà 'vala miři ndú 'do mì yo wálá nó kù miři 'do gbí có mì yo.

Yo te duù mítí njembí yo

⁷ Má éno, yo kpónó 'ví zèè njembí yo di tí o bà gí Mbe tí ndoo, ndâ ná'vindí ye. Yo ñò káa ña bà zèè njembí ndâ mbe ji nǝ gi. Ndú zèè njembí ndú 'do tí o bà yee nǝ ña mí tà to di tí o bà kili ndâ tó i 'do gbí nǝ.

⁸ Má éno, yo zèè njembí yo, wàa yo 'ví 'dò kò yo mí to tí kpoò, tacó o bà gí Mbe tí ndoo kpónó me jé'déé gí.

⁹ Yo si bà 'dè ví có gbí òkò tí yo mí to, ndâ ná'vindí. Yo má bàkà go éno, àá bà waa có mítí yo ta ndòngbú o. Yo zeke'o gi, kùro o bà gí mbe waa có kpónó dooko gí. Yí kpónó-kpónó bà yee tí yo.

¹⁰ Yo 'ví koṛo muu yo delè gítí ña kpácà mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì gbí ndâ vò o gbí o mì ndâ ká gù ndoo dígísèé, wàa yo 'ví mèlè ndi ndú.

¹¹ Yo ñò ña nambeè tí nó táánò náa Mbírì bàkà ji ndú tacó ndú táánò a ndâ mbe kpácà gbí ndâ vò o tí nò nò gi. Yo 'di tàwo ña nambeè tí nó náa Mbírì táánò bàkà ji Jóbè á bìnɔi bà nanaka muu wó mítí bà ùnje gítí Mbírì si yí táánò ta sé'i tí wó nó gí. Yo delè gi ñò ni gí, máa, Mbírì táánò gi sì có ndâ i mì Jóbè mbe volo nó ta bà me mbè. Mbírì bàkà ña gbolò nambeè tí nò ji Jóbè tacó yí kù zè ndoo ta pétékè njembí wó, yí delè kù ñò yè ro ndoo.

¹² 'Bí kpóló-kpolo có gbaànjé náa ye bà 'dè ji yo a ñinò, ndâ ná'vindí, máa, yo si bà see tí yo mí to. Yo see tí yo máa, «Go gbírì,» lá, yo delè 'ví see tí yo máa, «Go to tí nó,» delè ta rẹ̀ mì 'bí ña i là. Káa wò tí 'duù má ùnje gítí i gí, 'dè káa có máa, «Ye ùnje gí.» Káa wò má biya i gí, wò delè 'ví 'dè káa có máa, «Ye biya gí.» Káa wò má me me éno lá, wò bà yuu miři lo mí gbí vò i ta ndòngbú o.

Bà 'deke tí ji Mbírì

¹³ 'Bí i má kù pèè mbí 'bí 'duù gbí òkò tí yo, si yí 'ví 'deke tí wó ji Mbírì. Káa delè 'bí 'duù gbí òkò tí yo má ta líkí'o tí wó, si yí 'ví be rẹ̀ Mbírì gbí cè.

¹⁴ 'Bí 'duù gbí òkò tí yo má ta nò'o tí wó, si yí 'ví tè'é tí ndâ 'bí tó kpo 'duù gbí òkò tí yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìnɔi-Mbírì, wàa ndú 'ví 'deke tí ndú ji Mbírì tacó tí wó. Káa ta o tí nó náa ndú má kù 'deke tí ndú ji Mbírì nó, ndú 'ví toṛo bàà mítí wó ta rẹ̀ mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìnɔi-Mbírì.

¹⁵ Ndú má 'deke tí ndú ji Mbírì ta njembí ndú dú, Mbírì bà je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì mbe nò'o tí nò gí, yí delè bà si yí 'ví a gí yaà 'do gbí nò'o mì wó nò gí.

¹⁶ Má éno, yo yù gbí ndâ vò i mì yo á gbí òkò tí yo. Yo delè 'ví 'deke tí yo ji Mbírì tacó tí yo gbí òkò tí yo, wàa yí 'ví 'vala ta yo 'do tí ndâ i ñinó mbe kù pèè mbí yo nò. Ye 'dè có tí nò ji yo, tacó tó 'duù má 'deke tí wó ji Mbírì, à gbí kòcò wó a wotí tacó bà gí ta ndâ kpo-kpò i 'do mì Mbírì.

¹⁷ Yo koṛo muu yo gítí Èlǝjà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì táánò gbí o mì ndâ ká gù ndoo gi. Yí táánò káa 'duù ta ndâ sili 'bí wó vô ká go ñinɔi ndoo. Káa ta 'bí o gbaànjé Èlǝjà gi 'deke tí wó ji Mbírì ta njembí wó gbaànjé, máa,

mù 'ví si bà nì mí to. À dú káa yúcó, 'do tí o tí nò, mù gù nì gbí to tí nò lá ta ndoò ta'ò ta pì vô-nje gbaànjé pí .

¹⁸ Káa bà o tí nò mâ gù ndii gí, Èlìjà gù 'deke ndi tí wó ji Mbíri káká'i máa, yí si mù 'ví nì . Mù dú gù nì go có mì wó nò gí. Bìndi ndâ dó kú i gù 'bità bà kù ndi ndú káká'i.

¹⁹ Ndâ ná'vindí, yo koni ndâ 'duù ñinó mbe giṛi'o 'do tí kpokèjì mì Mbíri gí nò. Yo gí ta ndú gítí tó kpokèjì káká'i.

²⁰ Yo ñò ni gí máa, 'duù má 'visì muu 'bí mbe giṛi'o 'do tí kpokèjì mì Mbíri gí gítí tó kpokèjì, gbí máa, 'duù tí nò 'vala nò a ka wó 'do gbí bà waa có mítí wó bìndi ku mì wó gí. Mbíri delè bà je à-cee-gí gítí ndâ 'bí ká vò i tí nó 'dáá gí náa 'duù tí nò mbe dele gítí tó kpokèjì nò bàkà ndú si yí táánò tí vò kpokèjì nó gí.

KPÉDÉLÉ PÌYÉTÒRÒ

Kpédélé bà cu wáràgà mì Piyétòrò

¹ Nìno a ye tí Piyétòrò tí tú mì Bìndi-Mbírì ká kù cu wáràgà tí nó jì ndá mbe kù kilì ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbírì, mbe 'vaaka go ndá zà-za gó á ta ndi gbí ndá to, Póndùsù, Kàpádósìyà, Ásìyà ta ndá to Bèsínìyà.

² Mbírì tí Bu ndoo táánò ọ̀rùka yo á go có mì wó náa à sàà kuu gbí njembí wó; bìndi Bèrì-mì-Mbírì gù kaa yo mò gí mì Mbírì, tacó wàa yo 'ví dù tí ndá mbe 'di có mì Jézù tí Bìndi-Mbírì, wàa yí 'ví va mbelè wó mítí yo. Ye kù 'deke tí ye jì Mbírì máa, yí 'ví bàkà nambeè jì yo túkà'i, yí delè 'ví sì 'bí i 'ví ba muu yo lá.

Wu bà kojo có lí mítí Mbírì

³ Ndoò ùlù Mbírì tí Bu Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, tí gbolò mbe ọ̀nò yè ọ̀rò ndá 'duù, tacó a yí ká je ngú 'válá jì ndoo ta bà 'vala ndi Jézù tí Bìndi-Mbírì mì wó 'do gbí muu'dú wó, náa ndoo kù kojo có lí mítí .

⁴ Ndoò delè kù kojo có lí mítí ndá kpóló-kpolo i-nambeè tí nó náa ndú jé gí bà cee wálá, ndú gí bà volo wálá, ndú delè gí bà me tumbúzù wálá, náa Mbírì kù kpolo tí ndú mí gbírì tacó tí yo,

⁵ tí ndá 'duù tí nó náa Mbírì kù kpolo tí yo ta wotí mì wó 'do gbí có bà tee njembí yo mítí wó tí Mbírì nó, yee tí o bà co ọ̀rì 'válá tí nó náa yí 'viindi sàà, tacó bà túbà gí sè ta ndòngbù o nò.

⁶ À má éno, yo dù ta tàkòcò yo pétékè'i, yo kpèti kpónó má kù ngì káa nge ta ndá kpíkpa'dà ọ̀rò vò i má gàa kózò gi nò.

⁷ Ndá vò i tí nò mbe kù ngì nge ta yo nò kù tala a yo tacó bà ọ̀nò éno máa, yo kù tee njembí yo mítí Mbírì ta yúco wè. À kpèti káa dá'bì, tí i nìno náa áá bà cee ta ndòngbù o gí nó, à kù tala bà ọ̀nò tó ni a i ta wu. Káa bà tee njembí yo mítí Mbírì a kpóló-kpolo i kùro Mbírì ndii dá'bì gí. À má éno, yo má kpòò kù tee káa njembí yo mítí Mbírì bìndi bà ngì nge mì ndá vò i ta yo, áá bà ùlù yo, áá bà ọ̀nò ngba yo, à delè bà te duù mítí yo wúnò ta o bà gí Jézù tí Bìndi-Mbírì.

⁸ Yo kpèti jé má ọ̀nò yí ta ọ̀rò yo lá, yo zè yí nìkì ma. Yo kpèti kpónó má me kù ọ̀nò yí ta ọ̀rò yo lá, yo ùnje gítí wó gí; tàkòcò yo delè peteke tí ọ̀rò nìno náa bà 'dè có gítí kpò yo gí ta líkí'o,

⁹ tacó i nìno náa yo 'de 'do gbí bà tee njembí yo mítí Mbírì nó a bà 'vala lílì yo.

¹⁰ Ndá mbe 'dòkò có mì Mbírì mbe 'dè-kòcò gítí nambeè mì Mbírì nó táánò pà 'válá tí nó ta nje-gbì.

¹¹ Ndú táánò kù pà ọ̀rò 'duù tí nó, ndú delè kù pà ọ̀rò o tí nó, ta o tí nó náa Bèrì mì Bìndi-Mbírì gbí njembí ndú má kù 'dè-kòcò gítí bà kònò ndá sé'i mì Bìndi-Mbírì, ta bà tòngbaà mì wó bìndi bà kònò ndá sé'i tí nó nò.

¹² Mbírì táánò 'dè có jì ndá mbe 'dòkò có mì wó máa, ndú táánò kù bàkà nèté tí nó me gítí mìrì ndú lá, ndú kù bàkà a nèté yo; nìno a ndá i tí nó náa ndá mbe ma Banga-Ngú-Có kò ta kò jì yo ta wotí mì Bèrì-mì-Mbírì tí nó náa à tuu yí 'do gbírì jì yo nò. À kpèti káa ndá basìlì mì Mbírì, go bà 'di ndá có tí nó táánò kuu tí ndú.

À tè'é tí yo a i gítí tó bà 'vala ndò

¹³ À má éno, yo 'viindi muu yo gítí nèté. Yo si ndâ i 'ví gbaaka yo lá, wàa yo 'ví koṛo có 'dáá gí lì a i mítí i-nambee tí nó náa àá kèjì gí bà je jì yo ta o bà gí Jézù tí Bìndi-Mbírì nò.

¹⁴ Yo 'di có mì Mbírì, tacó yo a ndâ 'viì mì wó; yo dù ta go ndâ vò i go ña i tí nó náa yo táánò kù bàkà si yo 'di gbí-o lá nó lá.

¹⁵ 'Duù tí nó mbe tè'é tí yo nó mò tí wó 'do tí ndâ vò i gí, à má éno, yo delè 'ví mò tí yo 'do tí ndâ vò i 'dáá gí go ñìndi wó nò.

¹⁶ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, «Yo mò tí yo 'do tí ndâ vò i gí, tacó ye mò tí ye 'do tí ndâ vò i gí nò»

¹⁷ Káa yo má kù nì Buù mítí 'duù tí nó tí Mbírì mbe kù waa có mítí ndâ 'duù 'dáá gí 'vii ta cè ña bà bàkà i mì ndú nó, yo 'ví kpolo tí yo ta gúku wó ta o tí nó 'dáá gí náa yo kù 'vala muu to tí nò.

¹⁸ Yo ñò ni gí, máa, àá táánò sù muu yo 'do gbí ndâ ña vo-vò kpokèjì 'válá tí nó náa yo ɾuka 'do bìndi ndâ bu yo nó me ta ndâ i ñìnó náa ndú bà cee gí, go ndâ dà'bi, ta fádà, nó lá;

¹⁹ à sù muu yo a i ta mbelè Bìndi-Mbírì náa à me i bà ño ta 'dì lá, go mbelè 'viì-rómbo ñìnó ta mbó tí wó wálá náa à kù ci jì Mbírì nò.

²⁰ Mbírì táánò cu 'bì wó mítí wó kùṛo o bà suu to tí nò, káa yí gí túbà tí wó a i gbí ndâ ndòngbù o tí nó tacó tí yo.

²¹ Yo kpónó kù tee njembí yo mítí Mbírì tí nó mbe te yí gí yaà 'do gbí ku, bìndi yí gí je wotí jì yí nó, 'do gbí có mì wó, tacó éno, yo kù tee njembí yo tí kpoò mítí Mbírì, yo delè kù koṛo có 'dáá gí lì mítí wó.

²² Yo kpónó bàkà lilí yo ngbáràngà'i ta bà 'di yúco, tacó bà zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì go i mì ndâ ná'vìndí ta tìṛi gbí wálá. Yo zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì ta njembí yo gbaànjé.

²³ Tacó àá táánò jò ndi yo káká'i me 'do tí ñi ña ñìnó mbe pìi nó lá; à jò yo a i 'do tí ñi ña ñìnó mbe pìi lá ká dúú bà ya tí, 'do gbí wu có mì Mbírì mbe dù tí ká nò.

²⁴ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa,

«Ndâ 'duù 'dáá gí go mbíli,

bìndi ndâ banga i mì ndú 'dáá gí go 'vi mbíli. Mbíli má aanga gí,
ndâ 'vi wó kù 'duku gí to,

²⁵ káa có mì Mbírì kù dù tí ká.»

Có tí nò mì Mbírì nò a Banga-Ngú-Có tí nó náa àá táánò ma jì yo nò.

2

Wu díí ta ndâ tó 'duù

¹ Yo duu guù wàa yo 'ví nè ndâ vò muu 'dáá gí, ta ndâ 'véṛè, ta ndâ i-còkòndé, ta kiì, gí je ndâ vò nje mí gbí.

² Yo dù go ndâ dó 'viì, yo wa cèe ngo kí 'do mì Mbírì, tacó wàa yo 'ví uu tí gí gbí 'válá,

³ tacó yo tala líkì nambee mì Mbe tí ndoo gí.

⁴ Yo gí gí mì Mbe tí ndoo, tí wu díí tí nó náa ndâ 'duù táánò bè gí máa, i gbí wálá, káa Mbírì gí cu 'bì wó mítí, máa i gbí me gbolò nò.

⁵ Yo kpónó delè gí tí ndâ wu díí tacó bà bì ta 'bá jì Mbírì gí, yo a ndâ bu-Mbírì mbe kaa tí yo mò gí mì Mbírì gí, mbe kù ci ndâ i ñìnó mbe nìkì tí Mbírì gí nó jì yí, ta ṛè mì Jézù.

⁶ Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, kòcò Mbírì máa,

«Ye kù te díí mì ye á mí pí gú Ziyónì,

tí díí náa ye cu 'bì ye mítí,

ta i gbí me gbolò,
à delè bà te nô mí ọ mbe ùnje gítí wó wálá.»

7 À má ji yo tí ndâ mbe ùnje gítí wó, i gbí wó me gbolò, káa à má ji ndâ 'duù ònó mbe ùnje gítí wó lá nó, yí a i mbe kù tò kò ndú, a go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa,
«Gbèè díí tí nó náa ndâ mbe bì 'bá táánò bè gí nó ká gí tí kpédélé díí bà sè tà 'bá,» nô.

8 À delè gii cu mí gbí wáràgà mì Mbírì káká'i éno máa,
«Díí tí nó bà dù tí I náa ndâ 'duù kù tò kò ndú tí ;
díí tí nó bà dù tí díí mbe 'va ndâ 'duù mí to.»
Ndú kù tò kò ndú tacó tù ndú kpò bà 'di có mì Mbírì gí, á tí ọa i gbí kù ndú.

9 Káa yo a ndâ 'duù ònó náa Mbírì ọuka yo gbí ọa yo 'dáá gí tí ndâ 'dóó 'duù ònó mì wó gí, ọa yo a tó ọa mì Mbírì, ọa yo a ndâ bu-Mbírì mì Mbírì náa yí ọuka yo tí ndâ mbe ma có ndâ kpo-kpò i tí nó náa yí tí mbe tè'é tí yo táánò 'do gbí 'dí'dí'o gí gbí gbolò ngba'o mì wó bàkà nô.

10 Yo táánò sàà kù 'vala ká jááká-jaaka, káa yo kpónó a ndâ 'duù mì Mbírì; Mbírì táánò sàà ọò yê ọo yo lá, káa yí kpónó kù ọò yê ọo yo.

Ndâ bòò mì Mbírì

11 Ye kù 'deke a tí ye ji yo, ndâ ná'vindí, máa, yo kpónó go ndâ mbe 'dó-'do á 'bá ku'dì, à má éno, yo 'ví si tí yo ji ndâ i-gbí-kù yo mbe kù tè lili yo ta go nó lá.

12 Yo 'vala ta tó muu gbí òkò tí ndâ 'duù ònó mbe ọò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbírì ni lá nó, tacó wàa, ndú kpèti má 'dè vò có gítí yo, máa yo a ndâ mbe bàkà vò i, ndú má ọò ndâ tó i tí nó náa yo kù bàkà nó, ndú wúnò 'ví ùlù ta Mbírì ta ọi bà gí yí gí bà waa có mítí ndâ 'duù ta ndòngbú o.

13 Yo 'ví 'di có mì ndâ 'duù tí nó 'dáá gí náa à bàkà ndú tí ndâ kpo 'duù kùro yo nó ta ọè mì Mbe tí ndoo. Yo 'di có mì gba tí gbolò 'duù kùro ndú 'dáá gí;

14 yo delè 'ví 'di có mì ndâ 'duù tí nó náa gba je wotí bà waa có mítí ndâ mbe bàkà vò i, ta wotí bà ko mboo nèté mì ndâ mbe bàkà tó i ta tó i ji ndú nó.

15 Tacó có gbí njembí Mbírì éno máa, ndâ tó i mì yo náa yo kù bàkà nó 'ví nè nje ndâ mbe ọò yúco ni lá nó gí tàkò ndâ có ọónókó mì ndú.

16 Yo 'vala go ndâ 'duù ònó mbe kù bàkà go có mì ndú náa à gbí njembí ndú, káa yo 'ví si bà bàkà go có mì yo náa à gbí njembí yo nó tí i bà 'buuku muu ndâ vò i mì yo lá, yo 'vala go ndâ bòò mì Mbírì.

17 Yo 'ví te 'duù mítí ndâ 'duù 'dáá gí, yo 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo tí ndâ ná'vindí nìkì maa, yo 'ví cì gúku tí Mbírì, wàa yo 'ví te duù mítí ndâ gba mì yo.

Yo ọò 'do tí bà kònò sé'i mì Bìndi-Mbírì

18 Yo tí ndâ bòò 'ví te duù mítí ndâ mbe tí yo; yo delè 'ví 'di có mì ndú, káa yo 'ví 'di me káa có mì ndâ ònó mbe kù bàkà nambeè ji yo nó lá, yo delè 'ví 'di có mì ndâ ònó mbe kù bàkà i tí yo nìkì lá nó.

19 Tacó Mbírì bà cù 'dè ngo cù wó mítí yo, náa yo má kònò ndâ vò i tí nó náa à kù bàkà ta yo ta nderè ndú wálá nó ta ọè mì wó nó.

20 Tacó à gbí bà kònò sé'ì a i tacó bà bàkà tó i, Mbírì bà cù 'dè ngo cù wó mítí 'duù tí nó gí.

21 Mbíri táánò tè'é tí yo tacó bà kònò sé'i muu bà bàkà tó i, tacó Bìndi-Mbíri táánò kònò sé'i muu yo, bìndi yí giì si yo máa yo 'ví co tí kpokèjì tí nó bìndi yì nò.

22 Yí táánò bàkà vò i lá, 'bí 'duù jé mbe 'di ngò gbí nje wó wálá.

23 Áá táánò má go yí, yí 'vìsì ngò gí tàkò ngò tí nó lá; áá táánò má bàkà vò i ta yí, yí toṛo mítí wó ká tí bàà, yí si ndâ vò i ndâ ngò tí nó náa à bàkà ta yí nò 'dáá jì Mbíri tí mbe waa yúco.

24 Bìndi-Mbíri táánò te du ndâ vò i mì ndoo gbí dùi wó ya tí gítí njèèkpè mû, tacó wàa ndoo 'ví bàkà vò i káká'i lá, wàa ndoo 'ví 'vala tí ndâ 'duù jáá kùṛo Mbíri; ndâ kà mì wó 'vala yo gí.

25 Yo táánò giṛi'o go ndâ rómbo nó gí, káa à kpónó dele ta yo gí mì mbe gbà yo go bà gbà ndâ rómbo, mbe kù kpolo tí lílì yo nó gí.

3

Ndâ nawù 'dakò ta ndâ kù ndú

1 Yo tí ndâ nawù 'dakò 'ví 'di có mì ndâ kù yo, tacó wàa, ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú kpèti má biya bà 'di có mì Mbíri gí, tó cè bà bàkà i mì yo 'ví si ndú 'ví 'di có mì Mbíri. Yo 'ví 'dè có jì ndú ta nje yo máa ndú 'di có mì Mbíri nò gbaànjé lá,

2 tacó ndú bà ṛò 'do ká tí cè ṛa bà te duù mì yo, delè 'do tí cè ṛa bà tègàrà ṛè Mbíri mì yo.

3 Yo 'ví dù cuki me ká tí ndâ na banga mbe kù yuu káa ndâ banga bongo, ta bà leke ndâ kpo-kpò i-banga ngbeze-ngbèzè ta ndi gbí muu yo, lá.

4 Banga mì yo 'ví ngùù tí wó a i mí gbí njembí yo, tí ṛa banga ṛinó mbe cee lá, tí banga mì 'dè njembí, ta tó muu, tí ndâ kpóló-kpolo i kùṛo Mbíri.

5 Tacó ndâ niì tí nó gbí ndâ ká o dígísèé mbe kaa tí ndú jì Mbíri gí, mbe kù koṛo có lì mítí Mbíri nó, te a ṛa banga tí nó kù 'di ta có mì ndâ 'dakò mì ndú,

6 go bà 'di có mì Àbìráámò mì nawù wó Sàrà dígísèé, náa yí táánò kù ni mítí Àbìráámò káa, «Mbe tí ye» nò. Káa yo kpónó a ndâ nájú Sàrà, náa yo má bàkà i ṛinó mbe 'vii ṛo 'bá wàa, yo delè 'ví si 'bí i 'ví te gúku mítí yo lá nò.

7 Yo tí ndâ 'dakò delè 'ví 'vala ta ndâ nawù yo gbí tó kpokèjì, yo te duù mítí ndâ niì mì yo, tacó ndú a ndâ 'duù ṛinó ta wotí mì ndú me njí'dí. Yo delè 'ví te mì gbí muu yo éno máa, ndâ nawù yo a ndâ 'duù ṛinó náa Mbíri je 'válá tí i-nambeè jì yo gbaànjé ta ndú. Yo bàkà éno tacó wàa 'bí i 'ví nè kpokèjì bà ṛò bà 'deke tí yo mì Mbíri lá.

Yo kònò sé'i muu bà bàkà i ṛinó dú nò

8 Ndòngbú có mì ye jì yo éno máa, yo 'dáá gí 'ví koṛo káa gbèe có; 'bí ka yo má ta líkí'o tí wó, yo 'dáá gí 'ví dù ta líkí'o tí yo, o má volo tí wó gí, o delè 'ví volo tí yo 'dáá gí. Yo zè tí yo nìkì gbí òkò tí yo go ndâ ná'vìndí, yo dù ta 'dè njembí yo, yo delè 'ví me tí yo tí i lá.

9 Yo 'ví ko mboo vò i ta vò i lá, 'duù má 'dè vò có gítí yo, yo 'ví toṛo mítí yo tí bàà; yo 'ví 'deke tí yo jì Mbíri máa, yí cù 'dè ngo cù wó mítí ndâ mbe bàkà vò i ta yo, ta ndâ mbe 'dè vò có gítí yo, tacó Mbíri táánò tè'é tí yo a i tacó wàa yì 'ví cù 'dè ngo cù yì mítí yo.

10 Tacó à cu mí gbí wàràgà mì Mbíri éno máa,
«Duù ṛinó ta go bà 'vala ta pétékè tàkòcò wó,
wàa 'bí i 'ví ba muu wó lá tí wó nó,
'ví kpolo tí mè wó á 'do tí vò có,
Yí delè 'ví nè nje wó á 'do tí bà 'dè tiṛi.

- 11 Yí 'ví 'visì muu wó á 'do tí bà bàkà vò i á gítí bà bàkà tó i.
Yí 'ví pà kpokèjì nìno ta 'bí i mbe ba muu ndâ 'duù ba tí wálá nó,
wàa yí 'ví nanaka muu wó á mítí .
- 12 Tacó ro Mbe tí ndoo ta o 'dáá gí ká ngbóó tí ndâ 'duù nìno mbe kù co tí
jáá kpokèjì nò,
tù wó delè ká kácáá gbí njè ndâ mbe kù 'deke tí ndú á káa yí 'visì kapí
wó á gítí ndâ mbe kù bàkà vò i gí.»
- 13 A 'di ká bà bàkà vò i ta yo, náa à má tí yo a go bà bàkà i nìno mbe 'vii
ro 'bá nó?
- 14 Káa yo kpèti kpónó má kù mbu ta rẹ̀ mì i nìno jáá kùro Mbíri nó, yí
bà cù 'dè ngo cù wó mítí yo gí. À má éno, yo 'ví cì gúku tí ndâ 'duù lá,
njembí yo delè 'ví mù gítí ndú lá.
- 15 Káa yo 'ví ùlù tí Bindi-Mbíri, tí Mbe tí yo, ta njembí yo gbaànjé. Yo
delè ta o 'dáá gí 'ví dù ká léngé-lenge kù ù bà 'visì có ji ndâ mbe 'vee yo
gítí bà 'dè gbí nderè i tí nó náa yo kù koṛo có lì mítí nò, káa yo 'ví 'dè ji
ndú ta péteke có, ta bà cì gúku tí Mbíri,
- 16 delè ta ngbàrángà njembí yo, tacó wàa 'duù má 'dè có nónókó mítí
yo, ndâ 'duù 'ví te nò mí ro 'duù tí nò mbe 'dè vò có mítí yo nò, tacó tó cè
bà bàkà i mì yo ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri.
- 17 Tacó à nìkì a bà kònò sé'i muu bà bàkà i nìno dú nó, náa à má a có
mì Mbíri nò, co tí bà kònò sé'i muu bà bàkà lé-lé i.
- 18 Tacó Bindi-Mbíri táánò tí yé ta vò i mì wó gbaànjé kùro Mbíri wálá,
cì ta bà gbaànjé cuki tacó vò i mì ndâ mbe bàkà vò i 'dáá gí, tacó wàa yí
'ví kaa ndoo ya tí ji Mbíri. Áá táánò zi yí ta dìi wó, káa à gii 'vala ndi wó
'do gbí muu'dú wó ta lilí wó,
- 19 náa yí gii ya tí gí bà ma Banga-Ngú-Có mì Mbíri ji ndâ lilí nìno gbí
zàà nò.
- 20 Ndâ lilí tí nó náa lilí Bindi-Mbíri táánò ya gí bà ma Banga-Ngú-Có ji
ndú gbí zàà nò a ndâ lilí ndâ 'duù tí nó táánò mbe kpò có mì Mbíri gí, ta o
tí nó náa Mbíri táánò ù ta ndú kpòò, máa ndú bà 'visì muu ndú 'do tí ndâ
vò i mì ndú si Nówà kù bàkà gbâ tacó bà 'vala ndâ 'duù 'do tí gbolò ngo
mù nò. À ta o tí nò 'vala 'do gbí òkò tí ndâ 'duù to tí nó 'dáá gí káa ndâ
'duù vò-nje ta'ò cuki.
- 21 Ngo táánò 'vala Nówà ta ndâ 'duù tí nó ta yí gbí gbâ nó go bà 'vala
ndoo mì ngo ta bà caka tí ndoo ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri. Ngo bà caka tí ta rẹ̀ mì
Bindi-Mbíri kù caka bèti 'do me ká kapí kù ndoo cuki lá; ngo tí nò a i mbe
kù 'deke tí wó ji Mbíri, tacó wàa yí 'ví si njembí ndoo 'ví dù ngbàrángà'i
ta rẹ̀ mì bà 'vala ndi Bindi-Mbíri 'do gbí muu'dú wó,
- 22 mbe ya gí gbíri kù ki tí wó gbí kù'bi mì Mbíri tí gba mbe zogo ndâ
basìli ta ndâ kpo-kpò bààcì.

4

Yo 'ví kònò sé'i muu to tí nó go i mì Bindi-Mbíri

1 À má éno, Bindi-Mbíri lê táánò má kònò sé'i si yí kù 'vala muu to tí nó
gí, yo 'dò kò yo mì to tí kpòò gítí bà kònò sé'i go nìndi wó nò, tacó 'duù
mbe kù kònò sé'i á muu to tí nó ta rẹ̀ mì Bindi-Mbíri nó si bà bàkà vò i mì
to gí.

2 À má éno, yo kpónó 'ví 'vala sè 'válá mì yo muu to tí nó me ta go bà
mòkò tàkò ndâ i muu to tí nó go i mì ndâ vò 'duù lá, yo 'vala go có mì
Mbíri.

³ Tacó bà ndâ ña o tí nó náa yo táánò kù 'vala go i mì ndâ mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbířì ni lá nó kpónó cee gí. Yo táánò kù 'vala ká dúú ènò gí kà ta 'bí i mbe kili nje yo gí 'bá wálá, yo gbí ndâ o tí nó kù dù ta go bà bàkà ndâ vò i, 'válá mì yo táánò káa bà sa ta pe, ta bà pìi wo ta pe, ta bà tì pe, ta bà bàkà go có mì ndâ sú mbířì.

⁴ Nje ndâ 'duù ñinó mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbířì ni lá nó kpónó 'dèè gítí ña ngú kpokèjì bà 'vala yo nó gí; ndú kù 'vee 'vé gbí òkò tí ndú ta kpéétí ndú, máa, a yè káa yo kpónó 'vala ña bà 'vala ndò tí nó táánò mì yo ta ndâ yì, náa yo kù bàkà káa ndâ i sàkàmàà go i mì ndâ nó gbí jìlì, lá nó wè? Tacó ènò, ndú kù nì řè yo.

⁵ Káa ndú wúnò bà 'deke ndâ vò i mì ndú náa ndú kpónó kù bàkà nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí mì kùro 'duù tí nó kpónó mbe 'viindi tí wó gítí bà waa có mítí ndâ 'válá ta ndâ ku gí nó gí.

⁶ Tacó gbí nderè có tí nó náa àá táánò ma ta Banga-Ngú-Có ji ndâ ku nó ènó máa, àá táánò má waa có mítí ndú si ndú kù 'vala muu to tí nó gí, delè ndú 'ví 'vala go bà 'vala Mbířì.

Ndâ mbe banda ndâ i-nambeè mì Mbířì

⁷ Ndòngbú o kpónó dooko gí; à má ènò, yo dù ta tó muu, yo delè 'ví dù ta njembí yo lèè tacó bà 'viindi tí yo gítí bà 'deke tí yo ji Mbířì.

⁸ Káa kpóló-kpòlo có ngé ndii gí a ñinó máa, yo 'ví zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa, tacó tó bà zè tí kù si ndoo 'ví tořo ndâ vò i tí nó náa ndâ 'bí ka ndoo bàkà ta ndoo nó tí bàà mítí ndoo.

⁹ Yo 'ví te wiřì mítí ndâ 'bí ka yo ta bà 'dè ngùřù-ngùřù có lá.

¹⁰ Mbířì njèè i-nambeè ji yo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí gí. À má ènò, yo bàkà nambeè ji ndâ 'bí 'duù ta ndâ ña i-nambeè tí nó náa yo 'de nó go i mì ndâ tó mbe kù kpòlo tí ndâ i gbí gálá nambeè mì Mbířì.

¹¹ Mbířì má wu mí gbí nje lo a bà 'dè có, wò 'ví ma có mì Mbířì ká goolá a yí tí Mbířì ká kù ma . Mbířì má wu ji 'duù a bà bàkà nèté ndâ 'duù, 'duù tí nó 'ví bàkà ta wotí tí nó náa Mbířì je ji yí nó tacó wàa, ndâ 'duù 'ví ùlù Mbířì gbí ndâ i 'dáá gí ta řè mì Jèzù tí Bìndi-Mbířì. À ùlù Bìndi-Mbířì tí mbe wotí kpòò ya tí ! Go-i-tí-nò.

Bà kònò sé'i go 'duù mì Bìndi-Mbířì

¹² Nje yo 'ví 'dèè gítí ña bà kònò sé'i tí nó náa yo kpónó kù kònò goolá a 'bí tende i ká kù bàkà tí nó lá, ndâ ná'vindí.

¹³ Yo dù ta tàkòcò yo pétékè'i, tacó bà dù yo tí ndâ mbe kù gbo gbí bà kònò sé'i ta Bìndi-Mbířì nò, tacó tàkòcò yo wúnò bà peteke ngé ndii gí ta o bà túbà ngba Bìndi-Mbířì.

¹⁴ À tí yo a tó pá, náa ndâ 'duù má kù go yo ta řè mì Bìndi-Mbířì nò, tacó ñinò kù túbà ji yo máa Bèřì mì ngba'o tí Bèřì-mì-Mbířì kuu tàkò yo.

¹⁵ Káa 'bí 'duù gbí òkò tí yo 'ví kònò sé'i muu bà zi ku lá, 'bí 'duù 'ví kònò sé'i muu bà ngbà i lá, 'bí 'duù 'ví kònò sé'i muu bà bàkà vò i lá, 'bí 'duù 'ví kònò sé'i muu bà yuu tí wó á gí gbí có ñinó ta řè wó gbí wálá nó lá.

¹⁶ Káa 'bí 'duù gbí òkò tí yo má kònò sé'i muu bà dù tí mbe ùnje gítí Bìndi-Mbířì, 'duù tí nó 'ví kì nó lá, yí 'ví ùlù Mbířì tacó řè tí nó muu wó máa yí a mbe ùnje gítí Bìndi-Mbířì nò.

¹⁷ Tacó o bà 'bità bà waa có kpónó yee gí; à kù 'bità bà waa có tí nó a i mítí ndâ 'duù 'bá mì Mbířì. Káa à má kù 'bità bà waa có a i mítí ndoo, bà yee nje mítí ndâ 'duù ñinó mbe biya bà ùnje gítí Banga-Ngú-Có mì Mbířì gí nó, bà dù go ña yè?

- 18 Káa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa,
«Bà 'vala ndâ 'duù ñinó jáá kùro Mbíri nó má kpóló-kpolo, ndâ 'duù ñinó
ta Mbíri mì ndú wálá nó, ta ndâ mbe bàkà vò i,
bà ɾi tí ɱa nje ngayi?»
- 19 A má éno, ndâ 'duù ñinó mbe kù kònò sé'i ta ɾè mì Mbíri nó 'ví bàkà tó
i, ndú delè 'ví si lilí ndú mí 'bì mbe suu ndâ i 'dáá gí tí mbe kù kpolo tí cí
mì wó.

5

Ndâ 'duù mì Mbíri

- 1 À má éno, ye kù 'deke tí ye ji ndâ kpo 'duù gbí òkò tí yo, ye tí ka ndú
kpo 'duù, tí mbe kù 'de yúco gítí bà kònò ndâ sé'i mì Bìndi-Mbíri, ye delè
bà dù gbí ngba wó ta o bà gí yí wúnò ta ndâ 'bí ka ye. Kòcò ye ji yo éno
máa,
- 2 yo 'ví gbà ndâ rómbo tí nó mì Mbíri náa yí kaa ndú ji yo máa yo kpolo
tí ndú nò me tacó máa à bàkà yo ta wotí gítí bà gbà ndú nò lá, yo gbà ndú
'do gbí 'dóo có mì yo gbí njembí yo; yo 'ví gbà ndú me tacó bà zò i gbí ndú
lá, yo gbà ndú ta go bà gbà ndú tí yo;
- 3 yo 'ví bàkà i tí ndú me go bà bàkà i tí ndâ i-zógó-zogo mì yo lá; yo dù
tí ndâ 'duù ñinó náa ndâ rómbo tí nó 'ví mèlè ndi tó cè bà bàkà i mì yo.
- 4 Bìndi ta o tí nó náa gbolò Mbe gbà rómbo bà gí wúnò nó, yí bà ko
mboo nèté mì yo ji yo ta ngba'o ñinó jé mbe me méré-méré lá nò.
- 5 Ndâ 'vii delè 'ví si ndâ mbe ɱo ɱo kùro ji ndú tí i. Wàa yo 'dáá gí 'ví
bàkà di tí gbí òkò tí yo lá, tacó có mì Mbíri máa,
«Có mì Mbíri toko ta ndâ mbe kù mba tí ndú lá,
káa yí kù bàkà nambeè ji ndâ mbe si tí ndú tí i lá.»
- 6 À má éno, yo si tí yo tí i kùro Mbíri tí gba mì yo lá, wàa a yí ká 'ví bàkà
yo tí i ta o mì wó náa à gbí njembí wó.
- 7 Yo kpili ndâ i tí nó mbe kù mù njembí yo nó 'dáá gí ji yí, tacó a yí ká kù
kpolo tí yo.
- 8 Yo si muu yo 'ví dù ngbárángà'i, tacó Gba-vò-i tí mbe kù jòò gbí có ta yo
kpónó kù jèlè to go siingii mbe kù ɾengà kù pà 'duù tacó bà zi yí.
- 9 Yo tè gí tàkò có mì wó lá; yo tee njembí yo mítí Mbíri tí kpoò, tacó yo ɱò
ni gí máa, ndâ ná'vindi yo mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri cee muu to tí nó 'dáá
gí kù kònò káa gbèe ɱa sé'i tí nó náa yo kpónó kù kònò nò.
- 10 Káa yo má kònò sé'i tí nó ta làmbu o gàà éno gí, à ká a 'dóo yí tí Mbíri
tí nó tí mbe nambeè táánò mbe tè'é tí yo gí gbí ngba'o ñinó mbe cee lá ta
ɾè mì Bìndi-Mbíri no ká kèjì gí bà gbì búlù tí yo, à ká a yí ká bà si yo 'ví te
duù mítí njembí yo, à delè ká a yí ká bà je wotí ji yo.
- 11 Mbíri 'ví dù tí gba ká dúú bà ya tí ! Go-i-tí-nò.

Ndòngbú 'vé

- 12 Ye kù tuu a Silivánò tí nó náa ye ɱò yí gbí njembí ye tí ná'vindi mbe
kù tee njembí wó 'dáá gí mítí Mbíri nó, ta wáràgà tí nó ji yo. Ye cu ndò
wáràgà tí nó ji yo tacó bà je wotí ji yo, delè tacó bà 'dè có ji yo gítí yúco
kpokèjì bà bàkà nambeè mì Mbíri náa yo kpónó gbí nò.
- 13 Ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri gbí gbata Babilóniyà káa, náa
Mbíri cu 'bì wó mítí ndú ká go bà cu 'bì wó mítí yo, gii je 'vii mì ye Máriaò,
'vee yo gé ma.
- 14 Yo 'vee tí yo gbí òkò tí yo ta bà òlò gbí tù yo ta njembí bà zè Mbíri.
Mbíri 'ví si yo ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíri 'dáá gí 'ví dù nìkì
maa.

BÀ SÓ PIYÉTÒRÒ

Bà só bà cu wáràgà mì Piyétòrò

¹ Nìno a ye tí Simónè Piyétòrò tí bòò, delè tí tú, mì Jézù tí Bindi-Mbíri ká kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndâ 'duù tí nó náa Mbíri wu bà ùnje gítí wó tí Mbíri jì yo 'vii ká 'vii go nìndi ze, á ta rẹ̀ mì Mbíri mì ndoo tí Jézù, tí Bindi-Mbíri, tí mbe 'vala ndoo, tí jáá 'duù, mbe bàkà 'bè gbí òkò tí ndâ 'duù lá nó gí.

² Có gbí njembí ye éno máa, Mbíri 'ví si nambeè mì wó 'ví dù kù jò jì yo, yí delè 'ví si njembí yo ta o 'dáá gí 'ví dù ká 'dèè kpóó á 'do gbí bà ò Mbíri, delè ta bà ò Jézù tí Mbe tí ndoo, mì yo ni ngbárángà'i.

Bà 'vala go i mì ndâ mbe kù ru ndi Mbe tí ndoo

³ Mbíri 'do gbí 'dóó wotí mì wó kaa ndâ i nìno mbe si ndoo 'ví 'vala go có mì wó tí Mbíri nó jì ndoo, 'do gbí có bà ò 'duù tí nó mbe tè'é tí ndoo ta nambeè mì wó gí gbí ngba wó tí Mbíri nò.

⁴ Mbíri kaa ndâ kpo-kpò kpóló-kpolo i-nambeè tí nó jì yo tí ndâ i mbe ci yo gítí bà kù'ba 'do tí ndâ i nìno mbe kù volo to tí nó nò, tacó wàa yo 'ví dù gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe je tú yì tí Mbíri nò.

⁵ Nìno a gbí nderè có tí nó náa yo 'ví kili ta ndòngbú wotí mì yo, wàa yo 'ví gbo bà tee njembí yo mítí Mbíri mí nje bá, ta bà dù tí ndâ tó 'duù;

⁶ yo 'ví gbo bà dù tí ndâ tó 'duù mí nje bá, ta bà ò Mbíri ni ta njembí yo; yo 'ví gbo ndâ bà zèè njembí mí nje bá, ta gbèè njembí;

⁷ yo 'ví gbo gbèè njembí mí nje bá, ta bà bàkà go có mì Mbíri; yo 'ví gbo ndâ bà bàkà go có mì Mbíri mí nje bá, ta bà zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì go ndâ ná'vindí; yo 'ví gbo ndâ bà zè tí yo nìkì go ndâ ná'vindí, ta bà zè ndâ 'bí 'duù ta njembí bà zè Mbíri.

⁸ Ndâ i tí nó náa ye 'deke ndú jì yo nó má kuu mì yo tókà'i, ndú bà si yo 'ví dù tí ndâ sù 'duù ta i gbí yo wálá nó wálá. Ndú bà si yo 'ví ò Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri ni .

⁹ Káa ndâ i tí nó náa ye 'deke ndú jì yo nó má mì 'duù wálá, yí a mbe sù ro, mbe zeke'o dí tà lá. Yí delè a 'duù nìno mbe ò-bà-mbí ndâ ká vò i mì wó náa à caka ndú gí nó gí.

¹⁰ À má éno, ndâ ná'vindí ye, yo bàkà ndootí tacó bà tubà éno máa, Mbíri táánò tè'é tí yo, bìndi yí gíi ruka yo gí. Yo má bàkà ndâ i tí nó náa ye 'deke ndú jì yo nó gí, yo bà ne 'do tí jáá kpokèjì wálá,

¹¹ Mbíri delè bà njaa njekèjì ngàa jì yo tacó bà dù tí ndâ bòò-gba mì Jézù, tí Bindi-Mbíri tí Mbe tí ndoo tí mbe 'vala ndoo dúú bà ya tí .

¹² À má éno, ye ta o 'dáá gí bà dù kù 'va mbí yo gítí ndâ i tí nó. Yo tà kpèti má ò ndú ni sàa kùro gí, yo delè tà kpèti má kù co ká ndíri tí kpokèjì mì yúco.

¹³ Ye kojo có máa áa mì ye a nderè tacó bà dù kù 'va mbí yo gítí ndú kpónó si sè bà ro ye kuu tí nó,

¹⁴ tacó ye ò ni gí máa ye kpónó gí tí ri-'dè'o gí, tacó Mbe tí ndoo Jézù tí Bindi-Mbíri 'dè jì ye ngbárángà'i gí.

¹⁵ Káa ye bà kili sè wotí mì ye tacó bà tubà ta kpokèjì bà si mbí yo 'ví dù tí ndâ i tí nó á bìndi bà ya ye gí tàkò ndâ ká gù ye.

Ze táánò ò ngba Bindi-Mbíri ta ro ze gí

¹⁶ Ze táánò cè jì yo me cè tirì náa ze 'di 'do gbí nje 'bí 'duù ta o tí nó náa ze 'dè ta có jì yo gítí wotí, delè ta có gítí bà gí mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì nó, lá. Ze táánò nò wotí mì wó ta 'dóó ọ ze.

¹⁷ Tacó ta o tí nó táánò náa Mbírì Buù te ta duù míjí Jézù, yí delè je ta wotí jì yí nó, ze giì 'di kòcò Gba-gbírì kù 'dè có máa, «Ọjìnó a 'Viì mì ye tí wú-gbì-ré ye, náa tàkòcò ye peteke gítí wó ngé ndii gí,» nó,

¹⁸ ze 'di kòcò Mbírì ta o tí nó kù 'dè có 'do gbírì gí, tacó ze ta o tí nó ta ndâ Jézù pí gú tí nó tí bàndò mì Mbírì nó.

¹⁹ Tacó éno, kponje nje ze gítí có mì ndâ ká mbe 'dòkò có mì Mbírì wálá. Yo má 'di có tí nó, àá bà nìkì jì yo ngé ma. Tacó có mì ndú go wu mbe kù zì nje kùpò gbí 'dí'di'o, mbe kù zì yee tí o bà co dōngú ta nje yé yee tí bà too yé, kù gbí njembí yo.

²⁰ Kpédélé có náa yo 'ví te mí gbí muu yo a ñinó máa, 'bí có mì ndâ ká mbe 'dòkò có mì Mbírì gbaanjé gbí wáràgà mì Mbírì náa 'duù 'ví 'dè gbí go 'dóó có mì wó mbe nìkì tí wó nó wálá.

²¹ Tacó 'bí có mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì náa ndú cu mí gbí wáràgà mì Mbírì mbe gí 'do gbí muu ndú nó gbaanjé wálá. Ndú 'dè ndâ có tí nó 'dáá gí ká ta wotí mì Bèrì-mì-Mbírì mbe gí 'do mì Mbírì.

2

Ndâ sù mbe nìbà i

¹ À kpétí ká éno, ndâ 'duù tí nó táánò mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì nó oloko gí gbí ngba ọ 'do ká gbí òkò tí ndâ 'duù, jé ká go ñinó náa ndâ mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe nìbà i kèjì gí bà oloko gí gbí ngba ọ 'do gbí òkò tí yo nó. Ndâ 'duù tí nó náa ndú kèjì gí bà bàkà tí ndú tí ndâ mbe nìbà i nó, bà gí ta vò sù ọ bà nìbà i mì ndú nó tàbèngiì. Ndú delè bà 'boo mbe tí ndoo tí mbe sù ndú nó gí; bà 'boo mbe tí ndoo nó a i mbe ngo've bà ja vò i gítí ndú.

² Kpétí ká éno, ndâ 'duù me mbè bà tè gí tàkò có mì ndú ta ndâ i-nô mì ndú náa ndú kèjì gí bà bàkà nó, bìndi ọ kpokèjì mì yúco bà giì volo 'do gbí có mì ndú.

³ Gbolò njembí ndâ 'duù tí nó náa ndú kèjì gí bà bàkà tí ndú tí ndâ mbe nìbà i nó bà te ndú gítí bà zò yo kařaka gí. Káa wu 'dèè 'do nje có tí nó náa Mbírì waa míjí ndú sàà gí nó lá; à gítí bà mì ndú delè me kponje lá.

⁴ Mbírì táánò si ndâ basìlì mì wó mbe bàkà vò i nó sínò lá. Yí 'vaka ndú gí gbí zàà á tí bàndò mì ndâ vò 'duù gbí 'dí'di'o, gbí nji wú kù ù ta ndi o bà waa có míjí ndú.

⁵ Ta o tí nó táánò náa Mbírì ziki ta ndâ vò 'duù muu to tí nó 'dáá gí ta gbolò ngo mù nó, yí si tí 'válá káa Nówà, tí mbe kù ma có jì ndâ 'duù máa, ndú co tí jáá kpokèjì nó, giì je ndâ 'duù vò-nje só toko míjí wó.

⁶ Ta o tí nó táánò náa Mbírì doo ta ndâ 'duù gbí ndâ gbata Sòdómà ta Gòmórà 'dáá gí ta wu búduú nó, yí bàkà éno tacó wàa ndâ 'duù ñinó ta có bà bàkà vò i gbí njembí ndú nó 'ví nò ta mbèlè bà bàkà vò i ta ọ ndú.

⁷ Mbírì 'vala 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó náa yí doo ndú nó káa Lótì, tacó yí yuu tí wó gí gbí ndâ i-nô mì ndâ 'duù tí nó náa Mbírì doo ndú nó lá.

⁸ Njembí Lótì, tí tó 'duù mbe kù 'vala gbí òkò tí ndâ vò 'duù tí nó táánò kù mìlìsé ta ọ 'dáá gí ta bà zeke ndâ vò i tí nó náa ndú kù bàkà nó.

⁹ Mbírì bàkà éno tacó bà túbà éno máa, kpokèjì bà 'vala 'duù ñinó mbe kù bàkà go có mì yì nó 'do gbí ndâ i ñinó mbe kù yòngò yí gí gbí vò i nó

kuu mì yì; bìndi yí gii da 'bò mítí kò ndâ 'duù ònó mbe kù co tí lókó-loko kpokèjì nó kù ù ta ndi o bà waa có mítí ndú.

¹⁰ Mbíri bàkà éno kpolo ma tacó tí ndâ 'duù ònó mbe te njembí ndú gá'dáá mítí ndâ i zuù mì ndú mbe òkì tí ndú tí ndâ mbe kù ò 'di ta có mì wó tí Mbíri nò.

Ndâ sú mbe òbà i tí nò wu gbí i lá, ndú bàkà tí ndú tí ndâ cèè 'duù ngé ndii gí, ndú delè te duù mítí ndâ banga i tí nó gbíri nó lá.

¹¹ Káa à kpétí káa ndâ basìlì mì Mbíri náa wotí tí ndú me gbolò ndii ndâ 'duù tí nò mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe òbà i gí nò, ndú jé waaka có ta ẹ̀ ndâ 'duù tí nò á kùro Mbíri lá.

¹² Káa ndâ 'duù tí nò mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe òbà i nò kù bàkà i go ndâ nò gbí jìlì ta muu tí ndú wálá, náa à jò ndú tacó bà zèè ndú, wàa à 'ví ziki ndú nò. Ndú kù 'dè có ònókó gítí ndâ i ònó náa ndú 'di gbí ndú lá. Ndú bà mì go bà mì ndâ nò.

¹³ Mbíri bà ko mboo ndâ vò i mì ndú náa ndú kù bàkà nò delè ká ta vò i. I ònó mbe me líkí tí ndú nó a bà ja kpá á 'do tí ndâ niì gbí ngbàà ẹ̀. Ndâ cèè bà bàkà i mì ndú 'dáá káa ndâ i-nò. Ndú delè a ndâ vò mbe tíri mbe kù volo ẹ̀ yo, náa yo má toko bà zò i-cí-ci ta ndú nò,

¹⁴ tacó ọ̀ ndú ta o 'dáá gí ká ọ̀'ó'ọ̀'ọ̀' doo gí tà kpá tí ndâ niì. Ndú a ndâ mbe kù ẹ̀ gbí tù ndâ 'duù ònó ta njembí ndú fúlà-fúlà nò. À kpo njembí ndú ta go'i yù ngbóó gí; Mbíri delè i njà mítí ndú gí.

¹⁵ Ndú biya bà 'di yúco mì Bìndi-Mbíri gí, kù 'di a 'vére mì 'dakò tí nó tí Báláámù táánò mbe kù zò 've i mì ndâ 'duù, ta ẹ̀ bu wó a Bè'óre.

¹⁶ Báláámù tí nó táánò tí mbe 'dè kòcò, náa Mbíri táánò je wotí bà 'dè có go i mì 'duù jì kècè mì wó, bìndi kècè tí nò gii 'dè gbí i-mâ mì wó náa yí tí Báláámù kù bàkà nó jì yí nò.

¹⁷ Ndâ 'duù tí nò mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe òbà i nò go guù ngo ta ngo gbí wálá, ndú delè go kùlù mù mbe kù te gbí pípiri ká sínò káa mù ni lá, káa Mbíri 'viindi bàndò kù ù ta ndi ndú mí gbí 'dí'di'o ònó njikiri nó gí.

¹⁸ Ndú kù mòò ọ̀ ndú ta bà dè ndâ bodo có kù ẹ̀ ta gbí tù ndâ 'duù ònó mbe njaanga miiri ndú 'do gbí vò i tí ngú nò.

¹⁹ Ndâ 'duù tí nò mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe òbà i nò, kù ci ndâ 'duù ta 'vére máa, ndú bàkà go có mì ndú gbí njembí ndú, káa vò i da 'bò mítí kò ndú òndi ndú gí. Tacó 'duù ta o 'dáá gí a i-zógó-zogo mì i ònó mbe gèè bè mí muu wó gí nò.

²⁰ Káa 'duù ònó mbe biya ndâ vò i tí nó muu to tí nó gí tacó náa yí ò Mbe tí ndoo tí mbe 'vala ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri ni gí nó, má ùnje gítí ndâ vò i tí nò káká'i, ndâ vò i tí nò bà gèè bè ndú mí muu wó ndii ònó sàà á kùro nó gí.

²¹ À delè ngbá òkì mì ọ̀ 'duù tí nò káa bà ò Bìndi-Mbíri ni kpokoo gí lá, co tí bà ò yí ni gí bìndi yí gii dele ndi wó káká'i gí bà ùnje gítí ndâ vò i.

²² Tacó ọ̀ ònó náa ọ̀ 'duù tí nò bàkà nò ká go có tí nó máa, «Bò dele ndi wó là gaà mì wó,» nò. À delè go có tí nó máa, «Kàdùrùkù náa à caka tí wó gí dele ndi wó gí bà mèrèkè tí wó gbí bétú,» nò.

3

Bà gí Bìndi-Mbíri káká'i wúnò

¹ Ònó kpónó a bà só bà cu wáràgà mì ye jì yo, ndâ tó kómbe ye. Ye cu mí gbí ndâ wáràgà tí nò sósò'ò nò a có tacó bà je wotí jì yo, tacó bà kọ̀ cèè có gbí muu yo tacó bà 'va mbí yo,

² tacó wàa mbí yo 'ví dù tí ndâ có tí nó náa ndâ tó mbe 'dòkò có mì Mbířì 'dè sàà nò, delè tacó bà 'va mbí yo gítí có mì Mbe tí ndoo tí mbe 'vala ndoo, náa yo 'di 'do mì ndâ mbe kù ma có mì Mbířì jì yo nò.

³ Kpédélé có náa ye bà 'va gbí tù yo tí a ñinó máa, ndâ 'duù tí nó ta nèté mì ndú a bà ño ndâ 'duù, delè ta bà pà káa ndâ 'dóó ña i mì ndú gbí njembí ndú nó, bà gí gbí ndâ ndòngbú sili tí nó jé'déé kùro o bà gí Jézù káká'i nó, bà gí gí bà ño yo tí ndâ mbe kù tee njembí yo mítí có bà gí Jézù káká'i nó,

⁴ ta bà 'vee gbí nje yo ta 'viya éno máa, «Jézù tí nó mì yo mbe ci cí táánò máa yì kèjì káká'i nó bà gí ta o ngàyi? À kpónó a o ká too bìnđi bà mii ndâ bu ndoo, káa à ñò yí lá, 'bí i delè mbe 'visì tí 'do bìnđi o bà suu to tí nó wálá.»

⁵ Ndâ 'duù tí nó ta nèté mì ndú a bà ño ndâ 'duù nò bàkà tí ndú tí ndâ mbe ñò yúcó tí nó máa, Mbířì táánò sàà suu tàrì ta có gbí nje wó nó ni lá, ta tí. Ndú delè biya bà ñò ni éno máa, Mbířì táánò suu to tí nó 'do tí ngo ta bà njèè gbí òkò tí ndâ kù to ta ngo nò, ta tí.

⁶ Ndú delè eře muu ndú 'do tí bà ñò ni éno máa, Mbířì táánò gbí ká o mii ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí ta gbolò ngo mù nò gí.

⁷ Káa à káa gbèe có tí nó mì Mbířì nò ká kù kpolo tí ndâ tàrì ta to tí nó, kù ù ta ndi o bà waa có ta o tí nó náa yí bà mii ndâ 'duù tí nó muu to tí nó mbe ne 'do tí kpokèjì mì wó tí Mbířì gí nó, 'dáá gí ta wu.

⁸ Káa 'bí có gbaànjé náa yo 'ví ò-bà-mbí lá a ñinó máa, gbèe sili, ta sili zi'duù-vò ta bà muu'bì 'dáá ká gbaànjé kùro Mbířì, ndâ tó kómbe ye.

⁹ Mbe tí ndoo, Jézù 'dèè mé 'dèè gítí bà gí yí go cí mì wó náa yí táánò ci nò, go có tí nó náa ndâ 'bí 'duù kù kořo nò, lá. Yí ngo've tí wó gítí bà gí lá tacó bà je o jì yo, tacó wàa, yo 'ví 'visì muu ta yo 'do tí ndâ vò i mì yo. Tacó go bà gířì 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo tí wó wálá.

¹⁰ Káa ndoo wúnò bà gu a ndii ta o bà gí Mbe tí ndoo. Káa ta o bà co řì tí nó tí řì bà gí yí nó, ndoo bà 'di wo wu mbe kù na'va ndâ i tàrì go wo wu tí gbolò guù. Wu delè bà doo to tí nó ta ndâ i tí nó muu to tí nó nó búduú gí.

¹¹ Ndâ i 'dáá gí lê má kèjì gí bà mii gbí ña kpokèjì tí nó, yo ñinđi yo bà řì tí ña njè ngàyi? Yo 'vala tí ndâ tó 'duù mbe kù bàkà go có mì Mbířì,

¹² si yo kpónó kù ùndi o bà co řì tí nó, tí řì mì Mbířì, tí řì bà na'va ndâ i tàrì ta wu nò.

¹³ Káa ndoo kpónó kù ù a ndi ngú tàrì, ta ngú to tí nó tí bándò bà sì 'bá mì ndâ 'duù ñinó jáá náa Mbířì táánò ci ndoo gítí nò.

¹⁴ À má éno, yo lê má kù ù a ndi o bà co řì tí nó tí řì mì Mbířì nó, yo bàkà ndòngbú wotí mì yo tacó bà 'vala tí ndâ tó 'duù, tacó wàa Mbe tí ndoo 'ví gí gí bà 'de yo ta 'dè njembí yo, ndâ tó kómbe ye.

¹⁵ Yo te mí gbí muu yo éno máa, Mbe tí ndoo gu gítí bà gí lá nó a i tacó bà je o jì yo tacó bà 'vala miřì yo 'do gbí vò i, á go có tí nó náa tó ná'vindí ndoo Páwòlò, náa Mbířì je muu jì yí, bìnđi yí gù cu ta wáràgà jì yo nò.

¹⁶ Cè bà cu ndâ wáràgà mì Páwòlò gítí ndâ i tí nó 'dáá ká gbaànjé. Káa gbí ndâ 'bí có gbí ndâ wáràgà mì wó kpóló-kpolo jì ndâ 'duù ñinó ta muu tí ndú wálá nò. Bìnđi ndâ 'duù ñinó ta muu ndú me jáá lá nó kù ñònòkò gbí ndâ kpóló-kpolo có tí nó gbí gbèe ña kpokèjì tí nó náa ndú kù ñònòkò ta gbí ndâ có gbí wáràgà mì Mbířì, náa ndú kù mii gbí nò.

¹⁷ À má éno, yo kpolo tí yo, ndâ to kómbe ye, tacó wàa ndâ 'duù tí nó ta gbí có mì ndú wálá nó 'ví soloko yo 'do tí jáá kpokèjì mì yo lá, náa yo lê ñò ndâ vò 'duù tí nó ni gí nó.

¹⁸ Yo zèè có gítí bà bàkà nambeè ta Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì tí kpoò, yo delè 'ví nò yí ni ngbárángà'i.

À ùlù Jézù kpónó, à delè 'ví ùlù yí dúú bà ya tí ! Go-i-tí-nò.

KPÉDÉLÉ JÒVÁNÌ

Kpédélé bà cu wáràgà mì Jòvànì

Có mì Mbírì gí tí 'duù gí

¹ 'Bí i náa yí táánò sàà kuu tí kùro bà suu to tí nó, náa ze 'di kòcò wó gí, ze delè gíi nò yí ta 'dóó ɾo ze gí, ze nò yí gí, ze delè gíi tee 'bì ze mí tí wó gí, i tí nó náa ndoo kpónó kẹ̀jì gí bà 'dè có gítí nó a Có, tí 'Válá.

² Ta o tí nó táánò náa 'Válá tí nò tù ta bà tí wó nó, ze nò yí gí; tacó éno, ze kù 'dè nó a yúcó gítí wó jì yo. Ze kù ma nó a có gítí 'Válá nínó mbe cee lá, táánò mbe kù dù a i mì ndú ta Buù, náa à gíi túbà tí wó jì ndoo nò.

³ Ze kù ma nó a có i nínó náa ze nò ta ɾo ze gí nó jì yo. Ze delè kù 'vanda jì yo nó a ndi ndá có nínó náa ze 'di gí nò. Tacó wàa, yo 'ví nì ta kaà á ta ze, á go bà nì kaà mì ze á ta ndá Buù ta 'Viì mì wó tí Jézù, tí Bindi-Mbírì nò.

⁴ Ze kù cu wáràgà tí nó jì yo tacó bà tò muu líkí'o tí nó tí ze nò.

Bà nò nó gbí ngba'o

⁵ Có tí nó náa ze kù ma jì yo éno máa, Mbírì a Ngba'o; 'dí'di'o tí bàndò tí nó ta yí tí nó ngé gí wálá, nó, a có náa a 'Viì mì wó tí Mbírì ká 'dè jì ze.

⁶ Ndoó má 'dè có máa ndoo a ndá kómbe wó, káa ndoo kù 'vala gbí 'dí'di'o, ndoo kù 'dè a 'vére, ndoo delè kù 'vala me jáá lá.

⁷ Káa ndoo má kù 'vala gbí ngba'o, á go nínó náa yí tí Mbírì kù 'vala gbí ngba'o nó, gbí éno máa, có gbí njembí ndoo 'dáá ká gbaànjé, delè mbelè Jézù tí 'Viì mì wó tí Mbírì caka ndá vò i mì ndoo 'dáá gí gí.

Bà njèè gbí tí ndoo ta vò i

⁸ Ndoó má 'dè có éno máa, vò i mì ndoo wálá, gbí éno máa, ndoo kù ee a ndi tí ndoo. Ndoó delè kù biya a bà ùnje gítí yúcó.

⁹ Káa ndoo má yù gbí ndá vò i mì ndoo jì Mbírì, yí bà je à-cee-gí jì ndoo gítí ndú 'dáá gí gí. Tacó yí me mbe 'buuku muu i mì 'duù lá, yí delè me mbe bàkà i co tende 'do tí ndi ngo nje wó lá.

¹⁰ Ndoó má 'dè có éno máa, ndoo jé bàkà vò i lá, gbí éno máa, ndoo kù go a 'vére tí Mbírì, gbí delè éno máa, có mì wó gbí njembí ndoo wálá.

2

Bìndi-Mbírì tí mbe konì ndoo

¹ Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo, tacó wàa yo 'ví bàkà vò i lá, ndá víí 'viì mì ye. Káa 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo má bàkà vò i, mbe tí muu ndoo kùro Bu ndoo kuu tí. Yí a Jézù tí Bìndi-Mbírì, tí 'duù jáá kùro Mbírì.

² Yí tí Bìndi-Mbírì a 'duù tí nó náa Mbírì je à-cee-gí gítí ndá vò i mì ndoo ta ɾè mì wó. Káa Mbírì je à-cee-gí me ká gítí ndá vò i mì ndoo cuki lá, yí delè je gítí ndá vò i mì ndá 'duù muu to tí nó 'dáá gí.

Yo 'di ndá có mì Mbírì

³ Ndoó má kpolo tí ndá có mì Mbírì gí, gbí éno máa, ndoo nò yí nì gí ta kponje gítí wálá.

⁴ 'Duù má 'dè có éno máa yì nò Mbírì nì gí, káa yí kpolo tí ndá có mì Mbírì lá, 'duù tí nó a mbe 'vére.

⁵ 'Duù má kpolo tí ndá có mì Mbírì gí, yí a 'duù mbe zè Mbírì nìkì ta njembí wó gbaànjé.

⁶ 'Duù má 'dè có máa yì kù 'vala ta ɾè mì Mbírì, 'duù tí nò 'ví 'vala káa ɲa bà 'vala ndò mì Bìndi-Mbírì.

⁷ Có tí nó náa ye kù cu mí gbí wáràgà jì yo nó me ngú có lá, ndâ nambe ye. Ye kù cu jì yo a ká có, náa yo 'dì sàà 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó gí.

⁸ Káa à má gbí 'bí ɲa kpokèjì, ye kù cu jì yo a ngú có. À kù nò ngú có tí nò ni tí yúcó mítí Bìndi-Mbírì, à delè kù nò ni mítí yo. Tacó bà 'dí'di'o kpónó kù dá-da, cèe ngba'o kpónó kù tòngbaà.

⁹ 'Duù má 'dè có máa yì kù 'vala gbí ngba'o, káa yí dù kù sogo ná'vindí wó, 'duù tí nò kù 'vala gbí 'dí'di'o kálásê.

¹⁰ 'Duù má zè ná'vindí wó nìkì maa, 'duù tí nò kù 'vala a i gbí ngba'o, ta 'bí i mbe si yí 'ví bèè ɾo Mbírì nò wálá.

¹¹ Káa 'duù mbe kù sogo ná'vindí wó kù 'vala a i gbí 'dí'di'o, yí kù nò ká dúú éno gí kà gbí 'dí'di'o, yí nò 'dóó dúú kpokèjì bà ya yí lá, tacó 'dí'di'o 'di ɾo wó gí.

¹² Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndâ 'viì mì ye, tacó Mbírì je à-cee-gí jì yo gítí ndâ vò i mì yo ta ɾè mì Bìndi-Mbírì gí.

¹³ Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndâ bu ndâ 'viì, tacó yo nò 'duù tí nó mbe kù 'vala 'do tí o bà 'bità bà suu ndâ i nó gí. Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndâ 'viì-'dakò, tacó yo kpò nje Vò-'duù-tí-nò gí.

¹⁴ Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndâ bu ndâ 'viì, tacó yo nò 'duù tí nó mbe kù 'vala 'do tí o bà 'bità bà suu ndâ i nó ni gí. Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndâ 'viì-'dakò, tacó wotí kuu tí yo, delè tacó có mì Mbírì kuu gbí njembí yo, tacó yo kpò nje Vò-'duù-tí-nò gí.

¹⁵ Yo 'ví toko nambeè ta to tí nó lá, yo delè 'ví tee njembí yo mítí ndâ i muu to tí nó lá. Tacó 'duù má zèè to tí nó ta 'bì wó sósò'ò, yí bà kù a 'bí 'bì wó tacó bà zèè ta Buù?

¹⁶ Tacó ndâ i muu to tí nó 'dáá gí: ndâ vò i ɲinó ta go ndú tí ndâ 'duù, ta ndâ i ɲinó ta go bà nò ndú ta ɾo ndâ 'duù tí ndú, ta ndâ i ɲinó mbe kù mba ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, me ndâ i mì Buù lá, ndú a ndâ i mbe 'do muu to tí nó;

¹⁷ káa to tí nó, ta ndâ i muu to tí nó 'dáá gí ta go ndú tí ndâ 'duù nó, a ndâ wɪri, káa 'duù ɲinó mbe kù bàkà go có mì Mbírì nó bà cì wálá.

Yo kpolo tí yo 'do tí ndâ sú bìndi-Mbírì

¹⁸ Ndâ 'viì mì ye, ndòngbú o kpónó dooko gí. Áá táánò 'dè có jì yo gí, máa, mbe jòò gbí có ta Bìndi-Mbírì kpokèjì, káa ndâ mbe kù jòò gbí có ta Bìndi-Mbírì kpónó yee gí; tacó éno, ndoo nò ni éno máa, ndòngbú o yee gí mítí bà gí ndâ mbe kù jòò gbí có ta Bìndi-Mbírì.

¹⁹ Ndâ 'duù tí nò mbe kù jòò gbí có ta Bìndi-Mbírì nò oloko 'do ká kuu gbí òkò tí ndoo, káa ndú táánò me ndâ 'duù mì ndoo lá; tacó ndú táánò má a ndâ 'duù mì ndoo, ndú bà dù ta ndoo gí. Káa bà oloko ndú á 'do tí ndoo nò kù túbà ngbárángà'i éno máa ndú me ndâ 'duù mì ndoo lá.

²⁰ Káa yo kpónó 'dáá gí a ndâ duù ɲinó náa Bèri-mì-Mbírì gí gí muu yo gí; à má éno, yo 'dáá gí nò yúcó ni gí.

²¹ Ye kù cu wáràgà tí nó jì yo me tacó máa yo nò yúcó ni lá nò lá, yo nò yúcó ni sàà gí, yo delè gii nò ni gí máa, yúcó jé jò 'véɾè lá.

²² Káa mbe 'véɾè a 'di? Mbe 'véɾè a 'duù ɲinó mbe 'dè có máa, Jézù me Bìndi-Mbírì lá. Yí a mbe kù jòò gbí có ta Bìndi-Mbírì. Yí a mbe 'boo Buù, yí delè a mbe 'boo 'Viì.

²³ Tacó 'duù má biya bà ùnje gítí 'Viì gí, gbí éno máa yí biya bà ùnje gítí Buù gí, tacó 'duù má ùnje gítí 'Viì gí, yí ù nò a nje gítí Buù gí.

24 Yo kpolo tí có tí nó náa yo 'di nó 'do tí bà 'bità mí gbí njembí yo. Yo má kpolo tí có tí nó náa yo 'di nó 'do tí bà 'bità mí gbí njembí yo gí, yo bà 'vala ta o 'dáá gí toko ta ndâ 'Viì ta Buù gí.

25 Káa ñìnò a i tí nó náa à káa 'dóó Bìndi-Mbíṛì ká ci ndoo gítí , tí 'válá ñìnó mbe cee lá nò.

26 Ye kú cu wáràgà tí nó jì yo a i tacó tí ndâ 'duù tí nó mbe kú paa ta bà co ta yo tí lókó-loko kpokèjì nò.

27 Káa à má gítí yo, Bìndi-Mbíṛì je Bèṛi jì yo gí. Káa Bèṛi mì wó má kuu gbí njembí yo, nderè bà ñibà i mì 'bí 'duù jì yo wálá. Tacó Bèṛi kú ñibà ndâ i 'dáá gí jì yo, káa Bèṛi kú nì a bà yúcó, yí ñibà 'véṛè lá. À má éno, yo 'di có mì Bèṛi, wàa yo 'ví dù toko ta Bìndi-Mbíṛì.

28 Nògí, yo 'vala ta ṛè mì Bìndi-Mbíṛì, ndâ 'viì mì ye, tacó wàa, gúku wó 'ví bàkà ndoo ta o bà gí yí lá, ndoo delè 'ví 'viì kapí ndoo gítí wó ta nò ta o bà gí yí lá.

29 Yo má ñò ni gí máa, Mbíṛì a 'duù jáá, yo delè bà ñò ni gí máa, 'duù ñìnó mbe kú co tí jáá kpokèjì nó a 'viì mì Mbíṛì.

3

Bà 'vala go ndâ 'viì mì Mbíṛì

1 Yo ñò káa tó ña bà zè tí tí nó náa Buù kú zè ta ndoo náa ṛè ndoo tí kpónó a ndâ 'viì mì Mbíṛì nó gi. Káa à má ta bà 'dè ta yúcó, ndoo a ndâ 'viì mì Mbíṛì. Ndâ 'duù muu to tí nó ñò ndoo ni lá, tacó ndú ñò Mbíṛì ni lá.

2 Ndoò kpónó a ndâ 'viì mì Mbíṛì, ndâ kpóló-kpolo kómbe ye. Káa có ñìnó mbe si ndoo kú koṛo có ká wíi nó a ñìnó máa, ndoo wúnò bà dù tí ndâ yè wè? Káa ndoo ñò ni gí máa, ndoo wúnò bà dù go Bìndi-Mbíṛì ta o bà gí yí. Ndoò bà ñò yí ta kábà tí wó, ta 'bí i mbe gboo 'do tí wó wálá.

3 'Duù mbe kú koṛo có lì mítí Bìndi-Mbíṛì kú si njembí wó 'ví dù ngbárángà'i, á go njembí Bìndi-Mbíṛì.

Bà mò tí 'do tí vò i

4 Vò i mì 'duù ñìnó mbe kú bèè ṛo Mbíṛì nó a bà ñò yúcó ni lá, tacó bà bèè ṛo Mbíṛì a bà ñò yúcó ni lá.

5 Yo ñò ni gí máa, Bìndi-Mbíṛì táánò gí a i tacó bà toṛo ndâ vò i mì ndâ 'duù, káa vò i gbí njembí wó gbaànjé wálá.

6 À má éno, 'duù mbe kú 'vala ta ṛè mì Bìndi-Mbíṛì bèè ṛo Mbíṛì lá; 'duù mbe kú bèè ṛo Mbíṛì ñò Bìndi-Mbíṛì ta ṛo wo lá, yí delè ñò yí ni lá.

7 Yo si 'bí 'duù 'ví eendi yo lá, ndâ víi 'viì mì ye. 'Duù ñìnó mbe kú bàkà i dú nó a 'duù jáá kùṛo Mbíṛì, á go Bìndi-Mbíṛì tí 'duù jáá kùṛo Mbíṛì.

8 'Duù má waa 'do tí bà bèè ṛo Mbíṛì lá, 'duù tí nó a 'duù mì Gba-vò-i, tacó 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó síi gbí bà bèè ṛo Mbíṛì mì Gba-vò-i wálá. Káa 'Viì-mì-Mbíṛì táánò gí gí muu to tí nó a i tacó bà zi nje ndâ nèté mì Gba-vò-i.

9 'Duù ñìnó náa a Mbíṛì ká jò yí nó bèè ṛo Mbíṛì lá, tacó mbelè Mbíṛì kuu gbí mbelè wó. Yí bèè ṛo Mbíṛì lá, tacó a Mbíṛì ká jò yí.

10 'Bè gbí òkò tí ndâ 'viì mì Mbíṛì ta ndâ 'viì mì Gba-vò-i kuu ngbárángà'i nò: 'Duù ñìnó mbe bàkà i ñìnó dú nó lá, me 'viì mì Mbíṛì lá. 'Duù ñìnó delè mbe zè ndâ ná'vindí wó ñìkì lá nó, me 'viì mì Mbíṛì lá.

Yo kpolo tí ndâ có mì Mbíṛì

11 Có tí nó náa yo táánò 'di kpédélé'i nó a có tí nó máa, ndoo 'ví zè tí ndoo gbí òkò tí ndoo ñìkì maa nò.

12 Ndoò 'di me có gítí bà dù go 'dakò tí nó tí Kàyínò, tí 'duù mì Vò-'duù-tí-nò, táánò mbe waa tàkòcò ná'vindí wó Àbélè nó, lá.

13 Ndâ 'duù má kù sogo yo, yo 'ví si tí ngú i lá, ndâ ná'vindí ye, nje yo delè 'ví 'dèè gítí lá.

14 Ndoò nò ni gí máa, ndoo co 'do gbí ku gí gbí 'válá gí. Kponje gítí có tí nò wálá, tacó ndoo kù zè ndâ ná'vindí ndoo nìkì maa. 'Duù mbe kù sogo ndâ ná'vindí wó kù 'vala gbí ku.

15 'Duù mbe kù sogo ndâ ná'vindí wó a mbe zi ku, káa yo nò ni gí máa, 'válá nínó mbe cee lá nó mì mbe zi ku wálá.

16 Ndoò kù nò bà zè tí nìkì maa ni mítí bà cì Bìndi-Mbírì tacó tí ndoo. À má éno, kózò tí ndoo delè 'ví cì tacó tí ndâ ná'vindí ndoo.

17 'Bí 'duù ta ndâ i kuu mì wó muu to tí nó má nò 'bí ná'vindí wó ta yè tí wó káa yí gí biya có gítí bà konì yí gí, có gítí bà zè Mbírì nìkì maa bà dù gbí njembí 'duù tí nò ta ña kpokèjì ngàyi?

18 Nambeè-nje me cèe nambeè lá, ndâ ví 'vii! Cèe nambeè a bà zè tí nìkì maa náa à kù nò ni mítí cè bà bàkà i mì ndoo.

19 Bà bàkà nèté gítí nambeè a i mbe kù si ndoo 'ví nò ni éno máa, ndoo kù co tí kpokèjì mì yúco. Nìnò a i mbe si njembí ndoo 'ví dù lèè kùro Mbírì.

20 Káa njembí ndoo kpétí má waa có mítí ndoo, ndoo nò ni gí máa, Mbírì me gbolò ndii njembí ndoo gí. Yí delè nò ndâ i gbaànjé-gbaànjé ni gí.

21 Njembí ndoo má volo ndoo lá, nderè bà cì gúku mì ndoo kùro Mbírì wálá.

22 Yí kù je ndâ i nínó 'dáá gí náa ndoo kù yù 'do tí wó nó ji ndoo tacó ndoo kù 'di ndâ có mì wó, ndoo delè kù 'vala go có tí nó gbí njembí wó nò.

23 Ndâ có mì wó náa yí 'dè ji ndoo nò éno máa: Ndoò 'ví ùnje gítí 'Vii mì yí Jézù tí Bìndi-Mbírì, wàa ndoo delè 'ví zè ndâ 'bí ka ndoo nìkì maa jé ká go có tí nó náa Bìndi-Mbírì 'dè ji ndoo nò.

24 'Duù má 'di ndâ có tí nò gí, 'duù tí nò kù 'vala gbí njembí Mbírì. Mbírì delè kù 'vala gbí njembí 'duù tí nò. Ndoò kù nò yúco tí nò ni 'do tí Bèrì tí nó náa Mbírì je yí ji ndoo nò.

4

Ndâ yúco Bèrì ta ndâ sú bèrì

1 Yo tee njembí yo mítí ndâ bèrì sàkàmàà éno lá, ndâ tó 'duù mì ye. Yo pà gbí ndú pá-pà tacó bà 'de ndâ nínó mbe gí 'do mì Mbírì nò. Tacó ndâ sú mbe 'dòkò có mì Mbírì kpónó me mbè kuu muu to tí nò.

2 Yo bà nò ndâ bèrì nínó 'dáá gí mbe gí 'do mì Mbírì nó ni mítí bà ùnje mì ndú máa, Jézù tí Bìndi-Mbírì gí tí 'duù gí muu to tí nò.

3 Káa ndâ bèrì nínó mbe kù 'dè có máa, Jézù gí me tí 'duù lá nó, a ndâ bèrì mì 'Duù tí nó tí mbe kù jòò gbí có ta Bìndi-Mbírì, náa àá táánò ci yo máa yí kèjì nò. Yí kpónó kuu muu to tí nò.

4 Yo kpò muu ndâ sú mbe 'dòkò có mì Mbírì nò gí, ndâ ví 'vii mì ye. Tacó yo gí 'do mì Mbírì, káa wotí tí Bèrì tí nó mbe kù dù gbí njembí yo nó, ndii wotí tí bèrì tí nó mbe dù gbí njembí ndâ 'duù mbe kù 'vala muu to tí nó nó gí.

5 Ndú a ndâ 'duù mì to tí nò; tacó éno, ndâ 'duù muu to tí nó kù sè tù ndú tí ndâ có mì ndú, tacó ndú kù 'dè có a i gítí ndâ i muu to tí nò.

6 Káa ndoo a ndâ 'duù mì Mbírì, tacó éno, ndâ 'duù nínó mbe nò Mbírì ni gí nó kù sè tù ndú tí ndâ có mì ndoo, káa ndâ 'duù nínó mbe nò Mbírì ni lá nó kù biya bà 'di có mì ndoo. Nìnò a kpokèjì bà nò 'bè gbí òkò tí ndâ Bèrì mì yúco ta ndâ sú bèrì ni ká nò.

Mbíri a tó bà zè tí

⁷ Ndoò zè tí ndoo gbí òkò tí ndoo nìkì maa, ndâ tó 'duù mì ye. Tacó tó bà zè tí gí 'do mì Mbíri, tacó 'duù ònó mbe kù zè ndâ 'bí ka wó nìkì maa nó, a 'vii mì Mbíri, yí delè ò Mbíri ni gí.

⁸ 'Duù ònó ta tó bà zè tí gbí njembí wó wálá nó, ò Mbíri ni lá, tacó Mbíri a tó bà zè tí.

⁹ Mbíri túbà bà zè ndoo mì wó nìkì maa ji ndoo ta o tí nó náa yí tuu ta gbèe 'Vii mì wó gí muu to tí nó, tacó wàa, ndoo 'ví 'de ta 'válá ta rẹ wó nò.

¹⁰ Ònó a tó ò bà zè tí tí nó náa ye kù 'dè có gítí nò. Ye kù ni me tó bà zè Mbíri mì ndoo lá. Ye kù ni a tó bà zè ndoo mì Mbíri ta o tí nó náa yí tuu ta 'Vii mì wó, wàa à 'ví waa mbelè wó tacó bá toro ta ndâ vò i mì ndoo nò.

¹¹ Mbíri zè ndoo nìkì ngé ma, ndâ tó 'duù mì ye; má éno, ndoo delè 'ví zè ndâ 'bí ka ndoo nìkì maa.

¹² 'Bí 'duù jé ta gbèe ri mbe ò Mbíri ta ro wó wálá. Káa ndoo má kù zè tí ndoo gbí òkò tí ndoo nìkì maa, Mbíri bà bàkà kudu mì wó mí gbí njembí ndoo, bìndi yí bà zè ndoo nìkì ta kábà .

¹³ Ndoò bà ò ni éno máa, kudu mì ndoo kuu gbí njembí Mbíri, delè kudu mì Mbíri kuu gbí njembí ndoo á mítí bà je 'dóó Bèri mì wó tí Mbíri ji ndoo.

¹⁴ Ze ò ta ro ze, ze delè gii 'dè có gítí ji ndâ 'bí 'duù máa, Buù tuu 'Vii mì wó tí mbe njaanga wú 'do tí miiri ndâ 'duù muu to tí nò.

¹⁵ 'Duù má 'dè có ta nje wó éno maa, Jézù a 'Vii-mi-Mbíri gí, gbí éno máa, Mbíri bàkà kudu mì wó mí gbí njembí 'duù tí nò gí. 'Duù tí nò delè bàkà kudu mì wó mí gbí njembí Mbíri gí.

¹⁶ Ze ò tó bà zè ndoo mì Mbíri ni gí, ze delè gii ùnje gítí gí. 'Duù ònó mbe kù zè ndâ 'bí ka wó nìkì maa nó, kù 'vala a i ta rẹ mì Mbíri. Mbíri delè kù dù gbí njembí ò 'duù tí nò.

¹⁷ Káa ndoo 'ví zè tí ndoo gbí òkò tí ndoo nìkì ta yúco; tacó wàa, njembí ndoo wúnò 'ví mù ta gúku ta Ri bà waa có lá, tacó ndoo kù 'vala muu to tí nó go bà 'vala ndò mì Bìndi-Mbíri.

¹⁸ Tó bà zè tí má kuu gbí njembí 'duù, gúku tí wó wálá. Káa cèe tó bà zè tí kù mòkò gúku gí sè 'do gbí njembí 'duù, tacó mbe gúku a 'duù ònó mbe kù kojo có máa, áa bà waa có mítí yì nò; mbe gúku delè a 'duù ònó ta cèe tó bà zè tí gbí njembí wó wálá nò.

¹⁹ Ndoò kù zè Mbíri nìkì maa, tacó a yí ká 'bità bà zè ndoo nìkì maa kùro.

²⁰ 'Duù má 'dè có éno máa, yì zè Mbíri nìkì ma, káa yí kù sogo ná'vindí wó, 'duù tí nò a mbe 'vére. Tacó 'duù ònó mbe zè ná'vindí wó náa yí kù ò yí ta ro wó nó nìkì lá, bà 'de wotí gítí bà zè Mbíri náa yí ò yí ta ro wó lá nó nìkì wálá.

²¹ Có mì Mbíri náa yí 'dè ji ndoo éno máa, 'duù má zè yì tí Mbíri nìkì maa, yí delè 'ví zè ná'vindí wó nìkì maa.

5

¹ 'Duù má ùnje éno máa, Jézù a Bìndi-Mbíri gí, 'duù tí nò a 'vii mì Mbíri. 'Duù má zè bu 'vii nìkì maa, yí delè zè 'vii mì 'duù tí nò nìkì maa.

² Ndoò bà ò ni éno máa, ndoo kù zè ndâ 'vii mì Mbíri nìkì maa ni mítí bà zè Mbíri nìkì maa mì ndoo, delè mítí bà 'di ndâ có mì wó mì ndoo,

³ tacó a bà zè Mbíri nìkì maa ká kù si ndoo 'ví 'di ndâ có mì wó.

⁴ Tacó ndâ 'vii mì Mbíri 'dáa gí kpò nje ndâ vò i muu to tí nó gí. A bà tee njembí ndoo mítí Bìndi-Mbíri ká je wotí bà kpò nje ndâ vò i muu to tí nó ji ndoo.

⁵ A 'di ká bà co gbí ò ndâ 'duù muu to tí nó? À káa 'duù ònó mbe ùnje éno máa, Jézù a 'Viì-mì-Mbíri gî, ká bà co gbí ò ndâ 'duù muu to tí nó.

Bà tee njembí mítí Mbíri

⁶ Jézù tí Bindi-Mbíri táánò gí ta ngo, yí delè gí ta mbelè. Yí gí me ká ta ngo cuki lá, yí gí ta ngo, yí delè gí ta mbelè. A Bèri-mì-Mbíri ká 'dè yúco tí nó, tacó Bèri-mì-Mbíri a yúco.

⁷ À má éno, muu ndâ mbe 'dè yúco ta'ò:

⁸ gbaànjé a Bèri-mì-Mbíri, só a ngo, ta'ò a mbelè, káa ndú 'dáa ta'ò 'dè káa gbèe có.

⁹ Ndoò má ùnje gítí có mì ndâ 'duù gî, có mì Mbíri a gbolò có mbe ndii có mì ndâ 'duù gî, káa ònó a yúco mì Mbíri náa yí kú 'dè gítí 'Viì mì wó.

¹⁰ 'Duù má ùnje éno máa, Jézù a 'Viì-mì-Mbíri gî, yúco tí nó kuu gbí njembí wó. Káa 'duù má biya bà ùnje gítí 'Viì-mì-Mbíri gî, 'duù tí nó kú go a 'vére tí có mì Mbíri, tacó yí biya bà ùnje gítí yúco tí nó náa Mbíri 'dè gítí 'Viì mì wó tí Mbíri nó gî.

¹¹ Yúco tí nó éno máa, Mbíri je 'vála ònó mbe cee lá nó ji ndoo gî. Káa rëngbó 'vála tí nó a 'Viì mì wó tí Mbíri.

¹² 'Viì-mì-Mbíri má kuu ta 'duù, 'vála kuu ta 'duù tí nó. Káa 'Viì-mì-Mbíri má ta 'duù wála, 'vála ta 'duù tí nó wála.

'Vála ònó mbe cee lá nó

¹³ Ye cu ndâ có tí nó 'dáa gî ji yo tí ndâ mbe ùnje gítí 'Viì-mì-Mbíri, tacó wàa yo 'ví ònó ní éno máa, 'vála ònó mbe cee lá nó kuu ta yo.

¹⁴ Gúku bà rò tíyò kùro Mbíri tí ndoo wála, tacó ndoo ònó ní gî máa, ndoo má 'deke tí ndoo ji yí tacó 'bí i ònó náa yí ònó ní gî máa à 'vii ta ndoo gí nó, yí bà je ji ndoo gî.

¹⁵ Káa ndoo má ònó ní gî máa, yí kú sè tù wó tí ndoo ta o i tí nó náa ndoo má kú yù i 'do tí wó nó, ndoo delè ònó ní gî, máa yí je i tí nó náa ndoo yù ònó ní gî.

¹⁶ 'Duù má ònó ná 'vindi wó kú bàkà vò i ònó náa à me òndi ku lá nó, yí 'ví 'deke tí wó ji Mbíri, wàa Mbíri bà 'vala yí gî, náa vò i mì wó nó má me vò i òndi ku lá nó. Tacó ndâ 'bí vò i a ndâ vò i òndi ku, káa ye kú 'dè me có máa yo 'ví 'deke tí yo ji Mbíri tacó ndâ vò i òndi ku nó lá.

¹⁷ Bà bàkà ndâ i ònó 'dáa gî mbe 'vii ro 'bá mì Mbíri lá nó a vò i káa ndâ vò i 'dáa gî me ndâ vò i mbe kú tè'é tí ku gí 'bá lá.

¹⁸ Ndoò ònó ní gî máa, 'duù ònó tí 'viì mì Mbíri nó bà nanaka muu wó mítí bà bàkà vò i dúú kú ya tí nó wála, tacó 'Viì-mì-Mbíri kú tì muu wó, tacó wàa Vò-'duù-tí-nò 'ví gàa yí lá.

¹⁹ Ndoò ònó ní gî máa, ndoo a ndâ 'duù mì Mbíri, káa sè ndâ 'duù muu to tí nó 'dáa gî a ndâ i-tà-tàmà mì Vò-'duù-tí-nò.

²⁰ Ndoò delè ònó ní gî, máa, 'Viì-mì-Mbíri gí gî, yí delè je muu tacó bà ònó yúco Mbíri ní ji ndoo gî. Ndoò kú 'vala ta rë mì yúco Mbíri, ndoo delè kú 'vala ta rë mì Jézù tí Bindi-Mbíri, tí 'Viì-mì-Mbíri. Ònó a 'vála ònó mbe cee lá nó.

²¹ Yo kpolo tí yo 'do tí ndâ sú mbíri, ndâ 'viì mì ye.

BÀ SÓ JÒVÀNÌ

Bà só bà cu wáràgà mì Jòvànì

¹ Nìnó a ye tí kpo 'duù mì yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì ká kù cu wáràgà tí nò jì wò tí nù tí nó náa Mbírì cu 'bì wó mítí lo gí nó, delè jì ndâ 'vii mì lo. Ye zè yo nìkì maa ta yúco. À delè me káa ye ta kpéetí ye ká kù zè yo nìkì maa lá, ndâ 'duù nìnó mbe nò yúco ni gí nó delè 'dáá gí kù zè yo nìkì maa.

² Tacó yúco kuu gbí njembí ndoo; yúco delè bà dù gbí njembí ndoo dúú bà ya tí .

³ Ye kù 'deke tí ye jì Bu ndoo tí Mbírì, ye delè kù 'deke tí ye jì Jézù tí Bìndi-Mbírì, tí 'Vii mì Bu ndoo tí Mbírì máa, ndú 'ví bàkà nambeè jì yo, ndú 'ví nò yè ọ yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù nìkì maa ta rẹ̀ mì yúco, delè ta rẹ̀ mì bà zè tí nìkì maa.

Ndâ yúco ta tó bà zè tí

⁴ Tàkòcò ye gii peteke ta bà 'di có éno máa, ndâ 'vii mì lo kù co tí kpokèjì mì yúco á go có tí nó náa Bu ndoo táánò 'dè jì ndoo nó, ngé ndii gí.

⁵ Ye kpónó kù cu wáràgà tí nó jì wò me tacó bà 'dè 'bí ngú có jì wò lá, naà. Ye kù 'va a mbí lo gítí có tí nó náa ndoo 'di 'do tí o bà 'bità bà dù ndoo tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì nò.

⁶ Bà zè tí nìkì maa a bà 'vala go ndâ có mì Mbírì. Nìnò a có náa yo 'dáá gí 'di 'do tí o bà 'bità bà dù yo tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì, máa, yo 'dáá gí 'ví 'vala ta bà zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa nò.

⁷ Ndâ mbe kù eendi ndâ 'duù me mbè kpónó kuu muu to tí nò. Ndú biya bà ùnje éno máa, Bìndi-Mbírì táánò gí gí muu to tí nó ta dii wó tí 'duù nò gí. Káa 'duù ta ọ có tí nó gbí muu wó a mbe kù eendi ndâ 'duù, yí delè a mbe kù jòò gbí có ta Bìndi-Mbírì.

⁸ Má éno, yo kpolo tí yo, tacó wàa, yo 'ví bàkà sé nèté mítí yo sínò lá.

⁹ 'Duù má ndii muu i tí nó náa Bìndi-Mbírì nìbà nó gí, Mbírì mì 'duù tí nò wálá. Káa 'duù má 'vala go có tí nó, ndâ Bu ndoo tí Mbírì ta 'Vii mì wó kuu tàkò wó.

¹⁰ 'Duù má gí gí 'bá mì yo ta 'bí ọ tende bà nìbà i, yo 'ví si yí 'ví dù á 'bá mì yo lá, yo delè 'ví 'vee 'bì wó lá.

¹¹ Tacó mbe kù 'vee 'bì wó a ka wó, náa ndú gbí bà bàkà vò nèté tí nó ta yí.

Ndâ ndòngbú có

¹² Ndâ có kuu mì ye me mbè tacó bà 'dè jì wò, káa ye koọ có máa, bà cu ndú ta wáràgà bà dù me tó kpokèjì ngé ndii gí lá. Tacó éno, a gbí muu ye a có bà ya 'dóó ye ta miọ ye gí kà, wàa ye 'ví 'dè ndú jì wò ta nje ye, tacó tàkòcò ndà só 'ví peteke gí.

¹³ Ndâ 'vii mì ná 'vindí lo náa Mbírì cu 'bì wó mítí wó gí nó 'vee wò ma.

BÀ TA'Ô JÒVÁNÌ

Bà ta'ô bà cu wáràgà mì Jòvání

¹ Nìno a ye tí kpo 'duù mì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì ká kù cu wáràgà tí nó jì Gáyù, tí kpóló-kpolo tó 'duù mì ye.

² Ye kù 'deke tí ye jì Mbírì, máa yí 'ví si wò 'ví dù go 'visí ọ̀ ngo. Ye ọ̀ ni gí máa, njembí lo gítí Mbírì ká ngbárángà'i, tó 'duù mì ye.

³ Tàkòcò ye táánò peteke ngé ndii gí ta o tí nó náa ndâ 'bí ná'vindí ndoo gí 'do mì yo kà, bìndi ndú gù 'dè có jì ze máa, wò a 'dakò ọ̀nìno mbe kù co ká jáá tí kpokèjì mì yúco nò.

⁴ 'Bí có ọ̀nìno mbe gù peteke tàkòcò ye ndii bà 'di có éno máa, ndâ 'viì mì ye kù co jáá tí kpokèjì mì yúco nò, wálá.

Ndâ 'duù ùlù nèté mì Gáyù jì Jòvání

⁵ Wò kù bàkà a nèté mì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì ta o tí nó náa wò má kù konì ndâ ná'vindí lo mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì go wò, tó 'duù mì ye 'dóo ọ̀nìno náa wò má kù konì a ndâ ọ̀nìno mbe 'dó-'do.

⁶ Ndú 'dè có gítí nambeè tí nó náa wò bàkà jì ndú nó mí kùro ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì mì ze káá gí. Wotí bà konì ndú wàa ndú 'ví co ká tí kpokèjì tí nó tí jáá kpokèjì nó má kuu tí lo, àá bà nìkì tí Mbírì ma.

⁷ Tacó ndú kpónó zèè kpokèjì ọ̀nìno jáá nó gí. Nèté mì ndú káká'i ta kpokèjì ọ̀nìno mbe lókó-loko nó wálá.

⁸ À má éno, ndoo je wotí jì ndâ ọ̀nìno ndâ 'duù tí nó, tacó wàa ndú 'ví dù tí ndâ ka ndoo mbe kù bàkà nèté ta rẹ̀ mì yúco.

Ndâ Dìyòtèrèfè ta Dìmítìrì

⁹ Ye cu wáràgà ya tí jì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gí. Káa 'dakò tí nó tí Dìyòtèrèfè, mbe dù ta go bà bàkà tí wó tí dì i kùro ndú nó biya bà ọ̀nìno ye ni tí 'duù kùro wó gí.

¹⁰ Káa ọ̀nìno bà ya ye gí mì yo kà ba co ká co. Ye má yee kà gí, ye 'ví yù gbí ndâ vò i mì wó náa yí kù bàkà nó, ta ndâ có ọ̀nìno mí wó náa yí kù jèlè ta to ta bà volo rẹ̀ ndoo nó jì yí á mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí. Bà 'dè ta nje zèè tí wó lá, tacó éno, ngú ọ̀nìno náa yí kpónó nje nó a bà biya bà te wíri mítí ndâ ná'vindí ndoo, ta bà mòkò ndâ 'duù ọ̀nìno ta go bà te wíri mítí ndú tí ndú nó 'do tí gí, ta bà mòkò ndú 'do gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gí.

¹¹ Wò 'ví mèlè ndi mbe kù bàkà vò i lá, tó 'duù mì ye; mèlè a ndi mbe kù bàkà tó i. Tacó 'duù ọ̀nìno mbe kù bàkà tó i nó a 'viì mì Mbírì, káa mbe kù bàkà vò i ọ̀nìno Mbírì ni lá.

¹² Rẹ̀ 'dakò tí nó tí Dìmítìrì nó kpónó wu cee nje ndâ 'duù 'dáá gí ta bà bàkà tó i, yúco tí nó náa yí kù nìbà jì ndâ 'duù nó kù wu rẹ̀ wó, ze delè ngbá kù wu rẹ̀ wó, káa wò ọ̀nìno ni gí máa, ze me ndâ mbe 'dè 'véfè lá.

Ndâ ndòngbú 'vé

¹³ Ndâ có gbí muu ye tacó bà 'dè jì wò me mbè. Káa go bà cu ndú mí gbí wáràgà tí ye wálá,

¹⁴ tacó có bà ya gí mì yo kà kuu gbí muu ye. Ye má yee kà gí, ndâ 'ví 'dè ndú si ndâ só kù kì tí ndâ á to.

¹⁵ Mbírì 'ví si wò 'ví dù nìkì maa. Ndâ kómbe lo mì ze káá 'dáá gí 'vee wò ma. Ze delè 'vee ndâ kómbe lo ká 'dáá gí ma.

Wáràgà mì JÚDÀ

¹ Nìno a ye tí Júdà, tí bòò mì Jézù tí Bìndi-Mbíri, delè tí ná'vindí Jákòmò, ká kù cu wáràgà tí nó ji ndâ 'duù tí nó náa Mbíri cu 'bì wó mítí ndú, mbe kù 'vala 'do gbí tó bà zè tí mì Mbíri Buù, delè 'do gbí bà kpolo tí ndú mì Jézù tí Bìndi-Mbíri nò.

² Ye kù 'deke tí ye á ji Mbíri, máa yí 'ví nò yê ọọ yó, yí 'ví si 'bí i 'ví ba muu yo lá, yí delè 'ví zè yo nìkì túkà'i.

Ndâ sú mbe nibà i

³ Ndâ tó kómbe ye, àa táánò gbí njembí ye kpolo ma a có bà cu wáràgà ji yo gítí gbèe 'válá tí nó náa Mbíri je ji ndoo ta ndoo nò. Káa ye kpónó gi nò enó máa, kpóló-kpolo có a bà cu wáràgà tacó bà je wotí ji yo gítí bà tí muu yúco tí nó náa Mbíri táánò 'dè ji ndoo ta bà gbaànjé ngbé, máa ndoo kpolo tí tacó tí ndâ 'duù nò.

⁴ Tacó ndâ 'bí vò 'duù ta Mbíri mì ndú wálá, náa à cu có gítí ndú mì gbí wáràgà mì Mbíri sàà gí, kpónó pomboo tí ndú gí gbí òkò tí ndoo ta ngiṅò gí. Ndú delè bè Mbe tí ndoo Jézù, tí Bìndi-Mbíri, tí gbèe Gba mì ndoo cuki nó gí.

⁵ Yo tà kpétí má 'di có tí nó náa ye kpónó kèjì gí bà cu mí gbí wáràgà tí nó ji yo nó sàà kùro gí, go bà 'va mbí yo á gítí kuu tí ye, máa, Mbíri táánò 'vala ndâ 'duù mì ndâ Ìzìriyélì ta bà kaa ndú 'dáá gí 'do Másìri gí, káa bìndi yí gi mii ndâ 'duù nìno mbe kpò có mì wó gí nó léé gí.

⁶ Mbíri delè si ndâ basilì tí nó mbe bàkà i ndii muu wotí tí nó náa yí táánò je ji ndú gí nó, me sínò lá. Yí ẹre ndú ta nji wú náa à jé bà kàrà wálá nó, bìndi yí gi kpolo tí ndú mì gbí 'dí'di'o yee tí o bà co ọri mì Gbolò o bà waa có.

⁷ Yo delè 'ví si mbí yo 'ví dù tí ndâ 'duù gbí ndâ gbata Sòdómà ta Gòmóra, ta ndâ 'bí gbata nìno dè-dè rẹgbà tí ndú nò. Ndâ 'duù tí nò táánò gbètèkè tí ndú tí ọa nìno náa ndâ 'dakò kù si ta ndâ ka ndú 'dakò. Káa Mbíri gi doo ndú ta wu nìno jé mbe mee lá dúú bà ya tí nó, tacó wàa, ndâ 'duù 'dáá gí 'ví nò ta ọọ ndú máa, bà waa có mítí ndâ mbe bàkà vò i ta wu á bìndi ku mì ndú kuu tí.

⁸ Ndâ vò 'duù tí nò kù ọri ọri ká gítí ndâ vò i mbe kù si ndú 'ví volo tí ndú ta kpéétí ndú; ndú nò Mbíri tí mbe wotí ọọ ndú tí i lá, ndú delè kù 'dè vò i gítí ndâ i gbíri.

⁹ Káa à kpétí káa Mikélè, tí gba mì ndâ basilì mì Mbíri, yí táánò 'dè vò có gítí Gba-vò-i ta o tí nó náa ndú tò ta kponje ta yí muu ku Mòze nó lá; kòcò wó ji Gba-vò-i cuki ká ènò, máa, «Mbe tí ndoo bà 'dè vò i ji wò!»

¹⁰ Káa ndâ 'duù tí nò kù go ndâ i nìno náa ndú nò ndú ni lá nó 'dáá gí ká go; káa ndâ i nìno náa ndú nò ndú ni 'do tí bà ji tàmuu ndú, me ta bà kọro có lá, go i mì ndâ nò ta muu tí ndú wálá nó, a ndâ i nìno mbe kù volo ndú nò.

¹¹ Ndú bà nò mítí ndú! Tacó ndú kù mèlè a ndi Kàyínò; ndú kù ọri a ndi lókó-loko kpokèjì mì 'dakò tí nó tí Bàláámù táánò nó tacó bà 'de i gbí i; ndú a ndâ mbe kù jòò gbí có ta Mbíri á go i mì 'dakò tí nó táánò ta rẹ wó a Kóra nó, káa ndú bà mii go yí.

¹² Ndâ 'duù tí nò a ndâ zu 'duù gbí òkò tí yo ta o tí nó náa yo má kili ta bà muu yo kù zò i nò. I tí ndú a bà gbala gbí só ndâ nì ta nò ọọ ndú wálá.

Ndú kú koṛo có ká gítí miṛi ndú cuki. Ndú go kùlù mù mbe kú te gbí pípiṛi ta ngo mù gbí wálá; ndú go ndâ mû ñinó mbe ɾi ta o bà ɾi ndâ 'bí ka ndú ta bembíli lá; ndú go ndâ mû ñinó náa à ndoo ndú ta tà teè ndú gí, ndú cì ta bà só.

¹³ Ndâ i-nô mì ndú kú gbo pù go pù á muu ngo mbe kú ngbàngà gbí pù. Ndú kú nò ká sàkàmàà éno, kú mà ngba ndú go ngba ndâ yii, káa Mbíṛi 'viindi bàndò bà dù ndú dúú bà ya tí, ù ta ndi ndú mí gbí 'dí'di'o ñinó njíkiṛíí nó sàà gí.

¹⁴ Énòkì tí bà vô-nje só bà 'dòkò bà jò tí bindi Ádàmà táánò 'dè-kòcò gítí ndú máa, «Yo sè tù yo! Mbe tí ndoo gí ta ndâ basilì mì wó me mbè go mbíli tí 'bá

¹⁵ gí bà waa có mì ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, gí bà waa có mítí ndâ 'duù tí nó ta Mbíṛi mì ndú wálá nó, tacó ndâ vò i mì ndú náa ndú kú bàkà nó, delè tacó ndâ vò có tí nó 'dáá gí náa ndú 'dè gítí Mbíṛi nô.»

¹⁶ Ndâ 'duù tí nó a ndâ mbe kitiki có, ndú delè a ndâ mbe kaa có mí muu ndâ 'bí 'duù ndú a ndâ mbe kú ɾu káa ndi ndâ vò i ndú mbe nìkì ká tí ndú, ndú a ndâ mbe ngàà nje, ndú delè a ndâ mbe toṛo bàà mítí có tacó bà 'de i do tí ndâ 'duù.

Yo kpolo tí yo

¹⁷ Káa mbí yo 'ví dù tí có tí nó náa ndâ tú mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíṛi táánò 'dè ji yo nô, ndâ tó kómbe ye.

¹⁸ Kòcò ndú táánò ji yo éno máa, «Ndâ mbe kú ño ndâ 'duù, ta nèté mì ndú káa bà mòkò tàkò ndâ i muu to tí nó nó, bà oloko gí ɾo ɾi gí bà ño yo gbí ndâ ndòngbú sili tí nó kèjì nô.»

¹⁹ Ndú a ndâ mbe kú bàkà 'bè mí gbí òkò tí yo; à tí ndú káa go ndâ vò i muu to tí nó; Bèri-mi-Mbíṛi gbí njembí ndú wálá.

²⁰ Káa yo tí ndâ tó kómbe ye, yo 'ví dù tí ndâ yú 'duù 'do gbí tó bà tee njembí yo mítí Mbíṛi ta ña wálá,

²¹ wàa yo 'ví dù tí ndâ 'duù ñinó náa Mbíṛi zè yo nìkì maa á kpónó si yo kú ùndi bà gí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíṛi tí mbe kú ño yè ɾo ndâ 'duù gí bà je 'válá ñinó mbe cee lá nó ji yo nô;

²² yo delè 'ví ño yè ndâ 'duù ñinó mbe kú me wê-wê nô;

²³ yo 'ví 'vala ndâ 'bí ta bà ɾa ndú 'do gbí wu, wàa yo 'vala ndâ 'bí ta bà ño yè ɾo ndú; káa yo 'ví kpolo tí yo, máa, ndú 'ví e zì ndú mítí yo lá.

À ùlù Mbíṛi

²⁴ À ùlù Mbíṛi tí nó ta wotí bà 'vala yo 'do tí ndâ vò i á tí wó, tí mbe ya ta yo gí gbí ngba wó tí ndâ yè ta vò i mì yo wálá ta pétékè tàkòcò yo nô;

²⁵ à ùlù gbèe Mbíṛi tí nó tí mbe 'vala yo ta ɾè mì Jézù tí Bìndi-Mbíṛi tí Mbe tí ndoo nó. Yí a ngba'o, yí a gbolò gba, yí a mbe to tí nó, yí delè a mbe wotí, yí sàà kuu tí á kùṛo bà suu to tí nó, yí kpónó kuu tí, yí delè bà dù ká kpòò ya tí! Go-i-tí-nò.

Wáràgà gítí bá 'dè gbí CÓ KÓÓ mì Jézù jì Jòvànì

Ndâ có gbí wáràgà tí nò

¹ Nìno a wáràgà gítí bá 'dé gbí có kóó mí Jézù tí Bìndi-Mbírì, náa Mbírì tuu ta yí tí Jézù gí bà túbà ndâ i nìno á kèjì gí bà bàkà tí kpónó-kpónó nó á jì ndâ bòò mì wó tí Mbírì. Bìndi-Mbírì gii tuu basìlì mì Mbírì gí bà 'dè gbí có kóó tí nò jì bòò mì wó Jòvànì,

² tí mbe 'dè yúco gítí có mì Mbírì, delè tí mbe 'dè yúco gítí có mì Jézù tí Bìndi-Mbírì, ta ndâ i nìno náa yí nò ndú ta ọ wó nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

³ Mbe 'deke ndâ có mì Mbírì nó jì ndâ 'duù a mbe tó pá. Ndâ 'duù nìno delè mbe 'di ndâ có mì Mbírì nó, bìndi ndú gii kpolo tí ndâ có tí nó mí gbí njembí ndú a ndâ mbe tó pá, tacó o bà bàkà tí mì ndâ i tí nò dooko gí.

Jòvànì 'vee ndâ mbe kù kili ta ọ mì Bìndi-Mbírì tí ndâ bàndò vò-nje só

⁴ Nìno a ye tí Jòvànì ká kù cú wáràgà tí nó jì yo tí ndâ mbe kù kili ta ọ mì Bìndi-Mbírì tí ndâ bàndò vò-nje só gbí ndâ to Ásiyà: Ye kù 'deke tí ye jì Mbírì tí nó náa yí kpónó kuu tí , yí sàà ká kuu tí , yí delè wúnò kèjì nó máa, yí 'ví bàkà nambeè mì wó jì yo, yí delè 'ví si yo 'ví dú ta 'dè njembí yo. Ye kù 'deke tí ye jì ndâ bèrì tí nó vò-nje só mbe se mí kùro Mbírì pí jàlambà mì wó nó máa, ndú bàkà nambeè mì ndú jì yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù ta tó njembí yo.

⁵ Ye delè kù 'deke tí ye jì Jézù tí Bìndi-Mbírì, tí mbe 'dè yúco gítí Mbírì ta njembí wó gbaànjé, tí kpédélé 'duù mbe 'vala ndí wó 'do gbí muu 'dú wó, tí 'duù tí nó mbe kù zogo ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó nó, máa, yí 'ví bàkà nambeè jì yo, yí delè 'ví si yo 'ví dù ta 'dè njembí yo. À ùlù yí tí mbe zè ndoo nìkì maa, delè tí mbe njaanga miyi ndoo 'do gbí ndâ vò i mì ndoo ta bà caka ndâ vò i mì ndoo ta mbelè wó.

⁶ Yí delè gii bàkà ndoo tí ndâ bòò-gba mì Mbírì, tí ndâ bu-Mbírì mì Mbírì mì wó tí Bu wó. À ùlù Jézù tí gba tí to tí nó á kpòò ya tí ! Go-i-tí-nò.

⁷ Yo kpolo tí yo máa yí kpónó-kpónó kèjì co gbí kùlù mù. Ndâ 'duù 'dáá gí bà nò bà gí yí ta ọ ndú gí. Ndâ 'duù tí nò táánò mbe cu yí ta 'doò nó, ta ndâ ọ ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí bà nì nìkalaká ta ngo-ọ tà ọ ndú tacó tí wó. Nìno a yúco! Go-i-tí-nò.

⁸ Kòcò Mbe tí ndoo tí Mbírì éno máa; «Ye tí Mbírì a kpédélé i, ye delè a ndòngbú i. Ye kpónó kuu tí , ye táánò sàà kuu tí , ye delè wúnò kèjì. Ye a mbe bàkà ndâ i 'dáá gí.»

Jòvànì nò Bìndi-Mbírì go i gbí rìi nò

⁹ Nìno a ye tí Jòvànì tí ná'vindí yo, náa ndoo ta ndoo gbí mbugo, ndoo ta ndoo a ndâ bòò-gba mì Mbírì, ndoo ta ndoo delè gbí bà zèè njembí ndoo gbí bà kònò sé'i ta ọ mì Jézù. Áá táánò ya ta ye gí gbí zàà tí 'bí to mbe le mí gbí u ngo náa à kù nì mítí a Pátimòsi, á muu bà ma có mì Mbírì, delè muu bà 'dè yúco gítí Bìndi-Mbírì.

¹⁰ À ta o tí nò a Ọ bà tègàrà ọ Mbírì, bìndi Bèrì-mì-Mbírì bà-i-nò gii gí muu ye. Bìndi ye gii 'di kòcò 'duù kù 'dè có kapí ye ta kòcò wó ngéé gí yaà go gbí mòngò nò.

11 Kòcò 'duù tí nò kù 'dè có ji ye éno máa, «Cu ndâ i tí no náa wò kèjì gí bà nò ndú no mí gbí wáràgà, wàa wò 'ví tuu ji ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí ndâ gbata vô-nje só gbí to Ásiyà Éfàsù, Simírìnà, Pèrègàmùmù, Tiyàtírà, Sàràdìsì, Filadélífíyà ta Làwòdésìyà.»

12 Ye mà gii 'visì tí ye tacó bà bà nò 'duù tí nò mbe kù 'dè có ji ye nò, ye giù nò a ndâ i náa à kù sè kùpò mí nje ndú vô-nje só, náa à bàkà ndú 'do tí dâ'bi.

13 Bìndi ye giù nò 'bí i go 'duù nó, yuu njà bòngò wùrù-wùrù yee tí ngi-ngi kò wó to, bìndi yí giù ẹ̀re gbímbí wó ta wú'dè dâ'bi, kù rọ̀ tìyò gbí òkò ndâ i bà seke kùpò tí nò.

14 Se muu wó ce go 'vì 'bi. Njì rọ̀ wó kù zì go ngba wu.

15 Ndâ kpázà kò wó tí to go ngbàrà mbe 'do tà wu náa à toro bẹ̀tí 'do tí gí, bìndi gbí kòcò wó go wo ngo tí cùu-cùu.

16 Yí giù zèè mì 'bì wó nìno gbí kù'bi nó a ndâ yii vô-nje só. Njà sizo ta nje sósò'ò kù giù co 'do gbí nje wó gí sè. Bìndi gbí rọ̀ wó kù giù tòngbaà go bà tòngbaà mì rì ta rì gbùrú.

17 Ye mà giù nò yí, ye giù 'va tí ye to kùro wó tí mē ye. Yí bà-i-nò giù tee 'bì wó nìno gbí kù'bi nó mítí ye, bìndi yí giù 'dè có ji ye éno máa, «Cì gúku lá! Ye a rẹ̀ngbó ndâ i, ye delè a ndòngbú ndâ i.

18 Ye kpónó a wu ye, ye táánò cì gí, káa ye kpónó 'vala ndi ye 'do gbí ku gí. Ye bà ci ndi ye káká'i wálá. Wotí bá cì ndâ i a i 'bì ye. Wotí bà njaanga, ta bà nè njekèjì 'bá mì ndâ ku a i 'bì ye.»

19 'Duù tí nò giù 'dè có ji ye máa, «Cu ndâ i nìno náa wò nò kpónó nó, ta ndâ i nìno kèjì gí bà bàkà tí nó mí to.

20 Káa à má gítí gbí có kóó gítí ndâ yii tí nó vô-nje só, náa wò nò ndú kpátù 'bì ye nìno gbí kù'bi, ta ndâ i bà seke ndâ kùpò tí nó náa a bàkà 'do tí dâ'bi náa wò nò nó, ndâ yii tí nó vô-nje só nó a ndâ basìlì mì ndâ 'duù tí nó mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì mítí ndâ bándò vô-nje só gbí to Ásiyà nò. Bìndi ndâ i bà seke ndâ kùpò tí nó vô-nje só nó a ndâ 'duù tí nó mbe kù kili mítí ndâ bándò vô-nje só gbí to Ásiyà nò.»

2

Có ji basìlì mì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì á gbí to Éfàsù

1 «Cu wáràgà ji basìlì mì ndâ 'duù tí nó mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Éfàsù nò. 'Dè có ji yí, máa, kòcò ye tí 'duù tí nó mbe kù zèè ndâ yii vô-nje só mí kpátù 'bì wó nìno gbí kù'bi, mbe kù nò nó gbí òkò ndâ i bà seke ndâ kùpò tí nó vô-nje só náa à bàkà ndú 'do tí ndâ dâ'bi nó, máa,

2 «Ye nò ndâ nètè mì lo ni gí, ye nò bà ka wu'o mì lo ni gí, ye nò bà zèè njembí lo ta kòndi o tí nó gí. Ye nò ni gí maa, có mì lo bà toko ta có mì ndâ vò 'duù wálá; ye delè giù nò ni gí máa, wò tala ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà tí ndú tí ndâ mbe ma có mì Mbírì nó, káa wò giù 'de ndú tí ndâ mbe 'vẹ̀rè gí.

3 Ye nò ni gí máa wò kù kònò sé'i gbí mbugo muu ye, káa wò jee tàkò ye mí to lá.

4 «Káa có mì ye gítí lo a nìno maa, wò kpónó zè ye nìkì go kpédélé bà zè ye mì lo táánò nó lá.

5 Koṛo muu lo gítí tà kpalà to tí nó náa wò pasuluku á 'do tí nó gí! 'Visì muu lo 'do tí ndâ vò i mì lo gí, wàa wò 'ví bàkà ndâ kpédélé nètè mì lo táánò nò. Wò má 'visì muu lo 'do tí ndâ vò i mì lo lá, ye kpónó-kpónó bà gí gí mì lo kà, bìndi ye bà ja i bà sè kùpò mì lo 'do tí bándò mì wó gí.

⁶ Káa tó i mì lo a ònò: Wò kù sogo ndá òa cè bà bàkà i mì ndá 'duù mì 'dakò tí nó tí Nìkòláwù nó jé ká go bà sogo ndú mì ye.

⁷ « <Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, si yí 'ví 'di có tí nó náa Bèrì-mì-Mbíri kù 'dè jì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri máa, ye bà kù ndo òa mù tí nó mbe kù je 'válá á gbí nǝjì mì Mbíri nó tí i-zó-zò jì 'duù ònò mbe kpò muu vò i gí, ò. > »

Có jì basìlì mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri á gbí to Símírínà

⁸ «Cu wáràgà jì basìlì mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri gbí gbata Símírínà. 'Dè có jì yí, máa, ònò a kòcò ye tí 'duù tí nó tí rẹ̀ngbó ndá i, delè tí ndòngbù ndá i ò, 'duù tí nó táánò mbe cì gí, káa yí gii 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí ò.

⁹ «Ye ònò mbugo tí lo ni gí, ye delè gii ònò ndá i-yè tí nó, náa à kù me mítí lo nó gí. Kpétí ká éno wò me mbe yè kùro Mbíri lá! Ye 'di ndá vò có tí nó náa ndá 'duù tí nó mbe kù bàkà tí ndú máa ndá yì a ndá Jùdèyà tí ndá 'duù mì Mbíri nó, kù 'dè gítí lo nó gí. Ndá 'duù tí nó me ndá Jùdèyà lá; ndú a ndá vò 'duù sínò mbe kili ta rẹ̀ mì Gba-vò-i.

¹⁰ Wò 'ví cì gúku tí ndá vò i tí nó kẹ̀jì gítí lo nó lá. Wò 'ví te mí gbí muu lo maa, 'duù mì Gba-vò-i wúnò bà kaa ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo mí gbí zàà, tacó bà ònò muu yo. Yo kẹ̀jì gí bà mbu jì bà mèèkè'i tí yo ta silì muu'bi. Káa yo 'ví tee njembí yo gbí ndá vò o tí nó mítí ye, à kpétí má bà ziki yo ká ziki; bìndi ye bà je 'válá ònò mbe cee lá nó jì yo gí.

¹¹ « <Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, yí 'ví sè tù wó gítí có tí nó náa Bèrì-mì-Mbíri kù 'dè jì ndá 'duù tí nó mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri ò. Ndá mbe kpo muu vò i gí bà cì 'vìlì só wálá. > »

Có jì basìlì mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri á gbí to Pèrègàmùmù

¹² «Cu wáràgà jì basìlì mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri gbí gbata Pèrègàmùmù. 'Dè có jì yí máa, kòcò ye tí 'duù tí nó náa ndá tì nǝ sizo mí wó só zì ká zì nó,

¹³ máa, «Ye ònò ni gí, máa, wò kù 'vala gbí gbata tí nó náa Gba-vò-i gèè bè wó mí muu ndá 'duù me mbè gbí gí ò. Káa, ta ndá òa ònò 'dáá gí, wò 'visì muu lo 'do tí yúco lá. Kpétí ta o tí nó táánò náa à zì ta 'dakò tí nó tí Ándipàsì, mbe cì ta njembí wó gbaànjé muu ye mí gbí nǝ ro yo gbí gbata tí nó tí bàndò bà te jàlàmbà mì Gba-vò-i nó, wò jé 'boo ye lá.

¹⁴ « <Káa ndá có gbí muu ye gítí lo me mbè: Ndá 'bí 'duù mì lo ká kù ru a ndi kpokẹ̀jì mì 'dakò tí nó táánò ta rẹ̀ wó a Bàláámù, náa yí túbà jì Bàláki tí gbolò gba mì ndá 'duù Móbu máa, yí volo ta muu ndá 'viì kòtì Ìzìrìyèlì, máa ndú zò i-cí-ci náa à bàkà jì ndá sú mbíri, wàa ndú delè 'ví tẹ̀rì gbí bè kpà-silì sàkàmàà ò.

¹⁵ Ndá 'bí 'duù mì lo ká delè kù tè a i gí tàkò có mì 'dakò tí nó tí Nìkòláwù ò.

¹⁶ 'Visì muu lo 'do tí ndá vò i mì lo. Wò má 'visì muu lo 'do tí ndá vò i mì lo lá, ye bà gí kpónò-kpónò gí bà gò ndá 'duù tí nó ta nǝ sizo tí nó gbí nǝ ye ò.

¹⁷ « <'Duù ònò ta tù bà 'di có má kuu tí muu wó nó 'ví 'di có mì Bèrì náa yí kù 'dè jì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri ò. Ye bà je i-zó-zò tí nó tí mánà náa Mbíri ngùù tí i-zó-zò jì 'duù ònò mbe kpò muu ndá vò i gí ò. Ye delè bà je ó duù náa à cu ngú rẹ̀ mítí , náa à 'dì rẹ̀ tí nó káa 'duù tí nó náa ye bà je ó duù tí nó jì yí ò. > »

Có jì basìlì mì ndá mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri á gbí to Tiyàtíra

18 «Cu wáràgà ji basìlì mì ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbířì gbí gbata Tiyàtírà. 'Dè có ji yí, máa, ñìno a kòcò ye tí 'Viì-mì-Mbířì, tí 'duù tí nó náa ñjì ɾo wó kù zì go ngba wu, bìndi ndâ kpázà kò wó tí to kù tòngbaà go ngbàrà tà wu nó ká nò. Kòcò ye ji yí máa,

19 «Ye ñò ndâ nèté mì lo ni gí, ye ñò tó bà zè ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbířì mì lo ni gí. Ye ñò bà tee njembí lo mítí Mbířì ni gí, ye ñò bà koni ndâ 'duù mì lo ni gí, ye ñò ña kòndi bà zè njembí lo ni gí, ye delè ñò ni gí, máa, wò kpónó kù bàkà nèté tí kpoò ndii kpédélé ñìno sàà á kùro nó gí.

20 « «Káa có mì ye ta wò kuu tí : Wò kù si niù tí nó tí Jèzàbélà, mbe kù bàkà tí wó tí mbe 'dòkò có mì Mbířì, káa yí kù volo muu ndâ bòò mì ye ta bà ñibà bà tẹri gbí bẹ-kpà-sili sàkàmàà, ta bà zò ndâ i ñìno náa à bàkà ji ndâ sú mbířì nò.

21 Ye je o ji Jèzàbélà, máa, yí 'visì muu wó 'do tí ndâ ña vò kpokèjì bà 'vala ndò tí nó. Káa yí biya bà 'visì muu wó gí.

22 À má ènò, ye kpónó bà te 'bí ña gbolò nò'o mbe si yí 'ví dù tí sì; bìndi ndâ 'dakò tí nó 'dáá gí mbe zi ngbà ta yí nó bà dù gbí gbolò mbugo, sè káa ñìno ndú má 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò i mì ndú gí.

23 Ye delè bà si ku 'ví ziki ndâ 'viì mì wó mbe tè gí tàkò có mì wó nó 'dáá gí, tacó wàa, ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbířì 'ví ñò tí ni èno máa, ye a mbe ñò ndâ kóró-koɾo có gbí muu ndâ 'duù, ta ndâ có gbí njembí ndâ 'duù 'dáá gí. Ye delè a mbe ko mboo nèté mì ndâ 'duù 'dáá gí 'vii ta nèté mì ndú.

24 « «Káa à má gítí sè yo tí ndâ 'duù ñìno gbí gbata Tiyàtírà mbe tè gí tàkò có mì Jèzàbélà lá no, yo tí ndâ mbe tala có tí nó náa ndâ 'bí 'duù ni mítí a «Có kóó mì Gba-vò-i» nó lá nó, có mì ye ta yo wálá.

25 Káa, yo 'ví zèè kpokèjì mì yúco tí kpoò yee tí o bà gí ye.

26 Ye bàkà ndâ 'duù ñìno mbe zèè có mì ye kácá-kácá, mbe kù bàkà go có mì ye yee tí ndòngbú nó, tí ndâ mbe zogo ndâ ña ndâ 'duù me mbè.

27 Ye bà je wotí bà kpolo tí ndâ 'duù ji ndú go wotí tí nó náa Bu ye je ji ye nò. Mú-kóró-gba mì ndú bà dù a 'vókó liì. Ndú bà ki'viki ndâ mbe kpò có ta 'vókó liì tí nó go bà uuku gbí ndâ putú kàrà ñìno mbe baraka gí nó mì muu-kàrà.

28 Ye delè bà si ndú 'ví tòngbaà go bà tòngbaà mì dōngú.

29 « «Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, si yí 'ví 'di có tí náa Bèri kù 'dè ji ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbířì, nò.» »

3

Có ji basìlì mì ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbířì á gbí to Sàràdísì

1 «Cu wáràgà ji basìlì mì ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbířì gbí gbata Sàràdísì. 'Dè có ji yí, máa, kòcò ye tí 'duù tí nó mbe kù zèè ndâ bèri vò-nje só, ta ndâ yii vò-nje só nó, èno máa, «Ye ñò ndâ nèté mì lo gí. Rè lo kù wu go ɾè wu 'duù, káa à duu wò gí, si bú lo mí sè.

2 Ziya 'do tí ɾì, wàa wò 'ví je wotí ji sé'i tí nó mbe dooko ta ku gí nó, tacó ye 'de nèté mì lo kùro Mbířì mì ye ta bà lê ká tí .

3 À má ènò, koɾo muu lo gítí có tí nó táánò náa à 'dè ji wò káa wó gù 'di gí nó, wàa wò 'ví 'visì muu lo 'do tí ndâ vò i mì lo. Wò má ziya 'do tí ɾì lá, ye bà gí gítí lo go bà gí mbe ngbà, wò bà ñò o bà yee ye tí lo wálá.

4 Kpétí ká ènò, sè gbí ndáá 'duù ñìno mbe gbètèkè bònggo mì ndú ta bètí lá nó ká kpòò kuu mì yo gbí gbata Sàràdísì kà; ze bà nó nó ta ndú ta ó bònggo tí ze, tacó ndú 'vii tí ndâ mbe nó nó ta ye gí.

⁵ Ye bà yuu ó bongo ji 'duù ñinó mbe kpò muu vò i gí nò, ye delè bà toṛo ñè wó 'do gbí wáràgà mì ndâ 'wálá wálá; ye bà 'dè yúco ta ñè wó mí kùro Bu ye, ye delè bà 'dè yúco ta ñè wó mí kùro ndâ basìlì mì Bu ye.

⁶ « <Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, yí 'ví sè tù wó gítí có tí nó náa Bèri kù 'dè ji ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbírì nò.> »

Có ji basìlì mì ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbírì á gbí to Filadélífiyà

⁷ «Cu wáràgà ji basìlì mì ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Filadélífiyà. 'Dè có ji yí, máa, ñinó a kòcò ye tí 'duù tí nó náa Mbírì kaa yí mò gí mì wó tí Mbírì gí nò, tí cèe mbe 'dè yúco, tí 'duù tí nó náa ndâ i-'bá mì Dàvidè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìriyèlì 'dáá gí a i kpátù 'bì wó nò; ye má ùnje gítí i gí, mbe ndii muu có mì ye wálá, ye delè má biya i gí, mbe 'visì kòcò ye wálá. Kòcò ye ji yí éno máa,

⁸ <Ye ñò ndâ nèté mì lo gí. Ye kpónó da kèjì bà gí gí 'bá mì ye ngàkàà ji wò gí; 'bí 'duù mbe da kpeṛè mítí kpokèjì tí nó wálá. Ye ñò ni gí máa, wotí mì lo me nji'dí, káa ta ndâ ña ñinó 'dáá gí, wò kù kpolo tí có mì ye, wò delè jé 'boo ñè ye lá.

⁹ Te mí gbí muu lo máa, à má gítí ndâ 'duù tí nó mbe kù kili ta ñè mì Gba-vò-i, tí ndâ mbe 'véṛè tí nó mbe kù bàkà tí ndú máa ndâ yì lá a ndâ Jùdèyà káa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó, ye bà bàkà ndú 'ví ìrì ta muungbó ndú ya gí bà zèè kò lo. Tacó wàa, ndú 'ví ñò tí ni éno máa, ye zè wò ñìkì ma.

¹⁰ Ye bà kpolo tí lo gbí ña mbugo tí nó kèjì gí bà tè ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí tacó bá ñò muu ndú nó, tacó wò kpolo tí có mì ye ta njembí lo gbaànjé.

¹¹ Ye kèjì kpónó-kpónó; zèè káa jáá kpokèjì tí nó kpónó kò lo nó, tacó wàa, à 'ví ko ta mboo nèté mì lo ji wò.

¹² Ye bà bàkà 'duù ñinó mbe kpo muu vò i gí nó tí gba-'bá tí 'bá-Mbírì mì Mbírì mì ye ngbé. Ye bà cu ñè Mbírì mì ye ta ñè gbata mì Mbírì, tí ngú Jèrùzàlémè tí nó bà gí 'do mì Mbírì á gbírì gí muu to tí nó nó mítí 'duù tí nó, ye delè bà cu ngú ñè ye mítí 'duù tí nó.

¹³ « <Duù ñinó ta tù bà 'di có kuu tí muu wó nó, si yí 'ví 'di có mì Bèri náa yí kù 'de ji ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbírì nò.> »

Có ji basìlì mì ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbírì á gbí to Làwòdésiyà

¹⁴ «Cu wáràgà ji basìlì mì ndâ mbe kù kili ta ñè mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Làwòdésiyà. 'Dè có ji yí, máa, ñinó a kòcò ye tí Go-i-tí-nò, tí 'duù tí nó ta có mì wó ká gbaànjé, tí cèe yúco, tí ñèngbó ndâ i tí nó náa Mbírì suu ndú 'dáá gí nò, máa,

¹⁵ <Ye ñò ndâ nèté mì lo gí. Cèṛèṛé nèté tí lo wálá, wò delè me gbà'dá ká lá. Cèṛèṛé nèté kùtáá má tí lo wálá, wàa wò 'ví dù tí gbà'dá, à ñìkì ma.

¹⁶ Káa cèṛèṛé nèté tí lo wálá, káa wò delè me gbà'dá ká lá. Wò a ña 'duù ñinó ta gbí òlò gítí nèté ká máákà'i éno, tacó éno, ye bà mò wò 'do nje nèté mì ye gí.

¹⁷ Tacó wò kù wu gbí tí lo, máa wò a mbe da i, ndâ i mì lo ma, wò 'deke tí lo lá. Káa wò ñò ni lá máa, i gbí lo wálá, ta yê ɾo lo tí yê, tí mbe sú ɾo mbe kù nó ta só kùro Mbírì.

¹⁸ À má éno, ye kù kpo-gbì-tà-tù lo máa, wò sù dâ'bì ñinó tí cèe dâ'bì ta bètí gbí wálá nó 'do mì ye, tacó wàa wò 'ví dù tí tí mbe i. Wò delè 'ví sù ó bongo 'do mì ye, tacó bà nguù ta só lo 'do tí nó, wàa wò 'ví sù yèe 'do mì ye á gítí ɾo lo, tacó wò 'ví zeke ta o.

19 « <Ye a mbe kú je muu ji ndâ 'duù ñinó 'dáá gî náa ye zè ndú ñikì maa nô. À má éno, 'visì muu lo 'do tí ndâ vò i mì lo ta njembí lo gbaànjé.

20 Sè tù lo! Ye kpónó kú rò tíyò njekèjì, kú ku njekèjì. 'Duù ñinó mbe 'di kòcò ye, bìndi yí 'ví njaanga njekèjì ji ye nó, ye bà rì gí tà'i mì wò, bìndi ze bà zò i ta yí.

21 Ye bà je wotí bà ki tí pí jàlàmbà mì ye ji 'duù ñinó mbe kpò muu vò i gî nó, á go ñinó náa ye táánò kpò muu vò i gî, káa ze kpónó kú ki tí pí jàlàmbà mì Bu ye ta yí nô.

22 « <Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, si yí 'ví 'di có tí nó náa Bèri kú 'dè ji ndâ mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri nô.> »

4

Jòvànì 'di kòcò ndâ 'duù kú ùlù Mbíri gbí rii

1 Ye mà giì zeke'o gí yaà, ye giì ñò njekèjì njaanga tí gbíri, bìndi ye giì 'di kòcò 'duù tí nó náa ye 'di sàà kùro gí nó kú 'dè có ji ye ta gbí kòcò wó go gbí mòngò nó, máa, «Yèè ndi lo gàà gí yaà, wàa ye 'ví tubà ndâ i tí nó kèjì gí bà bàkà tí á bìndi ñinó nó ji wò.»

2-3 Ngé bìndi bà 'di kòcò 'duù tí nó, Bèri-mi-Mbíri giì gí gí muu ye, bìndi ye giì ñò jàlàmbà gbíri ta 'duù ta gbíro wó kú tòngbaà go mee'i nó kú ki tí wó pí . Ye giì ñò koge ta ndívi wó bèè go 'do kpâ nó jèlè tí wó 'dee jàlàmbà tí nó gî.

4 Ye giì ñò ndâ 'bí jàlàmbà zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò náa à paka ndú 'dee kpédélé ñinó gî, ta ndâ kpo 'duù zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe yuu ndâ nja-njà ó bòngò, ta ndâ tàgíyà náa à bàkà 'do tí dá'bi ta ndi tí muu ndú, kú ki tí ndú pí ndâ jàlàmbà tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò nó.

5 Ye giì ñò mù kú i 'do tí jàlàmbà tí nó gbí uù nó, ye delè giì 'di gbí bà baraka i mì ngbàngbàri 'do kà. Ye giì ñò ndâ kùpò vò-nje só ta wu kú zìi nje ndú tí ndâ bìndi ndâ bèri mì Mbíri vò-nje só kùro jàlàmbà tí nó.

6 Bìndi ye giì ñò 'bí i go kápá ta ọ̀ ngo gbí pù ngbaranga lánjì-lánjì-lánjì kùro jàlàmbà tí nó.

Ndâ 'bí ọ̀a i nà'ò go ndâ nó nó, ta ọ̀ ndú yè kùro ndú ta kapí ndú gî, giì paka 'dee jàlàmbà tí nó gbí uù nó gî.

7 Kpédélé i gbí òkò tí ndâ i tí nó nà'ò nó go siingìi nó, 'bí giì je a kózò tí dè mò'dú, bà ta'ò ñinó giì je a gbíro 'duù mítí wó, bà nà'ò ñinó giì je a kózò tí gààna mbe kú o gbí pípiri.

8 Gbèè i gbí òkò tí ndâ i tí nó nà'ò mbe kú 'vala nó, kú a ndâ mbí vò-nje gbaànjé, ta ndâ njì ọ̀ wó yè gbí ndâ mbí wó nó 'dáá gî co sè, có tà'i. Nèté mì ndú a bà dù kú ùlù Mbíri too yé, ta rì, máa,

«Tó 'duù, Tó 'duù,

Mbe tí ze tí Mbíri mì ze tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gî

a Tó 'duù. Yí táánò sàà kuu tí ,

yí kpónó kuu tí , yí delè kèjì!»

9 Ta o tí nó náa ndâ i tí nó nà'ò go ndâ nó nó má kú ùlù, ta ba te duù, ta bà 'dè ñikì maa ji 'duù tí nó mbe kú 'vala ká dúú bà ya tí mbe kú ki tí wó pí jàlàmbà nó,

10 ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe kú ki tí ndú pí ndâ jàlàmbà tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe jèlè yí 'dee gî nó, kú oloko 'do pí ndâ jàlàmbà mì ndú gí to kùro 'duù tí nó pí jàlàmbà mbe kú 'vala ká dúú bà ya tí nó, kú te duù mítí wó ta bà jaka ndâ tàgíyà mì ndú 'do tí muu ndú kaa mí kùro wó kú 'deke ta tí ndú ji yí máa,

11 «Ákoo Mbe tí ze tí Mbíri mì ze;

wò 'vii tí 'duù bà ùlù gî,
 wò 'vii tí 'duù bà tègàrà wò gî,
 wò 'vii tí 'duù bà je gba ji wò gî,
 tacó a wò táánò ká suu ndâ i 'dáá gî;
 ndâ i 'dáá gî kù dù 'do gbí có mì lo.»

5

Ndâ wáràgà ta 'Viì-rómbo

¹ Ye mâ giì zeke'o, ye giì ò 'dakò tí nó mbe ki tí wó pí jàlàmbà nó zèè wáràgà náa à cu i co gbí, delè có kapí, náa à nanaka nje ta sù tí ndâ bàndò vò-nje só mí 'bì wó ònó tí kù'bì.

² Ye delè giì ò 'bí basìli ta wotí tí wó kù 'vee 'vé ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «A 'dì ká 'vii tí mbe jaka ndâ sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó nó gî, wàa yí 'ví 'deke?»

³ Káa gbèe 'bí 'duù mbe 'do gbíri, wàlà mbe 'do muu to tí nó, wàlà mbe 'do tà to tí nó, ta wotí bà njaanga nje wáràgà tí nó tí wó wàa yí 'ví 'deke nò, wálá.

⁴ Bìndi ye giì wa tàro ye ngé ndo gî, tacó gbèe 'duù mbe 'vii tí mbe njaanga nje wáràgà tí nó tí wó wàa yí 'ví 'deke nò wálá.

⁵ Káa 'bí kpo 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò nò giì yìi ye, máa, «Wa gbí lá. Nò nò; 'bí Siingii mbe 'do kòtí Júdáa, tí 'viì-gù Dàvidè tí gbolò gba mì ndâ Ìziriyèli, mbe kpò nje vò i gî nó, bà aaka ndâ sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó tí ndâ bàndò vò-nje só nó wàa yí 'ví 'deke wáràgà tí nó gî.»

⁶ Ye mâ giì zeke'o gbí òkò tí ndâ jàlàmbà ta ndâ nò tí nó nà'ò nó, ta ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe se jàlàmbà 'dee gî nó, ye giì ò 'Viì-rómbo kù rò tíyò gbí uù goolá à zi yí gî nó ta ndâ 'de vò-nje só, giì je ndâ rò vò-nje só tí muu wó; ndâ rò tí nó vò-nje só tí muu wó nò a ndâ bèri tí nó vò-nje só náa yí tuu ndú cee muu to tí nó 'dáá gî nò.

⁷ 'Viì-rómbo giì ya gí kùro, bìndi yí giì te wáràgà tí nó náa 'duù tí nó mbe kù ki tí wó pí jàlàmbà nó zèè mí 'bì wó ònó tí kù'bì nò.

⁸ 'Viì-rómbo mâ giì te wáràgà tí nó gî, ndâ nò tí nó nà'ò ta ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe se jàlàmbà 'dee gî nó, giì kucuku muungbó ndú 'dáá gî mí to kùro wó, ta ndâ kùndi, ta ndâ ká'i bà gbo ngúwu ò náa à me 'do tí dá'bì, tí ndâ i bà 'deke tí ndâ mbe kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri ji Mbíri, á 'bì ndú,

⁹ kù cè ta ngú cè máa,

«Wò 'vii tí mbe te wáràgà,

wàa wò 'ví aaka ndâ sù 'do nje gî nò gî,

tacó à waa táánò a mbelè lo

tí i bà sì muu ndâ òa ndâ 'duù gbaànjé-gbaànjé muu to tí nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî ji Mbíri.

¹⁰ Mbelè lo bàkà ndâ 'duù tí ndâ bòò-gba mì Mbíri gî,

mbelè lo bàkà ndâ 'duù tí ndâ bu-Mbíri mì Mbíri gî,

mbelè lo delè bà bàkà ndâ 'duù tí ndâ gba muu to tí nó gî.»

¹¹ Káa si ye kù zeke ndâ i tí nó, ye giì ò ndâ basìli me mbè go tùmèrè tí jèlè ndâ nò tí nó nà'ò, ta ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe se jàlàmbà 'dee gbóó gî nò, ye giì 'dì kòcò ndâ basìli tí nó

¹² kù cè cè ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa,

«'Viì-rómbo tí nó náa àa táánò zi yí nó

'vii tí 'duù bà je gba, ta ndâ kpo-kpò i, ji yí gî,

yí 'vii tí 'duù bà je bà 'di gbí-o, ta wotí, ji yí gî,
 yí 'vii tí 'duù bà te duù mítí wó gî,
 yí 'vii tí 'duù bà ùlù yí gî,
 yí 'vii tí 'duù bà tègàrà yí gî.»

¹³ Bìndi ye gii 'di kòcò ndâ i mbe kù 'vala tà ngo 'dáá gî, ta ndâ i mbe kù 'vala gbíri, ta ndâ i mbe kù muu to tí nó 'dáá gî, ta ndâ i mbe kù 'vala tà to 'dáá gî kù 'dè có, máa, «À ùlù 'duù tí nó mbe kù ki tí wó pí jàlàmbà nò, à delè 'ví ùlù 'Vii-rómbo, à te duù mítí ndú, à ùlù ndú á tí ndâ mbe to tí nó á kpòò ya tí !»

¹⁴ Bìndi ndâ nò tí nó nà'ò nó gii 'dè có, máa, «Go-i-tí-nò.» Ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò nó gii kucuku muungbó ndú mí to, kù ùlù Mbíri.

6

Ndâ sù bà nanaka ta nje wáràgà

¹ Ye bà-i-nò gii ño 'Vii-rómbo-mi-Mbíri aa kpédélé sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó 'do tí gî. Bìndi 'bí nó gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ nò tí nó nà'ò mbe kù dù á kùro jàlàmbà nó gii tè'é ta gbí kòcò wó kù bařaka to go i mi ngbàngbàri nó, máa, «Gì !»

² Ye mâ gii zeke'o, ye gii ño 'duù ta ganda 'bì wó pí ó jùwádì yee gî. Áa bà-i-nò gii te tàgíyà-gba mítí muu wó, bìndi yí gii ya tí mbe kpò muu ndâ mbe kpò ndâ ndú.

³ 'Vii-rómbo mâ gii ja 'bí sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó 'bí bàndò nò gî, ye káká'i gii 'di kòcò 'bí nó gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ nò tí nó nà'ò no kù tè'é, máa, «Gì !»

⁴ Ye mà gii zeke'o, ye gii ño 'duù pí 'bí jùwádì mbe bi ngbèè éno yee gî. Áa gii je njà sizo ji yí, bìndi à gii je wotí bà ñonòkò muu ndâ 'duù, tacó wàa ndú 'ví ziki tí ndú gbí òkò tí ndú, ji yí.

⁵ 'Vii-rómbo mâ gii aaka bà ta'ò sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó nò gî, ye gii 'di kòcò bà ta'ò nò 'do gbí òkò tí ndâ nò tí nó nà'ò mbe kù rò tíyò kùro jàlàmbà nó kù tè'é ta kòcò wó ngéé gí yaà máa, «Gì !» Ye bà-i-nò ngé gii ño 'duù zèè i bà 'vii i mí 'bì wó pí béè-bèè jùwádì yee gî.

⁶ Bìndi ye gii 'di i go kòcò 'duù nó kù 'dè có gbí òkò tí ndâ nò tí nó nà'ò nò, máa, «'Vii 'visi 'do tí gémè gbaànjé gí tàkò nèté mi gbèè ri, bìndi wò 'ví 'vii 'visi 'do tí ngaa ta'ò gí tàkò nèté mi gbèè ri, káa wò 'ví gàà tí bàà lá, wo delè 'ví gàà tí nèbítì lá.»

⁷ 'Vii-rómbo mâ gii aa bà nà'ò sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó nò gî, ye gii 'di kòcò bà nà'ò nò 'do gbí òkò tí ndâ nò tí nó nà'ò mbe kù rò tíyò kùro jàlàmbà nó kù tè'é ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Gì !»

⁸ Ye mâ gii zeke'o, ye gii ño 'bí túmbúzù jùwádì ta rè 'duù tí nó mbe kù o yí nó a Ku, ta Gùù mi ndâ ku kù ru ndi wó; bìndi áa gii njèè gbí to tí nó nà'ò, bìndi áa gii je wotí bà ziki ndâ 'duù gbí kaci gbaànjé ji ndú ta sizo, ta làngawiri, ta ndâ tende ña nò'o, ta ndâ gbù kàzà muu to tí nó.

⁹ 'Vii-rómbo mâ gii aa bà vô sù 'do nje wáràgà tí nó gî, ye gii ño ndâ 'duù tí nó náa à ziki ndú tacó bà ma có mi Mbíri, delè tacó bà zèè có mi Mbíri ta njembí ndú gbaànjé nó, á bàndò ku-sòrò-Mbíri á gbíri.

¹⁰ Ndú gii 'deke tí ndú ji Mbíri ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa, «Ákoo Gbolò Gba, tí Mbe tí ze, tí tó 'duù, delè tí mbe yúcó, wò bà kèèndè có ku ze ta bà waa có mítí ndâ 'duù tí nó muu to tí nó ta o ngayi?»

¹¹ Bìndi àá gii njèè ndâ nja-njà ó bòngò jì ndú, bìndi à gii 'dè có jì ndú máa, ndú dù gàà njí'dí yee tí o tí nó náa à mà ziki sè ndâ 'bí ka ndú mbe nèté, ta ndâ ná'vindí ndú, cee kózò gi.

¹² 'Viì-rómbo mâ gii aa bà vô-nje gbaànjé sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó nó gí, to tí nó gii ngaka tí, tí cèe vô ña ñinô. Bìndi ɾo ɾi gii bèè 'díki-'díki, ɾo pì gii bi go mbelè.

¹³ Ndâ yii gii dù kù 'duku gí to 'do tàrì go bà 'dù ndo bàà ta mbiímbí.

¹⁴ Tàrì gii paɾaka tí go wáràgà, ndâ kpo-kpò gú, ta ndâ to mbe le ta gbí u ndâ ngo gii yèè ndi ndú 'do tí ndâ bàndò mì ndú 'dáá gí.

¹⁵ Bìndi ye gii ñò ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó, ta ndâ kpo-kpò 'duù, ta ndâ kùro gó, ta ndâ mbe ndâ kpo-kpò I, ta ndâ mbe wotí, ndâ i-zógó-zogo, ta ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ i-zógó-zogo lá nó, 'dáá gí kù nguù tí ndú ta ndi gbí ndâ guù, delè ta ndi gbí òkò ndâ díí pí ndâ kpo-kpò gú.

¹⁶ Ye gii 'di kòcò ndú kù 'dè có jì ndâ kpo-kpò gú, máa «Yo 'va tí yo muu ze, wàa yo 'ví nguù ze 'do tí 'duù tí nó mbe kù ki tí wó pí jàlàmbà nó gí! Yo nguù ze 'do tí kpo-tàkòcò mì 'Viì-rómbo dele gí,

¹⁷ tacó ɾi kpo-tàkòcò mì ndú wúnó co gí. Káa wotí bà ɾo tíyò kùro ndú tí 'di?»

7

Ndâ Ìzìrìyélì 144,000

¹ Bìndi ye gii ñò ndâ basìlì nà'ò: 'bí gbaànjé kù ɾò tíyò mò gí wàá, 'bí mò gí tàbù, 'bí mò gí ngbóngbó, bìndi 'bí mò gí gbí'dè, kù ɾò bà pì pìpìrì 'do tàkò ndâ to tí nó nà'ò nó gí muu to tí nó, tacó wàa, gundìrì 'ví pì to tí nó lá, gundìrì 'ví pì kàpá lá, à delè 'ví pì ndâ mù lá.

² Ye mâ gii zeke'o, ye gii ñò 'bí basìlì kù gí 'do mò gí wàá, ta i bà da mbó mí Mbìrì tí nó tí wu Mbìrì nò 'bì wó, bìndi yí gii tè'é tí ndâ basìlì tí nó nà'ò náa Mbìrì je wotí bà voloko gbí ndâ i muu to tí nó, ta ndâ i tà ngo, jì ndú nó ta kòcò wó ngéé gí yaà.

³ Yí gii 'dè có jì ndú máa, «Yo 'ví gàà ndâ i muu to tí nó, ta ndâ i tà ngo, ta ndâ mù lá, yee tí o tí nó náa ze má ka mbó mì Mbìrì mì ndoo mì tìro ndâ bòò mì wó gí.»

⁴ Ye delè gii 'di kòcò wó kù 'deke muu ndâ 'duù tí nó náa à 'ví ka mbó mì Mbìrì mí tìro ndú nò; muu ndú 'dáá gí a ndâ 'duù 144,000, 'do gbí òkò tí ña ndâ Ìzìrìyélì muu'bi-nje só 'dáá gí:

⁵ 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Júdaà, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Rúbènì, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Gádì, 12,000,

⁶ 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Àsèrè, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Nàfitàlì, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Mànásè, 12,000,

⁷ 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Sìmìyónè, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Léví, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Ìsàkàrà, 12,000,

⁸ 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Zèbùlúnì, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Jùzépè, 12,000,

'do gbí òkò tí ndâ 'duù gbí ña Bènjàmínò, 12,000.

Ndâ 'duù go tùmèrè

⁹ Ye mâ gii zeke'o káká'i, ye gii ñò ndâ 'duù me mbè tí I bà 'déké-'deke lá 'do gbí ña ndâ 'duù muu to tí nó tende-tende 'dáá gí, 'dáá ta ó bòngò tí

ndú, kù rò tíyò jara-jàràà kùro ndâ jàlàmbà ta 'Viì-rómbo, 'dáá ta kpâ-lígì á 'bì ndú,

¹⁰ kù tò kù ta kòcò ndú ngéé gí yaà máa, «'Válá a i mì Mbířì mì ndoo á mbe kù ki tí wó pí jàlàmbà nô! 'Válá a i mì 'Viì-rómbo!»

¹¹ Ye bà-i-nò giì nò ndâ basìlì 'dáá gí kù rò tíyò jèlè ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe se 'dee jàlàmbà nó, ta ndâ nò tí nó nà'ò mbe kù rò á kùro jàlàmbà nó gí. Ndâ basìlì tí nó 'dáá gí giì kucuku muungbó ndú mí to kùro jàlàmbà, bìndi ndú giì 'buku 'bì ndú mí gbířo ndú kù ùlù Mbířì,

¹² máa, «Go-i-tí-nò! Bà ùlù tí, ta bà tòngbaà, ta bà 'di gbí-o, ta bà 'dè nìkì maa, ta bà te duù mítí, ta wotí, ta dì tí, a ndâ i mì Mbířì mì ndoo á kpòò ya tí! Go-i-tí-nò.»

¹³ Bìndi 'bí kpo 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò nó giì 'vee ye máa, «Ndâ 'duù tí nó mbe yuu cé-ce bòngò nó a ndâ 'di? Káa ndú gí 'do kòtí 'dí?»

¹⁴ Káa ye giì 'visì có ji kpo 'duù tí nó máa, «Wò nò ndú ni gí, kpo 'duù.» Káa yí giì 'visì có ji ye máa, «Ndâ 'duù tí nó a ndâ 'duù tí nó mbe 'vala 'do gbí ndâ ña vò i tí nó náa a bàkà ta ndú nô. À ce ndâ bòngò mì ndú nò a bà caka ndú ta mbelè 'Viì-rómbo.

¹⁵ Tacó éno, ndú kpónó kuu kùro jàlàmbà, kù ùlù Mbířì too yé, ta ři, á tà'i 'bá-Mbířì; káa Mbířì tí nó mbe kù ki tí wó pí jàlàmbà nó bà kpòlo tí ndú ta bà dù toko ta ndú.

¹⁶ Go káká'i bà řo gbí ñì ndú wálá, go ngo káká'i ba dù á tàkòcò ndú wálá, ju ři delè káká'i bà doo ndú wálá.

¹⁷ Tacó 'Viì-rómbo, tí mbe kù rò tíyò gbú-gbu kùro jàlàmbà, bà dù tí mbe gbà ndú go mbe gbà ndâ bee. Yí delè bà ko ndú ya tí gítí ndâ bàndò tí nó náa ngo mbe kù je 'válá kù 'va 'do tí ndú nô. Mbířì delè bà kaa ngo-řo 'do tà řo ndú 'dáá gí gí.»

8

Bà vô-nje só sù bà nanaka ta nje wáràgà

¹ 'Viì-rómbo mà giì aa bà vô-nje só sù tí nó náa à nanaka ta nje wáràgà tí nó nó gí, o giì ře gbířì déé ta làmbu o ndi-ndi-ndi éno.

² Ye bà-i-nò giì nò ndâ basìlì vô-nje só náa à kaa ndâ mòngò vô-nje só ji ndú kù rò tíyò kùro Mbířì.

³ Bìndi 'bí basìlì gbaànjé mbe zèè ká'i bà gbo ngúwu dì, náa à bàkà 'do tí dâ'bì mí 'bì wó, giì co kù rò tíyò řegbà ku-sòřò-Mbířì náa à bàkà 'do tí dâ'bì delè. Bìndi à giì sa dì túkà'i jì yí kù gbo, tacó wàa, ngúwu dì tí nó 'ví ñònòkò tí gbí pípiři ta gbí kòcò bà 'deke tí ndâ 'duù mì Mbířì 'dáá gí mí kùro jàlàmbà.

⁴ À dú ká a yúcó, gbí kòcò ndâ 'duù mì Mbířì 'dáá gí náa ndú kù 'deke ta tí ndú ji Mbířì nò, toko ta ngúwu dì tí nó náa basìlì tí nó gbo mí gbí ku-sòřò-Mbířì nò, giì ya gí kùro Mbířì gí.

⁵ Basìlì tí nó giì aa ñjìkì wu 'do gbí ku-sòřò-Mbířì yè ká'i díí gí, yí giì va ta ká'i dì tí nó gí muu to tí nó; 'do bà-i-nò, mù giì dù kù i mélé-mèlè, mélé-mèlè, ngbàngbàři kù giì baraka i, wo ndâ i kù giì me tí, bìndi to kù giì ngaka tí.

Ndâ mòngò

⁶ Ye giì nò ndâ basìlì tí nó vô-nje só 'dáá mbe zèè mòngò mí 'bì ndú nó 'viindi tí ndú 'dáá gítí gítí bà o ndâ mòngò mì ndú gí.

⁷ Kpédélé basìlì mâ giì o mòngò mì wó, ndâ nji guṛu ta wu, ònòkò ta mbelè, giì 'bità bà nì 'do gbìrì jí to; 'bí kacì to, ta kacì ndâ mù giì doo ságálágáá gí, ta ndâ 've mbìlì mbe kù mí muu to tí nó delè giì doo 'dáá gí.

⁸ 'Bí basìlì mâ giì o mòngò mì wó, 'bí i go gbolò gú nó giì kèrè 'do gbìrì ta wu kù zì tí 'vìlì-'vìlì, giì 'va tí bùdùù á tà kàpá. Kè'bí ngo gbí pù giì 'vìsì tí tí mbelè,

⁹ ndâ 'bí i mbe kù 'vala tà ngo giì mii gí, ndâ 'bí gbâ á ɾo ngo giì ki'viki gí.

¹⁰ Bà ta'ò basìlì mâ giì o mòngò mì wó, 'bí gbolò yii ta wu kù zì tí go wu nje kùpò nó giì kèrè 'do gbìrì 'va tí tà ndâ ngo gbí pù, ta tà ndâ ngo muu ndâ ngo á tí kacì to.

¹¹ Rè yii tí nò a Rėjóló bìndi ndâ ngo gbí kacì to tí nó giì me juù go rėjóló. Ndâ mbe njù ndâ ngo tí nó me mbè giì mii gí.

¹² Bà nà'ò basìlì mâ giì o mòngò mì wó, 'bí kacì ɾi, ta 'bí kacì pì giì ba gí, tí ndâ 'bí yii delè giì baṛaka gí, ngba ɾi giì dù yee ká tí i go ɾi-'dê'o, bìndi ngba pì, ta ngba ndâ yii ta bèbìlì giì dù yee ká tí i go o bá co dōngú.

¹³ Ye mâ giì zeke'o, ye giì ò gààna kù o co ngéé gbìrì yaà kà; ye giì 'di kòcò wó kù wa gbí máa, «Vò i, vò i, vò i kèjì gítí ndâ mbe kù 'vala muu to tí nó ta o bà wa gbí mì ndâ mòngò tí nó náa ndâ basìlì tí nó ta'ò kpónó-kpónó kèjì gí bà o nô.»

9

¹ Bà vô basìlì mâ giì o mòngò mì wó, ye giì ò yii tí nó mbe 'va tí to 'do gbìrì nô, à je i bà njaanga nje guù tí nó ta ndòngbù tà wálá nó jì yí.

² Yí mâ giì njaanga nje guù tí nó, ngúwu giì pì 'do gbí jí sè go ngúwu gbolò guù, tí ɲa ònó náa ɾo ɾi giì 'di ta ngúwu gbí pípìrì gí.

³ Ye mâ giì zeke'o, ye giì ò ndâ kòròngbò kù oloko jí to 'do gbí ngúwu tí nó. Sé gbí bà ɾo 'duù mì ndâ kòròngbò tí nó ká go sé sene.

⁴ Mbìrì giì 'dè có jì ndú máa, ndú 'ví zò mbìlì lá, ndú 'ví zò ndâ kpâ-mù lá, ndú delè 'ví zò nji mì ndâ 'duù lá; ndú 'ví ya ká gítí ndâ 'duù tí nó náa à ka mbó mì Mbìrì mí tìro ndú lá nô;

⁵ máa ndú 'ví pèembí ndâ 'duù ta sé tí ndú go sé sene nó ta pì vô, káa ndú 'ví zì ku lá.

⁶ Ndâ 'duù tí nó bà pà ku gbí ndâ pì tí nó kèjì vô nó go bà pà mbátáá, wàa yí 'ví mii ndâ yì gí, káa ndú bà 'de yí wálá; ndú bà wa bà mii ndú mì ku ta ngo-ɾo ndú, káa ku bà ì ngèlè 'do tí ndú gí.

⁷ Ndâ kòròngbò tí nó je a kózò tí ndâ jùwádì mbe kù ù bà ya jí gbí gó, ta ndâ i bà te mítí muu ndâ gba náa à bàkà 'do tí dâ'bi tí muu ndú; gbíro ndú giì dù go gbíro ndâ 'duù nô;

⁸ se muu ndú go se muu ndâ nì, bìndi nji tí ndú go nji tí ndâ siingì,

⁹ kèlè giì dù gbí njembí ndú kpàngbàndàà, go kpâ-liù tí nó náa ndâ àsìkèrì kù yuu mí gbí njembí ndú ta o gó nô, wo gbí mbìrì ndí gbí go wo tí ndâ jùwádì mbe kù ja ndâ àsìkèrì ya tí jí bà gó.

¹⁰ Ndâ sili ndú go gbò sene; sé gbí bà na 'duù mì ndú tí kù bàkà a pì vô.

¹¹ Gbolò gba mì ndâ kòròngbò tí nó a basìlì mbe kù dù gbí guù tí nó ta ndòngbù tà wálá nô. Rè wó ta có mì ndâ Jùdéyà a Àbàdónì, à ta có Ìgìrìgì a Àpòliyónì, (gbí máa, Mbe voloko gbí i).

¹² Bà kpédélé vò i kpónó cee gí, káa yo dù ká jé, ndâ 'bí vò i sósò'ò kèjì.

¹³ Bà vô-nje gbaànjé basìlì mâ giì o mòngò mì wó, ye giì 'di kòcò 'duù kù 'dè có 'do gbí ku-sòrò-Mbìrì tí nó náa à bàkà 'do tí dâ'bi á kùro Mbìrì nó

¹⁴ Ji basìlì tí nò máa, «Njaanga wú 'do tí ndâ basìlì tí nò nà'ô náa à ẹ̀re ndú mí tàbè'dè gbolò ngo tí nó tí Yùfirètè nó gí.»

¹⁵ Bìndi àá gii njaanga ndâ basìlì tí nò nà'ô náa àá táánò zèè ndú kù ù ta ndoò, ta pì, ta ẹ̀, ta o tí nó náa Mbířì ci nó gí bà ziki ndâ 'duù me mbè muu to tí nó nó gí.

¹⁶ Ye gii 'di kòcò 'duù kù 'deke muu ndâ à̀sìkèrì mbe kù nò ta jùwádì yee tí 200,000,000.

¹⁷ Ye gii ọ̀ ndâ jùwádì tí nò, ta ndâ à̀sìkèrì tí nò mbe kù o ndú nó go ndâ i gbí ẹ̀rì nò. Ndâ à̀sìkèrì tí nò leke mí njembí ndú a ndâ kpâ-liù ta mbó gbí ndú ọ̀nókó-ọ̀nòkò: bà ndâ 'bí to tí ndú bí-bi, bà ndâ 'bí go 'vì mbòlò, bìndi ndâ 'bí go ngbù bàálùwá; muu ndâ jùwádì tí nò go muu ndâ siingii; wu, ta ngúwu, gii je mbúlùwu, kù co 'do gbí nje ndú.

¹⁸ Ọ̀nó a wu, gii je ngúwu, gii je mbúlùwu, ndâ i tí nò ta'ô mbe co 'do gbí nje ndâ jùwádì tí nò nò gii mì ndâ 'duù muu to tí nó tí vò.

¹⁹ Tacó wotí mì ndâ jùwádì a i gbí nje ndú, ta sílì ndú; ndâ sílì ndú go ndâ kpoo ta muu ká nje ndú, náa ndú kù bàkà ta sé'i mítí ndâ 'duù.

²⁰ Sè ndâ 'duù tí nó muu to tí nó, náa ndâ i tí nò ta'ô nò ziki ndú lá nó a ndâ 'duù ọ̀nó mbe dù zùkùù gítí có bà ùlù ndâ vo-vò bààcì, ta ndâ sù mbířì mì ndú náa ndú bàkà ta 'bì ndú 'do tí ndâ i go dâ'bi, ta ngbàrà, ta yú lii, ta díí, ta mù, mbe zeke'o lá, mbe 'di có lá, delè mbe nò nó lá nó, lá.

²¹ Ndú dù zùkùù gítí có bà zi ku mì ndú, ta có bà bàkà ndâ i-yeè mì ndú, ta bà bàkà bangbaya mì ndú, ta bà ngbà i mì ndú, lá.

10

'Bí basìlì ta làmbu wáràgà á 'bì wó

¹ Ye bà-i-nò gii ọ̀ 'bí basìlì ta dì ká gbí wó náa kùlù mù yiiga yí gí kù gí 'do gbířì, ta 'bí i kù tòngbaà tí muu wó zìnì-zìnì-zìnì go ndívi koge, gbířo wó kù tòngbaà go ẹ̀, ndâ kò wó bi go wu.

² Yí zèè mí 'bì wó a làmbu wáràgà náa à njaanga gí. Yí gii 'dò kò wó ọ̀nó gbí kù'bi nó mí tà ngo, bìndi yí gii 'dò ọ̀nó gbí gálì nó mí tì gú.

³ Yí mà gii tò kù ta gbí kòcò wó go gbí bà rengà mì siingii nó, ndâ ngbàngbàřì tí nó vò-nje só nó gii 'dè kòcò gí tàkò kù mì wó nò.

⁴ Ye mà gii bàkà có bà cu kòcò ndâ ngbàngbàřì tí nò mì gbí wáràgà, ye gii 'di kòcò 'duù kù 'dè có ji ye 'do gbířì, maa, «Kpolo tí có tí nò náa ndâ ngbàngbàřì tí nò vò-nje só 'dè nò tí có kóó mí gbí njembí lo. Cu mí gbí wáràgà lá.»

⁵ Ye mà gii zeke'o bìndi bà 'di kòcò 'duù tí nò, ye gii ọ̀ basìlì tí nó mbe ọ̀ tìyò ta kò wó ọ̀nó gbí kù'bi tà ngo nó, ta ọ̀nó gbí gálì tì gú nó tù 'bì wó kù'bi gí yaà,

⁶ kù see ta tí wó ji Mbířì mbe suu gbířì, ta to, ta ndâ kpo-kpò ngo, ta ndâ i 'dáá gí, máa, «O kpónó cee gí!

⁷ Káa ta o tí nó náa bà vò-nje só basìlì bà o mòngò mì wó nó bà dù a o bà gí Mbířì gí bà bàkà go có kóó mì wó náa yí táánò 'dè ji ndâ bòò mì wó, tí ndâ mbe 'dòkò có mì wó tí Mbířì nò.»

⁸ Bìndi ye gii 'di kòcò 'duù tí nó mbe 'dè có ji ye 'do gbířì nó kù 'dè có ji ye káká'i máa, «Ya gí bà je wáràgà tí nó náa basìlì tí nó mbe 'dò 'bí kò wó mì tà ngo, bìndi 'bí mí tì gú nó, i gbí mí 'bì wó nò.»

⁹ Ye mà gii 'di có tí nò, ye gii ya gí mì basìlì tí nò, bìndi ye gii 'dè có ji yí máa yí je wáràgà tí nó ji ye. Káa yí gii 'visì có ji ye máa, «Je , wàa wò 'ví zò ; àá bà me líkí gbí nje lo go lí, káa àá bà me juù gbí yì lo.»

¹⁰ Ye bà-i-nò gii je wáràgà tí nò 'do 'bì basìlì tí nò, ye mà gii zò , à gii me líkí gbí nje ye go lí, káa ye mà gii miri , à gii me juù gbí yì ye.

¹¹ Bìndi à gii 'dè có ji ye máa, «Wò 'ví ma có mì Mbířì káká'i gítí ndâ 'duù me mbè, ta ndâ ña ndâ 'duù me mbè, ta ndâ ña ndâ nje có, ta ndâ kpo-kpò gba muu to tí nò.»

11

Ndâ mbe 'dè yúcó sósò'ô

¹ À gii ki mbíli mí 'bì ye, bìndi à gii tuu ta ye, máa, «Ya gí bà 'vii ta 'bá-Mbířì, ta gbí ku-sòrò-Mbířì, gii je ndâ 'duù tí nó mbe kú 'deke tí ndú ji Mbířì tà'i 'bá-Mbířì kà nó.

² Káa wò 'ví 'vii ñùkàtìi sè lá, tacó à si ji ndâ 'duù ñinó mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbířì ni lá nó tí ñindi ndú gí, tacó ndú bà dù kú da nó gbí gbata mì Mbířì ta pì zi'duù-só-nje só.

³ Káa ye kèjì gí bà je wotí ji ndâ mbe 'dè yúcó mì ye sósò'ô nó, wàa ndú 'ví yuu zì bòngò bà gee ku, kú ma ta có ji ndú ta ndâ sili gbí ndâ pì tí nò.»

⁴ Ndâ mbe 'dè yúcó tí nó sósò'ô nò a ndâ mù-mbâ tí nó sósò'ô, ta ndâ kùpò tí nó sósò'ô ta wu kú zì á nje ndú mbe kú ñò tìyò kùro Mbe to tí nó nò.

⁵ À gbí nje ndú a wu mbe mì ndâ ku'dì tí ndâ mbe kú pèè ta bà bàkà vò i ta ndú, 'duù má bàkà vò i ta ndú, 'duù tí nó a kánjì ku.

⁶ À tí ndú a wotí bà ñò bà nì mù ta o tí nó náa ndú má kú ma có mì Mbířì nò, à delè tí ndú a wotí bà 'visì ngo tí mbelè, ta wotí bà te ndâ vo-vò tende ña ñjì nò'o mítí ndâ 'duù muu to tí nó ta o tí nó náa à má ñikì tí ndú gí.

⁷ Ndâ mbe 'dè yúcó tí nó sósò'ô nò má cee ta nètè bà ma có mì ndú gí, kàzà tí nó mbe kú 'vala gbí gùù tí nó ta ndòngbú tà wálá nó bà lu ta gó gítí ndú, yí bà kpònje ndú gí, yí bà ziki ndú,

⁸ bìndi yí bà si ku ndú mítí kpokèjì gbí gbata tí nó náa àá táánò gbì Mbe tí ndú mítí ñjèèkpè mù gbí , náa ndâ mbe kú 'dè-kòcò ta wotí mì Bèřì kú nì mítí ta ndâ 'bí o a Sòdómà, ta ndâ 'bí o a Másìrì nò.

⁹ Ndâ tende ña ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí bà biya ku ndú mí sè, ndú bà dù kú zeke ku ndú ta sili ta'ô kú ya gí gbí bà nà'ô sili.

¹⁰ Tàkòcò ndâ 'duù muu to tí nó bà peteke gítí có bà cì ndâ mbe ma có mì Mbířì sósò'ô nò ta ña wálá. Ndâ 'duù bà wunda ndâ i-nambeè gbí òkò tí ndú ta líkí có bà cì ndú nò, tacó ndú táánò a sògo gbímbí ndâ 'duù muu to tí nó.

¹¹ Káa bìndi ndâ sili tí nó ta'ô mbe kú ya gí gbí bà nà'ô sili nò, Mbířì gii je woò ji ndú, bìndi ndú só gii a gí yaà kú nó. Gúku gii bàkà ndâ mbe ñò ndú ngé ndii gí.

¹² Ndú gii 'di kòcò 'duù kú tè'é tí ndú ta kòcò wó ngéé gí yaà 'do gbířì, máa, «Yo gí gí kàá!» Ndú bà-i-nò gii ñjè nó gbí ñjì ro ndâ ku'dì tí ndú kú ya gí gbířì co gbí kùlù mù.

¹³ Ta o tí nó náa ndâ mbe ma có mì Mbířì sósò'ô nò kú ya gí gbířì nò, to gii ngaka tí, tí vò ña ñinó náa ndâ 'bá gii ki'viki me mbè gbí gbata mì Mbířì. Bà ngaka tí mì to nò gii mì ndâ 'duù 7,000. Gúku gii bàkà sè ndâ wu 'duù gbí gbata 'dáá gí ngé ndii gí, bìndi ndú gii ùlù Mbířì á gbířì.

¹⁴ Bà só vò i kpónó ndii gí, káa bà ta'ô vò i kpónó-kpónó kèjì.

Bà vò-nje só mòngò

¹⁵ Bà vò-nje só basìlì tí ndòngbú mà gii o mòngò mì wó, ye gii 'di kòcò ndâ 'duù kú 'dè có ta kòcò ndú ngéé gí yaà gbířì, máa, «Gba tí to tí nó

kpónó a ndâ Mbe tí ndoo tí Mbířì ta Bìndi wó tí Mbířì; yí tí Mbířì bà dù tí gba ká kpòò ya tí .»

¹⁶ Bìndi ye gii ò ndâ kpo 'duù tí nó zi'duù-gbaànjé-nje nà'ò mbe se ta jàlàmbà 'dee Mbířì gí nó kucuku muungbó ndú 'dáá mí to kùro Mbířì kù ùlù yí,

¹⁷ máa,
«Ze 'dè nìkì ma ji wò Mbe tí ze Mbířì,
tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gí;

wò táánò sàà kuu tí,
wò delè kpónó kuu tí,
tacó wò kpónó le bèrè mì lo gí,
wò 'bità bà dù tí gba gí.

¹⁸ Ndâ 'duù muu to tí nó táánò kù ba ta bà mbè wò gí,
káa řì kpo-tàkòcò mì lo kpónó co gí,
řì bà waa ngbàngà mì ndâ ku;

ta řì bà ko mboo nètè mì ndâ mbe ma có mì lo,
ta ndâ tó 'duù mì lo,
ta ndâ mbe tègàrà rè lo,
ndâ kpo 'duù ta ndâ 'viì;

ta řì bà mì ndâ mbe mì ndâ 'duù muu to tí nó co gí.»

¹⁹ Ye mâ gii zeke'o gí yaà, ye gii ò njekèjì 'bá-Mbířì á gbířì ngàà; ye delè gii ò gbùúkuřu tí nó náa, ndâ díí tí nó náa à cu có gítí bà toko nambeè mì Mbířì ta ndâ 'duù mítí ndú kù dù gbí nó kuu tà'i yaà kà; mù gii dù kù ì mèlé-mèlè, ngbàngbàřì kù gii bařaka i, to kù gii ngaka tí, bìndi nji gũřu kù gii di gí to 'do tàřì.

12

Ndâ 'bí niì ta 'bí řa gbù kàzà

¹ 'Bí gbolò i-seřè náa ye gii ò mbe co mí gbířì a 'bí niì mbe gala řì tí bòngò mítí wó, ta tàgíyà-gba náa à bàkà 'do tí ndâ yii muu'bi-nje só tí muu wó; yí gii 'dò ndâ kò wó mí pí pì,

² kù mèlè-mèlè ta gó-káyì.

³ 'Bí gbolò i-seřè káká'i náa ye gii ò mbe co mì gbířì a 'bí řa bí-bi gbù kàzà mbe je kózò tí kàzàngo, ta ndâ muu wó vò-nje só ta ndâ 'de wó muu'bi, ta ndâ tàgíyà-gba vò-nje só tí ndâ muu wó.

⁴ Gbù kàzà tí nó gii mèrèkè ndâ yii ta sílì wó 'do gbířì gí to cúú-cu-cù. Bìndi yí gii rò tíyò kùro niì tí nó náa 'viì kù mì tí wó nò, tacó wàa à káa póó bà tè 'viì tí nó, yí 'ví zò yí ngé gí.

⁵ Niì tí nó gii jò a 'viì-'dakò náa yí bà dù tí mbe zogo ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí ta wotí. Káa à káa póó bà tè 'viì tí nó, àa gii řa yí 'do tí nawu wó ya tí ji Mbířì pí jàlàmbà mì wó gí.

⁶ Niì tí nó bà-i-nò gii fa ta ngèlè bìndi bà tè 'viì 'do tí wó ya gí gbí kángáá nga ngoò, gí bà dù tí bàndò náa Mbířì 'viindi sàà tacó wàa à 'ví kpòlo tí wó mítí ta sílì 1,260 gí.

⁷ Ye mâ gii zeke'o, ye gii ò gó tanga gbí òkò tí ndâ basìlì mì Mìkélè tí kùro ndâ basìlì mì Mbířì, ta ndâ basìlì mì gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó gí.

⁸ Káa gó mâ gii kpò ndâ gbù kàzà tí nó ta ndâ basìlì mì wó gbířì gí, bàndò bà dù ndú gbířì káká'i gii dù lá.

⁹ Bìndi à gii 'va gbù kàzà tí nó, tí ká gùlù kpoo tí nó, Vò-'duù-tí-nò delè tí Mbe-wàtà, mbe kù eendi ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí nó 'do gbířì gí to.

À mâ giì 'va yí 'do gbírì jí to gí, à giì 'vaka ndâ basìlì mì wó 'dáá gí jí tàkò wó.

¹⁰ Bìndi ye giì 'di kòcò 'duù kù 'dè có ta kòcò wó ngéé jí yaà gbírì, máa, «Ndâ 'válá, ta wotí, ta bà zèè to mì Mbírì mì ndoo, ta wotí bà zogo to mì Bìndi Mbírì kpónó gí gí, tacó à 'va mbe kù kpì ngbàngà tí ndâ ná'vindí ndoo, co gbí rì, co gbí bèbìlì waa lá, kùro Mbírì mì ndoo nó, mí to gí.

¹¹ Ndâ ná'vindí ndoo co gbí nò Mbe-wàtà ta wotí mì mbelè 'Viì-rómbo, delè 'do gbí bà ma yúcó, ta bà ùnje mì ndú gítí ku.

¹² Ákoo gbírì, ta yo tí ndâ mbe kù 'vala gbírì, yo dù ta tàkòcò yo pétékè'i! Ákoo ndâ to ta ngo, vò i 'de yo nìndi yo gí, tacó Vò-'duù-tí-nò gí gítí yo ta kpo-tàkòcò gí, tacó yí nò ni gí máa, sè o mì yì me nji'dí gí.»

¹³ Gbù kàzà tí nò mbe je kózò tí kàzàngo nò mâ giì nò ni gí máa à 'va yí 'do gbírì jí to gí, yí giì 'bità bà pà ba tí nawu 'viì-'dakò tí nó mbe fa ngèlè 'do tí wó ya jí gbí kángáá nga ngoò táánò nò.

¹⁴ Káa Mbírì giì wu ndâ kpo mbí sósò'ò go mbí gàànà nó jì niì tí nò, bìndi yí giì o 'do tí gùlù kpoo tí nò ya jí bàndò bà dù yí gbí kángáá nga ngoò wàà à 'ví kù kpolo tí wó ta ndoò ta'ò ta pì vô-nje gbaànjé pí, too o tí nò.

¹⁵ Káa gùlù kpoo tí nò giì ga ngo me gbolò go ngo gbí pù nó kù ì ngèlè gí tàkò niì tí nò, wàà ngo tí nò 'ví te niì tí nò gí.

¹⁶ Káa to giì konì niì tí nò, ta bà njù ngo tí nò náa gbù kàzà tí nò ga nò 'dáá gí.

¹⁷ Tàkòcò gbù kàzà tí nò bà-i-nò giì kpolo gítí niì tí nò, bìndi yí giì tè sè ndâ 'bí 'viì mì niì tí nò nìno mbe kù 'di có mì Mbírì, mbe kù 'de yúcó gítí Jézù nó, ta gó.

¹⁸ Bìndi yí giì rò tíyò pí nji ngoò tì kàpá.

13

Ndâ kàzà tí nó sósò'ò nò

¹ Ye mâ giì zeke'o, ye giì nò 'bí kàzà kù co 'do tà ngo ta ndâ muu wó vô-nje só, ta ndâ 'de wó muu'bi, ta ndâ tàgíyà nje ndâ 'de wó, ta ndâ vò rè náa à cu gítí Mbírì mítí ndâ muu wó.

² Kàzà tí nò náa ye nò yí nò je a kózò tí mórò. Ndâ kpázà wó giì me kpo-kpò go kpázà bèlá, bìndi nje wó go nje mbiíngà. Gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó bà-i-nò giì le bèrè-gba mì wó jì kàzà tí nò mbe co 'do tà ngo nò; yí giì kì yí mí pí jàlàmbà mì wó, bìndi yí giì je wotí bà dù tí gba jì yí me gbolò.

³ Ye mâ gí zeke'o, ye giì nò 'bí ña gbolò 'bèè kà tí 'bí muu kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo ta ndâ muu wó vô-nje só nò, bìndi ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí giì kaa kù ru ndi kàzà tí nò ta nje ndú 'dèè gí.

⁴ Ndâ 'duù giì ùlù gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó tacó yí je gba jì kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo nó gí, bìndi ndú giì ùlù kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo nó máa, «A 'di ká bà 'viì tí wó ta yí! A 'di ká bà 'de wotí gítí bà tè yí ta gó!»

⁵ Gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó giì je wotí bà 'dè ndâ zu có gítí Mbírì jì kàzà tí nó mbe co 'do tà ngo nò, yí delè giì je wotí bà dù tí gba ta pì zi'duù-só-nje só jì yí.

⁶ Kàzà tí nò mbe co 'do tà ngo nò bà-i-nò giì dù kù 'dè ndâ zu có gítí Mbírì, ta bàndò bà dù yí, ta ndâ mbe kù 'vala bàndò bà dù yí.

⁷ Gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó giì ùnje bà tè ndâ 'duù mì Mbírì ta gó, ta wotí bà toro nje ndú ta to gbí gó, jì kàzà tí nó mbe co 'do

ta nô. Yí delè giì bàkà yí tí gba mì ña ndâ 'duù gbaànjé-gbaànjé muu to tí nó 'dáá gí.

⁸ Bìndi ndâ 'duù ñinó muu to tí nó 'dáá gí, náa àá táánò cu rẹ ndú kùro bà suu to tí nó mí gbí wáràgà 'v alá mì 'Viì-rómbo kùro bà zi yí, lá nó, bà ùlù gbù kàzà tí nó.

⁹ Tù bà 'di có má kuu tí muu 'duù, yí 'ví 'di có tí nó, máa,

¹⁰ «Á má bà zèè 'duù tí zà-za gó, yí 'ví ya tí zà-za gó, 'duù má kù zi ku ta sìzò, à 'ví zì yí ta sìzò» nô.

Ñinò a có jì ndâ 'duù mì Mbíri mbe kù zèè njembí ndú, delè mbe kù tee njembí ndú mítí Mbíri ká nó.

¹¹ Ye mâ giì zeke'o, ye giì ñò 'bí kàzà kù co gí sè 'do ta to, ta ndâ 'de tí muu wó sósò'ò go ndâ 'de 'viì-rómbo, káa yí kù wa gbí go i mì gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo nó.

¹² Kàzà tí nó mbe co gí sè 'do tà to nó giì je wotí 'do mì kpédélé kàzà tí nó, kù bàkà ta gba cee to 'dáá gí, kù yòòngò ta ndâ i mbe kù 'vala muu to tí nó, ta ndâ 'duù, kù ùlù kpédélé kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tí muu wó nó.

¹³ Yí giì dù kù bàkà a ndú tí ndâ kpo-kpò i-serè ta rẹ mì kpédélé kàzà tí nó, à kpétí ká a bà tè'é tí wu 'do gbíri gí to, yí kù bàkà mí kùro ndâ 'duù.

¹⁴ Yí giì dù kù bàkà ndâ serè ta wotí bà bàkà ndâ serè tí nó náa à je jì yí nó, kù ee ta ndi ndâ 'duù cee to 'dáá gí mí kùro kpédélé kàzà tí nó. Yí delè kù 'dè có jì ndâ 'duù máa, ndú bàkà 'bí i mbe je cè kózò tí kàzà tí nó náa àá táánò da yí ta ñà sìzò tí muu wó káa yí cì lá nó, wàa ndú 'ví ùlù .

¹⁵ Áá táánò je jì yí a wotí bà òlò woò 'v alá mí gbí i tí nó mbe je cè kózò tí kàzà tí nó, ta wotí bà bàkà i tí nó 'ví 'dè có. Bìndi i tí nó giì 'dè có jì ndâ 'duù máa, 'duù ñinó mbe biya bà ùlù yì gí nó, à 'ví waa tàkòcò wó gí.

¹⁶ Yí delè giì 'dè có jì ndâ 'duù 'dáá gí: ndâ 'viì ta ndâ kpo 'duù, ndâ mbe i, ta ndâ mbe yê, ndâ i-zógó-zogo ta ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ i-zógó-zogo lá nó máa, ndâ 'duù 'dáá gí ka mbó mì yì mítí kù'bì mì ndú, káa ndú má ka mítí kù'bì mì ndú lá, ndú 'ví ka mí tìro ndú,

¹⁷ tacó wàa, ndú 'ví mà ta ndâ 'vèle mì ndú, ndú delè 'ví sì ta i 'do mì ndâ 'bí 'duù; gbí có tí nó éno máa, 'duù ñinó ta mbó mì kàzà tí nó tí wó w alá nó mà 'vèle lá, yí delè sì i á 'do mì ndâ 'bí 'duù lá. Mbó tí nó a rẹ kàzà tí nó, à delè a mbó mì wó, náa à kù ñò yí ni tí .

¹⁸ Ñinò a nèté mì ndâ mbe 'di gbí-o; 'duù ñinó ta muu kuu tí wó nó bà 'di gbí mbó mì kàzà tí nó gí, tacó mbó tí nó a rẹ 'duù. Mbó tí nó a 666.

14

'Viì-rómbo ta ndâ 'duù mì wó

¹ Ye mâ giì zeke'o, ye giì ñò 'Viì-rómbo kù rọ tìyò pí gú Ziyóni ta ndâ 'duù tí nó 144,000 náa à cu rẹ ndú ta Bu wó mì tìro ndú nó.

² Ye bà-i-nò giì 'di kòcò 'duù go wo ngo tí cùu-cùu nó kù rẹngà go bà baraka i mì ngbàngbàri nó gí gbíri. Gbí kòcò i tí nó giì jìgì'dì tí gbí tù ye go gbí ndâ kùndi nó.

³ Ndâ 'duù tí nó 144,000 rọ tìyò tù gbíro ndú gítí jàlambà mì Mbíri, ta ndâ nó tí nó nà'ò, ta ndâ kpo 'duù tí nó zì'duù-gbaànjé-nje nà'ò nó kù cè 'bí ña cè náa à ká a ndú tí ndâ 'duù tí nó 144,000 náa Jézù 'vala ndú 'do muu to tí nó gí nó ká ni bà cè .

⁴ Ndâ 'duù tí nó 144,000 nó a ndâ 'duù tí nó táánò mbe gbètèkè tí ndú ta ndâ niì muu to tí nó lá, tí ndâ ngbutu 'duù mbe ru ndi 'Viì-rómbo cee tí ndâ bàndò 'dáá gí nó. 'Viì-rómbo táánò ruka ndâ 'duù tí nó 144,000 nó

'do gbí òkò tí sè ndâ 'duù muu to tí nó, tacó wàa ndú 'ví dù go ndâ ngú i gbí njí nó tacó bà ci ji ndâ yí tí 'Viì-rómbo ta Mbíri.

⁵ 'Bí 'duù jé mbe 'di 'véřè gbí nje ndâ 'duù tí nó wálá, tacó vò i mì ndú gbaanjé wálá.

Ndâ basìlì tí nó ta'ò nò

⁶ Ye mâ giì zeke'o, ye giì nò 'bí basìlì kù ba gbí pípiri ngéé yaà kà, kù ma banga ngú có ñinó mbe cee lá nó ji ndâ ña ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, gbí ndâ ña ndâ nje có muu to tí nó 'dáá gí, ta kòcò wó ngéé jí yaà,

⁷ máa, «Yo tégàrà Mbíri, yo ùlù yí tí gba, tacó o bà waa có gí gí, yo ùlù yí tí mbe suu ři ta to, ta ndâ kàpá, ta ndâ muu ndâ ngo.»

⁸ Ye mâ giì zeke'o, ye giì nò 'bí basìlì 'vanda jí tàkò ñinó mbe kù ma banga ngú có nò, ye giì 'di kòcò wó kù 'dè có, máa, «À 'bu gí! Gbolò gbata tí nó tí Babilóniyà, náa bà sù ta ndâ vò niì kà kù sa ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí go bà sa 'duù mì gó pe nó, 'bu gí!»

⁹ Ye mâ giì zeke ndi o, ye giì nò bà ta'ò basìlì jí tàkò ndâ ñinó náa ye nò ndú sósò'ò nò, bìndi ye giì 'di kòcò wó kù 'dè có ngéé jí yaà, máa, «Ndâ 'duù tí nó 'dáá gí mbe kù ùlù kàzà tí nó mbe gí 'do tà ngo, delè mbe kù ùlù cè kózò tí wó, ta mbó mì wó tìro ndú, delè ta ndâ 'duù ñinó ta mbó mì wó tí 'bì ndú nó,

¹⁰ bà 'dì kpàtà kpo-tàkòcò mì Mbíri! Mbíri bà bàkà gbolò sé'i mítí ndú ta bà doo ndú ta wu kù kīri ñonòkò ta kpò-kpó-tè-liì mí kùro ndâ basìlì ta ndâ 'Viì-rómbo.

¹¹ Ngúwu wu bà bàkà sé'i mítí ndú nò bà te jí yaà ká dúú bà ya tí. Ndòngbú bà kònò sé'i mì ndâ 'duù tí nó mbe kù ùlù kàzà tí nó, delè mbe kù ùlù cè kózò tí wó, ta mbó mì wó tí diì ndú nó bà dù wálá.»

¹² Ñinó a o bà zèè njembí ndâ 'duù mì Mbíri mbe kù kpolo tí ndâ có mì Mbíri, delè mbe kù tee njembí ndú mítí Jézù.

¹³ Bìndi ye giì 'di kòcò 'duù kù 'dè có gbíri, máa, «Cu kòcò ye nó mí to: Ndâ mbe ci ta řè mì Mbe tí ndoo, 'do tí kpónó kù ya jí kùro, a ndâ mbe tó pá. Kòcò Bèri máa, «Pá ndú nìkì ngé ndii gí.» Ndú kpónó tèwo ndú 'do tí bà ka wu'o gí, tacó mboo tàkò ndâ tó nèté mì ndú ko tàkò ndú gí.»

Bà kili ndâ i á 'do gbí ndâ njí muu to tí nó

¹⁴ Ye mâ giì zeke'o jí yaà, ye giì nò cé-ce kùlù mù, bìndi ye giì nò 'bí 'duù jé go 'Viì-mì-'Dakò nò, kù ki tí wó to ta tàgíyà-gba náa à bàkà 'do tí dâ'bi tí muu wó, bìndi yí giì zèè zí sizzò mí 'bì wó gbí cé-ce kùlù mù tí nó.

¹⁵ Ye bà-i-nò giì nò 'bí basìlì co 'do tà'i 'bá-Mbíri kù 'dè có ta kòcò wó ngéé jí yaà jí 'duù tí nó mbe kù ki tí wó pí cé-ce kùlù mù nò, máa, «O bà kili ndâ i 'do gbí njí kpónó gí gí; ya ta sizzò mì lo nò jí bà kili ndâ i 'do gbí njí, tacó ndâ i gbí ndâ njí muu to tí nó yù cee gí.»

¹⁶ Tacó éno, 'duù tí nó mbe kù ki tí wó pí cé-ce kùlù mù nò giì kili ndâ i 'do gbí ndâ njí muu to tí nó 'dáá gí ta sizzò mì wó.

¹⁷ Ye mâ giì zeke'o bìndi ñinò, ye giì nò 'bí basìlì káká'i co 'do tà'i 'bá-Mbíri á gbíri ta zí sizzò 'bì wó.

¹⁸ Bìndi ye giì nò basìlì tí nó ta wotí bà mì ndâ i muu to tí nó ta wu tí wó nó co 'do bándò ku-sòrò-Mbíri, kù 'dè có jí ñinó ta zí sizzò 'bì wó nó, máa, «Ya ta sizzò mì lo nò jí bà waaka ndâ ři nèbítì tí nó mbe ři jù'bù-jù'bù, jù'bù-jù'bù, muu to nó gí, tacó ndâ ři nèbítì muu to yù 'dáá gí gí.»

¹⁹ Basìlì tí nó bà-i-nò giì co jí to, bìndi yí giì waaka ndâ yú nèbítì muu to tí nó go có mì ka wó nó 'dáá gí, bìndi yí giì kaa ndú 'dáá gí mí gbí gbolò guù bà pee nèbítì kpo-tàkòcò mì Mbíri náa à duu mí sè 'do gbí gbata.

20 À mà giì 'dò ndâ yú nèbítì tí nò, mbelè giì ba pàrú go pù ngo nó ta yendi di dè lá; náa à kpétí káa 'bí ña nò mbe me gbolò go ájí nó má kú di gí tito, à wà yí ngéé tàkòcò wó.

15

Ndâ basìli ta ndâ kpo-tàkòcò mì Mbírì 'bí ndú

1 Ye mà giì zeke'o gí yaà, ye giì ñò ndâ 'bí ña i seṛè gbírì náa nje ye giì 'dèè gítí ndú gí: Ndâ basìli vô-nje só, náa Mbírì tuu ndú ta ndâ ña i vô-nje só mbe pèè mbí ndâ 'duù gítí ndâ 'duù muu to tí nó, tí ndòngbú kpo-tàkòcò mì wó tí Mbírì.

2 Ye giì ñò 'bí i go kàpá ta ɾo ngo gbí pù ñònòkò ta wu ngbàrángà'i nò. Ye delè giì ñò ndâ 'duù tí nó mbe kpò nje vò kàzà tí nó gí, mbe ùlù cè kózò tí wó lá, delè mbe si mbó ɾè wó tí có lá nó, kú ɾò tìyò seè kàpá tí nó ta ndâ kùndi náa Mbírì je ji ndú 'bì ndú;

3 náa ndú kú gbì ta cè kú be ta ɾè Mòze tí bòò mì Mbírì, delè kú be ta ɾè 'Vii-rómbo, máa,

«Ndâ i mì lo náa wò bàkà ndú a ndâ kpo-kpò i, ta banga tí ndú,

Mbe tí ze tí Mbírì tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gí!

Wò a 'duù jáá, ta ndâ có mì lo a ndâ yúcó!

Wò a gbolò gba mì ndâ 'duù muu to tí nó!

4 ɾè mbe te duù mítí lo lá a 'di, Mbe tí ze?

ɾè mbe tègàrà ɾè lo lá a 'di?

Tacó à káa wò gbaànjé ká mò tí lo 'do gbí ndâ vò i gí.

Ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí kèjì gí bà ùlù wò,

tacó wò túbà bà waa có mì lo gí sè gí.»

5 Ye mà giì zeke'o bìndi bà ñò ndâ basìli tí nó mbe kú cè cè nò, ye giì ñò njekejì 'bá-Mbírì á gbírì ngàà. Ye mà giì zeke'o ngéé gí bàndò bà dù Mbírì tà'i kà,

6 ye giì ñò ndâ basìli tí nó vô-nje só náa Mbírì tuu ndú ta ndâ ñjì nò'o vô-nje só nó kú co gí sè 'do tà'i 'bá-Mbírì. Ndú yuu mítí ndú a cèè ndâ cé-ce bòngò mbe kú tòngbaà, bìndi ndú giì ẹṛe dâ'bì mí gbímbí ndú.

7 Bìndi ye giì ñò 'bí nò gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ nò tí nó nà'ò mbe kú dù á ɾègbà jàlàmbà mì Mbírì nó, kú njèè ndâ 'visì vô-nje só náa à bàkà ndú 'do tí dâ'bì, yeke ta kpo-tàkòcò mì Mbírì tí nó mbe kú 'vala ká dúú bà ya tí nó, ji ndâ basìli tí nó vô-nje só nò.

8 Ngúwu ngba Mbírì ta ngúwu wotí tí wó giì yè tà'i 'bá-Mbírì tí ña ñinó náa wotí bà ɾì gí tà'i giì dù tí 'bí 'duù gbaànjé wálá, yee tí o tí nó náa ndòngbú basìli yee ñjì nò'o 'do gbí 'visì mì wó gí to gí.

16

Ndâ 'visì kpo-tàkòcò mì Mbírì

1 Ye bà-i-nò giì 'di kòcò 'duù kú 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà 'do tà 'bá-Mbírì ji ndâ basìli tí nó vô-nje só mbe zèè ndâ 'visì ndâ ñjì kpo-tàkòcò mì Mbírì mí 'bì ndú nó máa, «Yo ya gí bà va ndâ ñjì kpo-tàkòcò mì Mbírì nò mí muu to.»

2 Ye mà giì zeke'o bìndi bà 'di kòcò 'duù tí nó, ye giì ñò 'bí basìli gbaànjé va ñjì kpo-tàkòcò mì Mbírì 'do gbí 'visì mì wó gí muu to. Ndâ ñjì kpo-tàkòcò mì Mbírì náa basìli tí nó va 'do gbírì gí muu to tí nó nò giì daaka ndâ vo-vò kà ta sé gbí ndú ngé ndii gí ta ndi tí ndâ 'duù tí nó mbe ka mbó mì kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tí muu wó mítí ndú, delè mbe kú ùlù cè kózò tí wó nó.

³ Bà só basìlì mâ gii va ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbírì 'do gbí 'visì mì wó gí tà kàpá, ɾo ngo gbí pù gii 'visì tí tí mbelè go mbelè ku 'duù nô, bìndi ndâ i mbe kù 'vala tà kàpá tí nò gii mì léé gí.

⁴ Bà ta'ô basìlì mâ gii va ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbírì 'do gbí 'visì mì wó mí tà ndâ ngo gbí pù, delè mí tà ngo tí ndâ to tí nó náa ngo kù 'va tí ndú nó, ndâ ngo tí nò 'dáá gí gii 'visì tí tí mbelè.

⁵ Bìndi ye gii 'di kòcò basìlì tí nò kù 'dè có máa, «Wò waa ndâ có mì lo nò dú, wò kpónó kuu tí, wò delè sàà ká kuu, ákoo Tó 'duù mì Mbírì.

⁶ Tacó ndâ vò 'duù mì ndâ tó 'duù mì Mbírì ta ndâ mbe ma có mì Mbírì gí. Tacó éno, wò gii waa có mítí ndú ta bà je mbelè ji ndú, wàa ndú 'ví njù . Nìno a i mbe 'vii ta ndú ká nò.»

⁷ Bìndi ye gii 'di kòcò 'duù kù 'dè có gí bàndò ku-sòrò-Mbírì, máa, «Ìyoo, Mbe tí ye Mbírì, tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gí, wò a mbe yúcó, ndâ wáá-waa có mì lo 'dáá gí delè ká dú.»

⁸ Bà nà'ô basìlì mâ gii va ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbírì 'do gbí 'visì mì wó gí ɾo ɾi, Mbírì gii si ɾi kù doo ndâ 'duù.

⁹ Gó wu ɾi mâ gii doo ndâ 'duù, ndú gii be Mbírì tí mbe je gó mí gbí ɾi. Ndú 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò i mì ndú gítí bà ùlù Mbírì lá.

¹⁰ Bà vô basìlì mâ gii va ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbírì 'do gbí 'visì mì wó mí pí jàlambà mì kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tí muu wó nó, o gii 'di gí, ndâ 'duù gii dù kù zò gbí tí ndú gbí 'dí'di'o,

¹¹ kù be Mbírì tí nó gbírì nó tacó ndâ sé'i, ta ndâ kà tí nó tí ndú nô; ndú 'visì muu ndú 'do tí ndâ bà ndâ vò i mì ndú lá.

¹² Bà vô-nje gbaànjé basìlì mâ gii va ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbírì 'do gbí 'visì mì wó gí tà gbolò ngo tí nó tí Yùfirètè nó, ngo gii noo 'do gbí pù tó'dó gí, tacó bà 'viindi kpokèji tacó tí ndâ kpo-kpò gba mbe gí 'do mò gí wàá.

¹³ Bìndi ye gii nò ndâ 'bí ɲa vo-vò lilí ta'ô, ta cè tí ndú go cè tí ndâ lú nô: 'bí gbaànjé kù co 'do gbí nje gbù kàzà tí nó mbe je kòzò tí kàzàngo nô, 'bí kù co 'do gbí nje kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tí muu wó nó, bìndi 'bí 'do gbí nje 'bí sù mbe 'dòkò có mì Mbírì.

¹⁴ Nèté mì ndâ vo-vò lilí tí nó a bà bàkà ndâ seɾè ta bà ya ta muu to kù kili ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó 'dáá gí mítí gbèè bàndò kù ù ta ndi o bà tè Mbe tí ndoo ta gó ta o bà co ɾi gbolò o mì Mbírì tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gí.

¹⁵ («Yo kpolo tí yo máa ye wúnò bà gbaaka yo go bà gbaaka 'duù mì mbe ngbà; káa 'duù nìno mbe dù tí zò'o kù kpolo tí ndâ bongo mì wó, tacó wàa ye má yee gbìringì gí, yí 'ví bàkà i-nò kù nò ta só kùro ndâ 'duù 'dáá gí lá nó, a mbe tó pá.»)

¹⁶ Ndâ vo-vò lilí tí nó ta'ô nò kili ndâ kpo-kpò gba kù ù ta ndi bà co ɾi bà tè Mbírì ta gó nò mítí 'bí bàndò náa à kù nì mítí gbí nje có Ìbìráyò a Àmàràgèdónì.

¹⁷ Bà vô-nje só basìlì mâ gii va ndâ nji kpo-tàkòcò mì Mbírì 'do gbí 'visì mì wó gí gbí pípìri, ye gii 'di kòcò 'duù kù 'dè có gí bàndò bà dù Mbírì á tà'i 'bá-Mbírì á gbírì máa, «À cee gí.»

¹⁸ Mù bà-i-nò gii dù kù ì mélé-mèlè, mélé-mèlè, ngbàngbàri kù gii baraka, to kù gii ngaka tí ta wotí tí, tí ɲa nìno náa à jé sàà bàkà tí kùro lá.

¹⁹ Gbolò gbata tí nó gii njèè gbí tí ta'ô, ndâ kpo-kpò gbata mì ndâ 'duù muu to tí nó gii 'bu lèè gí. Bìndi Mbírì gii yù gázà ngbóó ji ndâ 'duù gbí gbolò gbata tí nó tí Babilóniyà nô.

²⁰ Bìndi ngo giì ò yiiga muu ndâ to tí nó mbe le ta ndi gbí u ndâ ngo nó yílílíí gí. À káká'i giì ò muu ndâ nja-njà gú lá.

²¹ Kpo-kpò ñjì guṛu giì ñi ndâ 'duù tí vò ña ñinó náa ndú giì dù kú see Mbíṛi tacó ña seṛe ñjì guṛu tí nó mbe ñi ndú nó.

17

'Bí ñi tí vò mbe kili ndâ 'dakò náa tàwo wó a tà

¹ 'Bí basìlì gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ basìlì tí nó vò-nje só mbe zèè ndâ 'visì ñjì kpo-tàkòcò mì Mbíṛi vò-nje só nó giì gí mì ye, bìndi yí giì tè'é tí ye éno máa, «Gì , waa ye 'ví túbà bà waa có mì Mbíṛi mítí ñi tí nó tí mbe kili ndâ 'dakò cúú-cu-cù nó jì wò. Ñi tí nó mbe kú kì tí wó muu ndâ ngo,

² náa ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó 'dáá gí zingbà ta yí gí, náa ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí sa ta bà dù ta yí go bà sa ta pe nó gí.»

³ Basìlì tí nó bà-i-nò giì te ye ta wotí mì Bèri ya tí gí gbí kángáá nga ngoò. Bìndi ye giì ò 'bí ñi kú o 'bí ña nó mbe bí-bi ta ndâ muu wó vò-nje só, ta ndâ 'de wó muu'bi, náa à cu ndâ ngò gítí Mbíṛi cee tí wó 'dáá gí.

⁴ Ñi tí nó giì zaa ta ndâ 'bí ña bòngò mbe bi ngbòò éno, yí giì dù jè'bèè gbí dâ'bi, ta ndâ kpo-kpò i-banga yè tí wó gí. Yí giì zèè 'visì náa à bàkà 'do tí dâ'bi yè ta ndâ i-zuù mì wó mbe 'vii ṛo 'bá lá náa yí kili 'do gbí nètè bà kili ndâ 'dakò tí nó mí 'bì wó.

⁵ Bìndi à giì cu 'bí ña ṛe náa bà 'di gbí kpo ndâ 'duù gí mí tìṛo wó, máa, «Bàbilóniyà tí gbolò gbata, tí nawu ndâ vo-vò ñi, ta ndâ i ñinó 'dáá gí mbe 'vii ṛe ṛo ndâ 'duù muu to tí nó lá.»

⁶ Bìndi ye giì ò ñi tí nó kú sa ta mbelè ndâ tí 'duù mì Mbíṛi, delè ta mbelè ndâ 'duù tí nó náa à ziki ndú muu có bà 'dè yúco gítí Jézù nó.

Ye má giì ò ñi tí nó, nje ye giì 'dèè gí.

⁷ Káa basìlì tí nó mbe te ye ya tí gí gbí kángáá nga ngoò nó giì 'vee ye, máa, «Nje lo 'dèè tacó yè? Ye bà 'dè gbí có kóo mì ndâ ñi tí nó, ta kàzà tí nó ta ndâ muu wo vò-nje só, ta ndâ 'de wo muu'bi, mbe kú te yí nó, jì wò:

⁸ Nò tí nó náa wò ò yí nó, táánò sàà kuu tí , káa yí kpónó wálá, káa yí kèjì gí bà lu'vu gí sè 'do gbí guù tí nó ta ndòngbú tà wálá nó gítí bàndò bà ngbù yí, bìndi nje ndâ 'duù tí nó náa áá táánò cu ṛe ndú mí gbí wáràgà 'válá kùṛo bà suu to tí nó lá nó kèjì gí bà 'dèè ta bà ò kàzà tí nó gí, tacó yí táánò sàà kuu tí , káa yí kpónó wálá, káa yí kèjì.

⁹ «A ndâ mbe 'di gbí-o ta ndâ 'duù ñinó ta muu tí ndú nó ká bà 'di gbí ñinó: Ndâ muu tí nó vò-nje só nó a ndâ gú tí nó vò-nje só náa ñi tí nó kú kì tí wó pí ndú nó.

¹⁰ Ndú delè a ndâ kpo-kpò gba tí nó vò-nje só, náa ndâ 'duù vò 'do gbí òkò tí ndú kpónó a ndâ ku, gbaànjé kpónó kuu gbí gba, káa 'bí ñinó káká'i nó gí tí gba kálásê, káa à wúnò má le bèṛe jì yí, yí bà dù gbí gba ká ta làmbu o.

¹¹ Á má gítí kàzà tí nó náa yí táánò sàà kuu tí , káa yí kpónó wálá nó, yí a bà vò-nje ta ô 'duù mì ndâ kpo-kpò gba tí nó vò-nje só nó, káa yí kú ya a i gítí bàndò bà ngbù yí.

¹² «Káa ndâ 'de tí nó muu'bi náa wò ò nó, ndú a ndâ kpo-kpò gba muu'bi, náa à le bèṛe jì ndú kálásê, káa ndú bà tù ká tù mí pí jàlàmbà ta ndâ kàzà tí nó.

¹³ Ndâ kpo-kpò gba tí nó muu'bi nó toko có mì ndú gbaànjé, bìndi ndú giì kaa gba mì ndú jì kàzà tí nó.

¹⁴ Ndú kèjì gí bà tè 'Viì-rómbo ta gó, káa 'Viì-rómbo bà co gbí ò ndú gí, tacó yí a Mbe-tí-ndâ-mbe-tí-ndâ-'duù, yí delè a Gba-mì-ndâ-kpo-kpò-gba,

náa à kù nì mítí ndâ 'duù mì wó a ndâ 'duù tí nó náa Mbíri tẹ'é tí ndú, yí gii cu 'bì wó mítí ndú gí, mbe kù 'di có mì wó ta njembí ndú gbaànjé.»

¹⁵ Basìlì tí nò mbe te ye ya tí gí gbí kángáá nga ngoò nó gii 'dè có ji ye, máa, «Ndâ ngo tí nò náa wò nò vò nò nì tí nó kù kí tí wó muu ndú nò a ndâ tende ña ndâ 'duù mbe kù 'dè ndâ ña ndâ tende ña nje có muu to tí nò.

¹⁶ Bìndi ndâ 'de tí nò muu 'bì náa wó nò ndú nò, gii je kàzà tí nò, kèjì gí bà sogo nì tí nò tí vò mbe kili ndâ 'dakò nò, ndú kèjì gí bà mèkèkè 'i tí wó, ndú bà jaka ndâ bongo 'do tí wó gí, si yí ta só, ndú bà yaka gbí wó go i mì ndâ kàzà, ndú bà doo yí ta wu,

¹⁷ tacó a Mbíri ká cu mí gbí njembí ndú máa ndú toko có mì ndú gbaànjé, wàa ndú 'ví leke ndâ bèrè mì ndú ji kàzà tí nò yee tí o tí nó náa ndâ i 'dáá gí bàkà tí go có mì Mbíri gí.

¹⁸ Káa nù tí nò náa wò nò yí nò a gbolò gbata tí nó mbe gèè bè wó mí muu ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó 'dáá gí nò.»

18

Bà 'bu Babilóniyà

¹ Ye mà gii zeke'o bìndi bà nò ndâ i tí nó gbí kángáá nga ngoò nó, ye gii nò 'bí basìlì ta dì ká gbí wó kù gí ta wotí ká tí wó 'do gbíri gí muu to tí nò. Ngba wó gii ngbaraंगा to cee muu to 'dáá gí.

² Yí gii 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «À 'bu gí, gbolò gbata tí nó tí Babilóniyà nó 'bu gí.

À 'visì tí, tí bàndò bà dù ndâ vo-vò bààcì gí,
à 'visì tí, tí zàà mì ndâ vo-vò lilí 'dáá gí gí,
à 'visì tí, tí zàà mì ndâ ña ndâ vo-vò nuu
ñinó náa ndâ 'duù kù sogo ndú nó 'dáá gí gí;

³ tacó ndâ ña ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí
táánò nju pe gbí ndâ i-gìlìnì mì wó ta go ndú tí wó nò gí,
ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó 'dáá gí
zingbà ta yí gí,
ndâ mbe mà 'vèlè muu to tí nó 'dáá gí
gí tí ndâ mbe kpo-kpò i 'do gbí ndâ kpo-kpò i mì wó.»

⁴ Bìndi ye gii 'di kòcò 'duù kù 'dè có 'do gbíri, máa,
«Yo co gí sè 'do gbí wó gí, ndâ 'duù mì ye!
Yo yuu tí yo mí gbí ndâ vò i mì wó lá,
tacó yo bà gbo gbí ndâ i tí nó mbe kù pèè mbí wó nò ta ndú;

⁵ tacó pí ndâ vò i mì wó kùro Mbíri a pí,
káa mbí Mbíri 'va tí ndâ vò i mì wó gí.

⁶ Yo bàkà ta yí ká a ña i tí nó náa yí táánò bàkà ta yo nò,
yo ko mboo ndâ i mì wó náa yí táánò bàkà ji yo nó ji yí ta bà só,
yo ñonòkò pe mbe me gó ndii ñindi wó gí ta bà sósò'ò ji yí
mí gbí 'visì tí nó náa yí táánò cu ta pe á ji yo nò.

⁷ Yí táánò kù dùlù tí wó, yí táánò gbí dà,
à má ènò, bàkà gbolò sé'i mítí wó,
te ngo ɾo mí tà ɾo wó.

Yí táánò kù koɾo có máa,
<Ye a gba nì, ye pí jàlàmbà,
ye me nawù ku lá,
ye jé gítí bà wa gbí wálá.>

⁸ Tacó ènò, ndâ nò'o mì wó gí 'dáá gbí gbèè ɾi;
ndâ vo-vò sé'i, ta bà wa gbí, ta làngawìrí,

bìndi àá kẹ̀jì gí bà doo yí ta wu,
 tacó a wotí ká tí Mbe tí ndoo Mbírì
 tí mbe kù waa có mítí wó.»

⁹ Káa ndâ kpo-kpò gba tí nó muu to tí nó táánò mbe zingbà ta niì tí nò,
 delè mbe gbo gbí bà dù ta yí gbí dà mì wó gí nó, kẹ̀jì gí bà wa gbí ta bà tò
 kù ta o bà ò ngúwu bà doo yí nò,

¹⁰ ndú bà rò janga-jàngá gí ndii ta gúku gbolò sé'i mì niì tí nò, kù 'deke
 tí ndú máa,

«Ákoo, ákoo gbolò gbata,
 wò tí Bàbilóniyà tí gbolò gbata!

À gálà nó a bà waa có mítí lo ká nó!»

¹¹ Ndâ mbe mà 'vèlè muu to tí nó bà wa yí ta ngo ro ndú,

¹² tacó mbe sì 'vèlè ndâ dâ'bì, ta ndâ fádà, ta ndâ kpo-kpò i-banga náa
 à bàkà 'do tí ndâ káráwá mì ndú káká'i wálá; mbe sì 'vèlè ndâ banga ó
 bongo náa à bàkà 'do tí wú zéngé, ta ndâ mbùlà-mbùlà, ta ndâ bí-bi òlì
 mì ndú káká'i wálá; mbe sì 'vèlè ndâ banga pò kù mù, ta ndâ i-banga náa
 à bàkà 'do tí tì ya, ta ndâ ònó náa à bàkà 'do tí ndâ mù nó káká'i wálá;
 mbe sì ndâ tende ò li, ta ndâ banga duu mì ndú káká'i wálá;

¹³ ndâ banga pò i bà rò yâ, ta ndâ dî, ta ndâ banga pò bàà, ndâ pe, ndâ
 bàà bà zó-zò, ndâ njú kò, ta ndâ i kó-ko, ndâ àràbíyà bà ja i, ndâ i-zógó-
 zogo — ndâ lílì ndâ 'duu — mì ndú káká'i wálá. Ndú bà dù kù 'deke tí ndú
 gítí gbata tí nò máa,

¹⁴ «Ndâ banga i tí nó táánò ta go ndú tí lo á ngé ndii gí nó

kaa 'do tí lo ya gí,
 ndâ i-cikití, ta ndâ kpo-kpò i mì lo,
 ta bà tòngbaà mì lo táánò nó,
 gírìkì 'do tí lo gí,
 wò káká'i bà 'de ndi ndú wálá!»

¹⁵ Ndâ mbe mà 'vèlè tí nó táánò mbe kù 'de ndâ kpo-kpò i 'do mì niì tí
 nó, bà rò janga-jàngá 'do tí wó gí ndii ta gúku gbolò sé'i mì wó nò, kù
 wa gbí, ta bà tò kù ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa,

¹⁶ «Ákoo, ákoo gbolò gbata tí nó
 táánò mbe kù yuu ndâ banga ò bongo,
 mbe kù dù gbí ndâ dâ'bì,
 ta ndâ kpo-kpò i-banga jé'bé-je'be-jè'bè nó!

¹⁷ À voloko gbí ndâ kpo-kpò i tí nó gbí ndò o gí.»

Káa ndâ mbe kpo-kpò ndâ gbâ 'dáá gí, ta ndâ mbe kù nò 'vèlè ta ndâ
 gbâ, ta ndâ mbe kù bàkà nèté gbí ndâ gbâ 'dáá gí, ta ndâ mbe gò ngo 'dáá
 gí, bà rò me 'dú,

¹⁸ kù wa gbí ta bà zeke ngúwu tí nò, ta bà 'deke tí ndú máa, «Rè 'bí gbata
 mbe me gbolò ndii gbata tí nó wálá!»

¹⁹ Ndú bà kaa njú to mí gbí muu ndú ta sé có kù wa ta gbí ta bà 'deke tí
 ndú ta kòcò ndú ngéé gí yaà, máa,

«Ákoo, ákoo gbolò gbata tí nó
 náa ndâ mbe ndâ kpo-kpò gbâ 'dáá gí táánò 'de i me gbolò 'do gbí wó
 nó!

À gálà nó a mòkòkò bìndi wó.»

²⁰ «Yo dù ta tàkòcò yo pètékè'i gítí i tí nó mbe 'de yí nò, ndâ 'duu gbírì.

Yo dù ta tàkòcò yo pètékè'i, ndâ 'duu mì Mbírì,
 ta ndâ mbe nò tú mì Mbírì,
 ta ndâ mbe ma có mì Mbírì,

tacó Mbířì waa có mítí wó á muu yo gí.»

²¹ Ye mâ giì zeke'o, ye giì ñò 'bí basìlì ta dì gbí wo te 'bí duù mbe me gù go gbolò 'vuù nô, bìndi yí giì 'va gí tà kàpá ta wotí, ta bà 'dè có gí tàkò, máa,

«Áá bà 'va gbolò gbata tí nó tí Bàbìlóniyà nó mí to go bà 'va duù tí nò.

À káká'i bà ñò Bàbìlóniyà wálá.

²² À káká'i bà 'di gbí ndâ kùndi,

ta gbí kòcò ndâ muu-cè,

ta gbí ndâ 'de, ta ndâ mòngò, gí kà wálá;

à káká'i bà 'de ndâ 'duù ñinó ta banga nèté gbí 'bì ndú nò kà wálá,

a delè káká'i bà 'di gbí bà no i ta 'vuù gí kà wálá.

²³ À káká'i gí bà ñò ngba wu nje tàcu ta bèbìlì gí kà wálá,

à delè káká'i bà 'di kòcò ndâ mbe kò ngú nìi,

ta kòcò ndâ ngú nìi gí kà wálá;

tacó ndâ mbe mà 'vèlè mì lo táánò

a ndâ kpo-kpò 'duù muu to tí nô,

wò táánò delè kù eendi ndâ 'duù ta ndâ i-bààcì mì lo.

²⁴ Wò táánò a bàndò bà ziki ndâ mbe ma có mì Mbířì,

ta ndâ 'duù mì Mbířì,

ta ndâ 'duù tí nó 'dáá gí náa àá táánò ziki ndú muu to tí nó nô.»

19

¹ Ye giì 'di 'bí i go kòcò ndâ 'duù me mbè nó kù ɾ-ɾe ta bà 'dè có gí gbířì máa,

«À ùlù Mbířì!

'Válá, ta bà tòngbaà, ta wotí

a ndâ i mì Mbířì mì ndoo,

² tacó yí kù waa có jáá ta yúcó.

Yí waa có mítí vò nìi tí nó táánò tí mbe kili ndâ 'dakò,

mbe volo to tí nó ta ngbà-'dakò gí nó gí.

Yí kèèndè mbelè ndâ bòò mì wó tí Mbířì jì nìi tí nó gí.»

³ Ye káká'i giì 'di kòcò ndâ 'duù tí nó kù ɾ-ɾe ta bà 'dè có, máa «À ùlù Mbířì! Tacó ngúwu bà doo nìi tí nó kù ya gí yaà ká kpòò ya tí .»

⁴ Bìndi ye giì ñò ndâ kpo 'duù tí nó zi' duù-gbaànjé-nje nà'ô, ta ndâ nó tí nó nà'ô mbe kù dù á ɾegbà jàlàmbà nó 'buku gbířo ndú mí to kù ùlù Mbířì pí jàlàmbà máa, «Go-i-tí-nò, à ùlù Mbířì!»

Kàrámà bà ko nù mì 'Vù-rómbo

⁵ Bìndi ye giì 'di kòcò 'duù kù 'dè có 'do pí jàlàmbà máa,

«Yo ùlù Mbířì mì ndoo,

yo tí ndâ bòò mì wó 'dáá gí,

yo tí ndâ mbe kù te duù mítí wó 'dáá gí;

ndâ kpo 'duù ta ndâ 'viì.»

⁶ Ye káká'i giì 'di i go kòcò ndâ mbè 'duù nó kù nìi gí gbí tù ye go wo ngo tí cùu-cùu nô, kù ɾengà go gbí bà baraka i mì ngbàngbàřì nó, kù 'dè có máa,

«À ùlù Mbířì!

Tacó Mbe tí ndoo tí Mbířì mì ndoo, tí mbe bàkà ndâ i 'dáá gí nó, kpónó a gba.

⁷ Ndoò dù ta tàkòcò ndoo pètékè'i,

ndoo dùlù tí ndoo,

ndoo te rẹ wó gí yaà,
tacó ɾi bà ko niì mi 'Viì-rómbo co gí.

Niì mi wó 'viindi tí wó gí.

⁸ À yuu ji yí a cèe ngbárángà bònggo, mbe ce go 'vi 'bì,»
(tacó cé-ce bònggo a mbó mi ndâ tó i tí nó náa ndâ 'duù mi Mbíri bákà nô).

⁹ Di basili tí nó gi 'dè có ji ye, máa, «Cu ndâ có tí nó mí to: Ndâ 'duù tí nó náa à tè'è tí ndú gí bà ko niì mi 'Viì-rómbo nó a ndâ mbe tó pá.» Ye má gi cu có tí nó gí, basili tí nó gi 'dè có ji ye, máa, «Ŋìnò a ndâ yúco mi Mbíri.»

¹⁰ Bìndi ye gi kucuku muungbó ye mí kuro basili tí nó, tacó waa ye 'ví ùlù yí, káa yí gi 'dè có ji ye, máa, «Bákà ɾa i tí nó lá! Ye a ka lo bòò, ye delè a ka ndâ ná'vindi lo bòò go wò mbe kú zèè yúco mi Jézù. Ùlù Mbíri!» Tacó yúco mi Jézù a i mbe je woti ji ndâ mbe ma có mi Mbíri.

Mbe kú o cé-ce jùwádì

¹¹ Ye má gi zeke'o, ye gi ò njekeji tãri ngàà, bìndi ye gi ò cé-ce jùwádì kú ɾò tíyò kà. Rẹ 'duù tí nó mbe kú o jùwádì tí nó nó a Jáá, ta 'bí a Yúco, yí kú waa có ta yúco, yí delè kú gò gó ta nderè.

¹² Ndâ ni ɾo wó kú zì gbí kú kélè go ngba wu. Yí gi leke ndâ i-gba me mbè míti muu wó; bìndi àa gi cu 'bí ɾè mí tìro wó, náa 'bí 'duù mbe 'di gbí ɾè tí nó wálá, à káa yí.

¹³ Bònggo tí nó náa yí yuu nó bi ta mbelè. Bìndi ɾè tí nó náa à kú tè ta é tí wó nó a, «Có-mi-Mbíri!»

¹⁴ Ye gi ò ndâ àsikèri gbiri yuu ndâ ngbárángà cèe bònggo ólé-olé kú ko ta tàkò 'duù tí nó pí ndâ cé-ce jùwádì delè.

¹⁵ Ndâ có gbí nje wó zì go sizo tí i bà saaka ta ndâ 'duù muu to tí nó, yí bà zogo ndú ta woti; yí bà 'dò ndâ nèbiti gbí guù bà pee nèbiti ju kpo-tàkòcò mi Mbíri tí mbe bákà ndâ i 'dáá gí.

¹⁶ À gi cu ɾè míti bònggo mi wó 'vii ta gbí lú kò wó, máa, «Gba-mi-ndâ-kpo-kpò-gba, Mbe-ti-ndâ-mbe-ti-ndâ-'duù.»

¹⁷ Bìndi ye gi ò 'bí basili kú ɾò tíyò muu ɾi kú tè'è tí ndâ nuù mbe kú o có gbí pípiri á tãri 'dáá gí ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa, «Yo gi , yo kili tacó bà zò gbolò kò-njewu mi Mbíri,

¹⁸ gí bà zò yâ ndâ kpo-kpò gba, ta yâ ndâ gba gó, ta yâ ndâ ngáangbá 'dakò, ta yâ ndâ mbe o ndâ jùwádì, ta yâ jùwádì mi ndú ta yâ ndâ 'duù 'dáá gí: ndâ i-zógó-zogo ta ndâ 'duù ònó náa ndú me ndâ i-zógó-zogo lá, ndâ kpo 'duù ta ndâ 'viì.»

¹⁹ Ye delè gi ò ndâ kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tìro wó nó, ta ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó, kili ta ndâ àsikèri mi ndú tacó bà tè 'duù tí nó mbe kú ki tí wó pí jùwádì nó, ta ndâ àsikèri mi wó, ta gó.

²⁰ Káa gó gi co gbí ò ndâ kàzà tí nó ta sú mbe 'dòkò có mi wó tí mbe bákà ndâ serè kú ee ta ndi ndâ 'duù tí nó mbe ka mbó mi kàzà tí nó mí tìro ndú, mbe kú ùlù sùrà wó nó gí. Bìndi àa gi 'vaka ndú sósò'ò tí wu ndú gí tà kápá wu kpò-kpó-tè-liù mbe kú doo .

²¹ Bìndi 'duù tí nó mbe ki tí wó pí jùwádì nó gi ziki sè ndâ 'duù mi ndú ta sizo, sizo tí nó náa yí ziki ta ndú nó gi 'do gbí nje wó; bìndi ndâ nuù 'dáá gí gi zò bà yè tí ndú cee míti ndâ ku ndú.

20

Ndoò alifi gbaanjé

¹ Ye mâ giì zeke'o, ye giì ñò 'bí basìlì kù gi 'do gbìrì gí to ta i bà njaanga nje guù tí nó ta ndòngbù tà wálá nó, giì je kpùrù'vù gínjìrì 'bí wó.

² Basìlì tí nó giì zèè gbù kàzà tí nó mbe je kózò tí kàzàngo, tí guùlù kpoo tí nó, tí mbe Vò-'duù-tí-nò, delè tí Gba-wàtà nó, bìndi yí giì ẹrẹ yí, tacó wàa yí 'ví dù gbí wú ta ndoò 1,000,

³ yí mâ giì ẹrẹ kàzà tí nó gí, yí giì te yí gbí gínjìrì 'va mí gbí guù tí nó ta ndòngbù tà wálá nó, bìndi yí giì nè nje guù rítí gí tàkò wó. Tacó wàa, yí 'ví ee ta ndi ndâ 'duù káká'i lá, yee tí o bà cee ndâ ndoò tí nó 1,000 nò, má kózò gí, à 'ví giì njaanga yí 'do gbí wú ta làmbu o njí'dí.

⁴ Ye mâ giì zeke'o, ye giì ñò ndâ jàlàmbà, ta ndâ 'duù tí nó náa à bàkà ndú tí ndâ mbe waa có nó kù ki tí ndú pí ndâ jàlàmbà tí nó. Ye delè giì ñò ndâ lilí ndâ 'duù tí nó náa àá táánò saaka miři ndú muu to tí nó tacó bà 'dè yúco gítí Jézù, delè tacó bà ma có mì Mbìrì, mbe biya bà ùlù kàzà tí nó gí, delè mbe biya bà ùlù cè tí wó gí, mbe ka mbó mì wó mí tìro ndú lá, ndú delè ka mítí 'bì ndú lá nò. Ndú 'vala ndi ndú gí, bìndi ndú giì dù tí ndâ kpo-kpò gba ta ndâ Bìndi-Mbìrì ta ndoò 1,000.

⁵ Ñìnò a kpédélé bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú. Sè ndâ 'bí ku 'vala ndi ndú lá, yee tí o bà cee ndâ ndoò tí nó 1,000 nò.

⁶ Ndâ 'duù ñìnó mbe 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú gbí kpédélé o bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú nò, a ndâ mbe tó pá, ndú delè a ndâ tó 'duù, náa wotí bà ziki ndú bà dù tí ku tí nó kèjì káká'i nó wálá. Ndú bà dù tí ndâ bu-Mbìrì mì Mbìrì, ndú bà dù tí ndâ bu-Mbìrì mì Bìndi-Mbìrì, ndú delè bà dù tí ndâ gba ta ndâ Bìndi-Mbìrì ta ndoò 1,000.

Bà co gbí ñò Gba-wàtà

⁷ Áá bà njaanga kàzà tí nó 'do gbí zàà á bìndi bà cee ndâ ndoò tí nó 1,000 nó.

⁸ Tacó wàa, yí 'ví ya gí bà eendi ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí; yí delè 'ví ya gí bà kili ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, ndâ Gógì ta ndâ Mágógì, go tùmèrè gítí bà tè Mbìrì ta gó.

⁹ Ndú giì 'vèè cee muu to tí nó gí, ndú giì se bándò bà dù ndâ 'duù mì Mbìrì, tí tó gbata mì Mbìrì 'dee gí. Káa wu giì nì gítí ndú 'do gbìrì, wu tí nó giì mì ndú gí.

¹⁰ Káa à giì 'va mbe eendi ndâ 'duù gítí gó ta Mbìrì nò mí tà gbolò wu kpò-kpó-tè-lii tí nó náa á 'vaka ndâ kàzà tí nó ta gbolò 'bèè kà tí muu wó nó, ta sú mbe 'dòkò có mì wó, mí tà nò. Ndú bà dù gbí gbolò sé'i kà ta sí gbí wálá dúú bà ya tí .

Ndòngbù bà waa có

¹¹ Ye mâ giì zeke'o, ye giì ñò gbolò cé-ce jàlàmbà ta 'duù pí , bìndi ye giì ñò ndâ to ta tàrì ta'va 'do kùro 'duù tí nó gí, káa ye giì ñò bándò tí nó náa ndú ta'va ya gítí nó lá.

¹² Káa ye giì ñò ndâ ku, ndâ kpo-kpò 'duù, ta ndâ táángbà 'duù kù rò tíyò kùro jàlàmbà. Áá giì njaanga ndâ 'bí wáràgà, à delè giì njaanga wáràgà mì ndâ 'válá. Bìndi à kù giì waa có mítí ndâ ku 'vii ta ndâ ña i tí nó náa ndú táánò kù bàkà muu to tí nó, á go có tí nó náa àá táánò cu mí gbí ndâ wáràgà tí nó nò.

¹³ Ye mâ giì zeke'o, ye giì ñò ndâ 'duù ñìnó mbe cì mí tà ngo, ta ndâ ku ñìnó náa à duu ndú dúú-duu nó, 'vala ndi ndú 'dáá gí, bìndi à kù giì waa có mítí ndú 'vii ta ndâ i tí nó náa ndú táánò bàkà si ndú tí wu ndú nò.

¹⁴ Bìndi à giì 'vaka ndâ Ku, ta 'Bá mì ndâ ku mí tà gbolò wu kpò-kpó-tè-lii. Gbolò wu tí nó a bà só bà cì ku.

¹⁵ Káa àá táánò má cu ɾè 'duù mí gbí wáràgà mì ndâ 'válá lá, à kù 'va yí mí gbí gbolò wu kpò-kpó-tè-liù tí nò.

21

Ndâ ngú tàrì ta ngú to

¹ Ye mâ gii zeke'o ye gii nò ngú to, ta ngú tàrì, tacó ndâ kpédélé to, ta kpédélé tàrì ta'va gí, ngo delè wálá.

² Ye bà-i-nò gii nò ngú Jèrùzàlémè, tí gbolò gbata tí nó náa à kaa mò ji Mbíri gí nó, kù gí 'do gbíri mì Mbíri go ngú niì mbe zaa gí kù ya gí mì 'dakò mì wó nò.

³ Bìndi ye gii 'di kòcò 'duù kù 'dè có ta kòcò wó ngéé gí yaà pí jàlàmbà, máa, «Ŋò nò, Mbíri gí ta 'bá mì wó gí gbí òkò tí ndâ 'duù gí, yí kèjì gí bà 'vala gbí òkò tí ndâ 'duù, ndâ 'duù bà dù tí ndâ 'duù mì wó, bìndi yí bà dù tí Mbíri mì ndú; yí tí Mbíri bà dù ngbé mì ndú ta ndâ 'duù.

⁴ Yí bà dù tí mbe toɾo ngo-ɾo 'do tà ɾo ndâ 'duù; ku káká'i bà dù wálá, ndâ bà tè kò'o, ta bà wa gbí, ta sé'i, káká'i bà dù wálá; tacó ndâ ká i tí nó táánò kùro nó ndii ya gí.»

⁵ Bìndi 'duù tí nó mbe ki tí wó pí jàlàmbà nó gii 'dè có ji ye máa, «Ŋò ye bàkà ndâ i tí ngú ndú 'dáá gí.» Yí gii 'dè 'bí có ji ye káká'i, máa, «Cu ndâ có tí nò, tacó ndú a ndâ yúcó náa 'duù 'ví tee njembí wó á mítí ndú.»

⁶ 'Bí có náa yí gii 'dè ji ye gbí ndò muu nìno éno máa, «À cee gí! Ye a kpédélé'i; ye delè a ndongbú i, ye a bà 'bità ndâ i; ye delè a bà yee nje ndâ i. Ye bà cu ngo ji 'duù nìno ta go ngo tí wó nó 'do bàndò bà 'va ngo 'válá sínò.

⁷ I-nambeè náa ye bà je ji 'duù nìno mbe kpò nje vò i gí nó a bà dù ye tí Mbíri mì wó, bìndi 'duù tí nò bà dù tí 'viì mì ye.

⁸ Káa, à má gítí ndâ 'duù nìno tí ndâ mbe gúku, mbe biya bà tee njembí ndú mítí Mbíri gí, tí ndâ voló-volo 'duù, ta ndâ mbe zi ku, ta ndâ vo-vò mbe nò vò ndò, ta ndâ mbe yeè, ta ndâ mbe ùlù ndâ sú mbíri, gii je ndâ mbe 'véɾè, 'dáá gí, bàndò mì ndú a i gbí gbolò gó wu, nìno bà dù tí bà só bà cì ndú nò.»

Ngú Jèrùzàlémè

⁹ 'Bí basìli gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ basìli tí nó táánò vò-nje só mbe vaka ndâ ndongbú ndâ na nì nò'o nó gii tè'é tí ye, máa, «Gì, wàa ye 'ví túbà tí ngú Niì tí nó tí nawù 'Viì-rómbo nó ji wò.»

¹⁰ Basìli tí nò bà-i-nò gii te ye ta wotí mì Bèri ya tí gí pí 'bí njà gú. Bìndi yí gii túbà Jèrùzàlémè tí tó gbata mì Mbíri kù gí gí to 'do gbíri

¹¹ ta ngba Mbíri ngbézé-ngbeze-ngbèzè.

¹² À gii bì gí tàkò a gbolò ndùgù mbe me njà ngéé gí yaà ta ndâ njekèjì tí muu'bi-nje só, ta ndâ basìli kù ù ndâ njekèjì ndùgù tí nò; bìndi àá gii cu ɾè na ndâ 'viì mì Ìzìriyéli muu'bi-nje só mítí ndâ njekèjì ndùgù tí nò muu'bi-nje só nò gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

¹³ Ndâ njekèjì ndùgù ta'ò mò gí ngbóngbó, ta'ò mò gí gbí'dè, ta'ò mò gí wáá, bìndi ta'ò mò gí tàbú.

¹⁴ À sè tà ndùgù gbata tí nò ta ndâ díi muu'bi-nje só, náa à cu ɾè ndâ tú mì 'Viì-rómbo mítí ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí.

¹⁵ Basìli tí nò táánò mbe kù 'dè có ta ye nò zèè mí 'bí wó a i bà 'vii i náa à bàkà 'do tí dâ'bi, tacó bà 'vii ta gbí gbata, ta ndâ ndùgù gbata, ta ndâ njekèjì ndùgù gbata.

16 Basìlì tí nò mâ gii 'vii cìkii ndùgù, ta còmuu có tà'i, ta tà kpalà jí yaà, yí gii 'de ndú 'dáá 'vii ká 'vii, 1,500 méyìlì.

17 Yí mâ gii 'vii mí su-sú ndùgù go bà 'vii i mì ndâ 'duù nó, à gii gí a sáá 'bì wó 144.

18 À bì su-sú ndùgù gbata tí nó ta 'bí ña duù ta kútí cèkè-cèkè éno, bìndi à gii bì ndâ 'bá gbí ta 'bí ña ngbárángà dá'bì náa à kù zeke'o co gbí lu gí.

19-20 À gii ẹ̀règè bà sè ndùgù gbata tí nó ta ndâ banga tende ña duù muu 'bì-nje só.

21 À gii bàkà ndâ i bà nè ndâ njekèjì ndùgù tí nó 'dáá gí 'do tí 'bí ña banga ó duù mbe kpóló-kpolo, gbèe njekèjì ta gbèe kpâ-duù, gbèe njekèjì ta gbèe kpâ-duù. Bìndi à gii bàkà ndâ kpokèjì tí nó mbe co gbí u gbata nó 'dáá gí ta cèe dá'bì náa à kù zeke'o lu gbí gí.

22 Ye ñò 'bá-Mbí̀rì gbí gbata tí nó lá, tacó ndâ Mbe tí ndoo tí Mbí̀rì mbe bàkà ndâ i 'dáá gí, ta 'Viì-rómbo, a ndâ 'bá-Mbí̀rì kà.

23 Nèté mì ndâ 'duù gbí gbata tí nó ta ngba ẹ̀rì wálá, nèté mì ndú delè ta ngba pì wálá, tacó Mbí̀rì kù tòngbaà kà, bìndi 'Viì-rómbo a kùpò bà tù wu mì ndâ 'duù kà.

24 Gbata tí nó bà tòngbaà jì ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí, bìndi ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó bà ya jí bà tùbà ndâ i ma mì ndú mí gbí .

25 Ndâ njekèjì ndùgù gbata tí nó bà dù ká nga-ngàà ta ẹ̀rì 'dáá gí, o delè jé jí bà bèè kà wálá.

26 Ndâ 'duù muu to tí nó bà ya ta ndâ kpo-kpò i mì ndú jí kà.

27 'Bí i ñinó náa yí me cèe i lá nó jí bà dí kà wálá, 'duù ñinó mbe kù bàkà ndâ i-nò, delè tí mbe kù 'dè 'vére nó, delè bà 'dò kò wó mí kà wálá. À káa ndâ 'duù ñinó náa à cu ẹ̀rè ndú mí gbí wáràgà 'wálá mì 'Viì-rómbo gí nó ká bà ẹ̀rì jí gbí gbata tí nó.

22

1 Bìndi basìlì tí nó gii tùbà pù ngo 'wálá ta ngo gbí ngbárángà'i ta ña wálá kù 'va 'do pí ndâ jàlàmbà mì Mbí̀rì, ta jàlàmbà mì 'Viì-rómbo,

2 kù i ngèlè co gbí u gbolò kpokèjì gbí gbata; ndâ mù-'wálá sósò'ò gii kù mí tí ngo tí nó, gbaànjé tito kè'bí, gbaànjé kè'bí. À gbí gbèe mù a ndâ ndo mù muu 'bì-nje só; gbèe mù kù ẹ̀rì a ndo mù gbaànjé gbí pì. Ndâ kpâ mì ndâ mù tí nó a yeè tacó tí ndâ ña ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí.

3 'Duù ñinó náa Mbí̀rì i ñjà mítí wó gí nó bà dù gbí gbata tí nó gbaànjé wálá, à káa ndâ jàlàmbà mì Mbí̀rì, ta jàlàmbà mì 'Viì-rómbo, ta ndâ bòò mì Mbí̀rì ká bà dù kù ùlù yí kà.

4 Ndâ bòò mì Mbí̀rì nò bà ñò gbíro wó, bìndi àá bà cu ẹ̀rè wó mí tìro ndú.

5 O bà bèè gbí gbata tí nó káká'i wálá; nèté mì ndâ 'duù kà bà dù ta ngba wu nje kùpò wálá, nèté mì ndú delè bà dù ta ngba ẹ̀rì wálá, tacó Mbe tí ndoo tí Mbí̀rì bà dù tí ngba'o mì ndú, bìndi ndú bà dù tí ndâ gba mbe kù zogo to tí nó dúú bà ya tí .

Bà gí Jézù

6 Basìlì tí nó bà-i-nò gii 'dè có jì ye éno máa, «Ndâ có tí nó a ndâ yúco ta kponje gítí ndú wálá, náa Mbe tí ndoo tí Mbí̀rì tí mbe kù je Bèrì jì ndâ mbe ma có mì wó tuu ta basìlì mì wó, jí bà tùbà ndâ i tí nó kpónó-kpónó kèjì jí bà bàkà tí nó jì ndâ bòò mì wó,

7 máa, «Wélegí, yo koṛo muu yo, máa, ye kpónó-kpónó kèjì nò.» 'Duù ñinó mbe kpolo tí ndâ có mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbí̀rì náa à cu mí gbí wáràgà tí nó nó a mbe tó pá.»

⁸ Ye tí Jòvànì a 'duù ñìnó mbe 'di ndâ có tí nò gî, ye delè ñò ndâ i tí nò gî. Ye mâ giì 'di ndâ có tí nò 'dáá gî, ye delè mâ giì ñò ndâ i tí nò 'dáá gî gî, ye giì kucuku muungbó ye mí kùro basìlì tí nò mbe túbà ndâ i tí nò jì ye nò, wàa ye 'ví ùlù yí,

⁹ káa yí giì 'dè có jì ye máa, «Bàkà i tí nò lá! Ye ngbá ká a bòò mì Mbířì go yo ta ndâ ná'vindí lo tí nó mbe kù ma có mì Mbířì, ta ndâ 'duù ñìnó 'dáá gî mbe kù kpòlo tí ndâ có tí nó náa wò cu mí gbí wáràgà tí nó, nò. À ùlù Mbířì.»

¹⁰ Basìlì tí nò giì 'dè có jì ye káká'ì máa, «Nè ndâ có mì Mbířì náa à cu mí gbí wáràgà tí nó nó mí gbí kùrú lá, tacó o dooko gî.

¹¹ Si mbe bàkà vò i 'ví ya gí kùro ta bà bàkà vò i; si zu 'duù 'ví ya gí kùro ta bà dù tí zu 'duù; 'duù ñìnó jáá kùro Mbířì nó 'ví ya gí kùro ta bà dù tí 'duù jáá kùro Mbířì; wàa tó 'duù 'ví ya gí kùro ta bà tí tó 'duù kùro Mbířì.»

¹² «Yo kpòlo tí yo máa ye kèjì kpónó-kpónó; ye kèjì ta mboo tàkò ndâ nètè mì yò go ñìnó náa a tí nó jì yo.

¹³ Ye a kpédélé i, ye delè a ndòngbú i; ye a kùro tèmè, káa ye delè a ndòngbú tèmè; ye a bà 'bità i, káa ye delè a bà yee nje i.»

¹⁴ Ndâ mbe caka ndâ bòngò mì ndú ngbàrángà'ì a ndâ mbe tó pá, tacó éno, àá mì ndú a yúcó tacó bà zò ndo mú tí nó mbe kù je 'válá jì ndâ 'duù nò, delè tacó tacó wàa ndú 'ví 'de ta kpokèjì bà řì gí gbí gbata co tí nje kèjì ndùgù.

¹⁵ À kù dù á sè á kapí ndùgù a ndâ vóló-volo 'duù, ta ndâ mbe yeè, ta ndâ mbe nò vò ndô, ta ndâ mbe zi ku, ta ndâ mbe ùlù ndâ sú mbířì, giì je ndâ 'duù ñìnó 'dáá gî ta go bà bàkà ndâ i ñìnó mbe 'vii ro 'bá lá tí ndú nò.

¹⁶ «Ye tí Jézù tuu basìlì mì ye ta yúcó tí nó jì yo tí ndâ mbe kù kili ta řè ye. Ye a 'viì-gù Dàvídè tí gbolò gba, ye delè a dôngú mbe tòngbaà ta nje yé.»

¹⁷ Ndâ Bèřì ta ngú Nii kù tè'é tí máa, «Gì .» Káa 'duù ñìnó mbe 'di có tí delè 'ví tè'é Jézù, «Gì !» Wàa 'duù ñìnó ta go ngo tí wó nó delè 'ví gí , si 'duù ñìnó ta go bà njù ngo tí wó nó 'ví njù ngo tí nó mbe kù je 'válá nó sínò.

Bà gbo nje có

¹⁸ Ye kù ci yo tí ndâ 'duù tí nó mbe 'di ndâ có mì Mbířì náa à cu mí gbí wáràgà tí nó nó, máa, 'duù má suu kò mítí 'bí có tí nó, Mbířì bà suu kò mítí ndâ ñjì nò'o tí nó náa à 'dè có gítí ndú gbí wáràgà tí nó nó mítí 'duù tí nó,

¹⁹ káa 'duù má ne tí 'bí có gbí wáràgà có mì Mbířì nó, Mbířì bà si 'duù tí nó 'ví zò ndo mú tí nó mbe kù je 'válá jì ndâ 'duù náa à 'dè có gítí gbí wáràgà tí nó nó, wálá, Mbířì delè bà si 'duù tí nó 'ví ya gí gbí gbata mì wó tí Mbířì náa à 'dè có gítí gbí wáràgà tí nó nó, wálá.

²⁰ 'Duù tí nó tí mbe kù 'dè yúcó gítí ndâ i tí nó nó kù 'dè có máa, «Ye kèjì kpónó-kpónó ta kponje gítí wálá.» Go-i-tí-nò! Gí , Mbe tí ye Jézù!

²¹ Ye kù 'deke tí ye máa, Mbe tí ndoo Jézù 'ví bàkà nambeè jì yo 'dáá gî.